

බුද්ධචර්යාවේ ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථාලා 2 (1)

විනය පිටකයෙහි

**02 වන ග්‍රන්ථය
(ප්‍රථම භාගය)**

පාවිතරීය පාලි

ලඬුකා බෞද්ධ මණ්ඩලයේ ආරාධනයෙන්
ශ්‍රී ලඬුකා රාමසෞඛ්‍යානිකායේ මහානායකධුර්වර
විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත
ඉදුරුවේ උත්තරානන්ද, භික්ෂු
මහාසථවිරයන්වහන්සේ විසින් කරන ලද
සිංහල පරිවර්තනය

ත්‍රිපිටක පරිවර්තන සම්පාදක මණ්ඩලය විසින්
සංශෝධිත වූ

**ශ්‍රී බු. ව. 2549
රාජ්‍ය ව. 2005**

Buddha Jayanti Tripitaka Series Volume 2 (i)

The second book in the
Vinaya-Pitaka

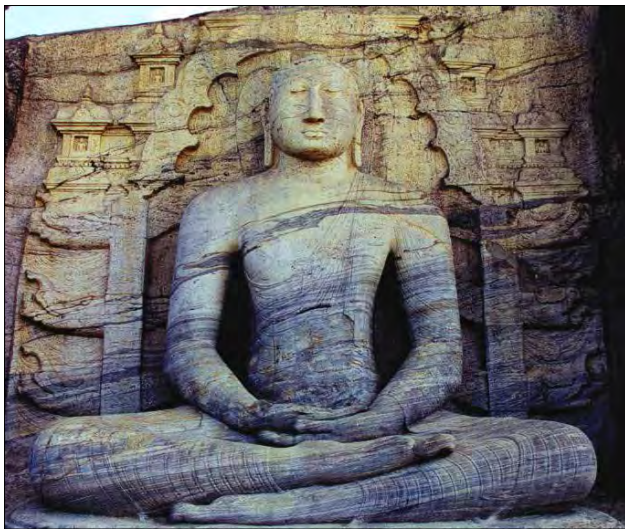
2

PĀCITTIYAPĀLI (I)

With the Sinhala translation by

Venerable Vidyāvisārada Pandita
Induruwe Uttarānanda
Mahānāyaka Thera of
Sri Lanka Ramañña Nikāya

Revised and Edited by
The Editorial Board of
The Tripitaka Translation Committee

නමෙත්ඤ්ඤාස හගවෙනෙඤ්ඤාසෙත්ඤ්ඤාසං ආසමි ඤ්ඤාසං !
නමෙත්ඤ්ඤාස හගවෙනෙඤ්ඤාසෙත්ඤ්ඤාසං ආසමි ඤ්ඤාසං !!
නමෙත්ඤ්ඤාස හගවෙනෙඤ්ඤාසෙත්ඤ්ඤාසං ආසමි ඤ්ඤාසං !!!

මෙම බුද් ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව,
 නිවනේ සැනසීම සෙයන සෑම ලෙඹසියෙකුටම
 පරිහරණය කළහැකි ලෙස සැකසීම නන් අයුරින් දායකත්වය දැක්වූ
 සෑම උතුමන්ටම පළමු ස්තූතිය පුදකරන අතරම
 යමෙක් මෙම බුද් ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව පරිහරණයෙන්,
 යම් සන් කටයුතු තක් කරන්නේනම් එහි ද,
 නිවනේ සැනසීම ලාබනම් එහි ද
 සිය ආනිසංසයෙහේමම බුද් ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව
 මේ අයුරින් සැකසීම දායකත්වය දැක්වූ
 ඔවුන් සෑම දෙනාටම අනුමෙඤ්ඤා වෙන්වා!!!
 නිවන් දකින තු අභිවුර්ධියක්ම වෙන්වා!!!
 පතනා බෙඤ්ඤා කින් වහා වහා නිවනේ සැනසීම ම අත්වේවා!!!

ඔබ සැමට යහපතක්ම වෙන්වා!!!

සැලකිය යුතුය :

මෙම පොතේ පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුළත් කර ඇත. එහි පටුන මත ඇති මාතෘකා මත click කිරීම මගින් ඊට අදාළ පිටුව වෙතට යොමුවේ.

නැවත පටුන වෙතට යොමු මට Table of Contents හෝ පිටු අංකය (14) සටහන් කර යොමු වන්න.

විනයපිටකේ
පාචිනානියපාලී
හි කඩු විගසෙයා

විනයපිටකසෙහි
පාචිනානියපාලී
හි කඩු විගස සහ ස

**“තරාගතපසවෙදිනො භික්ඛවෙ ධම්මවිනයො විවටො විරොචති
නො පටිච්ඡන්තො.”**

**“මහණෙනි, තරාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙයනා කරන ලද
ධම්ම හා විනය විවෘත වූයේ බබළයි. වැසුණේ නො ම බබළයි.”**

(අඬුණ්ණරතිකාය; තිකතිපාත-භරණ්ඩවග්ග, 9 සූත්‍රය)

පටුන CONTANTS

	80
සංස්කාරක නිවේදනය	xi-xii
ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය	xiii
සංකීර්ණ නිරූපණය	xv
පාළි භෝගිය	xvii
පාචිකය පාළි - භික්ෂුවිභංග විසය සූචිය ...	xix-xxiv
පෙළ හා පරිවර්තනය	2-559
ගාථාදිපාද - අනුක්‍රමණිකා	561
සංඥානාම - අනුක්‍රමණිකා	563-564
විසෙසපදනු ක්‍රමණිකා	565-575
ඉඤ්ඤානිරූපණය	577-579

සංස්කාරක නිවේදනය

මහාකාරුණික වූ තරාගත සමාසම්බුද්ධචාරුණිකත්වහන්සේ විසින් පන්සාළිස්වසක් මුළුල්ලෙනි සඳෙවක ලෝකයාට ලෝකනිකාරණයෙන් අමාමහනිවන්සුව සාධාලනු සඳහා දේශනා කර වදළ තෙවළා දහමිහි හික්මුන්ගේ කාය වාක් සංවරය පිණිස ප්‍රඥප්ත වූ ද අනුඥාන වූ ද ශික්ෂාසංග්‍රහ ලත් විනයසද්ධමිය විනයපිටක නම් විය. විහඬු බන්ධන පරිවාර විසින් ත්‍රිවිධ වූ විනයපිටකය ධර්මසංග්‍රාහක මහරහතුන් විසින් පරිජි, පච්ඡි, මහවග, සුඵවග, පරිවාර, යයි පාළි විසින් ග්‍රන්ථ පසෙක ලා සංගෘහිත වෙයි. මහා විහඬුයෙහි පාචිත්තිය කාණ්ඩය පටන් හිතබුද්ධිය හා හිතබුද්ධි-විහඬුය අවසන් කොට ප්‍රඥප්ත ශික්ෂාපද බැසගෙන සිටි පාළි-ප්‍රදේශය පාචිත්තියපාළි නම් වේ.

බුද්ධපරිනිර්වාණයෙන් දෙදහස්පන්සිය වසක් පිරුණු ජයන්ති අනුස්මරණ උත්සවය නිමිත්ත කොටගෙන ශ්‍රී ලංකා බෞද්ධමණ්ඩලය මගින් ප්‍රාරබ්ධ වූ ත්‍රිපිටක බුද්ධචරිතය හෙළබසින් තබාලීමේ මහඟු කායභිය සිදුකිරීමෙහි ලා පාචිත්තියපාළිය සිංහලයෙන් පරිවර්තනය සඳහා ආරාධනා ලැබුවාහු ශ්‍රී ලංකාරාමඤ්ඤානිකායේ මහානායකපදප්‍රාප්ත විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත ඉදුරුවේ උත්තරා-නන්දානිකා මහාසංචාරපාදයන් වහන්සේ යැ. ධර්මවිනයෙහි ආවර්ත බුද්ධි ඇති, සිංහල ජනව්‍යවහාරයෙහි දු නිපුණ වූ මහානායක සංචාරයන් වහන්සේ සාධකාරය මැනවින් ඉටුකළහ. අවුරුදු එකත්විස්සකට පමණ පෙර මුද්‍රණයට යොමු කොට තුබූ පාචිත්තිය-පාළිය තත්මුද්‍රණාලයෙහි අකමිණියාවයෙන් අතරමං වූයේ සංස්කෘතික අමාත්‍යාංශයේ අතිරේක ලේකම් සෝමපාල ජයවර්ධන මහතාණන්ගේ කායභික්ෂම සැලසුම් හේතුවෙන් මෙසේ පළකරවන්නට හැකිවූ බව පවසමහ.

ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලායෙහි දෙවැනි ග්‍රන්ථය වශයෙන් සලකන ලද පාචිත්තියපාළිය අර්ථාවබෝධයට පහසු වන සේ යථාස්ථානයෙහි ඡේද වෙන්කරමින් සිංහල පරිවර්තනය සමග මුද්‍රණය කැරැවීමේදී පරිහරණයට සුකර නො වන සේ ග්‍රන්ථය මහත් වැ යන බව පෙනුණු හෙයින් හිතබුද්ධිය තෙක් ප්‍රථම භාගය වශයෙන් ද හිතබුද්ධිවිහඬුය අවසාන කොට ඇති ශේෂය ද්විතීය භාගය වශයෙන් ද මුද්‍රණය කරවන්නට සිදුවූ බව ද පවසමහ. වර්තමාන ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලයේ බහුමුත්ත මහතෙරවරුන් විසින් ඌන වැ තුබූ තැන් සපුරාලමින් තව දුරටත් සංස්කරණය කොට

ආවශ්‍ය කළු ඔබ්බෙහි ආදිය ද සමාජය කොට අපගේ ද පරිශ්‍රමයෙන් පාඩමක්දක්වාදී කොට පාරිභෝගික ප්‍රථම භාගය මෙසේ පළකරවන්නට හැකි වූ බව පවසමින.

මේ මැ උදරතර ධර්මය කුශලතේමයෙන් මේ සඳහා සෑම අනුග්‍රහය දෙන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය ද, බෞද්ධ ධර්මයෙන් සුදුසු ද ගරු සංස්කෘතික කටයුතු පිළිබඳ ඇමතිතුමාගෙන් ප්‍රමුඛ සංස්කෘතික අධිකාරියෙහි පිත්වත්තු ද මෙහිලා උපකාරයක් වූ හැම සත්පුරුෂයෝ ද ලොව ලොවුතුරු සුව ලබන්නා'යි ආශංසනය කරමින.

පරිවර්තක මහානායක සථවිරයන් වහන්සේ ලියූ විනය පිළිබඳ දීඝ ප්‍රකාශනාව දවිතිය භාගයෙහි ඇතුළත් කරනු ලැබේ.

මේවගට, ශාසනෝදයකාරී,
ලබුගම ලබ්‍යානතු සථවිර
ත්‍රිපිටකමණ්ඩලයේ ප්‍රධාන සමාජක

1981 ජූලි 10 දින
කොළඹ 7, විජේරාම මාවතේ
අං: 115 දරන, මහානායකවාරිකාරාමයේ
ත්‍රිපිටකමණ්ඩලය.

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

උපදෙශක :

අග්ගමහාපණ්ඩිත, බ්‍රහ්මචාරීන්ගේ ආනන්දමල්ලියා මහානායක මහාසංචාරිපාදයන් වහන්සේ.

සභාපති :

අභංගම විද්‍යාවන්තපරිවේණාධිපති, ත්‍රිපිටකවාගීශ්වරාවාය්, කෝදුගොඩ ශ්‍රී භානාලොක දක්ෂිණලංකායෙහි ප්‍රධාන සඛ්‍යනායක සංචාරයන් වහන්සේ.

ප්‍රධාන සම්පාදක :

මොල්ලිගොඩ ප්‍රච්චන්දය පරිවේණාධිපති ත්‍රිපිටකවාගීශ්වර, ලබ්‍රහ්ම ශ්‍රී ලංකානන්ද-කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රීධරී මහාසඛ්‍යායෙහි මහානායක සංචාරයන් වහන්සේ.

සම්පාදක :

කිරුළපන පූර්වාරාමාධිපති හා අනුරාධපුර බුද්ධශ්‍රාවක ධර්ම පීඨාධිපති ශාස්ත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත, රද්දල්ලේ ශ්‍රී ප්‍රභාලොක-කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රීධරී මහාසඛ්‍යායෙහි අනුනායක සංචාරයන් වහන්සේ.

හෙරලියාවල ශ්‍රී සුධර්මාරාමාධිපති, ශාස්ත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත වේදිකාවේ ශ්‍රී අනවමදර්ශී අනුනායක සංචාරයන් වහන්සේ.

තිහුලේ-මාකඩවරවිහාරාධිපති, රාජකීය පණ්ඩිත, කර්මමිත්තිගොඩ සුමනසාර සංචාරයන් වහන්සේ.

කොළඹ තිඹිරිගස්සායේ අශෝකාරාමාධිපති රාජකීය පණ්ඩිත කර්මන ශ්‍රී ප්‍රභාලංකාර නායක සංචාරයන් වහන්සේ.

අනුරාධපුර බුද්ධශ්‍රාවක ධර්මපීඨයෙහි, ත්‍රිපිටක අංශයෙහි මහාවාය්, ශාස්ත්‍රාවාය් රාජකීය පණ්ඩිත උඩුවේ ජනානන්ද සංචාරයන් වහන්සේ.

ලේකම් :

කොළඹ බෞද්ධාලොක මාවතෙහි බෞද්ධාලොක විහාරාධිපති, පණ්ඩිත, දෙරගමුවේ සිරි ධම්මපාල-කොළඹදිශායෙහි ප්‍රධාන සඛ්‍යානායක සංචාරයන් වහන්සේ.

සංකේත නිරූපණය

සී: සිංහලාක්ෂර, පුස්තකාල පොත්

සීවු. 1, 1910 වුදුණය. බෙන්තර සඳානික සටරි සංස්කරණය

සීවු. 2, වු: 2472 වුදුණය. බෙරුවල මෙඩාසිරි මහාසටරි සංස්කරණය

මජසං: වුරුමරට ජට්ඨසංගීති සංස්කරණය

සපා: තායාක්ෂර වුදුන පාචිකිය පාළි

අ ෙ අ ි ඉ ි ඊ ි උ ි ඌ ි එ ි ඔ ි

කa	ඬkha	ගga	ඟgha	ඛkha			
චca	ඡcha	ජja	ඣjha	ඞña			
ටta	ඨtha	ඩදa	ඬඳha	ණna			
තta	ථtha	දda	ධdha	නna			
පpa	ඵpha	බba	භbha	මma			
යya	රra	ලla	චva	සsa	හha	ළla	ඞna
කka	කkka	කිki	කීkī	කුku	කූkū	කෙke	කෝkō
ඬkha	ඬkha	ඛkhi	ඛkhi	ඬkhu	ඬkhu	ඬkhe	ඬkhe
ගga	ගgga	ගිgi	ගීgī	ගුgu	ගූgū	ගෙge	ගෝgo

කකka	කකකිka	ත්‍රtra	මමmpha
උඋkka	උඋඋkha	දදdda	මබ, ම mba
කකkya	කකකිca	දදddha	මෙමbha
ක්‍රිkri	ක්‍රික ජ්ඣcha	දුdra	මමmma
කටkva	කටඋඤja	දව, වdva	මෙමbha
මාkhya	කකකිඤjha	ධධdhva	යය, යayya
වටkhva	වට්ඣa	නතnta	යයyha
ගගgga	වබ, භභbha	ජනntha	ලලlla
ගගggga	ධධද්දa	ඤnda	ලාlya
චතතka	ධතද්දha	ඤndha	ලාlha
ග්‍රgra	භභභභbha	නනanna	ව්වvha
ධධඤkha	භට්ඨa	නනnha	සසssa
චතතga	භට්ඨභa	උඋppa	සමsma
චතතgha	භබ, ඩඳda	ජට්ඨppha	සවsva
චචcca	නතnta	බබbba	හහhna
චජcca	නටtta	බබbbha	හවhva
ජජjja	නටtva	බ්‍රbra	ඥඥha
ජජඤjha		මමmpa	

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

පාවිතනියපාළි

විසය සූචි

හිතවූ විභවෙතා .. .. 2—559

පාවිතනියා 2—463.

1. මුසාවාදවග්ගො 2—105

1. මුසාවාද සිකංඛාපදං	2—13
2. ඔමසවාද සිකංඛාපදං	14—41
3. පෙසුඤ්ඤා සිකංඛාපදං	42—51
4. පදසොධමම ,, ...	52—55
5. පඨමසහසෙය්‍යා ,, ...	56—59
6. දුතිය සහසෙය්‍යා ,, ...	60—65
7. ධමමදෙසනා ,, ...	66—73
8. භූතාරොචන ,, ...	74—97
9. දුට්ඨලොරොචන ,, ...	98—103
10. පඨවිමණන ,, ...	102—105

2. භූතගාමවග්ගො 106—145

1. භූතගාම සිකංඛාපදං	106—109
2. අඤ්ඤවාදක ,, ...	110—117
3. උජ්ඣාපනක ,, ...	116—121
4. පඨමසෙනාසන ,, ...	120—125
5. දුතියසෙනාසන ,, ...	124—129
6. අනුපමජ්ඣ ,, ...	128—131
7. නිසංඛර්‍යන ,, ...	132—135
8. වෙහාසකුටී ,, ...	136—139
9. මහලුක විහාර ,, ...	138—143
10. සප්පාණක ,, ...	142—145

3. හික්ඛුනොවාදවග්ගො 146—199

1. ඔවාද සිකංඛාපදං	146—159
2. අසංඛගත ,, ...	158—163
3. හික්ඛුනුපස්සය ,, ...	162—167
4. ආමීස ,, ...	168—171
5. විචරදුන ,, ...	172—175
6. විචරසිඛන ,, ...	176—179
7. සංවිධාන ,, ...	180—185
8. නාවාහිරුහන ,, ...	184—189
9. පරිපාචිත ,, ...	190—195
10. රහොනිසජ්ඣ ,, ...	194—199

විසය සූචි

4. භෞචන්‍යවග්ගො 200—251

1.	ආවසරපිණ්ඩ සික්ඛාපදං	..	..	..	200—205
2.	ගණභෞචන්‍ය	..	..	..	204—213
3.	පරමපරභෞචන්‍ය	..	..	..	212—221
4.	කාණමාතු	..	..	..	220—227
5.	පටමපචාරණ	..	..	..	228—233
6.	දුතියපචාරණ	..	..	..	232—237
7.	විකාලභෞචන්‍ය	..	..	..	238—241
8.	සන්තිධිකාර	..	..	..	240—245
9.	පණිතභෞචන්‍ය	..	..	..	244—249
10.	දත්තපොත	..	..	..	248—251

5. අවෙලක්ඛවග්ගො 252—295

1.	අවෙලක්ඛ සික්ඛාපදං	..	..	..	252—255
2.	උග්ගසාචන්‍ය	..	..	..	256—259
3.	සභෞචන්‍ය	..	..	..	260—263
4.	පටම රභොනිසජ්ජ සික්ඛාපදං	..	..	..	262—267
5.	දුතිය රභොනිසජ්ජ	..	..	..	266—269
6.	වාරික්ඛ	..	..	..	270—277
7.	මහානාම	..	..	..	276—283
8.	උග්ගුක්ඛසෙනා	..	..	..	284—289
9.	සෙනාවාස	..	..	..	288—291
10.	උග්ගසාධික	..	..	..	290—295

6. සුරාපාන්‍යවග්ගො 296—335

1.	සුරාපාන්‍ය සික්ඛාපදං	..	..	..	296—301
2.	අභිතුලිපතොදක් සික්ඛාපදං	..	..	..	302—303
3.	භ්‍රාසධම්ම	..	..	..	304—307
4.	අනාදරිය	..	..	..	306—309
5.	භිංසාපනක්ඛ	..	..	..	310—313
6.	පොති	..	..	..	312—317
7.	නභාන	..	..	..	316—325
8.	දුට්ඨණ්ණකරණ	..	..	..	324—327
9.	වික්ඛපන	..	..	..	328—331
10.	විචරාපතිධාන	..	..	..	330—335

විසය සූචි

7. සප්තාණ්කවග්ගො 336—379

1. සඤ්චි පාණ සිකුබාපදං	..	..	..	336—337
2. සප්තාණ්ක	..	..	..	338—339
3. උග්ගකාටන	..	..	..	340—343
4. දුට්ඨලල	..	..	..	342—345
5. උභනවිසතිවස්ස	..	..	..	346—351
6. ථෙය්‍යසක	..	..	..	350—353
7. සංවිධාන	..	..	..	354—357
8. අරිට්ඨ	..	..	..	358—367
9. උක්ඛිනන සමෙහාග සිකුබාපදං	..	..	..	366—371
10. කණ්ඩක	..	..	..	370—379

8. සහධමේකවග්ගො 380—421

1. සහධමේක සිකුබාපදං	..	..	..	380—383
2. විලෙඛන	..	..	..	384—387
3. මොහන	..	..	..	388—393
4. පහාර	..	..	..	392—395
5. තලසන්තක	..	..	..	394—397
6. අමුලක	..	..	..	398—401
7. සඤ්චි චා	..	..	..	400—403
8. උපසංගුති	..	..	..	404—407
9. කම්මපට්ඨාහන	..	..	..	406—409
10. ජංගු-අද්භූතවග්ගො	..	..	..	410—413
11. දම්බ	..	..	..	412—417
12. පරිණාමන	..	..	..	416—421

9. රාජවග්ගො 422—463

1. රාජනෙතපුර	..	..	..	422—431
2. රතන	..	..	..	432—437
3. විකාලෙගාමප්‍රවේදන සිකුබාපදං	..	..	..	438—443
4. සුචිසර	..	..	..	444—447
5. මොච්ඡ	..	..	..	446—449
6. තුලොනඤ්ඤ	..	..	..	448—451
7. නිසිදන	..	..	..	452—455
8. කණ්ඩපට්ඨාපදි	..	..	..	454—457
9. වසසිකසාථික	..	..	..	458—461
10. නන්දකොර	..	..	..	460—463

විසය සූචි

පාට්‍රිකාපදාංග 464—487

1.	පඨම පාට්‍රිකාපදාංග	..	..	464—469
2.	දුතිය පාට්‍රිකාපදාංග	..	..	468—471
3.	තෘතීය පාට්‍රිකාපදාංග	..	..	472—479
4.	චතුස්‍ර පාට්‍රිකාපදාංග	..	..	480—487

සංඛ්‍යා—488—555

පරිමණිකවග්‍ය 488—495

1.	පඨම පරිමණිකවග්‍ය	..	..	..	488—489
2.	දුතිය	..	..	..	490—491
3.	තෘතීය	..	..	..	490—491
4.	චතුස්‍ර	..	..	..	490—491
5.	පඤ්චම	..	..	..	492—493
6.	ඡන්ද	..	..	..	492—493
7.	සත්තම	..	..	..	492—493
8.	අට්ඨම	..	..	..	494—495
9.	නවම	..	..	..	494—495
10.	දසම	..	..	..	494—495

උප්පාදිකවග්‍ය 496—503

1.	පඨම උප්පාදිකවග්‍ය	..	..	..	496—497
2.	දුතිය	..	..	..	496—497
3.	තෘතීය	..	..	..	496—497
4.	චතුස්‍ර	..	..	..	498—499
5.	පඤ්චම	..	..	..	498—499
6.	ඡන්ද	..	..	..	498—499
7.	සත්තම	..	..	..	500—501
8.	අට්ඨම	..	..	..	500—501
9.	නවම	..	..	..	500—501
10.	දසම	..	..	..	502—503

බලකතවග්‍ය 504—511

1.	පඨම බලකතවග්‍ය	..	..	..	504—505
2.	දුතිය	..	..	..	504—505
3.	තෘතීය	..	..	..	504—505
4.	චතුස්‍ර	..	..	..	506—507
5.	පඤ්චම	..	..	..	506—507
6.	ඡන්ද	..	..	..	506—507
7.	සත්තම	..	..	..	508—509
8.	අට්ඨම	..	..	..	508—509
9.	නවම	..	..	..	508—509
10.	දසම	..	..	..	510—511

විසය සූචි

සක්කවච්චග්ගො 512—521

1. පඨම සිංඛාපදං	512—513
2. දුතිය	512—513
3. තතිය	512—513
4. චතුස්	514—515
5. පඤ්චම	514—515
6. ඡට්ඨ	514—515
7. සත්තම	516—519
8. අට්ඨම	518—519
9. නවම	518—519
10. දසම	520—521

කබ්ඳවග්ගො 522—529

1. පඨම සිංඛාපදං	522—523
2. දුතිය	522—523
3. තතිය	522—523
4. චතුස්	524—525
5. පඤ්චම	524—525
6. ඡට්ඨ	524—525
7. සත්තම	526—527
8. අට්ඨම	526—527
9. නවම	526—527
10. දසම	528—529

සුරුසුරුවග්ගො 530—541

1. පඨම සිංඛාපදං	530—531
2. දුතිය	530—531
3. තතිය	532—533
4. චතුස්	532—533
5. පඤ්චම	534—535
6. ඡට්ඨ	534—537
7. සත්තම	536—539
8. අට්ඨම	538—539
9. නවම	540—541
10. දසම	540—541

විසය සූචි

පාද්‍යකාවග්‍යො 542—555

1.	පයම සිකුබාපදං	..	..	..	..	542—543
2.	දුතිය	..	..	..	..	542—543
3.	තතිය	..	..	..	..	542—543
4.	චතුස්	..	..	..	..	544—545
5.	පඤ්චම	..	..	..	..	544—545
6.	ඡට්ඨ	..	..	..	..	544—545
7.	සක්කම	..	..	..	..	546—547
8.	අට්ඨම	..	..	..	..	546—547
9.	නවම	..	..	..	..	548—549
10.	දසම	..	..	..	..	550—551
11.	එකාදසම සිකුබාපදං	..	..	..	..	550—551
12.	ද්විදසම	..	..	..	..	550—551
13.	තෙරසම	..	..	..	..	552—553
14.	චුද්දසම	..	..	..	..	552—553
15.	පණ්ණරසම	..	..	..	..	552—553

සෙතියා උග්‍යානං — 556—557

අධිකරණසමථා 558—559

විනයපිටකේ

භාවිතනියපාලි

චිත්තසිටකේ

පාචිත්තකියපාලි

භික්ඛුචිතෙසා

නමො තසාං භගවතො අරහතො සමමාසමබුද්ධස්ස.

ඉමෙ ඛො පනායසංඝෙතො දෙවනවුත්ති පාචිත්තකියා ධම්මා
උදෙසං ආගච්ඡන්ති.

6.1.1

මුසාවාදසික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවකීයං චිත්තර්ති ජෙතවනෙ
අනාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භස්සකො සක්ඛා
පුත්තො වාදකඛිත්තො භොති. සො තිත්ථියෙහි සද්ධිං සලලපනො
අවජානිත්වා පටිජානාති. පටිජානිත්වා අවජානාති. අඤ්ඤානඤ්ඤං
පටිවරති. සමපජානමුසා භාසති. සචෙය්නං කත්වා චිසංවාදෙති. තිත්ථියා
උජ්ඣායනති ධියනති චිපාවෙනති: කථං හි නාම භස්සකො සක්ඛාපුත්තො
අමෙහෙහි සද්ධිං සලලපනො අවජානිත්වා පටිජානිත්වා පටිජානිත්වා
අවජානිත්වා, අඤ්ඤානඤ්ඤං පටිවරිත්තති, සමපජානමුසා භාසිත්තති,
සචෙය්නං කත්වා චිසංවාදෙත්තති''ති.

2. අසෙසාසුං ඛො භික්ඛු තෙසං තිත්ථියානං උජ්ඣායනානං
ධියනානං චිපාවෙනානං අප ඛො තෙ භික්ඛු යෙන භස්සකො
සක්ඛාපුත්තො තෙත්ථපසංකම්පු. උපසංචාමිත්වා භස්සකං සක්ඛාපුත්තං
ඵතදවොචු. ''සචං කිර තං ආවුසො භස්සක, තිත්ථියෙහි සද්ධිං සලල-
පනො අවජානිත්වා පටිජානාසි, පටිජානිත්වා අවජානාසි, අඤ්ඤා-
නඤ්ඤං පටිවරසි, සමපජානමුසා භාසසි, සචෙය්නං කත්වා චිසංවාදෙසි''ති.
ඵතෙ ඛො ආවුසො තිත්ථියා නාම යෙන කෙනචි ජෙතඛො, නෙව තෙසං
ජයො දුතෙස්සාති. යෙ තෙ භික්ඛු අපසිච්ඡා සන්තුට්ඨා උජ්ජිතො
කුක්කුචවකා සික්ඛාකාමා,¹ තෙ උජ්ඣායනති ධියනති චිපාවෙනති ''කථං
හි නාම භස්සකො සක්ඛාපුත්තො තිත්ථියෙහි සද්ධිං සලලපනො අවජානිත්වා
පටිජානිත්වා, පටිජානිත්වා අවජානිත්වා, අඤ්ඤානඤ්ඤං පටිවරිත්තති,
සමපජානමුසා භාසිත්තති, සචෙය්නං කත්වා චිසංවාදෙත්තති''ති.

1. සන්තුට්ඨා උජ්ජිතො කුක්කුචකා සික්ඛා කාමා—මජ්ඣිම නිකාය

පාටිඤ්ඤියපාලි

තිස්සවිභසිගය

ඒ භාග්‍යවත් අතීත සමාසක් සමුද්ධයන් වහන්සේට
නමසකාර වේවා

ආයුෂ්මත්ති, මේ දෙඅනු පච්ඡි ඇවැත්නු උදෙසිමට පැමිණෙත්.

6.1.1

මුසාවාද ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ සැවැත්නුවර ජේතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩ වසන සේක. එසමයෙහි සැහැදුරු වූ හඤ්ඤ මහණ වාදයෙන් (පරවාදීන් වෙත) මෙහෙයන ලද්දේ වෙයි. භේ තොටුවන් සමඟ සල්ලාප කරනුයේ අවමන් කොට ගිවිසගනියි. ගිවිසගෙන අවමන් කරයි, අනෙකෙකින් අනෙකක් වසාදමයි. දූත දූත ම මුසා බෙණෙයි. සලකුණු කොට වරද්දපියයි. තොටුවෝ ලමු කොට සිතති. නුගුණ කියති. දෙස් පතුරුවන්: කෙසේ නම් සැහැදුරු හඤ්ඤ මහණ අප හා සමඟ සල්ලාප කරනුයේ අවමන් කොට ගිවිසගත්තේ ද, ගිවිසගෙන අවමන් කෙළේ ද, අනෙකෙකින් අනෙකක් වසා දූමමේ ද, දූත දූත බොරු කීවේ ද, සලකුණු කොට වරද්දපි දූ"යි.

2. භික්ෂුහු ලමු කොට සිතන්නා වූ නුගුණ කියන්නා වූ දෙස් පතුරුවන්හා වූ ඒ තොටුවන්ගේ (වචනය) ඇසුහ. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු සැහැදුරු හඤ්ඤ මහණ තෙම යම්තැනෙක ද එතෙතට එළැඹියාහු යැ. එළැඹූ හඤ්ඤ මහණහට තෙල වචනය කීහු: "සැබෑද ඇවැත්ති හඤ්ඤයෙනි, තෙපි තොටුවන් හා සමඟ කතාබහ කරනුවහු අවමන් කොට ගිවිසගනිවු ද, ගිවිසගෙන අවමන් කරවු ද අනෙකෙකින් අනෙකක් වසා දමවු ද, දන්නේ ම බොරු කියවු ද, සලකුණු කොට වරද්දපියවු ද යි. ඇවැත්ති, තෙල තොටුවෝ වනාහි යම්කිසි අයුරෙකින් දිනිය යුතු වෙත්, ඔවුනට දිනුමෙක් නො දිය යුතු මැ යි යම් භික්ෂු කෙනෙක් අපිස්වුවාහු සන්තොස්ගුණ ඇත්තාහු ලප්ථි වුවාහු කුකුස් ඇත්තාහු ශික්ෂාකාමීහු වෙද්ද, ඔවුහු ලමු කොට සිතති. නුගුණ කියති. දෙස් පතුරුවන්: "කෙසේ නම් සැහැදුරු හඤ්ඤ මහණ තොටුවන් හා සමඟ සල්ලාප කරනුයේ අවමන් කොට ගිවිසගත්තේ ද, ගිවිසගෙන අවමන් කෙළේ ද, අනෙකෙකින් අනෙකක් වසා දූමමේ ද දූත දූත බොරු කීවේ ද, සලකුණු කොට වරද්දපි දූ"යි.

පාචිනියපාළි- හිතඛු විභවයා

3. අථ ඛො තෙ හිතඛු හත්තං සත්තපුත්තං අනෙකපරියායෙන විගරහිතා¹ හගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං, අථ ඛො හගවා එතත්ථං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ හිතඛුසධස්සං, සත්තපාතාපෙත්වා හත්තං සත්තපුත්තං පටිදුච්ඡි. “සච්ඡං කිරි තං හත්තක, තිත්ථියෙහි සද්ධිං සලල පනෙතා අවජානිතා පටිජානාසි, පටිජානිතා අවජානාසි, අඤ්ඤානඤ්ඤං පටිවරසි, සමපජානමුසා භාසසි, සමෙක්ඛනං කත්වා විසංවාදෙසි” ති. සච්චං හගවාති. විගරහි බුද්ධො හගවා අනනුවච්චියං මොසපුරිස, අනනුලොමිකං අප්පතිරුපං අසාමණිකං අකපපියං අකරණියං කථං හි නාම තං මොස පුරිස, තිත්ථියෙහි සද්ධිං සලලපනෙතා අවජානිතා පටිජානියසසි, පටිජානිතා අවජානියසසි, අඤ්ඤානඤ්ඤං පටිවරියසසි, සමපජානමුසා භාසියසසි, සමෙක්ඛනං කත්වා විසංවාදෙසසසි. නෙතං මොසපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා භියොගාභාවාය අථඛෙවනං මොසපුරිස, අප්පසන්නානං වෙව අප්පසාදය පසන්නානං ව එකවචානං අඤ්ඤාථත්තායාති.

4. අථ ඛො හගවා තං හිතඛුං අනෙකපරියායෙන විගරහිතා දුග්ගතාය දුප්පජායාය මහිවජ්ජාය අසනතුට්ඨියා සබ්බභික්ඛාය කොසජ්ජස්ස අවණණං භාසිතා අනෙකපරියායෙන දුග්ගතාය දුප්පජායාය අපච්චිජ්ජස්ස සනතුට්ඨස්ස සලලබස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපච්චියස්ස චිරියා රම්මස්ස වණණං භාසිතා හිතඛුනං තදනුවච්චිකං තදනුලොමිකං ධමමිං කථං කත්වා හිතඛු ආමනෙත්ථසි, තෙන හි හිසඛවෙ හිත්ඛුනං සිත්ඛාපදං පඤ්ඤාපෙක්ඛාමි දස අත්ථවසෙ පටිච්ච: සබ්බසුච්ඡතාය සබ්බථාසුතාය, දුම්මඤ්ඤානං පුග්ගලානං නිග්ගහාය, පෙසලානං හිත්ඛුනං ථාසුච්ඡාරාය, දිට්ඨධමමික්ඛානං ආසවානං සංවරාය, සමපරාසිකානං ආසවානං පටිසානාය, අප්පසන්නානං පසාදය පසන්නානං භියොගාභාවාය, සඤ්ඤාමමච්ඡිතියා, චිත්තයානුග්ගහාය. එවණ්ඤා පන හිසඛවෙ ඉමං සිත්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“සමපජාන මුසාවාදෙ පාචිනිය” තති.

5. සමපජානමුසාවාදෙ නාම: විසංවාදනපුරෙක්ඛාරස්ස වාචා ගිරා වාචාපථො වර්තෙදෙ වාචසිකා විඤ්ඤත්ත්, අට්ඨ අනරියවොභාරා: අදිට්ඨං දිට්ඨං මෙති, අසුතං සුතං මෙති, අමුතං මුතං මෙති, අවිඤ්ඤානං විඤ්ඤානං මෙති, දිට්ඨං අදිට්ඨං මෙති, සුතං අසුතං මෙති, මුතං අමුතං මෙති, විඤ්ඤානං අවිඤ්ඤානං මෙති.

1. “හත්තං සත්තපුත්තං අනෙකපරියායෙන විගරහිතා” ඉති පාඨො සිහල මුද්දිත පොත්තෙ න දිස්සතෙ.

3. එකල්හි ඒ තික්ෂුහු සැහැදරු හඤ්ඤා මහණෙහිට නොයෙක් කරුණෙන් වෙසෙසින් ගරහා භාග්‍යවතුන්හිට තෙල කරුණ සැලකළහ. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ කරුණෙහි ලා මේ අවසරයෙහි ලා ධික්කතුන් රැස් කරවා සැහැදරු හඤ්ඤා පුළුවන්සේක: “සබ්බද්ධ භක්තියෙනි, තෙපි තොටුවන් හා සමඟ සල්ලාප කරනුවහු අවමන් කොට ගිවිසගනිවු ද, ගිවිසගෙන අවමන් කරවු ද, අනෙකෙකින් අනෙකක් වසාපියවු ද, දෑන දෑන බොරු කියවු ද, සලකුණු කොට වරද්දපියවු ද” යි. සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්සැයි. භාග්‍යවන් බුදුහු (කුලුණු සිතින්) වෙසෙසින් ගැරහුහ: තිස් පුරුෂය, (තොප විසින් මේ කරන ලද්ද) නොනිසි යැ නො අනුලෝම යැ නුසුදුසු යැ, නොමහණකම් යැ නො කැප යැ නො කළයුතු මැ යි. “තිස්පුරුෂය, කෙසේ නම් තෙපි තොටුවන් හා සමඟ කතාබහ කරනුවහු අවමන් කොට ගිවිසගන්වු ද, ගිවිසපියා අවමන් කළහු ද, අනෙකකින් අනෙකක් වසාපියවු ද දෑන දෑන බොරු කියවු ද, සලකුණු කොට වරද්දපියවු ද, තිස් පුරුෂය, තෙල කරුණ අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදයට හෝ ප්‍රසන්නයන්ගේ අතිරේක ප්‍රසාදයට හෝ නො වේ මැ යි. තිස් පුරුෂය, මෙකරුණු වැළින් අප්‍රසන්නයන්ගේ අප්‍රසාදයටත් ප්‍රසන්නයන් අතුරෙහිදී ඇතැමුන්ගේ වෙනස් බවටත් වැටේ මැ යි.

4. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එමහණෙහිට නොයෙක් කරුණෙන් වෙසෙසින් ගරහා දුබරබැව්හි දුපුස්නා බැව්හි මහිස් බැව්හි නොසතුටු බැව්හි මුළුබැඳගැනුමහි අලසබැව්හි නුගුණ වදරා නොයෙක් කරුණෙන් දුබරබැව්හි දුපුස්නාබැව්හි අපිස්බැව්හි සතුටුබැව්හි සලේපැවැත්මහි කෙලෙස් කැපුමහි පැහැදුමහි නිවනෙහි වැරදැරැඹුමහි ගුණ වදරා මහණන්හිට එයට සරිලන එයට අනුලෝම වන දෑහිම බණ වදරා මහණන් අමතා වදළුසේක. එකරුණෙන් මහණෙනි, මහණන්හිට කරුණු දසයක් පිණිස සිකපද පනවන්නෙමි. (එනම්) සඟුන්ගේ මනා පිළිගැනුම, සඟුන්ගේ පහසු බව, දුසිල් පුතුලනට නිගැන්ම, සුසිල් මහණන් ගේ පහසු විසුම, මෙලෝ ගැහැට වැළකීම, පරලෝ ගැහැට වැනැයීම, නො පැහැදුණු වුන්ගේ පැහැදීම, පැහැදුණුවුන්ගේ අයිරා පැහැදීම, සසුන් පැවැත්ම, විනයට රැකුල්දීම පිණිස යැ. මෙසේත් මහණෙනි, මේ ශික්ෂාපදය උදෙසට “දෑන දෑන මුසා බිණිමෙහි පවිති ඇවැත් වේ” යයි.

5. සම්පජාන මුසාවාද නම්: රැවටීම පෙරටු කොට ඇතියහුගේ වාචා යැ ගිරා යැ වාක්පට යැ වාග්ගෙද යැ වාග්විඤ්ඤානි යැ. අදිට්ඨය මා විසින් දිට්ඨ (දක්නා ලද ය) අසුතය මා විසින් සුත (අසන ලද) යැ, අමුතය මා විසින් මුත (විදුනා ලද) යැ අවිඤ්ඤාන ය මා විසින් විඤ්ඤාන (දන්නා ලද) යැ දිට්ඨය මා විසින් අදිට්ඨ (නොදක්නා ලද) යැ සුතය මා විසින් අසුත (නො අසන ලද) යැ මුතය මා විසින් අමුත (නො විදුනා ලද) යැ විඤ්ඤාන ය මා විසින් අවිඤ්ඤාන (නොදන්නා ලද) ය යන අට අන්‍යය බැව්හරහු යි.

පාචිත්තියපාළි හික්ඛු විභඛෙතා

අදිට්ඨං නාම: න චක්ඛුනා දිට්ඨං. අසුතං නාම: න යොතෙන සුතං. අමුතං නාම: න සානෙන සාධිතං, න ජිව්හාය සාධිතං, න කායෙන ථුට්ඨං. අවිඤ්ඤාතං නාම: න මනසා විඤ්ඤාතං. දිට්ඨං නාම: වස්ඛුනා දිට්ඨං. සුතං නාම: යොතෙන සුතං. මුතං නාම: සානෙන සාධිතං ජිව්හාය සාධිතං කායෙන ථුට්ඨං. විඤ්ඤාතං නාම: මනසා විඤ්ඤාතං.

ඤ්ඤාකාරෙහි අදිට්ඨං දිට්ඨං මෙති සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාචිත්තියස්ස: පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා හණියන්ති, හණන්තස්ස හොති මුසා හණාමිති, හණිතස්ස හොති මුසා මයා හණිතන්ති.

චතුර්ඤ්ඤාකාරෙහි අදිට්ඨං දිට්ඨං මෙති සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාචිත්තියස්ස: පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා හණියන්ති, හණන්තස්ස හොති මුසා හණාමිති, හණිතස්ස හොති මුසා මයා හණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨං.

පඤ්ඤාකාරෙහි අදිට්ඨං දිට්ඨං මෙති සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාචිත්තියස්ස, පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා හණියන්ති, හණන්තස්ස හොති මුසා හණාමිති, හණිතස්ස හොති මුසා මයා හණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨං විනිධාය ඛන්ති.

ඡහාකාරෙහි අදිට්ඨං දිට්ඨං මෙති සමපජාන මුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාචිත්තියස්ස; පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා හණියන්ති හණන්තස්ස හොති මුසා හණාමිති, හණිතස්ස හොති මුසා මයා හණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨං, විනිධාය ඛන්ති, විනිධාය රූපි.

සත්තභාකාරෙහි අදිට්ඨං දිට්ඨං මෙති සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාචිත්තියස්ස; පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා හණියන්ති, හණන්තස්ස හොති මුසා හණාමිති, හණිතස්ස හොති මුසා මයා හණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨං, විනිධාය ඛන්ති, විනිධාය රූපි විනිධාය භාවං.

ඤ්ඤාකාරෙහි අසුතං සුතං මෙති -පෙ- අමුතං මුතං මෙති -පෙ- අවිඤ්ඤාතං විඤ්ඤාතං මෙති සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාචිත්තියස්ස, පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා හණියන්ති, හණන්තස්ස හොති මුසා හණාමිති, හණිතස්ස හොති මුසා මයා හණිතන්ති,

අදිටය නම්: ඇසින් නො දක්නා ලද යැ. අසුන නම්: කනින් නො අසන ලද යැ. අමුක නම්: නැහැයෙන් ඉව කොට නො ගන්නා ලද යැ. දිවෙන් රස නො විඳින ලද යැ කයින් නො පහස්නා ලද යැ. චේක්ඤාත නම්: මනසින් නො දන්නා ලද යැ. දිටය නම්: ඇසින් දක්නා ලද යැ. සුක නම්: කනින් අසන ලද යැ. මුක නම්: නැහැයෙන් ඉව කොට ගන්නා ලද යැ දිවෙන් රසවිඳින ලද යැ කයින් පහස්නා ලද යැ. වික්ඤාත නම්: මනසින් දන්නා ලද යැ.

අදාෂ්ටය මා විසින් දාෂ්ටය යැ යි දූන දූන බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති වෙයි; පළමු කොට ම ඒ පුභුල්හට බොරු කියන් නෙමැ යි සිත් වෙයි, කියන්නාහට බොරු කියමි යි සිත් වෙයි, කීවහුට මා විසින් බොරු කියන ලද යි සිත් වෙයි.

අදාෂ්ටය මා විසින් දාෂ්ටය යැ යි දූන දූන බොරු කියන්නාහට සතර අයුරෙකින් පවිති වෙයි: පළමු කොට ම ඒ පුභුල්හට ලබ්ධිය තබා බොරු කියන්නෙමැයි සිත් වෙයි, කියන්නාහට බොරු කියමි යි සිත් වෙයි, කීවහුට මා විසින් බොරු කියන ලද යි සිත් වෙයි.

දාෂ්ටය මා විසින් දාෂ්ටය යැ යි දූන දූන බොරු කියන්නාහට පස් අයුරෙකින් පවිති වෙයි: පළමු කොට ම ඒ පුභුල්හට ලබ්ධිය පිහිටුවා ඉවසීම තබා, බොරු කියන්නෙමැයි සිත් වෙයි, කියන්නාහට බොරු කියමි යි සිත් වෙයි, කීවහුට මා විසින් බොරු කියන ලද යි සිත් වෙයි.

අදාෂ්ටය මා විසින් දාෂ්ටය යැ යි දූන දූන බොරු කියන්නාහට සඅයුරෙකින් පවිති වෙයි; පළමු කොට ම ඒ පුභුල්හට ලබ්ධිය තබා, ඉවසීම තබා, රූපීය තබා බොරු කියන්නෙමැයි සිත් වෙයි, කියන්නාහට බොරු කියමි යි සිත් වෙයි, කීවහුට මා විසින් බොරු කියන ලද යි සිත් වෙයි.

අදාෂ්ටය මා විසින් දාෂ්ටය යැ යි දූන දූන බොරු කියන්නාහට සත් අයුරෙකින් පවිති වෙයි: පළමු කොට ම ඒ පුභුල්හට ලබ්ධිය පිහිටුවා ඉවසීම තබා රූපීය තබා, අදහස තබා බොරු කියන්නෙමැයි සිත් වෙයි, කියන්නාහට බොරු කියමි යි සිත් වෙයි, කීවාහට මා විසින් බොරු කියන ලද යි සිත් වෙයි.

අග්‍රැතය මා විසින් ග්‍රැත යැ යි... අමුතය මා විසින් මුත යැ යි ...අවිඤාතය මා විසින් විඤාත යැ යි දූන දූන බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති වෙයි: පළමු කොට ම ඒ පුභුල්හට බොරු කියන් නෙමැයි සිත් වෙයි. කියන්නාහට බොරු කියමැයි සිත් වෙයි. කීවාහට මා විසින් බොරු කියන ලද යි සිත් වෙයි.

පාචිත්‍යය පාළි-භික්ඛු විභංගයා

වතුභාකාරෙහි -පෙ- පඤ්ඤාභාකාරෙහි -පෙ- ජභාකාරෙහි -පෙ- සත්තභාකාරෙහි අසුතං සුතං මෙති -පෙ- අමුතං මුතං මෙති -පෙ- අවිඤ්ඤාතං විඤ්ඤාතං මෙති සමපජානා මුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාචිත්තියස්ස: පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා හණස්සනති, හණන්තස්ස හොති මුසා හණාපීති, හණන්තස්ස හොති මුසා මයා හණන්තති, චිතිධාය දිට්ඨිං, චිතිධාය ඛන්තිං, චිතිධාය රුචිං චිතිධාය භාවං.

තිභාකාරෙහි අදිට්ඨං දිට්ඨංඤ්ඤා මෙ සුතඤ්ඤාති සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාචිත්තියස්ස: -පෙ- තිභාකාරෙහි අදිට්ඨං දිට්ඨංඤ්ඤා මෙ මුතඤ්ඤාති සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාචිත්තියස්ස: -පෙ- තිභාකාරෙහි අදිට්ඨං දිට්ඨංඤ්ඤා මෙ විඤ්ඤාතඤ්ඤාති සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාචිත්තියස්ස; -පෙ- තිභාකාරෙහි අදිට්ඨං දිට්ඨංඤ්ඤා මෙ සුතඤ්ඤා මුතඤ්ඤාති -පෙ- තිභාකාරෙහි අදිට්ඨං දිට්ඨංඤ්ඤා මෙ සුතඤ්ඤා විඤ්ඤාතඤ්ඤාති -පෙ- තිභාකාරෙහි අදිට්ඨං දිට්ඨංඤ්ඤා මෙ සුතඤ්ඤා මුතඤ්ඤා විඤ්ඤාතඤ්ඤාති සමපජාන මුසාහණන්තස්ස ආපත්ති පාචිත්ති-යස්ස -පෙ-.

තිභාකාරෙහි අසුතං සුතඤ්ඤා මෙ මුතඤ්ඤාති -පෙ- තිභාකාරෙහි අසුතං සුතඤ්ඤා මෙ විඤ්ඤාතඤ්ඤාති -පෙ- තිභාකාරෙහි අසුතං සුතඤ්ඤා මෙ දිට්ඨංඤ්ඤාති සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. -පෙ- තිභාකාරෙහි අසුතං සුතඤ්ඤා මෙ මුතඤ්ඤා විඤ්ඤාතඤ්ඤාති -පෙ- තිභාකාරෙහි අසුතං සුතඤ්ඤා මෙ මුතඤ්ඤා දිට්ඨංඤ්ඤාති -පෙ- තිභාකාරෙහි අසුතං සුතඤ්ඤා මෙ මුතඤ්ඤා විඤ්ඤාතඤ්ඤා දිට්ඨංඤ්ඤාති සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාචිත්තියස්ස -පෙ-.

තිභාකාරෙහි අමුතං මුතඤ්ඤා මෙ විඤ්ඤාතඤ්ඤාති -පෙ- තිභාකාරෙහි අමුතං මුතඤ්ඤා මෙ දිට්ඨංඤ්ඤාති -පෙ- තිභාකාරෙහි අමුතං මුතඤ්ඤා මෙ සුතඤ්ඤාති සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාචිත්තියස්ස -පෙ- තිභාකාරෙහි අමුතං මුතඤ්ඤා මෙ විඤ්ඤාතඤ්ඤා දිට්ඨංඤ්ඤාති -පෙ- තිභාකාරෙහි අමුතං මුතඤ්ඤා මෙ විඤ්ඤාතඤ්ඤා සුතඤ්ඤාති -පෙ- තිභාකාරෙහි අමුතං මුතඤ්ඤා මෙ විඤ්ඤාතඤ්ඤා දිට්ඨංඤ්ඤා සුතඤ්ඤාති සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාචිත්තියස්ස -පෙ-.

තිභාකාරෙහි අවිඤ්ඤාතං විඤ්ඤාතඤ්ඤා මෙ දිට්ඨංඤ්ඤාති -පෙ- තිභාකාරෙහි අවිඤ්ඤාතං විඤ්ඤාතඤ්ඤා මෙ සුතඤ්ඤාති -පෙ- තිභාකාරෙහි අවිඤ්ඤාතං විඤ්ඤාතඤ්ඤා මෙ මුතඤ්ඤාති සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාචිත්තියස්ස -පෙ- තිභාකාරෙහි අවිඤ්ඤාතං විඤ්ඤාතං ව මෙ දිට්ඨංඤ්ඤා සුතඤ්ඤාති -පෙ- තිභාකාරෙහි අවිඤ්ඤාතං විඤ්ඤාතඤ්ඤා මෙ දිට්ඨංඤ්ඤා මුතඤ්ඤාති -පෙ- තිභාකාරෙහි අවිඤ්ඤාතං විඤ්ඤාතඤ්ඤා මෙ දිට්ඨංඤ්ඤා සුතඤ්ඤා මුතඤ්ඤාති සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාචිත්තියස්ස; -පෙ-.

සතර අයුරෙකින්... පස් අයුරෙකින්... ස අයුරෙකින්... අග්‍රාතය
 මා විසින් ග්‍රාත යැ යි අමුතය මා විසින් මුත යැ යි... අවිඥාතය මා විසින්
 විඥාත යැ යි දූත දූත බොරු කියන්නාහට සත් අයුරෙකින් පවිති වෙයි:
 පළමු කොට ම ඒ පුතුල්හට ලබ්ධිය බහාතබා, ඉවසීම තබා, රුචිය
 පිළිවටා අදහස තබා බොරු කියන්නෙමැයි සිත් වෙයි. කියන්නා-
 හට බොරු කියමිනි සිත් වෙයි, කීවා හට මා විසින් බොරු කියන ලද්දි
 සිත් වෙයි.

අදාෂ්ටය මා විසින් දාෂ්ට ද ග්‍රාත ද යි දූත දූත බොරු කියන්නා
 හට තුන් අයුරෙකින් පවිති වෙයි:...අදාෂ්ටය මා විසින් දාෂ්ට ද මුත ද යි
 දූත දූත බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති වෙයි... අදාෂ්ටය මා
 විසින් දාෂ්ට ද විඥාත ද යි දූත දූත බොරු කියන්නා හට තුන් අයුරෙකින්
 පවිති වෙයි... අදාෂ්ටය මා විසින් දාෂ්ට ද ග්‍රාත ද මුත ද යි තුන්
 අයුරෙකින්... අදාෂ්ටය මා විසින් දාෂ්ට ද ග්‍රාත ද විඥාත ද යි තුන්
 අයුරෙකින්... අදාෂ්ටය මා විසින් දාෂ්ට ද ග්‍රාත ද මුත ද විඥාත ද යි දූත
 දූත බොරු කියන්නා හට තුන් අයුරෙකින් පවිති වේ.

අග්‍රාතය මා විසින් ග්‍රාත ද මුත ද යි තුන් අයුරෙකින්... අග්‍රාතය
 මා විසින් ග්‍රාත ද විඥාත ද යි තුන් අයුරෙකින්... අග්‍රාතය මා විසින් ග්‍රාත ද
 දාෂ්ට ද යි දූත දූත බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති වෙයි.
 අග්‍රාතය මා විසින් ග්‍රාත ද මුත ද විඥාත ද යි තුන් අයුරෙකින්... අග්‍රාතය
 මා විසින් ග්‍රාත ද මුත ද දාෂ්ට ද යි තුන් අයුරෙකින්... අග්‍රාතය මා විසින්
 ග්‍රාත ද මුත ද විඥාත ද දාෂ්ට ද යි දූත දූත බොරු කියන්නාහට තුන්
 අයුරෙකින් පවිති වේ...

අමුතය මා විසින් මුත ද විඥාත ද යි තුන් අයුරෙකින්... අමුතය
 මා විසින් මුත ද දාෂ්ට ද යි තුන් අයුරෙකින්... අමුතය මා විසින් මුත ද
 ග්‍රාත ද යි දූත දූත බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති ඇවැත්
 වෙයි...අමුතය මා විසින් මුත ද විඥාත ද දාෂ්ට ද යි තුන් අයුරෙකින්...
 අමුතය මා විසින් මුත ද විඥාත ද ග්‍රාත ද යි තුන් අයුරෙකින්...අමුතය
 මා විසින් මුත ද විඥාත ද දාෂ්ට ද ග්‍රාත ද යි දූත දූත බොරු
 කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති වේ...

අවිඥාතය මා විසින් විඥාත ද දාෂ්ට ද යි තුන් අයුරෙකින්...
 අවිඥාතය මා විසින් විඥාත ද ග්‍රාත ද යි තුන් අයුරෙකින්... අවිඥාතය
 මා විසින් විඥාත ද මුත ද යි දූත දූත බොරු කියන්නාහට තුන්
 අයුරෙකින් පවිති වෙයි... අවිඥාතය මා විසින් විඥාත ද දාෂ්ට ද
 ග්‍රාත ද යි ... අවිඥාතය මා විසින් විඥාත ද දාෂ්ට ද මුත ද යි තුන්
 අයුරෙකින්... අවිඥාතය මා විසින් විඥාත ද දාෂ්ට ද ග්‍රාත ද
 මුත ද යි දූත දූත බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති වේ...

පාච්ඡිකාළි හිතවු විහරෙයා

නිහාකාරෙහි දිට්ඨං අදිට්ඨං මෙනි සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඡිකාස්ස: පුබ්බවස්ස හොති මුසා හණ්ණන්ති, හණන්තස්ස හොති මුසා හණාමිති, හණ්ණස්ස හොති මුසා මයා හණන්ති. චතුහාකාරෙහි -පෙ- පඤ්ඤානාකාරෙහි -පෙ- ඡහාකාරෙහි -පෙ- සත්තහාකාරෙහි දිට්ඨං අදිට්ඨං මෙනි සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඡිකාස්ස: පුබ්බවස්ස හොති මුසා හණ්ණන්ති, හණන්තස්ස හොති මුසා හණාමිති, හණ්ණස්ස හොති මුසා මයා හණන්ති, විනිධාය දිට්ඨං, විනිධාය ඛන්ති, විනිධාය රුපිං, විනිධාය භාවං.

නිහාකාරෙහි සුතං අසුතං මෙනි -පෙ- මුතං අමුතං මෙනි -පෙ- විඤ්ඤානං අවිඤ්ඤානං මෙනි සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඡිකාස්ස: පුබ්බවස්ස හොති මුසා හණ්ණන්ති, හණන්තස්ස හොති මුසා හණාමිති, හණ්ණස්ස හොති මුසා මයා හණන්ති. චතුහාකාරෙහි -පෙ- පඤ්ඤානාකාරෙහි -පෙ- ඡහාකාරෙහි -පෙ- සත්තහාකාරෙහි සුතං අසුතං මෙනි -පෙ- මුතං අමුතං මෙනි -පෙ- විඤ්ඤානං අවිඤ්ඤානං මෙනි සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඡිකාස්ස: පුබ්බවස්ස හොති මුසා හණ්ණන්ති, හණන්තස්ස හොති මුසා හණාමිති, හණ්ණස්ස හොති මුසා මයා හණන්ති, විනිධාය දිට්ඨං, විනිධාය ඛන්ති, විනිධාය රුපිං, විනිධාය භාවං.

නිහාකාරෙහි දිට්ඨං සුතං මෙනි -පෙ- නිහාකාරෙහි දිට්ඨං මුතං මෙනි -පෙ- නිහාකාරෙහි දිට්ඨං විඤ්ඤානං මෙනි සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඡිකාස්ස: -පෙ- නිහාකාරෙහි දිට්ඨං සුතඤ්ඤා මෙ මුතඤ්ඤාති -පෙ- නිහාකාරෙහි දිට්ඨං සුතඤ්ඤා මෙ විඤ්ඤානඤ්ඤාති -පෙ- නිහාකාරෙහි දිට්ඨං සුතඤ්ඤා මෙ මුතඤ්ඤා විඤ්ඤානඤ්ඤාති සමපජාන මුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඡිකාස්ස: -පෙ-

නිහාකාරෙහි සුතං මුතං මෙනි -පෙ- නිහාකාරෙහි සුතං විඤ්ඤානං මෙනි -පෙ- නිහාකාරෙහි සුතං දිට්ඨං මෙනි සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඡිකාස්ස: -පෙ- නිහාකාරෙහි සුතං මුතඤ්ඤා මෙ විඤ්ඤානඤ්ඤාති -පෙ- නිහාකාරෙහි සුතං මුතඤ්ඤා මෙ දිට්ඨඤ්ඤාති -පෙ- නිහාකාරෙහි සුතං මුතඤ්ඤා මෙ විඤ්ඤානඤ්ඤා දිට්ඨඤ්ඤාති සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඡිකාස්ස: -පෙ-.

නිහාකාරෙහි මුතං විඤ්ඤානං මෙනි -පෙ- නිහාකාරෙහි මුතං දිට්ඨං මෙනි -පෙ- නිහාකාරෙහි මුතං සුතං මෙනි සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඡිකාස්ස: -පෙ- නිහාකාරෙහි මුතං විඤ්ඤානඤ්ඤා මෙ දිට්ඨඤ්ඤාති -පෙ- නිහාකාරෙහි මුතං විඤ්ඤානඤ්ඤා මෙ සුතඤ්ඤාති -පෙ- නිහාකාරෙහි මුතං විඤ්ඤානඤ්ඤා මෙ දිට්ඨඤ්ඤා සුතඤ්ඤාති සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඡිකාස්ස: -පෙ-.

දෘෂ්ටය මා විසින් අදෘෂ්ට යැයි දන දන බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති වේ: පළමුකොට ම ඒ පුභුල් හට බොරු කියන්නෙමැයි සිත් වෙයි. කියන්නාහට බොරු කියමැයි සිත් වෙයි. කීවාහට මා විසින් බොරු කියන ලද්දි සිත් වෙයි. සතර අයුරෙකින්... පස් අයුරෙකින්... ස අයුරෙකින්... දෘෂ්ටය මා විසින් අදෘෂ්ට යැයි දන දන බොරු කියන්නාහට සත් අයුරෙකින් පවිති වෙයි. පළමුකොට ම ඒ පුභුල්හට ලබ්ධිය තබා, ඉවසීම තබා, රුචිය තබා, අදහස තබා බොරු කියන්නෙමැයි සිත් වෙයි. කියන්නාහට බොරු කියමැයි සිත් වෙයි. කීවාහට මා විසින් බොරු කියන ලද්දි සිත් වෙයි.

ශ්‍රැතය මා විසින් අශ්‍රැත යැයි... මුතය මා විසින් අමුත යැයි... විඥානය මා විසින් අවිඥාන යැයි දන දන බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති වේ. පළමු කොට ඒ පුභුල්හට බොරු කියන්නෙමැයි සිත් වෙයි. කියන්නාහට බොරු කියමැයි සිත් වෙයි. කීවාහට මා විසින් බොරු කියන ලද්දි සිත් වෙයි. සතර අයුරෙකින්... පස් අයුරෙකින්... ස අයුරෙකින්... ශ්‍රැතය මා විසින් අශ්‍රැත යැයි... මුතය මා විසින් අමුත යැයි... විඥානය මා විසින් අවිඥාන යැයි දන දන බොරු කියන්නා හට සත් අයුරෙකින් පවිති ඇවැත් වෙයි: පළමුකොට ම ඒ පුභුල්හට ලබ්ධිය තබා, ඉවසීම තබා, රුචිය තබා අදහස තබා බොරු කියන්නෙ මැයි සිත් වෙයි. කියන්නාහට බොරු කියමැයි සිත් වෙයි. කීවාහට මා විසින් බොරු කියනලද්දි සිත් වෙයි.

දෘෂ්ටය මා විසින් ශ්‍රැත යැයි තුන් අයුරෙකින්... දෘෂ්ටය මා විසින් මුත යැයි තුන් අයුරෙකින්... දෘෂ්ටය මා විසින් විඥාන යැයි දන දන බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති ඇවැත් වෙයි... දෘෂ්ටය මා විසින් ශ්‍රැත ද මුත ද විඥාන ද යි තුන් අයුරෙකින්... දෘෂ්ටය මා විසින් ශ්‍රැත ද විඥාන ද යි තුන් අයුරෙකින්... දෘෂ්ටය මා විසින් ශ්‍රැත ද මුත ද විඥාන ද යි දන දන බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති ඇවැත් වේ...

ශ්‍රැතය මා විසින් මුත යැයි තුන් අයුරෙකින්... ශ්‍රැතය මා විසින් විඥාන යැයි තුන් අයුරෙකින්... ශ්‍රැතය මා විසින් දෘෂ්ට යැයි දන දන බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති ඇවැත් වෙයි... ශ්‍රැතය මා විසින් මුත ද විඥාන ද යි තුන් අයුරෙකින්... ශ්‍රැතය මා විසින් මුත ද දෘෂ්ට ද යි තුන් අයුරෙකින්... ශ්‍රැතය මා විසින් මුත ද විඥාන ද දෘෂ්ට ද යි දන දන බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති ඇවැත් වේ...

මුතය මා විසින් විඥාන යැයි තුන් අයුරෙකින්... මුතය මා විසින් දෘෂ්ට යැයි තුන් අයුරෙකින්... මුතය මා විසින් ශ්‍රැත යැයි දන දන බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති ඇවැත් වෙයි... මුතය මා විසින් විඥාන ද දෘෂ්ට ද යි තුන් අයුරෙකින්... මුතය මා විසින් විඥාන ද ශ්‍රැත ද යි තුන් අයුරෙකින්... මුතය මා විසින් විඥාන ද දෘෂ්ට ද ශ්‍රැත ද යි දන දන බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති ඇවැත් වේ...

පාචිකිය පාළි-තින්ඛු විභවෙයා

තීභාකාරෙහි විඤ්ඤානං දිට්ඨං මෙති -පෙ- තීභාකාරෙහි විඤ්ඤානං සුතං මෙති -පෙ- තීභාකාරෙහි විඤ්ඤානං මුතං මෙති සමපරානමුසා හණන්තසා ආපත්ති පාචිකියසා -පෙ- තීභාකාරෙහි විඤ්ඤානං දිට්ඨංඤ්ඤානං මෙ සුතංඤ්ඤානං -පෙ- තීභාකාරෙහි විඤ්ඤානං දිට්ඨංඤ්ඤානං මෙ මුතංඤ්ඤානං -පෙ- තීභාකාරෙහි විඤ්ඤානං දිට්ඨංඤ්ඤානං මෙ සුතංඤ්ඤානං මුතංඤ්ඤානං සමපරානමුසා හණන්තසා ආපත්ති පාචිකියසා -පෙ-

තීභාකාරෙහි දිට්ඨං වෙමතිකො දිට්ඨං නො කපෙති දිට්ඨං නසරති දිට්ඨං පමුට්ඨො¹ හොති දිට්ඨං මෙ සුතංඤ්ඤානං සමපරානමුසා හණන්තසා ආපත්ති පාචිකියසා -පෙ- දිට්ඨං මෙ සුතංඤ්ඤානං මුතංඤ්ඤානං විඤ්ඤානංඤ්ඤානං සමපරානමුසා හණන්තසා ආපත්ති පාචිකියසා -පෙ- සුතෙ වෙමතිකො සුතං නො කපෙති සුතං නසරති සුතං පමුට්ඨො හොති -පෙ- මුතෙ වෙමතිකො මුතං නො කපෙති මුතං නසරති මුතං පමුට්ඨො¹ හොති -පෙ- තීභාකාරෙහි විඤ්ඤානෙ වෙමතිකො විඤ්ඤානං නො කපෙති විඤ්ඤානං නසරති විඤ්ඤානං පමුට්ඨො හොති විඤ්ඤානංඤ්ඤානං මෙ දිට්ඨංඤ්ඤානං -පෙ- විඤ්ඤානං පමුට්ඨො හොති විඤ්ඤානංඤ්ඤානං මෙ සුතංඤ්ඤානං -පෙ- විඤ්ඤානං පමුට්ඨො හොති විඤ්ඤානංඤ්ඤානං මෙ මුතංඤ්ඤානං -පෙ- විඤ්ඤානං පමුට්ඨො හොති විඤ්ඤානංඤ්ඤානං මෙ දිට්ඨංඤ්ඤානං සුතංඤ්ඤානං -පෙ- විඤ්ඤානං පමුට්ඨො¹ හොති විඤ්ඤානංඤ්ඤානං මෙ දිට්ඨංඤ්ඤානං සුතංඤ්ඤානං මුතංඤ්ඤානං සමපරානමුසා හණන්තසා ආපත්ති පාචිකියසා, පුබ්බෙවසා හොති මුසා හණන්තසා, හණන්තසා හොති මුසා හණන්තසා, හණන්තසා හොති මුසා මයා හණන්තසා.

වතුභාකාරෙහි -පෙ- පඤ්ඤානාරෙහි -පෙ- ජභාකාරෙහි -පෙ- සත්භාකාරෙහි -පෙ- විඤ්ඤානං පමුට්ඨො හොති විඤ්ඤානංඤ්ඤානං මෙ දිට්ඨංඤ්ඤානං සුතංඤ්ඤානං මුතංඤ්ඤානං සමපරානමුසා හණන්තසා ආපත්ති පාචිකියසා, පුබ්බෙවසා හොති මුසා හණන්තසා, හණන්තසා හොති මුසා හණන්තසා, හණන්තසා හොති මුසා මයා හණන්තසා, විනිධාය දිට්ඨං, විනිධාය ඛන්තිං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

අනාපත්ති: දවා හණති, රවා හණති. දවා හණති නාම: සහසා හණති. රවා හණති නාම: අඤ්ඤං හණන්තසා අඤ්ඤං හණති, උමමනා කසා, ආදිකමිකසානි.

මුසාවාදසිකාපදං පඨමං

1. පමුට්ඨො-සිද්ධ.

විඥානය මා විසින් දෘෂ්ට යැ යි තුන් අයුරෙකින්... විඥානය මා විසින් ශ්‍රැත යැ යි තුන් අයුරෙකින්... විඥානය මා විසින් මුත යැ යි දූත දූත බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති ඇවැත් වෙයි... විඥානය මා විසින් දෘෂ්ට ද ශ්‍රැත ද යි තුන් අයුරෙකින්... විඥානය මා විසින් දෘෂ්ට ද මුත ද යි තුන් අයුරෙකින් ... විඥානය මා විසින් දෘෂ්ට ද ශ්‍රැත ද මුත ද යි දූත දූත බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති ඇවැත් වේ:...

දෘෂ්ටයෙහි විමති ඇතියේ දෘෂ්ටය නො ද අදහයි. දෘෂ්ටය නො සිහි කරයි. දෘෂ්ටයෙහි ප්‍රමාණ්ට වෙයි. දෘෂ්ටය මා විසින් ශ්‍රැත ද යි දූත දූත බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති වේ... දෘෂ්ටය මා විසින් ශ්‍රැත ද මුත ද විඥාන ද යි දූත දූත බොරු කියන්නාහට තුන් අයුරෙකින් පවිති ඇවැත් වේ.... ශ්‍රැතයෙහි විමති ඇතියේ ශ්‍රැතය නො ද අදහයි. ශ්‍රැතය නො සිහි කරයි. ශ්‍රැතයෙහි ප්‍රමාණ්ට වෙයි.... මුතයෙහි විමති ඇතියේ මුතය නො ද අදහයි. මුතය නො සිහි කරයි. මුතයෙහි ප්‍රමාණ්ට වෙයි.... තුන් අයුරෙකින් විඥානයෙහි විමති ඇතියේ විඥානය නො ද අදහයි. විඥානය නො සිහි කරයි. විඥානයෙහි ප්‍රමාණ්ට වෙයි. මා විසින් විඥාන ද දෘෂ්ට ද යි... විඥානයෙහි ප්‍රමාණ්ට වෙයි. මා විසින් විඥාන ද ශ්‍රැත ද යි ... විඥානයෙහි ප්‍රමාණ්ට වෙයි. මා විසින් විඥාන ද මුත ද යි... විඥානයෙහි ප්‍රමාණ්ට වෙයි. මා විසින් විඥාන ද දෘෂ්ට ද ශ්‍රැත ද යි... විඥානයෙහි ප්‍රමාණ්ට වෙයි. මා විසින් විඥාන ද දෘෂ්ට ද ශ්‍රැත ද මුත ද යි දූත දූත බොරු කියන්නාහට පවිති ඇවැත් වේ: කැලම ඔහුට බොරු කියන්නෙමැයි සිත් වෙයි. කියන්නාහට බොරු කියමැයි සිත් වෙයි. කීවාහට මා විසින් බොරු කියන ලද යි සිත් වෙයි.

සතර අයුරෙකින් ... පස් අයුරෙකින්... සඅයුරෙකින්... සත් අයුරෙකින්... විඥානයෙහි ප්‍රමාණ්ට වෙයි. මා විසින් විඥාන ද දෘෂ්ට ද ශ්‍රැත ද මුත ද යි දූත දූත බොරු කියන්නාහට පවිති ඇවැත් වේ: කැල ම ඔහුට ලබ්ධිය තබා, ඉවසීම තබා, රූපීය පිහිටුවා අදහස තබා බොරු කියන්නෙමැයි සිත්වෙයි. කියන්නා හට බොරු කියමැයි සිත් වෙයි, කීවාහට මා විසින් බොරු කියන ලද යි සිත් වෙයි.

ලාභෙළා බෙණේ නම්, පැකිල බෙණේ නම්, ඇවැත් නැති: ලාභෙළා බිණීම නම් යුහුවැ කීම යි. පැකිල බිණීම නම් අනෙකක් කියන්නෙමැයි අනෙකක් කීම යි. උන්මත්තකයහුට ද, ආදිකාර්මිකයහුට ද ඇවැත් නැති.

පළමුවැනි මුසාවාද ශික්ෂාපද යි.

ඔමසවාදයක්කවාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා සාවතීයං විහරති ජෙනවතො අනාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බස්සියා භික්ඛු පෙසලෙහි භික්ඛුහි සද්ධිං හණ්ණන්ති.¹ පෙසලෙ භික්ඛු ඔමසන්ති; ජාතියාපි නාමෙනපි ගොතෙනපි කමමනපි සිප්පෙනපි ආබාධෙනපි ලිබ්බෙනපි කිලෙසෙනපි ආපක්ඛියාපි භීනෙනපි අකෙකාසෙන චූසෙස්සන්ති වලෙභන්ති. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිට්ඨා -පෙ- තෙ උප්පායන්ති වියන්ති විපාවෙන්ති; “කථං හි නාම ජබ්බස්සියා භික්ඛු පෙසලෙහි භික්ඛුහි සද්ධිං හණ්ණන්ති පෙසලෙ භික්ඛු ඔමසිස්සන්ති; ජාතියාපි නාමෙනපි ගොතෙනපි කමමනපි සිප්පෙනපි ආබාධෙනපි ලිබ්බෙනපි කිලෙසෙනපි ආපක්ඛියාපි භීනෙනපි අකෙකාසෙන චූසෙස්සන්ති වලෙභන්ති”ති

2. අථ ඛො තෙ භික්ඛු ජබ්බස්සියෙ භික්ඛු අනෙකපරියායෙන විගර්හිතා හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙස්සං. -පෙ- සච්චං කීර තුමෙහ භික්ඛුවෙ පෙසලෙහි භික්ඛුහි සද්ධිං හණ්ණන්ති පෙසලෙ භික්ඛු ඔමසථ: ජාතියාපි -පෙ- භීනෙනපි අකෙකාසෙන චූසෙථ වලෙභරාති.

සච්චං හගවාති.

විගර්හි බුද්ධා හගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරිසා පෙසලෙහි භික්ඛුහි සද්ධිං හණ්ණන්ති පෙසලෙ භික්ඛු ඔමසිස්සථ: ජාතියාපි -පෙ- භීනෙනපි අකෙකාසෙන චූසෙස්සථ වලෙභස්සථ. තෙනං මොස පුරිසා අසුසන්නානං වා පසාදය -පෙ- විගර්හිතා ධම්මිං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙත්ති.

3. භූතපුබ්බං භික්ඛුවෙ, තක්කසිලායං අක්කුතරස්ස ප්‍රාහමණස්ස නන්දිවිසාලො නාම බලිවද්දෙ² අහොසි. අථ ඛො භික්ඛුවෙ නන්දිවිසාලො බලිවද්දෙ තං ප්‍රාහමණං එතදවොච: “ගච්ඡන්ති ප්‍රාහමණ සෙට්ඨිනා සද්ධිං සහසෙත්ති අබ්බුතං කරොති, මයං බලිවද්දෙ සකට්ඨතං අතිබ්බං පව්චෙට්ඨන්ති”ති. අථ ඛො භික්ඛුවෙ සො ප්‍රාහමණො සෙට්ඨිනා සද්ධිං සහසෙත්ති අබ්බුතං අකාසි, “මයං බලිවද්දෙ සකට්ඨතං අතිබ්බං පව්චෙට්ඨන්ති”ති. අථ ඛො භික්ඛුවෙ සො ප්‍රාහමණො සකට්ඨතං අතිබ්බන්ති නන්දිවිසාලං බලිවද්දං යොජෙත්ති එතදවොච: “අක්කු³ කුට්, වහස්සු කුටා”ති. අථ ඛො භික්ඛුවෙ නන්දිවිසාලො බලිවද්දෙ තස්මිං අට්ඨාසි. අථ ඛො භික්ඛුවෙ සො ප්‍රාහමණො සහසෙත්ති පරාජිතො පජ්ඣාසි.

1. හණ්ණන්ති-මඡසං.

2. බලිවද්දෙ-මඡසං.

3. ගච්ඡ-මඡසං.

මමසවාද ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජේතවන නම් වූ, අනෙපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩ වෙසෙති. එකල්හි සවග මහණහු ප්‍රියශීල භික්ෂූන් සමග ධබර කරමින් ප්‍රියශීල භික්ෂූන් (රථබස් නැමැති හුල් වලින් වීනි විදිත්) විද බෙණෙත්: ජාතියෙනුදු නාමයෙනුදු ගොත්‍රයෙනුදු කර්මයෙනුදු ශීල්පයෙනුදු ආබාධයෙනුදු ලිඛයෙනුදු ක්ලේශයෙනුදු ආපත්තියෙනුදු භීත වූ ආත්‍රෝශයෙනුදු ආත්‍රෝශ කෙරෙත් ගරහත්. යම් භික්ෂු කෙනෙක් අපිස්වුවෝ...ඔවුහු ලමු කොට සිතති. නුගුණ පවසති දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් සවග මහණහු ප්‍රියශීල භික්ෂූන් සමග ධබර කරමින් ප්‍රියශීල භික්ෂූන්හට සටා බෙණෙත් ද, ජාතියෙනුදු නාමයෙනුදු ගොත්‍රයෙනුදු කර්මයෙනුදු ශීල්පයෙනුදු ආබාධයෙනුදු ලිඛයෙනුදු ක්ලේශයෙනුදු ආපත්තියෙනුදු භීත වූ ආත්‍රෝශයෙනුදු ආත්‍රෝශ කෙරෙත් ද, ගරහත් ද"යි.

2. එකල්හි ඒ භික්ෂූහු සවග මහණුන්හට නොයෙක් කරුණෙන් වෙසෙසින් ගරහා භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණ සැලකළහ...සැබැද මහණෙනි, තෙපි ප්‍රියශීල භික්ෂූන් සමග ධබර කරමින් ප්‍රියශීල භික්ෂූන්හට සටාබණනාහු ද, ජාතියෙනුදු... භීත වූ ආත්‍රෝශයෙනුදු ආත්‍රෝශ කරවු ද, ගරහවු ද යි.

සැබැව භාග්‍යවතුන් වහන්ස,

භාග්‍යවත් බුදුහු වෙසෙසින් ගැරහුහ..., "භිස් පුරුෂයෙනි, කෙසේ නම් තෙපි ප්‍රියශීල භික්ෂූන් සමග ධබර කරමින් ප්‍රියශීල භික්ෂූන්හට සටා බෙණෙවු ද, ජාතියෙනුදු...භීත වූ ආත්‍රෝශයෙනුදු ආත්‍රෝශ කරවු ද, ගරහවු ද"යි භිස්පුරුෂයෙනි, තෙල කරුණ අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ... නො වේ යැ යි වෙසෙසින් ගරහා දැහැමි කරා කොට මහණුන් ඇමැතුහ.

3. මහණෙනි, මේ පෙර වූ දයෙකි: තක්සලායෙහි එක්තරා බමුණකුට නාඤ්චිසාල නම් වෘෂභයෙක් විය. එකල්හි මහණෙනි, නාඤ්චිසාල වෘෂභ එබමුණුහට තෙල බස කී ය. බමුණ, තෝ යා, සිටුහු සමඟ දහසෙකින් පරු තබව, "මාගේ වෘෂභ තෙමේ එකට බැඳී ගැල් සියයක් (පෙරැගැල තුඩු තැනට පසුගැල) අදනේ යැ"යි. ඉක්බිති මහණෙනි, එබමුණු සිටුහු සමඟ දහසෙකින් පරු තැබී ය. "මාගේ වෘෂභ එකට බැඳී ගැල් සියයක් අදනේ යැ යි" ඉක්බිති මහණෙනි, එ බමුණු ගැල්සියයක් එකට බැඳ නාඤ්චිසාල ගවයා යොදලා අදු කළ, උසුල කළා යි කී ය. එකල්හි මහණෙනි, නාඤ්චිසාල බලිවර්ද තෙමේ එහිම සිටියේ ය. එකල්හි මහණෙනි, එබමුණු දහසෙකින් පැරදුණේ (දෙමනසින්) සිතමින් සිටියේ ය.

පාචිකතිය පාළු-භික්ඛුච්ඡාය

4. අර්ධො භික්ඛුවෙ නන්දිවිසාලො බලිවද්දෙ තං බ්‍රාහ්මණං එතදවොච:
“කිසං තං බ්‍රාහ්මණ පඤ්ඤායසි”ති. තථාහි පනාහං හො තයා සහසොන
පරාජිනොති. කිසං පන මං තං බ්‍රාහ්මණ අකුටං කුටවාදෙන පාපෙසි.
ගව්ජ තං බ්‍රාහ්මණ සෙට්ඨිනා සද්ධිං ද්විතී සහසොහි අබ්බතං කරොති,
“මග්ගං බලිවද්දෙ සකට්ඨනං අනිබ්බං පව්ලෙට්ඨසති”ති. මා ච මං
අකුටං කුටවාදෙන පාපෙසි”ති. අර්ධො භික්ඛුවෙ සො බ්‍රාහ්මණො
සෙට්ඨිනා සද්ධිං ද්විතී සහසොහි අබ්බතං අකාසි. “මග්ගං බලිවද්දෙ
සකට්ඨනං අනිබ්බං පව්ලෙට්ඨසති”ති.

5. අර්ධො භික්ඛුවෙ සො බ්‍රාහ්මණො සකට්ඨනං අනිබ්බං තා
නන්දිවිසාලං බලිවද්දං යොජෙත්වා එතදවොච: “අඤ්ඤා හද්‍ර වහස්සු හද්‍රා”ති.
අර්ධො භික්ඛුවෙ නන්දිවිසාලො බලිවද්දෙ සකට්ඨනං අනිබ්බං
පව්ලෙට්ඨසි.

6. “මනාපමෙව භාසෙය්‍ය නාමනාපං කුදුවනං
මනාපං භාසමානස්ස ගරුභාරං උදබ්බතී,
ධනඤ්ඤා නං අලබ්භෙයි තෙන වන්තමනො අනු”ති

තද්වි මෙ භික්ඛුවෙ අමනාපා බුංසනා වග්ගනා, කිමබ්බ පන එතරහි
මනාපා හවිසන්ති බුංසනා වග්ගනා තෙනං භික්ඛුවෙ අප්පසන්නානං චා
පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ, ඉමං සි ක්කං පදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“ඔමසවාදෙ පාචිකතිය”නති

7. ඔමසවාදෙ නාම: දසහි ආකාරෙහි ඔමසති: ජාතියාපි නාමෙනපි
ගොතෙනපි කලෙමනපි සි පෙපනපි දාධාධෙනපි ලිඛෙනපි කිලෙසෙනපි
ආපජන්තියාපි අකෙකාසෙනපි.

ජාති නාම: දෙව ජාතියො, භීනා ච ජාති උක්කට්ඨා ච ජාති,
භීනා නාම ජාති: වණ්ඤාලජාති වෙණුජාති තෙසාදජාති රථකාරජාති,
සුක්කසජාති, එසා භීනා නාම ජාති. උක්කට්ඨා නාම ජාති: බත්තිය
ජාති බ්‍රාහ්මණජාති, එසා උක්කට්ඨා නාම ජාති.

නාමං නාම: දෙව නාමානි, භීනඤ්ඤා නාමං උක්කට්ඨඤ්ඤා නාමං.
භීනං නාම නාමං: අවකණ්ණං ජවකණ්ණං ධනිට්ඨං සවිට්ඨං
කුලවඩ්ඨං, තෙසු තෙසු චා පන ජනපදෙසු ඔඤ්ඤානං අවඤ්ඤානං භීළිතං
පරිභූතං අවිත්තිකං, එතං භීනං නාම නාමං. උක්කට්ඨං නාම නාමං:
බුද්ධපට්ඨඤ්ඤානං ධම්මපට්ඨඤ්ඤානං සධ්මපට්ඨඤ්ඤානං, තෙසු තෙසු චා
පන ජනපදෙසු අනොඤ්ඤානං අනවඤ්ඤානං අභීළිතං අපරිභූතං විත්තිකං,
එතං උක්කට්ඨං නාම නාමං.

1. සුඤ්ජනා - මර්ජන.

4. එකල්හි නැඟිටිසාල වෘක්ෂ හතරෙහි එබමුණුහට බමුණ, තෙපි කුමකට පිනිවිලිපර වැ සිටියාව යි. තෙල කී ය. හවන, මම නා විසින් දහසෙකින් පරදවන ලද්දෙහි ද එහෙයිනැයි කී ය. බමුණ, කුමකට තෙපි නො කුළු වා කුළෙහි යන බසින් (අවමනට) පමුණුවාලුව ද, යව බමුණ, තෙපි පිටුහු සමඟ දෙදහසෙකින් පරදු තබව, "මාගේ වෘක්ෂ එකට බැඳී ගැල් සියයක් අදතෝ යැ"යි. නො කුළු මා කුළෙහි යන බසින් නො ද (අවමනට) පමුණුවාලව යි කී ය. එකල්හි මහණෙනි ඒ බමුණු පිටුහු සමඟ දෙදහසෙකින් පරදු තැබී ය; 'මාගේ වෘක්ෂ එකට බැඳී ගැල් සියයක් අදතෝ යැ'යි

5. ඉක්බිති මහණෙනි, ඒ බමුණු ගැල් සියයක් එකට බැඳ නන්දිවිසාල ගවයා යොදලා "අද හද්‍යය, උසුල හද්‍යය"යි මෙසේ කී ය. එකල්හි ම මහණෙනි, නැඟිටිසාල වෘක්ෂ එකට බැඳී ගැල් සියය ඇදලී ය.

6. මනවධන බස් ම කියන්නේ ය, කිසි කලෙක අමනාපබස් නො කියන්නේ ය, මනාප බස් බණන්නහුගේ මහත් බර ඉසිලී ය, ඔහු ලවා ධනය ද ලබවාලී ය, එයින් සතුටු සිතැත්තේ ද වී" යැයි. එදවස් මහණෙනි, හෙළා දැකීම ගැරහීම මට අමනාප වී යැ. දැන් හෙළාදැකීම ගැරහීම මනාප වෙතියි කියනු කීම? මහණෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ ...නො වේ. මහණෙනි, මෙසේ මේ සිකපදය ද උදෙසවු:

ඔමසවාදයෙහි පවිත්‍ර වේයයි.

7. ඔමසවාද නම්: දස අයුරෙකින් සටා බෙණෙයි: ජාතියෙහි නාමයෙහි ගෝත්‍රයෙහි කර්මයෙහි ශිල්පයෙහි ආබාධයෙහි ලිඛිතයෙහි කල්පයෙහි ආපත්තියෙහි ආත්‍රොශයෙන ද යි.

ජාති නම්: භීන ජාති ද උත්කෘෂ්ට ජාති ද යි ජාති දෙකෙකි. භීන ජාති නම්; සැබොල් ජාති යැ කුළුපොතු ජාති යැ වැදි ජාති යැ සොම්මර ජාති යැ පුජ්‍යවු ජාති යි. තෙල භීන ජාති වෙයි. උත්කෘෂ්ට ජාති නම්: ක්ෂත්‍රීය ජාති යැ බ්‍රාහ්මණ ජාති යි. තෙල උත්කෘෂ්ට ජාති නම්.

නාම නම්: භීන නාම හා උත්කෘෂ්ටනාම හා නාම දෙකෙකි. භීන නාම නම්: අවකණ්ණක යැ ජවකණ්ණක යැ, ධනිට්ඨක යැ, සචිට්ඨක යැ, කුලවධ්ධක යි. ඒ ඒ දනවු හි පහත් කොට දන්නා ලද අවමන් කොට දන්නා ලද පිළිකල් කරන ලද පරිභව කරන ලද ගරු නො කරන ලද හෝ නාම යි. තෙල භීන නාම වෙ යි. උත්කෘෂ්ට නාම නම්: බුද්ධ ප්‍රතිසංයුක්ත වූ ධර්මප්‍රතිසංයුක්ත වූ සංඛ්‍යාප්‍රතිසංයුක්ත වූ නාම හෝ ඒ ඒ දනවු හි පහත් කොට නොදන්නාලද අවමන් කොට නොදන්නා ලද පිළිකල් නො කරනලද පරිභව නො කරන ලද ගරු කරන ලද හෝ නාම යි. තෙල උත්කෘෂ්ටනාම නම්.

පාරික්ෂකපාළි භික්ෂුවිභවෙහා

10. ගෞතම නාම: දෙව ගෞතමානි, භීනඤ්ඤි ගෞතමං උක්කඨංඤ්ඤි ගෞතමං. භීනං නාම ගෞතමං: කොසියගෞතමං භාරදාජගෞතමං, තෙසු තෙසු වා පන ජනපදෙසු ඔඤ්ඤානං අවඤ්ඤානං භීළිතං පරිභූතං අවිතතිකතං, එතං භීනං නාම ගෞතමං. උක්කඨං නාම ගෞතමං: ගෞතම ගෞතමං මොග්ගලලානගෞතමං කච්චානගෞතමං වාසෙඨගෞතමං, තෙසු තෙසු වා පන ජනපදෙසු අනොඤ්ඤානං අනවඤ්ඤානං අභීළිතං අපරිභූතං විතතිකතං, එතං උක්කඨං නාම ගෞතමං.

11. කම්මං නාම: දෙව කම්මානි, භීනඤ්ඤි කම්මං උක්කඨංඤ්ඤි-කම්මං. භීනං නාම කම්මං: කොට්ඨකකම්මං පුජ්ජකම්මං, තෙසු තෙසු වා පන ජනපදෙසු ඔඤ්ඤානං අවඤ්ඤානං භීළිතං පරිභූතං අවිතතිකතං, එතං භීනං නාම කම්මං. උක්කඨං නාම කම්මං: කසි වණ්ණජා ගොරකඛා, තෙසු තෙසු වා පන ජනපදෙසු අනොඤ්ඤානං අනවඤ්ඤානං අභීළිතං අපරිභූතං විතතිකතං, එතං උක්කඨං නාම කම්මං.

12. සිසං නාම: දෙව සිසානි, භීනඤ්ඤි සිසං උක්කඨංඤ්ඤි සිසං. භීනං නාම සිසං: නළකාරසිසං කුම්භකාරසිසං පෙසකාරසිසං වම්බකාරසිසං නභාපිතසිසං, තෙසු තෙසු වා ජනපදෙසු ඔඤ්ඤානං අවඤ්ඤානං භීළිතං පරිභූතං අවිතතිකතං, එතං භීනං නාම සිසං. උක්කඨං නාම සිසං: මුඤ්ඤා ගණනා ලෙඛා, තෙසු තෙසු වා පන ජනපදෙසු අනොඤ්ඤානං අනවඤ්ඤානං අභීළිතං අපරිභූතං විතතිකතං, එතං උක්කඨං නාම සිසං.

13. සබ්බෙසි ආබාධා භීනා, අපි ව මධුමෙහො ආබාධො උක්කඨෙය්වා.

14. ලිඛං නාම: දෙව ලිඛානි, භීනඤ්ඤි ලිඛං උක්කඨංඤ්ඤි ලිඛං. භීනං නාම ලිඛං: අතිදීඝං අතිරක්ඛං අතිකණ්ඨං අවේවාදනං, එතං භීනං නාම ලිඛං. උක්කඨං නාම ලිඛං: නාතිදීඝං නාතිරක්ඛං නාතිකණ්ඨං නාවේවාදනං, එතං උක්කඨං නාම ලිඛං.

15. සබ්බෙසි කිලෙසා භීනා.

16. සබ්බාපි ආපතතියො භීනා. අපි ව සොතාපතතිසමාපතති උක්කඨෙය්වා.

10. ගොතක නම්: භීන ගෝත්‍රය හා උත්කෘෂ්ට ගෝත්‍රය හා ගෝත්‍ර දෙකෙකි. භීන ගෝත්‍ර නම්: කොසිය ගෝත්‍ර යැ හාරද්වාජ ගෝත්‍ර යැ හෝ ඒ ඒ දනවුහි පහත් කොට දන්නා ලද අවමන් කොට දන්නා ලද පිළිතුල් කරන ලද පරිභව කරන ලද ගරු නොකරන ලද හෝ ගෝත්‍ර යි, තෙල භීන ගෝත්‍ර නම් වෙයි. උත්කෘෂ්ට ගෝත්‍ර නම්: ගොතම ගෝත්‍ර යැ ජොග්ගල්ලාන ගෝත්‍ර යැ කව්වාන ගෝත්‍ර යැ වාසෙට්ඨ ගෝත්‍ර යැ හෝ ඒ ඒ දනවුහි පහත් කොට නොදන්නා ලද අවමන් කොට නොදන්නා ලද පිළිතුල් නො කරන ලද පරිභව නො කරන ලද ගරු කරන ලද හෝ ගෝත්‍ර යි. තෙල උත්කෘෂ්ට ගෝත්‍ර නම් වෙයි.

11. කමම නම්: භීන කර්මය හා උත්කෘෂ්ට කර්මය හා කර්ම දෙකෙකි. භීන කම් නම්: තක්ෂක කම් යැ, පුජ්‍යධු කම් යැ හෝ ඒ ඒ දනවුහි පහත් කොට දන්නා ලද අවමන් කොට දන්නා ලද පිළිතුල් කරන ලද පරිභව කරන ලද ගරු නො කරන ලද හෝ කර්ම යි. තෙල භීන කම් නම් වෙයි. උත්කෘෂ්ට කම් නම්: කෘෂි වණික් ගොරක්ෂයැ හෝ ඒ ඒ දනවුහි පහත් කොට නො දන්නා ලද අවමන් කොට නොදන්නා ලද පිළිතුල් නොකරන ලද පරිභව නොකරන ලද ගරුකරන ලද හෝ කම් යි. තෙල උත්කෘෂ්ට කම් නම් වෙයි.

12. ශිල්ප නම්: භීන ශිල්ප හා උත්කෘෂ්ට ශිල්ප හා ශිල්ප දෙකෙකි. භීන ශිල්ප නම්: නළකාර ශිල්ප යැ, කුම්භකාර ශිල්ප යැ පෙෂකාර ශිල්ප යැ, වම්මකාර ශිල්ප යැ, නභාපිත ශිල්ප යැ හෝ ඒ ඒ දනවුහි පහත් කොට දන්නා ලද අවමන් කොට දන්නා ලද පිළිතුල් කරන ලද පරිභව කරන ලද, ගරු නොකරන ලද හෝ ශිල්ප යි. තෙල භීන ශිල්ප වෙයි. උත්කෘෂ්ට ශිල්ප නම්: මුද්‍රා යැ ගණනා යැ ලෙඛා යැ හෝ ඒ ඒ දනවුහි පහත් කොට නොදන්නා ලද අවමන් කොට නොදන්නා ලද පිළිතුල් නො කරන ලද පරිභව නො කරන ලද ගරු කරන ලද හෝ ශිල්ප යි. තෙල උත්කෘෂ්ට ශිල්ප වෙයි.

13. සියලු ම ආබාධයෝ භීනයහ. එහෙත් මධුමෙහාබාධය උත්කෘෂ්ට යි.

14. ලිඛිත නම්: භීනලිඛිතය හා උත්කෘෂ්ට ලිඛිතය හා ලිඛිත දෙකෙකි. භීන ලිඛිත නම්: ඉතා දිගු යැ ඉතා මිටි යැ ඉතා කළු යැ ඉතා සුදු යැ තෙල භීන ලිඛිත වෙයි. උත්කෘෂ්ට ලිඛිත නම්: ඉතා නොදිගු යැ ඉතා නොමිටි යැ ඉතා නොකළු යැ ඉතා නොසුදු යැ. තෙල උත්කෘෂ්ට ලිඛිත වෙයි.

15. සියලු ම ක්ලේශයෝ භීනයහ.

සියලු ම ආපත්තිහු භීනයහ. එහෙත් සෝතාපත්ති සමාපත්ති උත්කෘෂ්ට යි.

පාචිත්තියපාළි භික්ඛුච්ඡාය

17. අකෙකාසො නාම: දො අකෙකාසා, භීනො ච අකෙකාසො උක්කට්ඨො ච අකෙකාසො. භීනො නාම අකෙකාසො: ඔට්ඨාසි මෙණ්ඩාසි ගොණොසි ගුහොසි තිරව්ජානගතොසි නෙරයිකොසි; නස්සී තුය්හං සුගති, දුගතියෙව තුය්හං පාටිකඛ්ඛාති, යකාරෙන වා හකාරෙන වා, කාටකොට්ඨිකාය වා, එසො භීනො නාම අකෙකාසො. උක්කට්ඨො නාම අකෙකාසො: පණ්ඩිතොසි ව්‍යතෙනාසි මෙධාවිසි බහුස්සුතොසි, ධම්මකරීතොසි, නස්සී තුය්හං දුගතී, සුගතියෙව තුය්හං පාටිකඛ්ඛාති, එසො උක්කට්ඨො නාම අකෙකාසො.

18. උපසම්පනෙතා උපසම්පන්නා චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩතුකතතුකාමො භීනෙන භීනං වදෙති වණ්ඩාලං වෙණං නෙසාදං රථකාරං පුක්කුසං. “වණ්ඩාලොසි වෙණොසි නෙසාදොසි රථකාරොසි පුක්කුසොසි”ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියස්ස.

19. උපසම්පනෙතා උපසම්පන්නා චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩතුකතතුකාමො භීනෙන උක්කට්ඨං වදෙති බත්තියං බ්‍රාහ්මණං, “වණ්ඩාලොසි වෙණොසි නෙසාදොසි රථකාරොසි පුක්කුසොසි” ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියස්ස.

20. උපසම්පනෙතා උපසම්පන්නා චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩතුකතතුකාමො උක්කට්ඨෙන භීනං වදෙති, වණ්ඩාලං වෙණං නෙසාදං රථකාරං පුක්කුසං, “බත්තියොසි බ්‍රාහ්මණොසි”ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියස්ස.

21. උපසම්පනෙතා උපසම්පන්නා චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩතුකතතුකාමො උක්කට්ඨෙන උක්කට්ඨං වදෙති, බත්තියං බ්‍රාහ්මණං. “බත්තියොසි බ්‍රාහ්මණොසි”ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියස්ස.

22. උපසම්පනෙතා උපසම්පන්නා චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩතුකතතුකාමො භීනෙන භීනං වදෙති, අවිකණ්ණකං ජවිකණ්ණකං ධනිට්ඨකං සචිට්ඨකං කුලවිධිකං, “අවිකණ්ණකොසි ජවිකණ්ණකොසි ධනිට්ඨකොසි සචිට්ඨකොසි කුලවිධිකොසි”ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියස්ස.

17. අනෙකාසං නම්: භීතාත්‍රෝශය හා උත්කෘෂ්ටාත්‍රෝශය හා ආත්‍රෝශ දෙකෙකි. භීතාත්‍රෝශ නම්: ඔටුයෙහි, මැඩයෙහි, ගොන්හි, ගුණුයෙහි නිරිසන්ඟියෙහි, නිරිසන්ති තට සුගතියෙක් නැත, තා විසින් දුගතිය ම කැමැති විය යුතු, යකාරයෙන් ද හකාරයෙන් ද යුතු කොට කරන ආත්‍රෝශ යැ. කාටකොටවිකායෙන් (ස්ත්‍රී පුරුෂ නිමිති සුවක වචනයෙන්) කරන ආත්‍රෝශ යි. තෙල භීතාත්‍රෝශ වෙයි. උත්කෘෂ්ටාත්‍රෝශ නම්: පණ්ඩිතයෙහි, ව්‍යක්තයෙහි, මෙධාවියෙහි, බහුශ්‍රුතයෙහි, ධම් කවිකයෙහි, තට දුගතියෙක් නැති. තා විසින් සුගතිය ම කැමැති විය යුතු, තෙල උත්කෘෂ්ටාත්‍රෝශ වෙයි.

18. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ භීතජාතියෙන් භීතජාතිකයකුහට (මෙසේ) කියයි. සැබොලකුට, කුළුපොත්තකුට වැද්දකුට සොම්මරයකුට, පුජ්‍යවූවකුට 'සැබොලෙහි, කුළුපොත්තෙහි, වැද්දෙහි, සොම්මරයෙහි, පුජ්‍යවූවෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති වෙයි.

19. උපසපනෙක්, උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ භීත ජාතියෙන් උත්කෘෂ්ට ජාතිකයකුට (මෙසේ) කියයි: ක්ෂත්‍රියකුට, බ්‍රාහ්මණයකුට, සැබොලෙහි, කුළුපොත්තෙහි, වැද්දෙහි, සොම්මරයෙහි, පුජ්‍යවූයෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

20. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ උත්කෘෂ්ට ජාතියෙන් භීත ජාතිකයකු හට (මෙසේ) කියයි: සැබොලකුට, කුළුපොත්තකුට, වැද්දකුට, සොම්මරයකුට පුජ්‍යවූවකුට 'ක්ෂත්‍රියෙහි බ්‍රාහ්මණයෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

21. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ තෙද රහිත කරනු කැමැත්තේ උත්කෘෂ්ට ජාතියෙන් උත්කෘෂ්ටජාතිකයකුට (මෙසේ) කියයි: ක්ෂත්‍රියකුට බ්‍රාහ්මණයකුට 'ක්ෂත්‍රියෙහි බ්‍රාහ්මණයෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති වෙයි.

22. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ, ගරහනු කැමැත්තේ, මතු කරනු කැමැත්තේ, භීත නාමයෙන් භීතනාමිකයකුට (මෙසේ) කියයි. අවකනකුට ජවකනකුට දනිටුවකුට සවිටුවකුට, කුලටුවකුට 'අවකනහි, ජවකනහි, දනිටුවහි, සවිටුවෙහි, කුලටුවෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

පාච්ඡන්ද්‍යපාළි භික්ඛුච්ඡේදනා

23. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං බුද්ධෙත්තකාමො වමෙහත්තකාමො මධ්‍යන්තත්තකාමො භීතෙන උක්කට්ඨං වදෙති බුද්ධරක්ඛිතං ධම්මරක්ඛිතං සංඝරක්ඛිතං. “අවකණ්ණකොසි ජවකණ්ණකොසි ධනිට්ඨකොසි සච්චිට්ඨකොසි කුලවඩ්ඪකොසි”ති හණති, ආපනති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්ද්‍යස්ස.

24. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං බුද්ධෙත්තකාමො වමෙහත්තකාමො මධ්‍යන්තත්තකාමො උක්කට්ඨෙන භීතං වදෙති අවකණ්ණකං ජවකණ්ණකං ධනිට්ඨකං සච්චිට්ඨකං කුලවඩ්ඪකං, “බුද්ධරක්ඛිතොසි ධම්මරක්ඛිතොසි සංඝරක්ඛිතොසි”ති හණති, ආපනති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්ද්‍යස්ස.

25. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං බුද්ධෙත්තකාමො වමෙහත්තකාමො මධ්‍යන්තත්තකාමො උක්කට්ඨෙන උක්කට්ඨං වදෙති බුද්ධරක්ඛිතං ධම්මරක්ඛිතං සංඝරක්ඛිතං, “බුද්ධරක්ඛිතොසි ධම්මරක්ඛිතොසි සංඝරක්ඛිතොසි”ති හණති ආපනති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්ද්‍යස්ස.

26. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං බුද්ධෙත්තකාමො වමෙහත්තකාමො මධ්‍යන්තත්තකාමො භීතෙන භීතං වදෙති කොසියං භාරදාජං, “කොසියොසි භාරදාජොසි”ති හණති, ආපනති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්ද්‍යස්ස.

27. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං බුද්ධෙත්තකාමො වමෙහත්තකාමො මධ්‍යන්තත්තකාමො භීතෙන උක්කට්ඨං වදෙති ගොතමං මොග්ගල්ලානං කච්චානං වාසෙට්ඨං. “කොසියොසි භාරදාජොසි”ති හණති ආපනති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්ද්‍යස්ස.

28. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං බුද්ධෙත්තකාමො වමෙහත්තකාමො මධ්‍යන්තත්තකාමො උක්කට්ඨෙන භීතං වදෙති, කොසියං භාරදාජං. “ගොතමොසි මොග්ගල්ලානොසි කච්චානොසි වාසෙට්ඨොසි”ති හණති, ආපනති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්ද්‍යස්ස.

29. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං බුද්ධෙත්තකාමො වමෙහත්තකාමො මධ්‍යන්තත්තකාමො උක්කට්ඨෙන උක්කට්ඨං වදෙති, ගොතමං මොග්ගල්ලානං කච්චානං වාසෙට්ඨං. “ගොතමොසි මොග්ගල්ලානොසි කච්චානොසි වාසෙට්ඨොසි”ති හණති, ආපනති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්ද්‍යස්ස.

23. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ, භීත නාමයෙන් උත්කෘෂ්ට නාමික යකුට (මෙසේ) කියයි: බුද්ධකියකුට, දම්මකියකුට, සහරකියකුට 'අවකතහි, ජවකතහි දතිට්ඨයෙහි, සචිට්ඨයෙහි, කුලච්ඡිදයෙහි' යි බෙණේ නම් තෙසුලෙහි තෙසුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

24. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතුකරනු කැමැත්තේ උත්කෘෂ්ට නාමයෙන් භීතනාමික-යකුට (මෙසේ) කියයි: අවකතකුට, ජවකතකුට දතිට්ඨකුට සචිට්ඨකුට කුලච්ඡිදකුට 'බුද්ධකියෙහි, දම්මකියෙහි, සහරකියෙහි' යි බෙණේ නම් තෙසුලෙහි තෙසුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

25. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ උත්කෘෂ්ට නාමයෙන් උත්කෘෂ්ට නාමිකයකුහට (මෙසේ) කියයි: බුද්ධකියකුට, දම්මකියකුට සහරකියකුට 'බුද්ධකියෙහි, දම්මකියෙහි, සහරකියෙහි' යි බෙණේ නම් තෙසුලෙහි තෙසුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

26. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ භීත ගෝත්‍රයෙන් භීතගෝත්‍රික යකුට (මෙසේ) කියයි: කෝසියකුට භාරද්වාජයකුට කෝසියයෙහි භාරද්වාජයෙහි' යි බෙණේ නම් තෙසුලෙහි තෙසුලෙහි පවිති වෙයි.

27. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ භීත ගෝත්‍රයෙන් උත්කෘෂ්ට ගෝත්‍රිකයකුට (මෙසේ) කියයි: ගෝතමයකුට මොග්ගල්ලානයකුට කච්චානයකුට වාසෙට්ඨයකුට 'කෝසියයෙහි භාරද්වාජයෙහි' යි බෙණේ නම් තෙසුලෙහි තෙසුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

28. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ උත්කෘෂ්ට ගෝත්‍රයෙන් භීත ගෝත්‍රික-යකුට (මෙසේ) කියයි: කෝසියකුට භාරද්වාජයකුට 'ගෝතමයෙහි මොග්ගල්ලානයෙහි කච්චානයෙහි වාසෙට්ඨයෙහි' යි බෙණේ නම් තෙසුලෙහි තෙසුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

29. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ උත්කෘෂ්ට ගෝත්‍රයෙන් උත්කෘෂ්ට ගෝත්‍රිකයකුට (මෙසේ) කියයි: ගෝතමයකුට, මොග්ගල්ලානයකුට කච්චානයකුට වාසෙට්ඨයකුට 'ගෝතමයෙහි මොග්ගල්ලානයෙහි කච්චානයෙහි වාසෙට්ඨයෙහි' යි බෙණේ නම් තෙසුලෙහි තෙසුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

30. උපසම්පනෙතා උපසම්පන්නං චූසෙතුකාමො විමෙහතුකාමො මඩතුකත්තුකාමො භීනෙන භීනං වදෙති කොට්ඨකං පුප්ථජඩ්ඨකං “කොට්ඨකොසි පුප්ථජඩ්ඨකොසි”ති භණ්ති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්ද්‍යසා.

31. උපසම්පනෙතා උපසම්පන්නං චූසෙතුකාමො විමෙහතුකාමො මඩතුකත්තුකාමො භීනෙන උක්කට්ඨං වදෙති, කස්සකං වාණිජං ගොරක්කං “කොට්ඨකොසි පුප්ථජඩ්ඨකොසි”ති භණ්ති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්ද්‍යසා.

32. උපසම්පනෙතා උපසම්පන්නං චූසෙතුකාමො විමෙහතුකාමො මඩතුකත්තුකාමො උක්කට්ඨෙන භීනං වදෙති කොට්ඨකං පුප්ථජඩ්ඨකං “කස්සකොසි වාණිජොසි ගොරක්කොසි”ති භණ්ති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්ද්‍යසා.

33. උපසම්පනෙතා උපසම්පන්නං චූසෙතුකාමො විමෙහතුකාමො මඩතුකත්තුකාමො උක්කට්ඨෙන උක්කට්ඨං වදෙති කස්සකං වාණිජං ගොරක්කං “කස්සකොසි වාණිජොසි ගොරක්කොසි”ති භණ්ති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්ද්‍යසා.

34. උපසම්පනෙතා උපසම්පන්නං චූසෙතුකාමො විමෙහතුකාමො මඩතුකත්තුකාමො භීනෙන භීනං වදෙති නළකාරං කුමහකාරං පෙසකාරං වමමකාරං නභාපිතං “නළකාරොසි කුමහකාරොසි පෙසකාරොසි වමමකාරොසි නභාපිතොසි”ති භණ්ති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්ද්‍යසා.

35. උපසම්පනෙතා උපසම්පන්නං චූසෙතුකාමො විමෙහතුකාමො මඩතුකත්තුකාමො භීනෙන උක්කට්ඨං වදෙති මුද්දිකං ගණකං ලෙඛකං “නළකාරොසි කුමහකාරොසි පෙසකාරොසි වමමකාරොසි නභාපිතොසි”ති භණ්ති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්ද්‍යසා.

36. උපසම්පනෙතා උපසම්පන්නං චූසෙතුකාමො විමෙහතුකාමො මඩතුකත්තුකාමො උක්කට්ඨෙන භීනං වදෙති නළකාරං කුමහකාරං පෙසකාරං වමමකාරං නභාපිතං “මුද්දිකොසි ගණකොසි ලෙඛකොසි”ති භණ්ති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්ද්‍යසා.

30. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ භීතකම්යෙන් භීතකාර්මිකයකුහට (මෙසේ) කියයි: තක්ෂකයකුට, පුජ්‍යධූවකුට තක්ෂකයෙහි පුජ්‍යධූයෙහි'යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

31. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ භීතකම්යෙන් උත්කෂ්ට කාර්මිකයකුහට (මෙසේ) කියයි: ගොවියකුට, වෙළෙඳකුට, ගෙරිරක්තකුට 'තක්ෂකයෙහි පුජ්‍යධූවෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

32. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ උත්කෂ්ට කම්යෙන් භීත කාර්මිකයකුහට (මෙසේ) කියයි: තක්ෂකයකුට පුජ්‍යධූවකුට 'ගොවියෙහි, වෙළෙඳෙහි, ගෙරිරක්තෙහි'යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

33. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ උත්කෂ්ට කම්යෙන් උත්කෂ්ට කාර්මිකයකුහට -(මෙසේ) කියයි: ගොවියකුට වෙළෙඳකුට ගෙරිරක්තකුට 'ගොවියෙහි වෙළෙඳෙහි ගෙරිරක්තෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

34. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ භීත ශිල්පයෙන් භීත ශිල්පියකුහට (මෙසේ) කියයි: කුළුපොත්තකුට කුඹලකුට පෙහෙරකුට සොම්මරකුට කරනැවැම්යකුට 'කුළුපොත්තෙහි කුඹලෙහි පෙහෙරෙහි සොම්මරෙහි කරනැවැම්යෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

35. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ භීත ශිල්පයෙන් උත්කෂ්ට ශිල්පියකුහට (මෙසේ) කියයි: මුද්‍රිකයකුට ගණකයකුට ලේඛකයකුට 'කුළුපොත්තෙහි, කුඹලෙහි පෙහෙරෙහි සොම්මරෙහි කරනැවැම්යෙහි'යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

36. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ උත්කෂ්ට ශිල්පයෙන් භීත ශිල්පියකුහට (මෙසේ) කියයි: කුළුපොත්තකුට, කුඹලකුට, පෙහෙරකුට සොම්මරකුට කරනැවැම්යකුට 'මුද්‍රිකයෙහි ගණකයෙහි ලේඛකයෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

පාචිත්තියපාළි භික්ඛුච්ඡේදනා

37. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නං චූසෙතුකාමො වලෙහතුකාමො මඩතුකත්තුකාමො උක්කලෙඨන උක්කලඨං වදෙති: චුද්දිකං ගණකං ලෙඛකං “චුද්දිකොයි ගණකොයි ලෙඛකොයි”ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියසං.

38. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නං චූසෙතුකාමො වලෙහතුකාමො මඩතුකත්තුකාමො භීනෙන භීනං වදෙති කුට්ඨිකං ගණකං කිලාසිකං සොසිකං අපමාරිකං “කුට්ඨිකොයි ගණකොයි කිලාසිකොයි සොසිකොයි අපමාරිකොයි”ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියසං.

39. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නං චූසෙතුකාමො වලෙහතුකාමො මඩතුකත්තුකාමො භීනෙන උක්කලඨං වදෙති මධුමෙහිකං “කුට්ඨිකොයි ගණකොයි කිලාසිකොයි සොසිකොයි අපමාරිකොයි”ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියසං.

40. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නං චූසෙතුකාමො වලෙහතුකාමො මඩතුකත්තුකාමො උක්කලෙඨන භීනං වදෙති කුට්ඨිකං ගණකං කිලාසිකං සොසිකං අපමාරිකං “මධුමෙහිකොයි”ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියසං.

41. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නං චූසෙතුකාමො වලෙහතුකාමො මඩතුකත්තුකාමො උක්කලෙඨන උක්කලඨං වදෙති මධුමෙහිකං “මධුමෙහිකොයි”ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියසං.

42. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නං චූසෙතුකාමො වලෙහතුකාමො මඩතුකත්තුකාමො භීනෙන භීනං වදෙති අතිදීසං අතිරසං අතිකණං අවොදනං “අතිදීසොයි අතිරසොයි අතිකණොයි අවොදනොයි”ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියසං.

43. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නං චූසෙතුකාමො වලෙහතුකාමො මඩතුකත්තුකාමො භීනෙන උක්කලඨං වදෙති නාතිදීසං නාතිරසං නාතිකණං නාවොදනං “අතිදීසොයි අතිරසොයි අතිකණොයි අවොදනොයි”ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියසං.

37. උපසපනෙන් උපසපනක්ෂු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ උත්කෘෂ්ට ශිල්පයෙන් උත්කෘෂ්ට ශිල්පියකුහට (මෙසේ) කියයි: මුද්‍රිකයකුට ගණකයකුට ලේඛකයකුට 'මුද්‍රිකයෙහි ගණකයෙහි ලේඛකයෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

38. උපසපනෙන් උපසපනක්ෂු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ භිතාබාධයෙන් භිතා බාධිකයකුහට (මෙසේ) කියයි: කුෂ්ටිකයකුට ගණ්ඨිකයකුට කිලාසිකයකුට ශ්වාසිකයකුට අපස්මාරිකයකුට "කුෂ්ටිකයෙහි ගණ්ඨිකයෙහි කිලාසිකයෙහි ශ්වාසිකයෙහි අපස්මාරිකයෙහි" යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

39. උපසපනෙන් උපසපනක්ෂු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ භිතාබාධයෙන් උත්කෘෂ්ටාබාධිකයකු හට (මෙසේ) කියයි: මධුමෙහිකයකුට 'කුෂ්ටිකයෙහි, ගණ්ඨිකයෙහි, කිලාසිකයෙහි ශ්වාසිකයෙහි අපස්මාරිකයෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

40. උපසපනෙන් උපසපනක්ෂු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ උත්කෘෂ්ටාබාධයෙන් භිතාබාධිකයකු හට (මෙසේ) කියයි: කුෂ්ටිකයකුට ගණ්ඨිකයකුට කිලාසිකයකුට ශ්වාසිකයකුට අපස්මාරිකයකුට 'මධුමෙහිකයෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

41. උපසපනෙන් උපසපනක්ෂු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතුකරනු කැමැත්තේ උත්කෘෂ්ටාබාධයෙන් උත්කෘෂ්ටාබාධිකයකුහට (මෙසේ) කියයි: මධුමෙහිකයකුට 'මධුමෙහිකයෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

42. උපසපනෙන් උපසපනක්ෂු හෙළාදකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ භීතලිඛනයෙන් භීතලිඛිකයකුහට (මෙසේ) කියයි: ඉතාදිගුවකුට, ඉතා මීට්ටකුට, ඉතා කළුවකුට ඉතා සුද්දකුට 'ඉතා දිගුයෙහි ඉතා මීට්ටයෙහි ඉතා කළුවෙහි ඉතා සුදුයෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

43. උපසපනෙන් උපසපනක්ෂු හෙළාදකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ භීතලිඛනයෙන් උත්කෘෂ්ටලිඛිකයකුහට (මෙසේ) කියයි: ඉතා නොදිගුවකුට ඉතා නොමීට්ටයකුට ඉතා නොකළුවකුට ඉතා නොසුදුවකුට 'ඉතා දිගුයෙහි ඉතා මීට්ටයෙහි ඉතා කළුවෙහි ඉතා සුදුයෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

44. උපසම්පනෙතා උපසම්පන්නා බුංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩතුකතතුකාමො උකකට්ඨන භීනං වදෙති අනිදිසං අනිරසං අනිකණ්ඨං අවෙවාදනං “නානිදිසොසි නානිරසොසාසි නානිකණ්ඨොසි නාවෙවාදනොසි”ති භණ්ති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියං.

45. උපසම්පනෙතා උපසම්පන්නා බුංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩතුකතතුකාමො උකකට්ඨන උකකට්ඨං වදෙති නානිදිසං නානිරසං නානිකණ්ඨං නාවෙවාදනං “නානිදිසොසි නානිරසොසාසි නානිකණ්ඨොසි නාවෙවාදනොසි”ති භණ්ති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියං.

46. උපසම්පනෙතා උපසම්පන්නා බුංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩතුකතතුකාමො භීනෙන භීනං වදෙති රාගපරිසුට්ඨිතං දෙසපරිසුට්ඨිතං මොහපරිසුට්ඨිතං “රාගපරිසුට්ඨිතොසි දෙසපරිසුට්ඨිතොසි මොහපරිසුට්ඨිතොසි”ති භණ්ති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියං.

47. උපසම්පනෙතා උපසම්පන්නා බුංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩතුකතතුකාමො භීනෙන උකකට්ඨං වදෙති චිතරාගං චිතදෙසං චිතමොහං “රාගපරිසුට්ඨිතොසි දෙසපරිසුට්ඨිතොසි මොහපරිසුට්ඨිතොසි”ති භණ්ති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියං.

48. උපසම්පනෙතා උපසම්පන්නා බුංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩතුකතතුකාමො උකකට්ඨන භීනං වදෙති රාගපරිසුට්ඨිතං දෙසපරිසුට්ඨිතං මොහපරිසුට්ඨිතං “චිතරාගොසි චිතදෙසොසි චිතමොහොසි”ති භණ්ති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියං.

49. උපසම්පනෙතා උපසම්පන්නා බුංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩතුකතතුකාමො උකකට්ඨන උකකට්ඨං වදෙති චිතරාගං චිතදෙසං චිතමොහං, “චිතරාගොසි චිතදෙසොසි චිතමොහොසි”ති භණ්ති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියං.

44. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ උත්කෘෂ්ට ලිඛිතයෙන් භීතලිඛිතයකුහට (මෙසේ) කියයි: ඉතා දිගුවකුට ඉතා මිටියකුට ඉතා කළුවකුට ඉතා සුදුවකුට 'ඉතා නොදිගුයෙහි ඉතා නොමිටියෙහි ඉතා නොකළයෙහි ඉතා නොසුදුයෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති වෙයි.

45. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ උත්කෘෂ්ට ලිඛිතයෙන් උත්කෘෂ්ට ලිඛිතයකුහට (මෙසේ) කියයි: ඉතා නොදිගුවකුට ඉතා නොමිටියකුට ඉතා නො කළුවකුට ඉතා නොසුදුවකුට 'ඉතා නොදිගුයෙහි ඉතා නොමිටියෙහි ඉතා නොකළයෙහි ඉතා නොසුදුයෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

46. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ භීත ක්ලේශයෙන් භීත ක්ලේශිකයකුහට (මෙසේ) කියයි: රාගයෙන් මධිනා ලද්දකුට ද්වේෂයෙන් මධිනා ලද්දකුට මෝහයෙන් මධිනා ලද්දකුට 'රාගයෙන් මධිනා ලද්දෙහි ද්වේෂයෙන් මධිනා ලද්දෙහි මෝහයෙන් මධිනා ලද්දෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

47. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ භීත ක්ලේශයෙන් උත්කෘෂ්ට නික්ලේශිකයකුහට (මෙසේ) කියයි: විතරාගියකුට විතද්වේෂිකයකුට විතමෝහිකයකුට 'රාගයෙන් මධිනා ලද්දෙහි ද්වේෂයෙන් මධිනා ලද්දෙහි, මෝහයෙන් මධිනා ලද්දෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

48. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ උත්කෘෂ්ට නික්ලේශ භාවයෙන් භීත ක්ලේශිකයකුහට (මෙසේ) කියයි: රාගයෙන් මධිනා ලද්දකුට ද්වේෂයෙන් මධිනා ලද්දකුට මෝහයෙන් මධිනා ලද්දකුට 'විතරාගියෙහි විතද්වේෂයෙහි විතමෝහයෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

49. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ උත්කෘෂ්ට භාවයෙන් උත්කෘෂ්ටයකුහට (මෙසේ) කියයි: විතරාගියකුට විතද්වේෂයකුට විතමෝහියකුට 'විතරාගියෙහි විතද්වේෂයෙහි විතමෝහියෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

පාචිත්තියපාළි භික්ඛුච්ඡේදනා

50. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩතුකත්තුකාමො භීනෙන භීනං වදෙති පාරාජිකං අජක්ඛාපන්නං සධ්‍යාදිසෙසං අජක්ඛාපන්නං ථූලලව්වයං අජක්ඛාපන්නං පාචිත්තියං අජක්ඛාපන්නං පාට්ඨෙසනීයං අජක්ඛාපන්නං දුක්ඛටං අජක්ඛාපන්නං දුබ්භාසිතං අජක්ඛාපන්නං “පාරාජිකං අජක්ඛාපන්නොසි සධ්‍යාදිසෙසං අජක්ඛාපන්නොසි ථූලලව්වයං අජක්ඛාපන්නොසි පාචිත්තියං අජක්ඛාපන්නොසි පාට්ඨෙසනීයං අජක්ඛාපන්නොසි දුක්ඛටං අජක්ඛාපන්නොසි දුබ්භාසිතං අජක්ඛාපන්නොසි”ති භණ්ති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියං.

51. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩතුකත්තුකාමො භීනෙන උක්ඛට්ඨං වදෙති සොනාපන්නං “පාරාජිකං අජක්ඛාපන්නොසි -පෙ- දුබ්භාසිතං අජක්ඛාපන්නොසි”ති භණ්ති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියං.

52. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩතුකත්තුකාමො උක්ඛට්ඨෙන භීනං වදෙති පාරාජිකං අජක්ඛාපන්නං -පෙ- දුබ්භාසිතං අජක්ඛාපන්නං, “සොනාපන්නොසි”ති භණ්ති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියං.

53. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩතුකත්තුකාමො උක්ඛට්ඨෙන උක්ඛට්ඨං වදෙති සොනාපන්නං “සොනාපන්නොසි”ති භණ්ති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියං.

54. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩතුකත්තුකාමො භීනෙන භීනං වදෙති ඔට්ඨං මෙණ්ඩං ගොණං ගද්දහං තිරව්ජානගතං නෙරධිකං “ඔට්ඨාසි මෙණ්ඩාසි ගොණොසි ගද්දහොසි තිරව්ජානගතොසි නෙරධිකොසි නස්සී තුය්‍යං සුගති දුග්ගතියෙව තුය්‍යං පාට්ඨකඩ්ධා”ති භණ්ති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියං.

55. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩතුකත්තුකාමො භීනෙන උක්ඛට්ඨං වදෙති පණ්ඩිතං ව්‍යාතතං මෙධාචිං බහුසසුතං ධම්මකථිකං “ඔට්ඨාසි මෙණ්ඩාසි ගොණොසි ගද්දහොසි තිරව්ජානගතොසි නෙරධිකොසි, නස්සී තුය්‍යං සුගති දුග්ගතියෙව තුය්‍යං පාට්ඨකඩ්ධා”ති භණ්ති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියං.

50. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ භීතාපත්තියෙන් භීතාපත්තියකුහට (මෙසේ) කියයි: පරිච්ඡි අවනකුට සභවෙසෙස් අවනකුට තුලැයි අවනකුට පච්චි අවනකුට පිළිදෙස්නී අවනකුට දුකුළා අවනකුට දුබැයි අවනකුට 'පරිච්ඡි අවන්හි සභ වෙසෙස් අවන්හි තුලැයි අවන්හි පච්චි අවන්හි පිළිදෙස්නී අවන්හි දුකුළා අවන්හි දුබැයි අවන්හි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පච්චි ඇවැත් වෙයි.

51. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ භීතාපත්තියෙන් උත්කෘෂ්ටාපත්තියකුහට (මෙසේ) කියයි. සෝවන් වුවකුට 'පරිච්ඡි අවන්හි ... දුබැයි අවන්හි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පච්චි ඇවැත් වෙයි.

52. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ උත්කෘෂ්ට සෝතාපත්තියෙන් භීතාපත්තියකුහට (මෙසේ) කියයි: පරිච්ඡි අවනකුට ... දුබැයි අවනකුට 'සෝවන් වෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පච්චි ඇවැත් වෙයි.

53. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ උත්කෘෂ්ට ආපත්තියෙන් උත්කෘෂ්ට ආපත්තියකුහට (මෙසේ) කියයි: සෝවන් වුවකුට 'සෝවන් වෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පච්චි ඇවැත් වෙයි.

54. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ තෙද රහිත කරනු කැමැත්තේ භීතාත්රෝශයෙන් භීත වුවකුහට (මෙසේ) කියයි: ඔවුටුකුට බැටළුකුට ගොනකුට ගදුබුටුකුට නිරිසන්තියකුට නිරිසන්තියකුට 'ඔවුයෙහි බැටළුයෙහි ගොන්හි ගදුබුයෙහි නිරිසන්තියෙහි නිරිසන්ති තට සුගති නැති තට දුගතිය මැ කැමැති විය යුතු' යැයි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පච්චි ඇවැත් වෙයි.

55. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ භීත වූ ආත්රෝශයෙන් උත්කෘෂ්ටයකුහට (මෙසේ) කියයි: පණ්ඩිතයකුට වෘක්කයකුට නැණැතියකුට බහුශ්‍රැතයකුට ධර්මකර්මයකුට "ඔවුයෙහි බැටළුයෙහි ගොන්හි ගදුබුයෙහි නිරිසන්තියෙහි නිරිසන්ති තට සුගති නැති තට දුගතිය මැ කැමැති විය යුතු" යැයි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පච්චි ඇවැත් වෙයි.

පාචිත්තියපාළි භික්ෂුවිභවේසා

56. උපසම්පනේන උපසම්පන්නං බුංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩතුකත්තුකාමො උක්කටෙය්න භීනං වදෙති ඔට්ඨං මෙණ්ඩං ගොණං ගද්දං තීරවජානගතං තෙරගිකං “පණ්ඩිතොසි ව්‍යතේනාසි මෙධාවීසි බහුසස්සුතොසි ධම්මකථීකොසි නත්ථී තුය්හං දුග්ගති සුගතියෙව තුය්හං පාචිකඛ්ඛා”ති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියස්ස.

57. උපසම්පනේන උපසම්පන්නං බුංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩතුකත්තුකාමො උක්කටෙය්න උක්කට්ඨං වදෙති පණ්ඩිතං ව්‍යතේනං මෙධාවිං බහුසස්සුතං ධම්මකථීකං “පණ්ඩිතොසි ව්‍යතේනාසි මෙධාවීසි බහුසස්සුතොසි ධම්මකථීකොසි, නත්ථී තුය්හං දුග්ගති සුගතියෙව තුය්හං පාචිකඛ්ඛාති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියස්ස.

58. උපසම්පනේන උපසම්පන්නං බුංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො, මඩතුකත්තුකාමො එවං වදෙති “සන්ති ඉධෙකවෙව වණ්ණාලා වෙණා නෙසාද රථකාරා පුකතුසා”ති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුක්ඛටස්ස.

59. උපසම්පනේන උපසම්පන්නං බුංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩතුකත්තුකාමො එවං වදෙති “සන්ති ඉධෙකවෙව බන්තියා බ්‍රාහ්මණා”ති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුක්ඛටස්ස.

60. උපසම්පනේන උපසම්පන්නං බුංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩතුකත්තුකාමො එවං වදෙති: “සන්ති ඉධෙකවෙව අවකණ්ණකා ජවකණ්ණකා ධනිට්ඨකා සච්චට්ඨකා කුලවඩ්ඨකා”ති භණති -පෙ- “සන්ති ඉධෙකවෙව බුද්ධරක්ඛිතා ධම්මරක්ඛිතා සඨසරක්ඛිතා”ති භණති -පෙ- “සන්ති ඉධෙකවෙව කොසියා භාරද්වාජා”ති භණති -පෙ- “සන්ති ඉධෙකවෙව ගොතමා මොග්ගලලානා කච්චානා වාසෙට්ඨා”ති භණති -පෙ- “සන්ති ඉධෙකවෙව කොට්ඨකා පුප්ඵජට්ඨකා”ති භණති -පෙ- “සන්ති ඉධෙකවෙව කසසකා වාණිජා ගොරකකා”ති භණති -පෙ- “සන්ති ඉධෙකවෙව නළකාරා කුම්භකාරා පෙසකාරා වම්මකාරා නහාපිතා”ති භණති -පෙ- “සන්ති ඉධෙකවෙව මුද්දිකා ගණකා ලෙඛකා”ති භණති -පෙ- “සන්ති ඉධෙකවෙව කුට්ඨිකා ගණකා කිලාසිකා සොසිකා අපමාරිකා”ති භණති -පෙ- “සන්ති ඉධෙකවෙව මධුමෙහිකා”ති භණති -පෙ- “සන්ති

56. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ උත්කෘෂ්ට වූ ආත්‍රෝශයෙන් භීතයකු හට, (මෙසේ) කියයි: ඔටුවකුට මැඩකුට ගොනකුට ගදුබුවකුට තිරිසන්ගියකුට නිරිසන්කුට “පණ්ඩිතයෙහි ව්‍යක්තයෙහි නැණැතියෙහි බහුශ්‍රැතයෙහි ධර්මකථිකයෙහි, තට දුගති නැති තට සුගති මැ කැමැති විය යුතු යැ යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

57. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ උත්කෘෂ්ට වූ ආත්‍රෝශයෙන් උත්කෘෂ්ටයකු හට (මෙසේ) කියයි: පණ්ඩිතයකුට ව්‍යක්තයකුට නැණැතියකුට බහුශ්‍රැතයකුට ධර්මකථිකයකුට “පණ්ඩිතයෙහි ව්‍යක්තයෙහි නැණැතියෙහි බහුශ්‍රැතයෙහි ධර්මකථිකයෙහි, තට දුගති නැති. තට සුගතිය මැ කැමැති විය යුතු” යැයි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

58. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ (මෙසේ) කියයි: “මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් සැබොල්ලු කුළුපොත්තෝ වැද්දෝ සොම්මරහු පුජ්‍යවූවෝ වෙති” යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුකළා ඇවැත් වෙයි.

59. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ (මෙසේ) කියයි: “මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් ක්ෂත්‍රීයයෝ බ්‍රාහ්මණයෝ වෙති” යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුකළා ඇවැත් වෙයි.

60. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ (මෙසේ) කියයි: “මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් අවකණ්ණ ජවකණ්ණ දැනිටු සවිටු කුලවටු වෙති” යි බෙණේ නම් ... “මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් බුදුරැකි දම්රැකි සහරැකි වෙති” යි බෙණේ නම් ... “මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් කොසිය භාරද්වාර වෙති” යි බෙණේ නම් ... “මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් ගෞතම මොද්ගලියායන කාත්‍යායන වාශිට්ඨ වෙති” යි බෙණේ නම් ... “මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් තක්ෂක පුජ්‍යවූ වෙති” යි බෙණේ නම් ... “මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් ගොච්ඡෝ වෙළෙඳෝ ගෙරිත්තෝ වෙති” යි බෙණේ නම් ... “මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් කුළුපොතු කුඹල් පෙහෙර සොම්මරු නැහැව් වෙති” යි බෙණේ නම් ... “මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් මුද්‍රික ගණක ලේඛක වෙති” යි බෙණේ නම් ... “මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් කුෂ්ට ගණ්ඩ කිලාස ශ්වාස අපස්මාර ඇත්තෝ වෙති” යි බෙණේ නම් ... “මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් මධුමෙහික වෙති” යි

පාවිත්තියපාළු හිතබුටිහඬෙයා

ඉඳෙකවෙව අතිදීසා අතිරසා අතික්ණහා අචෙව්වාදනා''ති හණති -පෙ- සනති ඉඳෙකවෙව නාතිදීසා නාතිරසා නාතික්ණහා නාවෙව්වාදනා''ති හණති -පෙ- “සනති ඉඳෙකවෙව රාගපරිප්පට්ඨිතා දෙසපරිප්පට්ඨිතා මොහපරිප්පට්ඨිතා''ති හණති -පෙ- “සනති ඉඳෙකවෙව චිත්තරාගා චිත්තදෙසා චිත්තමොහා''ති හණති -පෙ- සනති ඉඳෙකවෙව පාරාජිකං අජක්ඛාපනනාති හණති -පෙ- දුබ්බාසිතං අජක්ඛාපනනා''ති හණති -පෙ- “සනති ඉඳෙකවෙව සොකාපනනා''ති හණති -පෙ- “සනති ඉඳෙකවෙව ඔට්ඨා මෙණ්ඩා ගොණා ගද්දහා තීරවජානගතා නෙරසිකා නත්ථි තෙසං සුගති දුගතියෙව තෙසං පාවිකඩ්ඛා''ති හණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුක්ඛට්ඨසං.

61. උපසම්පනෙතා උපසම්පනතං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුක්ඛතුකාමො එවං වදෙති “සනති ඉඳෙකවෙව පණ්ඩිතා ව්‍යත්තා මෙධාවිනෝ¹ බහුසුත්තා ධම්මකථිකා, නත්ථි තෙසං දුගතති, සුගතියෙව තෙසං පාවිකඩ්ඛා''ති හණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුක්ඛට්ඨසං.

62. උපසම්පනෙතා උපසම්පනතං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුක්ඛතුකාමො එවං වදෙති “යෙ නූත වණ්ඩාලා වෙණා නෙසාද රථකාරා පුක්ඛසා''ති හණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුක්ඛට්ඨසං.

63. උපසම්පනෙතා උපසම්පනතං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුක්ඛතුකාමො එවං වදෙති, “යෙ නූත පණ්ඩිතා ව්‍යත්තා මෙධාවිනෝ බහුසුත්තා ධම්මකථිකා''ති හණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුක්ඛට්ඨසං.

64. උපසම්පනෙතා උපසම්පනතං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුක්ඛතුකාමො එවං වදෙති, “න මයං වණ්ඩාලා වෙණා නෙසාද රථකාරා පුක්ඛසා''ති හණති -පෙ- “න මයං පණ්ඩිතා ව්‍යත්තා මෙධාවිනෝ බහුසුත්තා ධම්මකථිකා නත්ථිහෙතං දුගතති සුගතියෙව අමානං පාවිකඩ්ඛා''ති හණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුක්ඛට්ඨසං.

65. උපසම්පනෙතා අනුපසම්පනතං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුක්ඛතුකාමො භීතෙන භීතං වදෙති -පෙ- භීතෙන උක්ඛට්ඨං වදෙති -පෙ- උක්ඛට්ඨෙන භීතං වදෙති -පෙ- උක්ඛට්ඨෙන උක්ඛට්ඨං වදෙති පණ්ඩිතං ව්‍යත්තං මෙධාවි. බහුසුත්තං ධම්මකථිකං, පණ්ඩිතොසි, ව්‍යත්තොසි මෙධාවිසි බහුසුත්තොසි ධම්මකථිකොසි, නත්ථි තුග්ගං දුගතති සුගතියෙව තුග්ගං පාවිකඩ්ඛා''ති හණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුක්ඛට්ඨසං.

1. මෙධාවි - මජ්ඣං;

බෙණේ නම් ... "මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් ඉතා උස් ඉතා මිටි ඉතා කළු ඉතා සුදු වෙති"යි බෙණේ නම් ... "මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් ඉතා නො උස් ඉතා නො මිටි ඉතා නො කළු ඉතා නො සුදු වෙති"යි බෙණේ නම් ... "මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් රාගයෙන් මැඩුණේ ද්වේෂයෙන් මැඩුණේ මෝහයෙන් මැඩුණේ වෙති"යි බෙණේ නම් ... "මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් විතරාභී විතද්වේෂී විතමෝහී වෙති"යි බෙණේ නම් ... "මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් පරිච්ඡේද අවන්හු ... දුබ්බ අවන්හු වෙති"යි බෙණේ නම් ... "මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් සෝචන් ද්වෛච්ඡා වෙති"යි බෙණේ නම් ... "මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් ඔටු බැටළු ගොන් ගසු කිරිසන් කිරිසන් වෙති. ඔටුනට සුගති නැති ඔටුනට දුගති මැ කැමැති විය යුතු" යැයි බෙණේ නම් තෙජුලෙහි තෙජුලෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

61. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මකු කරනු කැමැත්තේ (මෙසේ) කියයි: "මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් පණ්ඩිත ව්‍යක්ත නැණැති බහුශ්‍රැත ධම්මකාමී වෙති, ඔටුනට දුගති නැති ඔටුනට සුගති මැ කැමැති විය යුතු යැයි බෙණේ නම් තෙජුලෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

62. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මකු කරනු කැමැත්තේ (මෙසේ) කියයි: "යම් කෙනෙක් ඵකාතින් සැබොල් කුළුපොතු වැදී සොම්මර පුප්පඩුවෝ වෙති" යි බෙණේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

63. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මකු කරනු කැමැත්තේ (මෙසේ) කියයි: "යම් කෙනෙක් ඵකාතින් පණ්ඩිත ව්‍යක්ත නැණැති බහුශ්‍රැත ධම්මකාමී වෙති"යි බෙණේ නම් තෙජුලෙහි තෙජුලෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

64. උපසපනෙක් උපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මකු කරනු කැමැත්තේ මෙසේ කියයි. "ඇපි සැබොල්ලු කුළුපොත්තෝ වැද්දෝ සොම්මරහු පුප්පඩුවෝ නො වම්හ"යි බෙණේ නම් ... "ඇපි පණ්ඩිතයෝ ව්‍යක්තයෝ නැණැතියෝ බහුශ්‍රැතයෝ ධම්මකාමීයෝ නො වම්හ. අපට දුගති නැති අපට සුගති මැ කැමැති විය යුතු" යැයි බෙණේ නම් තෙජුලෙහි තෙජුලෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

65. උපසපනෙක් අනුපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මකු කරනු කැමැත්තේ භීතභාවයෙන් භීතයකුහට කියයි ... භීතභාවයෙන් උත්කෘෂ්ටයකුහට කියයි ... උත්කෘෂ්ටභාවයෙන් භීතයකුහට කියයි ... උත්කෘෂ්ටභාවයෙන් උත්කෘෂ්ටයකුහට (මෙසේ) කියයි: පණ්ඩිතයකුට ව්‍යක්තයකුට නැණැතියකුට බහුශ්‍රැතයකුට ධම්මකාමීයකුට 'පණ්ඩිතයෙහි ව්‍යක්තයෙහි නැණැතියෙහි බහුශ්‍රැතයෙහි ධම්මකාමීයෙහි, තට දුගති නැති, තට සුගති මැ කැමැති විය යුතු' යැයි බෙණේ නම් තෙජුලෙහි තෙජුලෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

66. උපසම්පනෙතා අනුපසම්පන්නං බුංසෙතුකාමො වළ්ලෙහතුකාමො මඩ්ඛකත්තුකාමො එවං වදෙති “සන්ති ඉධෙකවෙව වණ්ඩාලා වෙණා නෙසාදු රථකාරා පුක්කුසා”ති හණති -පෙ- සන්ති ඉධෙකවෙව පණ්ඩිතා ව්‍යත්තා මෙධාවිනො බහුසස්සතා ධම්මෙකථිකා, නත්ති තෙසං දුග්ගති සුගතියෙව තෙසං පාවික්ඛො”ති හණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුක්ඛට්ඨස්ස.

67. උපසම්පනෙතා අනුපසම්පන්නං බුංසෙතුකාමො වළ්ලෙහතුකාමො මඩ්ඛකත්තුකාමො එවං වදෙති “යෙ නුත වණ්ඩාලා වෙණා නෙසාදු රථකාරා පුක්කුසා”ති හණති -පෙ- “යෙ නුත පණ්ඩිතා ව්‍යත්තා මෙධාවිනො බහුසස්සතා ධම්මෙකථිකා”ති හණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුක්ඛට්ඨස්ස.

68. උපසම්පනෙතා අනුපසම්පන්නං බුංසෙතුකාමො වළ්ලෙහතුකාමො මඩ්ඛකත්තුකාමො එවං වදෙති, “න මයං වණ්ඩාලා වෙණා නෙසාදු රථකාරා පුක්කුසා”ති හණති -පෙ- “න මයං පණ්ඩිතා ව්‍යත්තා මෙධාවිනො බහුසස්සතා ධම්මෙකථිකා, නත්තිමහාකං දුග්ගති සුගතියෙව අමහාකං පාවික්ඛො”ති හණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුක්ඛට්ඨස්ස.

69. උපසම්පනෙතා උපසම්පන්නං න බුංසෙතුකාමො න වළ්ලෙහතුකාමො න මඩ්ඛකත්තුකාමො දවකම්‍යානා භීතෙන භීතං වදෙති වණ්ඩාලං වෙණං නෙසාදු රථකාරං පුක්කුසං, “වණ්ඩාලොයි වෙණොයි නෙසාදෙයි රථකාරොයි පුක්කුසොයි”ති හණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුඛොසිත්ඨස්ස.

70. උපසම්පනෙතා උපසම්පන්නං න බුංසෙතුකාමො න වළ්ලෙහතුකාමො න මඩ්ඛකත්තුකාමො දවකම්‍යානා භීතෙන උක්ඛට්ඨං වදෙති ඛත්තියං බ්‍රාහ්මණං, “වණ්ඩාලොයි වෙණොයි නෙසාදෙයි රථකාරොයි පුක්කුසොයි”ති හණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුඛොසිත්ඨස්ස.

71. උපසම්පනෙතා උපසම්පන්නං න බුංසෙතුකාමො න වළ්ලෙහතුකාමො න මඩ්ඛකත්තුකාමො දවකම්‍යානා උක්ඛට්ඨෙන භීතං වදෙති වණ්ඩාලං වෙණං නෙසාදු රථකාරං පුක්කුසං “ඛත්තියොයි බ්‍රාහ්මණොයි”ති හණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුඛොසිත්ඨස්ස.

66. උපසපනෙන් අනුපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ මෙසේ කියයි: “මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් සැබොල් කුළුපොතු වැදි සොම්මර පුජසඩුව වෙති”යි බෙණේ නම් ... “මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් පණ්ඩිත ව්‍යක්ත නැණැති බහුශ්‍රැත ධම්මකථික වෙති, ඔවුනට දුගති නැති, ඔවුනට සුගති මැ කැමැති විය යුතු”යැ යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

67. උපසපනෙන් අනුපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ මෙසේ කියයි: “යම් කෙනෙක් ඵකැතින් සැබොල් කුළුපොතු වැදි සොම්මර පුජසඩුව වෙති”යි බෙණේ නම් ... යම් කෙනෙක් ඵකැතින් පණ්ඩිත ව්‍යක්ත නැණැති බහුශ්‍රැත ධම්මකථික වෙති”යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

68. උපසපනෙන් අනුපසපනක්හු හෙළා දකිනු කැමැත්තේ ගරහනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ මෙසේ කියයි: “අපි සැබොල්හු කුළුපොත්තෝ වැද්දෝ සොම්මරු පුජසඩුවෝ නො වම්හ”යි බෙණේ නම් ... ඇපි පණ්ඩිතයෝ ව්‍යක්තයෝ නැණැතියෝ බහුශ්‍රැතයෝ ධම්මකථිකයෝ නො වම්හ, අපට දුගති නැති අපට සුගති මැ කැමැති විය යුතු”යැ යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

69. උපසපනෙන් උපසපනක්හු නො හෙළා දකිනු කැමැත්තේ නො ගරහනු කැමැත්තේ නො මතු කරනු කැමැත්තේ කෙළි රිසියෙන් භීතජාතිවචනයෙන් භීතයකුහට (මෙසේ) කියයි: සැබොලකුට කුළුපොත්තකුට වැද්දකුට සොම්මරකුට පුජසඩුවකුට ‘සැබොලෙහි කුළුපොත්තෙහි වැද්දෙහි සොම්මරයෙහි පුජසඩුවෙහි’යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුබැසි ඇවැත් වෙයි.

70. උපසපනෙන් උපසපනක්හු නො හෙළා දකිනු කැමැත්තේ නො ගරහනු කැමැත්තේ නො මතු කරනු කැමැත්තේ කෙළි රිසියෙන් භීතජාතිවචනයෙන් උත්කෘෂ්ට ජාතිකයකුහට මෙසේ කියයි: ක්ෂත්‍රියයකුට බ්‍රාහ්මණයකුට ‘සැබොලෙහි කුළුපොත්තෙහි වැද්දෙහි සොම්මරයෙහි පුජසඩුවෙහි’යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුබැසි ඇවැත් වෙයි.

71. උපසපනෙන් උපසපනක්හු නො හෙළා දකිනු කැමැත්තේ නො ගරහනු කැමැත්තේ නො මතු කරනු කැමැත්තේ කෙළි රිසියෙන් උත්කෘෂ්ට ජාතිවචනයෙන් භීත ජාතිකයකුහට මෙසේ කියයි: සැබොලකුට කුළුපොත්තකුට වැද්දකුට සොම්මරකුට පුජසඩුවකුට ‘ක්ෂත්‍රියයෙහි බ්‍රාහ්මණයෙහි’ යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුබැසි ඇවැත් වෙයි.

පාචිකයපාළි හිතවූවිහබොයා

72. උපසම්පනෙතා උපසම්පන්නං න චූසෙතුකාමො න වමෙහතුකාමො න මඩකුකත්තුකාමො දවකමානා උක්කට්ඨන උක්කට්ඨං වදෙති ඛන්තියං බ්‍රාහ්මණං “ඛන්තියොසි බ්‍රාහ්මණොසි”ති හණති. ආපත්ති වාචාය වාචාය දුබ්බාසිතස්ස.

73. උපසම්පනෙතා උපසම්පන්නං න චූසෙතුකාමො න වමෙහතුකාමො න මඩකුකත්තුකාමො දවකමානා භීතෙන භීතං වදෙති -පෙ- භීතෙන උක්කට්ඨං වදෙති -පෙ- උක්කට්ඨන භීතං වදෙති -පෙ- උක්කට්ඨන උක්කට්ඨං වදෙති පණ්ඩිතා ව්‍යත්තා මෙධාවීං බහුස්සුතා ධම්මකථීකං, “පණ්ඩිතොසි ව්‍යත්තොසි මෙධාවීසි බහුස්සුතොසි ධම්මකථීකොසි නත්ථී තුය්‍යාං දුග්ගති, සුගතියෙව තුය්‍යාං පාටිකච්චා”ති හණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුබ්බාසිතස්ස.

74. උපසම්පනෙතා උපසම්පන්නං න චූසෙතුකාමො න වමෙහතුකාමො න මඩකුකත්තුකාමො දවකමානා එවං වදෙති, “යනථී ඉධෙකච්ච වණ්ඩාලා වෙණා නෙසාද රථකාරා පුක්කසා”ති හණති -පෙ- යනථී ඉධෙකච්ච පණ්ඩිතා ව්‍යත්තා මෙධාවීනො බහුස්සුතා ධම්මකථීකා, නත්ථී තෙසං දුග්ගති සුගතියෙව තෙසං පාටිකච්චා”ති හණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුබ්බාසිතස්ස.

75. උපසම්පනෙතා උපසම්පන්නං න චූසෙතුකාමො න වමෙහතුකාමො න මඩකුකත්තුකාමො දවකමානා එවං වදෙති, “යෙ නුත වණ්ඩාලා වෙණා නෙසාද රථකාරා පුක්කසා”ති හණති -පෙ- “යෙ නුත පණ්ඩිතා ව්‍යත්තා මෙධාවීනො බහුස්සුතා ධම්මකථීකා”ති හණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුබ්බාසිතස්ස.

76. උපසම්පනෙතා උපසම්පන්නං න චූසෙතුකාමො න වමෙහතුකාමො න මඩකුකත්තුකාමො දවකමානා එවං වදෙති, “න මයං වණ්ඩාලා වෙණා නෙසාද රථකාරා පුක්කසා”ති හණති -පෙ- “න මයං පණ්ඩිතා ව්‍යත්තා මෙධාවීනො බහුස්සුතා ධම්මකථීකා, නත්ථොකං දුග්ගති, සුගතියෙව අමහාකං පාටිකච්චා”ති හණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුබ්බාසිතස්ස.

72. උපසපනෙක් උපසපනක්හු නො හෙළා දකිනු කැමැත්තේ නො ගරහනු කැමැත්තේ නො මතු කරනු කැමැත්තේ කෙළි රිසියෙන් උත්කෘෂ්ටථානිවචනයෙන් උත්කෘෂ්ටථානියකුහට මෙසේ කියයි; ක්ෂත්‍රිය-කුට බ්‍රාහ්මණයකුට 'ක්ෂත්‍රියෙහි බ්‍රාහ්මණයෙහි' යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුබැයි ඇවැත් වේ.

73. උපසපනෙක් උපසපනක්හු නො හෙළා දකිනු කැමැත්තේ නො ගරහනු කැමැත්තේ නො මතු කරනු කැමැත්තේ කෙළි රිසියෙන් භීතත්වයෙන් භීතයකුහට මෙසේ කියයි ...භීතත්වයෙන් උත්කෘෂ්ට-යකුහට (මෙසේ) කියයි; ...උත්කෘෂ්ටත්වයෙන් භීතයකුහට (මෙසේ) කියයි; ...උත්කෘෂ්ටත්වයෙන් උත්කෘෂ්ටයකුහට මෙසේ කියයි; පණ්ඩිතයකුට ව්‍යක්තයකුට නැණැතියකුට බහුශ්‍රුතයකුට ධම්කථිකයකුට "පණ්ඩිතයෙහි ව්‍යක්තයෙහි නැණැතියෙහි බහුශ්‍රුතයෙහි ධම්කථිකයෙහි තට දුගති නැති තට සුගති මැ කැමැති විය යුතු" යැ යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුබැයි ඇවැත් වෙයි.

74. උපසපනෙක් උපසපනක්හු නො හෙළා දකිනු කැමැත්තේ නො ගරහනු කැමැත්තේ නො මතු කරනු කැමැත්තේ කෙළි රිසියෙන් මෙසේ කියයි: "මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් සැබොල්ලු කුළුපොත්තෝ වැද්දෝ සොම්මරහු පුජ්‍යයුවෝ වෙති" යි බෙණේ නම් ... "මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් පණ්ඩිතයෝ ව්‍යක්තයෝ නැණැතියෝ බහුශ්‍රුතයෝ ධම්කථිකයෝ වෙති. ඔවුනට දුගති නැති, ඔවුනට සුගති මැ කැමැති විය යුතු යැ" යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුබැයි ඇවැත් වෙයි.

75. උපසපනෙක් උපසපනක්හු නො හෙළා දකිනු කැමැත්තේ නො ගරහනු කැමැත්තේ නො මතු කරනු කැමැත්තේ කෙළි රිසියෙන් මෙසේ කියයි: "යම් කෙනෙක් එකැතින් සැබොල්ලු කුළුපොත්තෝ වැද්දෝ සොම්මරහු පුජ්‍යයුවෝ වෙති" යි බෙණේ නම්...යම් කෙනෙක් එකැතින් පණ්ඩිතයෝ ව්‍යක්තයෝ නැණැතියෝ බහුශ්‍රුතයෝ ධම්කථිකයෝ වෙති" යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුබැයි ඇවැත් වෙයි.

76. උපසපනෙක් උපසපනක්හු නො හෙළා දකිනු කැමැත්තේ නො ගරහනු කැමැත්තේ නො මතු කරනු කැමැත්තේ කෙළි රිසියෙන් මෙසේ කියයි: "ඇපි සැබොල්ලු කුළුපොත්තෝ වැද්දෝ සොම්මරහු පුජ්‍යයුවෝ නො වම්හ" යි බෙණේ නම්...ඇපි පණ්ඩිතයෝ ව්‍යක්තයෝ නැණැතියෝ බහුශ්‍රුතයෝ ධම්කථිකයෝ නො වම්හ. අපට දුගති නැති, අපට සුගති මැ කැමැති විය යුතු" යැ යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුබැයි ඇවැත් වෙයි.

පාච්ඤායපාළි භික්ෂුවහඬෙතා

77. උපසම්පන්නො අනුපසම්පන්නං න චූසෙතුකාමො න වළ්ලෙහතුකාමො න මඤ්ඤාකතතුකාමො දවකම්මානා භීතෙන භීතං වදෙති -පෙ- භීතෙන උක්කට්ඨං වදෙති -පෙ- උක්කට්ඨෙන භීතං වදෙති -පෙ- උක්කට්ඨෙන උක්කට්ඨං වදෙති පණ්ඩිතං ව්‍යානතං මෙධාවිං බහුස්සුතං ධම්මකථිකං, ‘පණ්ඩිතොසි ව්‍යානතොසි මෙධාවිසි බහුස්සුතොසි ධම්මකථිකොසි, නත්ථී තුය්‍යං දුග්ගති. සුගතියෙව තුය්‍යං පාටිකඛ්ඛා’ති භණ්ති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුබ්බාසිතස්ස.

78. උපසම්පන්නො අනුපසම්පන්නං න චූසෙතුකාමො න වළ්ලෙහතුකාමො න මඤ්ඤාකතතුකාමො දවකම්මානා එවං වදෙති, “සනති ඉධෙකථෙව වණ්ඤාලා වෙණා නෙසාදු රථකාරා පුක්කුසා”ති භණ්ති -පෙ- සනති ඉධෙකථෙව පණ්ඩිතා ව්‍යානතා මෙධාවිනො බහුස්සුතා ධම්මකථිකා, නත්ථී තෙසං දුග්ගති සුගතියෙව තෙසං පාටිකඛ්ඛා”ති භණ්ති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුබ්බාසිතස්ස.

79. උපසම්පන්නො අනුපසම්පන්නං න චූසෙතුකාමො න වළ්ලෙහතුකාමො න මඤ්ඤාකතතුකාමො දවකම්මානා එවං වදෙති, “යෙ නුන වණ්ඤාලා වෙණා නෙසාදු රථකාරා පුක්කුසා”ති භණ්ති -පෙ- “යෙ නුන පණ්ඩිතා ව්‍යානතා මෙධාවිනො බහුස්සුතා ධම්මකථිකා”ති භණ්ති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුබ්බාසිතස්ස.

80. උපසම්පන්නො අනුපසම්පන්නං න චූසෙතුකාමො න වළ්ලෙහතුකාමො න මඤ්ඤාකතතුකාමො දවකම්මානා එවං වදෙති, “න මයං වණ්ඤාලා වෙණා නෙසාදු රථකාරා පුක්කුසා”ති භණ්ති -පෙ- “න මයං පණ්ඩිතා ව්‍යානතා මෙධාවිනො බහුස්සුතා ධම්මකථිකා නත්ථිහොකං දුග්ගති සුගතියෙව අමොකං පාටිකඛ්ඛාති” ති භණ්ති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුබ්බාසිතස්ස.

81. අනාපකති: අත්ථපුරෙකඛාරස්ස ධම්මපුරෙකඛාරස්ස අනුසායනී පුරෙකඛාරස්ස උමුත්තකස්ස ඛිත්තභිත්තස්ස වෙදනට්ඨස්ස¹ ආදිකම්මිකස්සාති.

ඔමසවාදසිකඛාපදං දුතියං

1. වෙදනාට්ඨස්ස - මජ්ඣං,

77. උපසපනෙක් අනුපසපනක්හු නො හෙළා දකිනු කැමැත්තේ නො ගරහනු කැමැත්තේ නො මතු කරනු කැමැත්තේ කෙළි රිසියෙන් භීතයකුහට භීතත්වයෙන් (මෙසේ) කියයි: ...උත්කෘෂ්ටයකුහට භීතත්වයෙන් (මෙසේ) කියයි ...භීතයකුහට උත්කෘෂ්ටත්වයෙන් (මෙසේ) කියයි ....උත්කෘෂ්ටයකුහට උත්කෘෂ්ටත්වයෙන් (මෙසේ) කියයි: පණ්ඩිතයකුට ව්‍යක්තයකුට නැණැතියකුට බහුශ්‍රැතයකුට ධර්ම-කථිකයකුට “පණ්ඩිතයෙහි ව්‍යක්තයෙහි නැණැතියෙහි බහුශ්‍රැතයෙහි ධර්මකථිකයෙහි තට දුගති නැති, තට සුගති මැ කැමැති විය යුතු යැ යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුබැසි ඇවැත් වෙයි.

78. උපසපනෙක් අනුපසපනක්හු නො හෙළා දකිනු කැමැත්තේ නො ගරහනු කැමැත්තේ නො මතු කරනු කැමැත්තේ කෙළි රිසියෙන් මෙසේ කියයි: “මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් සැබොල් කුළපොතු වැදි සොම්මර පුජ්‍යයු වෙති”යි බෙණේ නම් ...“මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් පණ්ඩිත ව්‍යක්ත නැණැති බහුශ්‍රැත ධර්මකථික වෙති. ඔවුනට දුගති නැති. ඔවුනට සුගති මැ කැමැති විය යුතු ”යැ යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුබැසි ඇවැත් වෙයි.

79. උපසපනෙක් අනුපසපනක්හු නො හෙළා දකිනු කැමැත්තේ නො ගරහනු කැමැත්තේ නො මතු කරනු කැමැත්තේ කෙළි රිසියෙන් මෙසේ කියයි: “යම් කෙනෙක් එකැතින් සැබොල් කුළපොතු වැදි සොම්මර පුජ්‍යයු වෙති”යි බෙණේ නම්...“යම් කෙනෙක් එකැතින් පණ්ඩිත ව්‍යක්ත නැණැති බහුශ්‍රැත ධර්මකථික වෙති”යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුබැසි ඇවැත් වෙයි.

80. උපසපනෙක් අනුපසපනක්හු නො හෙළා දකිනු කැමැත්තේ නො ගරහනු කැමැත්තේ නො මතු කරනු කැමැත්තේ කෙළි රිසියෙන් මෙසේ කියයි: “ඇපි සැබොල්හු කුළපොත්තෝ වැද්දෝ සොම්මරහු පුජ්‍යයුටෝ නො වම්හ”යි බෙණේ නම් ...ඇපි පණ්ඩිතයෝ ව්‍යක්තයෝ නැණැතියෝ බහුශ්‍රැතයෝ ධර්මකථිකයෝ නො වම්හ, අපට දුගති නැති. අපට සුගති මැ කැමැති විය යුතු යැ”යි බෙණේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුබැසි ඇවැත් වේ.

81. අර්ථය පෙරටු කොට කියන්නහුට, ධර්මය පෙරටු කොට කියන්නහුට, අනුශාසනය පෙරටු කොට කියන්නහුට, උම්මත්තකහට චික්ෂිප්පචිත්තහට වේදනාර්ත්තහට ආදිකාර්ථිකහට ඇවැත් නැති.

දෙවෙනි ඔමයවාද ශික්ෂාපද යි

පෙසුඤ්ඤාසිකතාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා සාවස්ථීයං වීහරති ජෙතවනෙ අනාඨිකාසං ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බතියා භික්ඛු භික්ඛුනං හණ්ඩනඡාතානං කලහඡාතානං විවාදපක්ඛානං පෙසුඤ්ඤං උපසංහරන්ති. ඉමස්ස සුඤ්ඤා අමුක්ඛ අකමායන්තී ඉමස්ස හෙදය, අමුක්ඛ සුඤ්ඤා ඉමස්ස අකමායන්ති අමුක්ඛ හෙදය තෙන අනුප්පන්නාති වෙව හණ්ඩනාති උප්පජ්ජන්ති. උප්පන්නාති ච හණ්ඩනාති භියොයාභාවාය වෙපුලලාය සංවත්තන්ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපිට්ඨාං-පෙ-තෙ උප්පන්නාති ථියානි විපාලොනි: කථං හි නාම ජබ්බතියා භික්ඛු භික්ඛුනං හණ්ඩන ඡාතානං කලහඡාතානං විවාදපක්ඛානං පෙසුඤ්ඤං උපසංහරිස්සන්ති ඉමස්ස සුඤ්ඤා අමුක්ඛ අකමාසිස්සන්ති ඉමස්ස හෙදය, අමුක්ඛ සුඤ්ඤා ඉමස්ස අකමාසිස්සන්ති අමුක්ඛ හෙදය. තෙන අනුප්පන්නාති වෙව හණ්ඩනාති උප්පජ්ජන්ති උප්පන්නාති ච හණ්ඩනාති භියොයාභාවාය වෙපුලලාය සංවත්තන්ති.

2. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං-පෙ-සව්වං කීර තුලෙහ භික්ඛුවෙ භික්ඛුනං හණ්ඩනඡාතානං කලහඡාතානං විවාදපක්ඛානං පෙසුඤ්ඤං උපසංහරං ඉමස්ස සුඤ්ඤා අමුක්ඛ අකමායං ඉමස්ස හෙදය, අමුක්ඛ සුඤ්ඤා ඉමස්ස අකමායං අමුක්ඛ හෙදය. තෙන අනුප්පන්නාති වෙව හණ්ඩනාති උප්පජ්ජන්ති උප්පන්නාති ච හණ්ඩනාති භියොයාභාවාය වෙපුලලාය සංවත්තන්ති. සච්චං හගවා, වීගරහි බුද්ධා හගවා-පෙ-කථං හි නාම තුලෙහ මොසපුරිසා භික්ඛුනං හණ්ඩනඡාතානං කලහඡාතානං විවාදපක්ඛානං පෙසුඤ්ඤං උපසංහරිස්සං ඉමස්ස සුඤ්ඤා අමුක්ඛ අකමාසිස්සං ඉමස්ස හෙදය, අමුක්ඛ සුඤ්ඤා ඉමස්ස අකමාසිස්සං අමුක්ඛ හෙදය, තෙන අනුප්පන්නාති වෙව හණ්ඩනාති උප්පජ්ජන්ති. උප්පන්නාති ච හණ්ඩනාති භියොයාභාවාය වෙපුලලාය සංවත්තන්ති. තෙන මොසපුරිසා අප්පසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා භියොයාභාවාය-පෙ-එවිඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.

"භික්ඛු පෙසුඤ්ඤා පාවිත්තිය"න්ති

3. පෙසුඤ්ඤං නාම: ද්විභාකාරෙහි පෙසුඤ්ඤං හොති. පියකමාස්ස වා හෙදධිත්ථායස්ස වාති. දසභාකාරෙහි පෙසුඤ්ඤං උපසංහරති ඡාතිතොපි නාමතොපි ගොතතොපි කල්මතොපි සිප්පතොපි ආබාධතොපි ලිඛිතොපි කිලෙසතොපි ආපත්තිතොපි අනෙකාසතොපි.

පෙසුඤ්ඤා ශික්ෂාපදය

1. එයමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත්හි ජේතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩූ වෙසෙති. එයමයෙහි වනාහි සවග මහණහු උපන් හණ්ඩන (කලහ පෙරවු බිණුම්) ඇති උපන් කලහ ඇති විවාදයට පැමිණි මහණුන්හට පෙහෙසුන් බස් එළවත්. මොහුගෙන් අසා මොහුගේ බිඳීමට ඔහුට කියත්. ඔහුගෙන් අසා ඔහුගේ බිඳීමට මොහුට කියත්. එයින් නූපන් හණ්ඩනයෝ ද උපදිත්. උපන් හණ්ඩනයෝ ද බහුල බවට විපුල බවට වැටෙත්. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවාහු ...ඔහු ලමු කොට සිතති. නුගුණ කියති. දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ නම් සවග මහණහු උපන් හණ්ඩන කලහ ඇති විවාදයට පැමිණි මහණුන්හට පෙහෙසුන් බස් එළවුනු ද, මොහුගෙන් අසා මොහුගේ බිඳීමට ඔහුට කීහු ද, ඔහුගෙන් අසා ඔහුගේ බිඳීමට මොහුට කීහු ද, එයින් නූපන් හණ්ඩනයෝ ද උපදිත්. උපන් හණ්ඩනයෝ ද බහුල බවට විපුල බවට වැටෙත්” යැයි.

2. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන්හට මෙ කරුණ දැන්වූහ... සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි උපන් හණ්ඩන කලහ ඇති විවාදයට පැමිණි මහණුන්හට පෙහෙසුන් බස් එළවවු ද? මොහුගෙන් අසා මොහුගේ බිඳීමට ඔහුට කියවු ද? ඔහුගෙන් අසා ඔහුගේ බිඳීමට මොහුට කියවු ද? එයින් නූපන් හණ්ඩනයෝ ද උපදිත්. උපන් හණ්ඩනයෝ ද බහුල බවට විපුල බවට වැටෙත් යැ යි. සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරුහ...කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි උපන් හණ්ඩන කලහ ඇති විවාදයට පැමිණි මහණුන්හට පෙහෙසුන් බස් එළවවුනු ද? මොහුගෙන් අසා මොහුගේ බිඳීමට ඔහුට කීවහු ද? ඔහුගෙන් අසා ඔහුගේ බිඳීමට මොහුට කීවහු ද, එයින් නූපන් හණ්ඩනයෝ ද උපදිත්. උපන් හණ්ඩනයෝත් බහුල බවට විපුල බවට වැටෙත්. හිස්පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදයට හෝ ප්‍රසන්නයන්ගේ අතිරේක ප්‍රසාදයට හෝ නො වේ... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු;

මහණුන්ගේ පෙහෙසුන් බස්හි පවිති ඇවැත් වේ යයි.

3. පෙසුඤ්ඤා නම්: දෙ අයුරෙකින් පෙහෙසුන් වෙයි. ප්‍රිය භාවය කැමැත්තාහට හෝ බිඳුවන අදහස ඇතියාහට හෝ යි. දස අයුරෙකින් පෙහෙසුන් බස් එළවයි. ජාතියෙකුදු නාමයෙකුදු ගෝත්‍රයෙකුදු කම්-යෙකුදු ශිල්පයෙකුදු ආබාධයෙකුදු ලිඛිතයෙකුදු ක්ලේශයෙකුදු ආපත්ති-යෙකුදු ආත්‍රොශයෙකුදු යි.

පාචිකයපාළු හිතවූවිහබොහෝ

4. ජාති නාම: දෙව් ජාතියෝ හීනෝ ව ජාති උක්කට්ඨෝ ව ජාති හීනෝ නාම ජාති: වණ්ඩාලජාති වෙණුජාති නෙසාදජාති රථකාරජාති පුක්කුසජාති, එසා, හීනෝ නාම ජාති. උක්කට්ඨෝ නාම ජාති: බන්ධියජාති බ්‍රාහ්මණජාති එසා උක්කට්ඨෝ නාම ජාති - පෙ -

5. අනෙකාසෝ නාම: දෙව් අනෙකාසා හීනෝ ව අනෙකාසෝ උක්කට්ඨෝ ව අනෙකාසෝ. හීනෝ නාම අනෙකාසෝ: ඔදෙට්ඨාසි මෙණ්ඩාසි ගොණොසි ගුහොසි තීරට්ඨානගතොසි නෙරට්ඨකොසි නන්දී කුයාං පුගති දුගතිසෙව කුයාං පාචිකඛිබාති. යකාරෙන වා හකාරෙනවා කාටකොට්ඨිකාය වා, එසෝ හීනෝ නාම අනෙකාසෝ, උක්කට්ඨෝ නාම අනෙකාසෝ: පණ්ඩිතොසි වානෙතොසි මෙට්ඨාසි බහුසපුතොසි ධම්මකපීකොසි නන්දී කුයාං දුගති පුගතිසෙව කුයාං පාචිකඛිබාති, එසෝ උක්කට්ඨෝ නාම අනෙකාසෝ.

6. උපසම්පනෙකු උපසමන්තකස පුඤ්ඤා උපසමන්තකස පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති "ඉඤ්ඤාමො තං වණ්ඩාලො වෙණො නෙසාදෙ රථකාරො පුක්කුසොති හණති"ති. ආපතති වාචාය වාචාය පාචිකතියසස.

7. උපසම්පනෙකු උපසමන්තකස පුඤ්ඤා උපසමන්තකස පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති. "ඉඤ්ඤාමො තං බන්ධියො බ්‍රාහ්මණොති හණති"ති ආපතති වාචාය වාචාය පාචිකතියසස.

8. උපසම්පනෙකු උපසමන්තකස පුඤ්ඤා උපසමන්තකස පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති "ඉඤ්ඤාමො තං අවකණ්ණකො ජවකණ්ණකො ධනිට්ඨකො සථිට්ඨකො කුලවඩ්ඪකොති හණති"ති. ආපතති වාචාය වාචාය පාචිකතියසස.

9. උපසම්පනෙකු උපසමන්තකස පුඤ්ඤා උපසමන්තකස පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති "ඉඤ්ඤාමො තං බුද්ධිරක්ඛිතො ධම්මරක්ඛිතො සධ්ධරක්ඛිතොති හණති"ති ආපතති වාචාය වාචාය පාචිකතියසස.

10. උපසම්පනෙකු උපසමන්තකස පුඤ්ඤා උපසමන්තකස පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති "ඉඤ්ඤාමො තං කොසියො භාරදවාජොති හණති"ති ආපතති වාචාය වාචාය පාචිකතියසස.

11. උපසම්පනෙකු උපසමන්තකස පුඤ්ඤා උපසමන්තකස පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති "ඉඤ්ඤාමො තං ගොතමො මොග්ගලානො කච්චානො වාසෙට්ඨොති හණති"ති ආපතති වාචාය වාචාය පාචිකතියසස.

4. ජාති නම්: ජාති දෙකෙකි, භීන ජාති ද උත්කෘෂ්ට ජාති ද යි. භීන ජාති නම්: සැඩොල්ජාති යැ කුච්පොතුජාති යැ වැදිජාති යැ සොම්මරජාති යැ පුජ්සඩුජාති යි. තෙල භීනජාති නම. උත්කෘෂ්ට ජාති නම්: ක්ෂත්‍රීය ජාති යැ බ්‍රාහ්මණ ජාති යි. තෙල උත්කෘෂ්ට ජාති නමු....

5. ආත්‍රෝශ නම්: ආත්‍රෝශ දෙකෙකි භීනආත්‍රෝශ ද උත්කෘෂ්ට ආත්‍රෝශ ද යි. භීනාත්‍රෝශ නම්: ඔටුයෙහි මැඩයෙහි ගොන්හි ගදුබුයෙහි කිරිසන්ගියෙහි නිරිසන්හි තට සුගති නැති, තට දුගති මැ කැමැති වියයුතු යි, යකාරගකාරයන් යොද කරන ආත්‍රෝශ යැ කාටකොට. විකායෙන් (ස්ත්‍රී පුරුෂ නිමිත්ත කරුණු කොට) කරන ආත්‍රෝශ යි. තෙල භීනාත්‍රෝශ නම. උත්කෘෂ්ටාත්‍රෝශ නම්: පණ්ඩිතයෙහි වාක්තයෙහි නැණැත්තෙහි බහුශ්‍රුතයෙහි ධම්කථිකයෙහි තට දුගති නැති තට සුගති මැ කැමැති වියයුතු යි. තෙල උත්කෘෂ්ටාත්‍රෝශ නමි.

6. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනකුට “මෙ නම් ඇතියේ තට සැඩොල් යැ කුච්පොතු යැ වැදි යැ සොම්මර යැ පුජ්සඩු යැ යි බෙණේ”යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

7. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනකුට “මෙ නම් ඇතියේ තට ක්ෂත්‍රීය යැ බ්‍රාහ්මණ යැ යි බෙණේ”යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

8. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනකුට මෙ නම් ඇතියේ තට අවකණ්ණක යැ ජවකණ්ණක යැ ධනිට්ඨක යැ සවිට්ඨක යැ කුලවිධික යැ යි බෙණේ”යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

9. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනකුට “මෙ නම් ඇතියේ තට බුද්ධරක්ෂිත යැ ධම්මරක්ෂිත යැ සභිසරක්ෂිත යැ යි බෙණේ”යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

10. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනකුට මෙ නම් ඇතියේ තට කොසිය යැ භාරද්වාජ යැ යි බෙණේ” යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

11. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනකුට මෙ නම් ඇතියේ තට ගෞතම යැ මොග්ගල්ලාන යැ කච්චාන යැ වාසෙට්ඨ යැ යි බෙණේ”යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

පාචිත්තියපාළි හිත්තුවිභවෙනා

12. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නාං සුඤ්ඤා උපසම්පන්නාං පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉත්තනාමො තං කොට්ඨකො පුප්ඵලභිකොති හණති”ති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියං.

13. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නාං සුඤ්ඤා උපසම්පන්නාං පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉත්තනාමො තං කුසුමකො වාණිජො ගොරකොති හණති”ති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියං.

14. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නාං සුඤ්ඤා උපසම්පන්නාං පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉත්තනාමො තං නළකාරො කුමභකාරො පෙසකාරො වම්බකාරො නභාපිකොති හණති”ති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියං.

15. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නාං සුඤ්ඤා උපසම්පන්නාං පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉත්තනාමො තං වුද්ධිකො ගණකො ලෙට්ඨකොති හණති”ති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියං.

16. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නාං සුඤ්ඤා උපසම්පන්නාං පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉත්තනාමො තං කුට්ඨිකො ගණ්ඨකො කිලාසිකො සොසිකො අපමාරිකොති හණති”ති. ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියං.

17. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නාං සුඤ්ඤා උපසම්පන්නාං පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉත්තනාමො තං මධුමෙහිකොති හණති”ති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියං.

18. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නාං සුඤ්ඤා උපසම්පන්නාං පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉත්තනාමො තං අතිදීපො අතිරංගො අතිකංගො අට්ඨංගොති හණති”ති. ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියං.

19. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නාං සුඤ්ඤා උපසම්පන්නාං පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉත්තනාමො තං නාතිදීපො නාතිරංගො නාතිකංගො නාට්ඨංගොති හණති”ති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියං.

20. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නාං සුඤ්ඤා උපසම්පන්නාං පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉත්තනාමො තං රාගපරිවුට්ඨිකො දෝෂපරිවුට්ඨිකො මොහපරිවුට්ඨිකොති හණති”ති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියං.

12. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනකුට මෙ නම් ඇතියේ තට කොට්ඨක යැ පුප්ඵලක යැ යි බෙණේ''යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

13. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනකුට ''මෙ නම් ඇතියේ තට කර්මක යැ වාණිජ යැ ගොරක්මක යැ යි බෙණේ''යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

14. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනකුට ''මෙ නම් ඇතියේ තට නළකාර යැ කුම්භකාර යැ පේයකාර යැ වම්මකාර යැ කුහාරික යැ යි බෙණේ''යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

15. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනකුට ''මෙ නම් ඇතියේ තට මුද්දික යැ ගණක යැ ලේඛක යැ යි බෙණේ''යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

16. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනකුට මෙනම් ඇතියේ තට කුට්ඨික යැ ගණ්ඨික යැ කිලාසික යැ සොසික යැ අපමාරික යැ යි බෙණේ''යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

17. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනකුට ''මෙ නම් ඇතියේ තට මධුමෙහික යැ යි බෙණේ''යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

18. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනකුට ''මෙ නම් ඇතියේ තට අතිදීර්ඝ යැ අතිත්රස්ව යැ අතිකාෂ්ණ යැ අතාවද්‍යත යැ යි බෙණේ'' යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

19. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනකුට මෙ නම් ඇතියේ තට නාතිදීර්ඝ යැ නාතිත්‍රස්ව යැ නාතිකාෂ්ණ යැ නාතාවද්‍යත යැ යි බෙණේ''යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

20. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනකුට ''මෙ නම් ඇතියේ තට රාගපර්යාසුත්ථිත යැ ද්වේෂපර්යාසුත්ථිත යැ මෝහපර්යාසුත්ථිත යැ යි බෙණේ'' යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

පාචිත්තියපාළි භික්ෂුවිභවෙයා

21. උපසම්පනෙන උපසම්පන්නස්ස සුඤ්ඤා උපසම්පන්නස්ස පෙසුඤ්ඤං උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො තං විතරාගො විතද්දෙසො විතමොහොති භණ්ති”ති. ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියස්ස.

22. උපසම්පනෙන උපසම්පන්නස්ස සුඤ්ඤා උපසම්පන්නස්ස පෙසුඤ්ඤං උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො තං පාරාජිකං අජ්ඣාපනෙනා සධ්ධාදිසෙසං අජ්ඣාපනෙනා ථුල්ලචයං අජ්ඣාපනෙනා පාචිත්තියං අජ්ඣාපනෙනා පාටිදෙසනියං අජ්ඣාපනෙනා දුක්ඛං අජ්ඣාපනෙනා දුබ්බාසිතං අජ්ඣාපනෙනාති භණ්ති”ති. ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියස්ස.

23. උපසම්පනෙන උපසම්පන්නස්ස සුඤ්ඤා උපසම්පන්නස්ස පෙසුඤ්ඤං උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො තං සොත්තපනෙතාති භණ්ති”ති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියස්ස.

24. උපසම්පනෙන උපසම්පන්නස්ස සුඤ්ඤා උපසම්පන්නස්ස පෙසුඤ්ඤං උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො තං ඔට්ඨා මෙණ්ඩා ගොණො ගද්දො නිරවජානගතො තෙරසිකො නත්ථි තස්ස සුගති දුගතතියෙව තස්ස පාටිකඛිධාති භණ්ති”ති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියස්ස.

25. උපසම්පනෙන උපසම්පන්නස්ස සුඤ්ඤා උපසම්පන්නස්ස පෙසුඤ්ඤං උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො තං පණ්ඩිතො වාතෙනා මෙධාවී බහුසසුතො ධම්මකරීකො නත්ථි තස්ස දුගතති සුගතියෙව තස්ස පාටිකඛිධාති භණ්ති”ති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියස්ස.

26. උපසම්පනෙන උපසම්පන්නස්ස සුඤ්ඤා උපසම්පන්නස්ස පෙසුඤ්ඤං උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො සන්ති ඉධෙකවෙව වණ්ඤාලා වෙණා නෙසාදු රජකාරා පුක්කසාති භණ්ති න සො අඤ්ඤං භණ්ති තඤ්ඤෙව භණ්ති”ති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුක්ඛංස්ස.

27. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නස්ස සුඤ්ඤා උපසම්පන්නස්ස පෙසුඤ්ඤං උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො සන්ති ඉධෙකවෙව බන්ධියා බ්‍රාහ්මණාති භණ්ති න සො අඤ්ඤං භණ්ති තඤ්ඤෙව භණ්ති”ති. ආපත්ති වාචාය වාචාය දුක්ඛංස්ස.

28. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නස්ස සුඤ්ඤා උපසම්පන්නස්ස පෙසුඤ්ඤං උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො සන්ති ඉධෙකවෙව පණ්ඩිතා වාතො මෙධාවිතො බහුසසුතො ධම්මකරීකො නත්ථි තෙසං දුගතති සුගතියෙව තෙසං පාටිකඛිධාති භණ්ති න සො අඤ්ඤං භණ්ති තඤ්ඤෙව භණ්ති”ති. ආපත්ති වාචාය වාචාය දුක්ඛංස්ස.

21. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනක්හට “මේ නම් ඇතියේ තට චිතරාග යැ චිතද්වේෂ යැ චිතමෝහ යැ යි බෙණේ” යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

22. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනක්හට “මේ නම් ඇතියේ තට පරිච්ඡි අවනැ සහවෙසෙස් අවනැ කුලසි අවනැ පවිති අවනැ පිළිදෙස්නි අවනැ දුකුළා අවනැ දුබ්බි අවනැ යි බෙණේ” යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

23. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනක්හට “මේ නම් ඇතියේ තට සෝතාපත්තයෙකැ යි බෙණේ” යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

24. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනක්හට “මේ නම් ඇතියේ තට ඔටු යැ මැඩ යැ ගොන් යැ ගදුබු යැ තිරිසන්ගියෙ යැ නිරිසන් යැ තට සුගති නැත, තට දුගති මැ කැමැති විය යුතු යැ යි බෙණේ” යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

25. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනක්හට “මේ නම් ඇතියේ තට පණ්ඩිත යැ ව්‍යක්ත යැ මේධාවී යැ බහුශ්‍රැත යැ ධර්මකර්මක යැ තට දුගති නැති තට සුගති මැ කැමැති විය යුතු යැ යි බෙණේ” යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

26. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනක්හට “මේ නම් ඇතියේ “මෙහි ඇතැම් සැඩොල් කෙනෙක් කුච්චොතු කෙනෙක් වැදි කෙනෙක් සොම්මර කෙනෙක් පුජ්‍යවු කෙනෙක් වෙති යි බෙණේ නම් හේ අනෙකකුට නො බෙණේ තට මැ බෙණේ” යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

27. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනක්හට “මේ නම් ඇතියේ මෙහි ඇතැම් ක්ෂත්‍රීය කෙනෙක් බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් වෙති යි බෙණේ නම් හේ අනෙකකුට නො බෙණේ, තට මැ බෙණේ” යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

28. උපසපනෙක් උපසපනකුගෙන් අසා උපසපනක්හට “මේ නම් ඇතියේ මෙහි ඇතැම් පණ්ඩිත කෙනෙක් ව්‍යක්ත කෙනෙක් මේධාවී කෙනෙක් බහුශ්‍රැත කෙනෙක් ධර්මකර්මක කෙනෙක් වෙති ඔවුනට දුගති නැති ඔවුනට සුගති මැ කැමැති විය යුතු යැ යි බෙණේ නම් හේ අනෙකකුට නො බෙණේ තට මැ බෙණේ” යි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

පාච්ඡනියපාළි භික්ඛුච්ඡේදනා

29. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නස්ස සුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො යෙ නුත චණ්ඩාලා වේණා නෙසාද රථකාරා පුකකුසාති භණ්ති න සො අඤ්ඤං භණ්ති තඤ්ඤෙට්ඨ භණ්ති”ති. ආපත්ති වාචාය වාචාය දුක්ඛටස්ස.

30. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නස්ස සුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො -පෙ- යෙ නුත පණ්ඩිතා ව්‍යතනා මෙධාවිනො බහුසස්සනා ධම්මකරීකා නත්ථී තෙසං දුග්ගති සුගතියෙට්ඨ තෙසං පාච්ඡකඩ්ඛාති¹ භණ්ති න සො අඤ්ඤං භණ්ති තඤ්ඤෙට්ඨ භණ්ති”ති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුක්ඛටස්ස.

31. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නස්ස සුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො න මයං චණ්ඩාලා වේණා නෙසාද රථකාරා පුකකුසාති භණ්ති න සො අඤ්ඤං භණ්ති තඤ්ඤෙට්ඨ භණ්ති”ති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුක්ඛටස්ස.

32. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නස්ස සුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො න මයං පණ්ඩිතා ව්‍යතනා මෙධාවිනො බහුසස්සනා ධම්මකරීකා නත්ථීභාකං දුග්ගති සුගතියෙට්ඨ අමහාකං පාච්ඡකඩ්ඛාති භණ්ති න සො අඤ්ඤං භණ්ති තඤ්ඤෙට්ඨ භණ්ති”ති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුක්ඛටස්ස.

33. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නස්ස සුඤ්ඤා උපසංහරති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡනියස්ස.

34. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නස්ස සුඤ්ඤා අනුපසම්පන්නස්ස පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

35. උපසම්පන්නො අනුපසම්පන්නස්ස සුඤ්ඤා උපසංහරති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

36. උපසම්පන්නො අනුපසම්පන්නස්ස සුඤ්ඤා අනුපසම්පන්නස්ස පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

37. අනාපත්ති න පියකම්‍යස්ස න හෙදධිප්පායස්ස උම්මත්තකස්ස ආදිකම්මිකස්සාති.

පෙසුඤ්ඤාසිකධාපදං තතියං

1. ‘නත්ථී තෙසං දුග්ගති සුගතියෙට්ඨ තෙසං පාච්ඡකඩ්ඛාති’ පාඨොයං න දීඝසංඝෙ මරණ්ණියං සංඝීති පිටකෙ.

29. උපසථනෙක් උපසථනකුණේ අසා උපසථනකුහට "මේ නම් ඇතියේ යම් කෙනෙක් ඒකාන්තයෙන් සැඩොල්හු කුළුපොත්තෝ වැද්දෝ සොම්මරහු පුජසඩුහු යැ යි බෙණේ නම් හේ අනෙකකුට නො බෙණේ තට මැ බෙණේ" යයි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

30. උපසපතෙක් උපසපතකුගෙන් අයා උපසපතකුහට “මේ නම් ඇතියේ...යම් කෙනෙක් ඒකාන්තයෙන් පණ්ඩිතයෝ වාක්තයෝ මේධාවිභූ බහුශ්‍රැතයෝ ධර්මකර්මයෝ වෙද්ද, ඔවුනට දුගති නැති, ඔවුනට සුගති මැ කැමැති වියයුතු යැයි බෙණේ නම් හේ අනෙකකුට නො බෙණේ තට මැ බෙණේ” යයි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

31. උපසපතෙක් උපසපතකුගෙන් අයා උපසපතකුහට “මේ නම් ඇතියේ ඇපි සැඩොල්හු කුච්චොත්තෝ වැද්දෝ සොම්මරහු පුජ්ඣඩුහු නො වම්හ යි බෙණේද හේ අනෙකකුට නො බෙණේ, තට මැ බෙණේ” යයි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

32. උපසථනෙක් උපසථනකුගෙන් අයා උපසථනකුහට “මෙ නම් ඇතියේ ඇපි පණ්ඩිතයෝ වෘක්කයෝ මේධාවීහු බහුශ්‍රැතයෝ ධම්මකථිකයෝ නො වම්හ අපට දුගති නැති, අපට සුගති මැ කැමැති වියයුතු යැයි බෙණේ ද, හේ අනෙකකුට නො බෙණේ. තට මැ බෙණේ” යයි පෙහෙසුන් එළවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

33. උපසරනෙක් උපසරනකුගෙන් අයා උපසරනකුහට පෙනෙසුන් ඵළුවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි.

34. උපසපතෙක් උපසපතකුගෙන් අයා අනුපසපතකුට පෙනෙයුත් එළවා නම් දකුළා ඇවැත් වෙයි.

35. උපසභනෙක් අනුපසභනකුගෙන් අයා උපසභනකුහට පෙහෙසුන් එළවා නම් දකුළා ඇවැත් වෙයි.

36. උපසරනෙන් අනුපසරනකුගෙන් අසා අනුපසරනකුහට පෙනෙ-
සුන් එළුවා නම් දුකළා ඇවුත් වෙයි.

37. ප්‍රියභාවය නොකැමැත්තියාහට ද බිඳුවන අදහස නැතියාහට ද උමමත්තකයාහට ද ආදිකමමිකයාහට ද ඇවැත් නැති.

තෙවැනි පෙළපොතේ සාපද සි

පදසොධමමසිකතාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා යාවත්ථියං. චිහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු උපාසකෙ පදසොධමමං වාවෙනී. උපාසකා භික්ඛුස්ස අගාරවා අප්පත්තියා අසභාගවුත්තිකා චිහරන්තී. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිව්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායන්තී ඛියන්තී විපාවෙන්තී. කථං හි නාම ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු උපාසකෙ පදසොධමමං වාවෙස්සන්තී, උපාසකා භික්ඛුස්ස අගාරවා අප්පත්තියා අසභාගවුත්තිකා චිහරිස්සන්තී.¹

2. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමස්සං ආරොවෙස්සං-පෙ-සච්චං කීර තුලෙහ භික්ඛවෙ උපාසකෙ පදසොධමමං වාවෙථ, උපාසකා භික්ඛුස්ස අගාරවා අප්පත්තියා අසභාගවුත්තිකා චිහරන්තී. සච්චං හගවා. චිගරහි බුද්ධා හගවා-පෙ-කථං හි නාම තුලෙහ මොසපුරියා උපාසකෙ පදසොධමමං වාවෙස්සථ, උපාසකා භික්ඛුස්ස අගාරවා අප්පත්තියා අසභාගවුත්තිකා චිහරිස්සන්තී. නෙතං මොසපුරියා අප්පසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා භියෙය්‍යාභාවාය -පෙ- එවඤ්ඤි පන භික්ඛවෙ ඉමං සිසංඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු අනුපසම්පන්නං පදසොධමමං වාවෙය්‍ය පාවිත්තිය”න්ති.

3. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමසමී. අතෙ අධිපෙතො භික්ඛුති. අනුපසම්පන්නො නාම : භික්ඛුඤ්ඤි භික්ඛුතිඤ්ඤි යපෙතා අවසෙසො අනුපසම්පන්නො නාම.

පදසො නාම: පදං අනුපදං අනවකඛරං අනුබ්‍යඤ්ජනං. පදං නාම: එකතො පට්ඨපෙතා එකතො ඔසාපෙතති. අනුපදං නාම: පාටෙකකං පට්ඨපෙතා එකතො ඔසාපෙතති. අනවකඛරං නාම: රූපං අනිවචනානී වුවව්මානො රූතී ඔපානෙති. අනුබ්‍යඤ්ජනං නාම: රූපං අනිවචනානී වුවව්මානො වෙදනා අනිව්‍යානී සද්දං නිව්ජාරෙති. යඤ්ඤි පදං යඤ්ඤි අනුපදං යඤ්ඤි අනවකඛරං යඤ්ඤි අනුබ්‍යඤ්ජනං සබ්බමෙතං පදසො³ නාම.

ධම්මො නාම: බුද්ධාසිතො සාවකභාසිතො ඉසිභාසිතො දෙවභාසිතො⁴ අනුපසංභිතො ධම්මුපසංභිතො.

1. චිහරන්තී- මජ්ඣං.

2. රූපන්ති- සිමු i රූපන්ති- මජ්ඣං,

3. පදසො ධම්මො- සි i

4. දෙවභාසිතො- මජ්ඣං, ස්‍යා,

පදසොධම්මශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත්හි ජේතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩවෙසෙති. එසමයෙහි සවග මහණහු උච්ඡවනට පද විසින් එක් වැ ධම්ම කියවති. උච්ඡවෝ හික්ෂුන් කෙරෙහි ගරු නැති වැ බුහුමන් නැති වැ උසම පැවැතුම් ඇති වැ වෙසෙති. යම් ඒ-හික්ෂු කෙනෙක් අපිය වුවාහු ද ඔහු ලමු කොට සිතති. නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් සවග මහණහු උච්ඡවනට පද විසින් ධම්ම කියවුනු ද, උච්ඡවෝ හික්ෂුන් කෙරෙහි ගරු නැති වැ බුහුමන් නැති වැ උසම පැවැතුම් ඇති වැ වෙසෙන්නාහ"යි.

2. එකල්හි ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන්හට මෙකරුණ දන්වූහ... සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි උච්ඡවනට පද විසින් එක් වැ ධම්ම කියවනු ද උච්ඡවෝ හික්ෂුන් කෙරෙහි ගරු නැති වැ බුහුමන් නැති වැ උසම පැවැතුම් ඇති වැ වෙසෙන්නාහයි. සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස. භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ... "කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි උච්ඡවනට පද විසින් ධම්ම කියවුනු ද උච්ඡවෝ හික්ෂුන් කෙරෙහි ගරු නැති වැ බුහුමන් නැති වැ උසම පැවැතුම් ඇති වැ වෙසෙන්නාහ. හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදයට හෝ ප්‍රසන්නයන්ගේ අතිරේක ප්‍රසාදයට හෝ නොවේ... මහණෙනි, මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසවු:

"යම් මහණෙක් අනුපසපනක්හට පද විසින් ධම්ම කියවා නම් පවිත්‍ර වේ" යයි.

3. යොපන: යම් යම්බදු... හික්ඛු... මෙතෙම මෙ අරුතෙහි ලා අදහස් කරනලද හික්ෂු යි. අනුපසම්පන්න නම්: මහණ ද මෙහෙණ ද තබා අවශෙෂ වූයේ අනුපසම්පන්න නම් වේ.

පදසො නම්: පද යැ අනුපද යැ අන්වක්ෂර යැ අනුවාක්ෂර නම්. පද නම්: එක් වැ පටන් ගෙනැ එක් වැ නිමවිනි. අනුපද නම්: වෙන වෙන පටන් ගෙනැ එක් වැ නිමවිනි. අන්වක්ෂර නම්: "රූපං අනිච්චං"යි කියනු ලබන්නේ 'රූ' යි එක් වැ කියා නිමව යි. අනුවාක්ෂර නම්: "රූපං අනිච්චං" යි කියනු ලබන්නේ 'වේදනා අනිච්චා'යි ශබ්දය නිකුත් කෙරෙයි, යම් පදයෙකු යම් අනුපදයෙකු යම් අන්වක්ෂරයෙකු යම් අනුවාක්ෂරයෙකු වේ ද මේ හැම පදසො නම් වේ.

ධම්ම නම්: බුද්ධභාෂිත යැ ශ්‍රාවකභාෂිත යැ සෘෂිභාෂිත යැ දේවභාෂිත යැ අර්ථොපසංහිත යැ ධර්මොපසංහිත යි.

පාචිත්තියපාළි භික්ඛුච්ඡේදය

වාචෙවියාති පදෙන වාචෙති, පදෙ පදෙ ආපතති පාචිත්තියස්ස.
අකුබරාය වාචෙති, අකුබරකුබරාය ආපතති පාචිත්තියස්ස.

අනුපසම්පනෙන අනුපසම්පන්නසඤ්ඤා පදසොධම්මං වාචෙති
ආපතති පාචිත්තියස්ස. අනුපසම්පනෙන චෙත්තිකො පදසොධම්මං වාචෙති
ආපතති පාචිත්තියස්ස. අනුපසම්පනෙන උපසම්පන්නසඤ්ඤා පදසොධම්මං
වාචෙති ආපතති පාචිත්තියස්ස.

උපසම්පනෙන අනුපසම්පන්නසඤ්ඤා ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස, උප-
සම්පනෙන චෙත්තිකො ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස, උපසම්පනෙන උපසම්පන්න-
සඤ්ඤා අනාපතති.

අනාපතති: එකතො උද්දිසාපෙතෙනා, එකතො සජ්ඣායං
කරොතෙනා, යෙහුයෙයන පඤ්ඤං ගතං භණ්ණං ඔපාතෙති,
ඔසාරෙතං ඔපාතෙති, උම්මතකස්ස ආදිකම්මිකස්සාති.

පදසොධම්මසික්ඛාපදං චතුස්සං.

වාචෙය්‍ය නම්: පදයෙන් කියවා නම් පෙදෙහි පෙදෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි. අක්ෂරයෙන් කියවා නම් අකුරෙහි අකුරෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

අනුපසපනක්ෂු කෙරෙහි අනුපසපනා යි සන් ඇතියේ පද විසින් ධර්මය කියවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්ෂු කෙරෙහි විමති ඇතියේ පද විසින් ධර්මය කියවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්ෂු කෙරෙහි උපසපනා යි සන් ඇතියේ පද විසින් ධර්මය කියවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

උපසපනක්ෂු කෙරෙහි අනුපසපනා යි සන් ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්ෂු කෙරෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්ෂු කෙරෙහි උපසපනා යි සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

එක් වැ උදෙසවා ගනුයේ නම්, එක් වැ හදරනුයේ නම්, බෙහෙවින් පුහුණු ගුණ්ථයක් කියන්නාහු අනු වැ කියා නම්, උසුරුවන්නාහු අනු වැ කියා නම්, උමමත්තකයහට ආදීකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

සිව්වැනි පදසොධමමඝික්ෂාපද යි.

සහසෙය්‍යසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා ආළවීයං විහරති අග්ගාළුවෙ වෙතියෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන උපාසකා ආරාමං ආගව්‍යන්ති ධම්මසවණාය.¹ ධම්ම භාසිතෙ ථෙරා භික්ඛු යථාචිතාරං ගව්‍යන්ති. නවකාභික්ඛු තඤ්ච උපට්ඨානසාලායං උපාසකෙහි සද්ධිං මුට්ඨස්සති අසම්ප-
ජානා නග්ගා විකුර්මානා කාකව්‍යමානා සෙය්‍යං කප්පෙන්නී. උපාසකා උජ්ඣායන්ති වීයගති විපාවෙන්ති, කථං හි නාම හදන්තා මුට්ඨස්සති අසම්පජානා නග්ගා විකුර්මානා කාකව්‍යමානා සෙය්‍යං කප්පෙස්සන්ති. අසෙසාසුං ඛො භික්ඛු තෙසං උපාසකානං උජ්ඣායන්තානං වීයන්තානං විපාවෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨිතා - පෙ - තෙ උජ්ඣායන්ති වීයගති විපාවෙන්ති කථං හි නාම භික්ඛු අනුපසම්පන්නෙන සහසෙය්‍යං කප්පෙස්සන්ති.

2. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතථස්සං ආරොවෙසුං - පෙ - සචං කිරි හිසඛවෙ භික්ඛු අනුපසම්පන්නෙන සහසෙය්‍යං කප්පෙන්නීති. සචං භගවා. විහරති බුද්ධො භගවා - පෙ - කථං හි නාම තෙ භික්ඛුවෙ මොසපුරිසා අනුපසම්පන්නෙන සහසෙය්‍යං කප්පෙස්සන්ති. නෙතං භික්ඛුවෙ අපසන්නානං වා පසාදය - පෙ - එවඤ්ඤා පන හිසඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු අනුපසම්පන්නෙන සහසෙය්‍යං කප්පෙය්‍ය පාවිතතිය”න්ති.

එවඤ්ඤා භගවතා භික්ඛුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤන්තං හොති.

3. අථ ඛො භගවා ආළවීයං යථාචරන්තං විහරිත්වා යෙන කොසමඛි තෙන වාරිකං පකකාමී. අනුපුරෙඛිත වාරිකං වරමානො යෙන කොසමඛි තදවසරී. තත්‍ර සුදං භගවා කොසමඛියං විහරති බද්ධිකාරාමෙ. භික්ඛු ආයසමන්තං රාහුලං එතදවොචුං භගවතා ආචුසො රාහුල සිකඛාපදං පඤ්ඤන්තං න අනුපසම්පන්නෙන සහසෙය්‍යං කප්පෙතඛිනාති, සෙය්‍යං ආචුසො රාහුල ජානාහීති. අථ ඛො ආයසමා රාහුලො සෙය්‍යං අලභමානො වච්චකුටියං* සෙය්‍යංකප්පෙසී. අථ ඛො භගවා රණියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය යෙන වච්චකුටි තෙත්‍රපසඛිනමී. උපසඛිනමීත්වා උකකාසී. ආයසමාපි රාහුලො උකකාසී. කො එත්වාති. අහං භගවා රාහුලොති. කිස්ස තං රාහුල ඉධ නිසින්නොසීති. අථ ඛො ආයසමා රාහුලො භගවතො එතමස්සං ආරොවෙසී.

1. ධම්මසවනාය-මජ්ඣ.

2. වච්චකුටියා-මජ්ඣ, පිට්ඨ.

සහසෙයාගික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු අළුවුපුරු අග්ගාලව සැයෙහි වැඩ වෙසෙති. එසමයෙහි උවසුවෝ බණ ඇසීමට ආරාමයට පැමිණෙති. බණ දෙසූ කල්හි ස්ථවිර භික්ෂූහු තමන්තමන්ගේ චිහාරයට යෙති. නවක භික්ෂූහු එහි මැ උවටන්හල්හි උවසුවන් හා සමග මුළාසිහි ඇති වැ මනා නුවණ නැති වැ නග්න වැ නන් දෙඩමින් නැහැ හඩවමින් ශයනය කෙරෙත්. උවසුවෝ ලුමු කොට සිතති. නුගුණ පවසති දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් වහන්දෑ මුළාසිහි ඇති වැ මනා නුවණ නැති වැ නග්න වැ නන් දෙඩමින් නැහැ හඩවමින් ශයනය කොළෝ" දැයි. භික්ෂූහු ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ උවසුවන්ගේ (අකීර්තනී ශබ්දය) ඇසුහු යැ. යම් භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවෝ... ඔහු ලමු කොට සිතති. නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් භික්ෂූහු අනුප-සපනක්හු සමග එක් වැ ශයනය කොළෝද"යි.

2. එකල්හි ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කරුණ දුන් වූහ... සැබෑ ද මහණෙනි, භික්ෂූහු අනුපසපනක්හු සමග එක් වැ ශයනය කෙරෙද්දැයි. සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ... කෙසේ නම් මහණෙනි, ඒ හිස් පුරුෂයෝ අනුපසපනක්හු සමග එක් වැ ශයනය කොළෝ ද? මහණෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදයට හෝ නො වෙයි...මහණෙනි, මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසවු:

"යම් මහණෙක් අනුපසපනක්හු සමග එක් වැ ශයනය කරන්නේ නම් පවිත්‍ර වේ" යැයි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂූන්ට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

3. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අළුවුපුරු කැමැති තාක් කල් වැස කොසඹූ නුවරට වාරිකාවෙහි නික්මුණු සේක. පිළිවෙළින් සැරි සරනුවෝ කොසඹූ නුවර යම් තැනෙක ද එතනට පැමිණි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ කොසඹූපුරු ඩෙබර අරමෙහි වසන සේක. භික්ෂූහු ආයුෂ්මත් රාහුලයාට මේ කීහු: 'ඇවැත්නි, රාහුලයෙනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් අනුපසපනක්හු සමග එක් වැ ශයනය නො කළයුතු යැ යි සිකපද පනවන ලද. ඇවැත්නි, රාහුලයෙනි, හෝනා තැනක් දතුව යි. එකල්හි ආයුෂ්මත් රාහුල හෝනා තැනක් නොලබන්නේ වස්කිළියෙහි ශයනය කෙළේ ය. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රෑ පසොස්සල්හි නැඟී සිට වස්කිළියට එළැඹී සේක. එළැඹූ උකැසිසේක. ආයුෂ්මත් රාහුල ද උකැසී ය. මෙහි කවරෙක් දැයි? භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම රහල්මි. රාහුල කුමකට තෙපි මෙහි හුන්නවු ද? එකල්හි ආයුෂ්මත් රාහුල භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කරුණ දන්වී ය.

පාචිත්තියපාළි භික්ඛුච්ඡාය

4. අප්ථො භගවා එතස්මිං නිදුනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කථා භික්ඛු ආමනෙතසි. "අනුජානාමි භික්ඛුවෙ අනුපසම්පනෙන දිරතතිරතතං සහසෙය්‍යං කප්පෙතුං", එවංඤ්ච පන භික්ඛුවෙ ඉමං පිඤ්ඤාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

"යො පන භික්ඛු අනුපසම්පනෙනන උතතරිං¹ දිරතතිරතතං සහසෙය්‍යං කප්පෙය්‍ය පාචිත්තිය"නති.

5. යො පනාති: යො යාදිසො - පෙ - භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමස්මිං අප්ථෙ අධිප්පෙතො භික්ඛුති. අනුපසම්පනෙනා නාම: භික්ඛුං යථෙථා අවසෙය්‍යො අනුපසම්පනෙනා නාම. උතතරිං දිරතතිරතතනති: අතිරෙකදිරතතිරතතං. සහාති: එකතො. සෙය්‍යා නාම: සබ්බච්ඡන්තා සබ්බපරිච්ඡන්තා යෙහුයෙයනච්ඡන්තා යෙහුයෙයනපරිච්ඡන්තා. සෙය්‍යං කප්පෙය්‍යාති චතුසො දිවසෙ අත්ඛයනෙ පුරිසෙ අනුපසම්පනෙන නිපනෙන භික්ඛු නිපජ්ජති ආපතති පාචිත්තියස්ස. භික්ඛු නිපනෙන අනුපසම්පනෙනා නිපජ්ජති ආපතති පාචිත්තියස්ස. උභො වා නිපජ්ජන්ති ආපතති පාචිත්තියස්ස. උට්ඨභිථා පුනපපුනං නිපජ්ජන්ති ආපතති පාචිත්තියස්ස.

අනුපසම්පනෙන අනුපසම්පන්නාසඤ්ඤී උතතරිං දිරතතිරතතං සහසෙය්‍යං කප්පෙති ආපතති පාචිත්තියස්ස. අනුපසම්පනෙන වෙමතිකො උතතරිං දිරතතිරතතං සහසෙය්‍යං කප්පෙති ආපතති පාචිත්තියස්ස. අනුපසම්පනෙන උපසම්පන්නාසඤ්ඤී උතතරිං දිරතතිරතතං සහසෙය්‍යං කප්පෙති ආපතති පාචිත්තියස්ස.

උපධ්වච්ඡනෙන උපධ්වපරිච්ඡනෙන ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස. උපසම්පනෙන අනුපසම්පන්නාසඤ්ඤී ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස. උපසම්පනෙන වෙමතිකො ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස. උපසම්පනෙන උපසම්පන්නාසඤ්ඤී අනාපතති.

අනාපතති: ඉද්ධා තිසෙසා රතතියො වසති, උනකඉද්ධා තිසෙසා රතතියො වසති, ඉද්ධා රතතියො වසිථා තතියාය රතතියා පුරාරුණා නිසබ්බිථා පුන වසති, සබ්බච්ඡනෙන සබ්බපරිච්ඡනෙන² යෙහුයෙයන අච්ඡනෙන යෙහුයෙයන අපරිච්ඡනෙන අනුපසම්පනෙන නිපනෙන භික්ඛු නිසීදති, භික්ඛු නිපනෙන අනුපසම්පනෙනා නිසීදති උභො වා නිසීදන්ති. උමමනකස්ස ආදිකමේකස්සාති.

පයමසහසෙය්‍යසික්ඛාපදං පඤ්චමං

1. උතතරිං - මජ්ඣං,

3. සබ්බච්ඡනෙන සබ්බපරිච්ඡනෙන, සබ්බපරිච්ඡනෙන සබ්බ අච්ඡනෙන මජ්ඣං

4. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තෙල කරුණෙහි ලා තෙල අවසරයෙහි ලා දහම් බණ වදරා මහණුන් ඇමතුයේක. මහණෙනි, අනුපසපනක්හු සමග දෙතුන් රැයක් එක් වැ ගයනය කරන්නට අනුදනිමි. මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු.

යම් මහණෙක් අනුපසපනක්හු සමග දෙතුන් රැයකින් මත්තෙහි එක්වැ ගයනය කරන්නේ නම් පවිත්‍ර වේ.

5. යොපන: යම් යම්බදු .....හික්වු ..... මෙතෙම මෙ අරුතෙහි ලා අදහස් කරන ලද හික්ෂු යි. අනුපසම්පන්න නම්: හික්ෂුහු තබා අවශේෂ වූයේ අනුපසපන් නම් වේ. උත්තරිං දිරත්තකිරත්තං යනු: අධිරා දෙතුන් රැයක්. සහ යනු: එක් වැ. සෙය්‍යා නම්: හැම පිළියන් යැ, හැම පසින් පිළියන් යැ, බෙහෙවින් පිළියන් යැ, බෙහෙවින් හැම පසින් පිළියන් යැ. සෙය්‍යං කප්පෙය්‍ය යනු: සතර වන දිනයෙහි හිරු අස්තයට ගිය කල්හි අනුපසපනක්හු හොත් කල්හි මහණ නිද නම් පවිත්‍ර ඇවැත් වෙයි. මහණහු හොත් කල්හි අනුපසපන නිද නම් පවිත්‍ර ඇවැත් වෙයි. දෙදෙනා මැ හෝ හොවින් නම් පවිත්‍ර ඇවැත් වෙයි. නැතිට පුත පුතා හොවින් නම් පවිත්‍ර ඇවැත් වේ.

අනුපසපනක්හු කෙරෙහි අනුපසපනැයි සන් ඇතියේ දෙතුන් රැයකින් මත්තෙහි එක් වැ ගයනය කෙරේ නම් පවිත්‍ර ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි විමති ඇතියේ දෙතුන් රැයකින් මත්තෙහි එක්වැ ගයනය කෙරේ නම් පවිත්‍ර ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි උපසපනැයි සන් ඇතියේ දෙතුන් රැයකින් මත්තෙහි එක් වැ ගයනය කෙරේ නම් පවිත්‍ර ඇවැත් වේ.

අධික් පිළියන් වූයෙහි, අධික් අවචිත් පිළියන් වූයෙහි, දුකුළා ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්හු කෙරෙහි අනුපසපනැයි සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්හු කෙරෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. උපසපනක්හු කෙරෙහි උපසපනැයි සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

දෙතුන් රැයක් වෙසේ නම්, උතු දෙතුන් රැයක් වෙසේ නම්, දෙරැයක් වැස තෙවන රැයෙහි අරුණට පෙර නික්ම නැවත වෙසේ නම්, හැම නොසන් වූයෙහි, හැම නො පිළියන් වූයෙහි, බෙහෙවින් නො සන් වූයෙහි, බෙහෙවින් නොපිළියන් වූයෙහි නම්, අනුපසපනක්හු හොත් කල්හි හික්ෂුතෙමෙ හිදී නම්, හික්ෂුහු හොත් කල්හි අනුපසපන් වූයේ හිදී නම්, දෙදෙනාම හෝ හිදිත් නම්, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

පස්වැනි පට්ඨසහසෙය්‍යාශික්ෂාපද යි.

දුතියසහසෙය්‍යසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං ඒභරති ජෙතවනෙ අනාරාමසිංහනස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මි අනුරුද්ධො කොසලෙසු ජනපදෙසු¹ සාවඤ්ඤාං ගවජනෙතා සායං අඤ්ඤාතරං ගාමං උපගඤ්ඤි². තෙන ඛො පන සමයෙන තස්මිං ගාමකෙ³ අඤ්ඤාතරිඤ්ඤා ඉත්ථිසා ආවසරාගාරං පඤ්ඤානං භොති. අප් ඛො ආයස්මා අනුරුද්ධො යෙන සා ඉත්ථි තෙනුපසඤ්ඤාමි, උපසඤ්ඤාමිත්වා නං ඉත්ථි එතදවොච: "සචෙ තෙ භගීනි අගරු වසෙය්‍යාම එකරත්තං ආවසරාගාරෙති", වසෙය්‍යාප් භනෙතති. අඤ්ඤාසි අද්ධිකා යෙන සා ඉත්ථි තෙනුපසඤ්ඤාමිංසු, උපසඤ්ඤාමිත්වා නං ඉත්ථි එතදවොච්ච: "සචෙ තෙ අයෙය්‍ය අගරු වසෙය්‍යාම එකරත්තං ආවසරාගාරෙති". එසො ඛො අයෙය්‍යා සමණො පඨමං උපගතො, සචෙ සො අනුජානාති වසෙය්‍යාපාති අප් ඛො තෙ අද්ධිකා යෙනායස්මා අනුරුද්ධො තෙනුපසඤ්ඤාමිංසු, උපසඤ්ඤාමිත්වා ආයස්මානං අනුරුද්ධං එතදවොච්ච: "සචෙ තෙ භනෙත අගරු වසෙය්‍යාම එකරත්තං ආවසරාගාරෙ"ති. වසෙය්‍යාප් ආවුසොති.

2. අප් ඛො සා ඉත්ථි ආයස්මානෙ අනුරුද්ධො සහදක්කනෙන පටිබ්බද්ධවිත්තා අභොසි. අප් ඛො සා ඉත්ථි යෙනායස්මා අනුරුද්ධො තෙනුපසඤ්ඤාමි උපසඤ්ඤාමිත්වා ආයස්මානං අනුරුද්ධං එතදවොච: "අයෙය්‍යා භනෙත ඉමෙහි මනුසෙසෙහි ආකිංශෙණා න එංසු විහරිස්සති. සාධාහං භනෙත අය්‍යඤ්ඤා මඤ්ඤානං අබ්බතතරං පඤ්ඤාපෙය්‍යන්ති⁴. අද්ධිවසෙසි ඛො ආයස්මා අනුරුද්ධො තුණ්හිභාවෙන. අප් ඛො සා ඉත්ථි ආයස්මානො අනුරුද්ධස්ස මඤ්ඤානං අබ්බතතරං පඤ්ඤාපෙත්වා⁵ අලඬක්කපට්ඨස්සා ගන්ධිගමිතී යෙනායස්මා අනුරුද්ධො තෙනුපසඤ්ඤාමි, උපසඤ්ඤාමිත්වා ආයස්මානං අනුරුද්ධං එතදවොච: "අයෙය්‍යා භනෙත අභිරුපො දස්සනීයො පාසාදිකො අභ්‍යාසිමිති අභිරුපා දස්සනීයා පාසාදිකා, සාධාහං භනෙත අය්‍යඤ්ඤා පජාපති භවෙය්‍ය"න්ති. එවං වුද්ධො ආයස්මා අනුරුද්ධො තුණ්හි අභොසි. දුතියමි ඛො -පෙ- තතියමි ඛො සා ඉත්ථි ආයස්මානං අනුරුද්ධං එතදවොච: "අයෙය්‍යා භනෙත අභිරුපො දස්සනීයො පාසාදිකො, අභ්‍යාසිමිති අභිරුපා දස්සනීයා පාසාදිකා, සාධු භනෙත අයෙය්‍යා මඤ්ඤාමි පටිව්ජතු, සබ්බඤ්ඤා සාපතෙය්‍ය"න්ති. තතියමි ඛො ආයස්මා අනුරුද්ධො තුණ්හි අභොසි.

1. ජනපදෙ, මජ්ඣං,
2. උපගමි මජ්ඣං,
3. ගාමෙ, මජ්ඣං,

4. පඤ්ඤාපෙය්‍යන්ති, මජ්ඣං,
5. පඤ්ඤාපෙත්වා, මජ්ඣං,
6. සමුපට්ඨතු, ස්‍යා,

දුතියසහසෙය්‍යාශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවත්ති ජේතවන නම් අනේ පිටු සිටුහුගේ අරමිති වැඩ වෙසෙති. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ තෙරණුවෝ කොසොල් දනවිති සිට සැවැතට යන්නාහු සවසැ එක්තරා ගමකට එළැඹියහ. එසමයෙහි ඒ ගමිති එක්තරා ස්ත්‍රියක විසින් විසුම්-හලෙක් පිහිටුවන ලද්දේ වෙයි. එකල්හි ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ තෙරණුවෝ ඒ ස්ත්‍රිය වෙතැ එළැඹූ ඇයට මෙය කීහ: 'ඉදින් බුහුන, තොපට බරෙක් නො වේ නම් එක් රැයක් විසුම්හල්හි වසන්නම්හ'යි. වසනු මැනැවැ වහන්ස. අන්‍ය වූ ද මගියෝ ඇය වෙතැ එළැඹියහ. එළැඹූ ඒ ස්ත්‍රියට මෙය කීහු. 'ඉදින් ආයුධාවෙති, තොපට බරෙක් නො වේ නම් එක් රැයක් විසුම්හල්හි වසන්නම්හ'යි. තෙල ආයුධ වූ ශ්‍රමණයෝ පළමු කොට එළැඹියහ. 'ඉදින් ඔබ අනුදනින් නම් වසන්නහු යැයි කිවු යැ. එකල්හි ඒ මගියෝ ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ තෙරුන් වෙතැ එළැඹියහ. එළැඹූ ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ තෙරුන්හට මෙය කීහු. 'ඉදින් වහන්ස, තොපට බරෙක් නො වේ නම් එක් රැයක් විසුම්හල්හි වසන්නම්හ'යි. ඇවැත්නි, වසන්නහු යැ.

2. එකල්හි ඒ ස්ත්‍රී තොමෝ ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ තෙරුන් කෙරෙහි දක්නා හා මැ පිළිබඳ සිත් ඇත්ති වූ යැ. එකල්හි ඒ ස්ත්‍රී ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ තෙරුන් වෙත එළැඹියා ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ තෙරුන්හට මෙය කිවු යැ. ස්වාමීනි, ආයුධයෝ මේ මිනිසුන් හා ගැවසුණු පහසු සේ නො වසන්නාහ. මැනැවැ ස්වාමීනි, මම ආයුධයනට ඇතුළුබැහැරක් පනවමි දැයි. ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ තෙරණුවෝ තුෂ්ණිමභාවයෙන් ඉවසූහ. එකල්හි ඒ ස්ත්‍රී ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ තෙරුනට ඇතුළුබැහැරක් පනවා අබරණ ලා සැරසුණි සුවදින් සුවදවත් වූවා ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ තෙරුන් වෙත එළැඹියා යැ. එළැඹූ ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ තෙරුන් හට "ස්වාමීනි, ආයුධයෝ අභිරූපයහ, දර්ශනීයයහ, ප්‍රාසාදිකයහ, මම ද අභිරූප වෙමි දර්ශනීය වෙමි ප්‍රාසාදික වෙමි, ස්වාමීනි, මම ආයුධයනට ප්‍රජාපතිවූම නම් මැනැවැ"යි කිවු යැ. මෙසේ කී කල්හි ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ තෙරණුවෝ නිහඬ වූහ. දෙවන වට ද...තෙවනවට ද ඒ ස්ත්‍රී ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ තෙරුනට "ස්වාමීනි, ආයුධයෝ අභිරූපයහ, දර්ශනීයයහ, ප්‍රාසාදිකයහ, මම ද අභිරූප වෙමි දර්ශනීය වෙමි ප්‍රාසාදික වෙමි, ස්වාමීනි, ආයුධයෝ මා ද මුළු සම්පත්තිය ද පිළිගනිත්ව"යි කිවු යැ. තෙවන වට ද ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ තෙරණුවෝ නිහඬ වූහ.

පාවික්‍යපාළි භික්‍ෂුවහඬෙතා

3. අප් ටො සා ඉතී සාටකං නික්ඛිපිතා ආයස්මතො අනුරුද්ධස්ස පුරතො වඬකමතිපි තිට්ඨතිපි නිසීදතිපි සෙය්‍යමපි කපෙතී. අප් ටො ආයස්මා අනුරුද්ධො ඉන්ද්‍රියානි ඔක්ඛිපිතා තං ඉතී තෙව ඔලොකෙසි නපි ආලපි. අප් ටො සා ඉතී "අවජරියං වත භො, අබ්භුතං වත භො, බ්‍රහ්ම මෙ මනුස්සා සතෙනපි සහසෙකෙනපි පභිණ්ණතී. අයං පන සමණො මයා සාමං යාථියමානො න ඉවජති මඤ්ඤොව පටිච්ඡිත්තුං සබ්බඤ්ඤා සාපතෙය්‍ය"න්ති, සාටකං නිවාසෙතා ආයස්මතො අනුරුද්ධස්ස පාදෙසු සිරසා නිපතීතා ආයස්මතං අනුරුද්ධං එතදොච්ච : "අවට්ඨො මං හතෙන අවට්ඨමා යථාබාලං යථාමුළුභං යථාඅකුසලං යාහං එවමකාසිං, තස්සා මෙ හතෙන අයෙය්‍යා අවට්ඨං අවට්ඨතො පතිගණ්ණාතු¹ ආයතීං සංවරාය"ති. තග්ග් තං² හගිති අවට්ඨො අවට්ඨමා යථාබාලං යථාමුළුභං යථාඅකුසලං යා තං එවමකාසි, යතො ව ටො තං හගිති අවට්ඨං අවට්ඨතො දිස්වා යථාධම්මං පටිකරොසි, තං තෙ මයං පතිගණ්ණාම. චුද්ධි භෙසා හගිති අරියස්ස චිත්තෙ යො අවට්ඨං අවට්ඨතො දිස්වා යථාධම්මං පටිකරොති ආයතීං³ සංවරං ආපජ්ජතිති.

4. අප් ටො සා ඉතී තස්ස රත්තියා අවට්ඨෙත ආයස්මතං අනුරුද්ධං පණිතෙන බාදතියෙන භොජතියෙන සහස්වා සත්තපෙපස්වා සමපචාරෙත්වා ආයස්මතං අනුරුද්ධං භුත්තාචිං ඔනීතපක්ඛපාණිං අභිවාදෙත්වා එකමනතං නිසීදි. එකමනතං නිසින්නං ටො තං ඉතී ආයස්මා අනුරුද්ධො ධම්මියා කථාය සන්දස්සසි සමාදපෙසි සමුඡ්ඤාපෙසි සමංභංසෙසි. අප් ටො සා ඉතී ආයස්මතා අනුරුද්ධො ධම්මියා කථාය සන්දස්සසි සමාදපිතා සමුක්ඛෙතපිතා සමංභංසිතා ආයස්මතං අනුරුද්ධං එතදොච්ච. අභික්ඛන්තං හතෙන අභික්ඛන්තං හතෙන සෙය්‍යරාපි හතෙන නික්ඛජ්ජිතං වා උක්ඛජ්ජය්‍ය, පටිච්ජන්නං වා විවරෙය්‍ය මුළුභස්ස වා මග්ගං ආවිසෙකිය්‍ය අනුකාරෙ වා තෙලපජ්ජාතං ධාරෙය්‍ය වක්ඛුමනෙතා රූපානි දක්ඛිත්තීති එවමෙවං අයෙය්‍යන අනුරුද්ධො අනෙක්කපරියායෙන ධම්මො පකාසිතො. එයාහං හතෙන තං හගවිත්තං⁴ සරණං ගවජාමී ධම්මඤ්ඤා භික්ඛුසංසඤ්ඤා. උපාසිකං මං අයෙය්‍යා ධාරෙතු අජ්ජ තග්ගෙ පාණ්ණපෙන සරණං ගතන්ති.

5. අප් ටො ආයස්මා අනුරුද්ධො සාවතීං ගන්ත්වා භික්ඛුනං එතමස්ස ආරොචෙසි. යෙ තෙ භික්ඛු අපපිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායන්ති ධියාති විපාවෙන්ති "කපං හි නාම ආයස්මා අනුරුද්ධො මාතුගාමෙන සහසෙය්‍යා කපෙපස්සති"ති. අප් ටො තෙ භික්ඛු හගවිතො එතමස්ස ආරොචෙසු.

1. පටිගණ්ණාතු - මජ්ඣං,
3. ආයතීඤ්ච - මජ්ඣං, සීචු.

2. තං - මජ්ඣං, සීචු.
4. එයාහං හතෙන හගවිත්තං - සීචු.

3. එකල්හි ඒ ස්ත්‍රී සඵච බහා තබා ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ තෙරුන් පෙරවුයෙහි සක්මන් කරයි. පිටිපි, හිඳිපි, ශයනය ද කරයි. එකල්හි ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ තෙරණුවෝ ඉඳුරන් පහතට හෙළා එ මාගම නො මැ බැලූහ. නො ද බිණූහ. එකල්හි ඒ ස්ත්‍රී “හවත්නි, ඒකාන්තයෙන් ආශ්වයාභියෙකැ, හවත්නි, ඒකාන්තයෙන් අද්භූතයෙකැ, බොහෝ වූ මේ මිනිස්සු මට සියයෙකුදු දහසිකුසු පවුරු එවත්: මේ ශ්‍රමණයෝ කළි මා විසින් තමා මැ යදිනු ලබන්නාහු මා ද මුළු සම්පත්තියද පිළිගන්නට නො කැමැති වෙති”යි සඵච හැඳ ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ තෙරුන් පා මුල්හි හිසින් වැටී ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ තෙරුන් හට මෙය කිවු යැ. “ස්වාමීනි. යම්බඳු මම මෙසේ කළම ද බාලබවට අනුරූප වැ මුළුබවට අනුරූප වැ අදක්ෂබවට අනුරූප වැ වරද ඒ මා ඉක්ම ගියේ වන. ස්වාමීනි, ඒ මාගේ වරද වරද විසින් මතු සංවරය පිණිස ආයාභියෝ පිළිගනිත්ව’යි. බුහුන, යම්බඳු තෙපි මෙසේ කළවුද, එකැනින් බාලබවට අනුරූප වැ මුළුබවට අනුරූප වැ අදක්ෂබවට අනුරූප වැ වරද ඒ තොප ඉක්ම ගියේ වන. යම් භෙයකින් බුහුන, තෙපි වරද වරද විසින් දක ධර්ම වූ පරිද්දෙන් පිළියම් කරවු ද, තොප ගේ ඒ වරද ඇපි පිළිගනුමහ. බුහුන, යමෙක් වරද වරද විසින් දක ධර්ම වූ පරිද්දෙන් පිළියම් කෙරේ ද, මතු සංවරයට පැමිණේ ද, මේ වනාහි ශාසනයෙහි වැඩිමෙක් මැ යි.

4. එකල්හි ඒ ස්ත්‍රී තොමෝ එය ඉක්මීමෙන් පසු ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ තෙරුන් ප්‍රණීත වූ කැයුතු දෙසින් බිදිය යුතු දෙසින් සියතින් සතථවා මොනවට පවරා වළඳා නිමවූ පාත්‍රයෙන් බැහැර කළ අත් ඇති ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ තෙරුන් සකසා වැඳ එකත්පස් වැ හුන් එ මාගමට දැහැමි බණින් මොනවට කරුණු දක්වූහ. මොනවට කරුණු ගැන්වූහ. මොනවට තෙද ගැන්වූහ. මොනවට සතුටු කැරැවූහ. එකල්හි ඒ ස්ත්‍රී තොමෝ ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ තෙරුන් විසින් දැහැමි බණින් මොනවට කරුණු දක්වන ලද්දී මොනවට කරුණු ගන්වන ලද්දී මොනවට තෙද ගන්වන ලද්දී මොනවට සතුටු කරවන ලද්දී ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ තෙරුනට මෙය කිවු යැ, “ඉතා මැනැවැ ස්වාමීනි, ඉතා මැනැවැ ස්වාමීනි. යම්සේ යටිහුරු කරන ලද්දක් උඩුහුරු කරන්නේ හෝ වේද, පිළිසන්වූවක් විවෘත කරන්නේ හෝ වේ ද, මං මුළා වුවකුට මහ කියාපාන්නේ හෝ වේ ද, ඇස් ඇතියෝ රූප දකිත්ව යි අඳුරෙහි තෙල්පහනක් දරන්නේ හෝ වේ ද, එසේ මැ ආයාභී අනුරුද්ධයන් විසින් නොයෙක් කරුණෙන් ධර්මය ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ වෙයි. ස්වාමීනි, මම බුදුන් ද දහම ද බික්සහන ද සරණ කොට යමි. ආයාභී තෙමේ අද පටන් දිවිහිම කොට සරණ ගිය උච්චියක කොට මා දරාව”යි කිවු යැ.

5. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ තෙරණුවෝ සැවැතට ගොස් මේ කරුණ හික්ෂුන්හට දන්වූහ. යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් අපිය වූවෝ ...ඔහු ලමු කොට සිතති. නුගුණ පවසති, දෙස් පැතුරුවත්. “කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිරයෝ මාගමක හා සමඟ ශයනය කළෝ ද”යි. එකල්හි ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණ දන්වූහ...

පාචිකතියපාළි භික්ඛුච්ඡායා

-පෙ- සච්චං කිරිං කං අනුරුද්ධා මාතුගාමෙන සහසෙය්‍යං කප්පෙසිති, සච්චං
භගවා. චීගරහි බුද්ධො භගවා. -පෙ- කථං හි නාම කං අනුරුද්ධා මාතු-
ගාමෙන සහසෙය්‍යං කප්පෙසෙසි. නෙතං අනුරුද්ධා අප්පසන්නානං වා
පසාදය -පෙ- ඵවණ්ණි පන භික්ඛවෙ ඉමං සිසංඛපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

"යො පන භික්ඛු මාතුගාමෙන සහසෙය්‍යං කප්පෙය්‍ය පාචිකතිය" නති.

6. යො පනාති: යො යාදියො - පෙ - භික්ඛුති: - පෙ - අයං ඉලසමී.
අත්ථ අධිප්පෙනො භික්ඛුති. මාතුගාමො නාම: මනුස්සිකී, න යකච්චි¹ න
පෙති, න තිරව්ජානගතො, අනතමයො නදුග්ගානාපි දුරිකා පගෙව මහත්තරි.
සහාති: ඵකතො, සෙය්‍යා නාම: යකච්චනතා සබ්බපරිව්චනතා
යෙහුයෙයනව්චනතා යෙහුයෙයන පරිව්චනතා.

සෙය්‍යං කප්පෙය්‍යාති: අත්ථගතෙ සුරියෙ මාතුගාමෙ නිපන්නො
භික්ඛු නිපජ්ජති ආපති පාචිකතියෙය. භික්ඛු නිපන්නො මාතුගාමො
නිපජ්ජති ආපති පාචිකතියෙය. උහො වා නිපජ්ජති ආපති පාචික-
තියෙය. උට්ඨභිකා පුනපුනං නිපජ්ජති ආපති පාචිකතියෙය.

මාතුගාමෙ මාතුගාමසඤ්ඤී සහසෙය්‍යං කප්පෙති ආපති පාචිකති-
යෙය. මාතුගාමෙ වෙමතිකො සහසෙය්‍යං කප්පෙති ආපති පාචිකතියෙය.
මාතුගාමෙ අමාතුගාමසඤ්ඤී සහසෙය්‍යං කප්පෙති ආපති පාචිකතියෙය.

උපධිච්චනෙහි උපධිපරිව්චනෙහි ආපති දුක්ඛට්ඨෙය. යකච්චියා
වා පෙතියා වා පණ්ඩුකෙන වා තිරව්ජානගතකීයා වා සහසෙය්‍යං කප්පෙති
ආපති දුක්ඛට්ඨෙය. අමාතුගාමෙ මාතුගාමසඤ්ඤී ආපති දුක්ඛට්ඨෙය.
අමාතුගාමෙ වෙමතිකො ආපති දුක්ඛට්ඨෙය. අමාතුගාමෙ අමාතුගාම-
සඤ්ඤී අනාපති.

අනාපති: සබ්බඅව්චනෙහි සබ්බඅපරිව්චනෙහි, යෙහුයෙයන
අව්චනෙහි යෙහුයෙයන අපරිව්චනෙහි, මාතුගාමෙ නිපන්නො භික්ඛු නිසීදති,
භික්ඛු නිපන්නො මාතුගාමො නිසීදති. උහො වා නිසීදති, උමමත්තකෙස
ආදිකම්මකස්සාති.

දුතියසහසෙය්‍යාසිකතාපදං ඡට්ඨං

1. යකච්චි- මජ්ඣ.

සැබෑ ද අනුරුද්ධයෙනි, තෙපි මාගමක හා සමඟ ඥානය කළවු ද? සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ... “කෙසේ නම් අනුරුද්ධයෙනි, තෙපි මාගමක හා සමඟ ඥානය කළවු ද? අනුරුද්ධයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි... මෙසේ ද වනාහි මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු.

යම් -මහණෙක් මාගමක හා සමඟ සයනය කරන්නේ නම් පවිත්‍ර වේ යයි.

6. යොපන: යම් යම්බදු ... හිතබු ... මෙතෙම මේ අරුතෙහි ලා අදහස් කරන ලද හිකෂු යි.

මාතුගාම නම්: මිනිස් ඉතිරියකැ, යකින්නක් නොවෙයි. ප්‍රේතියක් නො වෙයි, කිරිසන්තිය මාගමක් නොවෙයි. යටත් පිරිසෙයින් එදවස උපන්නා වූ ද දැරිය කැ. මහත් වූවක කියනුම කවරේද. සහ: එක් වැ සෙය්‍යා නම්: හැම පිරිසත් හැමපයින් පිරිසත් බෙහෙවින් පිරිසත් බෙහෙවින් හැම පයින් පිරිසත් වූ ඥානය යි.

සෙය්‍යා කසෙය්‍යා: හිරු අවරට යත් මාගම හොත් කල්හි මහණ තෙමේ නිද නම් පවිත්‍ර ඇවැත් වෙයි. මහණහු හොත් කල්හි මාගම නිද නම් පවිත්‍ර ඇවැත් වෙයි. දෙදෙනාම හෝ හොවින් නම් පවිත්‍ර ඇවැත් වෙයි. නැතිට පුන පුනා හොවින් නම් පවිත්‍ර ඇවැත් වේ.

මාගම කෙරෙහි මාගමකැයි යන් ඇතියේ සමඟ ඥානය කෙරේ නම් පවිත්‍ර ඇවැත් වෙයි. මාගම කෙරෙහි විමනි ඇතියේ සමඟ ඥානය කෙරේ නම් පවිත්‍ර ඇවැත් වෙයි. මාගම කෙරෙහි නොමාගමයන් ඇතියේ සමඟ ඥානය කෙරේ නම් පවිත්‍ර ඇවැත් වේ.

අධක් පිරිසත් වූ අධක් අවටින් පිරිසත් වූ ඥානයෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි. යකින්නක් හෝ ප්‍රේතියක හෝ පණ්ඩකයකු හෝ කිරිසන්තිය මාගමක හෝ සමඟ ඥානය කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො මාගම කෙරෙහි මාගමයන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො මාගම කෙරෙහි විමනි ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. නොමාගම කෙරෙහි නො මාගමයන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

හැම නොපිරිසත් වූයෙහි, හැමපයින් නො පිරිසත් වූයෙහි, බෙහෙවින් නොපිරිසත් වූයෙහි, බෙහෙවින් හැමපයින් නොපිරිසත් වූයෙහි, මාගම හොත් කල්හි මහණ තෙමේ හිඳි නම්, මහණ හොත් කල්හි මාගම හිඳි නම්, දෙදෙනාම හෝ හිඳිත් නම්, උම්මත්තකය හට, ආදි-කම්මිකය හට ඇවැත් නැති.

සවැනි දුතියසහසෙය්‍යාශික්ෂාපද යි

ධම්මදෙසනාසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ටො පන සමයෙන ආයස්මා උද්ධි සාවඤ්ඤාං කුලුපගො හොති. බහුකානි කුලානි උපසඬාමති. අර ටො ආයස්මා උද්ධි පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙත්වා පත්තච්චරමදාය යෙනඤ්ඤතරං කුලං තෙනුපසඬාමී. තෙන ටො පන සමයෙන සරණි නිවෙසනදාතරෙ නිසින්නා හොති. සරසුණා ආවසරදාතරෙ නිසින්නා හොති. අර ටො ආයස්මා උද්ධි යෙන සරණි තෙනුපසඬාමී. උපසඬාමිත්වා සරණියා උපකණ්ණකෙ ධම්මං දෙසෙති.¹ අර ටො සරසුණාය එතදහොසි කිත්තු ටො සො සමණො සසුයා ජාරො උදුහු ඔහාසතිති.

2. අර ටො ආයස්මා උද්ධි සරණියා උපකණ්ණකෙ ධම්මං දෙසෙත්වා යෙන සරසුණා තෙනුපසඬාමී. උපසඬාමිත්වා සරසුණාය උපකණ්ණකෙ ධම්මං දෙසෙති. අර ටො සරණියා එතදහොසි. කිත්තු ටො සො සමණො සරසුණාය ජාරො උදුහු ඔහාසතිති.

3. අර ටො ආයස්මා උද්ධි සරසුණාය උපකණ්ණකෙ ධම්මං දෙසෙත්වා පක්කාමී. අර ටො සරණි සරසුණං එතදවොච: “හෙ ජෙ, කිං තෙ සො² සමණො අවොචා”ති. ධම්මං මෙ අයොගා දෙසෙසි. අයොගා පන කිං අවොචාති. මය්හංසි ධම්මං දෙසෙසිති. තා උජ්ඣායනති වියනති විපාවොනති; කථං හි නාම අයොගා උද්ධි උපකණ්ණකෙ ධම්මං දෙසෙසසති, නත්තු නාම විසසාට්ඨන විවටෙන³ ධම්මො දෙසෙතඛොති.

4. අපෙසාසුං ටො භික්ඛු තාසං ඉඤ්ඤාං උජ්ඣායනානිතං වියනානිතං විපාවෙනානිතං. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිට්ඨා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වියනති විපාවොනති; කථං හි නාම ආයස්මා උද්ධි මාතුගාමස්ස ධම්මං දෙසෙසසති. අර ටො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං -පෙ-

සච්චං කිරිත්වා උද්ධි මාතුගාමස්ස ධම්මං දෙසෙසිති. සච්චං භගවා.

1. දෙසෙසි - මුඛය.

2. එසො - මුඛය.

3. විවටෙන අසංවුත්තො - සිවු.

ධම්මදේසනාශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත්ති ජේතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමහි වැඩුවෙසෙති. එසමයෙහි ආයුෂමත් උදයි තෙරණුවෝ සැවැතෙහි කුලයන් කරා එළැඹෙනු වෙති. බොහෝ කුලවලට එළැඹෙති. එකල්හි ආයුෂමත් උදයි තෙරණුවෝ පෙරවරුයෙහි හැඳූ පෙරවැ පා සිවුරු ගෙන එක්තරා කුලයකට එළැඹියහ. එසමයෙහි ගෙඟුව ගෙහි මහදෙරු හුන්නී වෙයි. ගෙහි ලෙහෙළිය ගබඩා දෙරු හුන්නී වෙයි. එකල්හි ආයුෂමත් උදයි තෙරණුවෝ ගෙඟුව වෙත එළැඹියහ. එළැඹූ ගෙඟුවගේ කන්වුලෑ දහම් දෙසති. එකල්හි ගෙහි ලෙහෙළියට මෙයිත විය. කීමෙක් ද තෙල මහණ ගෙහි ලෙහෙළියගේ සොරසැමියෙක් ද නැතහොත් නොමනා බසක් බෙණේ ද යි.

2. ඉක්බිති ආයුෂමත් උදයි තෙරණුවෝ ගෙඟුවගේ කන්වුලෑ දහම් දෙසා ගෙහි ලෙහෙළිය වෙත එළැඹියහ. එළැඹූ ගෙහි ලෙහෙළියගේ කන්වුලෑ දම් දෙසති. එකල්හි ගෙඟුවට මෙයිත විය. කීමෙක් ද තෙල මහණ ගෙහි ලෙහෙළියගේ සොරසැමියෙක් ද නැතහොත් නො මනා බසක් බෙණේ ද යි.

3. එකල්හි ආයුෂමත් උදයි තෙරණුවෝ ගෙහි ලෙහෙළියගේ කන්වුලෑ දම් දෙසා නික්මගියහ. එකල්හි ගෙඟුව ගෙහි ලෙහෙළියට මෙය කිවු යැ. එමඛල කෙල්ල, තෙල මහණ තිට කුමක් කියේ ද යි. ආයුෂාවෙහි, මට දහම් දෙසී ය. ආයුෂාවට වැළිත් කුමක් කියේ ද? මට ද දහම් දෙසී ය. එවිහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් ආයුෂ උදයි තෙරණුවෝ කන්වුලෑ දහම් දෙසූ දැයි මොනවට නික්මුණු හඬින් විවෘත හඬින් යුතු වූ දහම් දෙසියයුතු නො වේ ද" යි.

4. හික්ෂුහු ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ ස්ත්‍රීන්ගේ (අකීර්ත්ති ශබ්දය) ඇසුහු. යම් හික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවාහු ...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් ආයුෂමත් උදයි මාගමකට දහම් දෙසා" ද යි. එකල්හි ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කරුණ සැලකළහ:...

සැබෑ ද උදයි, තෝ මාගමකට දහම් දෙසහි ද යි?

සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස,

පාවිත්‍රියපාළි භික්‍ෂුවිභවෙනා

විගර්හි බුද්ධා හගවා -පෙ- කරං හි නාම තං මොසපුරිස මාතුගාමස්ස ධම්මං දෙසෙස්සයි, නෙතං මොසපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවිඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාරා:

යො පන භික්ඛු මාතුගාමස්ස ධම්මං දෙසෙය්‍ය පාවිත්තියනති.

එවිඤ්ඤා හගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාතං භොති.

5. තෙන ඔබ්‍ර පන සමයෙන උපාසිකා භික්ඛු පස්සිත්වා එතදවොචු: “ඉඨිකාය්‍යා! ධම්මං දෙසෙරා” ති. න හගිනි කප්පති මාතුගාමස්ස ධම්මං දෙසෙතුන්ති. ඉඨිකාය්‍යා ජප්පඤ්ඤාවාවාහි ධම්මං දෙසෙරා, සකකා එතතකෙනපි අඤ්ඤාතුන්ති. න හගිනි කප්පති මාතුගාමස්ස ධම්මං දෙසෙතුන්ති කුක්ඛච්ඡායනතා න දෙසෙසුං. උපාසිකායො උප්පාදායන්ති ඛියන්ති විපාලොන්ති “කරං හි නාම අය්‍යා අමෙහි යාවියමානා ධම්මං න දෙසෙස්සන්ති” ති. අස්සොසුං ඔබ්‍ර භික්ඛු තාසං උපාසිකානං උප්පාදායන්තිනං ඛියන්තිනං විපාලොන්තිනං. අර ඔබ්‍ර තෙ භික්ඛු හගවතො එතමපං ආරොචෙසුං. අර ඔබ්‍ර හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කරං කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්සයි. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ මාතුගාමස්ස ජප්පඤ්ඤාවාවාහි ධම්මං දෙසෙතුං”. එවිඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාරා:

යො පන භික්ඛු මාතුගාමස්ස උත්තරිං ජප්පඤ්ඤාවාවාහි ධම්මං දෙසෙය්‍ය පාවිත්තියනති.

එවිඤ්ඤා හගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාතං භොති.

6. තෙන ඔබ්‍ර පන සමයෙන ජබ්බගගියා භික්ඛු හගවතා අනුඤ්ඤාතං මාතුගාමස්ස ජප්පඤ්ඤාවාවාහි ධම්මං දෙසෙතුන්ති, තෙ අවිඤ්ඤා පුරිසවිග්ගහං උපනිසිදපෙත්වා මාතුගාමස්ස උත්තරිං ජප්පඤ්ඤාවාවාහි ධම්මං දෙසෙත්ති. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිවජා -පෙ- තෙ උප්පාදායන්ති ඛියන්ති විපාලොන්ති කරං හි නාම ජබ්බගගියා භික්ඛු අවිඤ්ඤා පුරිසවිග්ගහං උපනිසිදපෙත්වා මාතුගාමස්ස උත්තරිං ජප්පඤ්ඤාවාවාහි ධම්මං දෙසෙස්සන්තිති.

-
- 1. ඉඨිකාය්‍යා- මජ්ඣ.
  - 2. සකකා එතතකෙනපි ධම්මො අඤ්ඤාතුන්ති- මජ්ඣ.
  - 3. උපාසිකා- මජ්ඣ.
  - 4. මාතුගාමස්ස උත්තරිං ජප්පඤ්ඤාවාවාහි- සීඝ්‍ර i සීඝ්‍ර ii

භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු ... කෙසේ නම් තිස් පුරුෂය, තෝ මාගමකට දහම් දෙයෙහි ද? තිස් පුරුෂය, තෙල කරුණ අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වේ යි... තවද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසනු:

“යම් මහණෙක් මාගමකට දහම් දෙයන්තේ නම් පවිති ඇවැත් වේ” යි.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් වීසින් භික්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

5. එයමයෙහි උච්චියෝ භික්ෂූන් දක වහන්ස, දහම් දෙයන්තහු නම් මැනවැයි කීහු. නැහණියනි, මාගමට දහම් දෙයන්තට නො වටී. එසේ නම් වහන්ස, සපෙදෙකින් පස්පෙදෙකින් දහම් දෙයන්තහු නම් එතෙකිනුදු අවබෝධ කරන්නට හැක්ක, නැහණියනි, මාගමට දහම් දෙයන්තට නො කැප යැ යි කුකුස් කරනුවෝ (දහම්) නො දෙසුහු. උච්චියෝ ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ නම් ආයායන් වහන්සේ අප වීසින් යදිනු ලබන්නාහු දහම් නො දෙයන් ද” යි. භික්ෂූහු ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ උච්චියන්ගේ (අකීර්තනී ශබ්දය) ඇසුහු. එකල්හි ඒ භික්ෂූහු කෙල කරුණ භාග්‍යවතුන්හට දැන්වූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තෙල කරුණෙහි ලා මෙආවසරයෙහි ලා දහැමි බණ වදරා මහණුන් ඇමැතුසේකැ: “මහණෙනි, මාගමට සපෙදෙකින් පස් පෙදෙකින් දහම් දෙයන්තට අනුදනීම්. තවද මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසනු:

“යම් මහණෙක් මාගමකට සපෙදෙකින් පස්පෙදෙකින් මත්තෙහි දෙයන්තේ නම් පවිති වේ” යයි.

මෙසෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වීසින් භික්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

6. එයමයෙහි සවග මහණහු මාගමට සපෙදෙකින් පස් පෙදෙකින් ධම් දෙයන්තට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වීසින් අනුදන්නා ලද යි දැනුම් නැති පිරිමිනියක්හු වෙතැ හිඳුවාගෙනැ මාගමට සපෙදෙකින් පස් පෙදෙකින් මත්තෙහි ධම් දෙයන්. යම් භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවෝ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ නම් සවග මහණහු දැනුම් නැති පිරිමිනියක්හු වෙතැ හිඳුවාගෙනැ මාගමට සපෙදෙකින් පස් පෙදෙකින් මත්තෙහි ධම් දෙසුහු ද” යි.

පාච්ඤායාපාදි භික්ෂුචරිතයෙහි

7. අර්ථ චො තෙ භික්ෂු භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං -පෙ- සවං කිර තුමෙහ භික්ෂුවෙ අවිඤ්ඤාං පුරිසවිග්ගහං උපනිසිද්දපෙතා මාතුගාමසා උත්තරිං ඡත්තංඤාචාරාහි ධම්මං දෙසෙතාති. සවං භගවා. විගරහි බුද්ධා භගවා -පෙ- කරං හි නාම තුමෙහ මොසපුරිසා අවිඤ්ඤාං පුරිසවිග්ගහං උපනිසිද්දපෙතා මාතුගාමසා උත්තරිං ඡත්තංඤාචාරාහි ධම්මං දෙසෙසසරං. නෙතං මොසපුරිසා අපසන්නානං චා පසාදයා -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ෂුවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාපරං.

“යො පන භික්ෂු මාතුගාමසා උත්තරිං ඡත්තංඤාචාරාහි ධම්මං දෙසෙය්‍යා අඤ්ඤාත්‍ර විඤ්ඤානා පුරිසවිග්ගහෙන පාච්ඤායා”නති.

8. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ෂුති: -පෙ- අයං ඉමසමීං අත්තෙ අධිපෙතො භික්ෂුති. මාතුගාමො නාම: මනුස්සිකී න යකචී න පෙතී න තිරව්‍යානගතා විඤ්ඤා පටිබලා හොති සුභාසිතද්ධිසංඝාතං දුට්ඨලා දුට්ඨලා ආරුනිකං. උත්තරිං ඡත්තංඤාචාරාහිති: අතිරෙකඡත්තංඤාචාරාහි. ධම්මො නාම: බුද්ධභාසිතො සාවකභාසිතො ඉසිභාසිතො දෙවභාසිතො අනුප්පසංභිතො ධම්මප්පසංභිතො. දෙසෙය්‍යාති: පදෙන දෙසෙති පදෙ පදෙ ආපත්ති පාච්ඤායං. අක්ඛරාය දෙසෙති අක්ඛරක්ඛරාය ආපත්ති පාච්ඤායං. අඤ්ඤාත්‍ර විඤ්ඤානා පුරිසවිග්ගහෙනාති: යපෙතවා විඤ්ඤාං පුරිසවිග්ගහං විඤ්ඤා නාම: පුරිසවිග්ගහො පටිබලො හොති සුභාසිතද්ධිසංඝාතං දුට්ඨලා දුට්ඨලා ආරුනිකං.

මාතුගාමෙ මාතුගාමසඤ්ඤා උත්තරිං ඡත්තංඤාචාරාහි ධම්මං දෙසෙති අඤ්ඤාත්‍ර විඤ්ඤානා පුරිසවිග්ගහෙන ආපත්ති පාච්ඤායං. මාතුගාමෙ වෙමතිකො උත්තරිං ඡත්තංඤාචාරාහි ධම්මං දෙසෙති අඤ්ඤාත්‍ර විඤ්ඤානා පුරිසවිග්ගහෙන ආපත්ති පාච්ඤායං. මාතුගාමෙ අමාතුගාමසඤ්ඤා උත්තරිං ඡත්තංඤාචාරාහි ධම්මං දෙසෙති අඤ්ඤාත්‍ර විඤ්ඤානා පුරිසවිග්ගහෙන ආපත්ති පාච්ඤායං.

7. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු තෙල කරුණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ ... සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි දැනුම් නැති පිරිමිනියක්හු වෙතැ හිඳුවාගෙනැ මාගමට සපෙදෙකින් පස්පෙදෙකින් මත්තෙහි ධම් දෙසවු ද යි. සැබෑව භාග්‍යවතුන් වහන්ස. භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු සේක... කෙසේ නම් සිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි දැනුම් නැති පිරිමිනියක්හු වෙතැ හිඳුවාගෙනැ මාගමට සපෙදෙකින් පස්පෙදෙකින් මත්තෙහි ධම් දෙසවු ද? මොසපුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස භෝ නො වෙයි... මෙසේ ද වනාහි මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් මාගමට සපෙදෙකින් පස්පෙදෙකින් මත්තෙහි දැනුමැති පිරිමිනියක්හු නැති වූ දම් දෙසන්නේ නම් පවිති වේ” යයි.

8. යොජන—යම්, යම්බඳු ... හිකුටු... මෙතෙම මෙ අරුතෙහි ලා අදහස් කළ භික්ෂු යි. මාතුගාම නම් මිනිස් ඉතිරි යැ. යකිනි නො වෙයි, ප්‍රේතිය නො වෙයි, තිරිසන්ගිය මාගම නො වේ. සුබැසි දුබැසි දුර්ල නොදුර්ල තෙපුල් දන්නට සමත් නුවණැති මාගම යි. උත්තරිං ජප්පඤ්චාවාහි: අයිරා සපෙදෙකින් පස්පෙදෙකින්. ධම්ම නම් බුද්ධභාෂිත යැ ශ්‍රාවකභාෂිත යැ සාමිභාෂිත යැ දේවභාෂිත යැ අර්ථොප-සංහිත යැ ධර්මොපසංහිත යි. දෙසෙය්‍යා: පදයෙන් දෙසා නම් පෙදෙහි පෙදෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි. අක්ෂරයෙන් දෙසා නම් අකුරෙහි අකුරෙහි පවිති ඇවැත් වේ. අඤ්ඤානු විඤ්ඤානා පුරිසවිග්ගහෙන: දැනුමැති මිනිස් පිරිමිනියක්හු හැරැපියා. සුබැසි දුබැසි දුර්ල නොදුර්ල තෙපුල් දනගන්නට ප්‍රතිබලයා දැනුමැති පිරිමිනි නම් වේ.

මාගම කෙරෙහි මාගම් සත් ඇතියේ දැනුමැති මිනිස් පිරිමිනියක්හු නැති වූ සපෙදෙකින් පස්පෙදෙකින් වැඩියක් ධම් දෙසා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මාගම කෙරෙහි වීමකි ඇතියේ දැනුමැති මිනිස් පිරිමිනියක්හු නැති වූ සපෙදෙකින් පස්පෙදෙකින් වැඩියක් ධම් දෙසා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මාගම කෙරෙහි නොමාගම් සත් ඇතියේ දැනුමැති මිනිස් පිරිමිනියක් හු නැති වූ සපෙදෙකින් පස්පෙදෙකින් මත්තෙහි ධම් දෙසා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

පාරිසරික පාළු හිතවූ විගමනය

යකඩයා වා පෙතිසා වා පණ්ඩකයා වා තිරවිජානගතමනුෂ්-
විග්ගහිතියා වා උකාරි. ජපයකවිවාහි ධම්මං දෙසෙති අනුඤ්ඤා විඤ්ඤානා
පුරිසවිග්ගහෙන ආපනති දුක්ඛංය. අමාතුගාමෙ මාතුගාමසඤ්ඤී ආපනති
දුක්ඛංය. අමාතුගාමෙ වෙමතිකො ආපනති දුක්ඛංය, අමාතුගාමෙ
අමාතුගාමසඤ්ඤී අනාපනති.

අනාපනති: විඤ්ඤානා පුරිසවිග්ගහෙන ජපයකවිවාහි ධම්මං
දෙසෙති, උකාරිජපයකවිවාහි ධම්මං දෙසෙති, උඨහිතා පුන නිසිදිතා
දෙසෙති, මාතුගාමො උඨහිතා පුන නිසිදිති තසමිං දෙසෙති, අනුඤ්ඤා
මාතුගාමස ධම්මං දෙසෙති, පඤ්ඤා පුච්ඡති, පඤ්ඤා පුච්ඡා කපෙති, අනුඤ්ඤා
ගණනං මාතුගාමො පුණාති, උමමනාකස ආදිකම්මකසාති.

ධම්මදෙසනාසිකාපදං යතමං.

දනුමැති මිනිස් පිරිමිනියක්හු නැති වූ යකින්නකට හෝ ප්‍රේක්ෂකයකට හෝ පණ්ඩිතයකුට හෝ කිරිසන්ඨිය මිනිස් සිරිති ඇති ඉතිරියකට හෝ සපෙදෙකින් පස් පෙදෙකින් මිතුරෙහි ධම්ම දෙසා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නොමාගම් කෙරෙහි මාගම්සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නොමාගම් කෙරෙහි වීමක් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. නොමාගම් කෙරෙහි නොමාගම්සන් ඇතියේ ඇවැත් නැති.

දනුමැති මිනිස් පිරිමිනියක්හු ඇති වූ සපෙදෙකින් පස්පෙදෙකින් ධම්ම දෙසා නම්, උතු සපෙදෙකින් පස්පෙදෙකින් ධම්ම දෙසා නම් නැතිට යළි හිඳ දෙසා නම්, මාගම් නැතිට යළි හිඳ ද, ඇයට දෙසා නම් අන් මාගම්කට දෙසා නම්, පැන විවාරා නම්, පැන විවාරන ලද්දේ කියා නම් අනෙකක්හු සඳහා කියන්නාහුගෙන් මාගම් අසා නම් ඇවැත් නැති. උම්මත්තකයකට ආදිකම්මිකයකට ඇවැත් නැති.

සත්වැනි ධම්මදෙයනා ශික්ෂාපදයයි

6.1.8

භූතාරෝපනපිකාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා භගවා වෙසාලියං වීහරති මහාවතෙ කුමාරසාලායං. තෙන ටො පන සමයෙන සබ්බසුලා සන්ද්ධා සමභක්ඛා භික්ඛු වග්ගමුදය නදියා තීරෙ වසං උපගමිංසු. තෙන ටො පන සමයෙන වජ්ඣ දුට්ඨිකා හොති ද්විතීකා සෙතට්ඨිකා සලාකාචුක්ඛා න සුකරා උඤ්ඤාන පග්ගහෙන යාපෙතුං.

2. අථ ටො තෙසං භික්ඛුනං එතදහොසි. “එතරහි ටො වජ්ඣ දුට්ඨිකා ද්විතීකා සෙතට්ඨිකා සලාකාචුක්ඛා න සුකරා උඤ්ඤාන පග්ගහෙන යාපෙතුං. කෙන නු ටො මයං උපායෙන සමග්ගා සමමාදානා අවිච්ඡාදානා ඵාසුකං වසං වසෙය්‍යාම න ච පිණ්ඩකෙන කිලමෙය්‍යාමා”ති.

3. එකච්ච එවමාහංසු. “හඤ මයං ආචුසො ගිහීනං කම්මනතං අධිට්ඨෙමි. එවං තෙ අලිහාකං දතුං මඤ්ඤිසන්තති. එවං මයං සමග්ගා සමමාදානා අවිච්ඡාදානා ඵාසුකං වසං වසෙය්‍යාම, න ච පිණ්ඩකෙන කිලමිසාමා”ති.

4. එකච්ච එවමාහංසු: “අලං ආචුසො කිං ගිහීනං කම්මනතං අධිට්ඨෙතෙ, හඤ මයං ආචුසො ගිහීනං දුතෙය්‍යං භරාමි. එවං තෙ අලිහාකං දතුං ම ඤ්ඤිසන්තති, එවං මයං සමග්ගා සමමාදානා අවිච්ඡාදානා ඵාසුකං වසං වසෙය්‍යාම, න ච පිණ්ඩකෙන කිලමිසාමා”ති.

5. එකච්ච එවමාහංසු: “අලං ආචුසො කිං ගිහීනං කම්මනතං අධිට්ඨෙතෙ, කිං ගිහීනං දුතෙය්‍යං භට්ටන, හඤ මයං ආචුසො ගිහීනං අඤ්ඤාමඤ්ඤස්ස උත්තරිමනුස්සධම්මස්ස වණ්ණං භාසිස්සාමි. ‘අසුකො භික්ඛු පට්ඨමස්ස ක්කානස්ස ලාභී, අසුකො භික්ඛු දුතියස්ස ක්කානස්ස ලාභී, අසුකො භික්ඛු තතියස්ස ක්කානස්ස ලාභී, අසුකො භික්ඛු චතුස්ස ක්කානස්ස ලාභී’

භූතාරෝචනාශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු වියල්පුද මහවෙතෝ කුළාරහල්හි වැඩුවෙසෙති. එකල්හි වනාහි දුටුපමණින් මිතුරු වූ දඩ් වැ මිතුරු වූ බොහෝ භික්ෂුහු වග්ගුමුදු නදීතීරය සමීපයෙහි වස් එළැඹියහ. එසමයෙහි වැදුරට දුර්භික්ෂ ඇතියේ වෙයි. දෙපරිද්දෙකින් පැවැත්විය යුතු ඉරියව් ඇතියේ නොහොත් දුකසේ පැවැත්විය යුතු දිවෙල් ඇතියේ වෙයි. (තත්ති තත්ති විසිරිගිය) සුදුවන් ඇට ඇත්තේ නොහොත් සෙතට්ඨිකා නම් ගොයම්ලෙඩින් නැසුණු ශයා ශීර්ෂ ඇත්තේ වෙයි. වපුළ ගොයම්හි ලහ පමණක් ඉතිරිවූයේ නොහොත් කුසපතින් පැවැත්විය යුතු දිවෙල් ඇත්තේ වෙයි. පාත්‍රයෙන් සිභායාමෙන් යැපෙන්නට පහසු නො වෙයි.

2. එකල්හි ඒ මහණුන්හට මෙයිත විය. මෙකල්හි වනාහි වැදුරට හටගත් දුඛක් ඇතියේ වෙයි. දෙපරිද්දෙකින් පැවැත්විය යුතු ඉරියව් ඇතියේ නොහොත් දුකසේ පැවැත්විය යුතු දිවෙල් ඇතියේ වෙයි. සුදුවන් ඇට ඇතියේ නොහොත් සෙතට්ඨිකා නම් ගොයම්ලෙඩින් නැසුණු ශයා ශීර්ෂ ඇතියේ වෙයි. වපුළ ගොයම්හි ලහ පමණක් ඉතිරි වූයේ නොහොත් කුසපතින් පැවැත්විය යුතු දිවෙල් ඇතියේ වෙයි. පාත්‍රයෙන් සිභායාමෙන් යැපෙන්නට පහසු වූයේ නො වෙයි. ඇපි කවර නම් උපායෙකින් සමගි සතුටු වැ විවාද නොකරන්නාමෝ පහසුවෙන් වස් වසන්නාමුද, අහරින් නො ද මිරිකෙන්නාමු ද යි?

3. ඇතැම් කෙනෙක් මෙසේ කීහු: දන් ඇපි ඇවැත්නි, ගිහියන්ගේ කම්මාන්තයෙහි යෙදී සිටින්නාමු නම් මැනැව්, එසේ ඇති කල්හි ඔහු අපට දෙන්නට සිතන්නාහ. මෙසේ ඇපි සමගි සතුටු වැ විවාද නැති වැ පහසුවෙන් වස් වසන්නාමු, අහරින් නො ද මිරිකෙන්නාමු යි.

4. ඇතැම් කෙනෙක් මෙසේ කීහු: ඇවැත්නි, කම් නැත. ගිහියන්ගේ කම්මාන්තයෙහි යෙදී සිටීමෙන් කවර වැඩක් ද? එසේ නම් ඇවැත්නි, ඇපි ගිහියන්ගේ පණිවුඩ ගෙන යමු. මෙසේ ඔහු අපට දෙනු කොට සිතන්නාහ. මෙසේ ඇපි සමගි සතුටු වැ විවාද නැති වැ පහසුවෙන් වස් වසන්නාමු, අහරින් නො ද මිරිකෙන්නාමු.

5. ඇතැම් කෙනෙක් මෙසේ කීහු: ඇවැත්නි, ගිහියන්ගේ කම්මාන්තයෙහි යෙදී සිටීමෙන් කවර වැඩක්ද? ගිහියන්ගේ පණිවුඩ ගෙන යාමෙන් කවර වැඩක්ද? එසේ නම් ඇවැත්නි, අපි ගිහියනට උනුන්ගේ උතුරු මිනිස් ධම්මි ගුණ කියමු. අයෝ මහණ පළමු දහන ලැබුවෙකි. අයෝ මහණ දෙවන දහන ලැබුවෙකි. අයෝ මහණ තෙවන දහන ලැබුවෙකි. අයෝ මහණ සතරවන දහන ලැබුවෙකි.

පාවිත්තියපාළි භික්ඛුවිභවෙනා

අසුකො භික්ඛු සොකාපනොනා, අසුකො භික්ඛු සකදගාමී, අසුකො භික්ඛු අනාගාමී, අසුකො භික්ඛු අරහා, අසුකො භික්ඛු තෙව්ජෙජා, අසුකො භික්ඛු ඡළභිඥෙඤ්ඤිති. එවං තෙ අමහාකං දඤ්ඤාමඤ්ඤාසනති, එවං මයං සමග්ගා සමමොදමානා අවිච්චමානා ඵාසුකං වසාං වසියාම, න ච පිණ්ඩකෙන කිලමිඤ්ඤාමා''ති.

6. එසොයෙව ටො ආවුසො සෙයොයා යො අමහාකං ගිහීනං අඤ්ඤාමඤ්ඤාසනං උත්තරිමත්තං ධම්මං වණං භාසිතොති. අථ ටො තෙ භික්ඛු ගිහීනං අඤ්ඤාමඤ්ඤාසනං උත්තරිමත්තං ධම්මං වණං භාසිංසු: ''අසුකො භික්ඛු පට්ඨං කානං ලාභී - පෙ - අසුකො භික්ඛු ඡළභිඥෙඤ්ඤිති.

7. අථ ටො තෙ මත්තංසා ''ලාභා වත නො සුලභං වත නො යෙසං නො එවරුපා භික්ඛු වංසං උපගතා, න වත නො ඉතො පුබ්බං එවරුපා භික්ඛු වංසං උපගතා යට්ඨමෙ භික්ඛු සීලවනො කල්‍යාණධම්මා''ති. තෙ න තාදිසාති ගොපනාති අත්තනා භුඤ්ජන්ති. මාතෘපිතුන්තං¹ දෙනති පුත්තදරුසං දෙනති, දසකම්මකරපොර්සං දෙනති. මිත්තාමච්චානං දෙනති. ඤාතිසාලොභිතානං දෙනති, යාදිසාති භික්ඛුනං දෙනති, න තාදිසාති බාදනීයාති සායනීයාති පානාති අත්තනා පිචන්ති.² මාතෘපිතුන්තං දෙනති. පුත්තදරුසං දෙනති. දසකම්මකරපොර්සං දෙනති. මිත්තාමච්චානං දෙනති. ඤාතිසාලොභිතානං දෙනති, යාදිසාති භික්ඛුනං දෙනති.

8. අථ ටො තෙ භික්ඛු වණංවා අගෙසුං. පිතිත්ථියා පසන්නමුඛං වණං විපසන්නපට්ඨිවණං. ආච්ඡන්තං ටො පනෙතං වසං චුක්ඛානං³ භික්ඛුනං හගවන්තං දස්සනාය උපසංඛම්ඤ්ඤං. අථ ටො තෙ භික්ඛු වසං චුක්ඛා තෙමාසච්චයෙන සෙනාසනං සංසාමෙක්ඛා පත්තච්චරං අද්දය යෙන වෙසාලී තෙන පක්ඛම්ඤ්ඤං. අනුපුබ්බෙන යෙන වෙසාලී මහාවතං කුටාගාරසාලා යෙන හගවා තෙනුපසංඛම්ඤ්ඤං. උපසංඛම්ඤ්ඤා හගවන්තං අභිවාදෙක්ඛා එක්ඛන්තං නිසිදිංසු.

9. තෙන ටො පන සමයෙන දිසාසු වංසං චුක්ඛා භික්ඛු කියා ගොන්ති ලුඛා දුබ්බං චණ්ණං උපසංඛම්ඤ්ඤාකප්පානා ධම්මිසප්පගගතා. වග්ගමුද්දනීරියා පන භික්ඛු වණංවා ගොන්ති පිතිත්ථියා පසන්නමුඛං වණං විපසන්නපට්ඨිවණං. ආච්ඡන්තං ටො පනෙතං බුද්ධානං හගවන්තානං ආගන්තුකෙති භික්ඛුති සද්ධිං පටිසම්මොදිතුං.

1. මාතෘපිතුන්තං - මව්පිය.
2. බාදනී සායනී පිචන්ති (කපටි)
3. වසං චුක්ඛානං - මව්පිය.

අසෝ මහණ යෝවන් වෙයි. අසෝ මහණ සෙදගැමි යැ. අසෝ මහණ අනගැමි යැ. අසෝ මහණ රහත් යැ. අසෝ මහණ ත්‍රිවිද්‍යා ඇතියෙකැ. අසෝ මහණ ෂඩ්භිඤා ඇතියෙකැ යි. එසේ ඇති කල්හි ඔහු අපට දෙනු කොට සිහන්නාහු ය. මෙසේ ඇපි සමඟි සතුටු වැ විවාද නැති වැ පහසු වෙන් වස් වසන්නම්හ. අහරින් නො ද මිරිකෙන්නම්හ.

6. ඇවැත්නි, ගිහියනට අප විසින් උතුන්ගේ උතුරුමිනිස්ධම්මි යම් ගුණ කීමෙන් වේ නම් මෙය ම ශ්‍රේෂ්ඨ යැ. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු අසෝ මහණ පළමු දහැන ලැබුවෙකැ....අසෝ මහණ ෂඩ්භිඤා ඇතියෙකැ යි ගිහියනට අනන්ත උතුරුමිනිස්ධම්මි ගුණ කීහු.

7. එකල්හි ඒ මිනිස්සු "අපට එකාන්තයෙන් ලාභයෙකි. අපට එකාන්තයෙන් මනා ලැබීමෙකි. යම්බඳු අපට මෙබඳු භික්ෂුහු වස් එළඹියාහු ද මෙයින් පෙර අපට කලණසැහැවී ඇති සිල්වත් මේ මහණුන් වැනි භික්ෂුහු වස් නො එළඹියාහු යැ" යි කීහු. එවිට යම්බඳු බොජුන් භික්ෂුනට දෙත් ද එබඳු බොජුන් තුටු නො වළඳිති, මාපියනට නො දෙති, අමුදරුවනට නො දෙති, දස් කම්කරු පුරිස්නට නො දෙති, මිත්‍රාමාත්‍යයනට නො දෙති, නැසහලේ නැයනට නො දෙත්. යම්බඳු දැ භික්ෂුනට දෙත් ද එබඳු කැ යුතු දැ රස වීදිය යුතු දැ පිය යුතු දැ තුටු නො බොති. මාපියනට නොදෙති, අමුදරුවනට නො දෙති, දස්කම්කරු පුරිස්නට නො දෙති, මිත්‍රාමාත්‍යයනට නො දෙති, නැසහලේ නැයනට නොදෙත්.

8. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු සිරිපැහැ ඇතියෝ පිරුණු ඉඳුරන් ඇතියෝ පයන් මුවපැහැ ඇතියෝ වෙසෙසින් පහන් සිටිපැහැ ඇතියෝ වූහ. වස් වැස නිම වූ භික්ෂුන් භාග්‍යාවතන් දක්නට යෑම යැ යන තෙල සිරිත පුරුද්දෙන් මැ යි. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු වස් වැස නිමවූවාහු වස් තෙමස ඇවැමෙන් සෙනසුන් කැන්පත් කොට පා සිවුරු ගෙන විසල්පුර යම් තැනෙක ද එහි ගියහ. පිළිවෙළින් විසල්පුර මහවන කුළාරහල බුදුහු යම් තැනෙක ද එහි එළඹියහ. එළඹ බුදුන් වැඳ එකත් පසෙකැ හුන්හ.

9. එසමයෙහි වනාහි දිශාවන්හි වස් වූසු භික්ෂුහු කාග වූවාහු රළු සිරි ඇතියාහු දුර්වර්ණ වූවාහු හටගත්පවුවන් පැහැ ඇතියාහු ඉල්පිඨිය තහරින් යුතු සිරි ඇතියාහු වෙති. වග්ගවුද්ධරිය භික්ෂුහු වනාහි පැහැපත් සිරි ඇතියාහු පිරුණු ඉඳුරන් ඇතියාහු පසන් මුවපැහැ ඇතියාහු වෙසෙසින් පහන් සිටිපැහැ ඇතියාහු වෙති. ආගන්තුක භික්ෂුන් සමඟ පිළිසඳර කිරීම යැ යන තෙල සිරිත භාග්‍යාවත් බුදුවරුන්ගේ පුරුද්දෙන් මැ යි.

පාචිකයාපාළි භික්ඛුච්ඡෙදා

10. අර්ථ චො භගවා වග්ගචූළභිථියෙ භික්ඛු එතදවොච: “කච්චි භික්ඛවෙ ඛමනීයං කච්චි යාපනීයං කච්චි සමග්ගා සමමොදමානා අච්චදමානා එංසුකං වසං වසිත්ථ, න ච පිණ්ඩකෙන කිලමිත්ථා”ති. ඛමනීයං භගවා යාපනීයං භගවා සමග්ගා ච මයං හතෙන සමමොදමානා අච්චදමානා එංසුකං වසං වසිමහා න ච පිණ්ඩකෙන කිලමිමහාති. ජානනනාපි තථාගතා පුච්ඡන්ති. ජානනනාපි න පුච්ඡන්ති. කාලං වීදිඤා පුච්ඡන්ති කාලං වීදිඤා න පුච්ඡන්ති. අත්ථසංභිතං තථාගතා පුච්ඡන්ති, නො අනත්ථසංභිතං, අනත්ථසංභිතෙ සෙත්ථසානො තථාගතානං, ද්විභාකාරෙහි බුද්ධා භගවතො භික්ඛු පටිපුච්ඡන්ති. ධම්මං චා දෙසිස්සං ම සාවකානං චා සික්ඛාපදං පඤ්ඤාපෙක්ඛාමා”ති.

11. අර්ථ චො භගවා වග්ගචූළභිථියෙ භික්ඛු එතදවොච: “යථා කථං පන තුලෙහ භික්ඛවෙ සමග්ගා සමමොදමානා අච්චදමානා එංසුකං වසං වසිත්ථ, න ච පිණ්ඩකෙන කිලමිත්ථා”ති. අර්ථ චො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං, කච්චි පන චො භික්ඛවෙ භුත්තති. භුතං භගවාති. චිගර්හි බුද්ධා භගවා - පෙ - කථං හි නාම තුලෙහ භික්ඛවෙ උදරස්ස කාරණං හිභිතං අසුඤ්ඤාසුඤ්ඤාසු උත්තරිමනුස්සධම්මස්ස වණ්ණං භාසිස්සාථ. තෙන භික්ඛවෙ අපසන්නානං චා පසාදය - පෙ - එවික්ඛු පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු අනුපසම්පන්නස්ස උත්තරිමනුස්සධම්මං ආරොවෙය්‍ය භුත්තස්මිං පාචිකය”න්ති.

12. යොපනාති: යො යාදිසො - පෙ - භික්ඛුති - පෙ - අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිපෙතො භික්ඛුති. අනුපසම්පන්නො නාම භික්ඛුඤ්ඤා භික්ඛුතිඤ්ඤා යපෙත්වා අවසෙසො අනුපසම්පන්නො නාම.

13. උත්තරිමනුස්සධම්මො නාම: ක්කානං චිමොකෙඛා සමාධි සමාපාති ඤාණදස්සනං මග්ගභාවනා ඵලසච්ඡිකිට්ඨියා කිලෙසප්පභානං චිතීරණතා චිත්තස්ස පුඤ්ඤාගාරෙ අභිරතී. ක්කානන්ති පයමං ක්කානං දුතියං ක්කානං තතියං ක්කානං චතුත්ථං ක්කානං. චිමොකෙඛාති පුඤ්ඤාතො චිමොකෙඛා අනිච්ඡෙතො චිමොකෙඛා අපපණ්හිතො චිමොකෙඛා. සමාධිති පුඤ්ඤාතො සමාධි අනිච්ඡෙතො සමාධි අපපණ්හිතො සමාධි. සමාපතතීති පුඤ්ඤාතො සමාපතතී අනිච්ඡතො සමාපතතී අපපණ්හිතො සමාපතතී. ඤාණදස්සනන්ති

10. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වග්ගුද්දකිරිය භික්ෂූන්ට මෙය වදළු සේක. කීමෙක් ද මහණෙනි, ඉවසිය හැකි ද? කීම යැපිය හැකි ද? කීම සමගි වැ සතුටු සිතැති වැ විවාද නැති වැ පහසුවෙන් වස් වුසුවහු ද? පිණ්ඩයෙන් නොද ක්ලාන්ත වුවහු ද යි. ඉවසිය හැකි ය භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යැපිය හැකි යැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස. වහන්ස, ඇපි වනාහි සමගි වැ සතුටු සිතැති වැ විවාද නැති වැ පහසුවෙන් වස් වුසුමහ. පිණ්ඩයෙන් නොද මිරිකුණමහ. තථාගතයෝ දනිමිනුත් විවාරති. දනිමිනුත් නො විවාරති, කල් දන විවාරති, කල් දන නො විවාරති. තථාගතයෝ අර්ථසහිතයක් විවාරති, අනර්ථසහිතය නො විවාරත්. අනර්ථ සහිතයෙහි තථාගතයන්ගේ සෙතසාතය වෙයි. භාග්‍යවත් බුදුවරු 'ධර්මය හෝ දෙසමහ, ශ්‍රාවකයනට සිකපද හෝ පනවමහ' යි දෙ අයුරෙකින් මහණුන් විවාරත්.

11. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වග්ගුද්දකිරිය භික්ෂූන්ට මෙය වදළු සේක. කෙසේ නම් මහණෙනි, තෙපි සමගි වැ සතුටු සිතැති වැ විවාද නැති වැ පහසුවෙන් වස් වුසුවහු ද? අහරින් නොද ක්ලාන්ත වුසුවහු ද යි. එකල්හි ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන්ට මෙකරුණ සැලකළහ: කීමෙක් ද මහණෙනි, (එය) තොප පිළිබැඳි වුවෙක් ද? භාග්‍යවතුන් වහන්ස, වුවෙකි. භාග්‍යවත් බුදුහු හැරුණු...කෙසේ නම් මහණෙනි, තෙපි උදරය කරණ කොට ගෙන ගිහියනට උනුන්ගේ උතුරුමිනිස්දහමහි ගුණ කීවහු ද? මහණෙනි, මෙය අප්‍රයත්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි.... මහණෙනි, මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසවු:

"යම් මහණෙක් අනුපසම්පන්නට උතුරුමිනිස්දම් ඇරොස්ත්තේ නම් විදාමානායෙහි පවිති වේ" යයි.

12. යොපනා: යම්, යම්බදු...භික්ෂු... මෙතෙම මේ අරුතෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි. අනුපසම්පන්න නම්: මහණ ද මෙහෙණ ද තබා අවශෙෂ වූයේ අනුපසම්පන්න නම් වේ.

13. උත්තරිමනුස්සධම්ම නම්: ධ්‍යාන යැ විමොක්ෂ යැ සමාධි යැ සමාපත්ති යැ ඥානදර්ශන යැ මාර්ගභාවනා යැ ඵලප්‍රත්‍යක්ෂකරණ යැ ක්ලෙශප්‍රහාණ යැ චිත්තයාගේ චිතිවරණය යැ ගුණානුගතයෙහි අභිරුහි යි. ධ්‍යානා යනු: ප්‍රථමධ්‍යාන යැ ද්විතීයධ්‍යාන යැ තෘතීයධ්‍යාන යැ චතුර්ථ ධ්‍යානය යි. විමොක්ෂ යනු: ගුණානුගතවිමොක්ෂ යැ අනිමිත්තවිමොක්ෂ යැ අප්‍රණිහිත විමොක්ෂ යි සමාධි යනු: ගුණානුගත සමාධි යැ අනිමිත්ත සමාධි යැ අප්‍රණිහිත සමාධි යි. සමාපත්ති යනු ගුණානුගත සමාපත්ති යැ අනිමිත්ත සමාපත්ති යැ අප්‍රණිහිත සමාපත්ති යි ඥානදර්ශන යනු: ත්‍රිවිද්‍යා යි.

කිංසො විජජා. මගගහාවනාති වතතාරො සතිපට්ඨානා. වතතාරො සමමපට්ඨානා වතතාරො ඉද්ධිපාද පඤ්චිකද්වයාති පඤ්චිකද්වයාති සත්තං ඛොජ්ඣායා අරියො අට්ඨකිකො මග්ගො. ඵලසච්ඡිකිරියාති සොකාපක්ඛි-ඵලස්ස සච්ඡිකිරියා සකදගාමිඵලස්ස සච්ඡිකිරියා අනාගාමිඵලස්ස සච්ඡිකිරියා අරහත්තස්ස¹ සච්ඡිකිරියා. කිලෙසජාහානනාති රාගස්ස පහානං දෙසස්ස පහානං මොහස්ස පහානං. චිත්තිවරණතා විතතස්සාති රාගා විතතං චිත්ති-වරණතා දෙසා විතතං චිත්තිවරණතා මොහා විතතං චිත්තිවරණතා සුඤ්ඤාගාරෙ අභිරතීති පටමෙන ක්කානෙන සුඤ්ඤාගාරෙ අභිරතී, දුතියෙන ක්කානෙන සුඤ්ඤාගාරෙ අභිරතී, තතියෙන ක්කානෙන සුඤ්ඤාගාරෙ අභිරතී. චතුසෙන ක්කානෙන සුඤ්ඤාගාරෙ අභිරතී.

14. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නස්ස පටමං ක්කානං සමාපජ්ජිතාති හණන්තස්ස ආපක්ඛි පාචිකස්සය්‍ය. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නස්ස පටමං ක්කානං සමාපජ්ජාමීති හණන්තස්ස ආපක්ඛි පාචිකස්සය්‍ය. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නස්ස පටමං ක්කානං සමාපන්නොති හණන්තස්ස ආපක්ඛි පාචිකස්සය්‍ය. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නස්ස පටමස්ස ක්කානස්ස ලාභිමහිති හණන්තස්ස ආපක්ඛි පාචිකස්සය්‍ය. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නස්ස පටමස්ස ක්කානස්ස වසිමහිති හණන්තස්ස ආපක්ඛි පාචිකස්සය්‍ය. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නස්ස පටමං ක්කානං සච්ඡිකතං මයාති හණන්තස්ස ආපක්ඛි පාචිකස්සය්‍ය.

15. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නස්ස දුතියං ක්කානං - පෙ - තතියං ක්කානං - පෙ - චතුසං ක්කානං සමාපජ්ජි - පෙ - සමාපජ්ජාමි - පෙ - සමාපන්නො - පෙ - චතුසස්ස ක්කානස්ස ලාභිමහි - පෙ - වසිමහි - පෙ - චතුසං ක්කානං සච්ඡිකතං මයාති හණන්තස්ස ආපක්ඛි පාචිකස්සය්‍ය.

16. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නස්ස සුඤ්ඤතං විමොක්ඛං - පෙ - අනිමිත්තං විමොක්ඛං - පෙ - අප්පඤ්චිතං විමොක්ඛං - පෙ - සුඤ්ඤතං සමාධිං - පෙ - අනිමිත්තං සමාධිං - පෙ - අප්පඤ්චිතං සමාධිං සමාපජ්ජි - පෙ - සමාපජ්ජාමි - පෙ - සමාපන්නො - පෙ - අප්පඤ්චිතස්ස සමාධිස්ස ලාභිමහි - පෙ - වසිමහි - පෙ - අප්පඤ්චිතො සමාධි සච්ඡිකතො මයාති හණන්තස්ස ආපක්ඛි පාචිකස්සය්‍ය.

1. අරහත්ඵලස්ස - මඡ්ඡං.

මාර්ගභාවනා යනු: සතරසතිපට්ඨාන යැ සතර සමාක්ප්‍රධාන යැ සතර සෘද්ධිපාද යැ පඤ්චවන්දිය යැ පඤ්චබල යැ සජ්තබොධාධිග යැ ආයතීඤ්ඤාධිග මාර්ග යි. ඵලප්‍රත්‍යක්ෂකාරණ යනු: ප්‍රොකාපත්තිඵලය ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම යැ සන්‍යාදගාමීඵලය ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම යැ අනාගාමීඵලය ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම යැ අර්හත්ඵලය ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම යි. ක්ලෙශප්‍රභාණ යනු: රාගයාගේ ප්‍රභාණ යැ ද්වේෂයාගේ ප්‍රභාණ යැ මොහයාගේ ප්‍රභාණ යි. චිත්තයාගේ චිතීවරණතා යනු: රාගයෙන් සිත වෙසෙසින් වැළකුණු බව යැ ද්වේෂයෙන් සිත වෙසෙසින් වැළකුණු බව යැ මොහයෙන් සිත වෙසෙසින් වැළකුණු බව යි, ශූන්‍යාගාරයෙහි අභිරුක්ති යනු: පළමුවන ධ්‍යානයෙන් ශූන්‍යාගාරයෙහි ඇලීම යැ දෙවන ධ්‍යානයෙන් ශූන්‍යාගාරයෙහි ඇලීම යැ තෙවන ධ්‍යානයෙන් ශූන්‍යාගාරයෙහි ඇලීම යැ සතරවන ධ්‍යානයෙන් ශූන්‍යාගාරයෙහි ඇලීම යි.

14. ආරොවෙය්‍ය යනු: පුරමධ්‍යානයට සමවැදීම් යි අනුපසපනක්භට බණන්තනුට පවිති ඇවැත් වේ. ආරොවෙය්‍ය යනු: පුරමධ්‍යානයට සමවදිම් යි අනුපසපනක්භට කියන්නනුට පවිති ඇවැත් වේ. ආරොවෙය්‍ය යනු: පුරමධ්‍යානයට සමවදින්නෙම් වෙමැ යි අනුපසපනක්භට කියන්නනුට පවිති ඇවැත් වේ. ආරොවෙය්‍ය යනු: පුරමධ්‍යානය ලැබුවෙම් වෙමැ යි අනුපසපනක්භට කියන්නනුට පවිති ඇවැත් වේ. ආරොවෙය්‍ය යනු: පුරමධ්‍යානය වශීකෘතයෙම් වෙමැ යි අනුපසපනක්භට කියන්නනුට පවිති ඇවැත් වේ. ආරොවෙය්‍ය යනු: මා විසින් පුරමධ්‍යානය පසක් කරන ලදැ යි අනුපසපනක්භට බණන්තනුට පවිති ඇවැත් වේ.

15. ආරොවෙය්‍ය යනු: ද්විතීයධ්‍යානයට ... තෘතීයධ්‍යානයට ... චතුර්ථධ්‍යානයට සමවැදීම් ... සමවදිම් ... සමවදින්නෙම් වෙමි ... චතුර්ථධ්‍යානය ලැබුවෙම් වෙමි ... වශීකෘතයෙම් වෙමි ... මා විසින් චතුර්ථධ්‍යානය පසක් කරන ලදැ යි අනුපසපනක්භට බණන්තනුට පවිති ඇවැත් වේ.

16. ආරොවෙය්‍ය යනු: ශූන්‍යාවීමොක්ෂයට ... අනිම්ත්ත වීමොක්ෂයට ... අප්‍රණිහිතවීමොක්ෂයට ... ශූන්‍යාතසමාධියට ... අනිම්ත්තසමාධියට ... අප්‍රණිහිතසමාධියට සමවැදීම් ... සමවදිම් ... සමවදින්නෙම් වෙමි ... අප්‍රණිහිතසමාධිය ලැබුවෙම් වෙමි ... වශීකෘතයෙම් වෙමි ... මා විසින් අප්‍රණිහිතසමාධිය ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන ලදැ යි අනුපසපනක්භට කියන්නනුට පවිති ඇවැත් වේ.

පාවික්‍යයාලි හිතවුච්භවෙයා

17. ආරොවෙයායාති අනුපසම්පන්නාසු සුඤ්ඤතං සමාපත්තිං - පෙ - අනිමිත්තං සමාපත්තිං - පෙ - අප්පඤ්ඡිතං සමාපත්තිං සමාපජ්ජිං - පෙ - සමාපජ්ජාමි - පෙ - සමාපන්නො - පෙ - අප්පඤ්ඡිතාය සමාපත්තියා ලාභිමහි - පෙ - වසිමහි - පෙ - අප්පඤ්ඡිතා සමාපත්ති සවජ්ඣකතා මයාති භණ්ණකස ආපත්ති පාවිත්තියසු.

18. ආරොවෙයායාති අනුපසම්පන්නාසු තිසෙසා චිජ්ජා සමාපජ්ජිං - පෙ - සමාපජ්ජාමි - පෙ - සමාපන්නො - පෙ - තිසෙසා චිජ්ජානං ලාභිමහි - පෙ - වසිමහි - පෙ - තිසෙසා චිජ්ජා සවජ්ඣකතා මයාති භණ්ණකස ආපත්ති පාවිත්තියසු.

19. ආරොවෙයායාති අනුපසම්පන්නාසු චක්ඛාරො සතිපට්ඨානෙ - පෙ - චක්ඛාරො සමුත්ථායානෙ - පෙ - චක්ඛාරො ඉද්ධිපාදෙ සමාපජ්ජිං - පෙ - සමාපජ්ජාමි - පෙ - සමාපන්නො - පෙ - චතුත්තං ඉද්ධිපාදානං ලාභිමහි - පෙ - වසිමහි - පෙ - චක්ඛාරො ඉද්ධිපාද සවජ්ඣකතා මයාති භණ්ණකස ආපත්ති පාවිත්තියසු.

20. ආරොවෙයායාති අනුපසම්පන්නාසු පඤ්චිත්තියාති - පෙ - පඤ්චි - බලාති සමාපජ්ජිං - පෙ - සමාපජ්ජාමි - පෙ - සම පන්නො - පෙ - පඤ්චිත්තං බලානං ලාභිමහි - පෙ - වසිමහි - පෙ - පඤ්චිබලාති සවජ්ඣකතා නි මයාති භණ්ණකස ආපත්ති පාවිත්තියසු.

21. ආරොවෙයායාති අනුපසම්පන්නාසු සත්ත බොජ්ඣංගෙහි සමා - පජ්ජිං - පෙ - සාමපජ්ජාමි - පෙ - සමාපන්නො - පෙ - සත්තං බොජ්ඣංගානං ලාභිමහි - පෙ - වසිමහි - පෙ - සත්තබොජ්ඣංගා සච්ඡිකතා මයාති භණ්ණකස ආපත්ති පාවිත්තියසු.

22. ආරොවෙයායාති අනුපසම්පන්නාසු අරියං අට්ඨංගිකං මග්ගං සමාපජ්ජිං - පෙ - සමාපජ්ජාමි - පෙ - සමාපන්නො - පෙ - අරියසු අට්ඨංගිකසු මග්ගසු ලාභිමහි - පෙ - වසිමහි - පෙ - අරියො අට්ඨංගිකො මග්ගො සච්ඡිකතො මයාති භණ්ණකස ආපත්ති පාවිත්තියසු.

23. ආරොවෙයායාති අනුපසම්පන්නාසු සොකාපත්තිඵලං - පෙ - සකදගාමිඵලං - පෙ - අනාගාමිඵලං - පෙ - අරහත්තං සමාපජ්ජිං - පෙ - සමාපජ්ජාමි - පෙ - සමාපන්නො - පෙ - අරහත්තසු ලාභිමහි - පෙ - වසිමහි - පෙ - අරහත්තං සච්ඡිකතං මයාති භණ්ණකස ආපත්ති පාවිත්තියසු.

17. ආරොවෙය්‍ය යනු: අන්‍යතසමාපත්තියට ... අනිච්ඡා-සමාපත්තියට ... අප්‍රණිහිතසමාපත්තියට සමවැදීම් ... සමවදිම් ... සමවදින්තෙම් වෙම් ... අප්‍රණිහිතසමාපත්තිය ලැබුවෙම් වෙම් ... වශීකෘතයෙම් වෙම් ... මා විසින් අප්‍රණිහිතසමාපත්තිය පසක් කරන ලද්දේ අනුපසපනක්භට කියන්නාහුට පවිති ඇවැත් වේ.

18. ආරොවෙය්‍ය යනු: ත්‍රිවිද්‍යාවනට සමවැදීම් ... සමවදිම් ... සමවදින්තෙම් වෙම් ... ත්‍රිවිද්‍යාවන් ලැබුවෙම් වෙම් ... වශීකෘතයෙම් වෙම් ... මා විසින් ත්‍රිවිද්‍යාවෝ පසක් කරන ලද්දේ අනුපසපනක්භට කියන්නාහුට පවිති ඇවැත් වේ.

19. ආරොවෙය්‍ය යනු: සතර සතිපට්ඨානග්‍යනට ... සතර සමාක් ප්‍රධානග්‍යනට ... සතර සෘද්ධිපාදග්‍යනට සමවැදීම් ... සමවදිම් ... සමවදින්තෙම් වෙම් ... සතර සෘද්ධිපාදග්‍යන් ලැබුවෙම් වෙම් ... වශීකෘතයෙම් වෙම් ... මා විසින් සතර සෘද්ධිපාදග්‍යෝ පසක් කරන ලද්දේ අනුපසපනක්භට කියන්නාහුට පවිති ඇවැත් වේ.

20. ආරොවෙය්‍ය යනු: පඤ්චන්ද්‍රියනට ... පඤ්චබලග්‍යනට සමවැදීම් ... සමවදිම් ... සමවදින්තෙම් වෙම් ... පඤ්චබලග්‍යන් ලැබුවෙම් වෙම් ... වශීකෘතයෙම් වෙම් ... මා විසින් පඤ්චබලග්‍යෝ ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන ලද්දේ අනුපසපනක්භට බණන්නාහුට පවිති ඇවැත් වේ.

21. ආරොවෙය්‍ය යනු: සප්තබ්‍යොධ්‍යාභිග්‍යනට සමවැදීම් ... සමවදිම් ... සමවදින්තෙම් වෙම් ... සප්තබ්‍යොධ්‍යාභිග්‍යන් ලැබුවෙම් වෙම් ... වශීකෘතයෙම් වෙම් ... මා විසින් සප්තබ්‍යොධ්‍යාභිග්‍යෝ ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන ලද්දේ අනුපසපනක්භට බණන්නාහුට පවිති ඇවැත් වේ.

22. ආරොවෙය්‍ය යනු: ආයාසිඅෂ්ටාභිගික මාර්ගයට සමවැදීම් ... සමවදිම් ... සමවදින්තෙම් වෙම් ... ආයාසිඅෂ්ටාභිගිකමාර්ගය ලැබුවෙම් වෙම් ... වශීකෘතයෙම් වෙම් ... මා විසින් ආයාසි අෂ්ටාභිගිකමාර්ගය පසක් කරන ලද්දේ යැයි අනුපසපනක්භට බණන්නාහුට පවිති ඇවැත් වේ.

23. ආරොවෙය්‍ය යනු: සොවත්පලයට ... සෙදගැම්පලයට ... අනගැම්පලයට ... රාත්තපලයට සමවැදීම් ... සමවදිම් ... සමවදින්තෙම් වෙම් ... රාත්තපල ලැබුවෙම් වෙම් ... වසභ කෙළෙම් වෙම් ... මා විසින් රාත්තපල පසක් කරන ලද්දේ අනුපසපනක්භට බණන්නාහුට පවිති ඇවැත් වේ.

පාච්ඤායපාළි හික්කවිභංගයා,

24. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නස්ස රාගා මෙ වතො -පෙ- දෙසො මෙ වතො -පෙ- මොහා මෙ වතො වතො චුතො පභිනො පටිනිස්සංඨො උකෙඛටිතො සමුකෙඛටිතොති හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඤියස්ස.

25. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නස්ස රාගා මෙ වීර්‍යං චීරීවරණං -පෙ- දෙසා මෙ වීර්‍යං චීරීවරණං -පෙ- මොහා මෙ වීර්‍යං චීරීවරණන්ති හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඤියස්ස.

26. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නස්ස සුඤ්ඤාගාරෙ පට්ඨං ඤානං -පෙ- දුතියං ඤානං -පෙ- තතියං ඤානං -පෙ- චතුත්ථං ඤානං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- සුඤ්ඤාගාරෙ චතුත්ථස්ස ඤානස්ස ලාභීලග්ගි -පෙ- වසීලග්ගි -පෙ- සුඤ්ඤාගාරෙ චතුත්ථං ඤානං සච්ඡිකතං මයාති හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඤියස්ස.

27. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නස්ස පට්ඨංඤා ඤානං දුතියංඤා ඤානං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- පට්ඨස්ස ච ඤානස්ස දුතියස්ස ච ඤානස්ස ලාභීලග්ගි -පෙ- වසීලග්ගි -පෙ- පට්ඨංඤා ඤානං දුතියංඤා ඤානං සච්ඡිකතං මයාති හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඤියස්ස.

28. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නස්ස පට්ඨංඤා ඤානං තතියංඤා ඤානං -පෙ- පට්ඨංඤා ඤානං චතුත්ථංඤා ඤානං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- පට්ඨස්ස ච ඤානස්ස චතුත්ථස්ස ච ඤානස්ස ලාභීලග්ගි -පෙ- වසීලග්ගි -පෙ- පට්ඨංඤා ඤානං චතුත්ථංඤා ඤානං සච්ඡිකතං මයාති හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඤියස්ස.

29. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නස්ස පට්ඨංඤා ඤානං සුඤ්ඤානංඤා විමොක්ඛං -පෙ- අනිච්ඤානංඤා විමොක්ඛං -පෙ- අප්පණ්ණිතංඤා විමොක්ඛං -පෙ- සුඤ්ඤානංඤා සමාධිං -පෙ- අනිච්ඤානංඤා සමාධිං -පෙ- අප්පණ්ණිතංඤා සමාධිං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- පට්ඨස්ස ච ඤානස්ස අප්පණ්ණිතස්ස ච සමාධිස්ස ලාභීලග්ගි -පෙ- වසීලග්ගි -පෙ- පට්ඨංඤා ඤානං අප්පණ්ණිතො ච සමාධි සච්ඡිකතො මයාති හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඤියස්ස.

24. ආරොවෙය්‍ය යනු: මා විසින් රාගය ත්‍යක්ත යැ ... මා විසින් ද්වේෂය ත්‍යක්ත යැ ... මා විසින් මොහය ත්‍යක්ත යැ වාන්ත යැ චූක්ත යැ පුභිණ්‍ය යැ බැහැර කරන ලද්දේ යැ තැනි ගන්වා පලවා හරින ලද්දේ යැ මොනොවට තැනි ගන්වා පලවා හරින ලද්දේ යැ යි අනුපසපනක්භට බණන්තනුට පවිති ඇවැත් වේ.

25. ආරොවෙය්‍ය යනු: මාගේ සිත රාගයෙන් වෙසෙසින් වැළැකිණ ...මාගේ සිත ද්වේෂයෙන් වෙසෙසින් වැළැකිණ... මාගේ සිත මොහයෙන් වෙසෙසින් වැළැකිණ යි අනුපසපනක්භට බණන්තනුට පවිති ඇවැත් වේ.

26. ආරොවෙය්‍ය යනු: ශුන්‍යාගාරයෙහි ප්‍රථමධ්‍යානයට ... ද්විතීය ධ්‍යානයට ...තෘතීයධ්‍යානයට ...චතුර්ත්ථධ්‍යානයට සමවැදිම් ...සමවදිම් ...සමවදින්නෙම් වෙම් ...ශුන්‍යාගාරයෙහි චතුර්ථධ්‍යානය ලැබුවෙම් වෙම් ...වසඟ කෙළෙම් වෙම් ...ශුන්‍යාගාරයෙහි මා විසින් චතුර්ත්ථධ්‍යානය පසක් කරන ලද්දේ යැ යි අනුපසපනක්භට බණන්තනුට පවිති ඇවැත් වේ.

27. ආරොවෙය්‍ය යනු: ප්‍රථමධ්‍යානයට ද ද්විතීයධ්‍යානයට ද සම වැදිම් ...සමවදිම් ...සමවදින්නෙම් වෙම් ...ප්‍රථමධ්‍යානය ද ද්විතීය-ධ්‍යානය ද ලැබුවෙම් වෙම් ... වශිෂ්ඨයෙහි වෙම් ... මා විසින් ප්‍රථමධ්‍යානය ද ද්විතීයධ්‍යානය ද පසක් කරන ලද්දේ යි අනුපසපනක්භට බණන්තනුට පවිති ඇවැත් වේ.

28. ආරොවෙය්‍ය යනු: ප්‍රථමධ්‍යානයට ද තෘතීයධ්‍යානයට ද... ප්‍රථමධ්‍යානයට ද චතුර්ත්ථධ්‍යානයට ද සමවැදිම් ... සමවදිම් ... සම වදින්නෙම් වෙම් ...ප්‍රථමධ්‍යානය ද චතුර්ථධ්‍යානය ද ලැබුවෙම් වෙම් ...වසඟ කෙළෙම් වෙම් ...මා විසින් ප්‍රථමධ්‍යානය ද චතුර්ථධ්‍යානය ද පසක් කරන ලද්දේ යි අනුපසපනක්භට කියන්නනුට පවිති ඇවැත් වේ.

29. ආරොවෙය්‍ය යනු: ප්‍රථමධ්‍යානයට ද ශුන්‍යතවීමොක්ෂයට ද ...අනිමිත්තවීමොක්ෂයට ද ...අප්‍රණිතිතවීමොක්ෂයට ද ...ශුන්‍යත සමා-ධියට ද ...අනිමිත්තසමාධියට ද ...අප්‍රණිතිතසමාධියට ද සමවැදිම් ...සමවදිම් ... සමවදින්නෙම් වෙම් ... ප්‍රථම ධ්‍යානය ද ... අප්‍රණිතිත සමාධිය ද ලැබුවෙම් වෙම් ... වසඟ කෙළෙම් වෙම් ... මා විසින් ප්‍රථමධ්‍යානය ද ...අප්‍රණිතිතසමාධිය ද පසක් කරන ලද්දේ යැ යි අනුපසපනක්භට කියන්නනුට පවිති ඇවැත් වේ.

30. ආරොචෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නස්ස පඨමඤ්චි කුමානං සුඤ්ඤතඤ්චි සමාපත්තිං -පෙ- අනිථිතතඤ්චි සමාපත්තිං -පෙ- අප්පඤ්චිතතඤ්චි සමාපත්තිං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනෙතො -පෙ- පඨමස්ස ච කුමානස්ස අප්පඤ්චිතාය ච සමාපත්තියා ලාභීමිති -පෙ- වසීමිති -පෙ- පඨමඤ්චි කුමානං අප්පඤ්චිතා ච සමාපත්ති සච්ඡිකතා මයාති හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඡන්ද්‍යස්ස.

31. ආරොචෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නස්ස පඨමඤ්චි කුමානං තිස්සො ච විජ්ජා සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනෙතො -පෙ- පඨමස්ස ච කුමානස්ස තිස්සන්තඤ්චි විජ්ජානං ලාභීමිති -පෙ- වසීමිති -පෙ- පඨමඤ්චි කුමානං තිස්සො ච විජ්ජා සච්ඡිකතා මයාති හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඡන්ද්‍යස්ස.

32. ආරොචෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නස්ස පඨමඤ්චි කුමානං වත්තාරො ච සතිපට්ඨානෙ -පෙ- වත්තාරො ච සමුම්පට්ඨානෙ -පෙ- වත්තාරො ච ඉද්ධිපාදෙ සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනෙතො -පෙ- පඨමස්ස ච කුමානස්ස චතුර්තඤ්චි ඉද්ධිපාදානං ලාභීමිති -පෙ- වසීමිති -පෙ- පඨමඤ්චි කුමානං වත්තාරො ච ඉද්ධිපාද සච්ඡිකතා මයාති හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඡන්ද්‍යස්ස.

33. ආරොචෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නස්ස පඨමඤ්චි කුමානං පඤ්ච ච ඉන්ද්‍රියානි -පෙ- පඤ්ච ච බලානි සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනෙතො -පෙ- පඨමස්ස ච කුමානස්ස පඤ්චන්තඤ්චි බලානං ලාභීමිති -පෙ- වසීමිති -පෙ- පඨමඤ්චි කුමානං පඤ්ච ච බලානි සච්ඡිකතානි මයාති හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඡන්ද්‍යස්ස.

34. ආරොචෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නස්ස පඨමඤ්චි කුමානං සත්ත ච ඛොජ්ඣබ්බෙ සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනෙතො -පෙ- පඨමස්ස ච කුමානස්ස සත්තන්තඤ්චි ඛොජ්ඣබ්බානං ලාභීමිති -පෙ- වසීමිති -පෙ- පඨමඤ්චි කුමානං සත්ත ච ඛොජ්ඣබ්බා සච්ඡිකතා මයාති හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඡන්ද්‍යස්ස.

35. ආරොචෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නස්ස පඨමඤ්චි කුමානං අරියඤ්චි අට්ඨබ්බිකං මග්ගං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනෙතො -පෙ- පඨමස්ස ච කුමානස්ස අරියස්ස ච අට්ඨබ්බිකස්ස මග්ගස්ස ලාභීමිති -පෙ- වසීමිති -පෙ- පඨමඤ්චි කුමානං අරියො ච අට්ඨබ්බිකො මග්ගො සච්ඡිකතො මයාති හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඡන්ද්‍යස්ස.

30. ආරොවෙය්‍ය යනු: ප්‍රථමධ්‍යානයට ද ඉන්‍යාතසමාපත්තියට ද ...අනිමිත්තසමාපත්තියට ද ...අප්‍රණිතිසමාපත්තියට ද සමවැදීම් ...සමවදිම් ...සමවදින්තෙමි වෙමි ...ප්‍රථමධ්‍යානය ද ...අප්‍රණිති සමාපත්තිය ද ලැබුවෙමි වෙමි ... වසඟ කෙළෙමි වෙමි ... මා විසින් ප්‍රථමධ්‍යානය ද ...අප්‍රණිතිසමාපත්තිය ද පසක් කරන ලද්දේ යි අනුපසපනක්භව ඛණන්තනුට පච්ඡි ඇවැත් වෙ.

31. ආරොවෙය්‍ය යනු: ප්‍රථමධ්‍යානයට ද ත්‍රිවිද්‍යාවනට ද සමවැදීම් ...සමවදිම් ...සමවදින්තෙමි වෙමි ...ප්‍රථමධ්‍යානය ද ත්‍රිවිද්‍යාවන් ද ලැබුවෙමි වෙමි ... වසඟ කෙළෙමි වෙමි ... මා විසින් ප්‍රථම ධ්‍යානය ද ත්‍රිවිද්‍යාවෝ ද පසක් කරන ලද්දේ යි අනුපසපනක්භව කියන්තනුට පච්ඡි ඇවැත් වෙ.

32. ආරොවෙය්‍ය යනු: ප්‍රථමධ්‍යානයට ද සතර සතිපට්ඨානයනට ද ...සතර සමාක් ප්‍රධානයනට ද ... සතර සාද්ධිපාදයනට ද සමවැදීම් ...සමවදිම් ... සමවදින්තෙමි වෙමි ... ප්‍රථමධ්‍යානය ද ... සතර සාද්ධිපාදයන් ද ලැබුවෙමි වෙමි ... වසඟ කෙළෙමි වෙමි ... මා විසින් ප්‍රථමධ්‍යානය ... සතර සාද්ධිපාදයෝ ද පසක් කරන ලද්දේ යි අනුපසපනක්භව කියන්තනුට පච්ඡි ඇවැත් වෙ.

33. ආරොවෙය්‍ය යනු: ප්‍රථමධ්‍යානයට ද පඤ්චවන්දියනට ද ... පඤ්චබලයනට ද සමවැදීම් ... සමවදිම් සමවදින්තෙමි වෙමි ... ප්‍රථම ධ්‍යානය ද ... පඤ්චබලයන් ද ලැබුවෙමි වෙමි ... වසඟ කෙළෙමි වෙමි ... මා විසින් ප්‍රථමධ්‍යානය ද පඤ්චබලයෝ ද පසක් කරන ලද්දේ යි අනුපසපනක්භව කියන්තනුට පච්ඡි ඇවැත් වෙ.

34. ආරොවෙය්‍ය යනු: ප්‍රථමධ්‍යානයට ද සප්තබොධ්‍යාභිගයනට ද සමවැදීම් ... සමවදිම් ... සමවදින්තෙමි වෙමි ... ප්‍රථමධ්‍යානය ද සප්ත බොධ්‍යාභිගයන් ද ලැබුවෙමි වෙමි ... වසඟ කෙළෙමි වෙමි ... මා විසින් ප්‍රථමධ්‍යානය ද සප්තබොධ්‍යාභිගයෝ ද පසක් කරන ලද්දේ යි අනුපසපනක්භව ඛණන්තනුට පච්ඡි ඇවැත් වෙ.

35. ආරොවෙය්‍ය යනු: ප්‍රථමධ්‍යානයට ද ආයාසිඅෂ්ටාභිගික මාර්ගයට ද සමවැදීම් ... සමවදිම් ... සමවදින්තෙමි වෙමි .. ප්‍රථමධ්‍යානය ද ආයාසිඅෂ්ටාභිගික මාර්ගය ද ලැබුවෙමි වෙමි ... වසඟ කෙළෙමි වෙමි ... මා විසින් ප්‍රථමධ්‍යානයද ආයාසි අෂ්ටාභිගික මාර්ගය ද පසක් කරන ලද්දේ යි අනුපසපනක්භව කියන්තනුට පච්ඡි ඇවැත් වෙ.

පාවිතයපාළු හිතකුටිහබෙය)

36. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නාස පඨමඤ්චි කුමානං යොනා-
පකතිඵලඤ්චි - පෙ - සකදගාමීඵලඤ්චි - පෙ - අනාගාමීඵලඤ්චි - පෙ -
අරහත්තඤ්චි සමාපජ්ජි - පෙ - සමාපජ්ජාමි - පෙ - සමාපන්නො - පෙ -
පඨමස්ස ච කුමානස්ස අරහත්තස්ස ච ලාභීමහි - පෙ - වසීමහි - පෙ -
පඨමඤ්චි කුමානං අරහත්තඤ්චි සච්ඡිකතං මයානි හණන්තස්ස ආපතති
පාවිතකියසං.

37. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නාස පඨමඤ්චි කුමානං සමාපජ්ජි-
- පෙ - සමාපජ්ජාමි - පෙ - සමාපන්නො - පෙ - රාගො ච මෙ වන්තො
- පෙ - දෙසො ච මෙ වන්තො - පෙ - මොහො ච මෙ වන්තො වන්තො
මුත්තො පභින්නො පටිත්තංඥො උකෙඛට්ඨිතො සමුකෙඛට්ඨිතොනි හණන්තස්ස
ආපතති පාවිතකියසං.

38. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නාස පඨමඤ්චි කුමානං සමාපජ්ජි-
- පෙ - සමාපජ්ජාමි - පෙ - සමාපන්නො - පෙ - රාගා ච මෙ විත්තං
චිනිවරණං - පෙ - දෙසා ච මෙ විත්තං චිනිවරණං - පෙ - මොහා ච මෙ
විත්තං චිනිවරණානි හණන්තස්ස ආපතති පාවිතකියසං.

39. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නාස දුතියඤ්චි කුමානං තතියඤ්චි
කුමානං - පෙ - දුතියඤ්චි කුමානං චතුස්ඤ්චි කුමානං සමාපජ්ජි - පෙ -
සමාපජ්ජාමි - පෙ - සමාපන්නො - පෙ - දුතියස්ස ච කුමානස්ස චතුස්ස
ච කුමානස්ස ලාභීමහි - පෙ - වසීමහි - පෙ - දුතියඤ්චි කුමානං චතුස්ඤ්චි
කුමානං සච්ඡිකතං මයානි හණන්තස්ස ආපතති පාවිතකියසං.

40. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නාස දුතියඤ්චි කුමානං¹ - පෙ -
මොහා ච මෙ විත්තං චිනිවරණානි හණන්තස්ස ආපතති පාවිතකියසං.
- පෙ -

41. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නාස දුතියඤ්චි කුමානං පඨමඤ්චි
කුමානං සමාපජ්ජි - පෙ - සමාපජ්ජාමි - පෙ - සමාපන්නො - පෙ -
දුතියස්ස ච කුමානස්ස පඨමස්ස ච කුමානස්ස ලාභීමහි - පෙ - වසීමහි
- පෙ - දුතියඤ්චි කුමානං පඨමඤ්චි කුමානං සච්ඡිකතං මයානි හණන්තස්ස
ආපතති පාවිතකියසං - පෙ -

(මූලං සංඛිතං)

1. දුතියඤ්චි කුමානං සුඤ්ඤාඤ්චි විමොක්ඛං - පෙ - මර්ථය.

36. ආරොවෙය්‍ය යනු: පුරමධ්‍යානයට ද සොකාපත්තිඵලයට ද ... සකාදගාමිඵලයට ද ... අනාගාමිඵලයට ද ... අර්හත්ත්වයට ද සමවැදිම් ... සමවදිම් ... සමවදින්තෙම් වෙම් ... පුරම ධ්‍යානය ද ... අර්හත්ත්වය ද ලැබුවෙම් වෙම් ... වසභ කෙළෙම් වෙම් ... මා වීසින් පුරම ධ්‍යානය ද ... අර්හත්ත්වය ද පසක් කරන ලදු යි අනුපසපනක්භට බණන්තහුට පවිති ඇවැත් වේ.

37. ආරොවෙය්‍ය යනු: පුරමධ්‍යානයට ද සමවැදිම් ... සමවදිම් ... සමවදින්තෙම් වෙම් ... මා වීසින් රාගය ද ත්‍යක්ත යැ ... මා වීසින් ද්වේෂ ය ද ත්‍යක්ත යැ ... මා වීසින් මොහය ද ත්‍යක්ත යැ වාන්ත යැ මුක්ත යැ ප්‍රභීණ යැ බැහැර කරන ලද්දේ යැ තැත් ගන්වා පලවා හරින ලද්දේ යැ මොනවට තැති ගන්වා පලවා හරින ලද්දේ යැ යි අනුපසපනක්භට කියන්නහුට පවිති ඇවැත් වේ.

38. ආරොවෙය්‍ය යනු: පුරමධ්‍යානයට ද සමවැදිම් ... සමවදිම් ... සමවදින්තෙම් වෙම් ... රාගයෙනුදු මාගේ සිත වෙසෙසින් වැළැකිණ ... ද්වේෂයෙනුදු මාගේ සිත වෙසෙසින් වැළැකිණ ... මොහයෙනුදු මාගේ සිත වෙසෙසින් වැළැකිණැ යි අනුපසපනක්භට කියන්නහුට පවිති ඇවැත් වේ.

39. ආරොවෙය්‍ය යනු: ද්විතීයධ්‍යානයට ද තෘතීයධ්‍යානයට ද ... ද්විතීයධ්‍යානයට ද චතුර්ථධ්‍යානයට ද සමවැදිම් ... සමවදිම් ... සමවදින්තෙම් වෙම් ... ද්විතීයධ්‍යානය ද චතුර්ථධ්‍යානය ද ලැබුවෙම් වෙම් ... වසභ කෙළෙම් වෙම් ... මා වීසින් ද්විතීයධ්‍යානය ද චතුර්ථධ්‍යානය ද පසක් කරන ලදු යි අනුපසපනක්භට බණන්තහුට පවිති ඇවැත් වේ.

40. ආරොවෙය්‍ය යනු: ද්විතීයධ්‍යානයට ද ... මොහයෙනුදු මාගේ සිත වෙසෙසින් වැළැකිණැ යි අනුපසපනක්භට බණන්තහුට පවිති ඇවැත් වේ ...

41. ආරොවෙය්‍ය යනු: ද්විතීයධ්‍යානයට ද පුරම ධ්‍යානයට ද සමවැදිම් ... සමවදිම් ... සමවදින්තෙම් වෙම් ... ද්විතීයධ්‍යානය ද පුරමධ්‍යානය ද ලැබුවෙම් වෙම් ... වසභ කෙළෙම් වෙම් ... මා වීසින් ද්විතීයධ්‍යානය ද පුරමධ්‍යානය ද පසක් කරන ලදු යි අනුපසපනක්භට බණන්තහුට පවිති ඇවැත් වේ ...

(මූලය සංක්ෂිප්ත යි)

පාචිත්තියපාළි භික්ඛුච්ඡේදයා

42. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නස්ස මොහා ව මෙ විතං විනිවරණං පඨමඤ්ඤි ඤාතං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනෙය්‍යා -පෙ- මොහා ව මෙ විතං විනිවරණං පඨමස්ස ව ඤාතංස්ස ලාභීමහි -පෙ- වසීමහි -පෙ- මොහා ව මෙ විතං විනිවරණං පඨමඤ්ඤි ඤාතං සච්ඡිකතං මයාති භණ්ණනස්ස ආපත්ති පාචිත්තියස්ස -පෙ-

43. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නස්ස මොහා ව මෙ විතං විනිවරණං, දෙසා ව මෙ විතං විනිවරණානි භණ්ණනස්ස ආපත්ති පාචිත්තියස්ස -පෙ-

44. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නස්ස පඨමඤ්ඤි ඤාතං දුතියඤ්ඤි ඤාතං තතියඤ්ඤි ඤාතං චතුස්සඤ්ඤි ඤාතං සුඤ්ඤානඤ්ඤි විමොක්ඛං අනිමිත්තඤ්ඤි විමොක්ඛං අප්පණ්ණිතඤ්ඤි විමොක්ඛං සුඤ්ඤානඤ්ඤි සමාධිං අනිමිත්තඤ්ඤි සමාධිං අප්පණ්ණිතඤ්ඤි සමාධිං සුඤ්ඤානඤ්ඤි සමාපත්තියං අනිමිත්තඤ්ඤි සමාපත්තියං අප්පණ්ණිතඤ්ඤි සමාපත්තියං තිස්සො ව චිජ්ජා චන්තාරො ව සතිපට්ඨානෙ චන්තාරො ව සම්මතොධානෙ චන්තාරො ව ඉද්ධිපාදෙ පඤ්ඤා ව ඉන්ද්‍රියානි පඤ්ඤා ව බලානි සත්ත ව බොජ්ඣංගො අරියඤ්ඤි අට්ඨංගිකං මහං සොත්තාපත්තිඵලඤ්ඤි සකදගාමිඵලඤ්ඤි අනාගාමිඵලඤ්ඤි අරහත්තඤ්ඤි සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනෙය්‍යා -පෙ-¹ රාගො ව මෙ චිත්තො -පෙ- දෙසො ව මෙ චිත්තො -පෙ- මොහො ව මෙ චිත්තො චන්තො මුත්තො පභින්නො පටිත්තිස්සට්ඨො උක්ඛට්ටිතො සමුක්ඛට්ටිතො, රාගා ව මෙ විතං විනිවරණං දෙසා ව මෙ විතං විනිවරණං මොහා ව මෙ විතං විනිවරණානි භණ්ණනස්ස ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

45. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නස්ස පඨමං ඤාතං සමාපජ්ජිනි චතතුකාමො දුතියං ඤාතං සමාපජ්ජිනි භණ්ණනස්ස පටිච්ඡානනස්ස ආපත්ති පාචිත්තියස්ස න පටිච්ඡානනස්ස ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.

46. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නස්ස පඨමං ඤාතං සමාපජ්ජිනි චතතුකාමො තතියං ඤාතං -පෙ- චතුස්සං ඤාතං -පෙ- සුඤ්ඤානං විමොක්ඛං -පෙ- අනිමිත්තං විමොක්ඛං -පෙ- අප්පණ්ණිතං විමොක්ඛං -පෙ- සුඤ්ඤානං සමාධිං -පෙ- අනිමිත්තං සමාධිං -පෙ- අප්පණ්ණිතං සමාධිං -පෙ- සුඤ්ඤානං සමාපත්තියං -පෙ- අනිමිත්තං සමාපත්තියං -පෙ- අප්පණ්ණිතං සමාපත්තියං -පෙ- තිස්සො චිජ්ජා -පෙ- චන්තාරො සතිපට්ඨානෙ -පෙ-

1. සමාපනෙය්‍යා නි පදං නාස්මි මරමා ජට්ඨස්සංගිති පිටකෙ,

42. ආරෝපෙය්‍ය යනු: මොහයෙනුදු මසිත වෙසෙසින් වැළැකිණ, ප්‍රථමධ්‍යානයට ද සමවැදීම් ... සමවදිම් ... සමවදින්නෙම් වෙම් ... මොහයෙනුදු මසිත වෙසෙසින් වැළැකිණ, ප්‍රථමධ්‍යානය ද ලැබුවෙම් වෙම් ... වසභ කෙළෙම් වෙම් ... මොහයෙනුදු මසිත වෙසෙසින් වැළැකිණ, ප්‍රථමධ්‍යානය ද මා විසින් පසක් කරන ලදු යි අනුපසපනක්භට බණන්නහුට පවිති ඇවැත් වේ.

43. ආරෝපෙය්‍ය යනු: මොහයෙනුදු මසිත වෙසෙසින් වැළැකිණ, ද්වේෂයෙනුදු මසිත වෙසෙසින් වැළැකිණ යි අනුපසපනක්භට කියන්නහුට පවිති ඇවැත් වේ ...

44. ආරෝපෙය්‍ය යනු: ප්‍රථමධ්‍යානයට ද ද්විතීයධ්‍යානයට ද තෘතීයධ්‍යානයට ද චතුර්ත්ථධ්‍යානයට ද ශූන්‍යත විමොක්ෂයට ද අනිමිත්ත විමොක්ෂයට ද අප්‍රණිහිතවිමොක්ෂයට ද ශූන්‍යතසමාධියට ද අනිමිත්ත සමාධියට ද අප්‍රණිහිත සමාධියට ද ශූන්‍යත සමාපත්තියට ද අනිමිත්ත සමාපත්තියට ද අප්‍රණිහිතසමාපත්තියට ද ත්‍රිවිද්‍යාවනට ද සතර සතිපට්ඨානයනට ද සතර සමාක්ප්‍රධානයනට ද සතර සෘද්ධිපාදයනට ද පඤ්චන්ද්‍රියනට ද පඤ්චබලයනට ද සජ්ඣ බොධ්‍යභිගයනට ද ආයාසි අම්බාභිගික මාර්ගයට ද සොතාපත්තිඵලයට ද සකදගාමිඵලයට ද අනාගාමි ඵලයට ද අරහත්ඵලයට ද සමවැදීම් ... සමවදිම් ... සමවදින්නෙම් වෙම් ... රාගය ද මා විසින් ත්‍යක්ත යැ ... ද්වේෂය ද මා විසින් ත්‍යක්ත යැ .....මොහය ද මා විසින් ත්‍යක්ත යැ වෘත්ත යැ මුක්ත යැ ප්‍රහීණ යැ බැහැර කරන ලද්දේ යැ තැනි ගන්වා පලවා හරින ලද්දේ යැ මොනවට තැනි ගන්වා පලවා හරින ලද්දේ යැ රාගයෙනුදු මසිත වෙසෙසින් වැළැකිණ, ද්වේෂයෙනුදු මසිත වෙසෙසින් වැළැකිණ, මොහයෙනුදු මසිත වෙසෙසින් වැළැකිණ යි අනුපසපනක්භට බණන්නහුට පවිති ඇවැත් වේ.

45. ආරෝපෙය්‍ය යනු: ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවැදීම් යි කියනු කැමැත්තේ ද්විතීයධ්‍යානයට සමවැදීම් යි කී කෙණෙහි මැ දන්තා වූ අනුපසපනක්භට බණන්නහුට පවිති ඇවැත් වේ. කී කෙණෙහි මැ නො දත දුකුළා ඇවැත් වේ.

46. ආරෝපෙය්‍ය යනු: ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවැදීම් යි කියනු කැමැත්තේ තෘතීයධ්‍යානයට ... චතුර්ත්ථධ්‍යානයට ... ශූන්‍යත විමොක්ෂයට ... අනිමිත්තවිමොක්ෂයට ... අප්‍රණිහිතවිමොක්ෂයට ... ශූන්‍යතසමාධියට ... අනිමිත්තසමාධියට ... අප්‍රණිහිත-සමාධියට ... ශූන්‍යතසමාපත්තියට ... අනිමිත්තසමාපත්තියට ... අප්‍රණිහිතසමාපත්තියට ... ත්‍රිවිද්‍යාවනට ... සතර සතිපට්ඨානයනට ...

පාච්ඡන්ද්‍යපාළි හික්කුච්භට්ඨො

වන්හාරො සමුත්තරාධානෙ -පෙ- වන්හාරො ඉද්ධිපාදෙ -පෙ- පඤ්චිනද්‍රියානි
-පෙ- පඤ්චිකල්ලානි -පෙ- සත්තබ්බොජ්ඣාසංඝො -පෙ- අරියං අට්ඨකං
මග්ගං -පෙ- සොකාපකතිඵලං -පෙ- සකදගාමිඵලං -පෙ- අනාගාමිඵලං
-පෙ- අරහත්තං සමාපජ්ජිං -පෙ- රාගො ව මෙ වන්හො -පෙ- දෙසො ව
මෙ වන්හො -පෙ- මොහො ව මෙ වන්හො වන්හො මුක්ඛො පභිනො
පටිතික්ඛංගො උභෙකංගො සමුක්ඛංගො, රාගා මෙ වින්හං විනිවරණං
-පෙ- දෙසා මෙ වින්හං විනිවරණං -පෙ- මොහා මෙ වින්හං විනිවරණානි
හණන්තස්ස පටිච්ඡානන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඡන්ද්‍යස්ස, න පටිච්ඡානන්තස්ස
ආපත්ති දුක්ඛංගස්ස.

47. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නස්ස දුතියං ඤානං සමාපජ්ජිනි
වන්හකාමො -පෙ- මොහා මෙ වින්හං විනිවරණානි හණන්තස්ස
පටිච්ඡානන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඡන්ද්‍යස්ස, න පටිච්ඡානන්තස්ස ආපත්ති
දුක්ඛංගස්ස.

48. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නස්ස දුතියං ඤානං සමාපජ්ජිනි
වන්හකාමො පඨමං ඤානං සමාපජ්ජිනි හණන්තස්ස පටිච්ඡානන්තස්ස
ආපත්ති පාච්ඡන්ද්‍යස්ස, න පටිච්ඡානන්තස්ස ආපත්ති දුක්ඛංගස්ස -පෙ-.

(මූලං සංඛිත්තං)

49. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නස්ස මොහා මෙ වින්හං විනිවර-
ණානි වන්හකාමො පඨමං ඤානං සමාපජ්ජිනි හණන්තස්ස පටිච්ඡා-
නන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඡන්ද්‍යස්ස, න පටිච්ඡානන්තස්ස ආපත්ති දුක්ඛංගස්ස
-පෙ-

50. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නස්ස මොහා මෙ වින්හං විනිවර-
ණානි වන්හකාමො දෙසා මෙ වින්හං විනිවරණානි හණන්තස්ස පටිච්ඡා-
නන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඡන්ද්‍යස්ස, න පටිච්ඡානන්තස්ස ආපත්ති දුක්ඛංගස්ස
-පෙ-.

51. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නස්ස පඨමඤ්ච ඤානං දුතියඤ්ච
ඤානං තතියඤ්ච ඤානං චතුස්ඤ්ච ඤානං -පෙ- දෙසා ව මෙ වින්හං
විනිවරණානි වන්හකාමො මොහා මෙ වින්හං විනිවරණානි හණන්තස්ස
පටිච්ඡානන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඡන්ද්‍යස්ස, න පටිච්ඡානන්තස්ස ආපත්ති
දුක්ඛංගස්ස -පෙ-

සතර සමාක්ප්‍රධානයනට ... සතරසෘද්ධිපාදයනට ... පඤ්චන්ද්‍රියනට ... පඤ්චබලයනට ... සජ්ඣ ඛොධාසභිගයනට ... ආයාසී අෂ්ටාභිගික මාර්ගයට ... සොතාපත්තිඵලයට ... සකදගාමීඵලයට ... අනාගාමී ඵලයට ... අරහත්තඵලයට සමවැදීම් ... රාගය ද මා විසින් ත්‍යක්ත යැ ... ද්වේෂය ද මා විසින් ත්‍යක්ත යැ ... මොහය ද මා විසින් ත්‍යක්ත යැ වාන්ත යැ මුක්ත යැ ප්‍රභීණ යැ බැහැර කරන ලද්දේ යැ තැනි ගන්වා පලවා හරින ලද්දේ යැ මොනවට තැනි ගන්වා පලවා හරින ලද්දේ යැ, රාගයෙන් මසිත වෙසෙසින් වැළැකිණ ... ද්වේෂයෙන් මසිත වෙසෙසින් වැළැකිණ ... මොහයෙන් මසිත වෙසෙසින් වැළැකිණ යි කී කෙණෙහි මැ දන්තා වූ අනුපසපනක්භට බණන්තහුට පවිති ඇවැත් වේ. කී කෙණෙහි මැ නො දත දුකුළා ඇවැත් වේ.

47. ආරොවෙය්‍ය යනු: ද්විතීයධ්‍යානයට සමවැදීම් යි කියනු කැමැත්තේ ... මොහයෙන් මසිත වෙසෙසින් වැළැකිණ යි කී කෙණෙහි මැ දන්තා වූ අනුපසපනක්භට බණන්තහුට පවිති ඇවැත් වේ. කී කෙණෙහි මැ නො දත දුකුළා ඇවැත් වේ.

48. ආරොවෙය්‍ය යනු: ද්විතීයධ්‍යානයට සමවැදීම් යි කියනු කැමැත්තේ ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවැදීම් යි කී කෙණෙහි මැ දන්තා වූ අනුපසපනක්භට බණන්තහුට පවිති ඇවැත් වේ. කී කෙණෙහි මැ නො දත දුකුළා ඇවැත් වේ.

(මූලය සංක්ෂිප්ත යි)

49. ආරොවෙය්‍ය යනු: මොහයෙන් මසිත වෙසෙසින් වැළැකිණැයි කියනු කැමැත්තේ ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවැදීම් යි කී කෙණෙහි මැ දන්තා වූ අනුපසපනක්භට බණන්තහුට පවිති ඇවැත් වේ. කී කෙණෙහි මැ නො දත දුකුළා ඇවැත් වේ ...

50. ආරොවෙය්‍ය යනු: මොහයෙන් මසිත වෙසෙසින් වැළැකිණැ යි කියනු කැමැත්තේ ද්වේෂයෙන් මසිත වෙසෙසින් වැළැකිණැ යි කී කෙණෙහි මැ දන්තා වූ අනුපසපනක්භට බණන්තහුට පවිති ඇවැත් වේ. කී කෙණෙහි මැ නො දත දුකුළා ඇවැත් වේ.

51. ආරොවෙය්‍ය යනු: ප්‍රථමධ්‍යානයට ද ද්විතීයධ්‍යානයට ද තෘතීයධ්‍යානයට ද චතුර්ත්වධ්‍යානයට ද ... ද්වේෂයෙහි මසිත වෙසෙසින් වැළැකිණැ යි කියනු කැමැත්තේ මොහයෙන් මසිත වෙසෙසින් වැළැකිණැ යි කී කෙණෙහි මැ දන්තා වූ අනුපසපනක්භට බණන්තහුට පවිති ඇවැත් වේ. කී කෙණෙහි මැ නො දත දුකුළා ඇවැත් වේ.

52. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නස්ස දුතියක්ඛි ඤානං තතියක්ඛි ඤානං චතුස්සක්ඛි ඤානං -පෙ- මොහා ව මෙ විතං විනිවරණානි චතතුකාමො පයමං ඤානං සමාපජ්ජිතානි භණ්ණන්තස්ස පටිච්ඡානන්තස්ස ආපත්ති පාවිතියස්ස. න පටිච්ඡානන්තස්ස ආපත්ති දුක්ඛංස්ස -පෙ-

53. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නස්ස යො තෙ විහාරෙ වසී සො භික්ඛු පයමං ඤානං සමාපජ්ජී -පෙ- සමාපජ්ජති -පෙ- සමාපන්නො සො භික්ඛු පයමස්ස ඤානස්ස ලාභී -පෙ- වසී තෙන භික්ඛුනා පයමං ඤානං සච්ඡිකතනානි භණ්ණන්තස්ස ආපත්ති දුක්ඛංස්ස.

54. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නස්ස යො තෙ විහාරෙ වසී සො භික්ඛු දුතියං ඤානං -පෙ- තතියං ඤානං -පෙ- චතුස්සං ඤානං සමාපජ්ජී -පෙ- සමාපජ්ජති -පෙ- සමාපන්නො සො භික්ඛු චතුස්සං ඤානස්ස ලාභී -පෙ- වසී තෙන භික්ඛුනා චතුස්සං ඤානං සච්ඡිකතනානි භණ්ණන්තස්ස ආපත්ති දුක්ඛංස්ස -පෙ-

55. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නස්ස යො තෙ විහාරෙ වසී සො භික්ඛු සුඤ්ඤතං විමොක්ඛං -පෙ- අනිමිත්තං විමොක්ඛං -පෙ- අප්පණ්ණිතිතං -විමොක්ඛං -පෙ- සුඤ්ඤතං සමාධිං -පෙ- අනිමිත්තං සමාධිං -පෙ- අප්පණ්ණිතිතං සමාධිං සමාපජ්ජී -පෙ- සමාපජ්ජති -පෙ- සමාපන්නො සො භික්ඛු අප්පණ්ණිතිතස්ස සමාධිස්ස ලාභී -පෙ- වසී තෙන භික්ඛුනා අප්පණ්ණිතිතො සමාධි සච්ඡිකතොති භණ්ණන්තස්ස ආපත්ති දුක්ඛංස්ස.

56. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නස්ස යො තෙ විහාරෙ වසී සො භික්ඛු සුඤ්ඤතං සමාපත්තිං -පෙ- අනිමිත්තං සමාපත්තිං -පෙ- අප්පණ්ණිතිතං -සමාපත්තිං සමාපජ්ජී -පෙ- සමාපජ්ජති -පෙ- සමාපන්නො, සො භික්ඛු¹ අප්පණ්ණිතිතාය සමාපත්තියා ලාභී -පෙ- වසී තෙන භික්ඛුනා අප්පණ්ණිතිතා සමාපත්ති සච්ඡිකතානි භණ්ණන්තස්ස ආපත්ති දුක්ඛංස්ස -පෙ-

57. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නස්ස යො තෙ විහාරෙ වසී, සො භික්ඛු තිස්සො විජ්ජා -පෙ- චත්තාරො සතිපට්ඨානො -පෙ- චත්තාරො සම්මසංඛාරො -පෙ- චත්තාරො ඉද්ධිපාදො -පෙ- පඤ්චිතද්වයානි -පෙ- පඤ්චබලානි -පෙ- සත්තබ්බාපකුබ්බො -බ්බො අරියං අට්ඨංචිතිකං මග්ගං -පෙ- සොත්තපත්තිඵලං -පෙ- සකදගාමීඵලං -පෙ- අනාගාමී ඵලං -පෙ- අරහත්තං සමාපජ්ජී -පෙ- සමාපජ්ජති -පෙ- සමාපන්නො තස්ස භික්ඛුනො රාගො චතො -පෙ- දෙසො චතො -පෙ- මොහො චතො චතො චුතො පභීතො පටිනිස්සට්ඨො උදෙකචිතො සමුදෙකචිතො තස්ස භික්ඛුනො රාගා විතං විනිවරණං දෙසා විතං විනිවරණං මොහා විතං විනිවරණානි භණ්ණන්තස්ස ආපත්ති දුක්ඛංස්ස.

1. සො භික්ඛු ඉති මරමුත්ථස්සධර්මි ජිවතෙ තදියාතෙ.

* මමෙ මපාමමේහි පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුලත් කර ඇත.

52. ආරොවෙය්‍ය යනු: ද්විතීයධ්‍යානයට ද තෘතීයධ්‍යානයට ද චතුර්ත්වධ්‍යානයට ද ... මොහයෙනුදු මසිත වෙසෙසින් වැළැකිණැ යි කියනු කැමැත්තේ ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවැදීම් යි කී කෙණෙහි මැ දන්තා වූ අනුපසපනක්භව ඛණන්තනුට පවිති ඇවැත් වේ. කී කෙණෙහි මැ නො දත දුකුළා ඇවැත් වේ.

53. ආරොවෙය්‍ය යනු: යමෙක් තොපගේ වෙහෙරෙහි විසි ද ඒ මහණ ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවැදී යැ ... සමවදිසි ... සමවදින්තේ යැ ... ඒ මහණ ප්‍රථමධ්‍යානය ලැබුවේ වෙයි ... වසඟ කෙළේ වෙයි, ඒ මහණහු විසින් ප්‍රථමධ්‍යානය පසක් කරන ලදු යි අනුපසපනක්භව ඛණන්තනුට දුකුළා ඇවැත් වේ.

54. ආරොවෙය්‍ය යනු: යමෙක් තොපගේ වෙහෙරෙහි විසි ද ඒ මහණ ද්විතීයධ්‍යානයට ... තෘතීයධ්‍යානයට ... චතුර්ත්වධ්‍යානයට සමවැදී ය ... සමවදිසි ... සමවදින්තේ වෙයි ... ඒ මහණ චතුර්ත්වධ්‍යානය ලැබුවේ වෙයි. ... වසඟ කෙළේ වෙයි ඒ මහණහු විසින් චතුර්ත්වධ්‍යානය පසක් කරන ලදු යි අනුපසපනක්භව ඛණන්තනුට දුකුළා ඇවැත් වේ.

55. ආරොවෙය්‍ය යනු: යමෙක් තොපගේ වෙහෙරෙහි විසි ද ඒ මහණ ශූන්‍යතවිමොක්ෂයට ... අනිමිත්තවිමොක්ෂයට ... අප්‍රණිහිත විමොක්ෂයට ... ශූන්‍යත සමාධියට ... අනිමිත්තසමාධියට ... අප්‍රණිහිත සමාධියට සමවැදී යැ ... සමවදිසි ... සමවදින්තේ වෙයි. ... ඒ මහණ අප්‍රණිහිතසමාධිය ලැබුවේ වෙයි ... වසඟ කෙළේ වෙයි. ඒ මහණහු විසින් අප්‍රණිහිතසමාධිය පසක් කරන ලද්දේ යැ යි අනුපසපනක්භව ඛණන්තනුට දුකුළා වේ.

56. ආරොවෙය්‍ය යනු: යමෙක් තොපගේ වෙහෙරෙහි විසි ද ඒ මහණ ශූන්‍යතසමාපත්තියට ... අනිමිත්තසමාපත්තියට ... අප්‍රණිහිත සමාපත්තියට සමවැදී යැ ... සමවදිසි ... සමවදින්තේ වෙයි. ඒ මහණ අප්‍රණිහිතසමාපත්තිය ලැබුවේ වෙයි ... වසඟ කෙළේ වෙයි, ඒ මහණහු විසින් අප්‍රණිහිතසමාපත්තිය පසක් කරන ලදු යි අනුපසපනක්භව ඛණන්තනුට දුකුළා ඇවැත් වේ.

57. ආරොවෙය්‍ය යනු: යමෙක් තොපගේ වෙහෙරෙහි විසි ද ඒ මහණ ත්‍රිවිද්‍යාවනට සතර සතිපට්ඨානයනට සතර සමාක්ප්‍රධානයනට සතර සෘද්ධිපාදයනට පඤ්චෝත්ථියනට පඤ්චබලයනට සජ්තබොධ්‍යාධිග්‍යනට ආයාඤ්චාධිගික මාර්ගයට සොතාපත්තිඵලයට සකදගාමිඵලයට අනාගාමිඵලයට අරහත්තඵලයට සමවැදී ය ... සමවදිසි ... සමවදින්තේ වෙයි. ඒ මහණහු විසින් රාගය ත්‍යක්ත යැ ... ද්වේෂය ත්‍යක්ත යැ ... මොහය ත්‍යක්ත යැ වාන්ත යැ මුක්ත යැ ප්‍රහීණ යැ බැහැර කරන ලද්දේ යැ තැනි ගන්වා පළවා හරින ලද්දේ යැ මොනවට තැනි ගන්වා පළවා හරින ලද්දේ යැ ඒ මහණහුගේ සිත රාගයෙන් වෙසෙසින් වැළැකිණ, ද්වේෂයෙන් සිත වෙසෙසින් වැළැකිණ, මොහයෙන් සිත වෙසෙසින් වැළැකිණැ යි අනුපසපනක්භව ඛණන්තනුට දුකුළා ඇවැත් වේ.

පාවිච්ඡියපාළි භික්ඛුවිභබ්බො

58. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නස්ස යො තෙ වීභාරෙ වසී, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ පට්ඨං ඤානං -පෙ- දුතියං ඤානං -පෙ- තතියං ඤානං -පෙ- චතුත්ථං ඤානං සමාපජ්ජී -පෙ- සමාපජ්ජති -පෙ- සමාපනො, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුත්ථස්ස ඤානස්ස ලාභී -පෙ- වසී තෙන භික්ඛුනා සුඤ්ඤාගාරෙ චතුත්ථං ඤානං සච්ඡිකතනාති භණ්ණතස්ස ආපත්ති දුක්ඛංවස්ස.

59. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නස්ස යො තෙ වීභාරං පරිභුඤ්ජී¹ -පෙ- යො තෙ චීවරං පරිභුඤ්ජී -පෙ- යො තෙ පිණ්ඩපාතං පරිභුඤ්ජී -පෙ- යො තෙ සෙනාසනං පරිභුඤ්ජී -පෙ- යො තෙ ගීලානපච්චියභෙසජ්ජ-පරික්ඛාරං පරිභුඤ්ජී, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුත්ථං ඤානං සමාපජ්ජී -පෙ- සමාපජ්ජති -පෙ- සමාපනො, යො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුත්ථස්ස ඤානස්ස ලාභී -පෙ- වසී තෙන භික්ඛුනා සුඤ්ඤාගාරෙ චතුත්ථං ඤානං සච්ඡිකතනාති භණ්ණතස්ස ආපත්ති දුක්ඛංවස්ස.

60. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නස්ස යෙන තෙ වීභාරො පරිභුතො -පෙ- යෙන තෙ චීවරං පරිභුතං -පෙ- යෙන තෙ පිණ්ඩපාතො පරිභුතො -පෙ- යෙන තෙ සෙනාසනං පරිභුතං -පෙ- යෙන තෙ ගීලානපච්චියභෙසජ්ජපරික්ඛාරො පරිභුතො, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුත්ථං ඤානං සමාපජ්ජී -පෙ- සමාපජ්ජති -පෙ- සමාපනො, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුත්ථස්ස ඤානස්ස ලාභී -පෙ- වසී තෙන භික්ඛුනා සුඤ්ඤාගාරෙ චතුත්ථං ඤානං සච්ඡිකතනාති භණ්ණතස්ස ආපත්ති දුක්ඛංවස්ස.

61. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නස්ස යං තං ආගම්ම වීභාරං අද්ධි -පෙ- චීවරං අද්ධි -පෙ- පිණ්ඩපාතං අද්ධි -පෙ- සෙනාසනං අද්ධි -පෙ- ගීලානපච්චියභෙසජ්ජපරික්ඛාරං අද්ධි, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුත්ථං ඤානං සමාපජ්ජී -පෙ- සමාපජ්ජති -පෙ- සමාපනො, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුත්ථස්ස ඤානස්ස ලාභී -පෙ- වසී තෙන භික්ඛුනා සුඤ්ඤාගාරෙ චතුත්ථං ඤානං සච්ඡිකතනාති භණ්ණතස්ස ආපත්ති දුක්ඛංවස්ස.

62. අනාපත්ති: උපසම්පන්නස්ස භූතං ආරොවෙති, ආදිකම්මිකස්සාති.

භූතාරොචනාසික්ඛාපදං අට්ඨමිං.

1. යො තෙ වීභාරං පරිභුඤ්ජී, මරණස්සට්ඨාසච්ඡිකතනා න දිස්සතෙ.

58. ආරෝවෙය්‍ය යනු: යමෙක් තොපගේ වෙහෙරෙහි වීසි ද ඒ මහණ ශුන්‍යාගාරයෙහි ප්‍රථමධ්‍යානයට ... ද්විතීයධ්‍යානයට ... තෘතීයධ්‍යානයට ... චතුර්ත්ථධ්‍යානයට සමවැදී යෑ ... සමවදිසි ... සමවදින්තේ වෙයි. ඒ මහණ ශුන්‍යාගාරයෙහි චතුර්ත්ථධ්‍යානය ලැබුවේ වෙයි ... වසග කෙළේ වෙයි. ඒ මහණහු වීසින් ශුන්‍යාගාරයෙහි චතුර්ත්ථධ්‍යානය පසක් කරන ලද්දේ අනුපසපනක් හට කියන්නාහුට දුකුළා ඇවැත් වේ.

59. ආරෝවෙය්‍ය යනු: යමෙක් තොපගේ වෙහෙර පරිභෝග කෙළේ ද ... යමෙක් තොපගේ සිවුරු පරිභෝග කෙළේ ද ... යමෙක් තොපගේ පිණ්ඩපාතය වැළඳී ද ... යමෙක් තොපගේ සෙනසුන පරිභෝග කෙළේ ද ... යමෙක් තොපගේ ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර වැළඳී ද ඒ මහණ ශුන්‍යාගාරයෙහි චතුර්ත්ථධ්‍යානයට සම වැදී යෑ ... සමවදිසි ... සමවදින්තේ වෙයි. ඒ මහණ ශුන්‍යාගාරයෙහි චතුර්ත්ථධ්‍යානය ලැබුවේ වෙයි ... වසග කෙළේ වෙයි. ඒ මහණහු වීසින් ශුන්‍යාගාරයෙහි චතුර්ත්ථධ්‍යානය පසක් කරන ලද්දේ අනුපසපනක් හට බණන්නාහුට දුකුළා ඇවැත් වේ.

60. ආරෝවෙය්‍ය යනු: යමකු වීසින් තොපගේ විහාරය පරිභෝග කරන ලද්දේ වේ ද ... යමකු වීසින් තොපගේ සිවුර පරිභෝග කරන ලද්දේ වේ ද ... යමකු වීසින් තොපගේ පිණ්ඩපාතය වළඳන ලද්දේ වේ ද ... යමකු වීසින් තොපගේ සෙනසුන පරිභෝග කරන ලද්දේ වේ ද ... යමකු වීසින් තොපගේ ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර වළඳන ලද්දේ වේ ද ඒ මහණ ශුන්‍යාගාරයෙහි චතුර්ත්ථධ්‍යානයට සමවැදී යෑ ... සමවදිසි ... සමවදින්තේ වෙයි. ඒ මහණ ශුන්‍යාගාරයෙහි චතුර්ත්ථධ්‍යානය ලැබුවේ වෙයි ... වසග කෙළේ වෙයි. ඒ මහණහු වීසින් ශුන්‍යාගාරයෙහි චතුර්ත්ථධ්‍යානය පසක් කරන ලද්දේ අනුපසපනක් හට බණන්නාහුට දුකුළා ඇවැත් වේ.

61. ආරෝවෙය්‍ය යනු: තෙපි යමකු කරා පැමිණ විහාරයක් දුන්නහු ද ... සිවුරක් දුන්නහු ද ... පිණ්ඩපාතයක් දුන්නහු ද ... සෙනසුනක් දුන්නහු ද ... ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර දුන්නහු ද ... ඒ මහණ ශුන්‍යාගාරයෙහි චතුර්ත්ථධ්‍යානයට සමවැදී යෑ ... සමවදිසි ... සමවදින්තේ වෙයි. ඒ මහණ ශුන්‍යාගාරයෙහි චතුර්ත්ථධ්‍යානය ලැබුවේ වෙයි. ... වසග කෙළේ වෙයි. ඒ මහණහු වීසින් ශුන්‍යාගාරයෙහි චතුර්ත්ථධ්‍යානය පසක් කරන ලද්දේ අනුපසපනක් හට බණන්නාහුට දුකුළා ඇවැත් වේ.

62. උපසපනක් හට ඇති උතුරුමිනිස් දහමක් ඇරොජා නම් ඇවැත් නැත, ආදිකම්මික හට ඇවැත් නැති.

අටවැනි භූතාරෝවන ශික්ෂාපදයයි.

දුට්ඨලොරොවනසික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවත්තියං විහරති ජෙතවනෙ අනාඨසිංහකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උපතජ්ඣ සක්ඛාපුකො ඡබ්බෙහියෙහි භික්ඛුහි සද්ධිං හණ්ඩනාකතො හොති. සො සංඝෝත්තකං සුක්ඛචියට්ඨිං ආපත්තිං ආපජ්ජිතා සඛං තස්සා ආපත්තියා පරිවාසං යාචි. තස්ස සඬෙඝා තස්සා ආපත්තියා පරිවාසං අද්ධි.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන සාවත්තියං අඤ්ඤතරස්ස පුගස්ස සඬඝහන්තං හොති. සො පරිවසනො හත්තග්ගො ආසනපරියනො නිසීදි. ඡබ්බෙහියා භික්ඛු තෙ උපාසකෙ එතදවොචුං: “එසො ආවුසො ආයස්මා උපතජ්ඣ සක්ඛාපුකො තුලභාකං සමභාවිතො කුලුපගො¹ යෙනෙව හත්තෙව සද්ධාදෙයාං භුඤ්ජති තෙනෙව හත්තෙව උපක්ඛමිතා අසුචිං මොවෙසි. සො සංඝෝත්තකං සුක්ඛචියට්ඨිං ආපත්තිං ආපජ්ජිතා සඛං තස්සා ආපත්තියා පරිවාසං යාචි. තස්ස සඬෙඝා තස්සා ආපත්තියා පරිවාසං අද්ධි. සො පරිවසනො ආසනපරියනො නිසීකො”ති.

3. යෙ තෙ භික්ඛු අජිට්ඨා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති “කථං හි නාම ඡබ්බෙහියා භික්ඛු භික්ඛුස්ස දුට්ඨලං ආපත්තිං අනුපසම්පන්නස්ස ආරොචෙස්සන්ති”ති -පෙ- සච්චං කිර තුලෙහ භික්ඛුවෙ භික්ඛුස්ස දුට්ඨලං ආපත්තිං අනුපසම්පන්නස්ස ආරොචෙථාති. සච්චං භගවා. විහරති බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුලෙහ මොසපුරියා භික්ඛුස්ස දුට්ඨලං ආපත්තිං අනුපසම්පන්නස්ස ආරොචෙස්සථ, තෙන මොසපුරියා අසාසන්නානං වා පසාදයා -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු භික්ඛුස්ස දුට්ඨලං ආපත්තිං අනුපසම්පන්නස්ස ආරොචෙය්‍ය අඤ්ඤා භික්ඛුසම්මුතියා² පාචිත්තිය”නති.

4. යොපනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමසමිං අත්ථෙ අධිපෙතො භික්ඛුති. භික්ඛුස්සාති අඤ්ඤස්ස භික්ඛුස්ස. දුට්ඨලො නාම ආපත්ති වත්තාරි ව පාරාජිකාති තෙරස ව සඬාදියෙය්‍යා. අනුපසම්පන්නො නාම භික්ඛුඤ්ඤා භික්ඛුනිඤ්ඤා යපෙතො අවසෙයො අනුපසම්පන්නො නාම. ආරොචෙය්‍යාති ආරොචෙති³ ඉත්ථි යා වා පුරියස්ස වා ගහට්ඨස්ස වා පබ්බජිතස්ස වා.

1. කුලුපකො - මජ්ඣං.   2. භික්ඛුසම්මුතියා - ස්‍යා   3. ආරොචෙය්‍ය - මජ්ඣං.

* මමෙ මපාමෙහි පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුලේ කර ඇත.

6. 1. 9

දුටුපුලුලාරොවන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැතැ ජේතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍ර තෙමේ සවග මහණුන් සමඟ කලහ කළේ වෙයි. හෙතෙම දෑත දෑත සුකුරුමිදීම් ඇවතකට පැමිණ සතුන් ගෙන් ඒ ඇවතට පිරිවෙස් යැදී. සඬස තෙමේ ඔහුට ඒ ඇවතට පිරිවෙස් දුන්නේ යි.

2. එසමයෙහි සැවැතෙහි එක්තරා සමුහයකගේ සඟබතෙක් වෙයි. හෙ පිරිවසමින් හකතග්‍රයෙහි අසුන් පිරියත්හි හුන්නේ යැ. සවග මහණුහු ඒ උච්ඡවතට මෙය කීහු: ඇවැත්නි, තෙල ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍ය පුත්‍ර තෙමේ තොප විසින් සම්භාවනා කරන ලද කුලපඟයෙකි. යම්බදු මැ අතෙකින් සැදුහැයෙන් දුන් දෙය වළඳා ද, එබදු මැ අතින් උපක්‍රම කොට අශුවි මිදුවේ යැ. හේ සංවේනනික සුක්කචියසට්ඨි ඇවැතකට පැමිණ සතුන්ගෙන් ඒ ඇවැතට පිරිවෙස් යැදී. සඬස තෙමේ ඔහුට ඒ ඇවැතට පිරිවෙස් දුන්නේ යැ. හේ පිරිවසමින් අසුන් පිරියත්හි හුන්නේ යි.

3. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවෝ ... ඔහු ලාමක කොට යිතනි, නුගුණ පවසනි, දෙස් පතුරුවන්: කෙසේ නම් සවග මහණුහු මහණක්හුගේ දුපල් ඇවැතක් අනුපසපනක්හට දැන්වුහ ද යි ... සැබැද මහණෙකි, තෙපි මහණක්හුගේ දුපල් ඇවැතක් අනුපසපනක්හට දැන්වුහ ද? සැබැව භාග්‍යවතුනි, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ .. කෙසේ නම් භිස්පුරුෂයෙකි, තෙපි මහණක්හුගේ දුපල් ඇවැතක් අනුපසපනක්හට දැන්වූවුහ ද? භිස්පුරුෂයෙකි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදයට හෝ නො වෙයි ... මෙසේ ද වනාහි මහණෙකි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් මහණක්හුගේ දුපල් ඇවැතක් අනුපසපනක්හට භික්ෂුසම්මුතිසෙන් තොර වැ ඇරොජා නම් පවිති වේ” යයි.

4. යො පන: යම්, යම්බදු ... භික්ෂු: ... මෙතෙම මේ අරුතෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි. භික්ෂුස්ස: අත් මහණක්හුගේ. දුටුපුලුලා නාම ආපත්ති: සතර පරිපි ද තෙළෙස් සඟ වෙසෙස් ද. අනුපසම්පන්න නම්: භික්ෂුහු ද භික්ෂුණිය ද තබා අවශේෂ වූයේ අනුපසම්පන්න නම්. ආරොවෙයා: ස්ත්‍රියකට හෝ පුරුෂයකුට හෝ ගෘහස්ථ යකුට හෝ පැවිද්දකුට හෝ දන්වයි.

* මෙම මහාමංග්ගි පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුළත් කර ඇත.

පාච්ඡන්ද්‍යපාළි භික්ෂුවිභවේනා

අඤ්ඤාත්‍ර භික්ෂුසමමුත්තියානි ධර්මො භික්ෂුසමමුත්තියා. අප්පි භික්ෂුසමමුත්තියා ආපක්ඛරියනතා න ඤාපරියනතා, අප්පි භික්ෂුසමමුත්තියා ඤාපක්ඛරියනතා න ආපක්ඛරියනතා, අප්පි භික්ෂුසමමුත්තියා ආපක්ඛරියනතා ච ඤාපරියනතා ච, අප්පි භික්ෂු සමමුත්තියා නොව ආපක්ඛරියනතා න ඤාපරියනතා.

ආපක්ඛරියනතා නාම ආපක්ඛරියනතා පරිභ්‍රාමිකායො භොතති එතකකාහි ආපක්ඛරියනතා ආරොචෙතබ්බාති.¹ ඤාපරියනතා නාම ඤාපරිභ්‍රාමිකානි භොතති එතකකෙසු ඤාපරියනතා ආරොචෙතබ්බාති. ආපක්ඛරියනතා ච ඤාපරියනතා ච නාම ආපක්ඛරියනතා ච පරිභ්‍රාමිකායො භොතති ඤාපරිභ්‍රාමිකානි භොතති එතකකාහි ආපක්ඛරියනතා ඤාපරියනතා ඤාපරියනතා ච ඤාපරිභ්‍රාමිකායො භොතති ඤාපරිභ්‍රාමිකානි භොතති එතකකෙසු ඤාපරියනතා ආරොචෙතබ්බාති. නොව ආපක්ඛරියනතා න ඤාපරියනතා නාම ආපක්ඛරියනතා ච ඤාපරිභ්‍රාමිකායො භොතති ඤාපරිභ්‍රාමිකානි භොතති එතකකාහි ආපක්ඛරියනතා ඤාපරියනතා ඤාපරියනතා ච ඤාපරිභ්‍රාමිකායො භොතති ඤාපරිභ්‍රාමිකානි භොතති එතකකෙසු ඤාපරියනතා ආරොචෙතබ්බාති.

ආපක්ඛරියනතා යා ආපක්ඛරියනතා පරිභ්‍රාමිකායො භොතති තා ආපක්ඛරියනතා ධර්මො අඤ්ඤාති ආපක්ඛරියනතා ආරොචෙති ආපක්ඛරියනතා පාච්ඡන්ද්‍යසං.

ඤාපරියනතා යානි ඤාපරිභ්‍රාමිකානි භොතති තානි ඤාපරිභ්‍රාමිකානි ධර්මො අඤ්ඤාති ඤාපරිභ්‍රාමිකානි ආපක්ඛරියනතා පාච්ඡන්ද්‍යසං.

ආපක්ඛරියනතා ච ඤාපරියනතා ච යා ආපක්ඛරියනතා පරිභ්‍රාමිකායො භොතති තා ආපක්ඛරියනතා ධර්මො යානි ඤාපරිභ්‍රාමිකානි භොතති තානි ඤාපරිභ්‍රාමිකානි ධර්මො අඤ්ඤාති ආපක්ඛරියනතා අඤ්ඤාති ඤාපරිභ්‍රාමිකානි ආපක්ඛරියනතා පාච්ඡන්ද්‍යසං.

නොව ආපක්ඛරියනතා න ඤාපරියනතා අනාපක්ඛරියනතා.

දුට්ඨලාය ආපක්ඛරියනතා දුට්ඨලායපක්ඛරියනතා අනුපසම්පන්නසං ආරොචෙති අඤ්ඤාති භික්ෂුසමමුත්තියා ආපක්ඛරියනතා පාච්ඡන්ද්‍යසං. දුට්ඨලාය ආපක්ඛරියනතා වෙමතිකො අනුපසම්පන්නසං ආරොචෙති අඤ්ඤාති භික්ෂුසමමුත්තියා ආපක්ඛරියනතා පාච්ඡන්ද්‍යසං. දුට්ඨලාය ආපක්ඛරියනතා අදුට්ඨලායපක්ඛරියනතා අනුපසම්පන්නසං ආරොචෙති අඤ්ඤාති භික්ෂුසමමුත්තියා ආපක්ඛරියනතා පාච්ඡන්ද්‍යසං.

1. ආරොචෙතබ්බාති - මර්ගය.

අක්කු භික්ඛු සම්මුතිසා: භික්ඛු සම්මුතිස හැර පියා ඇවැත් පිරිසත් කොට ඇති කුලපිරිසත් කොට නැති භික්ඛු සම්මුතිසෙක් ඇත, කුලපිරිසත් කොට ඇති ඇවැත් පිරිසත් කොට නැති භික්ඛු සම්මුතිසෙක් ඇත, ඇවැත් පිරිසත් කොට ද කුල පිරිසත් කොට ද ඇති භික්ඛු සම්මුතිසෙක් ඇත. ඇවැත් පිරිසත් කොට නොමැති කුලපිරිසත් කොට නැති භික්ඛුසම්මුතිසෙක් ඇති.

ආපත්තිපරිසන්ත නම්: මෙතෙක් ඇවැත් ඇරොථිය යුතු යැ යි ආපත්තිහු සලකා ගන්නා ලද්දහු වෙති. කුලපරිසන්ත නම්: මෙතෙක් කුලයන්හි ඇරොථියයුතු යැ යි කුලයෝ සලකා ගන්නා ලද්දහු වෙති. ආපත්ති පරිසන්ත හා කුලපරිසන්ත නම්: මෙතෙක් ඇවැත් මෙතෙක් කුලයන්හි ඇරොථිය යුතු යැ යි ආපත්තිහු ද කුලයෝ ද සලකාගන්නා ලද්දහු වෙති. නොම ආපත්ති පරිසන්ත හා නො ද කුලපරිසන්ත නම්: මෙතෙක් ඇවැත් මෙතෙක් කුලයන්හි ඇරොථිය යුතු යැ යි ආපත්තිහු ද කුලයෝ ද නො ද සලකාගන්නා ලද්දහු වෙති.

ආපත්තිපරිසන්තයෙහි යම් ඇවැත් කෙනෙක් සලකාගන්නා ලද්දහු වෙද්ද ඒ ඇවැත් තමා අනෙක් ඇවැත්වලින් ඇරොථා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

කුලපරිසන්තයෙහි යම් බදු කුල කෙනෙක් සලකාගන්නා ලද්දහු වෙද්ද, ඒ කුලයන් තමා අනා කුලයන්හි ඇරොථා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

ආපත්තිපරිසන්තයෙහි ද කුලපරිසන්තයෙහි ද යම් ඇවැත් කෙනෙක් සලකාගන්නා ලද්දහු වෙද්ද, ඒ ඇවැත් තමා යම් කුල කෙනෙක් සලකා ගන්නා ලද්දහු වෙද්ද, ඒ කුලයන් තමා අනෙක් ඇවැත්වලින් අනා-කුලයන්හි ඇරොථා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

ආපත්තිපරිසන්තයක් නොමැති කල්හි කුලපරිසන්තයක් නැති කල්හි ඇවැත් නැති.

දුරල් ඇවැතෙහි දුරල් ඇවැත්සන් ඇතියේ භික්ඛු සම්මුතිසෙන් තොර වූ අනුපසපනක්හට ඇරොථා නම් පවිති ඇවැත් වේ. දුරල් ඇවැතෙහි වීමකි ඇතියේ භික්ඛු සම්මුතිසෙන් තොර වූ අනුපසපනක්හට ඇරොථා නම් පවිති ඇවැත් වේ. දුරල් ඇවැතෙහි නොදුරල් ඇවැත්සන් ඇතියේ භික්ඛුසම්මුතිසෙන් තොර වූ අනුපසපනක්හට ඇරොථා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

පාචිකයාපාළි හිතවුම්හඬෙනා

අද්වෘත්තං ආපත්තං ආරොවෙති ආපත්ති දුක්කටස්ස. අනුප-
සම්පන්නස්ස ද්වෘත්තං වා අද්වෘත්තං වා අජක්ඛාචාරං ආරොවෙති ආපත්ති
දුක්කටස්ස.

අද්වෘත්තාය ආපත්තියා ද්වෘත්තාපත්තියඤ්ඤි ආපත්ති දුක්කටස්ස.
අද්වෘත්තාය ආපත්තියා වෙමතිකො ආපත්ති දුක්කටස්ස. අද්වෘත්තාය
ආපත්තියා අද්වෘත්තාපත්තියඤ්ඤි ආපත්ති දුක්කටස්ස.

අනාපත්ති ව්‍යුත්තං ආරොවෙති නො ආපත්තං, ආපත්තං ආරොවෙති
නො ව්‍යුත්තං, හිතවුසම්මුතියා, උච්ඡේදනකය්‍ය, ආදිකම්මිකය්‍යාති.

නවමං ද්වෘත්තාරොවනසික්ඛාපදං

6. 1. 10

පඨවිබණ්ණසික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා ආළව්වං විහරති අග්ගාළවෙ
වෙතියෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආළවකා¹ හිතඛු නවකම්මං
කරොන්තා පඨවීං² බණ්ණාති බණ්ණපෙතති. මනුස්සා උජ්ඣායනාති ථියනාති
විපාචෙතාති: “කථං හි නාම සමණා සක්කාපුත්තියා පඨවීං බණ්ණසනාති
බණ්ණපෙසසනාති පි, එකිනදියං සමණා සක්කාපුත්තියා ජීවං විහෙයෙසසනාති”³ති.
අසෙසාසුං ඛො හිතඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං ථියනානං
විපාචෙතනානං.

2. යෙ තෙ හිතඛු අපිට්ඨා - පෙ - තෙ උජ්ඣායනාති ථියනාති
විපාචෙතාති: කථං හි නාම ආළවකා හිතඛු පඨවීං බණ්ණසනාති පි බණ්ණ-
පෙසසනාතිපිති - පෙ - සචං කිර තුලෙහි හිතඛවෙ පඨවීං බණ්ණාපි
බණ්ණපෙථාපිති⁴. සචං භගවා, විහරති බුද්ධො භගවා - පෙ - කථං හි නාම
තුලෙහි මොසපුරියා පඨවීං බණ්ණසනාති බණ්ණපෙසසනාති⁵. ජීවසඤ්ඤිතො හි
මොසපුරියා මනුස්සා පඨවියා. තෙනං මොසපුරියා අපපසන්නානං වා
පසාදයා - පෙ - එවඤ්ඤි පන හිතඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන හිතඛු පඨවීං බණ්ණයා වා බණ්ණපෙයා වා පාචිකයා”⁶ති.

1. ආළවකා - සායා,

2. පඨවීං, - මජ්ඣං,

3. විහෙයෙතීති - මජ්ඣං,

4. බණ්ණපි බණ්ණපෙථාපිති - මජ්ඣං,

5. බණ්ණපි බණ්ණපෙසසනාති - මජ්ඣං,

නොදුරුල් ඇවැත් ඇරොජා නම් දුකුලා ඇවැත් වේ. අනුපස-
ක්කක්කුගේ දුරුල් හෝ නොදුරුල් හෝ අධ්‍යාපාරයක් ඇරොජා නම්
දුකුලා ඇවැත් වේ.

නොදුරුල් ඇවැත් නොදුරුල් ඇවැත්සන් ඇතියේ නම් දුකුලා
ඇවැත් වෙයි. නො දුරුල් ඇවැත් විමනි ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත්
වෙයි. නොදුරුල් ඇවැත් නොදුරුල් ඇවැත්සන් ඇතියේ නම්
දුකුලා ඇවැත් වේ.

ආපත්තිය නො වැ වස්තුව ඇරොජා නම්, වස්තුව නොවැ ආපත්තිය
ඇරොජා නම්, භික්ෂුසම්මුතියෙන් ඇරොජා නම්, ඇවැත් නැත.
උම්මත්තකයහට ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

නවවැනි ද්විපුල්ලාරොවන ශික්ෂාපදයි

6. 1. 10

පට්ටිඛණන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු අළුතින් පුරු අත්භාලව සැයෙහි වැඩි
වෙසෙති. එසමයෙහි අළුතින් පුරු නිවැසි භික්ෂුහු නව්‍යාම කරනුලෝ පොළොව
කැණීම ද කෙරෙති, කැණවීම ද කෙරෙත්, මිනිස්සු ලුම් කොට සිතති,
නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ
පොළොව කැණුනු ද? කැණවුනු ද? ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ එකින්දිය
ඊවය පෙරැහු" ද යි ලුම් කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන
ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීර්තනී ශබ්දය) භික්ෂුහු ඇසුහ.

2. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවෝ ... ඔහු ලුම් කොට
සිතති, නුගුණ පවසති දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් අළුතින් පුරු
නිවැසි භික්ෂුහු පොළොව කැණුනු ද? කැණවුනු" ද යි ... සැබෑ ද
මහණෙනි, තෙහි පොළොව කැණවු ද? කැණවු ද? සැබෑවැ භාග්‍යවතුන්
වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු ... කෙසේ නම් භිස් පුරුෂයෙනි,
තෙහි පොළොව කැණුනු ද? කැණවුනු ද? භිස් පුරුෂයෙනි, මිනිස්සු
පොළොවෙහි ඊවසංඥා ඇතියෝ යැ. භිස් පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්න-
යන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි. ... මෙසේ ද වනාහි මහණෙනි
මේ සිකපදය උදෙසා:

"යම් මහණෙක් පොළොව කැණන්නේ නම් හෝ කැණවන්නේ
නම් හෝ පවිත්‍ර වේ" ය යි.

පාරික්ෂකයාගේ භික්ෂුවාගේ

3. යො පනාති යො යාදියො - පෙ - භික්ෂුති - පෙ - අයං ඉමස්මිං අපෙ අධිකොනො භික්ෂුති.

පට්ඨි නාම දෙව පට්ඨියො ජාතා ව පට්ඨි අජාතා ව පට්ඨි, ජාතා නාම පට්ඨි සුඛපංසු සුඛමත්තිකා අපපාසාණා අපසකඛරා අපකකාලා අපමරුඛො අපවාලිකා යෙහෙයොන පංසු¹ යෙහෙයොන මත්තිකා අද්ධාපි වුවති ජාතා පට්ඨි, යොපි පංසුපුඤ්ජා වා මත්තිකාපුඤ්ජා වා අතිරෙකවාතුමාසං ඔවට්ඨො සොපි² වුවති ජාතා පට්ඨි. අජාතා නාම පට්ඨි සුඛපාසාණා සුඛසකඛරා සුඛකාලා සුඛමරුඛො සුඛවාලිකා අපපංසු අපමත්තිකා යෙහෙයොන පාසාණා යෙහෙයොන සකඛරා යෙහෙයොන කාලා යෙහෙයොන මරුඛො යෙහෙයොන වාලිකා ද්ධාපි වුවති අජාතා පට්ඨි. යොපි පංසුපුඤ්ජා වා මත්තිකා පුඤ්ජා වා ඔමක වාතුමාසං ඔවට්ඨො සොපි වුවති අජාතා පට්ඨි.

බණ්ණායාති සයං බණ්ණි ආපත්ති පාරික්ෂකං. බණ්ණාපෙයාති අඤ්ඤං ආණාපෙති ආපත්ති පාරික්ෂකං. සතිං ආණනො බහුකම්පි බණ්ණි ආපත්ති පාරික්ෂකං.

පට්ඨියා පට්ඨිසඤ්ඤී බණ්ණි වා බණ්ණාපෙති වා භිඤ්ඤි වා හෙදපෙති වා දහති වා දහාපෙති වා ආපත්ති පාරික්ෂකං. පට්ඨියා වෙමතිකො බණ්ණි වා බණ්ණාපෙති වා භිඤ්ඤි වා හෙදපෙති වා දහති වා දහාපෙති වා ආපත්ති දුක්ඛං. පට්ඨියා අපට්ඨිසඤ්ඤී බණ්ණි වා බණ්ණාපෙති වා භිඤ්ඤි වා හෙදපෙති වා දහති වා දහාපෙති වා අනාපත්ති.

අපට්ඨියා පට්ඨිසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛං. අපට්ඨියා වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛං. අපට්ඨියා අපට්ඨිසඤ්ඤී අනාපත්ති.

අනාපත්ති: ඉමං ජාන, ඉමං දෙහි, ඉමං ආහර, ඉමිනා අපො, ඉමං කපපියං කරොහිති භණ්ණි, අසඤ්චිව අසතියා, අජානනං උමමනකං ආදිකම්මකං.

පට්ඨිබණ්ණසිකාපදං.

මුඛවාදවග්ගො පට්ඨො.

නසුද්දනං

මුඛා ඔමස පෙසුඤ්ඤං පදසෙයා ව නෙ දුට්ඨි³

අඤ්ඤා ච චිඤ්ඤා භූතා දුට්ඨිලාපත්ති බණ්ණවාති⁴

1. යෙහෙයොන පංසුකා - මජ්ඣං.

3. පදසෙයාය වෙ දුට්ඨි - මජ්ඣං.

2. අයං - මජ්ඣං.

4. බණ්ණවාති - මජ්ඣං.

3. යො පන: යම්, යම්බද්ධ ... භික්ෂු ... මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

පටවි නම් ජාත පාරිථිය ද අජාත පාරිථිය ද යි පාරිථිහු දෙදෙනෙකි. ජාතපාරිථි නම්: හුදු පස් ඇති හුදු මැටි ඇති මද පහණැති මද හකුරැති මදකැබිලිති ඇති මද කැටහකුරැති මද වැලි ඇති බෙහෙවින් පස් ඇති බෙහෙවින් මැටි ඇති නොදවුණු ද පොළොව ජාතපටවි යයි කියනු ලැබේ. යම් පස් රසෙක් හෝ මැටි රසෙක් හෝ අයිරා සිවුමසක් මුරල්ලෙහි වැස්සෙන් තෙමීගියේ වේ ද, හෙද ජාතපාරිථි යයි කියනු ලැබේ. අජාතපාරිථි නම්: හුදුපහණැති හුදුහකුරැති හුදුකැබිලිති ඇති හුදු කැටහකුරැති හුදුවැලි ඇති මදපස් ඇති මද මැටි ඇති බෙහෙවින් පහණැති බෙහෙවින් හකුරැති බෙහෙවින් කැබිලිති ඇති බෙහෙවින් කැටහකුරැති බෙහෙවින් වැලි ඇති දවුණු පොළොව අජාතපටවි යයි කියනු ලැබේ. යම් පස් රසෙක් හෝ මැටි රසෙක් හෝ අඬු සිවුමසක් වැස්සෙන් තෙමීගියේ වේ ද, හෙ ද අජාතපාරිථි යයි කියනු ලැබේ.

ඛණ්ණයා: තෙමේ කණි ද, පවිති ඇවැත් වේ. ඛණ්ණපෙය්‍යා: අනෙකකු අණවා ද පවිති ඇවැත් වේ. වරක් ඇණවූයේ බොහෝ වරක් කණි ද පවිති ඇවැත් වේ.

පොළොවෙහි පොළෝ සන් ඇතියේ කණි ද කණවා ද බිඳි ද බිඳුවා ද දවා ද දවවා ද, පවිති ඇවැත් වේ. පොළොවෙහි වීමති ඇතියේ කණි ද කණවා ද බිඳි ද බිඳුවා ද දවා ද දවවා ද, දුකුළා ඇවැත් වේ. පොළොවෙහි නො පොළෝ සන් ඇතියේ කණි ද කණවා ද බිඳි ද බිඳුවා ද දවා ද දවවා ද, ඇවැත් නැති.

නො පොළොවෙහි පොළෝසන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. නො පොළොවෙහි වීමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. නො පොළොවෙහි නො පොළෝසන් ඇති යේ නම් ඇවැත් නැති.

මෙය දනු ව, මෙය දෙව, මෙය ගෙනෙව, මෙයින් වැඩෙකි, මෙය කැප කරවයි බෙණේ ද, නො සිතා (බිඳින්නහුට) නො සිතියෙන් (අනෙකක් කරන්නාහට), නො දන්නාහට උම්මත්තකයහට ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

දසවැනි පටවිඛණන ශික්ෂාපද යි

ප්‍රථම මුසාවාද වර්ගය යි

එහි උද්දනය:

මුසාවාද යැ ඔමසවාද යැ පෙසුණෙකු යැ පදසොධම්ම යැ සහසෙය්‍ය දෙක යැ ඒභ්‍යක්ඛු නැති වැ ධම්ම දෙයනා යැ භූතාරොචන යැ දුටුල්ලා රොචන යැ පටවිඛණන යි.

6. 2. 1

භූතගාමයිකතාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා ආළවියං වීගරති අග්ගාළවෙ චෙතිසෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආළවකා හිතබු නවකමුමං කරොන්නා රුකං ජිකුතීපි ඡෙදපෙතතිපි. අඤ්ඤාතරොපි ආළවකො හිතබු රුකං ජිකුති. තස්මිං රුකෙක අධිවසා දෙවතා තං හිතබු ඵතදවොච. 'මා හතෙත අත්තනො හවනං කතතුකාමො මය්හං හවනං ජිකුතී. සො හිතබු අනාදියනෙනා ජිකුතියෙව කස්සා ච දෙවතාය දුරකස්ස බාහුං ආකොටෙයි. අථ ඛො තස්ස, දෙවතාය ඵතදහොයි. 'යනතුනාහං ඉමං හිතබුං ඉධෙව ජීවිතා වොරොපෙය්හා'නති. අථ ඛො තස්සා දෙවතාය ඵතදහොයි. න ඛො මෙතං පතීරුපං යාහං ඉමං හිතබුං ඉධෙව ජීවිතා වොරොපෙය්හා, යනතුනාහං හගවතො ඵතමස්සං ආරොචෙය්හා'නති. අථ ඛො සා දෙවතා යෙන හගවා තෙනුපසබ්බාමි. උපසබ්බාමීඤ්ඤා හගවතො ඵතමස්සං ආරොචෙයි.

"සාධු සාධු දෙවතෙ සාධු ඛො ඤා දෙවතෙ තං හිතබුං ජීවිතා න වොරොපෙයි. සවජ්ඣ ඤා දෙවතෙ තං හිතබුං ජීවිතා වොරොපෙය්හායි බහුඤ්ඤා ඤා දෙවතෙ අපුඤ්ඤා පසථෙය්හායි. ගච්ඡ ඤා දෙවතෙ අමුක්කස්මිං ඔකාසෙ රුකෙකා විවිතො තස්මිං උපගච්ඡාති."

2. මනුස්සා උජ්ඣායාති බියාති විපාවොනති "කථං හි නාම සමණා සකායුක්කියා රුකං ජිකුතස්සාති පි ඡෙදපෙක්කාති පි ඵකිකුතියං සමණා සකායුක්කියා ජීවං විහෙයෙක්කාති"ති¹. අසෙසාසු ඛො හිතබු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනතානං බියනතානං විපාවෙනතානං යෙ තෙ හිතබු අපිච්ඡා - පෙ - තෙ උජ්ඣායාති බියාති විපාවොනති කථං හි නාම ආළවකා හිතබු රුකං ජිකුතස්සාති පි ඡෙදපෙක්කාතිපිති - පෙ -

අථ ඛො හගවා - පෙ - සචං කිර තුමෙහ හිතබුවෙ රුකං ජිකුතාපි ඡෙදපෙතාපිති². සචං හගවා. වීගරති බුද්ධා හගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරියා රුකං ජිකුතස්සාති පි ඡෙදපෙක්කාතිපි, ජීවසංකුද්දිතො හි මොසපුරියා මනුස්සා රුකබ්බාමි. තෙන මොසපුරියා අසප්පකානං වා පසාදය - පෙ - ඵමඤ්ඤා පන හිතබුවෙ ඉමං සිකතාපදං උද්දිසෙය්හාථ :

"භූතගාම පාතවාතාය පාචිකය"නති.

1. විහෙයෙතති - මජ්ඣ.,

* මමෙ මපාමමෙහි පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුළත් කර ඇත.

6. 2. 1

භූතගාමශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු අළවුපුරු අග්ගාලව සැයෙහි වැඩ වෙසෙති. එසමයෙහි අළවු රට වැසි භික්ෂූහු නවාම කරනුවෝ රුක් සිඳීම ද සිදුවීම ද කෙරෙති. එක්තරා අළවු වැසි මහණෙක් ද රුක් සිඳිමි. එරුක්හි අරක්ගත් දෙවතා තොමෝ එමහණහට මෙය කිවුය: වහන්ස, තමාට නිවෙස්නක් කරනු කැමැති වූ මාගේ නිවෙස්න නහමක් සිඳිනු මැනවැයි. එ මහණ (ඇයගේ බස) නො ගන්නේ සිත්දේ යැ. එදෙව්දුගේ දරුවාගේ බාහුව ද සිත්දේ යි. එකල්හි ඒ දෙව්දුවට තෙල සිත විය: “යම් භෙයෙකින් මම මෙ මහණහු මෙහි දී මැ දිවියෙන් තොර කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ යි” එකෙණෙහි ම ඇයට තෙල සිත වී: “යම් භෙයෙකින් මම මෙ මහණහු මෙහි දී මැ දිවියෙන් තොර කරන්නෙමි නම් තෙල කරුණ මට නුසුදුසු මැ යි. මම තෙල කරුණ භාග්‍යවතුන්හට දන්වන්නෙමි නම් යෙහෙකැ යි. එකල්හි ඒ දෙව්දු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළැඹියා ය. එළැඹූ භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණ දෑන්වූ ය.

මැනැව් මැනැව් දෙව්දුව, තෙපි එමහණහු දිවියෙන් තොර නො කළහු මනා මැ යි. ඉදින් දෙව්දුව, තෙපි අද එමහණහු දිවියෙන් තොර කරවු නම් බොහෝ පව් උපදවා ගන්නහු ය. යා දෙව්දුව, තෙපි අසුවල් පෙදෙසෙහි හිස් රුකෙක් වෙයි එහි එළැඹෙව යි.

2. මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් ශ්‍රමණශාක්‍යපුත්‍රයෝ රුක් සිඳීමත් සිඳවීමත් කරන්නාහු ද, ශ්‍රමණශාක්‍යපුත්‍රයෝ එකින්දියථිවය පෙළන්නාහු ද යි. ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීර්තනී ශබ්දය) භික්ෂූහු ඇසුහු ය. යම් භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවෝ ... ඔහු ලමුකොට සිතති නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ නම් අළවු වැසි භික්ෂූහු රුක් සිඳීමත් සිඳවීමත් කොළෝ ද, ...

එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි රුක් සිඳීමත් සිඳවීමත් කරවු ද? සැබෑවූ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුයේක ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි රුක් සිඳීමත් සිඳවීමත් කළහු ද, හිස් පුරුෂයෙහි, මිනිස්සු රුක්හි ජීවය ඇතැ යි යන හැඟීම ඇතියෝ යි. එහෙයින් හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදයට හෝ නො වෙයි ... මහණෙනි, මෙසේ මෙ සිකපදය උදෙසා:

“භූතගාමපාතවාතායෙහි පවිත්‍රී වේ” යයි

පාචිකතියපාළි භික්ෂුවිභවෙයා

3. භුතගාමො නාම: පඤ්ඤා ඛිජජානාති- මූලඛිජං ඛන්ධඛිජං එඵඛිජං අග්ගඛිජං ඛිජඛිජමෙව¹ පඤ්ඤාමං.

මූලඛිජං නාම: හලිඤ්ඤි සිඬගිවෙරං වචං² වච්ඤං අතිවිසං³ කට්ඨකරො- භිණ්ණි උසිරං හද්දමුත්තකං යාති වා පනඤ්ඤාති පි අස්සී මූලෙ ජායනාති මූලෙ සඤ්ජායනාති එතං මූලඛිජං නාම.

ඛන්ධඛිජං නාම: අඤ්ඤා නිග්ගොධො පිලකෙධො උද්ධමරො කච්ඡකො කපිත්තො, යාති වා පනඤ්ඤාති පි අස්සී ඛන්ධ ජායනාති ඛන්ධෙ සඤ්ජායනාති එතං ඛන්ධඛිජං නාම.

එඵඛිජං නාම: උච්ඡ්ච වෙඵ නළො යාති වා පනඤ්ඤාති පි අස්සී පඤ්ඤා ජායනාති පඤ්ඤෙ සඤ්ජායනාති එතං එඵඛිජං නාම.

අග්ගඛිජං නාම: අජ්ජකං⁴ එඤ්ජජකං⁵ හිට්ඨෙරං යාති වා පනඤ්ඤාති පි අස්සී අග්ග ජායනාති අග්ගෙ සඤ්ජායනාති එතං අග්ගඛිජං නාම.

ඛිජඛිජං නාම: පුබ්බණ්ණං අපරණ්ණං යාති වා පනඤ්ඤාති පි අස්සී ඛිජ ජායනාති ඛිජෙ සඤ්ජායනාති එතං ඛිජඛිජං නාම.

ඛිජෙ ඛිජසඤ්ඤා ඡිත්තාති වා ඡෙදපෙති වා භිත්තාති වා හෙදපෙති වා පචති වා පචාපෙති වා ආපත්ති පාචිකතියං. ඛිජෙ වෙමතිකො ඡිත්තාති වා ඡෙදපෙති වා භිත්තාති වා හෙදපෙති වා පචති වා පචාපෙති වා ආපත්ති දුක්ඛං. ඛිජෙ අඛිජසඤ්ඤා ඡිත්තාති වා ඡෙදපෙති වා භිත්තාති වා හෙදපෙති වා පචති වා පචාපෙති වා අනාපත්ති.

අඛිජෙ ඛිජසඤ්ඤා ආපත්ති දුක්ඛං. අඛිජෙ වෙමතිකො ආපත්තිදුක්ඛං. අඛිජෙ අඛිජසඤ්ඤා අනාපත්ති.

අනාපත්ති: ඉමං ජාන ඉමං දෙහි ඉමං ආහර ඉමිනා අඤ්ඤා ඉමං කප්පියං කරොහිති භණ්ණි, අසඤ්ඤිව ආයතිසා අජානනං උමමනකං ආදිකමිකං. ⁶

භුතගාමසිකාපදං පඨමං

1. ඛිජ ඛිජඤ්ඤා - කප්පි,
2. අතිවිසං - මජ්ඣං,
3. පඤ්ඤා - සි i

4. වචං - මජ්ඣං,
5. අජ්ජකං - මජ්ඣං,

3. භූතශාම නම්: පඤ්චබීජජාතයෝ යි. මූලබීජ යැ ඛන්ධබීජ යැ එළබීජ යැ අභ්ගබීජ යැ හා පස්වැනි බීජබීජ යි.

මූලබීජ නම්: කභ යැ ඉභුරු යැ වදකසා යැ හෙළවදකසා යැ ඉවද යැ කුළුරැණ යැ සුවදහොට යැ වම්මුකු යැ, තව ද අන්‍ය වූ ද යම්බද්ධ බීජජාතයෙක් මූලෙහි උපදී ද මූලෙහි හටගනී ද මේ (හැම) මූලබීජ නම් වෙයි.

ඛන්ධබීජ නම්: ඇහැටු යැ නුග යැ පුලිළ යැ දිඹුල් යැ කලහ යැ ගිවුළු යැ, තවද අන්‍ය වූ ද යම්බද්ධ බීජජාතයෙක් කඳෙහි උපදී ද කඳෙහි හටගනී ද මේ (හැම) ඛන්ධබීජ නම් වෙයි.

එළබීජ නම්: උගු යැ හුණ යැ බට යැ, තව ද අන්‍ය වූ ද යම්බද්ධ බීජජාතයෙක් පුරුකෙහි උපදී ද පුරුකෙහි හටගනී ද මේ (හැම) එළබීජ නම් වෙයි.

අභ්ගබීජ නම්: අඳුනලා යැ මුරුවා යැ හිරිවේරි යැ තවද අන්‍ය වූ ද යම්බද්ධ බීජජාතයෙක් අගෙහි (කරටියෙහි) උපදී ද අගෙහි හටගනී ද මේ (හැම) අභ්ගබීජ නම් වෙයි.

බීජබීජ නම්: හැල් වී ඇ පුබ්බන්ත යැ මුහු උදු ඇ අපරන්ත යැ තවද අන්‍ය වූ ද යම්බද්ධ බීජජාතයෙක් ඇටයෙහි උපදී ද ඇටයෙහි හටගනී ද මේ (හැම) බීජබීජ නම් වේ.

බීජයෙහි බීජසංඥා ඇතියේ සිදුනේ හෝ සිදුවන්නේ හෝ බිදුනේ හෝ බිදුවන්නේ හෝ පිසන්නේ හෝ පිසවන්නේ හෝ පවිති ඇවැත් වෙයි. බීජයෙහි විමති ඇතියේ සිදුනේ හෝ සිදුවන්නේ හෝ බිදුනේ හෝ බිදුවන්නේ හෝ පිසන්නේ හෝ පිසවන්නේ හෝ දුකුළා ඇවැත් වේ. බීජයෙහි නො බිජුසන් ඇතියේ සිදුනේ හෝ සිදුවන්නේ හෝ බිදුනේ හෝ බිදුවන්නේ හෝ පිසන්නේ හෝ පිසවන්නේ හෝ ඇවැත් නැති.

බීජ නොවූයෙහි බීජසංඥා ඇතියේ දුකුළා ඇවැත් වේ. බීජ නොවූයෙහි විමති ඇතියේ දුකුළා ඇවැත් වේ. බීජ නොවූයෙහි අබීජසංඥා ඇතියේ ඇවැත් නැති.

මෙය දනුව, මෙය දෙව, මෙය ගෙනෙව, මෙයින් වැඩෙකි, මෙය කැපකරව යි බෙණේ නම් ඔහට ද නො සිතා කරන්නහුට ද නො සිතියෙන් කරන්නහුට ද නො දන්නහුට ද උම්මත්තකයහට ද ආදී කම්මකයාහට ද ඇවැත් නැති.

පළමුවැනි භූතශාමශික්ෂාපද යි.

අඤ්ඤාචාදකසිකතාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා කොසමබ්බං වීහරති සොසිතාරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මා ජනෙනා අනාචාරං ආචරිතා සඛ්ඤ්ඤා ආපර්ණා අනුයුජ්ඣියමානො අඤ්ඤානඤ්ඤං පටිවරති කො ආපනො කිං ආපනො කියමිං ආපනො කථං ආපනො කං භණ්ඨං කිං භණ්ඨාති. යෙ තෙ හිතවු අපිච්ඡා - පෙ - තෙ උජ්ඣායගාමී වියගාමී විපාවේගාති කථං හි නාම ආයස්මා ජනො සඛ්ඤ්ඤා ආපර්ණා අනුයුජ්ඣියමානො අඤ්ඤානඤ්ඤං පටිවරියස්සති කො ආපනො කිං ආපනො කියමිං ආපනො කථං ආපනො කං භණ්ඨං කිං භණ්ඨාති - පෙ - සච්චං කිර තං ජනා සඛ්ඤ්ඤා ආපර්ණා අනුයුජ්ඣියමානො අඤ්ඤානඤ්ඤං පටිවරයි, කො ආපනො කිං ආපනො කියමිං ආපනො කථං ආපනො කං භණ්ඨං කිං භණ්ඨාති. සච්චං භගවා, වීහරති බුද්ධො භගවා - පෙ - කථං හි නාම තං මොසපුරිස සඛ්ඤ්ඤා ආපර්ණා අනුයුජ්ඣියමානො අඤ්ඤානඤ්ඤං පටිවරියස්සති කො ආපනො කිං ආපනො කියමිං ආපනො කථං ආපනො කං භණ්ඨං කිං භණ්ඨාති. තෙනං මොසපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය - පෙ - වීහරිතා ධර්මී කථං කතා හිතවු ආමනෙතයි. තෙන හි හිතවෙ සඬෙතා ජනස්ස හිතවුනො අඤ්ඤාචාදකං රොපෙතු. එවඤ්ඤා පන හිතවෙ රොපෙතබ්බං බ්‍යාපන්න හිතවුනා පටිබලෙන සඬෙතා ඤාපෙතබ්බං.

2. සුඤ්ඤා මෙ භනෙත සඬෙතා අයං ජනො හිතවු සඬ්ඤ්ඤා ආපර්ණා අනුයුජ්ඣියමානො අඤ්ඤානඤ්ඤං පටිවරති යදි සඬ්ඤ්ඤා පනතකල්ලං සඬෙතා ජනස්ස හිතවුනො අඤ්ඤාචාදකං රොපෙය්‍ය එසා ඤාති,

3. සුඤ්ඤා මෙ භනෙත සඬෙතා අයං ජනො හිතවු සඬ්ඤ්ඤා ආපර්ණා අනුයුජ්ඣියමානො අඤ්ඤානඤ්ඤං පටිවරති සඬෙතා ජනස්ස හිතවුනො අඤ්ඤාචාදකං රොපෙති, යස්සායස්මතො ඛමති ජනස්ස හිතවුනො අඤ්ඤාචාදකස්ස රොපතා සො තුණ්ණස්ස යස්ස නකඛමති සො භාසෙය්‍ය. රොපිතං සඬෙතා ජනස්ස හිතවුනො අඤ්ඤාචාදකං, ඛමති සඬ්ඤ්ඤා තස්මා තුණ්ඤි, එවමෙතං ධාරයාමිති.

* මමෙ මහාමංචි පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුළත් කර ඇත.

6. 2. 2

අඤ්ඤවාදකයින් භාෂණය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු කොසබ්බා නුවර සෝමනාරාමයෙහි වැඩවෙසෙති. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් ජන්ත තෙමේ අනාවාරයෙහි හැසිර යහමැද ඇවැත්න් අනුයෝගවතට නංවනු ලබන්නේ 'කවරෙක් අවන්නේ ද? කවර ඇවතට පැමිණියෙම ද? කිනම් වස්තුවෙක්හි ඇවතට පැමිණියෙම ද? කෙසේ ඇවතට පැමිණියෙම ද? කවරක්හට බෙණෙවු ද? කුමක් බෙණෙවු දැ'යි අනෙකකින් අනෙකක් වසාලයි. යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් අපිය වුවෝ ... ඔහු දෙස් නහති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් ජන්ත යහමැද ඇවැත්න් අනුයෝගවතට නංවනු ලබන්නේ 'කවරෙක් අවන්නේ ද? කවර ඇවතට පැමිණියෙම ද? කිනම් වස්තුවෙක්හි ඇවතට පැමිණියෙම ද? කෙසේ ඇවතට පැමිණියෙම ද? කවරක්හට බෙණෙවු ද? කුමක් බෙණෙවු දැ'යි අනෙකකින් අනෙකක් වසාලී ද ... කීම සැබෑ ද, ජන්ත තෙපි යහමැද ඇවැත්න් අනුයෝගවතට නංවනු ලබන්නහු 'කවරෙක් අවන්නේ ද? කවර ඇවතට පැමිණියෙම ද? කිනම් වස්තුවෙක්හි ඇවතට පැමිණියෙම ද? කෙසේ පැමිණියෙම ද? කවරක්හට බෙණෙවු ද? කුමක් බෙණෙවු දැ'යි අනෙකකින් අනෙකක් වසාලවු ද. සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරුහු ... කෙසේ නම් හිස්පුරුෂය, තෙපි යහමැදහි ඇවැත්න් අනුයෝගවතට නංවනු ලබන්නහු 'කවරෙක් අවන්නේ ද? කවර ඇවතට පැමිණියෙම ද? කිනම් වස්තුවෙක්හි පැමිණියෙම ද? කෙසේ පැමිණියෙම ද? කවරක්හට බෙණෙවු ද? කුමක් බෙණෙවු දැ'යි. අනෙකකින් අනෙකක් වසාලුවහු ද, හිස්පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදයට හෝ නො වෙයි... ගරහා දහැමි කපා කොට මහණුන් ඇමැතුහ. ඒ කරුණෙන් ම මහණෙනි, සධ්‍ය තෙමේ ජන්ත හික්ෂුහට අඤ්ඤවාදක සම්මුතිය පිහිටුවා. මෙසේ ද මහණෙනි, පිහිටුවාලිය යුත්තී ය, ප්‍රතිබල වූ ව්‍යක්ත වූ මහණක්හු විසින් සධ්‍ය තෙමේ දැන්විය යුත්තේ යි.

2. වහන්ස, සධ්‍යයා මාගේ වචනය අසා, මේ ජන්ත මහණ යහමැද ඇවැත්න් අනුයෝග වතට නංවනු ලබන්නේ අනෙකකින් අනෙකක් වසාලයි. ඉදින් සධ්‍යයාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම් සංඝයා ජන්ත මහණහට අඤ්ඤවාදක සම්මුතිය පිහිටුවන්නේ යැ. මේ ඤාත්තිය යි.

3. වහන්ස, සධ්‍යයා මාගේ (වචනය) අසා, මේ ජන්ත මහණ යහමැද ඇවැත්න් අනුයෝගවතට නංවනු ලබන්නේ අනෙකකින් අනෙකක් වසාලයි. සධ්‍යයා ජන්ත මහණහට අඤ්ඤවාදක සම්මුතිය පිහිටුවාල යි. යම් ආයුෂ්මත් කෙනකුන්ට ජන්ත හික්ෂුහට අඤ්ඤවාදකා රොපණය රුස්නේ නම් හේ නිහඩ වන්නේ යැ; යමක්හට නො රුස්නේ නම් හේ කියන්නේ යැ, සංඝයා විසින් ජන්ත මහණහට අඤ්ඤවාදකය පිහිටුවන ලදී. සධ්‍යයාට රුස්නේ යැ. එහෙයින් නිහඩ වී මෙසේ මෙය දරමි යි.

පාචිත්තියපාළි භික්ඛුචිත්තධෙයා

4. අථ ඛො භගවා ආයස්මන්තං ඡන්තං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා දුගරතාය¹ - පෙ - එවඤ්ඤා පන භික්ඛවො ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ :

“අඤ්ඤවාදකෙ පාචිත්තිය”න්ති.

එවඤ්ඤාදං භගවතා භික්ඛූනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤන්තං හොති.

5. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා ඡන්තො සංඝමච්ඡෙදා ආපත්තියා අනුයුඤ්ජියමානො අඤ්ඤානඤ්ඤං පටිච්චරන්තො ආපත්තියා ආපජ්ජිත්වා භික්ඛුනො සංඝං විහෙසෙති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨිතා - පෙ - තෙ උපක්ඛායාති ධියාති විපාවොති කථං හි නාම ආයස්මා ඡන්තො සංඝමච්ඡෙදා ආපත්තියා අනුයුඤ්ජියමානො භික්ඛුනො සංඝං විහෙසෙත්ති. - පෙ - සච්චං කිරිත්වා ඡන්ත සංඝමච්ඡෙදා ආපත්තියා අනුයුඤ්ජියමානො භික්ඛුනො සංඝං විහෙසෙති. සච්චං භගවා, විගරහි වුද්ධො භගවා - පෙ - කථං හි නාම තං මොසපුරිස සංඝමච්ඡෙදා ආපත්තියා අනුයුඤ්ජියමානො භික්ඛුනො සංඝං විහෙසෙත්ති. තෙතං මොසපුරිස අපසංසන්නානං වා පසාදය - පෙ - විගරහිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්ති. තෙන හි භික්ඛවො සංඝො ඡන්තස්ස භික්ඛුනො විහෙසකං රොපෙත්තු. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවො රොපෙතංඛං. ධ්‍යානෙන භික්ඛූනා පටිබලෙන සංඝො ඤාපෙතංඛං.

6. සුඤ්ඤා මෙ භගෙන සංඝො අයං ඡන්තො භික්ඛු සංඝමච්ඡෙදා ආපත්තියා අනුයුඤ්ජියමානො භික්ඛුනො සංඝං විහෙසෙති, යදි සංඝස්ස පනතකල්පං සංඝො ඡන්තස්ස භික්ඛුනො විහෙසකං රොපෙය්‍යා එසා ඤාති.

7. සුඤ්ඤා මෙ භගෙන සංඝො අයං ඡන්තො භික්ඛු සංඝමච්ඡෙදා ආපත්තියා අනුයුඤ්ජියමානො භික්ඛුනො සංඝං විහෙසෙති, සංඝො ඡන්තස්ස භික්ඛුනො විහෙසකං රොපෙති, යස්සායස්මතො ධම්මා ඡන්තස්ස භික්ඛුනො විහෙසකස්ස රොපනා යො භුක්ඛාස්ස යස්ස නකම්මති යො භාසෙය්‍යා. රොපිතං සංඝෙන ඡන්තස්ස භික්ඛුනො විහෙසකං, ධම්මා සංඝස්ස තස්මා භික්ඛුනො එවමෙතං ධාරයාමිති.

8. අථ ඛො භගවා ආයස්මන්තං ඡන්තං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා දුගරතාය ..... එවඤ්ඤා පන භික්ඛවො ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ :

“අඤ්ඤවාදකෙ විහෙසකෙ පාචිත්තිය”න්ති.

1. දුගරතාය - මරණය.

4. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ඡන්ත මහණහු නොයෙක් කරුණෙන් ගරභා දුබර බැවිනි ... මෙසේ ද වනාහි මහණෙනි මේ සිකපදය උදෙසවු:

“අත්‍යාවාදයෙහි පවිත්‍රී වේ” යයි.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මේ සිකපදය භික්ෂූන්හට මෙසේත් පතවන ලද්දේ වෙයි.

5. එසමයෙහි වනාහි ආයුෂ්මත් ඡන්ත මහණ සහමැද ඇවැත්නි අනුයෝගවතට නංවනු ලබන්නේ අනෙකෙකින් අනෙකක් වසාලමින් ඇවැතට පැමිණෙන්නෙමි යි නිහඬ වූ සඬ්ඝයා වෙහෙසයි. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවේ ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් ඡන්ත තෙමේ සහමැද ඇවැත්නි අනුයෝගවතට නවංනු ලබන්නේ නිහඬ වූ සඬ්ඝයා වෙහෙසී ද ... සැබෑ ද ඡන්තයෙනි, තෙපි සහමැද ඇවැත්නි අනුයෝගවතට නංවනු ලබන්නාහු නිහඬ වූ සඬ්ඝයා වෙහෙසවූ ද? සැබෑව භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ. ... කෙසේ නම් භික්ෂු පුරුෂය, තෙපි සහමැද ඇවැත්නි අනුයෝගවතට නංවනු ලබන්නාහු නිහඬ වූ සඬ්ඝයා වෙහෙසුවු ද? භික්ෂුපුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... ගරභා දහමි කපා කොට මහණුන් ඇමැතුනු. එසේ නම් මහණෙනි, සඬ්ඝයා ඡන්ත මහණහට විභෙසකය පිහිටුවා. මෙසේ ද මහණෙනි, පිහිටුවිය යුතු යි. වාක්ත ප්‍රතිබල මහණක්හු විසින් සංඝයා දන්විය යුත්තේ යි.

6. ස්වාමීනි, සඬ්ඝයා මාගේ වචනය අසා. මේ ඡන්ත මහණ සහමැද ඇවැත්නි අනුයෝග වතට නංවනු ලබන්නේ නිහඬ වූ සඬ්ඝයා වෙහෙසයි. ඉදින් සඬ්ඝයාට පැමිණිකල් ඇත්තේ නම් සඬ්ඝයා ඡන්ත මහණහට විභෙසකය පිහිටුවන්නේ යැ මේ ඥප්තිය යි.

7. ස්වාමීනි, සඬ්ඝයා මාගේ වචනය අසා. මේ ඡන්ත මහණ සහමැද ඇවැත්නි අනුයෝග වතට නංවනු ලබන්නේ නිහඬ වූ සඬ්ඝයා වෙහෙසයි. සඬ්ඝයා ඡන්ත මහණහට විභෙසකය පිහිටුවා. ඡන්ත භික්ෂූහට විභෙසකාරොපණය යම් ආයුෂ්මත් කෙනෙකුන්ට රුස්නේ නම් හේ නිහඬ වන්නේ යැ. යමක්හට නො රුස්නේ නම් හේ කියන්නේ යැ සඬ්ඝයා විසින් ඡන්ත මහණහට විභෙසකය පිහිටුවන ලදී. සඬ්ඝයාට රුස්නේ යැ. එහෙයින් නිහඬ වී. තෙල මෙසේ දරමි යි.

8. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ඡන්තහට නොයෙක් කරුණෙන් ගරභා දුබර බැවිනි ... මෙසේ ද මහණෙනි මේ සිකපදය උදෙසවු:

“අනෙකක් කීමෙහි ද වෙහෙසීමෙහි ද පවිත්‍රී වේ” යයි.

පාචිත්තියපාළි භික්ෂුවිභවෙතො

9. අඤ්ඤවාදකො නාම: සඛ්ඛමජ්ජෙඤ්ඤ වත්ථස්මිං වා ආපත්තියා වා අනුයුඤ්ඤියමානො තං න කපේතුකාමො තං උග්ගාටෙතුකාමො¹ අඤ්ඤානඤ්ඤං පටිවරති, කො ආපනෙතො කිං ආපනෙතො කිසමිං ආපනෙතො කරං ආපනෙතො කං භණ්ඨ කිං භණ්ඨාති, එසො අඤ්ඤවාදකො නාම.

විභෙසකො නාම: සඛ්ඛමජ්ජෙඤ්ඤ වත්ථස්මිං වා ආපත්තියා වා අනුයුඤ්ඤියමානො තං න කපේතුකාමො තං උග්ගාටෙතුකාමො¹ තුණ්හිභුතො සඛ්ඛං විභෙසෙති එසො විභෙසකො නාම.

ආරොපිතෙ අඤ්ඤවාදකෙ සඛ්ඛමජ්ජෙඤ්ඤ වත්ථස්මිං වා ආපත්තියා වා අනුයුඤ්ඤියමානො තං න කපේතුකාමො තං උග්ගාටෙතුකාමො අඤ්ඤානඤ්ඤං පටිවරති කො ආපනෙතො කිං ආපනෙතො කිසමිං ආපනෙතො කරං ආපනෙතො කං භණ්ඨ කිං භණ්ඨාති ආපත්ති දුක්ඛංසස්ස.

ආරොපිතෙ විභෙසකෙ සඛ්ඛමජ්ජෙඤ්ඤ වත්ථස්මිං වා ආපත්තියා වා අනුයුඤ්ඤියමානො තං න කපේතුකාමො තං උග්ගාටෙතුකාමො තුණ්හිභුතො සඛ්ඛං විභෙසෙති ආපත්ති දුක්ඛංසස්ස.

රොපිතෙ අඤ්ඤවාදකෙ සඛ්ඛමජ්ජෙඤ්ඤ වත්ථස්මිං වා ආපත්තියා වා අනුයුඤ්ඤියමානො තං න කපේතුකාමො තං උග්ගාටෙතුකාමො අඤ්ඤානඤ්ඤං පටිවරති, කො ආපනෙතො කිං ආපනෙතො කිසමිං ආපනෙතො කරං ආපනෙතො කං භණ්ඨ කිං භණ්ඨාති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

රොපිතෙ විභෙසකෙ සඛ්ඛමජ්ජෙඤ්ඤ වත්ථස්මිං වා ආපත්තියා වා අනුයුඤ්ඤියමානො තං න කපේතුකාමො තං උග්ගාටෙතුකාමො තුණ්හිභුතො සඛ්ඛං විභෙසෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

ධම්මකමෙම ධම්මකමෙසඤ්ඤි අඤ්ඤවාදකෙ විභෙසකෙ ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. ධම්මකමෙම වෙමතිකො අඤ්ඤවාදකෙ විභෙසකෙ ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. ධම්මකමෙම අධම්මකමෙසඤ්ඤි අඤ්ඤවාදකෙ විභෙසකෙ ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

1. න උග්ගාටෙතුකාමො = මැරයා;

9. අඤ්ඤවාදක නම්: සභමැද වස්තුවෙකින් හෝ ඇවැතෙකින් හෝ අනුයෝගවතට නංවනු ලබන්නේ එය නො කියනු කැමැත්තේ එය නො හෙළි කරනු කැමැත්තේ “කවරෙක් අවන්නේ ද? කවර ඇවැතට පැමිණියෙමි ද? කිනම් වස්තුවෙකි අවන්නෙමි ද? කෙසේ අවන්නෙමි ද? කවරක්භට බෙණෙවු ද? කුමක් බෙණෙවු ද යි අනෙකෙකින් අනෙකක් වසාලයි. මේ යැ අඤ්ඤවාදක නම්.

විභෙසක නම්: සභමැද වස්තුවෙකින් හෝ ඇවැතෙකින් හෝ අනුයෝගවතට නංවනු ලබන්නේ එය නො කියනු කැමැත්තේ එය නො හෙළි කරනු කැමැත්තේ නිහඬ වූ සංඝයා වෙහෙසයි. මේ යැ විභෙසක නම්.

අන්‍යවාදක කර්මය නො නැඟූ කල්හි සභමැද වස්තුවෙකින් හෝ ඇවැතෙකින් හෝ අනුයෝගවතට නංවනු ලබන්නේ එය නො කියනු කැමැත්තේ එය නො හෙළිකරනු කැමැත්තේ “කවරෙක් අවන්නේ ද? කවර ඇවැතට පැමිණියෙමි ද? කිනම් වස්තුවෙකි පැමිණියෙමි ද? කෙසේ පැමිණියෙමි ද? කවරක්භට බෙණෙවු ද? කුමක් බෙණෙවු ද යි අනෙකෙකින් අනෙකක් වසාලයි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

විභෙසක කම්මය නො නැඟූ කල්හි සභමැද වස්තුවෙකින් හෝ ඇවැතෙකින් හෝ අනුයෝගවතට නංවනු ලබන්නේ එය නො කියනු කැමැත්තේ එය නො හෙළි කරනු කැමැත්තේ නිහඬ වූ සංඝයා වෙහෙසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

අන්‍යවාදකකම්මය නැඟූ කල්හි සභමැද වස්තුවෙකින් හෝ ඇවැතෙකින් හෝ අනුයෝගවතට නංවනු ලබන්නේ එය නො කියනු කැමැත්තේ එය නො හෙළි කරනු කැමැත්තේ “කවරෙක් අවන්නේ ද? කවර ඇවැත් අවන්නෙමි ද? කිනම් වස්තුවෙකි අවන්නෙමි ද? කෙසේ අවන්නෙමි ද? කවරක්භට බෙණෙවු ද? කුමක් බෙණෙවු ද” යි අනෙකෙකින් අනෙකක් වසාලයි නම් පවිති ඇවැත් වේ.

විභෙසක කම්මය නැඟූ කල්හි සභමැද වස්තුවෙකින් හෝ ඇවැතෙකින් හෝ අනුයෝගවතට නංවනු ලබන්නේ එය නො කියනු කැමැත්තේ එය නො හෙළි කරනු කැමැත්තේ නිහඬ වූ සංඝයා වෙහෙසා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

ධම්මකම්මයෙහි ධම්මකම්මසංඥා ඇතියේ අනෙකක් කීමෙහි වෙහෙස-කිරීමෙහි පවිති ඇවැත් වේ. ධම්මකම්මයෙහි විමති ඇතියේ අනෙකක් කීමෙහි වෙහෙසකිරීමෙහි පවිති ඇවැත් වේ. ධම්මකම්මයෙහි අධම්මකම්මසංඥා ඇතියේ අනෙකක් කීමෙහි වෙහෙසකිරීමෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

පාච්ඤායාමය භික්ෂුවිභවයො

අධිච්ඡේදනං ධම්මකම්මසංකප්පං ආපත්ති දුක්ඛකම්මං. අධිච්ඡේදනං ධම්මකම්මං ආපත්ති දුක්ඛකම්මං. අධිච්ඡේදනං අධිච්ඡේදනං ආපත්ති දුක්ඛකම්මං.

අනාපකති: අජානනො පුට්ඨති, ගිලානො වා න කථෙති, සංඝස්ස භණ්ඩනං වා කලහො වා වීර්ගහො වා විවාදො වා භවිස්සතිති න කථෙති, සංඝභෙදො වා සංඝරාජී වා භවිස්සතිති න කථෙති, අධිමමන වා වර්ගහො වා න කම්මාරභස්ස වා කම්මං කරිස්සතිති න කථෙති, උච්චතකස්ස ආදිකම්මකස්සාති.

අනුඤ්ඤාදකසිකාපදං දුතියං.

6. 2. 3

උප්පාදාපනසිකාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති වෙළවනෙ කලඤ්ඤානිවාසෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයාසී දඬො මලලුප්පෙනා සංඝස්ස සෙනාසනාඤ්ඤා පඤ්ඤාපෙති හත්තාති ව උද්දිසති. තෙන ඛො පන සමයෙන මෙත්තියභූමිපකා භික්ෂු නවකා වෙච භොගාති අප්පඤ්ඤා ව යාති සංඝස්ස ලාමකානි සෙනාසනානි තාති තෙසං පාපුණ්ණාති. ලාමකානි ව හත්තාති. තෙ ආයාසිණං දඬං මලලුප්පං භික්ෂු උප්පාදෙතාති, ජන්දය දඬං මලලුප්පො සෙනාසනං පඤ්ඤාපෙති ජන්දය ව හත්තාති උද්දිසතිති. යෙ තෙ භික්ෂු අප්පිව්ඡ, -පෙ- තෙ උප්පාදායාති ධියාති විපාලෙතාති කථං හි නාම මෙත්තියභූමිපකා භික්ෂු ආයාසිණං දඬං මලලුප්පං භික්ෂු උප්පාදෙසසාතිති -පෙ- සච්චං කීර තුලෙහ භික්ෂුවෙ දඬං මලලුප්පං භික්ෂු උප්පාදෙතාති. සච්චං භගවා, විගරහි බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුලෙහ මොසපුරිසා දඬං මලලුප්පං භික්ෂු උප්පාදෙසසාති. නෙතං මොසපුරිසා අසසත්තානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ෂුවෙ ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාති.

“උප්පාදාපනකෙ පාච්ඤායාම”නති.

එව ඤාදං භගවතා භික්ෂූනං සිකාපදං පඤ්ඤාපෙති භෙති.

1. සංඝරාජීවා - මුජ්ඣං,
2. පඤ්ඤාපෙති - මුජ්ඣං,

3. මෙත්තියභූමිපකා - මුජ්ඣං,

16. අධම්මකම්මයෙහි ධම්මකම්මසංඥා ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. අධම්මකම්මයෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. අධම්මකම්මයෙහි අධම්මකම්මසංඥා ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

17. නො දන්නේ විවාරා නම්, ශීලන් වැ හෝ නො කියා නම්, සඤ්ඤායෙහි භණ්ඩනයෙක් හෝ කලහයෙක් හෝ විග්‍රහයෙක් හෝ විවාදයෙක් හෝ වන්නේ යැ යි නො කියා නම්, සඤ්ඤායෙහි සඤ්ඤායෙහි හෝ වන්නේ යැ යි නො කියා නම්, අධර්මයෙන් හෝ ව්‍යාග්‍රයෙන් හෝ අකර්මාර්ථයාට හෝ කම්මය කරන්නේ යැ යි නො කියා නම්, ඇවැත් නැත. උමමත්තකයහට ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

දෙවැනි අක්කුචාදකශික්ෂාපද යි

6. 2. 3

උප්කාමාපන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු රජගහ නුවර කලන්දක නිවාස නම් වූ චේථවනයෙහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් දබ්බමල්ලපුත්‍ර තෙරණුවෝ සඤ්ඤායාට සෙනසුන් ද පනවති. බත් උදෙසීම ද කරති. එකල්හි මෙත්තිය භූමිමජ්ඣ භික්ෂුහු නවක ද මදපිනැති ද වෙති. සඤ්ඤායාගේ යම්බඳු ලමුසෙනසුන් වෙත් නම් ඒ සෙනසුන් ද ලමුබත් ද ඔවුනට පැමිණෙත්. එවිට ආයුෂ්මත් දබ්බමල්ල පුත්‍ර තෙරණුවනට 'ජන්දගතියෙන් දබ්බමල්ල පුත්‍ර තෙරණුවෝ සෙනසුන් පනවති. ජන්දගතියෙන් බත් ද උදෙසති' යි භික්ෂුන් ලවා ලමු කොට සිතවත්. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවෝ ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් මෙත්තිය භූමිමජ්ඣ භික්ෂුහු ආයුෂ්මත් දබ්බමල්ලපුත්‍ර තෙරණුවන් භික්ෂුන් ලවා ලමු කොට සිතවුහු ද යි .... සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි දබ්බමල්ල පුත්‍රයහට භික්ෂුන් ලවා ලමු කොට සිතවුහු ද යි. සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරුහු...කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි දබ්බමල්ල පුත්‍රයහට භික්ෂුන් ලවා ලාමක කොට සිතවුහු ද, හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

“ලමු කොට. සිතුවීමෙහි පවති වේ” යයි.

මෙසේත් මේ සිකපදය භාග්‍යවතුන් වහන්ස භික්ෂුනට පනවන ලද්දේ වෙයි.

පාච්ඡන්දියපාළි භික්ඛුච්ඡේදනා

2. තෙන ඛො පන සමයෙන මෙත්තියභූමිපකා භික්ඛු හගවතා උජ්ඣාපනකං පටික්ඛිත්තාති. එත්තාචතා භික්ඛු සොක්ඛගාතිති භික්ඛුනං සාමනතා ආයසමනනං දබ්බං මලලුපුත්තං වියනති 'ඡන්දය දබ්බං මලලුපුත්තො සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, ඡන්දය ච හත්තාති උද්දිසති'ති. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිට්ඨා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වියනති උපාවෙනති: කථං හි නාම මෙත්තියභූමිපකා භික්ඛු ආයසමනනං දබ්බං මලලුපුත්තං වීරියසගාතිති -පෙ- සච්චං කීර තුලෙහ භික්ඛවෙ දබ්බං මලලුපුත්තං වියපාති. සච්චං හගවා. චිගරහි බුද්ධො හගවා -පෙ- කථං හි නාම තුලෙහ මොසපුරිසා දබ්බං මලලුපුත්තං වීරියසථ. තෙනං මොසපුරිසා අපසසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවිඤ්චි පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“උජ්ඣාපනකෙ වියනකෙ පාච්ඡන්දිය” නති.

3. උජ්ඣාපනකං නාම: උපසම්පන්නං සංඛේන සම්මතං සෙනාසන පඤ්ඤපකං වා හත්තද්දෙසකං වා යාගුභාජකං වා ඵලභාජකං වා ඛජ්ජභාජකං වා අපමන්නකච්ඡික්ඡජ්ජකං වා අච්ඡාණ්ණං කත්තුකාමො අයසං කත්තුකාමො මඤ්ඤකත්තුකාමො උපසම්පන්නං උජ්ඣාපෙති වා වියති වා ආපත්ති පාච්ඡන්දියස්ස.

ධම්මකමෙම ධම්මකමෙසඤ්ඤී උජ්ඣාපනකෙ වියනකෙ ආපත්ති පාච්ඡන්දියස්ස. ධම්මකමෙම වෙමතිකො උජ්ඣාපනකෙ වියනකෙ ආපත්ති පාච්ඡන්දියස්ස. ධම්මකමෙම අධම්මකමෙසඤ්ඤී උජ්ඣාපනකෙ වියනකෙ ආපත්ති පාච්ඡන්දියස්ස.

අනුපසම්පන්නං උජ්ඣාපෙති වා වියති වා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. උපසම්පන්නං සංඛේන අසම්මතං සෙනාසනපඤ්ඤපකං වා හත්තද්දෙසකං වා යාගුභාජකං වා ඵලභාජකං වා ඛජ්ජභාජකං වා අපමන්නකච්ඡික්ඡජ්ජකං වා අච්ඡාණ්ණං කත්තුකාමො අයසං කත්තුකාමො මඤ්ඤකත්තුකාමො උපසම්පන්නං වා අනුපසම්පන්නං වා උජ්ඣාපෙති වා වියති වා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.

2. එසමයෙහි මෙන්තියභූමිමජක භික්ෂුහු 'භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ලබු කොට සිතුවීම පිළිකෙව කරන ලද්දේ මෙපමණකින් භික්ෂුහු අසන්නාහ'යි භික්ෂුන්ගේ වැළකෙහි ආයුෂ්මත් දබ්බමල්ලපුත්‍ර තෙරණුවන්ට 'ජන්දගතියෙන් දබ්බමල්ලපුත්‍ර තෙමේ සෙනසුන් පැනවීම ද බත් උදෙසීම ද කෙරේ'යයි නුගුණ පවසති. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවෝ ... ඔහු ලබු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් මෙන්තිය භූමිමජක භික්ෂුහු ආයුෂ්මත් දබ්බමල්ලපුත්‍ර තෙරණුවන්ට නුගුණ පැවසූහ ද යි ... සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි දබ්බමල්ලපුත්‍රයහට නුගුණ පවසනු ද යි, සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහූහ ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි දබ්බමල්ලපුත්‍රයහට නුගුණ පැවැසුවහ ද ? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසනු:

“ලබු කොට සිතුවීමෙහි නුගුණ පැවැසීමෙහි පවිති වේ” යයි.

3. උපක්‍රමාපනක නම්: සෙනසුන් පනවන්නකු කොට හෝ බත් උදෙසන්නකු කොට හෝ හඹු බෙදන්නකු කොට හෝ පලතුරු බෙදන්නකු කොට හෝ කැවිලි බෙදන්නකු කොට හෝ මදදූයක් බෙදන්නකු කොට හෝ සහනු විසින් සම්මත කරන ලද උපසපනක්හු යැ. ගරහනු කැමැතියේ අයස දනවනු කැමැතියේ මකුකරනු කැමැතියේ උපසපනක්හු ලබු කොට සිතවා නම් හෝ නුගුණ පවසා නම් හෝ පවිති ඇවැත් වේ.

දෑහැමිකමහි ධම්කම්සංඥා ඇති යේ ලබු කොට සිතවාලීමෙහි නුගුණ පැවැසීමෙහි පවිති ඇවැත් වේ. දෑහැමිකමහි විමති ඇතියේ ලබු කොට සිතුවීමෙහි නුගුණ පැවැසීමෙහි පවිති ඇවැත් වේ. දෑහැමිකමහි අධම්කම් සංඥා ඇතියේ ලබුකොට සිතුවීමෙහි නුගුණ පැවැසීමෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

අනුපසපනක්හු ලබු කොට සිතවා නම් හෝ නුගුණ පවසා නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වෙයි. සෙනසුන් පනවන්නකු කොට හෝ බත් උදෙසන්නකු කොට හෝ හඹු බෙදන්නකු කොට හෝ පලතුරු බෙදන්නකු කොට හෝ කැවිලි බෙදන්නකු කොට හෝ මදදූයක් බෙදන්නකු කොට හෝ සහනු විසින් සම්මත නො කරන ලද උපසපනක්හු ගරහනු කැමැතියේ අයස දනවනු කැමැතියේ මකු කරනු කැමැතියේ උපසපනක්හු ලවා හෝ අනුපසපනක්හු ලවා හෝ ලබු කොට සිතවා නම් හෝ නුගුණ පවසා නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වේ.

පාරික්ෂයපාළි හිතවූවිහබොයා

අනුපසම්පන්නං සංකේතන සම්මතං වා අසම්මතං වා සෙනාසන පඤ්ඤාපකං වා හෘතදෙද්දසකං වා යඥභාජකං වා ඵලභාජකං වා ඛජ්ජ භාජකං වා අපාමග්ගකවිසංජජකං වා අවිජ්ජං කතකුතාමො අයසං කතකුතාමො මධ්‍යකතකුතාමො උපසම්පන්නා වා අනුපසම්පන්නා වා උප්පාදොපෙති වා වියති වා ආපත්ති දුක්ඛංයස.

අධම්මකමෙව ධම්මකමෙවසඤ්ඤා ආපත්ති දුක්ඛංයස. අධම්මකමෙව වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛංයස. අධම්මකමෙව අධම්මකමෙවසඤ්ඤා ආපත්ති දුක්ඛංයස.

අනාපකති: පකතියා ඡන්ද දෙසා මොහා භයා කරොන්නං උප්පාදොපෙති වා වියති වා උච්චින්නකංයස ආදිකමිතිකංයසාති.

උප්පාදොපනසිකොපදං තතියං.

6. 2. 4

පට්ඨමසෙනාසනසිකොපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙතවනෙ අනාපරිඤ්ඤිකාසා ආරාමෙ. තෙන ඛෙ පන සමයෙන හිතඤ්ඤා භෙමනරිකෙ කාලෙ අප්පෙක්ඛාකාසෙ සෙනාසනං පඤ්ඤාපෙතො කායං ඔතාපෙන්නා කාලෙ ආරොචිතෙ තං පක්ඛාමන්නා නෙව උද්ධරිංසු, න උද්ධරාපෙසු. අනාපුච්ඡා පක්ඛාමිංසු, සෙනාසනං ඔවුට්ඨං භොති. යෙ තෙ හිතඤ්ඤා අප්පිච්ඡා -පෙ- තෙ උප්පාදොපෙති වියනති විපාචෙතස්ස, කරං හි නාම හිතඤ්ඤා අප්පෙක්ඛාකාසෙ සෙනාසනං පඤ්ඤාපෙතො තං පක්ඛාමන්නා නෙව උද්ධරිංසු හති න උද්ධරාපෙසු හති අනාපුච්ඡා පක්ඛාමිංසු හති සෙනාසනං ඔවුට්ඨනති. අප් චො තෙ හිතඤ්ඤා භගවතො ඵලමස්ස. ආරොචෙසු -පෙ- යවිට්ඨං කිර හිසංචෙව හිතඤ්ඤා අප්පෙක්ඛාකාසෙ -පෙ- ඵවඤ්ඤා පන හිතඤ්ඤා ඉමං සිකොපදං උද්දිසෙය්‍යාප්:

"යො පන හිතඤ්ඤා සබ්බිකං මඤ්ඤාං වා දිට්ඨං වා හිසිං වා කොච්ඡං වා අප්පෙක්ඛාකාසෙ සප්පරිච්ඡා වා සප්පරාපෙච්ඡා වා තං පක්ඛාමින්නා නෙව උද්ධරෙය්‍ය න උද්ධරාපෙය්‍ය අනාපුච්ඡා වා ගච්ඡෙය්‍ය පාරිඤ්ඤා" නති.

ඵවඤ්ඤා භගවතා හිතඤ්ඤා සිකොපදං පඤ්ඤාපතං භොති.

සෙනසුන් පනවන්නකු කොට හෝ බත් උදෙසන්නකු කොට හෝ හඹු බෙදන්නකු කොට හෝ පලතුරු බෙදන්නකු කොට හෝ කැඳිලි බෙදන්නකු කොට හෝ මදදයක් බෙදන්නකු කොට හෝ සහභූ වීසින් සම්මත කරන ලද්ද වූ හෝ සම්මත නො කරන ලද්ද වූ හෝ අනුපස-පනක්හු ගරහනු කැමැතියේ අයස දනවනු කැමැතියේ මකු කරනු කැමැ-තියේ උපසපනක්හු ලවා හෝ අනුපසපනක්හු ලවා හෝ ලමු කොට සිතවා නම් හෝ නුගුණ පවසා නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො දහැමිකම්හි දහැමිකමෙක යන සංඥා ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නොදහැමිකම්හි වීමහි ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නොදහැමිකම්හි නොදහැමිකමෙක යන සංඥා ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

ප්‍රකෘතියෙන් ඡන්දයෙන් ද්වේෂයෙන් භයෙන් මෝහයෙන් කරන්නහු ලමු කොට සිතවා නම් හෝ (ඔහුගේ) නුගුණ පවසා නම් හෝ (ඇවැත් නැති) උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

තෙවැනි උප්ඛාපනක ශික්ෂාපදයි

6. 2. 4.

පයමසෙනාසනශික්ෂාපදය

1. එයමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජේතවන නම් අනේපිඩු පිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එයමයෙහි භික්ෂුහු හිමත් කල්හි එළිමහන්හි සෙනසුන් පනවා සිටීර තවන්නෝ කල් දුන්වූ කල්හි බැහැර යන්නාහු ඒ සෙනසුන් නොමැ ගෝපන කළහ, නොද ගෝපන කැරවූහ, නොවිවාරා බැහැර ගියහ. සෙනසුන (හිමවැස්සෙන්) තෙත් වූයේ-වෙයි. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවෝ ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත් : කෙසේ නම් භික්ෂුහු එළිමහන්හි සෙනසුන් පනවා බැහැර යන්නාහු එය නොම ගෝපන කළෝ ද නො ද ගෝපන කැරවූවෝ ද; නොවිවාරා බැහැර ගියෝ ද සෙනසුන (හිම වැස්සෙන්) තෙමිණැ යි. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කරුණ සැලකළහ ... සැබැද? මහණෙනි, භික්ෂුහු එළිමහනෙහි ... මෙසේ ද මහණෙනි; මේ සිකපදය උදෙසවූ :

“යම් මහණෙක් සහසතු ඇදක් හෝ පුටුවක් හෝ බිස්සක් හෝ බඳවෙළුවක් හෝ එළිමහනෙහි අතුරා හෝ අතුරුවා හෝ බැහැර යන්නෝ එය ආනාමි තැන්පත් කරන්නෝ නම් හෝ ආනාද තැන්පත් කරවන්නෝ නම් හෝ නොවිවාරා යන්නෝ නම් හෝ පවිත් වේ” යයි.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වීසින් මෙසේ මේ සිකපදය ද භික්ෂුනට පනවන ලද්දේ වේ.

පාචිත්තියපාළි භික්ෂුවිභවෙනා

2. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු අපේක්ෂාකාමෙ වසිත්වා කාලකෙසව සෙනාසනං අතිහරණී. අද්දසා ටො හගවා තෙ භික්ඛු කාලකෙසව සෙනාසනං අතිහරණෙන. දිස්වා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙයි. අනුජානාමි භික්ඛවෙ අට්ඨමාසෙ අවසිසිකසංකප්පෙන මණ්ඩපෙ වා රුක්ඛමුලෙ වා යත් කාකා වා කුලලා වා න උභද්දාති තත් සෙනාසනං නික්ඛිපිතුං.

3. යො පනාති: යො යාදිසො.....භික්ඛුති.....අයං ඉමස්මිං අතෙ අධිපෙතො භික්ඛුති.

සඬ්ඛිකං නාම: සඬ්ඛිකං දික්ඛං හොති පරිච්ඡතං.

මඤ්ඤවා නාම: වත්තාරො මඤ්ඤා මසාරකො, බුද්ධිකාබද්ධො, කුළීර-පාදකො, ආභවිට්ඨපාදකො.

පිඨං නාම: වත්තාරි පිඨානි මසාරකං බුද්ධිකාබද්ධං කුළීරපාදකං ආභවිට්ඨපාදකං.

තිසි නාම: පඤ්ඤාතිසියො උණ්ණාතිසිං වොලතිසි වාකතිසි තිණ්ණතිසි පණ්ණතිසි.

කොව්ඡං නාම: වාකමයං වා උසිරමයං වා මුඤ්ඤමයං වා බබ්බ-ජමයං වා අනෙතා සංවෙදේත්වා බද්ධං හොති.

සන්තරිත්වාති: සයං සන්තරිත්වා, සන්තරාපෙත්වාති: අඤ්ඤං සන්තරා-පෙත්වා අනුපසම්පන්නං සන්තරාපෙති තස්ස පළිබොධො, උපසම්පන්නං සන්තරාපෙති සන්තක්ඛං පළිබොධො.

තං පක්කමනෙතා නෙව උද්ධරෙය්‍යාති: න සයං උද්ධරෙය්‍යං න උද්ධරාපෙය්‍යාති: න අඤ්ඤං උද්ධරාපෙය්‍යං. අනාපුච්ඡං වා ගවේජය්‍යාති: භික්ඛු වා සාමණේරං වා ආරාමිකං වා අනාපුච්ඡං මජ්ඣමස්ස පුරිසස්ස ලෙඩ්ධිපාතං අතික්කමනෙතස්ස ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

සඬ්ඛිකෙ සඬ්ඛිකසඤ්ඤි අපේක්ෂාකාමෙ සන්තරිත්වා වා සන්තරා පෙත්වා වා තං පක්කමනෙතා නෙව උද්ධරෙය්‍යා න උද්ධරාපෙය්‍යං. අනාපුච්ඡං වා ගවේජය්‍යා ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. සඬ්ඛිකෙ චෙම්තිකො -පෙ- සඬ්ඛිකෙ පුග්ගලිකසඤ්ඤි අපේක්ෂාකාමෙ සන්තරිත්වා වා සන්තරාපෙත්වා වා තං පක්ක-මනෙතා නෙව උද්ධරෙය්‍යා න උද්ධරාපෙය්‍යං. අනාපුච්ඡං වා ගවේජය්‍යා ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

1. උණ්ණතිසි - සිවු, මජ්ඣං   2. පඬ්ඛිජමයං - මජ්ඣං.   3. සන්තරාපෙත්වා - මජ්ඣං.

2. එයමයෙහි වනාහි භික්ෂුහු එළිමහනෙහි වැස කල්තබා මැසෙනසුන ගෙන යති. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කල්තබා මැසෙනසුන ගෙන යන ඒ භික්ෂුන් දුටු සේකැ. දෑක මෙකරුණෙහි ලා මෙප්‍රකරණයෙහි ලා දැහැමි කථා කොට මහණුන් ඇමතු සේක: “මහණෙනි, හිමත් හිමත් නොවසින ලකුණු ඇති අටමස්හි යම් තෙතෙකැ කඩුඩුවෝ හෝ උකුස්සෝ හෝ මල පහ නො කෙරෙත් නම් එවන් මඩුවෙකැ හෝ රූපයෙකැ හෝ සෙනසුන බහා තබන්නට අනුදනිමි”යි.

3. යො පන: යම, යමබදු ... භික්ෂු ... මෙනෙම මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

සංසික නම්: සහනට දෙන ලද්දෙක් පරිත්‍යක්තයෙක් වෙයි.

මඤ්ච නම්: මසාරක යැ බුන්දිකාබද්ධ යැ කුලිරපාදක යැ ආභවිවපාදක යැ යි සිවු ඇදෙකි.

පිය නම්: මසාරක යැ බුන්දිකාබද්ධ යැ කුලිරපාදක යැ ආභවිවපාදක යැ යි සිවු පුටුවෙකි.

භිසි නම්: උණ්ණාභිසි යැ වොලභිසි යැ වාකභිසි යැ තිණභිසි යැ පණ්ණභිසි යැ යි පස් බිස්සෙකි.

කොව්ඡ නම්: වැහැරිවුවා හෝ සුවදහොටවුවා හෝ මුද්‍රිතණුවුවා හෝ බබුස්තණුවුවා හෝ ඇතුළතැ මොනවට වෙළා බඳනා ලද්දෙක් වෙයි.

යන්ටරිකා: තෙමේ අතුරා. යන්ටරාපෙකා: අනෙකක්හු ලවා අතුරුවා අනුපයපනක්හු ලවා අතුරුවා නම් ඔහුට පළිබොධ වෙයි. උපසපනක්හු ලවා අතුරුවා නම් අතුරනලද්දහුට පළිබොධ වෙයි.

කං පකකමනෙකානෙව උදධරෙයා: තෙමේ නො මැ ගොපන කරන්නේ නම්. න උදධරාපෙයා: අනෙකක්හු ලවා නො ද ගොපන කරවන්නේ නම්. අනාපුච්ඡං වා ගවේශයා: මහණක්හු හෝ භෙරණක්හු හෝ ආරාමිකයක්හු හෝ නො විචාරා මැදුම් පිරිමිනියක්හු කැටක් දවා ලන තන් ඉක්මවන්නාහට පවිති ඇවැත් වේ.

4. සභසතුයෙහි සභසතුයන් ඇතියේ එළිමහනෙහි අතුරා හෝ අතුරුවා හෝ බැහැරැ යන්නේ එය නො මැ ගොපන කරන්නේ නම් නො ද ගොපන කරවන්නේ නම් නො විචාරා හෝ යන්නේ නම් පවිති ඇවැත් වේ. සභසතුයෙහි විමති ඇතියේ ... සභසතුයෙහි පුභුල්සන් ඇතියේ එළිමහනෙහි අතුරා හෝ අතුරුවා හෝ බැහැරැ යන්නේ එය නො මැ ගොපන කරන්නේ නම් නො ද ගොපන කරවන්නේ නම් නො විචාරා හෝ යන්නේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

පාචිකතිය පාළු හිතකූචිභවෙතා

විලිමිකං¹ වා උත්තරසුරණං වා භූමිසුරණං² වා තට්ඨිකං වා වලමඛණ්ඩං වා පාදපුඤ්ඤානිං වා ඵලකපියං වා අජෙක්ඛාකාසෙ සඤ්චරිතා වා සඤ්චරාපෙතා වා තං පක්කමනො නෙව උද්ධරෙය්‍ය න උද්ධරාපෙය්‍ය අනාපුච්ඡං වා ගචෙජ්‍ය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛවස්ස.

පුගාලිකෙ සඛිකසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛවස්ස. පුගාලිකෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛවස්ස. පුගාලිකෙ පුගාලිකසඤ්ඤී අඤ්ඤස්ස පුගාලිකෙ ආපත්ති දුක්ඛවස්ස. අත්තනො පුගාලිකෙ අනාපත්ති.

අනාපත්ති: උද්ධරිතා ගච්ඡති, උද්ධරාපෙතා ගච්ඡති, අපුච්ඡිතා³ ගච්ඡති, ඔතාපෙතො ගච්ඡති, කෙනචි පළිබුද්ධං හොති, ආපදසු උමමනාකස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

පයමසෙනාසනසික්ඛාපදං වතුඡං.

6. 2. 5

දුතියසෙනාසනසික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙතවනෙ. අනාථ-පිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන සත්තරසවග්ගියා හිතකූ ඝණායකා හොන්ති. තෙ වසන්තාපි එකතො වසන්ති, පක්කමන්තාපි එකතො පක්කමන්ති. තෙ අඤ්ඤතරස්මිං සඛිකෙ විහාරෙ සෙය්‍යං සඤ්චරිතා තං පක්කමන්තා නෙව උද්ධරිංසු. න උද්ධරාපෙසුං. අනාපුච්ඡා පක්කමිංසු. සෙනාසනං උපචිකාහි බාධිතං හොති.

2. යෙ තෙ හිතකූ අප්පිච්ඡා.....තෙ උජ්ඣායන්ති ථියන්ති විපාවෙනති කථං භි නාම සත්තරසවග්ගියා හිතකූ සඛිකෙ විහාරෙ සෙය්‍යං සඤ්චරිතා තං පක්කමන්තා නෙව උද්ධරිස්සන්ති න උද්ධරාපෙස්සන්ති අනාපුච්ඡා පක්ක-මිස්සන්ති සෙනාසනං උපචිකාහි බාධිතන්ති..... සච්චං කිර හිතකූචෙ සත්තරසවග්ගියා හිතකූ සඛිකෙ විහාරෙ සෙය්‍යං සඤ්චරිතා තං පක්කමන්තා නෙව උද්ධරිංසු, න උද්ධරාපෙසුං, අනාපුච්ඡා පක්කමිංසු, සෙනාසනං උපචිකාහි බාධිතන්ති. සච්චං භගවා විගරහි බුද්ධො භගවා.....කථං භි නාම තෙ හිතකූචෙ මොසපුරියා සඛිකෙ විහාරෙ සෙය්‍යං සඤ්චරිතා තං පක්කමන්තා නෙව උද්ධරිස්සන්ති න උද්ධරාපෙස්සන්ති අනාපුච්ඡා පක්ක-මිස්සන්ති සෙනාසනං උපචිකාහි බාධිතං. තෙනං හිතකූචෙ අප්පසන්නානං වා පසංදය.....එවඤ්ඤා පන හිතකූචෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන හිතකූ සඛිකෙ විහාරෙ සෙය්‍යං සඤ්චරිතා වා සඤ්චරා පෙතා ව්‍යතං පක්කමන්තා නෙව උද්ධරෙය්‍ය න උද්ධරාපෙය්‍ය අනාපුච්ඡං වා ගචෙජ්‍ය්‍ය පාචිකතිය”න්ති.

1. විලිමිකං - සිද්ධි, මත්තං.

2. භූමිසුරණං - මත්තං.

3. අපුච්ඡා - මත්තං, ස්‍යා.

විලිඹිකාවක් හෝ උතුරුතුරුණක් හෝ බුමුතුරුණක් හෝ තට්ටිකාවක් හෝ සම්කඩක් හෝ පාපිස්නක් හෝ පුවරුපුවුවක් හෝ එළිමහනෙහි අතුරා හෝ අතුරුවා හෝ බැහැර යන්නේ එය නො මැ ගෝපන කරන්නේ නම් නො ද ගෝපන කරවන්නේ නම් නො විවාරා හෝ යන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

පුභුල් සතුයෙහි සහසතුසන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. පුභුල්සතුයෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. පුභුල්සතුයෙහි පුභුල්සතුසන් ඇතියේ නම් අනෙකක්හුගේ පුභුල්සතුයෙහි දුකුළා ඇවැත් වේ. තමාගේ පුභුල් සතුයෙහි ඇවැත් නැති.

උදුරා යේ නම් උදුරුවා යේ නම් විවාරා යේ නම් වියැළෙන්තට තබමින් යේ නම් කිසිවකිනුදු ගැහැටෙක් වේ නම් ඔහට ඇවැත් නැත, ආපදාවෙහි ද උම්මත්තකයහට ද ආදිකම්මිකයහට ද ඇවැත් නැති.

සිවුවැනි පයම සේනාසනශික්ෂාපදයි.

6. 2. 5

දුතිය සේනාසනශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් තුවර ජේතවන නම් අනේපිඬු සිවුහුගේ අරමිහි වැඩවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි සතළොස්වග්‍ර මහණහු යහළුවෝ වෙති. ඔහු වසන්නෝ ද එකට වෙසෙති. බැහැර යන්නෝ ද එකට බැහැර යෙත්. ඔහු එක්තරා සහසතු වෙහෙරෙක්හි සෙනසුන් අතුරා බැහැර යන්නාහු එය නො මැ ගොපන කළහ. නො ද ගොපන කැරැවූහ. නොවිවාරා බැහැර ගියහ. සෙනසුන වෙයන් විසින් කන ලද්දේ වෙයි.

2. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවෝ ... ඔහු ලමු කොට සිතති, තුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් සතළෙ ස්වග්‍ර මහණහු සහසතු වෙහෙරෙහි සෙනසුන් අතුරා බැහැර යන්නාහු එය නො මැ තැන්පත් කළෝ ද, නොද තැන්පත් කැරැවූවෝ ද, නො පිළිවිසෑ ගියෝ ද, සෙනසුන වෙයන් විසින් කන ලද්දේ යැයි ... සැබෑ ද මහණෙහි, සතළොස් වග්‍ර මහණහු සහසතු වෙහෙරෙහි සෙනසුන් අතුරා බැහැර යන්නාහු එය නො මැ තැන්පත් කළෝ ද, නොද තැන්පත් කැරැවූවෝ ද, නො පිළි විසෑ ගියෝ ද, සෙනසුන වෙයන් විසින් කන ලද්දේ දැයි. සැබෑ වූ භාග්‍ය-වතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු ... කෙසේ නම් මහණෙහි, ඒ භික්ෂුරුණයෝ සහසතු වෙහෙරෙහි සෙනසුන් අතුරා බැහැර යන්නාහු නො මැ තැන්පත් කළෝ ද, නොද තැන්පත් කැරැවූවෝ ද, නො පිළිවිසෑ ගියෝ ද, සෙනසුන වෙයන් විසින් කන ලද්දේ දැයි. මහණෙහි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මෙසේ ද මහණෙහි, මේ සිකපදය ලදෙසවු:

“යම් මහණෙක් සහසතු වෙහෙරෙක්හි සෙනසුන් අතුරා හෝ අතුරුවා හෝ බැහැර යන්නේ එය නො මැ තැන්පත් කරන්නේ නම් නො තැන්පත් කරවන්නේ නම් නො පිළිවිසෑ හෝ යන්නේ නම් පවිසි වේ” යයි.

පාචිත්තියපාළි භික්ෂුවිභවෙනා

3. යො පනාති: යො යාදිසො.....භික්ෂුකී.....අයං ඉමසමීං අප්පෙ අධිපෙපතො භික්ෂුකී.

සඬහිකො නාම: විභාරො සඬහස්ස දිනො හොති පරිච්චිකො.

සෙය්‍යං නාම: භිසි විලිච්ඡිකා උත්තරස්සරණං භූමෙස්සරණං තඨාකා චම්බරණොදා ක්‍රියිදනං පච්චස්සරණං තිණසස්සරො පණ්ණසස්සරො.

සන්ථරිත්තාති: සයං සස්සරිත්තා. සන්ථරාපෙත්තාති: අක්කං සස්සරාපෙත්තා.

තං පක්කමනො නෙව උද්ධරෙය්‍යාති: න සයං උද්ධරෙය්‍ය න උද්ධරාපෙය්‍යාති: න අක්කං උද්ධරාපෙය්‍ය.

අනාපුච්ඡං වා ගච්ඡෙය්‍යාති: භික්ෂුං වා සාමණෙරං වා ආරාමිකං වා අනාපුච්ඡා පරික්ඛිත්තස්ස ආරාමස්ස පරිනෙඛ්‍යං අතික්කමනාස්ස ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. අපරික්ඛිත්තස්ස ආරාමස්ස උපවාරං අතික්කමනාස්ස ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

සඬහිකෙ සඬහිකසඤ්ඤී සෙය්‍යං සස්සරිත්තා වා සස්සරාපෙත්තා වා තං පක්කමනො නෙව උද්ධරෙය්‍ය න උද්ධරාපෙය්‍ය අනාපුච්ඡං වා ගච්ඡෙය්‍ය ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. සඬහිකෙ චෙමතිකො සෙය්‍යං සස්සරිත්තා වා සස්සරාපෙත්තා වා තං පක්කමනො නෙව උද්ධරෙය්‍ය න උද්ධරාපෙය්‍ය අනාපුච්ඡං වා ගච්ඡෙය්‍ය ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. සඬහිකෙ පුග්ගලිකසඤ්ඤී සෙය්‍යං සස්සරිත්තා වා සස්සරාපෙත්තා වා තං පක්කමනො නෙව උද්ධරෙය්‍ය න උද්ධරාපෙය්‍ය අනාපුච්ඡං වා ගච්ඡෙය්‍ය ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

විභාරස්ස උපවාරෙ වා උපට්ඨානසාලායං වා මණ්ඩපෙ වා රුක්ඛමුලෙ වා සෙය්‍යං සස්සරිත්තා වා සස්සරාපෙත්තා වා තං පක්කමනො නෙව උද්ධරෙය්‍ය න උද්ධරාපෙය්‍ය අනාපුච්ඡං වා ගච්ඡෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛංස්ස. මඤ්චං වා පිට්ඨං වා විභාරෙ වා විභාරස්ස උපවාරෙ වා උපට්ඨාන සාලායං වා මණ්ඩපෙ වා රුක්ඛමුලෙ වා සස්සරිත්තා වා සස්සරාපෙත්තා වා තං පක්කමනො නෙව උද්ධරෙය්‍ය න උද්ධරාපෙය්‍ය අනාපුච්ඡං වා ගච්ඡෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛංස්ස.

* මමෙ මපාමෙහි පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුලත් කර ඇත.

3. යො සන: යම්, යම්බදු ... හිකඩු: මෙතෙම මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද හිකඩු යි.

සැසික නම: විහාරය සහනට දෙන ලද්දක් පරිත්‍යක්තයක් වෙයි.

සෙය්‍ය නම: බිසි යැ විලිමිකා යැ උතුරුතුරුණු යැ බුමුතුරුණු යැ තට්ටිකා යැ සම්කඩ යැ නිසිදන යැ පසතුරුණු යැ තණඇතිරි යැ පත් ඇතිරි යි.

සන්ථරිකා: තෙමේ අතුරා. සන්ථරාපෙකා: අනෙකක්හු ලවා අතුරුවා.

තං පකකමනෙතා නෙව උදධරෙය්‍ය: තෙමේ නො මැ තැන්පත් කරන්නේ නම්.

න උදධරෙය්‍ය: අනෙකක්හු ලවා නො තැන්පත් කරවන්නේ නම්.

අනාපුච්ඡං වා ගච්ඡෙය්‍ය: මහණක්හු හෝ හෙරණක්හු හෝ ආරාමිකයක්හු හෝ නො පිළිවිසෑ පිරිකෙව් කරන ලද අරමිහි පිරිකෙව්ව ඉක්මවන්නාහට පවිති ඇවැත් වේ. නො පිරිකෙව් කරන ලද අරමිහි උවසර ඉක්මවන්නාහට පවිති ඇවැත් වේ.

සහසතුයෙහි සහසතුසන් ඇතියේ සෙනසුන් අතුරා හෝ අතුරුවා හෝ බැහැර යන්නේ එය නො මැ තැන්පත් කරන්නේ නම් නො තැන්පත් කරවන්නේ නම් නො පිළිවිසෑ හෝ යන්නේ නම් පවිති ඇවැත් වේ. සහසතුයෙහි විමති ඇතියේ සෙනසුන් අතුරා හෝ අතුරුවා හෝ බැහැර යන්නේ එය නො මැ තැන්පත් කරන්නේ නම් නො තැන්පත් කරවන්නේ නම් නො පිළිවිසෑ හෝ යන්නේ නම් පවිති ඇවැත් වේ. සහසතුයෙහි පුභුල්සන් ඇතියේ සෙනසුන් අතුරා හෝ අතුරුවා හෝ බැහැර යන්නේ එය නො මැ තැන්පත් කරන්නේ නම් නො තැන්පත් කරවන්නේ නම් නො පිළිවිසෑ හෝ යන්නේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

වෙහෙර උවසරෙහි හෝ උවටැන්හල්හි හෝ මඩුවෙහි හෝ රුක්වුලා හෝ සෙනසුන් අතුරා හෝ අතුරුවා හෝ බැහැර යන්නේ එය නො මැ තැන්පත් කරන්නේ නම් නො තැන්පත් කරවන්නේ නම් නො පිළිවිසෑ හෝ යන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. ඇඳක් හෝ පුටුවක් හෝ වෙහෙරෙහි හෝ වෙහෙරුචසරෙහි හෝ උවටැන්හල්හි හෝ මඩුවෙහි හෝ රුක්වුලා හෝ අතුරා හෝ අතුරුවා හෝ බැහැර යන්නේ එය නො මැ තැන්පත් කරන්නේ නම් නො තැන්පත් කරවන්නේ නම් නො පිළිවිසෑ හෝ යන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

පාරික්ෂකයා පාලි හිතවුන්ගේ බලය

පුගලික සහ සමාජයේ ආපන දුකට සහ. පුගලික වෙළෙඳාමේ ආපන දුකට සහ. පුගලික පුගලික සහ සමාජයේ ආපන දුකට සහ. අනෙකුත් පුගලික ආපන දුකට සහ.

අනාපතී: උදාරිතා ගව්නි, උදාරාපෙතා ගව්නි, ආප්තිතා ගව්නි, කෙනවි පළිබ්බතා හොති. සාපෙතො ගතො තත්තං ආප්තිතා. කෙනවි පළිබ්බතා හොති, ආපදා, උදාරිකතා අදිකම්මකතා.

දුකියසෙතා සනසිකතාපදං පඤ්චමං.

6. 2. 6

අනුපට්ඨකතාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා සාවතීයං චිහරති ඡෙතවතෙ අනාප්තිකසා ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බෙයා හිතවු වරසෙයායො පළිබ්බතා.¹ ථෙරා² හිතවු වුට්ඨාපෙනා. අප් ඛො ඡබ්බෙයානං හිතවුනං එතදහොසි, කෙන නු ඛො මයං උදාරයෙන ඉධෙව වසෙයාමාති.³ අප් ඛො ඡබ්බෙයා හිතවු ථෙරෙ හිතවු අනුපට්ඨකතාපදං කපෙතනි, යසස සමොධො හවිසසති සො පක්කමිසසතිති.

2. යෙ තෙ හිතවු අප්පිජ්ජා -පෙ- තෙ උදාරයනා වියනා විපාචොති කපං හි නාම ඡබ්බෙයා හිතවු ථෙරෙ හිතවු අනුපට්ඨකතාපදං කපෙතනිති. -පෙ- සවං කිර තුලෙහි හිතවු ථෙරෙ හිතවු අනුපට්ඨකතාපදං කපෙතාති. සවං හගවා, විගරහි බුද්ධා හගවා -පෙ- කපං හි නාම තුලෙහි මොසපුරිසා ථෙරෙ හිතවු අනුපට්ඨකතාපදං කපෙතනි. තෙන මොසපුරිසා අපසන්නානං වා පසාදො -පෙ- එතෙ පන හිතවු ඉමං සිකතාපදං උද්දිසෙයාප්:

“යො පන හිතවු සධ්විකෙ විහාරෙ ජානං පුබ්බපගතං හිතවු අනුපට්ඨකතාපදං කපෙතනා යසස සමොධො හවිසසති සො පක්කමිසසතිති එතදෙව පට්ඨකතාපදං අනුපට්ඨකතාපදං පාරික්ෂකතා”නති.

1. පළිබ්බතා - මෙය. 2. ථෙරෙ - (අධිකාරයා) 3. වසං වසෙයාමාති - මෙය.

පුභුල් සතුයෙහි සභසතුසන් ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වේ. පුභුල්සතුයෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වේ. පුභුල්සතුයෙහි පුභුල්සතුසන් ඇතියේ අනෙකක්ෂ්ණයේ පුභුල්සතුයෙහි නම් දුකුලා ඇවැත් වේ. තමාගේ පුභුල්සතුයෙහි නම් ඇවැත් නැති.

තැන්පත් කොට යේ නම් තැන්පත් කරවා යේ නම් පිළිවිසෑ යේ නම් කිසිවකිනුදු (සෙනසුනට) ගැහැටෙක් වේ නම් අපෙක්ෂා සහිත වැ ගොස් එහි සිටියේ පිළිවිසි නම් කිසිවකිනිදු ගැහැට ඇතියෙක් වේ නම් ආපදාවෙහි ද, උම්මත්තකයහට ද ආදිකම්මිකයාහට ද ඇවැත් නැති.

පස්වැනි දුක්ඛයේනාසන ශික්ෂාපද යි

6. 2. 6

අනුපබ්ජ්ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැහැ ජේතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි විනාහි සවගමහණහු පෙරටු වැ ගොස් උතුම් සෙනසුන් වළඟා සිටිත්. තෙරහු හික්ෂුන් (වසගිත්) නැගිටුවාලති. එකල්හි සවගමහණන්හට “කවර උපායෙකින් ඇපි මෙහි මැ වසන්නොමු දෝ හෝ යි” මෙ සිත විය. එකල්හි සවගමහණහු ‘යමක්හට ගැහැට වන්නේ නම් හේ බැහැර යන්නේ’ යැ යි ස්ථවිර හික්ෂුන් අතුරෙහි පිවිස ශයනය කෙරෙත්.

2. යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවෝ ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් සවගමහණහු ස්ථවිර හික්ෂුන් අතුරෙහි පිවිස ශයනය කළාහු ද යි ... සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි ස්ථවිර හික්ෂුන් අතුරෙහි පිවිස ශයනය කරන්නාහු ද යි සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස. භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු ... කෙසේ නම් හිස්පුරුෂයෙනි, තෙපි ස්ථවිර හික්ෂුන් අතුරෙහි පිවිස ශයනය කළාහු ද යි. හිස් පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි. ... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් සභසතු වෙහෙරෙක්හි දැනු දැනු පළමු පැමිණි මහණහු අතුරෙහි පිවිස ‘යමක්හට ගැහැට වන්නේ නම් හේ බැහැර යන්නේ’ යැ යි අනෙකක් නො වැ මෙය මැ කරුණු කොට ගෙන ශයනය කරන්නේ නම් පවිත්‍ර වේ” යයි.

පාරිත්ථියපාළි භික්ඛුවිභවෙනා

3. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමයම් අත්ථෙ අධිපෙපතො භික්ඛුති.

සංඛිකො නාම: විභාරො සංඝස්ස දින්නො භොති පරිච්චන්තො.

ජානාති නාම: වුද්ධාති ජානාති ගිලානොති ජානාති සංඝෙහ දින්නොති ජානාති.

අනුපබ්ජජාති: අනුපට්ඨිත්වා. සෙය්‍යං කප්පෙය්‍යාති: මඤ්ඤස්ස ව: පිට්ඨස්ස වා පටිසංගාස්ස වා නික්ඛමන්තස්ස වා උපවාරෙ සෙය්‍යං සන්තරති ව: සන්තරාපෙති වා ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. අභිනිසිද්ධති වා අභිනිපජ්ජති ව: ආපත්ති පාරිත්ථියස්ස.

එතදෙව පට්ටයං කරිත්වා අනඤ්ඤානති: න අඤ්ඤා කොථි පට්ටයො: භොති අනුපබ්ජ සෙය්‍යං කප්පෙතුං.

සංඛිකෙ සංඛිකසඤ්ඤා අනුපබ්ජ සෙය්‍යං කප්පෙති ආපත්ති පාරිත්ථියස්ස. සංඛිකෙ වෙමතිකො අනුපබ්ජ සෙය්‍යං කප්පෙති ආපත්ති පාරිත්ථියස්ස. සංඛිකෙ පුග්ගලිකසඤ්ඤා අනුපබ්ජ සෙය්‍යං කප්පෙති ආපත්ති පාරිත්ථියස්ස.

මඤ්ඤස්ස වා පිට්ඨස්ස වා පටිසංගාස්ස වා නික්ඛමන්තස්ස ව: උපවාරං යපෙත්වා සෙය්‍යං සන්තරති වා සන්තරාපෙති වා ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. අභිනිසිද්ධති වා අභිනිපජ්ජති වා ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. විභාරස්ස උපවාරෙ ව: උපට්ඨානසාලායං වා මණ්ඩපෙ වා රුක්ඛමුලෙ වා අපේක්ඛාකාසෙ ව: සෙය්‍යං සන්තරති වා සන්තරාපෙති වා ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. අභිනිසිද්ධති ව: අභිනිපජ්ජති වා ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

පුග්ගලිකෙ සංඛිකසඤ්ඤා ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. පුග්ගලිකෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. පුග්ගලිකෙ පුග්ගලිකසඤ්ඤා අඤ්ඤාස්ස පුග්ගලිකෙ ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. අත්තනො පුග්ගලිකෙ අනාපත්ති.

අනාපත්ති: ගිලානො පටිසති සිත්තෙ වා උණ්ණෙ වා පිළිනෙ: පටිසති ආපදස්ස උමමන්තකස්ස ආදිකමිකස්සා'ති.

අනුපබ්ජස්සිකඛාපදං ජට්ඨං.

3. යො පන: යම්, යම්බදු...භික්ෂු:...මෙතෙම මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

සබ්බික විහාර නම්: සහනට දෙන ලද්දෙක් පරිත්‍යක්තයෙක් වෙයි.

ජානාති නම්: වැඩිසිටියෙකැයි දනී, ගිලනෙකැයි දනී, සහග්‍ර වීසින් දෙන ලද්දෙකැ යි දනී.

අනුපබ්ජ්ඣ: අතුරෙහි පිටිය. සෙය්‍යං කපෙපය්‍යා: ඇදෙක හෝ පුටුවෙකැ හෝ පිටියෙන්නහුගේ හෝ නික්මෙන්නහුගේ හෝ උවසර සෙනසුනක් අතුරා නම් හෝ අතුරුවා නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වේ. අතුරෙහි හිඳි නම් හෝ අතුරෙහි නිද නම් හෝ පවිති ඇවැත් වේ.

එතදෙව පව්වයං කරිකා අනාඤ්ඤා: අතුරෙහි පිටිය හොචින්නට අන් කිසිදු කරුණෙක් නැති.

සහසතුයෙහි සහසතුසන් ඇතියේ අතුරෙහි පිටිය ශයනය කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ. සහසතුයෙහි වීමනි ඇතියේ අතුරෙහි පිටිය ශයනය කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ. සහසතුයෙහි පුහුල්සතුසන් ඇතියේ අතුරෙහි පිටිය ශයනය කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

ඇදෙකැ හෝ පුටුවෙකැ හෝ පිටියෙන්නහුගේ හෝ නික්මෙන්නහුගේ හෝ උවසර තබා සෙනසුනක් අතුරා නම් හෝ අතුරුවා නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වේ. අතුරෙහි හිඳි නම් හෝ අතුරෙහි නිද නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වේ. වෙහෙර උවසරෙහි හෝ උවටන්හල්හි හෝ මඩුවෙකහි හෝ රැක්වුලෙකැ හෝ එළිමහනෙකැ හෝ සෙනසුනක් අතුරා නම් හෝ අතුරුවා නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වේ. අතුරෙහි හිඳි නම් හෝ අතුරෙහි නිද නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වේ.

පුහුල්සතුයෙහි සහසතුසන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. පුහුල්සතුයෙහි වීමනි ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. පුහුල්සතුයෙහි පුහුල්සතුසන් ඇතියේ අනෙකක්හුගේ පුහුල්සතුයෙහි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. තමාගේ පුහුල්සතුයෙහි නම් ඇවැත් නැති.

ගිලන් වැ පිටියේ නම්, ශීතයෙන් හෝ උෂ්ණයෙන් හෝ පිඩිත වැ පිටියේ නම්, ඇවැත් නැත. ආපදාවෙහි ද උම්මත්තකයහට ද ආදිකම්මිකයාහට ද ඇවැත් නැති.

සවැනි අනුපබ්ජ්ඣශික්ෂාපද යි.

6. 2. 7

නික්කඩ්ඨනසික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවස්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාර්ථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන සත්තරසවග්ගියා භික්ඛු අඤ්ඤාතරං පච්චන්තිමං මහාවිහාරං පටිසංඛරොන්ති ඉධ මයං වසුසං වසිස්සාමාති. අද්දසංසු ඛො ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු සත්තරසවග්ගියෙ භික්ඛු විහාරං පටිසංඛරොන්තො, දිස්වාන ඵවමාහංසු: “ඉමෙ ආවුසො සත්තරසවග්ගියා භික්ඛු විහාරං පටිසංඛරොන්ති, හඤ්ඤාතරෙ චුට්ඨාපෙස්සාමා”ති. එකදෙව ඵවමාහංසු: ආගමෙථාවුසො යාව පටිසංඛරොන්ති පටිසංඛරෙන චුට්ඨාපෙස්සාමාති. අථ ඛො ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු සත්තරසවග්ගියෙ භික්ඛු එකදෙවොවු: “උට්ඨෙථාවුසො අමහාකං විහාරො පාපුණාති”ති. නත්තු ආවුසො පටිගච්චෙව්ථ අච්ඡිකඛිතඛං, මයඤ්ඤාතරං පටිසංඛරොමාති, නත්තු ආවුසො සංඛිකො විහාරොති. ආමාවුසො සංඛිකො විහාරොති. උට්ඨෙථාවුසො අමහාකං විහාරො පාපුණාති”ති. මහලාකො ආවුසො විහාරො. තුලෙහපි වසථ මයමුච්ඡි වසිස්සාමාති. උට්ඨෙථාවුසො අමහාකං විහාරො පාපුණාති”ති කුපිතා අනත්තමනා ථීවාය ගහෙඨා නික්කඩ්ඨන්ති. තෙ නික්කඩ්ඨියමානා රොදන්ති. භික්ඛු ඵවමාහංසු: “කිස්ස තුලෙහ ආවුසො රොද්ථා”ති. ඉමෙ ආවුසො ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු කුපිතා අනත්තමනා අමෙහ සංඛිකා විහාරා නික්කඩ්ඨන්ති.

2. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨන්ති...තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාවෙන්ති ‘කථං හි නාම ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු කුපිතා අනත්තමනා භික්ඛු සංඛිකා විහාරා නික්කඩ්ඨියන්ති ... සච්චං කිර තුලෙහ භික්ඛුවෙ කුපිතා අනත්තමනා භික්ඛු සංඛිකා විහාරා නික්කඩ්ඨන්ති. සච්චං භගවා, විගර්හි බුද්ධො භගවා ... කථං හි නාම තුලෙහ මොසපුරියා කුපිතා අනත්තමනා භික්ඛු සංඛිකා විහාරා නික්කඩ්ඨියන්ති. නෙතං මොසපුරියා අප්පසන්නානං වා පසාදයා ... ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු භික්ඛුං කුපිතො අනත්තමනො සංඛිකා විහාරා නික්කඩ්ඨියා වා නික්කඩ්ඨාපෙය්‍යා වා පාච්ඡන්ද්‍යං”නති.

---

1. පටිකථෙව්ව-මුද්ද.

* මමෙ මපාමෙහි පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුලත් කර ඇත.

6. 2. 7

නිකායානුකූලාදර්ශ

1. එසමයෙහි භාග්‍යාවත් බුදුහු සැවැතූ ජේතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිනි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි සතළොස්වගු මහණු මෙහි ඇපි වස් වසන්තමහ සි එක්තරා පිටියර මහවෙහෙරක් පිළිසකර කෙරෙති. සවග මහණු වෙහෙර පිළිසකර කරන සතළොස් වගු මහණුන් දුටුහු, දක මෙසේ කීහු: ඇවැත්නි, මේ සතළොස්වගු මහණු වෙහෙරක් පිළිසකර කෙරෙති. එකැතින් ඔවුන් නභා යවමහ සි. ඇතැම් කෙනෙක් මෙසේ කීහු: ඇවැත්නි, යමකක් පිළිසකර කෙරෙත් නම් ඒකක් බලාපොරොත්තු වවු. පිළිසකර කළ කල්හි නභා යවමහ සි. එකල්හි සවගමහණු සතළොස්වගු මහණුන්හට මෙය කීහු: "ඇවැත්නි, නැගිටිවු වෙහෙර අපට පැමිණේය"යි ඇවැත්නි, කැල මැ කියයුතු නො වෙයි ද, එසේ වී නම් අදිදු අනෙකක් පිළිසකර කරන් නමහ සි. ඇවැත්නි, සහසතු වෙහෙරක් නො වෙයි ද? එසේ යැ ඇවැත්නි, සහසතු වෙහෙරකි. නැගිටිවු ඇවැත්නි, වෙහෙර අපට පැමිණෙයි. ඇවැත්නි, වෙහෙර වීභාල ය. තෙපි ද වසවු ඇපිදු වසමහ. නැගිටිවු ඇවැත්නි, වෙහෙර අපට පැමිණේ යැ සි කිපියෝ නො සියමන් වුවෝ ශ්‍රීවයෙන් ගෙන ඇද දමන්. ඔහු අදිනු ලබන්නෝ හඬති. හික්ෂුහු මෙසේ කීහු: කුමකට තෙපි ඇවැත්නි, හඬවු ද සි. ඇවැත්නි, මේ සවග මහණු කිපියෝ නො සියමන් වුවෝ අප සහසතු වෙහෙරින් ඇද දමති.

2. යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවෝ ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්: කෙසේ නම් සවග මහණු කිපියෝ නො සියමන් වුවෝ මහණුන් සහසතු වෙහෙරකින් ඇද දමුවු ද සි ... සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි කිපියෝ නො සියමන් වුවෝ මහණුන් සහසතු වෙහෙරින් ඇද දමවු ද සි. සැබෑවැ භාග්‍යාවතුන් වහන්ස, භාග්‍යාවත් බුදුහු ගැරහු ... කෙසේ නම් හිස්පුරුෂයෙනි, තෙපි කිපියෝ නො සියමන් වුවෝ මහණුන් සහසතු වෙහෙරෙකින් ඇද දමුවු ද? හිස් පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මෙසේ ද වනාහි මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසයි:

"යම් මහණෙක් කිපියෝ නොසියමන් වූයේ මහණක්හු සහසතු වෙහෙරකින් ඇද දමන්නේ නම් හෝ ඇද දමවන්නේ නම් හෝ පවිත්‍ර වේ" යයි.

පාචිත්තියපාළි භික්ෂුවිභවෙනා

3. යො පනාති: යො යාදියො... භික්ෂුති: ... අයං ඉමස්මිං අත්ථ අධිපෙට්ඨො භික්ෂුති, භික්ෂුනති: අඤ්ඤං භික්ඛුං. කුපිතො අනත්තමනොති: අනභිරුද්ධො ආභතවිනෙතො ඛිලජාතො.

සංඛිකො නාම: විහාරො සංඝස්ස දිනො හොති පරිච්චිනෙතො.

නික්කංඛිතියාති: ගබ්භ ගභෙඤා පමුඛං නික්කංඛිති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. පමුඛෙ ගභෙඤා ඛති නික්කංඛිති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. එතෙන පයොගෙන බහුකෙපි ද්වාරෙ අතික්කාමෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. **නික්කංඛිතියෙයාති:** අඤ්ඤං ආණාපෙති ආපත්ති දුක්ඛංඝස්ස¹. සංඛිං ආණ්ණෙනා බහුකෙපි ද්වාරෙ අතික්කාමෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

සංඛිකෙ සංඛිකසඤ්ඤී කුපිතො අනත්තමනො නික්කංඛිති වා නික්කංඛිතාපෙති වා ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. සංඛිකෙ වෙමතිකො කුපිතො අනත්තමනො නික්කංඛිති වා නික්කංඛිතාපෙති වා ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. සංඛිකෙ පුග්ගලිකසඤ්ඤී කුපිතො අනත්තමනො නික්කංඛිති වා නික්කංඛිතාපෙති වා ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

තස්ස පරික්ඛාරං නික්කංඛිති වා නික්කංඛිතාපෙති වා ආපත්ති දුක්ඛංඝස්ස. විහාරස්ස උපචාරා වා උපට්ඨානසාලාය වා මණ්ඩපා වා රුක්ඛමුලා වා අපේක්ඛාකායා වා නික්කංඛිති වා නික්කංඛිතාපෙති වා ආපත්ති දුක්ඛංඝස්ස. තස්ස පරික්ඛාරං නික්කංඛිති වා නික්කංඛිතාපෙති වා ආපත්ති දුක්ඛංඝස්ස.

අනුපසම්පන්නං විහාරා වා විහාරස්ස උපචාරා වා උපට්ඨාන සාලාය වා මණ්ඩපා වා රුක්ඛමුලා වා අපේක්ඛාකායා වා නික්කංඛිති වා නික්කංඛිතාපෙති වා ආපත්ති දුක්ඛංඝස්ස. තස්ස පරික්ඛාරං නික්කංඛිති වා නික්කංඛිතාපෙති වා ආපත්ති දුක්ඛංඝස්ස.

පුග්ගලිකෙ සංඛිකසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛංඝස්ස. පුග්ගලිකෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛංඝස්ස. පුග්ගලිකෙ පුග්ගලිකසඤ්ඤී අඤ්ඤස්ස පුග්ගලිකෙ ආපත්ති දුක්ඛංඝස්ස. අනෙතො පුග්ගලිකෙ අනාපත්ති.

අනාපතති: අලප්ථිං නික්කංඛිති වා නික්කංඛිතාපෙති වා, තස්ස පරික්ඛාරං නික්කංඛිති වා නික්කංඛිතාපෙති වා, උමමිත්තකං නික්කංඛිති වා නික්කංඛිතාපෙති වා, තස්ස පරික්ඛාරං නික්කංඛිති වා නික්කංඛිතාපෙති වා භණ්ඩාකාරකං... කලහකාරකං... විවාදකාරකං... භස්සකාරකං... සංඛිත අධිකරණකාරකං නික්කංඛිති වා නික්කංඛිතාපෙති වා, තස්ස පරික්ඛාරං නික්කංඛිති වා නික්කංඛිතාපෙති වා අනෙතවාසිකං වා සද්ධිවිහාරිකං වා න සම්මොච්ඡන්තං නික්කංඛිති වා නික්කංඛිතාපෙති වා තස්ස පරික්ඛාරං නික්කංඛිති වා නික්කංඛිතාපෙති වා උමමිත්තකස්ස ආදිකම්මිකස්සාති.

නික්කංඛිතසික්ඛාපදං සත්තමං.

1. පාචිත්තියපාළි-මජ්ඣිමං,

3. යො පන: යම්, යම්බදු...හික්කු...මෙතෙම මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද හික්කු යි. හික්කු: අන් මහණක්හු. කුපිතො අනතකමනො: නො ඇලුණේ හැපුණු සිත් ඇතියේ හටගත් (පිළිසු) හුල් ඇතියේ.

සංඛිකච්ඡාර නම්: සහනට දෙන ලද්දක් පරිත්‍යක්තයෙන් වෙයි.

නික්කඩ්ඵයා: ගතියෙන් ගෙන අග්ගදෙරට ඇද දමා නම් පවිති ඇවැත් වේ. අග්ගදෙර ගෙන පිටතට ඇද දමා නම් පවිති ඇවැත් වේ. එක් පියොවෙකින් බොහෝ වූ ද දෙරටු ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වේ. නික්කඩ්ඵාපෙයා: මෙරමා අණවා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. වරක් ඇණවුම් ලද්දේ බොහෝ වූ ද දෙරටු ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

සහසතුයෙහි සහසතුසන් ඇතියේ කුපිත වැ නො සතුටු වැ ඇද දමා නම් හෝ ඇද දමවා නම් හෝ පවිති ඇවැත් වේ. සහසතුයෙහි විමති ඇතියේ කුපිත වැ නො සතුටු වැ ඇද දමා නම් හෝ ඇද දමවා නම් හෝ පවිති ඇවැත් වේ. සහසතුයෙහි පුභුල්සතුසන් ඇතියේ කුපිත වැ නො සතුටු වැ ඇද දමා නම් හෝ ඇද දමවා නම් හෝ පවිති ඇවැත් වේ.

ඔහුගේ පිරිකර ඇද දමා නම් හෝ ඇද දමවා නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වේ. වෙහෙරෙහි උවසරින් හෝ උවටන්හළින් හෝ මඩුවෙකින් හෝ රුක්මුලෙකින් හෝ එළිමහනෙකින් හෝ ඇද දමා නම් හෝ ඇද දමවා නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වේ. ඔහුගේ පිරිකර ඇද දමා නම් හෝ ඇද දමවා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

අනුසප්තක්හු වෙහෙරින් හෝ වෙහෙර උවසරින් හෝ උවටන් හළින් හෝ මඩුවෙකින් හෝ රුක්මුලෙකින් හෝ එළිමහනෙකින් හෝ ඇද දමා නම් හෝ ඇද දමවා නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වේ. ඔහුගේ පිරිකර ඇද දමා නම් හෝ ඇද දමවා නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වේ.

පුභුල්සතුයෙහි සහසතුසන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. පුභුල්සතුයෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. පුභුල්සතුයෙහි පුභුල්සතුසන් ඇතියේ අනෙකක්හුගේ පුභුල්සතුයෙහි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. තමාගේ පුභුල්සතුයෙහි නම් ඇවැත් නැති.

අලඪ්ඨියකු ඇද දමා නම් හෝ ඇද දමවා නම් හෝ ඔහුගේ පිරිකර ඇද දමා නම් හෝ ඇද දමවා නම් හෝ උමතුටක්හු ඇද දමා නම් හෝ ඇද දමවා නම් හෝ ඔහුගේ පිරිකර ඇද දමා නම් හෝ ඇද දමවා නම් හෝ ඩබර කරන්තක්හු... කලහ කරන්තක්හු... විවාද කරන්තක්හු... බහින් බස් වන්තක්හු... සහහු කෙරෙහි අධිකරණ කරන්තක්හු ඇද දමා නම් හෝ ඇද දමවා නම් හෝ ඔහුගේ පිරිකර ඇද දමා නම් හෝ ඇද දමවා නම් හෝ මැනැවින් නො පවත්නා වූ අතැවැස්සක්හු හෝ සද්ධි විහාරිකයක්හු හෝ ඇද දමා නම් හෝ ඇද දමවා නම් හෝ ඔහුගේ පිරිකර ඇද දමා නම් හෝ ඇද දමවා නම් හෝ (ඇවැත් නැති) උම්මන්තකයහට ද ආදිකම්මිකයහට ද ඇවැත් නැති.

යත්වැනි නික්කඩ්ඵනශික්ෂාපද යි.

6. 2. 8

වෙහාසකුට්ඨිකකාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා භගවා සාවකීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමසිංහනස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන දො භික්ඛු සංඝස්ස විහාරෙ උපරි වෙහාසකුට්ඨා එකො හෙට්ඨා විහරති, එකො උපරි. උපරිමො භික්ඛු ආභවට්ඨපාදකං මඤ්ඤං සහසා අභිනිසීදි. මඤ්ඤාපාදෙ නිපතිතා¹ හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුනො මජ්ඣකෙ අවසායි. යො භික්ඛු විසාර මකායි. භික්ඛු උපධාවිතො තං භික්ඛුං එතදවොචුං: “කිස්ස තං ආවුසො විසාරමකායි”ති. අපං ඛො යො භික්ඛු භික්ඛුතං එතමතං ආරොවෙයි.

2. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනාං බීයනාං විපාවෙනාං “කපං හි නාම භික්ඛු සංඝස්සෙ විහාරෙ උපරි වෙහාසකුට්ඨා ආභවට්ඨපාදකං මඤ්ඤං සහසා අභිනිසීදස්සති -පෙ- සච්චං කිර තං. භික්ඛු සංඝස්සෙ විහාරෙ උපරි වෙහාසකුට්ඨා ආභවට්ඨපාදකං මඤ්ඤං සහසා අභිනිසීදස්සති. සච්චං භගවා, විහරති බුද්ධා භගවා -පෙ-” කපං හි නාම තං මොසපුරිස සංඝස්සෙ විහාරෙ උපරි වෙහාසකුට්ඨා ආභවට්ඨපාදකං මඤ්ඤං සහසා අභිනිසීදස්සයි. තෙනං මොසපුරිස අපසංකානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාපං:

“යො පන භික්ඛු සංඝස්සෙ විහාරෙ උපරි වෙහාසකුට්ඨා ආභවට්ඨපාදකං මඤ්ඤං වා පිටං වා සහසා අභිනිසීදෙය්‍ය වා අභිනිපජෙය්‍ය වා පාවිතස්ස” නති.

3. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමස්මි. අතෙ අධිපෙතො භික්ඛුති.

සංඝස්සෙ නාම: විහාරො සංඝස්ස දිනෙතො හොති පරිච්චකෙතො.

වෙහාසකුට්ඨි නාම: මජ්ඣමස්ස පුරිසස්ස අසියසට්ඨා.

ආභවට්ඨපාදකො නාම: මඤ්ඤා අබ්බෙ විජ්ඣති යිතො හොති.

ආභවට්ඨපාදකං නාම: පිටං අබ්බෙ විජ්ඣති යිතං හොති.

අභිනිසීදෙය්‍යාති: තස්මිං අභිනිසීදති ආපත්ති පාච්ඤායසං.

අභිනිපජෙය්‍යාති: තස්මිං අභිනිපජති ආපත්ති පාච්ඤායසං.

1. නිපතිතා - මජ්ඣ, පතිතා - සා.

6. 2. 8

වෙහාසකූට්ඨිකාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැතැ ජේතවන නම් අනේදිබු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩුවෙසෙති. එසමයෙහි සහසතු වෙහෙරෙක්හි මතුමහලින් යුත් කිළියෙකැ දෙමහණ කෙනෙකි. එක් නමෙක් යටැ වෙසෙයි. එක් නමෙක් මතුයෙහි වෙසේ. මතුයෙහි වූ මහණ අටනියෙහි (ඇදවන) සවිකළ පා ඇති ඇදෙකැ යුහුසුලු වැ හුන්නේ යි. ඇදපා වැටී යටැ හුන් මහණහුගේ මත්තෙහි වැතිරිණි. ඒ මහණ හඬ නැඟීය. භික්ෂුහු දිව අවුත් “ඇවැත්නි, තෙපි කුමට හඬ නැඟුවයි එ මහණහට කිහු. එකල්හි ඒ මහණ මහණුන්හට තෙල කරුණු සැලකෙළේ යි.

2. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් මහණ සහසතු වෙහෙරෙක්හි මතුමහලින් යුත් කිළියෙකැ අටනියෙහි සවිකළ පා ඇති ඇදෙකැ යුහුසුලු වැ හුන්නේ ද යි ... සැබැ ද මහණ තෝ සහසතු වෙහෙරෙක්හි මතුමහලින් යුත් කිළියෙකැ අටනියෙහි සවිකළ පා ඇති ඇදෙකැ යුහුසුලු වැ හිඳිති ද යි. සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු...කෙසේ නම් භිස්පුරුෂය, තෝ සහසතු වෙහෙරෙක්හි මතුමහලින් යුත් කිළියෙකැ අටනියෙහි සවිකළ පා ඇති ඇදෙකැ යුහුසුලු වැ හුන්නෙහි ද? භිස් පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි. ...මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසට:

“යම් මහණෙක් සහසතු වෙහෙරෙකැ මතුමහල් කිළියෙක්හි අටනියෙහි සවිකළ පා ඇති ඇදෙකැ හෝ පුටුවෙකැ හෝ හිඳින්තේ නම් හෝ නිදන්තේ නම් හෝ පවිති වේ” යයි.

3. යො පන: යමෙක්, යම් බද්‍රයෙක් ... භික්කු:... මෙතෙම මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

සඬසික විහාර නම්: සහනට දෙන ලද්දෙක් පරිත්‍යක්තයෙක් වෙයි.

වෙහාසකූට් නම්: මැදුම් පිරිමිනියක්හුගේ භිස නො ගැටෙන තැනි.

ආහවටපාදක නම්: ඇද අටනියෙහි විද සවිකොට තබන ලද්දේ වෙයි.

ආහවටපාදක නම්: පුටුව අටනියෙහි විද සවිකොට තබන ලද්දේ වෙයි.

අභිනිසිදෙය්‍ය; එහි වැද හිඳිතේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

අභිනිපජෙස්සය්‍ය; එහි වැදහෝතේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

පාච්ඤායපාළි හිතවුච්චබ්බො

සංඛ්‍යානෙ සංඛ්‍යානසංඛ්‍යාදී උපරි වෙහාස කුටියා ආභවිද්පාදකං මඤ්ඤං වා පීඨං වා අභිනිසිද්ධති වා අභිනිපජ්ජති වා ආපත්ති පාච්ඤායසංඛ්‍යා. සංඛ්‍යානෙ වෙමතිකො -පෙ- සංඛ්‍යානෙ පුග්ගලිකසංඛ්‍යාදී උපරිවෙහාසකුටියා ආභවිද්පාදකං මඤ්ඤං වා පීඨං වා අභිනිසිද්ධති වා අභිනිපජ්ජති වා ආපත්ති පාච්ඤායසංඛ්‍යා.

පුග්ගලිකෙ සංඛ්‍යානසංඛ්‍යාදී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසංඛ්‍යා. පුග්ගලිකෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසංඛ්‍යා. පුග්ගලිකෙ පුග්ගලිකසංඛ්‍යාදී අඤ්ඤාසංඛ්‍යා පුග්ගලිකෙ ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසංඛ්‍යා. අනන්තො පුග්ගලිකෙ අනාපත්ති.

අනාපත්ති: වෙහාසකුටියා සීසසට්ඨාය¹ හෙට්ඨා අපරිභොගං හොති පදරසඤ්චිතං හොති පටාණි දින්නා හොති, තස්මිං සීතො ගණනාති² වා ලග්ගෙති වා උමමන්තකස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

වෙහාසකුටිසිකිරාපදා අට්ඨමං.

6. 2. 9

මහලලකච්චාරසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො ගගවා කොසමබ්බියං විහරති සොසිතාරාමෙ තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මතො ඡන්තස්ස උපට්ඨාකො මහාමත්තො ආයස්මතො ඡන්තස්ස විහාරං කාරාපෙති. අථ බො ආයස්මා ඡන්තො කතපරියොසිතං විහාරං පුනපුනං ඡාදපෙසි.³ පුනපුනං ලෙපාපෙසි.⁴ අතිහරිතො විහාරො පරිපති. අථ බො ආයස්මා ඡන්තො තිණඤ්ච කට්ඨඤ්ච සංකඩ්ඪන්තො අඤ්ඤාතරස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස යවබෙත්තං දුසෙසි. අථ බො සො බ්‍රාහ්මණො උජ්ඣායති වියති විපාවෙති: “කථං හි නාම හදන්තා අමහාකං යවබෙත්තං දුසෙස්සන්ති”ති. අසොසාසුං බො හිතබ්බිතස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස උජ්ඣායන්තස්ස වියන්තස්ස විපාවෙන්තස්ස.

1. සීසසට්ඨාය-මජ්ඣ.,

2. ගණනා-මජ්ඣ.

3. ඡාදපෙති-මජ්ඣ.,

4. ලෙපාපෙති-මජ්ඣ.,

සහසතුයෙහි සහසතු සන් ඇතියේ මතුමහල් කිළියෙහි අටතියෙහි සවිකළ පා ඇති ඇදෙකැ හෝ පුටුවෙකැ හෝ වැදහිඳි නම් හෝ වැදහොව් නම් හෝ පවිති ඇවැත් වේ. සහසතුයෙහි විමති ඇතියේ... සහසතුයෙහි පුහුල්සතුසන් ඇතියේ මතුමහල් කිළියෙහි අටතියෙහි සවිකළ පා ඇති ඇදෙකැ හෝ පුටුවෙකැ හෝ වැදහිඳි නම් හෝ වැදහොව් නම් හෝ පවිති ඇවැත් වේ.

පුහුල්සතුයෙහි පුහුල්සතුසන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. පුහුල්සතුයෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. පුහුල්සතුයෙහි පුහුල්සතුසන් ඇතියේ අනෙකක්හුගේ පුහුල්සතුයෙහි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. නමාගේ පුහුල්සතුයෙහි නම් ඇවැත් නැති.

මතුමහලක් නැති කිළියෙහි හිසගැටෙන කිළියෙහි යටැ පරිභොග නො වේ නම් පුවරුවලින් තැනුණෙක් වේ නම් (ඇදපුටුහි) පාමුදුන ඇණ ලන ලද වේ නම් එහි සිටියේ ගනී නම් හෝ (අනෙකක්) එල්වන්නේ නම් හෝ (ඇවැත් නැති) උමමත්තකයහට ද ආදිකම්මිකයහට ද ඇවැත් නැති.

අටවැනි වෙහාසකුට්ඨික්ෂාපද යි.

මහලලක විහාරශික්ෂාපදය

2. 8. 9

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු කොසබැ නුවර සෝමිකාරාමයෙහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් ඡන්තයන්ගේ උපස්ථායක වූ මහාමාත්‍රයෙක් ආයුෂ්මත් ඡන්තහට වෙහෙරක් කරවයි. එකල්හි ආයුෂ්මත් ඡන්ත කළ නිමාමි ඇති වෙහෙර පුන පුනා සෙවෙති කැරැව්, පුන පුනා අලෙවි දෙව්. ඉතා බර වූ වෙහෙර ඇද වැටිණ. එකල්හි ඡන්ත තෙමේ තණ ද දර ද ඇද රැස් කරනුයේ එක්තරා බමුණක්හුගේ යව කෙන වැනැසී ය. එකල්හි ඒ බමුණු ලමු කොට සිතයි, නුගුණ පවසයි, දෙස් පතුරුවයි: කෙසේ නම් පින්වත්හු අපගේ යව කෙක වැනැසූ ද යි හික්ෂුහු ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරු වන ඒ බමුණුහුගේ (අකිරිත්ති ශබ්දය) ඇසුහු.

පාචික්කියපාළි භික්ඛුවිභවෙතො

2. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨා -පෙ- තෙ උප්ඝායානානි වියනානි විපාවෙතානි: "කථං හි නාම ආයප්පා ඡන්තො කතපරියොසිතං විහාරං පුනප්පුනං ඡාදපෙක්ඝති පුනප්පුනං ලෙපාපෙක්ඝපති අතිහාරිතො විහාරො පරිපතීති -පෙ- සචං කිරතං ඡන්ත කතපරියොසිතං විහාරං පුනප්පුනං ඡාදපෙසි පුනප්පුනං ලෙපාපෙසි අතිහාරිතො විහාරො පරිපතීති. සචං හගවා, විගරහි ඩුඤ්ඤා හගවා -පෙ- " කථං හි නාම තං මොසපුරිස කතපරියොසිතං විහාරං පුනප්පුනං ඡාදපෙක්ඝසි පුනප්පුනං ලෙපාපෙක්ඝසි අතිහාරිතො විහාරො පරිපතී. තෙනං මොසපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවිඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිංඝාපදං උද්දියෙය්‍යාථ:

"මහලලකං පන භික්ඛුනා විහාරං කාරයමානෙන යාව ආරකොසා අගගලට්ඨපනාය ආලොකසන්ධිපරිකමමාය ආකතිච්ඡදනස්ස පරියායං අප්පහරිතෙ ධීතෙන අධිට්ඨාතබ්බං, තතො වෙ උත්තරිං අප්පහරිතෙ පි ධීතො අධිට්ඨහෙය්‍ය පාචික්කිය"නති.

3. මහලලකො නාම: විහාරො සක්ඝාමිකො චුට්ඨති. විහාරො නාම: උලලිකො වා හොති අවලිකො වා උලලිකොවලිකො වා.

කාරයමානෙනාති: කරොතො වා කාරාපෙනො වා.

යාවආරකොසාති: පිට්ඨසංඝාටස්ස¹ සමන්තා හත්ථපාසා.

අගගලට්ඨපනායාති: ආරට්ඨපනාය.

ආලොකසන්ධිපරිකමමායාති: වාතපානපරිකමමාය. සෙතචණ්ණං කාළචණ්ණං ගෙරුකපරිකමමං මාලාකමමං ලතාකමමං මකරදන්තකං පඤ්ඤාපට්ඨකං.

ආකතිච්ඡදනස්ස පරියායං අප්පහරිතෙ ධීතෙන අධිට්ඨාතබ්බනාති: හරිතං නාම: පුබ්බණ්ණං අපරණ්ණං සචෙ හරිතෙ ධීතො අධිට්ඨාති ආපකති දුක්ඛට්ඨස්ස. මග්ගෙන ඡාදෙනස්ස ඤෙ මග්ගෙ අධිට්ඨාතිතා තතියං මග්ගං ආණාපෙතො පක්ඛම්තබ්බං. පරියායෙන ඡාදෙනස්ස ඤෙ පරියායෙ අධිට්ඨාතිතා තතියං පරියායං ආණාපෙතො පක්ඛම්තබ්බං.

1. පිට්ඨසංඝාටස්ස- සා, ,

2. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවෝ...ඔහු ලාමක කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් ඡන්ත කළ නිමාම් ඇති වෙහෙර පුනපුනා සෙවෙති කැරැවී ද? පුනපුනා ලෙපනය කැරැවී ද? ඉතා බර වූ වෙහෙර ඇද වැටීණැ යි ... සැබෑ ද? ඡන්ත, තෝ කළ නිමාම් ඇති වෙහෙර පුනපුනා සෙවෙති කරවූයෙහි ද? පුනපුනා ලෙපනය කරවූයෙහි ද? ඉතා බර වූ වෙහෙර ඇද වැටීණැ යි. සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස. භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු...කෙසේ නම් භිස් පුරුෂය, තෝ කළ නිමාම් ඇති වෙහෙරක් පුනපුනා සෙවෙති කැරවූයෙහි ද? පුනපුනා ලෙපනය කැරවූයෙහි ද? ඉතා බර වූ වෙහෙර ඇද වැටීණැ. භිස් පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදයට හෝ නො වෙයි ... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

“මහත් වෙහෙරක් කරවන මහණහු විසින් ද්වාරකොසය දක්වා අගුළු කරවන පිණිස ද, වාකවුළු පිරියම් පිණිස ද (පුනපුනා ලිම්පනය කළ යුතු යි) සෙවින්න පිළිබැඳි දෙකුත් පරික්ෂෙපයක් තෘණ නැති තන්හි සිටියහු විසින් විධාන කළ යුතු යැ. ඉදින් ඒ දෙකුත් පරික්ෂෙපයෙකින් මත්තෙහි තෘණ නැති තන්හිදු සිටියේ විධාන කරන්නේ නම් පවිති වේ” යයි.

3. මහලංක නම්: (කරවා දෙන) හිමියකු ඇති ‘වෙහෙර’යි කියනු ලැබේ. විහාර නම්: ඇතුළතැ අලෙවි දුන්නේ හෝ බැහැරැ අලෙවි දුන්නේ හෝ ඇතුළතැ බැහැරැ අලෙවි දුන්නේ හෝ වෙයි.

කාරයමානෙන: කරන්නෝ හෝ කරවන්නෝ හෝ යි.

යාවද්වාරකොසා: දෙරබා අවට අත්පස තෙක්

අග්ගලට්ඨපනය: දෙරගුළු තහවුරු වැ පැවැත්ම පිණිස.

ආලොකසන්ධිපරිකමාය: වාකවුළුහි පිරියම් පිණිස, ශ්වෙතවර්ණ යැ කාලවණ්ණ යැ ගෛරික පරිකම් යැ මාලාකම් යැ ලතාකම් යැ මකරදන්තක යැ පඤ්චපට්ඨක යැ (කරන්නට වී).

දවත්තිව්ඤ්ජනයා පරියායං අපපහරිතෙ ධිතෙන අධිධාතබ්බං: මෙහි හරිත නම්: පූර්වාන්ත යැ අපරාන්ත යි. ඉදින් හරිතයෙහි (තණ්ඛිති) සිටියේ විධාන කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. සෘජු මාර්ගයෙන් සොයන්නහුට (සෙවිලි කරන්නහුට) දෙමගක් විධාන කොට තෙවන මග අණවා බැහැර යා යුතු යි. පරික්ෂෙපයෙන් සොයන්නහුට දෙ පරියායක් විධාන කොට තෙවන පරියාය අණවා බැහැර යා යුතු යි.

පාචිත්තියපාළි භික්ෂුවිභවෙනා

තතො වෙ උත්තරිං අප්පහරිතෙපි ධීතො අධිට්ඨහෙය්‍යාති:
ඉට්ඨකාය ඡාදෙනත්තස්ස ඉට්ඨකාධිට්ඨකාය¹ ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. සිලාය
ඡාදෙනත්තස්ස සිලාය සිලාය ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. සුඛාය ඡාදෙනත්තස්ස
පිණ්ණෙ පිණ්ණෙ ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. නිණ්ණෙන ඡාදෙනත්තස්ස කරලෙ
කරලෙ ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. පණ්ණෙණෙන ඡාදෙනත්තස්ස පණ්ණෙණෙ පණ්ණෙණෙ
ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

අතිරෙකථාත්තපරියායෙ අතිරෙකසඤ්ඤාදී අධිට්ඨාති ආපත්ති
පාචිත්තියස්ස. අතිරෙකථාත්තපරියායෙ වෙමතිකො අධිට්ඨාති ආපත්ති
පාචිත්තියස්ස. අතිරෙකථාත්තපරියායෙ උනාකසඤ්ඤාදී අධිට්ඨාති අපත්ති
පාචිත්තියස්ස.

උනාකථාත්තපරියායෙ අතිරෙකසඤ්ඤාදී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.
උනාකථාත්තපරියායෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. උනාකථාත්ත
පරියායෙ උනාකසඤ්ඤාදී අනාපත්ති.

අනාපත්ති: ථාත්තපරියායෙ, උනාකථාත්තපරියායෙ², ලෙණෙ
ගුහාය, තිණ්ණුට්ඨකාය අඤ්ඤාත්තස්සාය, අනන්තො ධනෙන වාසාගාරං යපෙඨා
සබ්බස්මි අනාපත්ති උමමත්තකස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

මහලලකච්ඡාරසිකඛාපදං නවමං.

6.2.10

සප්පානකසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා ආළවියං විහරති අගගාළවෙ
වෙතිසෙ. තෙන ධො පන සමයෙන ආළවකා භික්ෂු නවකමමං කරොන්තා
ජානං සප්පාණකං උදකං තිණ්ණෙ මත්තිකමමි සිඤ්ඤාපෙසනතිපි.

2. යෙ තෙ භික්ෂු අප්පිට්ඨා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනාති වියනාති
විපාවෙනාති: "කථං හි නාම ආළවකා භික්ෂු ජානං සප්පාණකං උදකං
තිණ්ණෙ මත්තිකමමි සිඤ්ඤාත්තස්සාතිපි සිඤ්ඤාපෙසනතිපි"ති -පෙ- සව්වං
කිරි තුමෙහ භික්ඛවෙ ජානං සප්පාණකං උදකං තිණ්ණෙ මත්තිකමමි
සිඤ්ඤාපි සිඤ්ඤාපෙසනාති. සව්වං හගවා, විහරති බුද්ධා හගවා -පෙ-
"කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරියා ජානං සප්පාණකං උදකං තිණ්ණෙ
මත්තිකමමි සිඤ්ඤාත්තස්සාති සිඤ්ඤාපෙසනාති. තෙන මොසපුරියා
අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵවිඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං
උද්දිසෙය්‍යාථ:

"යො පන භික්ෂු ජානං සප්පාණකං උදකං තිණ්ණං වා මත්තිකං වා
සිඤ්ඤාත්තස්ස වා සිඤ්ඤාපෙසනා වා පාචිත්තියා"නති.

1, ඉට්ඨකිට්ඨකාය - මජ්ඣ.,

2, උනාකපරියායෙ - සී, සිඳු ii

තනො වෙ උත්තරිං අප්පහරිතෙපි ධිතො අධිට්ඨගෙයා: උච්ඡෙත් සොයන්තා (සෙවිලි කරන්නා) හට උච්ඡෙති උච්ඡෙති පච්චි ඇවැත් වෙ. ගලිත් සොයන්තාහට ගලෙති ගලෙති පච්චි ඇවැත් වෙ. සුන්තෙන් සොයන්තාහට පිබෙති පිබෙති පච්චි ඇවැත් වෙ. තණ්හයෙන් සොයන්තා හට කැරලියෙහි කැරලියෙහි පච්චි ඇවැත් වෙ. පර්ණයෙන් සොයන්තා හට පර්ණයෙහි පර්ණයෙහි පච්චි ඇවැත් වෙ.

අයිරා දෙතුන් පරියාහි අයිරාසන් ඇතියේ විධාන කෙරේ නම් පච්චි ඇවැත් වෙ. අයිරා දෙතුන් පරියාහි විමති ඇතියේ විධාන කෙරේ නම් පච්චි ඇවැත් වෙ. අයිරා දෙතුන් පරියාහි උනුසන් ඇතියේ විධාන කෙරේ නම් පච්චි ඇවැත් වෙ.

උනු දෙතුන් පරියාහි අයිරාසන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙ. උනු දෙතුන් පරියාහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙ. උනු දෙතුන් පරියාහි උනුසන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

දෙතුන් පරියාහි, උනු දෙතුන් පරියාහි, ලෙනෙහි, ගුහායෙහි, තණකිළියෙහි මෙරමා සඳහා නම්, සිය ධනයෙන් නම් වසන ගෙය තබා හැම තන්හි ඇවැත් නැති. උම්මත්තකයහට ද ආදිකම්මකයහට ද ඇවැත් නැති.

නවවැනි මහලලකච්ඡාරශික්ෂාපද යි.

6.2.10

සප්තාණකශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු අළුටු නුවර්. අග්ගාලව වෛතායෙහි වැඩවෙසෙති. එසමයෙහි අළුටු නුවර් වැසි භික්ෂුහු නවාම් කරනුවෝ දෑන දෑන පණුවන් සහිත ජලය තණකොළ වලට ද මැටිවලට ද ඉසීම කෙරෙත් ඉස්වීම ද කරවත්.

2. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිය වූවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් අළුටු නුවර් වැසි භික්ෂුහු දෑන දෑන පණුවන් සහිත ජලය තණකොළවලට ද මැටිවලට ද ඉසීම කළාහු ද? ඉසීම කැරවූහු ද යි...සැබැ ද? මහණෙනි, තෙපි දෑන දෑන පණුවන් සහිත ජලය තණකොළවලට ද මැටිවලට ද ඉසීම කරවු ද? ඉසීම කරවු ද යි. සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරැහු... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙකි තෙපි දනැ දනැ පණුවන් සහිත ජලය තණකොළවලට ද මැටිවලට ද ඉසීම කළහු ද? ඉසීම කැරවූහු ද? හිස් පුරුෂයෙකි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදයට හෝ නො වෙයි... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසනි:

“යම් මහණෙක් දනැ දනැ පණුවන් සහිත ජලය තණකොළවලට හෝ මැටිවලට හෝ ඉසින්නේ නම් හෝ ඉස්වන්නේ නම් හෝ පච්චි වෙ” යයි.

පාවිත්තියපාළි භික්ෂුවිභවෙයා

3. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ෂුති; -පෙ- අයං ඉමයමිං අසෙ අධිපෙතො භික්ෂුති.

ජානාති නාම¹; සාමං වා ජානාති අකෙඤ්ඤ වා නසය ආරොචෙතති.

සිකෙඤ්චයානාති; සයං සිකෙඤ්චි ආපත්ති පාවිත්තියසීය. සිකෙඤ්චාපෙයානාති: අකෙඤ්ඤං ආණාපෙති ආපත්ති පාවිත්තියසීය. සතිං ආණතො බහුකමපි සිකෙඤ්චි ආපත්ති පාවිත්තියසීය.

සප්පාණකෙ සප්පාණකසඤ්ඤී තිණං වා මත්තිකං වා සිකෙඤ්චි වා සිකෙඤ්චාපෙති වා ආපත්ති පාවිත්තියසීය. සප්පාණකෙ වෙමතිකො තිණං වා මත්තිකං වා සිකෙඤ්චි වා සිකෙඤ්චාපෙති වා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසීය. සප්පාණකෙ අප්පාණකසඤ්ඤී තිණං වා මත්තිකං වා සිකෙඤ්චි වා සිකෙඤ්චාපෙති වා අනාපත්ති.

අප්පාණකෙ සප්පාණකසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසීය. අප්පාණකෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසීය. අප්පාණකෙ අප්පාණකසඤ්ඤී අනාපත්ති.

අනාපත්ති; අසඤ්චිච්ච අසතියා අජානනසීය. උමමනතකසීය ආදිකමමිකසීයාති.

සප්පාණකසිකතාපදං දසමං

භුතගාමවග්ගො' දුතියො.

තස්සද්දනං:

භුතං අඤ්ඤාය උජ්ඣායං පකකමනෙත්තං තෙ දුච්චි පුට්ඨං ත්විකකධස්සා'හපිද්ධාරං සප්පාණකෙතවා'ති.

1. ජානං නාම-සායං,

2. සෙනාසනවග්ගො- සිඳු ii

3. යොජනා: යම්, යම් බදු...භික්ෂු...මෙතෙම මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි. ජාත්‍යාති නම්: තෙමේ හෝ දනී. අන්ත්‍ර හෝ ඔහුට ඇරොජත්.

සිංකෘටියා; තෙමේ ඉසි නම් පවිති ඇවැත් වේ.

සිංකෘටියා: අනෙකක්හට අණවා නම් පවිති ඇවැත් වේ. වරක් අණවන ලද්දේ බොහෝ කොට ද ඉසි නම් පවිති ඇවැත් වේ.

පණුවන් ඇති ජලයෙහි පණුවන් ඇති සන් ඇතියේ තණකොළ වලට ද මැටිවලට ද ඉසි නම් හෝ ඉස්වා නම් හෝ පවිති ඇවැත් වේ. පණුවන් ඇතියෙහි වීමකි ඇතියේ තණකොළවලට ද මැටිවලට ද ඉසි නම් හෝ ඉස්වා නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වේ. පණුවන් ඇතියෙහි පණුවන් නැති සන් ඇතියේ තණකොළවලට ද මැටිවලට ද ඉසි නම් හෝ ඉස්වා නම් හෝ ඇවැත් නැති.

පණුවන් නැතියෙහි පණුවන් නැති සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. පණුවන් නැතියෙහි වීමකි ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. පණුවන් නැතියෙහි පණුවන් නැති සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

නො සිතා කරන්නහුට ද නො සිතියෙන් කරන්නහුට ද නො දන්නහුට ද උම්මත්තකයහට ද ආදිකම්මකයහට ද ඇවැත් නැති.

දසවැනි සප්තාණකශික්ෂාපද යි.

ද්විතීය භූතගාම වර්ග යි.

එහි උදනය;

භූතගාම යැ අඤ්ඤාදකය සමග උජ්ඣාධාපනක යැ බැහැර යන්නහු කරණකොට ගෙන පැනවූ ඒ පයම-දුතිය සෙත්‍යාසන දෙක යැ (පූර්වොපගත) අනුපබ්ජ්ජ යැ නික්කඩ්ඨන යැ (ආභවිට්ඨපාදක) වෙහෙස කුටි යැ (ද්වාරකොස) මහල්ලකවිහාර යැ සප්තාණක යි.

6. 3. 1

ඔවාදසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවතීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ථෙරා භික්ඛු භික්ඛුනියො ඔවදන්තා ලාභිනො භොනති විවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනාගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරානං. අථ ඛො ජබ්බඤ්ඤානං භික්ඛුනං එතදභොගි: එතරහි ඛො ආවුසො ථෙරා භික්ඛු භික්ඛුනියො ඔවදන්තා ලාභිනො භොනති විවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනාගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරානං, හන්දවුසො මයඤ්ඤි භික්ඛුනියො ඔවදමාති.

2. අථ ඛො ජබ්බඤ්ඤානං භික්ඛු භික්ඛුනියො උපසංඝාමිකා එතදවොදු: “අමෙහි භගිනියො උපසංඝාමථ මයඤ්ඤි ඔවදික්ඛාමා”ති. අථ ඛො තා භික්ඛුනියො යෙන ජබ්බඤ්ඤානං භික්ඛු තෙනුපසංඝාමිංසු. උපසංඝාමිකා ජබ්බඤ්ඤානෙ භික්ඛු අභිවාදෙතා එකමන්තං නිසීදිංසු. අථ ඛො ජබ්බඤ්ඤානං භික්ඛු භික්ඛුනීනං පරික්ඛානෙඤ්ඤා ධම්මිං කථං කතා දිවසං තීරවජානකථාය වීතිනාමෙතා උයොඤ්ඤා ‘ගච්ඡති භගිනියො’ති.

3. අථ ඛො තා භික්ඛුනියො යෙන භගවා තෙනුපසංඝාමිංසු උපසංඝාමිකා භගවන්තං අභිවාදෙතා එකමන්තං අච්ඡාසු. එකමන්තං ධීතා ඛො තා භික්ඛුනියො භගවා එතදවොදු: කථි භික්ඛුනියො ඔවාදෙ ඉද්ධො අභොගිති. කුතො හතෙන ඔවාදෙ ඉද්ධො හට්ඨස්සති අයං ජබ්බඤ්ඤානං පරික්ඛානෙඤ්ඤා ධම්මිං කථං කතා දිවසං තීරවජානකථාය වීතිනාමෙතා උයොඤ්ඤානි.

4. අථ ඛො භගවා තා භික්ඛුනියො ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙසි සමාදපෙසි සමුත්තෙපෙසි සමපභංසෙසි. අථ ඛො තා භික්ඛුනියො භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතා සමාදපිතා සමුත්තෙපිතා සමපභංසිතා භගවන්තං අභිවාදෙතා පදකම්මං කතා පක්කම්මංසු.

5. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසංඝං සන්තිපාතාපෙතා ජබ්බඤ්ඤානෙ භික්ඛු පටිපුජි: “සච්චං කිර තුමෙහ භික්ඛුවෙ භික්ඛුනීනං පරික්ඛානෙඤ්ඤා ධම්මිං කථං කතා දිවසං තීරවජානකථාය වීතිනාමෙතා උයොඤ්ඤානි”ති.

සච්චං භගවා.

6.3.1

ඔවාද ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජේතවන නම් වූ අනේපිටු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි ස්ථවීර භික්ෂුහු මෙහෙණන්හට ඔවා දෙන්නාහු වීවර යැ පිණ්ඩපාත යැ ශයනාසන යැ ග්ලාන ප්‍රත්‍යය ගෞරවය යැ යන පරිෂ්කාරයන් ලබන්නාහු වෙති. එකල්හි සවග මහණුන්හට මෙයින් විය: ඇවැත්නි, මෙකල ස්ථවීර භික්ෂුහු මෙහෙණන්හට ඔවා දෙන්නාහු වීවර යැ පිණ්ඩපාත යැ ශයනාසන යැ ග්ලානප්‍රත්‍යයගෞරවය යැ යන පරිෂ්කාරයන් ලබන්නාහු වෙති. එහෙයින් ඇවැත්නි, ඇපිදු මෙහෙණන්හට ඔවා දෙමිහ යි.

2. එකල්හි සවග මහණහු මෙහෙණන් වෙත එළැඹූ මෙය කීහු: නැගණියනි, අප වෙත ද එළඹෙවු. ඇපිදු ඔවා දෙමිහ යි. එකල්හි ඒ මෙහෙණහු සවග මහණුන් වෙත එළැඹියහ. එළැඹූ සවග මහණුන් සකසා වැද එකත් පසෙකැ හුන්හු. එකල්හි සවග මහණහු මෙහෙණන් හට මද වූ මැ දහැමි කපා කොට තීරශ්චීන කපායෙන් දවස ගෙවා “යව නැගණියනි” යි නභා යැවුහු.

3. එකල්හි ඒ භික්ෂුණිහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියහ. එළැඹූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද එකත්පසෙකැ සිටියාහු යැ. එකත්පසෙකැ සිටියා වූ ඒ භික්ෂුණින්හට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තෙල වදළසේක: කීමෙක් ද මෙහෙණනි, අවවාදය සමෘද්ධ වී ද යි? වහන්ස, කීමෙයින් ඔවා සමෘද්ධ වන්නේ ද සවග වහන්සැ මද වූ මැ දහැමි කපා කොට තීරශ්චීන කපායෙන් දවස ගෙවා නභා යැවුහු යයි.

4. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දහැමි කපායෙන් එ මෙහෙණන්හට මොනොවට කරුණු දක්වූසේක. මොනොවට කරුණු ගැන්වූසේක. මොනොවට තෙද ගැන්වූසේක. මොනොවට සතුටු කරවූසේක. එකල්හි එ මෙහෙණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දහැමි කපායෙන් මොනොවට කරුණු දක්වන ලද්දහු මොනොවට කරුණු ගන්වන ලද්දහු මොනොවට තෙද ගන්වන ලද්දහු මොනොවට සතුටු කරවන ලද්දහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පැදකුණු කොට තික්මැ ගියහ.

5. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ කරුණෙහි ලා මෙ ප්‍රකරණයෙහි ලා බික්සහන රැස් කරවා සවග මහණුන් පුළුවන්සේක: සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි මෙහෙණන්හට මද වූ මැ දහැමි කපා කොට තීරශ්චීන කපායෙන් දවස ගෙවා නභා යවුහු ද යි.

සැබෑව භාග්‍යවතුන් වහන්ස,

පාච්ඤායාපාදි භික්ඛුච්ඡායා

විගරහි බුද්ධා හගවා—පෙ—

“කථං හි නාම තුලෙහ මොසපුරිසා භික්ඛුනීනං පරිත්තකොසොච ධම්මං කථං කථා දිවසං තිරව්ජානකථාය වීතීනාමෙතො උයොපෙක්ඛං. තෙන මොසපුරිසා අප්පසන්නානං වා පසාදය—පෙ—විගරහිතො ධම්මං කථං කථා භික්ඛුආමනෙනයි. අනුජානාමි හික්ඛවෙ භික්ඛුනොවාදකං සම්මනාතිතුං ඵවණ්ණි පන හික්ඛවෙ සම්මනාතිතංබො පදමං හික්ඛ යච්ඡිතංබො. යාචිතො වාතෙනන භික්ඛුනා පටිබලෙන සංඛො ඤාපෙතංබො.

6. “සුඤ්ඤා මෙ හතෙන සංඛො යදි සංඛොස පත්තකලං සංඛො ඉත්තංමං භික්ඛුං භික්ඛුනොවාදකං සම්මනෙනායා ඵසා ඤාතී.

සුඤ්ඤා මෙ හතෙන සංඛො. සංඛො ඉත්තංමං භික්ඛුං භික්ඛුනොවාදකං සම්මනනී. යසොයසම්මො ඛම්ති ඉත්තංමංස භික්ඛුනො භික්ඛුනොවාදකස සම්මති. සො තුණ්ණසො යසො නකම්මති, සො භාසෙයො දුතියමි ඵතමත්. වද්ධි—පෙ—තතියමි ඵතමත්. වද්ධි.

සුඤ්ඤා මෙ හතෙන සංඛො. සංඛො ඉත්තංමං භික්ඛුං භික්ඛුනොවාදකං සම්මනනී. යසොයසම්මො ඛම්ති ඉත්තංමංස භික්ඛුනො භික්ඛුනොවාදකස සම්මති.¹ සො තුණ්ණසො යසො නකම්මති, සො භාසෙයො.

සම්මනො සංඛොන ඉත්තංමො භික්ඛු භික්ඛුනොවාදකො ඛම්ති සංඛොස, තසො තුණ්ණි, ඵවමෙනං ධාරයාමි”ති.

7. අථ ටො හගවා ජබ්බකොසෙ භික්ඛු අනෙකපරියායෙන විගරහිතො දුගරතාය—පෙ—ඵවණ්ණි පන හික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙයාථ:

“යො පන භික්ඛු අසම්මනො භික්ඛුනියො ඔවදෙයා පාච්ඤායා”නති.

ඵවණ්ණදං හගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පණ්ණාසකං ගොති.

1. සමුත්ත - පිඤ්ඤා

* මම මපාමමි පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුළත් කර ඇත.

භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි මෙහෙණන්හට මද වූ මැ දැහැමි කරා කොට තීරස්ථිත කරායෙන් දවස ගෙවා නභා යැවුහු ද? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... ගරභා දැහැමි කරා කොට මහණුන් ඇමතුයේක. “මහණෙනි, භික්ෂුනොවාදක සම්මුතිය කරන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මෙසෙයින් සම්මත කටයුතු: පළමු වැ මහණ අයැදියැ යුතු. අයැදූ වාක්ත වූ ප්‍රතිබල වූ භික්ෂුනමක් විසින් සඩ්‍ය තෙමේ දූන්විය යුත්තේ යි.

6. “වහන්ස, සඩ්‍ය තෙමේ මවදන් අසාවා. ඉදින් සඩ්‍යයාහට පැමිණිකල් ඇතියේ නම් සඩ්‍ය තෙමේ මෙනම් මහණහු භික්ෂුනොවාදක කොට සම්මත කරන්නේ යැ තෙල ඥප්ති යි.

වහන්ස, සඩ්‍ය තෙමේ මවදන් අසාවා, සඩ්‍ය තෙමේ මෙනම් මහණහු භික්ෂුනොවාදක කොට සම්මත කරයි. මෙනම් මහණහට භික්ෂුනොවාදක සම්මුතිය යම් ආයුෂ්මත් කෙනකුන් රුස්තේ නම් හෙ නිහඬ වන්නේ යැ. යමක්හට නො රුස්තේ නම් හෙ කියන්නේ යැ. දෙවනවට ද තෙල කරුණ කියමි...තෙවනවට ද තෙල කරුණ කියමි.

වහන්ස, සඩ්‍ය තෙමේ මවදන් අසාවා, සඩ්‍ය තෙමේ මෙනම් මහණහු භික්ෂුනොවාදක කොට සම්මත කරයි. මෙනම් මහණහට භික්ෂුනොවාදක සම්මුතිය යම් ආයුෂ්මත් කෙනකුන් රුස්තේ නම් හෙ නිහඬ වන්නේ යැ. යමක්හට නො රුස්තේ නම් හෙ කියන්නේ යි.

සඩ්‍යයා විසින් මෙනම් මහණ භික්ෂුනොවාදකයෙකු යි සම්මත කරන ලද්දේ යැ. සඩ්‍යයාහට රුස්තේ යැ. එහෙයින් තුෂ්ණිමිභාවය වේ. මෙසේ මෙය දරමි” යි.

7. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සවග මහණුන්හට නොයෙක් කරුණෙන් ගරභා දුහරතායෙහි ... තවද මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් අසම්මත වූයේ මෙහෙණන්හට ඔවා දෙන්නේ නම් පවිති වේ” යයි.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් විසින් මේ සිකපදය භික්ෂුන්හට පණවන ලද්දේ වෙයි.

8. තෙන ඛො පන සමයෙන ථෙරා භික්ඛු සමමතා භික්ඛුනියො ඔවදන්තා තථෙව ලාභිනො භොනති වීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලාන-පච්චයභෙසඤ්ජපරික්ඛාරානං. අථ ඛො ඡබ්බංකියානං භික්ඛුනං එතදභොසි: එතරහි ඛො ආවුසො ථෙරා භික්ඛු සමමතා භික්ඛුනියො ඔවදන්තා තථෙව ලාභිනො භොනති වීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානපච්චයභෙසඤ්ජ-පරික්ඛාරානං. භන්දවුසො මයමිති නිසිමං ගතථා අඤ්ඤමඤ්ඤං භික්ඛුනොවාදකං සමමන්ත්ථා භික්ඛුනියො ඔවදමාති.

9. අථ ඛො ඡබ්බංකියා භික්ඛු නිසිමං ගතථා අඤ්ඤමඤ්ඤං භික්ඛුනොවාදකං සමමන්ත්ථා භික්ඛුනියො උපසංකමිත්ථා එතදවොචු: “මයමිති භගිනියො සමමතා අලෙහපි උපසංකමථ මයමිති ඔවදික්ඛාමා”ති. අථ ඛො තා භික්ඛුනියො යෙන ඡබ්බංකියා භික්ඛු තෙනුපසංකමිංසු. උපසංකමිත්ථා ඡබ්බංකියෙ භික්ඛු අභිවාදෙත්ථා එකමන්තං නිසිදිංසු. අථ ඛො ඡබ්බංකියා භික්ඛු භික්ඛුනීනං පරිත්තඤ්ඤෙව ධම්මං කථං කත්වා දිවසං තීරච්ඡානකථාය වීතිනාමෙත්ථා උයොෂෙස්සු: ‘ගවජථ භගිනියො’ති.

10. අථ ඛො තා භික්ඛුනියො යෙන භගවා තෙනුපසංකමිංසු. උපසංකමිත්ථා භගවන්තං අභිවාදෙත්ථා එකමන්තං අවධංසු. එකමන්තං ධීතා ඛො තා භික්ඛුනියො භගවා එතදවොච: “කථි භික්ඛුනියො ඔවාදෙ ඉදෙධා අභොසි”ති. කුතො භන්තෙ ඔවාදෙ ඉදෙධා භවිස්සති, අය්‍යා ඡබ්බංකියා පරිත්තඤ්ඤෙව ධම්මං කථං කත්වා දිවසං තීරච්ඡානකථාය වීතිනාමෙත්ථා උයොෂෙස්සුන්ති. අථ ඛො භගවා තා භික්ඛුනියො ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙයි -පෙ- පදකච්ඡං කත්වා පක්ඛමිංසු.

11. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදන්තෙ එතස්මිං පකරණං භික්ඛු-සබ්බං සන්ත්ථාතාපෙත්ථා ඡබ්බංකියෙ භික්ඛු පටිපුඤ්ඤි: සචරං කීර තුලෙහ භික්ඛුවෙ භික්ඛුනීනං පරිත්තඤ්ඤෙව ධම්මං කථං කත්වා දිවසං තීරච්ඡාන-කථාය වීතිනාමෙත්ථා උයොෂෙස්සුන්ති. භවං භගවා. වීගරහි බුද්ධො භගවා—පෙ—කථං හි නාම තුලෙහ මොසපුරියා භික්ඛුනීනං පරිත්තඤ්ඤෙව ධම්මං කථං කත්වා දිවසං තීරච්ඡානකථාය වීතිනාමෙත්ථා උයොෂෙස්සුන්ති. තෙන මොසපුරියා අපසංකානං වා පසාදය—පෙ—වීගරහිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමන්තයි:

8. එසමයෙහි වනාහි සම්මත වූ ස්ථවිර භික්ෂුහු මෙහෙණන්හට ඔවා දෙන්නාහු එපරිද්දෙන් මැ වීවර යැ පිණ්ඩපාත යැ ශයනාසන යැ ග්ලානප්‍රත්‍යයහෙතෙසය යැ යන පරිෂ්කාරයන් ලබන්නාහු වෙති. එකල්හි සවග මහණුන්හට මෙයින් විය: ඇවැත්නි, මෙකල්හි සම්මත වූ ස්ථවිරභික්ෂුහු මෙහෙණන්හට ඔවා දෙන්නාහු එපරිද්දෙන් මැ වීවර යැ පිණ්ඩපාත යැ ශයනාසන යැ ග්ලානප්‍රත්‍යයහෙතෙසය යැ යන පරිෂ්කාරයන් ලබන්නෝ වෙති. "එහෙයින් ඇවැත්නි, ඇපිදු සීමාවෙන් බැහැරට ගොස් එකිනෙකා මෙහෙණ ඔවා දෙන්නකු සම්මත කොට මෙහෙණන්හට ඔවා දෙමහ''යි.

9. එකල්හි සවග මහණහු සීමාවෙන් බැහැරට ගොස් එකිනෙකා මෙහෙණ ඔවා දෙන්නකු සම්මත කොට මෙහෙණන් වෙත එළැඹූ මෙය කීහු: නැහැණියනි, ඇපිදු සම්මතයමිහ. අප වෙත ද එළැඹෙවු, ඇපිදු ඔවා දෙමහ යි. එකල්හි ඒ මෙහෙණහු සවග මහණුන් වෙත එළැඹියහ. එළැඹූ සවග මහණුන් සකසා වැද එකත්පසෙකැ හුන්හු. එකල්හි සවග මහණහු මෙහෙණන්හට මද වූ මැ දූහැමි කපා කොට තීරශ්ථිතකපායෙන් දවස ගෙවා 'යව නැහැණියනැ''යි නඟා යැවූහ.

10. එකල්හි ඒ මෙහෙණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියහ. එළැඹූ භාග්‍යවතුන් සකසා වැද එකත්පසෙකැ සිටියාහු ය, එකත් පසෙකැ සිටියා වූ එමෙහෙණන්හට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කීමෙන් ද මෙහෙණනි, අවවාදය සමෘද්ධ වී දෑ යි වදළයේක. ස්වාමීනි, කොයින් අවවාදය සමෘද්ධ වන්නේ ද? සවග හිමිවරු මද වූ මැ දූහැමි කපා කියා තීරශ්ථිත-කපායෙන් දවස ගෙවා නඟා යැවූහු යැ. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එ මෙහෙණන්හට දූහැමි කපායෙන් මොනවට කරුණු දක්වූයේක... පැදකුණු කොට නික්ම ගියහ.

11. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙකරුණෙහි ලා මෙඅවසර-යෙහි ලා බික්සහන රැස්කරවා සවග මහණුන් පුළුවන් සේක: "සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි මෙහෙණන්හට මද වූ මැ දූහැමි කපා කොට තීරශ්ථිත-කපායෙන් දවස ගෙවා නඟා යැවුද යි. සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස. භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ...කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි මෙහෙණන් හට මද වූ මැ දූහැමි කපා කොට තීරශ්ථිතකපායෙන් දවස ගෙවා නඟා යැවූහු ද, හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...ගරඟා දූහැමි කපා කොට මහණුන් ඇමතුයේක.

පාර්තීයපාළි භික්ෂුවිභවෙයා

12. අනුජානාමී භික්ඛවෙ අට්ඨභවෙහි සමනාගතං භික්ඛං භික්ඛනොවාදකං සමන්තීතුං. සීලවා හොති පාතීමොක්ඛසංවරසංවුතො විහරති ආචාරගොවරසමපනො අනුමනෙසු වජ්ජසු භයදක්ඛාවී සමාදය සික්ඛති සික්ඛාපදෙසු. බහුසුතො හොති සුතධරො සුතසන්තිවයො යෙ තෙ ධම්මා ආදිකල්‍යාණා මජ්ඣකල්‍යාණා පරියොයානකල්‍යාණා සාසං සබ්බඤ්ඤාං කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුඤ්ඤං බ්‍රහ්මචරියං අභිවදන්ති තපා-රූපාසස්ස ධම්මා බහුසුතා හොන්ති ධනා¹ වට්ඨා පරිවිතා මනසානු-පෙක්ඛිතා දිට්ඨියා සුපප්චිඤ්ඤා. උභයානි ඛො පනස්ස පාතීමොක්ඛානි වික්ඛාරෙන ස්වාගතානි හොන්ති සුවිහරන්තානි සුපවක්ඛිති සුවිනිජ්ජිතානි සුසන්තො අනුබ්බඤ්ඤාසො. කල්‍යාණවාට්ඨො හොති කල්‍යාණවාක්කරණො. යෙභුයොන භික්ඛුනිනං පියො හොති මනාපො. පටිබලො හොති භික්ඛුනියො ඔවදිතුං. න ඛො පනෙනං හගවන්තං උද්දිස්ස පඤ්ඤාය කාසායවත්ථසත්තාය ගරුධම්මං අප්ඤ්ඤාපනාපුබ්බො හොති. වීසතිවක්ඛො වා හොති අතිරෙකවීසතිවක්ඛො වා. අනුජානාමී භික්ඛවෙ ඉමෙහි අට්ඨ-භවෙහි සමනාගතං භික්ඛං භික්ඛනොවාදකං සමන්තීතුන්ති.

13. යො පනාති: යො යාදියො—පෙ—භික්ඛුනි:—පෙ—අයං ඉමස්මිං අපො අධිපෙතො භික්ඛුනි.

අසමමනො නාම: ඤාත්ථිකුසොන්ත කමෙතන අසමමනො.

භික්ඛුනියො නාම: උභතො සබ්බෙ උපසම්පන්නා.

ඔවදෙය්‍යාති: අට්ඨහි ගරුධම්මෙහි ඔවදති ආපත්ති පාරික්ඛියස්ස. අපෙක්ඛන ධම්මෙන ඔවදති ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨස්ස. එකතො උපසම්පන්නාය ඔවදති ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨස්ස.

14. තෙන සමමතෙන භික්ඛුනා පරිවෙණං සමෙජ්ජිවා පාතියං පරිභොජනියං උපට්ඨාපෙත්වා ආසනං පඤ්ඤපෙත්වා දුතියං ගහෙත්වා නිසිදිත්ඛං. භික්ඛුනීහි තස්ස ගන්තවා තං භික්ඛං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසිදිත්ඛං. තෙන භික්ඛුනා පුළුචිත්ඛං සමග්ගත්වා² හගිනියොති. සචෙ සමග්ගමායානි.³ හණන්ති. වත්තන්ති හගිනියො අට්ඨගරුධම්මිනි. සචෙ වත්තන්තයානි⁴ හණන්ති එයො හගිනියො ඔවාදෙති නියාදෙත්ඛං⁵ සචෙ න වත්තන්තයානි හණන්ති ඔසාරෙත්ඛං.

1. ධනා— මජ්ඣං,

3. සමග්ගමායානි— මජ්ඣං

5. නියාදෙත්ඛං— කප්ථි

2. සමග්ගත්— මජ්ඣං

4. වත්තන්තයානි— මජ්ඣං

12. මහණෙනි, අටහිත් යුතු මහණක්හු භික්ෂුනොවාදක කොට සම්මත කරන්නට අනුදැනිමි. සිල් ඇතියේ වේ ද, ප්‍රාතිමොක්ෂසංවරයෙන් සංවෘත වූ ආචාරගොවරසම්පන්න වූ අල්පමාත්‍ර වූ වරදෙහි බියදක්නා සුලු වූ වෙසේ ද, (ඒ ඒ සිකපද) සමාදන් වූ ශික්ෂාපදයන්හි භික්ෂේ ද, පෙළඳහම දරන (ළෙහි) පෙළඳහම රැස් කොට තබා ගත් බහුශ්‍රැතයෙක් වේ ද මූල යහපත් වූ මැද යහපත් වූ අග යහපත් වූ යම් ධර්ම කෙනෙක් (අර්ථසම්පත්තියෙන්) සාර්ථක වූ (බ්‍යඤ්ජන සම්පත්තියෙන්) සවාඤ්ජන වූ සර්වපරිපූර්ණ වූ පරිශුද්ධ වූ ශාසනමුත්තමවය්‍ය මොනවට පවසත් නම් එබඳු ධර්මයෝ ඔහු විසින් බොහෝ කොට අසනලද්දහු වෙති. දරන ලද්දහු වෙති. වචනයෙන් පුහුණු කරන ලද්දහු සිතීන් කොටස් විසින් සිතන ලද්දහු නුවණින් මොනවට පිළිඳින ලද්දහු වෙති. තවද ඔහු විසින් උභයප්‍රාතිමොක්ෂයෝ විස්තර විසින් (උභතො විහංග විසින්) මොනවට බෙදන ලද වූ මොනවට පුහුණු කරන ලද වූ (බන්ධකපරිවාර) සුත්‍ර විසින් අනුවාඤ්ජන විසින් (අවුවා විසින්) මොනවට විනිශ්චය කරන ලද වූ මැනවින් දන්නා ලද්දහු වෙති. කලණබස් ඇතියේ මිහිරි හඬ ඇතියේ වේ ද බෙහෙවින් මෙහෙණන්හට ප්‍රිය වූ මන වඩන්නෙක් වේ ද මෙහෙණන් හට ඔවා දෙන්නට ප්‍රතිබලයෙක් වේ ද, තෙල භාග්‍යවතුන් උදෙසා පැවිදි වූ කහවත් දරන්නියක කෙරෙහි ගරුධම්මයකට නො අවන් විරුයෙක් වේ ද විසිවස් ඇතියෙක් හෝ අධිරා විසිවස් ඇතියෙක් හෝ වේ ද මහණෙනි, මේ අටහිත් යුතු මහණහු මෙහෙණ ඔවා දෙන්නාකු කොට සම්මත කරන්නට අනුදැනිමි යි.

13. යො පන යනු: යම්, යම් බදු...භික්ෂු යනු... මෙතෙම මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

අසම්මත නම්: ඥප්තිවතුර්ථකම්යෙන් සම්මත නො වූයේ යි.

භික්ෂුනිහු නම්: දෙසඟුන් කෙරෙහි උපසපත් වූවාහු යි.

ඔවදෙය්‍ය යනු: අෂ්ට ගරුධම්මයෙන් අවවාද කෙරේ නම් පවිත්‍ර ඇවැත් වෙයි. අන්‍ය ධර්මයෙකින් අවවාද කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, එක් පසෙකැ (භික්ෂුණි සංඛ්‍යා කෙරෙහි) උපසපත් මෙහෙණකට ඔවා දේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

14. සම්මත වූ ඒ මහණහු විසින් පිරිවෙන හැමද, පියයුතු වූ ද පිරිබෝ කළයුතු වූ ද දිය එළවා තබා අසුනක් පනවා දෙවැන්නකු ගෙන හිඳිය යුතු. මෙහෙණන් විසින් එහි ගොස් එමහණහු සකසා වැද එකත්-පසෙකැ හිඳිය යුතු. එ මහණහු විසින් නැහණියනි, හැම දෙන මැ අවු ද යි පිළිවිසිය යුත්තාහ. ඉදින් ආයායෙනි, ඇපි හැම දෙනමෝ පැමිණියමහ යි බෙණෙත් නම් නැහණියනි, අෂ්ටගරුධම්මයෝ පුහුණු වූ පවතිද්ද යි පිළිවිසියයුත්තාහ. ඉදින් ආයායෙනි, පුහුණු වූ පවතිත් යයි බෙණෙත් නම් නැහණියනි, තෙල අවවාද යැ යි පවරා දිය යුතු යැ. ආයායෙනි, පුහුණු වූ නො පවතිත් යයි බෙණෙත් නම් පෙළ කියා දියයුතු යැ.

පාචිත්තියපාළි භික්ෂුවිභවෙතා

15. වස්සසතුවසමපනතාය භික්ෂුනියා තදහුපසමපනතාය භික්ෂුනො අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ඤාලිකමමං සාමීචිකමමං කාතබ්බං අයමෙ පිට්ඨො සකකතා ගරුකතා මානෙතා පුජෙතා යාවජීවං අනාතිකකමතීයො. න භික්ෂුනියා අභික්ෂුකෙ ආවාසෙ ව්‍යසං වසිතබ්බං අයමෙ පිට්ඨො සකකතා ගරුකතා මානෙතා පුජෙතා යාවජීවං අනාතිකකමතීයො. අනවදාමාසං භික්ෂුනියා භික්ෂුසඤ්ඤා දෙව ධම්මා පටිඤ්ඤාසිතබ්බා උපොසථපුච්ඡකඤ්ඤා ඔවාදුපසඤ්ඤාමනඤ්ඤා අයමෙ පිට්ඨො -පෙ- ව්‍යසං චුත්ථාය භික්ෂුනියා උභතො සඤ්ඤා තීභි ධානෙහි පවාරෙතබ්බං දිට්ඨො වා සුතෙන වා පරිසඤ්ඤාය වා අයමෙ පිට්ඨො -පෙ- ගරු ධම්මං අජ්ඣාපනතාය භික්ෂුනියා උභතො සඤ්ඤා පකඤ්ඤාමානතං චරිතබ්බං අයමෙ පිට්ඨො -පෙ- දො ව්‍යසානි ඡස්ස ධම්මෙස්ස සිකඛිතසිකඤ්ඤාය සිකඤ්ඤාමානාය උභතො සඤ්ඤා උපසමපද පරියෙසිතබ්බා අයමෙ පිට්ඨො -පෙ- න භික්ෂුනියා කෙතථි පරියායෙන භික්ෂු අකෙකාසිතබ්බො පරිභාසිතබ්බො අයමෙ පිට්ඨො -පෙ- අජ්ජනග්ගෙ ඔවටො භික්ෂුනීනං භික්ෂුස්ස චචනපරො අනොවටො භික්ෂුනං භික්ෂුනීස්ස චචනපරො අයමෙ පිට්ඨො සකකතා ගරුකතා මානෙතා පුජෙතා යාවජීවං අනාතිකකමතීයොති.

16. සථෙ සමග්ගලභයාති හණන්තී අඤ්ඤං ධම්මං හණති ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. සථෙ වග්ගලභයාති හණන්තී අට්ඨ ගරුධම්මෙ හණති ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. ඔවාදං අනියාදෙතා අඤ්ඤං ධම්මං හණති ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස.

17. අධම්මකමෙම අධම්මකමමසඤ්ඤා වග්ගං භික්ෂුනීසඤ්ඤා වග්ගං සඤ්ඤා ඔවදති ආපනති පාචිත්තියස්ස. අධම්මකමෙම අධම්මකමමසඤ්ඤා වග්ගං භික්ෂුනීසඤ්ඤා වෙමතිකො ඔවදති ආපනති පාචිත්තියස්ස. අධම්මකමෙම අධම්මකමමසඤ්ඤා වග්ගං භික්ෂුනීසඤ්ඤා සමග්ගසඤ්ඤා ඔවදති ආපනති පාචිත්තියස්ස.

18. අධම්මකමෙම වෙමතිකො වග්ගං භික්ෂුනීසඤ්ඤා වග්ගසඤ්ඤා ඔවදති ආපනති පාචිත්තියස්ස. අධම්මකමෙම වෙමතිකො වග්ගං භික්ෂුනීසඤ්ඤා වෙමතිකො ඔවදති ආපනති පාචිත්තියස්ස. අධම්මකමෙම වෙමතිකො වග්ගං භික්ෂුනීසඤ්ඤා සමග්ගසඤ්ඤා ඔවදති ආපනති පාචිත්තියස්ස.

15. උපසපත් සියවස් ඇති මෙහෙණ විසින් එදවසැ උපසපත් මහණහට සකසා වැදීම දැක හුනස්නෙන් නැගීසිටිම ඇදිලි බැඳීම සාමීවිකම් කළයුතු යැ, මේ ධර්මය ද සත්කාර ගරුකාර මානන පූජා කොට යවිදිව නො ඉක්ම වියැ යුත්තේ යි. මෙහෙණ විසින් (මෙහෙණවරින් අධි යොදුනක් ඇතුළත ඔවා දෙන) මහණුන් නැති වෙහෙරෙහි වස් නො විසියයුතු ය. මේ ධර්මය ද සත්කාර ගරුකාර මානන පූජා කොට යවිදිව නො ඉක්ම වියැයුත්තේ ය. මෙහෙණ විසින් අධිමසක් පාසා භික්ෂුසඛකයා වෙතින් පොහෝ පිළිවිසුම ද අවවාදයට එළඹීම ද යි යන දෙදහම් කැමැතිවිය යුතු යැ. මේ ධර්මය ද... වස් වැස නිම වූ මෙහෙණ විසින් දෙසහුන් කෙරෙහි දෘෂ්ට විසින් හෝ ශ්‍රැත විසින් හෝ පරිසඛයා විසින් හෝ යන තුන් කරුණෙන් පැවැරියයුතු යැ. මේ ධර්මය ද... ගරුධර්මයකට (සහවෙසෙස් ඇවතකට) පැමිණි මෙහෙණ විසින් දෙසහුන් කෙරෙහි පක්ෂමානන පිරියයුතු යැ. මේ ධර්මය ද...දෙවසක් සවැදූරුම් දහම්හි භික්ෂුණු සික ඇති ශික්ෂමානාවක විසින් දෙසහුන් කෙරෙහි උපසපුව කැමැති විය යුතු යැ. මේ ධර්මය ද ...මෙහෙණ විසින් මහණහට කිසිදු කරුණෙකින් ආක්‍රොශ නො කළ යුතු යැ. අවමන් නො කළ යුතු යැ, මේ ධර්මය ද...අද පටන් කොට මහණුන් කෙරෙහි (ඔවා අනුසස් විසින්) මෙහෙණන්ගේ වචනපථය වාරිත යැ මෙහෙණන් කෙරෙහි මහණුන්ගේ වචනපථය අවාරිත යැ. මේ ධර්මය ද සත්කාර ගරුකාර මානන පූජා කොට යවිදිව නො ඉක්ම විය යුත්තේ යි.

16. ඉදින් ආයඤ්ඤා, ඇපි සමගි වූමහ යි කියන්නියට අන්‍ය ධර්මයක් බෙණේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. ඉදින් ආයඤ්ඤා, ඇපි ව්‍යග්‍ර වූමහ යි කියන්නියට අක්ඛරාධර්මයන් බෙණේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. (නැහණියකි, මේ ඔවා යැ යි) අවවාදය නො කියා අන්‍ය ධර්මයක් බෙණේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

17. අධම්මකම්මයෙහි අධම්මකම් සංඥා ඇතියේ ව්‍යග්‍ර වූ භික්ෂුණි සඛකයාට ව්‍යග්‍රසංඥා ඇති වැ ඔවා දේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. අධම්මකම්මයෙහි අධම්මකම්සංඥා ඇතියේ ව්‍යග්‍ර වූ භික්ෂුණිසඛකයාට විමති ඇති වැ ඔවා දේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. අධම්මකම්මයෙහි අධම්මකම්සංඥා ඇතියේ ව්‍යග්‍ර වූ භික්ෂුණිසඛකයාට සමග්‍රසංඥා ඇති වැ ඔවා දේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

18. අධම්මකම්මයෙහි විමති ඇතියේ ව්‍යග්‍ර වූ භික්ෂුණිසඛකයාට ව්‍යග්‍ර සංඥා ඇති වැ ඔවා දේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. අධම්මකම්මයෙහි විමති ඇතියේ ව්‍යග්‍ර වූ භික්ෂුණිසඛකයාට විමති ඇති වැ ඔවා දේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. අධම්මකම්මයෙහි විමති ඇතියේ ව්‍යග්‍ර වූ භික්ෂුණිසඛකයාට සමග්‍රසංඥා ඇති වැ ඔවා දේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

* මගේ මහාමමේනි පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුළතේ කර ඇත.

19. අධිකම්‍යෙහි ධම්මකම්‍යංඥා ඇති‍යේ වාග්‍ර වූ භික්ෂුණීසඛ්‍යයාට වාග්‍රසංඥා ඇති වූ ඔවා දේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. අධිකම්‍යෙහි ධම්මකම්‍යංඥා ඇති‍යේ වාග්‍ර වූ භික්ෂුණීසඛ්‍යයාට විමති ඇති වූ ඔවා දේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. අධිකම්‍යෙහි ධම්මකම්‍යංඥා ඇති‍යේ වාග්‍ර වූ භික්ෂුණීසඛ්‍යයාට සමග්‍රසංඥා ඇති වූ ඔවා දේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

20. අධිකරණයේ අධිකරණයට ඇති සම්පත් වූ භික්ෂුණි-සංඝයාට ව්‍යාපාරයට ඇති වැඩට දේ නම් පවති ඇවැත් වෙයි. අධිකරණයේ අධිකරණයට ඇති සම්පත් වූ භික්ෂුණිසංඝයාට විමනි ඇති වැඩට දේ නම් පවති ඇවැත් වෙයි. අධිකරණයේ අධිකරණයට ඇති සම්පත් වූ භික්ෂුණිසංඝයාට සම්පත් ඇති වැඩට දේ නම් පවති ඇවැත් වෙයි.

21. අධිකරණයේ විවිධ ඇතිගේ සමග වූ භික්ෂුණිසඬ්ඨයාට ව්‍යාග්‍රසංඥා ඇති වූ බවට දේ නම් පවතිනු ඇතිවත් වෙයි. අධිකරණයේ විවිධ ඇතිගේ සමග වූ භික්ෂුණිසඬ්ඨයාට විවිධ ඇති වූ බවට දේ නම් පවතිනු ඇතිවත් වෙයි. අධිකරණයේ විවිධ ඇතිගේ සමග වූ භික්ෂුණිසඬ්ඨයාට සමග්‍රසංඥා ඇති වූ බවට දේ නම් පවතිනු ඇතිවත් වෙයි.

[illegible]

23. ධම්මකම්මෙහි අධම්මකම්මංඥා ඇතියේ වාග්‍ර වූ භික්ෂුණීසභයාට වාග්‍රසංඥා ඇති වූ ඔවා දේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. ධම්මකම්මෙහි අධම්මකම්මංඥා ඇතියේ වාග්‍ර වූ භික්ෂුණීසභයාට විමති ඇති වූ ඔවා දේ නම්...සමග්‍රසංඥා ඇති වූ ඔවා දේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

24. ධර්මකම්පයෙහි විමති ඇතියේ වාග්‍ර වූ හික්මුණිසංඛ්‍යායාම වාග්‍ර-සංඥා ඇති වූ ඔවා දේ නම්...විමති ඇති වූ ඔවා දේ නම්...සමග්‍රසංඥා ඇති වූ ඔවා දේ නම් දුකුළා ඇවුත් වේ.

25. ධම්කම්යෙහි ධම්කම්සංඥා ඇතියේ වාග්‍ර වූ භික්ෂුභිසඬ්ඨසයාට වාග්‍ර සංඥා ඇති වැ ඔවා දේ නම්...විමති ඇති වැ ඔවා දේ නම්...සමග්‍ර-සංඥා ඇති වැ ඔවා දේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

26. ධම්කම්යෙහි අධම්කම්යංඥා ඇතියේ සමග වූ භික්ෂුණිසඬ්ඨයාට වාග්‍රසංඥා ඇති වූ ඔවා දේ නම්...විවිධ ඇති වූ ඔවා දේ නම්...සමග සංඥා ඇති වූ ඔවා දේ නම් දුකළා ඇවැත් වේ.

27. ධම්මකම්මෙ වෙමතිකො සමග්ගං භික්ෂුනීසංඝං වග්ගසංඝාදී ඔවදනි -පෙ- වෙමතිකො ඔවදනි -පෙ- සමග්ගසංඝාදී ඔවදනි ආපත්ති දුක්ඛාපසංඝං.

28. ධම්මකම්මෙ ධම්මකම්මසංඝාදී සමග්ගං භික්ෂුනීසංඝං වග්ගසංඝාදී ඔවදනි ආපත්ති දුක්ඛාපසංඝං. ධම්මකම්මෙ ධම්මකම්මසංඝාදී සමග්ගං භික්ෂුනීසංඝං වෙමතිකො ඔවදනි ආපත්ති දුක්ඛාපසංඝං. ධම්මකම්මෙ ධම්මකම්මසංඝාදී සමග්ගං භික්ෂුනී සංඝං සමග්ගසංඝාදී ඔවදනි අනාපත්ති.

29. අනාපත්ති: උදෙසං දෙනෙතා පරිපුට්ඨං දෙනෙතා ඔසාරෙහි අයාතානි වුවවමානො ඔසාරෙහි පඤ්ඤා පුට්ඨති පඤ්ඤා පුට්ඨො කපේති අඤ්ඤාසංඝායාය භණ්ණතං භික්ෂුනියො සුඤ්ඤානි සික්ඛමානාය සාමඤ්ජරාය¹ උමමන්තකසංඝ ආදිකම්මකසංඝානි.

ඔවාදසික්ඛාපදං පඨමං.

6.3.2

අත්ථගතසික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවස්ථියං වීභරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ථෙරා භික්ෂු භික්ෂුනියො ඔවදන්ති පරියායෙන. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයඤ්ඤො වුලලපනථකස්ස පරියායො හොති භික්ෂුනියො ඔවදිත්තුං. භික්ෂුනියො ඵවමාහංසු: “න දනි අජ්ඣ ඔවාදෙ ඉද්ධො භවිස්සති තඤ්ඤාච්ඡන්ති උදනං අයොනං වුලලපනථකො පුනපුනං භණ්ණස්සතිති.

2. අථ ඛො තා භික්ෂුනියො යෙනායස්මා වුලලපනථකො තෙනුප-සංඝාමිංසු. උපසංඛ්‍යාමිත්වා ආයඤ්ඤතං වුලලපනථකං අභිවාදෙත්වා ඵකමන්තං නිසීදිංසු. ඵකමන්තං නිසිත්වා ඛො තා භික්ෂුනියො ආයස්මා වුලලපනථකො ඵතද්ධොව:

- ‘සමග්ගත්ථ භගිනියො’ති.
- සමග්ගමහයානාති.
- වත්තන්ති භගිනියො අට්ඨ ගරුධම්මාති.
- වත්තන්තයානාති.

ඵසො භගිනියො ඔවාදෙති නියාදෙත්වා ඉමං උදනං පුනපුනං අභාසි.

“අධිවෙතයො අපමජ්ජන්තො මුනින්තො මොනපථෙසු සික්ඛන්තො සොකා න භවන්ති තාදිනො උපසන්නස්ස සද්ධම්මකො”ති

1. සාමඤ්ජරියා- මජ්ඣං,

* මමෙ මසාමච්ඡි පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුලත් කර ඇත.

27. ධම්මකම්මයෙහි විමති ඇතියේ සමග්‍ර වූ භික්ෂුණීසඤ්ඤායාම ව්‍යග්‍රසංඥා ඇති වූ ඔවා දේ නම්...විමති ඇති වූ ඔවා දේ නම්...සමග්‍රසංඥා ඇති වූ ඔවා දේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

28. ධම්මකම්මයෙහි ධම්මකම්මසංඥා ඇතියේ සමග්‍ර වූ භික්ෂුණීසඤ්ඤායාම ව්‍යග්‍රසංඥා ඇති වූ ඔවා දේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. ධම්මකම්මයෙහි ධම්මකම්මසංඥා ඇතියේ සමග්‍ර වූ භික්ෂුණීසඤ්ඤායාම විමති ඇති වූ ඔවා දේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. ධම්මකම්මයෙහි ධම්මකම්මසංඥා ඇතියේ සමග්‍ර වූ භික්ෂුණීසඤ්ඤායාම සමග්‍රසංඥා ඇති වූ ඔවා දේ නම් ඇවැත් නැති.

29. (අටගුරුදම්මපෙළ) උදෙසන්තේ නම් (ගුරුදම්මපෙළෙහි) අටුවා බණන්තේ නම්, ආයාසයෙනි, බණන්තෑ යි කියනු ලබන්නේ බෙණේ නම්, පිළිවිසි නම්, පැන පුළුවස්නා ලද්දේ කියා නම්, මෙරමා සඳහා බණ දෙසන්නහුගෙන් මෙහෙණේ අසත් නම්, සික්මනුවකට හෙරැණියකට නම් ඇවැත් නැති. උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

පළමුවැනි ඔවාද ශික්ෂාපද යි

6.3.2

අත්පට්ඨක ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජේතවන නම් වූ අනේපිඬු පිටුහුගේ අරමිහි වැඩවෙසෙති. එසමයෙහි ස්ථවිර භික්ෂුහු පිළිවෙළින් මෙහෙණන්හට ඔවා දෙති. එසමයෙහි මෙහෙණන්හට ඔවා දෙන්නට ආයුෂ්මත් වුල්ලපත්ථක තෙරුන්ගේ වාරය වෙයි. භික්ෂුණීහු මෙසේ කීහු: “අද නම් අවවාදය සමෘද්ධි නො වන්නේ යැ. ආයාස වුල්ලපත්ථක තෙරණුවෝ ඒ උදනය මැ දැනුනු පුනපුනා කියන්නාහ”යි.

2. එකල්හි ඒ භික්ෂුණීහු ආයුෂ්මත් වුල්ලපත්ථක තෙරුන් වෙත එළැඹියහ. එළැඹූ ආයුෂ්මත් වුල්ලපත්ථක තෙරුන් සකසා වැද එකත් පසෙකැ හුන්නු. එකත්පසෙකැ හුන්නා වූ ඒ මෙහෙණන්හට ආයුෂ්මත් වුල්ලපත්ථක තෙරණුවෝ තෙල කීහ:

නැඟණියනි, (තෙපි) හැම දෙන මැ මෙහි අවු ද යි.

ආයාසයන් වහන්ස, හැම දෙනමෝ මෙහි ආම්භ යි.

නැඟණියනි, අෂ්ටගුරුධම්මයෝ (නොප කෙරෙහි) පවතිත් ද යි.

ආයාසයන් වහන්ස, (අප කෙරෙහි) පවතිත් යයි.

නැඟණියනි, “තෙල අවවාද ය”යි පවසා මේ උදනය පුන පුනා කීහ: ‘රාත්පලසිතින් යුතු නො පමා වූ මොනසංඛ්‍යාතඥානායෙන් භික්ෂුණු තාදී වූ (රාගාදී ව්‍යපශමයෙන්) උපශාන්ත වූ ස්මාතිමත් වූ ක්ෂණිකවූ මුනිහට ශෝකයෝ හැම කල්හි නො වන්නාහ”යි.

පාරික්ෂාපාළි භික්ෂුවහඬෙයා

3. භික්ෂුනියෝ එවමාහංසු: “නනු අවොවුමා න දනි අජ ඔවාදෙ ඉදො හවිසසනි තඤ්ඤවදනි උදනං අයා වුලපනථකො පුනපපුනං හණ්ඩසනි”නි¹. අසොසාසි ටො ආයසා වුලපනථකො තාසං භික්ෂුනිනං ඉමං කථාසලාපං. අථ ටො ආයසා වුලපනථකො වෙහාසං අබ්බුගහනථා ආකාසෙ අනතලිකෙච චඩ්ඝමති² පි තිට්ඨති³ පි නිසීදති³ පි සෙයාඤ්චි කපෙතති ධුමායනිපි පජ්ජලතිපි අනතරධායනිපි තඤ්ඤව³ උදනං හණති අඤ්ඤඤචි ඛත්තං බුද්ධච්චිතං.

භික්ෂුනියෝ එවමාහංසු “අච්ඡරියං වත හො අබ්බුතං වත හො න වත නො ඉතො පුබ්බ ඔවාදෙ එවං ඉදො භූතපුබ්බා යථා අයාස වුලපනථකසසානි.

4. අථ ටො ආයසා වුලපනථකො නා භික්ෂුනියෝ යාව සමන්ධකාරා ඔවදිකා උයොපෙසි: “ගච්ඡ භගිනියෝ”නි. අථ ටො නා භික්ෂුනියෝ නගරද්වාරෙ රුකිතෙ⁴ බහිනගරෙ වසිතා කාලසෙකච නගරං පච්ඡන්ති මනුසො උජ්ඣායන්ති වියන්ති විපාවෙන්ති; “අබ්බුච්චාරිනියෝ ඉමා භික්ෂුනියෝ ආරාමෙ භික්ෂුහි සද්ධිං වසිතා ඉදති නගරං පච්ඡන්ති”නි.

5. අසොසාසු ටො භික්ෂු තෙසං මනුසොනං උජ්ඣායන්තානං වියන්තානං විපාවෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ෂු අපට්ඨන්ති -පෙ- තෙ උජ්ඣායන්ති වියන්ති විපාවෙන්ති කථං හි නාම ආයසා වුලපනථකො අත්ඛගතෙ සුරියෙ භික්ෂුනියෝ ඔවදිසසනිති -පෙ- සච්ඡිං කිර තං වුලපනථක අත්ඛගතෙ සුරියෙ භික්ෂුනියෝ ඔවදසිති.

සච්චං හගවා.

විගරහි බුදො හගවා -පෙ- කථං හි නාම තං වුලපනථක අත්ඛගතෙ සුරියෙ භික්ෂුනියෝ ඔවදිසසනි, නෙතං වුලපනථක අත්ඛගතානං වා පසාදයා -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“සමමනොපි වෙ භික්ෂු අත්ඛගතෙ සුරියෙ භික්ෂුනියෝ ඔවදෙය්‍යා පාරික්ඛිය”න්ති.

6. සමමනො නාම; ඤාත්තිවතුකේන කමමන සමමනො.
අත්ඛගතෙ සුරියෙති: ඔග්ගතෙ සුරියෙ.
භික්ෂුනී නාම: උභතො සඬෙහ උපසම්පන්නා.

ඔවදෙය්‍යාති: අට්ඨති වා ගරුධමෙවෙහි අඤ්ඤාන වා ධමමන ඔවදති ආපක්ඛ පාරික්ඛියස්ස.

1. හණ්ඩසනි - සිවු

3. පක්ඛිතෙ - සිවු

2. තඤ්ඤව - භ්‍යසං

3. මෙහෙණහු මෙසේ කීහු: “අද නම් අවවාදය සමාද්ධ නො වන්නේ යැ. දැන් ඒ උදනය මැ ආයඹ වුල්ලපන්ථක තෙරණුවෝ පුත පුතා බෙණෙනැ යි (ඇපි) නො කීවමෝ ද?” ආයුෂමත් වුල්ලපන්ථක තෙරණුවෝ ඒ මෙහෙණන්ගේ මේ කථා සල්ලාපය ඇසූහ. එකල්හි ආයුෂමත් වුල්ලපන්ථක තෙරණුවෝ අහසට පැන අත්තරික්ෂාවකාශයෙහි සක්මන් ද කෙරෙති, සිටීම ද කෙරෙති, හිඳීම ද කෙරෙති, ශයනය ද කෙරෙති, දුමාලීම ද කෙරෙති, දිලිහීම ද කෙරෙති, අදරශනයට ද යෙති. එම උදනයත් සෙසු බොහෝ බුද්ධවචනත් බෙණෙත්.

මෙහෙණහු මෙසේ කීහු: “භවත්ති, එකාන්තයෙන් ආශ්වයඹ ය. භවත්ති, එකාන්තයෙන් අද්භූත යි. ආයඹ වුල්ලපන්ථක තෙරණුවන්ගේ මෙන් මෙබඳු අවවාදයෙක් අපහට මෙයින් පෙර නොවී යැ මෙබඳු සමාද්ධියක් නොවූ වීරී යැ යි.

4. එකල්හි ආයුෂමත් වුල්ලපන්ථක තෙරණුවෝ ඒ මෙහෙණන් අඳුරු වැටෙන තාක් ඔවා දී ‘යවු නැහණියනැ’යි නඟා යැවූහ. එකල්හි ඒ මෙහෙණහු නුවැර දෙර වැසූ කල්හි බිහිනුවැර වැස උදාසන මැ නුවරට පිවිසෙති. මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවත්: “මේ මෙහෙණහු අබ්බ්මාවාරිණිහ, අරමහි මහණුන් හා සමඟ වැස දැන් නුවරට පිවිසෙත්” යයි

5. ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීර්ත්ති ශබ්දය) භික්ෂුහු ඇසූහ. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවෝ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් ආයුෂමත් වුල්ලපන්ථකයෝ හිරු අත්ගල (බැස) ගියකල්හි මෙහෙණන්හට ඔවා දෙන් දෑ යි...සැබෑද වුල්ලපන්ථක, තෙපි හිරු බැස ගිය කල්හි මෙහෙණන්හට ඔවා දෙවූ දෑ යි.

සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස,

භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු...කෙසේ නම් වුල්ලපන්ථක, තෙපි හිරු අවරගිරට ගිය කල්හි මෙහෙණන්හට ඔවා දෙවූ ද? වුල්ලපන්ථක, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මෙසේ මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

“ඉදින් සම්මත වූ ද මහණ හිරු අස්තයට ගිය කල්හි මෙහෙණන්හට ඔවා දෙන්නේ නම් පවිති වේ” යයි.

6. සම්මත නම්: ඥප්තිවතුර්ථකම්යෙන් සම්මත යැ.

අත්ථගගත සූරියො: හිරු බට කල්හි.

භික්ෂුහි නම්: දෙ සඟුන් කෙරෙහි උපසපන් වූවා.

ඔවදෙයා: ගරුදම් අවිත් හෝ අන් දහමෙකින් හෝ ඔවා දේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

අත්‍යවශ්‍යතා අත්‍යවශ්‍යතා සඳහාදී ඔව්දැති ආපතා පාචිතියයි. අත්‍යවශ්‍යතා වෙමතිකො ඔව්දැති ආපතා පාචිතියයි. අත්‍යවශ්‍යතා අත්‍යවශ්‍යතා සඳහාදී ඔව්දැති ආපතා පාචිතියයි.

අනාපතී: උදෙසා දෙනතා පරිපූර්ණ දෙනතා ඔසාරෙහි අයාති වුවමනා ඔසාරෙහි පසුගා පුර්ණ පසුගා පුරෝගා කපෙහි අනුකූලතාවය හඳුනා ගිණවුනි යො සුභගති සිකවනායාය සාමඥරාය උමවනකසස ආදිකලීකසාති.

හිරු අස්තයට ගිය කල්හි අස්තඛග්‍රහයෝ ඇතියේ ඔවා දේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. අස්තඛග්‍රහයෙහි විමති ඇතියේ ඔවා දේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, අස්තඛග්‍රහයෙහි අස්තඛග්‍රහයෝ නැතියේ ඔවා දේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

ඵක්පසෙකැ (මෙහෙණසඟුන් කෙරෙහි) උපසපන් වුවකට ඔවා දේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනස්තඛග්‍රහයෙහි අස්තඛග්‍රහයෝ ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, අනස්තඛග්‍රහයෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. අනස්තඛග්‍රහයෙහි අනස්තඛග්‍රහයෝ ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

(අට ගරු දම් පෙළ) උදෙසන්නේ නම්, (ගරුදම්පෙළෙහි) අටුවා බණන්නේ නම්; ආයථයෙහි, බණන්නැ'යි කියනු ලබන්නේ කියා නම් පැන පිළිඳිසි නම්, පැන පුරවුස්නා ලද්දේ කියා නම්, මෙරමා සඳහා දෙසන්නහුගෙන් මෙහෙණහු අසන් නම්, හික්මනුවකට හෙරැණියකට කියා නම් ඇවැත් නැති. උම්මත්තකහට ආදිකම්මකහට ඇවැත් නැති.

දෙවැනි අත්පටිගත ශික්ෂාපද යි

6.3.3

හික්කුණුපයාය ශික්ෂාපදය

1. ඵසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු ශාක්‍යජනපදයෙහි ක්ෂුත්‍ර්වත් නුවරැ නිශ්‍රොධාරාමයෙහි වැඩැවෙසෙති. ඵසමයෙහි වනාහි සවග මහණහු මෙහෙණවරට ඵළැබැ සවග මෙහෙණන්හට ඔවා දෙති. හික්ෂුණිහු සවග මෙහෙණන්හට තෙල කිහු: ආයථාවෙති, ඵවු අවවාදයට යමහ යි.

ආයථාවෙති, යම් තෙනකට ඔවා කරුණෙන් ඇපි යන්නෙමු ද සවග මහණහු මෙහි ම අපට ඔවා දෙති යි කිවු ය.

හික්ෂුණිහු ලවු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් සවග මෙහෙණහු අවවාදයට නො යන්නාහු ද''යි.

2. ඵකල්හි ඵ මෙහෙණහු මහණුන්හට තෙල කරුණ දුන්වුහ. යම් ඵ හික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවෝ...ඔහු ලවු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් සවග මහණහු මෙහෙණවරට ඵළැබැ මෙහෙණන්හට ඔවා දුන්නු ද යි...

සැබැ ද මහණෙනි, තෙපි මෙහෙණවරට ඵළැබැ මෙහෙණන්හට ඔවා දෙවු ද යි.

සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස.

පාවිතය පාළු හික්කුටිහරණය

විගර්හි බුද්ධා හඟවා -පෙ- කථාං හි නාම තුලෙහි මොසපුරියා හික්කුනුපසායං උපසංකම්භා හික්කුනියො ඔවදිසාං. තෙනං මොසපුරියා අපසංකානං වා පසාදය -පෙ- එවිඤ්ඤා පන හික්කවෙ ඉමං සික්කාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

"යො පන හික්කු හික්කුනුපසායං උපසංකම්භා හික්කුනියො ඔවදෙය්‍යා පාවිතයි"නති.

එවිඤ්ඤා හඟවතා හික්කුනා සික්කාපදං පඤ්ඤානං හොති.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන මහාපජාපතී ගොතමී ගිලානා හොති. ථෙරා හික්කු යෙන මහාපජාපතී ගොතමී තෙනුපසංකම්භා උපසංකම්භා මහාපජාපතී ගොතමී. එතදවොදි: "කච්චි තෙ ගොතමී,¹ ඛමනියං කච්චි යාපනියනති.

න මෙ අය්‍යා, ඛමනියං න යාපනියං ඉඛිකය්‍යා, ධම්මං දෙසෙථාති.

න හගිති කප්පති හික්කුනුපසායං උපසංකම්භා හික්කුනියො ධම්මං දෙසෙතුනති කුකකුච්චායනතා න දෙසෙසුං.

4. අථ ඛො හඟවා පුබ්බතභසමයං නිවාසෙතො පඤ්ඤාචරං ආදය යෙන මහාපජාපතී ගොතමී තෙනුපසංකම්භා. උපසංකම්භා පඤ්ඤානෙ ආසනෙ නිසිදි. නිසප්ප ඛො හඟවා මහාපජාපතී ගොතමී. එතදවොදි: "කච්චි තෙ ගොතමී ඛමනියං කච්චි යාපනියනති"?

පුබ්බ මෙ හතොත ථෙරා හික්කු ආගතත්වා ධම්මං දෙසෙතති. තෙන මෙ එය්‍ය හොති. ඉදනි පන හඟවතා පටිකඛිකතනති කුකකුච්චායනතා න දෙසෙතති, තෙන මෙ න එය්‍ය හොතිති.

5. අථ ඛො හඟවා මහාපජාපතී ගොතමී. ධම්මියා කථාය සඤ්ඤාතො සමාදපෙතො සමුත්තරෙතො සමංගංසෙතො උට්ඨායාසනා පක්කාමී. අථ ඛො හඟවා එතසමී. නිදනෙ එතසමී. පකරණෙ ධම්මී. කථං කතො හික්කු ආමනෙතයි. අනුජානාමී හික්කවෙ හික්කුනුපසායං උපසංකම්භා ගිලානං හික්කුනි ඔවදිකුං. එවිඤ්ඤා පන හික්කවෙ ඉමං සික්කාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

"යො පන හික්කු හික්කුනුපසායං උපසංකම්භා හික්කුනියො ඔවදෙය්‍යා අඤ්ඤතු සමයා පාවිතයිං, තස්මා සමයො ගිලානා හොති හික්කුනී, අයං තස්මා සමයො"ති.

¹ කච්චි ගොතමී - මජ්ඣ.

භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු...කෙසේ නම් භික්ෂුත්වයෙහි, තෙපි මෙහෙණ-
වරට එළැඹූ මෙහෙණන්හට ඔවා දුන්නහු ද? භික්ෂුත්වයෙහි, මෙය
අප්‍රයත්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...මහණෙනි, මේ
සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් මෙහෙණවරට එළැඹූ මෙහෙණන්හට ඔවා දෙන්නේ
නම් පවිත්‍ර වේ” යයි.

භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂුත්වයට මේ සිකපදය මෙසේ පනවන ලද්දේ
වෙයි.

3. එයමයෙහි වනාහි මහාප්‍රජාපති ගෞතමී ගිලන් වූවා වෙයි.
ස්ථවිරභික්ෂුහු මහාප්‍රජාපති ගෞතමීය වෙත එළැඹියාහු ය. එළැඹූ “කිම
ගෞතමීය, කිම තොපට ඉවැසිය හැකි ද? කිම යැපිය හැකි” දෑ යි තෙල
කිහු.

ආයාච්චරුනි මට ඉවැසිය නො හැකි යැ. යැපිය නො හැකි යි,
ආයාච්චරු දහම් දෙසන්නාහු නම් මැනැවැ යි කිවු ය.

“නැහණියනි, මෙහෙණවරට එළැඹූ මෙහෙණන්හට දහම් දෙසන්නට
නො කැපැ යි” කුකුස් කරනුවෝ (දහම්) නො දෙසුහු.

4. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරුයෙහි හැඳ පෙරවැ
පාසිවුරු ගෙන මහාප්‍රජාපති ගෞතමීය වෙත එළැඹූ පැනවූ අස්තෙහි
වැඩහුන්නේය. වැඩ හිඳ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කිම ගෞතමීය, තොපට
ඉවැසිය හැකි ද? යැපිය හැකි දෑ යි තෙල වදළුසේක.

ස්වාමීනි, පෙර ස්ථවිරභික්ෂුහු අවුත් මට දහම් දෙසති. එයින් මට
පහසු වෙයි. දැන් වූ කලී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ප්‍රතික්ෂිප්ත යැ යි
කුකුස් කරනුවෝ නො දෙසත්. එයින් මට පහසු නො වේ යැ යි කිවු ය.

5. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහාප්‍රජාපති ගෞතමීයට දහම්
කථායෙන් මොනවට කරුණු දක්වා මොනවට කරුණු ගන්වා මොනවට
තෙද ගන්වා මොනවට සතුටු කරවා හුනස්තෙන් නැඟිට වැඩිසේක.
එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙකරුණෙහි ලා මේ අවසරයෙහි ලා
දහම් කථා කොට මහණුන් ඇමතුසේක. “මහණෙනි, මෙහෙණවරට
එළැඹූ ගිලන් මෙහෙණට ඔවා දෙන්නට අනුදනිමි” මෙසේ ද මහණෙනි,
මේ සිකපදය උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් සුදුසු සමය තබා මෙහෙණවරට එළැඹූ මෙහෙණන්
හට ඔවා දෙන්නේ නම් පවිත්‍ර වේ. එහි මේ සුදුසු සමය යි. මෙහෙණක්
ගිලන් වූවා වේ නම් මේ එහි සුදුසු සමය යි.

පාරිභෝගික පාලන හිමිකම් හිමිකරුවන්

6. යො පනත: යො යාදිමය -පෙ- හිමිකම්: -පෙ- අයං ඉමසම්.
අපේ අධිකාරීන් හිමිකරු.

හිමිකම්පාලන නාම: යනු හිමිකරුගේ එකරකරු වියහැකි:

උපසම්පාදන නාම: තනු ගතය.

හිමිකම් නාම: උපසම්පාදන උපසම්පාදන.

ඔව්දෙයනම්: අධිකාරී ගරුකරුවන් ඔව්දේ ආපත්ති පාරිභෝගිකයන්.

අනුප්පාදන සමයානම්: යනු පොදු සමය.

හිමිකරු නාම: හිමිකරු න සමකාරී ඔව්දේ වා සංවාසය වා ගතය.

උපසම්පාදන උපසම්පාදන සමයානම් හිමිකම්පාලන සමය. උපසම්පාදන අනුප්පාදන සමයානම් ආපත්ති පාරිභෝගිකයන්. උපසම්පාදන වෙමින්කො හිමිකම්පාලන සමය. උපසම්පාදන අනුප්පාදන සමයානම් ආපත්ති පාරිභෝගිකයන්. උපසම්පාදන අනුප්පාදන සමයානම් හිමිකම්පාලන සමය. උපසම්පාදන අනුප්පාදන සමයානම් ආපත්ති පාරිභෝගිකයන්.

අනුප්පාදන ධර්මය ඔව්දේ ආපත්ති දුකකටය. එකතො උපසම්පාදන ඔව්දේ ආපත්ති දුකකටය.

අනුප්පාදන උපසම්පාදන සමයානම් ආපත්ති දුකකටය. අනුපසම්පාදන වෙමින්කො ආපත්ති දුකකටය. අනුප්පාදන අනුප්පාදන සමයානම් අනුප්පාදන.

අනුප්පාදන: සමය උදෙසා දෙනු ලබන පරිපූර්ණ දෙනු ලබන ඔසාරෙහි අයහනු වුවමනා ඔසාරෙහි පණයා පුවත් පණයා පුවත් කපේ අනුප්පාදන ගතය. හිමිකරුගේ පුණ්ණ සිතුවම්හා සාමාන්‍යය උමමනකය ආදිකම්පාය.

හිමිකම්පාලන සමයානම් නාමය.

6. යොසන; යම්, යම් බද්ධ...භික්ෂු...මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

භික්ෂුනුපස්සය: යම් තෙතෙකු මෙහෙණු එක් රැයකු වසද්ද එතෙත යි.

උපසංකම්පිතා: එහි ගොස්.

භික්ෂුනී නම්: දෙසඟුන් කෙරෙහි උපසපත් වූවා.

ඔවදෙයා: අශ්ව ගරුධර්මයෙන් ඔවා දේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

අඤ්ඤාසමයා: සුදුසු සමය තබා.

ශිලානා නම්: මෙහෙණක් අවවාදයට හෝ සහවාසයට හෝ යන්නට නො හැකි වූවා යි.

උපසපනක කෙරෙහි උපසපත්සන් ඇතියේ සුදුසු සමය තබා මෙහෙණවරට එළැඹූ ඔවා දේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, උපසපනක කෙරෙහි විමති ඇතියේ සුදුසු සමය තබා මෙහෙණවරට එළැඹූ ඔවා දේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, උපසපනක කෙරෙහි අනුපසපත්සන් ඇතියේ සුදුසු සමය තබා මෙහෙණවරට එළැඹූ ඔවා දේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

අන්‍යධර්මයකින් ඔවා දේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, මෙහෙණ යඟුන් කෙරෙහි උපසපත්වූවකට ඔවා දේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

අනුපසපනක කෙරෙහි උපසපත්සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක කෙරෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. අනුපසපනක කෙරෙහි අනුපසපත්සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

සුදුසු සමයෙහි (අටගරු දම්පෙළ) උදෙසන්නේ නම්, (ගරුදම් පෙළෙහි) අවුවා බණන්නේ නම් ආරාධයෙනි, බණන්නැ'යි කියනු ලබන්නේ බෙණේ නම් පැන පිළිවිසි නම් සෑහ පුළුවියනා ලද්දේ කියා නම් මෙරමා සඳහා දෙසන්නහුගෙන් මෙහෙණු අසත් නම් ඇවැත් නැති, සික්මනුවකට හෙරැණියකට උම්මත්තකහට ආදිකම්මකහට ඇවැත් නැති.

තෙවැනි භික්ෂුනුපස්සය ඡිත්තපදය යි

6.3.4

ආමිසසික්ඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා සාවච්ඡියං උගරති ජෙතවනෙ අනාට්ඨිකියා ආරාමෙ. තෙන ඔවා පන සමයෙන ථෙරා භික්ඛු භික්ඛුනියො ඔවදන්තා ලාභිනො භොතති වීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනං ගිලානාඥ වර්ධයෙහසජ්ජපරිකාරානං ජබ්බගේයා භික්ඛු ඵලං වදෙතී. “න බහුකතා ථෙරා භික්ඛු භික්ඛුනියො ඔවදන්තී, ආමිසහෙතු ථෙරා භික්ඛු භික්ඛුනියො ඔවදන්තීති.

2. යෙ තෙ භික්ඛු අස්ථිතා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනී වියනී උපාචෙතති: “කථං හි නාම ජබ්බගේයා භික්ඛු ඵලං වකංතී: න බහුකතා ථෙරා භික්ඛු භික්ඛුනියො ඔවදන්ති, ආමිසහෙතු ථෙරා භික්ඛු භික්ඛුනියො ඔවදන්තීති -පෙ-

සචං කීර තුමෙහ භික්ඛවෙ ඵලං වදෙථ න බහුකතා ථෙරා භික්ඛු භික්ඛුනියො ඔවදන්ති, ආමිසහෙතු ථෙරා භික්ඛු භික්ඛුනියො ඔවදන්තීති.

සචං හගවා.

උගරති බුද්ධා හගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරියා ඵලං වකංතී: න බහුකතා ථෙරා භික්ඛු භික්ඛුනියො ඔවදන්ති ආමිසහෙතු ථෙරා භික්ඛු භික්ඛුනියො ඔවදන්තීති. තෙනං මොසපුරියා අඥාසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵලිකා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු ඵලං වදෙය්‍යා ආමිසහෙතු භික්ඛු භික්ඛුනියො ඔවදන්තීති සාවිතකිය”නති.

3. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉට්ඨමි. අනෙ අධිජෙතො භික්ඛුති.

ආමිසහෙතුති: වීවරහෙතු පිණ්ඩපාතහෙතු සෙනාසනහෙතු ගිලානාඥවර්ධයෙහසජ්ජපරිකාරහෙතු සන්නාරහෙතු ගරුකාරහෙතු මානානං හෙතු ව්‍යුත්තහෙතු පුර්වහෙතු.

1. ඔවදන්තී - ජෙතං. 2. ථෙත භික්ඛු - ජෙතං,

6.3.4

ආම්සයික්මාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැත් නුවර අනෙපිඬු සිටුහුගේ දෙවරම් වෙහෙර වැඩැවෙසෙති. එකල්හි ස්ථවිරභික්ෂුහු මෙහෙණන්හට ඔවා දෙන්නාහු සිටුරු-පිටුඩා-සෙනසුන්-ශීලන්පසබෙහෙත් පිරිකර ලබන්නාහු වෙති. සවග මහණහු මෙසේ කියති: ස්ථවිර භික්ෂුහු මෙහෙණන්හට කළ දහම් බුහුමන් ඇති වූ ඔවා නො දෙති. ආම්සහෙතුයෙන් ස්ථවිර භික්ෂුහු මෙහෙණන්හට ඔවා දෙති යි.

2. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් දුවෝ ...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්: කෙසේ නම් සවග මහණහු ස්ථවිර භික්ෂුහු මෙහෙණන්හට කළ දහම් බුහුමන් ඇති වූ ඔවා නො දෙති යි, ආම්සහෙතුයෙන් ස්ථවිර භික්ෂුහු මෙහෙණන්හට ඔවා දෙති යි මෙසේ කියත් ද යි...

සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි ස්ථවිර භික්ෂුහු මෙහෙණන්හට කළ දහම් බුහුමන් ඇති වූ ඔවා නො දෙති, ආම්සහෙතුයෙන් ස්ථවිර භික්ෂුහු මෙහෙණන්හට ඔවා දෙති යි මෙසේ කියවු ද?

සැබෑවෑ භාගාවතුන් වහන්ස,

භාගාවත් බුදුහු ගැරහු...කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි ස්ථවිර භික්ෂුහු මෙහෙණන්හට කළ දහම් බුහුමන් ඇති වූ ඔවා නො දෙති. ආම්සහෙතුයෙන් ස්ථවිර භික්ෂුහු මෙහෙණන්හට ඔවා දෙති යි මෙසේ කියන්නාහු ද? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රයත්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි... තවද මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් ආම්සයක් හේතු කොට ගෙන භික්ෂුහු මෙහෙණන්හට ඔවා දෙති යි මෙසේ කියන්නේ නම් පවිත්‍ර වේ” යයි.

3. යො පත: යම්, යම් බදු... භික්ෂු... මේ තෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

ආම්සහෙතු: වීරිච්ඡේදයෙන් පිණ්ඩපාත හේතුයෙන් ඝයනාසන හේතුයෙන් ග්ලානප්‍රත්‍යයායෙහි ජායපරික්කාර හේතුයෙන් සත්කාර හේතුයෙන් ගරුකාරහේතුයෙන් මානනහේතුයෙන් වන්දන හේතුයෙන් පූජනහේතුයෙන්.

පාචිත්තියපාළි භික්ෂුවිභවෙහි

එවං වදෙය්‍යාති: උපසම්පන්නං සංඛෙතන සමමනං භික්ෂුනොවාදකං අවණණං කතතුකාමො අයසං කතතුකාමො මඩතුකතතුකාමො එවං වදෙති. විවරහෙතු පිණ්ඩපාතහෙතු සෙනාසනහෙතු ගිලානපච්චයහෙජ්ජපරිඤ්ඤා-හෙතු සකකාරහෙතු ගරුකාරහෙතු මානනහෙතු ව්‍යාජනහෙතු පූජනහෙතු ඔවදතීති භණ්ති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

ධම්මකමෙව ධම්මකමමසඤ්ඤී එවං වදෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. ධම්මකමෙව වෙමතිකො එවං වදෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. ධම්මකමෙව අධම්මකමමසඤ්ඤී එවං වදෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

උපසම්පන්නං සංඛෙතන අසමමනං භික්ෂුනොවාදකං අවණණං කතතුකාමො අයසං කතතුකාමො මඩතුකතතුකාමො එවං වදෙති විවරහෙතු -පෙ-පූජනහෙතු ඔවදතීති භණ්ති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.

අනුපසම්පන්නං සංඛෙතන සමමනං වා අසමමනං වා භික්ෂුනොවාදකං අවණණං කතතුකාමො අයසං කතතුකාමො මඩතුකතතුකාමො එවං වදෙති විවරහෙතු පිණ්ඩපාතහෙතු සෙනාසනහෙතු ගිලානපච්චය-හෙසජ්ජපරිඤ්ඤාහෙතු සකකාරහෙතු ගරුකාරහෙතු මානනහෙතු ව්‍යාජන-හෙතු පූජනහෙතු ඔවදතීති භණ්ති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.

අධම්මකමෙව ධම්මකමමසඤ්ඤී ආපත්තිදුක්ඛට්ඨස්ස. අධම්මකමෙව වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අධම්මකමෙව අධම්මකමමසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.¹

අනාපත්ති: පකතියා විවරහෙතු පිණ්ඩපාතහෙතු සෙනාසනහෙතු ගිලානපච්චයහෙසජ්ජපරිඤ්ඤාහෙතු සකකාරහෙතු ගරුකාරහෙතු මානන-හෙතු ව්‍යාජනහෙතු පූජනහෙතු ඔවදනං භණ්ති. උමමනකස්ස ආදිකමේකස්සාති.

ආමිසසික්ඛාපදං වතුථං.

1. ආපත්ති - සිඳු, ii

එවං වදෙය්‍යා; යනු සඬ්ඝයා විසින් සම්මත වූ මෙහෙණ ඔවා දෙන උපසපනක්ෂ්‍රතට ගරහනු කැමැත්තේ අයස දනවනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ මෙසේ කියයි: විවරණේතුයෙන් පිණ්ඩපාතණේතුයෙන් ශයනාසනණේතුයෙන් ග්ලානප්‍රත්‍යය ගෞෂ්ඨ්‍යපරිෂ්කාරණේතුයෙන් සත්කාරණේතුයෙන් ගරුකාරණේතුයෙන් මානනණේතුයෙන් වන්දනණේතුයෙන් පූජනණේතුයෙන් ඔවා දේ යැ යි බෙණේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

ධම්මකම්මෙහි ධම්මකම්මංඥා ඇතියේ මෙසේ කියා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, ධම්මකම්මෙහි විමති ඇතියේ මෙසේ කියා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, ධම්මකම්මෙහි අධම්මකම්මංඥා ඇතියේ මෙසේ කියා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

සඬ්ඝයා විසින් අසම්මත වූ භික්ෂුන්‍යොවාදක උපසපනක්ෂ්‍රතට ගරහනු කැමැත්තේ අයස දනවනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ මෙසේ කියයි. විවරණේතුයෙන්...පූජනණේතුයෙන් ඔවා දේ යයි බෙණේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

සඬ්ඝයා විසින් සම්මත වූ හෝ අසම්මත වූ හෝ භික්ෂුන්‍යොවාදක අනුපසපනක්ෂ්‍රතට ගරහනු කැමැත්තේ අයස දනවනු කැමැත්තේ මතු කරනු කැමැත්තේ මෙසේ කියයි: විවරණේතුයෙන් පිණ්ඩපාතණේතුයෙන් ශයනාසනණේතුයෙන් ග්ලානප්‍රත්‍යය ගෞෂ්ඨ්‍යපරිෂ්කාරණේතුයෙන් සත්කාරණේතුයෙන් ගරුකාරණේතුයෙන් මානනණේතුයෙන් වන්දනණේතුයෙන් පූජනණේතුයෙන් ඔවා දේ ය යි බෙණේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

අධම්මකම්මෙහි ධම්මකම්මංඥා ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අධම්මකම්මෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. අධම්මකම්මෙහි අධම්මකම්මංඥා ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

විවරණේතුයෙන් පිණ්ඩපාතණේතුයෙන් ශයනාසනණේතුයෙන් ග්ලානප්‍රත්‍යය ගෞෂ්ඨ්‍යපරිෂ්කාරණේතුයෙන් සත්කාරණේතුයෙන් ගරුකාරණේතුයෙන් මානනණේතුයෙන් වන්දනණේතුයෙන් පූජනණේතුයෙන් ප්‍රකෘති විසින් ඔවා දෙන්නක්ෂ්‍රතට බෙණේ නම්, ඇවැත් නැති. උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

විවරදනාසිකාපදං

6.3.5

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා සාවතීයං විහරති ජෙනවතො අනාථසිංහකයාසං ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සාවතීයං අඤ්ඤතරිස්සා විසිඛාය පිණ්ඩාය වරති අඤ්ඤතරාපි භික්ඛුනි තස්සා විසිඛාය පිණ්ඩාය වරති. අථ ඛො සො භික්ඛු තං භික්ඛුනිං එතදවොච: “ගවජ් හගිති, අමුකයමිං ඔකාසෙ භික්ඛා දීයති”ති. සාපි-ඛො එවමාහ: “ගවජ්සා, අමුකයමිං ඔකාසෙ භික්ඛා දීයති”ති. තෙ අභිණ්ණ දස්සනෙන සන්දිට්ඨා අහෙසුං.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන සඩ්ධස්ස විවරං භාජියති. අථ ඛො සා භික්ඛුනි ඔවාදං ගතත්වා යෙන සො භික්ඛු තෙනුපසඬාමි. උපසඬාමිත්වා තං භික්ඛුං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ධීතං ඛො තං භික්ඛුනිං සො භික්ඛු එතදවොච: “අයං මෙ හගිති විවරං පටිච්ඡෙය්” සාදිධිස්සසි”ති. ආමය්*, දුඛලච්චරාමිති.* අථ ඛො සො භික්ඛු තස්සා භික්ඛුනියා විවරං අදසි. සොපි ඛො භික්ඛු දුඛලච්චරො භොති. භික්ඛු තං භික්ඛුං එතදවොචු: “කරොහිදති තෙ ආවුසො විවර”න්ති. අථ ඛො සො භික්ඛු භික්ඛුනං එතමත්ථං ආරොචෙසි.

3. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨන් -පෙ- තෙ උජ්ඣායන්ති වීයන්ති විපාටෙත්වා: “කථං හි නාම භික්ඛු භික්ඛුනියා විවරං දස්සතිති -පෙ-

සචං කිර තං භික්ඛු භික්ඛුනියා විවරං අදසිති.

සචං හගවා.

ඤාතිකා තෙ භික්ඛු අඤ්ඤතිකාති.

අඤ්ඤතිකා හගවාති.

අඤ්ඤතකො මොසපුරිස අඤ්ඤතිකාය න ජානාති පතිරුපං වා අපපතිරුපං වා සන්තං වා අසන්තං වා. කථං හි නාම තං මොසපුරිස අඤ්ඤතිකාය භික්ඛුනියා විවරං දස්සසි. තෙතං මොසපුරිස අපපසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙය්සාථ:

“යො පන භික්ඛු අඤ්ඤතිකාය භික්ඛුනියා විවරං දදෙය්ස පාචිකතිය”න්ති.

එව ඤ්චිදං හගවතා භික්ඛුනං සිකාපදං පඤ්ඤන්තං භොති.

1. විවරපට්චරොසං - ම ජසං,

3. දුඛලච්චරාමිති - සිඳු

2. ආමය්සා - මජ්ඣං,

ආමය්සා-සිඳු

6.3.5

විවරදනශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජේතවන නම් වූ අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සැවැතෙහි එක්තරා විථියෙකැ පිඬු පිණිස හැසිරෙයි. එක්තරා මෙහෙණක් ද ඒ විථියෙහි පිඬු පිණිස හැසිරෙයි. එකල්හි එමහණ එමෙහෙණහට තෙල කියා: “යා නැගණිය, අසුවල් තෙතැ භික්ෂාව දෙනු ලැබේ” යයි ඔ ද මෙසේ කිවු: “යා ආයායෙනි, අසුවල් තෙතැ භික්ෂාව දෙනු ලැබේ” යයි. ඔහු නිරතුරු දක්මෙන් දුටුමතුරු වූහ.

2. එසමයෙහි වනාහි සඩ්‍යයාගේ සිවුරු බෙදනු ලැබෙයි. එකල්හි එමෙහෙණ අවවාදයට ගොස් එමහණ වෙත එළැඹියා ය. එළැඹූ සකසා වැද එකත්පසෙකැ සිටියා ය. එකත්පසෙකැ සිටි එමෙහෙණහට එමහණ තෙල කියා: ‘නැගණිය, මේ මගේ සිවුරු කොටස යැ. (එය) ඉවසන්නෙහි ද යි. එසේ යැ ආයායෙනි, දුබල සිවුරු ඇත්තියකිම වෙමි යි. එකල්හි එමහණ එමෙහෙණහට සිවුර දුන්නේ ය. එමහණ තෙමෙන් දුබල සිවුරු ඇතියේ වෙයි. භික්ෂුහු එමහණහට තෙල කිහු: “ඇවැත්නි, තොපගේ සිවුර දුන් කරව යි. එකල්හි ඒ මහණ තෙල කරුණ භික්ෂුන්හට දැන්වී ය.

3. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිය වූවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් මහණෙක් මෙහෙණකට සිවුරක් දෙන්නේ ද යි...

සැබෑ ද මහණ තෝ මෙහෙණකට සිවුරක් දුන්නෙහි ද? යි.

සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස,

මහණ (එමෙහෙණ) තාගේ නෑ වූවා ද? නො නෑ වූවා ද? යි.

භාග්‍යවතුන් වහන්ස, නො නෑ වූවා යැ.

භිස් පුරුෂය, නො නෑයෙක් නො නෑයක ගේ සුදුසු දය හෝ නුසුදුසු දය හෝ ඇති දය හෝ නැති දය හෝ නො දනී. කෙසේ නම් භිස්පුරුෂය, තෝ නොනෑ මෙහෙණකට සිවුරක් දුන්නෙහි ද? භිස් පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...තව ද මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් නොනෑ මෙහෙණකට සිවුරක් දෙන්නේ නම් පටිකී වේ” යයි.

භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂුන්හට මේ සිකපදය මෙසේ පනවන ලද්දේ වෙයි.

පාචිත්තියපාළි භික්ෂුවිභවෙයා

4. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ෂු කුක්කුල්ලායනතා භික්ෂුනීනං පාරිවට්ඨකං¹ වීවරං න දෙනාති, භික්ෂුනියො උජ්ඣායනති වියනාති විපාවෙනාති: “කථං හි නාම අය්‍යා අමහාකං පාරිවට්ඨකං වීවරං න දක්ඛන්තී”ති. අසෙසාපුං ටො භික්ෂු තායං භික්ෂුනීනං උජ්ඣායනතීනං වියනතීනං විපාවෙනතීනං. අප් ටො තෙ භික්ෂු හගවතො එතලෙඤං ආරොවෙසුං. අප් ටො හගවා එතසමීං නිදනෙ එතසමීං පකරණෙ ධමමීං කථං කතවා භික්ෂු ආමනෙතාසි. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්චන්තං පාරිවට්ඨකං දතුං භික්ෂුස්ස භික්ෂුනියා සික්ඛමානාය සාමණෙරාස්ස සාමණෙරාය. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඉමෙයං පඤ්චන්තං පාරිවට්ඨකං දතුං” එවිඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.

“යො පන භික්ෂු අඤ්ඤාතිකාය භික්ෂුනියා වීවරං දදෙය්‍ය අඤ්ඤත්‍ර පාරිවට්ඨකා පාචිත්තිය”තති.

රී. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ෂුතී: -පෙ- අයං ඉමසමීං අතෙ අධිපෙන්නො භික්ෂුතී.

අඤ්ඤාතිකා නාම: මාතිතො වා පිතිතො වා යාව සත්තමා පිතාමහපුතා අසම්භවං.

භික්ෂුනී නාම: උභතො සමෙඤ උපසම්පන්නා.

වීවරං නාම: ජන්තං වීවරානං අඤ්ඤතරං වීවරං විකප්පනුපගං පඤ්චමං.

අඤ්ඤත්‍ර පාරිවට්ඨකාති: යපෙතවා පාරිවට්ඨකං දෙනි ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා වීවරං දෙනි අඤ්ඤත්‍ර පාරිවට්ඨකා ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. අඤ්ඤාතිකාය වෙමතිතො වීවරං දෙනි අඤ්ඤත්‍ර පාරිවට්ඨකා ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. අඤ්ඤාතිකාය ඤාතිකසඤ්ඤා වීවරං දෙනි අඤ්ඤත්‍ර පාරිවට්ඨකා ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

එකතො උපසම්පන්නාය වීවරං දෙනි අඤ්ඤත්‍ර පාරිවට්ඨකා ආපත්ති දුක්ඛවස්ස. ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා ආපත්ති දුක්ඛවස්ස. ඤාතිකාය වෙමතිතො ආපත්ති දුක්ඛවස්ස. ඤාතිකාය ඤාතිකසඤ්ඤා අනාපත්ති.

අනාපත්ති: ඤාතිකාය පාරිවට්ඨකං පරිත්තෙන වා විපුලං විපුලෙන වා පරිත්තං භික්ෂුනී විස්සායං ගණාති තාවකාලිකං ගණාති වීවරං යපෙතවා අඤ්ඤං පරිකුරං දෙනි සික්ඛමානාය සාමණෙරාය උච්චින්නස්ස ආදීකම්මකස්සාති.

වීවරදුනසික්ඛාපදං පඤ්චමං.

1. පාරිවට්ඨකං - මෙය.

4. එසමයෙහි වනාහි භික්ෂුහු කුකුළුකරන්නාහු මෙහෙණන්හට පිරුළු කොට සිවුරු නො දෙති. මෙහෙණහු ලවු කොට සිතති, නුගුණ පවසති දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් ආයායෝ අපට පිරුළු කොට සිවුරු නොදෙන්නාහු ද යි. භික්ෂුහු ලවු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මෙහෙණනගේ (අකීර්තනීශබ්දය) ඇසුහු. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු භාගාවතුන්හට තෙල කරුණ දන්වූහ. එකල්හි භාගාවතුන් වහන්සේ මෙකරුණෙහි ලා මෙ අවසරයෙහි ලා දහම් කරා වදරා මහණුන් ඇමතුසේක: "මහණෙනි, මහණහට මෙහෙණහට සික්මනුවහට හෙරණකුහට හෙරණකහට යන පස් දෙනහට පිරුළු කොට දෙන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මේ පස්දෙනහට පිරුළු කොට දෙන්නට අනුදනිමි" තව ද මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

"යම් මහණෙක් නොනැ මෙහෙණකට පිරුළු හැර සිවුරු දෙන්නේ නම් පරිති වේ" යයි.

5. යො පන: යම්, යම්බදු...භික්ෂු...මෙනෙමේ මේ අරත්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

අක්කුකිකා නම්: මවුපසින් හෝ පියපසින් හෝ සත්වන කුලපර-විටිය දක්වා නො සබඳ වූවා.

භික්ෂුනී නම්: දෙසඟුන් කෙරෙහි උපසපන් වූවා.

විවර නම්: සවැදැරුම් සිවුරු අතුරෙන් විකල්පනයට සුදුසු එක්තරා පැළුර සිවුරෙකි.

අක්කුකු පාරිවට්ඨකා: පිරුළු හැර දේ නම් පරිති ඇවැත් වේ.

නොනැ මෙහෙණකට නොනැ මෙහෙණක යන සන් ඇතියේ පිරුළු හැර සිවුරු දේ නම් පරිති ඇවැත් වේ. නොනැ මෙහෙණකට වීමහි ඇතියේ පිරුළු හැර සිවුරු දේ නම් පරිති ඇවැත් වේ. නොනැ මෙහෙණකට නැමෙහෙණකැ යි සන් ඇතියේ පිරුළු හැර සිවුරු දේ නම් පරිති ඇවැත් වේ.

මෙහෙණ සඟුන් කෙරෙහි උපසපන් වූවකට පිරුළු හැර සිවුරු දේ නම් දුකුළු ඇවැත් වේ. නැමෙහෙණකට නොනැ සන් ඇතියේ නම් දුකුළු ඇවැත් වේ. නැමෙහෙණකට වීමහි ඇතියේ නම් දුකුළු ඇවැත් වේ. නැමෙහෙණකට නැමෙහෙණකැ යි සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

නැමෙහෙණකට, මද අගය ඇතියෙකින් මහ ඇති පිරුළුවක් හෝ මහ ඇතියෙකින් මද අගය ඇති පිරුළුවක් හෝ මෙහෙණක් වියවස් වැ ගනී නම්, තවුකැලි වැ ගනී නම්, සිවුරු තබා අන් පිරිකරක් දේ නම් සික්මනුවහට, හෙරණහට දේ නම් ඇවැත් නැති උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

පස් වැනි විවරදනශික්ෂාපද යි

6.3.6

වීරසිබ්බනසිකතාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා සාවකීයං චිහරති ජෙතවනෙ අනාඨසිංහකයා ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයඤා උද්ධි පට්ඨො¹ හොති වීරකතං කාතුං. අඤ්ඤතරා හිතඤ්ඤා යෙනායඤා උද්ධි තෙනුපසඤ්ඤා උපසඤ්ඤා ආයඤා උද්ධි එතදටොව: “සාධු මෙ හතො, අයො වීරං සිබ්බතු”ති. අථ ඛො ආයඤා උද්ධි තඤ්ඤා හිතඤ්ඤා වීරං සිබ්බතා සුරතො සුපරිකමමකතං කතා මජ්ඣෙ පටිභානවිතො වුට්ඨාපෙතො සංහරිතා නිකම්පි.

2. අථ ඛො සා හිතඤ්ඤා යෙනායඤා උද්ධි තෙනුපසඤ්ඤා. උප. සඤ්ඤා ආයඤා උද්ධි එතදටොව: “කතං තං හතො, වීර”නාති “හඤ්ඤා හගිති, ඉමං වීරං යථාසංහරං හරිතා නිකම්පිතා යද් හිතඤ්ඤා සඤ්ඤා ඔවාදං ආගච්ඡති තද් ඉමං වීරං පාරුපිතා හිතඤ්ඤා සඤ්ඤා පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො ආගච්ඡති”ති.

3. අථ ඛො සා හිතඤ්ඤා තං වීරං යථාසංහරං හරිතා නිකම්පිතා යද් හිතඤ්ඤා සඤ්ඤා ඔවාදං ආගච්ඡති, තද් තං වීරං පාරුපිතා හිතඤ්ඤා සඤ්ඤා පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො ආගච්ඡති. මනුෂ්ඨා උපකායනා වියනා විපාටෙනා “යාච ජිනතිකා ඉමා හිතඤ්ඤා යො ධුතංකා අභිරිකායො යත්ර හි නාම වීරෙ පටිභානවිතො වුට්ඨාපෙතොති”ති. හිතඤ්ඤායො එවමාහංසු: “කසයිදං කමම”නාති. අයාසං උද්ධිසංකාති, යෙපි තෙ ජිනතිකා ධුතංකා අභිරිකා තෙසං එවරුපං න සොහෙයා කිං පන අයාසං උද්ධිසංකාති.

4. අථ ඛො තා හිතඤ්ඤායො හිතඤ්ඤා එත මඤ්ඤා ආරොචෙසු: යෙ තෙ හිතඤ්ඤා අපිට්ඨා -පෙ- තෙ උපකායනා වියනා විපාටෙනා “කථං හි නාම ආයඤා උද්ධි හිතඤ්ඤා වීරං සිබ්බසංකි”ති -පෙ-

“ස චං කිර ඤං උද්ධි හිතඤ්ඤා වීරං සිබ්බසංකි”ති

සචං හගවාති.

ඤ්ඤා තෙ උද්ධි අඤ්ඤාතිකාති.

අඤ්ඤාතිකා හගවාති.

1. පට්ඨා - මජ්ඣ.

2. ජිනතිකා ධුතංකා - පිඬු

6.3.6

විවරසිඛ්ඛනශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර අනෙපිටු සිටුහුගේ දෙවරම් වෙහෙරෙහි වැඩූ වෙසෙති. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් උදයි තෙරණුවෝ සිවුරුකම් කිරීමට සමත් වෙති. එක්තරා මෙහෙණක් ආයුෂ්මත් උදයි තෙරුන් වෙත එළැඹියා යෑ. එළැඹූ ආයුෂ්මත් උදයි තෙරුන්හට තෙල කිවු යෑ වහන්ස, ආයුෂ්මත් වහන්සේ මට සිවුරක් මසන්නාහු මැනැවැ යි. එකල්හි ආයුෂ්මත් උදයි තෙරණුවෝ එමෙහෙණහට සිවුරක් මසා මොනවට රජන් කොට මොනවට පිරියම් කොට මැද ප්‍රතිභානවිත්‍රයක් නංවා හකුළවා තැබූහ.

2. එකල්හි එමෙහෙණ ආයුෂ්මත් උදයි තෙරුන් වෙත එළැඹියා යෑ. එළැඹූ ආයුෂ්මත් උදයි තෙරුන්හට තෙල කිවු ය. වහන්ස, ඒ සිවුරු කරන ලද ද යි. “නැහණිය, මේ සිවුර හැකුළූ වන මැ ගෙන ගොස් මෙහෙණසහ යම් දිනෙකැ අවවාදයට යේ නම් එදින මේ සිවුර පෙරෙව මෙහෙණ සහනු පිටුපසින් එව” යි.

3. එකල්හි ඒ මෙහෙණ ඒ සිවුර හැකුළූ වන මැ ගෙන ගොස් බහා තබා යම් දිනෙකැ මෙහෙණසහ අවවාදයට යේ නම් එදින ඒ සිවුර පෙරෙව මෙහෙණසහනු පිටුපසින් පිටුපසින් යෙයි. මිනිස්සු ලමු කොට සිටිති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්: මේ මෙහෙණහු සුන්ඛතප් ඇතියහ, බුර්තයහ, විළි නැතියහ. යම්බඳු සිවුරෙක්හි ප්‍රතිභාන විත්‍රයක් නංවාදුනු ද යි. මෙහෙණහු මේ කවරක්හුගේ කර්මයෙක් ද යි මෙසේ කිහු. ආයුෂ්මත් උදයිහුගේ යි. යම්බඳු කෙනෙක් සුන්ඛතප් ඇතියාහු බුර්ත වූවාහු විළි නැතියාහු වෙද්ද ඔවුනට ද මෙබන්දක් නො හොබනේ යෑ. ආයුෂ්මත් උදයිතෙරුන්හට කීම හොබනේ ද යි.

4. එකල්හි ඒ භික්ෂුණිහු මහණන්හට තෙල කරුණ දන්වූහ. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිය වුවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්: කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් උදයි මෙහෙණකට සිවුරක් හිච් ද යි...

සැබෑ ද උදයි, තෝ මෙහෙණකට සිවුරක් හිචියෙහි ද යි.

සැබෑවෑ භාග්‍යවතුන් වහන්ස,

උදයි, (එ මෙහෙණ) තාගේ නෑ වූවා ද නොනෑ වූවා ද යි.

භාග්‍යවතුන් වහන්ස, නොනෑ වූවා යෑ.

පාචිතතියපාළු හිකවු ව්හබෙයා

අඤ්ඤාතකො මොසපුරිස අඤ්ඤාතිකාය න ජානාති පතිරුපං වා අපාතිරුපං වා පාසාදිකං වා අපාසාදිකං වා. කපං හි නාම කං මොසපුරිස අඤ්ඤාතිකාය හිකවුනියා වීවරං සිබ්බසසි. නෙතං මොසපුරිස අපසසනානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤා පන හිසබ්බෙව ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාප්:

“යො පන හිකවු අඤ්ඤාතිකාය හිකවුනියා වීවරං සිබ්බසසා වා සිබ්බාපෙය්‍යා වා පාචිතතිය”නති.

5. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- හිකවුනි -පෙ- අයං ඉමසමී අපෙ අධිපෙතො හිකවුනි.

අඤ්ඤාතිකා නාම: මාතිතො වා පිතිතො වා යාව සත්තමා පිතාමහසුගා අසබ්බො.

හිකවුනි නාම: උභතො සබ්බෙ උපසම්පන්නා.

වීවරං නාම: ඡත්තං වීවරානං අඤ්ඤාතරං වීවරං.

සිබ්බසසාති: සයං සිබ්බති ආරපපෙ ආරපපෙ ආපත්ති පාචිතතියසස.

සිබ්බාපෙය්‍යාති: අඤ්ඤං ආණාපෙති. ආපත්ති පාචිතතියසස. සකිං ආණාපෙතො බහුකමපි සිබ්බති ආපත්ති පාචිතතියසස.

අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා වීවරං සිබ්බති වා සිබ්බාපෙති වා ආපත්ති පාචිතතියසස. අඤ්ඤාතිකාය වෙමතිකො වීවරං සිබ්බති වා සිබ්බාපෙති වා ආපත්ති පාචිතතියසස. අඤ්ඤාතිකාය ඤාතිකසඤ්ඤා වීවරං සිබ්බති වා සිබ්බාපෙති වා ආපත්ති පාචිතතියසස.

ඵකතො උපසම්පන්නාය වීවරං සිබ්බති වා සිබ්බාපෙති වා ආපත්ති දුක්ඛපසස. ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා ආපත්ති දුක්ඛපසස. ඤාතිකාය වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛපසස. ඤාතිකාය ඤාතිකසඤ්ඤා අනාපත්ති.

අනාපත්ති: ඤාතිකාය වීවරං යපෙතො අඤ්ඤං පරිකාරං සිබ්බති වා සිබ්බාපෙති වා සිබ්බාපොනාය සාමපෙරාය උච්ඡින්නකසස ආදිකමිකසසාති.

වීවරසිබ්බනසිකාපදං ඡද්ධං.

භිස් පුරුෂය, නොනැයෙක් නොනැ මෙහෙණකට සුදුසු දය හෝ නුසුදුසු දය හෝ මනාපය හෝ අමනාපය හෝ නොදනී. භිස් පුරුෂය, කෙසේ නම් හෝ නොනැ මෙහෙණකට සිවුරක් මැසුයෙහි දී යි. භිස් පුරුෂය මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...තව ද මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් නො නැ මෙහෙණකට සිවුරක් මසන්නේ නම් හෝ මස්වන්නේ නම් හෝ පවිති වේ” යයි.

5. යො පන යනු: යම්, යම්බදු ... භික්ෂු ... මේ තෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

අඤ්ඤාභිකා නම: මවුපසින් හෝ පියපසින් හෝ සත්වන ඥාලපරිච්ඡි දක්වා නො සබඳ වූවා.

භික්ෂුනී නම්: දෙසඟුන් කෙරෙහි උපසපත් වූවා.

විවර නම්: සවැදැරුම් සිවුරු අතුරෙන් එක්තරා සිවුරෙකි.

සිඛෙඛයා: තෙමේ මයා නම් හිදි මගක් පාසා පවිති ඇවැත් වේ.

සිඛාපෙයා: අනෙකක්හු අණවා නම් පවිති ඇවැත් වේ. වරක් අණවන ලද්දේ බොහෝවරකුදු මයා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

නොනැ මෙහෙණක කෙරෙහි නොනැ සන් ඇතියේ සිවුරක් හිවා නම් හෝ හිවවා නම් හෝ පවිති ඇවැත් වෙයි. නොනැ මෙහෙණක කෙරෙහි විමති ඇතියේ සිවුරක් හිවා නම් හෝ හිවවා නම් හෝ පවිති ඇවැත් වෙයි. නොනැ මෙහෙණක කෙරෙහි නැමෙහෙණක යි සන් ඇතියේ සිවුරක් හිවා නම් හෝ හිවවා නම් හෝ පවිති ඇවැත් වේ.

මෙහෙණ සඟුන් කෙරෙහි උපසපත් වූකට සිවුරක් මයා නම් හෝ මස්වා නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වේ. නැමෙහෙණක කෙරෙහි නොනැ සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. නැමෙහෙණක කෙරෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. නැමෙහෙණක කෙරෙහි නැමෙහෙණක යි සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

නැමෙහෙණකට සිවුරක් හැර අන් පිරිකරක් හිවා නම් හෝ හිවවා නම් හෝ, ඇවැත් නැත. සික්මනුවට, හෙරැණියට, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

සවැනි විවරසිඛිඛනසිකාපද යි

6.3.7

සංවිධානසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්දො හගවා සාවඤ්ථියං වීභරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකයා ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙය්‍යා භික්ඛු භික්ඛුනීති සද්ධිං සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති වියන්ති විපාවෙන්ති: “යරෙව මයං සපජාපනිකා ආභිණ්ඤාම එවලෙවිමෙ සමණා සකායුක්තියා භික්ඛුනීති සද්ධිං ආභිණ්ඤන්ති” ති.

2. අසෙසාසුං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනතානං වියනතානං විපාවෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපිට්ඨං -පෙ- තෙ උජ්ඣායන්ති වියන්ති විපාවෙන්ති “කථං හි නාම ජබ්බෙය්‍යා භික්ඛු භික්ඛුනීති සද්ධිං සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජන්ති” ති -පෙ-

සච්චං කිර තුලෙහ භික්ඛවෙ භික්ඛුනීති සද්ධිං සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජරාති.

සච්චං හගවා.

වීභරති බුද්දො හගවා -පෙ- කථං හි නාම තුලෙහ මොසපුරිසා භික්ඛුනීති සද්ධිං සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජන්ති, තෙන මොසපුරිසා අපසංකානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු භික්ඛුනියා සද්ධිං සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පටිපජෙය්‍යා අනාමසො ගාමනතරමපි පාචිකතිය”න්ති.

එවඤ්ඤාදං හගවතා භික්ඛුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤාතං භොති.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බෙසුලා භික්ඛු ව භික්ඛුනියො ව සාකෙකා සාවඤ්ථියං¹. අද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජන්ති භොන්ති. අථ ඛො තා භික්ඛුනියො තෙ භික්ඛු එතදවොද්ධිං: මයමපි අයොහි සද්ධිං ගමීක්ඛාමා” ති. න හගිති කපපති භික්ඛුනියා සද්ධිං සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජන්ති. තුලෙහ වා පඨමං ගට්ඨපථ මයං වා ගමීක්ඛාමාති. අයා හන්තෙ අනාසපුරිසා අයාච පඨමං ගට්ඨනතුති.

1. සාවඤ්ථියං - සි.මු.

* මමෙ මපාමමෙහි පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුලත කර ඇත.

6.3.7

සංවිධානශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් තුවෑ ජේතවන නම් වූ අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි සවග මහණහු මෙහෙණන් සමඟ කථා කොටගෙන එක් වැ අදන්මඟට පිළිපදිත්. මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, තුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවත්: යම්සේ ඇපි අහුන් සහිත වැ ඇවිදිමු නම් එසේ මැ මේ ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ ද මෙහෙණන් සමඟ ඇවිදුනාහ යි.

2. භික්ෂුහු ලමු කොට සිතන තුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීර්තනී ශබ්දය) ඇසුහු. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවෝ... ඔහු ලමු කොට සිතති, තුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ නම් සවග මහණහු මෙහෙණන් සමඟ කථා කොටගෙන එක් වැ අදන්මඟට පිළිපත්තාහු ද යි...”

සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි මෙහෙණන් සමඟ සංවිධානය කොට ගෙන එක් වැ අදන්මඟට පිළිපදිමු ද යි.

සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස,

භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු...කෙසේ නම් භිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි මෙහෙණන් සමඟ කියම කොටගෙන එක් වැ අදන්මඟට පිළිපත්තාහු ද යි. භිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... තව ද මහණෙනි, මෙසේත් මේ සිකපදය උදෙසා:

“යම් මහණෙක් මෙහෙණක හා සමඟ කථා කොටගෙන යටත් පිරිසෙයින් අන්ගමකටද (යනුවට) එක් වැ අදන් මඟට පිළිපත්තේ නම් පවිත් වේ” යයි.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් වීසින් භික්ෂුන්ට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

3. එසමයෙහි බොහෝ භික්ෂුහු ද භික්ෂුණිහු ද සාකෙතයෙන් සැවැතට යන අදන්මඟට පිළිපත්තාහු වෙති. එකල්හි ඒ භික්ෂුණිහු ඒ භික්ෂුන්ට මෙය කීහු: “ඇපිදු ආයාඨයන් සමඟ යමහ”යි. නැගණියනි, මෙහෙණක හා සමඟ කථාකොට ගෙන එක් වැ අදන් මඟට පිළිපදින්නට නො කැප යැ. තෙපි හෝ පෙරාතු වැ යවු. ඇපි හෝ යමහ යි. වහන්ස, ආයාඨයෝ අග්‍රපුරුෂයෝ යැ. ආයාඨයෝ මැ පෙරාතු වැ යෙත්වා යි.

පාචිතකියපාළි භික්ෂුවිභවෙය්‍යා

4. අර් ටො තාසං භික්ඛුනීනං පච්ඡා ගච්ඡාතිතං අනන්තරාමග්ගෙ ථොරා අවජ්ඣංසු ථෙව්ථ දුසෙසුඤ්ඤි. අර් ටො තා භික්ඛුනියො සාවස්ථි. ගන්තවා භික්ඛුනීනං එතමස්සං ආරොථෙසුං. භික්ඛුනියො භික්ඛුනං එතමස්සං ආරොථෙසුං. භික්ඛු හගවිතො එතමස්සං ආරොථෙසුං. අර් ටො හගවා එතස්මිං නිදුතො එතස්මිං පකරණෙ ඛෙමිං කුචං කන්ධා භික්ඛු ආමනෙතස්මි. අනුජානාමි භික්ඛවෙ සත්ථගමනියෙ මග්ගෙ සාසධිකසමච්ඡෙතෙ සප්පට්ඨයෙ භික්ඛුනියා සද්ධිං සංවිධාය එකඤ්ඤානමග්ගං පටිපජ්ජිතුං'' එවඤ්ඤි පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දියෙය්‍යාප් :

"යො පන භික්ඛු භික්ඛුනියා සද්ධිං සංවිධාය එකඤ්ඤානමග්ගං පටිපජෙජ්ජය්‍ය අනන්තමයො ගාමනන්තරම්ථි අඤ්ඤත්‍ර සමයා පාචිතකියං. තස්සං සමයො සත්ථගමනියො භොති මග්ගො. සාසධිකසමච්ඡෙතො, සප්පට්ඨයො අයං තස්ස සමයො''ති.

5. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මි. අත්ථ අධිපෙතො භික්ඛුති.

භික්ඛුනී නාම: උභතො සමෙක්ඛ උපසමපක්ඛා.

සද්ධිනීති: එකතො.

සංවිධායාති: ගච්ඡාම හගීති ගච්ඡාමය්‍ය, ගච්ඡාමය්‍ය ගච්ඡාම හගීති අර්ථ වා භියොවා වා පරෙ වා ගච්ඡාමාති සංවිදහති ආපක්ඛි දුක්ඛවස්ස.

අනන්තමයො ගාමනන්තරම්ථිති: කුක්ඛුටසමපාතෙ* ගාමෙ ගාමනන්තරෙ ගාමනන්තරෙ ආපක්ඛි පාචිතකියස්ස. අගාමතෙ අරඤ්ඤෙ අද්ධියොජනෙ අද්ධියොජනෙ ආපක්ඛි පාචිතකියස්ස.

අඤ්ඤත්‍ර සමයාති: ධරෙඤ්ඤා සමයං. සත්ථගමනියො නාම: මග්ගො න සක්ඛා භොති චිතා සත්ථගමන ගන්තුං.

සාසධිකං නාම: තස්මිං මග්ගෙ ථොරානං නිව්ට්ඨොකාසො දිස්සති භුග්ගොකාසො දිස්සති ධීගොකාසො දිස්සති නිසිග්ගොකාසො දිස්සති නිපග්ගොකාසො දිස්සති.

1. අවජ්ඣංසු - මර්ග.

2. කුක්ඛුටසමපාතෙ - පිටු

4. එකල්හි පසු වැ යන්නා වූ ඒ මෙහෙණන්ට අනදර කොට අතද මගැ සොරු (පා සිවුරු) අසිදගැන්ම ද කළහ. දුෂණ ද කළහ. එකල්හි ඒ මෙහෙණහු සැවැත්ම ගොස් මෙහෙණන්ට තෙල කරුණ දැන්වූහ, මෙහෙණහු මහණුන්ට තෙල කරුණ දැන්වූහ. මහණහු භාගාවතුන්ට තෙල කරුණ දැන්වූහ. එකල්හි භාගාවතුන් වහන්සේ මෙකරුණෙහි ලා මෙ අවසරයෙහි ලා දහම් කරා කොට මහණුන් ඇමතුයේක: "මහණෙනි, සැක සහිත යැ යි දන්නා ලද බිය සහිත වූ සාර්ථයක් හා සමඟ යා යුතු මහෙකැ මෙහෙණක හා සමඟ කරා කොට ගෙන එක් වැ අදන්මහට පිළිපදනට අනුදනිමි." තව ද මහණෙනි, මෙසේත් මේ සිකපදය උදෙසා:

"යම් මහණෙක් මෙහෙණක හා සමඟ කරා කොටගෙන යටත් පිරිසෙයින් අත්ගමකට ද (යනුවට) සුදුසු සමය තබා එක් වැ අදන්මහට පිළිපදනේ නම් පවිත්‍ර වේ. එහි මේ සුදුසු සමය යි: සාර්ථයක් හා යා යුතු වූ මාර්ගය වෙයි, සැක සහිත යැ යි සමූහ වෙයි, බිය සහිත වේ, මේ එහි සමය යි".

5. යොජන යනු: යම්, යම්බදු...භික්ෂු...මෙතෙම මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

භික්ෂුහී නම්: දෙසතුන් කෙරෙහි උපසපන් වූවා.

සද්ධිං යනු: එක් වැ.

සංවිධාය යනු: "යවු බුහුන යවු ආයාය, යවු ආයාය යවු බුහුන, අද හෝ හෙට හෝ තෙවන ද හෝ යවු"යි සංවිධාන කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

අන්තමසො ගාමන්තරම්පි යනු: කුක්කුට සම්පාත (පියස්සෙන් පියස්සට කුකුළකුට ඉඟිළෑ යා හැකි) ගම්හි ගමක් ගමක් පාසා පවිත්‍ර ඇවැත් වේ. ගමක් නො වන අරන්හි නම් අධියොදුනෙහි අධියොදුනෙහි පවිත්‍ර ඇවැත් වේ.

අඤ්ඤානු සමයා යනු: සුදුසු සමය තබා.

සත්ථගමනීය නම්: මාර්ගය ගැල්සාත්තුවෙන් තොර වැ යන්නට නො හැකි වෙයි.

සාසභික නම්: ඒ මාර්ගයෙහි සොරුන් පිරිසිනැන් පැනෙයි, අහර ගත් තැන් පැනෙයි, සිටිනැන් පැනෙයි; හුන්තැන් පැනෙයි, හෙත් තැන් පැනෙයි.

පාචිතකියපාළි භික්ෂුවිභවෙඛා

සප්පට්ඨයං නාම: තස්මිං මග්ගෙ වොරෙහි මනුස්සා හතා දිස්සන්ති විලුක්ඛා දිස්සන්ති ආකොට්ඨා දිස්සන්ති සප්පට්ඨයං ගන්තවා අප්පට්ඨයං පසස්සිත්වා¹ උයොයාපෙතඛබ්බා ගව්ඡප්ථ හගිනියොති.

සංවිදහිතෙ සංවිදහිතසඤ්ඤී එකඤ්ඤානමග්ගං පටිපජ්ජති අනතමසො ගාමනතරමපි අඤ්ඤත්‍ර සමයා ආපතති පාචිතකියස්ස. සංවිදහිතෙ වෙමතිකො එකඤ්ඤානමග්ගං පටිපජ්ජති අනතමසො ගාමනතරමපි අඤ්ඤත්‍ර සමයා ආපතති පාචිතකියස්ස. සංවිදහිතෙ අසංවිදහිතසඤ්ඤී එකඤ්ඤානමග්ගං පටිපජ්ජති අනතමසො ගාමනතරමපි අඤ්ඤත්‍ර සමයා ආපතති පාචිතකියස්ස.

භික්ෂු සංවිදහති භික්ෂුනී න සංවිදහති ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. අසංවිදහිතෙ සංවිදහිතසඤ්ඤී ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. අසංවිදහිතෙ වෙමතිකො ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. අසංවිදහිතෙ අසංවිදහිතසඤ්ඤී අනාපතති.

අනාපතති: සමයෙ අසංවිදහිත්වා ගව්ඡන්ති² භික්ෂුනී සංවිදහති භික්ෂු න සංවිදහති විසංඛෙකතෙන ගව්ඡන්ති ආපදසු උමමනතකස්ස ආදිකමමීකස්සාති.

සංවිධානසික්ඛාපදං සත්තමං.

6. 3. 8

නාවාහිරුහන සික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා සාවස්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ටො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ෂු භික්ෂුනීහි සද්ධිං සංවිධාය එකං නාවං³ අභිරුහන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායනාහි ඛියන්ති විපාවෙනාහි යථෙව මයං සපජාපතිකා නාවාය⁴ කීළාම එවමෙවිමෙ සමණා සකාපුත්තියා භික්ෂුනීහි සද්ධිං සංවිධාය එකාය නාවාය කීළන්ති ති.

2. අසේසාසුං ටො භික්ෂු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානාං ඛියන්තානං විපාවෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ෂු අප්පිට්ඨා - පෙ - තෙ උජ්ඣායනාහි ඛියන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හි නාම ඡබ්බග්ගියා භික්ෂු භික්ෂුනීහි සද්ධිං සංවිධාය එකං නාවං අභිරුහිස්සන්ති” ති - පෙ -

1. දසෙත්වා - මජ්ඣිම, දස්සිත්වා

3. එකනාවං - සත්ත

2. ගව්ඡති - මජ්ඣිම

4. එකනාවාස - සයනා

සප්පච්ඡය නම්: ඒ මාර්ගයෙහි සොරුන් විසින් නසන ලද මිනිස්සු පැනෙති. වොලොගන්තා ලදහු පැනෙති. කොළන ලද්දහු පැනෙත්. ප්‍රතිභය සහිත මග ගොස් ප්‍රතිභය රහිත මග දැකූ යටු නැඟණියනැ''යි නඟා යැවියයුත්තාහු ය.

සංවිදහිතයෙහි සංවිදහිතසංඥා ඇතියේ යටත්පිරිසෙයින් ග්‍රාමාන්තරයකුදු සුදුසු සමය තබා එක් වැ අදන් මහට බසි නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, සංවිදහිතයෙහි විමති ඇතියේ යටත් පිරිසෙයින් ග්‍රාමාන්තරයකුදු සුදුසු සමය තබා එක් වැ අදන් මහට බසි නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, සංවිදහිතයෙහි අසංවිදහිතසංඥා ඇතියේ යටත් පිරිසෙයින් ග්‍රාමාන්තරයකුදු සුදුසු සමය තබා එක් වැ අදන් මහට බසි නම් පවිති ඇවැත් වේ.

මහණ සංවිධාන කෙරේ නම් මෙහෙණ සංවිධාන නො කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, අසංවිදහිතයෙහි සංවිදහිතසංඥා ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, අසංවිදහිතයෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, අසංවිදහිතයෙහි අසංවිදහිතසංඥා ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

සුදුසු සමයෙහි සංවිධාන නො කොට යෙත් නම්, මෙහෙණ සංවිධාන කෙරේ නම් මහණ සංවිධාන නො කෙරේ නම්, කාලවිසඬකෙතයෙන් යෙත් නම් ඇවැත් නැති ආපදාවන්හි, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

සත්වැනි සංවිධානශික්ෂාපද යි

6.3.8

නාවාහිරුහනශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජේතවන නම් වූ අනේ පිඬු පිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි සවග මහණහු මෙහෙණන් සමඟ කරා කොටගෙන එක් නැවකට නැගෙති. මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවත්: යම්යේ මැ ඇපි අඹුන් සහිත වූවමෝ නැවෙහි කෙළිමු ද එයේ මැ මේ සැසිපුත් මහණහු මෙහෙණන් සමඟ කරා කොටගෙන එක් නැවෙහි කෙළිති යි.

2. හික්ෂුහු ලමු කොට සිතන නුගුණ කියන දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන් ගේ (අකීර්තනී ශබ්දය) ඇසුහු. යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවෝ ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් සවග මහණහු මෙහෙණන් සමඟ කරා කොට ගෙන එක් නැවකට නැගී ගියාහු ද යි ...

පාචිත්තියපාළි භික්ෂුවිභවෙතො

සච්චං කිර තුමෙහ භික්ඛවෙ භික්ෂුනීහි සද්ධිං සංවිධාය එකං නාවං අභිරුහරාති.

සච්චං හගවා.

විගරහි බුද්දො හගවා - පෙ - කථං හි නාම තුමෙහ මොසදුරිසා භික්ෂුනීහි සද්ධිං සංවිධාය එකං නාවං අභිරුහිසසරං. නෙතං මොසදුරිසා අපපසනානං වා පසාදය - පෙ - එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකං පදං උද්දිසෙය්‍යාරාථ :

"යො පන භික්ෂු භික්ෂුනියා සද්ධිං සංවිධාය එකං නාවං අභිරුහෙය්‍ය උද්ධගාමීනිං වා අධොගාමීනිං වා පාචිත්තිය"නති.

එවඤ්ඤං හගවතා භික්ෂුනං සිකංපදං පඤ්ඤතං හොති.

3. තෙන ටො පන සමයෙන සම්මහුලා භික්ෂු ව භික්ෂුනියො ව සාකෙතා සාවස්ථී අද්ධානාමනං පටිපන්නා හොතති, අනාරාමනෙත නදී තරිතංඛා¹ හොති. අථ ටො තා භික්ෂුනියො තෙ භික්ෂු එතදවොද්වි: "මයමි අයොහි සද්ධිං උත්තරික්ඛාමා"²ති. න හගිති කප්පති භික්ෂුනියා සද්ධිං සංවිධාය එකං නාවං අභිරුහිතුං. තුමෙහ වා පයමං උත්තරං මයං වා උත්තරික්ඛාමාති. අය්‍යා හතොත අනුපුරිසා අය්‍යාව පයමං උත්තරනතුති.

4. අථ ටො තාසං භික්ෂුනීනං පච්ඡා උත්තරනීනං වොරා අද්දිඤ්ඤ වෙව දුසෙසුඤ්ඤ. අථ ටො තා භික්ෂුනියො සාවස්ථී ගතත්වා භික්ෂුනීනං එතමසං ආරොවෙසුං. භික්ෂුනියො භික්ෂුනං එතමසං ආරොවෙසුං. භික්ෂු හගවතො එතමසං ආරොවෙසුං. අථ ටො හගවා එතසමී. නිදනෙ එතසමී. පකරණෙ ධම්මී. කථං කත්වා භික්ෂු ආමනොසී. අනුජානාමී භික්ඛවෙ තිරියං තරණය භික්ෂුනියා සද්ධිං සංවිධාය එකං නාවං අභිරුහිතුං." එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකංපදං උද්දිසෙය්‍යාරාථ:

"යො පන භික්ෂු භික්ෂුනියා සද්ධිං සංවිධාය එකං නාවං අභිරුහෙය්‍ය උද්ධගාමීනිං" වා අධොගාමීනිං වා අඤ්ඤත්‍ර තිරියං තරණය පාචිත්තිය"නති.

1. උත්තරික්ඛා - සඳා

2. උද්ධගාමීනිං - මජ්ඣං.

සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි මෙහෙණන් සමඟ කථා කොටගෙන එක් නැවකට නැගී ගියාහු දූ යි.

සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස,

භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි මෙහෙණන් හා සමඟ බැණ ගෙන එක් නැවකට නැගී ගියාහු ද? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසා:

“යම් මහණෙක් මෙහෙණක හා සමඟ බැණ ගෙන උඩුගං බලා යන්නා වූ හෝ යටිගං බලා යන්නා වූ හෝ එක් නැවකට නැග යන්නේ නම් පවිති වේ” යයි.

තවද භාග්‍යවතුන් වීසින් හික්ෂුන්ට මෙසේත් මේ සිකපදය පනවන උද්දේ වෙයි.

3. එසමයෙහි වනයෙහි බොහෝ හික්ෂුහු ද හික්ෂුණිහු ද සාකෙතයෙන් සැවතට යන අදැන්මගට පිළිපන්නාහු වෙති. අතර මහා තරණය කළයුතු ගහෙක් වෙයි. එකල්හි ඒ හික්ෂුණිහු ඒ හික්ෂුන්ට මෙය කීහු: “ඇපිදු ආයාසයන් හා සමඟ එතරවමහ”යි නැගණියනි, මෙහෙණක හා සමඟ නියම කොටගෙන එක් නැවක නැග යන්නට නො කැප යැ. තෙපි හෝ පෙරාතු වැ එතර වවු. ඇපි හෝ එතර වමහ යි. ඩහන්ස, ආයාසයෝ අග්‍රපුරුෂයෝ යැ ආයාසයෝ මැ පෙරාතු වැ එතර වෙත්වා යි.

4. එකල්හි පසුවැ එතරවන්නා වූ ඒ මෙහෙණන්ට අනදර කොට සොරු (පා සිවුරු) අසිද ගත්හ. දුෂණ ද කළහ. එකල්හි ඒ මෙහෙණහු සැවැත්තට ගොස් මෙහෙණන්ට තෙල කරුණ දන්වූහ. මෙහෙණහු මහණුන්හට තෙල කරුණ දන්වූහ. මහණහු භාග්‍යවතුන්ට තෙල කරුණ දන්වූහ. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ කරුණෙහි ලා මේ අවසරයෙහි ලා දැනුම් කථා කොට මහණුන් ඇමතු සේක. “මහණෙනි, සරසින් එතරවනු පිණිස මෙහෙණක හා සමඟ බැණ ගෙන එක් නැවක නැග යන්නට අනුදනිමි” මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසා:

“යම් මහණෙක් මෙහෙණක හා සමඟ බැණගෙන උඩුගං බලා යන්නා වූ හෝ යටිගං බලා යන්නා වූ හෝ එක් නැවකට සරසින් එතරවමක් හැර නගින්නේ නම් පවිති වේ” යයි.

පාචිත්තයපාළි භික්ෂුවිභවෙකා

5. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- භික්ෂුති -පෙ- අයං ඉමසමි.
අත්ථ අධිපෙතො භික්ෂුති.

භික්ෂුති නාම; උභතො සබ්බෙ උපසම්පන්නා.

සද්ධිනති: එකතො.

සංවිධායාති: අභිරුහාම හගිති අභිරුහාමයා, අභිරුහාමයා අභිරුහාම
හගිති, අජ්ජ වා භියො වා පරෙ වා අභිරුහාමාති සංවිදහති ආපත්ති
දුක්ඛට්ඨස්ස. භික්ෂුනියා අභිරුලෙහ භික්ෂු අභිරුහති ආපත්ති පාචිත්තයස්ස.
භික්ෂු¹ අභිරුලෙහ භික්ෂුනී අභිරුහති ආපත්ති පාචිත්තයස්ස. උභො වා
අභිරුහන්ති ආපත්ති පාචිත්තයස්ස.

උදධගාමිතිනති: උජ්ජවතිකාය.

අධොගාමිතිනති; ඔජ්ජවතිකාය.

අඤ්ඤත්‍රු තිරියං තරණායාති: යපෙතො තිරියං තරණං.

කුකකුට්ඨපාපෙන ගාමෙ ගාමන්තරෙ ගාමන්තරෙ ආපත්ති පාචිත්තයස්ස.
අගාමිකෙ අරඤ්ඤ අද්ධයොජනෙ අද්ධයොජනෙ ආපත්ති පාචිත්තයස්ස.
සංවිදහිතෙ සංවිදහිතසඤ්ඤී එකං නාවං අභිරුහති උද්ධගාමිතිං වා
අධොගාමිතිං වා අඤ්ඤත්‍රු තිරියං තරණාය ආපත්ති පාචිත්තයස්ස. සංවිදහිතෙ
වෙමකිකො එකං නාවං අභිරුහති උද්ධගාමිතිං වා අධොගාමිතිං වා අඤ්ඤත්‍රු
තිරියං තරණාය ආපත්ති පාචිත්තයස්ස. සංවිදහිතෙ අසංවිදහිතසඤ්ඤී එකං
නාවං අභිරුහති උද්ධගාමිතිං වා අධොගාමිතිං වා අඤ්ඤත්‍රු තිරියං තරණාය
ආපත්ති පාචිත්තයස්ස.

භික්ෂු සංවිදහති භික්ෂුනී න සංවිදහති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.
අසංවිදහිතෙ සංවිදහිතසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අසංවිදහිතෙ වෙමකිකො
ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අසංවිදහිතෙ අසංවිදහිතසඤ්ඤී අනාපත්තී.

අනාපත්ති; තිරියං තරණාය අසංවිදහිතො අභිරුහන්ති භික්ෂුනී
සංවිදහති භික්ෂු න සංවිදහති විසංකෙතෙන අභිරුහන්ති ආපදසු
උමමත්තකස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

නාවාභිරුහනසික්ඛාපදං අට්ඨමං.

1. භික්ෂුමනී-මජ්ඣං, 82

5. යො සන යනු: යම්, යම්බදු... හික්ඛු යනු... මෙතෙම මෙ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද හික්ඛු යි.

හික්ඛුනි නම්: දෙසතුන් කෙරෙහි උපසපන්වුවා.

සද්ධිං යනු: එක් වැ.

සංවිධාය යනු: නැහෙමු බුහුනැ නැහෙමු ආයතීය, නැහෙමු ආයතීය නැහෙමු බුහුනැ, අද හෝ හෙට හෝ තෙවනද හෝ නැහෙමු යි සංවිධාන කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, මෙහෙණ නැති කල්හි මහණ නඟී නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, මහණහු නැති කල්හි මෙහෙණ නඟී නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, දෙදෙන මැ හෝ නඟිත් නම් පවිති ඇවැත් වේ.

උද්ධගාමිනිං යනු: උඩුගං බලා යන නැවෙකැ.

අධොගාමිනිං යනු: යටිගං බලා යන නැවෙකැ.

අක්කුත්ත කිරියං තරණාය යනු: සරසින් එතරවීම හැර

කුක්කුටසම්පාත ගමිති ගමක් පාසා පවිති ඇවැත් වෙයි. ගමක් නො වන අරණායෙහි නම් අධියොදුනෙහි අධියොදුනෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි, සංවිදහිතයෙහි සංවිදහිතසංඥා ඇතියේ උඩුගං බලා යන්නා වූ හෝ යටිගං බලා යන්නා වූ හෝ එක් නැවකට සරසින් එතරවීමක් හැර නැහේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, සංවිදහිතයෙහි විමති ඇතියේ උඩුගං බලා යන්නා වූ හෝ යටිගං බලා යන්නා වූ හෝ එක් නැවකට සරසින් එතරවීමක් හැර නැහේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, සංවිදහිතයෙහි අසංවිදහිතසංඥා ඇතියේ උඩුගං බලා යන්නා වූ හෝ යටිගං බලා යන්නා වූ හෝ එක් නැවකට සරසින් එතරවීමක් හැර නැහේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

මහණ සංවිධාන කෙරේ නම් මෙහෙණ සංවිධාන නො කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, අසංවිදහිතයෙහි සංවිදහිතසංඥා ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, අසංවිදහිතයෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, අසංවිදහිතයෙහි අසංවිදහිතසංඥා ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

සරසින් එතරවීමෙහි සංවිධාන නො කොට නැහෙත් නම් මෙහෙණ සංවිධාන කෙරේ නම්, මහණ සංවිධාන නො කෙරේ නම්, කාලවිසංකෙතයෙන් නැහෙත් නම් ඇවැත් නැත. ආපදවන්ති උම්මත්තකහට ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

අටවැනි නාවාහිරුහනශික්ෂාපද යි.

6.3.9

පරිපාටිකසිකඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ වීහරනී වෙථවනෙ කලඤ්ඤානිවාසෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ථුලලනඤ්ඤානී භික්ඛුනී අඤ්ඤා කර්මස්ස කුලස්ස කුලපිකා භොති නිවර්තකස්සකා. තෙන ච ගහපතිනා ථෙරා භික්ඛු නිමග්ගිතා භොසකි. අථ ඛො ථුලලනඤ්ඤානී භික්ඛුනී පුබ්බත්ථ සමයං නිවාසෙත්වා පත්ථවීරං ආදය යෙන නං කුලං තෙනුපසංඛිකම්. උපසංඛිකම් නං ගහපතිං එතදවොච:

කිම්දං ගහපති පහුතං ඛාදනීයං භොජනීයං පටියක්ඛාති.

ථෙරා මයා අයෙහ නිමග්ගිතාති.

කෙ පන තෙ ගහපති ථෙරාති.

අයෙහා සාරිපුත්තො අයෙහා මහාමොග්ගලානො අයෙහා මහාකච්ඡානො අයෙහා මහාකොට්ඨිනො අයෙහා මහාසප්පිනො අයෙහා මහාචුලො අයෙහා අනුරුද්ධො අයෙහා රෙවතො අයෙහා උපාලී අයෙහා ආනන්දො අයෙහා රාහුලොති.

කිං පන ඤං ගහපති මහානාගෙ කිට්ඨමානෙ වෙට්ඨෙ නිමන්තෙසිති"

කෙ පන තෙ අයෙහ මහානාගාති?

අයෙහා දෙවදත්තො අයෙහා කොකාලිකො අයෙහා කට්ඨමාරක කිසිකො¹ අයෙහා ඛණ්ඩදෙවියා පුත්තො අයෙහා සමුද්දත්තොති.

අයං වරහි චුලලනඤ්ඤානී භික්ඛුනීයා අනන්තරා කථා වීසකතා. අථ ථෙරා² භික්ඛු පටිසිංසු. සච්චං මහානාගා ඛො තයා ගහපති නිමන්තීතාති. ඉදන්තෙව ඛො ඤං අයෙහ වෙට්ඨෙ අකාසි ඉදති මහානාගෙති සරතො ච නිසක්ඛි³ නිට්ඨග්ගන්තං පටිඤ්ඤි.

2. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨපා -පෙ- තෙ උරුඤ්ඤානී වියාති විපාවොති, "කථං හි නාම දෙවදත්තො ජාතං භික්ඛුනී පටිපාටිතං පිණ්ඩපාතං පරිභුඤ්ජිසාතිති" -පෙ- සච්චං කීර ඤං දෙවදත්ත ජාතං භික්ඛුනී පටිපාටිතං පිණ්ඩපාතං පරිභුඤ්ජිසිති. සච්චං භගවා, වීහරහි බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම ඤං මොසපුරිස ජාතං භික්ඛුනී පටිපාටිතං පිණ්ඩපාතං පරිභුඤ්ජිසාසි. තෙන මොසපුරිස අපසසක්ඛාතං වා පසාදය -පෙ- එවිකං පන භික්ඛුවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

"යො පන භික්ඛු ජාතං භික්ඛුනී පටිපාටිතං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජෙය්‍ය පාටිකතීය"නති.

1. කරමොදකනිසාකො - මජ්ඣං. 2. අථ තෙ ථෙරා - මජ්ඣං. 3. භුඤ්ජිසාසි - මජ්ඣං.

* මමෙ මපාමමෙහි පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුලත කර ඇත.

6.3.9

පරිපාටිකශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු රජගහකුවූද වේච්චන නම් කලන්දක නිවාපයෙහි වැඩවෙසෙති. එසමයෙහි ථුල්ලනන්ද භික්ෂුණී තොමෝ එක්තරා කුලයෙකැ නිතිබත් ඇති කුලපිකාවක් වෙයි. ඒ ගැහැවිහු විසිනුදු ස්ථවිර භික්ෂුහු පවරණ ලද්දහු වෙති. එකල්හි ථුල්ලනන්ද භික්ෂුණී තොමෝ පෙරවරුයෙහි හැඳ පෙරවැ සායිවුරු ගෙන ඒ කුලය වෙත එළැඹියා යැ. එළැඹූ ඒ ගැහැවිහට තෙල කරුණ කිවු ය:

“ගැහැවිය, මේ බොහෝ කැසුතු බුදිය යුතු දය කුමකට පිළියෙළ කරන ලද ද යි.

ආයඤ්චනී, මා විසින් ස්ථවිර භික්ෂුහු පවරන ලද්දහු යැ.

ගැහැවිය, තොපගේ ස්ථවිරභික්ෂුහු කවුරු ද?

ආයඤ්චනී යැ. ආයඤ්චනී මහාමොද්ගලායන යැ. ආයඤ්චනී මහාකාතායන යැ. ආයඤ්චනී මහාකොට්ඨික යැ, ආයඤ්චනී මහාකප්පින යැ. ආයඤ්චනී මහාචුන්ද යැ. ආයඤ්චනී අනුරුද්ධ යැ, ආයඤ්චනී රෙවත යැ, ආයඤ්චනී උපාලි යැ, ආයඤ්චනී ආනන්ද යැ, ආයඤ්චනී රාහුල යි.

කිමැ ගැහැවිය, තෙපි මහානාගයන් සිටිය දී දසයන් පැවරුනු ද යි, ආයඤ්චනී, තොපගේ මහානාගයෝ කවරහු ද?

ආයඤ්චනී දෙවදත්ත යැ, ආයඤ්චනී කොකාලික යැ, ආයඤ්චනී කටමොරක-තිස්සක යැ, ආයඤ්චනී බණ්ඩදෙවිපුත්ත යැ, ආයඤ්චනී සමුද්දත්ත යි.

ථුල්ලනන්ද භික්ෂුණියගේ මේ අතුරුකථාව නිවාට නො යා දී මැ ස්ථවිරභික්ෂුහු පැමිණියාහු යැ. සැබැවැ ගැහැවිය, තොප විසින් මහානාගයෝ පවරන ලද්දහු මැ යි. ආයඤ්චනී, තෙපි දන් මැ දසයන් කළවුන් දන් මැ මහානාගයන් කළහු යැ යි ගෙයිනුදු ඇඳ දමී යැ. නිතිබත ද සිදු දමී.

2. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුඟුණ කියති, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් දෙවදත්ත යනමේ දන දන මෙහෙණක විසින් (ගුණකීමෙන්) නිපදවන ලද පිණ්ඩපාතයක් වැළැදී ද යි...සැබැ ද දෙවදත්ත, තෙපි දන දන මෙහෙණක විසින් නිපදවන ලද පිණ්ඩපාතය වළඳවු ද'යි. සැබැවැ භාගාවතුන් වහන්ස, භාගාවත් බුදුහු ගැරහු ..., කෙසේ නම් භික්ෂු පුරුෂය, තෙපි දන දන මෙහෙණක විසින් නිපදවන ලද පිණ්ඩපාතය වැළඳුවහු ද? භික්ෂු පුරුෂය, මෙය අප්පසන්න-යන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙ යි...තව ද මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් දන දන මෙහෙණක විසින් නිපැයුණු පිණ්ඩපාතය වළඳා නම් පටිඤ්ච වේ” ය යි.

* මෙම මහාමංග්ගි පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුලත් කර ඇත.

පාචිත්තයපාළි භික්ෂුවිභවෙනා

එවඤ්චිදං හගවතා භික්ෂුනං සිංඛාපදං පඤ්ඤන්තං හොති.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤන්තරො භික්ඛු රාජගහා පබ්බටිතො ඤාතිකුලං අගමාසි. මනුස්සා වීරස්සච්ඡි¹ හදන්තො ආගතොති සසකච්චං හන්තං අකංසු තස්ස කුලස්ස කුලපිකා භික්ඛුනී තෙ මනුස්ස ඵතදවොච, “දෙට් ආවුසො අය්‍යස්ස භික්ඛ”න්ති. අට් ඛො සො භික්ඛු හගවතා පටික්ඛන්තං ජානං භික්ඛුනීපරිපාචිතං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ඤති. කුකකුචායන්තො න පටිග්ගහෙසි. නාසකඛී පිණ්ඩාය වරිතුං ජින්නහන්තො අහොසි. අට් ඛො සො භික්ඛු ආරාමං ගතත්වා භික්ෂුනං ඵතච්ඡං ආරොචෙසි. භික්ෂු හගවතො ඵතච්ඡං ආරොචෙසුං. අට් ඛො හගවා ඵතස්මීං නිදන්තෙ ඵතස්මීං පකරණෙ ධම්මීං කථං කත්වා භික්ෂු ආමන්තොසි. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පුබ්බෙ ගිභීසමාරමෙහ ජානං භික්ඛුනීපරිපාචිතං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ඤති.” එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිංඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාට්:

“යො පන භික්ෂු ජානං භික්ඛුනීපරිපාචිතං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ඤායා අඤ්ඤත්‍ර පුබ්බෙ ගිභීසමාරමහා පාචිත්තිය”න්ති.

4. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ෂුති -පෙ- අයං ඉමස්මීං අත්ථෙ අධිපෙත්තො භික්ෂුති.

ජානාති නාම: සාමං වා ජානාති අඤ්ඤ වා තස්ස ආරොචෙන්නී සා වා ආරොචෙති.

භික්ෂුනී නාම: උහතො සඛෙක් උපසම්පන්නා.

පරිපාචෙති නාම: පුබ්බෙ අදකුකාමානං අකකකුකාමානං අයොහා භාණකො අයොහා ඛුත්භුත්තො අයොහා පුත්තන්තිකො අයොහා විනයධරො අයොහා ධම්මකථීකො දෙට් අය්‍යස්ස කරොට් අය්‍යස්සාති එසා පරිපාචෙති නාම.

පිණ්ඩපාතො නාම: පඤ්ඤන්තං හොජනානං අඤ්ඤන්තරං හොජනං. අඤ්ඤත්‍ර පුබ්බෙ ගිභීසමාරමහාති යපෙත්වා ගිභීසමාරමහං.

ගිභීසමාරමහා නාම: ඤාතකා වා හොන්ති පචාරිතා වා පකතිපටියන්තං වා.

1. වීරස්සාපි - මජ්ඣං.

2. දෙට්ඨායස ආවුසො හත්තන්ති - මජ්ඣං.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් වීසින් භික්ෂූන්ට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

3. එයමයෙහි එක්තරා මහණෙක් රජගහනුවරින් (තික්මැ) පැවිදි වූයේ නැකුලයට ගියේ යැ. මිනිස්සු බොහෝ කලෙකින් 'හිමියෝ ආහ'යි සකසා බතක් කළහ. ඒ කුලයෙහි කුලපිත වූ මෙහෙණක් ඒ මිනිසුන්ට 'ඇවැත්නි, ආයාභ්‍යට භික්ෂාව දෙව'යි මෙය කීවු යැ. එකල්හි ඒ මහණ තෙමේ දැන දැන මෙහෙණක වීසින් නිපැයුණු පිණ්ඩපාතය වළඳන්නට භාග්‍යවතුන් වීසින් ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද්දේ කුකුළු කරනුයේ නො පිළිගත්තේ යි. පිටු පිණිස හැසිරෙන්නට නො හැකි විය. සුන්බන් ඇත්තේ විය. එකල්හි ඒ මහණ තෙම අරමට ගොස් මහණුන්හට තෙල කරුණ දුන්වී ය. මහණහු භාග්‍යවතුන්ට තෙල කරුණ සැලකළහ. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ කරුණෙහි ලා මේ අවසරයෙහි ලා දහැමි කපා කොට මහණුන් ඇමැතු සේක. "මහණෙනි, පෙර ගිහියන් වීසින් පිළියෙළ කරන ලද්දෙහි දැන දැන මෙහෙණක වීසින් නිපදවන ලද පිණ්ඩපාතය වළඳන්නට අනුදනිමි" තව ද මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

"යම් මහණෙක් පෙර ගිහියන් වීසින් පිළියෙළ කරන ලද්දක් හැර මෙහෙණක වීසින් නිපදවන ලද පිණ්ඩපාතය වළඳන්නේ නම් පවිත්‍ර වේ" යයි.

4. යො පන යනු: යම්, යම් බදු...භික්ෂු යනු...මෙතෙම මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

ජානාති නම්: තෙමේ හෝ දනී. අන්හු හෝ ඔහට දන්වක්. ඕනෑමෝ හෝ දන්වයි.

භික්ෂුනී නම්: දෙ සඟුන් කෙරෙහි උපසපත් වූවා.

පරිපාටෙති නම්: පෙර නො දෙනු කැමැතියන්හට (සත්කාර) නො කරනු කැමැතියන්ට "ආයා තෙමේ භාණක යැ, ආයා තෙමේ බහුශ්‍රැත යැ, ආයා තෙමේ සෞත්‍රාන්තික යැ, ආයා තෙමේ චිත්තධර යැ, ආයා තෙමේ ධම්මචරික යැ, ආයාභ්‍යට දෙවු. ආයාභ්‍යට (සත්කාර) කරවු" යයි. ඒව් නොමෝ පරිපාටෙති නවු.

පිණ්ඩපාත නම්: පස් බොඳුනෙන් එක්තරා බොඳුකක්.

අක්කුඤ්ඤ පුබ්බෙ ගිහීසමාරම්භා යනු: ගිහියන් වීසින් පිළියෙළ කරන ලද්දක් තබා, ගිහීසමාරම්භ නම්: නැයෝ හෝ වෙති. පැවරුවෝ හෝ වෙති. පියවින් පිළියෙළ කරන ලද්දෙක් හෝ වෙයි.

පාචිතනියපාළි හිකබ්බවහරෙහි

5. අඤ්ඤානු පුඛෙව ගිභීසමාරමො භුඤ්ඤාසාමීති පතිගණනාති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අරෙඤ්ඤානාමෙ අරෙඤ්ඤානාමෙ ආපත්ති පාචිතනියස්ස.

පරිපාචිතෙ පරිපාචිතසඤ්ඤාදී භුඤ්ඤාති අඤ්ඤානු පුඛෙව ගිභීසමාරමො ආපත්ති පාචිතනියස්ස. පරිපාචිතෙ වෙමතිකො භුඤ්ඤාති අඤ්ඤානු පුඛෙව ගිභීසමාරමො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. පරිපාචිතෙ අපරිපාචිත-සඤ්ඤාදී භුඤ්ඤාති අඤ්ඤානු පුඛෙව ගිභීසමාරමො අනාපත්ති.

එකමො උපසම්පන්නාය පරිපාචිතං භුඤ්ඤාති අඤ්ඤානු පුඛෙව ගිභීසමාරමො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අපරිපාචිතෙ පරිපාචිතසඤ්ඤාදී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අපරිපාචිතෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අපරිපාචිතෙ අපරිපාචිතසඤ්ඤාදී අනාපත්ති.

අනාපත්ති: ගිභීසමාරමො¹ සික්ඛමානා පරිපාචෙති සාමමොරො පරිපාචෙති පඤ්ඤානාමෙති යමෙතො සමමතො අනාපත්ති උමමනාකස්ස ආදිකමමකස්සාති.

පරිපාචිතසික්ඛාපදං නවමං.

6.3.10

රහොනියපජ්ජ සික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවස්සියං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණියකස්ස ආරාමෙ. තෙන මො පන සමයෙන ආයඤ්ඤානො උදයස්ස පුරාණදුතියිකා හිතබුතීපු පබ්බජිතා භොති. සා ආයඤ්ඤානො උදයස්ස සන්තියෙ අභිකම්මං ආගමති. ආයඤ්ඤානො උදයි තස්සා හිතබුතියා සන්තියෙ අභිකම්මං ගමති. තෙන මො පන සමයෙන ආයඤ්ඤානො උදයි තස්සා හිතබුතියා සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කපෙයි.

¹ පුඛෙව ගිභී සමාරමො - මජ්ඣ.

5. පෙඬ ශිභියන් වීසින් පිළියෙළ කරන ලද්දක් තබා වළඳන්නෙමැයි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරඟලායෙහි පරඟලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

6. නිපදවන ලද්දෙහි නිපදවන ලද සන් ඇතියේ පෙඬ ශිභියන් වීසින් පිළියෙළ කරන ලද්දක් තබා වළඳා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. නිපදවන ලද්දෙහි විමති ඇතියේ පෙඬ ශිභියන් වීසින් පිළියෙළ කරන ලද්දක් තබා වළඳා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, නිපදවන ලද්දෙහි නො නිපදවන ලද සන් ඇතියේ පෙඬ ශිභියන් වීසින් පිළියෙළ කරන ලද්දක් තබා වළඳා නම් ඇවැත් නැති.

7. මෙහෙණ සඟුන් කෙරෙහි උපසපන් වූවක වීසින් නිපදවන ලද්දක් පෙඬ ශිභියන් වීසින් පිළියෙළ කරන ලද්දක් තබා වළඳා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො නිපදවන ලද්දෙහි නිපදවන ලද සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො නිපදවන ලද්දෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො නිපදවන ලද්දෙහි නො නිපදවන ලද සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

8. ශිභියන් වීසින් පිළියෙළ කරන ලද්දෙහි නම්, සික්මනුව නිපදවා නම්, හෙඬණි නිපදවා නම්, පස්බොජුන් තබා හැමනන්හි ඇවැත් නැති. උම්මත්තකභට ආදිකම්මිකභට ඇවැත් නැති.

නවවැනි පරිපාටික ශික්ෂාපදය යි.

6. 3. 10

රහෝතිසප්ත ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්ගවත් බුදුහු සැවැත් භූවඬ ජේතවන නම් වූ අනේපිඩු සිවුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් උද්ධි තෙරණුවන් පැරැණි අබුව මෙහෙණන් කෙරෙහි පැවිදිවූවා වෙයි. ඔ නිරතුරු ආයුෂ්මත් උද්ධි තෙරණුවන් වැළකට යෙයි. ආයුෂ්මත් උද්ධි තෙරණුවෝද එමෙහෙණ වැළකට නිරතුරු යෙති. එකල්හි එකලා වූ ආයුෂ්මත් උද්ධි තෙරණුවෝ එකලා වූ මැ එමෙහෙණ හා සමඟ නොරඹුරෙහි (පිළියන් නැනෙකැ) හිඳිම කළහ.

පාචිත්තියපාළි භික්ඛුච්ඡේදනා

2. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිට්ඨා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනභි වියනභි විපාචෙත්ති: "කථං හි නාම ආයතනා උද්ධි භික්ඛුනියා සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසසිති"ති -පෙ- සව්චං කිරි ත්වං උද්ධි, භික්ඛුනියා සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසිති. සව්චං හගවා. විගර්භි බුද්ධො හගවා -පෙ- කථං හි නාම ත්වං මොසපුරිස, භික්ඛුනියා සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසසිති. නෙතං මොසපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවිඤ්චි පන භික්ඛුවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

"යො පන භික්ඛු භික්ඛුනියා සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙය්‍ය පාචිත්තිය"න්ති.

3. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුනි: -පෙ- අයං ඉමස්මිං අප්පං අධිප්පෙතො භික්ඛුනි.

භික්ඛුනී නාම: උහතො සඬේඛ උපසම්පන්නා.

සද්ධින්නි: එකතො.

එකො එකායාති: භික්ඛු වෙව හොති භික්ඛුනී ව.

රහො නාම: වක්ඛුසු රහො සොත්තස්ස රහො. වක්ඛුසු රහො නාම: න සකකා හොති අකඛිං වා නිබ්බේයමානෙ හමුක්ඛං වා උක්ඛිපියමානෙ සිසං වා උක්ඛිපියමානෙ පසසිතුං. සොත්තස්ස රහො නාම: න සකකා හොති පකතිකථා සොතුං.

නිසජ්ජං කප්පෙය්‍යාති: භික්ඛුනියා නිසින්නාය භික්ඛු උපනිසින්නො වා හොති උපනිපදෙන්නා වා ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. භික්ඛු නිසින්නො භික්ඛුනී උපනිසින්නා වා හොති උපනිපන්නා වා, ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. උහො වා නිසින්නා ඤාතී උහො වා නිසන්නා, ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

රහො රහොසඤ්ඤී එකො එකාය නිසජ්ජං කප්පෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස රහො වෙමතිකො එකො එකාය නිසජ්ජං කප්පෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. රහො අරහොසඤ්ඤී එකො එකාය නිසජ්ජං කප්පෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

2. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස්වුවෝ ...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් එකලා වූ ආයුෂ්මත් උදයි එකලා වූ මෙහෙණක හා සමඟ නොරඹුරෙහි හිඳි ද යි...සැබෑ ද? උදයි, එකලා වූ තෙපි එකලා වූ මෙහෙණක හා සමඟ නොරඹුරෙහි හිඳිවූ ද යි: සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස; භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු...කෙසේ නම් භිස් පුරුෂය, එකලා වූ තෙපි එකලා වූ මෙහෙණක හා සමඟ නොරඹුරෙහි හිඳිවූ ද? භිස් පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...මෙසේ ද වනාහි මහණෙනි, මේ ධිකභාපදය උදෙසා:

“යම් මහණෙක් එකලා වූයේ එකලා වූ මෙහෙණක හා සමඟ නොරඹුරෙහි (පිළිසන් කැනෙක) හිඳිම කරන්නේ නම් පවිති වේ” යයි.

3. යො පන යනු යම් යම් බදු භික්ෂු නම්. මෙනෙමෙ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

භික්ෂුනී නම්: දෙසඟුන් කෙරෙහි උපසපන් වූවා.

සද්ධිං; එක් වැ.

එකො එකාය; මහණෙක් ද වෙයි, මෙහෙණක් ද වෙයි.

රහො නම්: ඇසට නො හමු යැ, කනට නො හමු යැ. වක්ඛස්ස රහො නම්: ඇස හෝ කසනු ලබන කල්හි බැම හෝ නහනු ලබන කල්හි හිස හෝ ඔසවනු ලබන කල්හි බලන්නට නො හැකි වෙයි. යොතස්ස රහො නම්: පියවි බස් අසන්නට නො හැකි වෙයි.

නිසස්සං කසෙය්‍යා යනු: මෙහෙණ හුන් කල්හි මහණ වෙතැ හුන්නේ නම් හෝ වෙතැ හොත්තේ නම් හෝ පවිති ඇවැත් වේ. මහණ හුන් කල්හි මෙහෙණ වෙතැ හුන්නී නම් හෝ වෙතැ හොත්තී නම් හෝ පවිති ඇවැත් වේ. දෙදෙන මැ හෝ හුන්නාහු වෙත් නම් දෙදෙන මැ හෝ හොත්තාහු වෙත් නම් පවිති ඇවැත් වේ.

නොරඹුරෙහි නොරඹුරුසන් ඇතියේ මහණ මෙහෙණක හා සමඟ හිඳිම කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙ යි. නොරඹුරෙහි වීමහි ඇතියේ මහණ මෙහෙණක හා සමඟ හිඳිම කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. නොරඹුරෙහි හමුසන් ඇතියේ මහණ මෙහෙණක හා සමඟ හිඳිම කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

පාච්ඤායාමය පිළි ගිණිල්ලක් විය යුතුය.

අරහත් රහස්‍යයන්හි අපතේ දුකකටය. අරහත් වෙමින්ම අපතේ දුකකටය, අරහත් අරහත්යන්හි අපතේ.

අනාපතිය: යො කොට්ඨි විශ්වො දුතියො හොති තිට්ඨති න නිසිදති අරහත්පෙකො අනාපතියො නිසිදති උච්චතකසස අදිකම්මකසසාති.

රහස්‍යයාමය පිළි ගිණිල්ලක් විය යුතුය.

ගිණිල්ලකට වෙමින් වෙමින් තිබිය යුතුය.

තසාමය;

අසම්මත 'සම්මත' උපයෝගී කරගෙන¹ සිටිය

අදිකම්මක නාමය හෙතෙමින් එකො එකය නො දැක්වේ.

---

1. අසම්මත අනුමතයාමය පිළි ගිණිල්ලක් විය යුතුය - මජ්ඣිම.

හමුයෙහි නොරඹුරු සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, හමුයෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. හමුයෙහි හමුසන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

යම් කිසිදු දූනුමැති දෙවැන්නෙක් වේ නම්, සිටී නම් නොහිඳී නම්, අනෙකක් කරනුයේ හිඳී නම්, නොරඹුරෙහි ලොකාස්වාදරතියක් නැතියේ නම්, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

දසවැනි රහොනිසජ්ජ ශික්ෂාපද යි.

තුන්වැනි භික්ෂුනොවාද වර්ග යි.

එහි උද්දනය:

(අසම්මත වැ මෙහෙණන්හට ඔවා දීමෙන් පැන වූ) ඔවාද ය, අත්ථභි ගත යැ, භික්ෂුනී උපස්සය යැ, ආමිස යැ, විවරදනය සමඟ විවරසිඛ්ඛන යැ, සංවිධාන යැ නාවාහිරුහන යැ, පරිපාචිත යැ, රහොනිසජ්ජ යැ යි සික්ෂපදහු දස දෙනෙකි.

ආවසරපිණ්ඩ සිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවතීයං වීභරති ජෙතවනෙ අනාරපිණ්ඩකසය ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන සාවතීයා අවිදුරෙ අඤ්ඤාතරඤ්ඤා පුගඤ්ඤා ආවසරපිණ්ඩො පඤ්ඤානො භොති. ඡංඛග්ගියා භික්ඛු පුඛ්ඛන්තභ සමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරං ආදය සාවතීයං පිණ්ඩාය පවිසිත්වා පිණ්ඩං අලුහමානා ආවසරං අගමංසු. මනුඤ්ඤා වීරඤ්ඤාපි හදන්තා ආගන්තා ති' සක්ඛවටං පරිවිසිංසු. අප ඛො ඡංඛග්ගියා භික්ඛු දුතියමපි දිවසං -පෙ- තතියමපි දිවසං පුඛ්ඛන්තභ සමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරං ආදය සාවතීයං පිණ්ඩාය පවිසිත්වා පිණ්ඩං අලුහමානා ආවසරං ගතත්වා භුඤ්ජිංසු. අප ඛො ඡංඛග්ගියානං භික්ඛුනං එතදභොසි. කිං මයං කරිංසාම ආරාමං ගන්තවා භියොයාපි ඉධෙව ආගන්තංඛං හවිසාසිති. තස්මෙව අනුවසිත්වා අනුවසිත්වා ආවසරපිණ්ඩං භුඤ්ජන්ති. තිත්තියා අපසසක්ඛාති. මනුඤ්ඤා උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාලෙත්ති; “කපං භි නාම සමණා සක්ඛපුත්තියා අනුවසිත්වා අනුවසිත්වා ආවසරපිණ්ඩං භුඤ්ජන්තා න ඉමෙසඤ්ඤෙව ආවසරපිණ්ඩො පඤ්ඤානො සංඛෙසඤ්ඤෙව ආවසරපිණ්ඩො පඤ්ඤානොති.

2. අයොසාසු ඛො භික්ඛු තෙසං මනුඤ්ඤානං උජ්ඣායන්තානං ඛියන්තානං විපාලෙත්තානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ට්ඨා -පෙ- තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාලෙත්ති; “කපං භි නාම ඡංඛග්ගියා භික්ඛු අනුවසිත්වා අනුවසිත්වා ආවසරපිණ්ඩං භුඤ්ජන්තාති”ති. -පෙ- සචං කිර තුලෙහ භික්ඛුවෙ අනුවසිත්වා අනුවසිත්වා ආවසරපිණ්ඩං භුඤ්ජාති? සචං භගවා. වීභරති බුද්ධො භගවා -පෙ- කපං භි නාම තුලෙහ මොසපුරියා අනුවසිත්වා අනුවසිත්වා ආවසරපිණ්ඩං භුඤ්ජන්තං තෙන. මොසපුරියා අපසසක්ඛානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දියෙය්‍යාප් :

“එකො ආවසරපිණ්ඩො භුඤ්ජිතඛෙඛො තතො වෙ උත්තරිං භුඤ්ජය්‍යා පාවිතතිය”න්ති

එවඤ්ඤා භගවතා භික්ඛුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤානං භොති.

1, මෙ ධී පදං නදියාතෙ 9099 ජට්ඨසඛිතිපිටකෙ.

ආවසරපිණ්ඩ ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජේතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි සැවැත් නුවර සමීපයෙහි එක්තරා ශ්‍රේණිකුලයක් විසින් ආවසරපිණ්ඩයක් (ආගන්තුක දනක්) තබන ලද්දේ වෙයි. සවග මහණහු පෙරවරුයෙහි හැඳ පෙර වැ පා සිවුරු ගෙන සැවැත් නුවර පිඬු පිණිස පිවිස පිඬු නො ලබන්නෝ දෙරදන්හලට ගියහ. මිනිස්සු බොහෝ කලෙකින් වහන්දෑ ආහසි සකසා වැළඳවූහ. එකල්හි වනාහි සවග මහණහු දෙවන දින ද...කෙවන දින ද පෙරවරුයෙහි හැඳ පෙරවැ පා සිවුරු ගෙන සැවැත් නුවර පිඬු පිණිස පිවිස පිඬු නො ලබන්නාහු ආවසරපිඬු හලට ගොස් වැළඳුහ. එකල්හි සවග මහණුන්හට මෙවැනි සිතෙක් විය. ආරාමයට ගොස් ඇපි කුමක් කරමෝ ද? හෙටත් මෙහි මැ ඉයයුතු යැ යි එහි මැ නිබඳ වැ වසමින් ආවසරපිඬු වළඳත්. තීර්ථකයෝ පහවැ යෙති. මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රීයයෝ එහි නිබඳ වැ වසමින් ආවසරපිඬු වැළඳුහු ද. මොවුනට මැ පමණක් ආවසර පිඬු තබන ලද්දේ නො වෙයි. සියලු දෙනාට මැ ආවසර පිඬු තබන ලද්දේ වෙයි.

2. භික්ෂුහු ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීර්තනී ශබ්දය) ඇසුහු මැ යි. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස්චවාහු...ඔහු ලාමක කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ නම් සවග මහණහු නිබඳ වැ වසමින් ආගන්තුක දන් වැළඳුහු ද?... සැබැඳ, මහණෙනි, තෙපි නිබඳ වැ වසමින් ආගන්තුක දන් වළඳුහු ද? සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු...කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙහි, නිබඳ වැ වසමින් ආගන්තුක දන් වැළඳුහු ද? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි... මෙසේ ද වනාහි මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

“එක් අවස්ථිඬුවෙක් වැළඳියයුතු ඉදින් එයින් මත්තෙහි වළඳන්නේ නම් පවිති වෙ” යයි

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

පාචිත්තියපාළි භික්ෂුවහඬෙනා

3. තෙන බො පන සමයෙන ආයඤා සාරිපුතෙනා කොසලෙසු ජනපදෙසු සාවඤ්ඤාං ගවජනො යෙන අඤ්ඤාතරො ආවසථො තෙනුපසංඛාතී. මනුස්සා චිරස්සාපි ථෙරො ආගතොති සංකාවං පරිච්ඡිංසු. අථ බො ආයඤාතො සාරිපුතස්ස භුතාඨස්ස ඛරො ආබාධො උපපජ්ඣි. නාසකඤ්ඤා තඬහා ආවසථා පසංකම්භං. අථ බො තෙ මනුස්සා දුතියමපි දිවසං ආයඤාතො සාරිපුතො එතදවොචු. අඤ්ඤාතො භුතොති. අථ බො ආයඤා සාරිපුතො භගවතා පටිකඤ්ඤාතො අනුච්ඡිකා අනුච්ඡිකා ආවසථාපිඤ්ඤාං භුඤ්ජන්තාති කුසලවිඤ්ඤාතො න පටිග්ගහෙයි. ජිනාතොතො අහෙයි. අථ බො ආයඤා සාරිපුතො සාවඤ්ඤාං ගතොති භික්ෂුතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙයි. භික්ෂු භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසු.

4. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පඤ්ඤාතො ධම්මං කථං කතා භික්ෂු ආමනොති “අනුරාතාති භික්ෂුවෙ ගිලානෙන භික්ෂුතො අනුච්ඡිකා අනුච්ඡිකා ආවසථාපිඤ්ඤාං භුඤ්ජන්තො”, එවඤ්ඤා පන භික්ෂුවෙ ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“අගිලානෙන භික්ෂුතො එකො ආවසථාපිඤ්ඤාං භුඤ්ජන්තො තෙනො වෙ උතරිං භුඤ්ජන්තො පාචිත්තිය”න්ති.

5. අගිලානො නාම: සංකොති තඬහා ආවසථා පසංකම්භං. ගිලානො නාම න සංකොති තඬහා ආවසථා පසංකම්භං.

ආවසථාපිඤ්ඤා නාම පඤ්ඤාතො භොජනානං අඤ්ඤාතරං භොජනං, සාලායං වා මණ්ඩපෙ වා රුක්ඛමුලෙ වා අපේක්ෂාකාසෙ වා අනොදිස්ස යාවදෙසො පඤ්ඤාතො භොති.

අගිලානෙන භික්ෂුතො යකිං භුඤ්ජන්තො¹ තෙනො වෙ උතරිං. භුඤ්ජන්තොති පතිගණනාති ආපනති දුක්ඛංසො අපේක්ෂාතො අපේක්ෂාතො ආපනති පාචිත්තියස්ස.

අගිලානො අගිලානසංකොති තතුතරිං ආවසථාපිඤ්ඤාං භුඤ්ජන්තො ආපනති පාචිත්තියස්ස. අගිලානො වෙමනිකො තතුතරිං ආවසථාපිඤ්ඤාං භුඤ්ජන්තො ආපනති පාචිත්තියස්ස අගිලානො ගිලානසංකොති තතුතරිං ආවසථාපිඤ්ඤාං භුඤ්ජන්තො ආපනති පාචිත්තියස්ස.

1. භුඤ්ජන්තො - මරණය.

3. එසමයෙහි වනාහි ආයුෂ්මත් සැරියුත් තෙරණුවෝ කොසොල් දැව්වෙහි සැවැතට යන්නාහු එක්තරා දෙරදන්හලකට එළැඹියහ. මිනිස්සු බොහෝ කලෙකින් තෙරුන් ආහසි සකසා වැළඳවූහ. එකල්හි වළඳා තිබූ ආයුෂ්මත් සැරියුත් තෙරුන්ට බලවත් රෝගයෙක් උපත. ඒ ආගන්තුක දන්හලින් බැහැර යන්නට නො හැකිවූහ. එකල්හි ඒ මිනිස්සු දෙවන දින ද ආයුෂ්මත් සැරියුත් තෙරුන්ට මෙය කීහු. ස්වාමීනි, වළඳනු මැනැවි. එකල්හි ආයුෂ්මත් සැරියුත් තෙරණුවෝ නිබඳ වූ වසමින් ආගන්තුකයන් වැළඳීම භාග්‍යවතුන් විසින් ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද්දි කුකුස්කරනුවෝ නො පිළිගත්හ. සුන්බන් ඇතියෝ වූහ. එකල්හි ආයුෂ්මත් සැරියුත් තෙරණුවෝ සැවැතට ගොස් හික්ෂුන්ට මෙකරුණ දන්වූහ. හික්ෂුහු භාග්‍යවත්හට මෙකරුණ දන්වූහ.

4. එකල්හි භාග්‍යවත් බුදුහු මෙකරුණෙහි ලා මෙඳවසරයෙහි ලා දහැමි කපා කොට මහණුන් ඇමතුහ:

මහණෙනි, ගිලන් මහණහු විසින් නිබඳ වූ වසමින් දෙරදන් වළඳන්නට අනුදන වදරමි.

මෙසේ ද වනාහි මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

“නො ගිලන් මහණහු විසින් එක් අවස් පිඩුවක් වැළඳිය යුතු ඉදින් එයින් මත්තෙහි වළඳන්නෙන් නම් පවිති වේ” යයි.

5. අභිලාන නම්: ඒ දෙරදන්හලින් බැහැර යන්නට හැකි වෙයි. ගිලාන නම්: ඒ දෙරදන්හලින් බැහැර යන්නට නො හැකි වෙයි.

ආවසර පිණික නම් පස්බොජුන් අතුරෙන් එක්තරා බොජුනක් හලෙකැ හෝ මඩුවෙකැ හෝ රුක්මුලෙකැ හෝ අබවස්හි හෝ නො උදෙසා කැමැතිතාක් තබන ලද්දේ වෙයි.

නො ගිලන් මහණහු විසින් එක්වරක් වැළඳිය යුතු, ඉදින් එයින් මත්තෙහි වළඳන්නෙන්ම යි පිළිගනී නම් දුකුලා ඇවැත් වේ. පරහලායෙහි පරිහලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

නො ගිලන් වූයේ නො ගිලන්සන් ඇතියේ එයින් මත්තෙහි අවස්පිඩුවක් වළඳා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. නො ගිලන් වූයේ වීමහි ඇතියේ එයින් මත්තෙහි අවස්පිඩුවක් වළඳා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. නො ගිලන් වූයේ ගිලන්සන් ඇතියේ එයින් මත්තෙහි අවස්පිඩුවක් වළඳා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

පාචිකියපාළි භික්ෂුවිභවෙතො

ගිලානො අගිලානසංඤ්ඤී ආපණ් දුක්ඛට්ඨස්ස. ගිලානො වෙමකිකො ආපණ් දුක්ඛට්ඨස්ස. ගිලානො ගිලානසංඤ්ඤී අනාපනති.

අනාපනති: ගිලානස්ස, අගිලානො සක්ඛි: භුඤ්ජති, ගව්ජනේතො වා ආගව්ජනේතො වා භුඤ්ජති, සාමිකා නිට්තේතනවා භොජේනති ඔදිස්ස පඤ්ඤනේතො භොති, න යාවදපො පඤ්ඤනේතො භොති, පඤ්ඤ භොජනානි ධපෙතො සබ්බත් අනාපණ් උමමනාකස්ස ආදිකමම්ඤ්ඤාති.

ආවසප්පිකො සික්ඛාපදං පටමං.

6. 4. 2.

ගණභොජන සික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති වෙථවනො කලඤ්ඤතිවාසෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන දෙවදත්තො පරිභීතලා-භසසනාරො සපරියො කුලෙසු විඤ්ඤාපෙතො විඤ්ඤාපෙතො භුඤ්ජති මනුසසා උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සකාසුත්තියා කුලෙසු විඤ්ඤාපෙතො විඤ්ඤාපෙතො භුඤ්ජස්සති, කසා සමපතං න මනාපං, කස්ස සාදු න රුට්ඨති”ති.

2. අපෙසාසුං ඛො භික්ෂු තෙසං මනුසසානං උජ්ඣායනානාං බියනානානං විපාවෙනානාං, යෙ තෙ භික්ෂු අපට්ඨපා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම දෙවදත්තො සපරියො කුලෙසු විඤ්ඤාපෙතො විඤ්ඤාපෙතො භුඤ්ජස්සති”ති. -පෙ- සව්ඨං කීර තං දෙවදත්ත, සපරියො කුලෙසු විඤ්ඤාපෙතො විඤ්ඤාපෙතො භුඤ්ජසීති. සව්ඨං භගවා, විහරති බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තං මොසපුරිස, සපරියො කුලෙසු විඤ්ඤාපෙතො විඤ්ඤාපෙතො භුඤ්ජස්සයි. තෙනං මොසපුරිස, අපසසනානං වා පසාදයා -පෙ- ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“ගණභොජන පාචිකිය”නති.

ඵව ඤ්ඤිදං භගවතා භික්ෂුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤනං භොති.

ගිලන්වූයේ නො ගිලන්සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. ගිලන් වූයේ වීමත් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. ගිලන් වූයේ ගිලන්සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

ගිලන්හට, නො ගිලන් වූ වරක් වළඳා නම්, යමින් හෝ එමින් හෝ වළඳා නම්, හිමියෝ නිමනා වළඳවත් නම්, (මහණුන්) උදෙසා තබන ලද්දේ නම්, කැමැතිකාක් තබන ලද්දේ නො වේ නම්, පස්බොජුන් තබා (හඹුකැවිලි ඇ) හැම වැළඳීමෙහි නම්, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකය හට ඇවැත් නැති.

පළමුවැනි ආවසංපිණ්ඩ ශික්ෂාපද යි.

6. 4. 2

ගණභෝජන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු රජගහ නුවර කලන්දක නිවාස නම් වූ වේච්චන අරමිහි වැඩූ වෙසෙති. එසමයෙහි පිරිනුණු ලාභසන්කාර ඇති දේවදත්ත කෙමේ පිරිස සමග කුලයන්හි චිනව චිනවා වළඳයි. මිහිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්: “කෙසේ නම් ගුමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ කුලයන්හි චිනව චිනවා වැළඳුනු ද? කවරක්හට මිහිර නො මැනැව් ද? කවරක්හට රසවත් දය නුරුස්නේ ද යි.

2. හික්ෂුහු ලාමක කොට සිතන, නුගුණ පවසන, දෙස් පතුරුවන, ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීර්ත්ති ශබ්දය) ඇසුහු යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවහු...ඔහු ලාමක කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්: කෙසේ නම් දෙවදත්ත කෙමේ පිරිස සමග කුලයන්හි චිනව චිනවා වැළඳී ද? ...සැබෑ ද, දේවදත්ත, තෙපි පිරිස සමග කුලයන්හි චිනව චිනවා වළඳවු ද? සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු ... හිස්පුරුෂය, කෙසේ නම් තෙපි පිරිස සමග කුලයන්හි චිනව චිනවා වැළඳුවහු ද? හිස් පුරුෂය! මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

“ගණබොජුතෙහි පවිති වෙ”යයි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් විසින් හික්ෂුන්ට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

පාචික්ෂ්‍යපාළි භික්ෂුවිහරෙයා

3. තෙත බො පන සමයෙන මනුස්සා ගිලානෙ භික්ෂු භික්ෂෙතන නිමනොනති. භික්ෂු කුසකුට්ඨායනා නාධිවාසෙනති, “පටික්ඛිත්තං භගවතා ගණභොජන”නති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. අප්ථං භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කපං කඤ්ඤා භික්ෂු ආමනොසි. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ගිලානෙන භික්ෂුනා ගණභොජනං භුංඤ්ඤං.” එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාප්ථ :

“ගණභොජනෙ අඤ්ඤත්‍ර සමයා පාචික්ඛියං, තඤ්ඤා සමයො; ගිලානසමයො, අයං තඤ්ඤා සමයො”ති.

එවඤ්ඤා භගවතා භික්ෂුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤානං භොති.

4. තෙත බො පන සමයෙන මනුස්සා වීචරදනසමයෙ සවීර-භන්තං පටියාදෙඤ්ඤා භික්ෂු නිමනොනති, “භොජෙඤ්ඤා වීචරෙනා අච්ඡාදෙඤ්ඤාමා”ති. භික්ෂු කුසකුට්ඨායනා නාධිවාසෙනති, “පටික්ඛිත්තං භගවතා ගණභොජන”නති. වීරං පටික්ඛිත්තං උපපජ්ජති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ වීචරදනසමයෙ ගණභොජනං භුංඤ්ඤං.” එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාප්ථ :

“ගණභොජනෙ අඤ්ඤත්‍ර සමයා පාචික්ඛියං, තඤ්ඤා සමයො; ගිලානසමයො වීචරදනසමයො, අයං තඤ්ඤා සමයො”ති.

එවඤ්ඤා භගවතා භික්ෂුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤානං භොති.

5. තෙත බො පන සමයෙන මනුස්සා වීචරකාරකෙ භික්ෂු භක්ෂෙතන නිමනොනති. භික්ෂු කුසකුට්ඨායනා නාධිවාසෙනති, පටික්ඛිත්තං භගවතා ගණභොජනනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. -පෙ- අනුජානාමි භික්ඛවෙ වීචරකාරසමයෙ ගණභොජනං භුංඤ්ඤං.” එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාප්ථ :

“ගණභොජනෙ අඤ්ඤත්‍ර සමයා පාචික්ඛියං, තඤ්ඤා සමයො; ගිලානසමයො වීචරදනසමයො වීචරකාරසමයො, අයං තඤ්ඤා සමයො”ති.

එවඤ්ඤා භගවතා භික්ෂුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤානං භොති.

3. එසමයෙහි මිනිස්සු ගිලන් මහණුන්ට බඩින් පවරත්. භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් විසින් ගණ බොජුන ප්‍රතික්ෂෙප කරන ලදු යි, කුකුස් කරන්නාහු නො ඉවසත්. භාග්‍යවතුන්හට මෙකරුණ දන්වූහ. එකල්හි භාග්‍යවත් බුදුහු මෙකරුණෙහි ලා මෙ අවසරයෙහි ලා දහැමි කථා කොට මහණුන් ඇමැතුහ. “මහණෙනි, ගිලන් මහණුහු විසින් ගණ බොජුන් වළඳන්නට අනුදනිමි” මෙසේ ද වනාහි මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසා:

“සුදුසු සමය තබා ගණබොජුනෙහි පවිති වෙ. එහි ලා මේ සුදුසු සමය යි, එනම්: ගිලන් සමයැ. එහි මේ සුදුසු සමය”යි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂුන්ට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

4. එසමයෙහි වනාහි මිනිස්සු සිවුරු දෙන සමයෙහි සිවුරු බතක් පිළියෙළ කොට වළඳවා සිවුරු දෙමහ යි භික්ෂුන් පවරත්. භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් විසින් ගණබොජුන ප්‍රතික්ෂෙප කරන ලදු යි කුකුස් කරමින් නො ඉවසත්. මද සිවුරෙක් උපදී. භාග්‍යවතුන්හට මෙකරුණ දන්වූහ... “මහණෙනි, සිවුරු දෙන සමයෙහි ගණබොජුන් වළඳන්නට අනුදනිමි”. හවද, මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසා:

“සුදුසු සමය තබා ගණබොජුනෙහි පවිති වෙ. එහි මේ සුදුසු සමය යි. ගිලන් සමයැ සිවුරු දෙනසමයැ, මේ එහි සුදුසු සමය”යි.

මෙසේත් මහණෙනි, භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂුන්ට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

5. එසමයෙහි මිනිස්සු සිවුරු කරන මහණුන් බඩින් පවරත්. භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් විසින් ගණබොජුන ප්‍රතික්ෂෙප කරන ලදු යි කුකුස් කරමින් නො ඉවසත්. භාග්‍යවතුන්හට මෙකරුණ දන්වූහ.... “මහණෙනි, සිවුරු කරන සමයෙහි ගණබොජුන් වළඳන්නට අනුදනිමි”. මහණෙනි, මේ සිකපදය තවද මෙසේ උදෙසා:

“සුදුසු සමය තබා ගණබොජුනෙහි පවිති වෙ. එහි මේ සුදුසු සමය යි. ගිලන්සමයැ, සිවුරු දෙනසමයැ, සිවුරු කරනසමයැ, මේ එහි සුදුසු සමය” යි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂුන්ට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

පාච්ඡන්ද්‍යපාළි භික්ෂුවහඬෙතා

6. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු මනුසෙසභි සද්ධිං අද්ධානං ගවජන්ඤී, අථ ඛො තෙ භික්ඛු තෙ මනුසෙස ඵතදවොචුං, මුහුතං ආවුසො ආගමෙථ පිණ්ඩාය වරිසාමා''ති, තෙ ඵවමාහංසු ඉධෙව හතෙන භුංඤ්ථාති. භික්ඛු කුකකුච්චායනා න පතිගණහනති පටික්ඛිත්තං හගවතා ගණභොජනනති, හගවතො ඵතමස්සං ආරොවෙසුං. -පෙ-
''අනුජානාමි භික්ඛවෙ අද්ධානගමනසමයෙ ගණභොජනං භුංඤ්ථං''. ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිසංඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

ගණභොජනෙ අඤ්ඤත්‍ර සමයා පාච්ඡන්ද්‍යං, තස්සායං සමයො: ගිලානසමයො වීචරදනසමයො වීචරකාරසමයො අද්ධානගමනසමයො. අයං තස්ස සමයොති,

ඵවඤ්චිදං හගවතා භික්ඛුනං සිසංඛාපදං පඤ්ඤානං භොති.

7. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු මනුසෙසභි සද්ධිං නාචාය ගවජනති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු තෙ මනුසෙස ඵතදවොචුං. ''මුහුතං ආවුසො තීරං උපතෙථ පිණ්ඩාය වරිසාමා''ති, තෙ ඵවමාහංසු ඉධෙව හතෙන භුංඤ්ථාති. භික්ඛු කුකකුච්චායනා නපතිගණහනති, පටික්ඛිත්තං හගවතා ගණභොජනනති හගවතො ඵතමස්සං ආරොවෙසුං. -පෙ-
''අනුජානාමි භික්ඛවෙ නාචාභිරුහනසමයෙ ගණභොජනං භුංඤ්ථං''. ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිසංඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.

''ගණභොජනෙ අඤ්ඤත්‍ර සමයා පාච්ඡන්ද්‍යං, තස්සායං සමයො: ගිලානසමයො වීචරදනසමයො වීචරකාරසමයො අද්ධානගමනසමයො නාචාභිරුහනසමයො, අයං තස්ස සමයො''ති.

ඵවඤ්චිදං හගවතා භික්ඛුනං සිසංඛාපදං පඤ්ඤානං භොති.

8. තෙන ඛො පන සමයෙන දිසාසු වත්තං චුස්වා භික්ඛු රාජගහං ආගවජනති, හගවනං දස්සනාය. මනුසෙසා නානාවෙරජ්ජකෙ භික්ඛු පසසිස්වා හොන්න නිමොන්නති. භික්ඛු කුකකුච්චායනා නාධිවාසෙසාති, පටික්ඛිත්තං හගවතා ගණභොජනනති. හගවතො ඵතමස්සං ආරොවෙසුං. -පෙ- ''අනුජානාමි භික්ඛවෙ මහාසමයෙ ගණභොජනං භුංඤ්ථං''. ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිසංඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

''ගණභොජනෙ අඤ්ඤත්‍ර සමයා පාච්ඡන්ද්‍යං, තස්සායං සමයො: ගිලානසමයො වීචරදනසමයො වීචරකාරසමයො අද්ධානගමනසමයො නාචාභිරුහනසමයො, මහාසමයො අයං තස්ස සමයො''ති.

ඵවඤ්චිදං හගවතා භික්ඛුනං සිසංඛාපදං පඤ්ඤානං භොති.

6. එසමයෙහි වනාහි භික්ෂුහු මිනිසුන් සමඟ අදන්මගට (දීර්ග මාර්ගයට) පැමිණෙත්. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු ඒ මිනිසුන්ට මෙය කීහ. ඇවැත්නි, මොහොතක් පොරොන්තුවටු, පිටු පිණිස හැසිරෙමු. ඔවුහු මෙසේ කීහ. ස්වාමීනි මෙහි මැ වළඳනු මැනැවි. භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වීසින් ගණනොපත් ප්‍රතික්ෂෙප කරන ලදු යි කුකුස් කරන්නාහු නො පිළිගනිත්. භාග්‍යවතුන්හට මෙකරුණ දන්වූහ...“මහණෙනි, අදන් මගට පිළිපත් සමයෙහි ගණනොපත් වළඳන්නට අනුදනිමි”. තවද මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“සුදුසු සමය තබා ගණනොපත්තෙහි පවිත් වෙ. එහි මේ සුදුසු සමය යි. ගිලන් සමයැ, සිවුරු දෙන සමයැ, සිවුරු කරන සමයැ, අදන් මගට පිළිපත් සමයැ. මේ එහි සුදුසු සමය”යි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් වීසින් භික්ෂුන්ට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

7. එසමයෙහි භික්ෂුහු මිනිසුන් සමඟ නැවෙත් යෙති. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු ඒ මිනිසුන්ට මෙය කීහ. “ඇවැත්නි, මොහොතක් නැව නොටට පවුණුවටු.” පිටු පිණිස හැසිරෙන්නෙමු. ඔවුහු මෙසේ කීහ. ස්වාමීනි, මෙහි මැ වළඳනු මැනැවි. භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වීසින් ගණනොපත් ප්‍රතික්ෂෙප කරන ලදු යි කුකුස් කරන්නාහු නො පිළිගනිත්. භාග්‍යවතුන්හට මෙකරුණ දන්වූහ....“මහණෙනි, නැව නගින සමයෙහි ගණනොපත් වළඳන්නට අනුදනිමි.” මහණෙනි, තවද මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“සුදුසු සමය තබා ගණනොපත්තෙහි පවිත් වෙ. එහි මේ සුදුසු සමය යි ගිලන් සමයැ, සිවුරු දෙන සමයැ, සිවුරු කරන සමයැ, අදන්මගට පිළිපත්සමයැ, නැව නගිනසමයැ, මේ එහි සුදුසු සමය”යි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් වීසින් භික්ෂුන්ට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

8. එසමයෙහි දිශාවන්හි වස් වැස නිමවූ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් දකිමට රජගහ නුවරට පැමිණෙත්. මිනිස්සු නොයෙක් අන් රටවල මහණුන් දක බිතින් පවරත්. භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වීසින් ගණනොපත් ප්‍රතික්ෂෙප කරන ලදු යි කුකුස්කරනුවෝ නො ඉවසත්. තෙල කරුණ භාග්‍යවතුන්හට දන්වූහ...“මහණෙනි, මහාසමයෙහි ගණනොපත් වළඳන්නට අනුදනිමි”. මහණෙනි, මේ සිකපදය තවද මෙසේ උදෙසවු.

“සුදුසුසමය තබා ගණනොපත්තෙහි පවිත් වෙ. එහි මේ සුදුසු සමය යැ, ගිලන්සමය යැ, සිවුරු දෙන සමය යැ, සිවුරු කරන සමය යැ, අදන් මගට පිළිපත් සමය යැ නැව නගින සමය යැ, මහාසමය යැ, මේ එහි සුදුසු සමය”යි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් වීසින් භික්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

පාච්ඡන්දියපාළි භික්ෂුවහඬෙහා

9. තෙන තබා පන සමයෙන් රණසෑරා මාගධසීය සෙනියසීය බිබිසාරයා ඥාතිසාලොභිතො ආච්චකෙසු පබ්බජිතො භොති. අථ බො සො ආච්චකො යෙන රාජා මාගධො සෙනියො බිබිසාරො තෙනුපසඬාමී උපසඬාමීථා රාජානං මාගධං සෙනියං බිබිසාරං එතදවොච: “ඉට්ඨාමහං මහාරාජ සබ්බපාසණ්ඩකඤ්ඤා කාතුනාහි”. සචෙ බො ඤාමි හතොතා බුද්ධපට්ඨං භික්ඛුසඬාං පඨමං භොජෙය්‍යාසි, එවං කරෙය්‍යාසි”ති. අථ බො සො ආච්චකො භික්ඛුනං සනතිකෙ දුතං පාහෙයි: අධිවාසෙනතු මෙ භික්ඛු ස්වාත්තාය හත්තනාහි. භික්ඛු කුක්කුච්චායනොනා නාධිවාසෙනාහි, පටිකඛිනං හගචතා ගණභොජනනාහි. අථ බො සො ආච්චකො යෙන හගචා තෙනුපසඬාමී, උපසඬාමීථා හගචතා සද්ධිං සලෙච්චාදි, සලෙච්චාදනියං කථං සාරාණියං වීතිසාරෙඤ්ඤා එකමනං අට්ඨාසි. එකමනං ධීතො බො සො ආච්චකො හගචනං එතදවොච: “හවමයි ගොතමො පබ්බජිතො අහමයි පබ්බජිතො, අරහති පබ්බජිතො පබ්බජිතස්ස පිණ්ඩං පටිග්ගහෙතුං, අධිවාසෙතු මෙ හවං ගොතමො ස්වාත්තාය හත්තං සද්ධිං භික්ඛුසඬානාහි”ති අධිවාසෙයි හගචා තුණ්හිභාවෙන. අථ බො සො ආච්චකො හගචතො අධිවාසනං විදිථා පසකාමී. අථ බො හගචා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධමමි. කථං කථා භික්ඛු ආමනොසි, “අනුජානාමි භික්ඛුවෙ සමණ-හත්තසමයෙ ගණභොජනං භුඤ්ඤං” එවංඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“ගණනොපතෙ අක්කැනු සමයා පාවිතියං, තත්ථායං සමයො
 ගිලානසමයො විවරදානසමයො විවරකාරසමයො අභ්‍යානගමනසමයො
 නාවාහිරුහනසමයො මහාසමයො සමණහත්තසමයො, අයං තත්ථ
 සමයො”ති.

10. ගණභෞජනං නාම: යස්ථ චිත්තාරො හික්ඛු පඤ්චිත්තං භෞජනානං අඤ්ඤාතරෙන භෞජනෙන ත්‍රිමිත්තිතා භුඤ්ජන්ති, එතං ගණභෞජනං නාමි. අඤ්ඤාත්‍රසමයාති: යිපෙතො සමයං.

ශ්‍රී ලාන්සමයෝ නාම: අන්තමයෝ පාද්‍යි ඵාලිතා¹ හොණ්ති
 ශ්‍රී ලාන්සමයෝති භුඤ්ඤිතඛං. වීථරද්‍යාසමයෝ නාම: අන්තතෙ කඨිනෝ²
 ව්‍යසානසාස පච්ඡිමො මායො. අන්තෙ කඨිනෙ පඤ්චමාසා වීථරද්‍යා-
 සමයෝති භුඤ්ඤිතඛං. වීථරකාරසමයෝ නාම: වීථරෙ කඨිරමානෙ
 වීථරකාරසමයෝති භුඤ්ඤිතඛං. අද්ධානගමනසමයෝ නාම අද්ධයොජනං
 ගච්ඡිසාසාමිති භුඤ්ඤිතඛං, ගච්ඡන්තොන භුඤ්ඤිතඛං, ගතොන භුඤ්ඤිතඛං.

1. ପ୍ରଶ୍ନ-ଉତ୍ତର.

2. නවීන-මිඡය.

9. එසමයෙහි වනාහි මගධේශ්වර ශ්‍රේණිය බිම්බිසාර රජුගේ සහලේ නැයෙක් ආජීවකයන් කෙරෙහි පැවිදි වූයේ වෙයි. එකල්හි ඒ ආජීවක තෙමේ මගධේශ්වර ශ්‍රේණිය බිම්බිසාර රජු වෙතැ එළැඹියේ යැ. එළැඹූ මගධේශ්වර ශ්‍රේණිය බිම්බිසාර රජුට මෙය කී යැ. ඔහුරජ, සර්වපාෂණ්ඩික බතක් කොට දෙන්නට මම කැමැත්තෙමි. ඉදින් වනාහි ස්වාමීනි, ඔබ පළමු වැ බුදු පාමොක් බික්සහන වළඳවත් නම් එසේ කරනු මැනැවි. එකල්හි ඒ ආජීවක තෙමේ භික්ෂුන්ගේ සමීපයට දූතයකු යැවී ය. “භික්ෂුහු මාගේ බත හෙට දවසට ඉවසත්වා” යි. භික්ෂුහු ගණබොජුන් භාග්‍යවතුන් විසින් ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද යි කුකුළු කරනුයේ නො ඉවසත්. එකල්හි ඒ ආජීවක තෙමේ භාග්‍යවතුන් වෙතැ එළැඹියේ යැ. එළැඹූ භාග්‍යවතුන් සමඟ සතුටු විය. සතුටු විය යුතු සිහි කටයුතු කරා කොට නිමවා එකත්පසෙකැ සිටියේ යැ. එකත් පසෙකැ සිටි ඒ ආජීවකයා භාග්‍යවතුන්ගට මෙය කී යැ. හවත් ගොයුම්හු ද පැවිදි කෙනෙකි. මම ද, පැවිද්දෙකිමි. පැවිද්දෙක් පැවිද්දකු ගේ පිටු පිළිගන්නට සුදුසු වෙයි. හවත් ගොයුම්හු භික්ෂුසංඝයා සමඟ මාගේ බත හෙට දවසට ඉවසත්වා! භාග්‍යවත්හු තුෂ්ණිමිභාවයෙන් ඉවසුහු. එකල්හි ඒ ආජීවකයා භාග්‍යවතුන්ගේ ඉවසීම දැනැ පිටත් වැ ගියේ යි. ඉක්බිති භාග්‍යවත්හු මෙකරුණෙහි ලා මෙ අවසරයෙහි ලා දැහැමි කරා කොට මහණුන් ඇමැතුහු: “මහණෙනි, මහණබත්සමයෙහි ගණබොජුන් වළඳන්නට අනුදනිමි” තවද මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“සුදුසු සමය තබා ගණබොජුනෙහි පවිති වෙ. එහි මේ සුදුසු සමය වෙයි ගිලන් සමය යැ සිවුරු දෙන සමය යැ සිවුරු කරන සමය යැ අදන්මගට පිළිපත් සමය යැ නැව නඟින සමය යැ මහාසමය යැ මහණබත් සමය යැ, මේ එහි සුදුසු සමය යි.

10. ගණභෝජන නම්: යම් තැනෙකැ භික්ෂුහු සතර දෙනෙක් පස් බොජුන් අතුරෙන් එක්තරා බොජුනෙකින් නිමැකුම් ලදුවෝ වළඳත්. මේ ගණ භෝජන නම් වේ. අඤ්ඤත්‍රයමයා: සුදුසුසමය තබා.

ගිලානසමය නම්: යටත් පිරිසෙයින් පාදයෝ පැළඹුනු වෙන් නම් ගිලන්සමය යැයි වැළඳිය යුතු යි. විවරදානසමය නම්: කෙළින් සිවුරු නො අතුළු කල්හි වැසිකල් පිළිබැඳි පැසුරමය ද, කෙළින් සිවුරු අතුළු කල්හි පස්මය ද සිවුරු දෙන සමය යැයි වැළඳිය යුතු යි. විවරකාරසමය නම්: සිවුරක් කරනු ලබන කල්හි සිවුරු කරන සමය යැයි වැළඳිය යුතු යි. අද්ධානගමනසමය නම්: අඩි යොදාගත් යන්නෙමි යි වැළඳිය යුතු, යන්නහු විසින් වැළඳිය යුතු, ගියහු විසින් වැළඳිය යුතු යි.

පාචිත්තයපාළි භික්ෂුවිභවෙයා

නාමාභිරුහනසමයො නාම: නාවං අභිරුහිස්සාමීති භුඤ්ජිතංඛං. ආරුළෙහන භුඤ්ජිතංඛං, ඔරුළෙහන භුඤ්ජිතංඛං. මහාසමයො නාම: යත්ථ චෙ තයො භික්ෂු පිණ්ඩාය වරිත්වා යාපෙහති, චතුසෝ ආගතෙ න යාපෙහති, මහාසමයොති භුඤ්ජිතංඛං. සමණහත්තසමයො නාම: යො කොථි පරිබ්බාජකසමාපනො හත්තං කරොති සමණහත්තසමයොති භුඤ්ජිතංඛං.

අඤ්ඤත්‍ර සමයා භුඤ්ජිස්සාමීති පතිගණහාති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අපේක්ෂාහාරෙ අපේක්ෂාහාරෙ ආපත්ති පාචිත්තයස්ස. ගණහොජනෙ ගණහොජනසඤ්ඤා අඤ්ඤත්‍ර සමයා භුඤ්ජිති ආපත්ති පාචිත්තයස්ස. ගණහොජනෙ චෙමතිකො අඤ්ඤත්‍ර සමයා භුඤ්ජිති ආපත්ති පාචිත්තයස්ස. ගණහොජනෙ න ගණහොජනසඤ්ඤා අඤ්ඤත්‍ර සමයා භුඤ්ජිති ආපත්ති පාචිත්තයස්ස. න ගණහොජනෙ ගණහොජනසඤ්ඤා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස, න ගණහොජනෙ චෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. න ගණහොජනෙ න ගණහොජනසඤ්ඤා අනාපත්ති.

අනාපත්ති: සමයෙ දො තයො එකතො භුඤ්ජන්ති පිණ්ඩාය වරිත්වා එකතො සන්තිපතිත්වා භුඤ්ජන්ති නිවර්තනෙ සලාකහනෙ, පක්ඛිකෙ, උපොසථිකෙ, පාටිපදිකෙ,¹ පඤ්ඤා හොජනාති යාපෙත්වා සබ්බත්ථ අනාපත්ති උලෙක්ඛකස්ස ආදිකමිතිස්සාති.

ගණහොජනසික්ඛාපදං දුතියං

6.4.3

පරමපරහොජන සික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා වෙසාලියං වීහරති මහාවතෙ කුටාගාරසාලායං. තෙන ඛො පන සමයෙන වෙසාලියං පඤ්ඤානං හත්තානං හත්තපටිපාටි අට්ඨිතා¹ හොති. අට්ඨ ඛො අඤ්ඤාතරස්ස දළිග්ගස්ස කමමකරස්ස² එතදහොසි: “න ඛො ඉදං ඔරකං භවිස්සති, යථා ඉමෙ³ මනුස්සා සකකචං හත්තං කරොන්ති, යනත්තාහමිසි හත්තං කරෙයාන්ති.” අට්ඨ ඛො යො දළිද්දෙ කමමකරො යෙන කිරිපතිකො තෙනුපසංඛතී. උපසංඛතීත්වා තං කිරිපතිකං එතදවොච:

1. නිවර්තනං සලාකහත්තං පක්ඛිකං උපොසථිකං පාටිපදිකං-මජ්ඣං.

2. අට්ඨිට්ඨිතා-මජ්ඣං.

3. කමමකාරස්ස-මජ්ඣං.

4. යට්ඨිමෙ-මජ්ඣං.

නාමාභිරුහනයමය නම: නැවට නඟින්නෙමිසි වැළඳිය යුතු, නැවට නැගුණු විසින් වැළඳිය යුතු, නැවෙත් බටහු විසින් වැළඳිය යුතු යි.

මහාසමය නම: යම් තැනෙකැ දෙතුන් භික්ෂු කෙනෙක් පිටු පිණිස හැසිර යැපෙද්ද, සතර වැන්නකු ආ කල්හි නො යැපෙද්ද, මහාසමය යැයි වැළඳිය යුතු යි. සමණභත්තසමය නම: පැවිදිබවට පැමිණි යම් කිසිවෙක් බතක් කරා නම් මහණභත්තසමය යැයි වැළඳිය යුතු යි.

සුදුසුසමය තබා වළඳන්නෙමි යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරගලායෙහි පරගලායෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි. ගණබොජු-නෙහි ගණබොජුන්සන් ඇතියේ සුදුසු සමය තබා වළඳා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. ගණබොජුනෙහි විමති ඇතියේ සුදුසු සමය තබා වළඳා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. ගණබොජුනෙහි නො ගණ බොජුන්සන් ඇතියේ සුදුසු සමය තබා වළඳා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. නො ගණ බොජුනෙහි ගණබොජුන්සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො ගණ බොජු-නෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො ගණ බොජුනෙහි නො ගණ බොජුන් සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

සුදුසු සමයෙහි දෙතුන් දෙනෙක් එක් වැ වළඳත් නම්, පිටු පිණිස හැසිර එක් රැස් වැ වළඳත් නම්, නිතිබත්හි, ලහබත්හි, අඩමස්බත්හි, පොහොබත්හි, පැළවියබත්හි, පස් බොජුන් තබා (හමු කැවිලි ඇ) හැම වැළඳීමෙහි ඇවැත් නැති, උම්මත්තකහට ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

ගණභෝජන ශික්ෂාපද යි

6.4.3

පරම්පරාගෝඡන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු විසල්පුර මහවෙතෙහි කුළාරහල්හි වැඩැ වෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි විසල්පුර පිණිබත්වලින් බත්පිළි-වෙළෙක් තබන ලද්දේ වෙයි. එකල්හි එක්තරා දිළිඳු කම්කරුවකුහට මෙ සිත විය: “යම් සේ මේ මිනිස්සු සකසා බත් තැබීම කෙරෙද්ද, මේ නම් ලමුවැඩෙක් නො වේ මැ යි, යම් හෙයකින් මමද බතක් කරන්නෙමි නම් ඉතා යෙහෙකැ”යි. එකල්හි ඒ දිළිඳු කම්කරුවා කිරපතිකයා වෙත එළැඹියේ යැ. එළැඹූ ඒ කිරපතිකයා හට මෙය කී යැ:

“ඉච්ඡාමහං අයාපුතන, බුද්ධ පමුඛස්ස භික්ඛුසංඝස්ස හත්තං කාතුං, දෙභි මෙ චේතනන්ති”. යොපි ඛො කිරපතීකො සද්දො හොති පසනෙතා. අථ ඛො යො කිරපතීකො තස්ස දළිද්දස්ස කම්මකරස්ස අබ්බාතිරෙකං¹ චේතනං අද්ධි. අථ ඛො යො දළිද්දෙ කම්මකරො යෙන හගවා තෙනුපසංඛාමී, උපසංඛාමීත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසිනෙතා ඛො යො දළිද්දෙ කම්මකරො හගවන්තං එතදවොච; “අධිවාසෙතු මෙ හන්තෙ හගවා ඤාතනාය හත්තං සද්ධිං භික්ඛුසංඝෙනා”ති. මහා ඛො ආචුසො භික්ඛුසංඝො ජානාහීති හොතු හන්තෙ² මහාභික්ඛුසංඝො, බහු මෙ බද්දො පටියන්තා බද්දර්මස්සනපයා³ පරිපූර්ස්සන්තිති. අධිවාසෙසි හගවා තුණ්හිභාවෙන. අථ ඛො යො දළිද්දො කම්මකරො හගවන්තො අධිවාසනං විදිත්වා උට්ඨායාසනා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදකඛිණං කත්වා පකකාමී.

2. අසෙසාස්ස ඛො භික්ඛු දළිද්දෙන කිර කම්මකරෙන ඤාතනාය බුද්ධපමුඛො භික්ඛුසංඝො නිමන්තිතො, බද්දර්මස්සනපයා පරිපූර්ස්සන්තිති. තෙ කාලසෙසව පිණ්ඩාය වරිත්වා භුඤ්ජිංසු. අසෙසාස්ස ඛො මනුස්සා දළිද්දෙන කිර කම්මකරෙන බුද්ධපමුඛො භික්ඛුසංඝො නිමන්තිතොති. තෙ දළිද්දස්ස කම්මකරස්ස පහුතං බාදනීයං භොජනීයං අභිභරිංසු.

3. අථ ඛො යො දළිද්දො කම්මකරො තස්සා රක්ඛයා අවටියෙන පතීතං බාදනීයං භොජනීයං පටියාදුපෙත්වා හගවන්තො කාලං ආරොවාපෙසි. කාලො හන්තෙ නිට්ඨිතං හත්තන්ති. අථ ඛො හගවා පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙත්වා පක්ඛට්ඨරමාදය යෙන තස්ස දළිද්දස්ස කම්මකරස්ස නිවෙසනං තෙනුපසංඛාමී, උපසංඛාමීත්වා පඤ්ඤානෙතො ආයතෙ නිසීදි. සද්ධිං භික්ඛුසංඝෙන. අථ ඛො යො දළිද්දො කම්මකරො හත්තග්ගෙ භික්ඛු පරිවිසති. භික්ඛු එවමාහංසු: “ථොකං ආචුසො දෙභි, ථොකං ආචුසො දෙභි”ති. මා ඛො තුලෙහ හන්තෙ අයං දළිද්දො කම්මකරොති ථොකං-ථොකං⁴ පටිගණ්හිත්ව, පහුතං මෙ බාදනීයං භොජනීයං පටියන්තං පටිග්ගණ්හාථ හන්තෙ යාවදත්තන්ති. න ඛො මයං ආචුසො එතං කාරණං ථොකං ථොකං පටිග්ගණ්හාම අපි ව මයං කාලසෙසව පිණ්ඩාය වරිත්වා භුඤ්ජිමහා, තෙන මයං ථොකං ථොකං පටිග්ගණ්හාමාති. අථ ඛො යො දළිද්දො කම්මකරො උජ්ඣායති වීයති විපාවෙති: “කථං හි නාම හදන්තා මයා නිමන්තිතා අඤ්ඤානු භුඤ්ජිස්සන්ති, න වාහං පටිබලො යාවදත්වා දුතුන්ති. අසෙසාස්ස ඛො භික්ඛු තස්ස දළිද්දස්ස කම්මකරස්ස උජ්ඣායන්තස්ස වීයන්තස්ස විපාවෙන්තස්ස.

1. අභිරෙක-සායා

2. හොතු-මෙ-හන්තෙ-මජ්ඣ;

3. පෙය්‍යා-මජ්ඣ.

4. ථොකං ථොකං-මජ්ඣ;

“භිමි පුත, මම බුදුපාමොක් බික්සහනට බතක් කරන්නට කැමැත්තෙමි, මාගේ වැටුප් දෙනුමැනැවැ”යි. ඒ කිරපතිකයා ද සැදහැනියේ පහන් වූයේ වෙයි. එකල්හි ඒ කිරපතිකයා ඒ දිළිඳු කම්කරුවාහට අතිරේක දීමනා සහිත වැටුප දින. ඉක්බිති ඒ දිළිඳු කම්කරුවා භාග්‍යවතුන් වෙතැ එළැඹී යේ යැ. එළැඹ භාග්‍යවතුන් සකසා වැද එකක් පසෙකැ හුන්නේ යැ. එකක් පසෙකැ හුන්නා වූ ඒ දිළිඳු කම්කරුවා භාග්‍යවතුන් හට මෙය කී යැ: “ස්වාමීනි භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මාගේ බත සෙට දවසට බික්සහන සමඟ ඉවසනසේක්ව”යි. ඇවැත, බික්සහන බොහෝ යැ, (පමණ) දනුව යි. ස්වාමීනි, භික්ෂුසංඝයා බොහෝ වේවා, මා විසින් බොහෝ ධෙබර පිළියෙළ කරන ලදහ. ධෙබරමුසු අහරින් පින්වත් භිමිවරු පිනා යෙක්ව යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂ්ණිමිභාවයෙන් ඉවසා වදළසේකැ. එකල්හි ඒ දිළිඳු කම්කරුවා භාග්‍යවතුන්ගේ ඉවසීම දැනූ අස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් සකසා වැද පැදකුණු කොට නික්මැ ගියේ යි.

2. ඒ දිළිඳු කම්කරුවා විසින් ධෙබරමුසු අහරින් වත් ආයාථයෝ පිනායෙක්වා’යි හෙට දවසට බුදුපාමොක් බික්සහන නිමනන ලදු යි භික්ෂුහු ඇසුහු. ඔවුහු කල්තබා මැ පිඩු පිණිස හැසිර වැළඳුහ. මිනිස්සු දිළිඳු කම්කරුවා විසින් බුදුපාමොක් බික්සහන නිමනන ලදු යි ඇසුහු යි. ඔවුහු බොහෝ කැ යුතු බිදිය යුතු දය ඒ දිළිඳු කම්කරුවා වෙතැ එළවුහ.

3. එකල්හි ඒ දිළිඳු කම්කරුවා ඒ රැය ඇවැමෙන් පිණි කැවිලි බොජුන් පිළියෙළ කොට භාග්‍යවතුන්හට කල් දන්වා යැවී ය. ස්වාමීනි, මේ කාලය යි, බත් නිමියේ යි. එකල්හි භාග්‍යවත්හු පෙරවරුයෙහි හැඳ පෙරවැ පා සිවුරු ගෙන ඒ දිළිඳු කම්කරුවාගේ නිවසට එළඹියහ. එළැඹූ පනවන ලද අසුනෙහි භික්ෂුසංඝයා සමඟ වැඩ හුන්හ. එකල්හි ඒ දිළිඳු කම්කරුවා හක්කාග්‍රයෙහි භික්ෂුන් වළඳවයි. භික්ෂුහු මෙසේ කීහ. ඇවැත, මඳක් දෙව, ඇවැත මඳක් දෙව. ස්වාමීනි, මුඛවහන්සේලා මේ දිළිඳු කම්කරුවෙකැයි මඳ මඳ කොට නො පිළිගනු මැනැවි. මා විසින් බොහෝ කැවිලි බොජුන් අහර පිළියෙළ කරන ලදි. ස්වාමීනි, කැමැතිනාක් පිළිගනු මැනැවි. ඇවැත, ඇපි මෙකරුණින් මඳ මඳ කොට නො පිළිගනුමහ. තවද ඇපි කල්තබා මැ පිඩු පිණිස හැසිර වැළඳුමහ. එහෙයින් ඇපි මඳ මඳ පිළිගනුමහ. එකල්හි ඒ දිළිඳු කම්කරුවා ලමු කොට සිතයි, නුගුණ පවසයි, දෙස් පතුරුවයි. කෙසේ නම් වහන්දෑ මා විසින් නිමනන ලද්දහු අන් තැනෙක වැළඳුහු ද? මම ද කැමැතිනාක් දීමට සමර්ථ නො වෙමි ද? භික්ෂුහු ලමු කොට සිතන, නුගුණ පවසන, දෙස් පතුරුවන ඒ දිළිඳු කම්කරුවා ගේ (අකීර්තනි ශබ්දය) ඇසුහු යි.

පාචිත්තියපාළි භික්ඛු විභංගො

4. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨා -පෙ- තෙ උප්පායනති වියනති විපාවෙනති. “කථං හි නාම භික්ඛු අක්ඛෙත්ත නිමනතිතා අක්ඛෙත්ත භුක්ඛිසසනති”ති -පෙ-සචං කිර භික්ඛවෙ භික්ඛු අක්ඛෙත්ත නිමනතිතා අක්ඛෙත්ත භුක්ඛිසසනති? සචං හගවා විගරහි බුද්ධො හගවා -පෙ- කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොසපුරියා අක්ඛෙත්ත නිමනතිතා අක්ඛෙත්ත භුක්ඛිසසනති. තෙනං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවක්ඛි පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“පරමපරභොජනෙ පාචිත්තිය”නති.

එවක්ඛිදං හගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පක්ඛෙත්තං භොති.

5. තෙන ඛො පන සමයෙන අක්ඛෙත්තරො භික්ඛු ගිලානො භොති අක්ඛෙත්තරො භික්ඛු පිණ්ඩපාතං ආදය යෙන සො භික්ඛු තෙනුපසඩ්ධම්, උපසඩ්ධම්ඤා නං භික්ඛුං එතදවොච: “භුක්ඛිසසනති”ති. අලං ආවුසො අත්ථි මෙ හත්තපච්චාසාති තස්ස භික්ඛුනො පිණ්ඩපාතො උසසුරො ආහරිසිත්ථ. සො භික්ඛු න විහරුපං භුක්ඛි හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්ති: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානෙන භික්ඛුනා පරමපරභොජනං භුක්ඛිත්තුං”. එවක්ඛි පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“පරමපරභොජනෙ අක්ඛෙත්ත සමයා පාචිත්තියං, තස්සායං සමයො ගිලානසමයො අයං තත්ථ සමයො”ති.

එවක්ඛිදං හගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පක්ඛෙත්තං භොති.

6. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුසස්සා විවරදනසමයෙ සච්චරහත්තං* පට්ඨාදෙත්වා භික්ඛු නිමනෙත්තනති: “භොජෙත්වා විවරෙන අවජාදෙස්සාමා”ති භික්ඛු කුකකුළියායනා නාධිවාසෙත්ති “පට්ඨකඛිත්තං හගවතා පරමපරභොජනනති” විවරං පරිත්තං උපපජ්ජති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ විවරදනසමයෙ පරමපරභොජනං භුක්ඛිත්තුං” එවක්ඛි පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“පරමපරභොජනෙ අක්ඛෙත්ත සමයා පාචිත්තියං, තස්සායං සමයො ගිලානසමයො විවරදනසමයො අයං තත්ථ සමයො”ති.

එවක්ඛිදං හගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පක්ඛෙත්තං භොති.

1. උසසුරෙන (කපරි)
2. විවරහත්ත: සිමුච්ඡි සිමුච්ඡි
3. පට්ඨාදෙත්වා-සිමුච්ඡි සිමුච්ඡි

4. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස්වුවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් භික්ෂුහු අත්තැනෙකැ නිමනන ලද්දහු අත් තැනෙකැ වැළැඳුනු ද?...සැබැ ද මහණෙනි, භික්ෂුහු අත්තැනෙකැ නිමනන ලද්දහු අත් තැනෙකැ වළඳද්ද? සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු...කෙසේ නම් මහණෙනි, ඒ හිස් පුරුෂයෝ අත් තැනෙකැ නිමනන ලද්දහු අත් තැනෙකැ වැළඳුනු ද? මහණෙනි, මෙය අප්‍රයත්නයන් ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි... මහණෙනි, මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසා:

“පරම්පරා ගෝචාරයෙහි පවිති වේ” ය යි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂුන්ට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

5. එසමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන්වූයේ වෙයි. එක්තරා මහණෙක් පිණ්ඩපාතය ගෙන ඒ භික්ෂු යම් තැනෙක ද එතැනට එළැඹියේ යි, එළැඹූ ඒ මහණෙහිට මෙය කිය: ඇවැත් වළඳන්න, කම් නැත ඇවැත්, මා විසින් ඉවසු බතෙක් ඇත. ඒ භික්ෂුහුගේ පිණ්ඩපාතය ඉතා දවැලෙහි ගෙනෙනු ලැබීය. ඒ භික්ෂු තෙමේ සිත්සේ නො දැළැඳී යැ. භාග්‍යවතුන්හිට මෙකරුණ දන්වූහ. එකල්හි භාග්‍යවත්හු මෙකරුණෙහි ලා මෙආවසරයෙහි ලා දැනුම් කපා කොට මහණුන් ඇමතුහ: “මහණෙනි, ගිලන්මහණහු විසින් පරම්පරාගෝචාරය වළඳන්නට අනුදැනීම” මහණෙනි, තවද මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසා:

“සුදුසු සමය තබා පරම්පරා ගෝචාරයෙහි පවිති වේ. එහි මේ සුදුසු සමය යි: ගිලන්සමය යැ එහි මේ සුදුසු සමය යි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂුන්ට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

6. එසමයෙහි මිනිස්සු සිවුරු දෙන සමයෙහි සිවුරුබතක් පිළියෙළ කොට වළඳවා සිවුරු දෙමහ යි භික්ෂුන්හිට නිමනත්. භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් විසින් පරම්පරාගෝචාරය ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද්දේ කුකුළු කරනුවෝ නො ඉවසත්. මද සිවුරෙක් උපදී. භාග්‍යවතුන්හිට මෙකරුණ දන්වූහ... “මහණෙනි, සිවුරු දෙනසමයෙහි පරම්පරාගෝචාරය වළඳන්නට අනුදැනීම.”

මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසා:

“සුදුසු සමය තබා පරම්පරා ගෝචාරයෙහි පවිති වේ. එහි මේ සුදුසු සමය යි: ගිලන් සමය යැ, සිවුරු දෙනසමය යැ, මෙහි ඒ සුදුසු සමය යි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂුන්ට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

පාචික්‍යපාළි භික්‍ෂුවිභවෙනා

7. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා විවරකාරකෙ භික්‍ෂු භතෙන නිමිතෙනති. භික්‍ෂු කුකකුල්වායනා නාධිවාසෙනති “පටිකඛිත්තං භගවතා පරමපරභොජන”කභී. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. -පෙ- “අනුජානාමි භික්‍ෂුවෙ විවරකාරසමයෙ පරමපරභොජනං භුඤ්ජිතුං” එවඤ්ඤා පන භික්‍ෂුවෙ ඉමං සිඤ්ඤාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“පරමපරභොජනෙ අඤ්ඤත්‍ර සමයා පාචික්‍යං, තඤ්ඤාං සමයො ගිලානසමයො විවරදනසමයො විවරකාරසමයො අයං තඤ්ඤාං සමයො”ති.

එවඤ්ඤාදිං භගවතා භික්‍ෂුනං සිඤ්ඤාපදං පඤ්ඤානං භොති.

8. අථ ඛො භගවා පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙතො පත්තවිවරමාදය ආයසමනා ආනන්දෙන පච්ඡාසමණෙන යෙන අඤ්ඤතරං කුලං තෙනුපසඬකමි, උපසඬකමිතො පඤ්ඤානෙන ආසනෙ නිසීදි. අථ ඛො තෙ මනුස්සා භගවතො ව ආයසමනො ව ආනන්දස්ස භොජනං අදංසු. ආයසමා ආනන්දෙ කුකකුල්වායනො න පටිගණහාති. පටිගණාහි¹ ආනන්දති. අලං භගවා අත්ථ මෙ භත්තපච්චාසාති. තෙනහානන්ද, විකපෙතො ගණාහිති. අථ ඛො භගවා එතසමි. නිදනෙ එතසමි. පකරණෙ ධම්මි. කථං කතො භික්‍ෂු ආමනෙතසි: “අනුජානාමි භික්‍ෂුවෙ විකපෙතො² පරමපරභොජනං භුඤ්ජිතුං”, එවඤ්ඤා පන භික්‍ෂුවෙ විකපෙතබ්බං. මයං භත්තපච්චාසං ඉත්තොමස්ස දමමිති.

9. පරමපරභොජනං නාම: පඤ්ඤානං භොජනානං අඤ්ඤතරෙන භොජනෙන නිමිතනිතො තං ධපෙතො අඤ්ඤං පඤ්ඤානං භොජනානං අඤ්ඤතරං භොජනං භුඤ්ජති, එතං පරමපරභොජනං නාම.

අඤ්ඤත්‍රසමයාති ධපෙතො සමයං

ගිලානසමයො නාම: න සකෙකාති එකාසනෙ නිසිනෙකා යාවදඤ්ඤං භුඤ්ජිතුං ගිලානසමයොති භුඤ්ජිතබ්බං.

විවරදනසමයො නාම: අනන්තෙ කඨිනෙ වස්සානස්ස පච්චිමො මාසො, අන්තෙ කඨිනෙ පඤ්ඤාමාසා විවරදන සමයොති භුඤ්ජිතබ්බං.

විවරකාරසමයො නාම: විවරෙ කඨිරමානෙ විවරකාර සමයොති භුඤ්ජිතබ්බං.

අඤ්ඤත්‍ර සමයා භුඤ්ජිසාමිති පතිගණහාති, ආපත්ති දුක්ඛාදස්ස අප්‍රේක්‍ෂාභාරෙ අප්‍රේක්‍ෂාභාරෙ ආපත්ති පාචික්‍යස්ස.

1. ගණාහි-මජ්ඣ.

2. භත්ත පච්චාසං විකපෙතො-සායා

7. එසමයෙහි වනාහි මිනිස්සු සිවුරු කරන මහණුන්හට බිත්ති නිමනත්. හික්කුණු භාග්‍යවතුන් විසින් පරම්පරාගෝචාරය ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද්දේ කුකුස් කරනුවෝ නො ඉවසත්. භාග්‍යවතුන්හට මෙකරුණ දැන්වූහ....“මහණෙනි, සිවුරු කරන සමයෙහි පරම්පරාගෝචාරය වළ දැන්වන අනුදැනීම.” මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකෂපදය උදෙසා වෙයි.

“සුදුසු සමය තබා පරම්පරාගෝචාරයෙහි පවිත්‍ර වේ. එහි මේ සුදුසු සමය යි ගිලන් සමය යැ සිවුරු දෙනසමය යැ සිවුරු කරනසමය යැ, මේ එහි සුදුසු සමය යි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් විසින් හික්කුණට මේ සිකෂපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

8. එකල්හි භාග්‍යවත්හු පෙරවරුයෙහි හැඳ පෙර වැ පා සිවුරු ගෙන ආයුෂ්මත් ආනන්දයන් පසුමහණුන් කොට එක්තරා කුලයකට එළැඹියහ. එළැඹූ පනවන ලද අසුනෙහි වැඩහුන්හු. එකල්හි ඒ මිනිස්සු භාග්‍යවතුන්හට ද ආයුෂ්මත් ආනන්දයන්හට ද භෝජනය දුන්හ. ආයුෂ්මත් ආනන්දයෝ කුකුස් කරනුවෝ නො ඉවසති. පිළිගනු ව ආනන්ද, කම් නැති භාග්‍යවතුනි, මා විසින් ඉවසූ බවක් ඇත. එසේ නම් ආනන්ද විකපා පිළිගනුව. එකල්හි භාග්‍යවත්හු මෙකරුණෙහි ලා මෙඅවසරයෙහි ලා දැනුම් කරා කොට හික්කුණ ඇමතුහ. “මහණෙනි, විකල්පනය කොට පරම්පරාගෝචාරය වළදැන්වන අනුදැනීම,” මහණෙනි, ‘මා ඉවසූ බව මෙනම්හට දෙමි’යි මෙසේ විකල්පනය කළයුතු යි.

9. පරම්පරාගෝචාරය නම්: පස්බොජුන් අතුරෙන් එක්තරා බොජුනකින් නිමනන ලද්දේ එය තබා පස් බොජුන් අතුරෙන් එක්තරා අන් බොජුනක් වළඳයි. මේ පරම්පරාගෝචාරය නම් වේ.

අක්කුණසමයා: සුදුසු සමය තබා.

ගිලානසමය නම්: එක් අසුනෙහි හුන්නේ කැමැති තාක් වළඳන්නට නො හැකිවේ ද, ගිලන්සමය යැ යි වැළඳියයුතු.

විවරදාසමය නම්: කෙළින් සිවුරු නො අතුළ කල්හි වැසිකල් පිළිබඳි පැසුළුමය ද කෙළින් සිවුරු අතුළ කල්හි පස්මය ද, සිවුරු දෙන සමය යැ යි වැළඳියයුතු.

විවරකාරසමය නම්: සිවුරක් කරනු ලබන කල්හි සිවුරු කරන සමය යැ යි වැළඳියයුතු.

සුදුසු සමය තබා වළඳන්නෙමි යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරගලායෙහි පරගලායෙහි පවිත්‍ර ඇවැත් වේ.

පාවිත්‍යපාළු හිතවූවිහඳගා

පරමපරභොජනෙ පරමපරභොජනය ඤාදී අඤ්ඤත්‍ර සමයා භුඤ්ඤති ආපතති පාවිත්තියසස. පරමපරභොජනෙ වෙමතිකො අඤ්ඤත්‍රසමයා භුඤ්ඤති ආපතති පාවිත්තියසස. පරමපරභොජනෙ න පරමපරභොජනයඤ්ඤාදී අඤ්ඤත්‍ර සමයා භුඤ්ඤති ආපතති පාවිත්තියසස.

න පරමපරභොජනෙ පරමපරභොජනය ඤාදී ආපතති දුක්ඛට්ඨස න පරමපරභොජනෙ වෙමතිකො ආපතති දුක්ඛට්ඨස. න පරමපරභොජනෙ න පරමපරභොජනය ඤාදී අනාපතති.

අනාපතති: සමයෙ විකප්පෙතො භුඤ්ඤති දො තයො නිමන්තනෙ එකතො භුඤ්ඤති, නිමන්තනපටිපාටියා භුඤ්ඤති, සකලෙන ගාමෙන නිමන්තනො තසමිං ගාමෙ යත්ත කත්ථි භුඤ්ඤති, සකලෙන පුගෙන නිමන්තනො තසමිං පුගෙ යත්ත කත්ථි භුඤ්ඤති, නිමන්තියමානො භික්ඛං ගහෙස්සාමිති භණති, නිව්චහතෙන සලාකහතෙන පක්ඛිකෙ උපොසථිකෙ පාටිපදිකෙ පඤ්ඤාභොජනානි යපෙතො සබ්බත්ථ අනාපතති, උමචිතකසස ආදිකම්මිකසසා ති.

පරමපර භොජනයසික්ඛාපදං තතියං

6. 4. 4

කාණමාතුසික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවචජීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩකසස ආරාමෙ තෙන ඛො පන සමයෙන කාණමාතා උපාසිකා සද්ධා භොති පසංඝා. කාණා ගාමකෙ අඤ්ඤතරස්ස පුරිසස්ස දිත්තා භොති. අථ ඛො කාණා මාතුසරං අගමාසි කෙනවිදෙව කරණියෙන. අථ ඛො කාණාය සාමිකො කාණාය සනතිකෙ දුතං පාහෙසි: “ආගව්ජතු කාණා, ඉවජාමි කාණාය ආගත”’නති. අථ ඛො කාණමාතා උපාසිකා කිසමිං විය රිත්තභත්තං ගතතුනති පුච්චං¹ පටි. පසෙක පුච්ච අඤ්ඤතරො පිණ්ඩ-වාරිකො භික්ඛු කාණමාතාය උපාසිකාය නිවෙසනං පාවිසි. අථ ඛො

1. සුපං (කප්ඵ)

පරම්පරාගෝඡනයෙහි පරම්පරාබෝජනස්ථාන ඇතියේ සුදුසු සමය තබා වළඳා නම් පවිත්‍ර ඇවැත් වෙයි. පරම්පරාගෝඡනයෙහි විමති ඇතියේ සුදුසු සමය තබා වළඳා නම් පවිත්‍ර ඇවැත් වෙයි. පරම්පරාබෝජනයෙහි පරම්පරාබෝජනා ශි සන් නැතියේ සුදුසු සමය තබා වළඳා නම් පවිත්‍ර ඇවැත් වේ.

නො පරම්පරාබෝජනයෙහි පරම්පරාබෝජනස්ථාන ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි නො පරම්පරාබෝජනයෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො පරම්පරාබෝජනයෙහි නො පරම්පරාබෝජනස්ථාන ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

සුදුසු සමයෙහි විකල්පනය කොට වළඳා නම්, දෙකුත් නිමැනුමිනි එකට වළඳා නම්, නිමතන ලද පිළිවෙළින් වළඳා නම්, සියලු ගම විසින් නිමතන ලද්දේ එගමිනි කිසියම් නැතෙකු වළඳා නම්, සියලු මුළුතමන් විසින් නිමතන ලද්දේ එමුළුවෙහි කිසියම් නැතෙකු වළඳා නම්, නිමතනු ලබන්නේ භික්ෂුව ගන්නෙමි ශි බෙණේ නම්, නිතිබන්නි නම්, ලභබන්නි නම්, පැකිබන්නි නම්, පොහොබන්නි නම්, පැළවිය බන්නි නම්, පස් බෝජන තබා (හඹුකැවිලි ඇ) හැම වැළඳීමෙහි නම් ඇවැත් නැති. උම්මත්තකහට ද ආදිකම්මිකහට ද ඇවැත් නැති.

පරම්පරාගෝඡන ශික්ෂාපද ශි.

6.4.4

කාණ්ඩාකූ ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැතූ අන්තර්ගත සිටුහුගේ ජේතවන නම් අරමිනි වැඩූ වෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි කාණ්ඩාකූ උපාසිකාව සැදුහැත්තී පහන්වූවා වෙයි. කාණ්ඩා ගමෙකු එක්තරා පුරුෂයකුට පවා දුන්නී ය. එකල්හි කාණ්ඩා කිසියම් කරුණක් සඳහා මවගේ ගෙට ගියාය. එකල්හි කාණ්ඩාවගේ සැමියා කාණ්ඩාවගේ සම්පයට දුතයකු එවී යූ. කාණ්ඩා පැමිණේ වා, කාණ්ඩාවගේ පැමිණීම කැමැත්තෙමි. එකල්හි කාණ්ඩාකූ උපාසිකාව හිස් අතින් යන්නේ කෙසේ ද ශි කැවුම් පිසුවා යූ. කැවුම් පිසූ කල්හි එක්තරා පිඩු සැරි මහණෙක් කාණ්ඩාකූ උපාසිකාවගේ නිවසට පැමිණියේ යූ. එකල්හි

කාණමාතා උපාසිකා තස්ස භික්ෂුනො පුටං දපෙයි. සො නික්ඛමිත්වා අඤ්ඤාසස් ආචිකම්. තස්සපි පුටං දපෙයි. සොපි¹ නික්ඛමිත්වා අඤ්ඤාසස් ආචිකම්. තස්සපි පුටං දපෙයි. යථා පටියන්තං පුටං පරික්ඛයං අගමායි. දුතියමපි ඛො කාණාය සාමිකො කාණාය සන්තිකෙ දුතං පාහෙයි. “ආගච්ඡතු කාණා, ඉච්ඡාමි කාණාය ආගත” නති දුතියමපි ඛො කාණමාතා උපාසිකා කිසමි. විය රිත්තහත්ථං ගඤ්ඤානති පුටං පටි. පසෙක පුටෙ අඤ්ඤාතරො පිණ්ඩවාරිකො භික්ෂු කාණමාතාය උපාසිකාය නිවෙසනං පාවිසි. අථ ඛො කාණමාතා උපාසිකා තස්ස භික්ෂුනො පුටං දපෙයි. සො නික්ඛමිත්වා අඤ්ඤාසස් ආචිකම්, තස්සපි පුටං දපෙයි සො පි නික්ඛමිත්වා අඤ්ඤාසස් ආචිකම්. තස්සපි පුටං දපෙයි. යථාපටියන්තං පුටං පරික්ඛයං අගමායි. තතියමපි ඛො කාණාය සාමිකො කාණාය සන්තිකෙ දුතං පාහෙයි “ආගච්ඡතු කාණා ඉච්ඡාමි කාණාය ආගතං සටෙ කාණා නාගච්ඡස්සති අහං අඤ්ඤං පජාපතිං ආනෙස්සාමි” ති. තතියමපි ඛො කාණමාතා උපාසිකා කිසමි. විය රිත්ත හත්ථං ගඤ්ඤානති පුටං පටි. පසෙක පුටෙ අඤ්ඤාතරො පිණ්ඩවාරිකො භික්ෂු කාණමාතාය උපාසිකාය නිවෙසනං පාවිසි. අථ ඛො කාණමාතා උපාසිකා තස්ස භික්ෂුනො පුටං දපෙයි. සො නික්ඛමිත්වා අඤ්ඤාසස් ආචිකම් තස්සපි පුටං දපෙයි සොපි නික්ඛමිත්වා අඤ්ඤාසස් ආචිකම්. තස්සපි පුටං දපෙයි, යථා පටියන්තං පුටං පරික්ඛයං අගමායි. අථ ඛො කාණාය සාමිකො අඤ්ඤං පජාපතිං ආනෙයි. අසෙසායි ඛො කාණා තෙන කිර පුරිසෙන අඤ්ඤ පජාපති ආනිතාති, සා රොදනාති අට්ඨායි.

2. අථ ඛො හගවා පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙත්වා පක්ඛවීර මාදය යෙන කාණමාතාය උපාසිකාය නිවෙසනං තෙත්ථපසඩ්ධාමි, උපසඩ්ධාමිත්වා පඤ්ඤාතෙත ආසනෙ නිසිදි. අථ ඛො කාණමාතා උපාසිකා යෙන හගවා තෙත්ථපසඩ්ධාමි, උපසඩ්ධාමිත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසිදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛො කාණමාතරං උපාසිකං හගවා එතදවොච: “කිසසායං කාණා රොදති” ති, අථ ඛො කාණමාතා උපාසිකා හගවතො එතමත්ථං ආරොචෙයි. අථ ඛො හගවා කාණමාතරං උපාසිකං ධම්මියා කරාය සන්දසෙස්සත්වා සමාදපෙත්වා සමුත්තෙපෙත්වා සමිපහංසෙත්වා උට්ඨායාසනා පසාමි.

කාණ්ඩානා උපායිකාව ඒ මහණහට කැවුම් දෙවූ යැ. හේ නික්ම ගොස් අනෙකකුට කී ය. ඔහුට ද කැවුම් දෙවූ යැ. හෙතෙමේ ද නික්ම ගොස් අනෙකකුට කී යැ. ඔහුට ද කැවුම් දෙවූ යැ. පිළියෙළ කළ තාක් කැවුම් අවසන් බවට ගියේ යි. දෙවනු ද වනාහි කාණ්ඩානේ සැමියා කාණ්ඩානේ සමීපයට දුතයකු එවී යැ. කාණ්ඩාන පැමිණේවා. කාණ්ඩානේ පැමිණීම කැමැත්තෙමි. දෙවනු ද කාණ්ඩානා උපායිකාව හිස් අතින් යන්නේ කෙසේ දැ යි කැවුම් පිසුවා යැ. කැවුම් පිසූ කල්හි එක්තරා පිඩුසැරි මහණෙක් කාණ්ඩානා උපායිකාව ගේ නිවසට පැමිණියේ යැ. එකල්හි කාණ්ඩානා උපායිකාව ඒ මහණහට කැවුම් දෙවූ යැ. හේ නික්ම ගොස් අනෙකකුට කී යැ. ඔහුට ද කැවුම් දෙවූ යැ. හෙතෙමේ ද නික්ම ගොස් අනෙකකුට කී යැ. ඔහුට ද කැවුම් දෙවූ යැ. පිළියෙළ කළ තාක් කැවුම් අවසනට ගියේ යි. තෙවනු ද වනාහි කාණ්ඩානේ සැමියා කාණ්ඩානේ සමීපයට දුතයකු එවී යැ. “කාණ්ඩාන පැමිණේවා, කාණ්ඩානේ පැමිණීම කැමැත්තෙමි. ඉදින් කාණ්ඩාන නො පැමිණෙන්නී නම් මම අන් අඹුවක ගෙනෙන්නෙමි” තෙවනුද කාණ්ඩානා උපායිකාව හිස් අතින් යන්නේ කෙසේ දැ යි කැවුම් පිසුවා යැ. කැවුම් පිසූ කල්හි එක්තරා පිඩුසැරි මහණෙක් කාණ්ඩානා උපායිකාවගේ නිවසට පැමිණියේ යැ. එකල්හි කාණ්ඩානා උපායිකාව ඒ මහණහට කැවුම් දෙවූ යැ. හේ නික්ම ගොස් අනෙකකුට කී යැ. ඔහුට ද කැවුම් දෙවූ යැ. හෙතෙමේ ද නික්ම ගොස් අනෙකකුට කී යැ. ඔහුට ද කැවුම් දෙවූ යැ. පිළියෙළ කළ තාක් කැවුම් අවසනට ගියේ යි. එකල්හි කාණ්ඩාන ගේ සැමියා අන් අඹුවක ගෙනාවේ යැ. කාණ්ඩාන ඒ පුරුෂයා විසින් අන් අඹුවක් ගෙනෙන ලද දි ඇසූ. ඕනොමෝ හඬමින් සිටියා යැ.

2. එකල්හි භාග්‍යවත්තු පෙරවරුයෙහි හැඳ පෙරවැ පාසිවුරු ගෙන කාණ්ඩානා උපායිකාවගේ නිවසට එළැඹියහ. එළඹූ පනවන ලද අස්තෙහි වැඩූ හුන්හ. එකල්හි කාණ්ඩානා උපායිකාව භාග්‍යවතුන් වෙතැ එළඹියා යැ. එළැඹූ භාග්‍යවතුන් සකසා වැඳ එකත්පසෙකැ හුන්නා යැ. එකත්පසෙකැ හුන්නා වූ කාණ්ඩානා උපායිකාවට භාග්‍යවත්තු මෙය වදළහ: මේ කාණ්ඩාන කුමකට හඬන්නීදැ යි. එකල්හි කාණ්ඩානා උපායිකාව භාග්‍යවතුන්හට මෙකරුණ දැන්වූවා යැ. එකල්හි භාග්‍යවත්තු කාණ්ඩානා උපායිකාවට දූහැමි කථායෙන් (දෙලෝවැඩ) මොනොවට දක්වා (කුසල් දහමිනි) සමාදන් කරවා මොනොවට තෙද ගන්වා සකුටු කරවා අසුනෙන් නැගිට වැඩිය හ.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො සඤ්ඤා රාජගහා පටියාලොකං ගතතුකාමො හොති. අඤ්ඤතරො පිණ්ඩවාරිකො භික්ඛු තං සත්ථං පිණ්ඩාය පාවිසි. අඤ්ඤතරො උපාසකො තස්ස භික්ඛුනො සතතුං දූපෙසි. සො නික්ඛමීතා අඤ්ඤස්ස ආචික්ඛි. තස්සපි සතතුං දූපෙසි. සොපි නික්ඛමීතා අඤ්ඤස්ස ආචික්ඛි. තස්සපි සතතුං දූපෙසි. යථාපටියතං පාථෙයාං පරික්ඛයං අගමාසි. අථ ඛො සො උපාසකො තෙ මනුස්සෙ එතදවොච: “අජ්ජෙනහා¹ අය්‍යා ආගමෙථ යථාපටියතං පාථෙයාං අය්‍යානං දිත්තං, පාථෙයාං පටියාදෙස්සාමී”ති නාය්‍යා² සක්ඛා ආගමෙතුං පයානො සඤ්ඤාති අගමංසු. අථ ඛො තස්ස උපාසකස්ස පාථෙයාං පටියාදෙතා පච්ඡා ගච්ඡන්තස්ස වොරා අච්ඡිද්දිංසු. මනුස්සා උජ්ඣායනාඪී ඛියනති විපාවෙනාති: “කථං හි නාම සමණා සක්ඛාපුත්තියා න මත්තං ජානිතා පටිග්ගහෙස්සන්ති, අයං ඉමෙසං දතා පච්ඡා ගච්ඡන්තො වොරෙහි අච්ඡික්ඛො”ති.

4. අසෙසාසුං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛියන්තානං විපාවෙන්තානං අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං. අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධමමිං කථං කතා භික්ඛු ආමනොසි: තෙන හි භික්ඛවෙ භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤපෙස්සාමි දසඅත්ථවසෙ පටිච්ච: සබ්බසුච්ඡන්තාය සබ්බඵාසුන්තාය -පෙ- විතයානුග්ගහාය, එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“භික්ඛුං පනෙව කුලං උපගතං පුච්චෙහි වා මනෙරෙහි වා අභිහව්‍ය්‍යං පචාරෙය්‍ය, ආකඛධිමානෙන භික්ඛුනා දච්ඡතිපත්තපුරා පටිග්ගහෙතබ්බා. තතො වෙ උත්තරිං පටිග්ගහෙය්‍ය පාචිත්තියං, දච්ඡතිපත්තපුරෙ පටිග්ග- හෙතා තතො නිහරිතා භික්ඛුහි සද්ධිං සංවිහරිතබ්බං, අයං තත්ථ සාමීථි”ති.

5. භික්ඛුං පනෙව කුලං උපගතනති කුලං නාම: වත්තාරි කුලානි: ඛත්තියකුලං බ්‍රාහ්මණකුලං වෙස්සකුලං සුද්දකුලං

උපගතනති: තත්ථ උපගතං

පුච්චං නාම: යං කිඤ්චි පහෙනකත්ථාය පටියතං.

මනථං නාම: යං කිඤ්චි පාථෙය්‍යත්ථාය පටියතං.

1. අජ්ජකො- පිටු I

2. නාය්‍යා- මජ්ඣ.

3. එයමයෙහි වනාහි එක්තරා ගැල්සාත්තුවක් රජගහ නුවරින් පැසුර දිගට යනු කැමැත්තේ වෙයි. එක්තරා පිඩුසැරි මහණෙක් ඒ ගැල්සාත්තුව වෙතැ පිඩු පිණිය පැමිණියේ යැ. එක්තරා උවසුවෙක් ඒ මහණහට අත්සුණු දෙව් යැ. හේ නික්ම ගොස් අනෙකකුට කී යැ. ඔහුට ද අත්සුණු දෙව් යැ. හෙතෙමේ ද නික්ම ගොස් අනෙකකුට කී යැ. ඔහුට ද අත්සුණු දෙව් යැ. පිළියෙළ කළ තාක් මාර්ගොපකරණ අවසනට ගියේ යි. එකල්හි ඒ උවසු ඒ මිනිසුන්හට මෙය කී යැ: "ආයායෙනි අද දවස පමණක් පොරොත්තු වනු මැනැවි. පිළියෙළ කළ තාක් මාර්ගොපකරණ ආයායන්හට දෙන ලදී. මාර්ගොපකරණ පිළියෙළ කරන්නෙමි. ආයාය පොරොත්තු වන්නට නො හැකි යැ. තවලම ගියේ යැයි (ඔහුද) ගියහ. එකල්හි මාර්ගොපකරණ පිළියෙළ කොට ගෙන පසුවැ යන්නා වූ ඒ උවසුවාට අතදර කොට සොරු අසිදගත්හ. මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්: "කෙසේ නම් ශ්‍රමණශාසානුක්‍රමයෝ පමණ දැන නො පිළිගත්තාහු ද? මෙතෙම මොවුන්ට දී පසු වැ යන්නේ යොරුන් වීසින් අසිද ගන්නා ලද්දේ මේ යැ යි.

4. භික්ෂුහු ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීර්ති ශබ්දය) ඇසුහු. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු භාගා වතුන්හට මෙකරුණ දන්වූහ. එකල්හි භාගාවත්හු මෙකරුණෙහි ලා මෙආවසරයෙහි ලා දැනුම් කරා වදාරා භික්ෂූන් ඇමතුහ: එහෙයින් මහණෙනි, කරුණු දසයක් පිණිය භික්ෂූන්ට සිංහපද පහවන්නෙමි. සඟුන්ගේ මනා පිළිගැනුම, සඟුන් ගේ පහසුබව...විනයට රුකුල්දීම පිණිය යැ. තව ද මහණෙනි මෙසේ මේ සිංහපදය උදෙසා:

"කුලයකට පැමිණි මහණක්හට වනාහි කැවුමෙන් හෝ අත් සිත්තෙන් හෝ වෙතැ එලවා පවරන්නේ නම් කැමැති වන්නා වූ මහණුන් වීසින් පිරු දෙකුත් පාත්‍රයෙක් පමණ පිළිගතයුතු යැ. ඉදින් ඉන්මක්තෙහි පිළි ගන්නේ නම් පවිති වේ. පිරු දෙකුත් පාත්‍රයක් පිළිගෙන එයින් බැහැර ගෙන ගොස් භික්ෂූන් සමග බෙද ගතයුතු යි මේ එහි අනුදගමිබව යි.

5. භික්ෂූ පනෙව කුල උපගතො: කුලය නම් ක්ෂත්‍රිය කුල ය බ්‍රාහ්මණ කුල යැ, වෛශ්‍ය කුල යැ, ඉන්ද්‍ර කුල යැ යි කුල සතරෙකි.

උපගතො: එහි පැමිණියහ.

පූවං නාම: ගෙන යන පවුරු පිණිය පිළියෙළ කරන ලද යම් කිසි දෙයකි.

මන්ථං නාම: මාර්ගොපකරණ සඳහා පිළියෙළ කරන ලද යම් කිසි දෙයකි.

පාච්ඤායාපාදි භික්ෂුචරිතබෝධා

අභිභවද්වං පචාරෙය්‍යානි: යාවතකං ඉච්ඡයි තාවතකං ගණනාභීති.

ආකඩ්ඛමානෙනානි: ඉච්ඡමානෙන.

ආකම්පතපුරා පටිග්ගහෙතබ්බානි: දෙව තයො පන්‍යපුරා පටිග්ගහෙතබ්බා

තතො වෙ උත්තරිං පටිග්ගණයානි: තතුත්තරිං පටිග්ගණාති ආපත්ති පාච්ඤායසං. උත්තරපත්තපුරෙ පටිග්ගහෙතවා තතො නික්ඛමනෙන භික්ඛං පසයිතවා ආචිකම්පිතබ්බං අමුත්ථ මයා ද්විත්තපත්තපුරා පටිග්ගහිතා මා මො තත් පටිග්ගහිති. යවෙ පසයිතවා න ආචිකම්පිත ආපත්ති දුක්ඛපසං. යවෙ ආචිකම්පිතෙ පටිග්ගණාති ආපත්ති දුක්ඛපසං.

තතො නිහරිතවා භික්ඛුහි සද්ධිං සංචිතභිතබ්බානි: පටික්ඛමනං හරිතවා සංචිතභිතබ්බං.

අයං තත් සාමිච්ඡිති: අයං තත් අනුධවුතො

අතිරෙක ද්විත්තපත්තපුරෙ අතිරෙක සඤ්ඤා පතිග්ගණාති ආපත්ති පාච්ඤායසං. අතිරෙක ද්විත්තපත්තපුරෙ වෙමතිකො පතිග්ගණාති ආපත්ති පාච්ඤායසං. අතිරෙකද්විත්තපත්තපුරෙ උනකසඤ්ඤා පතිග්ගණාති ආපත්ති පාච්ඤායසං.

උනකද්විත්තපත්තපුරෙ අතිරෙකසඤ්ඤා ආපත්ති දුක්ඛපසං. උනකද්විත්තපත්තපුරෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛපසං. උනකද්විත්තපත්තපුරෙ උනකසඤ්ඤා අනාපත්ති.

අනාපත්ති: ද්විත්තපත්තපුරෙ පතිග්ගණාති. උනකද්විත්තපත්තපුරෙ පතිග්ගණාති න පහෙණකත්ථාය න පාථෙය්‍යත්ථාය පටියන්තං දෙනාති පහෙණකත්ථාය වා පාථෙය්‍යත්ථාය වා පටියන්තසෙසකං දෙනාති ගම්මනෙ පටිපසංසද්ධි දෙනාති ඤාතකානං පචාරිතානං අසඤ්ඤාත්ථාය අත්තනො ධනෙන උච්චන්තසං ආදිකම්පිතසං.

කාණ්ඩාකුසිකොපදං වතුපථං

1. අමු- පිටු II,

2. නිහරිතො- මෙයං,

අභිභව්‍යං පවාරොයා: යමනාක් කැමැති වේ නම් ඒනාක් ගනු මැනැවැයි පැවරීම යි.

ආකඩ්‍යානෙන්: කැමැති වන්නහු විසින්,

ආකෘතිපක්ෂපාතී පරිගණකයා: පාත්‍ර දෙකක් පුරා හෝ තුනක් පුරා හෝ පිළිගතයුතු යි.

තනො වෙ උතාරිං පරිගණකයා: එයින් මත්තෙහි පිළිගනී නම් පවිති ඇවැත් වේ. දෙ තුන් පයක් පිළිගෙන එයින් නික්මෙන්නහු විසින් මහණකු දක මෙහි මා විසින් පුරා දෙතුන් පාත්‍රයෙක් පිළිගන්නා ලදී. එහි නහමක් පිළිගන්නැයි කිවයුතු යි. ඉදින් දක නො කියා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. ඉදින් කියන ලද කල්හි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

තනො නිහරිතා හික්කුහි සඤ්ඤාං සංවිහරිතා: බැහැරට ගෙන ගොස් බෙද දියයුතු යි.

අයං තත්ථ යාමිවිති: මේ එහි අනුධර්මය යි. පිරුණු දෙතුන් පයකට වැඩියෙක්හි අතිරේකයංඥා ඇතියේ පිළිගනී නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. පිරුණු දෙ තුන් පයකට වැඩියෙක්හි විමති ඇතියේ පිළිගනී නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. පිරුණු දෙතුන් පයකට වැඩියෙක්හි උනුසන් ඇතියේ පිළිගනී නම් පවිති ඇවැත් වේ.

පිරුණු දෙතුන් පයකට අඩුවෙක්හි අතිරේකයංඥා ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පිරුණු දෙතුන් පයකට අඩුවෙක්හි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පිරුණු දෙතුන් පයකට අඩුවෙක්හි උනුසන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

පිරුණු දෙතුන් පයක් පිළිගනී නම්, පිරුණු දෙතුන් පයකට අඩුව පිළිගනී නම්, පවුරු පිණිස යැවීමට හෝ මාර්ගොපකරණ පිණිස හෝ පිළියෙළ නො කරන ලද්දක් දෙත් නම්, පවුරු පිණිස හෝ මාර්ගොපකරණ පිණිස හෝ පිළියෙළ කළ දූයෙකින් ඉතුරු වූවක් දෙත් නම්, ගමන වැළකුණු කල්හි දෙත් නම්, නැයත්ගෙන් නම් පවාරිතයන්ගෙන් නම් අනෙකක්හු සඳහා නම්, ස්වකීය ධනයෙන් නම් ඇවැත් නැති. උමමත්තකභට ද ආදිකම්මිකභට ද ඇවැත් නැති.

පිටුවැනි කාණ්ඩානු ශික්ෂාපදයි.

6. 4. 5

පට්ඨපචාරණසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා යාවතීයං චිහරති ඡෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො බ්‍රාහ්මණො භික්ඛු නිමනොතවා භොපෙයි. භික්ඛු භුක්ඛාච්ච පචාරිතා ඤාතිකුලාගි ගතවා ඵකථෙව භුඤ්ඤිංසු. ඵකථෙව පිණ්ඩපාතං අද්දා අගමංසු. අථ ඛො සො බ්‍රාහ්මණො පටිච්ඤ්ඤෙතෙ ඵතදවොච: “භික්ඛු මයා අය්‍යා සන්තප්පිතා, ඵථ තුලෙහපි සන්තප්පෙත්තංථී”ති. තෙ ඵචමාභංසු: “කිං ඤාං අය්‍යා අලෙහ සන්තප්පෙත්තංසි. යෙපි තයා නිමනතිතා, තෙපි අමහාතං සරානි ආගන්තවා ඵකථෙව භුඤ්ඤිංසු. ඵකථෙව පිණ්ඩපාතං අද්දා අගමංසු”ති. අථ ඛො සො බ්‍රාහ්මණො උජ්ඣායති වියති විපාවෙති: “කථං භිනාම භද්දන්තා අමහාතං ඤාතෙ භුඤ්ඤිතා අඤ්ඤත්‍ර භුඤ්ඤිත්තංථී, න වාහං පටිබලො යාවද්දං දතු”තති.

2. අපේසාසුං ඛො භික්ඛු තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස උජ්ඣායන්තස්ස වියන්තස්ස විපාවෙන්තස්ස. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්ච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායන්ති. වියන්ති විපාවෙන්ති: “කථං භිනාම භික්ඛු භුක්ඛාච්ච පචාරිතා අඤ්ඤත්‍ර භුඤ්ඤිත්තංථී”ති -පෙ- සච්චං කිර භික්ඛවෙ භික්ඛු භුක්ඛාච්ච පචාරිතා අඤ්ඤත්‍ර භුඤ්ඤිත්තංථී.

සච්චා හගවා. චිහරති බුද්ධා හගවා -පෙ- කථං භිනාම තෙ භික්ඛවෙ මොසපුරියා භුක්ඛාච්ච පචාරිතා අඤ්ඤත්‍ර භුඤ්ඤිත්තංථී. තෙතං භික්ඛවෙ අප්පසන්නන්තං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤි පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.

යො පන භික්ඛු භුක්ඛාච්ච පචාරිතො බාදනීයං වා භොජනීයං වා මාදෙය්‍ය වා භුඤ්ඤෙය්‍ය වා පාච්ඡන්දියන්ති.

ඵව ඤ්ඤිදං හගවතා භික්ඛුතං සිකඛාපදං පඤ්ඤන්තං භොති.

6.4.5

පටම පවාරණ සිකපදය

1. ඵසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැතෑ අනෙපිඩු පිටුහුගේ ජේතවන නම් අරමිහි වැඩ වෙසෙති. ඵකල්හි ඵක්භරා බමුණෙක් හික්ෂුන්ට ආරාධනා කොට වැළඳවූයේ යැ. වළඳා නිමි හික්ෂුහු පවාරණය කරන ලද්දහු නැතුලයන් කරා ගොස් සමහරු වැළඳූහ. සමහරු පිඩු රැගෙන ගියහ. ඵකල්හි ඵ බමුණා අසල් වැසියනට මෙය කී යැ: පින් වත්නි, මා විසින් ආයාසී හික්ෂුහු සත්තර්පණය කරන ලඟ. ඵටු තොප ද සත්තර්පණය කරවන්නෙමි. ඔවුහු මෙසේ කීහු: කිම ආයාසී වූ පුෂ්මත් තෙමේ අප සතළුවන්නෙහි ද? ඔබ විසින් යම් කෙනෙක් නිමිනන ලද්දහු ද, ඔවුහු අපගේ ගෙවලට අවුත් සමහරු වැළඳූහ. සමහරු පිඩු රැගෙන ගියහ. ඵකල්හි ඵ බමුණා ලමු කොට සිතයි. නුගුණ පවසයි. දෙස් පතුරුවයි: "කෙසේ නම් හිමිවරු අපගේ ගෙහි වළඳා අත්තැනෙකැ වැළඳුනු ද? මම ඇතිතාක් දීමට ප්‍රතිබලයෙකිම නො වෙමි ද" යි.

2. හික්ෂුහු ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඵ බමුණා ගේ (අකීර්ත්තිශබ්දය) ඇහුනු. යම් ඵ හික්ෂු කෙනෙක් අපිස්වූවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතති. නුගුණ පවසති. දෙස් පතුරුවත් "කෙසේ නම් හික්ෂුහු වළඳා ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද්දහු අත්තැනෙකැ වැළඳුනු ද" යි...සැබෑ ද මහණෙනි, හික්ෂුහු වළඳා ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද්දහු අත්තැනෙකැ වළඳද් ද? සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු... කෙසේ නම් මහණෙනි, හිස්පුරුෂ වූ ඵ හික්ෂුහු වළඳා නිමියාහු ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද්දහු අත්තැනෙකැ වැළඳුනු ද? මහණෙනි, මෙය අප්‍රයත්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි....තථ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවූ.

යම් මහණෙක් කළ බත් කිය ඇතියේ, කළ පැවැරුණු ඇතියේ කැපුතු දයක් හෝ බුදිය යුතු දයක් හෝ කන්නේ නම් හෝ බුදි නම් හෝ පවිත්‍ර වෙ යැයි.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් විසින් හික්ෂුන්ට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

පාරික්ෂකයාලි හිතවූවිහඬෙයා

3. තෙත මො පන සමයෙන භික්ෂු ගීලානානං භික්ෂුනං පඤ්ඤා පිණ්ඩපාතෙ නිභරණං. ගීලානා න වීර්ණරූපං භුඤ්ජනං තානි භික්ෂු ජලේධිකං. අනෙකාපි මො හගවා උච්චාසග්ගං මහාසග්ගං කාතොරවසග්ගං. සුඤ්ඤාන ආයසකන්තං අනාඤ්ඤා ආමන්තෙයි: “කීන්තු මො සො ආනාඤ්ඤා උච්චාසග්ගො මහාසග්ගො කාතොරවසග්ගො”ඤ්. අර මො ආයසො ආනාඤ්ඤා හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙයි: භුඤ්ජයග්ගං පනානාඤ්ඤා භික්ෂු ගීලානානි වීර්ණනං. න භුඤ්ජයග්ගං හගවානි. අර මො හගවා එතසමී. නිදන්තො එතසමී. පකරණෙ ධම්මී. කරං කඤ්ඤා ආමන්තෙයි: “අනුජානාමී භික්ඛවෙ ගීලානාස ච අගීලානාස ච අතිරිත්තං භුඤ්ජතුං” එවංඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ අතිරිත්තං කාතඤ්ඤා ‘අලමෙතං සංඛං’නානි. එවංඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දි සෙය්‍යාප: :

යො පන හික්කු භුක්තාවී පවාරිතො අනතිරිත්තං. චාදනීයං වා භොජනීයං.
වා චාන්දයා වා භුක්තයා වා පාවිතයිත්තනි.

4. යො සනාති: යො යාදිසො -පෙ- හික්කුති -පෙ- අයං ඉට්ඨං.
අපෙ අධිපොතො හික්කුති.

භූතකාචී නාම: පඤ්චිත්තං භොජනානං අඤ්ඤාකරං භොජනං
අනිත්තමසො කුසග්ගෙනාපි භුක්තං භොගී.

පවාරිතො නාමි: අයනං පඤ්ඤායානී භොජනං පඤ්ඤායානී භක්ඛපායො
ධීතො අභිභරති පටිසේඛපො පඤ්ඤායානී.

අනන්තරික්ක. නාම. අනප්පියකක. හොකි. අපට්ඨානහිතකක. හොකි. අනුච්චාරිකක. හොකි. අභ්‍යුපාසක. හොකි. අභ්‍යාචනා කත. හොකි. භුක්තාචනා¹ පචාරිතෙන ආසනා වුට්ඨිතෙන කත. හොකි. අලමෙන. සංඛ්‍යාති අනුක්ක. හොකි. න ග්‍රිහානාතිරික්ක. හොකි. එත. අනන්තරික්ක. නාම.

අතිරික්ත. නාම: කපියකතං හොති. පටිග්ගභිතකතං හොති
උචාරිතකතං හොති හත්ථපාසෙ කතං හොති. භුක්තාචිතා කතං හොති.
භුක්තාචිතා පචාරිතෙන ආසනා අට්ඨමිතෙන කතං හොති. අලමෙතං
සංඛ්ඛති වුක්තං හොති. ගිලානාතිරික්තං හොති. එතං අතිරික්තං නාම.

බෘද්ධියා නාම: පඤ්ච භොජනානි යාමකාලිකං සත්තාහකාලිකං
 ඡායවර්තකං ධර්මපඤ්චා ආවර්තකං බෘද්ධියා නාම.

භොජනීයං නාම: පඤ්ච භොජනාති: ඔදනො ඤාමොසො සත්ථු
මථෙජා මංසං ඛාදිකාමී භුක්ඤ්ඤාමීති පටිගණනාති ආපනා දුක්ඛංසං,
අපේක්ඛාහාරෙ අපේක්ඛාහාරෙ ආපනති පාඪනීයස්ස.

1. **අත්‍යවශ්‍යතාව - මරණ.**

3. එසමයෙහි භික්ෂුහු ගිලන් මහණුන්ට ප්‍රණීත පිණ්ඩ පාසය ගෙන යති. ගිලන්හු සිත් සේ නො වළඳති. ඒවා භික්ෂුහු ඉවත දමති. බුදුහු මුළුන් කවුඩන්ගේ උස්හඩ මහාහඩ ඇසුහු. අසා ආයුෂ්මත් ආනන්දයන් ඇමතුහ: ආනන්ද, මුළුන් කවුඩන් ගේ තෙල උස් හඩ, මහාහඩ කුමක් හෙයින් ද? එකල්හි ආයුෂ්මත් ආනන්දයෝ භාගාවතුන්හට තෙල කරුණ දන්වූහ. ආනන්ද, භික්ෂුහු වනාහි ගිලනුන් වළඳා ඉතිරි දය වළඳන්නාහු ද? භාගාවතුන් වහන්ස, නො වළඳන්නාහ. එකල්හි බුදුහු මෙකරුණෙහිලා මෙ අවසරයෙහි ලා දහැමි කරා කොට මහණුන් ඇමතුහ: "මහණෙනි, ගිලනාට ද නො ගිලනාට ද ඉතිරිදය වළඳන්නට අනුදනිමි." මෙසේ මහණෙනි, අතිච්ඡේදය කළයුතු යි. 'මෙහැම පමණයැ'. තව ද මහණෙනි මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු.

යම් මහණෙක් කළ බත් කිස ඇතියේ, කළ පැවැරුණු ඇතියේ අයිතින් නො වූ කැසුතු දයක් හෝ බුදිය යුතු දයක් හෝ කන්නේ නම් හෝ වළඳන්නේ නම් හෝ පවිති වේ යැයි.

4. යො පත: යම්, යම්බදු ... භික්ෂු ... මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහිලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

භුක්තාවී නම්: පස් බොජුන් අතුරෙන් එක්තරා බොජුනක් යටත් පිරිසෙයින් කුසතණ අගකිත්තුද අනුභව කෙළේ වෙයි.

පචාරිත නම්: වළඳනු පැනෙයි. (පවරනුවට පොහෝනා) බොජුන පැනෙයි. අත්පසැ සිටියේ වෙයි. එළවයි. ප්‍රතික්ෂේපය පැනෙයි.

අනාතිරික්ත නම්: නො කැපකළ දයෙකි. නො පිළිගත් දයෙකි. නො ඔසවනලද දයෙකි. අත්පයින් බැහැර සිටියහු විසින් කළදයෙකි. වළඳා නො නිමියහු විසින් කළදයෙකි. වළඳා පැවැරුණු අසුනෙන් නැගිට කළදයෙකි. මේ හැම පමණයැ නො කියන ලද දයෙකි. ගිලනතු විසින් ඉතිරි නොකළ දයෙකි. මේයැ අනාතිරික්ත නම්.

අතිරික්ත නම්: කැප කළ දයෙකි, පිළිගත් දයෙකි, ඔසවන ලද දයෙකි, අත්පසැ සිටියහු විසින් කළ දයෙකි, වළඳා නිමියහු විසින් කළ දයෙකි, වළඳා පැවැරුණු අසුනෙන් නො නැගිට කළ දයෙකි, මේ හැම පමණැ යි කියන ලද දයෙකි, ගිලනක්හු විසින් ඉතිරි කළ දයෙකි, මේ යැ අතිරික්ත නම්.

බාදනීය නම්: පස් බොජුන් ද යාමකාලිකය ද යත්තාහකාලිකය ද යාවර්ථකය ද තබා සෙසු දය බාදනීය නම් වේ.

හොජනීය නම්: බත් යැ කොටු යැ අත්පුණු යැ දියමස් යැ ගොඩමස් යැ යන පස් බොජුනි. කන්නෙමි බුදින්තෙමිසි පිළිගනි නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරගලායෙහි පරගලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

පාච්ඤානියපාළි භික්ඛුචිතමෙතා

අනාතිරිතො: අනාතිරික්ඛසඤ්ඤාදී ඛාදනීයං වා භොජනීයං වා ඛාදති වා භුංඤ්ඤති වා ආපක්ඛි පාච්ඤානියස්ස. අනාතිරිතො චෙමතිකො ඛාදනීයං වා භොජනීයං වා ඛාදති වා භුංඤ්ඤති වා ආපක්ඛි පාච්ඤානියස්ස. අනාතිරිතො අතිරික්ඛසඤ්ඤාදී ඛාදනීයං වා භොජනීයං වා ඛාදති වා භුංඤ්ඤති වා ආපක්ඛි පාච්ඤානියස්ස.

යාමකාලිකං යත්තාහකාලිකං යාවජීවීකං ආහාරජාය පචිගණනාති ආපක්ඛි දුක්ඛංසස. අපේක්ඛාහාරෙ අපේක්ඛාහාරෙ ආපක්ඛි දුක්ඛංසස.

අතිරිතො අනාතිරික්ඛසඤ්ඤාදී ආපක්ඛි දුක්ඛංසස, අතිරිතො චෙමතිකො ආපක්ඛි දුක්ඛංසස, අතිරිතො අතිරික්ඛසඤ්ඤාදී අනාපක්ඛි.

අනාපක්ඛි: අතිරික්ඛං කාරාපෙඤා භුංඤ්ඤති අතිරික්ඛං කාරාපෙඤා භුංඤ්ඤාමිති: පචිගණනාති අඤ්ඤාසාය හරතොතා ගච්ඤති භිලානස්ස සෙසකං භුංඤ්ඤති යාමකාලිකං යත්තාහකාලිකං යාවජීවීකං සතිපච්චයෙ පරිභුංඤ්ඤති උමමත්තකස්ස ආදිකමිකස්සාති.

පඨමපචාරණ'සික්ඛාපදං පඤ්චමං.

6. 4. 6.

දුතියපචාරණ සික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා සාවඤ්ඤියං චිහරති ජෙතවනෙ අනාපටිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ: තෙන ටො පන සමයෙන දො භික්ඛු ඤාසලෙසු ජනපදෙසු සාවඤ්ඤියං අධ්‍යානමග්ගපටිපක්ඛා භොගති. එකො භික්ඛු අනාවාරං ආවරති. දුතියො භික්ඛු තං භික්ඛුං එතදචොව: "මා ආවුසො එවරුපං අකාසි. නෙතං කපපති"ති. සො තස්මිං උපනන්ති. අරං ටො තෙ භික්ඛු සාවඤ්ඤියං අගමංසු. තෙන ටො පන සමයෙන සාවඤ්ඤියං අඤ්ඤතරස්ස පුගස්ස සංසහතං භොති. දුතියො භික්ඛු භුක්තාච්ච පචාරිතො භොති. උපනදො' භික්ඛු ඤාතිකුලං ගන්තවා පිණ්ඩපාතං ආදය යෙන සො භික්ඛු තෙත්ථපසඛාමී. උපසඛාමීඤ්ඤා තං භික්ඛුං එතදචොව: "භුංඤ්ඤති ආවුසො"ති. අලං ආවුසො පරිපුණ්ණමිති. සුඤ්ඤො ආවුසො පිණ්ඩපාතො භුංඤ්ඤාමිති. අරං ටො සො භික්ඛු තෙන භික්ඛුනා නිසීදියමානො තං පිණ්ඩපාතං භුංඤ්ඤති. උපනදො භික්ඛු තං භික්ඛුං එතදචොව: "ඤ්ඤාමිති ආවුසො මං වත්තංසං මඤ්ඤාසි. යං ඤ්ඤාමිති භුක්තාච්ච පචාරිතො අනාතිරික්ඛං භොජනං භුංඤ්ඤාසි"ති. නත්ථ ආවුසො ආචික්ඛිතඛන්ති. නත්ථ ආවුසො පුච්චිතඛන්ති.

1. පඨම පචාරණං - මෙසං, 2. උප. නෙතො - සිඬු, 3. ඤ්ඤාමිති - මෙසං.

අධිරිත් නො වූයෙහි අධිරිත් නොවූ සත් ඇතියේ කැපුතු දයක් හෝ බිදියයුතු දයක් හෝ කා නම් හෝ බුදි නම් හෝ පවිති ඇවැත් වෙයි. අධිරිත් නො වූයෙහි වීමකි ඇතියේ කැපුතු දයක් හෝ බිදිය යුතු දයක් හෝ කා නම් හෝ බුදි නම් හෝ පවිති ඇවැත් වෙයි. අධිරිත් නො වූයෙහි අධිරිත්සත් ඇතියේ කැපුතු දයක් හෝ බිදිය යුතු දයක් හෝ කා නම් හෝ බුදි නම් හෝ පවිති ඇවැත් වෙයි.

යාමකාලිකය සත්තාහකාලිකය යාවජීවිකය අහර පිණිස පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරහලායෙහි පරහලායෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

අධිරිත්ති නො අධිරිත්සත් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අධිරිත්ති වීමකි ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අධිරිත්ති අධිරිත්සත් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

අධිරිත් කරවා වළඳා නම් අධිරිත් කරවා වළඳන්නෙමිසි පිළි ගනී නම් අනෙකක්හු සඳහා ගෙනා යේ නම්, ගිලන්හු ගේ ඉතිරි දය වළඳා නම් යාමකාලිකය සත්තාහකාලිකය යාවජීවිකය කරුණක් ඇති කල්හි වළඳා නම් උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

පස්වැනි පටමපචාරණ ශික්ෂාපදයි.

6.4.6

දුතියපචාරණ ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැතැ අනෙපිටු සිටුහුගේ ඡේතවන නම් අරමිති වැඩැ වෙසෙති. එසමයෙහි දෙ මහණ කෙනෙක් කොසොල් දනවවෙහි සිටැ සැවැතට යන අදන්මගට පිළිපන්නාහු වෙති. එක් මහණෙක් පනත් වීකුම් කෙරෙයි. දෙවන මහණ තෙමේ එමහණහට ඇවැත, මෙබන්දක් නහමක් කරව, 'මෙය නො කැප' යැයි මෙ බස කී යැ. හේ ඔහු කෙරෙහි වෙර බැන්දේ යි. එකල්හි ඒ හික්ෂුහු සැවැතට ගියහ. එසමයෙහි සැවැතෙහි එක්තරා මුළුවෙක්හි සහබතෙක් වෙයි. දෙවන මහණ වළඳා නිමියේ පවාරිත වෙයි. වෙර බැදි මහණ නැකුලයට ගොස් පිණ්ඩපාතය ගෙනවුත් එමහණ වෙතැ එළැඹියේ යැ. එළැඹැ එමහණහට මෙය කී යැ; ඇවැත, වළඳන්නැයි. පමණි ඇවැත, පිරිපුන් වෙමි. ඇවැත, පිණ්ඩපාතය යහපත් යැ, වළඳන්නැයි. එකල්හි ඒ මහණ තෙමේ එමහණහු වසින් පෙළනු ලබන්නේ ඒ පිණ්ඩපාතය වැළඳී යැ, වෙර බැදි මහණ තෙමේ එ මහණහට මෙය කී යැ; ඇවැත, යම් හෙයෙකින් තෙපි වළඳා නිමියහු කළ පැවැරුණු ඇතියහු අධිරිත් නො කළ බොසුන් වළඳවූ නම් (එබඳු) තෙපි මා කියයුතු කොට හහනහු දෙයි. ඇවැත, කිය යුතු නො වේ ද? ඇවැත, පිළිවිසිය යුතු නො වේ දෙයි.

පාච්ඤායාමය භික්ෂුවහචෙයා

2. අප්‍ර මො සො භික්ඛු භික්ඛුනං එතමඤ්ඤං ආරොචෙයි. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වියනති විපාචෙයති: “කපං හි නාම භික්ඛු භික්ඛුං භුක්ඛාථිං පචාරිතං අනාතිරික්ඛෙනා භොජනෙන අභිභට්ඨං පචාරොක්ඛති” ති -පෙ- සච්චං කිර තුං භික්ඛු භික්ඛුං භුක්ඛාථිං පචාරිතං අනාතිරික්ඛෙනා භොජනෙන අභිභට්ඨං පචාරෙයිති. සාචං භගවා. වීගර්භි ට්‍රිඥො භගවා -පෙ- කපං හි නාම තුං චොසපුරිය භික්ඛුං භුක්ඛාථිං පචාරිතං අනාතිරික්ඛෙනා භොජනෙන අභිභට්ඨං පචාරොක්ඛයි. නෙන චොසපුරිය අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පත භික්ඛචෙ ඉමං සිංඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාතං.

යො පන භික්ඛු භික්ඛුං භුක්ඛාථිං පචාරිතං අනාතිරික්ඛෙනා චාදනීයෙන වා භොජනීයෙන වා අභිභට්ඨං පචාරෙය්‍යා හන්ද භික්ඛු චාද වා භුක්ඛ වා ති ජානං ආසාදනාපෙක්ඛො භුක්ඛස්මිං පාච්ඤායනති.

3. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිප්පෙතො භික්ඛුති.

භික්ඛුනාති: අඤ්ඤං භික්ඛුං.

භුක්ඛාථි නාම: පඤ්ඤානං භොජනානං අඤ්ඤාතරං භොජනං අනාමසො කුසග්ගනාපි භුක්ඛාං භොති.

පචාරික්ඛො නාම: අසනං පඤ්ඤායති භොජනං පඤ්ඤායති හත්ථසාසෙ ධිතො අභිභරති පථිසෙඛපො පඤ්ඤායති.

අනාතිරික්ඛො නාම: අකප්පියකතං භොති අපචිග්ගභිතකතං භොති අනුචාරිතකතං භොති අභත්ථසාසෙ කතං භොති අභුක්ඛාථිතා කතං භොති භුක්ඛාථිතා පචාරිතෙන ආසනා වුට්ඨිතෙන කතං භොති අලමෙතං සබ්බන්ති අවුක්ඛාං භොති න ගිලානාතිරික්ඛො භොති එතං අනාතිරික්ඛො නාම.

චාදනීයං නාම: පඤ්ඤාභොජනාති යාමකාලිකං සන්නාහකාලිකං යාවථිථිකං යපෙත්වා අවසෙසං චාදනීයං නාම.

භොජනීයං නාම: පඤ්ඤාභොජනාති ඔදනො කුච්ඡාසො සහඤ චට්ඨා මංසං.

2. එකල්හි ඒ මහණ තෙම හික්ෂුන්හට මෙකරුණ සැල කෙළේ යැ. යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් අපිස්වුවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතති. නුඟුණ පවසති. දෙස් පතුරුවත්. “කෙසේ නම් මහණෙක් වළඳා නිම් කළ පැවැරුණු ඇති මහණක්හු වෙතැ එළවා අධිරිත් නො කළ බොජුනෙන් පැවැරී දී යි...සැබැද මහණ, තෙපි වළඳා නිම් කළ පැවැරුණු ඇති මහණක්හු වෙතැ එළවා අධිරිත් නො කළ බොජුනෙන් පැවැරුවහු ද? සැබැව, භාගාවතුන් වහන්ස, භාගාවත් බුදුහු ගැරහු...කෙසේ නම් හිස් පුරුෂය, තෙපි වළඳ නිම කළ පැවැරුණු ඇති මහණක්හු වෙතැ එළවා අධිරිත් නො කළ බොජුනෙන් පැවැරුවහු ද? හිස් පුරුෂය, මෙය අප්‍රයත්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...තවද මහණෙනි! මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු.

යම් මහණෙක් වළඳා නිම් කළ පැවැරුණු ඇති මහණක්හු වෙතැ එළවා අධිරිත් නො කළ කැපුතු දයෙකින් හෝ බුදිය පුතු දයෙකින් හෝ හිඳ මහණ කන්නේයැ හෝ බුදින්නේයැ හෝ යි ගටතු කැමැත්තේ දනැ දනැ පවරන්නේ නම් වැළඳුට පවිති වේ යැයි.

3. යො පන; යමෙක් යම් බද්දෙක්...හික්ෂු...මේ තෙමේ මේ අරත්පයෙහි ලා අඟස් කරන ලද හික්ෂු යි.

හික්ෂු: අත් මහණක්හු;

ගුහකාවී නම්: පස් බොජුන් අතුරෙන් එක්තරා බොජුනෙක් යටත් පිරිසෙයින් කුසතණ අභිනුදු අනුභව කෙළේ වෙයි.

පචාරික නම්: නො නිම් කැම පැනෙයි. (පවරනුවට පොහෝනා) බොජුන පැනෙයි. අත්පය සිටියේ වෙයි, එළවයි, ප්‍රතික්ෂේපය පැනෙයි.

අනාසිරික නම්: නො කැපකළ දයෙකි. නො පිළිගත් දයෙකි. නො ඔසවන ලද දයෙකි. අත්පයින් බැහැර සිටියහු විසින් කළ දයෙකි. වළඳා නො නිමියහු විසින් කළ දයෙකි. වළඳා පැවැරුණු අසුනෙන් නැගිට කළ දයෙකි. මේ හැම පමණැයි නො කියනලද දයෙකි. ගිලනකු විසින් ඉතිරි නො කළ දයෙකි. මේ යැ අනනිරික්ෂ නම්.

බාදනීය නම්: පස් බොජුන් ද යාමකාලිකය ද යත්තාහකාලිකය ද යාවජීවීකය ද තබා සෙසු දෑ බාදනීය නම් වේ.

භොජනීය නම්: බත් යැ කොමු යැ අත්සුණු යැ දියමස් යැ ගොඩ මස් යැ යන පස් බොජුනි.

පාචිකයාපාළු හිනවුම්හඟ්හා

අභිහටුං පවාරෙයානි: යාවනකං ඉවජයි තාවනකං ගණනාහිති.

ජානානි නාම: සාමං වා ජානානි අපෙක්ඛා වා තස්ස ආරොචෙනති සො වා ආරොචෙති.

ආසාදනාපෙක්ඛානි: ඉමිනා ඉමං වොදෙස්සාමි සාරෙස්සාමි පටිච්චොදෙස්සාමි පටිසාරෙස්සාමි චබ්බා¹ කරිස්සාමිති ආහරති ආපක්ති දුක්ඛටස්ස. තස්ස වචනෙන බාදිස්සාමි භුඤ්ජිස්සාමිති පතිගණනාති ආපක්ති දුක්ඛටස්සා අපෙක්ඛාහාරෙ අපෙක්ඛාහාරෙ ආපක්ති දුක්ඛටස්ස. හොජන-පරියොසානෙන ආපක්ති පාචිකයස්ස.

පචාරිතෙ පචාරිතසඤ්ඤාදී අනතිරික්ඛෙනා බාදනියෙන වා හොජනියෙන වා අභිහටුං පවාරෙති ආපක්ති පාචිකයස්ස. පචාරිතෙ චෙමතිකො අනතිරික්ඛෙනා බාදනියෙන වා හොජනියෙන වා අභිහටුං පවාරෙති ආපක්ති දුක්ඛටස්ස. පචාරිතෙ අපචාරිතසඤ්ඤාදී අනතිරික්ඛෙනා බාදනියෙන වා හොජනියෙන වා අභිහටුං පවාරෙති අනාපක්ති.

යාමකාලිකං සත්තාහකාලිකං යාවජීවිකං ආහාරජාය අභිහරති ආපක්ති දුක්ඛටස්ස. තස්ස වචනෙන බාදිස්සාමි භුඤ්ජිස්සාමිති පතිගණනාති ආපක්ති දුක්ඛටස්ස. අපෙක්ඛාහාරෙ අපෙක්ඛාහාරෙ ආපක්ති දුක්ඛටස්ස.

අපචාරිතෙ පචාරිතසඤ්ඤාදී ආපක්ති දුක්ඛටස්ස. අපචාරිතෙ චෙමතිකො ආපක්ති දුක්ඛටස්ස. අපචාරිතෙ අපචාරිතසඤ්ඤාදී අනාපක්ති.

අනාපක්ති: අතිරික්තං කාරාපෙත්වා දෙති, අතිරික්තං කාරාපෙත්වා භුඤ්ජාමිති දෙති, අපෙක්ඛාජාය හරතොතා ගච්ඡාමිති දෙති, ගිලානස්ස පෙසකං දෙති, යාමකාලිකං සත්තාහකාලිකං යාවජීවිකං සතිපට්ඨයෙ පරිභුඤ්ජාමිති දෙති, උච්චතකස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

දුතියපචාරණයිකාපදං ඡද්ධං.

1. චබ්බා - ඡෙස.

අභිභවස්ථංපවාරෙයා; යම්තාක් කැමැත්තෙහි ද ඒතාක් ගනුවයි.

ජානාති නම්: තෙමේ ම හෝ දනී. අන්හු හෝ ඔහුට කියත්, හෙතෙමේ හෝ දන්වයි.

ආසාදනාපෙකෙකා; මෙයින් මොහුට චෝදනා කරන්නෙමි, සිහි කරවන්නෙමි, නැවැත චෝදනා කරන්නෙමි, නැවැත සිහි කරවන්නෙමි, මතු කරන්නෙමැයි අත්පසට එළවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. ඔහුගේ වචනයෙන් කන්නෙමි, බුදින්නෙමැයි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරභලායෙහි පරභලායෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි. බොජුන් අවසනා පවිති ඇවැත් වේ.

පචාරිතයෙහි පචාරිතසංඥා ඇතියේ අයිතින් නො වූ කැ යුතු දූයෙකින් හෝ බිදිය යුතු දූයෙකින් හෝ අත්පසට එළවා පවරා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. පචාරිතයෙහි විමති ඇතියේ අයිතින් නො වූ කැයුතු දූයෙකින් හෝ බිදිය යුතු දූයෙකින් හෝ වෙනු එළවා පවරා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පචාරිතයෙහි අපචාරිතසංඥා ඇතියේ අයිතින් නො වූ කැ යුතු දූයෙකින් හෝ බිදියයුතු දූයෙකින් හෝ වෙනු එළවා පවරා නම් ඇවැත් නැති.

යාවකාලිකය සත්තාභකාලිකය යාවච්චකය අභර පිණිස වෙනු එළවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. ඔහුගේ වචනයෙන් කන්නෙමි, බුදින්නෙමැ යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරභලායෙහි පරභලායෙහි දුකුළා ඇවැත් වේ. .

නො පැවැරුණුයෙහි පැවැරුණුයන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො පැවැරුණුයෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො පැවැරුණුයෙහි නො පැවැරුණුයන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

අයිතින් කරවා දේ නම්, අයිතින් කරවා වළඳන්නැයි දේ නම්, අනෙකක්හු සඳහා ගෙනැයන්නැයි දේ නම්, ගීලනා ගේ ඉතිරිදූය දේ නම්, යාවකාලිකය සත්තාභකාලික ය යාවච්චක ය කරුණක් ඇති කල්හි වළඳන්නැයි දේ නම්, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

සවැනි දුතිය පචාරණ ශික්ෂාපදයි.

6. 4. 7.

විකාලභොජනසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා රාජගහෙ විහරති වෙළවනෙ කලඤ්ඤානිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහෙ ගීරණසමජජා හොති. සත්තරසවග්ගියා හිතබු ගීරණසමජජං දස්සනාය අගමංසු, මනුස්සා සත්තරසවග්ගියෙ හිතබු පස්සිත්වා නභාපෙත්වා විලිමෙපත්වා හොජෙත්වා බාදනීයං අදංසු. සත්තරසවග්ගියා හිතබු බාදනීයං ආදාය ආරාමං ගත්වා ඡබ්බග්ගියෙ හිතබු එතදවොචුං; “හතුවුසො¹ බාදනීයං බාදතා”ති. “කුතො තුලෙහි ආවුසො බාදනීයං ලඤ්ඤාති”. සත්තරසවග්ගියා හිතබු ඡබ්බග්ගියානං හිතබුනං එතමත්ථං ආරොවෙසුං. කිමපන තුලෙහ ආවුසො විකාලෙ භොජනං භුක්ඛොති. එවමාවුසොති. ඡබ්බග්ගියා හිතබු උජ්ඣායනාඨී වියනති විපාවෙනති. “කථං හි නාම සත්තරසවග්ගියා හිතබු විකාලෙ භොජනං භුක්ඛොසීති”ති.

2. අථ ඛො ඡබ්බග්ගියා හිතබු හිතබුනං එතමත්ථං ආරොවෙසුං. යෙ තෙ හිතබු අපපිව්ජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනාඨී වියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම සත්තරසවග්ගියා හිතබු විකාලෙ භොජනං භුක්ඛොසීති”ති -පෙ- සච්චං කීර තුලෙහ හිතබුවෙ විකාලෙ භොජනං භුක්ඛොති. සච්චං හගවා, විගර්හි බුද්ධො හගවා -පෙ- “කථං හි නාම තුලෙහ මොසපුරියා විකාලෙ භොජනං භුක්ඛොසීති. තෙන මොසපුරියා අපසසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන හිතබුවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාමි.

යො පන හිතබු විකාලෙ බාදනීයං වා භොජනීයං වා බාදෙය්‍ය වා භුක්ඛෙය්‍ය වා පාචිත්සයනාති.

3. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- හිතබුති: -පෙ- අයං ඉමස්මි අත්ථෙ අධිජෙතො හිතබුති.

විකාලො නාම: මජ්ඣිමනිකෙ විකිට්ඨෙන යාව අරුණ්ණග්ගමනා.

බාදනීයං නාම: පඤ්ඤාභොජනාති යාමකාලිකං සත්තාහකාලිකං යාවථිවිකං යපෙත්වා අවසෙසං බාදනීයං නාම.

භොජනීයං නාම: පඤ්ඤා භොජනාති ඔදනො කුම්මාසො සත්තං මට්ඨො මංසං. බාදිත්සාමී භුක්ඛොසීති පතිගණනාති ආපඤ්ඤා දුක්ඛට්ඨසං. අජෙතානාම අජෙතානාම ආපඤ්ඤා පාචිත්සයසං.

---

1. ගණපාචුසො - මජ්ඣ, 89

* මම මහමංගි පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුළත් කර ඇත.

6.4.7

විකාලභොජන ශික්ෂාපදය

1. එයමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු රජගහ නුවර කලන්දකනිවාස නම් වූ වෙළඳවන අරමිහි වැඩූ වෙසෙති. එයමයෙහි වනාහි රජගහ නුවර ගිරග්ගසමජ්ජ නම් නෘත්‍යයෙක් වෙයි. සජ්ජරස වර්ගගීය භික්ෂුහු ගිරග්ග සමජ්ජ නම් නෘත්‍යය බැලීමට ගියහ. මිනිස්සු සජ්ජරස වර්ගගීය භික්ෂුන් දකූ නහවා විලෙවුන් ගල්වා වළඳවා කැසුතු දෑ දුන්හ. සජ්ජරස වර්ගගීය භික්ෂුහු කැසුතු දෑ ගෙන ආරාමයට ගොස් ඡඬවර්ගගීය භික්ෂුන්හට මෙය කීහ. ගනිවු ඇවැත්නි, කෑ යුතු දෑ වළඳන්නැ යි. ඇවැත්නි, තොප විසින් කොයින් කෑ යුතු දෑ ලබන ලද දැයි. සජ්ජරස වර්ගගීය භික්ෂුහු ඡඬවර්ගගීය භික්ෂුන්හට මෙකරුණ දන්වූහ. කීමෙක් ද ඇවැත්නි, තෙපි විකාලයෙහි බොජුන් වළඳවු දැයි. එසේ යැ ඇවැත්නි. සවග මහණහු ලමු කොට සිතති. නුගුණ පවසති. දෙස් පතුරුවන්. “කෙසේ නම් සජ්ජරස වර්ගගීය භික්ෂුහු විකල්හි බොජුන් වැළඳුහු ද” යි

2. එකල්හි සවග මහණහු භික්ෂුන්හට මෙකරුණ දන්වූහ. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස්වූවෝ... ඔහු ලමු කොට සිතති. නුගුණ පවසති. දෙස් පතුරුවන් : “කෙසේ නම් සජ්ජරස වර්ගගීය භික්ෂුහු විකල්හි බොජුන් වැළඳුහු දැයි ... සැබෑද මහණෙනි, තෙපි විකාලයෙහි බොජුන් වළඳවු දැයි. සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස. භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු... කෙසේ නම් භිස් පුරුෂයෙහි තෙපි විකල්හි බොජුන් වැළඳුහු දැයි. භිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රයත්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි... තව ද මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු.

යම් මහණෙක් විකාලයෙහි කැසුතු දයක් හෝ බිදිය යුතු දයක් හෝ කෑ නම් හෝ බුද්ධි නම් හෝ පවිත්‍ර වේ යැයි.

3. යො පන: යම් යම්බදු...භික්ෂු... මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහිලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

විකාල නම්: මද්දහන ඉක්මැ ගිය කල්හි අරුණ නැගීම දක්වා.

බාදනීය නම්: පස් බොජුන් ද යාමකාලිකය ද සජ්ජාහ කාලිකය ද යාවච්චිකය ද තබා සෙසු දෑ බාදනීය නම් වේ.

භොජනීය නම්: බත් යැ, කොටු යැ, අත්පුණු යැ, දියමස් යැ, ගොඩමස් යැ යන පස් බොජුනි. කන්නෙමි වළඳන්නෙමැයි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරභලායෙහි පරභලායෙහි පවිත්‍ර ඇවැත් වේ.

පාචිකතියපාළි හිකඩුවිහරයෙකා

විකාලෙ විකාලසඤ්ඤී බාදනියං වා භොජනියං වා බාදනී වා
භුඤ්ජනී වා ආපකතී පාචිකතියසස. විකාලෙ වෙමනිකො බාදනියං වා
භොජනියං වා බාදනී වා භුඤ්ජනී වා ආපකතී පාචිකතියසස. විකාලෙ
කාලසඤ්ඤී බාදනියං වා භොජනියං වා බාදනී වා භුඤ්ජනී වා ආපකතී
පාචිකතියසස.

යාමකාලිකං සත්තාහකාලිකං යාවජීවිකං ආහාරත්ථාය පතිගණනාති
ආපකතී දුක්ඛට්ඨස. අරෙකාහාරෙ අරෙකාහාරෙ ආපකතී දුක්ඛට්ඨස.

කාලෙ විකාලසඤ්ඤී ආපකතී දුක්ඛට්ඨස. කාලෙ වෙමනිකො
ආපකතී දුක්ඛට්ඨස. කාලෙ කාලසඤ්ඤී අනාපකතී.

අනාපකතී: යාමකාලිකං සත්තාහකාලිකං යාවජීවිකං සතිපට්ඨයෙ
පරිභුඤ්ජනී උමමත්තකසස ආදිකමමිකසසාති.

විකාලභොජනසිකධාපදං සත්තමං.

6. 4. 8.

සන්තිධිකාරසිකධාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා සාවකීයං විහරති ජෙතවනෙ
අනාපමිණධිකසස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයකමතො
ආනාදසස උපජ්ඣායො ආයකමා බෙලලට්ඨිසියො¹ අරඤ්ඤ විහරති.
සො පිණ්ඩාය වරිත්වා සුක්ඛකුරං ආරාමං හරිත්වා සුක්ඛාපෙත්වා නික්ඛිපති.
යද ආහාරෙන අත්ථා භොති තද උදකෙන තෙමෙත්වා තෙමෙත්වා
පරිභුඤ්ජනී². විරෙන ගාමං පිණ්ඩාය පවිසති. හිකඩු ආයකමනං
බෙලලට්ඨිසියං එතදවොචුං; කිසස තං ආචුසො බෙලලට්ඨිසිය විරෙන
ගාමං පිණ්ඩාය පවිසති.

1. බෙලලට්ඨිසියො - මජ්ඣ. බෙලලට්ඨිසියො - සීග්.

2. භුඤ්ජනී - මජ්ඣ.

3. කිසස තං ආචුසො විරෙන. - මජ්ඣ.

විකාලයෙහි විකාලසංඥා ඇතියේ කැයුතු දයක් හෝ බිදියයුතු දයක් හෝ කා නම් හෝ බුදි නම් හෝ පවිති ඇවැත් වෙයි. විකාලයෙහි විමති ඇති යේ කැයුතු දයක් හෝ බිදියයුතු දයක් හෝ කා නම් හෝ බුදි නම් හෝ පවිති ඇවැත් වෙයි. විකාලයෙහි කාලසංඥා ඇතියේ කැයුතු දයක් හෝ බිදියයුතු දයක් හෝ කා නම් හෝ බුදි නම් හෝ පවිති ඇවැත් වේ.

යාමකාලිකය සත්තාහකාලිකය යාවජීවිකය අහර පිණිස පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරහලායෙහි පරහලායෙහි දුකුළා ඇවැත් වේ.

කාලයෙහි විකාලසංඥා ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. කාලයෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. කාලයෙහි කාලසංඥා ඇතියේ නම් ඇවැත් නැතී.

යාමකාලිකය සත්තාහකාලිකය යාවජීවිකය කරුණක් ඇති කල්හි වළඳා නම්, උම්මත්තකයහට, ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැතී.

සත්වැනි විකාලභෞජන ශික්ෂාපදයි.

6.4.8

සන්නිධිකාර ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැතැ අනේපිඬු සිටුහුගේ ජේතවන නම් අරමිහි වැඩැ වෙසෙති. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන් ගේ උපාධ්‍යාය වූ ආයුෂ්මත් බෙල්ලට්ඨිසීස තෙරණුවෝ අරණ්‍යයෙහි වෙසෙති. උන්වහන්සේ පිඬු පිණිස හැසිරැ සුප ව්‍යඤ්ජනයෙන් නො මුසු බත් ආරාමයට ගෙනැ ගොස් වියළවා තබති. යම් දිනෙකැ අහරින් ප්‍රයෝජන වේ ද, එදින දියෙන් තෙම තෙමා වළඳති. බොහෝ කලෙකින් පිඬු පිණිස ගමට පිවිසෙති. භික්ෂුහු ආයුෂ්මත් බෙල්ලට්ඨිසීස තෙරුන්ට මෙය කීහු: ඇවැත්නි බෙල්ලට්ඨිසීසයෙනි, කුමකට තෙපි බොහෝ කලෙකින් පිඬු පිණිස ගමට පිවිසෙවු දැයි.

2. අථ ඛො ආයස්මා ඛෙලලඛ්ඛිසීසො භික්ඛුනං එතමඤ්ඤං ආරොවෙසි: කිමපන ත්වං ආවුසො සන්තිධිකාරකං භොජනං භුංඤ්ඤිති? එවමාවුසොති. යෙ තෙ භික්ඛු අපපිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනාති වීයන්ති විපාවෙහති “කථං හි නාම ආයස්මා ඛෙලලඛ්ඛිසීසො සන්තිධිකාරකං භොජනං භුංඤ්ඤාති -පෙ- සච්චං කිර ත්වං ඛෙලලඛ්ඛිසීස, සන්තිධිකාරකං භොජනං භුංඤ්ඤිති? සච්චං භගවා. චිගරහි ධුදො භගවා -පෙ- “කථං හි නාම ත්වං ඛෙලලඛ්ඛිසීස, සන්තිධිකාරකං භොජනං භුංඤ්ඤාති නොතං ඛෙලලඛ්ඛිසීස, අපසසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු සන්තිධිකාරකං බාදනීයං වා භොජනීයං වා බාදෙය්‍යා වා භුංඤ්ඤායා වා පාචිත්තිය”නති.

3. යො පනාති; යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අත්තෙ අධිපෙපතො භික්ඛුති.

සන්තිධිකාරකං නාම: අජපටිග්ගහිතං අපරජ්ජු.¹

බාදනීයං නාම: පඤ්ඤා භොජනානි යාමකාලිකං සත්තාභකාලිකං යාවජීවිකං යපෙත්වා අවසෙසං බාදනීයං නාම.

භොජනීයං නාම: පඤ්ඤා භොජනානි ඔදනො කුම්මාසො සත්තං මචෙජා මංසං බාදිසාමී භුංඤ්ඤාමීති පතිගණනාති ආපත්ති දුක්ඛචක්ඛ, අරෙක්ඛාභාරෙ අරෙක්ඛාභාරෙ ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

සන්තිධිකාරකෙ සන්තිධිකාරකසඤ්ඤී බාදනීයං වා භොජනීයං වා බාදති වා භුංඤ්ඤති වා ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. සන්තිධිකාරකෙ වෙමතිකො බාදනීයං වා භොජනීයං වා බාදති වා භුංඤ්ඤති වා ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. සන්තිධිකාරකෙ අසන්තිධිකාරකසඤ්ඤී බාදනීයං වා භොජනීයං වා බාදති වා භුංඤ්ඤති වා ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

යාමකාලිකං සත්තාභකාලිකං යාවජීවිකං ආභාරඤ්ඤා පතිගණනාති ආපත්ති දුක්ඛචක්ඛ. අරෙක්ඛාභාරෙ අරෙක්ඛාභාරෙ ආපත්ති දුක්ඛචක්ඛ.

අසන්තිධිකාරකෙ සන්තිධිකාරකසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛචක්ඛ. අසන්තිධිකාරකෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛචක්ඛ. අසන්තිධිකාරකෙ අසන්තිධිකාරකසඤ්ඤී අනාපත්ති.

1. අපරජ්ජු බාදිතං භොජි - මරසං.

2. එකල්හි ආයුෂ්මත් බෙල්ලට්ඨිසීස තෙරණුවෝ භික්ෂුන්හට තෙල කරුණ දන්වූහ. කීමෙක් ද? ඇවැත්නි, තෙපි තැන්පත් කොට තැබූ බොජුන් වළඳුනු ද යි. එසේ යැ ඇවැත්නි, යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් බෙල්ලට්ඨිසීස තෙරණුවෝ තැන්පත් කොට තැබූ බොජුන් වළඳුනු ද" යි... සැබැඳ බෙල්ලට්ඨිසීස, තෙපි තැන්පත් කොට තැබූ බොජුන් වළඳවු ද යි, සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු ...කෙසේ නම් බෙල්ලට්ඨිසීස, තෙපි තැන්පත් කොට තැබූ බොජුන් වළඳුවහු ද? බෙල්ලට්ඨිසීස, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු :

“යම් මහණෙක් තැන්පත් කොට තැබූ කැයුතු දෑයක් හෝ බිදියයුතු දෑයක් හෝ කා නම් හෝ බුද්ධි නම් හෝ පවිත් වේ” යයි.

3. යො පත: යම්, යම්බදු...භික්ෂු...මෙනෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

සන්නිධිකාරක නම්: අද පිළිගත් ආමිසය අත් දිනකට තැබීම යි.

බාදනීය නම්: පස් බොජුන් ද යාමකාලිකය ද සත්තාභකාලිකය ද යාවථිවිකය ද තබා සෙසු දෑ බාදනීය නම් වේ.

භොජනීය නම්: බත් යැ කොමු යැ අත්සුණු යැ දියමස් යැ ගොඩමස් යැ යන පස් බොජුනි. කන්නෙමි වළඳන්නෙමැ යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරගලායෙහි පරගලායෙහි පවිත් ඇවැත් වේ.

තැන්පත් කොට තබන ලද්දෙහි තැන්පත් කොට තැබූ සත් ඇතියේ කැයුතු දෑයක් හෝ බිදියයුතු දෑයක් හෝ කා නම් හෝ බුද්ධි නම් හෝ පවිත් ඇවැත් වෙයි. තැන්පත් කොට තබන ලද්දෙහි විමති ඇතියේ කැයුතු දෑයක් හෝ බිදිය යුතු දෑයක් හෝ කා නම් හෝ බුද්ධි නම් හෝ පවිත් ඇවැත් වෙයි. තැන්පත් කොට තබන ලද්දෙහි නො තැන්පත් කොට තැබූ සත් ඇතියේ කැයුතු දෑයක් හෝ බිදිය යුතු දෑයක් හෝ කා නම් හෝ බුද්ධි නම් හෝ පවිත් ඇවැත් වේ.

යාමකාලිකය, සත්තාභකාලිකය, යාවථිවිකය අහර පිණිස පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරගලායෙහි පරගලායෙහි දුකුළා අවැත් වේ.

නො තැන්පත් කොට තබන ලද්දෙහි තැන්පත් කොට තැබූ සත් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො තැන්පත් කොට තබන ලද්දෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො තැන්පත් කොට තබන ලද්දෙහි නො තැන්පත් කොට තැබූ සත් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

පාචිකයාපාළි හිකබ්බිභබ්බො

අනාපකති: යාවකාලිකං යාවකාලෙ නිදහිතා භුඤ්ඤති යාමකාලිකං යාමෙ නිදහිතා භුඤ්ඤති. සත්තාහකාලිකං සත්තාහං නිදහිතා භුඤ්ඤති. යාවථිවිකං සති පට්ටයෙ පටිභුඤ්ඤති උච්චාත්තකස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

සත්තිධිකාරකසිකබ්බපදං අට්ඨමං.

6. 4. 9.

පඤ්ඤාභොජනසිකබ්බපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවතීයං වීහරති ජෙතවනෙ අනාර්පිණීකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බගගියා හිකබ්බ පඤ්ඤා භොජනාති අත්තනො අත්තාය වීඤ්ඤාපෙත්වා භුඤ්ඤති. මනුස්සා උරුකියනති වියනති විපාවෙනති: කථං හි නාම සමණා සකාසපුත්තියා පඤ්ඤාභොජනාති අත්තනො අත්තාය වීඤ්ඤාපෙත්වා භුඤ්ඤාසීති, කස්ස සමපන්නං න මනාපං කස්ස සාද්දු¹ න රුච්චිති. අනෙසාසුං ඛො හිකබ්බ තෙසං මනුස්සානං උරුකියනානං වියනානං විපාවෙනානං යෙ තෙ හිකබ්බ අපට්ඨිතා -පෙ- තෙ උරුකියනති වියනති විපාවෙනති. “කථං හි නාම ජබ්බගගියා හිකබ්බ පඤ්ඤා භොජනාති අත්තනො අත්තාය වීඤ්ඤාපෙත්වා භුඤ්ඤාසීති -පෙ- සච්චං කිර තුලෙහ හිකබ්බෙ පඤ්ඤාභොජනාති අත්තනො අත්තාය වීඤ්ඤාපෙත්වා භුඤ්ඤාසීති. සච්චං භගවා, වීහරති බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුලෙහ මොසපුරිසා, පඤ්ඤාභොජනාති අත්තනො අත්තාය වීඤ්ඤාපෙත්වා භුඤ්ඤාසීති, තෙන මොසපුරිසා, අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤා පන හිකබ්බෙ ඉමං සිකබ්බපදං උද්දිසෙය්‍යාප්ථ:

“යාති ඛො පන තාති පඤ්ඤාභොජනාති සෙය්‍යාදීදං: සප්පි නවනිකං තෙලං මබ්බ ඵාණිකං මට්ඨෙයා මංසං ඛිරං දධිං යො පන හිකබ්බ ඵවරුපාති පඤ්ඤාභොජනාති අත්තනො අත්තාය වීඤ්ඤාපෙත්වා භුඤ්ඤාසීති පාචිකයා”නති.

ඵවඤ්ඤාදං භගවතා හිකබ්බනං සිකබ්බපදං පඤ්ඤාතං භොති.

1. සාද්දු, මඡ්ඤං.

යාවකාලිකය යාවකාලයෙහි තැන්පත් කොට තබා වළඳා නම් යාමකාලිකය යාමකාලයෙහි තැන්පත් කොට තබා වළඳා නම් සත්තාහකාලිකය සත්දිනක් තැන්පත් කොට තබා වළඳා නම් යාවජීවිකය කරුණක් ඇති කල්හි වළඳා නම් ඇවැත් නැත. උම්මත්තකයහට ආදි-කම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

අටවැනි සන්නිධිකාරක ශික්ෂාපද යි.

6. 4. 9

පණිතගෝපන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැතැ පේතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිනි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි සවග මහණහු පිණිබොජුන් තමා පිණිය විනවා වළඳන්. මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්: "කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ පිණිබොජුන් තමා පිණිය විනවා වළඳුහු ද"යි කවරකුහට මිහිරිදය නො මැනවිද? කවරකුහට රසවත්දය නො රුස්නේ ද යි. හික්ෂුහු ලමු කොට සිතන, නුගුණ පවසන, දෙස් පතුරුවන, ඒ මිනිසුන් ගේ (අකිරිත්තිශබ්ද...) ඇසුහු. යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් අපිය වූවෝ ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්: කෙසේ නම් සවග මහණහු පිණිබොජුන් තමා පිණිය විනවා වළඳුහු ද යි ... සැබැද මහණෙකි, තෙපි පිණිබොජුන් තමා පිණිය විනවා වළඳුහු ද යි. සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙකි, තෙපි පිණිබොජුන් තමා පිණිය විනවා වළඳුහු ද? හිස් පුරුෂයෙකි, මෙය අප්‍ර-සන්නයන් ගේ ප්‍රසාදය පිණිය හෝ නො වෙයි....

මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු :

"යම්බදු ඒ පිණිබොජුන් එනම්:- ගිතෙල්, වෙබරු, තෙල්, මී, උක්සකුරු, දියමස්, ගොඩමස්, කිරි, දී, යන එබදු වූ පිණිබොජුන් යම් මහණෙක් තමා පිණිය විනවා වළඳන්නේ නම් පවිති වේ" යයි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් විසින් හික්ෂුන්ට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

2. තෙන ධොපන සමයෙන භික්ඛු ගීලානා භොතාති ගීලානපුච්ඡකා භික්ඛු ගීලානෙ භික්ඛු එතදවොට්ඨං: කච්චි ආවුසො ඛමනීයං කච්චි යාපනීයං''නති. පුබ්බෙ මයං ආවුසො පඤ්ඤාභොජනානි අත්තනො අත්තාය විඤ්ඤාපෙත්වා භුංඤ්වාම තෙන නො එාසු භොති ඉදනි පන භගවතා පටික්ඛිත්තනාති කුසකුච්චායනා න විඤ්ඤාපෙම තෙන නො න. එාසු භොතිති. භගවතො එකමත්ථං ආරොවෙසුං. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්සි. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගීලානෙන භික්ඛුනා පඤ්ඤාභොජනානි අත්තනො අත්තාය විඤ්ඤාපෙත්වා භුංඤ්තුං'' එවිඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උදදිසෙය්‍යාථ:

''යාති ධො පන තාති පඤ්ඤාභොජනානි සෙය්‍යාපීදං : සප්පි නවනීකං තෙලං මධු එාණිකං මචෙජා මංසං බීරං දධි. යො පන භික්ඛු එවරුපාති පඤ්ඤාභොජනානි අගීලානො අත්තනො අත්තාය විඤ්ඤාපෙත්වා භුපෙඤ්ඤායා පාචිත්තිය''නති.

3. යාති ධො පන තාති පඤ්ඤාභොජනානීති: සප්පි නාම : ගොසප්පි වා අජිකාසප්පි වා මාහිසං¹ වා සප්පි යෙසං මංසං කප්පති තෙසං සප්පි. නවනීකං නාම: තෙසංඤ්ඤාව නවනීතං. තෙලං නාම: තිලතෙලං ඤාසපතෙලං මධුකතෙලං එරණ්ඩකතෙලං වසාතෙලං. මධු නාම: මකඛිකා මධු. එාණිකං නාම: උච්ඡුමහා නිබ්බන්තං. මචෙජා නාම: ඔදකො² වුවවති. මංසං නාම: යෙසං මංසං කප්පති තෙසං මංසං. බීරං නාම: ගොබීරං වා අජිකාබීරං වා මාහිසං වා බීරං, යෙසං මංසං කප්පති තෙසං බීරං. දධි නාම: තෙසංඤ්ඤාව දධි.

යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමස්මිං අත්තෙ අධිපෙත්තො භික්ඛුති.

එවරුපාති පඤ්ඤාභොජනානීති: තථාරුපාති පඤ්ඤාභොජනානි.

අගීලානො නාම: යස්ස විතා පඤ්ඤාභොජනා³ එාසු භොති.

ගීලානො නාම: යස්ස විතා පඤ්ඤාභොජනා න එාසු භොති.

අගීලානො අත්තනො අත්තාය විඤ්ඤාපෙති පයොගෙ⁴ දුක්ඛං. පටිලාභෙන භුංඤ්ඤාසාමීති පතිගණනාති ආපත්ති දුක්ඛංසං. අපේක්ඛාභාරෙ අපේක්ඛාභාරෙ ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

1. මහිංසප්පි වා - මජ්ඣං.

2. උදකවරො - මජ්ඣං.

3. පඤ්ඤා භොජනානි - මජ්ඣං.

4. පයොගෙ පයොගෙ - මජ්ඣං.

2. එයමයෙහි වනාහි භික්ෂුහු ගිලන් වෙති. ගිලනුන් පුළුවියනා භික්ෂුහු ගිලන් භික්ෂුන්ට මෙය කීහු: “කිම ඇවැත්නි, ඉවසිය හැකි ද යැපිය හැකි ද”යි. “ඇවැත්නි, ඇපි පෙඳ. පිණිබොජුන් තමා පිණිස විනවා වළඳමහ. එයින් අපට පහසු වෙයි. දැන් වූ කලී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද්ද යි කුකුළු කරනුවෝ නො විනවමහ. එයින් අපට පහසු නො වේ. භාග්‍යවත්හට මෙකරුණ දැන්වූහ. එකල් හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ කරුණෙහි ලා මෙ අවසරයෙහි ලා දැනුම් කපා කොට මහණුන් ඇමතූයේක. “මහණෙනි, ගිලන් මහණහු විසින් පිණිබොජුන් තමා පිණිස විනවා වළඳන්නට අනුදනිමි” මෙයේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු;

“යම්බදු ඒ පිණිබොජුන් එනම: ගිතෙල්, වෙඳරු, තෙල්, මී, උක් සකුරු, දියමස්, ගොඩමස්, කිරි දී යන එබදු වූ පිණිබොජුන් යම් මහණෙක් නොගිලන් වූ තමා පිණිස විනවා වළඳන්නේ නම් පවිති වේ” යයි.

3. යානි බො පන තානි පණිතභොජනානි: සප්පි නම් එළඟිතෙල් හෝ එළඟිතෙල් හෝ මිනිගිතෙල් හෝ යැ. යම් කෙනකුන්ගේ මස් කැප නම් ඔවුන්ගේ ගිතෙල. නවනික නම්: ඔවුන්ගේ මැ වෙඳරු. තෙල නම්: තලතෙල්, අබතෙල්, මීතෙල්, එරඬුතෙල්, වුරුණුතෙල. මධු නම්: මීමැයි මී. එංකික නම්: උක්ගසින් නිපදවනලද යැ. මච්ඡ නම්: දියෙහි හටගත් මසැ යි කියනු ලැබේ. මංස නම්: යම් කෙනකුන්ගේ මස් කැප නම් ඔවුන් ගේ මස. බීර නම්: එළකිරි හෝ එළකිරි හෝ මීකිරි හෝ යි, යම් කෙනකුන්ගේ මස් කැප නම් ඔවුන් ගේ කිරි. දඬි නම්: ඔවුන් ගේ මැ දිහි.

යො පන: යම්, යම්බදු ... භික්ෂු ... මේ තෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

එවරුපානි පණිතභොජනානි: එබදු වූ පිණිබොජුන්.

අගිලාන නම්: යමකුහට පිණිබොජුනෙන් වෙන් වූ පහසු වේ නම් හේ යැ.

7. ගිලාන නම්: යමකුහට පිණිබොජුනෙන් වෙන් වූ පහසු නො වේ නම් හේ යැ.

නොගිලන් වූයේ තමා පිණිස විනවා නම් පියෝහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි. ලැබීමෙන් වළඳන්නෙමැ යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරගලායෙහි පරගලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

පාච්ඡන්ද්‍යපාළි භික්ෂුවිභවෙනා

අභිලානො අභිලානසඤ්ඤී පණිතභොජනානි අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ඤති ආපත්ති පාච්ඡන්ද්‍යස්ස. අභිලානො වෙමතිකො පණිතභොජනානි අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ඤති ආපත්ති පාච්ඡන්ද්‍යස්ස. අභිලානො ගිලානසඤ්ඤී පණිතභොජනානි අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ඤති ආපත්ති පාච්ඡන්ද්‍යස්ස

ගිලානො අභිලානසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. ගිලානො වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. ගිලානො ගිලානසඤ්ඤී අනාපත්ති

අනාපත්ති: ගිලානස්ස ගිලානො හුඤා විඤ්ඤාපෙඤා අභිලානො භුඤ්ඤති, ගිලානස්ස සෙයකං භුඤ්ඤති ඤාතකානං පචාරිතානං අඤ්ඤස්සත්ථාය අත්තනො ධනෙන උමමත්තකස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

පණිතභොජනසික්ඛාපදං නවමං.

6. 4. 10

දනකපොනසික්ඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා වෙසාලියං විහරති මහාවනෙ කුටාගාරයාලායං. තෙන ධො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සංඛපංසුකුලිකො සුසානෙ විහරති සො මනුස්සෙහි දීයමානං න ඉවත්ති පටිග්ගහෙතුං සුසානෙපි රුක්ඛමුලෙපි උමමාරෙපි අය්‍යවොසාචිකතානි¹ සාමං ගහෙඤා පරිභුඤ්ඤති මනුස්සො උරුක්ඛයනති බීයනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම භික්ඛු අමහාකං අය්‍යවොසාචිකතානි සාමං ගහෙඤා පරිභුඤ්ඤස්සති. ථෙරොයං භික්ඛු වධරො මනුස්සමංසං මඤ්ඤෙ ඛාදතී”ති අමෙස්සාසු ධො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උරුක්ඛයනානං බීයනානං විපාවෙනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපපිට්ඨා -පෙ- තෙ උරුක්ඛයනති බීයනති විපාවෙනති; “කථං හි නාම භික්ඛු අදින්නං මුඛචාරං ආහාරං ආහරිස්සති”ති -පෙ- සචං කිරි කුං භික්ඛු අදින්නං මුඛචාරං ආහාරං ආහරිසීති. සචං භගවා, විහරති බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම කුං මොසපුරිස, අදින්නං මුඛචාරං ආහාරං ආහරිස්සයි. තෙනං මොසපුරිස අපපසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු අදින්නං මුඛචාරං ආහාරං ආහාරෙය්‍ය පාච්ඡන්ද්‍ය”නති.

ඵවඤ්ඤා භගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාන්තං භොති.

1. අය්‍යවොසාචිකතානි - මජ්ඣං.

නොගිලන් වූයේ නොගිලන් සන් ඇති වැ පිණිබොජුන් තමා පිණිස විනවා වළඳා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. නොගිලන් වූයේ විමති ඇති වැ පිණිබොජුන් තමා පිණිස විනවා වළඳා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. නොගිලන් වූයේ ගිලන්සන් ඇති වැ පිණිබොජුන් තමා පිණිස විනවා වළඳා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි.

ගිලන් වූයේ නොගිලන්සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. ගිලන් වූයේ විමති ඇති යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. ගිලන් වූයේ ගිලන්සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

ගිලනාහට, ගිලන් වැ විනවා නොගිලන් වූයේ වළඳා නම්, ගිලනාගේ ඉතිරිදෑය වළඳා නම් නැයන්ගේ නම් පැවැරුණුවන්ගේ නම් මෙරමා පිණිස නම් තමන්ගේ ධනයෙන් නම් ඇවැත් නැත. උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

නව වැනි පණිතභොජන ශික්ෂාපද යි.

6. 4. 10

දත්තපොත ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු විසල් පුරු කුළාරහල්හි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණෙක් සර්වපාංශුකුලික වූයේ සොහොනෙහි වෙසෙයි. හෙතෙම මිනිසුන් විසින් දෙනු ලබන්නක් පිළිගන්නට නො කැමැති වෙයි. සොහොනෙහි දු රුක්වුලෙහි දු එළිපත්තෙහි දු මළගිය නැයන් උදෙසා තබන පිඩු තෙමේ මැ ගෙනැ වළඳ යි. මිනිස්සු ලාමක කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්: "කෙසේ නම් මේ මහණ අපගේ මළගිය නැයන් උදෙසා තබන පිඩු තෙමේ මැ ගෙනැ වැළඳී" ද යි. මේ මහණ තර වට සිරිසි ඇතියෙක. මිනීමස් කතීයි හඟිමු. භික්ෂුහු ලාමක කොට සිතන, නුගුණ පවසන, දෙස් පතුරුවන, ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීර්ත්තිශබ්දය) ඇසුහු. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවෝ ... ඔහු ලාමක කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්: "කෙසේ නම් මහණෙක් නො පිළිගත් අහරක් පරගලා කෙළේ ද" යි ... සැබැඳ මහණ, තෙපි නො පිළිගත් අහරක් පරගලා කරවු ද යි. සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂය, තෙපි නො පිළිගත් අහරක් පරගලා කළහු ද? හිස් පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි. ... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

"යම් මහණෙක් නො පිළිගත් අහරක් ගලබ්ලයට ගන්නේ නම් පවිති වේ" යයි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂුන්ට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

පාචිත්තියපාළි භික්ඛුච්ඡේදනා

2. තෙන ධො පන සමයෙන භික්ඛු උදකදන්තපොනෙ කුක්කුච්චායනති. හගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං. අප් ධො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධමමිං. කපං කත්වා භික්ඛු ආමනෙතස්මි. “අනුජානාමි භික්ඛුවෙ අදින්නං උදකදන්තපොනං සාමං ගහෙත්වා පරිභුඤ්ඤං.” එවිඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උදදියෙය්‍යාප් :

“යො පන භික්ඛු අදින්නං මුඛථාරං ආහාරං ආහරෙය්‍යා අඤ්ඤත්‍ර උදකදන්තපොනා පාචිත්තිය”නති.

3 යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අපෙ අධිපෙතො භික්ඛුති.

අදින්නං නාම: අපට්ඨග්ගිතකං වුච්චති. දින්නං නාම: කායෙන වා කායපට්ඨඛේධන වා නිස්සංගිකයෙන වා දෙනෙන හත්ථපාසෙ ධීතො කායෙන වා කායපට්ඨඛේධන වා පතිගණ්හාති එතං දින්නං නාම.

ආහාරො නාම: උදකදන්තපොනං යපෙත්වා යං කිඤ්චි අරෙඤ්ඤා-හරණියං එසො ආහාරො නාම.

අඤ්ඤත්‍ර උදකදන්තපොනාති: යපෙත්වා උදකදන්තපොනං බාදිස්සාමි භුඤ්ඤාමිති පතිගණ්හාති ආපත්ති දුක්ඛංය්‍ය, අරෙඤ්ඤාහාරෙ අරෙඤ්ඤාහාරෙ ආපත්ති පාචිත්තියංය්‍ය.

අපට්ඨග්ගිතකෙ අපට්ඨග්ගිතකසඤ්ඤී අදින්නං මුඛථාරං ආහාරං ආහරති* අඤ්ඤත්‍ර උදකදන්තපොනා ආපත්ති පාචිත්තියංය්‍ය. අපට්ඨග්ගිතකෙ වෙමතිකො අදින්නං මුඛථාරං ආහාර ආහරති අඤ්ඤත්‍ර උදකදන්තපොනා ආපත්ති පාචිත්තියංය්‍ය. අපට්ඨග්ගිතකෙ පට්ඨග්ගිතකසඤ්ඤී අදින්නං මුඛථාරං ආහාරං ආහරති අඤ්ඤත්‍ර උදකදන්තපොනා ආපත්ති පාචිත්තියංය්‍ය.

පට්ඨග්ගිතකෙ අපට්ඨග්ගිතකසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛංය්‍ය. පට්ඨග්ගිතකෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛංය්‍ය. පට්ඨග්ගිතකෙ පට්ඨග්ගිතකසඤ්ඤී අනාපත්ති.

අනාපත්ති: උදකදන්තපොනෙ වත්තාරි මහාවිකවාති* සති පච්චයෙ අසති කපපියකාරකෙ සාමං ගහෙත්වා පරිභු ඤ්ඤති, උමමන්තකස්‍ය ආදිකමමිකස්සාති.

දන්තපොනසික්ඛාපදං දයමං.

හොජනවග්ගො වතුකො.

කස්සද්දන්තං:

පිණ්ඩා ගණං පරං පුචං දො ව චුන්තා පචාරණා විකාලෙ සන්ධි ධීරං දන්තපොනෙන තෙ දයාති.

1. ආහාරෙති - මජ්ඣං.

2. මහාවිකතාති - මජ්ඣං.

2. එසමයෙහි වනාහි භික්ෂුහු දූහැටු පැන්හි කුකුස් කරති. භාග්‍යවත්තට මෙකරුණ දන්වුහ. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙකරුණෙහි ලා මෙ අවසරයෙහි ලා දූහැමි කපා කොට භික්ෂුන් ඇමැතු-
 සේක. "මහණෙනි, නො පිළිගත්වන ලද දූහැටුපැන් තෙමේ මැ ගෙනැ
 වළඳන්නට අනුදැනිමි". මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

"යම් මහණෙක් දූහැටු පැන් තබා නො පිළි ගත්වන ලද අහරක්
 ගලබ්ලයට ගන්නේ නම් පවිති වේ" යයි.

3. යො පන: යම්, යම්බදු ... හික්කු ... මේ තෙමේ මේ අර්ථයෙහි
 ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

අදින්න නම්: නො පිළිගත්වනලද්ද යි කියනු ලැබේ. දින්න නම්:
 කයින් හෝ කය පිළිබද්දෙන් හෝ නිසැඟියෙන් හෝ දෙන කල්හි
 අත්පසැ යිටියේ කයින් හෝ කය පිළිබද්දෙන් හෝ පිළිගනී නම් තෙලෙ
 දෙනලද්ද නම් වේ.

ආහාර නම්: දූහැටු පැන් තබා යම් කිසි පරගලා කළයුතු දෑයෙකි,
 මේ යැ ආහාර නම්.

අඤ්ඤානු උදකදන්ත පොනා: දූහැටු පැන් තබා කන්නෙමි බුද්ධිනෙමි
 යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරගලායෙහි පරගලායෙහි පවිති
 ඇවැත් වේ.

නො පිළිගත් දෑයෙහි නො පිළිගත්සන් ඇතියේ දූහැටු පැන්
 තබා නොදුන් අහරක් ගලබ්ලයට ගනී නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. නො
 පිළිගත් දෑයෙහි වීමකි ඇතියේ දූහැටු පැන් තබා නො දුන් අහරක්
 ගලබ්ලයට ගනී නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. නො පිළිගත් දෑයෙහි
 පිළිගත්සන් ඇතියේ දූහැටු පැන් තබා නො දුන් අහරක් ගලබ්ලයට ගනී
 නම් පවිති ඇවැත් වේ.

පිළිගත් දෑයෙහි නො පිළිගත්සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත්
 වෙයි. පිළිගත් දෑයෙහි වීමකි ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පිළිගත්
 දෑයෙහි පිළිගත්සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

දූහැටු පැන්හි, සතර මහාවිකටයන් කැපකරුවකු නැති සඳ
 කරුණක් ඇති කල්හි තෙමේ මැ ගෙනැ වළඳා නම් ඇවැත් නැත.
 උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

දසවැනි දත්තපොත ශික්ෂාපද යි.

වතුර්ථ භොජනවර්ග යි.

එහි උදනය:

ආවසරපිණ්ඩ යැ ගණභොජන යැ පරම්පරභොජන යැ කාණමාකු යැ
 පටමපචාරණ දුතියපචාරණ දෙක යැ විකාලභොජන යැ සන්නිධි-
 කාරක යැ පණ්ණිකභොජන යැ දන්තපොතය සමඟ වදුළු ඒ සිකපද
 දශයෙකි.

6. 5. 1

අවෙලකසිකධාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා වෙසාලියං විහරති මහාවතෙ කුලාගාරසාලායං තෙන ඛො පන සමයෙන සඛකස්ස බාදනීයං උස්සන්තං හොති. අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ හගවතො එතමන් ආරොවෙසි තෙනහානන්ද විසාසාදනං පුචං දෙහීති. එවං හන්තොති ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ හගවතො පටිසම්පුණ්ණිකා විසාසාදෙ පටිපාටියා නිසීදපෙතො එකෙකං පුචං දෙනෙතා අක්කන්තරිස්සා පරිබ්බාජිකාය එකං මක්කමානො දො පුටෙ අදසි. සාමන්තා පරිබ්බාජිකායො තං පරිබ්බාජිකං එතදවොචුං. “ජාරො තෙ එසො සමණො”ති. න මෙ සො සමණො ජාරො එකං මක්කමානො දො පුටෙ අදසිති දුතියමි ඛො ... තතියමි ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ එකෙකං පුචං දෙනෙතා තස්සායෙව පරිබ්බාජිකාය එකං මක්කමානො දො පුටෙ අදසි. සාමන්තා පරිබ්බාජිකායො තං පරිබ්බාජිකං එතදවොචුං. “ජාරො තෙ එසො සමණො”ති. න මෙසො සමණො ජාරො එකං මක්කමානො දො පුටෙ අදසිති. ජාරො න ජාරොති හන්ධිංසු.

2. අක්කන්තරොපි ආජීවිකො පරිවෙසනං අගමාසි. අක්කන්තරො භික්ෂු පහුතෙන සපපිනා ඔදනං මදදිකා තස්ස ආජීවිකස්ස මහන්තං පිණ්ඩං අදසි. අථ ඛො සො ආජීවිකො තං පිණ්ඩං අදය අගමාසි. අක්කන්තරො ආජීවිකො තං ආජීවිකං එතදවොච. “කුතො තයා ආවුසො පිණ්ණා ලද්ධො”ති තස්සාවුසො සමණස්ස ගොතමස්ස මුණ්ඩගහපති-කස්ස පරිවෙසනාය ලද්ධොති. අස්සොසු ඛො උපාසකා තෙසං ආජීවිකානං ඉමං කථාසලාපං අථ ඛො තෙ උපාසකා යෙන හගවා තෙනුපසඛකමිංසු, උපසඛකමිකා හගවන්තං අභිවාදෙතො එකමන්තං නිසීදිංසු. එකමන්තං නිසින්නා ඛො තෙ උපාසකා හගවන්තං එතදවොචුං. “ඉමෙ හන්තෙ තිත්ථියා අවණ්ණකාමා බුද්ධස්ස අවණ්ණකාමා ධම්මස්ස අවණ්ණකාමා සඛකස්ස, සාධු හන්තෙ අය්‍යා තිත්ථියානං සහජා න දදෙය්‍යුතති. අථ ඛො හගවා තෙ උපාසකෙ ධම්මියා කථාය සන්දස්සයි සමාදපෙසි සමුත්තෙපෙසි සමපහංසෙසි. අථ ඛො තෙ උපාසකා හගවතා ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතා සමාදපිතා සමුත්තෙපිතා සමපහංසිතා උට්ඨායාසනා හගවන්තං අභිවාදෙතො පදකඛිණං කතො පසකමිංසු.

* මමෙ මපාමෙහි පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුලට කර ඇත.

6. 5. 1

අවෙලක ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු විසල් පුර මහවෙනෙහි කුළාර හල්හි වැඩැවෙසෙති, එසමයෙහි වනාහි සහනට කැවිලි බහුල වූයේ වෙයි, එකල්හි ආයුෂ්මත් ආනඤ්ඤා සංවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කරුණ සැලකළහ. එසේ වී නම් ආනඤ්ඤායෙනි, ඉඳුල් කන්තවුනට කැවුම් දෙව යි. එසේ යැ වහන්සැ යි ආයුෂ්මත් ආනඤ්ඤා තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන්ට පිළිවදන් දී ඉඳුල් කන්තවුන් පිළිවෙළින් හිඳුවා එක් එක් කැවුමක් දෙන්නාහු එක්තරා පිරිවැජිය කට එකෙකු යි හඟිමින් දෙකැවුමක් දුන්හ. අවට පිරිවැජිතියෝ එපිරිවැජිතියට මෙය කීහු. “තෙල මහණ තිගේ සොර සැමි ද” යි තෙල මහණ මාගේ සොර සැමි නො වෙයි, එකෙකු යි හඟිමින් දෙකැවුමක් දුන් වනැ යි. දෙවනවට ද... තෙවනවට ද ආයුෂ්මත් ආනඤ්ඤා තෙරණුවෝ එක් එක් කැවුමක් දෙන්නෝ එ මැ පිරිවැජිතියට එකෙකු යි හඟිමින් දෙකැවුමක් දුන්හ, අවට පිරිවැජිතියෝ එපිරිවැජිතියට මෙය කීහු; “තෙල මහණ තිගේ සොරසැමි” ද යි තෙල මහණ මාගේ සොරසැමි නො වෙයි, එකෙකු යි හඟිමින් දෙකැවුමක් දුන් වනැ යි. සොරසැමි යැ නො සොරසැමි” යැ යි ධබර කළහ.

2. එක්තරා ආජීවකයෙක් ද දන් වළඳන තැනට ගියේ ය. එක්තරා මහණෙක් බොහෝ වූ ගිනෙලින් බත් හනා මහත් පිඩුවක් ඒ ආජීවකයාට දුන්නේ යැ. එකල්හි ඒ ආජීවක තෙමේ ඒ බත් පිඩුව රැගෙන ගියේ යි. එක්තරා ආජීවකයෙක් ඒ ආජීවකයාට මෙය කී යැ. “ඇවැත්නි, තා විසින් පිඩු කොසින් ලබන ලද” ද යි ඇවැත්නි, ඒ මුඩුගැහැවි මහණගොයුම්හුගේ දන් වළඳනා තෙතින් ලදිම්, උවසුවෝ ඒ ආජීවකයන්ගේ මේ කරාසලාපය ඇසුහු; එකල්හි ඒ උවසුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියහ. එළැඹි භාග්‍යවතුන් වැඳ එකත් පසෙකැ හුන්හ, එකත් පසෙකැ හුන් ඒ උවසුවෝ භාග්‍යවතුන්ට මෙය කීහු. “සාමිනි, මේ අන්තොටුවෝ බුදුනට ගරහනු කැමැතියෝ දහමට ගරහනු කැමැතියෝ සහනට ගරහනු කැමැතියෝ යි, සාමිනි, ආර්යයෝ අන්තොටුවනට සියතින් යමක් නො දෙන්නහු නම් මැනවැ යි. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දහැමි කරායෙන් ඒ උවසුවනට (දෙලෝවැඩ) මොනවට දක්වූ සේක. (කුසල්දහමිහි) සමාදන් කරවූ සේක. මොනවට තෙද ගැන්වූ සේක, මොනවට සතුටු කරවූ සේකි. එකල්හි ඒ උවසුවෝ භාග්‍යවතුන් විසින් දහැමි කරායෙන් මොනවට දක්වන ලදුවෝ මොනවට සමාදන් කරවන ලදුවෝ මොනවට තෙද ගන්වන ලදුවෝ මොනවට සතුටු කරවන ලදුවෝ හුනස්නෙන් නැඟිට භාග්‍යවතුන් සකසා වැඳ පැදකුණු කොට ගියහ.

පාචිත්තියපාළි භික්ෂුවිභවෙනා

3. අප්ඵ බො හගවා එතස්මිං නිදුනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කපං කථා භික්ඛු ආමනෙත්ති. තෙන භි භික්ඛුවෙ භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පක්ඛාපෙක්ඛාමී, දස අත්ථසෙ පටිච්ච සංස්පවුත්තාය -පෙ- සඤ්චමමධීනියා විතයානුග්ගාය. එවක්ඛෙ පන භික්ඛුවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දියෙය්‍යාථ :

“යො පන භික්ඛු අවෙලකස්ස වා පරිබ්බාජකස්ස වා පරිබ්බාජිකාය වා සහස්වා බාදනීයං වා භොජනීයං වා දදෙය්‍යා පාචිත්තිය”න්ති.

4. යො පනාති : යො යාදියො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිපෙපතො භික්ඛුති. අවෙලකො නාම : යො කොච්ඡි පරිබ්බාජක සමාපනො නග්ගො. පරිබ්බාජකො නාම : භික්ඛුක්ඛෙ සාමණෙරක්ඛෙ යපෙත්වා යො කොච්ඡි පරිබ්බාජකසමාපනො. පරිබ්බාජිකා නාම : භික්ඛුනික්ඛෙ සික්ඛමානක්ඛෙ සාමනෙරික්ඛෙ යපෙත්වා යා කාච්ඡි පරිබ්බාජික සමාපනො. බාදනීයං නාම : පක්ඛෙභොජනානි උදකදන්තපොනං යපෙත්වා අවසෙසං බාදනීයං නාම භොජනීයං නාම : පක්ඛෙභොජනානි ඔදනො කුමමාසො සත්තු මච්ඡා මංසං. දදෙය්‍යාති : කායෙන වා කායපට්ඨඤ්ඤාන වා නික්ඛංගිග්ගෙන වා දෙති ආපත්ත පාචිත්තියස්ස.

තිත්ථියෙ තිත්ථියසඤ්ඤා සහස්වා බාදනීයං වා භොජනීයං වා දෙති ආපත්ත පාචිත්තියස්ස. තිත්ථියෙ වෙමතිකො සහස්වා බාදනීයං වා භොජනීයං වා දෙති ආපත්ත පාචිත්තියස්ස. තිත්ථියෙ අතිත්ථියසඤ්ඤා සහස්වා බාදනීයං වා භොජනීයං වා දෙති ආපත්ත පාචිත්තියස්ස.

උදකදන්තපොනං දෙති ආපත්ත දුක්ඛංසස්ස. අතිත්ථියෙ තිත්ථියසඤ්ඤා ආපත්ත දුක්ඛංසස්ස. අතිත්ථියෙ වෙමතිකො ආපත්ත දුක්ඛංසස්ස අතිත්ථියෙ අතිත්ථියසඤ්ඤා අනාපත්ත.

අනාපත්ති : දුපෙති න දෙති උපනික්ඛිපිත්වා දෙති බාහිරාලෙපං දෙති උමග්ගකස්ස ආදිකමිකස්සාති.

අවෙලක සික්ඛාපදං පඨමං.

3. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙකරුණෙහි ලා මෙ අවසරයෙහි ලා දහැමි කපා කොට මහණුන් ඇමැතුයේක. එසේ වී නම් මහණෙනි, කරුණු දසයක් පිණිස මහණුන්හට සිකපද පනවන්නෙමි. සඟුන්ගේ මනා පිළිගැනුම, සඟුන්ගේ පහසුබව ... සසුන් පැවැත්ම, විනයට රුකුල් දීම පිණිස යැ. මෙසේත් මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසා වූ :

“යම් මහණෙක් නිවටක්හට හෝ පිරිවැරියකට හෝ පිරිවැරියකට හෝ සියතින් කැපුතු දෑයක් හෝ බිදියයුතු දෑයක් හෝ දෙන්නේ නම් පවිති වේ” යයි.

4. යො පන: යම්, යම්බඳු ... හිකු ... මෙතෙම මේ අරියෙහි ලා අදහස් කරනලද හික්ෂු යි; අවෙලක නම්: යම් කිසි පිරිවැරියකට පැමිණි නිරිවතෙකි. පරිබ්බාජික නම් මහණ ද හෙරණ ද තබා යම් කිසි පිරිවැරියකට පැමිණියෙකි. පරිබ්බාජිකා නම්: මෙහෙණ ද සික්මනුව ද හෙරණය ද තබා යම් කිසි පිරිවැරියකට පැමිණියකි. බාදනීය නම්; පස් බොජුන් දහැටු පැන් තබා අවශෙෂය බාදනීය නම් වෙයි.

භොජනීය නම්; බත් යැ කොමුපිටු යැ අත්සුණු යැ දියමස් යැ ගොඩ මස් යැ යන පස්බොජුනි. දෛය්‍ය: කයින් හෝ කයපිළිබද්දෙන් හෝ නිසැගියෙන් හෝ දේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

නීරීකයා කෙරෙහි නීරීකසංඥා ඇතියේ සියතින් කැපුතු දෑයක් හෝ බිදියයුතු දෑයක් හෝ දේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. නීරීකයා කෙරෙහි විමති ඇතියේ සියතින් කැපුතු දෑයක් හෝ බිදිය යුතු දෑයක් හෝ දේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. නීරීකයා කෙරෙහි අනීරීකසංඥා ඇතියේ සියතින් කැපුතු දෑයක් හෝ බිදියයුතු දෑයක් හෝ දේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

දහැටු පැන් දේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. අනීරීකයා කෙරෙහි නීරීකසංඥා ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. අනීරීකයා කෙරෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. අනීරීකයා කෙරෙහි අනීරීකසංඥා ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

දෙවා නම් නො දේ නම් වෙනැ තබා දේ නම් බැහැරි ගැල්වීමක් දේ නම් ඇවැත් නැත, උමමකකයහට ආදිකමමිකයහට ඇවැත් නැති.

අවෙලක ශික්ෂාපදය නිමි.

6. 5. 2

උයොජනසිකාපදං

1 තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවකීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාර්පිණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උපනඤ්ඤ සක්කපුත්තො භාතුනො සද්ධිවිහාරිකං භික්ඛුං එතදවොච: “එභාවුසො ගාමං පිණ්ඩාය පටිසිසාමා”ති. තස්ස අද්දපෙතො උයොජෙසී “ගච්ඡාවුසො න මෙ තයා සද්ධිං කථා වා නිසජ්ජා වා එඤ්ඤා භොති. එකකස්ස මෙ කථා වා නිසජ්ජා වා එඤ්ඤා භොති”ති. අථ ඛො සො භික්ඛු උපකලෙය් කාලෙ නාසකනී පිණ්ඩාය වරිතුං පටිසකමනෙපි භත්තවිසංග්ගං න සමගාවෙසී. ජිනාභත්තො අහොසී.

2. අථ ඛො සො භික්ඛු ආරාමං ගතත්වා භික්ඛුනං එතමන්ථ ආරොචෙසී. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ට්ඨා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වීයනති, විපාවෙතති: “කථං හි නාම ආයස්මා උපනඤ්ඤ සක්කපුත්තො භික්ඛුං එභාවුසො ගාමං පිණ්ඩාය පටිසිසාමාති තස්ස අද්දපෙතො උයොජෙසසී”ති -පෙ- සච්චං කීර තං උපනඤ්ඤ භික්ඛුං එභාවුසො ගාමං පිණ්ඩාය පටිසිසාමාති තස්ස අද්දපෙතො උයොජෙසී”ති සච්චං භගවා, විහරති බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තං මොසපුරිස භික්ඛුං එභාවුසො ගාමං පිණ්ඩාය පටිසිසාමාති තස්ස අද්දපෙතො උයොජෙසසී. තෙනං මොසපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවස්ඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු භික්ඛුං එභාවුසො ගාමං වා නිගමං වා පිණ්ඩාය පටිසිසාමාති තස්ස ද්දපෙතො වා අද්දපෙතො වා උයොජෙසයා ගච්ඡාවුසො න මෙ තයා සද්ධිං කථා වා නිසජ්ජා වා එඤ්ඤා භොති එකකස්ස මෙ කථා වා නිසජ්ජා වා එඤ්ඤා භොති ති. එතදෙව පච්චයං කරිත්වා අනඤ්ඤං පාචිකතිය”නති.

3. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමස්මිං අපෙ අධිප්පෙතො භික්ඛුති. භික්ඛුනති: අඤ්ඤං භික්ඛු. එභාවුසො ගාමං වා නිගමං වාති: ගාමොපි නිගමොපි නගරමපි ගාමො වෙව නිගමොච.

* මමෙ මපාමමෙහි පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුලත් කර ඇත.

6. 5. 2

උයොජන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි හගවත් බුදුහු සැවැත්තෑ ජේතවන නම් අනේපිඬු සිවුහුගේ අරමහි වැඩුවෙසෙනි. එසමයෙහි වනාහි ආයුෂ්මත් උපනඤ්ඤා ආකාරපුත්ත බැයාගේ සද්ධිවිහාරික භික්ෂුහට මෙය කී යැ. “එව ඇවැත්නි, ගමට පිඬු පිණිස පිවිසෙමහ”යි, ඔහුට නො දෙවා නභා යැවී යැ: “යා ඇවැත්නි, තොප සමඟ බිණීම හෝ හිඳීම හෝ මට පහසු නො වෙයි, එකලා වූ මට බිණීම හෝ හිඳීම හෝ පහසු වේ” යයි. එකල්හි ඒ මහණ වළඳන වේලා එළඹූ සිටි කල්හි පිඬු පිණිස හැසිරෙන්නට නො හැකි වූයේ යැ. අසුන්හලෙහි දු බත්කිස නො හඹා ගත්තේ යැ සුන්බත් විය.

2. ඉක්බිති ඒ මහණ ආරාමයට ගොස් මහණුන්ට තෙල කරුණ දැන්වී යැ. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවාහු ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුඟුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් උපනඤ්ඤා ආකාරපුත්ත “එව ඇවැත්නි, ගමට පිඬු පිණිස පිවිසෙමහ”යි මහණක්හට කියා ඔහුට (යමක්) නො දෙවා නභා යැවී” ද යි ... සැබෑ ද උපනඤ්ඤායෙනි, තෙපි “එව ඇවැත්නි, ගමට පිඬු පිණිස පිවිසෙමහ යි මහණක්හට කියා ඔහුට නො දෙවා නභා යැවූ ද” යි, සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු නොයෙක් අයුරින් ගැරහූ ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂය; තෙපි “එව ඇවැත්නි, ගමට පිඬු පිණිස පිවිසෙමහ” යි කියා ඔහුට නො දෙවා නභා යැවූහුද? හිස් පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි. ... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් මහණක්හට “එව ඇවැත්නි, ගමට හෝ නියමගමට හෝ පිඬු පිණිස පිවිසෙමහ”යි බැණ ඔහුට දෙවා හෝ නො දෙවා හෝ “යා ඇවැත්නි, තොප සමඟ බිණීම හෝ හිඳීම හෝ මට පහසු නො වෙයි, එකලා වූ මට බිණීම හෝ හිඳීම හෝ පහසු වේ” යයි අන් කරුණක් නො වූ මෙය මැ කරුණු කොට ගෙන නභා යවන්නේ නම් පවිති වේ” යයි.

3. යො පන: යම් යම්බදු ... භික්ෂු: ... මෙ තෙමේ මේ අථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි. භික්ෂු: අන් මහණක්හු. එභාවුසො ගාමං වා නිගමං වා: ගම ද නියමගම ද නගරය ද ගමන් වේ නියමගමන් වේ.

පාචිත්තියපාළි භික්ඛු විභවේසා

තස්ස දූපෙත්වාති: යාගං වා භක්තං වා බාදනීයං වා
භොජනීයං වා දූපෙත්වා.

අදූපෙත්වාති: න කිංඤ්ච දූපෙත්වා.

උදෙසාපෙය්‍යාති: මාතුගාමෙන සද්ධිං හසිතුකාමො කිළිතුකාමො
රහො නිසිදිතුකාමො අනාවාරං ආවරිතුකාමො එවං වදෙති: “ගව්‍යාච්චසො
න මෙ තයා සද්ධිං කපා වා නිසජ්ජා වා එවස්ස භොති. එකකස්ස මෙ.
කපා වා නිසජ්ජා වා එවස්ස භොති”ති, උදෙසාපෙති ආපත්ති දුක්ඛාසං
දස්සනුපවාරං වා සවනුපවාරං වා විජගන්තස්ස ආපත්ති දුක්ඛාසං. විජගිතො
ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

එතදෙව පව්වයං කරිත්වා අනඤ්ඤානති: න අඤ්ඤාකොථි පව්ච්චො
භොති උදෙසාපෙතුං.

උපසම්පන්නො උපසම්පන්නසඤ්ඤී උදෙසාපෙති ආපත්ති
පාචිත්තියස්ස. උපසම්පන්නො වෙමතිකො උදෙසාපෙති ආපත්ති
පාචිත්තියස්ස. උපසම්පන්නො අනුපසම්පන්නසඤ්ඤී උදෙසාපෙති ආපත්ති
පාචිත්තියස්ස.

කල්පිසායනං අරොපෙති ආපත්ති දුක්ඛාසං. අනුපසම්පන්නො
උදෙසාපෙති ආපත්ති දුක්ඛාසං කල්පිසායනං අරොපෙති ආපත්ති
දුක්ඛාසං.

අනුපසම්පන්නො උපසම්පන්නසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛාසං.
අනුපසම්පන්නො වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛාසං. අනුපසම්පන්නො
අනුපසම්පන්නසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛාසං.

අනාපත්ති: උහො එකතො න යාපෙස්සාමාති උදෙසාපෙති,
මහගං හණං පසයිත්වා ලොහධම්මං උප්පාදෙස්සතිති උදෙසාපෙති,
මාතුගාමං පසයිත්වා අනභිරුතිං උප්පාදෙස්සතිති උදෙසාපෙති, ගිලානස්ස වා
ඔභීයකස්ස වා විහාරපාලස්ස වා යාගං වා භක්තං වා බාදනීයං වා
භොජනීයං වා නිහරාති උදෙසාපෙති, න අනාවාරං ආවරිතුකාමො
සති කරණියෙ උදෙසාපෙති උමමන්තකස්ස ආදිකම්මකස්සාති.

උදෙසාපනසික්ඛාපදං දුතියං

තසා දපෙකා; හඹු හෝ බත් හෝ කැයුතු දෑක් හෝ බිඳිය යුතු දෑක් හෝ දෙවා,

අදපෙකා; කිසිවක් නො දෙවා,

උයොජෙයා: මාගමක සමඟ සෙනු කැමැත්තේ කෙළිනු කැමැත්තේ නොරඹුරෙහි හිඳිනු කැමැත්තේ නොසිරිත්හි හැසිරෙනු කැමැත්තේ මෙසේ කියා: “යා ඇවැත්නි! තොප සමඟ බිඳීම හෝ හිඳීම හෝ මට පහසු නො වෙයි, එකලා වූ මට බිඳීම හෝ හිඳීම හෝ පහසු වේ” යැයි නඟා යවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි; දුසුන් උවසර හෝ සවන් උවසර හෝ හරින්නහුට දුකුළා ඇවැත් වෙයි. හළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

එකදෙවපවටයං කරිකා අනඤ්ඤා: නඟා යවන්නට අත් කිසිදු කරුණක් නො වේ.

උපසපනක්හු කෙරෙහි උපසපනෙකැයි සංඥා ඇතියේ නඟා යවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්හු කෙරෙහි විමති ඇතියේ නඟා යවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. උපසපන්නක්හු කෙරෙහි අනුපසපනෙකැයි සංඥා ඇතියේ නඟා යවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

එරෙහි බස් නඟා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්හු නඟා යවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. එරෙහි බස් නඟා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

අනුපසපනක්හු කෙරෙහි උපසපනෙකැයි සංඥා ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, අනුපසපනක්හු කෙරෙහි අනුපසපන්නස්සා ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

දෙදෙන එක් වැ නො යැපෙන්නම්හ යි නඟා යවා නම් මාඇඟි බඩුවක් දකැ ගිජ්ඣම උපදවන්නේ යයි නඟා යවා නම්, මාගමක දකැ උකටළිය උපදවන්නේ යැයි නඟා යවා නම්, ගිලනුනට හෝ නැවතී සිටින්නහුට හෝ වෙහෙර රක්නහුට හෝ හඹු හෝ බත් හෝ කැයුතු දෑක් හෝ බිඳියයුතු දෑක් හෝ ගෙන යව යි නඟා යවා නම්, නො සිරිත්හි නො හැසිරෙනු කැමැත්තේ කරුණක් ඇති කල්හි නඟා යවා නම් ඇවැත්නැති, උමමිත්තකයහට ආදිකමමිකයහට ඇවැත් නැති.

දෙවැනි උයොජන ශික්ෂාපද යි

6. 5. 3

සභොජන සික්ඛාපදං

1 තෙන සමයෙන බුද්ධා භගවා සාවක්ඛියං¹ විහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උපනඤ්ඤ සක්ඛාපුත්තො සභායස්ස සරං ගන්තවා තස්ස පචාපතියා සද්ධිං සයනිසරෙ නිසජ්ජං කප්පෙසි. අථ ඛො සො පුරිසො යෙනායස්මා උපනඤ්ඤ සක්ඛාපුත්තො තෙත්ථපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතවා ආයස්මන්තං උපනඤ්ඤ සක්ඛාපුත්තං අභිවාදෙතවා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීතො ඛො සො පුරිසො පචාපතීං එතදවොච. “දෙහයාස්ස¹ භික්ඛ”තී. අථ ඛො සා ඉත්ථී ආයස්මන්තො උපනඤ්ඤ සක්ඛාපුත්තස්ස භික්ඛං අද්ධි අථ ඛො සො පුරිසො ආයස්මන්තං උපනඤ්ඤ සක්ඛාපුත්තං එතදවොච: “ගච්ඡථ භතො යතො අයාස්ස භික්ඛා දින්නා”ති. අථ ඛො සා ඉත්ථී සල්ලකෙඤ්ඤා පරිසුට්ඨිතො අයං පුරිසොති ආයස්මන්තං උපනඤ්ඤ සක්ඛාපුත්තං එතදවොච. “නිසීදථ භතො මා අගමිත්වා”ති දුතියමිති ඛො සො පුරිසො -පෙ- තතියමිති ඛො සො පුරිසො ආයස්මන්තං උපනඤ්ඤ සක්ඛාපුත්තං එතදවොච: “ගච්ඡථ භතො යතො අයාස්ස භික්ඛා දින්නා”ති. තතියමිති ඛො සා ඉත්ථී ආයස්මන්තං උපනඤ්ඤ සක්ඛාපුත්තං එතදවොච: “නිසීදථ භතො මා අගමිත්වා”ති.

2 අථ* ඛො සො පුරිසො නික්ඛමිත්වා භික්ඛු උජ්ඣාපෙසි. “අයං භතො අයො උපනඤ්ඤ මඤ්ඤං පචාපතියා සද්ධිං සයනිසරෙ නිසීතො සො මයා උයොජියමානො න ඉච්ඡති. ගතං ඛුත්තිවවා මයං ඛුත්තරණියා”ති. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිට්ඨා -පෙ- තෙ උජ්ඣාපනති වියයාති විපාවෙකති: “කථං හි නාම ආයස්මා උපනඤ්ඤ සක්ඛාපුත්තො සභොජනෙ කුලෙ අනුපට්ඨජ්ජ නිසජ්ජං කප්පෙසසී”ති -පෙ- යථං කීර තං උපනඤ්ඤ සභොජනෙ කුලෙ අනුපට්ඨජ්ජ නිසජ්ජං කප්පෙසිති සථං භගවා. විගරහි බුද්ධා භගවා -පෙ- කථං හි නාම තං මොසපුරිස සභොජනෙ කුලෙ අනුපට්ඨජ්ජ නිසජ්ජං කප්පෙසසි, තෙනං මොසපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵවිඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.

යො පන භික්ඛු සභොජනෙ කුලෙ අනුපට්ඨජ්ජ නිසජ්ජං කප්පෙය්‍ය පාචිත්තියන්ති.

1. දදෙහායාස්ස-මජ්ඣ.

6. 5. 3

සහෝජන ශික්ෂාපදය

1. එයමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැතූ අනේපිඩු සිටුහුගේ ජෙනවන නම් අරමිහි වැඩූ වෙසෙති. එයමයෙහි ආයුෂ්මත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍ර යහළුවන්හුගේ ගෙට ගොස් ඔහුගේ අඹුව සමඟ යහන්ගෙයි හිඳීම කෙළේයැ. එකල්හි ඒ පුරුෂ තෙමේ ආයුෂ්මත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍ය පුත්‍රයා වෙත එළැඹියේයැ, එළැඹ ආයුෂ්මත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍රයා සකසා වැඳ එකත්පසෙකැ හුන්නේ යැ, එකත් පසෙකැ හුන් ඒ පුරුෂ තෙමේ ‘ආර්යයහට (වහන්දට) භික්ෂාව දෙව’ යි අඹුවට කී යැ. ඉක්බිති ඒ ස්ත්‍රී තොමෝ ආයුෂ්මත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍රයහට භික්ෂාව දුන්නී යැ, එකල්හි ඒ පුරුෂ තෙමේ ආයුෂ්මත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍රයහට මෙය කී ය. “ආර්යයහට භික්ෂාව දෙනලද හෙයින් වහන්ස, වඩින්නැ”යි. එකල්හි ඒ ස්ත්‍රීතොමෝ “මේ පුරුෂ රාගපර්යාප්තවීන” යැයි සලකා ආයුෂ්මත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍රයහට මෙය කිවුය; “වැඩ හිඳින්න වහන්ස, නහමක් වඩින්නැ”යි. දෙවනවටදු ඒ පුරුෂ තෙමේ..... තෙවනවටදු ඒ පුරුෂ තෙමේ ආයුෂ්මත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍රයහට මෙය කී ය: “ආර්යයහට භික්ෂාව දෙන ලද හෙයින් වහන්ස, වඩින්නැ”යි, තෙවනවටදු ඒ ස්ත්‍රී තොමෝ ආයුෂ්මත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍රයහට මෙය කිවු ය: “වැඩ හිඳින්න වහන්ස, නහමක් වඩින්නැ”යි.

2. ඉක්බිති ඒ පුරුෂ තෙමේ නික්මූ මහණුන් (හමුයෙහි) දෙස් පැවැරී යැ: “සඬාමිනි, මේ ආර්ය උපනඤ්ඤා තෙමේ මාගේ අඹුව සමඟ යහන්ගෙයි හුන්නේ යැ, හේ මා විසින් නඟා යවනු ලබන්නේ යන්නට නො කැමැති වෙයි, ඇපි බොහෝ කිය ඇතියමහ. බොහෝ කරණි ඇති යමහ”යි. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස්ථුවාහු.....ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්, “කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍ර තෙමේ අඹුසැමියුවල සහිත කුලයෙකැ ඇතුළට වැඳ හිඳීම කෙළේ ද යි.....සැබැද උපනඤ්ඤා, තෝ අඹුසැමියුවල සහිත කුලයෙකැ ඇතුළට වැඳ හිඳීම කෙළෙහි ද යි. සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු නොයෙක් අයුරින් ගැරහුහ.....කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයා! තෝ අඹුසැමියුවල සහිත කුලයෙකැ ඇතුළට වැඳ හිඳීම කෙළෙහි ද? හිස් පුරුෂයා මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නොවෙයි.....මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසා වූ.

යම් මහණෙක් අඹුසැමියුවල සහිත කුලයෙකැ ඇතුළට වැඳ හිඳීම කරන්නේ නම් පවිති වෙ යැයි.

පාචිත්තියපාළි භික්ඛුච්ඡායා

3. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමස්සං අපෙ අධිපොතො භික්ඛුති.

සභොජනං නාම කුලං; ඉත්ථි වෙච්ච හොති පුරියො ච ඉත්ථි ච පුරියො ච උභො අනික්ඛන්තා හොතති උභො අචීතරාගා,

අනුපබ්ජාති: අනුපච්ඡිත්වා.

නිසජ්ජං කප්පෙය්‍යාති: මහලුකෙ සරෙ පිට්ඨසංසාට්ඨස්ස හත්ථපාසං විජහිත්වා නිසීදති ආපත්තං පාචිත්තියස්ස, බුද්ධකෙ සරෙ පිට්ඨිවංසං අනික්ඛමිත්වා නිසීදති ආපත්තං පාචිත්තියස්ස.

සයනිසරෙ සයනිසරසඤ්ඤි සභොජනෙ කුලෙ අනුපබ්ජජ් නිසජ්ජං කප්පෙති ආපත්තං පාචිත්තියස්ස සයනිසරෙ වෙමතිකො සභොජනෙ කුලෙ අනුපබ්ජජ් නිසජ්ජං කප්පෙති ආපත්තං පාචිත්තියස්ස සයනිසරෙ න සයනිසරසඤ්ඤි සභොජනෙ කුලෙ අනුපබ්ජජ් නිසජ්ජං කප්පෙති ආපත්තං පාචිත්තියස්ස.

න සයනිසරෙ සයනිසරසඤ්ඤි ආපත්තං දුක්ඛට්ඨස්ස. න සයනිසරෙ වෙමතිකො ආපත්තං දුක්ඛට්ඨස්ස න සයනිසරෙ න සයනිසරසඤ්ඤි අනාපත්ති.

අනාපත්ති: මහලුකෙ සරෙ පිට්ඨසංසාට්ඨස්ස හත්ථපාසං අවිජහිත්වා නිසීදති, බුද්ධකෙ සරෙ පිට්ඨිවංසං අනනික්ඛමිත්වා නිසීදති, භික්ඛු දුතියො හොති උභො නික්ඛන්තා හොතති, උභො චීතරාගා න සයනිසරෙ, උමානකස්ස ආදිකමමික්ඛන්තාති.

සභොජන සික්ඛාපදං තතියං

6. 5. 4

පට්ඨමරහොනිසජ්ජ සික්ඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා සාවතීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උපනාදෙස්ස සකාපුරුෂො සභායස්ස¹ සරං ගන්ත්වා තස්ස පජාපතියා සද්ධිං රහො පටිච්ඡන්තො ආසනෙ නිසජ්ජං කප්පෙසි². අථ ඛො සො පුරියො උප්පායති වීයති විපාවෙති. “කථං භි නාම අයො උපනාදෙස්ස මයං පජාපතියා සද්ධිං රහො පටිච්ඡන්තො ආසනෙ නිසජ්ජං කප්පෙස්සති”ති.

1. සභායකස්ස-මජ්ඣං.

2. කප්පෙති-සි i සිඛු iii

3. යො පනා: යම් යම්බදු.....හික්ඛු.....මෙනෙමෙ මෙ අරියෙහී ලා අදහස් කරන ලද හික්ඛු යි.

සහොජන කුල නම්: ස්ත්‍රී නොමොත් වෙයි. පුරුෂ තෙමේත් වෙයි. ස්ත්‍රිය ද පුරුෂයා දැයි දෙදෙන (ගෙයිත්) නො නික්මුණෝ වෙති. දෙදෙන නො පහකළ රාගඇතියෝ ද වෙත්.

අනුපබ්ඡය: ඇතුළට පිවිසැ,

නිසප්පං කපපයා: මහත් යහන්ගෙයකැ දෙරබාවෙහි (දෙරියන්වියන්) අත්පස හැරපියා හිඳි නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. කුඩා යහන්ගෙයකැ ගෙමැද ඉක්මවා හිඳි නම් පවිති ඇවැත් වේ.

යහන්ගෙයි යහන්ගෙයෙකැ යන සන් ඇතියේ අඹුසැමියුවළ සහිත කුලයෙකැ ඇතුළට වැදහිඳීම කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි යහන්ගෙයි විමති ඇතියේ අඹුසැමියුවළ සහිත කුලයෙකැ ඇතුළට වැද හිඳීම කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. යහන්ගෙයි යහන්ගෙයෙකැ යන සන් නැතියේ අඹුසැමියුවළ සහිත කුලයෙකැ ඇතුළට වැද හිඳීම කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

නො යහන්ගෙයි යහන්ගෙයෙකැ යන සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො යහන්ගෙයි විමතිඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො යහන්ගෙයි නො යහන්ගෙයෙකැ යන සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

මහත් යහන්ගෙයි දෙරබාවෙහි අත්පස නො හැරපියා හිඳි නම්, කුඩා යහන්ගෙයි ගෙමැද නො ඉක්මවා හිඳි නම්, මහණක්හු දෙවැනි කොට ඇතියේ වේ නම්, දෙදෙන නික්මුණාහු වෙත් නම්, දෙදෙන පහකළ රාගඇතියෝ නම්, නො යහන්ගෙයි නම්, ඇවැත්නැති උසාහංකයහට ආදිකමිකයහට ඇවැත් නැති.

තෙවැනි සහොජනශික්ෂාපදයි

6. 5. 4

පයමරහොනිසප්ප ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැහැ අනේපිඬු සිටුහුගේ ජෙනවන නම් අරමිහි වැඩූ වෙසෙති. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් උපනඤ්ඤා කායපුත්‍ර යහළුවාගේ ගෙට ගොස් ඔහුගේ ඇඟිණිය සමඟ නොරඹුරෙහි පිළිසන් අස්නෙකැ හුන්නේ යැ. එකල්හි ඒ පුරුෂ තෙමෙ ලමු කොට සිතයි, නුගුණ පවසයි, දෙස් පතුරුවයි. “කෙසේ නම් ආර්යා උපනඤ්ඤා මාගේ ඇඟිණිය සමඟ නොරඹුරෙහි පිළිසන් අස්නෙකැ හිඳීම කරන්නේ” දැයි.

පාචිත්තියපාළි භික්ෂුවිභංගයා

2 අසංසාසුං ටො භික්ඛු තස්ස පුරිසස්ස උරුකායනාස්ස ඛිංශනාස්ස විපාවෙනාස්ස. යෙ තෙ භික්ඛු අපපිට්ඨා -පෙ- තෙ උරුකායනාති ඛිංශනී විපාවෙනති. “කථං හි නාම ආයය්මා උපතඤ්ඤ සක්කපුරුෂො මාතුගාමෙන සද්ධිං රහො පටිට්ඨනො ආසනෙ නිසජ්ජං කප්පෙස්සති”ති -පෙ- සචං කිරි කං උපතඤ්ඤ මාතුගාමෙන සද්ධිං රහො පටිට්ඨනො ආසනෙ නිසජ්ජං කප්පෙස්සති. සචං හගවා, විගරහි ඩුද්දො හගවා -පෙ- කථං හි නාම කං මොසපුරිස මාතුගාමෙන සද්ධිං රහො පටිට්ඨනො ආසනෙ නිසජ්ජං කප්පෙස්සයි. තෙතං මොසපුරිස අපසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤ පන භික්ඛවෙ ඉමං සිසංඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.

යො පන භික්ඛු මාතුගාමෙන සද්ධිං රහො පටිට්ඨනෙන ආසනෙ නිසජ්ජං කප්පෙය්‍ය පාචිත්තියනති.

3. යො පනාති: යො යාදිසො-පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමයථී. අපෙ අධිපෙතො භික්ඛුති.

මාතුගාමො නාම; මනුස්සිත්තී න යකඤ්ඤ න පෙතී න තිරිච්ඡානගතා අනාමසො තද්දුජාතාපි දුරිකා, පගෙව මහත්තරී. සද්ධිනති: එකතො.

රහො නාම: වස්සාසු රහො යොතස්ස රහො. වස්සාසුරහො නාම; න සක්කා හොති. අකඤ්ඤ වා නිබ්බන්ධනානෙ හමුඛං වා උකඤ්ඤිතමානෙ සිසං වා උකඤ්ඤිතමානෙ පස්සිතුං. යොතස්ස රහො නාම: න සක්කා හොති පකති කථා යොතුං.

පටිට්ඨනං නාම; ආසනං කුඛ්ඛින¹ වා කවාටෙන වා කිලඤ්ඤාන වා සාඤ්චාකාරෙන වා රුඤ්ඤෙන වා ඵලෙන වා කොසලියා² වා යෙන කෙනවි පටිට්ඨනං හොති.

නිසජ්ජං කප්පෙය්‍යාති: මාතුගාමෙ නිසිනො භික්ඛු උපනිසිනො වා හොති උපනිසිනො වා ආපත්ති පාචිත්තියස්ස, භික්ඛු නිසිනො මාතුගාමො උපනිසිනො වා හොති උපනිසිනො වා ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. උහො වා නිසිනො හොති උහො වා නිසිනො ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

මාතුගාමෙ මාතුගාමසඤ්ඤී රහො පටිට්ඨනො ආසනෙ නිසජ්ජං කප්පෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. මාතුගාමෙ වෙමතිකො රහො පටිට්ඨනො ආසනෙ නිසජ්ජං කප්පෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. මාතුගාමෙ අමාතුගාමසඤ්ඤී රහො පටිට්ඨනො ආසනෙ නිසජ්ජං කප්පෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

1. කුඛ්ඛින වා - මජ්ඣ.

2. කොසලියාය - මජ්ඣ.

2. භික්ෂුහු ලමුකොට සිතන තුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ පුරුෂයාගේ (අකීර්තිශබ්දය) ඇසුහු. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපියවුවෝ... ඔහු ලමු කොට සිතති, තුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්. “කෙසේ නම් ආපුෂ්මත් උපනාඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍ර මාගමක සමඟ තොරඹුරෙහි පිළිසන් අස්නෙකැ හිඳීම කෙළේ” දැයි ... සැබෑ ද උපනාඤ්ඤායෙනි, තෙපි මාගමක සමඟ තොරඹුරෙහි පිළිසන් අස්නෙකැ නියද්‍යා කළවු දැයි, සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරඹුහ ... කෙසේ නම් භික්ෂු පුරුෂයා! තෙපි මාගමක සමඟ තොරඹුරෙහි පිළිසන් අස්නෙකැ හුන්නාහු ද? භික්ෂු පුරුෂයා, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි..... මෙසේ ද වනාහි මහණෙනි, මේ ශික්ෂාපදය උදෙසවු.

යම් මහණෙක් මාගමක සමඟ තොරඹුරෙහි පිළිසන් අස්නෙකැ නියද්‍යා කරන්නේ නම් පවිත්‍ර වේ යයි.

3. යො පන: යම් යම්බදු...භික්ෂු...මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

මාතුගාම නම්: මිත්‍රියමාගම යි. යකිනි නො වෙයි. ප්‍රෙති නො වෙයි. තිරිසන්ගිය මාගම නො වෙයි. යටත් පිරිසෙයින් එදවස උපන්නා වූ ද දැරිය යි. වැඩිහිටියක ගැන කියනුම කවරේ ද?

සද්ධි: එක්වැ;

රහො නම්: ඇසට නො හමු යැ, කනට නො හමු යැ, ඇසට නො හමුව නම්; ඇස හෝ කසනු ලබන කල්හි බැම හෝ නහනු ලබන කල්හි හිස හෝ ඔසවනු ලබන කල්හි බලන්නට නො හැකි වෙයි. කනට නො හමුව නම්: පියවිබස් අසන්නට නො හැකි වෙයි.

පට්ඨන්ත නම්: අසුන භික්තියෙන් හෝ කවුළයෙන් දෙරපියනින් හෝ කළාල යෙන් හෝ කඩතුරායෙන් හෝ රුකින් හෝ ටැඹෙන් හෝ කොතැලියෙන් හෝ යම් කිසිවෙකින් පිළිසන් වූයේ වෙයි.

නියස්සං කපෙසයා: මාගම හුන් කල්හි මහණ වෙතැ හුන්නේ හෝ වෙතැ හොත්තේ හෝ වේ නම් පවිත්‍ර ඇවැත් වෙයි. මහණ හුන් කල්හි මාගම වෙතැ හුන්නේ හෝ වෙතැ හොත්තේ හෝ වේ නම් පවිත්‍ර ඇවැත් වෙයි. දෙදෙන මැ හුන්නාහු වෙත් නම් හෝ දෙදෙන මැ හොත්තාහු වෙත් නම් හෝ පවිත්‍ර ඇවැත් වේ.

මාගම කෙරෙහි මාගමක යන සන් ඇතියේ තොරඹුරෙහි පිළිසන් අස්නෙකැ හිඳි නම් පවිත්‍ර ඇවැත් වෙයි. මාගම කෙරෙහි විමති ඇතියේ තොරඹුරෙහි පිළිසන් අස්නෙකැ හිඳි නම් පවිත්‍ර ඇවැත් වෙයි. මාගම කෙරෙහි නො මාගමකයන සන් ඇතියේ තොරඹුරෙහි පිළිසන් අස්නෙකැ නියද්‍යා කෙරේ නම් පවිත්‍ර ඇවැත් වේ.

පාවිච්ඡයපාළි භික්ෂුවිභවෙහා

යක්ඛියා වා පෙතියා වා පණ්ඩකෙන වා තිරව්ජානගත¹ මනුස්ස-
විග්ගහිත්ථියා වා සද්ධිං රහො පටිච්ඡන්තො ආසනෙ නිසජ්ජං කප්පෙති
ආපනති දුක්ඛංසංස.

අමාතුගාමෙ මාතුගාමසඤ්ඤා ආපනති දුක්ඛංසංස. අමාතුගාමෙ
වෙමතිකො ආපනති දුක්ඛංසංස. අමාතුගාමෙ අමාතුගාමසඤ්ඤා
අනාපනති.

අනාපනති: යො කොච්චි විඤ්ඤපුරිසො දුතියො හොති තිට්ඨති
න නිසීදති, අරහොපෙකෙඛං අඤ්ඤවිභිතො නිසීදති, උච්චන්තකස්ස
ආදිකම්මකස්සාති.

පට්ඨමරහොතිසජ්ජ සික්ඛාපදං² චතුස්සං.

6. 5. 5

දුතිය රහොතිසජ්ජ සික්ඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා සාවක්ඛියං විහරති ජෙතවනෙ
අනාපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා
උපනන්තො සකායපුතො සභායස්ස සරං ගන්තො තස්ස පජාපතියා සද්ධිං
ඵකො ඵකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසි. අථ ඛො යො පුරිසො
උජ්ඣායති වියති විපාවෙති. “කථං හි නාම අයොගා උපනන්තො මය්හං
පජාපතියා සද්ධිං ඵකො ඵකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසස්සති”ති.

2. අසෙසාසු ඛො භික්ෂු තස්ස පුරිසස්ස උජ්ඣායන්තස්ස වියන්තස්ස
විපාවෙන්තස්ස. යෙ තෙ භික්ෂු අපට්ඨිතා-පෙ- තෙ උජ්ඣායන්ති වියන්ති
විපාවෙන්ති “කථං හි නාම ආයස්මා උපනන්තො සකායපුතො මාතුගාමෙන
සද්ධිං ඵකො ඵකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසස්සති. -පෙ- සච්චං කිරි තං.
උපනන්තො මාතුගාමෙන සද්ධිං ඵකො ඵකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසිති. සච්චං
හගවා, විගරහි බුද්ධො හගවා -පෙ- කථං හි නාම තං මොසපුරිස
මාතුගාමෙන සද්ධිං ඵකො ඵකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසස්සි, තෙනං
මොස පුරිස අපසස්සන්තං. වා පසාදය -පෙ- ඵවස්ඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං
සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.

යො පන භික්ෂු මාතුගාමෙන සද්ධිං ඵකො ඵකාය රහො
නිසජ්ජං කප්පෙය්‍ය පාවිකතියන්ති.

1. තිරව්ජානගතය වා-මුජ්ජ.

2. රහොතිසජ්ජසික්ඛාපදං-මුජ්ජ.

යකින්තක සමඟ හෝ ප්‍රේතියක සමඟ හෝ පණ්ඩිතයක්හු සමඟ හෝ තිරිසන්ගිය මිත්‍රියක සමඟ හෝ තොරඹුරෙහි පිළිසන් අස්නෙකැ නිසද්‍යා කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො මාගම කෙරෙහි මාගමක යන සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නොමාගම කෙරෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි නොමාගම කෙරෙහි නොමාගමක යන සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

යම් කිසිදු දැනුමැති පිරිමි දෙවැන්නෙක් වේ නම්, සිටී නම් නො හිඳී නම්, නොරඹුරෙහි, ලොකාස්වාදරුකි නැතියේ නම්; අනෙකක් කරනුයේ හිඳී නම් ඇවැත් නැති උම්මත්තකය හට ආදිකම්මිකය හට ඇවැත් නැති.

සිව්වැනි පයමරහොනිසප්ප ශික්ෂාපදයි.

6. 5. 5

දුතියරහො නිසප්ප ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර අනේපිඬු සිටුහුගේ ජේතවන නම් අරමිනී වැඩූ වෙසෙති. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍ර එකලා වූයේ යහඵවාගේ ගෙට ගොස් ඔහුගේ එකලා වූ ඇඹේණිය සමඟ තොරඹුරෙහි නිසද්‍යා කෙළේ යැ. එකල්හි ඒ පුරුෂ තෙමේ ලමු කොට සිතයි, නුගුණ පවසයි, දෙස් පතුරුවයි; “කෙසේ නම් ආර්ය උපනන්ද එකලා වූයේ මාගේ එකලා වූ ඇඹේණිය සමඟ තොරඹුරෙහි නිසද්‍යා කෙළේ” දැයි.

2. භික්ෂුහු ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ පුරුෂයාගේ (අකීර්ත්ති ශබ්දය) ඇසුහ. යම් භික්ෂු කෙනෙක් අපිය වූවාහු ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්. “කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍ර එකලා වූයේ එකලා වූ මාගමක සමඟ තොරඹුරෙහි නිසද්‍යා කෙළේ” දැයි ... සැබෑ ද උපනන්දයෙනි, තෙපි එකලා වූ එකලා වූ මාගමක සමඟ තොරඹුරෙහි නිසද්‍යා කළහු දැයි. සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු සේක ... කෙසේ නම් භික්ෂු පුරුෂය, තෙපි එකලා වූ එකලා වූ මාගමක සමඟ තොරඹුරෙහි නිසද්‍යා කළහු ද? භික්ෂු පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන් ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි... මෙසේ ද මහණෙනි; මේ සිකපදය උදෙසවු.

යම් මහණෙක් එකලා වූයේ එකලා වූ මාගමක සමඟ තොරඹුරෙහි නිසද්‍යා කරන්නේ නම් පවිති වේ යැයි.

පාචිත්තියපාළි භික්ඛුච්ඡාය

3. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- භික්ඛුති; -පෙ- අයං ඉමස්මිං අපෙ අධිපෙපතො භික්ඛුති

මාතුගාමො නාම: මතුසයිත්තී න යකඤ්ඤානං පෙති න තිරච්ඡානගතා විඤ්ඤා පටිඛලා සුභාසිතදුඛාසිතං දුච්ඡිථලාදුච්ඡිථලං ආජානිතුං.

සද්ධිනති: එකතො.

එකො එකායාති: භික්ඛු වෙච හොති මාතුගාමො ව.

රහො නාම: වසඤ්ඤා රහො සොතඤ්ඤා රහො වසඤ්ඤා රහො නාම: න සකකා හොති අකඤ්ඤා වා නිබ්බන්ධනානෙ හමුකං වා උකඤ්ඤාමානෙ සියං වා උකඤ්ඤාමානෙ පසයිතුං. සොතඤ්ඤාරහො නාම: න සකකා හොති පකති කථා සොතුං.

නිසජ්ජං කපෙපයාති: මාතුගාමෙ නිසිංහො භික්ඛු උපනිසිංහො වා හොති උපනිසිංහො වා ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. භික්ඛු නිසිංහො මාතුගාමො උපනිසිංහො වා හොති උපනිසිංහො වා ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. උහො වා නිසිංහො හොතති උහො වා නිසිංහො ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

මාතුගාමෙ මාතුගාමසඤ්ඤා එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කපෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. මාතුගාමෙ වෙමතිකො එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කපෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. මාතුගාමෙ අමාතුගාමසඤ්ඤා එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කපෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

යකඤ්ඤා වා පෙති යා වා පණ්ඩිතො වා තිරච්ඡානගතමතුස්ස- විග්ගහිත්තියා වා සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කපෙති ආපත්ති දුක්ඛං.

අමාතුගාමෙ මාතුගාමසඤ්ඤා ආපත්ති දුක්ඛං. අමාතුගාමෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛං. අමාතුගාමෙ අමාතුගාමසඤ්ඤා අනාපත්ති.

අනාපත්ති: යො කොචි විඤ්ඤාපුරියො දුතියො හොති තිට්ඨති න නිසිද්ධි අරහො පෙකෙඤ්ඤා අසඤ්ඤාතිතො නිසිද්ධි. උමග්ගකස්ස ආදිකමථිකස්සාති.

දුතිය රහොනිසජ්ජං සිකධාපදං පඤ්චමං.

3. යො පන: යම් යම්බදු...භික්ෂු...මෙනෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

මාතුගාම නම්: මිනිස්මාගම යි, යකිනි නො වෙයි, ප්‍රෙති නො වෙයි, තිරිසන්ගිය මාගම නො වෙයි. සුබ්බෙ දුබ්බෙ දුච්ඡේ නො දුච්ඡේ තෙපුල් දන්තට ප්‍රතිබල දැනුමැත්තී යි.

සද්ධිං: එක් වැ

එකො එකාය: මහණ ද වෙයි, මාගම ද වෙයි.

රහො නම්: ඇසට නො හමු යැ, කනට නො හමු යැ. ඇසට නො හමුව නම්: ඇස හෝ කසනු ලබන කල්හි බැම හෝ නහනු ලබන කල්හි හිස හෝ ඔසවනු ලබන කල්හි බලන්නට නො හැකි වෙයි. කනට නො හමුව නම්: පියවිබස් අසන්නට නො හැකි වෙයි.

නිසජ්ජං කප්පෙය්‍යා: මාගම හුන් කල්හි මහණ වෙතැ හුන්නේ හෝ වෙතැ හොත්තේ හෝ වේ නම් පවිත්‍රී ඇවැත් වෙයි. මහණ හුන් කල්හි මාගම වෙතැ හුන්නී හෝ වෙතැ හොත්තී හෝ වේ නම් පවිත්‍රී ඇවැත් වෙයි. දෙදෙන මැ හුන්නා හු හෝ දෙදෙන මැ හොත්තාහු හෝ වෙත් නම් පවිත්‍රී ඇවැත් වේ.

මාගමකෙරෙහි මාගමක යන සන් ඇතියේ එකලා වූයේ එකලා වූවක සමඟ නොරඹුරෙහි හිඳී නම් පවිත්‍රී ඇවැත් වෙයි. මාගම කෙරෙහි විමති ඇතියේ එකලා වූයේ එකලා වූවක සමඟ නොරඹුරෙහි හිඳී නම් පවිත්‍රී ඇවැත් වෙයි. මාගමක කෙරෙහි නොමාගමී සන් ඇතියේ එකලා වූයේ එකලා වූවක සමඟ නොරඹුරෙහි හිඳීම කෙරේ නම් පවිත්‍රී ඇවැත් වේ.

එකලා වූයේ එකලා වූ යකින්තක හෝ ප්‍රෙතියක හෝ පංශ්ඨක-යක්හු හෝ තිරිසන්ගිය මිනිස් සිරිටි දරන ඉතිරියක හෝ සමඟ නොරඹුරෙහි හිඳී නම් දුකුලා ඇවැත් වේ.

නොමාගම කෙරෙහි මාගමක යන සන් ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. නොමාගම කෙරෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. නො මාගම කෙරෙහි නොමාගමක යන සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

7. යම් කිසිදු දැනුමැති පිරිමි දෙවැන්නෙක් වේ නම්, සිටී නම්, නො හිඳී නම්, නොරඹුරෙහි, ලොකාස්වාදරුකියක් නැතියේ නම්, අනෙකක් කරනුයේ හිඳී නම් ඇවැත් නැත. උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

පස්වැනි දුතිය රහොනිසජ්ජ ශික්ෂාපද යි.

6. 5. 6.

වාරිකා සිකාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා භගවා රාජගහෙ විහරති වෙළවනෙ කලකුකුචාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මනො උපනන්දස්ස සකාපුත්තස්ස උපට්ඨාකකුලං ආයස්මනං උපනන්දං සකාපුත්තං භග්ගෙන නිමනෙයි. අසෙසපි භික්ඛු භග්ගෙන නිමනෙයි, තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උපනන්දෙ සකාපුත්තො පුරෙහත්තං කුලානි පසිරුපාසති. අප් ඛො තෙ භික්ඛු තෙ මනුස්සෙ එතදවොද්ධිං; “දෙථාද්ධියො භත්තං”කති. ආගමෙථ භග්ගෙ යාච අයො උපනන්දෙ ආගච්ඡති, දුතියමි ඛො තෙ භික්ඛු -පෙ- තතියමි ඛො තෙ භික්ඛු තෙ මනුස්සෙ එතදවොද්ධිං; “දෙථාද්ධියො භත්තං පුරෙ කාලො අතිකමති”ති. යමි මයං භග්ගෙ භත්තං කම්මො අයාස්ස උපනන්දස්ස කාරණං ආගමෙථ භග්ගෙ යාච අයො උපනන්දෙ ආගච්ඡති.

2. අප් ඛො ආයස්මා උපනන්දෙ සකාපුත්තො පුරෙහත්තං කුලානි පසිරුපාසිතො දිවා ආගඤ්ඡී. භික්ඛු න විහරුපං භුක්ඛංසු. යෙ තෙ භික්ඛු අපිට්ඨා -පෙ- තෙ උරුකායනති වියනති විපාවෙතති. කපං හි නාම ආයස්මා උපනන්දෙ සකාපුත්තො නිමනෙතො සභග්ගො සමානො පුරෙහත්තං කුලෙසු වාරිතං ආපජ්ඣස්සති -පෙ- සචං කිර තං. උපනන්ද නිමනෙතො සභග්ගො සමානො පුරෙහත්තං කුලෙසු වාරිතං ආපජ්ඣති. සාචං භගවා විගරහි බුද්ධා භගවා -පෙ- කපං හි නාම තං මොසපුරිස නිමනෙතො සභග්ගො සමානො පුරෙහත්තං කුලෙසු වාරිතං ආපජ්ඣස්සති. තෙන මොසපුරිස අනුසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවිඤ්චි පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.

යො පන භික්ඛු නිමනෙතො සභග්ගො සමානො පුරෙහත්තං කුලෙසු වාරිතං ආපජ්ඣයා පාච්ඤායනති.

එවිඤ්චිදං භගවතා භික්ඛුනා සිකාපදං පඤ්ඤන්තං භොති.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මනො උපනන්දස්ස සකාපුත්තස්ස උපට්ඨාකකුලං සබ්බස්ස අත්ථාය ඛාදනීයං පාහෙයි. “අයාස්ස උපනන්දස්ස දොස්සතො සංඝස්ස දුතඛං”කති. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උපනන්දෙ සකාපුත්තො ගාමං පිණ්ඩාය පච්චෙදො භොති. අප් ඛො තෙ මනුස්සො ආරාමං ගතො භික්ඛු පුට්ඨංසු; “කහං භග්ගෙ අයො උපනන්දෙ”ති. එසාද්ධියො ආයස්මා උපනන්දෙ සකාපුත්තො ගාමං පිණ්ඩාය පච්චෙදොති. ඉදං භග්ගෙ ඛාදනීයං අයාස්ස උපනන්දස්ස දොස්සතො සංඝස්ස දුතඛංකති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං* තෙන හි භික්ඛවෙ පටිග්ගහෙතො නිකම්පථ යාච උපනන්දෙ ආගච්ඡති.

1. ආගච්ඡති මිඡසං.
2. “අප් ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කපං කතො භික්ඛු අමනෙති.”-මිඡසං.

* මමෙ මපාමමෙහි පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුලත් කර ඇත.

6 . 5 . 6

වාරිතක ශික්ෂාපදය

ප 1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු රජගහ නුවර කලන්දක නිවා නම් වූ වෙළඳවනයෙහි වැඩූ වෙසෙති. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍රයාගේ උපස්ථායක කුලය ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍ය පුත්‍රයාගේ බිත්ති පැවැරී යැ. අන්‍ය භික්ෂූහු බිත්ති පැවැරී යැ. එසමයෙහි වනාහි ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍ර පෙරබත්ති කුලයන් ඇසිරි කෙරෙයි. එකල්හි ඒ භික්ෂූහු ඒ මිනිසුන්ට මෙය කීහු; 'ඇවැත්නි, බත් දෙව'යි. ස්වාමීනි, ආයුෂ්මත් උපනන්ද වහන්දෑ පැමිණෙන තාක් පොරොත්තු වනු මැනවැ යි. දෙවන වටය ඒ භික්ෂූහු ... තෙවන වටය ඒ භික්ෂූහු ඒ මිනිසුන්ට මෙය කීහු. 'ඇවැත්නි! බත් දෙවු, පෙරවරු ඉක්මැ යේ යැ යි ස්වාමීනි, ඇපි යම් හෙයෙකින් ආයුෂ්මත් උපනන්ද භිමිහු කරුණු කොට ගෙන බත කළමෝ ද? එහෙයින් ආයුෂ්මත් උපනන්ද වහන්දෑ පැමිණෙන තාක් වහන්ස, පොරොත්තුවනු මැනවැයි.

2. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍ර පෙරබත්ති කුලයන් ඇසිරි කොට දහවල්හි පැමිණියේ යැ. භික්ෂූහු සිත්සේ නො වැළඳුහ. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවාහු...ඔහු ලවු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්; 'කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍ර නිමනන ලද්දේ බොජුන් සහිත වූයේ මැ පෙරබත්ති කුලයන්හි හැසිරීමට පැමිණියේ'ද යි...සැබැද උපනන්දයෙනි, තෙපි නිමනන ලද්දෙහි බොජුන් සහිත වූයෙහි මැ පෙරබත්ති කුලයන්හි හැසිරීමට පැමිණියෙහි ද යි. සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු සේක...කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයා! තෙපි නිමනන ලද්දෙහි බොජුන් සහිත වූයෙහි මැ පෙරබත්ති කුලයන්හි හැසිරීමට පැමිණියෙහිද? හිස් පුරුෂයා! මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි.... මෙසේ ද මහණෙනි! මේ සිකපදය ලදෙසවු.

යම් මහණෙක් පවරන ලද්දේ බොජුන් සහිත වූයේ මැ පෙරබත්ති කුලයන්හි හැසිරීමට පැමිණෙන්නේ නම් පවිත්‍ර වේ ය යි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂූන්ගේ මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

3. එසමයෙහි වනාහි ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍රයාගේ උපස්ථායකකුලයෙක් සධ්‍යයාගේ ප්‍රයෝජනය පිණිස 'ආයුෂ්මත් උපනන්ද තෙරුනට දක්වා සහනට දිය යුතු' යැයි කැ යුතු දය එවී යැ. එසමයෙහි වනාහි ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍ය පුත්‍ර ගමට පිඩු පිණිස පිවිසියේ වෙයි. එකල්හි ඒ මිනිස්සු ආරාමයට ගොස් 'ස්වාමීනි, ආයුෂ්මත් උපනන්ද වහන්දෑ කොහි'ද යි මහණුන් පිළිවිසියහ. ඇවැත්නි, තෙලෙ ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍ර ගමට පිඩු පිණිස පිවිසියේ යි. ස්වාමීනි, මේ කැයුතු දය ආයුෂ්මත් උපනන්ද වහන්දෑගේ දක්වා සහනට දිය යුතු යි. තෙල කරුණ භාග්‍යවතුන්ගේ දන්වූහ. එසේ නම් මහණෙනි, උපනන්ද පැමිණෙන තුරු පිළිගෙන තැන්පත් කොට තබවු.

පාච්ඡන්ද්‍යපාළි භික්ඛු විභංගො

4. අථ ඛො ආයස්මා උපනන්තො සක්ඛාපුත්තො භගවතා පච්ඡන්තං පුරෙහත්තං කුලෙසු වාරිත්තං ආපජ්ජිතුංහි. පච්ඡාහත්තං කුලානි පඨිරුපාසිකා දිවා පක්කාමි, බාදනියං උස්සාදිසිකා¹. යෙ තෙ භික්ඛු අපඨිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: කථං හි නාම ආයස්මා උපනන්තො සක්ඛාපුත්තො පච්ඡාහත්තං කුලෙසු වාරිත්තං ආපජ්ජිසන්ති -පෙ- සචං කීර්තං උපනන්තො පච්ඡාහත්තං කුලෙසු වාරිත්තං ආපජ්ජිසති. සචං භගවා, විගර්හි බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම කිං මොසපුරිස පච්ඡාහත්තං කුලෙසු වාරිත්තං ආපජ්ජිසසි. නෙත්තං මොසපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.

යො පන භික්ඛු නිමන්තිත්තො සහත්තො සමානො පුරෙහත්තං වා පච්ඡාහත්තං වා කුලෙසු වාරිත්තං ආපජෙජ්ජය්‍ය පාච්ඡන්ද්‍යනති.

එවඤ්ඤාදං භගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤන්තං භොති.

5. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු විවරද්‍යාසමයෙ කුක්කුච්චායනතා කුලානි න පඨිරුපාසනති. විවරං පරිත්තං උපපජ්ජති භගවතො එතමක්ඛං ආරොචෙසුං -පෙ- අනුජානාමි භික්ඛවෙ විවරද්‍යාසමයෙ කුලානි පඨිරුපාසිතුං. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.

යො පන භික්ඛු නිමන්තිත්තො සහත්තො සමානො පුරෙහත්තං වා පච්ඡාහත්තං වා කුලෙසු වාරිත්තං ආපජෙජ්ජය්‍ය අඤ්ඤත්‍ර සමයා පාච්ඡන්ද්‍යං. තක්ඛායං සමයො විවරද්‍යාසමයො අයං තක්ඛං සමයොති.

එවඤ්ඤාදං භගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤන්තං භොති.

6. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු විවරකමමං කරොහති. අත්ථො ව භොති සුචියාපි සුත්තෙනාපි සක්ඛකෙනාපි. භික්ඛු කුක්කුච්චායනතා කුලානි න පඨිරුපාසනති. භගවතො එතමක්ඛං ආරොචෙසුං -පෙ- අනුජානාමි භික්ඛවෙ විවරකාරසමයෙ කුලානි පඨිරුපාසිතුං. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.

යො පන භික්ඛු නිමන්තිත්තො සහත්තො සමානො පුරෙහත්තං වා පච්ඡාහත්තං වා කුලෙසු වාරිත්තං ආපජෙජ්ජය්‍ය අඤ්ඤත්‍ර සමයා පාච්ඡන්ද්‍යං. තක්ඛායං සමයො විවරද්‍යාසමයො විවරකාරසමයො අයං තක්ඛං සමයොති.

එවඤ්ඤාදං භගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤන්තං භොති.

1. උස්සාදිසිකා-මර්ගය.

4. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍ර පෙරබත්ති කුලයන්හි හැසිරීම භාග්‍යවතුන් විසින් ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද්දේ පසුබත්ති කුලයන් ඇසිරි කොට දහවල්හි පෙරළා පැමිණියේ යි. කැපුකු දය පෙරළා ගෙන ගියහ. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවාහු...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්. "කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍ර පසුබත්ති කුලයන්හි හැසිරීමට පැමිණියේ" ද යි...සැබැද උපනන්ද, තෙපි පසුබත්ති කුලයන්හි හැසිරීමට පැමිණියවු ද යි, සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස! භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු...කෙසේ නම් හිස් පුරුෂය, තෝ පසුබත්ති කුලයන්හි හැසිරීමට පැමිණියෙහි ද? හිස් පුරුෂය! මෙය අප්‍රයත්නයන් ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි... මෙසේ ද මහණෙනි! මේ සිකපදය උදෙසවු.

යම් මහණෙක් නිමිත්ත ලද්දේ බොජුන් සහිත වූයේ මැ පෙරබත්ති හෝ පසු බත්ති හෝ කුලයන්හි හැසිරීමට පැමිණේ නම් පවිති වේ යැ යි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් විසින් මේ සිකපදය භික්ෂූන්හට පනවන ලද්දේ වෙයි.

5. එසමයෙහි භික්ෂුහු සිවුරු දෙන සමයෙහි කුකුස් කරන්නාහු කුලයන් ඇසිරි නො කෙරෙති. මද සිවුරෙක් උපදී. තෙල කරුණ භාග්‍යවතුන්හට දැන්වූහ... "මහණෙනි! සිවුරු දෙන සමයෙහි කුලයන් ඇසිරි කරන්නට අනුදනිමි." මෙසේ ද මහණෙනි! මේ සිකපදය උදෙසවු.

යම් මහණෙක් නිමිත්ත ලද්දේ බොජුන් සහිත වූයේ මැ සුදුසු සමය තබා පෙරබත්ති හෝ පසුබත්ති හෝ කුලයන්හි හැසිරීමට පැමිණේ නම් පවිති වේ. එහි මේ සුදුසු සමය යි, සිවුරු දෙන සමය යැ, මේ එහි සුදුසු සමය යි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් විසින් මේ සිකපදය භික්ෂූන්හට පනවන ලද්දේ වෙයි.

6. එසමයෙහි භික්ෂුහු සිවුරුකම් කෙරෙති. හිදියෙහුද හුයෙහුද සැතිනුද ප්‍රයෝජන වෙයි. භික්ෂුහු කුකුස්තුවෝ කුලයන් ඇසිරි නො කෙරෙති. තෙල කරුණ භාග්‍යවතුන්හට දැන්වූහ... මහණෙනි! සිවුරු කරන සමයෙහි කුලයන් ඇසිරි කරන්නට අනුදනිමි." මෙසේ ද මහණෙනි! මේ සිකපදය උදෙසවු.

යම් මහණෙක් නිමිත්ත ලද්දේ බොජුන් සහිත වූයේ මැ සුදුසු සමය තබා පෙර බත්ති හෝ පසුබත්ති හෝ කුලයන්හි හැසිරීමට පැමිණේ නම් පවිති වේ. එහි මේ සුදුසු සමය යි. සිවුරු දෙන සමය යැ සිවුරු කරන සමය යැ. මේ එහි සුදුසු සමය යි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් විසින් මේ සිකපදය භික්ෂූන්හට පනවන ලද්දේ වෙයි.

පාවික්‍යයපාළු භික්‍ෂුවිභවෙනා

7. තෙන තො පන සමයෙන භික්‍ෂු ගිලානා භොගානි අපොච්ඡා ච භොගි භෙසජෙජ්ඣි. භික්‍ෂු කුකකුච්ඡායනා කුලානි න පඨිරුපාසනාහි භගවතො එතමන් ආරොචෙසු. -පෙ- අනුජානාමි භික්‍ෂුවෙ සනතං භික්‍ෂුං ආපුට්ඨා කුලානි පඨිරුපාසිතුං. එවඤ්ච පන භික්‍ෂුවෙ ඉමං සිසංඛපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.

යො පන භික්‍ෂු නිමන්තිතො සහනො සමානො සනතං භික්‍ෂුං අනාපුට්ඨා පුරෙහත්තං වා පට්ඨාහත්තං වා කුලෙසු වාරිත්තං ආපජෙජ්ජා අඤ්ඤා සමයා පාවික්‍යයං, තස්සායං සමයො; විවරද්‍යාසමයො විවරකාර සමයො, අයං තස්ස සමයොති.

8. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්‍ෂුති: -පෙ- අයං ඉමස්මි. අපො අධිපෙතො භික්‍ෂුති.

නිමන්තිතො නාම: පඤ්චනං භොජනානං අඤ්ඤානරෙන භොජනෙන නිමන්තිතො.

සහනො නාම: යෙන නිමන්තිතො තෙන සහනො.

සනතං නාම: භික්‍ෂුං සක්කා භොගි ආපුට්ඨා පටිසිතුං. අසනතං නාම භික්‍ෂුං න සක්කා භොගි ආපුට්ඨා පටිසිතුං.

පුරෙහත්තං නාම: යෙන නිමන්තිතො තං අභුතොවි.

පට්ඨාහත්තං නාම: යෙන නිමන්තිතො අනතමසො අරුණුග්ගමනෙට්ඨි භුතං භොගි.

කුලං නාම: වත්තාරි කුලානි ඛත්ථකුලං බ්‍රාහ්මණකුලං චෙසිසකුලං සුද්දකුලං.

කුලෙසු වාරිත්තං ආපජෙජ්ජාති: අඤ්ඤාසි සරුපචාරං ඔක්ක මනරාසිස ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසි. පඨමං පාදං උමුචාරං අතික්කාමෙති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසි. දුතියං පාදං අතික්කාමෙති ආපත්ති පාවික්‍යයසි.

අඤ්ඤා සමයාති: යපෙනවා සමයං.

විවරද්‍යාසමයො නාම: අනත්තෙ කඨිනෙ වස්සානස්ස පච්ඡිමො මාසො. අත්තෙ කඨිනෙ පඤ්චමාසා.

විවරකාරසමයො නාම: විවරෙ කඨිරමානෙ.

1. තං අනතමසො කුසග්ගෙතපි - මජ්ඣං,

7. එසමයෙහි වනාහි භික්ෂුහු ගිලන්වුවෝ වෙති. බෙහෙදින් ප්‍රයෝජන වෙයි. භික්ෂුහු කුකුළුකරනුවෝ කුලයන් ඇසිරි නො කෙරෙති. තෙල කරුණ භාග්‍යවතුන් හට දන්වූහ....“මහණෙනි, ඇති මහණක්හු පිළිවිසැ කුලයන් ඇසිරි කරන්නට අනුදනිමි.” මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු.

යම් මහණෙක් නිමිත්ත ලද්දේ බොජුන් සහිත වූයේ මැ සුදුසු සමය තබා ඇති මහණක්හු නො පිළිවිසැ පෙරබත්හි හෝ පසුබත්හි හෝ කුලයන්හි හැසිරීමට පැමිණේ නම් පවිති වේ. එහි මේ සුදුසු සමය යි: සිවුරු දෙන සමය යැ සිවුරු කරන සමය යැ, මේ එහි සුදුසු සමය යි.

8. යො පන: යම් යම්බදු...භික්ෂු... මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

නිමිත්ත නම්: පස් බොජුනෙන් එක්තරා බොජුනෙකින් නිමිත්ත ලද්දේ;

සහක නම්: යමකින් නිමිත්තන ලද්දේ නම් එයින් බොජුන් සහිත වූයේ;

සන්න භික්ෂු නම්: පිළිවිසැ පිවිසෙන්නට හැකියේ වෙයි. අසන්න භික්ෂු නම්: පිළිවිසැ පිවිසෙන්නට නො හැකියේ වෙයි.

පුරෙහක නම්: යමකින් නිමිත්තණ කරන ලද්දේ නම් එය නො-වැළඳුයේ,

පවිෂාහක නම්: යමකින් නිමිත්තණ කරන ලද්දේ නම් යටත් පිරිසෙයින් අරුණ නැඟීමෙහිද වළඳන ලද්දේ වෙයි.

කුල නම්: ක්ෂත්‍රීයකුල යැ බ්‍රාහ්මණකුල යැ වෛශ්‍යකුල යැ ශුද්‍ර කුල යැයි කුල සතරෙකි.

කුලෙසු වාරිකං ආපජෙජය්‍ය යනු: අනෙකක්හුගේ ගෘහොප-වාරයට බස්නාහට දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පළවු පය එළිපත ඉක්මවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. දෙවන පය ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

අඤ්ඤත්‍ර සමයා; සුදුසු සමය තබා,

විවරදන සමය නම්: කෙළින් නො අකුළ කල්හි වසන්හි පැසුළු මස යි, කෙළින් අකුළ කල්හි පස් මස යි.

විවරකාර සමය නම්: සිවුරක් කරනු ලබන කල්හි.

පාචිත්තියපාළි භික්ඛුච්ඡේදයා

නිමග්ගිතෙ නිමග්ගිතසංඝිකේ සන්තං භික්ඛුං අනාපුච්ඡා පුරෙහන්තං වා පච්ඡාහන්තං වා කුලෙසු වාරිතං ආපජ්ජති අඤ්ඤානු සමයා ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. නිමග්ගිතෙ වෙමතිකො සන්තං භික්ඛුං අනාපුච්ඡා පුරෙහන්තං වා පච්ඡාහන්තං වා කුලෙසු වාරිතං ආපජ්ජති අඤ්ඤානු සමයා ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. නිමග්ගිතෙ අනිමග්ගිතසංඝිකේ සන්තං භික්ඛුං අනාපුච්ඡා පුරෙහන්තං වා පච්ඡාහන්තං වා කුලෙසු වාරිතං ආපජ්ජති අඤ්ඤානු සමයා ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

අනිමග්ගිතෙ නිමග්ගිතසංඝිකේ ආපත්ති දුක්ඛංසස්ස. අනිමග්ගිතෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛංසස්ස. අනිමග්ගිතෙ අනිමග්ගිතසංඝිකේ අනාපත්ති.

අනාපත්ති: සමයෙ සන්තං භික්ඛුං ආපුච්ඡා පච්ඡති, අසන්තං භික්ඛුං අනාපුච්ඡා පච්ඡති, අඤ්ඤාස්ස සරෙන මග්ගො භොති, සරුපචාරෙන මග්ගො භොති, අන්තරාරාමං ගච්ඡති, භික්ඛුනුපස්සයං ගච්ඡති, තිත්ථියසෙය්‍යං ගච්ඡති, පටික්ඛමනං ගච්ඡති, හත්තියසරං ගච්ඡති, ආසද්දසු උච්චේතකස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

වාරිතසික්ඛාපදං ඡද්ධං.

6 . 5 . 7

මහානාමසික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සකෙකසු විහරති කපිලවත්තස්මි. නිශ්‍රොධාරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන මහානාමස්ස සකස්ස භෙසජ්ජං උස්සන්තං භොති. අප ඛො මහානාමො සකෙකා යෙන භගවා තෙනුපසබ්බමි. උපසබ්බමිථා භගවන්තං අභිවාදෙථා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීනෙතා ඛො මහානාමො සකෙකා භගවන්තං එතදවොච: “ඉච්ඡාමහ භතො සඛ්‍යං වාතුමාසං¹ භෙසජ්ජෙන පචාරෙතුන්ති. සාධු සාධු මහානාම තෙන භි කුං. මහානාම සඛ්‍යං වාතුමාසං. භෙසජ්ජෙන පචාරෙහීති. භික්ඛු කුකුකුච්චායන්තා නාධිවාසෙන්නති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ වාතුමාසපච්චියපචාරණං² සාදිධිතුං³ නති.”

1. වතුමාසං - මජ්ඣං,

2. වතුමාසං භෙසජ්ජපච්චියපචාරණං - මජ්ඣං,

3. සාදිතුන්ති - මජ්ඣං.

නිමිත්ත ලද්දෙහි නිමිත්තලද සන් ඇතියේ විද්‍යාමාන මහණක්හු නො පිළිවිසෑ සුදුසු සමය තබා පෙරබත්ති හෝ පසුබත්ති හෝ කුලයන්හි හැසිරීමට පැමිණේ නම් පවිත් ඇවැත් වෙයි. නිමිත්ත ලද්දෙහි විමති ඇතියේ විද්‍යාමාන මහණක්හු නො පිළිවිසෑ සුදුසු සමය තබා පෙරබත්ති හෝ පසු බත්ති හෝ කුලයන්හි හැසිරීමට පැමිණේ නම් පවිත් ඇවැත් වෙයි. නිමිත්ත ලද්දෙහි නො නිමිත්තලද සන් ඇතියේ විද්‍යාමාන මහණක්හු නො පිළිවිසෑ සුදුසු සමය තබා පෙරබත්ති හෝ පසුබත්ති හෝ කුලයන්හි හැසිරීමට පැමිණේ නම් පවිත් ඇවැත් වේ.

නො නිමිත්ත ලද්දෙහි නිමිත්තලද සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො නිමිත්ත ලද්දෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො නිමිත්ත ලද්දෙහි නො නිමිත්තලද සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

සුදුසු සමයෙහි ඇති මහණක්හු පිළිවිසෑ පිවියේ නම්, නැති මහණක් හු නො පිළිවිසෑ පිවියේ නම් අනෙකක්හුගේ ගෙයින් මග වේ නම්; ගෙහි උවසරින් මග වේ නම්, අත් අරමකට යේ නම්; මෙහෙණ-වරකට යේ නම්; තීර්ත්ථක සෙනසුනකට යේ නම්, අසුන්හලට යේ නම්, බොජුන් දෙන ගෙට යේ නම්, ආපදවෙහි ඇවැත් නොවේ, උම්මත්තකය හට ආදිකම්මිකය හට ඇවැත් නැති.

සවැනි වාරිත්තශික්ෂාපද යි.

6. 5. 7

මහානාම ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු ශාක්‍යජනපදයෙහි කිඹුල්වත් නුවර නුගඅරමිහි වැඩූ වෙසෙති. එසමයෙහි මහානාම ශාක්‍යයනට බෙහෙත් බහුල වෙයි. එකල්හි මහානාම ශාක්‍ය තෙමේ භාග්‍යවතුන් වෙතැ එළැඹියේ යැ. එළැඹූ භාග්‍යවතුන් සකසා වැද එකත් පසෙකැ හුන්නේ යැ. එකත් පසෙකැ හුන්නා වූ මහානාම ශාක්‍ය තෙමේ භාග්‍යවතුන්හට මෙය කීයැ; "ස්වාමීනි, මම සභනට සිවුමස මුළුල්ලෙහි බෙහෙදින් පවරන්නට කැමැත්තෙමි"යි මැනැව් මැනැව් මහානාම, එසේ නම් මහානාම තෙපි සභනට සිවුමස මුළුල්ලෙහි බෙහෙදින් පවරව් යි හික්ෂුහු කුකුස්ඇතියාහු නො ඉවසත්. භාග්‍යවතුන් හට තෙල කරුණ දන්වූහ... "මහණෙනි, සිවුමසකට ගිලන්පස පැවැරීම ඉවසන්නට අනුදැනිමි"යි

පාචිකියපාළි හි කඩුවිභවෙකා

2. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු මහානාමං සකකං පරික්ඛං
 භෙසජ්ජං වීඤ්ඤපෙතති. තථෙව මහානාමස්ස සකකස්ස භෙසජ්ජං
 උසස්සන්තං හොති. දුතියමි ඛො මහානාමො සකෙකා යෙන භගවා
 තෙනුපසඩ්ධම්මී. උපසඩ්ධම්මීඤ්ඤා භගවන්තං අභිවාදෙඤ්ඤා එකමන්තං නිසීදි.
 එකමන්තං නිසීදෙකො ඛො මහානාමො සකෙකා භගවන්තං එතදවොච:
 “ඉට්ඨාමහං භනෙත සඬ්ඤං අපරමෙ වාතුමාසං භෙසජ්ජන පචාරෙතු”ති.
 සාධු සාධු මහානාම තෙන හි කං මහානාම, සඬ්ඤං අපරමෙ වාතුමාසං
 භෙසජ්ජන පචාරෙහීති. භික්ඛු කුක්කුල්වායන්තා නාධිවාසෙතති.
 භගවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං -පෙ- “අනුජානාමී හික්ඛවෙ ඥාන
 පචාරණමි සාදිධිතු”ති.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු මහානාමං සකකං පරික්ඛංඤ්ඤව
 භෙසජ්ජං වීඤ්ඤපෙතති. තථෙව මහානාමස්ස සකකස්ස භෙසජ්ජං
 උසස්සන්තං හොති. තතියමි ඛො මහානාමො සකෙකා යෙන භගවා
 තෙනුපසඩ්ධම්මී උපසඩ්ධම්මීඤ්ඤා භගවන්තං අභිවාදෙඤ්ඤා එකමන්තං නිසීදි.
 එකමන්තං නිසීදෙකො ඛො මහානාමො සකෙකා භගවන්තං එතදවොච:
 “ඉට්ඨාමහං භනෙත සඬ්ඤං යාවථිවං භෙසජ්ජන පචාරෙතු”ති. සාධු
 සාධු මහානාම තෙන හි කං මහානාම සඬ්ඤං යාවථිවං භෙසජ්ජන
 පචාරෙහීති. භික්ඛු කුක්කුල්වායන්තා නාධිවාසෙතති. භගවතො එතමස්ස
 අරොවෙසුං -පෙ- “අනුජානාමී හික්ඛවෙ නිවච්චපචාරනමි සාදිධිතු”ති.

4. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙකියා භික්ඛු දුතීච්චඤ්ඤා හොතති
 දුපාරුතා අනාකප්පසම්පන්නා. මහානාමො සකෙකා වත්තා හොති.
 “කිස්ස කුමෙහ භනෙත දුතීච්චඤ්ඤා දුපාරුතා අනාකප්පසම්පන්නා නානු
 නාම පබ්බජිතෙන සුනිවර්තන භවිතබ්බං සුපාරුතෙන ආකප්ප-
 සම්පන්නොති”ති. ජබ්බෙකියා භික්ඛු මහානාමෙ සකෙකා උපනන්ධංසු.
 අථ ඛො ජබ්බෙකියානං භික්ඛුනං එතදහොසි. කෙන නුඛො මයං
 උපායෙන මහානාමං සකකං මඩකුකරෙය්‍යාමාති. අථ ඛො ජබ්බෙකියානං
 භික්ඛුනං එතදහොසි: “මහානාමෙන ඛො ආවුසො සකෙකන සකෙකා
 භෙසජ්ජන පචාරිතො. හඤ්ඤ මයං ආවුසො මහානාමං සකකං සජ්ජං
 වීඤ්ඤපෙමා”ති.

5. අථ ඛො ජබ්බෙකියා භික්ඛු යෙන මහානාමො සකෙකා
 තෙනුපසඩ්ධම්මීසු. උපසඩ්ධම්මීඤ්ඤා මහානාමං සකකං එතදවොචු:
 “දෙණෙන ආවුසො සජ්ජනා අපො”ති අජ්ජනෙතා භනෙත ආගමෙථ.
 මනුස්සා වජ්ඣං ගතා සජ්ජං ආහරිතුං. කාලං¹ හරිස්සරාති.²

1. කාලෙ - සහ

2. ආහරිස්සරාති - මජ්ඣ.

2. එසමයෙහි වනාහි භික්ෂුහු මහානාම ශාක්‍යයන්ගෙන් මද බෙහෙදක් විනවත්. එපරිද්දෙන් මැ මහානාම ශාක්‍යයහට බෙහෙත් බහුල වෙයි. දෙවනවටදු මහානාම ශාක්‍ය තෙමේ භාග්‍යවතුන් වෙනු එළැඹියේ යැ. එළැඹූ භාග්‍යවතුන් සකසා වැද එකත් පසෙකැ හුන්තේ යැ. එකත් පසෙකැ හුන් මහානාම ශාක්‍ය තෙමේ භාග්‍යවතුන් හට මෙය කී යැ: “ස්වාමීනි, මම අනෙකුදු සිවුමසක් මුළුල්ලෙහි සහනු බෙහෙදින් පවරන්නට කැමැත්තෙමි”යි මැනැව් මැනැව් මහානාමයෙනි! එසේ වී නම් මහානාමයෙනි, තෙපි අනෙකුදු සිවුමසක් මුළුල්ලෙහි සහනු බෙහෙදින් පවරව යි. භික්ෂුහු කුකුස්කරනුවෝ නො ඉවසත්. භාග්‍යවතුන් හට තෙල කරුණු දුන්වූහ...“මහණෙනි! වටාලා පැවරීමකුදු ඉවසන්නට අනුදනිමි”යි.

3. එසමයෙහි භික්ෂුහු මහානාම ශාක්‍යයාගෙන් මද වූ ම බෙහෙත් විනවත්. එපරිද්දෙන් මැ මහානාම ශාක්‍යයහට බෙහෙත් බහුල වෙයි. තෙවනවටදු මහානාම ශාක්‍ය තෙමේ භාග්‍යවතුන් වෙනු එළැඹියේ යැ. එළැඹූ භාග්‍යවතුන් සකසා වැද එකත් පසෙකැ හුන්තේ යැ. එකත් පසෙකැ හුන් මහානාම ශාක්‍ය තෙමේ භාග්‍යවතුන් හට මෙය කී යැ. “ස්වාමීනි, මම දිවිහිමියෙන් සහනු බෙහෙදින් පවරන්නට කැමැත්තෙමි”යි මැනැව් මැනැව් මහානාමයෙනි, එසේ වී නම් මහානාමයෙනි, තෙපි දිවිහිමියෙන් සහනු බෙහෙදින් පවරව යි. භික්ෂුහු කුකුස්ආත්තෝ නො ඉවසත්. භාග්‍යවතුන් හට තෙල කරුණු දුන්වූහ...“මහණෙනි! තිකි පැවරීම ද ඉවසන්නට අනුදනිමි”යි.

4. එසමයෙහි වනාහි සවග මහණහු නොසකස් කොට හැදූ පෙරෙවියාහු නො සරිලන පැවැතුම් ඇතියාහු වෙති. මහානාම ශාක්‍ය තෙමේ මෙසේ දෙස් නභා කියන්නේ වෙයි:” “වහන්ස, කුමට නුඹවහන්දෑ නො මනා වැ හැදූ පෙරෙවියාහු නො සරිලන පැවැතුම් ඇතියාහු වූ දෑද? පැවිද්දහු විසින් මොනවට හැදූ පෙරෙවි-ආකල්ප සම්පන්න වියයුතු නොවේ ද”යි. සවග මහණහු මහානාම ශාක්‍යයන් කෙරෙහි වෙර බැදියහ. එකල්හි සවග මහණුන්හට මෙයින් විය: “ඇපි කිනම් උපායයෙකින් මහානාම ශාක්‍යයන් මතු කරන්නවෝ ද”යි. එකල්හි සවග මහණුන්හට මෙයින් විය: “ඇවැත්නි, මහානාම ශාක්‍යයන් විසින් බෙහෙදින් සඩ්දසා පවරනලද්දේ යැ, එබැවින් ඇවැත්නි, ඇපි මහානාම ශාක්‍යයන්ගෙන් ගිතෙල් විනවමහ”යි.

5. ඉක්බිති සවග මහණහු මහානාම ශාක්‍යයන් වෙතැ එළැඹියහ. එළැඹූ මහානාම ශාක්‍යයන්ට මෙය කීහු: “ඇවැත්නි, ගිතෙල් ද්‍රෝණයකින් ප්‍රයෝජන වේ”යයි. ස්වාමීනි, අද දවස පොරොත්තු වනු මැනැව්, මිනිස්සු ගිතෙල් ගෙනැ එන්නට ගොවුදට ගියහ. කල් ගනු මැනැවැයි.

පාවිතය පාළු හිතවූ විභවය

දුතියම වූ බො -පෙ- තනියම වූ බො ජබ්බෙයා හිතවූ මහානාමං සකකං එතදවොචා: “දෙණෙන ආවුසො සජ්ජනා අසො” ති අජ්ජනෙනා හනෙන ආගමෙට් මනුසුන වරං ගතා සජ්ජං ආහරිතුං කාලං හරිසුනාති. කිං පන තයා ආවුසො අදතුකාමෙන පවාරිතෙන යං තං පවාරෙතා න දෙසී” ති.

6. අට් බො මහානාමො සකකො උජ්ඣායති ධියති විපාවෙති: කථං හි නාම හදනා අජ්ජනෙනා හනෙන ආගමෙට්ති වුවිමානා නාගමෙසසනීති. අසොසාසුං බො හිතවූ මහානාමසු සකකසු උජ්ඣායනසු ධියනසු විපාවෙනසු. යෙ තෙ හිතවූ අජ්ජිවජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති ධියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ජබ්බෙයා හිතවූ මහානාමෙන සකකන අජ්ජනෙනා හනෙන ආගමෙට්ති වුවිමානා නාගමෙසසනීති -පෙ- සවිං කිරි තුමෙහි හිතවූ මහානාමෙන සකකන අජ්ජනෙනා හනෙන ආගමෙට්ති වුවිමානා නාගමෙට්ති. සවිං හගවා, විගරහි බුද්ධො හගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහි මොසපුරියා මහානාමෙන සකකන අජ්ජනෙනා හනෙන ආගමෙට්ති වුවිමානා නාගමෙසසට්. තෙනං මොසපුරියා අපසකනානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන හිතවූ ඉමං සිකඛපදං උද්දියෙය්‍යාට්.

අගිලානෙන හිතවූනා වාතුමාසපවටයපවාරණා සාදිතබ්බා අඤ්ඤත්‍ර පුන පවාරණාය අඤ්ඤත්‍ර නිවටපවාරණාය තතො වෙ උතතරිං සාදියෙය්‍යා පාවිතියනති.

7. අගිලානෙන හිතවූනා වාතුමාසපවටයපවාරණා සාදිතබ්බාති:, ගිලානපවටයපවාරණා සාදිතබ්බා.

පුනපවාරණාපි සාදිතබ්බාති: යද් ගිලානො හවිසසාමි, තද් විඤ්ඤාපෙසසාමිති.

නිවටපවාරණාපි සාදිතබ්බාති: යද් ගිලානො හවිසසාමි, තද් විඤ්ඤාපෙසසාමිති.

තතො වෙ උතතරිං සාදියෙය්‍යාති: අනි පවාරණා හෙසජ්ජපරියනානා න රක්ඛපරියනා, අනි පවාරණා රක්ඛපරියනා න හෙසජ්ජපරියනා, අනි පවාරණා හෙසජ්ජපරියනා ච රක්ඛපරියනා ච, අනි පවාරණා නෙව හෙසජ්ජපරියනා න රක්ඛපරියනා.

දෙවනවටදු ... තෙවනවටදු සවග මහණු මහානාම ශාක්‍යයන්ට මෙය කීහු: “ඇවැත්නි, ගිතෙල් දොණයකින් ප්‍රයෝජන වේ” යැයි ස්වාමීනි, අද දවස පොරොත්තු වනු මැනැවි, මිනිස්සු ගිතෙල් ගෙන එන්නට ගොවුදට ගියහ. කල් ගනු මැනැවැයි. ඇවැත්නි, තෙපි යමක් පවරා නො දෙවූ නම් නො දෙනු කැමැති තොප විසින් පවරන ලද්දෙන් කවර වැඩෙක් වේ දැයි.

6. ඉක්බිති මහානාම ශාක්‍ය ලමු කොට සිතයි. නුගුණ පවසයි. දෙස් පතුරුවයි. “කෙසේ නම් කිම්බරු ස්වාමීනි, අද දවස පොරොත්තුවනු මැනැවැයි කියනු ලබන්නාහු පොරොත්තු නො වූහ” දැයි. භික්ෂුහු ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන මහානාම ශාක්‍යයන්ගේ (අකීර්තනී ශබ්දය) ඇසුහු යම් භික්ෂු කෙනෙක් අපිස්වූවාහු ... ඔහු ලමු කොට සිතති. නුගුණ පවසති. දෙස් පතුරුවන්. “කෙසේ නම් සවග මහණු මහානාම ශාක්‍යයන් විසින් “ස්වාමීනි, අද දවස පොරොත්තු වනු මැනැවැ”යි කියනු ලබන්නාහු පොරොත්තු නො වූහද”යි.... සැබෑ මහණෙකි, තෙපි මහානාම ශාක්‍යයන් විසින් “ස්වාමීනි, අද දවස පොරොත්තු වනු මැනැවැ”යි කියනු ලබන්නාහු පොරොත්තු නොවූවුදැයි සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙකි තෙපි මහානාම ශාක්‍යයන් විසින් “ස්වාමීනි, අද දවස පොරොත්තු වනු මැනැවැ”යි කියනු ලබන්නාහු පොරොත්තු නො වූවහු ද? හිස් පුරුෂයෙකි, මෙය අප්‍රසන්නයන් ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මෙසේ ද මහණෙකි, මේ සිකපදය උදෙසා වූ.

නො ගිලන් මහණු විසින් සිවුමසකට ගිලන්පසයෙන් පැවරීම ඉවසිය යුතු යි. වටාලා සිවුමසකට පැවරීම තබා නිකි පැවරීම තබා ඉදින් ඉන් මක්කෙහි ඉවසන්නේ නම් පවිති වේ යැයි.

7. අභිලානෙන භික්ෂුනා වාතුමාසපපවටසපවාරණා සාදිතබ්බා; ගිලන්පසයෙන් පැවැරීම ඉවසිය යුතු යි.

පුන පවාරණාපි සාදිතබ්බා: යම් දිනෙකැ ගිලනෙකිම් වන්නෙම් නම් එදිනැ විනවන්නෙමි යි;

නිව්වපවාරණාපි සාදිතබ්බා: යම් දිනෙක ගිලනෙකිම් වන්නෙම් නම් එදිනැ විනවන්නෙමැයි:

තතො වෙ උත්තරිං සාදියෙයා; බෙහෙත් පිරියත් කොට ඇති ඊ පිරියත් කොට නැති පැවැරීමෙක් ඇත; ඊ පිරියත් කොට ඇති බෙහෙත් පිරියත් කොට නැති පැවැරීමෙක් ඇත, බෙහෙතැන් පිරියත් කොට ඇති ඊත් පිරියත් කොට ඇති පැවැරීමෙක් ඇත, බෙහෙතැන් පිරියත් කොට නො මැති ඊත් පිරියත් කොට නැති පැවැරීමෙක් ඇති.

පාච්ඤායපාළි භික්ෂුවහලයා

හෙයජජපරියන්තා නාම: **හෙයජජානි** පරිග්‍රහිතානි **භොහණි**
 එක්කකෙහි **හෙයජෙජ්හි** පවාරෙමිති. **රක්තිපරියන්තා** නාම: **රක්තියො**
 පරිග්‍රහිතායො **භොහණි** එක්කකාසු¹ **රක්තිසු** පවාරෙමිති. **හෙයජජපරියන්තා**
 ච **රක්තිපරියන්තා**ච නාම: **හෙයජජානි** ච **පරිග්‍රහිතානි** **භොහණි** **රක්තියො**
 ච **පරිග්‍රහිතායො** **භොහණි**. එක්කකෙහි **හෙයජෙජ්හි** එක්කකාසු **රක්තිසු**
 පවාරෙමිති. නෙච **හෙයජජ පරියන්තා** න **රක්තිපරියන්තා** නාම:
හෙයජජානි ච **අපරිග්‍රහිතානි** **භොහණි**, **රක්තියො** ච **අපරිග්‍රහිතායො**
භොහණි.

හෙසජ්ජපරියතො යෙහි හෙසජ්ජති පචාරිතො හොති, තාති හෙසජ්ජාති ය්පෙඤා අඤ්ඤාති හෙසජ්ජාති විඤ්ඤාපෙති ආපත්ති පාවිත්තියයි. රත්තිපරියතො යාසු රත්තිසු පචාරිතො හොති තා රත්තියො ය්පෙඤා අඤ්ඤාසු රත්තිසු විඤ්ඤාපෙති ආපත්ති පාවිත්තියයි. හෙසජ්ජපරියතො ච රත්තිපරියතො යෙහි හෙසජ්ජති පචාරිතො හොති, තාති හෙසජ්ජාති ය්පෙඤා යාසු රත්තිසු පචාරිතො හොති තා රත්තියො ය්පෙඤා අඤ්ඤාති හෙසජ්ජාති අඤ්ඤාසු රත්තිසු විඤ්ඤාපෙති ආපත්ති පාවිත්තියයි. නෙව හෙසජ්ජපරියතො න රත්ති පරියතො අනාපත්ති.

න හෙසපේන කර්ණියෝ හෙසජ්. විශ්වාපෙති ආපතති පාවිතියයයි. අශ්වෙහි හෙසපේන කර්ණියෝ අශ්වං හෙසජ්. විශ්වාපෙති ආපතති පාවිතියයයි.

ဘතුကွက်ဝိ	ဘතුကွက်ဝိယ ဆို၍	ဖေဖေ	ဝိဆုဏ္ဏပေဓိ	ဓာတုကွက်
ပာဠိကွက်ဝိယ	ဘතුကွက်ဝိ	ဝေဠိကွက်	ဖေဖေ	ဝိဆုဏ္ဏပေဓိ
ပာဠိကွက်ဝိယ	ဘතුကွက်ဝိ	ဘ	ဘ	ဘ
ပာဠိကွက်ဝိယ	ဘ	ဘ	ဘ	ဘ

න නතුතාරි. නතුතාරියකුදී ආපත්ත දුකකටය. න නතුතාරි. ටෙමතිකො ආපත්ත දුකකටය. න නතුතාරි. න නතුතාරියකුදී අනාපත්ති.

13. අනාපතනි: යෙහි හෙසජෙජති පචාරිතො හොති තානි හෙසජානි විඤ්ඤාපෙති යාසු රත්තිසු පචාරිතො හොති කාසු රත්තිසු විඤ්ඤාපෙති ඉමෙහි තයා හෙසජෙජති පචාරිතමා අමාකඤ්ඤා ඉමිනා ච ඉමිනා ච හෙසජෙජන අපොති ආවිකඛිඨා විඤ්ඤාපෙති, යාසු රත්තිසු තයා පචාරිතමා තායො ච රත්තියො අවිචිතො අමාකඤ්ඤා හෙසජෙජන අපොති ආවිකඛිඨා විඤ්ඤාපෙති, ඤාතකානං පචාරිතානං අඤ්ඤාසාය අත්තනො ධනෙන උමට්ඨකසීස ආදිකමිකසීසානි.

මහානාම සිංහාපදං සත්තමං.

1. එතනකාසු - මිනිස.
2. කරුණියන - මිනිස.

3. විනිවිදතා - ଭେଦ:

භෙසජ්ජ පරියන්ත නම්: මෙතෙක් බෙහෙදින් පවරමැයි බෙහෙත්හු සලකා ගන්නා ලද්දහු වෙති. රක්ඛිපරියන්ත නම්: මෙතෙක් රාත්‍රීන්හි පවරමැයි රාත්‍රීහු සලකා ගන්නා ලද්දහු වෙති. භෙසජ්ජපරියන්ත හා රක්ඛිපරියන්ත නම්: මෙතෙක් බෙහෙදින් මෙතෙක් රාත්‍රීන්හි පවරමැයි බෙහෙතුන් සලකා ගන්නා ලද්දහු වෙති. රාත්‍රීහුත් සලකා ගන්නා ලද්දහු වෙති. නෙව භෙසජ්ජපරියන්ත න රක්ඛිපරියන්ත නම්: බෙහෙතුන් නො සලකා ගන්නා ලද්දහු වෙති, රාත්‍රීහුත් නො සලකා ගන්නා ලද්දහු වෙති.

බෙහෙත් පිරියත්ති: යම් බෙහෙතකින් පවරන ලද්දේ වේ නම් ඒ බෙහෙත් තබා අන් බෙහෙත් විනවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. රුපිරියත්ති: යම් රාත්‍රීන්හි පවරන ලද්දේ වේ නම් ඒ රාත්‍රීන් තබා අන් රාත්‍රීන්හි විනවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. බෙහෙත් පිරියත්ති හා රුපිරියත්ති; යම් බෙහෙතකින් පවරන ලද්දේ වේ නම් ඒ බෙහෙත් තබා යම් රාත්‍රීන්හි පවරන ලද්දේ වේ නම් ඒ රාත්‍රීන් තබා අන් බෙහෙත් අන් රාත්‍රීන්හි විනවා නම් පවිති ඇවැත් වේ. බෙහෙත් පිරියතක් නො මැති කල්හි රු පිරියතක් නැති කල්හි ඇවැත් නැති.

බෙහෙතින් කරණි නැති කල්හි බෙහෙත් විනවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. අන් බෙහෙතකින් කරණි ඇති කල්හි අන් බෙහෙතක් විනවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

ඉන් මත්තෙහි ඉන් මතු සන් ඇතියේ බෙහෙත් විනවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. ඉන් මත්තෙහි විමති ඇතියේ බෙහෙත් විනවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. ඉන් මත්තෙහි ඉන් මතු සන් නැතියේ බෙහෙත් විනවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

ඉන් මතු නො වූයෙහි ඉන් මතු සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. ඉන් මතු නො වූයෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. ඉන් මතු නො වූයෙහි ඉන්මතු සන් නැතියේ නම් ඇවැත් නැති.

යම් බෙහෙතකින් පවරන ලද්දේ වේ නම් ඒ බෙහෙත් විනවා නම්, යම් රාත්‍රීන්හි පවරන ලද්දේ වේ නම් ඒ රාත්‍රීන්හි විනවා නම්, තොප විසින් මේ බෙහෙතින් පවරන ලදු වම්හ අපට ද මේ මේ බෙහෙතින් ප්‍රයෝජන යැයි කියා විනවා නම්, තොප විසින් යම් රාත්‍රීන්හි පවරන ලදුමෝ නම් ඒ රාත්‍රීහුත් නො ඉක්මැ ගියෝ නම් අපට ද බෙහෙතින් ප්‍රයෝජන යැයි කියා විනවා නම්, නැයන්ගෙන් නම්, පැවැරුවන්ගෙන් නම්, අනෙකක්හු සඳහා නම්; තමාගේ ධනයෙන් නම් ඇවැත් නැති. උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

සත්වැනි මහානාම ශික්ෂාපදයි.

උයුත්තසෙනාසිංහාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා සාවස්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජා පසෙනදි කොසලො සෙනාය අබ්බයාතො හොති. ඡබ්බංකියා භික්ඛු උයුත්තං සෙනං දක්ඛනාය අගමංසු. අඤ්ඤා ඛො රාජා පසෙනදි කොසලො ඡබ්බංකියෙ භික්ඛු දුරතොව ආගච්ඡන්තො දිස්වාන පකෙතාසාපෙත්වා එතදවොච: “කිස්ස තුමෙහ හන්තො ආගතස්වා”ති මහාරාජානං මයං දච්ඡිකාමාති. “කිං හන්තො මං දිට්ඨොන සුද්ධාභිතඤ්ඤා¹, නත්තු හගවා පස්සිතඛො”ති.

2. මත්‍රස්සා උරුක්ඛායකා වියහති විජාවෙහති; “කථං හි නාම සමණා සකාසුත්තියා උයුත්තං සෙනං දක්ඛනාය ආගච්ඡන්තො අමනාකමි අලාභා අමනාකමි දුලඤ්ඤා යෙ මයං ආජීවස්ස හෙතු පුත්තදරස්ස කාරණා සෙනාය ආගච්ඡාමා”ති. අනෙසාසු ඛො භික්ඛු තෙසං මත්‍රස්සානං උරුක්ඛායනානං වියනානං විජාවෙහනානං. යෙ තෙ භික්ඛු ආච්ඡව්ජා -පෙ- තෙ උරුක්ඛායකා වියහති විජාවෙහති: “කථං හි නාම ඡබ්බංකියා භික්ඛු උයුත්තං සෙනං දක්ඛනාය ගච්ඡන්තො”ති. -පෙ- සච්චං කීර තුමෙහ භික්ඛුවෙ උයුත්තං සෙනං දක්ඛනාය ගච්ඡාති සච්චං. හගවා විහරති බුද්ධා හගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරියා උයුත්තං සෙනං දක්ඛනාය ගච්ඡන්තො තෙනං මොසපුරියා අපසන්නානං වා පසාදයා -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ ඉමං සිද්ධාපදං උද්දිසෙය්‍යාප.

යො පන භික්ඛු උයුත්තං සෙනං දක්ඛනාය ගච්ඡන්තො පාවිත්තියන්ති.

එවඤ්ඤා හගවතා භික්ඛුනං සිද්ධාපදං පඤ්ඤානං හොති.

---

1. සුද්ධාභිතඤ්ඤා - මෙසං.

උයනුත්තසෙනා ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත්නුවර අනේපිබුසිවුහුගේ ජෙන. වන නම් අරමිහි වැඩූ වෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි ප්‍රසෙනථිත් කොශල රජ තෙමේ (රිපුසෙන් ඉදිරියට යන්නෙමැයි නුවරින්) සෙන් සමග නික්මුණේ වෙයි. සවග මහණහු යුදයට නික්මුණු සෙන් දකිනු පිණිස ගියහ. ප්‍රසෙනථිත් කොශල රජ එන්නා වූ සවග මහණුන් දුරදී මැ දුටුයේ යි. දකැ කැඳවා මෙය කී යැ: "කුමකට ස්වාමීනි, නුඹවහන්දා ආදා දැයි. ඇපි මහරජහු දකිනු කැමැතියමහ යි. "ස්වාමීනි, යුදයට රිසි දක්වන මා දැකීමෙන් කවර වැඩෙක් ද? භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැකිය යුතු සේක් නො වෙත්"දැයි.

2. මිනිස්සු ලමු කොට සිතති. නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්. "කෙසේ නම් ශ්‍රමණශාක්‍යපුත්‍රයෝ යුදයට නික්මුණු සෙන් දකිනු පිණිස පැමිණියෝ ද? යම්බදු ඇපි දිවෙල් හෙතෙයෙන් අඹුදරුවන්ගේ කාරණයෙන් සෙන් හමුවට යන්නමෝ නම් එබදු අපට ද අලාභයෙකැ එබදු අප විසිනුදු දුකසේ ලැබිය යුත්තෙකැ"යි. භික්ෂුහු ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීර්තති ශබ්දය) ඇසුහ. යම් භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවාහු... ඔහු ලමු කොට සිතති. නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් සවග මහණහු යුදයට නික්මුණු සෙන් දකිනු පිණිස පැමිණියෝ දැ යි... සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි යුදයට නික්මුණු සෙන් දකිනු පිණිස යවු දැයි. සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ....කෙසේ නම් භිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි යුදයට නික්මුණු සෙන් දකිනු පිණිස පැමිණියහු ද? භිස් පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

යම් මහණෙක් යුදයට නික්මුණු සෙන් දකිනු පිණිස යන්නේ නම් පවිත්‍රී වෙ යයි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

පාචිත්තියපාළි භික්ඛුච්ඡායෙයා

3. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරක්ඛ සිත්ඛුනො මාතුලො සෙනාය ගීලානො හොති. සො තස්ස භික්ඛුනො සකන්තෙ දුතං පාහෙයි: “අහං හි සෙනාය ගීලානො ආගච්ඡතු හදනොතා ඉච්ඡාමී හදන්තස්ස ආගත”න්ති. අප් ඛො තස්ස භික්ඛුනො එතදහොයි. “හගච්ඡා භික්ඛුනං¹ සික්ඛාපදං පඤ්ඤාතං හොති² න උය්‍යතං සෙනං දස්සනාය ගන්තාමි”න්ති. අයඤ්ඤි මෙ මාතුලො සෙනාය ගීලානො කථන්තු ඛො මයා පටීපජ්ජිතමිත්ති හගච්ඡො එතමිත්තං ආරොචෙයි. අප් ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කරං කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්ති. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ තථාරූපපච්චයා සෙනං ගෙඤ්ඤං.” එවඤ්ඤි පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.

යො පන භික්ඛු උය්‍යතං සෙනං දස්සනාය ගච්ඡෙය්‍යා අඤ්ඤාත්‍ර තථාරූපපච්චයා පාචිත්තියන්ති.

4. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අපෙ අධිපෙතො භික්ඛුති.

උය්‍යතා නාම: සෙනා ගාමනො නික්ඛමිත්වා නිව්ට්ඨා වා ඡොති. පයාතා වා.

සෙනා නාම: හත්ථි අස්සා රථා පත්ති. ආදසපුරිසො හත්ථි නිපුරිසො අසෙසා චතුපුරිසො රථො චක්ඛාරො පුරිසා සරහත්වා පත්ති. දස්සනාය ගච්ඡති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. යත් ඨිතො පස්සති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. දස්සනුපචාරං චිත්තිත්වා පුනත්තං පස්සති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

අඤ්ඤාත්‍ර තථාරූපපච්චයාති; යපෙත්වා තථාරූපපච්චයං.

උය්‍යතෙ උය්‍යතස ඤ්ඤි දස්සනාය ගච්ඡති. අඤ්ඤාත්‍ර තථාරූපපච්චයා ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. උය්‍යතෙ චෙමතිත්තො දස්සනාය ගච්ඡති අඤ්ඤාත්‍ර තථාරූපපච්චයා ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. උය්‍යතෙ අනුය්‍යතස ඤ්ඤි දස්සනාය ගච්ඡති අඤ්ඤාත්‍ර තථාරූපපච්චයා ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

එකමෙකං දස්සනාය ගච්ඡති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. යත් ඨිතො පස්සති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. දස්සනුපචාරං චිත්තිත්වා පුනත්තං පස්සති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.

1. භික්ඛුනං ඉතිපි.

2. ඡොති ඉතිපි මජ්ඣිමනිකාය-භික්ඛිට්ඨකෙ න දිසෙතෙ.

3. එයමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණක්හු ගේ මයිලුණු කෙනෙක් සෙනායෙහි ගිලන් වූවාහු වෙති. හේ එමහණහු වෙතැ දුතයකු එවී යැ. “මම වනාහි සෙනායෙහි ගිලන්වීමී, වහන්සේ වඩනා සේක්වා, ඔබගේ පැමිණීම කැමැත්තෙමැ”යි. එකල්හි එමහණහට මෙ සිත විය: “යුදයට නික්මුණු සෙන් දැකීමට නො යායුතු යැයි භාග්‍යවතුන් වීසින් භික්ෂූන්හට සිකපද පනවන ලද්දේ වෙයි. මේ මාගේ මයිලුණුවෝ ද සෙනායෙහි ගිලන් වූවාහු වෙති. මා වීසින් කෙසේ පිළිපැදිය යුතු දෝ හෝ”යි. භාග්‍යවතුන් හට තෙල කරුණ දන්වූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ කරුණෙහි ලා මෙ අවසරයෙහි ලා දහැමි කථා කොට මහණුන් ඇමැතු සේකැ. “මහණෙනි! එබඳු කරුණක් ඇති කල්හි සෙන් හමුවට යන්නට අනුදැනීමි.” මෙසේ ද මහණෙනි! මේ සිකපදය උදෙසවු:

යම් මහණෙක් එබඳු කරුණක් තබා යුදයට නික්මුණු සෙන් දැකුනු පිණිස යේ නම් පවිති වෙ යයි.

4. යො පන; යම් යම්බඳු... භික්ෂු... මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

උයුද්ධකා නම්: සෙන් ගමීන් නික්ම කඳවුරු බැඳ සිටියා හෝ ගියා හෝ වෙයි.

සේනා නම්: ඇත් අස්ථිය පාබලයැ, දෙළොස් පුරුෂ කෙනකුත් ඇති ඇතෙකැ. තුන් පුරුෂ කෙනකුත් ඇති අසෙකැ. සිව් පුරුෂ කෙනකුත් ඇති රියෙකැ දුනු භී ගත් අත් ඇති පුරුෂයෝ සතර දෙනෙකැ යන මේ පත්ති (පාබල) නමු. දැකීමට යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. යම් තැනෙකැ සිටියේ බලා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. දසුන් උවසර හැරපියා පුන පුනා බලා නම් පවිති ඇවැත් වෙ.

අඤ්ඤා තථාරූපපසව්වයා: එබඳු කරුණක් තබා; හැරපියා යුදයට නික්මුණු සෙන්හි යුදයට නික්මුණු සන් ඇතියේ එබඳු කරුණක් තබා දැකීමට යේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. යුදයට නික්මුණු සෙන්හි විමති ඇතියේ එබඳු කරුණක් තබා දැකීමට යේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. යුදයට නික්මුණු සෙන්හි යුදයට නො නික්මුණු සන් ඇතියේ එබඳු කරුණක් තබා දැකීමට යේ නම් පවිති ඇවැත් වෙ.

එකක් එකක්හු දැකීමට යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. යම් තැනෙකැ සිටියේ බලා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. දසුන් උවසර හැරපියා පුනපුනා බලා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙ.

පාවිතයපාළු හිතබුච්භවෙයා

6 අනුයුක්ත උයුක්තසඤ්ඤි ආපත්ති දුක්කට්ඨස. අනුයුක්ත වෙමතිකො ආපත්ති දුක්කට්ඨස. අනුයුක්ත අනුයුක්තසඤ්ඤි අනාපත්ති.

අනාපත්ති: ආරාමෙ ධීනො පස්සති, හිතබුස්ස ධීනොකාසං වා නිසිනොකාසං වා නිපනොකාසං වා ආගච්ඡති පටිපථං ගච්ඡන්තො පස්සති තථාරූපපථවයා ආපදස්ස උමමනකස්ස ආදිකම්මකස්සාති.

උයුක්තසෙනාසිකකාපදං අධයමං.

6. 5. 9

සෙනාවාසසිකකාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවස්ථියං විහරති ජෙනවනෙ අනාඨිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකේයා හිතබු සතිකරණීයෙ සෙනං ගතඤ්ඤා අතිරෙකතිරන්තං සෙනාය වසන්ති. මනුස්සා උරුකියනති වීයනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සකාපුත්තියා සෙනාය වසිස්සන්ති අමාකමපි අලාභා අමාකමපි දුලලංගං යෙ මයං ආර්ථස්ස හෙතු පුත්තදරස්ස කාරණා සෙනාය පටිවසාමා”ති.

2. අසෙසාසුං ඛො හිතබු තෙසං මනුස්සානං උරුකියනානං වීයනානං විපාවෙන්තානං යෙ තෙ හිතබු අපට්ඨා -පෙ- තෙ උරුකියනති වීයනති විපාවෙනති “කථං හි නාම ජබ්බකේයා හිතබු අතිරෙකතිරන්තං සෙනාය වසිස්සන්ති”ති -පෙ- සචං කිර තුමෙහ හිකඛෙව අතිරෙකතිරන්තං සෙනාය වසරාති සචං භගවා විගරහි බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරිසා අතිරෙකතිරන්තං සෙනාය වසිස්සරං තෙනං මොසපුරිසා අපපසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤි පන හිකඛෙව ඉමං සිකකාපදං උද්දිසෙය්‍යාරං.

සියා ව තස්ස හිකබුනො කොච්ඡෙව පච්චයො සෙනං ගමනාය දිරතකතිරන්තං තෙන හිකබුනා සෙනාය වසිතබ්බං තනො මෙ උත්තරි වසෙය්‍ය පාවිතියන්ති.

සුදයට නො නික්මුණු සෙන්හි සුදයට නික්මුණු සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. සුදයට නො නික්මුණු සෙන්හි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. සුදයට නො නික්මුණු සෙන්හි සුදයට නොනික්මුණු සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

අරමහි සිටියේ බලා නම්, මහණක්හු සිටි තැනට හෝ හුන් තැනට හෝ භොත් තැනට හෝ පැමිණේ නම්, පෙරමගට යන්නේ දැකී නම්, එබඳු කරුණකින් නම්; ඇවැත් නැති ආපදාවෙහි, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

අටවැනි උයුත්තසෙනා ශික්ෂාපද යි.

6 . 5 . 9

සෙනාවාස ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැතැ ජේතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමහි වැඩූ වෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි සවග මහණහු කරුණි ඇති කල්හි සෙනාවට ගොස් අධිරා තුන් රැයක් සෙනායෙහි වසති. මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්. "කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ශාක්‍ය පුත්‍රයෝ සෙනායෙහි වුසුහු ද? යම්බඳු ඇපි දිවෙල් හෙතෙයෙන් අඹුදරුවන්ගේ කාරණයෙන් සෙනායෙහි වසමු නම් එබඳු අපට ද අලාභයෙකැ, එබඳු අප විසිනුදු දුකයේ ලැබිය යුත්තෙකැ"යි.

2. භික්ෂුහු ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීර්තනී ශබ්දය) ඇසුහු යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්. "කෙසේ නම් සවග මහණහු අධිරා තුන් රැයක් සෙනායෙහි වුසුහු"දැයි... සැබෑ ද මහණෙකි තෙපි අධිරා තුන් රැයක් සෙනායෙහි වසමු දැයි සැබෑ වූ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු විගැරහු...කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙකි, තෙපි අධිරා තුන් රැයක් සෙනායෙහි වුසුවහු ද? හිස් පුරුෂයෙකි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නොවෙයි...මෙයේ ද මහණෙකි! මේ සිකපදය උදෙසමු:

යම් ඒ මහණක්හට සෙනාවට යාම පිණිස කිසියම් කරුණක් වන්නේ නම් ඒ මහණහු විසින් දෙතුන් රැයක් සෙනායෙහි විසිය යුතුයි. ඉදින් ඉන් මක්තෙහි වෙසේ නම් පවිති වේ යැයි.

පාචිත්තියපාළි භික්ෂුවිභවෙහි

3. සියා ව කසා භික්ෂුනො කොච්ඡෙව පච්චයො ගමනායාති; සියා පච්චයො සියා කරණියං.

දිරතකතිරතතං තෙන භික්ෂුනා සෙනාය වසිතබ්බනති; දෙව තිසෙසා රත්තියො වසිතබ්බං.

තතො ටෙ උත්තරිං වසෙය්‍යාති; වතුසෙව දිවසෙ අත්ථගතෙන සුරියෙ සෙනාය වසති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. අතිරෙකතිරතෙන අතිරෙකසඤ්ඤි සෙනාය වසති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. අතිරෙකතිරතෙන චෙමතිකො සෙනාය වසති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. අතිරෙකතිරතෙන උනකසඤ්ඤි සෙනාය වසති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

4. උනකතිරතෙන අතිරෙකසඤ්ඤි ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. උනකතිරතෙන චෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. උනකතිරතෙන උනකසඤ්ඤි අනාපත්ති.

5. අනාපත්ති; දෙව තිසෙසා රත්තියො වසති උනක ටෙ තිසෙසා රත්තියො වසති දෙව රත්තියො වසිතො තතියාය රත්තියා පුරාරුණා නිසබ්බිතො පුන වසති, ගිලානො වසති, ගිලානස්ස කරණියෙන වසති, සෙනාය වා පච්චෙනා රුද්ධා¹ හොති, කෙනචි පිළිබ්බදො² හොති, ආපදස්ස, උච්චතතස්ස ආදිකම්මිකස්සාති.

සෙනාවාස සිකඛාපදං නිට්ඨිතං.

6. 5. 10

උයොයාධිකසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවත්තියං විහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු දිරතකතිරතතං සෙනාය වසමානා උයොයාධිකමි බලග්ගමි සෙනාබ්බුහමි අනිකදස්සනමි ගවජති. අඤ්ඤතරොපි ජබ්බග්ගියො භික්ඛු උයොයාධිකං ගතත්වා කණේඛන පට්ඨිදො¹ හොති. මනුස්සා තං භික්ඛුං පස්සිත්වා² උඤ්ඤෙසු කච්චි භගවතෙ සුසුඤ්ඤං අහොසි කති තෙ ලද්ධාති ලද්ධාතිති. යො භික්ඛු තෙහි මනුස්සෙහි උපපණ්ඩියමානො මධ්‍ය අහොසි.

1. සෙනා වා පච්චෙනාය රුද්ධා-මිඡසං සා.

2. පස්සිත්වා-ඉති මරමි ජබ්බග්ගිති පිටතෙ න දිස්සතෙ.

3. සියා ව තසස භික්ෂුනො කොච්ඡෙවපව්වයො සෙතං ගම්නාය; කරුණෙක් වන්නේ යැ කළයුත්තෙක් වන්නේ යි.

දිරතාතිරතතං තෙන භික්ෂුනා සෙනාය වසිතබ්බං; දෙතුන් රැයක් විසිය යුතු යි.

තතො වෙ උත්තරිං වසෙයා; සතරවන දිනයෙහි හිරු අත්ගල් ගිය කලා සෙනායෙහි වෙසේ නම් පවිත් ඇවැත් වෙයි. වැඩි තුන් රැයෙහි අධිරා සන් ඇතියේ සෙනායෙහි වෙසේ නම් පවිත් ඇවැත් වෙයි. අධිරා තුන් රැයෙහි විමති ඇතියේ සෙනායෙහි වෙසේ නම් පවිත් ඇවැත් වෙයි. වැඩි තුන් රැයෙහි අඩුය යන සංඥා ඇතියේ සෙනායෙහි වෙසේ නම් පවිත් ඇවැත් වේ.

4. උනුතුන්රැයෙහි අධිරා සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. උනුතුන්රැයෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. උනුතුන්රැයෙහි උනුසන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

5. දෙතුන් රැයක් වෙසේ නම්, උනු දෙතුන්රැයක් වෙසේ නම්, දෙරැයක් වැස තෙවන රැය අරුණට පළමු නික්මැ යළි වෙසේ නම්, ගිලන් වැ වෙසේ නම්, ගිලනක්හුගේ කළයුත්තෙකින් වෙසේ නම්, සෙනාව විසින් ප්‍රතිවිරුද්ධ සෙනාව වළහන ලද්දී හෝ වේ නම්, කිසිවකු විසිනුදු වළහන ලද්දේ වේ නම්, ආපදාවෙහි උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

තවවැනි සෙනාවාස ශික්ෂාපද යි.

6 . 5 . 10

උයොයාධික ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැතැ ජෙතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩූ වෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ දෙතුන් රැයක් සෙනායෙහි වසනුවෝ රණබිමට ද බලසෙන් ගණනා තැනට ද සෙන් කඳවුරු බැඳී තැනට ද ඇණි දකුමට ද යෙති. එක්තරා සවග මහණෙක් රණබිමට ගොස් ඊයෙන් විදින ලද්දේ වෙයි. මිනිස්සු එ මහණ දකූ වෙළෙඳුහ. “කිමෙක් ද? ස්වාමීනි! මනා යුද්ධයෙක් වී ද? නුඹ වහන්දෑ විසින් කෙතෙක් ලක්හු ලබන ලදහු ද යි හේ මහණ තෙමේ ඒ මිනිසුන් විසින් වෙළපනු ලබන්නේ මකු විය.

පාචිත්තියපාළි භික්ෂුවිභවෙනා

2. මනුෂ්‍යා උපකායනති වියනති විපාලෙතති. “කථං හි නාම සමණා සත්‍යපුත්තයා උයොධිකං දක්‍ෂනාය ආගව්‍ය්‍යනති අමනාකමි අලාභා අමනාකමි දුට්ඨං යෙ මයං ආච්චික්‍ෂ හෙතු පුත්තදරක්‍ෂ කාරණා උයොධිකං ආගව්‍යාමා”ති. අනෙකාසුං ඔවා භික්ෂු තෙසං මනුෂ්‍යනාං උපකායනානාං වියනනානාං විපාලෙතනානාං. යෙ තෙ භික්ෂු අප්පිට්ඨා -පෙ- තෙ උපකායනති වියනති විපාලෙතති “කථං හි නාම ඡක්ඛණියා භික්ෂු උයොධිකං දක්‍ෂනාය ගව්‍ය්‍යනති”ති -පෙ- සව්චං කීර තුමෙහ භික්ඛවෙ උයොධිකං දක්‍ෂනාය ගව්‍ය්‍යති. සව්චං හගවා ටිගර්හි බුද්ධා හගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරියා උයොධිකං දක්‍ෂනාය ගව්‍ය්‍යති, නෙතං මොසපුරියා අපපසනානාං වා පසාදය -පෙ- එව්ඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිංඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.

දිරතතතිරතතං වෙ භික්ෂු සෙනාය වසමානො උයොධිකං වා බලගං වා සෙනාබ්‍යුහං වා අතීක්ඛදස්සනං වා ගවෙජයා පාචිත්තියනති.

3. දිරතතතිරතතං වෙ භික්ෂු සෙනාය වසමානොති දොතිරෙස්සා රත්තයො වසමානො.

උයොධිකං නාම: යත් සමපහාරො දියාති.¹

බලගං නාම: එතතකා හත්ථි එතතකා අස්සා එතතකා රථා එතතකා පනාති.

සෙනාබ්‍යුහං නාම: ඉතො හත්ථි හොණතු ඉතො අස්සා හොණතු ඉතො රථා හොණතු ඉතො පනාති හොණතු.

අතීක්ඛං නාම: හත්ථානීකං අස්සානීකං රථානීකං පනානීකං තයො හත්ථි පච්ඡිමං හත්ථානීකං තයො අස්සා පච්ඡිමං අස්සානීකං තයො රථා පච්ඡිමං රථානීකං වත්තාරො පුරියා සරහත්ථා පච්ඡිමං පනානීකං.

දක්‍ෂනාය ගව්‍ය්‍යති ආපත්ත දුක්ඛට්ඨක. යත් ධීතො පක්‍ෂති ආපත්ත පාචිත්තියස්ස. දක්‍ෂනුපචාරං විජහිතා පුනපුනාං පක්‍ෂති පාචිත්තියස්ස.

1. දික්ඛති - මරණ.

2. පක්‍ෂිකා - පිළි මරණ.

2. මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්. "කෙසේ නම් ශ්‍රවණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ රණබිම බැලීම පිණිස ආවෝ ද? යම් බදු ඇපි දිවෙල් හෙතෙසෙන් අඹුරුවන්ගේ කාරණයෙන් රණබිමට යමු නම් එබඳු අපට ද අලාභයෙකැ, එබඳු අප විසිනුදු දුකසේ ලැබිය යුත්තෙකැ"යි. හික්ෂුහු ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීර්ති ශබ්දය) ඇසුහු මැ යි. යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක්. අපිස් වුවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතති නුගුණ පවසති දෙස් පතුරුවත්. "කෙසේ නම් සවග මහණෝ රණබිම දැකීම පිණිස ගියෝ"ද යි...සැබෑ ද මහණෙනි! තෙපි රණබිම දැකීම පිණිස යවු දැයි. සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස! භාග්‍යවත් බුදුහු විගැරහූ...කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙහි! තෙපි රණබිම දැකීම පිණිස ගියහු ද? හිස් පුරුෂයෙහි! මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...මෙසේ ද වනාහි මහණෙනි! මේ සිංහපදය උදෙසවු.

ඉදින් මහණෙක් දෙතුන්දාක් සෙනායෙහි වසන්නේ රණබිමට හෝ බලසෙන් ගණින තැනට හෝ සෙන් කඳවුරු බැඳි තැනට හෝ ඇණි දකුමට හෝ යන්නේ නම් පවිති වේ යැයි.

3. දිරතතතිරතතං වෙ හික්ඛු සෙනාය වසමානො; දෙතුන් දාක් වසන්නේ;

උයොනාධික නම්: යම් තැනෙකැ සම්ප්‍රහාරය දෙනු ලැබේ ද?

බලග්ග නම්: මෙතෙක් ඇත්තු යැ, මෙතෙක් අස්හු යැ, මෙතෙක් රියහු යැ මෙතෙක් පාබල යැ.

සෙනාබ්‍යුහ නම්: මෙහි ඇත්තු වෙත්වා, මෙහි අස්හු වෙත්වා, මෙහි රියහු වෙත්වා මෙහි පාබලහු වෙත්වා.

අණික නම්: ඇත් ඇණි යැ අස් ඇණි යැ රිය ඇණි යැ පාබල ඇණි යැ තුන් ඇත්හු පැසුර ඇත් ඇණි යැ තුන් අස්හු පැසුර අස් ඇණි යැ තුන් රියහු පැසුර රිය ඇණි යැ අවි ගත් අත් ඇති සිවු පුරිස්සු පැසුර පාබල ඇණි යි.

දැකීම පිණිස යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. යම් තැනෙකැ සිටියේ බලා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. දසුන් උවසර හැරැපියා සුන සුනා බලා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

සාර්වත්‍රීයපාළු භික්ෂුවිභවෙනා

5. එකමෙක. දක්ෂිණාය ගව්න්ති ආපත්ති දුක්ඛංඝ්ඤා. යත්ථ ධීතො පසත්ති ආපත්ති දුක්ඛංඝ්ඤා. දක්ෂිණුපචාරං විජභිඤ්ඤා පුනපුනං පසත්ති ආපත්ති දුක්ඛංඝ්ඤා.

6. අනාපත්ති: ආරාමෙ ධීතො පසත්ති භික්ෂුඝ්ඤා ධීතොකාසං වා නිසිනෙතාකාසං වා නිපනෙතාකාසං වා ආගන්ත්වා සම්පභාරො දීයති, පටිපථං ගව්න්තො පසත්ති, සති කරණිකො ගන්ත්වා පසත්ති, ආපදස්ස උච්චන්තකස්ස ආදිකම්මිකස්සාති.

උයොයාධිකසික්ඛාපදං නිවසීහං.

අවෙලකචග්ගො පඤ්චමො.

සංස්කරාදි:

අවෙලකං උයොයාරඤ්ච සභොජනං දුචෙ රභො සහන්තකඤ්ච භෙසජ්ජං උයස්සන්තං සෙත්ථුයොයාධිකතථි.*

8. පුටිං කතොපනදායා — තයං පටිඨානංචෙට්ඨි
මහානාමො සංයොදි — සෙත්ථාට්ඨො ඉමං දසාණ්ඩංගං.

5. එකක් එකක්හු දැකීම පිණිස යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. යම් තැනෙකැ සිටියේ බලා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. දසුන් උවසර හැරපියා පුන පුනා බලා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

6. අරමිහි සිටියේ දැකී නම්, මහණක්හු සිටී තැනට හෝ හුන් තැනට හෝ හොත් තැනට හෝ අවුත් පහර දෙනු ලැබේ නම්, පෙර මහට යන්නේ දැකී නම්, කරුණි ඇති කල්හි ගොස් බලා නම්, ආපදයෙහි, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

දසවැනි උයොයාධිකශික්ෂාපද යි.

පඤ්චම අවෙලකවර්ග යි.

එහි උද්දනය:

අවෙලක යැ උයොයාජන යැ සහොජන යැ පයම-දුතිය රහො තිසස්ස දෙක යැ බොජුන් සහිත වාරිත්ත යැ බෙහෙත් නිසා පැන වූ මහානාම සිංහ යැ උයාසුත්ත සෙනා යැ සෙනා වාස යැ උයොයාධික සිංහපදය ද වේ.

සුරාපානසිකධාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා චෙතියෙසු වාරිකං වරමානො යෙන හඳුවනිකා තෙන පායාසි. අඳුසංසු ඛො ගොපාලකා පසුපාලකා කසසකා පථාවිනො හගවන්තං දුරතොව ආගවජන්තං, දිස්වාන හගවන්තං එතදවොචු. මා ඛො හතොන හගවා අඛෙතිත්තං අගමාසි, අඛෙතිත්තෙ හතොන ජට්ඨස්ස අස්සමෙ නාගො පට්ඨසති ඉද්ධිමා ආසිවිසො සොරවිසො. සො හගවන්තං මා විභෙයෙසි''ති, එවං වුනොන හගවා තුණ්හි අගොසි. දුතියමෙ ඛො -පෙ- තතියමෙ ඛො ගොපාලකා පසුපාලකා කසසකා පථාවිනො හගවන්තං එතදවොචු; ''මා ඛො හතොන හගවා අඛෙතිත්තං අගමාසි, අඛෙතිත්තෙ හතොන ජට්ඨස්ස අස්සමෙ නාගො පට්ඨසති ඉද්ධිමා ආසිවිසො සොරවිසො. සො හගවන්තං මා විභෙයෙසි''ති. තතියමෙ ඛො හගවා තුණ්හි අගොසි.

2. අථ ඛො හගවා අනුපුබ්බන්ත වාරිකං වරමානො යෙන හඳුවනිකා තදවසරී, තනුසුදං හගවා හඳුවනිකායං විහරති. අථ ඛො ආයඝමා සාගතො යෙන අඛෙතිත්තකස්ස¹. ජට්ඨස්ස අස්සමො තෙනුපසඬකම් උපසඬකම්භා අග්ගාගාරං පට්ඨිභා තිණසකාරකං පඤ්ඤාපෙභා නිසිදි පලලඬං ආභුජ්භා උත්තංකායං පණ්ඩාය පට්ඨිමං සතිං උපට්ඨපෙභා. අථ ඛො² සො නාගො ආයඝන්තං සාගතං පට්ඨං දිස්වාන දුක්ඛි³ දුම්මන්තො පට්ඨපාසි. ආයඝමාසි සාගතො පට්ඨපාසි. අථ ඛො සො නාගො මක්ඛා අසහමානො පජජලි. ආයඝමාසි සාගතො තෙජොධාතුං සමාපජ්ඣා පජජලි. අථ ඛො ආයඝමා සාගතො තස්ස නාගස්ස තෙජසා තෙජං පට්ඨාදිඨ්භා යෙන හඳුවනිකා තෙනුපසඬකම්. අථ ඛො හගවා හඳුවනිකායං යථාභිරන්තං විහරිතො යෙන කොසලිනි තෙන වාරිකං පඤ්ඤාමි. අපෙක්ඛාසුං ඛො කොසලිනිකා උපාසකා අයොගා කීර සාගතො අඛෙතිත්තකෙන නාගෙන සද්ධිං සඬාමෙසිති.

1. අඛෙතිත්තස්ස - මජ්ඣං. අඛෙතිත්තං - සා.

2. අඳුසං ඛො - මජ්ඣං.

3. දුක්ඛි ඉති මජ්ඣිමනිකායෙහි විවිධෙක නිදසුනෙන.

සුරාපාන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු වෙනිය දනවුහි සැරි සරනුවෝ හද්දවතිකා නම් ග්‍රාමයට වැඩවදලෝ. ගවපාලකයෝ පශුපාලකයෝ කර්ෂකයෝ මාර්ගිකයෝ වඩනා භාග්‍යවතුන් දුරු දී ම දුටුහ. දක භාග්‍යවතුන්හට තෙල කීහ. “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අමිබ්බිර්ථයට නහමක් වඩනා සේක්වා. වහන්ස! අමිබ්බිර්ථයෙහි ජට්ටයාගේ අසපුවෙහි සෘද්ධිමත් වූ ආශීව්ෂ ඇති සොරව්ෂ ඇති නාගයෙක් වෙසෙයි. භේ භාග්‍යවතුන් නහමක් වෙහෙසාව”යි. මෙසේ කී කල්හි බුදුහු නිහඬ වූහ. දෙවනවටදු ... තෙවනවටදු ගවපාලකයෝ පශුපාලකයෝ කර්ෂකයෝ මාර්ගිකයෝ භාග්‍යවතුන්හට මෙය කීහ. “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අමිබ්බිර්ථයට නහමක් වඩනා සේක්වා, වහන්ස, අමිබ්බිර්ථයෙහි ජට්ටයාගේ අසපුවෙහි සෘද්ධිමත් වූ ආශීව්ෂ ඇති සොරව්ෂ ඇති නාගයෙක් වෙසෙයි. භේ භාග්‍යවතුන් නහමක් වෙහෙසාව”යි. තෙවනවටදු බුදුහු නිහඬ වූහ.

2. ඉක්බිති භාග්‍යවත් බුදුහු පිළිවෙළින් සැරි සරනුවෝ හද්දවතිකා නම් ග්‍රාමයට වැඩමකළහ. බුදුහු ඒ හද්දවතිකායෙහි වැඩුවෙසෙති. එකල්හි ආයුෂ්මත් සාගත ස්ථවිර තෙමේ අමිබ්බිර්ථයෙහි ජට්ටයාගේ අසපුවට එළැඹියේ යැ. එළැඹූ ගිනිහල්ගෙට පිවිස තණ ඇතිරියක් පනවා පලග බැඳ උඩුකය ඉදිව තබා කමටහනට අඹිවූව කොට සිහි එළවා හුන්නේ යි. එකල්හි ඒ නාගයා පිවිසි ආයුෂ්මත් සාගත තෙරුන් දක දුකට පැමිණියේ නො සතුටු වූයේ දුමාලි යැ. ආයුෂ්මත් සාගත ස්ථවිර තෙමෙන් දුමාලි යැ. එකල්හි ඒ නාගයා ක්‍රොධය නො ඉවසන්නේ දිලිහී ගියේ යැ. ආයුෂ්මත් සාගත ස්ථවිර තෙමෙන් තෙජොධාතුවට සමවාද දිලිහී ගියේ යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සාගත ස්ථවිර තෙමේ ඒ නාගයාගේ තෙද (තමාගේ) තෙදින් මැඩැගෙන හද්දවතිකා ග්‍රාමයට එළැඹියේ යි. ඉක්බිති භාග්‍යවත් බුදුහු හද්දවතිකායෙහි නැමැතිකාක් විහරණය කොට කොසඹැනුවර බලා සැරි සැරූහු කොසඹැනුවර වූ උවසුවෝ “ආයබ්බ සාගතස්ථවිර තෙමේ අඹිතොටු නාගයා හා සමඟ යුද කෙළේ යැ”යි ඇසූහ.

පාර්ලිමේන්තුවේ භීෂණය

3. අප්‍රේම හඟවා අනුප්‍රාප්තික වාරික වරමානෝ යන කොසට්ටි තදවසරී. අප්‍රේම කොසට්ටිකා උපාසකා හඟවනෝ පවුලකමනා කර්තෘ යෙතායකා සාගතෝ තෙත්‍රපසකමිසු. උපසකමිසුකා ආයතනිකා සාගතා අභිවාදෙතා එකමනා අවසාසු. එකමනා ධීනා වෝ කොසට්ටිකා උපාසකා ආයතනිකා සාගතා එතදවෝවු; ‘‘කිං හතොන අයතනා දුලලහකථා මනාපකථා කිං පටියාදෙමා’’ති. එවං වුනෙත ජබ්බකේයා භික්ඛු කොසට්ටිකෙ උපාසකෙ එතදවෝවු; ‘‘අත්තාච්ඡෙසා කාපොතිකා නාම පසන්නා භික්ඛුනා දුලලහා ව මනාපා ව තං පටියාදෙමා’’ති. අප්‍රේම කොසට්ටිකා උපාසකා සරෙ සරෙ කාපොතිකං පසන්නං පටියාදෙතා ආයතනිකා සාගතා පිණ්ඩාය වරතනා¹ දිස්වාන ආයතනිකා සාගතා එතදවෝවු; ‘‘පිච්ඡා හතොන අයෙතා සාගතෝ කාපොතිකං පසන්නං, පිච්ඡා හතොන අයෙතා සාගතෝ කාපොතිකං පසන්නා’’නති. අප්‍රේම ආයතනිකා සාගතෝ සරෙ සරෙ කාපොතිකං පසන්නං පිට්ඨිකා නගරමනා නික්ඛමනොනා නගරථාරෙ පරිපතී.

4. අප්‍රේම හඟවා සමුත්තලෙහි භික්ඛුහි සද්ධිං නගරමනා නික්ඛමනොනා අද්දස ආයතනිකා සාගතා නගරථාරෙ පරිපතීතං² දිස්වාන භික්ඛු ආමනෙතයි; ‘‘ගණ්ඨාථ භික්ඛවෙ සාගතා’’නති. ‘‘එවං හතොනති වෝ තෙ භික්ඛු හඟවනෝ පටිසුභ්භිකා ආයතනිකා සාගතා ආරාමං තෙතා යෙන හඟවා තෙන සීසං කතා නිපාතෙසු. අප්‍රේම ආයතනිකා සාගතෝ පරිවත්තකා යෙන හඟවා තෙන පාදෙ කර්තෘ සෙය්‍යං කපෙසි. අප්‍රේම හඟවා භික්ඛු ආමනෙතයි; ‘‘නනු භික්ඛවෙ පුට්ඨෙ සාගතෝ තථාගතෙ සගාරවො අහොසි සප්පතිසෙසා’’ති.

එවං හතොන.

‘‘අපි නු වෝ භික්ඛවෙ සාගතෝ එතරහි තථාගතෙ සගාරවො සප්පතිසෙසා’’ති.

නොහෙතං හතොන.

න නු භික්ඛවෙ සාගතෝ අමුතිකමකෙන නාගෙන සද්ධිං සඛ්භාමෙසීති.

එවං හතොන.

1. පටියං - මිඡසං.

2. පරිපත්තං - මිඡසං.

3. ඉක්බිති බුදුහු පිළිවෙළින් සැරි සරනුවෝ කොසඹූ නුවරට වැඩම කළහ. එකල්හි කොසඹූ නුවර උවසුවෝ භාග්‍යවතුන්හට පෙරැගමන් කොට ආයුෂ්මත් සාගත තෙරුන් වෙත එළැඹියහ. එළැඹූ ආයුෂ්මත් සාගත තෙරුන් සකසා වැද එකත්පසෙකැ සිටියහ. එකත්පසෙකැ සිටියා වූ කොසඹූනුවර උවසුවෝ ආයුෂ්මත් සාගත තෙරුන්ට තෙල කීහු: "වහන්ස, ආයුෂ්මත් කීමෙන් දුර්ලභත් වේ ද? මනව්‍යයන් තේන් වේ ද? කුමක් පිළියෙළ කරමෝ" ද යි. මෙසේ කී කල්හි සවග මහණුහු කොසඹූ නුවර උවසුවනට තෙල කීහු: "ඇවැත්නි, මහණුන්හට දුර්ලභ වූත් මනව්‍යයන් වූත් කාපොතිකා නම් සුරාමණ්ඩයෙක් ඇති, එය පිළියෙළ කරව" යි. එකල්හි කොසඹූනුවර උවසුවෝ ගෙයක් පාසා කාපොතිකා සුරා මණ්ඩය පිළියෙළ කොට ආයුෂ්මත් සාගත තෙරුන් පිටු පිණිස හැසිරෙන්නවුන් දැක ආයුෂ්මත් සාගත තෙරුනට මෙය කීහු: "වහන්ස, ආයුෂ්මත් සාගත තෙමේ කාපොතිකාසුරාමණ්ඩය පානය කෙරේවා" වහන්ස, සාගත ආයුෂ්මත් වහන්සේ කාපොතිකාසුරාමණ්ඩය පානය කෙරෙත්වා" යි. එකල්හි ආයුෂ්මත් සාගත තෙමේ ගෙයක් පාසා කාපොතිකා සුරාමණ්ඩය පානය කොට නුවරින් නික්මෙනුයේ නුවර දෙරැ වැටුණේ යි.

4. ඉක්බිති භාග්‍යවත් බුදුහු බොහෝ භික්ෂූන් සමඟ නුවරින් නික්මෙනුවෝ නුවරදෙරැ වැටුණු ආයුෂ්මත් සාගත තෙරුන් දුටුහ. දැක වදා "මහණෙනි, සාගතයා ගනුව" යි මහණුන් ඇමැතුහ. එසේ යැ වහන්සැ යි ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන්හට පිළිවදන් දී ආයුෂ්මත් සාගත තෙරුන් ආරාමයට ගෙන ගොස් භාග්‍යවතුන් දෙසට හිස කොට හොවා තැබූහ. එකල්හි ආයුෂ්මත් සාගත පෙරැළි භාග්‍යවතුන් දිසාවට පාදිගු කොට ශයනය කෙළේ යැ. එකල්හි බුදුහු මහණුන් ඇමැතුහ: "මහණෙනි, සාගත මහණ තථාගතයන් කෙරෙහි ගරු සහිත වූයේ බුහුමන් සහිත වූයේ නො වේ" ද යි.

එසේ යැ වහන්ස,

මහණෙනි, සාගත මහණ දැන් වූ කලී තථාගතයන් කෙරෙහි ගරු සහිත වූයේ බුහුමන් සහිත වූයේ වේ ද යි.

තෙල කරුණ නො වේ මැ යි වහන්ස,

මහණෙනි, සාගත මහණ අමබන්ධයෙහි වැඩි නාගයා සමඟ යුද කෙළේ නො වේ ද යි.

එසේ යැ වහන්ස,

පාචිකතිය පාළු හිත බුද්ධිමයයා

අපි තු බො භික්ඛවෙ සාගතො එතරහි පහොති දෙධස්සුහොනාපි¹ සද්ධිං සබ්බාමෙකුතති.

නොහෙතං හතෙතං.

අපි තු බො භික්ඛවෙ නං පානං යං පිට්ඨා වීසඤ්ඤි අත්තාති

නොහෙතං හතෙතති.

අනතුච්ඡ්වියං භික්ඛවෙ සාගතස්ස අනතුලොච්ඡිකං අප්පකිරුපං අත්තාමණකං අකප්පියං අකරණියං: කපං හි නාම භික්ඛවෙ සාගතො මජ්ඣං පිට්ඨස්සති. නෙතං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යතාප:

සුරාමෙරය පානෙ පාචිකතිය නාති.

5. සුරා නාම; පිට්ඨසුරා පුච්ඡුරා ඔදනියසුරා² කි ණණපක්ඛින්නා සමහාරසංයුක්තා.

මෙරයො නාම: පුප්ඵාසවො එලාසවො මධ්වාසවො ගුළාසවො සමහාරසංයුක්තො.

පිට්ඨෙය්‍යාති: අනාමයො කුසග්ගොනපි පිට්ඨි, ආපත්ති පාචිකතියස්ස.

6. මජ්ඣෙ මජ්ඣසංඤ්ඤි පිට්ඨි ආපත්ති පාචිකතියස්ස. මජ්ඣෙ වෙමතිකො පිට්ඨි ආපත්ති පාචිකතියස්ස. මජ්ඣෙ අමජ්ඣසංඤ්ඤි පිට්ඨි ආපත්ති පාචිකතියස්ස.

7. අමජ්ඣෙ මජ්ඣසංඤ්ඤි ආපත්ති දුක්ඛංග්ගං. අමජ්ඣෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛංග්ගං. අමජ්ඣෙ අමජ්ඣසංඤ්ඤි අනාපත්ති.

8. අනාපත්ති: අමජ්ඣෙ හොති මජ්ඣවණණං මජ්ඣගංගං මජ්ඣරසං තං පිට්ඨි, සුපසම්පාදො මංසසම්පාදො තෙලසම්පාදො ආමලකථාණිතෙ අමජ්ඣං අර්ථං පිට්ඨි උම්මත්තකස්ස ආදිකමේකස්සාති.

සුරාපාන සික්ඛාපදං පඨමං.

1. නාහෙතං - මජ්ඣං.

2. ඔදනසුරා - මජ්ඣං.

දැන් වූ කලී මහණෙනි, සාගතමහණ දියබරණක්හු සමඟ වත් යුද කරනට සමර්ථ වේ ද යි.

තෙල කරුණ නො වේ මැ යි වහන්ස,

මහණෙනි, යමක් පානය කොට විසංඥ වේ නම් එය පානය කළයුතු වේ ද යි.

තෙල කරුණ නො වේ මැ යි වහන්ස,

මහණෙනි, සාගත මහණහට මෙය නො සිහෙන්නෙකැ, නො අනුලොමෙකැ නො සුදුස්සෙකැ, නො මහණකමෙකැ, නො කැපයෙකැ නො කළයුත්තෙකි. කෙසේ නම් මහණෙනි, සාගත මහණ මත්පැන් පානය කෙළේ ද? මහණෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු;

රහමෙර බීමෙහි පවිත්‍රී වේ යැ යි.

5. සුරා නම්: පිට්ඨසුරා යැ සුවසුරා යැ ඔදනියසුරා යැ කිණ්ණ පක්ඛිත්තසුරා යැ සම්භාරසංයුත්තසුරා යි.

මෙරය නම්: පුප්ඵාසව යැ ඵලාසව යැ මධ්වාසව යැ ගුළාසව යැ සම්භාර සංයුත්ත යි.

පිට්ඨයා: යටත් පිරිසෙයින් කුසනණගිනුදු පානය කෙරේ නම් පවිත්‍රී ඇවැත් වේ.

6. මද්‍යයෙහි මද්‍යසංඥා ඇතියේ පානය කෙරේ නම් පවිත්‍රී ඇවැත් වෙයි. මද්‍යයෙහි විමති ඇතියේ පානය කෙරේ නම් පවිත්‍රී ඇවැත් වෙයි. මද්‍යයෙහි අමද්‍ය සංඥා ඇතියේ පානය කෙරේ නම් පවිත්‍රී ඇවැත් වේ.

අමද්‍යයෙහි මද්‍යසංඥා ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අමද්‍යයෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අමද්‍යයෙහි අමද්‍ය සංඥා ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

මද්‍යවර්ණය ඇති මද්‍යගන්ධය ඇති මද්‍යරසය ඇති (යම්) අමද්‍යයෙක් වේ ද එය පානය කෙරේ නම්, සුපසම්පාකයෙහි මංසසම්පාකයෙහි තෙලසම්පාකයෙහි ඇඹුල්පැණියෙහි මද්‍ය නො වූ අරිෂ්ටය පානය කෙරේ නම්, ඇවැත් නැති. උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

පළමුවැනි සුරාපාන ශික්ෂාපද යි

6. 6. 2.

අධ්‍යුලිපතොදක සික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා සාවතීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාථසිංහකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු සත්තරසවග්ගියං භික්ඛුං අධ්‍යුලිපතොදකෙන භාසෙස්සං. සො භික්ඛු උත්තරසතො අනස්සාසකො කාලමකාසි. යෙ තෙ භික්ඛු අපපිට්ඨා -පෙ- තෙ උත්තරසතො වියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු භික්ඛුං අධ්‍යුලිපතොදකෙන භාසෙස්සන්ති” -පෙ- සච්චං කීර තුමෙහ භික්ඛවෙ භික්ඛුං අධ්‍යුලිපතොදකෙන භාසෙරා’ති. සච්චං හගවා. විගරහී බුද්ධා හගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරියා භික්ඛුං අධ්‍යුලිපතොදකෙන භාසෙස්සට. නෙතං මොසපුරියා අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵවණ්ණ පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාට්:

අධ්‍යුලිපතොදකෙ පාච්ඤානියනති.

2. අධ්‍යුලිපතොදකො නාම:¹ උපසම්පන්නො උපසම්පන්නං භස්සාධිප්පායො² කායෙන කායං ආමසති. ආපත්ති පාච්ඤානියස්ස. උපසම්පන්නෙ උපසම්පන්නසඤ්ඤී අධ්‍යුලිපතොදකෙන භාසෙති ආපත්ති පාච්ඤානියස්ස. උපසම්පන්නෙ වෙමතිකො අධ්‍යුලිපතොදකෙන භාසෙති, ආපත්ති පාච්ඤානියස්ස. උපසම්පන්නෙ අනුපසම්පන්නසඤ්ඤී අධ්‍යුලිපතොදකෙන භාසෙති, ආපත්ති පාච්ඤානියස්ස.

කායෙන කායපච්චිද්ධං ආමසති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. කායපච්චිද්ධෙන කායං ආමසති, ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. කායපච්චිද්ධෙන කායපච්චිද්ධං ආමසති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. නිසංකියෙන කායං ආමසති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. නිසංකියෙන කායපච්චිද්ධං ආමසති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. නිසංකියෙන නිසංකියං ආමසති, ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.

අනුපසම්පන්නං කායෙන කායං ආමසති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.³ අනුපසම්පන්නෙ උපසම්පන්නසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුපසම්පන්නෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුපසම්පන්නෙ අනුපසම්පන්නසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.

අනාපත්ති: න භස්සාධිප්පායො, සති කරුණියෙ ආමසති උමමත්තකස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

අධ්‍යුලිපතොදක සික්ඛාපදං දුතියං.

1. අධ්‍යුලියාපි භුද්ධානි-සා.

2. භස්සාධිප්පායො-මර්ග.

3. කායෙන කායපච්චිද්ධං ආමසති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. කායපච්චිද්ධෙන කායං අමාසති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස, කායපච්චිද්ධෙන කායපච්චිද්ධං ආමසති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස, නිසංකියෙන කායං ආමසති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. නිසංකියෙන කායපච්චිද්ධං ආමසති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස නිසංකියෙන නිසංකියං ආමසති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. - මර්ග.

6 . 6 . 2

අඩගුලිපතොදක ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත්නුවර අනේ පිඩුපිටුහුගේ ජෙනවත නම්වූ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි සවග මහණහු සතළොස් වගා මහණක්හු ඇඟිල්ලෙන් ගිරිති කැවීමෙන් සිනා ගැන්වූහ. ඒ මහණ මහ සිනායෙන් මිරිකුණේ හුස්ම හිර වූයේ කඳුරිය කෙළේ යැ. යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් අපිය වූවෝ ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ නම් සවග මහණහු මහණක්හු ඇඟිල්ලෙන් ගිරිති කැවීමෙන් සිනා ගැන්වූහ” දැ යි.... සැබැද මහණෙනි, තෙපි මහණක්හු ඇඟිල්ලෙන් ගිරිති කැවීමෙන් සිනා ගන්වවූ දැ යි. සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ ... කෙසේ නම් හිස් දුරුෂයෙහි තෙපි මහණක්හු ඇඟිල්ලෙන් ගිරිති කැවීමෙන් සිනා ගැන්වූවහු ද? හිස් දුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි.... තවද මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

ඇඟිල්ලෙන් ගිරිති කැවීම නිමිතිකොට පවිති වෙ යයි.

2. අඩගුලිපතොදක නම්: උපසපනක් උපසපනක්හු කෙළිරිසි ඇති වැ කයින් කය පහසා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. උපසපන්හු කෙරෙහි උපසපන්සන් ඇතියේ ඇඟිල්ලෙන් ගිරිති කැවීමෙන් සිනහ දනවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. උපසපන්හු කෙරෙහි වීමති ඇතියේ ඇඟිල්ලෙන් ගිරිති කැවීමෙන් සිනහ දනවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. උපසපන්හු කෙරෙහි අනුපසපන්සන් ඇතියේ ඇඟිල්ලෙන් ගිරිති කැවීමෙන් සිනහ දනවා නම් පවිති ඇවැත් වෙ.

කයින් කයපිළිබැදියක් පහසා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. කය පිළි බද්දෙන් කය පහසා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. කය පිළිබද්දෙන් කය පිළිබැදියක් පහසා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නිසැගියෙන් කය පහසා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නිසැගියෙන් කය පිළිබැදියක් පහසා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නිසැගියෙන් නිසැගියක් පහසා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙ.

අනුපසපනක්හු කයින් කය පහසා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි උපසපන්සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි වීමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි අනුපසපන්සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙ.

කෙළනා රිසි නැතියේ නම්, කරණි ඇති කල්හි පහසා නම්, ඇවැත් නැති. උම්මත්තකහට ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

දෙවැනි අඩගුලිපතොදක ශික්ෂාපද යි

6. 6. 3

හස්සධම්මසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා සාවකීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාරම්භකියං ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන සත්තරසවග්ගියා භික්ෂු අවිරවතියා නදියා උදකෙ කීළතති. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජා පසෙනදි කොසලො මලලිකාය දෙවියා සද්ධං උපරිපාසාදවරගතො හොති, අද්දසා ඛො රාජා පසෙනදි කොසලො සත්තරසවග්ගියෙ භික්ෂු අවිරවතියා නදියා උදකෙ කීළතෙන දිස්සාන මලලිකං දෙවිං එතදවොච: “එතෙ තෙ මලලිකෙ අරහතො උදකෙ කීළතති”ති. නිස්සංසයං ඛො මහාරාජ හගවතා සිකඛාපදං අපඤ්ඤානං තෙ වා භික්ෂු අපසකතඤ්ඤෙනාති.

2. අථ ඛො රඤ්ඤා පසෙනදිස්ස කොසලස්ස¹ එතදභොසි; කෙන භු ඛො අහං උපායෙන හගවතො ව න ආරොවෙය්‍යං හගවා ව ජානෙය්‍ය ඉමෙ භික්ෂු උදකෙ කීළිතාති. අථ ඛො රාජා පසෙනදි කොසලො සත්තරසවග්ගියෙ භික්ෂු පකෙසාසාපෙචා තෙසං² මහතාං ගුළපිණ්ඩං අද්ධි “ඉමං හතෙන ගුළපිණ්ඩං හගවතො දෙථා”ති. සත්තරසවග්ගියා භික්ෂු තං ගුළපිණ්ඩං ආදය යෙන හගවා තෙත්‍රපසඛකම්පු උපසඛකම්පා හගවතාං එතදවොචු: “ඉමං හතෙන ගුළපිණ්ඩං රාජා පසෙනදි කොසලො හගවතො දෙති”ති. කහං පන තුමෙහ භික්ඛවෙ රාජා අද්දසාති. අවිරවතියා නදියා හගවා උදකෙ කීළතෙනාති. විගර්හි බුද්ධො හගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරිසා උදකෙ කීළිතස්ථ. තෙන. මොසපුරිසා අපසසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ;

උදකෙ හස්සධම්මො³ පාචිත්තියනති.

3. උදකෙ හස්සධම්මො නාම: උපරිගොඤ්ඤෙ උදකෙ හස්සාධිප්පායො නිමුජ්ජති වා උමුජ්ජති වා පලවති⁴ වා ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

උදකෙ හස්සධම්මෙ හස්සධම්මසඤ්ඤී ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. උදකෙ හස්සධම්මෙ වෙමතිකො ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. උදකෙ හස්සධම්මෙ අහස්සධම්මසඤ්ඤී ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

1. පසෙනදිකොසලස්ස - මජ්ඣං.
 2. තෙසං ඉති - මජ්ඣං නකි.
 3. හස්සධම්මෙ - මජ්ඣං.
 4. පලවති - මජ්ඣං.

6 . 6 . 3

හස්සධම්ම ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත්නුවර අනේපිඩු සිටුහුගේ දෙවිරම වෙහෙර වැඩුවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි සතළොස් වග මහණහු අවිරවති නදියෙහි දිය කෙළිති. එසමයෙහි පසෙනදි කොසොල් රජ මල්ලිකා දෙවිය සමඟ මතුමහලට ගියේ වෙයි. පසෙනදි කොසොල් රජ අවිරවති නදියෙහි දිය කෙළින සතළොස් වග මහණුන් දුටුවේ ය. දැකූ මල්ලිකා දෙවියට තෙල කී යැ: “මල්ලිකාවෙනි, තොපගේ තෙල රහන්හු ජලක්‍රීඩා කෙරෙති යි. මහරජ, නිසැකයෙන් මැ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සිකපද නො පතවන ලද්දේ වන. ඒ හික්ෂුහු ද සිකපද පතවන ලද බව නො දන්නෝ හෝ වෙතැ යි.

2. ඉක්බිති පසෙනදි කොසොල් රජහට තෙල සිත විය. “මම මේ මහණුන් දිය කෙළියෙහි යෙදුණු බව භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නො දන්වන්නෙමි කවර නම් උපායෙකින් උන්වහන්සේත් මෙය දැනගන්නා සේක්” දූ යි. එකල්හි පසෙනදි කොසොල් රජ තෙමේ සතළොස් වග මහණුන් කැඳවා “වහන්ස, මේ ගුළපිඩ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට දෙනු මැනැවැ” යි ඔවුනට මහත් ගුළපිඩක් දුන්නේ යි. සතළොස්වග මහණහු ඒ ගුළපිඩ රැගෙන භාග්‍යවතුන් වෙතැ එළැඹියහ. එළැඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ගෙල කීහු: “වහන්ස, මේ ගුළපිඩ පසෙනදි කොසොල් රජ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට දේ” යැ යි. මහණෙනි, රජ තෙමේ තොප කොහි දී දිව් දූ යි. භාග්‍යවතුන් වහන්ස: අවිරවති නදියෙහි දිය කෙළනා කල්හි යැ. භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි දිය කෙළියහු ද? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

දියෙහි කෙළනා සැහැවියෙහි පව්ති වෙ ය යි.

3. උදකෙ හස්සධම්ම නම්: ගොප් ඇටයෙන් මතු දියෙහි කෙළනා පිසි ඇති වැ ගැලේ නම් හෝ නැහේ නම් හෝ පිහිනා නම් හෝ පව්ති ඇවැත් වෙ.

දිය කෙළනා සැහැවියෙහි කෙළනා සැහැව් සන් ඇතියේ නම් පව්ති ඇවැත් වෙයි. දිය කෙළනා සැහැවියෙහි වීමකි ඇතියේ නම් පව්ති ඇවැත් වෙයි. දිය කෙළනා සැහැවියෙහි නො කෙළනා සැහැව් සන් ඇතියේ නම් පව්ති ඇවැත් වෙ.

පාචිකයපාළි හිකුච්භබ්බො

ගෙට්ඨා ගොථකෙ උදකෙ කීළුති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. උදකෙ නාවාය කීළුති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. භජෙත්ථ වා පාදෙන වා කට්ඨෙන වා කඨලාය වා උදකං පහරති¹ ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. භාජනගතං උදකං වා කඤ්ඤිකං වා ධීරං වා තක්කං වා රජනං වා පසසාවං වා වික්ඛලිතං වා කීළුති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.

උදකෙ අභ්‍යසධමෙම භ්‍යසධමමයඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. උදකෙ අභ්‍යසධමෙම වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. උදකෙ අභ්‍යසධමෙම අභ්‍යසධමමයඤ්ඤී අනාපත්ති.

අනාපත්ති: න භ්‍යසාධිප්පායො, යති කරුණියෙ උදකං ඔතරීත්වා නිමුණ්ඤ්ඤි වා උමුණ්ඤ්ඤි වා පලවති වා, පාරං ගච්ඡන්තො නිමුණ්ඤ්ඤි වා උමුණ්ඤ්ඤි වා පලවති වා ආපදසු උමුණ්ඤ්ඤි ආදිකමමිකස්සාති.

භ්‍යසධමම සික්ඛාපදං තතියං.

6. 6. 4

අනාදරිය සික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා කොසමබ්බියං විහරති සොසිතාරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා ඡන්තො අනාවාරං ආවරති. හික්ඛු ඵවමාහංසු; “මා ආවුසො ඡන්ත ඵවරුපං අකාසි තෙනං කප්පති”¹ති. යො අනාදරියං පටිච්ච කරොතියෙව යෙ තෙ හික්ඛු අපට්ඨජා—පෙ— තෙ උජ්ඣායනාං බියනති විපාවෙනති “කපං භි නාම ආයස්මා ඡන්තො අනාදරියං කරිස්සති”²ති—පෙ— සච්චං කිර ත්වං ඡන්ත අනාදරියං කරොසිති. සච්චං භගවා; විගරහි බුද්ධො භගවා—පෙ— “කපං භි නාම ත්වං මොසපුරිස අනාදරියං කරිස්සසි, තෙනං මොසපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය—පෙ— ඵවඤ්ඤි පන හික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ;

අනාදරියෙ පාචිකයනති.

1. උදකෙ භජති-ඔමුච්චි ඔමුච්චි ඔ

ගොස්ඇටයෙන් යටැ දියෙහි කෙළනේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. දියෙහි නැවෙකැ කෙළනේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අතින් හෝ පයින් හෝ කැටින් හෝ කැබිලින්තෙන් හෝ දියට පහරදෙන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත්වෙයි. බඳුනෙහි වූ දිය හෝ කැඳ හෝ කිරි හෝ මෝරු හෝ රඳන් හෝ මු හෝ මඩ හෝ කෙළනේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

දියෙහි නො කෙළනා සැහැවියෙහි කෙළනා සැහැවියන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. දියෙහි නො කෙළනා සැහැවියෙහි වීමහි ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. දියෙහි නො කෙළනා සැහැවියෙහි නො කෙළනා සැහැවියන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

නො කෙළනා රිසි ඇතියේ නම්, කරණි ඇති කල්හි දියට බැස ගැලේ නම් හෝ නැගේ නම් හෝ පිහිනා නම් හෝ, පරතොරට යමින් ගැලේ නම් හෝ නැගේ නම් හෝ පිහිනා නම් හෝ, ආපදාවෙහි ඇවැත් නොවේ, උම්මත්තක හට ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

කෙවැනි හසාධමම ශික්ෂාපද යි.

6 . 6 . 4

අනාදරිය ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු කොසබැ නුවර සෝමිකාරාමයෙහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි ආයුෂ්මත් ඡන්තස්ථවිර තෙමේ පනත් වීතුම් කෙරෙයි භික්ෂුහු මෙසේ කීහු: "ඇවැත් ඡන්තයෙනි, මෙබන් දක් තහමක් කරන්නැ, තෙල නො කැප යැ"යි. හෙ අනදර බව පිණිස කෙරේ මැ යි. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිය වූවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් ඡන්තස්ථවිර තෙමේ අනදරබව කෙළේ ද"යි...සැබැඳ ඡන්ත, තෙපි අනදර බව කරවු ද යි. සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරුහු... කෙසේ නම් භිස් පුරුෂය, තෙපි අනදර බව කළහු ද? භිස් පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...මෙසේ මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු;

අනදරබව කිරීමෙහි පවිත්‍ර වේ යයි.

පාචිත්තිය පාළු හිතවූ විභවය

2. අනාදරිය. නාම: දෙව අනාදරියානි: පුග්ගලානාදරියඤ්චි
ධම්මානාදරියඤ්චි,

පුග්ගලානාදරිය. නාම: උපසම්පන්නෙත පඤ්ඤානෙතන වුවවමානො
“අයං උක්ඛිතො වා¹ වම්භිතො වා ගර්භිතො වා ඉමස්ස වචනං
අකතං භවිස්සති”ති අනාදරියං කරොති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

ධම්මානාදරිය. නාම: උපසම්පන්නෙත පඤ්ඤානෙතන වුවවමානො
“කප්පං නස්සියාය වා විනස්සියාය වා අනිකර්මායෙයාය වා” තං වා
න සික්ඛිකාමො අනාදරියං කරොති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

උපසම්පන්නෙ උපසම්පන්නසඤ්ඤී අනාදරියං කරොති, ආපත්ති
පාචිත්තියස්ස. උපසම්පන්නෙ වෙමතිකො අනාදරියං කරොති ආපත්ති
පාචිත්තියස්ස. උපසම්පන්නෙ අනුපසම්පන්නසඤ්ඤී අනාදරියං කරොති
ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

උපසම්පන්නෙත² අපඤ්ඤානෙතන වුවවමානො ඉදං න සලෙලධාය
න ධුතාය³ න පාසාදිකතාය න අපවයාය න විරියාරම්භාය
සංවතනතීති අනාදරියං කරොති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

අනුපසම්පන්නෙත පඤ්ඤානෙතන වා අපඤ්ඤානෙතන වා
වුවවමානො ඉදං න සලෙලධාය න ධුතාය න පාසාදිකතාය න අපවයාය
න විරියාරම්භාය සංවතනතීති අනාදරියං කරොති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

අනුපසම්පන්නෙ උපසම්පන්නසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.
අනුපසම්පන්නෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. අනුපසම්පන්නෙ
අනුපසම්පන්නසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

අනාපත්ති: එවං අමුඤ්ඤං ආවරියානං උග්ගහො පරිපුරිතානි
භණ්ඩා, උච්චන්තකස්ස ආදිකම්මිකස්සානි.

අනාදරියසික්ඛාපදං වතුස්.

-
1. උක්ඛිතො වා-මිඡසං.
  2. උපසම්පන්නෙත - ඉති මිඡසං නන්ති.
  3. න ධුතායාය-මිඡසං.

2. අනාදරිය නම්: අනාදරිය දෙකෙකි: පුද්ගලානාදරිය ද ධර්මානාදරිය ද යි.

පුග්ගලානාදරිය නම්: "උපසපනක්ඛු, වීසින් පනවන ලද සිකපද-
යෙකින් කියනු ලබන්නේ "මෙනෙම උක්ඛිත්තයෙකු යි හෝ අවමන්
ලද්දෙකු යි හෝ ගැරහුම් ලද්දෙකු යි හෝ වෙයි. මොහුගේ විවනය
නො කළයුතු වන්නේ" ය යි අනදරබව කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

ධර්මානාදරිය නම්: උපසපනක්ඛු, වීසින් පනවන ලද සිකපදයෙකින්
කියනු ලබන්නේ "මේ ධර්මය කෙසේ නැසෙන්නේ හෝ වැනසෙන්නේ
හෝ අතුරුධන් වන්නේ හෝ වේ" ද යි ඒ පනවන ලද්දෙහි නො හික්මෙනු
කැමැත්තේ අනදරබව කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

උපසපනක්ඛු කෙරෙහි උපසපත් සත් ඇතියේ අනදරබව කෙරේ
නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්ඛු කෙරෙහි වීමති ඇතියේ අනදරබව
කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්ඛු කෙරෙහි අනුපසපත් සත්
ඇතියේ අනදරබව කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

උපසපනක්ඛු වීසින් නො පනවන ලද්දෙකින් (සූත්‍රයෙහි හෝ
අභිධර්මයෙහි හෝ ආයෙකින්) කියනු ලබන්නේ "මෙය සලේපැවැත්මට
කෙලෙස් කැපීමට පැහැදුම් එළවීමට නිවනට වැර ඇරඹුමට නො පවති" ය
යි අනදරබව කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

අනුපසපනක්ඛු වීසින් පනවන ලද්දෙකින් හෝ නොපනවන
ලද්දෙකින් හෝ කියනු ලබන්නේ "මෙය සලේපැවැත්මට කෙලෙස්
කැපීමට පැහැදුම් එළවීමට නිවනට වැර ඇරඹුමට නො පවති" ය යි
අනදරබව කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

අනුපසපනක්ඛු කෙරෙහි උපසපත්සත් ඇතියේ නම් දුකුළා
ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්ඛු කෙරෙහි වීමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත්
වෙයි. අනුපසපනක්ඛු කෙරෙහි අනුපසපත් සත් ඇතියේ නම් දුකුළා
ඇවැත් වේ.

අපගේ ගුරුවරුන්ගේ උගැන්ම අර්ථකථනය මෙසේ යැ යි බෙණේ
නම් ඇවැත් නො වේ. උම්මත්තකභට ආදිකම්මිකභට ඇවැත් නැති.

සිවුවැනි අනාදරිය ශික්ෂාපද යි.

6. 6. 5

හිංසාපනත සික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා සාවතීයං වීහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බගගීයා භික්ඛු සත්තරසවණියෙ භික්ඛු හිංසාපෙතන්. තෙ හිංසාපියමානා රොදකති. භික්ඛු ඵට්ඨාභංසු; “කිංස තුමෙහ ආවුසො රොදො”ති. ඉමෙ ආවුසො ඡබ්බණියා භික්ඛු අමෙහ හිංසාපෙතති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨිතා -පෙ- තෙ උජ්ඣායකති වියකති වීපාලෙතති; “කථං හි නාම ඡබ්බණියා භික්ඛු භික්ඛුං හිංසාපෙතන්තති.” -පෙ- සච්චං කිර තුමෙහ භික්ඛුවෙ භික්ඛුං හිංසාපෙතාති. සච්චං හගවා. වීගරහි බුද්ධා හගවා -පෙ- “කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරිසා භික්ඛුං හිංසාපෙතන්තං. තෙතං මොසපුරිසා අසසකන්තානං වා පසාදය -පෙ- ඵට්ඨන්ති පන භික්ඛුවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ;

යො පන භික්ඛු භික්ඛුං හිංසාපෙය්‍ය පාචික්ෂිතාති.

2. යො පනාති; යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මි අපෙඨ අධිපෙට්ඨො භික්ඛුති. භික්ඛුනාති; අඤ්ඤං භික්ඛුං.

හිංසාපෙය්‍යාති: උපසම්පන්නො උපසම්පන්නං. හිංසාපෙතුකාමො රූපං වා සඤ්ඤං වා ගන්ධං වා රසං වා ථොවුධ්ධං වා උපසංහරති, භායෙය්‍ය වා ඤා න වා භායෙය්‍ය ආපත්ති පාචික්ෂිතස්ස. ථොරකනිකාරං වා වාලකනිකාරං වා පිසාවකනිකාරං වා ආචික්ඛති, භායෙය්‍ය වා ඤා න වා භායෙය්‍ය ආපත්ති පාචික්ෂිතස්ස.

උපසම්පන්නෙ උපසම්පන්නසඤ්ඤාදී හිංසාපෙති ආපත්ති පාචික්ෂිතස්ස. උපසම්පන්නෙ වෙමතිකො හිංසාපෙති ආපත්ති පාචික්ෂිතස්ස. උපසම්පන්නෙ අනුපසම්පන්නසඤ්ඤාදී හිංසාපෙති ආපත්ති පාචික්ෂිතස්ස.

අනුපසම්පන්නෙ හිංසාපෙතුකාමො රූපං වා සඤ්ඤං වා රසං වා ථොවුධ්ධං වා උපසංහරති භායෙය්‍ය වා ඤා න වා භායෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛං. ථොරකනිකාරං වා වාලකනිකාරං වා පිසාවකනිකාරං වා ආචික්ඛති භායෙය්‍ය වා ඤා න වා භායෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛං.

6 . 6 . 5

භිංසාපනක ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත්නුවර ජෙනවන නම් වූ අනේපිඩු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩුවෙසෙකි. එසමයෙහි වනාහි සවග මහණහු සතළොස්වග මහණුන් බිය ගන්වති. ඔහු බිය ගන්වනු ලබන්නාහු හඬති. භික්ෂුහු මෙසේ කීහු: “කුමකට ඇවැත්නි, තෙපි හඬවු” දැයි. ඇවැත්නි, මේ සවග මහණහු අප බිය ගන්වති යි. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස්වුවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ නම් සවග මහණෝ මහණක්හු බිය ගන්වුහු” දැයි...සැබැද? මහණෙනි, තෙපි මහණක්හු බිය ගන්වනු දැයි සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු...කෙසේ නම් භිස් පුරුෂයෙකි තෙපි මහණක්හු, බිය ගන්වුවහු ද, භිස් පුරුෂයෙකි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...මෙසේත් මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

යම් මහණෙක් මහණක්හු බිය ගන්වා නම් පටිති වේ ය යි

2. යො පන: යම්, යම්බදු... භික්ෂු... මෙතෙම මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි. භික්ෂු: අන් මහණක්හු;

භිංසාපෙය්‍යා; උපසපනෙක් උපසපනක්හු බිය ගන්වනු කැමැත්තේ රූපයක් හෝ ඉබ්බයක් හෝ ගන්ධයක් හෝ රසයක් හෝ ස්ප්‍රෂ්ටව්‍යයක් හෝ එළවයි. හේ බිය වේ නම් හෝ නො බිය වේ නම් හෝ පටිති ඇවැත් වෙයි. සොරකතරක් හෝ වල්කතරක් හෝ නොමිනිස් කතරක් හෝ කියයි. හේ බිය වේ නම් හෝ නො බිය වේ නම් හෝ පටිති ඇවැත් වේ.

උපසපනක්හු කෙරෙහි උපසපන් සන් ඇතියේ බියගන්වා නම් පටිති ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්හු කෙරෙහි විමති ඇතියේ බියගන්වා නම් පටිති ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්හු කෙරෙහි අනුපසපන් සන් ඇතියේ බියගන්වා නම් පටිති ඇවැත් වේ.

අනුපසපනක්හු බියගන්වනු කැමැත්තේ රූපයක් හෝ ඉබ්බයක් හෝ ගන්ධයක් හෝ රසයක් හෝ ස්ප්‍රෂ්ටව්‍යයක් හෝ එළවයි. හේ බිය වේ නම් හෝ නො බිය වේ නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වෙයි. සොරකතරක් හෝ වල් කතරක් හෝ නොමිනිස් කතරක් හෝ කියා ද හේ බිය වේ නම් හෝ නො බිය වේ නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වේ.

පාච්ඡන්ද්‍රියාසංඝාතං භික්ඛුච්ඡේදනං

අනුපසම්පන්නො උපසම්පන්නසංකප්පො ආපත්තිං දුක්ඛං සංසාරං.
අනුපසම්පන්නො චෙත්තිකො ආපත්තිං දුක්ඛං සංසාරං. අනුපසම්පන්නො
අනුපසම්පන්නසංකප්පො ආපත්තිං දුක්ඛං සංසාරං.

6. අනාපත්ති: න භිංසාපෙතකාමො රූපං වා සඤ්ඤාං වා ගන්ධං
වා රසං වා චෝට්ඨංඛං වා උපසංහරති, වෙරකනිකාරං වා වාලකනිකාරං
වා පිසාවකනිකාරං වා ආවිකන්ති උච්චිතකස්ස ආදිකම්මිකස්සාති.

භිංසාපනකසිකාපදං පඤ්චමං.

6. 6. 6.

ජොතිසිකාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා භගෙගසු විහරති සුංසුමාරගිරෙර
භෙසකලාවතෙ මිගදයෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු
භෙමනන්තො කාලෙ අඤ්ඤාතරං මහනාං සුසිරකට්ඨං ජොතිං සමාදහිත්වා
විසිඤ්ඤාසුං. තස්මිං ච සුසිරෙර කණ්ණසප්පො අභිනා සනිතතො
නිකම්මිත්වා භික්ඛු පරිපාතෙසි, භික්ඛු තභං තභං උපධාචිංසු. යෙ තෙ
භික්ඛු අප්පිච්ඡා-පෙ-තෙ උප්ඝායනති ඛියනති විපාවෙන්ති: “කථං හි
නාම භික්ඛු ජොතිං සමාදහිත්වා විසිඤ්ඤාසනති”ති. -පෙ- සච්චං කිර
භික්ඛුවෙ භික්ඛු ජොතිං සමාදහිත්වා විසිඤ්ඤාසනති”ති, සච්චං භගවා
විහරති බුද්ධො භගවා-පෙ- “කථං හි නාම තෙ භික්ඛුවෙ මොසපුරිසා
ජොතිං සමාදහිත්වා විසිඤ්ඤාසනති”, තෙනං භික්ඛුවෙ අප්පසන්නානා
වා පසාදයා -පෙ- ඵවිඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

යො පන භික්ඛු විසිඤ්ඤාපෙඛො ජොතිං සමාදහෙය්‍යා වා
සමාදහාපෙය්‍යා වා පාච්ඡන්ද්‍රියාසංඝාතං.

ඵවිඤ්ඤා භගවතා භික්ඛුනා සිකාපදං පඤ්ඤාතො භොති.

අනුපයපනක්ෂු කෙරෙහි උපසපන සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපයපනක්ෂු කෙරෙහි වීමනි ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපයපනක්ෂු කෙරෙහි අනුපයපන් සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

6. නො බියගන්වනු කැමැත්තේ රූපයක් හෝ ශබ්දයක් හෝ ගන්ධයක් හෝ රසයක් හෝ ස්ප්‍ර්ෂ්ටව්‍යයක් හෝ ඵලවා නම්, සාර-කතරක් හෝ වල් කතරක් හෝ නො මිනිස් කතරක් හෝ කියා නම්, ඇවැත් නො වේ. උම්මත්තකහට ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

පස්වැනි භිංසාපනකගික්ෂාපද යි

6. 6. 6

පොති ගික්ෂාපදය

1. ඵසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු භග්ග ජනවියෙහි සුංසුමාරගිරි නම් තුවර මිඟ්‍ය නම් වූ භෙසකලාවනයෙහි වැඩුවෙයෙහි. ඵසමයෙහි භික්ෂුහු භිමත්කල්හි ඵක්තරා මහත් බෙණය සහිත දරකඩකට ගිනි දල්වා තැපුහු. ඒ බෙණෙහි දු කථනයක් ගින්නෙන් තැවුණේ නික්මා මහණුන් ලුහුබැඳී යැ. භික්ෂුහු තත්හි තත්හි දිවුහු. යම් ඒ භික්ෂු කෙතෙක් අපිස් වූවෝ ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ නම් භික්ෂුහු ගිනි දල්වා තැපුහු” ද යි...සැබැද මහණෙනි, භික්ෂුහු ගිනි දල්වා තපිත් ද යි, සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු...කෙසේ නම් මහණෙනි ඒ හිස් පුරුෂයෝ ගිනි දල්වා තැපුහු ද, මහණෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...මෙසේ මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

යම් මහණෙක් තපිනු කැමැත්තේ ගිනි දල්වා නම් හෝ දල්වවා නම් හෝ පවිති වේ ය යි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් වීසින් භික්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

පාරික්ෂකයාට හිතවූ විගණක

2. තෙත බො පන සමයෙන හිතවූ ගිලානා භොතභි, ගිලානපුට්ඨකා හිතවූ ගිලානෙ හිතවූ ඵකදවොවුං: “කව්චාද්වයො ඛමනීයං කව්චියාපනීයං”න්ත්, පුඤ්ඤ මයං ආවුසො ජොතිං සමාදහිත්වා විසිඤ්ඤම, තෙත නො ඵාසු භොතී, ඉදති පන භගවතා පටික්ඛිත්තභතී කුක්කුච්චායනතා න විසිඤ්ඤම තෙත නො න ඵාසු භොතී”ති. භගවතො ඵතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං -පෙ- අනුජානාමී හික්ඛවෙ ගිලානෙන හිතවුනා ජොතිං සමාදහිත්වා වා සමාදහාපෙත්වා වා විසිඤ්ඤතුං”

ඵවඤ්ඤා පන හික්ඛවෙ ඉමං සිංඤ්ඤාපදං උද්දිසෙය්‍යාට:

යො පන හික්ඛ අගිලානො විසිඤ්ඤාපෙබො ජොතිං සමාදහෙය්‍ය වා සමාදහාපෙය්‍ය වා පාරික්ෂකයනති.

ඵවඤ්ඤාදං භගවතා හිතවුනං සිංඤ්ඤාපදං පඤ්ඤානතං භොතී.

3. තෙත බො පන සමයෙන හිතවූ පදීපෙපි ජොතිකෙපි ජනනාසරෙපි කුක්කුච්චායනතී, භගවතො ඵතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං -පෙ- “අනුජානාමී හික්ඛවෙ කරාරුපසව්චයා ජොතිං සමාදහිතුං සමාදහාපෙතුං,” ඵවඤ්ඤා පන හික්ඛවෙ ඉමං සිංඤ්ඤාපදං උද්දිසෙය්‍යාට:

යො පන හික්ඛ අගිලානො විසිඤ්ඤාපෙබො ජොතිං සමාදහෙය්‍ය වා සමාදහාපෙය්‍ය වා අඤ්ඤානු කරාරුපසව්චයා පාරික්ෂකයනති.

4, යොපනාති: යො යාදිසො -පෙ-හික්ඛුති-පෙ- අයං ඉමස්මි අපෙ අධිපෙතො හිතවුනි.

අගිලානො නාම: යස්ස චිතා අභිතා ඵාසු භොතී.

ගිලානො නාම: යස්ස චිතා අභිතා න ඵාසු භොතී.

විසිඤ්ඤාපෙබොති තප්පිතුකාමො.

ජොති නාම: අභි වුච්ඡති.

සමාදහෙය්‍යාති: සයං සමාදහති ආපත්ති පාරික්ෂකය්‍ය.

සමාදහාපෙය්‍යාති: අඤ්ඤං ආණාපෙති ආපත්ති පාරික්ෂකය්‍ය, සක්ඛි ආණනෙතා ඛුක්ඛමපි සමාදහති ආපත්ති පාරික්ෂකය්‍ය.

අඤ්ඤානු කරාරුපසව්චයාති; ධරෙත්වා කරාරුපසව්චයං.

2. එසමයෙහි භික්ෂුහු ගිලන්වුවහු වෙති. ගිලනුන් පුළුවියනා මහණහු ගිලන් මහණුන්ට මෙය කීහු: "කීම ඇවැත්නි, සිහිය හැකි ද? කීම යැපිය හැකි"ද යි ඇවැත්නි, පෙර ඇපි ගිනි දල්වා තපිමු. එයින් අපට පහසු වෙයි. දැන් වූ කලි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ප්‍රතික්ෂිප්ත යැයි කුකුස් කරන්නමෝ නො තපිමහ, එයින් අපට පහසු නො වෙයි. භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණ දැන්වූහ... "මහණෙනි, ගිලන් මහණහු විසින් ගිනි දල්වා හෝ දල්වවා හෝ තපින්නට අනුදනිමි." මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

යම් මහණෙක් නො ගිලන් වූ තප්පනාකැමැත්තේ ගිනි දල්වා නම් හෝ දල්වවා නම් හෝ පවිති වේ ය යි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

3. එසමයෙහි භික්ෂුහු පහන් දැල්වීමෙහි දු ගිනිදැල්වීමෙහි දු ගිනිහල් ගෙහි දු කුකුස් නෙරෙත්. භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණ දැන්වූහ. .... "මහණෙනි, එබඳු කරුණක් ඇති කල්හි ගිනි දල්වන්නට දල්වන්නට අනුදනිමි." තවද මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

යම් මහණෙක් නො ගිලන් වූ එබඳු කරුණක් තබා තප්පනා කැමැත්තේ ගිනි දල්වා නම් හෝ දල්වවා නම් හෝ පවිති වේ ය යි.

4. යො පන: යම්, යම්බදු...භික්ෂු...මෙනෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

අභිලාන නම්: යමක්හට ගින්නෙන් තොර වූ පහසු වේ නම් හේ යැ.

ගිලාන නම්: යමක්හට ගින්නෙන් තොර වූ පහසු නො වේ නම් හේ යැ.

විසිඛන්‍යාපෙධො; තපිත්‍ර කැමැත්තේ,

ජොකි නම්: ගිනි යැ යි කියනු ලැබේ.

සමාදහෙයා; තෙමේ දල්වා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

සමාදහාපෙයා; අනෙකක්හු අණවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. වරක් අණවන ලද්දේ බොහෝ වරකුදු දල්වා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

අක්කදු තපාරූපපච්චයා; එබඳු කරුණක් තබා.

පාච්ඤායපාළි භික්ඛුචරිතමයා

අභිලාෂෝ අභිලාෂසඤ්ඤා විසිඛින්නාපෙට්ඨො ජොතිං සමාදහති වා සමාදහාපෙති වා අඤ්ඤානු තරාරූපපච්චියා ආපක්ඛි පාචික්ඛියංසං. අභිලාෂෝ වෙමතිකො විසිඛින්නාපෙට්ඨො ජොතිං සමාදහති වා සමාදහාපෙති වා අඤ්ඤානු තරාරූපපච්චියා ආපක්ඛි පාචික්ඛියංසං. අභිලාෂෝ භිලාෂසඤ්ඤා විසිඛින්නාපෙට්ඨො ජොතිං සමාදහති වා සමාදහාපෙති වා අඤ්ඤානු තරාරූපපච්චියා ආපක්ඛි පාචික්ඛියංසං.

පටිලාභං උක්ඛිපති ආපත්ති දුක්ඛංහං, ගිලානො අගිලානසංඤ්ඤී
ආපත්ති දුක්ඛංහං, ගිලානො චෙම්තිකො ආපත්ති දුක්ඛංහං, ගිලානො
ගිලානසංඤ්ඤී අනාපත්ති.

අනාපතී: ගිලානායක අශේෂයා කතා විසිටෙකි විතර්කයාය. විසිටෙකි පදිපෙ පොතකෙ ජනනාසරෙ තරාරූපපාවිසා ආපදාලු උමමනකයා ආදිකමිකයායි.

ఆచార్యదీక్షాపాఠశాల తలపిం.

6. 6. 7.

ಶಾಖಾಶಾಹಿಷಾಪದಂ

1. තෙත සමයෙන බුද්ධෝ හගවා රාජගහෙ විහරති වෙළවනෙ කලාපකතිවාසෙ. තෙත ඛො පන සමයෙන භික්ඛු කපොදෙ නභායනති. අථ ඛො¹ රාජා මාගධො සෙනියො ඛිමබ්බසාරො සිසං නභායික්ඛාමීති තපොදං ගතත්වා යාච අය්‍යා නභායනතිති එකමන්තං පතිමානෙයි. භික්ඛු යාච සමන්තිකාරා නභායිංසු. අථ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො ඛිමබ්බසාරො චිකාලෙ සිසං නභායිත්වා නගරඤ්ඤාචර එකිනෙ ඛති නගරෙ වසිත්වා කාලංසෙව අසමික්ඛන්තා චිලෙපනෙන යෙන හගවා තෙනුපසඛිකමී; උපසඛිකමීත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසිදි. එකමන්තං නිසික්ඛං ඛො රාජානං මාගධං සෙනියං ඛිමබ්බසාරං හගවා එතදථොච: “කිං තං මහාරාජ කාලංසෙව ආගතො අසමික්ඛන්තා චිලෙපනෙනා”ති. අථ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො ඛිමබ්බසාරො හගවන්තො එකමන්තං ආරොථෙයි.

1. **කෙතන බඩ: පත සම්පාදන- ප්‍රශ්න.**

නො ගිලනෙක් නො ගිලන් සන් ඇති වූ තපිනු කැමැත්තේ එබඳු කරුණක් තබා ගිනි දල්වා නම් හෝ දල්වවා නම් හෝ පවිති ඇවැත් වෙයි. නො ගිලනෙක් වීමකි ඇති වූ තපිනු කැමැත්තේ එබඳු කරුණක් තබා ගිනි දල්වා නම් හෝ දල්වවා නම් හෝ පවිති ඇවැත් වෙයි. නො ගිලනෙක් ගිලන් සන් ඇති වූ තපිනු කැමැත්තේ එබඳු කරුණක් තබා ගිනි දල්වා නම් හෝ දල්වවා නම් හෝ පවිති ඇවැත් වේ.

දව් වැටුණු ගිනි පෙනෙලි ඔසවා තබා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. ගිලනෙක් නො ගිලන් සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. ගිලනෙක් වීමකි ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. ගිලනෙක් ගිලන් සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

ගිලනාහට, අනෙකක්හු විසින් කළ ගින්නක් තපි නම්, ගිනිදලින් තොර අතුරු තපි නම්, පහන් දල්වීමෙහි නම්, (පාත්‍රපවතාදියට) දල් වීමෙහි නම්, ගිනිහල්ගෙහි නම්, එබඳු අන් කරුණක් ඇති කල්හි නම්, ඇවැත් නො වේ. ආපදාවෙහි උම්මත්තකයහට ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

සවැනි ජොති ශික්ෂාපද යි

6. 6. 7

නභාන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු රජගහ නුවර කල්ත්දකනිවාස නම් වූ වෙළුනෙයෙහි වැඩුවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි හික්ෂුහු තපොදයෙහි ස්නාන කෙරෙත්. එකල්හි මගධෙස්වර වූ ශ්‍රේණිය බිම්බිසාර රජතෙමේ හිස සොබා නහන්නෙමැ යි තපොදයට ගොස් ආයතියන් සනභා නිමාවන තෙක් එකත් පසෙකැ සාපෙක්ෂක වූ සිටියේ ය. හික්ෂුහු අඳුරු වැටෙන තුරු ස්නානය කළහ. එකල්හි මගධෙස්වර වූ ශ්‍රේණිය බිම්බිසාර රජ විකල්හි හිස්සොබා නභා නුවර දොරවැසූ කල්හි බිහිනුවර වැසූ උදෑසන මැ නො මැකිච්චෙවුනෙන් යුතු වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතැ එළඹියේ යි. එළඹූ බුදුන් වැඳ එකත් පසෙකැ හුන්නේ යැ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එකත් පසෙකැ හුන් මගධෙස්වර වූ ශ්‍රේණිය බිම්බිසාර රජහට තෙල වදළ සේක: “මහරජ, තෙපි උදසන මැ නොමැකි ච්චෙවුනෙන් යුතු වූ කුමකට අවු”ද යි. එකල්හි මගධෙස්වර වූ ශ්‍රේණිය බිම්බිසාර රජ තෙමේ භාග්‍ය වතුන්හට තෙල කරුණ සැලකෙළේ යැ.

පාචිකියපාළි භික්ෂුවිභවෙසා

2. අරං ඛො හගවා රාජානං මාගධං සෙනියං ඛිඛිසාරං ධම්මියා කථාය සඤ්ඤෙසසි සමාදපෙසි සමුත්තෙජෙසි සමපහංසෙසි. අරං ඛො රාජා මාගධො සෙනියො ඛිඛිසාරො හගවතා ධම්මියා කථාය සඤ්ඤිතො සමාදපිතො සමුත්තෙජිතො සමපහංසිතො උට්ඨායාසනා හගවන්තං අභිවාදෙතවා පදකඤ්ඤං කතවා පකකාමී. අරංඛො හගවා එතස්මිං ත්‍රිදුතෙ එතස්මිං පකරණං භික්ෂුසංඝං සහනිපාතෙතවා භික්ෂු පටිපුළුථි. සචචං කීර භික්ඛවෙ භික්ෂු රාජානමපි පසිසිතවා න මහ්නං ජාතිතවා නභායහනීති. සචචං හගවා. චිගරහි බුද්ධො හගවා -පෙ- කථං භි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොසසුරීසා රාජානමපි පසිසිතවා න මහ්නං ජාතිතවා නභායසිසහනී, තෙනං භික්ඛවෙ අපසසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවිඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාරාථ:

යො පන භික්ඛු ඔරෙනදධමාසං නභායෙය්‍යා පාචිකියතාති.

එවිඤ්ඤාදං හගවතා භික්ෂුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාත්තං හොති.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ෂු උණ්කසමයෙ පරිළාභසමයෙ කුක්කච්චායනතා න නභායනති සෙදගතෙන ගතෙන සයහනී චිවරමපි සෙනාසනමපි දුසිසති. හගවතො එතමාසං ආරොවෙසුං -පෙ- “අනුජානාමී භික්ඛවෙ උණ්කසමයෙ පරිළාභසමයෙ ඔරෙනදධමාසං නභායිත්තුං” එවිඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාරාථ:

යො පන භික්ඛු ඔරෙනදධමාසං නභායෙය්‍යා අඤ්ඤාත්ත සමයං පාචිකියං. තත්ථායං සමයො දියධම්මා මායො සෙයො ගිමහානභාති වසයානස්ස පටමො මායො ඉච්චතෙ අභිභිතෙය්‍යා මායා උණ්කසමයෙ පරිළාභසමයො, අයං තත්ථ සමයොති.

එවිඤ්ඤාදං හගවතා භික්ෂුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාත්තං හොති,

2. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මගධෙශ්වර වූ ශ්‍රේණිය බිම්බිසාර රජහු දැහැමි කථායෙන් මොනවට කරුණු දක්වූ සේක. මොනවට කරුණු ගැන්වූ සේක. මොනවට තෙද ගැන්වූ සේක. මොනවට සතුටු කරවූ සේකි. එකල්හි මගධෙශ්වර වූ ශ්‍රේණිය බිම්බිසාර රජ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වීසින් දැහැමි කථායෙන් මොනවට කරුණු දක්වන ලද්දේ මොනවට කරුණු ගන්වන ලද්දේ මොනවට තෙද ගන්වන ලද්දේ මොනවට සතුටු කරවන ලද්දේ හුනස්නෙන් නැගූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පැදකුණු කොට නික්ම ගියේ යි. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ කරුණෙහි ලා මේ අවසරයෙහි ලා බික්සහන රැස් කරවා මහණුන් පුළුවන්සේක. සැබෑ ද මහණෙනි, භික්ෂුහු රජහු ද දක පමණ නො දනූ සනහද්ද යි, සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු ... කෙසේ නම් මහණෙනි, ඒ හිස් පුරුෂයෝ රජහු ද දක පමණ නො දනූ සනහු ද? මහණෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මෙසේ මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

යම් මහණෙක් නෑ දින පටන් අඩමසක් නො පිරුණු සඳ සනහා නම් පවිත්‍ර වේ ය යි.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් වීසින් භික්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

3. එසමයෙහි භික්ෂුහු උෂ්ණසමයෙහි පරිදහසමයෙහි කුකුස් කරන්නාහු නො සනහන්. ධහවැකුණු සිරුරෙන් යුතු වැ හොච්න්. සිවුර ද සෙනසුන ද කිලීවී වෙයි. භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණ සැලකළහ. ....“මහණෙනි, උෂ්ණසමයෙහි පරිදහසමයෙහි අඩමසකින් මෙපිට නහන්නට අනුදැනීම” මහණෙනි, මෙසේත් මේ සිකපදය උදෙසවු:

යම් මහණෙක් සුදුසුසමය තබා අඩමසකින් මොබ නහන්නේ නම් පවිත්‍ර වේ. එහි මේ සුදුසු සමය යි: ශ්‍රීෂ්ම මාසයන් අතුරින් ඉතිරිවැ සිටි යෙළමස යැ, වස්සාන සෘතුව පිළිබඳ පළමු මස යැ යි මෙසේ මේ අඩුතුන් මසෙකි, උෂ්ණසමය යැ පරිදහ සමය යි. මේ එහි සුදුසු සමය යි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් වීසින් භික්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

4. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ගීලානා භොන්ති ගීලානපුට්ඨකා භික්ඛු ගීලානෙ භික්ඛු එතදවොචුං: “කච්චොදුසො ඛෙමනියං කච්චී යාපනියං”න්ති. පුට්ඨො මයං ආදුසො ඔරෙනඤ්චාසං නභායාම තෙන නො එස්ස භොති. ඉදනි පන භගවතා පථිකඛ්ඤ්ඤාති කුක්කච්චායනතා න නභායාම තෙන නො න එස්ස භොති”ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙස්සං -පෙ- “අනුජානාමී භික්ඛවෙ ගීලානෙන භික්ඛුනා ඔරෙනඤ්චාසං නභාසීතුං.” එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

යො පන භික්ඛු ඔරෙනඤ්චාසං නභායෙය්‍ය අඤ්ඤාත්‍ර සමයා පාචිත්තියං. තත්ථායං සමයො දියඨෙය්‍යා මාසො සෙසො ගීම්භානන්ති වය්‍යානස්ස පඨමො මාසො ඉට්ඨතෙ අඤ්ඤාත්‍ර මාසා උත්තමසමයො පරිළාභසමයො ගීලානසමයො, අයං තත්ථ සමයොති.

එවඤ්ඤාදං භගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාත්‍රං භොති.

5. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නවකමමං කත්වා කුක්කච්චායනතා න නභායන්ති සෙදගතෙන ගතෙන සයන්ති චීර්ථෙයි සෙනාසනමි දුස්සනි භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙස්සං -පෙ- “අනුජානාමී භික්ඛවෙ කමමසමයෙ ඔරෙනඤ්චාසං නභාසීතුං.” එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

යො පන භික්ඛු ඔරෙනඤ්චාසං නභායෙය්‍ය අඤ්ඤාත්‍ර සමයා පාචිත්තියං. තත්ථායං සමයො දියඨෙය්‍යා මාසො සෙසො ගීම්භානන්ති වය්‍යානස්ස පඨමො මාසො ඉට්ඨතෙ අඤ්ඤාත්‍ර මාසා උත්තමසමයො පරිළාභසමයො ගීලානසමයො කමමසමයො, අයං තත්ථ සමයොති.

එවඤ්ඤාදං භගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාත්‍රං භොති.

6. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අඤ්ඤාත්‍ර ගතත්වා කුක්කච්චායනතා න නභායන්ති සෙදගතෙන ගතෙන සයන්ති චීර්ථෙයි සෙනාසනමි දුස්සනි, භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙස්සං -පෙ- “අනුජානාමී භික්ඛවෙ අඤ්ඤාත්‍රගතමසමයෙ ඔරෙනඤ්චාසං නභාසීතුං.” එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

යො පන භික්ඛු ඔරෙනඤ්චාසං නභායෙය්‍ය අඤ්ඤාත්‍ර සමයා පාචිත්තියං. තත්ථායං සමයො දියඨෙය්‍යා මාසො සෙසො ගීම්භානන්ති වය්‍යානස්ස පඨමො මාසො ඉට්ඨතෙ අඤ්ඤාත්‍ර මාසා උත්තමසමයො පරිළාභසමයො ගීලානසමයො කමමසමයො අඤ්ඤාත්‍රගතමසමයො, අයං තත්ථ සමයොති.

එවඤ්ඤාදං භගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාත්‍රං භොති.

4. එසමයෙහි වනාහි ඕක්ෂුහු ගිලන් වූවාහු වෙති. ගිලනුන් පුළු වුස්නා ඕක්ෂුහු ගිලන් මහණන්ට මෙය කීහු: “කිම ඇවැත්නි, සිභිය හැකි ද? කිම යැපිය හැකි ද යි. ඇවැත්නි, පෙර ඇපි අඩමසෙකින් මොබ සනහමහ. එයින් අපට පහසු වෙයි. දැන් වනාහි භාග්‍යවතුන් වීසින් ප්‍රතික්ෂිප්ත යැ යි කුකුස් කරන්නමෝ නො සනහමහ. එයින් අපට පහසු නො වේ යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, ගිලන් මහණහු වීසින් අඩමසෙකින් මොබ නහන්නට අනුදැනිමි.” මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසා:

යම් මහණෙක් සුදුසු සමය තබා අඩමසෙකින් මොබ සනහා නම් පවිති වේ. එහි මේ සුදුසු සමය යි: ගිමන් සිවු මස අතුරින් ඉතිරිව සිටී යෙළ මස යැ වසන් සෙවෙහි පළමු මස යැ යි මෙසේ තෙල අඩු තුන් මස උෂ්ණසමය යැ පරිදහසමය යැ. ගිලානසමය යි. මේ එහි සුදුසු සමය යි.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වීසින් ඕක්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

5. එසමයෙහි වනාහි ඕක්ෂුහු නවාම් කොට කුකුස් කරන්නාහු නො සනහත්. ධහවැකුණු සිරුරෙන් යුතු වැ හොච්ත්. සිවුර ද සෙනසුන ද කිලිටි වෙයි. භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණ සැලකළහ... “මහණෙනි, කම්පාත්තසමයෙහි අඩමසෙකින් මොබ සනහන්නට අනුදැනිමි” මෙසේ මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසා:

යම් මහණෙක් සුදුසු සමය තබා අඩමසෙකින් මොබ සනහා නම් පවිති වේ. එහි මේ සුදුසු සමය යි: ගිමන් සිවුමසින් ඉතිරි වැ සිටී යෙළමස යැ වසන් සිවුමස පළමු මස යැ, මෙසේ තෙල දෙමස් අඩ මස උෂ්ණසමය යැ පරිදහසමය යැ ගිලානසමය යැ කම් සමය යි මේ එහි සුදුසු සමය යි.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වීසින් ඕක්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

6. එසමයෙහි වනාහි ඕක්ෂුහු දුරුමහ ගොස් කුකුස් කරන්නාහු නො සනහති. ධහවැකුණු කයින් යුතු වැ හොච්ත්. සිවුර ද සෙනසුන ද කිලිටි වෙයි. භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණ සැලකළහ... “මහණෙනි, දුරුමහ යන කල්හි අඩමසෙකින් මොබ සනහන්නට අනුදැනිමි” මහණෙනි මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසා:

යම් මහණෙක් සුදුසු සමය තබා අඩමසෙකින් මොබ සනහා නම් පවිති වේ. එහි මේ සුදුසු සමය යි. ගිමන් සිවු මස පිළිබඳ වූ සෙසු එක්මස් අඩමස යැ වසන් සිවුමස පිළිබඳ වූ පළමු මස යැ. මෙසේ මේ දෙමස් අඩමස උෂ්ණසමය යැ පරිදහසමය යැ, ගිලානසමය යැ කම්සමය යැ අද්ධාන ගමන සමය යි. මේ එහි සුදුසු සමය යි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් වීසින් ඕක්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

පාචිත්තිය පාළු හිතකූටි හඬනවා

7. තෙත බො පන සමයෙන සම්බුද්ධා භික්ඛු අරේඛාකාසෙ විවරකමු. කරොන්තා සරජෙන වාතෙන ඔකිණ්ණො භොතනී දෙවො ව ථොක ථොක. ඵ්ඨායති භික්ඛු කුකකුච්චායන්තා න නභායනති කිලිසෙතන ගහෙතන සයනති. විවරමපි සෙනාසනමපි දුක්ඛානි, භගවතො එකමසු. ආරොවෙසු. -පෙ- "අනුජානාමි භික්ඛවෙ වාතවුට්ඨිසමයෙ ඔරෙනඤ්චාසං නභාධිතුං." එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

"යො පන භික්ඛු ඔරෙනඤ්චාසං නභාසෙය්‍යා අඤ්ඤත්‍ර සමයා පාචිත්තියං. තත්ථායං සමයො: දියඬෙයා මාසො සෙසො ගිම්හානනති වසානසං පඨමො මාසො ඉවෙවතෙ අඬ්ඨතෙය්‍යමාසා උණ්භසමයො පරිළාභසමයො ගිලානසමයො කමමසමයො අද්ධානගමනසමයො වාතවුට්ඨිසමයො අයං තත්ථ සමයො"ති.

8. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මි. අතෙ අධිපෙතො භික්ඛුති.

ඔරෙනඤ්චාසනති: උනකඤ්චාසං.

නභාසෙය්‍යාති: වුච්ඡන්තො වා මතතිකාය වා නභායති පයොගො¹ දුක්ඛං, නභානපරියොසානෙන ආපත්ති පාචිත්තියං.

අඤ්ඤත්‍රසමයාති: ධපෙත්වා සමයං.

උණ්භසමයො නාම; දියඬෙයා මාසො සෙසො ගිම්හානං²

පරිළාභසමයො නාම; වසානසං පඨමො මාසො. ඉවෙවතෙ අඬ්ඨතෙය්‍ය මාසා උණ්භසමයො පරිළාභසමයොති නභාධිතඛං.

ගිලානසමයො නාම: යසං විනා නභානෙන එසු භොති. ගිලානසමයොති නභාධිතඛං.

කමමසමයො නාම; අනාමසො පරිවෙනමි සලලධං. භොති කමමසමයොති නභාධිතඛං.

අද්ධානගමනසමයො නාම; අද්ධයොජනං ගච්ඡිස්සාමිති නභාධිතඛං. ගච්ඡන්තො නභාධිතඛං ගතෙන නභාධිතඛං.

වාතවුට්ඨිසමයො නාම; භික්ඛු සරජෙන වාතෙන ඔකිණ්ණො භොතනී දෙවො වා තිණි වා උදකච්ඡිතාති කාසෙ නිපතිතාති භොතනී වාතවුට්ඨිසමයොති නභාධිතඛං.

1. පයොගෙ පයොගෙ - මරණ.

2. ගිම්හානනති - ඹි ඹිඹි ඹිඹිඹි

7. එයමයෙහි වනාහි බොහෝ භික්ෂුහු එළිමහනෙහි සිවුරුකම් කරන්නාහු දුහුවිලි සහිත සුළඟින් වැකුණාහු වෙති. වැස්ස ද මදින් මද වැටෙයි. භික්ෂුහු කුකුස්කරන්නාහු නො සනහත්, තෙත් වූ කයින් යුතු වැහොවින්. සිවුර ද සෙනසුන ද කිලිටි වෙයි. භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණ සැලකළහ. ... “මහණෙනි, වැසි සුළං සමයෙහි අධිමසෙකින් මොබ සනහන්නට අනුදැනිමි.” මෙසේ මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් සුදුසු සමය තබා අධිමයින් මොබ සනහා නම් පවිත්‍ර වේ. එහි මේ සුදුසු සමය යි: ගිමන් සිවුමස්සින් ඉතිරි වැ සිටි යෙළු මස යැ. වසන් සිවුමස්සි පළමු මස යැ, මෙසේ මේ දෙමස් අධිමස උෂ්ණසම යැ පරිදාහසමය යැ, ගිලානසමය යැ කම්මසමය යැ අද්ධාන ගමන සමය යැ වාතවුට්ඨිසමය යි. මේ එහි සුදුසු සමය යි.

8. යො පන යම් යම්බදු ... භික්ඛු ... මෙනෙමේ මේ අර්ථයෙහිලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

ඔරෙනදාමාසං: යනු උනු අධිමසක්,

නභායෙය්‍යා යනු සුන්නෙන් හෝ මැටියෙන් හෝ සනහා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි. සනහන අවසන්හි පවිත්‍ර ඇවැත් වේ.

අඤ්ඤා සමයා; සුදුසු සමය තබා,

උණ්ණසමය නම්: ගිමන් සිවුමස අතුරින් ඉතිරිවැ සිටි යෙළු මස යැ, පරිදාහසමය නම්: වැසි සිවුමස පිළිබඳ පළමු මස යැ, මෙසේ තෙල දෙමස් අධිමස උෂ්ණසමයැ පරිදාහසමයැ යි ස්නාන කළ යුතු යි.

ගිලානසමය නම්: යමක්හට නැමෙන් තොර වැ පහසු නො වේ නම් ගිලානසමයැ යි සැනහිය යුතු යි.

කම්මසමය නම්: යටත් පිරිසෙයින් පිරිවෙන ද හමදනා ලද්දේ වේ නම් කම්මසමයැ යි සැනහිය යුතු යි.

අද්ධානගමනසමය නම්: අධියොත්තක් යෙමි යි සැනහිය යුතු, යන්නහු විසින් සැනහිය යුතු, ගියහු විසින් සැනහිය යුතු යි.

වාතවුට්ඨිසමය නම්: භික්ෂුහු දුහුවිලි සහිත සුළඟින් වැකුණාහු වෙද්ද, දෙතුන් දිය පොදෙක් සිරුරෙහි වැටුණේ හෝ වේ ද, වාතවුට්ඨිසම යැ යි සැනහිය යුතු යි.

පාචිත්තියපාළි හි තබුවිභවෙයා

උනතකද්ධමාසෙ උනතකසඤ්ඤී අඤ්ඤත්‍ර සමයා නභායති ආපනති පාචිත්තියසස. උනතකද්ධමාසෙ වෙමතිකො අඤ්ඤත්‍රසමයා නභායති ආපනති පාචිත්තියසස, උනතකද්ධමාසෙ අතිරෙකසඤ්ඤී අඤ්ඤත්‍ර සමයා නභායති ආපනති පාචිත්තියසස.

අතිරෙකද්ධමාසෙ උනතකසඤ්ඤී ආපනති දුක්ඛාපසස. අතිරෙකද්ධමාසෙ වෙමතිකො ආපනති දුක්ඛාපසස. අතිරෙකද්ධමාසෙ අතිරෙකසඤ්ඤී අනාපනති.

අනාපනති: සමයෙ අද්ධමාසං නභායති, අතිරෙකද්ධමාසං නභායති, සති කරණියෙ උදකං ඔතරිඨා නභායති, පාරං ගව්ඨනො නභායති, සබ්බපට්ඨතනිමෙසු ජනපදෙසු ආපදසු උච්චතතසස ආදිකමමිකසසාති.

නභානසිකඛාපදං සතතමං.

6. 6. 8

දුබ්බණ්ණකරණසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඨියං චිහරති ජෙතවනෙ අනාරාමපිණ්ඩකසස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන සමඛිත්‍රලා භික්ඛු ව පරිබ්බාජකා ඩ සාකෙතා සාවඤ්ඨියං අද්ධානමග්ගපට්ටසනා භොනති. අනාරාමග්ගෙ වොරා නිසබ්බිඨා තෙ අඤ්ඤීං සු. සාවඤ්ඨියා රාජභවා නිසබ්බිඨා තෙ වොරෙ සහගණ්ඨ ගහෙතා භික්ඛුනං සනතිකෙ දුතං පාගෙසු: “ආගව්ඨනං හදන්තා සකං සකං චිවරං සඤ්ජානිතා ගණන්තා”ති භික්ඛු න සඤ්ජානති තෙ උරුධායතනි බියතති විපාවෙනති: “කථං හි නාම හදන්තා අත්තනො අත්තනො චිවරං න සඤ්ජානති”ති. අසෙසාසු ඛො භික්ඛු තෙසං මත්‍රසසානං උරුධා යන්තානං බියන්තානං විපාවෙන්තානං අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසු.

2. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඛකං සනතිපානෙතා භික්ඛුනං තදනුච්චිකං තදනුලොමිකං ධරෙමිං කථං කතා භික්ඛු ආමනොසි: තෙන හි හිසබ්බෙ භික්ඛුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤාපෙක්ඝාමී දස අත්ථවසෙ පට්ටව, සඛිසුච්ඡිතාය, සඛිසුච්ඡිතාය -පෙ- සඤ්ඤිමට්ඨිතියා, විතයානුගතාය. එවිඤ්ඤි පන භික්ඛුවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

නවං පන භික්ඛුනා චිවරලාභෙන තිණණං දුබ්බණ්ණකරණානං අඤ්ඤතරං දුබ්බණ්ණකරණං ආදුතබ්බං නිලං වා කදදමං වා කාලයාමං වා, අනාදු වෙ භික්ඛු තිණණං දුබ්බණ්ණකරණානං අඤ්ඤතරං දුබ්බණ්ණකරණං නවං චිවරං පරිභුඤ්ජෙය්‍ය පාචිත්තියන්ති.

උනු අඩමස්සි උනු සන් ඇතියේ සුදුසු සමය තබා සනහා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. උනු අඩමස්සි විමති ඇතියේ සුදුසු සමය තබා සනහා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. උනු අඩමස්සි අයිරා සන් ඇතියේ සුදුසු සමය තබා සනහා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

අයිරා අඩමස්සි උනු සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අයිරා අඩමස්සි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, අයිරා අඩමස්සි අයිරා සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

සුදුසු සමයෙහි නම්, අඩමසකට වරක් සනහා නම්, අයිරා අඩමසෙකින් සනහා නම්, කරුණු ඇති කල්හි දියට බැස සනහා නම්, පරතෙරට යෙමින් සනහා නම් ඇවැත් නො වේ. සියලු පසල්දනවහි, ආපදයෙහි, උම්මත්තකභට, ආදිකම්මිකභට ඇවැත් නැති.

සන්වැනි නහාන ශික්ෂාපද යි.

6. 6. 8

දුබ්බණ්ණකරණ ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැතෑ ජෙතවන නම් වූ, අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩුවෙයෙහි. එසමයෙහි බොහෝ භික්ෂුහු ද පරිව්‍රාජකයෝ ද සාකෙතයෙන් සැවැතට යන අදන්මගට පිළිපත්නාහු වෙති. අතර මහා සොරු නික්මා ඔවුන් ඇසිදගත්හ. රාජපුරුෂයෝ සැවැතින් නික්මා ගොස් බඩු සහිත ඒ සොරුන් අල්වා ගෙන භික්ෂුන් වෙත දුතයකු යැවුහු: “පින්වතුන් වහන්සේ එන්වා, තමන් තමන් සතු සිවුරු හැඳිනා ගනිත්වා,”යි. භික්ෂුහු නො හඳුනති. ඔහු ලමු කොට සිතති, තුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්. “කෙසේ නම් වහන්දු තමන් තමන් සතු සිවුරු නො හඳුනාදද”යි භික්ෂුහු ලමු කොට සිතන තුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීර්ත්ති ශබ්දය) ඇසුහු. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාගාවතුන් වහන්සේගට තෙල කරුණ සැලකළාහු ය.

2. එකල්හි භාගාවතුන් වහන්සේ තෙල කරුණෙහි ලා තෙල අවසරයෙහි ලා බික්සහන රැස් කරවා මහණුන්හට එයට සරිලන එයට අනුලෝම වන දහැමි කථා කොට මහණුන් ඇමැතුයෙක. එහෙයින් මහණෙනි, කරුණු දසයක් පිණිස මහණුන්හට සිකපද පනවන්නෙමි. (එනම්) සඬ්ඝසායගේ මනා පිළිගැනුම පිණිස සඬ්ඝසායගේ පහසුබව පිණිස... සසුන් පැවැත්ම පිණිස විනයට රුකුල් දීම පිණිස යි. මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“අලුත් සිවුරක් ලත් මහණහු වීසින් නිල් හෝ මධ්‍ය හෝ කළු හෝ යන තෙවැදෑරුම් දුර්වර්ණ කිරීම අතුරෙන් එක්තරා දුර්වර්ණ කිරීමක් ගත යුත්තේ යි. ඉදින් මහණ තෙවැදෑරුම් දුර්වර්ණ කිරීම අතුරෙන් එක්තරා දුර්වර්ණ කිරීමක් නොගෙන අළුත් සිවුරක් පරිභෝග කෙරේ නම් පවිති වේ”යි.

පාචිත්තියපාළි භික්ෂුවිභවෙහි

3. නවං නාම; අකතකපං වුච්ඡති.

විවරං නාම; ඡන්තං විවරානං අඤ්ඤතරං විවරං.

තිණ්ණං දුබ්බණ්ණකරණානං අඤ්ඤතරං දුබ්බණ්ණකරණං ආදතබ්බනති;
අනාමසො කුසග්ගෙනපි ආදතබ්බං.

නීලං නාම; දෙව නීලානි කංසනීලං පලාසනීලං.

කඤ්ජො නාම; ඔදකො වුච්ඡති.

කාලසාමං නාම; යං කි ඤ්චි කාලකං.

අනාද වෙ භික්ෂු දුබ්බණ්ණකරණානං අඤ්ඤතරං දුබ්බණ්ණකරණනති;
අනාමසො කුසග්ගෙනපි අනාදිසිඤ්ඤා තිණ්ණං දුබ්බණ්ණකරණානං
අඤ්ඤතරං දුබ්බණ්ණකරණං නවං විවරං පරිභුඤ්ඤති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

අනාදිනෙහි අනාදිත්තසංඤ්ඤා පරිභුඤ්ඤති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස
අනාදිනෙහි වෙමිතිකො පරිභුඤ්ඤති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස, අනාදිනෙහි
ආදිත්තසංඤ්ඤා පරිභුඤ්ඤති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. ආදිනෙහි
අනාදිත්තසංඤ්ඤා ආපත්ති දුක්ඛප්පය ආදිනෙහි වෙමිතිකො ආපත්ති
දුක්ඛප්පය. ආදිනෙහි ආදිත්තසංඤ්ඤා අනාපත්ති.

අනාපතී: ආදිසිඤ්ඤා පරිභුඤ්ඤති, කපපා නට්ඨො භොති
කප්පකතොකාසො ජිමණ්ණො භොති, කප්පකතෙන අකප්පකතං
සංසිඛබ්බිතං භොති, අග්ගලො¹ අනුචාතෙ පරිභ්වණ්ණ උම්මිත්තකස්ස
ආදිකම්මකස්සාති.

දුබ්බණ්ණකරණසිකධාපදං අට්ඨමං.

1. අග්ග ලෙ ... මජ්ඣං.

3 නව නම්: කප්ඛිඳු නො තැබූ සිවුර කියනු ලැබෙයි.

විවර නම්: සවැදෑරුම් සිවුරු අතුරෙන් එක්තරා සිවුරෙකි.

කිණ්ණං දුබ්බණ්ණකරණානං අඤ්ඤතරං දුබ්බණ්ණකරණං ආදි තබ්බං; යටත් පිරිසෙයින් කුසතණ්හිනුදු (කප්ඛිඳු) තැබීම කළ යුතු.

භීල නම්: කංසනීල (යමල) යැ පලාසනීල (කොළපැහැ) යැයි දෙකිලෙකි.

කද්දම නම්: දියමඩැ යි කියනු ලැබෙයි.

කාළසාම නම්: යම් කිසි කළු පැහැයක්:

අනාදි වෙ භික්ෂු දුබ්බණ්ණ කරණානං අඤ්ඤතරං දුබ්බණ්ණකරණං යනු යටත් පිරිසෙයින් කුසතණ්හිනුදු තෙ වැදෑරුම් දුර්වරණ කිරීම අතුරෙන් එක්තරා දුර්වරණ කිරීමක් නො කොට අලුත් සිවුරක් පරිභෝග කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

කප් ඛිඳු නො දුන් කල්හි නුදුන් සන් ඇතිවැ පරිභෝග කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. කප්ඛිඳු නුදුන් කල්හි විමති ඇතිවැ පරිභෝග කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. කප් ඛිඳු නො දුන් කල්හි දුන් සන් ඇතිවැ පරි භෝග කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ. කප්ඛිඳු දුන් කල්හි නො දුන්සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. කප්ඛිඳු දුන් කල්හි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. කප් ඛිඳු දුන් කල්හි දුන් සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

කප්ඛිඳු ගෙන පරිභෝග කෙරේ නම්; කප් ඛිඳු නැසුණේ වී නම්, කප් ඛිඳු කළ තැන දිරා ගියේ වී නම්, කප් ඛිඳු තබන ලද්ද හා කප් ඛිඳු නො තබන ලද්දක් හිචන ලද්දේ වී නම් අවැත් නො වේ. මැඩිල්ලෙහි දිගනුවායෙහි සරසනුවායෙහි උම්මත්තකහට ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

අටවැනි දුබ්බණ්ණකරණ ශික්ෂාපද යි.

විකපපනසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධෝ හගවා සාවතීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාර්පිණධිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ටො පන සමයෙන ආයළා උපනන්ද සක්කපුත්තො හාතුනො සද්ධිභාරිකස්ස භික්ඛුනො සාම. චීවරං විකපොත්වා අපච්ඡෙදාරක්ථං පරිභුංඤ්ති අථ ටො සො භික්ඛු භික්ඛුනං එතමන්ථං ආරොචෙයි: "අයං ආටුසො ආයළා උපනන්ද සක්කපුත්තො මග්ගං සාම. චීවරං¹ විකපොත්වා අපච්ඡෙදාරක්ථං පරිභුංඤ්ති"ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ට්ඨා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වීයභුණ් විපාචෙහති: කථං හි නාම ආයළා උපනන්ද සක්කපුත්තො භික්ඛුස්ස සාම. චීවරං විකපොත්වා අපච්ඡෙදාරක්ථං පරිභුංඤ්තිස්සතිති -පෙ- සථං කීර තං උපනන්ද භික්ඛුස්ස සාම. චීවරං විකපොත්වා අපච්ඡෙදාරක්ථං පරිභුංඤ්තිති. සථං හගවා විහරති බුද්ධෝ හගවා -පෙ- කථං හි නාම තං මොසපුරිස භික්ඛුස්ස සාම. චීවරං විකපොත්වා අපච්ඡෙදාරක්ථං පරිභුංඤ්තිස්සයි. තෙනං මොසපුරිස අපසකන්තානං වා පසාදය -පෙ- එවිඤ්චි පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

"යො පන භික්ඛු භික්ඛුස්ස වා භික්ඛුනියා වා සිකඛමානාය වා සාමණෙරස්ස වා සාමණෙරියා වා සාම. චීවරං විකපොත්වා අපච්ඡෙදාරක්ථං පරිභුංඤ්ත්වා පාවිතතිය"න්ති.

2. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමස්මි. අතෙ අධිපෙතො භික්ඛුති.

භික්ඛුසාති: අඤ්ඤාස්ස භික්ඛුස්ස,

භික්ඛුනී නාම: උහතොසංඝෙහ උපසම්පන්නා.

සිකඛමානා නාම: දෙව වස්සානි ජසු ධම්මෙසු සිකඛිත සිසුනා,

සාමණෙරො නාම: දසසිකඛාපදිකො.

සාමණෙරී නාම: දසසිකඛාපදිකා.

සාමනති: සයං විකපොත්වා.

චීවරං නාම: ජහ්නං. චීවරානං අඤ්ඤතරං චීවරං විකපන්තුපග පච්ඡිමං.

1. අපච්ඡෙදාරක්ථං - මජ්ඣං.

2. මග්ගං චීවරං සාමං - මජ්ඣං.

3. විකපපනසං පටිථිං - සී මජ්ඣං.

විකපන ශික්ෂාපදය

1. එයමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැත් තුවර ඡේතනික නම්වූ අනේ පිඩු සිවුහුගේ අරමිහි වැඩුවෙසෙති. එයමයෙහි ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍ර බෑයාගේ සද්ධිවිහාරික භික්ෂුහට තමා මැ සිවුරක් විකපා නොපසුදුරා පරිභෝග කෙරෙයි. එකල්හි ඒ මහණ මහණුන්හට තෙල කැරුණ දැන්වී සැ: “ඇවැත්නි, මේ ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍ර මාගට තමා මැ සිවුරක් විකපා නො පසුදුරා පරිභෝග කෙරේ” යයි. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතති. නුගුණ පවසති. දෙස් පතුරා වත්. “කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍ර මහණක්හට තමා මැ සිවුරක් විකපා නො පසුදුරා පරිභෝග කෙළේ” දැයි ... සැබෑ ද උපනන්ද, තෙපි මහණක්හට තමා මැ සිවුරක් විකපා නො පසුදුරා පරිභෝග කරවූ දැයි. සැබෑවැ භාගාවතුන් වහන්ස, භාගාවත් බුදුහු ගැරහු ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂය තෙපි මහණක්හට තමා මැ සිවුරක් විකපා නො පසුදුරා පරිභෝග කළහු ද? හිස් පුරුෂය මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මහණෙනි මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසා වූ:

“යම් මහණෙක් මහණක්හට හෝ මෙහෙණක්හට හෝ සික්මතුවක්හට හෝ හෙරණකුහට හෝ හෙරණකහට හෝ තෙමේ සිවුරක් විකපා නො පසුදුරා පරිභෝග කෙරේ නම් පවිත්‍ර වේ” යයි.

2. යො පන: යම් යම්බදු...භික්ෂු...මෙ තෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

භික්ෂුසා; අත් මහණක්හට.

භික්ෂුනී නම්: දෙසතුන් කෙරෙහි උපසපත් වුවා.

සිකුමානා නම්: දෙවසක් සදහාමි භික්ෂුණු සික ඇත්ති.

සාමණේර නම්: දස සිකපද ඇතියේ.

සාමණේරී නම්: දස සිකපද ඇත්ති.

සාමං; තෙමේ විකපා

විවර නම්: ස වැදෑරුම් සිවුරු අතුරෙන් එක්තරා විකපුන් පොහෝයා පැයුර සිවුරක්.

විකපපනා නම්: හමුදයෙහි විකපපනා යැ, ඉනාහමුදයෙහි විකපපනා යි විකපපනා දෙකෙකි.

සමුද්ධා විකපපනා නම්: මේ සිවුර නොපට හෝ මෙනම් ඇතියහුට හෝ විකපමි.

පරමමුදා විකපපනා නම්: මේ සිවුර විකපුන් සඳහා නොපට දෙමැයි. කවරෙක් තාගේ මිතුරු හෝ දුටුමිතුරු හෝ වේ ද යි ඔහු විසින් කිය යුත්තේ යි. මෙනම් ඇතියේ ද මෙනම් ඇතියේ ද යි ඔහු විසින් කිය යුත්තේ යි. මම ඔවුනට දෙමි, ඔවුන් සතු වුව පරිභොග හෝ කරව, දීම හෝ කරව, රිසියෙන්තක් හෝ කරව යි.

අපවවුද්ධාරක නම්: ඔහුට නො දෙන ලද්ද හෝ ඔහුට අවිස්වසින් හෝ පරිභොග කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. නො කළ පසුදුරුණෙහි නො කළ පසුදුරුණු සන් ඇතියේ පරිභොග කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. නො කළ පසුදුරුණෙහි විමති ඇතියේ පරිභොග කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. නො කළ පසුදුරුණෙහි කළ පසුදුරුණු සන් ඇතියේ පරිභොග කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

ඉටා නම් හෝ වියදා නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වෙයි. කළ පසු-
දුරුණෙහි නො කළ පසුදුරුණු සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි.
කළ පසුදුරුණෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. කළ පසුදුරු-
ණෙහි කළ පසුදුරුණු සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

හෙතෙමේ දෙයි හෝ, ඔහු කෙරෙහි විස්වස් කරමින් පරිභොග කෙරෙයි හෝ ඇවැත් නො වේ. උම්මත්තකහට ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

නවවැනි විකපපනශික්ෂාපද යි

6.6.10

විවරාජනිධාන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යාවත් බුදුහු සැවැත්නුවර ජෙනවන නම්වූ, අන්තෙපිටු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි සතළොස් වග මහණහු නො තැන්පත් කළ පිරිකර ඇතියෝ වෙති. සවග මහණහු සතළොස්වග මහණුන්ගේ පා ද සිවුරු ද සහවති. සතළොස් වග මහණහු සවග මහණුන්ට තෙල කීහු: “ඇවැත්නි, අපගේ පාත්‍ර ද සිවුරු ද දෙව”යි සවග මහණෝ සිනා සෙති. ඔහු හඬන්. භික්ෂුහු මෙසේ කීහු: “ඇවැත්නි, තෙපි කුමකට හඬවු”ද යි ඇවැත්නි, මේ සවග මහණෝ අපගේ පාත්‍ර ද සිවුරු ද සහවති යයි.

පාචිත්තියපාළි භික්ඛුචිත්තකො

2. යො තෙ භික්ඛු අපට්ඨනං -පෙ- තෙ උත්තංගනති තීයනති විපාටෙතති; “කුථං හි නාම ඡබ්බෙතියා භික්ඛු භික්ඛුනං පත්තංගි විවරංගි අපතිධෙය්‍යනති”ති -පෙ- සචචං කිර තුලෙහ භික්ඛුවෙ භික්ඛුනං පත්තංගි විවරංගි අපතිධෙය්‍යනති. සචචං හගවා. විගරහි බුද්ධං හගවා -පෙ- කුථං හි නාම තුලෙහ මොසපුරියා භික්ඛුනං පත්තංගි විවරංගි අපතිධෙය්‍යනං. නෙතං මොසපුරියා අය්‍යසනානං වා පසාදය -පෙ- ඵලංගි පන භික්ඛුවෙ ඉමං සිත්තංපදං උද්දිසෙය්‍යාථ;

“යො පන භික්ඛු භික්ඛුසය පත්තං වා විවරං වා නිසිදනං වා සුච්ඡරං වා කායබන්ධනං වා අපතිධෙය්‍ය වා අපතිධාපෙය්‍ය වා අනාමයො හස්සාපෙට්ඨො පි¹ පාචිත්තිය”නති.

3. යො පනාති; යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමසමිං අපෙඤ්ඤා අධිපෙට්ඨො භික්ඛුති.

භික්ඛුසයාති: අඤ්ඤාසං භික්ඛුසං.

පතෙතා නාම: ඉද්ධං පත්තං අයොපත්තො මත්තිකා පත්තො.

විවරං නාම: ඡන්තං විවරානං අඤ්ඤතරං විවරං විකංගුපගපථිමං.

නිසිදනං නාම: සදසං වුවවති.

සුච්ඡරං නාම: සසුච්ඡං වා අසුච්ඡං වා.

කායබන්ධනං නාම: ඉද්ධං කායබන්ධනාති පට්ඨිකා සුකරානකං.

අපතිධෙය්‍යනාති: සයං අපතිධෙති ආපත්ති පාචිත්තියසං.

අපතිධාපෙය්‍යනාති: අඤ්ඤං ආනාපෙති ආපත්ති පාචිත්තියසං. සකිං ආණ්ඩො බහුකංගි අපතිධෙති ආපත්ති පාචිත්තියසං.

අනාමයො හස්සාපෙට්ඨොති: කිලාධිපායො.

උපසම්පන්නෙ උපසම්පන්නාඤ්ඤී පත්තං වා විවරං වා නිසිදනං වා සුච්ඡරං වා කායබන්ධනං වා අපතිධෙති වා අපතිධාපෙති වා අනාමයො හස්සාපෙට්ඨො ආපත්ති පාචිත්තියසං. උපසම්පන්නෙ ඵෙමතිකො -පෙ- උපසම්පන්නෙ අනුපසම්පන්නාඤ්ඤී පත්තං වා විවරං වා නිසිදනං වා සුච්ඡරං වා කායබන්ධනං වා අපතිධෙති වා අපතිධාපෙති වා අනාමයො හස්සාපෙට්ඨො ආපත්ති පාචිත්තියසං.

1. හස්සාපෙට්ඨො පි - මිශ්‍රං.

2. අපතිධෙය්‍ය වාති - මිශ්‍රං.

3. අපතිධාපෙය්‍ය වාති - මිශ්‍රං.

2. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස්වුවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ නම් සවග මහණනු මහණුන්ගේ පාත්‍ර ද සිවුරු ද සැඟවුණු” දැ යි...සැබැවැ මහණෙනි, තෙපි මහණුන්ගේ පාත්‍ර ද සිවුරු ද සඟවවු දැ යි. සැබැවැ භාග්‍යාවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු ... කෙසේ නම් භිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි මහණුන්ගේ පාත්‍ර ද සිවුරු ද සැඟවුවහු ද? භිස් පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මෙසේ මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසා:

“යම් මහණෙක් යටත් පිරිසෙයින් කෙළිරිසියේ නමුදු මහණක්හුගේ පයක් හෝ සිවුරක් හෝ නිසිදනයක් හෝ හිදිගුළාවක් හෝ කාබානක් හෝ සඟවන්නේ නම් හෝ සඟවවන්නේ නම් හෝ පවිති වේ” යයි.

3. යො පන: යම්, යම්බදු...භික්ෂු...මෙනෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

භික්ෂුසා; අන් මහණක්හුගේ;

පතන නම්: යපයැ මැටිපයැ යි දෙපයෙකි.

වීර නම්: සවැදැරුම් සිවුරු අතුරෙන් එක්තරා විකපුන් පොහොනා පැසුළු සිවුරක්;

නිසිදන නම්: දවලු සහිත නිසිදන යැ යි කියනු ලැබේ.

සුවිසර නම්: හිදි සහිත වූ හෝ හිදි රහිත වූ හෝ,

කායබනධන නම්: පට්ටිකා යැ සුකරන්තක යැ යි දෙ කාබානෙකි.

අපනිධෙයා; තෙමේ සඟවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි.

අපනිධාපෙයා: අනෙකක්හු අණවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. වරක් අණවන ලද්දේ බොහෝ වරකුදු සඟවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

අත්තමසො හසාපෙධො යනු කෙළිරිසි ඇතියේ.

උපසපනක්හු කෙරෙහි උපසපන් සන් ඇතියේ යටත් පිරිසෙයින් කෙළිරිසි ඇතියේ නමුදු පාත්‍රයක් හෝ සිවුරක් හෝ නිසිදනයක් හෝ හිදිගුළාවක් හෝ කාබානක් හෝ සඟවා නම් හෝ සඟවවා නම් හෝ පවිති ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්හු කෙරෙහි විමති ඇතියේ...උපසපනක්හු කෙරෙහි අනුපස-පන් සන් ඇතියේ යටත් පිරිසෙයින් කෙළිරිසි ඇතියේ නමුදු පාත්‍රයක් හෝ සිවුරක් හෝ නිසිදනයක් හෝ හිදිගුළාවක් හෝ කාබානක් හෝ සඟවා නම් හෝ සඟවවා නම් හෝ පවිති ඇවැත් වේ.

පාච්ඤායපාළි හිනවුවිහබෙයා

අඤ්ඤාං පරික්ඛාරං අපනිඤ්ඤානි වා අපනිඤ්ඤාපනි වා අනාමසා
භ්‍යාසාපෙට්ඨාපි ආපනති දුක්ඛට්ඨං. අනුපසම්පන්නස්ස පඤ්ඤා වා විවරං වා
අඤ්ඤාං වා පරික්ඛාරං අපනිඤ්ඤානි වා අපනිඤ්ඤාපනි වා අනාමසා
භ්‍යාසාපෙට්ඨාපි ආපනති දුක්ඛට්ඨං.

අනුපසම්පන්නෙ උපසම්පන්නස්සඤ්ඤා ආපනති දුක්ඛට්ඨං
අනුපසම්පන්නෙ වෙමතිකො ආපනති දුක්ඛට්ඨං. අනුපසම්පන්න
අනුපසම්පන්නස්සඤ්ඤා ආපනති දුක්ඛට්ඨං.

අනාපනති: න භ්‍යාසාධිප්පායො දුන්නිකඛින්නං පටිසාමෙති ධම්ම
කථං¹ කථෙත්වා දහ්කාමිති පටිසාමෙති උම්මත්තකස්ස ආදිකම්මිකස්සාති.

විවරාපනිධානසික්ඛාපදං දසමං.

සුරාපානවග්ගො ඡට්ඨො.

තස්සුද්දනං:

සුරා අධිගුලී භාසො ව අනාදරියඤ්ඤා හිංසනං
පොති නභාන දුඛිණ්ණං සාමං අපනිඤ්ඤානි වාති.

---

1. ධම්මකථං - මජ්ඣං ඥානං.

යටත් පිරිසෙයින් කෙළිරිසි ඇතියේ නමුදු අන් පිරිකරක් සභවා නම් හෝ සභවවා නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වෙයි. යටත්පිරිසෙයින් කෙළිරිසි ඇතියේ නමුදු අනුපසපනක්හුගේ පයක් හෝ සිවුරක් හෝ අන් පිරිකරක් හෝ සභවා නම් හෝ සභවවා නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වේ.

අනුපසපනක්හු කෙරෙහි උපසපන්සන් ඇතියේ නම් දුකුළාඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි වීමකි ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි අනුපසපන්සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

කෙළිඅදහස් නැතියේ නම්, නො මනායේ තබන ලද්දක් තැන්පත් කෙරේ නම්; දහැමි කරා කොට දෙන්නෙමැ යි තැන්පත් කෙරේ නම් ඇවැත් නො වේ. උම්මත්තකහට ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැතී.

දසවැනි විවරාපනිධාන ශික්ෂාපද යි

සවැනි සුරාපාන වර්ග යි

එහි උද්දනය:

සුරාපාන යැ අභිගුලිපතොදක යැ, හසසධම්ම යැ, අනාදරිය යැ, භිංසාපනක යැ, පොති යැ, නභාන යැ, දුබ්බණ්ණකරණ යැ, විවරාප-
නිධාන සිකපදය සමඟ චිකප්පනය ද වෙයි.

සඤ්චිව්වපාණසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවස්ථියං චිහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්සා උද්ඝි ඉය්සාසො භොති. කාකා වය්ස අමනාපා භොතාති සො කාකෙ විජ්ඣාතො විජ්ඣාතො සිසං ජිජ්ඣාතො සුලල පටිපාටියා යපෙසි. භික්ඛු ඵවමාහංසු: කෙතීමෙ ආවුසො කාකා ජිව්තා වොරොපෙසිතාති. මයා ආවුසො අමනාපා මෙ කාකාති. යෙ තෙ භික්ඛු අපචර්සා -පෙ- තෙ උජ්ඣායතාති වියතාති විපාවෙතාති. කථං හි නාම උද්ඝි සඤ්චිව්ව පාණං ජිව්තා වොරොපෙසසිතාති -පෙ- සච්චං කීර තිං උද්ඝි සඤ්චිව්ව පාණං ජිව්තා වොරොපෙසිති. සච්චං භගවා චිහරති බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තිං මොසපුරිස සඤ්චිව්ව පාණං ජිව්තා වොරොපෙසසිති. තෙනං මොසපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්සාථ:

"යො පන භික්ඛු සඤ්චිව්ව පාණං ජිව්තා වොරොපෙය්සා පාවිතස්ස"නති.

2. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමස්මිං අපෙ අධිපෙය්සො භික්ඛුති.

සඤ්චිව්වාති: ජාතනො සඤ්ජානනො වොව අභිචිතරිතො වීතිකමො.

පාණො නාම: කීරවජ්ජානගතභණො වුචන්ති.

ජිව්තා වොරොපෙය්සාති: ජිව්තිනදියං උපච්ඡිකුති උපරොධෙති සනතතිං විකොපෙති ආපත්ති පාවිතස්ස.

පාණ පාණසඤ්ඤි ජිව්තා වොරොපෙති ආපත්ති පාවිතස්ස. පාණ වෙමතිකො ජිව්තා වොරොපෙති ආපත්ති දුක්ඛාපසං. පාණ අප්පාණසඤ්ඤි ජිව්තා වොරොපෙති¹ අනාපත්ති.

4. අප්පාණ පාණසඤ්ඤි ආපත්ති දුක්ඛාපසං. අප්පාණ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛාපසං. අප්පාණ අප්පාණසඤ්ඤි අනාපත්ති.

5. අනාපත්ති: අසඤ්චිව්ව, අසතියා, අජානනස්ස, න මරණාධිප්පායස්ස උමච්ඡාසස්ස, ආදිකමිකස්සාති.

සඤ්චිව්වපාණ සිකඛාපදං² පයමං.

1. ජිව්තා වොරොපෙති, - මජ්ඣං නිකායං.

2. සඤ්චිව්ව සිකඛාපදං - මජ්ඣං.

සඤ්චිට්‍යාණ ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජෙතවන නම් අනේ මිහු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩවෙසෙති. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් උදයි දුනුවායෙක් වෙයි. කපුටුවෝ ඔහුට අමනාප වෙති. හේ කපුටුවන් විද විද හිස සිඳ හුලෙහි පිළිවෙළින් තැබී යෑ. හික්ෂුහු මෙසේ කිහු: ඇවැත්නි කවරක්හු විසින් මේ කපුටුවෝ දිවියෙන් තොර කරන ලද්දහු ද යි. ඇවැත්නි, මා විසින් මට කපුටුවෝ අමනාපයෝ යි. යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් අපිය වූවාහු ... ඔහු ලමු කොට සිතකි, නුගුණ පවසකි, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් උදයි තෙරණුවෝ දනෑ දනෑ සතක්හු දිවියෙන් තොර කළෝ" ද යි. ... සැබෑ ද උදයි, තෙපි දනෑ දනෑ සතක්හු දිවියෙන් තොර කළහු ද යි. සැබෑවෑ භාගාවතුන් වහන්ස, භාගාවත් බුදුහු ගැරහුහ. ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂය, තෙපි දනෑ දනෑ සතක්හු දිවියෙන් තොර කළහු ද? හිස් පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි.... මහණෙනි මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසවු:

"යම් මහණෙක් දනදන සතක්හු දිවියෙන් තොර කරන්නේ නම් පවිත්‍ර වේ" යි.

2. යො පන: යම්, යම්බදු...හික්කු...මෙ තෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද හික්ෂු යි.

සඤ්චිට්‍යා; දන්නේ මැනවින් දන්නේ සිතා මෙහෙයා විකුම් කිරීම යි.

පාණ නම්: තිරිසන් ගිය සතෙකු යි කියනු ලැබෙයි.

ජීවිතා වොරොපෙයා; ජීවිතෙන්දියය සිඳලා නම් වළඟා නම් සන්නිවිද වීකොපනය කෙරේ නම් පවිත්‍ර ඇවැත් වේ.

සතක්හු කෙරෙහි සතෙකු යි සන් ඇතියේ දිවියෙන් තොර කෙරේ නම් පවිත්‍ර ඇවැත් වෙයි. සතක්හු කෙරෙහි විමනි ඇතියේ දිවියෙන් තොර කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. සතක්හු කෙරෙහි සතෙකු යි සන් නැතියේ දිවියෙන් තොර කෙරේ නම් ඇවැත් නැති.

නො සතක්හු කෙරෙහි සතෙකු යි සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො සතක්හු කෙරෙහි විමනි ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො සතක්හු කෙරෙහි නො සතෙකු යි සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

නො සිතා කරන්නහුට, නො සිතියෙන් කරන්නහුට, නො දන්නහුට මරණ අදහස් නැතියහුට, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

පළමුවැනි සඤ්චිට්‍යාණ ශික්ෂාපද යි.

සප්තාණකසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවකීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු ජානං සප්තාණකං උදකං පරිභුඤ්ජන්ති. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිච්ඡා -පෙ- තෙ උරුකියානාහි බියන්ති විපාවෙනාහි: “කථං හි නාම ජබ්බග්ගියා භික්ඛු ජානං සප්තාණකං උදකං පරිභුඤ්ජන්ති”ති -පෙ- සව්වා කීර තුමෙහ භික්ඛුවෙ ජානං සප්තාණකං උදකං පරිභුඤ්ජාති. සව්වා භගවා. විගර්හි බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරිසා ජානං සප්තාණකං උදකං පරිභුඤ්ජන්ත. තෙනාං මොසපුරිසා අපසන්නානාං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්ඛුවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු ජානං සප්තාණකං උදකං පරිභුඤ්ජය්‍යා පාවිත්තියන්ති.”

2. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමස්මිං අප්පෙ අධිප්පෙතො භික්ඛුති. ජානාති නාම: සාමං වා ජානාති අඤ්ඤා වා තස්සි ආරොවෙති. සප්තාණකන්ති ජානන්තො පරිභොගෙන මරිස්සන්තිති ජානන්තො පරිභුඤ්ජති ආපත්ති පාවිත්තියස්ස.

සප්තාණකෙ සප්තාණකසඤ්ඤී පරිභුඤ්ජති ආපත්ති පාවිත්තියස්ස. සප්තාණකෙ වෙමතිකො පරිභුඤ්ජති ආපත්ති දුක්ඛංසස්ස. සප්තාණකෙ අප්පාණක සඤ්ඤී පරිභුඤ්ජති අනාපත්ති.

අප්පාණකෙ සප්තාණකසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛංසස්ස. අප්පාණකෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛංසස්ස. අප්පාණකෙ අප්පාණකසඤ්ඤී අනාපත්ති.

අනාපත්ති: අප්පාණකන්ති ජානන්තො¹, පරිභොගෙන න මරිස්සන්තිති ජානන්තො පරිභුඤ්ජති, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මකස්සාති.

සප්තාණකසිකඛාපදං දුතියං

1. සප්තාණකන්ති අප්පාණකො, අප්පාණකන්ති ජානන්තො-මර්ගං,

සප්තාණක ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත්නුවර ජෙනවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩවෙසෙති. එසමයෙහි සවග මහණහු දැනදැන පණුවන් සහිත ජලය පරිභෝග කෙරෙහි යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවාහු...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් සවග මහණහු දැනදැන පණුවන් සහිත ජලය පරිභෝග කළාහු ද යි... සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි දැනදැන පණුවන් සහිත ජලය පරිභෝග කරවු ද යි. සැබැවු භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු නොයෙක් අයුරින් ගැරහුහ...කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි දැනදැන පණුවන් සහිත ජලය පරිභෝග කළහු ද? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

"යම් මහණෙක් දැනදැන පණුවන් සහිත ජලය පරිභෝග කරන්නේ නම් පවිති වේ" යි.

2. යො පන: යම්, යම්බදු...හික්ෂු...මෙ තෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද හික්ෂු යි. ජානාති නම්: තෙමේ හෝ දැනී. අන්හු හෝ ඔහුට ඇරොජත්. පණුවන් සහිත යැ යි දන්නේ පරිභෝගයෙන් මැරෙති යි දන්නේ පරිභෝග කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

පණුවන් සහිතයෙහි පණුවන් සහිතය යන සන් ඇතියේ පරිභෝග කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. පණුවන් සහිතයෙහි විමති ඇතියේ පරිභෝග කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පණුවන් සහිතයෙහි පණුවන් රහිතය යන සන් ඇතියේ පරිභෝග කෙරේ නම් ඇවැත් නැති.

පණුවන් රහිතයෙහි පණුවන් සහිතය යන සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පණුවන් රහිතයෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පණුවන් රහිතයෙහි පණුවන් රහිතය යන සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

පණුවන් රහිත යැ යි දන්නේ නම්, පරිභෝගයෙන් නො මැරෙති යි දන්නේ නම්, ඇවැත් නො වේ. උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

දෙවැනි සප්තාණක ශික්ෂාපද යි.

උකෙකාටන සිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා භගවා සාවකපීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකසය ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බගගීයා භික්ඛු ජානං යථාධම්මං නිභතාධිකරණං පුනකම්මාය උකෙකාටෙහති, අකතං කම්මං දුක්ඛතං කම්මං පුන කාතබ්බං කම්මං අනිභතං දුක්ඛිභතං පුන නිභනිතබ්බතති, යෙ තෙ භික්ඛු අජීව්ජා -පෙ- නෙ උජ්ඣායනති වීයනති විපාටෙහති: “කථං හි නාම ජබ්බගගීයා භික්ඛු ජානං යථාධම්මං නිභතාධිකරණං පුනකම්මාය උකෙකාටෙසසනති”ති -පෙ-සථං කීර තුමෙහ භික්ඛුවෙ ජානං යථාධම්මං නිභතාධිකරණං පුනකම්මාය උකෙකාටෙථාති. සච්චා භගවා. විහරති බුද්ධා භගවා -පෙ-කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරිසා ජානං යථාධම්මං නිභතාධිකරණං පුනකම්මාය උකෙකාටෙසසථ තෙනං මොසපුරිසා අපසන්නානං වා පසාදය -පෙ-ඵව්ඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යථ:

“යො පන භික්ඛු ජානං යථාධම්මං නිභතාධිකරණං පුන කම්මාය උකෙකාටෙය්‍යා පාවිතතිය”නති.

2. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ-අයං ඉමස්මි අසො අධිපෙපනො භික්ඛුති.

ජානාති නාම: සාමං වා ජානාති, අකෙඤ්ඤා වා තසස ආරොචෙහති, සො වා ආරොචෙති.

යථාධම්මං නාම: ධම්මෙන විනයෙන සත්ත්වසාසනෙන කතං, එතං යථාධම්මං නාම.

අධිකරණං නාම: වත්තාරි අධිකරණානි විවාදාධිකරණං අනුවාදාධිකරණං ආපන්නාධිකරණං කිට්වාධිකරණං.

පුනකම්මාය උකෙකාටෙය්‍යාති: අකතං කම්මං දුක්ඛතං කම්මං පුන කාතබ්බං කම්මං අනිභතං දුක්ඛිභතං පුන නිභනිතබ්බතති ජානාතො* උකෙකාටෙති ආපත්ති පාවිතතියස්ස.

1. ජානනෙකා - මජ්ඣිම නිකාය

උකෙකාටන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජෙතවන නම් අනේ පිඩු පිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි සවග මහණහු ධම් වූ පරිද්දෙන් සන්තිද්‍රවන ලද අධිකරණය දැනදැනැ යළි කරනු පිණිස මතු කරලති. “කර්මය නො කරන ලද යැ, කම්ය නපුරු කොට කරන ලද යැ, කම්ය යළි කළයුතු යැ, නො සන් තිද්‍රවන ලද යැ, නපුරු කොට සන්තිද්‍රවන ලද යැ, යළි සන්තිද්‍රවිය යුතු” යැ යි. යම් ඒ හික්ෂු කෙතෙක් අපිස් වූවාහු ... ඔහු ලමු කොට සිතති. නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ නම් සවග මහණහු ධම් වූ පරිද්දෙන් සන්තිද්‍රවන ලද අධිකරණය දැනදැනැ යළි කරනු පිණිස මතු කොළෝ” ද යි.....සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි ධම් වූ පරිද්දෙන් සන්තිද්‍රවන ලද අධිකරණය දැනදැනැ යළි කරනු පිණිස මතු කරනු දැයි. සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු නොයෙක් අයුරින් ගැරහුහ....කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි ධම් වූ පරිද්දෙන් සන්තිද්‍රවන ලද අධිකරණය දැනදැනැ යළි කරනු පිණිස මතු කළහු ද? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මහණෙනි, මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් ධම් වූ පරිද්දෙන් සන්තිද්‍රවන ලද අධිකරණයක් දැන දැනැ යළි කරනු පිණිස මතු කරලන්නේ නම් පවිති වේ” යි.

2. යො පන: යම්, යම්බදු හික්ෂු...මෙ තෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද හික්ෂු යි.

ආනාඤ්ඤි නම්: තෙමේ හෝ දැනී, අන්හු හෝ ඔහුට ඇරොජත් හෙතෙමේ හෝ ඇරොජයි.

යථාධම්මි නම්: ධම්යෙන් විනයයෙන් ශාස්තෘශාසනයෙන් කරන ලද්ද යැ. මේ යැ යථාධම්ම නම්;

අධිකරණ නම්: විවාදාධිකරණ යැ අනුවාදාධිකරණ යැ ආපත්තාධිකරණයැ කිව්වාධිකරණ යැ යි අධිකරණ සතරෙකි.

සුනකමයා උකෙකාටෙයා: කම්ය නො කරන ලද යැ කම්ය නපුරු කොට කරන ලද යැ කම්ය යළි කළ යුතු යැ නො සන්තිද්‍ර වන ලද යැ නපුරු කොට සන්තිද්‍රවන ලද යැ යළි සන්තිද්‍රවිය යුතු යැ යි දැනීමත් මතුකරා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

පාරික්ෂකයාට හිතවූවකුණකි

ධම්මකමම ධම්මකමමයකුදී උකෙකාටෙති ආපත්ති පාරික්ෂකයකු. ධම්මකමම වෙමතිකො උකෙකාටෙති ආපත්ති දුක්ඛයකි. ධම්මකමම අධම්මකමමයකුදී උකෙකාටෙති අනාපත්ති.

අධම්මකමම ධම්මකමමයකුදී ආපත්ති දුක්ඛයකි. අධම්මකමම වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛයකි. අධම්මකමම අධම්මකමමයකුදී අනාපත්ති.

අනාපත්ති: අධම්මකම වා වග්ගත වා න කම්මාරභසස වා කම්ම. කම්මති ජානනෙනා උකෙකාටෙති, උමමනකසස ආදිකම්මකසසාති.

උකෙකාටනසිකධාපදං තතියං.

6. 7. 4

දුට්ඨලාසිකධාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා සාවස්සියං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිකසස ආරාමෙ. තෙන ඔබ පන සමයෙන ආයසමා උපනඤ්ඤා සකාසුතො සංඝෝතනිකං සුක්ඛවිසම්භි. ආපත්තිං ආපජ්ඣා හාතුනො සද්ධිවිහාරිකසස හිතචුතො ආරොවෙසි: අහං ආවුසො සංඝෝතනිකං සුක්ඛවිසම්භි. ආපත්තිං ආපනො මා කසසිච්ඡි ආරොවෙහිති. තෙන ඔබ පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො හිතචු සංඝෝතනිකං සුක්ඛවිසම්භි. ආපත්තිං ආපජ්ඣා සධ්මං තසසා ආපත්තියා පරිවාසං යාචි. තසස සංඝො තසසා ආපත්තියා පරිවාසං අදසි. සො පරිවසනො තං හිතචු. පසිඤ්ඤා ඵලදොව: “අහං ආවුසො සංඝෝතනිකං සුක්ඛවිසම්භි. ආපත්තිං ආපජ්ඣා සධ්මං තසසා ආපත්තියා පරිවාසං යාචි, තසස මෙ සංඝො තසසා ආපත්තියා පරිවාසං අදසි සොහං පරිවසාමි. වෙදියාමහං ආවුසො වෙදියතීති මං ආයසමා ධාරෙතු”ති.

2. කිනත්ත ඔබ ආවුසො යො අඤ්ඤාසි ඉමං ආපත්තිං ආපජ්ඣා සොචි ඵලං කරොතිති. ඵලමාවුසොති. අයං ආවුසො ආයසමා උපනඤ්ඤා සකාසුතො සංඝෝතනිකං සුක්ඛවිසම්භි. ආපත්තිං ආපජ්ඣා සො මෙ ආරොවෙසි මා කසසිච්ඡි ආරොවෙහිති. කිමපන ජං ආවුසො පරිවසාදෙසිති ඵලමාවුසොති. අප ඔබ සො හිතචු හිතචුතං ඵලමං ආරොවෙසි. යෙ තෙ හිතචු අපිච්ඡා -පෙ- තෙ උප්පායසති වියසති විපාවෙසති:

* මම මපාමමහි පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුලට කර ඇත.

දැනුම්කම් දැනුම්කමක යන සන් ඇතියේ මතු කරලා නම් පවති ඇවැත් වෙයි. දැනුම්කම් විමති ඇතියේ මතු කරලා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. දැනුම්කම් නො දැනුම්කමක යන සන් ඇතියේ මතු කරලා නම් ඇවැත් නැති.

නො දැනුම්කම් දැනුම්කමක යන සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො දැනුම්කම් විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො දැනුම්කම් නො දැනුම්කමක යන සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

අධර්මයෙන් හෝ ව්‍යග්‍රයෙන් හෝ කම්මාර්ථ නොවනුවක්භව හෝ කම් කරන ලද්දේ දන්තේ මතුකරලා නම් ඇවැත් නො වේ. උමමත්තකභව ආදිකම්මකභව ඇවැත් නැති.

තුන්වැනි උකෙකාටනශික්ෂාපද යි.

6. 7. 4

දුටුපුරේ ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැත් නුවර අනේපිඩු සිටුහුගේ ජෙතවන නම් අරමිහි වැඩූ වෙසෙත්. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් උපනන්ද භාකාසුත්‍ර දැන දැන සුක්ඛියාවී ඇවැත්කට පැමිණ බැයාගේ සද්ධිභාරික භික්ෂුහට ඇරොජී යැ: ඇවැත්නි මම දැන දැන සුක්ඛියාවී ඇවැත්කට පැමිණියෙමි, කිසිවක්භව නහමක් ඇරොජ යි. එසමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණෙක් දැන දැන සුක්ඛියාවී ඇවැත්කට පැමිණ සංඝසාගෙත් ඒ ඇවැත්කට පිරිවෙස් යැදී යැ. සංඝ තෙමේ ඔහුට ඒ ඇවැත්කට පිරිවෙස් දුන්නේ යැ. හේ පිරිවසනුයේ එමහණු දැක මෙය කී යැ: "ඇවැත්නි, මම දැන දැන සුක්ඛියාවී ඇවැත්කට පැමිණ සංඝසාගෙත් ඒ ඇවැත්කට පිරිවෙස් යැදීමි. සංඝ තෙමේ ඒ මාහට ඒ ඇවැත්කට පිරිවෙස් දුන්නේ යැ. හේ මම පිරිවසමි. ඇවැත්නි, මම දනිමි. මා දනි යැ යි ආයුෂ්මත් තෙමේ දරාට යි.

2. කිමෙක් ද? ඇවැත්නි, අන් යමෙකුත් මේ ඇවැත්කට පැමිණේ නම් හෙතෙමෙත් මෙසේ කෙරේ ද යි. ඇවැත්නි, එසේ යැ. ඇවැත්නි, මේ ආයුෂ්මත් උපනන්ද භාකාසුත්‍ර දැන දැන සුක්ඛියාවී ඇවැත්කට පැමිණ හේ කිසිවක්භව නහමක් ඇරොජ යි මට දන්වී යැ. කිමෙක් ද? ඇවැත්නි, තෙපි පිළිසන් කරවු ද යි. ඇවැත්නි, එසේ යැ. එකල්හි ඒ මහණ මහණුන්හට තෙල කරුණ දන්වී යැ. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවාහු...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්:

පාචිත්තියපාළි භික්ඛුච්ඡෙදය

“කථං භි නාම භික්ඛු භික්ඛුස්ස ජානං දුට්ඨලං ආපත්තං පටිච්ඡාදෙස්සති”ති -පෙ- සචං කිරි තං භික්ඛු භික්ඛුස්ස ජානං දුට්ඨලං ආපත්තං පටිච්ඡාදෙසීති. සචං හගවා. වීගරහි බුද්ධො හගවා. -පෙ- කථං භි නාම තං මොසපුරිස භික්ඛුස්ස ජානං දුට්ඨලං ආපත්තං පටිච්ඡාදෙස්සයි. නෙතං මොසපුරිස අපපසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු භික්ඛුස්ස ජානං දුට්ඨලං ආපත්තං පටිච්ඡාදෙය්‍ය පාචිත්තිය”නති.

3. යො පනාතී: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අපෙකු අධිපෙපතො භික්ඛුති. භික්ඛුස්සාතී: අඤ්ඤාස්ස භික්ඛුස්ස. ජානාතී නාම: සාමං වා ජානාතී, අඤ්ඤා වා කස්ස ආරොවෙතාති, යො වා ආරොවෙති. දුට්ඨලා නාම: ආපත්තී වත්තාරී ව පාරාජිකාති තෙරස ව සබ්බාදිසෙසා. පටිච්ඡාදෙය්‍යාතී: ඉමං ජාතිත්වා වොදෙස්සනාති සාරෙස්සනාති බ්‍රුංසෙස්සනාති වත්තෙස්සනාති මධ්‍යකරිස්සනාති නාරොවෙස්සාමීති ධුරං නික්ඛිත්තමත්තො ආපත්තී පාචිත්තියස්ස.

දුට්ඨලාය ආපත්තියා දුට්ඨලාපත්තියඤ්ඤා පටිච්ඡාදෙති ආපත්තී පාචිත්තියස්ස. දුට්ඨලාය ආපත්තියා වෙමතිත්තො පටිච්ඡාදෙති ආපත්තී දුස්සංචස්ස. දුට්ඨලාය ආපත්තියා අදුට්ඨලාපත්තියඤ්ඤා පටිච්ඡාදෙති ආපත්තී දුස්සංචස්ස.

අදුට්ඨලං ආපත්තං පටිච්ඡාදෙති ආපත්තී දුස්සංචස්ස, අනුපසම්ප- න්නස්ස දුට්ඨලං වා අදුට්ඨලං වා අඤ්ඤාචාරං පටිච්ඡාදෙති ආපත්තී දුස්සංචස්ස.

අදුට්ඨලාය ආපත්තියා දුට්ඨලාපත්තියඤ්ඤා ආපත්තී දුස්සංචස්ස. අදුට්ඨලාය ආපත්තියා වෙමතිත්තො ආපත්තී දුස්සංචස්ස. අදුට්ඨලාය ආපත්තියා අදුට්ඨලාපත්තියඤ්ඤා ආපත්තී දුස්සංචස්ස.

අනාපත්තී: සබ්බස්ස භණ්ඩානං වා කලහො වා වීග්ගහො වා විවාදො වා හවිස්සතීති නාරොවෙති, සබ්බභෙදො වා සබ්බරාජී වා හවිස්සතීති නාරොවෙති, අයං කසබලො ඵරුසො ජීවිතනාතරායං වා බ්‍රහ්මචරියනාතරායං වා කරිස්සතීති නාරොවෙති. අඤ්ඤා පතිරුපෙ භික්ඛු අපස්සන්තො නාරොවෙති; නච්ඡාදෙතුකාමො නාරොවෙති, පඤ්ඤාධිස්සති සකෙත කමෙමනාති නාරොවෙති, උච්ඡින්නකස්ස ආදිකල්මසස්සාති.

දුට්ඨලායසික්ඛාපදං වතුථං.

* මමෙ මපාමමෙහි පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුලත කර ඇත.

“කෙසේ නම් මහණෙක් මහණක්හුගේ දුළුල් ඇවැත්කන් දැනදැන පිළිසන් කෙළේ” ද යි ... සැබෑ ද මහණ, තෙපි මහණක්හුගේ දුළුල් ඇවැත්කන් දැන දැන පිළිසන් කරවූ ද යි, සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු ... කෙසේ නම් භික්ෂු පුරුෂය. තෙපි මහණක්හුගේ දුළුල් ඇවැත්කන් දැන දැන පිළිසන් කළහු ද? භික්ෂු පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු :

“යම් මහණෙක් මහණක්හුගේ දුළුල් ඇවැත්කන් දැන දැන පිළිසන් කරන්නේ නම් පවිත්‍ර වේ” ය යි.

3. යො පන ; යම්, යම්බදු ... භික්ෂු ... මෙනෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි. භික්ෂුසා : අන් මහණක්හුගේ, ජානාති නම් : තෙමේ හෝ දැනී, අන්හු හෝ ඔහුට ඇරොජන්. හෙතෙමේ හෝ ඇරොජයි. දුටුපුල්ල නම් : සතර පරිච්ඡි හා තෙළෙස් සහ වෙසෙස් හා ඇවැත්. පට්ඨිඡාදෙයා ; මේ කරුණ දැන සොයන්නාහ සිහිකරවන්නාහ හෙළා දක්නාහ, ගරහන්නාහ, මකුකරන්නාහ, නො ඇරොජන්නෙමැ යි ධුරය බහා තැබූ කෙණෙහි පවිත්‍ර ඇවැත් වේ.

දුළුල් ඇවැත්කෙහි දුළුල් ඇවැත් යන් ඇතියේ පිළිසන් කෙරේ නම් පවිත්‍ර ඇවැත් වෙයි. දුළුල් ඇවැත්කෙහි විමති ඇතියේ පිළිසන් කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. දුළුල් ඇවැත්කෙහි නො දුළුල් ඇවැත්සන් ඇතියේ පිළිසන් කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො දුළුල් ඇවැත්කන් පිළිසන් කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්හුගේ දුළුල් වූ හෝ නො දුළුල් වූ හෝ අධ්‍යාචාරයක් පිළිසන් කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො දුළුල් ඇවැත්කෙහි දුළුල් ඇවැත්සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො දුළුල් ඇවැත්කෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො දුළුල් ඇවැත්කෙහි නො දුළුල් ඇවැත්සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

සඨසයාගේ හඤ්ඤිතයෙක් හෝ කලහයෙක් හෝ චිග්‍රහයෙක් හෝ විවාදයෙක් හෝ වන්නේ යැ යි නො ඇරොජා නම්, සඨසහෙදය හෝ සඨසරාජිය හෝ වන්නේ යැ යි නො ඇරොජා නම්, මෙනෙමේ කර්කශ යැ පරුෂ යැ දීවියට අනතුරු හෝ බලිසරට අනතුරු හෝ කරන්නේ යැ යි නො ඇරොජා නම් අන් සුදුසු මහණුන් නො දක්නේ නො ඇරොජා නම්, නො වසනු කැමැත්තේ නො ඇරොජා නම්, සිය කැමීන් පැනෙන්නේ යැයි නො ඇරොජා නම් ඇවැත් නො වේ. උම්මත්තකයහට අදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

සතරවැනි දුටුපුල්ල භික්ෂාපද යි.

2. ඉමෙ බො සමණා සක්කාපුත්තිසා සුඛසීලා සුඛසමාචාරා සුභොජනානි භුංඤ්ඤා නිවානෙසු සයනෙසු සයනති. සචෙ බො උපාලි සමණෙසු සක්කාපුත්තිසෙසු පබ්බතෙය්‍ය එවං බො උපාලි අමනාකං අවිට්ඨෙතං සුඛං ජීවෙය්‍ය න ච කීලමෙය්‍යාති. අසෙසාසි බො උපාලිදරකො මාතාපිතුංකං ඉමං කරාසලොපං. අථ බො උපාලි දරකො යෙන තෙ දරකා තෙනුපසංඛාමී. උපසංඛාමීඤ්ඤා තෙ දරකෙ එතදචොච: “එථ මයං අය්‍යා සමණෙසු සක්කාපුත්තිසෙසු පබ්බජිස්සාමා”ති. සචෙ බො ඤං අය්‍යා පබ්බජිස්සාසි එවං මයං පබ්බජිස්සාමාති.

උනවිසතිවයා ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු රජගහ නුවර කලන්දක නිවාප නම් වෙළවනයෙහි වැඩුවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි රජගහ නුවර සතළොස්වග දරුවෝ යහළුවෝ වෙති. උපාලි දරු ඔවුන්ගේ ප්‍රමුඛයා වෙයි. එකල්හි උපාලිහුගේ මාපියනට මෙ සිත විය: “කි නම් උපායෙකින් උපාලි තෙමේ අපගේ ඇවෑමෙන් සැපයේ දිවි වටන්නේත් නො මිරිකෙන්නේත් වේ ද යි. එකල්හි උපාලිහුගේ මාපියනට මෙ සිත විය: ඉදින් උපාලි තෙමේ ලෙඛනයෙහි හික්මෙන්නේ නම් මෙසේ උපාලි තෙමේ අපගේ ඇවෑමෙන් සැපයේ දිවි වටන්නේත් නො මිරිකෙන්නේත් වෙයි. එකල්හි උපාලිහුගේ මාපියනට මෙ සිත විය: ඉදින් උපාලි තෙමේ ලෙඛනයෙහි හික්මෙන්නේ නම් ඇඟිලි රිදෙයි. ඉදින් උපාලි තෙමේ ගණිතයෙහි හික්මෙන්නේ නම් මෙසේ උපාලි තෙමේ අපගේ ඇවෑමෙන් සැපයේ දිවි වටන්නේත් නො මිරිකෙන්නේත් වෙයි. ඉක්බිති උපාලිහුගේ මාපියනට මෙ සිත විය: ඉදින් උපාලි තෙමේ ගණිතයෙහි හික්මෙන්නේ නම් ලයට දුක් වන්නේයැ. ඉදින් උපාලි තෙමේ රූපසූත්‍රයෙහි හික්මෙන්නේ නම් මෙසේ උපාලි තෙමේ අපගේ ඇවෑමෙන් සැපයේ දිවි වටන්නේත් නො මිරිකෙන්නේත් වෙයි. එකල්හි උපාලිහුගේ මාපියනට මෙසිත විය: ඉදින් උපාලි තෙමේ රූපසූත්‍රයෙහි හික්මෙන්නේ නම් ඇස් රිදෙයි.

2. මේ ශ්‍රමණශාක්‍යපුත්‍රයෝ වනාහි සුවසැහැවි ඇතියෝ සැප පැවතුම් ඇතියෝ මනා බොජුන් වළඳා සිසිල් යහන්හි සැතැපෙත්. ඉදින් උපාලි තෙමේ ශ්‍රමණ ශාක්‍ය පුත්‍රයන් කෙරෙහි පැවිදි වන්නේ නම් මෙසේ උපාලි තෙමේ අපගේ ඇවෑමෙන් සැපයේ දිවි වටන්නේත් නො මිරිකෙන්නේත් වෙයි. උපාලි දරු තෙමේ මාපියන්ගේ මේ කතාබහ ඇසුයේ යි. ඉක්බිති උපාලි දරු තෙමේ ඒ (යහළු) දරුවන් වෙතැ එළඹියේ යැ. එළඹූ ඒ දරුවනට මෙය කී යැ: “එව සගයෙහි ඇපි ශ්‍රමණශාක්‍යපුත්‍රයන් කෙරෙහි පැවිදි වම්හ” යි. ඉදින් සගය තෙපි පැවිදි වන්නහු නම් මෙසේ ඇපිදු පැවිදි වම්හ යි.

3. ඉක්බිති ඒ දරුවෝ එකිනෙකාගේ මාපියන් වෙත ඵලාභී වෙය කීහු: “ගිහිගෙයින් නික්මා යස්නෙහි පැවිදිවීමට මට අනුදනුව”යි එකල්හි ඒ දරුවන්ගේ මාපියෝ මේ හැම දරුවෝ මැ සමසදාකියෝ කලණ අදහස්ඇතිගේ යැ යි අනුදන්හ. ඔහු මහණුන් වෙත ඵලාභී පැවිද්ද යැදහ. භික්ෂුහු ඔවුන් ඵ්විදි කළහ, උපසපත් කළහ. ඔහු රූ පසොස්සල්හි (අලුයම) නැඟිට හඬන්: “හග්ගු දෙව, බත් දෙව, කායුතුදය දෙව”යි. භික්ෂුහු මෙසේ කීහු: ඇවැත්නි, පහන් වන තෙක් පොරොත්තු වවු, ඉදින් හඹුවන්නේ නම් පානය කරන්නහු යැ, ඉදින් බත් වන්නේ නම් වළඳන්නහු යැ, ඉදින් කායුතුදය වන්නේ නම් කන්නහු යැ. ඉදින් හඹු හෝ බත් හෝ කායුතුදය හෝ නො වන්නේ නම් පිටු පිණිස හැසිඳ වළඳන්නහු යැ යි. මෙසේ මහණුන් විසින් කියනු ලබන්නා වූ ඒ භික්ෂුහු “හග්ගු දෙව බත් දෙව කායුතුදය දෙව”යි හඬන් මැ යි. සෙනසුනැ මල පැහැරීම ද කෙරෙති. පුලුදිය පහකිරීම ද කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රූ පසොස්සල්හි නැඟිට දරුහඬ අසා ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන් ඇමැතුසේකැ කීමක් ද ආනන්ද, ඒ දරුහඬ යි. එකල්හි ආයුෂ්මත් ආනන්දස්ථිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් හට තෙල කරුණ දන්වී යැ.

4. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙකරුණෙහි ලා මෙඅවසරයෙහි ලා බික්සහන රැස් කරවා මහණුන් පුළුවන් සේකැ: සැබෑ ද මහණෙනි, භික්ෂුහු දැන දැන උනුවිසිවස් ඇති පුභුලක්හු උපසපත් කරවද්ද යි. සැබෑව භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ ... කෙසේ නම් මහණෙනි, ඒ හිස් පුරුෂයෝ දැනදැන උනුවිසිවස් ඇති පුභුලක්හු උපසපත් කොළෝ ද යි. මහණෙනි, උනුවිසිවස් ඇති පුභුල් තෙමේ සිහිලය උණුසුම සාගිති පවස නො ඉවසන්නෙක් වෙයි. ඩැහැමැයි මදුරු වා හිරුරැස් දිග්දෑ පහස ද දුබැසි දුටුදනා වදන්මහ ද සිරිපි පිළිබැදි උපත් නො සිහිය හැකි බහල කියුණු රළු නො මිහිරි නො මනවඩන දීවි හරන වෙයිනුද නො ඉවසන සැහැවි ඇති වෙයි මහණෙනි, විසිවස් ඇති පුභුල් තෙමේ වනාහි සිහිලය උණුසුම ... ඉවසන්නෙක් වෙයි. ... දීවිහරන වෙයිනුද ඉවසන සැහැවි වෙයි. මහණෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මහණෙනි මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් දැන දැන උනු විසිවස් පුභුලක්හු උපසපත් කරවා නම් ඒ පුද්ගල ද අනුපසපත් වූයේ වෙයි. ඒ භික්ෂුහු ද ගැරහිය යුත්තෝ යැ, ඒ උපාධ්‍යායයා කෙරෙහි මේ පවිත්‍රී ඇවැත් වේ” යි.

පාචිත්ත යපාදි භික්ෂුවිභවෙහා

5. යොජනාති: යො යාදිමො -පෙ- හිකවුති-පෙ- අය. 90යම්. අනෙ අධිපෙතො හිකවුති. ජානාති නාම: සාම. වා ජානාති අනෙක වා කසස ආරොවෙති, යො වා ආරොවෙති. උනාවිසතිවයො නාම: අප්පනවිසතිවයො.

උපසම්පාදකයාගේ ගණ. වා ආචරිය. වා පතන. වා චිවර. වා පරියෙසනී සීම. වා සම්මතනී, ආපත්තී දුක්ඛවස්ස. ඤාණයා දුක්ඛ. ද්විතී කම්මවාචානී දුක්ඛවා. කම්මවාචාපරියොසානෙ උපර්ඤායස්ස ආපත්තී පාචිත්තයස්ස. ගණස්ස ච ආචරියස්ස ච ආපත්තී දුක්ඛවස්ස.

ලාභවිසතිවලෙස සලකා බැලීමේදී ලාභමාලෙකි ආපනති පාඨකයෙකු. ලාභවිසතිවලෙස වෙමින් කොටසක් ලාභමාලෙකි ආපනති දුකට සහ. ලාභවිසතිවලෙස පරිපූර්ණවිසතිවලෙස සලකා බැලීමේදී ලාභමාලෙකි ආපනති.

[illegible]

අනාපතනි: උනව්සතිවසසං පරිපුණ්ණව්සතිවසසං යදාදි උපසම්පාදෙති,
පරිපුණ්ණව්සතිවසසං. පරිපුණ්ණව්සතිවසසං යදාදි උපසම්පාදෙති,
උමමාකස්ස ආදීකම්මිකස්සාති

උනවිසතිවසසයිකාපදං පඤ්චමං.

6. 7. 6

ඓයාසකපිකාවපදං

1. තෙත සමයෙන බුද්ධෝ හඟවා සාවතීයං විහරති ජෙතවනෙ.
අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙත ඛො පන සමයෙන අක්කුකරො
සඤ්ඤා රාජගහා පටියාලොකං ගහභූකාමො භොති. අක්කුකරො භික්ඛු
තෙ මනුසෙස්ස එතදවොච: “අභමායස්මතොති සද්ධිං ගම්ඤ්ජාමී”ති.
මයං ඛො හතොත සුඛං පරිහරිස්සාමාති. පජානාථාචුසොති. අයෙසාපුං
ඛො කම්මිකා සඤ්ඤා කිර සුඛං පරිහරිස්සාතීති. තෙ මග්ගෙ
පරිසුට්ඨිංසු. අථ ඛො තෙ කම්මිකා තං සඤ්ඤා ගහෙතවා අඤ්ඤා
තං භික්ඛුං එතදවොචුං; “කිංස ඤාං හතොත ජාතං ථෙය්‍යාසඤ්ඤා
සද්ධිං ගච්ඡති පළිබුද්ධිතවා චුඤ්ඤිංසු. අථ ඛො සො භික්ඛු සාවතී.
ගතතවා භික්ඛුනං එතමඤ්ඤා ආරොචෙයි. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨපා
-ප- තෙ උරුක්ඛායනාති වියනාති විපාථෙතති;

1. ගවස්සායනිකී - සිමුළු සිමුළු

1. පරික්ෂණය - ප්‍ර. - ප්‍ර.
2. පරික්ෂණය - ප්‍ර. - ප්‍ර.

5. යො පනා: යම් යම්බ්‍ර... හික්කු... මෙතෙමේ මේ අවයෙහි ලා අදහස් කරන ලද හික්කු යි. ජානාති නම්: තෙමේ හෝ දැනී. අන්ත්‍ර හෝ ඔහුට ඇරොජත්. හෙතෙමේ හෝ ඇරොජයි. උනවිසතිවසස නම්: නො පත් විසිවස් ඇතියේ යි.

උපසපත් කරවන්නෙමිගි ගණයා හෝ ඇරුක්ත්‍ර හෝ පයක් හෝ සිවුරක් හෝ සොයා නම් සීමාව හෝ සම්මත කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. ඥප්තියෙහි දුකුළායෙක් වෙයි. දෙකම් වදනින් දෙ දුකුළායෙක් වෙයි. කම්වදන් අවසන්ති වත්තිමිහට පවිති ඇවැත් වෙයි. ගණයාහට ද ඇරුහටද දුකුළා ඇවැත් වේ.

උනුවිසිවස් ඇතියහු කෙරෙහි උනුවිසිවසැයි සන් ඇතියේ උපසපත් කරවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. උණුවිසිවස් ඇතියහු කෙරෙහි විමති ඇතියේ උපසපත් කරවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. උනු විසිවස් ඇතියහු කෙරෙහි පිරිපුන් විසිවසැයි සන් ඇතියේ උපසපත් කරවා නම් ඇවැත් නැති.

පිරිපුන් විසිවස් ඇතියහු කෙරෙහි උනුවිසිවසැයි සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පිරිපුන් විසිවස් ඇතියහු කෙරෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පිරිපුන් විසිවස් ඇතියහු කෙරෙහි පිරිපුන් විසිවසැයි සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

උනු විසිවස් ඇතියක්ත්‍ර පිරිපුන් විසිවසැයි සන් ඇතියේ උපසපත් කරවා නම්, පිරිපුන්විසිවස් ඇතියක්ත්‍ර පිරිපුන් විසිවසැයි සන් ඇතියේ උපසපත් කරවා නම් ඇවැත් නො වේ. උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

පස් වැනි උනවිසතිවසස ශික්ෂාපද යි

6. 7. 6

ටෙරාසතප් ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජෙතවන නම් අනේ-පිඩු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි එක්තරා ගැල් සාත්තුවෙක් රජගහ නුවරින් පැසුරදිගට යනු කැමැත්තේ වෙයි. එක්තරා මහණෙක් ඒ මිනිසුන්හට මෙය කී යැ. "මමද ඇවතුන් සමඟ යන්නෙමැ"යි. ස්වාමීනි, ඇපි වනාහි සුංචත් වළඟා යන්නම්හ, ඇවැත්නි, දනුවයි. අයකැමියෝ වනාහි සාත්තුවෙක් සුංචත් වළඟා යන්නේ යැ යි ඇසුහු. ඔවුහු මගෙහි නැඟී සිටියහ. ඉක්බිති ඒ කැමියෝ ඒ සාත්තුව ගෙනෑ අසිද එමහණහට මෙය කීහු: "කුමකට ස්වාමීනි, නුඹ වහන්ද දනැදනැ සොරසාත්තුවක් සමඟ යනදැ දැ යි වද දී මුදුහළහ. ඉක්බිති ඒ මහණ සැවැත්තට ගොස් මහණුන්හට තෙල කරුණ දන්වී යැ. යම් ඒ හික්කු කෙනෙක් අපිස් වූවෝ ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්:

පාච්ඡන්ද්‍යපාළි භික්ඛුචිත්තබ්බො

“කථං හී නාම භික්ඛු ජානං ථෙය්‍යසංකේත සද්ධිං සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජන්ති”ති. -පෙ- සථං කිරි තිං භික්ඛු ජානං ථෙය්‍යසංකේත සද්ධිං සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජන්ති. සථං භගවා. විගර්හී බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හී නාම තිං මොසපුරිස ජානං ථෙය්‍යසංකේත සද්ධිං සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජන්ති. නෙතං මොසපුරිස අත්තසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවික්ඛි පන භික්ඛුවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ :

“යො පන භික්ඛු ජානං ථෙය්‍යසංකේත සද්ධිං සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජන්ති අනාමසො ගාමනතරම්පි පාච්ඡන්ද්‍ය”ති.

2. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමසම්. අපේ අධිපෙපතො භික්ඛුති. ජානාති නාම: සාමං වා ජානාති, අසේඤ්ඤ වා තස්ස ආරොචෙතති, සො වා ආරොචෙති. ථෙය්‍යසංකේතං නාම: වොරා කතකම්මා වා භොහති අකතකම්මා වා, රාජානං වා ථෙය්‍යං ගච්ඡති සුඛං වා පරිගර්හති. සද්ධිතති; එකතො. සංවිධායාති; ගච්ඡාම ආවුසො ගච්ඡාම හතො, ගච්ඡාම හතො ගච්ඡාම ආවුසො. අජ්ජ වා භීයො වා පරෙ වා ගච්ඡාමාති සංවිදහති ආපත්ති දුක්ඛංසං. අනාමසො ගාමනතරම්පිති: කුක්ඛාපදංගොදෙ ගාමෙ ගාමනතරෙ ආපත්ති පාච්ඡන්ද්‍යස්ස, අගාමකෙ අරසේඤ්ඤ අද්ධියොජනෙ අද්ධියොජනෙ ආපත්ති පාච්ඡන්ද්‍යස්ස.

ථෙය්‍යසංකේතං ථෙය්‍යසංකේතසංකේතං සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජති අනාමසො ගාමනතරම්පි ආපත්ති පාච්ඡන්ද්‍යස්ස. ථෙය්‍යසංකේතං වෙමතිකො සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජති අනාමසො ගාමනතරම්පි ආපත්ති දුක්ඛංසං. ථෙය්‍යසංකේතං අථෙය්‍යසංකේතසංකේතං සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජති අනාමසො ගාමනතරම්පි අනාපත්ති.

භික්ඛු සංවිදහති න සංවිදහති ආපත්ති දුක්ඛංසං. අථෙය්‍යසංකේතං ථෙය්‍යසංකේතසංකේතං ආපත්ති දුක්ඛංසං. අථෙය්‍යසංකේතං වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛංසං. අථෙය්‍යසංකේතං අථෙය්‍යසංකේතසංකේතං අනාපත්ති.

අනාපත්ති: අසංවිදහිතා ගච්ඡති මනුස්සා සංවිදහති භික්ඛු න සංවිදහති, විසංඛ්‍යානෙන ගච්ඡති, ආපදස්ස උමච්ඡන්ති ආදිකම්මන්තාති.

ථෙය්‍යසංකේතසංකේතං ජට්ඨං.

“කෙසේ නම් මහණෙනි දැන දැන සොරසාක්කුවක් සමඟ බැණ ගෙනා එක් වැ අදන්මඟට පිළිපත්තේ” ද යි... සැබෑ ද මහණ, තෙපි දැන දැන සොරසාක්කුවක් සමඟ බැණගෙනා එක් වැ අදන්මඟට පිළිපත්ත ද යි සැබැවැ භාගාවතුන් වහන්ස, භාගාවත් බුදුහු ගැරහුහ. කෙසේ නම් හිස් පුරුෂය, තෙපි දැන දැන සොරසාක්කුවක් සමඟ බැණගෙනා එක් වැ අදන්මඟට පිළිපත්ත ද? හිස් පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මහණෙනි, මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසා:

“යම් මහණෙක් දැන දැන සොරසාක්කුවක් සමඟ බැණගෙනා එක් වැ අදන්මඟට-යටත් පිරිසෙයින් අත් ගමකටද පිළිපදනේ නම් පවිති වේ” ය යි.

2. යො සතා; යම් යම්බදු... භික්ෂු... මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි. ජාතාති නම්: තෙමේ හෝ දැන අත්හු හෝ මුහුට ඇරොරත්, හෙතෙමේ හෝ ඇරොරයි. ථෙයාසසථා නම්. කළසොරකම් ඇත්තා වූ හෝ නො කළ සොරකම් ඇත්තා වූ හෝ සොරු වෙති. සොරකමට රජු වෙතැ හෝ යෙති. පුංචත් හෝ පිළහා යෙත්. සද්ධිං: එක් වැ. සංවිධාය: යවු ඇවැත්නි, යම්හ ස්වාමීනී, ශම්හ ස්වාමීනී, යම්හ ඇවැත්නි, අද හෝ හෙට හෝ අතිද්ද හෝ සම්හ යි සංවිධාන කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. අනාමසො ගාමනායමයි: කුකුළුගමන් ඇති ගමෙහි නම් ගමකුරෙහි ගමකුරෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි. ගමක් නො වන ආරණ්‍යයෙහි නම් අධියොදුනෙහි අධියොදුනෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

සොරසාක්කුවෙහි සොරසාක්කුසන් ඇතියේ බැණගෙනා එක් වැ අදන්මඟට යටත්පිරිසෙයින් අත් ගමකටද පිළිපදනේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. සොරසාක්කුවෙහි වීමකි ඇතියේ බැණගෙනා එක් වැ අදන් මඟට යටත් පිරිසෙයින් අත්ගමකටද පිළිපදනේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. සොර සාක්කුවෙහි නො සොරසාක්කුසන් ඇතියේ බැණගෙනා එක් වැ අදන්මඟට යටත් පිරිසෙයින් අත්ගමකටද පිළිපදනේ නම් ඇවැත් නැති.

මහණ සංවිධාන කෙරේ නම් මිනිස්සු සංවිධාන නො කෙරෙත් නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො සොරසාක්කුයෙහි සොරසාක්කුයෙක යන සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො සොරසාක්කුයෙහි වීමකි ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො සොරසාක්කුයෙහි නො සොරසාක්කුයෙක යන සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

සංවිධාන නො කොට යේ නම්, මිනිස්සු සංවිධාන කෙරෙත් නම් මහණ සංවිධාන නො කෙරේ නම්, කාලවිසඬකෙතයෙන් යේ නම් ඇවැත් නො වේ. ආපදවෙහි, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

සවුනී ථෙයාසසථා ශික්ෂාපද යි.

6. 7. 7

සංවිධාන සාමාජිකයාගේ

1. තෙත සමයෙන් බුද්ධාගමට සාමාජිකයා වීමෙන් පෙන්නුම් කරනු ලබන අනුප්‍රාප්තිකයන් ආරාමය. තෙත බො පන සමයෙන් අනුප්‍රාප්තිකයන් භික්ෂු කොසලෙසු ජනපදය සාමාජිකයාගේ ගවස්තෙතා අනුප්‍රාප්තිකයන් ගාමකාරන අතිකමය. අනුප්‍රාප්තිකයන් ඉති සාමකොස සහ භික්ෂුකා ගාමකො නිකමය නං භික්ෂු පසසිකා එතදවොච; "කහං හතෙත, අයො ගම්මකානි"නි. සාමාජිකයා බො අහං හගිනි ගම්මකානි. අහමපයොන සද්ධි ගම්මකානි. එයායි හගිනි. අථ බො තසසා ඉති සාමකො ගාමකො නිකමය වනුසෙසුපුද්දි, "අපයො,¹ එවරුපි. ඉති. පසෙසයාථා"නි. එයා අයා, පසෙසෙත සහ ගවස්තෙත. අථ බො සො පුරිසො අනුබන්ධකා නං භික්ෂු ගහෙතා ආකොටතා වුසු. අථ බො සො භික්ෂු අනුප්‍රාප්තිකයන් රුකමුලෙ පබ්බතෙතා නිසිදි. අථ බො සා ඉති තං පුරිසං එතදවොච; "නායො සො භික්ෂු මං නිපසෙසි. අපි ව අහමෙව තෙත භික්ෂුනා සද්ධි ගවස්තෙත. අකාරකො සො භික්ෂු ගවස්තෙත නං බොපෙසි." අථ බො සො පුරිසො තං භික්ෂු බොපෙසි.

2. අථ බො සො භික්ෂු සාමාජිකයාගේ ගවස්තෙත භික්ෂුනං එතමසං ආරොවෙසි. යෙ තෙ භික්ෂු අපිවිජා -පෙ- තෙ උප්පායනානි විසතානි විපාවෙසා. "කථං හි නාම භික්ෂු මාතුගාමෙත සද්ධි සංවිධාන එකභානමයං පටිපත්තිකානි"නි. -පෙ- සවං කිර තං භික්ෂු මාතුගාමෙත සද්ධි සංවිධාන එකභානමයං පටිපත්තිකානි. සවං හගවා. විගරහි බුද්ධාගමට සාමාජිකයා -පෙ- කථං හි නාම නං මොසපුරිස මාතුගාමෙත සද්ධි සංවිධාන එකභානමයං පටිපත්තිකානි. තෙතං මොසපුරිස අපසකසානං වා පසාදය -පෙ- එවසු පන භික්ෂුවෙ ඉමං සිකමාපද උද්දිපෙයාථ:

"යො පන භික්ෂු මාතුගාමෙත සද්ධි සංවිධාන එකභානමයං පටිපත්තිකානි අනතමයො ගාමකතරමි පාටිකානි"නි.

3. යො පනාති: යො යාදිසො... භික්ෂුකා...අයං ඉමස්ස අතෙ අපිපෙතො භික්ෂුකා.

1. අපයො-මහං.

6. 7. 7

සංවිධාන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජෙනවන නම් අනේ පිඩුසිටුහුගේ අරමිහි වැඩුවෙයෙකි. එසමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණෙක් කොසොල් දනව්වෙහි සිටැ සැවැතට යන්නේ එක්තරා ගම්දෙරක් ඉක්මවයි. එක්තරා ස්ත්‍රියක් තොමෝ සැමියා සමඟ ධබර කොට ගමින් නික්මැ එමහණ දකැ මෙය කිවු යැ. "ස්වාමීනි, ආයතියෝ කොහි වඩිත්" ද යි, බුහුන, මම වනාහි සැවැතට යන්නෙමි"යි. "මම ද ආයතියන් සමඟ යන්නෙමැ"යි. "එන්නැ බුහුනැ"යි. එකල්හි ඒ ස්ත්‍රියගේ සැමියා ගමින් නික්මැ මිනිසුන් පිළිවිසි යැ. සගයෙකි, මෙබදු ස්ත්‍රියක දක්නාහු දැයි. ආයතිය, තෙල මාගම පැවිද්දකු සමඟ යේ යැ යි. එකල්හි ඒ පුරුෂ තෙමේ ලුහුබැඳ එමහණ ගෙනැ අකොළා මුදලි යැ. ඉක්බිති ඒ මහණ එක්තරා රුක්වුලෙකැ (තමාට ම) අවමන් කරමින් හුන්නේ යැ. එකල්හි ඒ ස්ත්‍රී තොමෝ ඒ පුරුෂයාට මෙය කිවු යැ. "ආයතී වූ මේ හික්ෂු තෙමේ මා ගෙනැ නො ආයේ යැ, වැළිදු මම මැ ඒ මහණහු සමඟ යමි. ඒ මේ මහණ අකාරක යැ. යා, එ මහණහු කමාකරව යි. එකල්හි ඒ පුරුෂ තෙමේ එමහණහු කමා කැරැවි.

2. ඉක්බිති ඒ මහණ සැවැතට ගොස් තෙල කරුණ මහණුන්හට දන්වි යැ. යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් අපිය වූවෝ ... ඔහු ලවු කොට සිතති. නුගුණ පවසති දෙස් පතුරුවත්; "කෙසේ නම් මහණෙක් මාගමක සමඟ බැණ ගෙනැ එක් වැ අදන්මහට පිළිපත්තේ" ද යි... සැබැ ද මහණ, තෙපි මාගමක සමඟ බැණගෙනැ එක් වැ අදන්මහට පිළිපත්ත ද යි. සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ. ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂය, තෙපි මාගමක සමඟ බැණගෙනැ එක් වැ අදන්මහට පිළි පත්තාහු ද? හිස් පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි. ... මෙසේ ද මහණෙකි මේ සිකපදය උදෙසා:

"යම් මහණෙක් මාගමක සමඟ බැණ ගෙනැ එක්වැ අදන්මහට-යටත් පිරිසෙයින් අන්ගමකට දු-පිළිපදනේ නම් පවිති වේ" යයි.

3. යො පන: යම්, යම්බදු ... හික්ෂු ... මෙනෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද හික්ෂු යි.

පාචිත්තියපාළි හි තබුවිහරෙකො

මාතුගාමො නාම: මනුසස්සිතී න යකඛී න පෙතී න තිරවජානගතා විඤ්ඤ පටිබලා සුභාසිතදුබ්බාසිතං දුමුට්ඨොදුමුට්ඨං ආජානිතුං.

සද්ධිනති: එකතො.

සංවිධායාති: ගමජාම හගිනි, ගවජාම අයා, ගවජාම අයා, ගවජාම හගිනි. අප්ප වා භීයො වා පරෙ වා ගවජාමාති සංවිදහති ආපනති දුක්ඛවස්ස.

අනතමසො ගාමනතරමපිති: කුකකුටසමපාදෙ ගාමෙ ගාමනතරෙ ගාමනතරෙ ආපනති පාචිත්තියස්ස. අගාමකෙ අරඤ්ඤ අඛියොජනෙ අඛියොජනෙ ආපනති පාචිත්තියස්ස.

මාතුගාමෙ මාතුගාමසඤ්ඤී සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජති අනතමසො ගාමනතරමපි ආපනති පාචිත්තියස්ස. මාතුගාමෙ වෙමතිකො සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජති අනතමසො ගාමනතරමපි ආපනති පාචිත්තියස්ස. මාතුගාමෙ අමාතුගාමසඤ්ඤී සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජති අනතමසො ගාමනතරමපි ආපනති පාචිත්තියස්ස.

භික්ඛු සංවිදහති මාතුගාමො න සංවිදහති ආපනති දුක්ඛවස්ස. යකඛියා වා පෙතියා වා පණ්ඩකෙන වා තිරවජානගතමනුස්සවිග්ගහිතියා වා සද්ධිං සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජති අනතමසො ගාමනතරමපි ආපනති දුක්ඛවස්ස.

අමාතුගාමෙ මාතුගාමසඤ්ඤී ආපනති දුක්ඛවස්ස. අමාතුගාමෙ වෙමතිකො ආපනති දුක්ඛවස්ස. අමාතුගාමෙ අමාතුගාමසඤ්ඤී අනාපනති.

අනාපනති: අසංවිදහිතවා ගවජනි, මාතුගාමො සංවිදහති භික්ඛු න සංවිදහති, විසංකප්පෙන ගවජනි, ආපදසු උච්චතකස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

සංවිධානසිකධාපදං සත්තමං.

මාතුගාම නම: ටීනිස් ඉතිරි යැ. යකින්නක් නො වෙයි. ප්‍රෙතියක් නො වෙයි. කිරිසන් ගිය මාගමක් නො වේ. සුබැසි දුබැසි දුරළු නො දුරළු තෙළුල් දූන ගන්නට පිළිවත් දැනුමැතියා යි.

සඬිං: එක් වැ.

සංවිධාය: යම්හ බුහුන, යම්හ ආයතිය, යම්හ ආයතිය, යම්හ බුහුන, අද හෝ හෙට හෝ අනිද්ද හෝ යම්හ යි සංවිධාන කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

අත්තමහො ගාමනකරමයි; කුකුළුගමන් ඇති ගමෙහි නම් ගමකුරෙහි ගමකුරෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි. ගමක් නො වන අරන්හි නම් අධි යොදුනෙහි අධි යොදුනෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

මාගම කෙරෙහි මාගමක යන සන් ඇතියේ බැණ ගෙනැ එක් වැ අදන් මහට යටත් පිරිසෙයින් අන්ගමකට දු-පිළිපදනේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මාගම කෙරෙහි විමති ඇතියේ බැණගෙනැ එක් වැ අදන්මහට-යටතින් අන්ගමකට දු-පිළිපදනේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. ආගම කෙරෙහි නො මාගම සන් ඇතියේ බැණගෙනැ එක් වැ අදන්මහට, යටතින් අන්ගමකට දු, පිළිපදනේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

මහණ සංවිධාන කෙරේ නම් මාගම සංවිධාන නො කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. යකින්නක් හෝ ප්‍රෙතියක හෝ පණ්ඩකයකු හෝ කිරිසන්ගිය මිනිස් සිරිටි දරන ඉතිරියක හෝ සමහ බැණගෙනැ එක් වැ අදන්මහට-යටත්පිරිසෙයින් අන්ගමකට දු-පිළිපදනේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො මාගමහි මාගමසන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො මාගමහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො මාගමහි නො මාගමසන් ඇති යේ නම් ඇවැත් නැති.

සංවිධාන නො කොට යේ නම්, මාගම සංවිධාන කෙරේ නම් මහණ සංවිධාන නො කෙරේ නම්, කාලවිසඬකෙනයෙන් යේ නම්, ආපදවෙහි, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

සත්වැනි සංවිධාන ශික්ෂාපද යි

අර්ථසාධකවාචදං

1. තෙත සමයෙන් බුද්ධා හඟවා සාවක්‍රිය. විහරති ජෙතවනෙ අනාරාධිතස්ස ආරාමෙ. තෙත ටො පන සමයෙන් අරිට්ඨස්ස නාම භික්ඛුනො ගඤ්ඛාධිප්පබ්බස්ස ඵවිරූපං පාපකං දිට්ඨිගතං උප්පන්නං භොති, “තරාභං හඟවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී යථා යෙමෙ අනතරාධිකා ධම්මා චුක්ඛා හඟවතා තෙ පටිසෙවිතො නාලං අනතරායායාති”. අසේසාසු ටො සම්මහුලා භික්ඛු “අරිට්ඨස්ස කීර නාම භික්ඛුනො ගඤ්ඛාධිප්පබ්බස්ස ඵවිරූපං පාපකං දිට්ඨිගතං උප්පන්නං තරාභං හඟවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී යථා යෙමෙ අනතරාධිකා ධම්මා චුක්ඛා හඟවතා තෙ පටිසෙවිතො නාලං අනතරායායාති”ති.

2. අර්ධ මොන තෙහි කිසිදු යෙහෙය අර්ධයෙහි තිබුණු ගඬබාධිප්පුබෝග තෙහුපස බැසී. සු. උපසබ්බතීන්ද්‍ර. අර්ධයෙහි තිබුණු ගඬබාධිප්පුබෝග එකදුවොවු; "සථි. කීර්තන ආවුසො අර්ධය, එවරුප. පාපක. දිට්ඨිගත. උපසබ්බත. තරුණ. හඟවතා බිමම. දෙසින. ආජානාමී යථා යෙමෙ අනතරාධිකා බිමමා වුණා හඟවතා තෙ පටිසෙවනො නාල. අනතරායායා"ති. එව. බො මො අහ. ආවුසො, හඟවතා බිමම. දෙසින. ආජානාමී "යථා යෙමෙ අනතරාධිකා බිමමා වුණා හඟවතා තෙ පටිසෙවනො නාල. අනතරායායා"ති. මා ආවුසො අර්ධය, එව. අවිව. මා හඟවනා. අබ්බාචිකමි. න හි සාධු හඟවනො අබ්බසංකානං¹. න හි හඟවා එව. චිදෙය්‍ය, අනෙකපරියායෙන ආවුසො අර්ධය, අනතරාධිකා බිමමා අනතරාධිකා වුණා හඟවතා අලංකාරි පන තෙ පටිසෙවනො අනතරායාය; අප්පසංකාද කාමා වුණා හඟවතා බහුදුකමා බහුපායාසා ආදීනවො එසු හිමයො, අට්ඨකඛ්ඛල්ලපමා කාමා වුණා හඟවතා බහුදුකමා බහුපායාසා ආදීනවො එසු හිමයො, මංසපෙසුපමා කාමා වුණා හඟවතා—පෙතිණ්ණකකුපමා කාමා වුණා හඟවතා—අභ්‍යාරකාසුපමා කාමා වුණා හඟවතා—සුරිනකුපමා කාමා වුණා හඟවතා—යාචිනකුපමා කාමා වුණා හඟවතා—රුක්ඛඵල්ලපමා කාමා වුණා හඟවතා—අසිසුනුපමා කාමා වුණා හඟවතා—සන්ධිසුලුපමා කාමා වුණා හඟවතා—සංසරිතරුපමා කාමා වුණා හඟවතා බහුදුකමා බහුපායාසා ආදීනවො එසු හිමයොති.

1. අධ්‍යාපනිකයා, (නාමය)

6. 7. 8

අර්ධ ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවන් බුදුහු සැවැත් නුවර ජේතවන නම් අනේ පිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි ගිජුලිහිණියන් මැරු කුලෙහි උපන් අර්ධය නම් මහණහට මෙබඳු ලමු දිව්‍යයෙක් උපන්නේ වෙයි. "භාග්‍යවතුන් වීසින් යම් මේ අන්තරායකර ධර්ම කෙනෙක් වදරන ලදහු නම් ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අනතුරු පිණිස යම්යේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසේ භාග්‍යවතුන් වදළ ධර්මය මම දනිමි"යි. බොහෝ භික්ෂුහු ගිජුලිහිණියන් මැරු කුලෙහි උපන් අර්ධය නම් මහණහට භාග්‍යවතුන් වීසින් යම් මේ අන්තරායකර ධර්ම කෙනෙක් වදරන ලදහු නම් ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අනතුරු පිණිස යම්යේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසේ භාග්‍යවතුන් වදළ ධර්මය මම දනිමි යි මෙබඳු ලමු දිව්‍යයෙක් උපතැයි ඇසුහු.

2. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු ගද්ධබාධිපුබ්බ (ගිජු ලිහිණියන් මැරු කුලෙහි උපන්) අර්ධය නම් මහණහු වෙතැ එළැඹියහ. එළැඹූ ගද්ධබාධිපුබ්බ අර්ධය නම් මහණහට මෙය කීහු. සැබෑ ද ඇවැත්නි අර්ධයෙහි, භාග්‍යවතුන් වීසින් යම් අන්තරායකර ධර්ම කෙනෙක් වදරන ලදහු නම් ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අනතුරු පිණිස යම්යේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසේ භාග්‍යවතුන් වදළ ධර්මය මම දනිමි යි මෙබඳු ලාමක දෘෂ්ටියක් කොපට උපන්නේ ද? භාග්‍යවතුන් වීසින් යම් අන්තරායකර ධර්ම කෙනෙක් වදරන ලදහු නම් ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අනතුරු පිණිස යම්යේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසෙයින් ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වදළ ධර්මය මම දනිමි, ඇවැත්නි අර්ධයෙහි, මෙසේ නඟමක් කියව, භාග්‍යවතුන්හට නඟමක් නුගුණ කියව, භාග්‍යවතුන් හට නුගුණකීම නො මනා මැ යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ නො වදරන සේක් මැ යි. ඇවැත්නි අර්ධයෙහි, භාග්‍යවතුන් වීසින් නොයෙක් කරුණෙන් අන්තරායකර ධර්මයෝ අන්තරායකරහ යි වදරන ලද යැ. තව ද ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අනතුරු පිණිස සමර්ථ වෙත් මැ යි. කාමයෝ අල්පාස්වාද ඇතියහ බොහෝ දුක් ඇතියහ බොහෝ දුඛි ආයාස ඇතියහ. මෙහි ආදීනවය බෙහෙවැ යි භාග්‍යවතුන් වීසින් වදරන ලද. බොහෝ දුක් ඇති බොහෝ දුඛි ආයාස ඇති කාමයෝ ඇටසැකිලි බන්දහ මෙහි ආදීනවය බෙහෙවැ යි භාග්‍යවතුන් වීසින් වදරන ලද. කාමයෝ මස් වැදෑලි බන්දහ...භාග්‍යවතුන් වීසින් වදරන ලද. කාමයෝ තණහුලක් බන්දහ...භාග්‍යවතුන් වීසින් වදරන ලද. කාමයෝ අඟුරුවලක් බන්දහ...භාග්‍යවතුන් වීසින් වදරන ලද. කාමයෝ සිහිනයක් බන්දහ ... භාග්‍යවතුන් වීසින් වදරන ලද. කාමයෝ පිරුළින් අළදයක් බන්දහ...භාග්‍යවතුන් වීසින් වදරන ලද. කාමයෝ රුක්පල බන්දහ...භාග්‍යවතුන් වීසින් වදරන ලදහ. කාමයෝ අසිසුනා බන්දහ... භාග්‍යවතුන් වීසින් වදරන ලද. කාමයෝ ශක්තිශූල බන්දහ ... භාග්‍යවතුන් වීසින් වදරන ලද. බොහෝ දුක් ඇති බොහෝ දුඛි ආයාස ඇති කාමයෝ සර්ප ශීර්ෂ බන්දහ. මෙහි ආදීනවය බෙහෙවැ යි භාග්‍යවතුන් වීසින් වදරන ලද්දේ යැ.

3. එවමයි බො අරිටො භික්ෂු ගඬබාධිපුටො තෙහි භික්ෂුහි වුච්චමානො තථෙව තං පාපකං දිට්ඨිගතං ථාමයා පරාමසං¹ අභිනිවික්ඛ වොහරති. එවං ව්‍යාබො අභං ආවුසො, හගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී යථා යෙ මෙ අනතරාසිකා ධම්මා වුත්තා හගවතා තෙ පටිසෙවනො නාලං අනතරායායාති. යතො ච බො තෙ භික්ෂු නාසකන්ධොසු අරිටො භික්ෂුං ගඬබාධිපුටො. එතස්මා පාපකා දිට්ඨිගතා විවෙචෙතුං. අථ බො තෙ භික්ෂු යෙන හගවා තෙනුපසංකම්පු. උපසංකම්පනා හගවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං.

4. අථ බො හගවා එතස්මි. නිදනෙ එතස්මි. පකරණෙ භික්ෂු-සංඝං සන්භිපාතෙතො අරිටො භික්ෂුං ගඬබාධිපුටො පටිපුළ්ඡි. සද්ධං කීර තෙ අරිටො, එවරුපං පාපකං දිට්ඨිගතං උපෙක්ඛං, තථාහං හගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී, යථා යෙමෙ අනතරාසිකා ධම්මා වුත්තා හගවතා තෙ පටිසෙවනො නාලං අනතරායායාති. එවං ව්‍යාබො අභං හතෙත, හගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී, යථා යෙමෙ අනතරාසිකා ධම්මා වුත්තා හගවතා තෙ පටිසෙවනො නාලං අනතරායායාති. කස්ස ඡුඤ්ඤා බො භාම තං මොසපුරිස්, මයා එවං ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි, නත්තු මයා මොසපුරිස් අනෙකපරියායෙන අනතරාසිකා ධම්මා අනතරාසිකා වුත්තා, අලංකාර පන තෙ පටිසෙවනො අනතරායාය. අපරාධාද කාමා වුත්තා මයා බහුසංඝා බහුපායාසා ආදීතවො එත්ථ භිගෙසා, අට්ඨකඛිලපමා කාමා වුත්තා මයා -පෙ- මංසපෙසුපමා කාමා වුත්තා මයා- තිණ්ණකුපමා කාමා වුත්තා මයා- අභිකාරකාසුපමා කාමා වුත්තා මයා- සුපිනකුපමා කාමා වුත්තා මයා- යාචිතකුපමා කාමා වුත්තා මයා- රුකබඵලපමා කාමා වුත්තා මයා- අසිසුත්තපමා කාමා වුත්තා මයා- සත්ථපුලපමා කාමා වුත්තා මයා- සප්පිඨපමා කාමා වුත්තා මයා බහුසංඝා බහුපායාසා ආදීතවො එත්ථ භිගෙසා.

1. පරාමිසං - මජ්ඣං.

3. මෙසේ ද වනාහි ගද්ධබාධිපුබ්බ අරිට්ඨ මහණ ඒ භික්ෂුන් විසින් කියනු ලබන්නේ එසේ ම ඒ ලාමකදෘෂ්ටිය දැඩියේ අල්වා ගෙන (එයට) බැසැගෙන බැව්හර කෙරෙයි. "භාග්‍යවතුන් විසින් යම් මේ අන්තරායකර ධර්ම කෙනෙක් වදරන ලද්දු නම් ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස යම්සේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසේ ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වදළ ධර්මය මම දනිමැ"යි. ඒ භික්ෂුහු වනාහි ගිජුලිනිණියන් මැරූ කුලෙහි උපන් අරිට්ඨ මහණහු තෙල ලමු දිව්‍හයෙන් වෙන් කරන්නට යම් භෙයකින් නොහැකිවුනු ද එකල්හි ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වෙත ඵළැඹියහ, ඵළැඹ භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණ දන්වුනු.

4. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ කරුණෙහි ලා මෙ අවසරයෙහි ලා බික්සහන රැස්කරවා ගිජුලිනිණියන් මැරූ කුලෙහි උපන් අරිට්ඨ මහණහු පිළිවුසු සේකැ. සැබෑ ද අරිට්ඨය, භාග්‍යවතුන් විසින් යම් මේ අන්තරාය කර ධර්ම කෙනෙක් වදරන ලද්දු නම් ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස යම්සේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසේ භාග්‍යවතුන් වදළ ධර්මය මම දනිමැ යි මෙබඳු ලමු දිව්‍හයෙක් තාහට උපන්නේ ද යි. භාග්‍යවතුන් විසින් යම් මේ අන්තරායකර ධර්ම කෙනෙක් වදරන ලද්දු නම් ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස යම්සේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසෙයින් ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වදළ ධර්මය මම දනිමි. හිස් පුරුෂය, තෙපි මා විසින් කවරක්හට නම් එසේ ධර්මය දෙසන ලද යි දනිනු ද? හිස් පුරුෂය, මා විසින් නොයෙක් කරුණෙන් අන්තරායකර ධර්මයෝ අන්තරාය කරහ යි වදරන ලද්දහු නො වෙද්ද? තවද ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස සමර්ථ නො වෙද්ද? කාමයෝ අල්පාස්වාදයහ. බොහෝ දුක් ඇතියහ. බොහෝ දුඩ් ආයාස ඇතියහ. මෙහි ආදී නවය බෙහෙවැ යි මා විසින් වදරන ලද. කාමයෝ ඇටසැකිල්ලක් බන්දහ ... මා විසින් වදරන ලද. කාමයෝ මස් වැදලිල්ලක් බන්දහ... මා විසින් වදරන ලද. කාමයෝ තණහුලක් බන්දහ ... මා විසින් වදරන ලද. කාමයෝ අඟුරුවළක් බන්දහ ... මා විසින් වදරන ලද. කාමයෝ සිහිනයක් බන්දහ .... මා විසින් වදරන ලද. කාමයෝ පිරුළු අළුදයක් බන්දහ... මා විසින් වදරන ලද. කාමයෝ රුක්පල බන්දහ ... මා විසින් වදරන ලද. කාමයෝ අසිසුනා බන්දහ...මා විසින් වදරන ලද. කාමයෝ හක්කිගුල බන්දහ ... මා විසින් වදරන ලද. බොහෝ දුක් ඇති බොහෝ දුඩ් ආයාස ඇති කාමයෝ සර්පශීර්ෂ බන්දහ මෙහි ආදීනවය බෙහෙවැ යි මා විසින් වදරන ලද්දේ ය.

පාචිකතියපාළු හිකඩුවහබොහො

5. අප ව පන නිං මොසපුරිය, අත්තනා දුක්ඛතෙන අමෙත වෙව අබ්බාවිකබ්බි, අත්තනාඤ්ඤ ඛණ්ඩ, ඛණ්ඩඤ්ඤ අපුඤ්ඤ. පසවයි, තං හි තෙ මොසපුරිය, හව්ඤ්ඤ දීඝරත්තං අතිතාය දුක්ඛාය, නෙතං මොසපුරිය, අත්තසත්තනාං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤ පන හිකඩුවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන හිකඩු එවං වදෙය්‍යා, තථාහං හගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී යථා යෙමෙ අනත්තරායිකා ධම්මා චුක්ඛා හගවතා තෙ පටිසෙවතො නාලං අනත්තරායායාති, යො හිකඩු හිකඩුහි එවමස්ස වචනීයො, මා ආයස්මා එවං අවච, මා හගවතං අබ්බාවිකබ්බි, නහි සාධු හගවතො අබ්බකඛානං, නහි හගවා එවං වදෙය්‍යා, අනෙකපරියායෙන ආචුසො, අනත්තරායිකා ධම්මා අනත්තරායිකා චුක්ඛා හගවතා අලඤ්ඤ පන තෙ පටිසෙවතො අනත්තරායායාති. එවඤ්ඤ පන යො හිකඩු හිකඩුහි වුච්චමානො තපෙව පගගණෙය්‍යා යො හිකඩු හිකඩුහි යාවතතියං සමනුභාසිතබ්බො තස්ස පටිනිස්සග්ගාය, යාවතතියං වෙ සමනුභාසිතමානො තමපටිනිස්සපෙජයා ඉවෙවතං කුසලං, නො වෙ පටිනිස්සපෙජයා පාචිකතිය”නති.

6. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- හිකඩුහි -පෙ- අයං ඉමිස්සිං අපෙ අධිපෙට්ඨො හිකඩුහි.

එවං වදෙය්‍යාති: තථාහං හගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී, යථා යෙමෙ අනත්තරායිකා ධම්මා චුක්ඛා හගවතා තෙ පටිසෙවතො නාලං අනත්තරායායාති.

යො හිකඩුහි: යො යො එවං වාදී හිකඩු;

හිකඩුහිති: අපෙඤ්ඤ හිකඩුහි; යෙ පස්සනති යෙ සුඤ්ඤති තෙහි වක්ඛතෙබ්බො මා ආයස්මා එවං අවච මා හගවතං අබ්බාවිකබ්බි, නහි සාධු හගවතො අබ්බකඛානං නහි හගවා එවං වදෙය්‍යා, අනෙකපරියායෙන ආචුසො අනත්තරායිකා ධම්මා අනත්තරායිකා චුක්ඛා හගවතා, අලඤ්ඤ පන තෙ පටිසෙවතො අනත්තරායායාති. දුතියමි වක්ඛතෙබ්බො තතියමි වක්ඛතෙබ්බො. සථෙ පටිනිස්සපෙජති ඉවෙවතං කුසලං නො වෙ පටිනිස්සපෙජති ආපත්ති දුක්ඛවස්ස. සුඤ්ඤා න වදන්ති ආපත්ති දුක්ඛවස්ස.

5. එතෙකුදු වුවත් භික්ෂු පුරුෂය, තෙපි තමා විසින් නපුරු කොට ගන්නා ලද දිව්‍යයෙන් අපට ද නුගුණ කියව, තමා ද සැරු ගුණ ඇතියව, බොහෝ අකුසල් ද රැස් කරව, භික්ෂු පුරුෂය, එය බලත් තාහට දිගුරැස් අතීත පිණිස දුක් පිණිස වන්නේ යැ, භික්ෂු පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසා.

“භාග්‍යවතුන් විසින් යම් අන්තරායකර ධර්ම කෙනෙක් වදරන ලද්දු නම් ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස යම්සේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසේ භාග්‍යවතුන් වදළ ධර්මය මම දනිමැ යි යම් මහණෙක් මෙසේ කියන්නේ නම් ඒ මහණ මහණුන් විසින් ඇවැත්නි, මෙසේ නහමක් කියව, භාග්‍යවතුන්හට නහමක් නුගුණකියව භාග්‍යවතුන් හට නුගුණ කීම නො මැනැව්, භාග්‍යවත් තෙමේ මෙසේ නො මැ වදරන්නේ යැ, ඇවැත්නි නොයෙක් කරුණෙන් අන්තරායකර ධර්මයෝ අන්තරායකරහ යි භාග්‍යවතුන් විසින් වදරන ලද. ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස සමර්ථ වෙත් මැ යි මෙසේ කිය යුත්තෙක් වන්නේ යැ. මෙසේ ද වනාහි ඒ මහණ මහණුන් විසින් කියනු ලබන්නේ එසේ මැ දඩි වැ ගන්නේ නම් ඒ මහණ මහණුන් විසින් ඒ දිව්‍යය හැරපිට පිණිස තුන්සළ තෙක් සමනුභාසන කම් කළ යුත්තෙක් වෙයි. ඉදින් තුන්සළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරනු ලබන්නේ ඒ දිව්‍යය හැරපියන්නේ නම් මෙසේ තෙල හැරපිට මැනැව්. ඉදින් නො හැරපියන්නේ නම් පරිච්ඡි වේ” යයි.

6. යො පනා: යම්, යම්බදු ... භික්ෂු ... මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

එවං වදෙය්‍යා: භාග්‍යවතුන් විසින් යම් අන්තරායකර ධර්ම කෙනෙක් වදරන ලද්දු නම් ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස යම්සේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසේ භාග්‍යවතුන් වදළ ධර්මය මම දනිමැ යි.

යො භික්ෂු: යමෙක් මෙසේ කියන යුදු නම් ඒ මහණ තෙමේ;

භික්ෂුහි: අන් මහණුන් විසින්; යම් කෙනෙක් දකිත් නම් යම් කෙනෙක් අසත් නම් ඔවුන් විසින් ඇවැත්නි, මෙසේ නහමක් කියව, භාග්‍යවතුන්හට නහමක් නුගුණ කියව, භාග්‍යවතුන්හට නුගුණ කීම නො මැනැව්. භාග්‍යවත් තෙමේ මෙසේ නො වදරන්නේ යැ, ඇවැත්නි, නොයෙක් කරුණෙන් අන්තරායකර ධර්මයෝ අන්තරායකරහ යි භාග්‍යවතුන් විසින් වදරන ලද. ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස සමර්ථ වෙත් මැ යි කියයුත්තේ යැ. දෙවනවටු කියයුත්තේ යැ. තෙවන වටු කිය යුත්තේ යි. ඉදින් හැර පියා නම් මෙසේ තෙල හැරපිට මැනැව්. ඉදින් නො හැරපියා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අසා නො කියත් නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

පාරික්ෂකයාගේ භීෂණවේදනා

7. සො භීෂණ සම්මතයට අනුකූලව වත්කම් මා අයදා
එව. අවට, මා හඟවනා අභ්‍යන්තර, න හි සාධු හඟවනා අභ්‍යන්තර
න හි හඟවන එව. වදන. අනෙකුත් වශයෙන් අවුසො අනුරාධකා ධර්ම
අනුරාධකා වුණා හඟවන, අලංකාර පන නෙ පවසෙවනා අනුරාධකා.
දුකියමි වත්කම් තනියමි වත්කම්, සෙව පවතිනුයේ ඉවත.
කුසල, නො වෙ පවතිනුයේ අපරිද්ධ දුකටය.

8. සො භීෂණ භීෂණ සම්මතයට, එවක පන භීෂණ
සම්මතයට. බාහිර භීෂණ පවසන සම්මත කෙරෙහි.

“සුභාසු මෙ හතෙක සම්මත ඉන්ද්‍රියය භීෂණ එවරු
පාපක. දිවියගත. උපත. තරා. හඟවනා ධර්ම. දෙසින. ආපාතා
යරා යෙ මෙ අනුරාධකා ධර්ම වුණා හඟවන නෙ පවසෙවනා
නාල. අනුරාධකා. සො ත. දිවිය. නැවැත්වියේ, යදි සම්මත
පසුකල. සම්මත ඉන්ද්‍රිය. භීෂණ. සම්මතයෙන් තසා දිවිය
පවතිනුයේ, එය කෙරේ.

සුභාසු මෙ හතෙක සම්මත. ඉන්ද්‍රියය භීෂණ එවරු
පාපක. දිවියගත. උපත. තරා. හඟවනා ධර්ම. දෙසින. ආපාතා
යරා යෙ මෙ අනුරාධකා ධර්ම වුණා හඟවන නෙ පවසෙවනා
නාල. අනුරාධකා. සො ත. දිවිය. නැවැත්වියේ, සම්මත
ඉන්ද්‍රිය. භීෂණ. සම්මතයෙන් තසා දිවිය පවතිනුයේ.
යසායෙමනා ධර්ම ඉන්ද්‍රියය භීෂණ සම්මතයෙන් තසා
දිවිය පවතිනුයේ, සො කුණ්ඩය යසා නැවැත්වියේ සො හාසය,
දුකියමි එතමා. වදන - පෙ - තනියමි එතමා. වදන. සුභාසු මෙ
හතෙක සම්මත ඉන්ද්‍රියය භීෂණ එවරු පාපක. දිවියගත.
උපත. තරා. හඟවනා ධර්ම. දෙසින. ආපාතා, යරා යෙමෙ
අනුරාධකා ධර්ම වුණා හඟවන නෙ පවසෙවනා නාල. අනුරාධකා.
සො ත. දිවිය. නැවැත්වියේ, සම්මත ඉන්ද්‍රිය. භීෂණ. සම්මතයෙන්
තසා දිවිය පවතිනුයේ. යසායෙමනා ධර්ම ඉන්ද්‍රියය
භීෂණ සම්මතයෙන් තසා දිවිය පවතිනුයේ සො කුණ්ඩය
යසා නැවැත්වියේ සො හාසය.

සම්මතයට සම්මත ඉන්ද්‍රියය භීෂණ තසා දිවිය
පවතිනුයේ. ධර්ම සම්මත තසා කුණ්ඩ එවමෙ. ධාරයා” ති.

1. සො භීෂණ සම්මතයට -- මරණ.

7. ඒ මහණ සහමැදට බහා ගෙන ඇවැත්නි, මෙසේ නහමක් කියව භාග්‍යවතුන්හට නහමක් නුගුණ කියව, භාග්‍යවතුන්හට නුගුණ කීම නො මැනවි. භාග්‍යවත් තෙමේ මෙසේ නො මැ වදරන්නෙ යැ, ඇවැත්නි, තොයෙක් කරුණෙන් අන්තරායකර ධර්මයෝ අන්තරායකරහ යි භාග්‍යවතුන් විසින් වදරන ලද. ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස සමර්ථ වෙත් මැ යි කිය යුත්තේ යැ, දෙවනවට දු කිය යුත්තේ යැ, තෙවනවට දු කිය යුත්තේ යි. ඉදින් හැරපියා නම් මෙසේ තෙල හැරපිම මැනවි. ඉදින් නො හැරපියා නම් දුකළා ඇවැත් වේ.

8. ඒ මහණ මහණුන් විසින් සමනුභාසන කම් කළයුත්තේ යැ. මෙසේ ද වනාහි මහණෙනි, සමනුභාසන කම් කළයුත්තේ යැ, වාක්ත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් සධ්‍යයා දන්විය යුත්තේ යි.

ස්වාමීනි, සධ්‍යයා මවදන් අසාවා. මෙනම් ඇති මහණහට මෙබඳු ලාමක දෘෂ්ටියක් උපත. "භාග්‍යවතුන් විසින් යම් අන්තරායකර ධර්ම කෙනෙක් වදරන ලදහු නම් ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස යම්සේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසේ භාග්‍යවතුන් වදළ ධර්මය මම දනිමැ" යි. හෙ ඒ දෘෂ්ටි නො හැරපියයි. ඉදින් සධ්‍යයාහට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම් සධ්‍යයා මෙනම් ඇති මහණහට ඒ දෘෂ්ටි හැරපිම පිණිස සමනුභාසන කරම කරන්නෙ යැ. මේ ඥාතිය යි.

ස්වාමීනි, සධ්‍යයා මවදන් අසාවා. මෙනම් ඇති මහණහට මෙබඳු ලාමක දෘෂ්ටියක් උපත, "භාග්‍යවතුන් විසින් යම් අන්තරායකර ධර්ම කෙනෙක් වදරන ලදහු නම් ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස යම්සේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසේ භාග්‍යවතුන් වදළ ධර්මය මම දනිමැ යි. හෙ ඒ දෘෂ්ටි නො හැරපිය යි. සධ්‍යයා මෙනම් ඇති මහණහට ඒ දෘෂ්ටි හැරපිම පිණිස සමනුභාසන කම් කරයි. මෙනම් ඇති මහණහුගේ ඒ දෘෂ්ටි හැරපිම පිණිස සමනුභාසන කම් යම් ආයුෂ්මත් නමක්හට රුස්නේ නම් හේ නිහඬ වන්නේ යැ, යමක්හට නො රුස්නේ නම් හේ කියන්නේ යි. දෙවනවට දු තෙල කරුණ කියමි ... තෙවනවට දු තෙල කරුණ කියමි. වහන්ස, සධ්‍යයා මවදන් අසාවා. මෙනම් ඇති මහණහට මෙබඳු ලාමක දෘෂ්ටියක් උපත. "භාග්‍යවතුන් විසින් යම් අන්තරායකර ධර්ම කෙනෙක් වදරන ලදහු නම් ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස යම්සේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසේ භාග්‍යවතුන් වදළ ධර්මය මම දනිමැ" යි. හෙ ඒ දෘෂ්ටි නො හැරපියයි. සධ්‍යයා මෙනම් ඇති මහණහට ඒ දෘෂ්ටි හැරපිම පිණිස සමනුභාසන කම් කරයි. මෙනම් ඇති මහණහුගේ ඒ දෘෂ්ටි හැරපිම පිණිස සමනුභාසන කම් යම් ආයුෂ්මත් නමක්හට රුස්නේ නම් හේ නිහඬ වන්නෙ යැ, යමක්හට නො රුස්නේ නම් හේ කියන්නේ යි.

සධ්‍යයා විසින් මෙනම් ඇති මහණ ඒ දෘෂ්ටි හැරපිම පිණිස සමනුභාසන කම් කරන ලද්දේ යැ. සධ්‍යයාට රුස්නේ යැ. එහෙයින් නිහඬ වන්නේ යි. මෙසේ මෙය දරමි.

පාච්ඤානියපාළි භික්ෂුවහලධර්මා

9. සඳහන් යා දුකකට. ඒහි කළමනාකරණයේ දුකකට, කළමනාකරණයේ දුකකට ආපසට පාවිච්ඡා කළ යුතුය.

බලවකලෙම	බලවකලමය ඥාපී	නසාවතිය ප්‍රති	ආසනය
පාවිත්‍යය.	බලවකලෙම වෙමනො	නසාවතිය ප්‍රති	ආසනය
පාවිත්‍යය.	බලවකලෙම අබලවකලමය ඥාපී	නසාවතිය ප්‍රති	ආසනය
පාවිත්‍යය.			

අධිමතයෙන් ධර්මකම්පිතයාගේ ආපත්ති දුක්ඛවත්ය. අධිමතයෙන් වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛවත්ය. අධිමතයෙන් අධිමතයෙන් අධිමතයෙන් ආපත්ති දුක්ඛවත්ය.

අනාපතැනි: අසමනාගත නැතිය පවිනියන නැතිය, උමතනතිය,
ආදිකමෙකසනානි.¹

අරිටයයිකවෘපදං අවයම්..

6. 7. 9

උකස්තන සම්මෝග සිකඩාපදං

1. තෙත සමයෙන් බුද්ධා හඟවා සාවස්ථියා විහරති ජෙතවනෙ අනාර්ථිකාසා ආරාමෙ. තෙත මො පන සමයෙන් ජබ්බග්ගියා භික්ඛු ජාතං තරුවාදිතා අරිට්ඨන් භික්ඛුතා අකවාත්තධම්මෙන න දිට්ඨිං අපච්ඡිත්තමධන් සද්ධිං සමගුණස්සනති සංවසනති සභාපි සෙය්‍යං කප්පෙතති. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිට්ඨා-පෙ- තෙ උජක්ඛායකති වියනති විපාවෙනති: "කථං හි නාම ජබ්බග්ගියා භික්ඛු ජාතං තරුවාදිතා අරිට්ඨන් භික්ඛුතා අකවාත්තධම්මෙන නං දිට්ඨිං අපච්ඡිත්තමධන් සද්ධිං සමගුණස්සනති සංවසික්ඛනති සභාපි සෙය්‍යං කප්පෙසික්ඛති"ති-පෙ- සච්චං කීර තුමෙහ භික්ඛවෙ, ජාතං තරුවාදිතා අරිට්ඨන් භික්ඛුතා අකවාත්තධම්මෙන නං දිට්ඨිං අපච්ඡිත්තමධන් සද්ධිං සමගුණස්සරාපි සංවසරාපි සභාපි සෙය්‍යං කප්පෙරාති. සච්චං හඟවා. ඒගරහි බුද්ධා හඟවා-පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරියා, ජාතං තරුවාදිතා අරිට්ඨන් භික්ඛුතා අකවාත්තධම්මෙන නං දිට්ඨිං අපච්ඡිත්තමධන් සද්ධිං සමගුණස්සරාපි සංවසික්ඛරාපි සභාපි සෙය්‍යං කප්පෙසික්ඛරං. තෙතං මොසපුරියා, අප්පසන්නානං වා පසාද්‍ය-පෙ- එවණු පන භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාරං.

“යො පන භික්ඛු ජාතං තථාචාදිනා භික්ඛුනා අකවානුබලමිත තං දිට්ඨිං අප්පච්ඡිසායෙට්ඨන සද්ධිං සම්මුඤ්ඤායා වා සංවලසයා වා සුභවාසයාං කප්පයා පාවිතසි”නති.

1. **ආදිකම්මෙකයාගේ පදං ඔරමිලවට්ඨකරීතිවිවතෙ හා දික්කතෙ.**

9. ඥාතියෙහි දුකුළායෙකි. ඔද කම් වදනින් ඔද දුකුළායෙකි. කම්වදන් අවසන්හි පවති ඇවැත් වේ.

දහැමිකම්හි දහැමිකම්සන් ඇතියේ නො හැරියා නම් පවති ඇවැත් වෙයි. දහැමිකම්හි වීමකි ඇතියේ නො හැරියා නම් පවති ඇවැත් වෙයි. දහැමිකම්හි නො දහැමිකම්සන් ඇතියේ නො හැරියා නම් පවති ඇවැත් වේ.

නො දහැමිකම්හි දහැමිකම්සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො දහැමිකම්හි වීමකි ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො දහැමිකම්හි නො දහැමිකම්සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

සමනුභාසන කම් නො කළහුට, (ලබ්ධිය) හැරියන්තහුට උම්මත්තකයහට ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

අටවැනි අර්ථය ශික්ෂාපද යි.

6. 7. 9

උක්කත්තසමෙහාග ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජෙතවන නම් අනේ පිඬු පිටුහුගේ අරමි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි සවග මහණහු එසේ මැ කියන ඒ ලබ්ධිය නො හළ ඔසාරණය නො කළ අරිච්ඡ මහණහු සමග දනැ දනැ සම්භොග ද කෙරෙති, විනයකම් ද කෙරෙති, එක් වැ යයනය ද කෙරෙත්. යම් භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවෝ ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුභුණු පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් සවග මහණහු දනැ දනැ එසේ මැ කියන ඒ ලබ්ධිය නො හළ ඔසාරණය නො කළ අරිච්ඡ මහණහු සමග සම්භොගත් කොළෝ ද විනයකම්ත් කොළෝ ද එක් වැ යයනයත් කොළෝ" ද යි ... සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි දනැදනැ එසේ මැ කියන ඒ ලබ්ධිය නො හළ ඔසාරණය නො කළ අරිච්ඡ මහණහු සමග සම්භොගත් කරවු ද විනයකම්ත් කරවු ද එක් වැ යයනයත් කරවු ද යි. සැබෑවැ භාගාවතුන් වහන්ස. භාගාවත් බුදුහු ගැරහුහ ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි දනැ දනැ එසේ මැ කියන ඒ ලබ්ධිය නො හළ ඔසාරණය නො කළ අරිච්ඡ මහණහු සමග සම්භොගත් කළහු ද විනයකම්ත් කළහු ද එක් වැ යයනයත් කළහු ද? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්පසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි. ... මෙසේ ද වනාහි මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසා:

"යම් මහණෙක් දනැ දනැ එසේ මැ කියන ඒ දාෂට් නො හළ ඔසාරණය නො කළ මහණෙක්හු සමග සම්භොග කරන්නේ නම් හෝ විනයකම් කරන්නේ නම් හෝ එක් වැ යයනය කරන්නේ නම් හෝ පවති වේ" යයි.

පාරිත්ථයපාළි භික්ෂුවිග්ගඛෙය්‍ය

2. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ෂුති -පෙ- අයං ඉමංගී. අපෙ අධිපෙතො භික්ෂුති.

ජානාති නාම; සාමං වා ජානාති, අනෙකං වා තස්ස ආරොචෙතී. යො වා ආරොචෙති.

තරාවාදිනාති: තරාභං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී යරා යෙ මෙ අත්තරාසිකා ධම්මා වුත්තා භගවතා තෙ පටිසෙවතො නාලං අත්තරායායාති එවං වාදිනා.

අකවානුධම්මො නාම; උක්ඛිතො අනොසාරිතො,

තං දිට්ඨිං අසාවිනිසාධෙය්‍ය සද්ධිතං එතං දිට්ඨිං අපට්ඨිතං ඉධංගං සද්ධිං.

සමතුඤ්ජයා වාති: සමෙහාගො නාම දො සමෙහාගා ආමීස- සමෙහාගො ව ධම්මසමෙහාගො ව. ආමීසසමෙහාගො නාම; ආමීසං දෙති වා පතිගණ්ඨාති වා ආපත්ති පාවිත්තියං. ධම්මසමෙහාගො නාම: උද්දිසති වා උද්දිසාපෙති වා, පදෙන උද්දිසති වා උද්දිසාපෙති වා පදෙ පදෙ ආපත්ති පාවිත්තියං. අසබ්බරාය උද්දිසති වා උද්දිසාපෙති වා අසබ්බරාය ආපත්ති පාවිත්තියං.

සංවසෙයා වාති: උක්ඛිතංගමන සද්ධිං උපොසරං වා පචාරණං වා සබ්බකම්මං වා කරොති ආපත්ති පාවිත්තියං.

සහ වා සෙයාං කප්පෙයාති: එකච්ඡංගො උක්ඛිතංගමන නිපජංග භික්ෂු නිපජති ආපත්ති පාවිත්තියං. භික්ෂු නිපජංග උක්ඛිතංගමන නිපජති ආපත්ති පාවිත්තියං. උගො වා නිපජති ආපත්ති පාවිත්තියං. උච්චභික්ඛා පුනපුනං නිපජති ආපත්ති පාවිත්තියං.

උක්ඛිතංගමන උක්ඛිතකසඤ්ඤි සම්මුඤ්ඤති වා සංවසති වා සහ වා සෙයාං කප්පෙති ආපත්ති පාවිත්තියං. උක්ඛිතංගමන වෙමතිකො සම්මුඤ්ඤති වා සංවසති වා සහ වා සෙයාං කප්පෙති ආපත්ති දුක්ඛංගමන. උක්ඛිතංගමන අනුක්ඛිතකසඤ්ඤි සම්මුඤ්ඤති වා සංවසති වා සහ වා සෙයාං කප්පෙති අනාපත්ති.

2. යො පන; යම්, යම්බදු ... හිකුටු ... මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහිලා අදහස් කරන ලද හික්ෂු යි.

ජානාති නම්: තෙමේ හෝ දැනී. අන්ත්‍ර හෝ ඔහුට ඇරොජත් හෙතෙමේ හෝ ඇරොජයි.

කථාවාදිනා: භාග්‍යවතුන් විසින් යම් අන්තරායකර ධර්ම කෙතෙක් වදරන ලදහු නම් ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස යම්සේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසේ භාග්‍යවතුන් වදළ ධර්මය මම දැනීමැ යි මෙසේ කියන්නාවූ;

අකථානුධම්ම නම්; උකෙවතීකම් කරන ලද්දේ-ඔසාරණය නො කරන ලද්දේ යි.

කං දිට්ඨිං අප්පට්ඨිසසංඛේන සද්ධිං; තෙල දෘෂ්ටි නො හැඳපියන ලදහු සමඟ;

සමභුක්ෂෙස්සා වා සම්භොග නම්; සම්භොගයෝ දෙදෙනෙකි, ආමිස සම්භොගය ද ධම්ම සම්භොගය ද යි. ආමිසසම්භොග නම්: ආමිස-යක් දේ නම් හෝ පිළිගනී නම් හෝ පවිති ඇවැත් වේ. ධම්මසම්භොග නම්: උදෙසා නම් හෝ උදෙසවා නම් හෝ, පදයෙන් උදෙසා නම් හෝ උදෙසවා නම් හෝ පෙදෙහි පෙදෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි. අක්ෂරයෙන් උදෙසා නම් හෝ උදෙසවා නම් හෝ අකුරෙහි අකුරෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

සංවසෙය්‍යා වා: උකෙවතීකම් කරන ලද්දක්හු සමඟ පොහොය හෝ පවුරුණු හෝ සහකම් හෝ කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

සහ වා සෙය්‍යාං කප්පෙය්‍යා: එක් සෙවින්නෙහි උක්ඛිත්තකයා හොත් කල්හි මහණ හොච් නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මහණ හොත් කල්හි උක්ඛිත්තකයා හොච් නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. දෙදෙන ම හෝ හොච්ත් නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. නැඟිට පුන පුනා හොච්ත් නම් පවිති ඇවැත් වේ.

උක්ඛිත්තකයා කෙරෙහි උකෙවතීකම් කළ සන් ඇතිසේ සම්භොග කෙරේ නම් හෝ විනයකම් කෙරේ නම් හෝ එක් වැ ගයනය කෙරේ නම් හෝ පවිති ඇවැත් වෙයි. උක්ඛිත්තකයා කෙරෙහි වීමනි ඇතිසේ සම්භොග කෙරේ නම් හෝ විනයකම් කෙරේ නම් හෝ එක් වැ ගයනය කෙරේ නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වෙයි. උක්ඛිත්තකයා කෙරෙහි උකෙවතීකම් නො කළ සන් ඇතිසේ සම්භොග කෙරේ නම් හෝ විනයකම් කෙරේ නම් හෝ එක් වැ ගයනය කෙරේ නම් හෝ ඇවැත් නැති.

පාර්ශ්වයපාළු හි තබුවහයො

අනුකම්පනකෙ උකම්පනකසඤ්ඤී ආපත්තී දුක්ඛකම්පන. අනුකම්පනකෙ වෙමතිකො ආපත්තී දුක්ඛකම්පන. අනුකම්පනකෙ අනුකම්පනකසඤ්ඤී අනාපත්තී.

අනාපත්තී: අනුකම්පනොති ජානාති, උකම්පනො ඔසාරිතොති ජානාති, තං දිට්ඨිං පටිනිසංගොධාති ජානාති, උමන්තකස්ස, ආදිකම්පනසාති.

උකම්පනසංගොගසිකඛාපදං නවමං.

6. 7. 10

කණ්ඩකසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවස්ථියං විහරති ජේතවනෙ අනාරාමිණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන කණ්ඩකස්ස නාම සමණ්ණදෙදසස්ස එවරුපං පාපකං දිට්ඨිගතං උප්පන්නං භොති, “තථාහං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී යථා යෙමෙ අත්තරායිකා ධම්මා වුත්තා භගවතා තෙ පටිසෙවතො නාලං අත්තරායායා”ති. අනෙසාසු ඛො සම්මෙත්තො හිත්තු කණ්ඩකස්ස නාම කීර සමණ්ණදෙදසස්ස එවරුපං පාපකං දිට්ඨිගතං උප්පන්නං තථාහං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී යථා යෙමෙ අත්තරායිකා ධම්මා වුත්තා භගවතා තෙ පටිසෙවතො නාලං අත්තරායායා”ති. අථ ඛො තෙ හිත්තු යෙන කණ්ඩකො සමණ්ණදෙදසො තෙනුපසංඛාමිසු, උපසංඛාමිත්වා කණ්ඩකං සමණ්ණදෙදසං එතදවොචු; “සචං කීර තෙ ආවුසො කණ්ඩක එවරුපං පාපකං දිට්ඨිගතං උප්පන්නං තථාහං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී යථා යෙමෙ අත්තරායිකා ධම්මා වුත්තා භගවතා තෙ පටිසෙවතො නාලං අත්තරායායා”ති. එවංඛො ආහං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී යථා යෙමෙ අත්තරායිකා ධම්මා වුත්තා භගවතා තෙ පටිසෙවතො නාලං අත්තරායායා”ති.

2. මා ආවුසො කණ්ඩක, එවං අවච මා භගවත්තං අඛොවිකම් න හි සාධු භගවතො අඛොසංනං. න හි භගවා එවං වදෙය්‍ය අනෙකපරියායෙන ආවුසො කණ්ඩක, අත්තරායිකා ධම්මා අත්තරායිකා වුත්තා භගවතා අලංකාරි පන තෙ පටිසෙවතො අත්තරායාය, අප්පසාද කාමා වුත්තා භගවතා බහුදස්ස බහුපායාසා ආදීනවො එසු හියො, අට්ඨකඛිලපමා කාමා වුත්තා භගවතා බහුදස්ස බහුපායාසා ආදීනවො එසු හියො -පෙ-

උකෙවිනීකම් නො කළහු කෙරෙහි උකෙවිනීකම් කළ සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. උකෙවිනී කම් නො කළහු කෙරෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. උකෙවිනීකම් නො කළහු කෙරෙහි උකෙවිනීකම් නො කළ සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

උකෙවිනීකම් නො කෙළෙකැ යි දනී නම්, උකෙවිනීකම් කරන ලදු වැ ඔසාරණය කරන ලද්දෙකැයි දනී නම්, ඒ දෘෂ්ටි හැරැපියන ලද්දෙකැ යි දනී නම්, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට, ඇවැත් නැති.

නවවැනි උක්ඛිත්තසම්භොග ශික්ෂාපද යි.

6.7.10

කණ්ඩක ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර පෙතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි කණ්ඩක නම් භෙරණහට මෙබඳු ලාමකදෘෂ්ටියෙක් උපන්නේ වෙයි. "භාග්‍යවතුන් විසින් යම් අන්තරායකර ධර්ම කෙනෙක් වදරන ලදහු නම් ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස යම්යේ සමර්ථ නොවෙද්ද, එසේ භාග්‍යවතුන් වදළ ධර්මය මම දනිමි"යි. බොහෝ භික්ෂුහු කණ්ඩක නම් භෙරණහට මෙබඳු ලාමකදෘෂ්ටියෙක් උපනැ යි ඇසුහු "භාග්‍යවතුන් විසින් යම් අන්තරායකර ධර්ම කෙනෙක් වදරන ලදහු නම් ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස යම්යේ සමර්ථ නොවෙද්ද, එසේ භාග්‍යවතුන් වදළ ධර්මය මම දනිමි"යි. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු කණ්ඩක භෙරණහු වෙත එළැඹියහ. එළැඹූ කණ්ඩක භෙරණහට මෙය කීහු. සැබෑ ද ඇවැත් කණ්ඩකය, තොපට මෙබඳු ලාමක දෘෂ්ටියෙක් උපන්නේ ද? "භාග්‍යවතුන් විසින් යම් අන්තරායකර ධර්ම කෙනෙක් වදරන ලදහු නම් ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස යම්යේ සමර්ථ නොවෙද්ද, එසේ භාග්‍යවතුන් වදළ ධර්මය මම දනිමි"යි. භාග්‍යවතුන් විසින් යම් අන්තරායකර ධර්ම කෙනෙක් වදරන ලදහු නම් ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස යම්යේ සමර්ථ නොවෙද්ද, එසෙයින් ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වදළ ධර්මය මම දනිමි.

2. ඇවැත් කණ්ඩකය, මෙසේ නහමක් කියව, භාග්‍යවතුන්හට නහමක් නුගුණ කියව, භාග්‍යවතුන්හට නුගුණ කීම නො මැනැව්. භාග්‍යවත් තෙමේ මෙසේ නො මැ වදරන්නේ යැ. ඇවැත්නි කණ්ඩකය, නොයෙක් කරුණෙන් අන්තරායකර ධර්මයෝ අන්තරායකරහ යි භාග්‍යවතුන් විසින් වදරන ලදහ. ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස සමර්ථ වෙත් මැයි. කාමයෝ අල්පාස්වාද ඇතියහ. බොහෝ දුක් ඇතියහ. බොහෝ දුඨ්ඵ ආයාස ඇතියහ, මෙහි ආදීනවය බෙහෙවැ යි භාග්‍යවතුන් විසින් වදරන ලද. බොහෝ දුක් ඇති බොහෝ දුඨ්ඵ ආයාස ඇති කාමයෝ ඇට සැකිල්ලක් බන්දහ මෙහි ආදීනවය බෙහෙවැ යි භාග්‍යවතුන් විසින් වදරන ලද...

සප්පයිරුපමා කාමා වුත්තා හගවතා බහුදුක්ඛා බහුපායාසා ආදීනවො එත්ථ භියොයාති. එවමි ටො කණ්ඩකො සමණ්ණදෙද්දො තෙහි භික්ඛුහි වුවමනානො තරෙව තං පාපකං දිට්ඨිගතං. එවමසා පරාමත්ත අභිනිවික්ඛා වොහරති, එවං ව්‍යාඛො අභං හනෙත, හගවතො ධම්මං දෙසිතං. ආජානාමි “යථා යෙ මෙ අත්තරායිකා ධම්මා වුත්තා හගවතා තෙ පටිසෙවතො නාලං අත්තරායායා”ති.

3. යතො ව ටො තෙ භික්ඛු නාසක්ඛිංසු කණ්ඩකං සමණ්ණදෙද්දං එතස්මා පාපකා දිට්ඨිගතා විචේවෙතුං. අථ ටො තෙ භික්ඛු යෙන හගවා තෙත්තපසට්ඨාමිංසු. උපප්පෙය්‍යමිත්ථා හගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං, අථ ටො හගවා එතස්මිං නිදනො එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසංඛං සන්තිපාතෙත්ථා කණ්ඩකං සමණ්ණදෙද්දං පටිපුජිමි. සච්චං කීර තෙ කණ්ඩක, එවරුපං පාපකං දිට්ඨිගතං උප්පන්නං, “තථාහං හගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි යථා යෙමෙ අත්තරායිකා ධම්මා වුත්තා හගවතා තෙ පටිසෙවතො නාලං අත්තරායායා”ති. එවං ව්‍යා ඛො අභමිහනෙත, හගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි. “යථා යෙමෙ අත්තරායිකා ධම්මා වුත්තා හගවතා තෙ පටිසෙවතො නාලං අත්තරායායා”ති.

4. කස්ස තුට්ඨො නාම ත්ථං මොසපුරිස, මයා එවං ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි? නත්තු මයා මොසපුරිස, අනෙකපරියායෙන අත්තරායිකා ධම්මා අත්තරායිකා වුත්තා. අලංකාරි පන තෙ පටිසෙවතො අත්තරායාය, අප්පසාදා කාමා වුත්තා මයා බහුදුක්ඛා බහුපායාසා ආදීනවො එත්ථ භියොයා, අට්ඨකිඛිඛුපමා කාමා වුත්තා මයා -පෙ-සප්පයිරුපමා කාමා වුත්තා මයා බහුදුක්ඛා බහුපායාසා ආදීනවො එත්ථ භියොයා, අථ ව පන ත්ථං මොසපුරිස, අත්තනා දුග්ගහිතෙන අමෙහ වෙව අඛ්‍යාටිකාසි අත්තනාකඤ්චි බණ්ඩි බහුකඤ්චි අපුකඤ්චි පසවසි, තංහි තෙ මොසපුරිස, හවිසස්සති දීසරත්තං අභිතාය දුක්ඛාය. නෙතං මොසපුරිස අප්පසාදානා වා පසාදාය -පෙ- විගරහිත්ථා ධම්මිං කථං කත්ථා භික්ඛු ආමනෙතාසි, තෙන හි භික්ඛුවෙ සමෙත්තා කණ්ඩකං සමණ්ණදෙද්දං නාසෙතු එවකඤ්චි පන භික්ඛුවෙ නාසෙතඤ්චො. “අජ්ජතග්ගෙ තෙ ආවුසො කණ්ඩක, න වෙව යො හගවා සත්ථා අපදිසිතඤ්චො. යමි වකෙසු සමණ්ණදෙද්දා උභහන් භික්ඛුහි සද්ධිං දිරත්තතිරත්තං සහසෙය්‍යාං සාපි තෙ නත්ථී වර පරො විතස්සාති. අථ ටො සමෙත්තා කණ්ඩකං සමණ්ණදෙද්දං නාසෙසි.

1. වුත්තාතිපදං මරණිකපට්ඨානිවිසිවකෙ න දියුතෙ.

2. ව්‍යුරෙ-මණ්ඩ.

බොහෝ දුක් ඇති බොහෝ දුඛ ආයාස ඇති කාමයෝ සර්ප ශීර්ෂ බන්දන. මෙහි ආදීනවය බෙහෙවැ යි භාග්‍යවතුන් විසින් වදරන ලද. මෙසේ ද වනාහි කණ්ඩක හෙරණ ඒ භික්ෂුන් විසින් කියනු ලබන්නේ එසේ ම ඒ ලාමක දෘෂ්ටිය දැඩියේ අල්වාගෙන (එයට) බැසගෙන බැවහර කෙරෙයි. "භාග්‍යවතුන් විසින් යම් අන්තරායකර ධර්ම කෙනෙක් වදරන ලද්දු නම් ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස යම්සේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසේ ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වදළ ධර්මය මම දනිමැ"යි.

3. ඒ භික්ෂුහු කණ්ඩක හෙරණහු තෙල ලාමකදෘෂ්ටියෙන් වෙන් කරන්නට යම් හෙයකින් නො හැකිවූහ ද, එකල්හි ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වෙතැ එළැඹියහ. එළැඹූ භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණ දන්වූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙකරුණෙහි ලා මෙ අවසරයෙහි ලා බික්සහන රැස් කරවා කණ්ඩක හෙරණහු පුළුවන් සේකැ. සැබෑ ද කණ්ඩකය තොපට මෙබඳු ලාමකදෘෂ්ටියෙන් උපන්නේ ද? "භාග්‍යවතුන් විසින් යම් අන්තරායකර ධර්ම කෙනෙක් වදරන ලද්දු නම් ඒ ධර්මයන් සෙවුනා හට අන්තරාය පිණිස යම්සේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසේ භාග්‍යවතුන් වදළ ධර්මය දනිමැ"යි. භාග්‍යවතුන් විසින් යම් අන්තරායකර ධර්ම කෙනෙක් වදරන ලද්දු නම් ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස යම්සේ සමර්ථ නො වෙද්ද එසෙයින් ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වදළ ධර්මය මම දනිමි.

4. හිස් පුරුෂය, තෙපි මා විසින් කවරක්හට නම් එසේ ධර්මය දෙසන ලද යි දනිවු ද? හිස් පුරුෂය, මා විසින් නොයෙක් කරුණෙන් අන්තරායකරධර්මයෝ අන්තරායකරහ යි දෙසන ලද්දහු නො වෙද්ද? තව ද ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස සමර්ථ නො වෙද්ද? කාමයෝ අල්පාස්වාද ඇතියහ. බොහෝ දුක් ඇතියහ. බොහෝ දුඛ ආයාස ඇතියහ. මෙහි ආදීනවය බෙහෙවැ යි මා විසින් දෙසන ලද යැ. කාමයෝ ඇටසැකිල්ලක් බන්දන යි මා විසින් දෙසන ලද... බොහෝ දුක් ඇති බොහෝ දුඛ ආයාස ඇති කාමයෝ සර්ප ශීර්ෂ බන්දන. මෙහි ආදීනවය බෙහෙවැ යි මා විසින් දෙසන ලද. එතෙකුදු වුවත් හිස් පුරුෂය, තෙපි තමා විසින් නපුරු කොට ගන්නා ලද දෘෂ්ටියෙන් අපට ද නුගුණ කියව, තමා ද සැරු ගුණ ඇතියව. බොහෝ පව් ද රැස් කරති. හිස් පුරුෂය, එය බලත් තොපට දිගුරැස් අභිත පිණිස දුක් පිණිස වන්නේ යැ. හිස් පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි... ...ගරහා දහැමි කපා කොට මහණුන් ඇමැතු සේකැ. එකරුණෙන් මැ මහණෙනි, සඩ්සතෙමේ කණ්ඩක හෙරණහු (දණ්ඩකම්නාසනායෙන්) නසාවා. මෙසේ ද මහණෙනි, නැසිය යුත්තේ යි. "ඇවැත්නි කණ්ඩකය, අද පටන් කොට ඒ භාග්‍යවත් තෙමේ ඤාප ශාස්තෘ යැ යි නොම කිය යුත්තේ යැ. අන් හෙරණහු මහණුන් සමඟ යම් දෙකුන්රැස් එක් වැ ශයනය ලබන් නම් ඒ එක් වැ ශයනය තට නැති, මමනා නැත්තව, බැහැර යා, නො දක්මට යව"යි. ඉක්බිති සඩ්ස තෙමේ කණ්ඩක හෙරණහු නැසී යැ.

5. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බන්ධියා භික්ඛු ජානං තථා නාසිතං කණ්ටකං සමණුද්දෙසං උපලාපෙතති පි උපට්ඨාපෙතති පි සම්මුඤ්ජතති පි සභාපි සෙය්‍යං කප්පෙතති. යෙ තෙ භික්ඛු අපිට්ඨා -පෙ- තෙ උප්පාදායතති ධීයතති විපාවෙනති, "කථං හි නාම ඡබ්බන්ධියා භික්ඛු ජානං තථා නාසිතං කණ්ටකං සමණුද්දෙසං උපලාපෙතති පි උපට්ඨාපෙතති පි සම්මුඤ්ජතති පි සභාපි සෙය්‍යං කප්පෙතති"ති -පෙ- සාදං කීර තුමෙහ භික්ඛවෙ, ජානං තථා නාසිතං කණ්ටකං සමණුද්දෙසං උපලාපෙතති පි උපට්ඨාපෙතති පි සම්මුඤ්ජතති පි සභාපි සෙය්‍යං කප්පෙතති. සචං හගවා. වීරගති බුද්ධා හගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරිසා, ජානං තථා නාසිතං කණ්ටකං සමණුද්දෙසං උපලාපෙතති පි උපට්ඨාපෙතති පි සම්මුඤ්ජතති පි සභාපි සෙය්‍යං කප්පෙතති. තෙන මොසපුරිසා, අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවිඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ :

"සමණුද්දෙසොපි වෙ එවං වදෙය්‍ය, තථාහං හගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී යථා යෙමෙ අත්තරාසිකා ධම්මා වුත්තා හගවතා තෙ පටිසෙවතො නාලං අත්තරායායාති. සො සමණුද්දෙසො භික්ඛුහි එවමස්ස වචනීයො, මා ආවුසො සමණුද්දෙස, එවං අවච මා හගවතා අඛ්‍යාචිකම් න හි සාධු හගවතො අබ්භක්ඛානං. න හි හගවා එවං වදෙය්‍ය. අනෙකපරියායෙන ආවුසො සමණුද්දෙස, අත්තරාසිකා ධම්මා අත්තරාසිකා වුත්තා හගවතා අලඤ්ථ පන තෙ පටිසෙවතො අත්තරායායාති. එවඤ්ථ පන සො සමණුද්දෙසො භික්ඛුහි වුච්චමානො තප්ථව පග්ගණෙය්‍ය, සො සමණුද්දෙසො භික්ඛුහි එවමස්ස වචනීයො. අස්සකග්ගෙ තෙ ආවුසො සමණුද්දෙස, න වෙච සො හගවා සත්ථා අපදිසිතබ්බො. යමපි වඤ්ඤා සමණුද්දෙසා ලහන්ති භික්ඛුහි සද්ධිං දිරිසාතිරිසතං සහසෙය්‍යං. සාපි තෙ නත්ථී වර පරෙ වීනස්සති. යො පන භික්ඛු ජානං තථා නාසිතං සමණුද්දෙසං උපලාපෙය්‍ය වා උපට්ඨාපෙය්‍ය වා සම්මුඤ්ජෙය්‍ය වා සහ වා සෙය්‍යං කප්පෙය්‍ය පාර්තීය"ති.

5. එසමයෙහි වනාහි සවග මහණු දැන දැන එසේ නසන ලද කණ්ඩක හෙරණු නැළවීම ද කෙරෙති. උවටැන් කරවා ගැනීම ද කෙරෙති. සම්භොග ද කෙරෙති, එක් වැ ගයනය ද කෙරෙති. යම් භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවෝ...ඔහු ලමු කොට සිහති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ නම් සවග මහණු දැන දැන එසේ නසන ලද කණ්ඩක හෙරණු නැළවීමත් කොළෝ ද උවටැන් කරවා ගැනීමත් කොළෝ ද සම්භොගත් කොළෝ ද එක් වැ ගයනයත් කොළෝ” දැ යි... සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි දැන දැන එසේ නසන ලද කණ්ඩක හෙරණු නැළවීමත් කරවු ද උවටැන් කරවා ගැනීමත් කරවු ද සම්භොගත් කරවු ද එක් වැ ගයනයත් කරවු දැ යි. සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස. භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරුහ...කෙසේ නම් භිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි දැන දැන එසේ නසන ලද කණ්ඩක හෙරණු නැළවීමත් කළහු ද උවටැන් කරවා ගැනීමත් කළහු ද සම්භොගත් කළහු ද එක් වැ ගයනයත් කළහු ද? භිස් පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

“හෙරණකුදු “භාග්‍යවතුන් විසින් යම් අත්තරායකර ධර්ම කෙනෙක් වදරන ලදහු නම් ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අනතුරු පිණිස යම්සේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසේ භාග්‍යවතුන් වදළ ධර්ම මම දනිමැ”යි මෙසේ කියන්නේ නම් ඒ හෙරණ මහණුන් විසින් “ඇවැත් හෙරණ, මෙසේ නහමක් කියව, භාග්‍යවතුන්හට නහමක් නුගුණ කියව, භාග්‍යවතුන්හට නුගුණකීම නො මැනැවි, භාග්‍යවත් තෙමේ මෙසේ නො මැ වදරන්නෙ යැ, ඇවැත් හෙරණ, නොයෙක් කරුණෙන් අත්තරායකර ධර්මයෝ අත්තරායකරහ යි භාග්‍යවතුන් විසින් වදරන ලද. ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අනතුරු පිණිස සමර්ථ වෙත් මැ යි, මෙසේ කියයුත්තෙක් වන්නේ යැ. මෙසේ ද වනාහි ඒ හෙරණ මහණුන් විසින් කියනු ලබන්නේ එසේ මැ දැඩි වැ ගන්නේ නම් ඒ හෙරන මේ මහණුන් විසින් “ඇවැත්, හෙරණ, අද පටන් කොට ඒ භාග්‍යවත් තෙමේ තාගේ ශාස්තෘ යැ යි නො මැ කිය යුත්තේ යැ, අත් හෙරණෝ මහණුන් සමග යම් දෙනුන් රැයකුදු එක් වැ ගයනය ලබත් නම් ඒ එක් වැ ගයනය ද කොපට නැති. මමතා නැත්තව, බැහැර යා, නො දක්මට යව යි මෙසේ කියයුත්තෙක් වන්නේ යැ. යම් මහණෙක් දැන දැන එසේ නසන ලද හෙරණක්හු නළවන්නේ නම් හෝ උවටැන් කරවා ගන්නේ නම් හෝ සම්භොග කරන්නේ නම් හෝ එක් වැ ගයනය කරන්නේ නම් හෝ පවිති වේ” යයි.

පාච්ඤායාමය භික්ෂුවාගේ

6. සමමුද්දායා නාම: සාමමුද්දායා වුදවනි.

එවං වදෙය්‍යාති: තථාහං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී යථා
යෙමෙ අනුරාධිකා ධම්මා වුත්තා භගවතා තෙ පටිසෙවනො
නාලං අනුරාධායාති. සො සමමුද්දායාති: යො සො එවං වාදී
සමමුද්දායා;

භික්ෂුභිති: අනෙකෙහි භික්ෂුහි. යෙ පසංකානි යෙ සුඤ්ඤානි තෙහි
වික්කමෙබ්බා මා ආවුසො සමමුද්දාය, එවං අවච්ඡා මා භගවතං
අබ්බාචිකම් න හි සාධු භගවතො අබ්බකම්බානං න හි භගවා එවං
වදෙය්‍ය, අනෙකපරියායෙන ආවුසො සමමුද්දාය, අනුරාධිකා ධම්මා
අනුරාධිකා වුත්තා භගවතා අලංකාරි පන තෙ පටිසෙවනො
අනුරාධායාති. දුතියමි වික්කමෙබ්බා, තතියමි වික්කමෙබ්බා. -පෙ-සථෙ
පටිතිස්සජ්ජති ඉදෙවතං කුසලං, නො වෙ පටිතිස්සජ්ජති සො
සමමුද්දායො භික්ෂුහි එවමස්ස වචනියො: "අජ්ජතග්ගෙ තෙ ආවුසො
සමමුද්දාය, න වෙච්ඡා සො භගවා සත්ථා අපදිසිතමෙබ්බා යමි වනෙක
සමමුද්දායා ලභනාති භික්ෂුහි සද්ධිං දිරන්තතිරන්තං සහසෙය්‍යා.
සාමි තෙ නත්ථි වර පරෙ විතස්සාති.

යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- භික්ෂුහි: -පෙ- අයං ඉමස්මිං
අත්ථ අධිපෙයනො භික්ෂුහි.

ජානාති නාම: සාමං වා ජානාති අනෙකෙහි වා තස්ස ආරොචෙතාති.
යො වා ආරොචෙති.

තථා නාමිකනාති: එවං නාමිතං.

සමමුද්දායා නාම: සාමමුද්දායා වුදවනි,

උපලාපෙය්‍යා වාති: තස්ස පන්තං වා විවරං වා උදෙසං වා පරිපුට්ඨං
වා දක්ඛාමීති උපලාපෙති ආපත්ති පාච්ඤායකං.

උපධාපෙය්‍යා වාති: තස්ස වුත්තං වා මහතිකං වා දන්තකථං වා
මුඛොදකං වා යාදියති ආපත්ති පාච්ඤායකං.

6. සමණුද්දෙය නම්: හෙරණු යි කියනු ලැබේ.

එවං වදෙයා; භාග්‍යවතුන් විසින් යම් අන්තරායකර ධර්ම කෙනෙක් වදරන ලද්දු නම් ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස යම්සේ සමර්ථ නො වෙද්ද, එසේ භාග්‍යවතුන් වදළ ධර්මය මම දනිමැ යි.

සො සමණුද්දෙසො: යමෙක් මෙසේ කියන සුලු නම් ඒ හෙරණු නෙමේ;

භික්ෂුහි; අන් මහණුන් විසින්. යම් කෙනෙක් දකිත් නම් යම් කෙනෙක් අසත් නම් ඔවුන් විසින් “ඇවැත් හෙරණු, මෙසේ තහමක් කියව, භාග්‍යවතුන්හට තහමක් නුගුණකියව, භාග්‍යවතුන්හට නුගුණ කීම නො මැනැව්. භාග්‍යවත් නෙමේ මෙසේ නො මැ වදරන්නේ යැ. ඇවැත් හෙරණු, නොයෙක් කරුණෙන් භාග්‍යවතුන් විසින් අන්තරාය කරධර්මයෝ අන්තරායකරහ යි වදරන ලද. ඒ ධර්මයන් සෙවුනාහට අන්තරාය පිණිස සමර්ථ වෙත් මැ යි කියයුත්තේ යැ. දෙවනවට දු කියයුත්තේ යැ, තෙවනවට දු කිය යුත්තේ යි.....ඉදින් හැරැපියා නම් මෙසේ තෙල හැරැපිම මැනැව්. ඉදින් නො හැරැපියා නම් ඒ හෙරණු මහණුන් විසින් “ඇවැත් හෙරණු, අද පටන් කොට ඒ භාග්‍යවත් නෙමේ නොපගේ ශාස්තෘ යැ යි නො මැ කිය යුත්තේ ය, අන් හෙරණුහු මහණුන් සමඟ යම් දෙකුන් රැයකුදු එක් වැ ශයනය ලබත් නම් ඒ එක් වැ ශයනය ද නොපට නැති, මිමතා නැත්තව, බැහැරැ යා, නො දක්මට යව යි.

සො පන; යම්, යම්බඳු ...භික්ෂු...මේ තෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

ජානාති නම්: තෙමේ හෝ දනී. අන්හු හෝ ඔහුට ඇරොජත්. හෙතෙමේ හෝ ඇරොජයි.

තථානාසිතං; එසේ නසන ලද;

සමණුද්දෙය නම්: හෙරණු යි කියනු ලැබේ.

උපලාපෙයා වා; ඔහට පාත්‍රයක් හෝ සිවුරක් හෝ උදෙසීමක් හෝ පිළිවිසීමක් හෝ දෙන්නෙමැ යි නළුවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

උපට්ඨාපෙයා වා; ඔහුගේ සුණු හෝ මැටි හෝ දහැටු හෝ මුව දෝනාදිය හෝ ඉවසා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

පාචිකයපාළි භික්ෂුවහඬෙහා

සමතුඤ්ජයා වානී: සමෙහාගො නාම: දො සමෙහාගා ආමීස සමෙහාගො ව ධම්මසමෙහාගො ව. ආමීසසමෙහාගො නාම: ආමීසං දෙති වා පතිගණාති වා ආපත්ති පාචිකයසා. ධම්මසමෙහාගො නාම: උද්දිසති වා උද්දිසාපෙති වා, පදෙන උද්දිසති වා උද්දිසාපෙති වා පදෙ පදෙ ආපත්ති පාචිකයසා. අකඛරාය උද්දිසති වා උද්දිසාපෙති වා අකඛරකඛරාය ආපත්ති පාචිකයසා.

සහ වා සෙයාං කපෙපයානි: එකවජ්ඣෙන නාසිතකෙ සමණුද්දොසෙ නිපජෙන භික්ෂු නිපජති ආපත්ති පාචිකයසා. භික්ෂු නිපජෙන නාසිතකො සමණුද්දොසො නිපජති ආපත්ති පාචිකයසා. උභො වා නිපජති ආපත්ති පාචිකයසා. උට්ඨතිථො පුත්තපුත්තං නිපජති ආපත්ති පාචිකයසා.

නාසිතකෙ නාසිතකසඤ්ඤී උපලාපෙති වා උපට්ඨාපෙති වා සමතුඤ්ජති වා සහ වා සෙයාං කපෙති ආපත්ති පාචිකයසා. නාසිතකෙ වෙමතිකො උපලාපෙති වා උපට්ඨාපෙති වා සමතුඤ්ජති වා සහ වා සෙයාං කපෙති ආපත්ති දුක්ඛංසා. නාසිතකෙ අනාසිතකසඤ්ඤී උපලාපෙති වා උපට්ඨාපෙති වා සමතුඤ්ජති වා සහ වා සෙයාං කපෙති අනාපත්ති.

අනාසිතකෙ නාසිතකසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛංසා. අනාසිතකෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛංසා. අනාසිතකෙ අනාසිතකසඤ්ඤී අනාපත්ති.

අනාපතී: අනාසිතකොති ජානාති, තං දිට්ඨිං පටිනික්ඛෙට්ඨාති ජානාති, උම්මත්තකස්ස ආදිකම්මකස්සාති.

කණ්ඩකසිකඛාපදං දසමං.

සප්පාණකවග්ගො සත්තමො

තසසුඤ්ජනං:-

සඤ්චිච්චධසප්පාණං — උකෙකාටං දුට්ඨාප්පජාදනං,
උනච්චසතිසසඤ්ඤා — සංවිධානං අරිට්ඨකං,
උකඤ්ඤා කණ්ඩකං වෙව — දසසිකඛාපද ඉමෙති.

සම්භූතඤ්ජයා වා: සම්භොග නම්; සම්භොගයෝ දෙදෙනෙකි. ආමිස සම්භොගය ද ධම්ම සම්භොගය ද යි. ආමිසසම්භොග නම්: ආමිසයක් දේ නම් හෝ පිළිගනී නම් හෝ පවිති ඇවැත් වේ. ධම්ම සම්භොග නම් උදෙසා නම් හෝ උදෙසවා නම් හෝ පදයෙන් උදෙසා නම් හෝ උදෙසවා නම් හෝ පෙදෙහි පෙදෙහි පවිති ඇවැත් වෙයි. අක්ෂරයෙන් උදෙසා නම් හෝ උදෙසවා නම් හෝ අකුරෙහි අකුරෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

සහ වා සෙය්‍යාං කප්පෙය්‍යා: එක් සෙවින්නෙහි නැසු හෙරණක්හු හොත් කල්හි මහණ හෝ වී නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මහණහු හොත් කල්හි නැසු හෙරණ හොච් නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. දෙදෙන මැ හෝ හොච්ත් නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. නැඟිට පුන පුනා හොච්ත් නම් පවිති ඇවැත් වේ.

නැසුවහු කෙරෙහි නැසුණු සන් ඇතියේ නළවා නම් හෝ උවටැත් කරවා ගනී නම් හෝ සම්භොග කෙරේ නම් හෝ එක් වැ ශයනය. කෙරේ නම් හෝ පවිති ඇවැත් වෙයි. නැසුවහු කෙරෙහි විමති ඇතියේ නළවා නම් හෝ උවටැත් කරවා ගනී නම් හෝ සම්භොග කෙරේ නම් හෝ එක් වැ ශයනය කෙරේ නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නැසුවහු කෙරෙහි නො නැසුණු සන් ඇතියේ නළවා නම් හෝ උවටැත් කරවා ගනී නම් හෝ සම්භොග කෙරේ නම් හෝ එක් වැ ශයනය කෙරේ නම් හෝ ඇවැත් නැති.

නො නැසුවහු කෙරෙහි නැසුණු සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො නැසුවහු කෙරෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො නැසුවහු කෙරෙහි නො නැසුණු සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

නො නැසුවෙකැ යි දනී නම්, ඒ දෘෂ්ටි හැරැපුවෙකැ යි දනී නම්, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

දසවැනි කණ්ටකශික්ෂාපද යි

සප්තම සප්පාණක වර්ග යි.

එහි උදනය:

සඤ්චිච්චපාණ යැ සප්පාණක යැ උක්කොටන යැ දුට්ඨුල්ල යැ උනාවිසතිවස්ස යැ රෙය්‍යසත්ථ යැ සංවිධාන යැ අරිච්ච යැ උක්ඛිත්තසම්භොග යැ කණ්ටක ය දෑ යි මේ සිකපදයෝ දස දෙනෙකි.

6. 8. 1

සහධමමිකසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා භගවා කොසමබ්බං විහරති සොසිකාරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා ඡනෙනා අනාවාරං ආවරති. භික්ඛු එවමාහංසු. “මා ආවුසො ජනන, එවරුපං අකාසි තෙනං කප්පති”ති. යො එවං වදෙති. “න තාවාහං ආවුසො, එතස්මිං සිකඛාපදෙ සිකඛිසාමී යාව න අඤ්ඤං භික්ඛුං ව්‍යන්තං විනයධරං පරිපුච්ඡාමී”ති.

2. යෙ තෙ භික්ඛු අපජිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනස් වියනස් විපාවෙනති. “කථං හි නාම ආයස්මා ඡනෙනා භික්ඛුහි සහධමමිකං වුච්චමානො එවං වක්ඛති, න තාවාහං ආවුසො එතස්මිං සිකඛාපදෙ සිකඛිසාමී යාව න අඤ්ඤං භික්ඛුං ව්‍යන්තං විනයධරං පරිපුච්ඡාමී”ති. -පෙ- සච්චං කීර තුං ඡනන, භික්ඛුහි සහධමමිකං වුච්චමානො එවං වදෙසි. “න තාවාහං ආවුසො, එතස්මිං සිකඛාපදෙ සිකඛිසාමී යාව න අඤ්ඤං භික්ඛුං ව්‍යන්තං විනයධරං පරිපුච්ඡාමී”ති. සච්චං භගවා. විහරති බුද්ධා භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුං මොසපුරිස, භික්ඛුහි සහධමමිකං වුච්චමානො එවං වක්ඛති, “න තාවාහං ආවුසො, එතස්මිං සිකඛාපදෙ සිකඛිසාමී යාව න අඤ්ඤං භික්ඛුං ව්‍යන්තං විනයධරං පරිපුච්ඡාමී”ති. තෙනං මොසපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ, ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ :

“යො පන භික්ඛු භික්ඛුහි සහධමමිකං වුච්චමානො එවං වදෙය්‍ය න තාවාහං ආවුසො, එතස්මිං සිකඛාපදෙ සිකඛිසාමී යාව න අඤ්ඤං භික්ඛුං ව්‍යන්තං විනයධරං පරිපුච්ඡාමීති පාචිකියං. සිකඛමානෙන භික්ඛවෙ, භික්ඛුනා අඤ්ඤාතඛං පරිපුච්ඡිතඛං පරිපඤ්ඤිතඛං අයං තස්ස සාමීවි”ති.

3. යො පනාති: යො යාදිසො භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අප්පෙ අධිප්පෙතො භික්ඛුති.

භික්ඛුහීති: අඤ්ඤාති භික්ඛුහි.

සහධමමිකං නාම: යං භගවතා පඤ්ඤන්තං සිකඛාපදං එතං සහධමමිකං නාම. තෙන වුච්චමානො.

6. 8. 1

සහධම්මික ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු කොසඹූ තුවර ඝොෂිකාරාමයෙහි වැඩුවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි ආයුෂ්මත් ඡන්තයෝ අනාවාරයෙහි හැසිරෙති. භික්ෂුහු මෙයේ කීහු. "ඇවැත්නි ඡන්තයෙනි, මෙබන්දක් තහමක් කරව, මෙය නො කැප" යැයි. හේ මෙයේ කියයි. "ඇවැත්නි, මම යම්තාක් ව්‍යක්ත වූ විනයධර වූ අන් මහණක්හු පිළිවිසිම ද, ඒ තාක් තෙල සිකපදයෙහි නො භික්ෂෙන්නෙමි"යි.

2. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතති, තුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් ඡන්තයෝ භික්ෂුන් විසින් පැනවූ සිකපදයෙන් කියනු ලබන්නෝ මෙයේ කීහු ද "ඇවැත්නි, මම යම් තාක් ව්‍යක්ත විනයධර අන් මහණක්හු පිළිවිසිම ද, ඒ තාක් තෙල සිකපදයෙහි නො භික්ෂෙන්නෙමි"යි...සැබෑ ද ඡන්තයෙනි, තෙපි භික්ෂුන් විසින් පැනවූ සිකපදයෙන් කියනු ලබන්නාහු මෙයේ කියා ද, "ඇවැත්නි, මම යම් තාක් ව්‍යක්ත විනයධර අන් මහණක්හු පිළිවිසිම ද, ඒ තාක් තෙල සිකපදයෙහි නො භික්ෂෙන්නෙමි"යි. සැබෑවැභාග්‍යවතුන් වහන්ස. භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු...කෙසේ නම් භික්ෂු පුරුෂය, තෙපි භික්ෂුන් විසින් පැනවූ සිකපදයෙන් කියනු ලබන්නාහු මෙයේ කීහු ද? "ඇවැත්නි, මම යම් තාක් ව්‍යක්ත විනයධර අන් මහණක්හු පිළිවිසිම ද, ඒ තාක් තෙල සිකපදයෙහි නො භික්ෂෙන්නෙමි"යි. භික්ෂු පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි... මෙයේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසා වූ:

"යම් මහණෙක් භික්ෂුන් විසින් පැනවූ සිකපදයෙන් කියනු ලබන්නේ ඇවැත්නි, මම යම් තාක් ව්‍යක්ත විනයධර අනා මහණක්හු පිළිවිසිම ද, ඒ තාක් තෙල සිකපදයෙහි නො භික්ෂෙන්නෙමි"යි මෙයේ කියන්නේ නම් පවිත්‍ර වේ. මහණෙනි, භික්ෂෙත මහණහු විසින් දතයුතු යැ පිළිවිසිය යුතු යැ සිතිය යුතු යි. මේ එහි අනුධම්මය යි."

3. යො පන: යම්, යම්බඳු... භික්ෂු... මෙනෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

භික්ෂුහි; අනා භික්ෂුන් විසින්;

සහධම්මික නම්: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පනවන ලද යම් සිකපදයෙක් වේ නම් මෙය සහධම්මික නම් වේ. එයින් කියනු ලබන්නේ;

පාචිත්තියපාළි භික්ෂුවිභවෙණ

එවං වදෙය්‍යාති:¹ න තාවාහං ආවුසො, එතස්මිං සික්ඛාපදෙ සික්ඛස්සාමි යාව න අඤ්ඤං භික්ඛුං ව්‍යත්තං විනයධරං පරිපුට්ඨාමිති පණ්ඩිතං ව්‍යත්තං මෙධාවිං බහුසුත්තං ධම්මකරීකං පරිපුට්ඨාමිති භණ්ති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

උපසම්පන්නෙ උපසම්පන්නසංඤ්ඤී එවං වදෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. උපසම්පන්නෙ වෙමතිකො එවං වදෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. උපසම්පන්නෙ අනුපසම්පන්නසංඤ්ඤී එවං වදෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

අපඤ්ඤානෙතන වුච්චමානො ඉදං න සලලෙඛාය න ධුතාය* න පාසාදිකතාය න අපවයාය න විරියාරම්භාය සංවත්තතිති එවං වදෙති “න තාවාහං ආවුසො, එතස්මිං සික්ඛාපදෙ සික්ඛස්සාමි යාව න අඤ්ඤං භික්ඛුං ව්‍යත්තං විනයධරං පණ්ඩිතං මෙධාවිං බහුසුත්තං ධම්මකරීකං පරිපුට්ඨාමිති” නි භණ්ති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

අනුපසම්පන්නෙතන පඤ්ඤානෙතන වා අපඤ්ඤානෙතන වා වුච්චමානො ඉදං න සලලෙඛාය න ධුතාය න පාසාදිකතාය න අපවයාය න විරියාරම්භාය සංවත්තතිති එවං වදෙති, “න තාවාහං ආවුසො, එතස්මිං සික්ඛාපදෙ සික්ඛස්සාමි යාව න අඤ්ඤං භික්ඛුං ව්‍යත්තං විනයධරං පණ්ඩිතං මෙධාවිං බහුසුත්තං ධම්මකරීකං පරිපුට්ඨාමිති” නි භණ්ති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

අනුපසම්පන්නෙ උපසම්පන්නසංඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. අනුපසම්පන්නෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. අනුපසම්පන්නෙ අනුපසම්පන්නසංඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

සික්ඛමානෙතනාති: සික්ඛිතුකාමෙන.

අඤ්ඤාතබ්බනාති: ජාතිතබ්බං.

පරිපුට්ඨිතබ්බනාති: ඉදං හතෙන කථං ඉමස්සි කථෙස්වාති.

පරිපඤ්ඤිතබ්බනාති: විනේතතබ්බං තුලසිතබ්බං.

අයං තත්ථ සාමිච්ඡිති: අයං තත්ථ අනුධම්මතා.

අනාපතති: ජාතිස්සාමි සික්ඛස්සාමිති භණ්ති උමෙත්තකස්ස ආදිකම්මිකස්සාති.

සහධම්මිකසික්ඛාපදං පයමං.

1. තෙන වුච්චමානො එවං වදෙය්‍යා - මජ්ඣ.

2. න ධුතස්සාය - මජ්ඣ.

එවං වදෙයා; ඇවුත්ති, මම යම් තාක් ව්‍යක්ත වූ විනයධර වූ අන්‍ය භික්ෂුනමක් පිළිවිසිම ද, ඒ තාක් තෙල සිකපදයෙහි නො භික්ෂෙත්තෙමා යි. පණ්ඩිත වූ ව්‍යක්ත වූ නුවණැති වූ බහුශ්‍රුත වූ ධර්මකර්මයක්හු පිළිවිසිමා යි බෙණේ නම් පවිති ඇවුත් වේ.

උපසපනක්හු කෙරෙහි උපසපත් සන් ඇතියේ මෙසේ කියා නම් පවිති ඇවුත් වෙයි. උපසපනක්හු කෙරෙහි විමති ඇතියේ මෙසේ කියා නම් පවිති ඇවුත් වෙයි. උපසපනක්හු කෙරෙහි අනුපසපත් සන් ඇතියේ මෙසේ කියා නම් පවිති ඇවුත් වේ.

(ප්‍රඥ්ජන ශික්ෂාපද නබා) සුත්‍රාභිධර්මයෙන් කියනු ලබන්නේ මෙය සලේ පැවැත්මට කෙලෙස් කැපීමට පැහැදුම් එළවීමට නිවනට වැරඳැබුමට නො පවති යැ යි මෙසේ කියයි. ඇවුත්ති, මම යම් තාක් ව්‍යක්ත වූ විනයධර වූ පණ්ඩිත වූ නුවණැති වූ බහුශ්‍රුත ධර්මකර්ම අන්‍ය භික්ෂුනමක් පිළිවිසිම ද, ඒ තාක් තෙල සිකපදයෙහි නො භික්ෂෙත්තෙමා යි බෙණේ නම් දුකුළා ඇවුත් වේ.

අනුපසපනක්හු විසින් පනවන ලද සිකපදයෙන් හෝ සුත්‍රාභි-ධර්මයෙන් හෝ කියනු ලබන්නේ මෙය සලේ පැවැත්මට කෙලෙස් කැපීමට පැහැදුම් එළවීමට නිවනට වැර ඳැබුමට නො පවති යැ යි මෙසේ කියයි. "ඇවුත්ති, මම යම් තාක් ව්‍යක්ත වූ විනයධර වූ පණ්ඩිත වූ නුවණැති බහුශ්‍රුත ධර්මකර්ම අන්‍ය භික්ෂුනමක් පිළිවිසිම ද, ඒ තාක් තෙල සිකපද-යෙහි නො භික්ෂෙත්තෙමා"යි බෙණේ නම් දුකුළා ඇවුත් වේ.

අනුපසපනක්හු කෙරෙහි උපසපත් සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවුත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවුත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි අනුපසපත් සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවුත් වේ.

සිකධමානෙත යනු: භික්ෂෙත්තු කැමැත්තහු විසින්;

අඤ්ඤාතබ්බං: දතයුතු යැ;

පරිපුර්විකබ්බං යනු වහන්ස මෙය කෙසේ ද? මෙහි අර්ථය කුමක් ද යි.

පරිපඤ්ඤිතබ්බං යනු සිතිය යුතු යැ, තුලනය කළ යුතු යි,

අයං තත්ථ සාමීචි යනු මේ එහි අනුධර්මය යි.

දන්තෙමි භික්ෂෙත්තෙමා යි බෙණේ නම් ඇවුත් නැත. උමමත්තක භට, ආදිකම්මිකභට ඇවුත් නැති.

පළමුවැනි සහධර්මික ශික්ෂාපද යි.

6. 8. 2

විලෝචනසිකිකාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධෝ හගවා සාවකීයං ඒගරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ධො පන සමයෙන හගවා භික්ඛුනං අනෙකපරියායෙන විනයකථං කථෙති විනයස්ස වණණං භාසති. විනයපරියන්තියා වණණං භාසති ආදිස්ස ආදිස්ස ආයසමනො උපාලිස්ස වණණං භාසති. භික්ඛු “හගවා ධො අනෙකපරියායෙන විනයකථං කථෙති විනයස්ස වණණං භාසති විනයපරියන්තියා වණණං භාසති ආදිස්ස ආදිස්ස ආයසමනො උපාලිස්ස වණණං භාසති හද මයං ආවුසො ආයසමනො උපාලිස්ස සන්තකෙ විනයං පරියාපුණ්මා”ති තෙධ බහු භික්ඛු ථෙරා ව නවා ව මජ්ඣිමා ව ආයසමනො උපාලිස්ස සන්තකෙ විනයං පරියාපුණ්ති.

2. අථ ධො ජබ්බෙසියානං භික්ඛුනං එතදභොසි: “එතරහි ධො ආවුසො බහු භික්ඛු ථෙරා ව නවා ව මජ්ඣිමා ව ආයසමනො උපාලිස්ස සන්තකෙ විනයං පරියාපුණ්ති සචෙ ඉමෙ විනයෙ පකතස්සදෙනො හවිස්සන්ති අමෙහ යෙනිච්ඡකං යදිච්ඡකං යාවතිච්ඡකං¹ ආකඩ්ඪිස්සන්ති පරිකඩ්ඪිස්සන්ති, හද මයං ආවුසො විනයං විචණෙණ්මා”ති. අථ ධො ජබ්බෙසියා භික්ඛු භික්ඛු උපසංකම්ඤා එවං වදෙහති: “කිං පනිමෙහි බුද්ධත්වද්දකෙහි සිකිකාපදෙහි උද්දිට්ඨෙහි යාවදෙව කුක්කුළිඨාය විභෙසාය විලෝචාය සංවත්තන්ති”ති.

3. යෙ තෙ භික්ඛු අපපිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායන්ති වියන්ති විපාවෙහති “කථං හි නාම ජබ්බෙසියා භික්ඛු විනයං විචණෙණ්සන්ති”ති -පෙ- සච්චං කිර කුමෙහ භික්ඛුවෙ, විනයං විචණෙණ්මාති. සච්චං හගවා, විගරහි බුද්ධෝ හගවා -පෙ- කථං හි නාම කුමෙහ මොසපුරියා විනයං විචණෙණ්සන්තං. තෙනං මොසපුරියා, අපසසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවික්ඛි පන භික්ඛුවෙ, ඉමං සිකිකාපදං උද්දිට්ඨොසාථ:

“යො පන භික්ඛු පාතිමොකෙඛ උද්දිට්ඨොසාතෙ එවං වදෙයා කිං පනිමෙහි බුද්ධත්වද්දකෙහි සිකිකාපදෙහි උද්දිට්ඨෙහි යාවදෙව කුක්කුළිඨාය විභෙසාය විලෝචාය සංවත්තන්ති සිකිකාපදවිචණෙණෙ පාවිතිය”න්ති.

1. ඉමස්ස වා - මජ්ඣං.

* මමෙ මපාමෙහි පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුලත් කර ඇත.

6. 8. 2

විලංඛන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැත් නුවරැ ජෙනවන නම් වූ අනේපිඩු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි භාගාවත්හු නොයෙක් අයුරින් විනයකරා කෙරෙති, විනයෙහි ගුණ පවසති, විනය වනපොත් කිරීමෙහි අනුසස් පවසති, පුනපුනා ආයුෂ්මත් උපාලි තෙරුන්ගේ ගුණ පවසත්. භික්ෂුහු “භාගාවතුන් වහන්සේ නන් අයුරින් විනයකරාව කරන සේක, විනයෙහි ගුණ පවසන සේක, විනය වනපොත් කිරීමෙහි අනුසස් දෙසන සේක, පුනපුනා ආයුෂ්මත් උපාලි තෙරුන්ගේ ගුණ පවසන සේක, එබැවින් ඇවැත්නි, ඇපි ආයුෂ්මත් උපාලි තෙරුන්ගේ සමීපයෙහි විනය පිරිවහමහ’ යි කීහු. ස්ථවිර නවක මධ්‍යම ඒ බොහෝ භික්ෂුහු ආයුෂ්මත් උපාලි තෙරුන් සමීපයෙහි විනය පිරිවහති.

2. එකල්හි සවග මහණුන්හට තෙල සිත විය: මෙකල්හි ඇවැත්නි, ස්ථවිර නවක මධ්‍යම බොහෝ භික්ෂුහු ආයුෂ්මත් උපාලි තෙරුන් සමීපයෙහි විනය පිරිවහති. ඉදින් මොහු විනයෙහි දැනුමැතියෝ වන්නාහු නම් අප රිසිතෙනකට රිසියේ රිසිතාක් අදනාහ, ඔබ මොබ අදනාහ. එබැවින් ඇවැත්නි, ඇපි විනය ගරහමහ යි. එකල්හි සවග මහණුහු මහණුන් වෙතැ එළැඹූ මෙසේ කියත්: “මේ කුඩා ඉතා කුඩා සිකපද උදෙසීමෙන් කවර වැඩෙක් ද? හුදෙක් කුකුස් පිණිය වෙහෙස පිණිය සැක පිණිය වැටෙති යි.

3. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ නම් සවග මහණුහු විනය ගරහත් ද යි...සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි විනය ගරහවු ද යි. සැබැවැ භාගාවතුන් වහන්ස. භාගාවත් බුදුහු ගැරහු” ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි විනය ගරහවු ද? හිස් පුරුෂයෙහි, තෙල අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිය හෝ නො වෙයි...මෙසේද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

“පාමොක් උදෙසනු ලබන කල්හි යම් මහණෙක් “මේ කුඩා අනුකුඩා සිකපද උදෙසීමෙන් කවර වැඩෙක් ද හුදෙක් කුකුස් පිණිය වෙහෙස පිණිය සැක පිණිය වැටෙති” යි මෙසේ කියන්නේ නම් සිකපද ගැරහීමෙහි පවිති වේ” යි.

පාචිත්තියපාළි භික්ෂුවිභවෙයා

4. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ෂුති: -පෙ- අයං ඉමස්මිං අතෙ අධිපෙතො භික්ෂුති.

පාතිමොකෙට උද්දියසමානෙති: උද්දියනෙත වා උද්දියාපෙනෙත වා සජ්ඣායං වා කරොතෙත.

එවං වදෙය්‍යාති: කිං පනිමෙහි බුද්දනුබුද්දකෙහි සික්ඛාපදෙහි උද්දිට්ඨෙහි යාවදෙව කුක්කුච්චාය විභෙසාය විලෙඛාය සංවත්තනාය යෙ ඉමං පරියාපුණ්ණති තෙසං කුක්කුච්චං හොති විභෙසා හොති විලෙඛා හොති, "යෙ ඉමං න පරියාපුණ්ණති තෙසං කුක්කුච්චං න හොති විභෙසා න හොති විලෙඛා න හොති, අනුද්දිට්ඨං ඉදං වරං අනුග්‍රහතිතං ඉදං වරං අපරියාපුණ්ණිතං¹ ඉදං වරං, අධාරිතං ඉදං වරං විනයො වා අත්තරධායතු, ඉමෙ වා භික්ෂු අපසකතඤ්ඤෙනො භොන්තු"ති උපසම්පන්නස්ස විනයං විවණ්ණෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

5. උපසම්පනෙත උපසම්පන්නසඤ්ඤී විනයං විවණ්ණෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. උපසම්පනෙත චෙමතිකො විනයං විවණ්ණෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. උපසම්පනෙත අනුපසම්පන්නසඤ්ඤී විනයං විවණ්ණෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

6. අඤ්ඤං ධම්මං විවණ්ණෙති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. අනුපසම්පන්නස්ස විනයං වා අඤ්ඤං වා ධම්මං විවණ්ණෙති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

7. අනුපසම්පනෙත උපසම්පන්නසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. අනුපසම්පනෙත චෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. අනුපසම්පනෙත අනුපසම්පන්නසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

8. අනාපතති: න විවණ්ණෙතුකාමො ඉඛ්ඪ තාව² සුත්තනෙත වා ගාරායො වා අභිධම්මං වා පරියාපුණ්ණස්ස පච්ඡාපි විනයං පරියාපුණ්ණස්සිති භණ්ති උමමත්තකස්ස ආදිකම්මකස්සාති.

විලෙඛනසික්ඛාපදං දුතියං.

1. අපරියාපුටං - මජ්ඣං.

2. තිං - මජ්ඣං.

4. යො පන යනු යම්; යම්බඳු ... හිකඩු යනු ... මෙතෙමේ මේ අර්ථ යෙහි ලා අදහස් කරන ලද හික්ෂු යි.

පාතිමොකෙබ උද්දියසමානෙ යනු උදෙසන කල්හි හෝ උදෙසවන කල්හි හෝ හැදෑරීම කරන කල්හි හෝ,

එවා වදෙයා යනු උදෙසන ලද මේ කුඩා අනුකුඩා සිකපදවලින් කවර වැඩෙක් ද? හුදෙක් කුකුස් පිණිස වෙහෙස පිණිස සැක පිණිස වැටෙති. යම් කෙනෙක් මෙය පිරිවහන් නම් ඔවුනට කුකුස් වෙයි. වෙහෙස වෙයි. සැක වෙයි. යම් කෙනෙක් මෙය නො පිරිවහන් නම් ඔවුනට කුකුස් නො වෙයි. වෙහෙස නො වෙයි. සැක නො වෙයි. මෙය නො උදෙසන ලද නම් මැනැවැ. මෙය නො ඉගෙන ගනු ලද නම් මැනැවැ, මෙය නො පිරිවහන ලද නම් මැනැවැ, මෙය නො දරන ලද නම් මැනැවි. විනය හෝ අකුරුධන් වේවා. මේ හික්ෂුහු හෝ නො දැනුමැතියෝ වෙන්ව යි උපසපනක්හට විනය ගරභා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

උපසපනක්හු කෙරෙහි උපසපන්සන් ඇතියේ විනය ගරභා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්හු කෙරෙහි විමති ඇතියේ විනය ගරභා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්හු කෙරෙහි අනුපසපන්සන් ඇතියේ විනය ගරභා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

අන් දහමක් ගරභා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්හට විනය හෝ අන් දහමක් හෝ ගරභා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

අනුපසපනක්හු කෙරෙහි උපසපන්සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි අනුපසපන්සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො ගරභනු කැමැත්තේ දැන් පළමු කොට සුත්‍රාන්තයන් හෝ ගාථා හෝ අභිධම්මය හෝ හදාරව පසු වැ විනය ද හදාරවයි බෙණේ නම් ඇවැත් නො වේ. උම්මත්තකහට ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

දෙවැනි ඒලෙබන ශික්ෂාපද යි.

මොහනසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා සාවස්සීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩකසය ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බඝ්ඤාසා භික්ඛු අනාචාරං ආවරිත්වා අඤ්ඤාණකෙන ආපනනාති ජානනතුති පාතිමොකෙඛ උද්දිස්සමානෙ එවං වදෙතී. “ඉදනෙව ඛො මයං ජානාම අයමපි කිර ධම්මො සුත්තාගතො සුත්තපරියාපනො අනවඤ්චමාසං උද්දෙසං ආගච්ඡතී”ති.

2. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනාති වීයනාති විපාවෙතී. “කථං හි නාම ජබ්බඝ්ඤාසා භික්ඛු පාතිමොකෙඛ උද්දිස්සමානෙ එවං වක්ඛන්ති: ‘ඉදනෙව ඛො මයං ජානාම අයමපි කිර ධම්මො සුත්තාගතො සුත්තපරියාපනො අනවඤ්චමාසං උද්දෙසං ආගච්ඡතී’ති. -පෙ- සච්චං කිර තුමෙහ භික්ඛවෙ පාතිමොකෙඛ උද්දිස්සමානෙ එවං වදෙථ. ඉදනෙව ඛො මයං ජානාම අයමපි කිර ධම්මො සුත්තාගතො සුත්තපරියාපනො අනවඤ්චමාසං උද්දෙසං ආගච්ඡතී”ති. සච්චං හගවා. විහරති බුද්ධො හගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරියා පාතිමොකෙඛ උද්දිස්සමානෙ එවං වක්ඛථ. “ඉදනෙව ඛො මයං ජානාම අයමපි කිර ධම්මො සුත්තාගතො සුත්තපරියාපනො අනවඤ්චමාසං උද්දෙසං ආගච්ඡතී”ති. තෙනං මොසපුරියා අපසයනනාං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු අනවඤ්චමාසං පාතිමොකෙඛ උද්දිස්සමානෙ එවං වදෙය්‍ය ඉදනෙව ඛො අහං ජානාමි අයමපි කිර ධම්මො සුත්තාගතො සුත්තපරියාපනො අනවඤ්චමාසං උද්දෙසං ආගච්ඡතීති. තඤ්ඤෙව භික්ඛුං අඤ්ඤෙඤ භික්ඛු ජානෙය්‍යං නිසින්නපුබ්බං ඉමිනා භික්ඛුනා දවත්තිකඛතතුං පාතිමොකෙඛ උද්දිස්සමානෙ කො පන වාදෙ භියෙය්‍යා න ව තස්ස භික්ඛුනො අඤ්ඤාණකෙන මුත්ති අතපි යඤ්ච තප් ආපත්තිං ආපනෙතා තඤ්ච යථාධම්මො කාරෙතඛෙබ්බා උත්තරිං වස්ස මොහො ආරොපෙතඛෙබ්බා තස්ස තෙ ආවුසො අලාහා තස්ස තෙ දුලලද්ධං යං තං පාතිමොකෙඛ උද්දිස්සමානෙ න සාධුකං අධීක්ඛන්ති මනසිකරොසිති. ඉදං තස්මිං මොහනකෙ පාවිත්තිය”න්ති.

1. අධීක්ඛන්ති - මර්ඝං.

මොහන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර අනේපිඬු සිටුහුගේ ජෙනවන අරමිහි වැඩුවෙයෙහි. එසමයෙහි සවග මහණහු පනත් විකුම් කොට නො දැනීමෙන් අවන්ත යි දනිත්වා යි පාමොක් උදෙසනු ලබන කල්හි මෙසේ කියත්; "මේ ශික්ෂාපදධම්මය ද විනය ශික්ෂායෙහි ආයේ යැ විනය ශික්ෂායෙහි ඇතුළත් යැ අධිමසක් පාසා උදෙසීමට පැමිණේ යි මෙ දැන් මැ ඇපි දනුමහ"යි.

2. යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවෝ ... ඔහු ලමු කොට සිතති, කුතුහල පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් සවග මහණහු පාමොක් උදෙසනු ලබන කල්හි මේ ශික්ෂාපදධම්මය ද විනය ශික්ෂායෙහි ආයේ යැ විනය ශික්ෂායෙහි ඇතුළත් යැ අධිමසක් පාසා උදෙසීමට පැමිණෙයැ යි මෙ දැන් මැ ඇපි දනුමහ යි මෙසේ කීහු"ද?...සැබැ ද මහණෙනි, තෙපි පාමොක් උදෙසනු ලබන කල්හි මේ ශික්ෂාපද ධම්මය ද විනය ශික්ෂායෙහි ආයේ යැ විනය ශික්ෂායෙහි ඇතුළත් යැ අධිමසක් පාසා උදෙසීමට පැමිණෙයැ යි මෙ දැන් මැ ඇපි දනුමහ යි මෙසේ කියවුද? සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි පාමොක් උදෙසනු ලබන කල්හි මේ ශික්ෂාපද ධම්මය ද විනය ශික්ෂායෙහි ආයේ යැ විනය ශික්ෂායෙහි ඇතුළත් යැ අධිමසක් පාසා උදෙසීමට පැමිණෙයැ යි මෙ දැන් මැ ඇපි දනුමහ යි මෙසේ කියන්නාහු ද හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු;

"යම් මහණෙක් අධිමසක් පාසා පාමොක් උදෙසනු ලබන කල්හි මෙසේ කියා නම්; "මේ දහම ද විනයෙහි ආයේ විනයෙහි ඇතුළු වූයේ අධිමසක් පාසා උදෙසීමට ඒ ලැ යි මම දැන් මැ දනිමි"යි ඉදින් ඒ මහණ "මේ මහණහු දෙතුන් වරක් පාමොක් උදෙසනු ලබන කල්හි හුන්විරු"යයි අන් මහණහු දන්නාහු නම් ඒ මහණහට නො දන්නමෙන් මිදීමෙන් නැති, බොහෝ වුව කවර කථා යැ? එහි ලා යම් මැ ඇවැතකට අවනේ නම් ඒ ඇවැත් ධර්ම වූ පරිද්දෙන් කැරැවිය යුතු යැ. මත්තෙහි දු ඔහුට ඇවැත, යම් හෙයකින් තෙපි පාමොක් උදෙසනු ලබන කල්හි මොනවට වැඩ ඇති කොට මෙනෙහි නො කරවු ද (එහෙයින්) ඒ තොපට අලාභයහ. ඒ තොපට දුක් පිණිස ලද්දෙකැයි මෙසේ මොහය ආරොපණය කළ යුතු යැ, මොහනය කරන ඔහු කෙරෙහි මේ පවිති වේ" යයි.

පාචිත්තියපාළි භික්ෂුවිභවෙයා

3. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- භික්ෂුති: -පෙ- අයං ඉමස්මිං අපෙ අධිපෙපනො භික්ෂුති.

අනවදාමාසනති: අනුපොසාපීතං.

පාතිමොකෙට උඤ්ඤාමානෙති: උඤ්ඤාමොකො.

එවං වදෙය්‍යාති: අනාවාරං ආවරිත්වා අඤ්ඤාමොකෙන ආපනෙත්වා ජාතනතුති. පාතිමොකෙට උඤ්ඤාමානෙ එවං වදෙති “ඉදුනෙව ටො අහං ජානාමි අයමි කිර ධම්මො සුත්තාගතො සුත්තපරියාපනො අනවදාමාසං උදෙසං ආගච්ඡති”ති ආපත්ති දුක්ඛංසං.

4. කඤ්ඤාති: මොහෙතුකාමං භික්ෂුං අඤ්ඤා භික්ෂු ජාතෙය්‍යං නිසික්ඛාපුට්ඨං ඉමිනා භික්ෂුනා දාසිකිකාමං පාතිමොකෙට උඤ්ඤාමානෙ කො පන වාදෙ භියො. න ච තස්ස භික්ෂුනො අඤ්ඤාමොකෙන මුක්ඛි අත්ථි. යඤ්ඤා තත්ථ ආපත්තං ආපනො තඤ්ඤා යථාධම්මො කාරොතම්බො. උත්තරිං වස්ස මොහො ආරොපෙතම්බො. එවඤ්ඤා පන භික්ෂුවෙ ආරොපෙතම්බො. ව්‍යතෙන භික්ෂුනා පටිබලෙන සම්මො ඤාපෙතම්බො:

සුඤ්ඤා මෙ භතෙන සම්මො අයං ඉත්තොමො භික්ෂු පාතිමොකෙට උඤ්ඤාමානෙ න සාධුකං අට්ඨිකත්වා මනසි කරොති යදි සම්මොසං පනතකල්පං සම්මො ඉත්තොමසං භික්ෂුනො මොහං ආරොපෙය්‍යා එසා ඤාත්ති.

සුඤ්ඤා මෙ භතෙන සම්මො අයං ඉත්තොමො භික්ෂු පාතිමොකෙට උඤ්ඤාමානෙ න සාධුකං අට්ඨිකත්වා මනසිකරොති සම්මො ඉත්තොමසං භික්ෂුනො මොහං ආරොපෙති, යස්සායස්මිනො ඛමති ඉත්තොමසං භික්ෂුනො මොහස්ස ආරොපනා යො තුණ්ණස්ස යස්ස නක්ඛමති යො භාසෙය්‍යා.

ආරොපිතො සම්මො ඉත්තොමසං භික්ෂුනො මොහො, ඛමති සම්මොසං තස්මා තුණ්ණි එවමෙතං ධාරයාමීති.

අනාරොපිතෙ මොහෙ මොහෙති ආපත්ති දුක්ඛංසං. ආරොපිතෙ මොහෙ මොහෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

3. යො පන යනු; යම්, යම්බදු...හිකවු යනු... මෙනෙමේ මේ අර්ථ-
යෙහි ලා අදහස් කරන ලද හික්ෂු යි.

අනවධාමාසං යනු: පොහොකිරීමක් (පාමොක් උදෙසීමක්) පාසා

පාතිමොක්ඛෙ උද්දිස්සම නෙ යනු; උදෙසන කල්හි;

එවං වදෙයා යනු: පනත් වීකුම් කොට නො දැනීමෙන් අවනැ යි
දැනිත්ව යි පාමොක් උදෙසන කල්හි "මේ ධර්මය ද විනයෙහි ආයේ යැ
විනයෙහි ඇතුළත් යැ අධිමසක් පාසා උදෙසීමට පැමිණෙයැයි මෙ දැන් මැ
මම දැනිමි" යි මෙසේ කියා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

තඤ්ඤා යනු: මුළා කරනු කැමැති මහණු - දෙතුන් වරක්
පාමොක් උදෙසනු ලබන කල්හි මේ මහණ හුන් විරු යයි" අන් මහණහු
දන්නාහු නම් ඒ මහණහට නො දැනීමෙන් මිදීමක් නැත, බොහෝ
වරෙකැ වුව කවර කථා යැ. එහි ලා යම් ඇවතකට අවනේ නම් එද
ධම් වූ පරිද්දෙන් කැරැවිය යුතු, මත්තෙහි දු ඔහට මොහය ආරොපණය
කළ යුත්තේ යි. මහණෙහි මෙසේ ආරොපණය කළ යුතු යැ, ව්‍යක්ත
වූ ප්‍රතිබල වූ මහණහු විසින් සධ්‍ය නෙමේ දැන්විය යුත්තේ යි.

වහන්ස, සධ්‍ය නෙමේ මවදන් අසාවා, මේ මෙනම් ඇති මහණ
පාමොක් උදෙසනු ලබන කල්හි මොනවට අර්ථවත් කොට මෙනෙහි
නො කෙරෙයි. ඉදින් සධ්‍යයාහට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම් සධ්‍ය
නෙමේ මෙනම් මහණහට මොහය ආරොපණය කරන්නේ යැ තෙල
භූජ්ඣ යි.

වහන්ස, සධ්‍ය නෙමේ මවදන් අසාවා මේ මෙනම් මහණ පාමොක්
උදෙසනු ලබන කල්හි මොනොවට අර්ථවත් කොට මෙනෙහි නො-
කෙරෙයි. සධ්‍ය නෙමේ මෙනම් මහණහට මොහය ආරොපණය කරයි.
යම් ආයුෂ්මත්තමක්හට මෙනම් මහණහට මොහය ආරොපණය කිරීම
රුස්තේ නම් හේ නිහඩ වන්නේ යැ, යමක්හට නො රුස්තේ නම් හේ
කියන්නේ යැ.

සධ්‍යයා විසින් මෙනම් ඇති මහණහට මොහය ආරොපණය කරන
ලද්දේ යැ සංඝයාහට රුස්තේ යැ එහෙයින් නිහඩ යැ, තෙල මෙසේ
දරමි යි.

මොහය ආරොපණය නො කළ කල්හි මුළා කෙරේ නම්
දුකුළා ඇවැත් වෙයි. මොහය ආරොපණය කළ කල්හි මුළා කෙරේ නම්
පවිති ඇවැත් වේ.

පාචිත්තියපාළි හිතවුම්හරියා

ධම්මකමෙව ධම්මකමෙවසඤ්ඤි මොහෙති ආපත්ති පාචිත්තියසංඝ. අධම්මකමෙව වෙමතිකො මොහෙති ආපත්ති පාචිත්තියසංඝ. ධම්මකමෙව අධම්මකමෙවසඤ්ඤි මොහෙති ආපත්ති පාචිත්තියසංඝ.

අධම්මකමෙව ධම්මකමෙවසඤ්ඤි මොහෙති ආපත්ති දුක්ඛාපදංඝ. අධම්මකමෙව වෙමතිකො මොහෙති ආපත්ති දුක්ඛාපදංඝ. අධම්මකමෙව අධම්මකමෙවසඤ්ඤි ආපත්ති දුක්ඛාපදංඝ.

අනාපතති: න විජාරොන සුතං හොති, උනාකද්ධිත්තකඛ්ඛාදං විජාරොන සුතං හොති, න මොහෙතුකාමසංඝ උමමනකසංඝ ආදිකමම්භසාති.

මොහනසික්ඛාපදං තතියං

6. 8. 4

පහාරසික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා සාවඤ්ඤියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩකසය ආරාමෙ. තෙන ඔවා පන සමයෙන ජබ්බණියා හික්ඛු කුපිතා අනාත්මනා සත්තරසවණයානං හික්ඛුනං පහාරං දෙහති. තෙ රොදහති. හික්ඛු එවමාහංසු: "කිංස තුමෙහ ආවුසො රොදරා"ති. ඉමෙ ආවුසො ජබ්බණියා හික්ඛු කුපිතා අනාත්මනා අමාකං පහාරං දෙහති.

2. යෙ තෙ හික්ඛු අපට්ඨා -පෙ- තෙ උප්ඤ්ඤායනං වියනං විපාලෙහි. "කථං හි නාම ජබ්බණියා හික්ඛු කුපිතා අනාත්මනා හික්ඛුනං පහාරං දෙහති"ති -පෙ- සචං කිර තුමෙහ හික්ඛුවෙ කුපිතා අනාත්මනා හික්ඛුනං පහාරං දෙරාති. සචං හගවා. විහරති බුද්ධා හගවා-පෙ- "කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරියා කුපිතා අනාත්මනා හික්ඛුනං පහාරං දෙහති. තෙන. මොසපුරියා අපසසනානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤි පන හික්ඛුවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දියෙය්‍යාථ:

"යො පන හික්ඛු හික්ඛුසය කුපිතො අනාත්මනො පහාරං දෙදෙය්‍ය පාචිත්තිය"නති.

දහැමිකමහි දහැමිකමසන් ඇති යේ මුළා කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. දහැමිකමහි විමති ඇතියේ මුළා කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. දහැමිකමහි නොදහැමිකම සන් ඇතියේ මුළා කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

නො දහැමිකමහි දහැමිකමසන් ඇතියේ මුළා කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො දහැමිකමහි විමති ඇතියේ මුළා කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො දහැමිකමහි නො දහැමිකමසන් ඇතියේ මුළා කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

විස්තර විසින් (පාමොක්) නො අසන ලද නම්, උනු දෙකුන් යළක් විස්තර විසින් අසන ලද නම් (ඇවැත් නො වේ) මුළා නො කරනු කැමැත්තනුට උම්මත්තකහට ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

තෙවැනි මොහන ශික්ෂාපද යි.

6. 8. 4

පහාර ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජෙතවන නම් වූ අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩවෙසෙති. එසමයෙහි සවග මහණහු කිපියෝ නොසියමන් ඇත්තෝ සතළොස්වගැ මහණුන්හට පහර දෙති. ඔහු හඬත්, හික්ෂුණු මෙසේ කීහු; "ඇවැත්නි, තෙපි කුමකට හඬවු"ද යි ඇවැත්නි, මේ සවග මහණෝ කිපි නොසියමන් වැ අපහට පහර දෙති යි.

2. යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් අපිස්වුවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් සවග මහණහු කිපියෝ නොසියමන් වුවෝ මහණුන්හට පහර දුන්නු"ද යි.. සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි කිපියාහු නොසියමන් වුවාහු මහණුන්හට පහර දෙවු ද යි. සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු...කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙකි, තෙපි කිපියෝ නොසියමන් වුවෝ මහණුන්හට පහර දුන්නාහු ද, හිස් පුරුෂයෙකි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

"යම් මහණෙක් මහණක්හට කිපියේ නොසියමන් වූයේ පහර දෙන්නේ නම් පවිති වේ" යයි.

පාච්ඡන්ද්‍යපාළි හිතබුච්ඡේදනා

3. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- හිතවුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අපෙ අධිපෙපනො හිතබුති.

හිතබුසයාති: අඤ්ඤාසය හිතබුසය.

කුපිතො අනතතමනොති: අනභිරුද්ධො ආහතචිත්තො ධීලජාතො.

පභාරං දදෙය්‍යාති: කායෙන වා කායපට්ඨාදෙධන වා නිසස්සෙයෙන වා අනතමයො උපපලපනෙනනපි පභාරං දෙති ආපත්ති පාච්ඡන්ද්‍යසය.

උපසම්පන්නෙ උපසම්පන්නසංඤ්ඤී කුපිතො අනතතමනො පභාරං දෙති ආපත්ති පාච්ඡන්ද්‍යසය. උපසම්පන්නෙ වෙමතිකො කුපිතො අනතතමනො පභාරං දෙති ආපත්ති පාච්ඡන්ද්‍යසය. උපසම්පන්නෙ අනුපසම්පන්නසංඤ්ඤී කුපිතො අනතතමනො පභාරං දෙති ආපත්ති පාච්ඡන්ද්‍යසය.

අනුපසම්පන්නසය කුපිතො අනතතමනො පභාරං දෙති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසය. අනුපසම්පන්නෙ උපසම්පන්නසංඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසය. අනුපසම්පන්නෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසය. අනුපසම්පන්නෙ අනුපසම්පන්නසංඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසය.

අනාපතති: කෙනචි වීභෙධීයමානො මොක්ඛාධිප්පායො පභාරං දෙති, උම්මත්තකසය ආදිකමමිකස්සාති.

පභාරසික්ඛාපදං වතුසං.

6. 8. 5

තලසත්තිකසික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා සාවස්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩකසය ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙසියා හිසබ්බු කුපිතා අනතතමනා සත්තරසව්වෙසියානං හිසබ්බුනං තලසත්තිකං උභරිතති. තෙ පභාරසමුද්දරිතා¹ රොදනති. හිසබ්බු ඵවමාහංසු: "කිංසු තුමෙහ ආවුසො රොදරා"ති. ඉමෙ ආවුසො ජබ්බෙසියා හිසබ්බු කුපිතා අනතතමනා අමසාකං තලසත්තිකං උභරිතතිති.

1. පභාරසමුදරිතා - මර්සා.

3. යො පන යනු යම්, යම්බදු... භික්ෂු යනු... මෙතෙමේ මේ අර්ථ-
යෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

භික්ෂුසාය යනු අන් මහණක්හට,

කුපිතො අනත්තමනො යනු නොසතුටු වූයේ ප්‍රතිසයෙන් ගැටුණු
සිත් ඇතියේ හටගත් පිළිසුහුල් ඇතියේ,

පහාරං දදෙයා යනු කයින් හෝ කය පිළිබඳදෙන් හෝ නිසැරි
යෙන් හෝ යටත් පිරිසෙයින් උපුල් පනිනුදු පහර දේ නම් පවිති ඇවැත්
වේ.

උපසපනක්හු කෙරෙහි උපසපන්සන් ඇතියේ කිපියේ නො
සියමන් වූයේ පහර දේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්හු කෙරෙහි
විමති ඇතියේ කිපියේ නොසියමන් වූයේ පහරදේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි.
උපසපනක්හු කෙරෙහි අනුපසපන්සන් ඇතියේ කිපියේ නොසියමන්
වූයේ පහර දේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

5. අනුපසපනක්හට කිපියේ නොසියමන් වූයේ පහර දේ නම්
දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි උපසපන්සන් ඇතියේ
නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි විමති ඇතියේ නම්
දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි අනුපසපන්සන් ඇතියේ
නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

6. කිසිවකු විසිනුදු වෙහෙසනු ලබන්නේ මිඳෙනු කැමැති වූ පහර
දේ නම් ඇවැත් නැත උම්මත්තකහට ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

සිවුවැනි පහාරශික්ෂාපද යි.

6. 8. 5

තලසන්නික ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජෙතවන නම් වූ අතේ
පිඩු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩවෙසෙත්. එසමයෙහි වනාහි සවග මහණහු
කිපියෝ නොසියමන්වුවෝ සතළොස්වග මහණුන්හට තලසැත් නභා
දක්වති. ඔහු පුරුදු පහර එතීයි හඟනාහු හඬති. භික්ෂුහු මෙසේ කීහු;
“ඇවැත්නි, තෙපි කුමකට හඬවු”ද යි ඇවැත්නි, මේ සවග මහණෝ
කිපියෝ නොසියමන්වුවෝ අපහට තලසැත් නභා දක්වන්නාහ යි.

පාච්ඤායාමයේ හිතවුන්ගේ

2. යො තෙ භික්ෂු අපට්ඨානං -පෙ- තෙ උප්පාදානං වියනං විපාලෙහි. “කථං හි නාම ජබ්බානං භික්ෂු කුපිතා අනත්තමනා භික්ෂුනා¹ තලසත්තං උභේරිසසනං”ති -පෙ- සච්චං කිර තුමෙහි භික්ෂුවෙ කුපිතා අනත්තමනා භික්ෂුනා තලසත්තං උභේරිසසනං සච්චං භගවා. විගර්හි බුද්ධා භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහි මොසපුරියා කුපිතා අනත්තමනා භික්ෂුනා තලසත්තං උභේරිසසනං. නෙතං මොසපුරියා අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවිඤ්ච පන භික්ෂුවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උඤ්ඤෙය්‍යාප්ථ:

“යො පන භික්ෂු භික්ෂුසා කුපිතො අනත්තමනො තලසත්තං උග්ගිරෙය්‍යා පාච්ඤායාමං”ති.

3. යොපනාති: යො යාදියො -පෙ- භික්ෂුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අපෙ අධ්‍යොගො භික්ෂුති.

භික්ෂුසායාති: අඤ්ඤාසා භික්ෂුසා.

කුපිතො අනත්තමනොති: අනගිරිද්ධා අනත්තමනො විලප්පානො.

තලසත්තං උග්ගිරෙය්‍යාති: කායං වා කායපට්ඨානං වා අනත්තමනො උප්පලපත්තං උච්චාරෙති ආපත්ති පාච්ඤායාමං.

උප්පලපත්තං උප්පලපත්තං අද්ධං කුපිතො අනත්තමනො තලසත්තං උභේරිති ආපත්ති පාච්ඤායාමං. උප්පලපත්තං වෙමිතිකො කුපිතො අනත්තමනො තලසත්තං උභේරිති ආපත්ති පාච්ඤායාමං. උප්පලපත්තං අනුප්පලපත්තං අද්ධං කුපිතො අනත්තමනො තලසත්තං උභේරිති ආපත්ති පාච්ඤායාමං.

අනුප්පලපත්තං කුපිතො අනත්තමනො තලසත්තං උභේරිති ආපත්ති දුක්ඛං. අනුප්පලපත්තං උප්පලපත්තං අද්ධං ආපත්ති දුක්ඛං. අනුප්පලපත්තං වෙමිතිකො ආපත්ති දුක්ඛං. අනුප්පලපත්තං අනුප්පලපත්තං අද්ධං ආපත්ති දුක්ඛං.

අනාපනාති: කෙනවි විග්ගේය්‍යමානො මොක්ඛාධිප්පායො තලසත්තං උභේරිති, උච්චාරෙති ආදිකම්මකසාති.

තලසත්තං සික්ඛාපදං පඤ්චමං.

1. භගවත්ථානං. භික්ෂුනං - මෙය.

2. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස්වුවෝ...ඔහු ලමු කොට සිත්ති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් සවග මහණු කිපියෝ නො සියමන් වුවෝ මහණුන්හට තලසැත් නභා දක්වුණු"දයි...සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි කිපියාහු නො සියමන් වුවාහු මහණුන්හට තලසැත් නභා දක්වවු ද යි. සැබෑවෑ භාගාවතුන් වහන්ස, භාගාවත් බුදුහු ගැරහු... කෙසේනම් භිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි කිපියාහු නොසියමන්වුවාහු මහණුන්හට තලසැත් නභා දක්වුවහු ද? භිස් පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි....මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

"යම් මහණෙක් කිපියේ නො සියමන් වූයේ මහණක්හට තලසැත් නභන්තේ නම් පවිති වේ" යයි.

3. යො පන: යම්, යම්බදු...භික්ෂු...වෙනෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

භික්ෂුස්ස: අන් මහණක්හට,

කුපිතො අනත්තමනො: නො සතුටු වූයේ ප්‍රතිසයෙන් හැපුණු සිත් ඇතියේ හටගත් පිළිසුහුල් ඇතියේ,

තලසත්තිකං උග්ගිරොයා: කය හෝ කය පිළිබඳදක් හෝ යටත් පිරිසෙයින් උපුල්පතකුදු නභා දක්වා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

උපසපනක්හු කෙරෙහි උපසපන්සන් ඇතියේ කිපියේ නො සියමන් වූයේ තලසැත් නභා දක්වා නම් පවිති ඇවැත් වේ උපසපනක්හු කෙරෙහි විමති ඇතියේ කිපියේ නොසියමන් වූයේ තලසැත් නභා දක්වා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්හු කෙරෙහි අනුපසපන්සන් ඇතියේ කිපියේ නොසියමන් වූයේ තලසැත් නභා දක්වා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

අනුපසපනක්හට කිපියේ නොසියමන්වූයේ තලසැත් නභා දක්වා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි උපසපන්සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි අනුපසපනක්හු කෙරෙහි අනුපසපන්සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

කිසිවකු විසිනුදු වෙහෙසනු ලබන්නේ මීදෙනු කැමැති වෑ තල සැත් නභා දක්වා නම් ඇවැත් නැත, උම්මත්තකහට ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

පස්වැනි තලසත්තික ශික්ෂාපද යි.

අමුලකසිකතාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා සාවස්සියං විහරති ජෙනවනෙ අනාථපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ධො පන සමයෙන ජබ්බන්ධයා භික්ඛු භික්ඛුං අමුලකෙන සඤ්ඤාදිසෙසෙන අනුදාංසෙතති.

2. යෙ තෙ භික්ඛු අපිට්ඨා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති ධියනති විසාවෙතති. "කථං හි නාම ජබ්බන්ධයා භික්ඛු භික්ඛුං අමුලකෙන සඤ්ඤාදිසෙසෙන අනුදාංසෙසතති"ති. -පෙ- සච්චං කිර තුමෙහ භික්ඛුවෙ භික්ඛුං අමුලකෙන සඤ්ඤාදිසෙසෙන අනුදාංසෙපා"ති. සච්චං හගවා. විහරති බුද්ධා හගවා -පෙ- "කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරිසා භික්ඛුං අමුලකෙන සඤ්ඤාදිසෙසෙන අනුදාංසෙසප්ථ. තෙනං මොසපුරිසා අපසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවිඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

"යො පන භික්ඛු භික්ඛුං අමුලකෙන සඤ්ඤාදිසෙසෙන අනුදාංසෙය්‍යා පාවිතති"නති.

3. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිත්තො භික්ඛුති.

භික්ඛුනති: අඤ්ඤං භික්ඛුං.

අමුලකං නාම: අදිට්ඨං අසුතං අපරිසඬ්ඛිතං.

සඤ්ඤාදිසෙසෙනාති: තෙරසනං අඤ්ඤතරෙන.

අනුදාංසෙය්‍යාති: වොදෙති වා වොදපෙති වා ආපත්ති පාවිතියස්ස.

උපසම්පන්නෙ උපසම්පන්නසංඤ්ඤා අමුලකෙන සඤ්ඤාදිසෙසෙන අනුදාංසෙති ආපත්ති පාවිතියස්ස. උපසම්පන්නෙ වෙමතිකො අමුලකෙන සඤ්ඤාදිසෙසෙන අනුදාංසෙති ආපත්ති පාවිතියස්ස. උපසම්පන්නෙ අනුපසම්පන්නසංඤ්ඤා අමුලකෙන සඤ්ඤාදිසෙසෙන අනුදාංසෙති ආපත්ති පාවිතියස්ස.

අමුලක ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් තුවර ජෙතවන නම් අනේ පිඩු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි සවග මහණහු මහණක්හට අමුලක සධ්‍යාදිශෙෂයෙකින් වොදනා කරති.

2. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස්වූවාහු...ඔහු ලමු කොට සිතති, තුඟුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්; “කෙසේ නම් සවග මහණහු මහණක් හට අමුලක සධ්‍යාදිශෙෂයෙකින් වොදනා කොළෝ”දැයි...සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි මහණක්හට අමුලක සධ්‍යාදිශෙෂයෙකින් වොදනා කරවූ දැයි, සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ... කෙසේ නම් භික්ෂු පුරුෂයෙනි, තෙපි මහණක්හට අමුලක සධ්‍යාදිශෙෂයෙකින් වොදනා කළහු ද? භික්ෂු පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි... මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් මහණක්හට අමුල් සභවෙසෙසකින් වොදනා කරන්නේ නම් පවිති වේ” යයි.

3. යො පන: යම්, යම්බදු...භික්ෂු...මෙනෙමේ මේ අර්ථයෙහිලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

භික්ෂු: අන් මහණක්හු,

අමුලක නම්: නො දක්නා ලද්ද යැ නො අසන ලද්ද යැ සැක නො කරන ලද්ද යි.

සධ්‍යාදිශෙෂයන: තෙළෙස් සභවෙසෙසුන් අතුරෙන් එක්තරයෙකින්,

අනුද්ධංසෙයා: වොදනා කෙරේ නම් හෝ වොදනා කරවා නම් හෝ පවිති ඇවැත් වේ.

උපසපතක්හු කෙරෙහි උපසපත්සන් ඇතියේ අමුල් සභවෙසෙසෙකින් වොදනා කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. උපසපතක්හු කෙරෙහි විමති ඇතියේ අමුල් සභවෙසෙසෙකින් වොදනා කරයි නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. උපසපතක්හු කෙරෙහි අනුපසපත්සන් ඇතියේ අමුල් සභවෙසෙසකින් වොදනා කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

පාචිත්තියපාළි භික්ෂුවිභවෙය්

ආචාරවිපක්තියා වා දිට්ඨිවිපක්තියා වා අනුඤ්ඤාසෙනි ආපත්ති දුක්ඛංසස්. අනුපසම්පන්නං අනුඤ්ඤාසෙනි ආපත්ති දුක්ඛංසස්.

අනුපසම්පන්නො උපසම්පන්නස්ඤ්ඤි ආපත්ති දුක්ඛංසස්. අනුපසම්පන්නො චෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛංසස්. අනුපසම්පන්නො අනුපසම්පන්නස්ඤ්ඤි ආපත්ති දුක්ඛංසස්.

අනාපත්ති: තථාසඤ්ඤි වොදෙති වා වොදපෙති වා, උචෙත්තකස්ස වා ආදිකමේකස්සාති.

අමුලකසික්ඛාපදං ඡට්ඨමං.

6. 8. 7

සඤ්චිචසික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා සාවත්තියං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බංසියා භික්ඛු සත්තරසවංසියානං භික්ඛූනං සඤ්චිච කුක්කුච්චං උපදහන්ති: “හගවතා ආවුසො සික්ඛාපදං පඤ්ඤන්තං ‘න උභනවීසතිවස්සො පුග්ගලො උපසම්පාදෙතඛො’ති තුමො ව උභනවීසතිවස්සො උපසම්පන්නා කච්චි නො තුමො අනුපසම්පන්නා”ති. තෙ රොදහති, භික්ඛු එවමාහංසු “කිස්ස තුමො ආවුසො රොදා”ති. ඉමෙ ආවුසො ඡබ්බංසියා භික්ඛු අමනාකං සඤ්චිච කුක්කුච්චං උපදහන්ති.

2. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨප්පා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙහති, “කථං හි නාම ඡබ්බංසියා භික්ඛු භික්ඛූනං සඤ්චිච කුක්කුච්චං උපදහිත්තන්ති”ති -පෙ- සච්චං කිර තුමො භික්ඛූනො භික්ඛූනං සඤ්චිච කුක්කුච්චං උපදහතාති. සච්චං හගවා. විගරහි බුද්ධා හගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමො මොසපුරිසා භික්ඛූනං සඤ්චිච කුක්කුච්චං උපදහිත්තං, නෙතං මොසපුරිසා අපසන්නානං වා පසාදයා -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛූනො ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්සාථ:

“යො පන භික්ඛු භික්ඛූසා සඤ්චිච කුක්කුච්චං උපදහෙය්සා ඉතිස්ස මුත්තාමපි අථාසු හවිස්සන්ති එතදෙව පච්චයං කරිස්වා අනාඤ්ඤා පාචිත්තිය”නති.

ආචාරවිපත්තියෙකින් හෝ දෘෂ්ටිවිපත්තියෙකින් හෝ වොදනා කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්භට වොදනා කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

අනුපසපනක්භු කෙරෙහි උපසපන්යන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්භු කෙරෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්භු කෙරෙහි අනුපසපන්යන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

එසේ සභවෙසෙස් සන් ඇතියේ වොදනා කෙරේ නම් හෝ වොදනා කරවා නම් හෝ ඇවැත් නැත, උම්මත්තකයභට ආදිකම්මිකයභට ඇවැත් නැති.

සවැනි අමුලකශික්ෂාපද යි.

6. 8. 7

සංඤ්චිච ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යාවත් බුදුහු සැවැත් නුවර පේතවන නම් අනේ පිඩු පිටුහුගේ අරමිහි වැඩූ වෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි සවග මහණහු සතළොස් වග මහණුන්භට දනෑ දනෑ කුකුස් උපදවති. “ඇවැත්නි, භාග්‍යාවතුන් විසින් උනුවිසිවස් ඇති පුගුල් තෙමේ උපසපන් නො කැරැවිය යුතු යැ යි සිකපදයෙක් පනවන ලදී. තෙපි දු උනුවිසිවස් ඇතියවිභු උපසපන් වුවහු යැ. කිම, තෙපි අනුපසපන්හු” ද යි. ඔහු හඬන්. හික්ෂු මෙසේ කීහු; “කුමකට ඇවැත්නි, තෙපි හඬවු” ද යි. ඇවැත්නි, මේ සවග මහණහු අපට දනදනෑ කුකුස් උපදවතෑ යි.

2. යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවාහු...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්; “කෙසේ නම් සවග මහණහු මහණුන්භට දනෑදනෑ කුකුස් ඉපැදවුහු” ද යි...සැබෑද මහණෙකි, තෙපි මහණුන්භට දනෑ දනෑ කුකුස් උපදවවු ද යි, සැබෑවූ භාග්‍යාවතුන් වහන්ස, භාග්‍යාවත් බුදුහු ගැරහුහ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙකි, තෙපි මහණුන්භට දනෑ දනෑ කුකුස් ඉපැදවුවහු ද? හිස් පුරුෂයෙකි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රයාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...මෙසේ ද මහණෙකි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් මහණක්භට ‘මෙයින් මොහුට ඇසිල්ලකුදු නො පහසුවෙක් වන්නේ’ යැ යි දැන දැනෑ අනෙකක් නො වූ මෙය මෑ කැරුණු කොට කුකුස් උපදවන්නේ නම් පවිති වේ” යයි.

පාරිත්තයපාළි හිතවුච්ඡබ්බො

3. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- හිතවුති -පෙ- අයං ඉමස්මි අපෙ අධිපෙකො හිතවුති.

හිතවුසසාති: අඤ්ඤාසස හිතවුසස.

සඤ්චිට්ඨාති: ජානෙනො සඤ්ජානෙනො ටෙච්ච අභිචිතරිත්වා විතික්ඛමො.

කුක්කුච්චං උපදහෙය්‍යාති: උනාවිසතිවසෙසා මඤ්ඤා ඤාං උපසමපනො. විකාලෙ මඤ්ඤා තයා භුක්තං මජ්ජං මඤ්ඤා තයා පිතං මාතුගාමෙන සද්ධිං රහො මඤ්ඤා තයා නිසින්නාති කුක්කුච්චං උපදහති ආපත්ති පාරිත්තයසස.

එතදෙවපචයං කරිත්වා අනඤ්ඤානති: න අඤ්ඤා කොථි පච්චයො භොති කුක්කුච්චං උපදහිතුං.

උපසමපනෙ උපසමපනාසඤ්ඤි සඤ්චිට්ච කුක්කුච්චං උපදහති ආපත්ති පාරිත්තයසස. උපසමපනෙ ටෙමතිකො සඤ්චිට්ච කුක්කුච්චං උපදහති ආපත්ති පාරිත්තයසස. උපසමපනෙ අනුපසමපනාසඤ්ඤි සඤ්චිට්ච කුක්කුච්චං උපදහති ආපත්ති පාරිත්තයසස.

අනුපසමපනාසස සඤ්චිට්ච කුක්කුච්චං උපදහති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. අනුපසමපනෙ උපසමපනාසඤ්ඤි ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. අනුපසමපනෙ ටෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. අනුපසමපනෙ අනුපසමපනාසඤ්ඤි ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

අනාපතති: න කුක්කුච්චං උපදහිතුකාමො උනාවිසතිවසෙසා මඤ්ඤා ඤාං උපසමපනො විකාලෙ මඤ්ඤා තයා භුක්තං මජ්ජං මඤ්ඤා තයා පිතං මාතුගාමෙන සද්ධිං රහො මඤ්ඤා තයා නිසින්නා ඉඛ්ඤා ජානාහි මා තෙ පචජා කුක්කුච්චං අභොසිති භණ්ති උමට්ඨතකස්ස ආදිකම්මකස්සාති.

සඤ්චිට්ඨිකඛාපදං සතපමං.

3. යො පන: යම්, යම්බදු ..හික්වු...මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද හික්වු යි.

හික්වුසය: අත් මහණක්හට,

සංක්ෂිප්ත; දන්නේ මැනවින් දන්නේ සිතා මෙහෙයා විකුම් කිරීම යි.

කුක්කුලං. උපදහෙයා: තෙපි උනුවිසිවස් ඇති වැ උපසපන් වුහු යි හභිමි. තොප විකල්හි වළදන ලදු යි හභිමි. තොප මත්පැන් බොන ලදු යි හභිමි. තොප තොරඹුරෙහි මාගමක හා හිනැ යි හභිමැ යි කුකුස් උපදවා නම් පවිති ඇවැත් වෙ.

එතදෙව පටියං කරිතා අනඤ්ඤා: කුකුස් උපදවත්තට අත් කිසිදු කරුණක් නැති.

උපසපනක්හු කෙරෙහි උපසපන් සන් ඇතියේ දනැ දනැ කුකුස් උපදවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්හු කෙරෙහි විමති ඇතියේ දනැ දනැ කුකුස් උපදවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්හු කෙරෙහි අනුපසපන් සන් ඇතියේ දනැ දනැ කුකුස් උපදවා නම් පවිති ඇවැත් වෙ.

අනුපසපනක්හට දනැ දනැ කුකුස් උපදවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි උපසපන් සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්හු කෙරෙහි අනුපසපන් සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙ.

කුකුස් නො උපදවනු කැමැත්තේ “තෙපි උනු විසි වස් ඇති වැ උපසපන් වුහු යි හභිමි, තොප විකල්හි වළදන ලදු යි හභිමි, තොප මත් පැන් බොන ලදු යි හභිමි, තොප තොරඹුරෙහි මාගමක සමග හිනැ යි හභිමි, එබැවින් දනුව, තොපට පසුවැ කුකුසෙක් නහමක් වෙව යි බෙණේ නම් ඇවැත් නැත, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

සත්වැනි සංක්ෂිප්ත ශික්ෂාපද යි.

උපසස්සුතිසිකාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවකීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බණ්ණියා භික්ඛු පෙසලෙහි භික්ඛුහි සද්ධිං හණ්ඩිතති.¹ පෙසලා භික්ඛු එවං වදෙතති: අලඤ්ඤා ඉමෙ ආවුසො ජබ්බණ්ණියා භික්ඛු න සක්ඛා ඉමෙහි සහ හණ්ඩිතති. ජබ්බණ්ණියා භික්ඛු එවං වදෙතති. “කිංසා තුමෙහ ආවුසො අමෙහ අලඤ්චාදෙන පාපෙපා”ති. කහං පන තුමෙහ ආවුසො අසුඤ්ඤාති. මයං ආයස්මත්තානං උපසස්සුතිං තිට්ඨමහාති.

2. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිට්ඨා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති ධියනති විපාවෙනති “කථං හි නාම ජබ්බණ්ණියා භික්ඛු භික්ඛුනං හණ්ඩිතජාතානං කලහජාතානං විවාදපන්නානං උපසස්සුතිං තිට්ඨිස්සතති”ති -පෙ- සච්චං කීර තුමෙහ භික්ඛුවෙ භික්ඛුනං හණ්ඩිතජාතානං කලහජාතානං විවාදපන්නානං උපසස්සුතිං තිට්ඨරාති. සච්චං භගවා. විගර්හි බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරියා භික්ඛුනං හණ්ඩිතජාතානං කලහජාතානං විවාදපන්නානං උපසස්සුතිං තිට්ඨස්සං. තෙනං මොසපුරියා අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවිඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාරා:

“යො පන භික්ඛු භික්ඛුනං හණ්ඩිතජාතානං කලහජාතානං විවාදපන්නානං උපසස්සුතිං තිට්ඨෙය්‍ය යං ඉමෙ හණ්ඩියනති තං සොක්ඛාමිති එතදෙව පව්වයං කරිත්වා අනඤ්ඤං පාවිත්තිය”නති.

3. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමස්මිං අපෙට්ඨෙපෙතො භික්ඛුති.

භික්ඛුනනති: අඤ්ඤාසං භික්ඛුනං.

හණ්ඩිතජාතානං කලහජාතානං විවාදපන්නානනති: අධිකරණජාතානං.

උපසස්සුතිං තිට්ඨෙය්‍යාති: ඉමෙසං සුඤ්ඤා වොදෙස්සාමි සාරෙස්සාමි පටිච්චොදෙස්සාමි පටිසාරෙස්සාමි මඛකුකරිස්සාමිති ගව්ඡති ආපක්ඛි දුක්ඛකට්ඨං. යත්ථ ධිතො සුඤ්ඤාති ආපක්ඛි පාවිත්තියං. පට්ඨතො ගව්ඡතො තුරිතො ගව්ඡති සොක්ඛාමිති ආපක්ඛි දුක්ඛකට්ඨං. යත්ථ ධිතො සුඤ්ඤාති ආපක්ඛි පාවිත්තියං. පුරතො ගව්ඡතො ඔභියති සොක්ඛාමිති ආපක්ඛි දුක්ඛකට්ඨං. යත්ථ ධිතො සුඤ්ඤාති ආපක්ඛි පාවිත්තියං. භික්ඛුස්ස ධිතොකාසං වා නිසිංහොකාසං වා නිපහොකාසං වා ආගහොකාසං මහොකාසං උක්ඛාසිතබ්බං විජානාපෙතබ්බං නො වෙ උක්ඛාසෙය්‍ය වා විජානාපෙය්‍ය වා ආපක්ඛි පාවිත්තියං.

1. හණ්ඩිතති - මිශ්‍රය.

උපසයුති ගික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජේතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි සවග මහණහු ප්‍රියශීලී භික්ෂූන් සමඟ ධබර කෙරෙති. ප්‍රියශීලී භික්ෂූහු මෙසේ කියත්: “ඇවැත්නි මේ සවග මහණහු අලප්ථිහු යැ, මොවුන් සමඟ ධබර කරන්නට නොහැකි” යැ යි සවග මහණහු මෙසේ කියත්: “කුමකට ඇවැත්නි, තෙපි අප අලප්ථවාදයෙන් පමුණුවවු” ද යි ඇවැත්නි, තෙපි කොබ සිටැ ඇසුවහ ද යි. ඇපි ආයුෂ්මතුන්ගේ බස් ඇසෙන තන්හි සිටියමහ යි.

2. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවාහු...ඔහු ලවු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්; “කෙසේ නම් සවග මහණහු හටගත් ධබර ඇති හටගත් කලහ ඇති විරුද්ධවාදයට බැස ගත් මහණුන්ගේ බස් ඇසෙන තන්හි සිටියෝ” ද යි ...සැබැ ද මහණෙනි, තෙපි හටගත් ධබර ඇති හටගත් කලහ ඇති විරුද්ධවාදයට බැසගත් මහණුන්ගේ බස් ඇසෙන තන්හි සිටිවු ද යි. සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ. කෙසේ නම් භිස් පුරුෂයෙනි. තෙපි හටගත් ධබර ඇති හටගත් කලහ ඇති විවාදයට බැසගත් මහණුන්ගේ බස් ඇසෙන තන්හි සිටියහු ද? භිස් පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් හටගත් ධබර ඇති හටගත් කලහ ඇති විරුද්ධ-වාදයට පැමිණි මහණුන්ගේ බස් ඇසෙන තන්හි මොහු යමක් බෙණෙත් නම් එය අසන්නෙමැ” යි අනෙකක් නො වැ මෙය මැ කරුණු කොට සිටින්නේ නම් පවිති වෙ” යයි.

3. යො පන: යම්, යම්බදු...භික්ෂු...මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

භික්ෂූනා: අන් මහණුන්ගේ.

හණ්ඩනජානානං කලහජානානං විවාදපන්නානා: හටගත් අධි-කරණ ඇතියවුන්ගේ.

උපසයුතිං තිට්ඨයා: මොවුන්ගේ බස් අසා වොදනා කරන්නෙමි සිහි කරවන්නෙමි නැවැතැ වොදනා කරන්නෙමි නැවැතැ සිහි කරවන්නෙමි මතු කරන්නෙමැ යි යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. යම් තැනෙකැ සිටියේ අසා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. පසු වැ යන්නේ අසන්නෙමැ යි යුහු වැ යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. යම් තැනෙක සිටියේ අසා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. පෙරවු වැ යන්නේ අසන්නෙමැ යි පසුබසිමින් එළිඑළි යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. යම් තැනෙකැ සිටියේ අසා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මහණක්හුගේ සිටි තැනට හෝ හුන් තැනට හෝ හොත් තැනට හෝ අවුත් මන්ත්‍රණය කරන්නහුට කැරිය යුතු යැ දන්විය යුතු යැ. ඉදින් නොකාරන්නේ නම් හෝ නො දන්වන්නේ නම් හෝ පවිති ඇවැත් වෙයි.

පාචිත්තියපාළි හිතවුච්චෙයා

එතදෙව පව්වයං කරිත්වා අනාඤ්ඤානාහි: න අසෙසං කොථි පච්චයො භොති උපසංගතිං තිට්ඨිතුං.

උපසම්පන්නො උපසම්පන්නසංගොඤ්ඤි උපසංගතිං තිට්ඨති ආපත්ති පාචිත්තියසංගං. උපසම්පන්නො චෙමතිකො උපසංගතිං තිට්ඨති ආපත්ති පාචිත්තියසංගං. උපසම්පන්නො අනුපසම්පන්නසංගොඤ්ඤි උපසංගතිං තිට්ඨති ආපත්ති පාචිත්තියසංගං.

අනුපසම්පන්නස්ස උපසංගතිං තිට්ඨති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුපසම්පන්නො උපසම්පන්නසංගොඤ්ඤි ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුපසම්පන්නො චෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුපසම්පන්නො අනුපසම්පන්නසංගොඤ්ඤි ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.

අනාපතති: ඉමෙසං සුඛා ඔරම්භස්සාමි චිරම්භස්සාමි චූපසම්භස්සාමි අනන්තානං පරිමොචෙස්සාමිති ගච්ඡති උම්මත්තකස්ස ආදිකම්මකස්සාති.

උපසංගතිසික්ඛාපදං අට්ඨමං.

6. 8. 9

කම්මපට්ඨාහනසික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤියං චිහරති ජෙතවනේ අනාථපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බඤ්ඤියා හිසං අනාචාරං ආචරිත්වා එකමෙකස්ස කමමෙ කඨිරමානෙ පටිකෙකාසනාහි තෙන ඛො පන සමයෙන සංගොඤ්ඤියා සංගොඤ්ඤියා භොති කෙනචිදෙව කරුණියෙන. ජබ්බඤ්ඤියා හිසං චිවරකමමං කරොත්තා එකස්ස ජන්දං අදංසු. අථ ඛො සංගොඤ්ඤියා අයං ආවුසො ජබ්බඤ්ඤියා හිසං එකකො ආගතො හන්දස්ස මයං කමමං කරොමාති තස්ස කමමං අකාසි. අථ ඛො සො හිසං යෙන ජබ්බඤ්ඤියා හිසං තෙනුපසම්භවිමි. ජබ්බඤ්ඤියා හිසං තං හිසං එතදවොචුං. “කිං ආවුසො සංගොඤ්ඤියා අකාසි”ති. සංගොඤ්ඤියා මෙ ආවුසො කමමං අකාසිති. න මයං ආවුසො එතදන්තාය ජන්දං අදමි තුඤ්ඤං කමමං කරිස්සාමිති. සචෙ ව මයං ජානෙය්‍යාම තුඤ්ඤං කමමං කරිස්සාමිති න මයං ජන්දං දදෙය්‍යාමාති.

1. චූපසමෙය්‍යාමි - ඕෂි ඕචුෂි

එතදෙව පට්ඨයං කරිතො අනඤ්ඤා; ඛස් ඇසෙන තන්ති සිට්ඨන්තට අන් කිසිදු කරුණෙක් නැත.

උපසපනක්ඟු කෙරෙහි උපසපන්සන් ඇතියේ ඛස් ඇසෙන තන්ති සිට්ඨ නම් පට්ඨි ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්ඟු කෙරෙහි විමක් ඇතියේ ඛස් ඇසෙන තන්ති සිට්ඨ නම් පට්ඨි ඇවැත් වෙයි. උපසපනක්ඟු කෙරෙහි අනුපසපන්සන් ඇතියේ ඛස් ඇසෙන තන්ති සිට්ඨ නම් පට්ඨි ඇවැත් වේ.

අනුපසපනක්ඟුගේ ඛස් ඇසෙන තන්ති සිට්ඨ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්ඟු කෙරෙහි උපසපන් සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්ඟු කෙරෙහි විමක් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසපනක්ඟු කෙරෙහි අනුපසපන් සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

මොවුන්ගේ ඛස් අසා මිඳෙන්තෙමි වළකින්නෙමි සන්තිදින්නෙමි තමා භාත්පසින් මිඳෙන්තෙමැ යි යේ නම් ඇවැත් නැත, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

අටවැනි උපස්සුති ශික්ෂාපද යි.

6. 8. 9

කම්මපට්ඨානන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජෙතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි සවග මහණහු පනත් විකුම් කොට එකක් එකක්හට කම් කරනු ලබන කල්හි වළහත්. එසමයෙහි වනාහි කිසියම් කරුණෙකින් සධ්‍යයා රැස්වූයේ වෙයි. සවග මහණහු සිටුරුකම් කරන්නෝ එකක්හට ඡන්දය දුන්හු. එකල්හි සධ්‍යයා ඇවැත්නි, මේ සවග මහණ එකලා වූ පැමිණියේ යැ. එබැවින් ඇපි මොහුට කම් කරමහ යි ඔහට කර්ම කෙළේ යැ. එකල්හි එ මහණ සවග මහණුන් වෙතැ එළැඹියේ යැ. සවග මහණහු එ මහණහට මෙය කීහු. ඇවැත්නි, සධ්‍යයා කුමක් කෙළේ දැයි. ඇවැත්නි, සධ්‍යයා මාහට කම් කෙළේ යැ යි. ඇවැත්නි, ඇපි තොපට කම් කරන්නේ යැ යි තෙල කරුණ සඳහා ඡන්දය නුදුම්හ. ඉදින් තොපට කම් කරන්නේ යැයි ඇපි දන්නමෝ නම් ඇපි ඡන්දය නො දෙමහ යි.

පාචිත්තියපාළි භික්ෂුවිභවෙයා

2. යො තෙ භික්ෂු අජීව්ජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති “කථං භි නාම ජබ්බකයා භික්ෂු ධම්මිකානං කම්මානං ඡන්දං දන්වා පච්ජා වියනධම්මං ආපජ්ජන්තති”ති-පෙ- සච්චං කිර තුමෙහ භික්ෂුවෙ ධම්මිකානං කම්මානං ඡන්දං දන්වා පච්ජා වියනධම්මං ආපජ්ජරාති. සච්චං හගවා. විගරහි බුද්ධො හගවා-පෙ-කථං භි නාම තුමෙහ මොසපුරියා ධම්මිකානං කම්මානං ඡන්දං දන්වා පච්ජා වියනධම්මං ආපජ්ජන්තර. නෙතං මොසපුරියා අපසසන්නානං වා පසාදය-පෙ-ඵවණ්ණි පන භික්ෂුවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ෂු ධම්මිකානං කම්මානං ඡන්දං දන්වා පච්ජා වියනධම්මං ආපජෙජ්ජයා පාචිත්තිය”න්ති.

3. යො පන්තී: යො යාදිසො -පෙ- භික්ෂුතී: -පෙ- අයං ඉමසමී අපෙඤ්ඤා අධිපෙපතො භික්ෂුතී.

ධම්මිකං නාම කම්මං: අපලොකනකම්මං ඤාණකම්මං ඤාණදුතිය කම්මං ඤාණවතුත්තකම්මං ධම්මෙන විනයෙන සත්ත්වසාසනෙන කතං එතං ධම්මිකං නාම කම්මං, ඡන්දං දන්වා වියනි ආපත්ති පාචිත්තියසං.

ධම්මකමෙම ධම්මකම්මසංඤ්ඤි ඡන්දං දන්වා වියනි ආපත්ති පාචිත්තියසං. ධම්මකමෙම වෙමතිකො ඡන්දං දන්වා වියනි ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. ධම්මකමෙම අධම්මකම්මසංඤ්ඤි ඡන්දං දන්වා වියනි අනාපත්ති.

අධම්මකමෙම ධම්මකම්මසංඤ්ඤි ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අධම්මකමෙම වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අධම්මකමෙම අධම්මකම්මසංඤ්ඤි අනාපත්ති.

අනාපත්ති: අධම්මෙන වා විග්ගෙන වා න කම්මාරහස්ස වා කතනති ජානකො වියනි උම්මන්තකස්ස ආදිකම්මකස්සාති.

කම්මපට්ඨානනසික්ඛාපදං නවමං.

2. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවාහු...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුඟුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ නම් සවග මහණහු දහුම් කම්මයනට ඡන්දය දී පසු වැ ගරහන බවට පැමිණියේ”ද යි...සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි දහුම් කම්මයනට ඡන්දය දී පසු වැ ගරහන බවට පැමිණෙවු ද යි. සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ... කෙසේ නම් භිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි දහුම් කම්මයනට ඡන්දය දී පසු වැ ගරහන බවට පැමිණියහු ද? භිස් පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් දහුම් කම්මයනට ඡන්දය දී පසු වැ ගරහන බවට පැමිණෙන්නේ නම් පවිති වේ”යයි.

3. යො පන: යම්, යම්බදු.. භික්ෂු...මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

ධම්මික කම්ම නම්: අපලොකන කම් යැ, ඥප්ති කම් යැ, ඥප්තිථිතිය කම් යැ, ඥප්තිවතුර්ථ කම් යි. ධම්මයෙන් විනයෙන් ශාස්තෘශාසනයෙන් කරන ලද තෙල කම්ය ධම්මික නම් වෙයි. ඡන්දය දී ගරහා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

දහුම්කම්හි දහුම්කම්සන් ඇතියේ ඡන්දය දී ගරහා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. දහුම්කම්හි විමති ඇතියේ ඡන්දය දී ගරහා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. දහුම්කම්හි නො දහුම් කම්සන් ඇතියේ ඡන්දය දී ගරහා නම් ඇවැත් නැති.

නො දහුම්කම්හි දහුම්කම්සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො දහුම්කම්හි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො දහුම්කම්හි නො දහුම්කම්සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

අධර්මයෙන් හෝ වාග්‍රයෙන් හෝ කම්භර්හ නොවනුවක්භව කම් කරන ලද යි දන්නේ ගරහා නම් (ඇවැත් නොවේ), උම්මත්තකයහට ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

නවවැනි කම්මපට්ඨානන ශික්ෂාපද යි.

ජන්‍යදායකතා සහ සාධක

1. තෙත සමයෙහි බුද්ධා භගවා සාවකීයං විහරති ජෙනවනෙ අනාරාමිකස්ස ආරාමෙ. තෙත බො පන සමයෙහි සබ්බසංඝාතො භොති කෙනවිදෙව කරුණෙහි. ජනපදයා භික්ඛු විවරකමං කරොන්තා එකස්ස ජන්‍යදාය. අර්ථ බො සබ්බසංඝාතො සංඝාතො තං කමං කරිස්සාමිති ඤාති. යපෙසි. අර්ථ බො සො භික්ඛු එවමෙවිමෙ එකමෙකස්ස කමං කරොන්ති. කස්ස ඤාති කමං කරිස්සාමිති ජන්‍යදාය උපායාසනා පකකාමි.

2. යෙ තෙ භික්ඛු අසීව්‍යං -පෙ- තෙ උපායාසනා විසංඝාතො විපාටෙති “කරං හි නාම භික්ඛු සබ්බසංඝාතො විනිව්‍යාකරාය වත්තමානාය ජන්‍යදාය උපායාසනා පකකාමස්සති”ති -පෙ- සච්චං කිර භික්ඛු සබ්බසංඝාතො විනිව්‍යාකරාය වත්තමානාය ජන්‍යදාය උපායාසනා පකකාමස්සති, සච්චං භගවා. විහරති බුද්ධා භගවා -පෙ- කරං හි නාම කං මොසපුරිස සබ්බසංඝාතො විනිව්‍යාකරාය වත්තමානාය ජන්‍යදාය උපායාසනා පකකාමස්සති. තෙතං මොසපුරිස අපසංඝාතං වා පසාදය -පෙ- එවස්ස පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු සබ්බසංඝාතො විනිව්‍යාකරාය වත්තමානාය ජන්‍යදාය උපායාසනා පකකාමස්ස පාවිත්තිය”න්ති.

3. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මි අපෙ අධිපෙතො භික්ඛුති.

සබ්බසංඝාතො විනිව්‍යාකරා නාම; වස්ස වා ආරොචිතං භොති අවිනිච්ඡිතං, ඤාති වා යපිතා භොති කමෙවාවා වා විපකකා.¹

ජන්‍යදාය උපායාසනා පකකාමස්සාති: කරං ඉදං කමං කුපං අස්ස වග්ගං අස්ස න කරෙය්‍යාති ගවස්ස ආපත්ති දුක්ඛකපස්ස. පරිසාය භක්ඛපාසං විජහන්තස්ස ආපත්ති දුක්ඛකපස්ස. විජහිතෙ ආපත්ති පාවිත්තියස්ස.

ධම්මකමෙම ධම්මකමෙම ජන්‍යදාය උපායාසනා පකකාමති ආපත්ති පාවිත්තියස්ස. ධම්මකමෙම වෙමතිකො ජන්‍යදාය උපායාසනා පකකාමති ආපත්ති දුක්ඛකපස්ස. ධම්මකමෙම අධම්මකමෙම ජන්‍යදාය උපායාසනා පකකාමති අනාපත්ති.

1. විපකකා භොති - මජ්ඣ.

ජෛනදේශාගමන ගික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජෙතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි සඩ්ඨයා කිසියම් කරුණෙකින් රැස් වූයේ වෙයි. සවග මහණහු සිවුරුකම් කරන්නෝ එකක්හට ඡන්දය දුන්හ. එකල්හි සඩ්ඨයා යමක්හු සඳහා රැස් වූයේ නම් ඒ කම්ය කරන්නෙමැයි ඥප්තිය තැබී යැ. එකල්හි ඒ මහණ මෙපරිද්දෙන් මැ මොහු එකක් එකක්හට කම් කෙරෙති. තෙපි කවරක්හට කම් කරන්නහු දැයි ඡන්දය නො දී හුනස්නෙන් නැඟිට ගියේ යි.

2. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිය වූවාහු...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් මහණෙක් සහමැද විනිශ්චය කළාවක් පවත්නා කල්හි ඡන්දය නො දී හුනස්නෙන් නැඟිට ගියේ" දැ යි...සැබැ ද මහණ තෝ සහමැද විනිශ්චයකළාවක් පවත්නා කල්හි ඡන්දය නො දී හුනස්නෙන් නැඟිට යෙහි දැ යි. සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ...කෙසේ නම් භික්ෂු පුරුෂය, තෙපි සහ මැද විනිශ්චය කළාවක් පවත්නා කල්හි ඡන්දය නො දී හුනස්නෙන් නැඟිට ගියහු ද? භික්ෂු පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන් ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි... මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

"යම් මහණෙක් සහමැද විනිශ්චය කළාවක් පවත්නා කල්හි ඡන්දය නො දී හුනස්නෙන් නැඟිට බැහැර යන්නේ නම් පවිත්‍ර වේ" යැ යි.

3. යො පන: යම්, යම්බදු...භික්ෂු...මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

සංඛ්‍යා විනිවිජයකළා නම්: වස්තුව ආරොවනය කරන ලද්දේ හෝ විනිශ්චය නො කරන ලද්දේ හෝ වෙයි. ඥප්තිය තබන ලද හෝ කම්වදන් නො ක්‍රමයේ හෝ වෙයි.

ජෛනදේශා උට්ඨායාසනා පක්කමෙයා: කෙසේ මේ කම්ය කොප්‍ය වන්නේ ද ව්‍යග්‍ර වන්නේ ද නො කරන්නේ දැ යි යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පිරිසෙන් අත්පස හරනාහට දුකුළා ඇවැත් වෙයි. හළ කල්හි පවිත්‍ර ඇවැත් වේ.

දුහැමිකම්හි දුහැමිකම්සන් ඇතියේ ඡන්දය නො දී හුනස්නෙන් නැඟිට බැහැර යේ නම් පවිත්‍ර ඇවැත් වෙයි. දුහැමිකම්හි විමති ඇතියේ ඡන්දය නො දී හුනස්නෙන් නැඟිට බැහැර යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. දුහැමිකම්හි නො දුහැමිකම්සන් ඇතියේ ඡන්දය නො දී හුනස්නෙන් නැඟිට බැහැර යේ නම් ඇවැත් නැති.

පාවිතය පාළු හිසවූ විභවයා

5. අධිමත්තම මධ්‍යමතම සඳහාදී ආපත්ති දුකකට සහ. අධිමත්තම මධ්‍යමතම කො ආපත්ති දුකකට සහ. අධිමත්තම මධ්‍යමතම සඳහාදී අනාපත්ති.

6. අනාපත්ති: සමාසය හඳුනා වා කලහෝ වා විගහහෝ වා විවාදෝ වා හවිසන්ති ගවන්ති. සමාසයෝ වා සමාසරාජී වා හවිසන්ති ගවන්ති අධිමත්තම වා මධ්‍යමතම වා න කමාරහස්ස වා කමමං කරිසන්ති ගවන්ති, ගිලානෝ වා ගවන්ති, ගිලානස්ස කරිසියෙන වා ගවන්ති උච්චාරෙන වා පසුභාවෙන වා පිළිනෝ ගවන්ති, න කමමං කොපෙතුකාමෝ පුන පච්චාගමිස්සාමිති ගවන්ති, උමමන්තස්ස ආදිකල්මිකස්සාති.

ජන්ද-අද්භවාගමනසිකඛාපදං දසමං

6. 8. 11

දබ්බසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධෝ හගවා රාජගහෙ විහරති වෙථවනෙ කලාප්පකඛිවාපෙ. තෙන ටො පන සමයෙන ආයස්මි දබ්බසා මලලපුත්තො සමාසය සෙනාසනස්මි පඤ්ඤාපෙති හත්තාති ව උද්දිසති. ටො වායස්මි දබ්බලච්චරො හොති. තෙන ටො පන සමයෙන සමාසය එකං වීවරං උපපන්නං හොති. අථ ටො සමෙතො තං වීවරං ආයස්මිතො දබ්බසා මලලපුත්තස්ස අද්ධි. ජබ්බස්සියා හිසබ්බ උජ්ඣායස්ස වියහති විපාවෙහති. “යථාසන්තූතං හිසබ්බ සබ්බිකං ලාභං පරිණාමෙන්නති”ති.

2. යෙ තෙ හිසබ්බ අපට්ඨ්ථා -පෙ- තෙ උජ්ඣායස්ස වියහති විපාවෙහති කරං හි නාම ජබ්බස්සියා හිසබ්බ සමගෙහන සමෙහන වීවරං දඬා පට්ඨා වියනධමමං ආපජ්ජස්සති”ති -පෙ- සච්චං කිර තුමෙහ හිසබ්බෙ සමගෙහන සමෙහන වීවරං දඬා පට්ඨා වියනධමමං ආපජ්ජ්ථා”ති. සච්චං හගවා විහරති බුද්ධෝ හගවා -පෙ- කරං හි නාම තුමෙහ මොසපුරිසා සමගෙහන සමෙහන වීවරං දඬා පට්ඨා වියනධමමං ආපජ්ජස්සත්. තෙතං මොසපුරිසා අපසස්සන්නානං වා පසාදයා -පෙ- එවස්මි පන හිසබ්බෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන හිසබ්බ සමගෙහන සමෙහන වීවරං දඬා පට්ඨා වියනධමමං ආපජ්ජෙය්‍ය යථාසන්තූතං හිසබ්බ සබ්බිකං ලාභං පරිණාමෙන්නති පාවිතය”න්ති,

නො දභුමිකමිති දභුමිකම සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො දභුමිකමිති විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො දභුමිකමිති නො දභුමිකම සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

සඨසයාගේ භණ්ඩනයෙක් හෝ කලහයෙක් හෝ විග්‍රහයෙක් හෝ විරුද්ධවාදයෙක් හෝ වන්නේ යැ යි යේ නම්, සඨසහෙදය හෝ සඨසරාජිය හෝ වන්නේ යැ යි යේ නම්, අධම්මයෙන් හෝ ව්‍යග්‍රයෙන් හෝ කම්මාර්භ නොවනුවක්හට කම් කරන්නේ යැ යි හෝ යේ නම්, ගිලන් වැ හෝ යේ නම්, ගිලනක්හුගේ කළයුත්තෙකින් හෝ යේ නම්, මහවටනින් හෝ සුචවටනින් හෝ පෙළෙනුයේ යේ නම් කම්ය කොපා කරනු කැමැත්තක් නැතියේ යළි පෙරළා එන්නෙමැ යි යේ නම් (ඇවැත් නොවේ), උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

දසවැනි ඡන්දං අද්දාගමන ඡික්ඛාපද යි.

6. 8. 11

දබ්බ ඡික්ඛාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුහුදු රජගහ නුවරැ කලන්දකතිවාස නම් වෙළවන අරමිති වැඩැ වෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි ආයුෂ්මත් දබ්බ-මලලපුත්‍ර සඨසයාහට සෙනසුනු පනවයි. බතුදු උදෙසයි. ඒ ආයුෂ්මත් තෙමේන් දුබල සිවුරු ඇතියේ වෙයි. එසමයෙහි වනාහි සඨසයාහට එක් සිවුරක් උපන්නේ වෙයි. එකල්හි සඨසයා ඒ සිවුර ආයුෂ්මත් දබ්බ-මල්ල පුත්‍රයහට දුන්නේ යැ. එකල්හි සවග මහණහු ලමු කොට සිතති නුගුණ පවසති දෙස් පතුරුවත්: "භික්ෂුහු වීශ්වස්ත පරිද්දෙන් සඨසික ලාභය පිරිනමති යි.

2. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපියවුවාහු...ඔහු ලමු කොට සිතති. නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් සවග මහණහු සමග සඨසයා හා එක්වැ සිවුරු දී පසු වැ ගරහන බවට පැමිණියෝ ද" යි... සැබැ ද මහණෙනි, තෙපි සමග සඨසයා හා එක්වැ සිවුරු දී පසු වැ ගරහන බවට පැමිණෙවු ද යි. සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුහුදු ගැරහුන. ...කෙසේ නම් භිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි සමග සඨසයා හා එක් වැ සිවුරු දී පසු වැ ගරහන බවට පැමිණියහ ද? භිස් පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි.... මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

"යම් මහණෙක් සමග සඨසයා හා එක් වැ සිවුරු දී භික්ෂුහු වීශ්වස්තපරිද්දෙන් සඨසිකලාභය පිරිණමත් යයි පසු වැ ගරහන බවට පැමිණේ නම් පවිති වේ" යයි.

පාචිත්තියපාළි භික්ෂුවිභවෙනා

3. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- භික්ෂුති: -පෙ- අයං ඉමස්මි අපෙ අධිපෙපතො භික්ෂුති.

සමග්ගො නාම: සබ්බො සමානසංවාසකො සමානසීමායං යීතො.

වීවරං නාම: ඡන්තං වීවරානං අඤ්ඤතරං වීවරං විකප්පනුපග පඤ්ඤං.

අප්පාති: සයං දප්පා.

යථාසන්තප්පනං නාම: යථාමිත්තතා යථාසන්ධිධතා යථාසම්මතතතා යථාසමානුපජ්ඣායකතා යථාසමානාවරියකතා.

සබ්බිකං නාම; සබ්බස්ස දින්නං භොති පරිච්චින්නං.

ලාභො නාම: වීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානසච්චයභෙසජ්ජ- පරික්ඛාරා අන්තමයො චුණ්ණපිණ්ඩාපි දන්තකට්ඨමපි දසිකසුත්තමපි¹,

පච්ඡා වියනධම්මං ආපජේජ්ජයාති: උපසම්පන්නස්ස සබ්බන්ත සම්මතස්ස සෙනාසනපඤ්ඤපකස්ස වා හත්තුද්දෙසකස්ස වා යාගුභාජකස්ස වා ඵලභාජකස්ස වා ඛජ්ජකභාජකස්ස වා අප්පමත්තකවිසංජ්ජකස්ස වා වීවරං දින්නෙ වියති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

ධම්මකම්මෙ ධම්මකම්මෙසඤ්ඤී වීවරං දින්නෙ වියති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. ධම්මකම්මෙ චෙමතිකො වීවරං දින්නෙ වියති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. ධම්මකම්මෙ අධම්මකම්මෙසඤ්ඤී වීවරං දින්නෙ වියති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

අඤ්ඤං පරික්ඛාරං දින්නෙ වියති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨං. උපසම්පන්නස්ස සබ්බන්ත අසම්මතස්ස සෙනාසනපඤ්ඤපකස්ස වා හත්තුද්දෙසකස්ස වා යාගුභාජකස්ස වා ඵලභාජකස්ස වා ඛජ්ජකභාජකස්ස වා අප්පමත්තකවිසංජ්ජකස්ස වා වීවරං වා අඤ්ඤං වා පරික්ඛාරං දින්නෙ වියති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨං.

1. දසිකසුත්තමකමි - 81

3. යො පන ; යම්, යම්බඳු ... හිකුණු ... -වෙනම මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද හිකුණු යි.

සමග්‍ය නම්: සමානසංවාසක වූ සමාන සීමායෙහි සිටි සභික තෙමෙයි.

විවර නම්: සවැදැරුම් සිවුරු අතුරෙන් එක්තරා විකපුන් පොහොනා පැසුර සිවුරක්.

දකුණ ; තෙමෙයි දී.

යථාසනායුත නම්: මිතුරුබව ඇති පරිදි දුටු මිතුරුබව ඇති පරිදි දැඩි මිතුරු බව ඇති පරිදි සමාන උපාධ්‍යාය බව ඇති පරිදි සමාන ඇදුරු බව ඇති පරිදි.

සභික නම්: සහනට දෙන ලද්දෙක් පරිත්‍යක්තයෙක් වෙයි.

ලාභ නම්: විවර යැ පිණිසපාන යැ ශයනාසන යැ ග්ලානප්‍රත්‍යය ගෞරවපරික්කාර යැ, යටත් පිරිසෙයින් සුණු පිඩු ද දැහැවු ද දහවලුණු ද.

පච්ඡා ධර්මානුමමං ආපජ්ජයා ; සභිකයා විසින් සම්මත වූ උපසපත් වූ සෙනසුන් පනවන්නකුහට හෝ බත් උදෙසානකුහට හෝ හඹු බෙදන්නකුහට හෝ පලතුරු බෙදන්නකුහට හෝ කැවිලි බෙදන්නකුහට හෝ මදදයක් බෙදා ලන්නකුහට හෝ සිවුරක් දුන් කල්හි ගරභා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

දහමිකමිති දහමිකමිසන් ඇතියේ සිවුරක් දුන් කල්හි ගරභා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. දහමිකමිති විමති ඇතියේ සිවුරක් දුන් කල්හි ගරභා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. දහමිකමිති නො දහමිකමිසන් ඇතියේ සිවුරක් දුන් කල්හි ගරභා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

අන් පිරිකරක් දුන් කල්හි ගරභා නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. සභිකයා විසින් සම්මත නො වූ උපසපත් වූ සෙනසුන් පනවන්නකුහට හෝ බත් උදෙසානකුහට හෝ හඹු බෙදන්නකුහට හෝ පලතුරු බෙදන්නකුහට හෝ කැවිලි බෙදන්නකුහට හෝ මද දයක් බෙදාලන්නකුහට හෝ සිවුරක් හෝ අන් පිරිකරක් හෝ දුන් කල්හි ගරභා නම් දුකුලා ඇවැත් වේ.

පාචිත්තියපාළි භික්ෂුවිභවෙනා

අනුපසම්පන්නස්ස සංඛේන සම්මතස්ස වා අසම්මතස්ස වා සෙත්තාසනපඤ්ඤාපකස්ස වා භන්තූද්දසකස්ස වා යාග්‍රහාජකස්ස වා ඵලහාජකස්ස වා ඛජ්ජකභාජකස්ස වා අප්‍රමත්තකච්ඡාජකස්ස වා වීචරං වා අඤ්ඤං වා පරික්ඛාරං දිනෙත වීයති ආපත්ති දුක්කටස්ස.

අධම්මකමෙව ධම්මකමෙවසංඤ්ඤී ආපත්ති දුක්කටස්ස. අධම්මකමෙව වෙමතිකො ආපත්ති දුක්කටස්ස. අධම්මකමෙව අධම්ම කම්මසංඤ්ඤී අනාපත්ති.

අනාපත්ති: පකතියා ඡන්ද දෙසා මොහා භයා කරොත්තං කට්ඨො තස්ස දිනෙතන ලද්ධාපි විනිපාතෙසාති න සමො උපනෙසාතීති වීයති, උම්මත්තකස්ස ආදිකම්මකස්සාති.

දබ්බසික්ඛාපදං¹ එකාදසමං.

6. 8. 12

පරිණාමනසික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤං විහරති ජෙතවනෙ අනාථසිංහදාසස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන සාවඤ්ඤං අඤ්ඤාතරස්ස පුග්ගස්ස සංඛ්‍යාසං සච්චරහන්තං පටියන්තං භොති, භොජෙත්වා විචරෙන අවජාදෙසාමාති. අථ ඛො ජබ්බභේසියා භික්ඛු යෙන සො පුග්ගො තෙනුපසංකම්පි. උපසංකම්ඤ්වා තං පුග්ගං එතදවොචු: “දෙථාචුසො ඉමාති විචරාති ඉමෙසං භික්ඛුන”තති. න මයං භතෙන දසකාම අමතාකං සංඛ්‍යාසං අනුච්ඡන්තං² සච්චරහික්ඛා පඤ්ඤාත්තාති. ඛහු ආචුසො සංඛ්‍යාසං දයකා ඛහු සංඛ්‍යාසං හද්දාති³ ඉමෙ තුමෙහ නිසසාය තුමෙහ සම්පසන්නා ඉධ විහරන්ති. තුමෙහ වෙ ඉමෙසං න දස්සිතං අථ කො වරහි ඉමෙසං දස්සති. දෙථාචුසො ඉමාති විචරාති ඉමෙසං භික්ඛුනාති. අථ ඛො සො පුග්ගො ජබ්බභේසියෙහි භික්ඛුහි තිස්සිළියමානො යථාපටියන්තං විචරං ජබ්බභේසියානං භික්ඛුනං දත්වා සංඛ්‍යං භතෙනන පරිච්ඡි. යෙ තෙ භික්ඛු ජාතාහි සංඛ්‍යාසං සච්චරහන්තං පටියන්තං න ච ජාතාහි ජබ්බභේසියානං භික්ඛුනං දින්නාහි. තෙ ඵලමාහංසු “ඔමොජෙථාචුසො සංඛ්‍යාසං විචර”හති. නත්ථි භතෙන යථාපටියන්තං විචරං. අයං ජබ්බභේසියා අයංනං ජබ්බභේසියානං පරිණාමෙසුහති.

1. දබ්බසික්ඛාපදං - මජ්ඣ.

2. අනුච්ඡන්තං - සී.

3. හද්දාති - මජ්ඣ.

සඨසයා වීසින් සම්මත වූ හෝ සම්මත නොවූ හෝ අනුප-
සංනක් වූ සෙනසුන් පනවන්නකුහට හෝ බත් උදෙසානකුහට හෝ හමු
බෙදන්නකුහට හෝ පලතුරු බෙදන්නකුහට හෝ කැවිළි බෙදන්නකුහට
හෝ මද දෑස් බෙදා ලන්නකුහට හෝ සිවුරක් හෝ අත් පිරිකරක් හෝ
දුන් කල්හි ගරහා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො දහැමිකමහි දහැමිකම සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත්
වෙයි. නොදහැමිකමහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො
දහැමිකමහි නොදහැමිකම සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

ප්‍රකෘතියෙන් ජන්දයෙන් ද්වේෂයෙන් මොහයෙන් හයෙන්
කරන්නහුට, ඔහුට දුන් දැයින් කවර වැඩෙක්ද, ලැබ ද නසාපියන්නේ යැ,
මොනවට නො එළවන්නේ යැ යි ගරහා නම් ඇවැත් නො වේ.
උම්මත්තකයහට ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

එකොළොස්වැනි දබ්බ ශික්ෂාපද යි.

6. 8. 12

පරිණාමන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යාවත් බුදුහු සැවැත් කුට්ටර පේතවන නම් අනේපිඬු
සිටුහුගේ අරමිති වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි සැවැත් එක්තරා
මුළුවක් වීසින් සහනට සිවුරු සහිත බතෙක් පිළියෙළ කරන ලද්දේ වෙයි.
වළඳවා සිවුරු පුදමහ යි. එකල්හි සවග මහණු ඒ මුළුව වෙතැ
එළැඹියහ. එළැඹූ එ මුළුවට මෙය කීහු: ඇවැත්නි, මේ සිවුරු මේ
මහණුන්හට දෙවයි. ස්වාමීනි, ඇපි නො දෙමහ. අප වීසින් අවුරුද්දක්
පාසා සහනට සිවුරු සහිත බතෙක් පනවන ලද්දේ වෙයි. ඇවැත්නි,
සහනට දයකයෝ බොහෝ යැ, සහනට ලාභමුඛයෝ බොහෝ යැ, මොහු
කොප නිසා කොප බලමින් මෙහි වෙසෙති ඉදින් තෙපි මොවුනට නො
දෙන්නහු නම් වැළි කවරෙක් මොවුනට දෙන්නේ ද? ඇවැත්නි, මේ
සිවුරු මේ මහණුන්හට දෙවු. එකල්හි ඒ මුළුව සවග මහණුන් වීසින්
පෙළනු ලබන්නේ පිළියෙළ කළ තාක් සිවුරු සවග මහණුන්හට දී සඨසයා
බකින් වැළඳවී යැ. යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් සහනට සිවුරු සහිත බතෙක්
පිළියෙළ කරන ලද යි දනිද්ද, සවග මහණුන්හට දෙන ලද යි නො ද
දනිද්ද, ඔහු ඇවැත්නි, සහනට සිවුරු පුදව යි මෙසේ කීහු. නැත ස්වාමීනි,
සවග හිමිවරු පිළියෙළ කළ තාක් සිවුරු සවග හිමිවරුනට පිරිනැවෙහු යි.

පාච්ඡනියපාළි භික්ඛුච්ඡේදනා

2. යෙ තෙ භික්ඛු අපපිට්ඨා -පෙ- තෙ උජ්ඣායකානි බියතති විපාචෙතති “කථං හි නාම ඡබ්බකේයා භික්ඛු ජානං සඛ්ඛිකං ලාභං පරිණතං පුග්ගලස්ස පරිණාමෙස්සකති” -පෙ- සච්චං කිර තුමෙහ භික්ඛුවෙ ජානං සඛ්ඛිකං ලාභං පරිණතං පුග්ගලස්ස පරිණාමෙථාති. සච්චං භගවා. විගරහි චුද්ධා භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරියා ජානං සඛ්ඛිකං ලාභං පරිණතං පුග්ගලස්ස පරිණාමෙස්සථ. නෙතං මොසපුරියා අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵව්ඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ :

“යො පන භික්ඛු ජානං සඛ්ඛිකං ලාභං පරිණතං පුග්ගලස්ස පරිණාමෙය්‍ය පාච්ඡනිය”නති.

3. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිප්පෙතො භික්ඛුති.

ජානාති නාම: සාමං වා ජානාති අඤ්ඤා වා තස්ස ආරොචෙතති යො වා ආරොචෙති.

සඛ්ඛිකං නාම: සඛ්ඛස්ස දින්නං භොති පරිච්චින්නං.

ලාභො නාම: විචරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානප්පච්චයභෙසජජ. පරික්ඛාරා අනුමයො චුණ්ණපිණ්ණොපි දහකට්ඨමපි දසිකසුත්තමෙ.

පරිණතං නාම: දසයාම කරියාමාති වාචා භික්ඛා භොති තං පුග්ගලස්ස පරිණාමෙති ආපත්ති පාච්ඡනියස්ස. පරිණතෙ පරිණතසඤ්ඤි පුග්ගලස්ස පරිණාමෙති ආපත්ති පාච්ඡනියස්ස. පරිණතෙ චෙමතිකො පුග්ගලස්ස පරිණාමෙති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. පරිණතෙ අපරිණතසඤ්ඤි පුග්ගලස්ස පරිණාමෙති අනාපත්ති.

සඛ්ඛස්ස පරිණතං අඤ්ඤාසඛ්ඛස්ස වා චෙතියස්ස වා පරිණාමෙති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. චෙතියස්ස පරිණතං අඤ්ඤාචෙතියස්ස වා සඛ්ඛස්ස වා ගණස්ස වා¹ පුග්ගලස්ස වා පරිණාමෙති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. පුග්ගලස්ස පරිණතං අඤ්ඤාපුග්ගලස්ස වා සඛ්ඛස්ස වා ගණස්ස වා චෙතියස්ස වා පරිණාමෙති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අපරිණතෙ පරිණතසඤ්ඤි ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අපරිණතෙ චෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අපරිණතෙ අපරිණතසඤ්ඤි අනාපත්ති.

1. ගණස්සවාති පදං ම. ර. සං. නදියසතෙ.

2. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවාහු...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් සවග මහණෙහු පිරිනමන ලද සංඛික ලාභය දැනදැන පුහුලක්හට පිරිනැමුණු" ද යි...සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි පිරිනමන ලද සංඛික ලාභය දැනදැන පුහුලක්හට පිරිනමවු ද යි. සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු... කෙසේ නම් භිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි පිරිනමන ලද සංඛික ලාභය දැන දැන පුහුලක්හට පිරිනැමුවහු ද? භිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රසන්න යන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...මෙසේ මහණෙනි. මේ සිකපදය උදෙසා:

"යම් මහණෙක් පිරිනමන ලද සංඛික ලාභය දැන දැන පුහුලක්හට පිරිනමන්නේ නම් පවිති වේ" යයි

3. යො පන: යම්, යම්බදු... භික්ෂු... මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

ජාතාති නම්: තෙමේ හෝ දනී. අන්හු හෝ ඔහුට ඇරොජන්-හෙතෙමේ හෝ ඇරොජයි.

සංඛික නම්: සහනට දෙන ලද්දක් පරිත්‍යක්තයෙක් වෙයි.

ලාභ නම්: වීර යැ පිණ්ඩපාන යැ ශයනාසන යැ ග්ලානප්‍රත්‍යය ගෞරව්‍යපරිෂකාර යැ. යටත් පිරිසෙයින් සුණ්‍යවු ද දහැබු ද දහවලුහු ද,

පරිණත නම්: දෙමහ කරමහ යි වාක් බිඳින ලද වෙයි. එය පුහුලක්හට පිරිනමා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. පිරිනැමුණෙහි පිරිනැමුණු සන් ඇතියේ පුහුලක්හට පිරිනමා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. පිරිනැමුණෙහි වීමත් ඇතියේ පුහුලක්හට පිරිනමා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පිරිනැමුණෙහි නො පිරිනැමුණු සන් ඇතියේ පුහුලක්හට පිරිනමා නම් ඇවැත් නැති.

සහනට පිරිනැමුණක් අත් සහනට හෝ සැයට හෝ පිරිනමා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. සැයට පිරිනැමුණක් අත්සැයකට හෝ සහනට හෝ ගණයට හෝ පුහුලක්හට හෝ පිරිනමා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පුහුලක්හට පිරිනැමුණක් අත් පුහුලක්හට හෝ සහනට හෝ ගණයට හෝ සැයට හෝ පිරිනමා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො පිරිනැමුණෙහි පිරිනැමුණු සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො පිරිනැමුණෙහි වීමත් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නො පිරිනැමුණෙහි නො පිරිනැමුණු සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

පාචිතනියපාළි භික්ෂුවිභණ්ඩා

අනාපතති: කන්ද දෙමාති පුළුස්සමානො යන්දු තුණාකං දෙයාධමෙමා පරිභොගං වා ලභෙයා පටිසංඛාරං වා ලභෙයා වීරට්ඨිනීකො වා අසා යන්දු වා පන තුණාකං විතං පසිදති තන්දු දෙරාති භණ්ඩා ලභෙයාකාස ආදිකමේකසාති.

පරිණාමනසිකාපදං ආදසමං

සහධම්මිකවග්ගො අධ්ධමො

තසුඤානා :

සහධම්ම වීථි භණ්ඩා - මොහාපනං පහාරකං
තලසත්ත අමුලඤා - සඤ්චි ව උපසංගම්
පටිබාහනජන්දුඤා - දධ්මඤා පරිණාමනාති.

කොයට දෙමු ද යි ප්‍රථමයෙන් ලබන්නේ යම් තැනෙකැ තොපගේ දිය යුතු වත් පරිභොග හෝ ලබන්නේ නම් පිළිසකර හෝ ලබන්නේ නම් තීරකල් පැවැත්මෙක් හෝ වන්නේ නම් යම් තැනෙකැ වනාහි තොපගේ සිත පහදී නම් හෝ එයට දෙව යි බෙණේ නම් ඇවැත් නො වේ, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

දෙළොස්වැනි පරිණාමන ශික්ෂාපදයයි.

අෂටම සහධම්මික වර්ග යි.

එහි උද්දනය:

සහධම්මික යැ විවර්ණ සංඛ්‍යාත විලේඛන යැ මොහන යැ පහාර යැ තලසත්තික යැ අමුලක යැ සඤ්චිච්ච යැ උපස්සුති යැ කම්ම පටිබාහන යැ ඡන්දං අදත්ථා ගමන යැ දබ්බ යැ පරිණාමන සිබය ද යි.

රාජනෙතපුරස්කම්පද

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා සාවථියං චිහරති ජෙතතිනෙ අනාථ පිණ්ඩිකසස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජා පසෙනදි කොසලො උය්‍යානපාලං ආණාපෙසි ගව්ඨ හණ උය්‍යානං සොධෙති උය්‍යානං ගම්ඤ්ඤාමාති.¹ එවං දෙවාති ඛො සො උය්‍යානපාලො රඤ්ඤෙ පසෙනදික කොසලක පටිසුඤ්ඤා උය්‍යානං සොධෙතො අද්දස හගවන්තං අඤ්ඤතරුණිං රුක්ඛමුලෙ නිසින්නං, දිස්වාන යෙන රාජා පසෙනදි කොසලො තෙනුපසඬාමි, උපසඬාමිඤ්ඤා රාජානං පසෙනදි කොසලං එතදවොච: “සුඬං ඥො උය්‍යානං අපි ච හගවා තත්ථ නිසින්නො”ති. භොතු හණ මයං හගවන්තං පඨිරුපාසිකාමාති.

2. අථ ඛො රාජා පසෙනදි කොසලො උය්‍යානං ගන්තො යෙන හගවා තෙනුපසඬාමි. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො උපාසකො හගවන්තං පඨිරුපාසකො නිසින්නො භොති. අද්දසා ඛො රාජා පසෙනදි කොසලො තං උපාසකං හගවන්තං පඨිරුපාසකං නිසින්නං, දිස්වාන භිතො අට්ඨාසි. අථ ඛො රඤ්ඤෙ පසෙනදික කොසලක එතදභොසි, නාරහතායං පුරියො පාපො භොතුං යථාහගවන්තං පඨිරුපාසතිති. යෙන හගවා තෙනුපසඬාමි උපසඬාමිඤ්ඤා හගවන්තං අභිවාදෙතො එකමන්තං නිසිදි. අථ ඛො සො උපාසකො හගවතො ගාරවෙන රාජානං පසෙනදි කොසලං නෙව අභිවාදෙසි න පවුට්ඨාසි. අථ ඛො රාජා පසෙනදි කොසලො අනත්තමනො අභොසි, “කථං හි නාමායං පුරියො මධි ආගතෙ නෙව අභිවාදෙසති න පවුට්ඨෙය්‍යති”ති. අථ ඛො හගවා රාජානං පසෙනදි කොසලං අනත්තමනං විදිතො රාජානං පසෙනදි කොසලං එතදවොච, “එසො ඛො මහාරාජ උපාසකො ඛුණ්ණතො ආගතාගමො කාමෙසු චිත්තරාගො”ති.

3. අථ ඛො රඤ්ඤෙ පසෙනදික කොසලක එතදභොසි, නාරහතායං උපාසකො ඔරකො භොතුං, හගවාපි ඉමක වණං භාසතිති. තං උපාසකං එතදවොච: “වදෙය්‍යාසි උපාසක යෙන අත්තො”ති. සුමු දෙවාති. අථ ඛො හගවා රාජානං පසෙනදි කොසලං ධම්මො කථාය සන්දෙසෙසි සමාදපෙසි සමුත්තෙජෙසි සච්ඡංසෙසි, අථ ඛො රාජා පසෙනදි කොසලො හගවතා ධම්මො කථාය සන්දෙසිතො සමාදපිතො සමුත්තෙජිතො සමච්ඡංසිතො උට්ඨායාසනා හගවන්තං අභිවාදෙතො පදක්ඛණං කත්වා පකකාමි.

1. ගම්ඤ්ඤාමිති, සුමු.

රාජනෙත්‍ර ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් තුවර ජෙනවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිනි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි ප්‍රසෙනජීන් කොශල රාජ තෙමේ උයන්පල්ලාට 'යව කොලෙනි, උයනට යන්නෙමි උයන ශෝධනය කරව'යි අණ කෙළේ යැ. 'එසේ යැ දෙවයෙනි'යි ඒ උයන්පල් තෙමේ ප්‍රසෙනජීන් කොශල රාජයාහට පිළිවදන් දී උයන ශෝධනය කරන්නේ එක්තරා රුක්මුලෙකැ වැඩැහුන් භාග්‍යවතුන් දිවි. දකෑ ප්‍රසෙනජීන් කොශල රාජයා වෙතැ එළැඹියේ යැ. එළැඹූ ප්‍රසෙනජීන් කොශලරාජයාට මෙය කී යැ. දෙවයෙනි, උයන ශෝධනය කරන ලදී. තවද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි වැඩැහුන් සෙයෙකැ යි. වේවා, බල, ඇපි භාග්‍යවතුන් පර්යුපාසන කරමිහ යි.

2. ඉක්බිති ප්‍රසෙනජීන් කොශල රාජ තෙමේ උයනට ගොස් භාග්‍යවතුන් වෙතැ එළැඹියේ යැ. එසමයෙහි වනාහි එක්තරා උවසුවෙක් භාග්‍යවතුන් පර්යුපාසන කරමින් හුන්නේ වෙයි. ප්‍රසෙනජීන් කොශල රාජ තෙමේ භාග්‍යවතුන් ඇසිරිකරමින් හුන් ඒ උවසුවා දිවි. දකෑ බියපත් වැ සිටියේ යි. එකල්හි ප්‍රසෙනජීන් කොශල රජහට මෙ සිත විය: මේ පුරුෂ තෙමේ යම් භයයකින් භාග්‍යවතුන් ඇසිරි කෙරේ ද, එහෙයින් ලාමක වන්නට නො සුදුස්සෙකැ යි භාග්‍යවතුන් වෙතැ එළැඹියේ යැ. එළැඹූ භාග්‍යවතුන් සකසා වැද එකත් පසෙකැ හුන්නේ යැ. එකල්හි ඒ උවසු තෙමේ භාග්‍යවතුන්හට ගෞරවයෙන් ප්‍රසෙනජීන් කොශල රාජයා නො මැ වැන්දේ යැ. හුනස්නෙන් නො නැග සිටියේ යැ. එකල්හි ප්‍රසෙනජීන් කොශල රාජ තෙමේ නො සතුටු විය: "කෙසේ නම් මේ පුරුෂ තෙමේ මා ආ කල්හි නො මැ වැන්දේ ද? නො නැග සිටියේ"ද යි. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ප්‍රසෙනජීන් කොශල රාජයා නො සතුටුවූවහු දනැ ප්‍රසෙනජීන් කොශල රාජයාහට මෙය වදළුසේ කැ. මහරජ තෙල උවසු බහුශ්‍රැතයෙකැ ආගතාගමයෙකැ කාමයෙහි චිත්තරාගයෙකැ යි.

3. ඉක්බිති ප්‍රසෙනජීන් කොශල රාජයාහට මෙ සිත විය: මේ උවසු ලාමක වන්නට නො නිසි යැ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේත් මොහුගේ ගුණ වනනාසේකැ යි ඒ උවසුවාට මෙය කී යැ: උවසුව, යමෙකින් වැඩෙක් වේ නම් කියන්නෙහි යැ යි යහපති දෙවයෙනි යි (හේ කීය) එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ප්‍රසෙනජීන් කොශල රාජයාට දහැමි කථායෙන් මොනවට කරුණු දක්වූ සේකැ, මොනවට කරුණු ගැන්වූ සේකැ, මොන වට තෙද ගැන්වූ සේකැ, මොනවට සතුටු කැරවූ සේකි. එකල්හි ප්‍රසෙනජීන් කොශලරාජ ගෙමේ භාග්‍යවතුන් විසින් දහැමි කථායෙන් මොනවට කරුණු දක්වන ලද්දේ මොනවට කරුණු ගන්වන ලද්දේ මොනවට තෙද ගන්වන ලද්දේ මොනවට සතුටු කරවන ලද්දේ හුනස්නෙන් නැඟිට භාග්‍යවතුන් සකසා වැද පැදකුණු කොට ඉවත් වැ ගියේ යි.

පාරික්ෂකයාගේ භීෂණවේගය

4. තෙත බො පන සමයෙන් රාජා පසෙන්දි කොසලො උපරිපාසාද වරගතො භොති. අද්දසා බො රාජා පසෙන්දි කොසලො තං උපාසකං රජිකාස ඡත්තපාඨං ගව්ජන්තා. දිස්වාන පකෙකාසාපෙඤා එතදවොච: “ඤා කීර උපාසක ඛුසුසුතො ආගතාගමො, සාධු උපාසක අමිතාකං ඉත්ථාගාරං ධම්මං වාචෙති” ති. යමිංහං¹ දෙව ජානාමි අයතානං වාතසා, අයතා ව දෙවසා ඉත්ථාගාරං ධම්මං වාචෙසසතිති. අර් බො රාජා පසෙන්දි කොසලො සච්චං බො උපාසකො ආහාති යෙන හගවා තෙනුපසඛිකම්, උපසඛිකම්ඤා හගවන්තං අභිවාදෙඤා එකමන්තං නිසිදි, එකමන්තං නිසිනො බො රාජා පසෙන්දි කොසලො හගවන්තං එතදවොච: “සාධු හතෙත හගවා එකං භික්ඛුං ආණාපෙතු, යො අමිතාකං ඉත්ථාගාරං ධම්මං වාචෙසසති” ති. අර් බො හගවා රාජානං පසෙන්දිං කොසලං ධම්මයා කපාය සද්දසෙසයි -පෙ-. පදකම්මං කඤා පසඤාමි.

5. අර් බො හගවා ආයස්මන්තා ආනන්දං ආමනෙසයි, තෙත භා'නන්ද රණෙඤ ඉත්ථාගාරං ධම්මං වාචෙති. එවං හතෙතති බො ආයස්මා ආනන්දෙ හගවතො පටිසුඤ්ඤා කාලෙන කාලං පටිසිඤ්ඤා ඉත්ථාගාරං ධම්මං වාචෙති. අර් බො ආයස්මා ආනන්දෙ පුබ්බතභසමයං නිවාසෙඤා පක්ඛවිටරං ආදාය යෙන රණෙඤ පසෙන්දිකො කොසලසා නිවෙසනං තෙනුපසඛිකම්. තෙත බො පන සමයෙන් රාජා පසෙන්දි කොසලො මල්ලිකාය දෙවියා සද්ධිං සයනගතො භොති. අද්දසා බො මල්ලිකා දෙවි ආයස්මන්තා ආනන්දං දුරතොව ආගව්ජන්තං, දිස්වාන සභසා වුට්ඨාසි. පිතකමසා² දුසං පහස්සිත්ථ. අර් බො ආයස්මා ආනන්දෙ තතොව පටිනිවික්ඛන්තො ආරාමං ගන්තවා භික්ඛුනං එතමන්තං ආරොචෙසි.

6. යෙ තෙ භික්ඛු අභිවජා -පෙ- තෙ උප්ඝායනති වියනති විපාවෙහති. “කරං හි නාම ආයස්මා ආනන්දෙ පුබ්බ අපට්ඨසංචිදිතො රණෙඤ අනෙතපුරං පටිසිසති” ති -පෙ-. සච්චං කීර ඤා ආනන්ද පුබ්බ අපට්ඨසංචිදිතො රණෙඤ අනෙතපුරං පටිසිසති. සච්චං හගවා. විගරහි බුද්ධො හගවා. -පෙ- කරං හි නාම ඤා ආනන්ද පුබ්බ අපට්ඨසංචිදිතො රණෙඤ අනෙතපුරං පටිසිසති. නෙතං ආනන්ද අපසන්නානං වා පසාදය -පෙ- විගරහිඤා ධම්මං කරං කඤා භික්ඛු ආමනෙසයි.

1. යමිංහං - මග්ගං.

2. පිතකමසා - පිටු.

3. පිතකමසා - මග්ගං.

4. එසමයෙහි වනාහි ප්‍රසෙනරීන් කොඹලරාජ තෙමේ මතු මහල් තලයට පැමිණියේ වෙයි. ප්‍රසෙනරීන් කොඹල රාජ තෙමේ විවිසෙහි කුඩගත් අත් ඇති වැ යන්නා වූ ඒ උවසුවා දිවි. දකැ කැදවා මෙය කී යැ. උවසුව, තෙපි බහුශ්‍රැත වව ආගතාගම ඇත්තව, මැනැවැ උවසුව; අපගේ ඇතොවුරට බණ උගන්වව යි. දෙවයෙනි, මම යමක් දැනිම නම් එය ද ආයායන් කරුණු කොට ගෙන වෙයි. ආයායෝ මැ දෙවයන්ගේ ඇතොවුරට බණ උගන්වන්නාහ යි. එකල්හි ප්‍රසෙනරීන් කොඹල රාජ තෙමේ 'සැබැවක් මැ උවසු කියා යැ යි භාග්‍යවතුන් වෙතැ එළැඹියේ යැ. එළැඹි භාග්‍යවතුන් සකසා වැද එකක්පසෙකැ හුන්නේ යැ. එකක් පසෙකැ හුන්නා මැ වූ ප්‍රසෙනරීන් කොඹලරාජ තෙමේ භාග්‍යවතුන්හට මෙය කී යැ: ස්වාමීනි, යමෙක් අපගේ ඇතොවුරට ධර්මය උගන්වන්නේ නම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එබඳු එක් මහණක්හු අණවන සේක් නම් මැනැවැයි. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ප්‍රසෙනරීන් කොඹල රාජයා දැහැමි කපායෙන් මොනවට කරුණු දක්වූයේකැ...පැදකුණු කොට ඉවත් වැ ගියේ යි.

5. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන් ඇමතු සේකැ. එසේ නම් ආනන්දයෙනි, රජහුගේ ඇතොවුරට බණ උගන්වවයි. එසේ යැ වහන්සැ යි ආයුෂ්මත් අනද තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් හට පිළිවදන් දී කලින් කල පිවිස රජහුගේ ඇතොවුරට බණ උගන්වයි. එකල්හි ආයුෂ්මත් අනද තෙරණුවෝ පෙරවරු හැද පෙරෙවැ පායිවුරු ගෙනැ ප්‍රසෙනරීන් කොඹල රාජයාගේ මැදුරට එළැඹියහ. එසමයෙහි වනාහි පසේනදි කොසොල් රජ මල්ලිකා දෙවිය සමඟ ශයනගත වූයේ වෙයි. මල්ලිකා දෙවි ආයුෂ්මත් අනද තෙරුන් දුරින් ම එකුවන් දකැ යුතු වැ නැගී සිටියා යැ. ඇයගේ රන්වන් සඵව ගිලිහිණ, එකල්හි ආයුෂ්මත් අනද තෙරණුවෝ එයින් මැ නැවැති ආරාමයට ගොස් මහණුනාහට තෙල කරුණ දන්වූහ.

6. යම් මහණ කෙනෙක් අපිය වූවාහු... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුඟුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්: "කෙසේ නම් පෙර නො දන්වාලූ ආයුෂ්මත් අනද තෙරණුවෝ රජහුගේ ඇතොවුරට පිවිසියාහු"ද යි... සැබැ ද ආනන්දයෙනි, තෙපි පෙර නො දන්වන ලද්දහු රජහුගේ ඇතොවුරට පිවිසියහු ද යි. සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ...කෙසේ නම් ආනන්දයෙනි, තෙපි පෙර නො දන්වන ලද්දහු රජහුගේ ඇතොවුරට පිවිසියහු ද? ආනන්දයෙනි, මෙය අප්‍රසන්න යන්නේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...ගරහා දැහැමි කපා කොට මහණුන් ඇමතුහු.

පාචිතනියපාළි භික්ෂුවිභවෙයා

7. දස ඉමෙ භික්ඛවෙ ආදීනවා රාජතෙතපුරපථවෙසනෙ, කතමෙ දස: ඉධ භික්ඛවෙ රාජා මහෙසියා සද්ධිං නිපජ්ඣා¹ හොති, තස් භික්ඛු පටිසති, මහෙසී වා භික්ඛුං දිඨ්වා සිතං පාතුකරොති, භික්ඛු වා මහෙසීං දිඨ්වා සිතං පාතුකරොති. තස් රඤ්ඤ ඵලං හොති. “අද්ධා ඉමෙසං කතං වා කරිසසනහි වා”ති. අයං භික්ඛවෙ පටමො ආදීනවො රාජතෙතපුරපථවෙසනෙ.

පුනවපරං භික්ඛවෙ රාජා බහුකිලෙවා බහුකරණියො අඤ්ඤතරං ඉජ්ඣං ගහඨා නසාරති, සා තෙන ගබ්භං ගණ්හාති², තස් රඤ්ඤ ඵලං හොති. “න ඛො ඉධ අඤ්ඤ කොට්ඨි පටිසති, අඤ්ඤත්‍ර පබ්බජිතෙන. සියා නු ඛො පබ්බජිතස්ස කමමි”හති, අයං භික්ඛවෙ දුතියො ආදීනවො රාජතෙතපුරපථවෙසනෙ.

පුනවපරං භික්ඛවෙ රඤ්ඤ අතෙතපුරෙ අඤ්ඤතරං රතනං නසාති. තස් රඤ්ඤ ඵලං හොති. “න ඛො ඉධ අඤ්ඤ කොට්ඨි පටිසති, අඤ්ඤත්‍ර පබ්බජිතෙන. සියා නු ඛො පබ්බජිතස්ස කමමි”හති, අයං භික්ඛවෙ තතියො ආදීනවො රාජතෙතපුරපථවෙසනෙ.

පුනවපරං භික්ඛවෙ රඤ්ඤ අතෙතපුරෙ අබ්භන්තරා ගුහ්‍යමන්තරා බහිද්ධා සමෙහදං ගවජනාති. තස් රඤ්ඤ ඵලං හොති. “න ඛො ඉධ අඤ්ඤ කොට්ඨි පටිසති, අඤ්ඤත්‍ර පබ්බජිතෙන. සියා නු ඛො පබ්බජිතස්ස කමමි”හති, අයං භික්ඛවෙ චතුසො ආදීනවො රාජතෙතපුරපථවෙසනෙ.

පුනවපරං භික්ඛවෙ රඤ්ඤ අතෙතපුරෙ පුට්ඨො වා පිතරං පඤ්ඤති, පිතා වා පුත්තං පඤ්ඤති; තෙසං ඵලං හොති. “න ඛො ඉධ අඤ්ඤ කොට්ඨි පටිසති, අඤ්ඤත්‍ර පබ්බජිතෙන, සියා නු ඛො පබ්බජිතස්ස කමමි”හති, අයං භික්ඛවෙ පඤ්ඤමො ආදීනවො රාජතෙතපුරපථවෙසනෙ.

පුනවපරං භික්ඛවෙ රාජා නිවට්ඨානියං උචෙව යානෙ යපෙති, යෙසං තං අමනාපං තෙසං ඵලං හොති. “රාජා ඛො පබ්බජිතෙන සංසලෙඨා, සියා නු ඛො පබ්බජිතස්ස කමමි”හති. අයං භික්ඛවෙ ජලෙඨා ආදීනවො රාජතෙතපුරපථවෙසනෙ.

පුනවපරං භික්ඛවෙ රාජා උචට්ඨානියං නිචෙ යානෙ යපෙති. යෙසං තං අමනාපං තෙසං ඵලං හොති. “රාජා ඛො පබ්බජිතෙන සංසලෙඨා, සියා නු ඛො පබ්බජිතස්ස කමමි”හති. අයං භික්ඛවෙ සත්තමො ආදීනවො රාජතෙතපුරපථවෙසනෙ.

1. නිපජ්ඣා - මරය.

2. ගණ්හි - මරය.

7. මහණෙනි, රජහුගේ ඇතොවුරට පිවිසීමෙහි මේ ආදිනවයෝ දස දෙනෙකි. කවර දස දෙනෙක් ද යත්: මෙහි මහණෙනි, රජ තෙමේ මෙහෙසිය සමඟ භෝගත්තේ වෙයි. එහි මහණෙක් පිවිසෙයි. මෙහෙසිය හෝ මහණෙකු දකෑ සිනා පහළ කෙරෙයි. මහණ හෝ මෙහෙසිය දකෑ සිනා පහළ කෙරෙයි. එහි ලා රජහට මෙබඳු සිතෙක් වෙයි. එකැතින් මොවුන් විසින් වාතීක්‍රම කරන ලදා යි හෝ කරන්නාහු හෝ වෙති යි. මහණෙනි, මේ රජහුගේ ඇතොවුරට පිවිසීමෙහි පළමුවන ආදිනව යි.

තවද මහණෙනි, බොහෝ කිස ඇති බොහෝ කරණ ඇති රජ තෙමේ එක්තරා ස්ත්‍රියක වෙතැ හොස් නො සිති කෙරෙයි. ඔහු කරණ කොට ගෙනැ ගැබ ගනී. එහි ලා රජහට මෙසේ සිත් වෙයි. මෙහි පැවිද්දකු තබා අන් කිසිවෙක් නො පිවිසෙයි. පැවිද්දගේ කම්යෙක් වන්නේ හො යි. මහණෙනි, රජහුගේ ඇතොවුරට පිවිසීමෙහි මේ දෙවන ආදිනව යි.

තවද මහණෙනි, රජහුගේ ඇතොවුරෙහි එක්තරා මිණිරුවනෙක් තස්සි. එහිලා රජහට ඉමෂස් සිත් වෙයි. මෙහි පැවිද්දකු තබා අන් කිසිවෙක් නො පිවිසෙයි, පැවිද්දගේ කර්මයෙක් වන්නේ හො යි. මහණෙනි, රජහුගේ ඇතොවුරට පිවිසීමෙහි මේ තෙවන ආදිනව යි.

තවද මහණෙනි, රජහුගේ ඇතොවුරෙහි ඇතුළත්හි වූ සැහැවුණු රහස්සු පිටත්හි සම්භෙදයට යෙකි. එහි ලා රජහට මෙසේ සිත් වෙයි. මෙහි පැවිද්දකු තබා අන් කිසිවෙක් නො පිවිසෙයි. පැවිද්දගේ කම්යෙක් වන්නේ හො යි. මහණෙනි, රජහුගේ ඇතොවුරට පිවිසීමෙහි මේ සතරවන ආදිනව යි.

තවද මහණෙනි, රජහුගේ ඇතොවුරෙහි පුත්‍රයා හෝ පියහු (නසන්නට) කැමැති වෙයි. පියා හෝ පුත්‍ර (නසන්නට) කැමැති වෙයි. ඔවුනට මෙසේ සිත් වෙයි. මෙහි පැවිද්දකු තබා අන් කිසිවෙක් නො පිවිසෙයි. පැවිද්දගේ කර්මයෙක් වන්නේ හො යි. මහණෙනි, රජහුගේ ඇතොවුරට පිවිසීමෙහි මේ පස්වන ආදිනව යි.

තවද මහණෙනි, රජ තෙමේ පහත්තන්හි සිටියහු උසස් තන්හි තබයි. එය යම් කෙනෙකුන්හට නො මැනැව් නම් ඔවුන්ට මෙසේ සිත් වෙයි. රජ තෙමේ වනාහි පැවිද්දහු සමඟ හැනී සිටියේ යැ. පැවිද්දගේ කම්යෙක් වන්නේ හො යි. මහණෙනි, රජහුගේ ඇතොවුරට පිවිසීමෙහි මේ සවන ආදිනව යි.

තවද මහණෙනි, රජ තෙමේ උසස් තන්හි සිටියහු පහත් තන්හි තබයි. එය යම් කෙනෙකුන්හට නො මැනැව් නම් ඔවුනට මෙසේ සිත් වෙයි. රජ තෙමේ වනාහි පැවිද්දහු සමඟ හැනී සිටියේ යැ, පැවිද්දගේ කම්යෙක් වන්නේ හො යි. මහණෙනි, රජහුගේ ඇතොවුරට පිවිසීමෙහි මේ සත්වන ආදිනව යි.

පාරිතෝෂ පාද්, හික්කඩ්ගමය

පුතාවපර. භික්ෂුවේ රාජා අක්ෂාල සෙනා උයොතාපෙති. යෙසං. තං අමනාපං තෙසං එවං භොති, “රාජා ඔබ පට්ටිකිකෙන සංසට්ඨො ඩියා භු ඔබ පට්ටිකිකක කම්මි”භති. අයං භික්ෂුවේ අට්ඨමො ආදීනවො රාජකෙතපුරස්සවෙසනො.

පුනර්වර. භික්ෂුවේ රාජා කාලෙ සෙනං උයොයාඤ්ඤා අනතරාමිත්තො නිවත්තාපෙනි, යෙසං තං අමනාපං තෙසං එවං භොති. ‘රාජා ඛො පබ්බජිතො සංසරොයා, සියා භු ඛො පබ්බජිතස්ස කම්ම’න්ති. අයං භික්ෂුවේ නවමො ආදීනවො රාජනෙඤ්ජුරුත්ථෙසනො.

පුනාවසරං. භික්ඛවෙ රඤ්ඤා රාජනෙතපුරං. භජ්ජිමග්ගං. අත්ථ-
සම්මග්ගං. රථසම්මග්ගං. රජනීයානි. රුපසද්දගඤ්ඤරසථොට්ඨාසොති යානී
න පබ්බතීත්ඤ්ඤා සාරුප්පානි, අයං භික්ඛවෙ දසමො ආදීනවො
රාජනෙතපුරස්සවෙසනෙ. ඉමෙ මො භික්ඛවෙ දස ආදීනවා
රාජනෙතපුරස්සවෙසනෙති.

8. අර්ධ මෝ හඟවා ආයතනික ආනන්ද අනෙකපරියායෙහි විගරහිතා දුහරනය -ප- එවැනි පන හිසටවෙ මුම් සිකුබපදං උද්දියෙය්නාර්:

“යො පන භික්ඛු රණෙඤ්ඤා ඛතතියංසා මුද්ධාවසිත්තංසා” අනික්ඛන්ත-
රාජණෙ අනිභන්තනනංසා සුඛෙඛ අප්පට්ඨංචිදිනො ඉන්ද්‍රබිල-
අතික්කංගමෙයා පාචිතතිය”නති.

9. යො පනාති: යො යාදියො -ප- හික්කුති: -ප- අයං ඉමස්සං අපෙ අධිපොතො හික්කුති.

බන්ධිසො නාම: උභතො සුජාතො හොති මාතිතො ච පිතිතො ච සංසුඛිගහණිකො යාවසන්තමා පිනාමහසුගා අක්ඛිසෙතා අනුපක්කලොච්ඨා ජාතිවාදෙතා.

ප්‍රියධාවසිතෙතා නාම: ටෙක්සාහිසෙතෙතා අභිසිතෙතා හොති.

1. ଚଢ଼ାଉକାରି - ଚଢ଼ାଉ

3. **ജ്ഞാപിതീയാനാം - ൨൦൨.**

3. ଅନିୟମିତରକ୍ତଚାପ - ଚିକିତ୍ସା.

තවද මහණෙනි, රජ තෙමේ නො කල්හි සෙන්. (සුදයට) නඟා යවයි. එය යම් කෙනෙකුන්හට නො මැනැව් නම් ඔවුන්ට මෙසේ සිත් වෙයි: රජතෙමේ වනාහි පැවිද්දහු සමඟ හැනී සිටියේ යැ. පැවිද්දගේ කම්යෙක් වන්නේ හො යි. මහණෙනි, රජහුගේ ඇතොවුරට පිරිසීමෙහි මේ අවටැනි ආදීනව යි.

තවද මහණෙනි, රජතෙමේ කල්හි සෙන් නඟා යවා අතරමගින් නවත්වාලයි. එය යම් කෙනෙකුන්හට නො මැනැව් නම් ඔවුන්ට මෙසේ සිත් වෙයි. රජ තෙමේ වනාහි පැවිද්දහු සමඟ හැනී සිටියේ යැ. පැවිද්දගේ කම්යෙක් වන්නේ හො යි. මහණෙනි, රජහුගේ ඇතොවුරට පිරිසීමෙහි මේ නවවන ආදීනව යි.

තවද මහණෙනි, රජහුගේ ඇතොවුරෙහි ඇත්ගැටුම් අස්ගැටුම් විය. ගැටුම් පැවිද්දහුට නො නිසි රාගයට කරුණු වූ රූ හඬ ගඳ රස පහස්සු වෙති. මහණෙනි, රජහුගේ ඇතොවුරට පිරිසීමෙහි මේ දසවන ආදීනව යි. මහණෙනි, මොහු වනාහි රජහුගේ ඇතොවුරට පිරිසීමෙහි දස ආදීනවයෝ යි.

8. ඉත්ඛිකී භාග්ගවතුන් වහන්සේ නොයෙක් කරුණෙන් ආයුෂ්මත් අනඳ තෙරුන් ගරභා දුබ්බව පිණිස...මෙසේ මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසා:

"යම් මහණෙක් පෙර නොදන්වන උද්දේ රජු නික්ම නොගිය කල්හි මෙහෙසිය නික්ම නො ගිය කල්හි මුදුනෙහි බියෙස් කළ ක්ෂේත්‍රීය රජක්ෂුගේ යහන් ගෙයි එළිපත ඉක්මවා නම් පවිති වේ" යැ යි.

9. යො පන: යම්, යම්බදු...හික්බු... මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද හික්ෂු යි.

බක්ඛිය නම්- මවුපසින් හා පියපසින් හා දෙපසින් වෛතවට දුනුයේ ද පිරිසිදු මවුකුස ඇතියේ ද සත්වන කුලපරම්පරා තෙක් පාතිවැදයෙන් බැහැර නො කරන ලද්දේ ද අවමන් නො කරන ලද්දේ ද වෙයි.

මුඛාවසික්ක නම්: ක්ෂේත්‍රීයාභිෂෙකයෙන් අභිෂික්ත වූයේ වෙයි.

පාවිතයපාළු හිකුළුවහබොහෝ

අනිකුත්තරාජකෙති: රාජා සයනිසරා අනිකුත්තරා හොති.

අනිකුත්තරකෙති: මහෙසී සයනිසරා අනිකුත්තරා හොති. උහො වා අනිකුත්තරා හොති.

පුබ්බ අප්පට්ඨංචිදිකොති: පුබ්බ අනිමත්තො.¹

ඉන්ද්‍රචිලො නාම: සයනිසරා උම්මාරො වුච්චති.

සයනිසරං නාම: යත් කත්ථි රඤ්ඤ සයනං පඤ්ඤන්තං හොති අත්තමසො සාතිපාකාරපට්ඨිත්තමිති.

ඉන්ද්‍රචිලං අතිකකාමෙයාති: පට්ඨං පදං උම්මාරං අතිකකාමෙති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. දුක්ඛං පදං අතිකකාමෙති ආපත්ති පාවිත්තයස්ස.

අප්පට්ඨංචිදිතෙ අප්පට්ඨංචිදිතස්සඤ්ඤි ඉන්ද්‍රචිලං අතිකකාමෙති ආපත්ති පාවිත්තයස්ස. අප්පට්ඨංචිදිතෙ වෙමතිකො ඉන්ද්‍රචිලං අතිකකාමෙති ආපත්ති පාවිත්තයස්ස. අප්පට්ඨංචිදිතෙ පට්ඨංචිදිතස්සඤ්ඤි ඉන්ද්‍රචිලං අතිකකාමෙති ආපත්ති පාවිත්තයස්ස.

පට්ඨංචිදිතෙ අප්පට්ඨංචිදිතස්සඤ්ඤි ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. පට්ඨංචිදිතෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. පට්ඨංචිදිතෙ පට්ඨංචිදිතස්සඤ්ඤි අනාපත්ති.

අනාපත්ති පට්ඨංචිදිතෙ න ඛන්තයො හොති; න ඛන්තයාහි-සෙකෙන අභිසින්නො හොති, රාජා වා² සයනිසරා නිකුත්තරා හොති-මහෙසී වා³ සයනිසරා නිකුත්තරා හොති. උහො වා නිකුත්තරා ව හොති, න සයනිසරෙ උම්මත්තකස්ස ආදිකම්මිකස්සාති.

රාජනෙත්‍රසිකාපදං පට්ඨං.³

1. අනාමනෙත්‍ර-මඡස්ස.

2. වාහි පදං - මඡස්ස නත්ථි

3. අනෙත්‍ර සිකාපදං - මඡස්ස.

අනිකඛනාරාජකෙ: රජ තෙමේ යහන්ගෙයින් නො නික්මුණේ වෙයි.

අනිහතරතනකෙ: මෙහෙයි තොමෝ යහන් ගෙයින් නො නික්මුණී වෙයි. දෙදෙන මැ හෝ නො නික්මුණහු වෙත්.

පුබ්බ අප්පට්ඨංචිදිකො: පෙර නිමන්ත්‍රණ නොකරන ලද්දේ,

ඉඤ්ච නම: යහන් ගෙයි එළිපත කියනු ලැබෙයි.

සයනිසර නම: යම් කිසි තැනෙකැ රජහට යහනෙක් පනවන ලද වේ ද යටත්පිරිසෙයින් කඩතුරාවෙකින් වට කරන ලද්දෙකුත් වේ ද (එය යි).

ඉඤ්චං අභික්කාමෙයා: පළමු පිය එළිපත ඉක්මවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. දෙවන පිය ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

නො දන්වන ලද්දෙහි නො දන්වනලද සන් ඇතියේ එළිපත ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. නො දන්වනලද්දෙහි විමති ඇතියේ එළිපත ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. නො දන්වන ලද්දෙහි දන්වන ලද සන් ඇතියේ එළිපත ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

දන්වන ලද්දෙහි නො දන්වන ලද සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. දන්වන ලද්දෙහි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. දන්වන ලද්දෙහි දන්වන ලද සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

දන්වන ලද්දෙහි, ක්ෂත්‍රියයෙක් නො වේ නම්, ක්ෂත්‍රියාභිෂෙක යෙන් අභිෂික්තයෙක් නො වේ නම්, රජතෙමේ හෝ යහන්ගෙයින් නික් මුණේ වේ නම්, මෙහෙයි තොමෝ හෝ යහන්ගෙයින් නික්මුණී වේ නම්, දෙදෙන මැ හෝ නික්මුණෝ වෙත් නම්, නො යහන්ගෙයි නම්, (ඇවැත්-නො වේ) උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

පළමුවැනි රාජත්තෙපුර ශික්ෂාපදයි.

රත්නසිකාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා භගවා සාවතීයං වීහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන අක්කන්තරො භික්ඛු අවිරවතියා නදියා නභායති. අක්කන්තරොපි බ්‍රාහ්මණො පක්ඛසකානං ථව්කං ථලෙ නික්ඛිපිතො අවිරවතියා නදියා නභායිතො¹ වික්ඛරිතො අගමාසි. අථ ඛො සො භික්ඛු තස්සායං බ්‍රාහ්මණස්ස ථව්කා මා ඉධ නස්සිති අග්ගභෙසි. අථ ඛො සො බ්‍රාහ්මණො සරිතො කුරිතකුරිතො² ආධාවිතො තං භික්ඛුං එතදවොච: අපි මෙ භො ථව්කං පසෙය්‍යායාමිති. හඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණාති අද්දසි. අථ ඛො තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස එතදභොසි. කෙන නු ඛො අහං උපායෙන ඉමස්ස භික්ඛුනො පුණ්ණපත්තං න දදෙය්‍යතීති. න මෙ භො පක්ඛසකාති සහස්සං මෙති පලිබුද්ධිතො වුඤ්ඤි.

2. අථ ඛො සො භික්ඛු ආරාමං ගණතො භික්ඛුනං එතමසං ආරොචෙසි. යෙ තෙ භික්ඛු අපිච්ඡා -පෙ- තෙ උරුක්ඛායතති ඛියනති විපාවෙනති, “කථං හි නාම භික්ඛු රත්නං උග්ගභෙසිති”ති -පෙ- සථං කීර ත්වං භික්ඛු රත්නං උග්ගභෙසිති. සචං භගවා. වීහරහි බුද්ධා භගවා -පෙ- කථං හි නාම ත්වං මොසපුරිස රත්නං උග්ගභෙසිති. තෙනං මොසපුරිස අපසසකානං වා පසාදය -පෙ- එවක්ඛු පන භික්ඛුවෙ ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු රත්නං වා රත්නසම්මතං වා උග්ගභෙසාය වා උග්ගභෙසාපෙය්‍ය වා පාවිතතිය”තීති.

එවඤ්ඤිදං භගවතා භික්ඛුනං සිකාපදං පක්කන්තං භොති.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන සාවතීයං උසස්වො භොති, මනුස්සා අලංකතපටියන්තා උය්‍යානං ගච්ඡන්ති. වීසාඛාපි මීගාරමාතා අලංකතපටියන්තා උය්‍යානං ගමිස්සාමීති ගාමතො නික්ඛමිතො “කාහං කරිස්සාමි උය්‍යානං ගණතො” යනතුනාහං භගවන්තා පයිරුපාසෙය්‍යා³තීති ආහරණං ඔවුඤ්ඤිතො උත්තරාසඨෙගන හණ්ඩිකං බන්ධිතො දුසියා අද්දසි, “හඤ්ඤ ජෙ ඉමං හණ්ඩිකං ගණ්ඤාමී”ති. අථ ඛො වීසාඛා මීගාරමාතා යෙන භගවා තෙනුපසඛන්ති, උපසඛන්තිතො භගවන්තා අභිවාදෙතො එකමන්තා නිසීදි. එකමන්තා නිසින්නං ඛො වීසාඛං මීගාරමාතරං භගවා ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙසි, සමාදපෙසි. සමුක්කෙතපෙසි සමපතංසෙසි. අථ ඛො වීසාඛා මීගාරමාතා භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතා සමාදපිතා සමුක්කෙතීතා සමපතංසිතා උච්චායාසනා භගවන්තා අභිවාදෙතො පදක්ඛණං කතො පක්කාමි. අථ ඛො සා දුසි තං හණ්ඩිකං විසසරිතො අගමාසි. භික්ඛු පස්සිතො භගවතො එතමසං ආරොචෙසු. තෙන හි භික්ඛුවෙ උග්ගභෙසිතො නික්ඛිපරාති.

1. නභායනො - මථසං.

2. කුරිතො - මථසං.

රත්න සිකපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් තුවර ජෙනවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිනි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණෙක් අවිරවනී නදියෙහි යනාන කෙරෙයි. එක්තරා බමුණෙකුදු පන්සිය-යෙකින් පිරි පියැල්ලක් ගොඩබිමැ බහා නබා අවිරවනී නදියෙහි නභා නො සිහි කොට ගියේ යැ. එකල්හි එ මහණ ඒ බමුණාගේ මේ පියැල්ල මෙහි නහමක් නසිව යි ගත්තේ යැ. එකල්හි ඒ බමුණා සිහි කොට වෙළෙච් වෙළෙච් වැ දිවැ අවුත් එමහණහට 'පිත්වන, මාගේ පියැල්ල දක්නෙහි ද' යි මෙය කී යැ. ඉද බමණැයි දින. එකල්හි එ බමණහට මෙයින් විය; මම කිනම් උපායෙකින් මෙ මහණහට පූර්ණ පත්‍රය (සියයට පහ) නො දෙන්නෙමි ද යි. පිත්වන, මාගේ පන්සියයෙක් නො වෙයි. මාගේ දහ සෙකැ යි වද දී මුදලි යැ.

2. ඉක්බිති ඒ මහණ ආරාමයට ගොස් මහණුන්හට තෙල කරුණ දන්වී යැ. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් මහණෙක් රත්නයක් පිළිගත්තේ" ද යි...සැබෑ ද මහණ, තෙපි රත්නයක් පිළි ගත්තු ද යි. සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු...කෙසේ නම් භිස් පුරුෂය, තෙපි රත්නයක් පිළිගත්තහු ද? භිස් පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...මෙසේ මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු.

"යම් මහණෙක් රත්නයක් හෝ රත්න සම්මතයක් හෝ ගත්තේ නම් හෝ ගත්වන්නේ නම් හෝ පවිත්‍ර වේ" යයි.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂුන්හට මේ සිකපදය පතවන ලද්දේ වෙයි.

3. එසමයෙහි වනාහි සැවැතෙහි උත්සවයෙක් වෙයි. මිනිස්සු අබරණ ලා සැරසුණාහු උයනට යෙති. විශාඛා මිගාරමාතෘ තොමෝත් අබරණ ලා සැරසුණි උයනට යන්නෙමැ යි ගමින් නික්ම මම උයනට ගොස් කුමක් කෙරෙමි ද? යම් මෙයකින් මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පර්යාප්තයන කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ යි අබරණ මුද්‍රපියා උතුරු ස්ථවෙත් පොදියක් බැඳ "ඉද කෙල්ල! මේ පොදිය ගනුව" යි දස්සට දින. ඉක්බිති විශාඛා මිගාරමාතෘ තොමෝ භාග්‍යවතුන් වෙතැ එළැඹියා යැ. එළැඹි භාග්‍යවතුන් සකසා වැඳ එකත්පසෙකැ හුන්නී යැ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එකත් පසෙක හුන් මිගාරමාතෘ වූ විසාඛාව දහැමි කථායෙන් මොනවට කරුණු දක්වූ සේකැ මොනවට කරුණු ගැන්වූ සේකැ, මොනවට තෙද ගැන්වූ සේකැ මොනවට සතුටු කැරවූ සේකි. ඉක්බිති මිගාරමාතෘ විසාඛා තොමෝ භාග්‍යවතුන් විසින් මොනවට කරුණු දක්වන ලද්දා මොනවට කරුණු ගන්වන ලද්දා මොනවට තෙද ගන්වන ලද්දා මොනවට සතුටු කරවන ලද්දා හුනස්නෙන් නැඟී භාග්‍යවතුන් සකසා වැඳ පැදකුණු කොට ඉවත් වැ ගියා යැ. එකල්හි ඒ දැයි තොමෝ ඒ පොදිය නො සිහි කොට ගියා යැ. භික්ෂුහු දකැ භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණ දන්වූහ. එසේ නම් මහණෙනි, රැගෙනැ තැන්පත් කොට තබව යි.

පාචිකියපාළි භික්ෂුවිභවේනා

4. අප්ථං ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කප්ථං කතා භික්ඛු ආමනෙකසි. අනුජානාමි භික්ඛවෙ රතනං වා රතනසම්මතං වා අජ්ඣාරාමෙ වා අජ්ඣාවසරෙ වා, උග්ගහෙතවා වා උග්ගහාපෙතවා වා නික්ඛිපිතුං යස්ස භවිස්සති සො හරිස්සතීති. එවික්ඛෙ පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

යො පන භික්ඛු රතනං වා රතනසම්මතං වා අඤ්ඤත්‍ර අජ්ඣාරාමා වා, අජ්ඣාවසරා වා උග්ගණෙය්‍යා වා උග්ගණාපෙය්‍යා වා පාචිකියතති.

එවික්ඛීදං භගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤන්තං භොති.

5. තෙන ඛො පන සමයෙන කාසීසු ජනපදෙසු අනාථපිණ්ඩකස්ස ගහපතීස්ස කම්මන්තරාමො භොති, තෙන ව ගහපතීනා අනෙකවාසී ආණ්ණො භොති, සවෙ හදන්තා ආගච්ඡන්ති හන්තං කරෙය්‍යාසිති. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බුද්ධා භික්ඛු කාසීසු ජනපදෙසු වාරිකං වර්මානා යෙන අනාථපිණ්ඩකස්ස ගහපතීස්ස කම්මන්තරාමො තෙනුපසඬාමිංසු. අද්දසා ඛො සො පුරිසො තෙ භික්ඛු දුරතොව ආගච්ඡන්ත, දිස්වාන යෙන තෙ භික්ඛු තෙනුපසඬාමි, උපසඬාමිතවා තෙ භික්ඛු අභිවාදෙතවා එතදවොච. අධිවාසෙඤ්ඤා හනෙක අය්‍යා ස්වාත්තාය ගහපතීනො හන්තන්ති. අධිවාසෙසු ඛො තෙ භික්ඛු තුණ්හිභාවෙන. අප්ථං ඛො සො පුරිසො තස්සා රක්ඛයා අථවයෙන පණ්ණං බාදනීයං භොජනීයං පටියාදපෙතවා කාලං ආරොවාපෙතවා අඬුලිවුද්දිකං ඔවුඤ්චිතවා තෙ භික්ඛු හනෙත පරිවිසිතවා අය්‍යා භුඤ්චිතවා ගච්ඡන්ති, අහමි කම්මන්තං ගම්ඝාමීති අඬුලිවුද්දිකං විසාරිතවා අගමාසි. භික්ඛු පස්සිතවා සවෙ මයං ගම්ඝාම නස්සියන්තායං අඬුලිවුද්දිකාති තතෙව අච්ඡංසු. අප්ථං ඛො සො පුරිසො කම්මන්තා ආගච්ඡන්තො තෙ භික්ඛු පස්සිතවා එතදවොච: “කිසං හනෙක අය්‍යා ඉධෙව අච්ඡන්ති”ති. අප්ථං ඛො තෙ භික්ඛු තස්ස පුරිසස්ස එතමන්ථං ආරොවෙතවා සාවතී. ගන්තවා භික්ඛුනං එතමන්ථං ආරොවෙසුං. භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං.

6. අප්ථං ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කප්ථං කතා භික්ඛු ආමනෙකසි. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ රතනං වා රතනසම්මතං වා අජ්ඣාරාමෙ වා අජ්ඣාවසරෙ වා උග්ගහෙතවා වා උග්ගහාපෙතවා වා නික්ඛිපිතුං යස්ස භවිස්සති සො හරිස්සතී”ති. එවික්ඛෙ පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

යො පන භික්ඛු රතනං වා රතනසම්මතං වා අඤ්ඤත්‍ර අජ්ඣාරාමා වා අජ්ඣාවසරා වා උග්ගණෙය්‍යා වා උග්ගණාපෙය්‍යා වා පාචිකියං, රතනං වා පන භික්ඛුනා රතනසම්මතං වා අජ්ඣාරාමෙ වා අජ්ඣාවසරෙ වා උග්ගහෙතවා වා උග්ගහාපෙතවා¹ වා නික්ඛිපිතඛං, යස්ස භවිස්සති සො හරිස්සතී. අයං තන්ථ සාමිවතී.

1. උග්ගණාපෙතවා - සිඳු.

4. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ කරුණෙහි ලා මෙ අවසර යෙහි ලා දහැමි කථා කොට මහණුන් ඇමැතුයේකැ. "මහණෙනි රත්න-යක් හෝ රත්නයම්මතයක් හෝ ඇතුළු අරමෙහි හෝ ඇතුළු අවසෙහි හෝ රැගෙනා හෝ ගත්වා ගෙනා හෝ 'මේ යමක්හුගේ වන්නේ නම් හේ ගෙනැයන්නේ යැ යි නභා තැබීමට අනුදැනිමි.' මෙසේ ද මහණෙනි මේ සිකපදය උදෙසා වූ:

යම් මහණෙක් රත්නයක් හෝ රත්නයම්මතයක් හෝ ඇතුළු අරම හෝ අවස හෝ තබා ගන්නේ නම් හෝ ගත්වන්නේ නම් හෝ පවිත්‍ර වේ යැයි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂූන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

5. එසමයෙහි වනාහි කාසි ජනපදයෙහි අනේපිඬු ගැහැවිහුගේ කම්පාන්ත ග්‍රාමයෙක් වෙයි. ඒ ගැහැවි විසිනුදු අතැවැයි අණවන ලද්දේ වෙයි, ඉදින් හිමිවරු පැමිණෙත් නම් බත් (පිළියෙළ) කරන්නෙහි ය යි, එසමයෙහි වනාහි බොහෝ භික්ෂූහු කාසි ජනපදයෙහි සැරිසරනුයුත් අනේපිඬු ගැහැවිහුගේ කමත්ගමට එළැඹියහ. ඒ පුරුෂ තෙමේ දුර දී මැ එන්නා වූ ඒ මහණුන් දිට. දකැ ඒ මහණුන් වෙතැ එළැඹියේ යැ. එළැඹැ ඒ මහණුන් සකසා වැද මෙය කී යැ. ස්වාමීනි, ආයාඨයෝ සෙට දවස පිණිස ගැහැවිහුගේ බත ඉවසන්වයි. ඒ භික්ෂූහු තුෂ්ණිම-භාවයෙන් ඉවසූහ. එකල්හි ඒ පුරුෂ තෙමේ එරැය ඇවැටෙත් කැ යුතු බුදිය යුතු පිණි දෑ පිළියෙළ කරවා කල් දන්වා ඇඟිලිවුදු වුදුපියා ඒ මහණුන් බතින් වළඳවා ආයාඨයෝ වළඳා නිමවා යෙත්වා මම ද කමතට යන්නෙමි යි ඇඟිලිවුදු ව නො සිහි කොට ගියේ යැ. භික්ෂූහු දකැ ඉදින් ඇපි යන්නෙමු නම් මේ ඇඟිලිවුදු ව නැසෙන්නේ යැ යි එහි මැ හුන්හු. ඉක්බිති ඒ පුරුෂ තෙමේ කමතින් එන්නේ ඒ මහණුන් දකැ මෙයකී යැ. කුමකට ස්වාමීනි" ආයාඨයෝ මෙහි මැ හිඳිද්ද යි. එකල්හි ඒ භික්ෂූහු ඒ පුරුෂයාට තෙල කරුණ සැල කොට සැවැත්ව ගොස් මහණුන්හට තෙල කරුණ දන්වූහ. භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණ දන්වූහ.

6. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ කරුණෙහි ලා මෙ අවසරයෙහි ලා දහැමි කථා කොට මහණුන් ඇමතු යේකැ. "මහණෙනි, ඇතුළු අරමෙහි හෝ ඇතුළුගෙහි හෝ රත්නයක් හෝ රත්න සම්මතයක් හෝ රැගෙනා හෝ ගත්වාගෙනා හෝ මේ යමක්හුගේ වන්නේ නම් හේ රැගෙන යන්නේ යැ යි නභා තැබීමට අනුදැනිමි" මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසා වූ:

යම් මහණෙක් ඇතුළු අරම හෝ ඇතුළුගෙය හෝ හැර රත්නයක් හෝ රත්නයම්මතයක් හෝ ගන්නේ නම් හෝ ගත්වන්නේ නම් හෝ පවිත්‍ර වේ. මහණහු විසින් ඇතුළු අරමෙහි හෝ ඇතුළුගෙය හෝ රත්නයක් හෝ රත්නයම්මතයක් හෝ රැගෙන හෝ ගත්වා ගෙනා හෝ යමක්හුගේ වන්නේ නම් හේ ගෙනැයන්නේ යැ යි නභා තැබිය යුතු යි මේ එහි අනුධර්මතා යි.

පාරිභෝගික පාලන භික්ෂුවහමෙයා

7. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- හික්ෂුති: -පෙ- අයං ඉමසුං අපෙ අධිපොතො හික්ෂුති.

රතනං නාම: මුත්තං මණි වෙළුමො සංඝො සිලා පවාළං රජනං ජාතරූපං ලොභිතමෙයා මසාරගලලං.

රතනසමමතං නාම: යං මනුස්සානං උපහොගපරිභොගං එතං රතනසමමතං නාම.

අඤ්ඤා අජ්ඣාරාමා වා අජ්ඣාවසරා වාති: යපෙඤා අජ්ඣාරාමං අජ්ඣාවසරං.

අජ්ඣාරාමො නාම: පරික්ඛින්නස්ස ආරාමස්ස අනෙඤා ආරාමො. අපරික්ඛින්නස්ස උපවාසො.

අජ්ඣාවසරො නාම: පරික්ඛින්නස්ස ආවසරස්ස අනෙඤා ආවසරො. අපරික්ඛින්නස්ස උපවාසො.

උග්ගභොගයාති: සයං ගඤ්ඤාති, ආපත්ති පාරික්ඛයස්ස.

උග්ගභොගපෙයාති: අඤ්ඤං ගඤ්ඤාපෙති ආපත්ති පාරික්ඛයස්ස.

8. රතනං වා පන භික්ෂුනා රතනසමමතං වා අජ්ඣාරාමෙ වා අජ්ඣාවසරෙ වා උග්ගභොගො වා උග්ගභොගපෙයො වා නික්ඛිපිතඛෙයාති, රූපෙන වා නිවිණෙන වා සඤ්ඤාණං තඤා නික්ඛිපිතො ආවික්ඛිතඛෙයාති යස්ස හණ්ඩං නට්ඨං යො ආගච්ඡති. සථෙ තස්ස ආගච්ඡති, යො වත්තඛෙයො ආවුසො කිදිසං තෙ හණ්ඩහති. සථෙ රූපෙන වා නිවිණෙන වා සමපාදෙති දතඛෙයො. නො වෙ සමපාදෙති විචිනාහි ආවුසොති වත්තඛෙයො. තමා ආවාසා පක්කමනොතන යෙ තස්ස භොගාති භික්ෂු පතිරූපා තෙසං හපෙ නික්ඛිපිතො පක්කමිතඛෙයො. නො වෙ භොගාති භික්ෂු පතිරූපා, යෙ තස්ස භොගාති ගහපතිකා පතිරූපා තෙසං හපෙ නික්ඛිපිතො පක්කමිතඛෙයො, අයං තස්ස සාමිච්ඡි අයං තස්ස අනුධම්මනා.

අයං තස්ස සාමිච්ඡි අයං තස්ස අනුධම්මනා.

අනාපතති: රතනං වා රතනසමමතං වා අජ්ඣාරාමෙ වා අජ්ඣාවසරෙ වා උග්ගභොගො වා උග්ගභොගපෙයො වා නික්ඛිපති යස්ස භවිස්සාති යො හවිස්සාති. රතනසමමතං විස්සාසං ගඤ්ඤාති, තාවකාලිකං ගඤ්ඤාති, පංසුකුලසඤ්ඤිස්ස, උච්චිත්තස්ස ආදිකමමිත්තස්සාති.

රතනසමමතං පදං දුතියං.

7. යො පත: යම්, යම්බදු...භික්ෂු...මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

රත්න නම්: මුතු යැ මිණි යැ වෙරළමිණි යැ සක් යැ මුංවත්සල යැ පබළු යැ රිදී යැ රන් යැ පියුම්රාමිණි යැ මැයිපිඟල් යැ.

රත්නසම්මත නම්: යම් වතෙක් මිනිසුන්ගේ උපහොග පරිභොග නම් තෙලෙ රත්නසම්මත නම් වේ.

අඤ්ඤත්‍ර අජ්ඣාරාමා වා අජ්ඣාවසථා වා: අධ්‍යාරාමය අධ්‍යාවසථය තබා; අධ්‍යාරාමය නම් පරික්ෂිප්ත ආරාමයාගේ ඇතුළු අරම යැ, අපරික්ෂිප්තයාගේ උපචාරය යි. අධ්‍යාවසථය නම්: පරික්ෂිප්ත ආවසථයාගේ ඇතුළු ආවාස යැ අපරික්ෂිප්තයාගේ උපචාරය යි.

උග්ගණ්ඨෙය්‍යා; තෙමේ ගනී නම් පරික් ඇවැත් වේ.

උග්ගණ්ඨාපෙය්‍යා; මෙරමා ලවා ගන්වා නම් පරික් ඇවැත් වේ.

රත්නං වා පත භික්ෂුතා රත්නසම්මතං වා අජ්ඣාරාමෙ වා අජ්ඣාවසථෙ වා උග්ගහෙතවා වා උග්ගහාපෙතවා වා නික්ඛිපිතබ්බං;

රූපයෙන් හෝ නිමිත්තෙන් හෝ සලකුණු කොට නඟා තබා කිය යුතු යි : යමක්හුගේ බඩුවෙක් නටුවෙක් නම් හේ පැමිණෙව යි. ඉදින් එහි පැමිණේ නම් ඇවැත්නි, නොපහේ බඩුව කෙබඳු දැ යි හේ කියයුත්තේ යි. ඉදින් රූපයෙන් හෝ නිමිත්තෙන් හෝ සම කොට කියා නම් දිය යුතු යි. ඉදින් සම කොට නොකියා නම් “ඇවැත්නි” සොයයි කිය යුත්තේ යි. ඒ අවසින් ඉවත් වැ යන්නහු විසින් එහි යම් සුදුසු මහණ කෙනෙක් වෙත් නම් ඔවුන්ගේ අතෙහි නඟා තබා ඉවත් වැ යා යුතු යි. ඉදින් සුදුසු මහණ කෙනෙක් නො වෙත් නම් එහි සුදුසු යම් ගැහැවි කෙනෙක් වෙත් නම් ඔවුන්ගේ අතෙහි නඟා තබා ඉවත් වැ යා යුතු යි.

අයං තත්ථ සාමීචි: මේ එහි අනුධම්මා යි.

ඇතුළු අරමෙහි හෝ ඇතුළුගෙයි හෝ රත්නයක් හෝ රත්න සම්මතයක් හෝ රැගෙනා හෝ ගන්වාගෙනා හෝ යමක්හුගේ වන්නේ නම් හේ රැගෙන යන්නේ යැයි නඟා තබා නම්, රත්න සම්මතයක් විස්වස් වැ ගනී නම් තවුකැලි වැ ගනී නම් ඇවැත් නැති, පංසුකුල සඤ්ඤියහට උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

දෙවැනි රත්න ශික්ෂාපද යි

විකාල ශාමපපවෙසනසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවකීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාර්පිණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බණ්ඩියා භික්ඛු විකාලෙ ශාමං පටිසිඤ්ඤා සභායං නිසිදිඤ්ඤා අනෙකවිභිතං තිරව්ජානකරං කප්පෙතී, සෙය්‍යථිදං? රාජකරං වොරකරං මහාමන්තකරං සෙනාකරං භයකරං යුද්ධකරං අන්තකරං පානකරං වස්තකරං සයනකරං මාලාකරං ගතකරං ඤාතිකරං යානකරං ශාමකරං නිගමකරං නගරකරං ජනපදකරං ඉත්තිකරං පුරිසකරං සූරකරං¹ විසිඛාකරං කුමභට්ඨානකරං පුබ්බපෙතකරං නානස්තකරං ලොකස්සාධිකං සමුද්දස්සාධිකං ඉතිභවාභවකරං ඉති වා. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙතති, “කරං භි නාම සමණා සක්කප්පකියා විකාලෙ ශාමං පටිසිඤ්ඤා සභායං නිසිදිඤ්ඤා අනෙකවිභිතං තිරව්ජානකරං කප්පෙතී සෙය්‍යථිදං රාජකරං වොරකරං -පෙ-ඉතිභවාභවකරං ඉති වා. සෙය්‍යථාපි ගිහි කාමභොගිනොති.

2. අසෙසාසු ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං වියනනානං විපාවෙතනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨිජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙතති, කරං භි නාම ජබ්බණ්ඩියා භික්ඛු විකාලෙ ශාමං පටිසිඤ්ඤා සභායං නිසිදිඤ්ඤා අනෙකවිභිතං තිරව්ජානකරං කප්පෙතී, සෙය්‍යථිදං රාජකරං වොරකරං -පෙ- ඉතිභවාභවකරං ඉතිවාති. -පෙ- සචං කිර තුලෙහ භික්ඛුවෙ විකාලෙ ශාමං පටිසිඤ්ඤා සභායං නිසිදිඤ්ඤා අනෙකවිභිතං තිරව්ජානකරං කප්පෙ, සෙය්‍යථිදං රාජකරං වොරකරං -පෙ- ඉතිභවාභවකරං ඉති වාති. සචං භගවා. විගරහි බුද්ධො භගවා -පෙ- කරං භි නාම තුලෙහ මොසපුරිසා විකාලෙ ශාමං පටිසිඤ්ඤා සභායං නිසිදිඤ්ඤා අනෙකවිභිතං තිරව්ජානකරං කප්පෙතී, සෙය්‍යථිදං රාජකරං වොරකරං -පෙ- ඉතිභවාභවකරං ඉති වා. තෙන මොසපුරිසා අප්පස්සනානං වා පසාදය -පෙ- ඵවණ්ණි පන භික්ඛුවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාරං:

යො පන භික්ඛු විකාලෙ ශාමං පටිසෙය්‍යා පටිත්තියනති.

ඵවණ්ණිදං භගවතා භික්ඛූනං සික්ඛාපදං පණ්ණෙනං භොති.

1. සුරාකරං - සිඞ්ගි සිඞ්ගි

විකාලෙ ගාමපසවෙසන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැත්නුවර ජේතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩුවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි සවග මහණහු විකාලයෙහි ගමට පිවිස සභායෙහි හිඳ නානා ප්‍රකාර වූ තීරශ්චිතකරා කියති. හේ මෙසේ යැ: රාජකරා යැ වොරකරා යැ මහාමාත්‍රකරා යැ සේනාකරා යැ භයකරා යැ යුද්ධකරා යැ අන්තකරා යැ පානකරා යැ වස්ත්‍රකරා යැ ශයනකරා යැ මාලාකරා යැ ගන්ධකරා යැ ඥාතිකරා යැ යානකරා යැ ග්‍රාමකරා යැ නිගමකරා යැ නගරකරා යැ ජනපදකරා යැ ස්ත්‍රීකරා යැ පුරුෂකරා යැ සුරකරා යැ විශ්වාකරා යැ කුම්භස්ථානකරා යැ පූර්වප්‍රෙනකරා යැ නානාත්වකරා යැ ලොකාධ්‍යායිකා යැ සමුද්‍රාධ්‍යායිකා යැ ඉතිහවාහවකරා යනාදී හු යැ. මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවති: "කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ විකාලයෙහි ගමට පිවිස සභායෙහි හිඳ කාමභොගීගිහියන් මෙන් නානාප්‍රකාර වූ තීරශ්චිතකරා කීහුද? ඔහු මෙසේ යැ: රාජකරා යැ වොරකරා යැ...ඉතිහවාහවකරා යැ යනාදීහු යි.

2. භික්ෂුහු ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මනිසුන්ගේ (අකීර්ත්ති ශබ්දය) ඇසුහු. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්:" කෙසේ නම් සවග මහණෝ විකාලයෙහි ගමට පිවිස සභායෙහි හිඳ නානා ප්‍රකාර වූ තීරශ්චිතකරා කීහු ද? හේ මෙසේ යැ. රාජකරා යැ වොරකරා යැ ...ඉතිහවාහවකරා යැ යනාදීහු යැ. සැබෑ ද මහණෙනි. තෙපි විකාලයෙහි ගමට පිවිස සභායෙහි හිඳ නානාප්‍රකාර වූ තීරශ්චිතකරා කියවූ ද? හේ මෙසේ යැ. රාජකරා යැ වොරකරා යැ...ඉතිහවාහවකරා යැ යනාදීහු යැ. සැබෑවැ භාගාවතුන් වහන්ස. භාගාවත් බුදුහු ගැරහු...කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි විකාලයෙහි ගමට පිවිස සභායෙහි හිඳ නානා ප්‍රකාර වූ තීරශ්චිත කරා කීවාහුද? ඔහු මෙසේ යැ රාජකරා යැ වොරකරා යැ...ඉතිහවාහවකරා යැ යනාදීහු යැ. හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වේ යි.....මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසා වූ:

යම් මහණෙක් විකාලයෙහි ගම් වදනේ නම් පවිති වේ ය යි.

මෙසේත් භාගාවතුන් විසින් භික්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

3. තෙන ටො පන සමයෙන සමභුලා භික්ඛු කොසලෙසු ජනපදෙසු සාවතී ගව්නතා සායං අඤ්ඤතරං ගාමං උපගමිංසු මනුෂ්ඨා තෙ භික්ඛු පසීච්චා එතදවොදි: “පටිසර හනෙන” ති. අර ටො තෙ භික්ඛු හගවතා පටිකඛ්ඨා විකාලෙ ගාමං පටිසිතුහති කුකකුළියානො න පාවිසි. වොරා තෙ භික්ඛු අජිජිංසු. අර ටො තෙ භික්ඛු සාවතී ගහවා භික්ඛුනං එතමස්ස ආරොවෙසුං භික්ඛු හගවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං. අර ටො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කරං කචා භික්ඛු ආමනෙකසි. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආපුච්ඡා විකාලෙ ගාමං පටිසිතුං” එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාප:.

යො පන භික්ඛු අනාපුච්ඡා විකාලෙ ගාමං පටිසෙය්‍ය පාවිතියනති.

එවඤ්ඤා හගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤන්තං භොති.

4. තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු කොසලෙසු ජනපදෙසු සාවතී ගව්නතො සායං අඤ්ඤතරං ගාමං උපගමිංසු මනුෂ්ඨා තං භික්ඛු පසීච්චා එතදවොදි: “පටිසර හනෙන” ති. අර ටො සො භික්ඛු හගවතා පටිකඛ්ඨා අනාපුච්ඡා විකාලෙ ගාමං පටිසිතුහති කුකකුළියානො න පාවිසි. වොරා තං භික්ඛු අජිජිංසු. අර ටො සො භික්ඛු සාවතී ගහවා භික්ඛුනං එතමස්ස ආරොවෙසි. භික්ඛු හගවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං. අර ටො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කරං කචා භික්ඛු ආමනෙකසි. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ සන්තං භික්ඛු ආපුච්ඡා විකාලෙ ගාමං පටිසිතුං” එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාප:.

යො පන භික්ඛු සන්තං භික්ඛු අනාපුච්ඡා විකාලෙ ගාමං පටිසෙය්‍ය පාවිතියනති.

එවඤ්ඤා හගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤන්තං භොති.

5. තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අභිනා දවෙයා භොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු අභිං ආහරිසාමිති ගාමං ගව්නති. අර ටො සො භික්ඛු හගවතා පටිකඛ්ඨා සන්තං භික්ඛු අනාපුච්ඡා විකාලෙ ගාමං පටිසිතුහති කුකකුළියානො න පාවිසි. හගවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං. අර ටො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කරං කචා භික්ඛු ආමනෙකසි, “අනුජානාමි භික්ඛවෙ තථාරූපෙ අවවාසිකෙ කරණියෙ සන්තං භික්ඛු අනාපුච්ඡා විකාලෙ ගාමං පටිසිතුං” එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාප:.

යො පන භික්ඛු සන්තං භික්ඛු අනාපුච්ඡා විකාලෙ ගාමං පටිසෙය්‍ය අඤ්ඤා තථාරූපා අවවාසිකා කරණියා පාවිතියනති.

3. එසමයෙහි වනාහි බොහෝ භික්ෂුහු කොසොල් දනව්වෙහි සිට සැවැතට යන්නාහු සවසැ එක්තරා ගමක් වෙත පැමිණියහ. මිනිස්සු ඒ මහණුන් දකූ තෙල කීහු: "වහන්ස, පිටියෙනු මැනවැ"යි. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු විකාලයෙහි ගම් වදනට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද්දේ කුතුසලයෙන් නො පිටියියහ. සොරු ඒ මහණුන් අසිදගන්හ. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු සැවැතට ගොස් මහණුන්හට තෙල කරුණු දන්වූහ. භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණු දන්වූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ කරුණෙහි ලා මෙ අවසරයෙහි ලා දහැමි කරා කොට මහණුන් ඇමතුවේකැ. "මහණෙනි, පිළිවිසැ විකාලයෙහි ගම් වදනට අනුදානම්" මෙසේ ද මහණෙනි මේ සිකපදය උදෙසා වූ:

යම් මහණෙක් නො පිළිවිසැ විකාලයෙහි ගම් වදනේ නම් පවිති වෙ යයි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

4. එසමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණෙක් කොසොල් දනව්වෙහි සිට සැවැතට යන්නේ සවසැ එක්තරා ගමකට පැමිණියේ යැ. මිනිස්සු එමහණ දකූ තෙල කීහු: "වහන්ස පිටියෙන්නැ"යි එකල්හි ඒ මහණ නො පිළිවිසැ විකාලයෙහි ගම් වදනට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද්දේ කුතුසලයෙන් නො පිටියියේ යැ. සොරු එ මහණහු අසිදගන්හ. එකල්හි ඒ මහණ සැවැතට ගොස් මහණුන්හට තෙල කරුණු දන්වී යැ. භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණු දන්වූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ කරුණෙහිලා මෙ අවසරයෙහි ලා දහැමි කරා කොට මහණුන් ඇමතුවේකැ. "මහණෙනි ඇති මහණක්හු පිළිවිසැ විකාලයෙහි ගම් වදනට අනුදානම්" මෙසේ ද මහණෙනි මේ සිකපදය උදෙසා වූ:

යම් මහණෙක් ඇති මහණක්හු නො පිළිවිසැ විකාලයෙහි ගම් වදනේ නම් පවිති වෙ යයි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

5. එසමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණෙක් සර්පයකු විසින් දෂ්ට කරන ලද්දේ වෙයි. එක්තරා මහණෙක් ගිනි ගෙනැ එන්නෙමැයි ගමට යෙයි. එකල්හි ඒ මහණ ඇති මහණක්හු නො පිළිවිසැ විකාලයෙහි ගමට පිටියෙන්නට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද්දේ කුතුසලයෙන් නො පිටියියේ යැ. භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණු දන්වූහ. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ කරුණෙහි ලා මෙ අවසරයෙහි ලා දහැමි කරා කොට මහණුන් ඇමතුවේකැ. "මහණෙනි, එබඳු අත්‍යාධික කායඛයක් ඇති කල්හි ඇති මහණක්හු නො පිළිවිසැ විකාලයෙහි ගම් වදනට අනුදානම්" මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසා වූ

යම් මහණෙක් එබඳු අත්‍යාධික කායඛයක් තබා ඇති මහණක්හු නො පිළි වියැ විකාලයෙහි ගම් වදනේ නම් පවිති වෙ යයි.

පාචිත්තියපාළි හික්කුච්භවෙයා

6. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- හික්කුති -පෙ- අයං ඉමස්මි අපෙක අධිපෙකො හික්කුති.

සනෙතා නාම හික්කු: සකකා හොති ආපුච්ඡා පච්ඡිතුං.

අසනෙතා නාම හික්කු: න සකකා හොති ආපුච්ඡා පච්ඡිතුං.

විකාලො නාම මජ්ඣිමනිකෙ වීතීවතො යාච අරුණ්ණගමනා.

ගාමං පච්ඡෙයයාති: පරික්ඛන්තස්ස ගාමස්ස පරිදොඛපං අතික්කමන්තස්ස ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. අපරික්ඛන්තස්ස ගාමස්ස උපචාරං ඔක්කමන්තස්ස ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

අඤ්ඤත්‍ර නරාරූපා අච්චාධිකා කරණියාති: යපෙත්වා නරාරූපං අච්චාධිකං කරණියං.

විකාලෙ විකාලසංඤ්ඤි සන්තං හික්කුං අනාපුච්ඡා ගාමං පච්ඡති අඤ්ඤත්‍ර නරාරූපා අච්චාධිකා කරණියා ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. විකාලෙ වෙමතිකො සන්තං හික්කුං අනාපුච්ඡා ගාමං පච්ඡති අඤ්ඤත්‍ර නරාරූපා අච්චාධිකා කරණියා ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. විකාලෙ කාලසංඤ්ඤි සන්තං හික්කුං අනාපුච්ඡා ගාමං පච්ඡති අඤ්ඤත්‍ර නරාරූපා අච්චාධිකා කරණියා ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

කාලෙ විකාලසංඤ්ඤි ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. කාලෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. කාලෙ කාලසංඤ්ඤි අනාපත්ති.

අනාපතී: නරාරූපෙ අච්චාධිකෙ කරණියෙ සන්තං හික්කුං ආපුච්ඡා පච්ඡති, අසන්තං හික්කුං අනාපුච්ඡා පච්ඡති, අන්තරාරාමං ගච්ඡති, හික්කුත්‍රපස්සයං ගච්ඡති, තිස්සියසෙයාං ගච්ඡති, පටික්කමනං ගච්ඡති; ගාමෙන මග්ගො හොති, ආපදස්සු, උච්චන්තස්ස, ආදිකම්මකස්සාති.

විකාලො ගාමපපච්චෙයනසික්ඛාපදං තතියං

6. යො පන: යම්, යම්බදු...භික්ෂු...මෙනෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

සන්නභික්ෂු නම්: පිළිවිසෑ පිවියෙන්නට සමර්ථ වෙයි;

අසන්න භික්ෂු නම්: පිළිවිසෑ පිවියෙන්නට අසමර්ථ වෙයි;

විකාල නම්: මද්දහන ඉක්මුණු කල්හි අරුණ නැඟීම දක්වා;

ගාමං පවියෙය්‍යා; පරික්ෂිප්ත ග්‍රාමයාගේ පරික්ෂෙපය ඉක්මවන්නාහට පවිති ඇවැත් වෙයි. අපරික්ෂිප්ත ග්‍රාමයාගේ උපචාරයට බස්නාහට පවිති ඇවැත් වේ.

අඤ්ඤත්‍ර තථාරූපා අවවායිකා කරණියා: එබදු අත්‍යායික කායඛියක් තබා;

විකල්හි විකල්සන් ඇතියේ එබදු ඉක්මන් කටයුත්තක් තබා විද්‍යාමාන මහණක්හු නො පිළිවිසෑ ගම් වදී නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. විකල්හි විමති ඇතියේ එබදු ඉක්මන් කටයුත්තක් තබා ඇති මහණක්හු නො පිළිවිසෑ ගම් වදී නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. විකල්හි කල්සන් ඇතියේ එබදු ඉක්මන් කටයුත්තක් තබා ඇති මහණක්හු නො පිළිවිසෑ ගම් වදී නම් පවිති ඇවැත් වේ.

කල්හි විකල්සන් ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, කල්හි විමති ඇතියේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. කල්හි කල්සන් ඇතියේ නම් ඇවැත් නැති.

එබදු ඉක්මන් කටයුත්තක් ඇති කල්හි නම්, විද්‍යාමාන මහණක්හු පිළිවිසෑ පිවියේ නම්, නැති මහණක්හු නො පිළිවිසෑ පිවියේ නම්, අන් අරම කට යේ නම්, මෙහෙණවරට යේ නම්, අන් තොටු සෙනසුනකට යේ නම්, දන් වළඳන තැනට යේ නම්, ගමින් මහ වේ නම් ඇවැත් නැති. ආපදාවෙහි, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

තුන්වැනි විකාල ගාමපාවේසන ශික්ෂාපද යි

සුවිසරසිකතාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධෝ හගවා සකෙකසු විහරති කපිලවත්ථයම්. නිග්‍රොධාරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරෙන දන්තකාරෙන භික්ඛු පචාරිතා භොතානි යෙසං අය්‍යානං සුවිසරෙන අපො අහං සුවිසරෙනාති, තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු බහු සුවිසරෙ විඤ්ඤාපෙතති. යෙසං බුද්ධකා සුවිසරා තෙ මහතෙන සුවිසරෙ විඤ්ඤාපෙතති, යෙසං මහත්තා සුවිසරා තෙ බුද්ධකෙ සුවිසරෙ විඤ්ඤාපෙතති, අථ ඛො යො දන්තකාරො භික්ඛුනං බහු සුවිසරෙ කරොතොනා න සකෙකාති අඤ්ඤං විකකායිකං හණ්ඛං කාතුං, අත්තනාපි න යාපෙති, පුත්තදරාපිසං¹ කිලමන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති වියන්ති විපාවෙන්ති, “කථං හි නාම සමණා සකාපුත්තයා න මත්තං ජාතිඤ්ඤා බහු සුවිසරෙ විඤ්ඤාපෙතන්ති. අයං ඉමෙයං බහු සුවිසරෙ කරොතොනා න සකෙකාති අඤ්ඤං විකකායිකං හණ්ඛං කාතුං අත්තනාපි න යාපෙති පුත්තදරාපිසං කිලමන්තිති.

2. අසොසාසු ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං වියන්තානං විපාවෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛු අභිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායන්ති වියන්ති විපාවෙන්ති. “කථං හි නාම භික්ඛු න මත්තං ජාතිඤ්ඤා බහු සුවිසරෙ විඤ්ඤාපෙතන්ති”ති -පෙ- සචං කිර හික්ඛවෙ භික්ඛු න මත්තං ජාතිඤ්ඤා බහු සුවිසරෙ විඤ්ඤාපෙතන්ති. සචං හගවා විහරති බුද්ධෝ හගවා-පෙ- කථං හි නාම තෙ හික්ඛවෙ මොසපුරිසා න මත්තං ජාතිඤ්ඤා බහු සුවිසරෙ විඤ්ඤාපෙතන්ති, තෙතං හික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදය-පෙ- ඵවඤ්ඤා පන හික්ඛවෙ ඉමං සිකිතාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

යො පන භික්ඛු අට්ඨිමයං වා දන්තමයං වා විසානමයං වා සුවිසරං කාරාපෙය්‍ය හෙදන්තං පාවිතනියන්ති.

3. යො පනාති; යො යාදිපො -පෙ- භික්ඛුති; -පෙ- අයං ඉමස්මි අපො අධිපෙතො භික්ඛුති.

අට්ඨි නාම: යං කිඤ්චි අට්ඨි.

දන්තා නාම: හත්ඨිදන්තො වුච්චති.

විසාණං නාම: යං කිඤ්චි විසාණං.

කාරාපෙය්‍යාති: කරොති වා කාරාපයති වා පයොගෙ දුක්ඛං පටිලාභෙන භික්ඛුනා පාවිතනියං දෙසෙතබ්බං

1. පුත්තදරාපිසං කිලමති - 8, 10 සං.

සුවසර ශික්ෂාපදය

1 එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු ශාක්‍ය ජනපදයෙහි කිබුල්වත්සුරු කුශලරම්හි වැඩුවෙයෙති. එසමයෙහි වනාහි එක්තරා දළකම්කරුවකු විසින් භික්ෂුහු පවරන ලද්දහු වෙති. යම් හිමි කෙනකුන්හට හිදිගුළායෙන් ප්‍රයෝජනයක් වේ නම් හිදිගුළායෙන් මම පවරමි යි. එසමයෙහි වනාහි භික්ෂුහු බොහෝ හිදිගුළා විනවති. යම් කෙනකුන්හට කුඩා හිදිගුළා වෙන් නම් ඔහු මහත් හිදිගුළා විනවති. යම් කෙනකුන්හට මහත් හිදිගුළා වෙන් නම් ඔහු කුඩා හිදිගුළා විනවත්. එකල්හි ඒ දළකම්කරු තෙමේ මහණුන් හට බොහෝ හිදිගුළා කරනුයේ අන් විකිණිය යුතු බඩුවක් කරන්නට නො හැකි වෙයි. තෙමේත් නො යැපෙයි. ඔහුගේ අඹුදරුවෝත් මිරිකෙත්. මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් ග්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ පමණ නො දැනු බොහෝ හිදිගුළා විනවුහු'ද? මෙතෙමේ මොවුන්ට බොහෝ හිදිගුළා කරනුයේ අන් විකිණිය යුතු බඩුවක් කරන්නට නො හැකි වෙයි. තෙමේත් නො යැපෙයි. මොහුගේ අඹුදරුවෝත් මිරිකෙත්''යයි.

2. භික්ෂුහු ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීර්තනී ශබ්දය) ඇසුහු. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්'' කෙසේ නම් භික්ෂුහු පමණ නො දැනු බොහෝ හිදිගුළා විනවුහු ද යි...සැබෑ ද මහණෙනි භික්ෂුහු පමණ නො දැනු බොහෝ හිදිගුළා විනවද්ද යි. සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ....කෙසේ නම් මහණෙනි, ඒ හිස් පුරුෂයෝ පමණ නො දැනු බොහෝ හිදිගුළා විනවුහු ද? මහණෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

යම් මහණෙක් ඇටමුවා හෝ දළමුවා හෝ අංමුවා හෝ හිදිගුළාවක් කරවා නම් හෙදනක පවිති ඇවැත් වේ යයි.

3. යො පන: යම්, යම්බදු...භික්ෂු...මෙතෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

අට්ඨි නම්: යම් කිසි ඇටයෙක්;

දත්ත නම්: ඇත්දතැයි කියනු ලැබේ.

විසාණ නම්: යම් කිසි හඟෙක්;

කාරාපෙයා: කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ පියෝහි දුකුළා වෙයි. ලැබීමෙන් බිඳ පියා පවිති ඇවැත් දෙසිය යුතු.

පාචිත්තියපාළි භික්ෂුවිභවෙයා

අත්තනා විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙනි ආපත්ති පාචිත්තියං.
අත්තනා විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙනි ආපත්ති පාචිත්තියං.
පරෙහි විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙනි ආපත්ති පාචිත්තියං.
පරෙහි විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙනි ආපත්ති පාචිත්තියං.

අඤ්ඤාසිසස්සාය කරොති වා කාරාපෙනි වා ආපත්ති දුක්ඛං.
අඤ්ඤාන කතං පටිලභිස්වා පරිභුඤ්ඤති ආපත්ති දුක්ඛං.

අනාපතභි ගණධිකාය¹ අරණිකෙ, වීර්ය², අඤ්ඤානියා,
අඤ්ඤානියාලාකාය, වාසිප්පෙ, උදකපුඤ්ඤානියා, උම්මත්තකස්ස,
ආදිකම්මකස්සාති.

සුචිසරසිකඛාපදං චතුස්සං.

6. 9. 5

මඤ්චසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා සාවස්සං විහරති ජෙනවනෙන
අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උපනන්තො
සක්කාපුත්තො උදෙව මඤ්ඤානියාති. අප ඛො හගවා සම්බුද්ධා භික්ෂුහි
සද්ධිං සෙනාසනවාටිකං ආභිණ්ඤානො යෙනායස්මතො උපනන්තො
සක්කාපුත්තො විහාරො තෙනුපසම්මාමි. අද්දසා ඛො ආයස්මා උපනන්තො
සක්කාපුත්තො හගවන්තං දුරතොව ආගච්ඡන්තං, දිඤ්ඤාන හගවන්තං
ඵතද්ධොව: ආගච්ඡතු මෙ හතෙන සයනං පසෙතුති. අප ඛො හගවා
තතොව පටිත්තිවත්තිස්වාභික්ෂු ආමනෙත්ති, ආයස්මො භික්ෂුවෙ මොසපුරිසො
වෙදිනඛෙඛාති, අප ඛො හගවා ආයස්මතං උපනන්තං සක්කාපුත්තං.
අනෙකපරියායෙන විගරහිස්වා දුග්ගතාය -පෙ- ඵවඤ්ඤා පන භික්ෂුවෙ
ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

නවං පන භික්ෂුනා මඤ්චං වා පියං වා කාරයමානෙන අධ්‍යායාදාදකං
කාරෙකඛං සුගතභික්ෂුවෙන අඤ්ඤානු භෙදධර්මාය අවනියා. තං
අතිකතාමයතො ඡෙදනං පාචිත්තියනාති.

1. ගණධිකාය--සාය.

2. වීර්ය-මජ්ඣ, වීර්ය, සාය.

තමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද තෙමේ නිමාම් කෙරේ නම් පවිති ඇවුත් වෙයි. තමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද මෙරමා ලවා නිමාම් කරවා නම් පවිති ඇවුත් වෙයි. මෙරමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද තෙමේ නිමාම් කෙරේ නම් පවිති ඇවුත් වෙයි. මෙරමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද මෙරමා ලවා නිමාම් කරවා නම් පවිති ඇවුත් වේ.

මෙරමා සඳහා කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ දුකුළා ඇවුත් වෙයි. මෙරමා විසින් කරන ලද්ද ලැබ පරිභොග කෙරේ නම් දුකුළා ඇවුත් වේ.

ගණ්ඨයෙහි අරණියෙහි (ගිනිගානාදඬුයෙහි) කාබාත් විටුයෙහි අඳුන් තලයෙහි, අඳුන් ලහයෙහි, වැදඬියෙහි, දියපිස්නෙහි ඇවුත් නැති. උමමත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවුත් නැති

සතරවැනි සුවිසර ශික්ෂාපද යි.

6. 9. 5

මක්කාපදය

1 එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවුත් නුවර ජෙතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩුවෙයෙහි. එසමයෙහි වනාහි ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍ය පුත්‍ර උස් හැඳෙකැ හොච්. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බොහෝ මහණුන් සමඟ සෙනාසන වාරිකායෙහි ඇවිදිනා සේක් ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍රගේ වෙහෙර වෙතැ එළැඹිසේකි. ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍ය පුත්‍ර දුර දී මැ වඩනා වූ භාග්‍යවතුන් දුටුවේ යි. දැක භාග්‍යවතුන්හට මෙය කී යැ. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වඩනා සේක්වා මාගේ යහන බලන සේක්ව යි. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එතැනින් මැ පෙරළා වැඩ මහණුන් ඇමැතු සේකැ. මහණෙනි ආශ්‍රයස්ථානයෙන් හිස් පුරුෂයා දක යුත්තේ යි. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍ය-පුත්‍රයහට නොයෙක් කරුණෙන් ගරභා දුබරබැව් පිණිස ...මෙසේ ද මහණෙනි මේ සිකපදය උදෙසවු,

“අඵත් හැඳක් හෝ පුටුවක් හෝ කරවන මහණහු විසින් හැඳවතෙහි යවැ කොටස තබා සුගත් අභුලෙන් අභුලේ පා ඇති සේ කැරවිය යුතු යි. එය ඉක්මවන්නාහට ජෙදනක පවිති ඇවුත් වේ”යයි.

පාවිත්‍රය පාළු හිතවූවිහබෙහි

2. නවං නාම: කරණං උපාදය වුච්ඡිති.

මඤ්චා නාම: වන්‍හාරො මඤ්චා මසාරකො බුද්ධිකාබද්ධො
කුළීරපාදකො ආභවිචපාදකො.

පියං නාම: වන්‍හාරී පියානි මසාරකං බුද්ධිකාබද්ධං කුළීරපාදකං
ආභවිචපාදකං.

කාරයමානෙනානි: කරොනෙතා වා කාරාපෙනෙතා වා.

අට්ඨකුලපාදකං කාරෙතබ්බං සුගතකුලෙන අඤ්ඤා
හෙට්ඨිමාය අට්ඨිකානි යපෙනා හෙට්ඨිමං අට්ඨිං. තං අතික්‍ෂාමෙනා
කරොති වා කාරාපෙනි වා, පයොගෙ දුක්ඛටං. පටිලාභෙන ඡිද්ධිනා
පාවිත්‍රයං දෙසෙනබ්බං.

අත්තනා විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙනි ආපත්ති පාවිත්‍රයසීය.
අත්තනා විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙනි ආපත්ති පාවිත්‍රයසීය. පරෙහි
විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙනි ආපත්ති පාවිත්‍රයසීය. පරෙහි
විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙනි ආපත්ති පාවිත්‍රයසීය.

අඤ්ඤාසීයත්වාය කරොති වා කාරාපෙනි වා ආපත්ති දුක්ඛටසීය.
අඤ්ඤාන කතං පටිලභිනා පරිභුඤ්ජති ආපත්ති දුක්ඛටසීය.

අනාපතී: පමාණිකං කරොති, උනකං කරොති, අඤ්ඤාන
කතං පමාණාතිකකතනං පටිලභිනා ඡිද්ධිනා පරිභුඤ්ජති, උමමත්තකසීය,
ආදිකමමකසීයානි.

මඤ්චපියකාපදං පඤ්චමං¹

6. 9. 6

තුලොනදධසිකාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවස්ථියං විහරති ජෙනවනෙ
අනාපිණ්ඩිකසීය ආරාමෙ තෙන බො පන සමයෙන ජබ්බකේයා
හිත්ඛු මඤ්චමිති පියමිති තුලොනදධං කාරාපෙනති. මනුසිසා විහාරවාරිකං
ආභිණ්ඩනනා පසීඨිනා උප්පාදයනති ටියතති විපාවෙනති “කථං හි නාම
සමණා සකාපුත්තියා මඤ්චමිති පියමිති තුලොනදධං කාරාපෙසෙනති,
සෙය්‍යරාපි ගිහී කාමහොගිනොති.

1. මඤ්චපියකාපදං -- මජ්ඣ.

2 නව නම්: කිරීම නිසා කියනු ලැබේ

මඤ්ච නම්: මසාරක යැ බුන්දිකාබද්ධ යැ කුළිරපාදක යැ ආභවව පාදක යැ යි සතර හැඳෙකි

පිය නම්: මසාරක යැ බුන්දිකාබද්ධ යැ කුළිරපාදක යැ අංගව්‍යවහාරක යැ යි සතර ප්‍රට්‍යයකි.

කාරයමානෙන; කරන්නේ හෝ කරවන්නේ හෝ;

අධ්‍යක්ෂකාදිපාදකං කාරණබ්බං සුගතධ්‍යාලෝක අඤ්ඤානු භෙදි-
මාය අවනිශ්චායා: යට හැඳවන තබා; එය ඉක්මවා කෙරේ නම් හෝ කරවා නම්
හෝ පියෝගි දුකුළා වේ. ලැබීමෙන් සිදු පවති ඇවැත් දෙසිය යුතු

තමා විසින් නිමාම් නොකරන ලද්ද තෙමේ නිමාම් කෙරේ නම්
පවිති ඇවැත් වෙයි. තමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද මෙරමා ලවා
නිමාම් කරවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මෙරමා විසින් නිමාම් නො කරන
ලද්ද තෙමේ නිමාම් කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මෙරමා විසින්
නිමාම් නොකරන ලද්ද මෙරමා ලවා නිමාම් කරවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

මෙරමා සඳහා කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ දුකුළා ඇවැත්
වෙයි. මෙරමා විසින් කරන ලද්දක් ලැබ පිරිබෝ කෙරේ නම් දුකුළා
ඇවැත් වේ

පමණින් යුතු කොට කෙරේ නම්, උනු කොට කෙරේ නම්, මෙරමා
විසින් කරන ලද පමණ ඉක්මවුවක් ලැබ සිදු පිරිබෝ කෙරේ නම්, ඇවැත්
නැති. උම්මත්තකයහට, ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

පස්වැනි මඤ්ච ශික්ෂාපද යි.

6. 9. 6

තුලෝනඥ ශික්ෂාපදය

1. එයමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජෙනවන නම් අනේපිඬු
සිවුහුගේ අරමිහි වැඩුවෙයෙකි. එයමයෙහි වනාහි සවග මහණහු
හැඳ ද පුටුව ද පුළුන් බහා වළඳනා ලද්දක් කොට කරවති. මිනිස්සු
විහාරවාදිකායෙහි ඇවිදිනාහු දකැ ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති,
දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රීයයෝ කාමභෝගී ගිහියන්
මෙන් හැඳ ද පුටුව ද පුළුන් බහා වළඳනා ලද්දක් කොට කැරවුහු ද යි.

පාචිත්තිය පාළු හිතවූ විභවය

2. අනෙකුත් සෑම දේම හිතවූ තෙසං මනුෂ්‍යයානං උපකායනානං වියනානං විපාචේනානං. යෙ තෙ හිතවූ අපිට්ඨා -පෙ- තෙ උපකායනං වියනං විපාචේනාති, කරං හි නාම ජබ්බතියා හිතවූ මඤ්චි පිට්චි තුලොනඤ්ඤං කාරාපෙසසානාති -පෙ- සච්චං කිර තුමෙහි හිතවූ මඤ්චි පිට්චි තුලොනඤ්ඤං කාරාපෙසාති. සච්චං හගවා. විගරහි බුද්ධො හගවා - පෙ - කරං හි නාම තුමෙහි මොසපුරිසා මඤ්චි පිට්චි තුලොනඤ්ඤං කාරාපෙසසා, තෙතං මොසපුරිසා අප්පසනානං වා පසාදය - පෙ - ඵවඤ්ච පන හිතවූ මුමං සිසිඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

යො පන හිතවූ මඤ්චං වා පිට්චං වා තුලොනඤ්ඤං කාරාපෙසයා උද්දනකං පාචිත්තියනං.

3. යො පනාති: යො යාදියො - පෙ - හිතවූති: - පෙ - අයං ඉමස්මිං අපෙ අධිපෙතො හිතවූති.

මඤ්චො නාම: වන්තාරො මඤ්චො මසාරකො බුද්ධිකාබ්ඤ්ඤො කුළීරපාදකො ආභවිට්ඨපාදකො.

පිට්චං නාම: වන්තාරි පිට්චාති මසාරකං බුද්ධිකාබ්ඤ්ඤං කුළීරපාදකං ආභවිට්ඨපාදකං.

තුලං නාම: තීණිතුලාති රුක්කතුලං ලතාතුලං පොටකිතුලං. කාරාපෙසයාති කරොති වා කාරාපෙති වා පයොගෙ දුක්ඛං. පටිලාභෙන උද්දලෙතො පාචිත්තියං දෙසෙතබ්බං.

අත්තනා විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති ආපත්ති පාචිත්තියසං, අත්තනා විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති ආපත්ති පාචිත්තියසං. පරෙහි විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, ආපත්ති පාචිත්තියසං. පරෙහි විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති ආපත්ති පාචිත්තියසං.

අඤ්ඤාසංකප්පාය කරොති වා කාරාපෙති වා ආපත්ති දුක්ඛං, අඤ්ඤාන කතං පටිලභිතො පරිභුක්ඛති ආපත්ති දුක්ඛං.

අනාපත්ති: ආයොගෙ කායබ්බතො අංසවට්ඨකො¹ පත්තප්ඵකාය පරික්ඛාචතො බිබ්බොහනං² කරොති, අඤ්ඤාන කතං පටිලභිතො උද්දලෙතො පරිභුක්ඛති, උමභ්බකසං ආදිකම්මකසං.

තුලොනඤ්ඤං පිට්චං ජට්ඨං.

1 අංසවට්ඨකො - මජ්ඣ.

2 බිබ්බොහනං - මජ්ඣ.

2. භික්ෂුහු ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීර්තනී ගබ්ඳය) ඇසුහු. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවෝ...ඔහු ලමු කොට සිතති. නුගුණ පවසති. දෙස් පතුරුවන්: "කෙසේ නම් සවග මඟණහු හැඳ ද පුටුව ද පුළුන් බහා වළඳනා ලද්දක් කොට කැරැවුණු දී යි...සැබැ ද මහණෙනි, තෙපි හැඳ ද පුටුව ද පුළුන් බහා වළඳනා ලද්දක් කොට කරවවු දී යි. සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු නොයෙක් අයුරින් ගැරහු ... කෙසේ නම් භිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි හැඳ ද පුටුව ද පුළුන් බහා වළඳනා ලද්දක් කොට කැරැවුණු ද? භිස් පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

යම් මහණෙක් හැඳක් හෝ පුටුවක් හෝ පුළුන් බහා වළඳනා ලද්දක් කොට කරවන්නේ නම් විදූභීම් ඇති පවිති වේ යයි.

3. යො පන: යම්, යම්බදු ... භික්ෂු ... මෙනෙමේ මේ අර්ථයෙහි ලා අදහස් කරන ලද භික්ෂු යි.

මඤ්ච නම්: මසාරක යැ බුන්දිකාබද්ධ යැ කුළීරපාදක යැ ආභවිව පාදක යැ යි සතර හැඳෙකි.

පීය නම්: මසාරක යැ බුන්දිකාබද්ධ යැ කුළීරපාදක යැ ආභවිව පාදක යැ යි සතර පුටුවෙකි.

තුල නම්: රැක් පුළුනැ ලියපුළුනැ තණපුළුනැ යි තුන් පුළුනෙකි.

කාරාපෙය්‍ය: කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ පියෝහි දුකුළා වේ. ලැබීමෙන් විදූ හෙළා පවිති දෙසිය යුතු යි.

තමා වීසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද තෙමේ නිමාම් කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. තමා වීසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද මෙරමා ලවා නිමාම් කරවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මෙරමා වීසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද තෙමේ නිමාම් කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මෙරමා වීසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද මෙරමා ලවා නිමාම් කරවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

මෙරමා සඳහා කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වෙයි. මෙරමා වීසින් කරන ලද්දක් ලැබ පිරිබෝ කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

ආයොගපට්ටයෙහි, කාබානෙහි, අංසවට්ටකයෙහි, පාත්‍රථිකා යෙහි, පෙරහනෙහි, මාඩුලාවක් කෙරේ නම්, මෙරමා වීසින් කරන ලද්දක් ලැබැ විදූ හෙළා පිරිබෝ කෙරේ නම් ඇවැත් නැත, උම්මත්තකයහට ආදි කම්මකයහට ඇවැත් නැති.

සවැනි තුලොනඳු ශික්ෂාපද යි.

නිසිදනසිකබාපදං

1. තෙන සමයෙන චූඤ්ඤා හගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ඡෙතවනො අනාරාමිණිකස්ස ආරාමෙ, තෙන ඛො පන සමයෙන හගවතා භික්ඛූනං නිසිදනං අනුඤ්ඤානං භොති, ඡබ්බස්සයා භික්ඛූ හගවතා නිසිදනං අනුඤ්ඤාතභාති අප්පමාණිකානි නිසිදනානි ධාරොනාති මඤ්ඤාසපි පියස්සපි පුරතොපි පච්ඡතොපි ඔලඬනති. යෙ තෙ භික්ඛූ අඤ්චපා -පෙ- තෙ උප්ඤ්ඤායනාති වියනාති විපාවෙනාති, කථං හි නාම ඡබ්බස්සයා භික්ඛූ අප්පමාණිකානි නිසිදනානි ධාරොසස්සනති -පෙ- සච්චං කිරි තුමෙහ භික්ඛවෙ අප්පමාණිකානි නිසිදනානි ධාරොපාති. සච්චං හගවා, විහරති චූඤ්ඤා හගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරියා අප්පමාණිකානි නිසිදනානි ධාරොසස්සප්ථං, තෙනං මොසපුරියා අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකබාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

නිසිදනං පන භික්ඛූනා කාරයමානෙන පමාණිකං කාරෙතබ්බං තඤ්ඤිදං පමාණං දිසයො දො වීදඤ්ඤා සුගතවීදඤ්ඤා නිරියං දියඤ්ඤා, තං අතිකතාමයතො ඡෙදනං පාවිතතියනති.

එවඤ්ඤාං හගවතා භික්ඛූනං සිකබාපදං පඤ්ඤාතං භොති.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උද්ධි මහාකායො භොති, යො හගවතො පුරතො නිසිදනං පඤ්ඤාපෙඤා සමනතතො සමඤ්ඤාමානො නිසිද්දි. අථ ඛො හගවා ආයස්මනං උද්ධි ඵතදොවො: කිස්ස ඤා උද්ධි නිසිදනං පඤ්ඤාපෙඤා සමනතතො සමඤ්ඤාසි සෙය්‍යාපාපි පුරාණාසිකොට්ඨානි, තථා හි පන හතෙත හගවතා භික්ඛූනං අතිවුද්ධං නිසිදනං අනුඤ්ඤාතනාති. අථ ඛො හගවා ඵතස්මිං නිදනෙ ඵතස්මිං පකරණෙ ධම්මෙ, කථං කඤ්ඤා ආමනෙතසි “අනුජානාමි භික්ඛවෙ නිසිදනස්ස දසං¹ වීදඤ්ඤා” එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකබාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

නිසිදනං පන භික්ඛූනා කාරයමානෙන පමාණිකං කාරෙතබ්බං තඤ්ඤිදං පමාණං, දිසයො දො වීදඤ්ඤා සුගතවීදඤ්ඤා, නිරියං දියඤ්ඤා, දසා වීදඤ්ඤා, තං අතිකතාමයතො ඡෙදනං පාවිතතියනති.

1. නිසිද්ධි - මජ්ඣිම

2. දසා - සිහිපිටි

නිසිදන සිකපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජෙසවන නම් අනේ ඕඩු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි භාග්‍යවතුන් විසින් මහණුන්හට නිසිදනයෙක් අනුදන්නා ලද්දේ වෙයි. සවග මහණහු භාග්‍යවතුන් විසින් නිසිදනය අනුදන්නා ලද යි පමණ ඉක්මවූ නිසිදනයන් ධරන්. හැදෙහි දු පුටුවෙහි දු ඉදිරියෙනුදු පස්සෙනුදු එල්බෙත්. යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවෝ ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්: කෙසේ නම් සවග මහණහු පමණ ඉක්මවූ නිසිදනයන් බැරූහු ද යි ... සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි පමණ ඉක්මවූ නිසිදනයන් ධරවූ ද යි. සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ. ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි පමණ ඉක්මවූ නිසිදනයන් දැරුවහු ද? හිස් පුරුෂයෙහි මෙය අප්‍රයත්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස රෝ නො වෙයි...මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

නිසිදනයක් කරවනු කැමැති මහණහු විසින් පමණින් යුතු කොට කැඳවිය යුතු යි. එහි මේ පමණ යැ: දිගින් සුගත් වියතින් දෙවියනෙකැ සරසින් යෙළවියනෙකි. එය ඉක්මවන්නාහට ඡේදනක පාවිත්තිය ඇවැත් වේ යයි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් විසින් හික්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

2. එසමයෙහි වනාහි ආයුෂ්මත් උදයි මහත් සිරිටි ඇතියේ වෙයි. හේ භාග්‍යවතුන් පෙරටුයෙහි නිසිදනය පනවා හාත්පසින් අදිමින් හුන්නේ යැ. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් උදයිහට මෙය වදළ සේකැ. කුමකට තෙපි උදයි, නිසිදනය පනවා පැරැණි සොම්මරකු මෙන් හාත්පසින් අදනෙහි දැ?යි. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් විසින් මහණුන්හට එබඳු ඉතා කුඩා නිසිදනයෙක් අනුදන්නා ලද්දේ මැ නු? ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙකරුණෙහි ලා මෙඅවසරයෙහි ලා දහැමි කපා කොට මහණුන් ඇමැතු සේකැ. "මහණෙනි, නිසිදනයාගේ දහවලු වියතක් අනුදනිථි." මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

නිසිදනයක් කරවනු කැමැති මහණහු විසින් පමණින් යුතු කොට කැඳවිය යුතු යි. එහි මේ පමණ යැ දිගින් සුගත් වියතින් දෙවියනෙකැ සරසින් යෙළ වියනෙකැ, දහවලුව වියනෙකි. එය ඉක්මවන්නාහට ඡේදනක පවිති වේ යයි.

පාවික්‍යපාළු හිතවූවිහබෙයා

3. නිසිදතං නාම: සදසං වුච්චති.

කාරයමානෙතාති: කරොනෙතා වා කාරාපෙනෙතා වා. පමාණිකං කාරෙනධං. තත්‍රිදං පමාණං දීසයො ඉදා විදන්තියො සුගතවිදන්තියා තිරියං. දියධිං, දසා විදන්තී තං අතිකකාමෙතා කරොති වා කාරාපෙති වා පයොගෙ දුක්ඛං. පටිලාභෙන ජිජිඤා පාවික්‍යං දෙසෙතංඛං.

අත්තනා විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති ආපත්ති පාවික්‍යයස්ස අත්තනා විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති ආපත්ති පාවික්‍යයස්ස, පරෙහි විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති ආපත්ති පාවික්‍යයස්ස, පරෙහි විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති ආපත්ති පාවික්‍යයස්ස.

අඤ්ඤාසකථාය කරොති වා කාරාපෙති වා ආපත්ති දුක්ඛංඛස්ස. අඤ්ඤාන කතං පටිලභිතා පරිභුඤ්ජති ආපත්ති දුක්ඛංඛස්ස.

අනාපතති: පමාණිකං කරොති, උනකං කරොති, අඤ්ඤාන කතං පමාණාතිකනනං පටිලභිතා ජිජිඤා පරිභුඤ්ජති, විතානං වා භූරුඤ්ජරණං වා සාණිපාකාරං වා හිසිං වා බිලෙඛාහනං වා කරොති, උච්චිතකසස්ස, ආදිකමේකසස්සාති.

නිසිදනසිකඛාපදං සතතමං.

6. 9. 8

කණ්ඩුපට්ඨජාදිසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවන්තියං වීහරති ජෙතවනෙ අනාථසිංහබ්බසාස ආරාමෙ. තෙන ඔබා පන සමයෙන භගවතා හිතබුතං කණ්ඩුපට්ඨජාදි අනුඤ්ඤානා භොති. ඡබ්බකියා හිතබුතා කණ්ඩුපට්ඨජාදි අනුඤ්ඤානාති අනුමාණිකායො කණ්ඩුපට්ඨජාදියො ධාරොනති, පුරතොපි පට්ඨතොපි ආකඛිද්නතා ආභිණ්ඩනති. යෙ තෙ හිතබු අභිච්ඡා-පෙ- තෙ උප්පායනති බියනති විපාවෙනති.

3. නිසිදන නම්: දහවලු සහිතය කියනු ලැබේ.

කාරයමානෙනා: කරන්නේ හෝ කරවන්නේ හෝ, පමණින් යුතු කොට කැරවිය යුතු යි. එහි මේ පමණ යැ. දිගින් සුගත් වියකින් දෙවියනෙකැ, සරසින් යෙළ විය නෙකැ, දහවලුව වියනෙකි. එය ඉක්මවා කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ පියෝහි දුකුළා වේ. ලැබීමෙන් සිදලා පවති දෙසිය යුතු යි.

තමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද තෙමේ නිමාම් කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. තමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද මෙරමා ලවා නිමාම් කරවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මෙරමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද තෙමේ නිමාම් කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මෙරමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද මෙරමා ලවා නිමාම් කරවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

මෙරමා සදහා කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වෙයි. මෙරමා විසින් කරන ලද්දක් ලැබ පිරිබෝ කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

පමණින් යුතු කොට කෙරේ නම් උනු කොට කෙරේ නම් මෙරමා විසින් කරන ලද පමණ ඉක්මවුවක් ලැබ සිදලා පිරිබෝ කෙරේ නම්, වියනක් හෝ බුමුතුරුණක් හෝ කඩතුරාවක් හෝ බිස්සක් හෝ මාවුලාවක් හෝ කෙරේ නම්, ඇවැත් නැත. උම්මත්තකයහට ආදි කම්මකයහට ඇවැත් නැති.

සත්වැනි නිසිදන ශික්ෂාපද යි.

6. 9. 8

කණ්ඩුපට්ඨාදි ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජෙතවන නම් අනේපිඬු සිවුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි භාග්‍යවතුන් විසින් මහණුන්හට කස්පිළිසනෙක් අනුදන්නා ලද්දේ වෙයි. සවග මහණහු භාග්‍යවතුන් විසින් කස්පිළිසනෙක් අනුදන්නා ලද්ද යි පමණ ඉක්මවූ කස් පිළිසන් දරති. ඉදිරියෙනුදු පස්සෙනුදු අදිමින් ඇවිදිත්. යම් ඒ හික්ෂුකෙනෙක් අපිස් වූවෝ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්:

පාචිකතියපාළි හිකඩුවිභවෙත

“කරං හි නාම ජබ්බසායා හිකඩු අප්පමාණිකායො කණ්ඩුපට්ඨාදියො ධාරෙසසනතිති” -පෙ- සචං කිර තුමෙහ හිකඩුවෙ අප්පමාණිකායො කණ්ඩුපට්ඨාදියො ධාරෙපාති. සචං හගවා, වීගරහි වුදෙධා හගවා. -පෙ- කරං හි නාම තුමෙහ මොසපුරිසා අප්පමාණිකායො කණ්ඩුපට්ඨාදියො ධාරෙසසර. නෙතං මොසපුරිසා අප්පමාණිකායො වා පසාදය -පෙ- ඵවණ්ණි පන හිකඩුවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිභෙය්‍යාරාථ:

කණ්ඩුපට්ඨාදිං පන හිකඩුනා කාරයමානෙන පමාණිකා කාරෙතබ්බා තත්‍රිදං පමාණං, දීඝයො චතසො වීදඤ්චියො සුගතවීදඤ්චියා තිරියං දෙව වීදඤ්චියො තං අතිකකාමයතො ඡෙදනකං පාචිකතියනති.

2. කණ්ඩුපට්ඨාදි නාම: යස්ස අධොනාහි උබ්බජාණ්ඩුමණ්ඩලං කණ්ඩු වා පිළකා¹ වා අසාචො² වා පුලලකච්ඡ වා ආබාධො තස්ස පට්ඨාදනස්ථය.

කාරයමානනාති: කරොනෙතා වා කාරාපෙනෙතා වා. පමාණිකා කාරෙතබ්බා: තත්‍රිදං පමාණං දීඝයො චතසො වීදඤ්චියො සුගත වීදඤ්චියා තිරියං දෙව වීදඤ්චියො. තං අතිකකාමෙතො කරොති වා කාරාපෙති වා පයොගෙ දුකකටං. පට්ඨාගෙන ඡිද්දිතො පාචිකතියං දෙදෙසතබ්බං.

අනනනා වීප්පකතං අනනනා පරියොසාපෙති ආපතති පාචිකතියස්ස. අනනනා වීප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති ආපතති පාචිකතියස්ස. පරෙහි වීප්පකතං අනනනා පරියොසාපෙති ආපතති පාචිකතියස්ස. පරෙහි වීප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති ආපතති පාචිකතියස්ස.

අඤ්ඤාසස්ථය කරොති වා කාරාපෙති වා ආපතති දුකකටස්ස. අඤ්ඤාන කතං පට්ඨෙතිතො පරිභුඤ්ඤාති ආපතති දුකකටස්ස.

අනාපතති: පමාණිකං කරොති, උනකං කරොති, අඤ්ඤාන කතං පමාණාතිකතනතං පට්ඨෙතිතො ඡිද්දිතො පරිභුඤ්ඤාති, වීතානං වා භුමමඤ්ඤං වා සාණිපාකාරං වා හිසිං වා බිච්ඡෙදනං වා කරොති උමමතකසස්ස, ආදිකමමකසසාති.

කණ්ඩුපට්ඨාදිසිකඛාපදං අධ්‍යමං.

1. පිලකා - මජ්ඣ.

2. අසාචො - ඩා.

"කෙසේ නම් යවග මහණනු පමණ ඉක්මවූ කස් පිළිසන් දරුහු ද යි ...සැබැද මහණෙනි, තෙපි පමණ ඉක්මවූ කස් පිළිසන් දරවු ද යි. සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු නොයෙක් අයුරින් ගැරහුහ. ...කෙසේ නම් භික්ෂු පුරුෂයෙනි, තෙපි පමණ ඉක්මවූ කස් පිළිසන් දරුවහු ද? භික්ෂු පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි...මෙසේ ද මහණෙනි මේ සිකපදය උදෙසවු:

කස්පිළිසනක් කරවනු කැමැති මහණනු විසින් පමණින් යුතු කොට කැරැටිය යුතු යැ. එහි මේ පමණ යැ දිගින් සුගත වියකින් සිවු වියනෙකැ. සරසින් දෙවියනෙකි. එය ඉක්මවන්නාහට ඡේදනක පවතිවෙ යයි.

2. කණ්ඩුපට් ඡාදි නම්: යමක්හුගේ නැබෙන් යට දණමඩලෙන් උඩ කැසිල්ලක් හෝ පොළෙක් හෝ මලවැහීමක් හෝ මහත් කස් ආබාධයෙක් හෝ වෙි නම් ඒ ආබාධයාගේ වැසීම පිණිස.

කාරයමානෙන: කරන්නේ හෝ කරවන්නේ හෝ; පමණින් යුතු කොට කැරැටිය යුතු යි. එහි මේ පමණ යැ දිගින් සුගත වියකින් සිවු වියනෙකැ. සරසින් දෙවියනෙකි. එය ඉක්මවා කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ පියෝහි දුකුළා වෙි. ලැබීමෙන් සිදුලා පවති දෙසිය යුතු යි.

නමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද තෙමේ නිමාම් කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. නමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද මෙරමා ලවා නිමාම් කරවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මෙරමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද තෙමේ නිමාම් කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. මෙරමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද මෙරමා ලවා නිමාම් කරවා නම් පවිති ඇවැත් වෙි.

මෙරමා සඳහා කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වෙයි. මෙරමා විසින් කරන ලද්දක් ලැබ පරිභොග කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙි.

පමණින් යුතු කොට කෙරේ නම් උතු කොට කෙරේ නම් මෙරමා විසින් කරන ලද පමණ ඉක්මවූවක් ලැබ සිදුලා පරිභොග කෙරේ නම් වියනක් හෝ බුමුතුරුණක් හෝ කඩතුරාවක් හෝ බිස්සක් හෝ මාඩුලාවක් හෝ කෙරේ නම් ඇවැත් නැති. උම්මත්තකයහට ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

අවවැනි කණ්ඩුපට්ඨාදි ශික්ෂාපද යි.

වසයිකසාටිකසිකිඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා සාවතීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකසස ආරාමෙ. තෙන ධො පන සමයෙන හගවතා භික්ඛුනං වසයිකසාටිකා අනුඤ්ඤතා හොති. ඡබ්බෙතියා භික්ඛු හගවතා වසයිකසාටිකා අනුඤ්ඤතාති අප්පමාණිකායො වසයිකසාටිකායො ධාරොනති පුරතොපි පච්ඡතොපි ආකඩ්ඪන්තා ආභිණ්ඛන්ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති, “කථං හි නාම ඡබ්බෙතියා භික්ඛු අප්පමාණිකායො වසයිකසාටිකායො ධාරොසන්ති”ති -පෙ- සචං කිර තුලෙන භික්ඛවෙ අප්පමාණිකායො වසයිකසාටිකායො ධාරොථාති. සචං හගවා. විගරහි බුද්ධා හගවා -පෙ- කථං හි නාම තුලෙන මොසපුරියා අප්පමාණිකායො වසයිකසාටිකායො ධාරොසත්ථ. තෙනං මොසපුරියා අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵවිඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකිඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

වසයිකසාටිකං පන භික්ඛුනා කාරයමානෙන පමාණිකා කාරෙතබ්බා. තනුදං පමාණං දිසසො ඡවිද්ඤීයො සුගතවිද්ඤීයා තිරියං අඛිද්ධෙය්‍යා. තං අතිකකාමෙත්වා කරොති වා කාරාපෙති වා, පයොගෙ දුක්ඛං. පටිලාභෙන ඡිද්ධිත්වා පාවිත්තියං දෙසෙතබ්බං.

2. වසයිකසාටිකා නාම: වසානසං වාතුමාසත්ථාස.

කාරයමානෙනාති: කරොතෙනා වා කාරාපෙතෙනා වා. පමාණිකා කාරෙතබ්බා. තනුදං පමාණං දිසසො ඡවිද්ඤීයො සුගතවිද්ඤීයා. තිරියං අඛිද්ධෙය්‍යා. තං අතිකකාමෙත්වා කරොති වා කාරාපෙති වා, පයොගෙ දුක්ඛං. පටිලාභෙන ඡිද්ධිත්වා පාවිත්තියං දෙසෙතබ්බං.

අත්තනා විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති ආපත්ති පාවිත්තියං. අත්තනා විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති ආපත්ති පාවිත්තියං. පරෙහි විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති ආපත්ති පාවිත්තියං. පරෙහි විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති ආපත්ති පාවිත්තියං.

අඤ්ඤාසත්ථාස කරොති වා කාරාපෙති වා ආපත්ති දුක්ඛං. අඤ්ඤාන කතං පටිලිභිත්වා පරිභුඤ්ඤාති ආපත්ති දුක්ඛං.

වස්සිකසාටික ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජෙනවන නම් අනේපිඩු සිටුහුගේ අරමිති වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි භාග්‍යවතුන් විසින් මහණුන්හට වැසියළු අනුදන්තා ලද වෙයි. සචග මහණහු භාග්‍යවතුන් විසින් වැසියළු අනුදන්තා ලද යි පමණ ඉක්මවූ වැසියළු දරති. ඉදිරියෙනුදු පස්සෙනුදු අදිමින් ඇවිදිත්, යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් අපිස්වූවෝ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් සචග මහණහු පමණ ඉක්මවූ වැසියළු දරාහු ද යි... සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි පමණ ඉක්මවූ වැසියළු දරවු ද යි. සැබෑවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහුහ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි පමණ ඉක්මවූ වැසියළු දරුවහු ද? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි.... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු;

වැසියළුවන් කරවනු කැමැති මහණහු විසින් පමණින් යුතු කොට කැරැවිය යුතු යි. එහි මේ පමණ යැ, දිගින් සුගත්වියකින් සවියතෙකැ, සරසින් යෙළ තුන්වියතෙකි. එය ඉක්මවන්නාහට සිදැලීම ඇති පවිති වෙ යයි.

2. වස්සිකසාටිකා නම්: වසන්ති සිවුමස පිරිබෝ පිණිස යැ,

කාරයමානෙත: කරන්නේ හෝ කරවන්නේ හෝ; පමණින් යුතු කොට කැරැවිය යුතු යි. එහි මේ පමණ යැ: දිගින් සුගත්වියකින් සවියතෙකැ, සරසින් යෙළ තුන්වියතෙකි. එය ඉක්මවා කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ පියෝහි දුකුළා වේ. ලැබීමෙන් සිදැලා පවිති දෙසිය යුතු යි.

තමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද කෙමේ නිමාම් කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. තමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද මෙරමා ලවා නිමාම් කරවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, මෙරමා විසින් නිමාම් නොකරන ලද්ද තෙමේ නිමාම් කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, මෙරමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද මෙරමා ලවා නිමාම් කරවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

මෙරමා සඳහා කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වෙයි. මෙරමා විසින් කරන ලද්දක් ලැබ පිරිබෝ කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

පාචිත්තියපාළි හිතබු විගබ්බො

අනාපතති: පමාණිකං කරොති, උභනකං කරොති අශ්‍යෙඤ්ජන කතං පමාණාතිකකතං පටිලභිතො ඡිද්දිතො පරිභුඤ්ජති, විතානං වා භුමමාසරණං වා සාණිපාකාරං වා හිසිං වා බිලෙඛාහනං වා කරොති, උමමතස්ස, ආදිකමේකස්සාති.

වස්සිකසාවිකසිකතාපදං නවමං

6. 9. 10

නන්දයෝරසිකතාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා සාවතීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාර්පිණධීක්ෂස ආරාමෙ. තෙන ටො පන සමයෙන ආයසො නන්ද හගවතො මාතුච්ඡාපුත්තො අභිරුපො භොති දසානීයො පාසාදිකො චතුරධිගුලොමකො හගවතො.¹ සො සුගතවිවරපපමාණං විවරං ධාරෙති: අභුසංසු ටො ථෙරා හිසු ආයසමිත්තං නන්ද. දුරතොව ආගච්ඡන්තං. දිස්වා හගවා ආගච්ඡතිති ආසනා උට්ඨතිතො² තෙ උපගතෙ සඤ්ජාතිතො උරුකායනති ටියනති විපාවෙනති. “කථං හි නාම ආයසො නන්ද සුගතවිවරපපමාණං විවරං ධාරෙසසති”ති. හගවතො එතමාසං ආරොවෙසුං. අථ ටො හගවා ආයසමිත්තං නන්ද පටිපුජිඪි, සචං කිර තං නන්ද සුගතවිවරපපමාණං විවරං ධාරෙසිති, සචං හගවා. විහරති බුද්ධො හගවා. -පෙ- කථං හි නාම තං නන්ද සුගතවිවරපපමාණං විවරං ධාරෙසසසි නෙතං නන්ද අපසසනනානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන හිසබ්බෙ ඉමං සිසුකපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

යො පන හිසබ්බු සුගතවිවරපපමාණං විවරං කාරාපෙය්‍ය අතිරෙකං වා ජෙදනකං පාචිත්තියං. තච්ඡිදං සුගතස්ස සුගතවිවරපපමාණං, දිසසො නවවිදස්සියො සුගතවිදස්සියා කිරියං ඡවිදස්සියො ඉදං සුගතස්ස සුගතවිවරපපමාණනති.

2. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- හිසබ්බති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අපො අධිපෙතො හිසබ්බති.

සුගතවිවරං නාම: දිසසො නව විදස්සියො සුගතවිදස්සියා කිරියං ඡවිදස්සියො. කාරාපෙය්‍යාති: කරොති වා කාරාපෙති වා පයොගෙ සුකකථං පටිලාගෙන ඡිද්දිතො පාචිත්තියං දෙසෙතංඛං.

1. හගවතා - මජ්ඣං.

2. උට්ඨාහනති - මජ්ඣං.

3. සුගතවිවරපපමාණං - මජ්ඣං.

පමණින් යුතු කොට කෙරේ නම්, උතු කොට කෙරේ නම්, මෙරමා විසින් කරන ලද පමණ ඉක්මවුවක් ලැබ සිදුලා පිරිබෝ කෙරේ නම්, වියනක් හෝ බුමුතුරුණක් හෝ කඩතුරාවක් හෝ බිස්සක් හෝ මාවුලාවක් හෝ කෙරේ නම් ඇවැත් නැති, උමමනකයහට ආදිකමේකයහට ඇවැත් නැති.

නවවැනි වය්කසාටීක ශික්ෂාපද යි

6. 9. 10

නානුසේර ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැත්තුවර ජෙනවන නම් අනේ පිඩු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩුවෙසෙනි. එසමයෙහි වනාහි භාගාවතුන් ගේ සුඵලවගේ පුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් නානුසේර තෙමේ විශිෂ්ටරූප ඇතියේ දකුම්කලු වූයේ පැහැයුම් එළවනුයේ භාගාවතුන්හට සතරඟලෙකින් මිටි වූයේ වෙයි. හේ සුගත්සිවුරූපමණ සිවුරක් දරයි. යථරිභික්ෂුහු දුර දී මැ එන්නා වූ ආයුෂ්මත් නානුසේරහු දුටුහු දකු භාගාවතුන් වහන්සේ වඩනායෙකැ යි හුනස්නෙන් නැඟිට මිහු-වෙතැ එළඹී කල්හි හැඳිනෑ ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් නානුසේර තෙමේ සුගත්-සිවුරූපමණ සිවුරක් දරී ද යි. භාගාවතුන්හට තෙල කරුණ දැන්වුහු. එකල්හි භාගාවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් නානුසේරහු පුළුවන් යෙකැ. සැබෑ ද නානුසේරි, තෙපි සුගත්සිවුරූපමණ සිවුරක් දරවු ද යි. සැබෑවෑ භාගාවතුන් වහන්ස, භාගාවත් බුදුහු ගැඬහුහ.... කෙසේ නම් නානුසේරි, තෙපි සුගත්සිවුරූපමණ සිවුරක් දරුවහු ද? නානුසේරි මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි.... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

යම් මහණෙක් සුගත්සිවුරූපමණ හෝ අයිරා කොට හෝ සිවුරක් කරවන්නේ නම් ජෙදනක පවිති ඇවැත් වෙයි. එහි මේ සුගත්හුගේ සුගත්සිවුරෙහි පමණ යැ, දිගින් සුගත්වියනින් නවවිය-තෙකැ, සරසින් සවියතෙකි. මේ සුගතයන්ගේ සුගත්සිවුරෙහි පමණ යි.

2. යො පන: යම්, යම්බදු... හිකුටු: මෙතෙමේ මේ අරියෙහි ලා අදහස් කරන ලද හිකු යි.

සුගතවීර නම්: දිගින් සුගත්වියනින් නවවියතෙකැ, සරසින් සවියතෙකි.

කාරාපෙය්‍ය: කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ පියෝගී දුකුලා වේ. ලැබීමෙන් සිදුලා පවිති දෙසිය යුතු යි.

* මෙම මහමංග්ගි පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුලට් කර ඇත.

පාචික්‍යපාළි හි තබුවිහරෙහි

අත්තනා විප්‍රකතං අත්තනා පරියොසාපෙනි ආපත්ති පාචික්‍ය-
යසං. අත්තනා විප්‍රකතං පරෙහි පරියොසාපෙනි ආපත්ති පාචික්‍යයසං.
පරෙහි විප්‍රකතං අත්තනා පරියොසාපෙනි ආපත්ති පාචික්‍යයසං. පරෙහි
විප්‍රකතං පරෙහි පරියොසාපෙනි ආපත්ති පාචික්‍යයසං.

අඤ්ඤාසංකප්පාය කරොති වා කාරාපෙනි වා ආපත්ති දුක්ඛංසං.
අඤ්ඤාන කතං පටිලභිතවා පරිභුඤ්ජති ආපත්ති දුක්ඛංසං.

අනාපතති: උෂනකං කරොති. අඤ්ඤාන කතං පටිලභිතවා
ඡිද්ධිතවා පරිභුඤ්ජති, විතානං වා භුමමත්තරං වා සාණිපාකාරං වා
හිසිං වා බිලොභනං වා කරොති, උමමත්තකස්ස, ආදිකමෙකස්සාති.

නන්දපෝරසිකවාපදං දසමං.

රාජවග්ගො: නවමො.

තප්පද්දන:

රඤ්ඤා ව රතනං සහං. සුචිං මඤ්ඤා තුලිකං.
නිසිද්දනඤ්ඤා කමෙත්ති ව වසංකං. සුගතෙන වාති.

වග්ගද්දන :

මුසා භූතඤ්ඤා ඔවාදෙ භොජනං චෙලකෙන ව
සුරා සංඝාණකා ධම්මා රාජවග්ගෙන තෙ නව

උද්දිට්ඨා මො ආයඤ්ඤානො දොනවුති පාචික්‍යයා ධම්මො,
තස්සායඤ්ඤානො පුට්ඨාමි, කවචිත්ත පරිසුද්ධා, දුක්ඛමපි පුට්ඨාමි කවචිත්ත
පරිසුද්ධා, තතියමපි පුට්ඨාමි කවචිත්ත පරිසුද්ධා. පරිසුද්ධොත්තායඤ්ඤානො
තස්මා තුණ්හි, එවමෙන. ධාරයාමිති.

බුද්දකං සමත්තං.

1. රතනවග්ගො - මජ්ඣං,

2. පාචික්‍යය කණ්ඩො නිවාරිකං - මජ්ඣං

තමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද තෙමේ නිමාම් කෙරේ නම් පවිති ඇවුත් වෙයි. තමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද මෙරමා ලවා නිමාම් කරවා නම් පවිති ඇවුත් වෙයි. මෙරමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද තෙමේ නිමාම් කෙරේ නම් පවිති ඇවුත් වෙයි. මෙරමා විසින් නිමාම් නො කරන ලද්ද මෙරමා ලවා නිමාම් කරවා නම් පවිති ඇවුත් වේ.

මෙරමා සඳහා කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ දුකුළා ඇවුත් වෙයි. මෙරමා විසින් කරන ලද්දක් ලැබ පිරිබෝ කෙරේ නම් දුකුළා ඇවුත් වේ.

උනු කොට කෙරේ නම්, මෙරමා විසින් කරන ලද්දක් ලැබ සිඳුලා පිරිබෝ කෙරේ නම්, වියනක් හෝ බුබුකුරුණක් හෝ කඩකුරාවක් හෝ බිස්සක් හෝ මාවුලාවක් හෝ කෙරේ නම් ඇවුත් නැති, උමමන්කයහට ආදිකමේකයහට ඇවුත් නැති.

දස වැනි නන්දසූරසිත්තපද යි.

නවවන රාජවර්ගය යි.

එහි උදනය :

රාජනොපුර යැ රතන යැ (සන්ත) විකාලෙ ගාමප්පවෙසන යැ සුවිසර යැ මණ්ඩ යැ තුලොනද්ධ යැ නිසිදන යැ කණ්ඩුපට්ඨිභාදි යැ වස්සිකසාථික යැ [සුගතවිවරය නිසා පැන වූ] නන්දසූර-සිමයෙන් ද යි. වර්ගය වේ.

වර්ගෝද්දනය :

මුසාවාද යැ භූතගාම යැ භික්ඛුනොවාද යැ භොජන යැ අවෙ-ලකය සමග සුරාපාන යැ සප්පාණක යැ සහධම්මක යැ රාජවර්ගය සමග ඒ වර්ග නවයෙකි.

ආයුෂොත්ති, දෙඅනු පාවිත්තියධම්මෝ උදෙසනලදු මැ යි. එහි ලා ආයුෂොත්ත පුළුවස්මි, කිම පිරිසුදුවහු ද? දෙවනවට දු පුළුවස්මි, කිම පිරිසුදුවහු ද? තෙවනවට දු පුළුවස්මි. කිම පිරිසුදුවහු ද? මෙහි ලා ආයුෂොත්ත පිරිසුදුහ. එහෙයින් නිහඬයහ. මෙසේ මෙය දරමි.

බුද්ධකය සමාපත යි.

පාට්‍රියකයකගේ

ඉමෙ මො පනායකගේ වසනාමො පාට්‍රියකයා බවට උදෙසා
ආගමිකයා.

7. 1

1. තෙත සමයෙහි පුද්ගලයා හඟවා. සාමාන්‍යය. විහරණී ප්‍රතිපත්තිය
අනාප්තිකයා ආරාම. තෙත මො පන සමයෙහි අනුකූලතරා
හිතවුන් සාමාන්‍යය. පිණිස වර්තන පටිකකමනකාලෙ අනුකූලතරා. හිතවු.
පසිසිසා එතදවොව හතරා හිතවු. පතිගණනාහිති. සුච්ඡි හගිනිති
සමකව අගනහෙයි. සා උපකටෙයි කාලෙ නාසකති පිණිස වර්තන
පිණිස අගනයි. අර මො සා හිතවුන් දුතියම පිටස. -පෙ-
තනියම පිටස. සාමාන්‍යය. පිණිස වර්තන පටිකකමනකාලෙ න.
හිතවු. පසිසිසා එතදවොව හතරා හිතවු. පතිගණනාහිති. සුච්ඡි
හගිනිති සමකව අගනහෙයි. සා උපකටෙයි කාලෙ නාසකති පිණිස
වර්තන පිණිස අගනයි.

2. අර මො සා හිතවුන් වතුපෙ පිටස රජකය පවෙමෙනති
ගමන. සෙට්ති ගහපති රජෙන පටිපරා ආගමනෙන. ත. හිතවුන්.
එතදවොව අපෙහයෙයි. සා මකකමන. තතෙව පටිපති. සෙට්ති
ගහපති ත. හිතවුන්. බමාපෙයි බමාහයෙ මයා නිපාතිතාති. නාහ.
ගහපති තයා නිපාතිතා අපි ව අගමෙව දුකලාති. කියස පන ත.
අයෙ දුකලාති. අර මො සා හිතවුන් සෙට්තිස ගහපතිස එතමත.
ආරොවෙයි. සෙට්ති ගහපති ත. හිතවුන්. සර. නෙතා මොපෙතා
උපකයති බියති විපාවෙති "කර. හි නාම හදන. හිතවුන්යා
හතතො ආමිස. පටිගහෙසනති කිවලාහො මාතුමොති."

3. අසොසාසු මො හිතවු තස සෙට්තිස ගහපතිස උපක-
යනසස බියනසස විපාවෙනසස. යෙ තෙ හිතවු අපිටරා -පෙ-
තෙ උපකයනති බියනති විපාවෙනති "කර. හි නාම හිතවු හිතවුන්යා
හතතො ආමිස. පටිගහෙසනති" ති -පෙ- සෙට. කිර ත. හිතවු
හිතවුන්යා හතතො ආමිස. පටිගහෙසනති. සෙට. හගවා. සැතිකා
තෙ හිතවු අනුකූලතාති. අනුකූලතා හගවාති. අනුකූලතො මොසපුරිස
අනුකූලතාය න ජානාති පතිරුප. වා අපතිරුප. වා සනත. වා අසනත. වා.
කර. හි නාම ත. මොසපුරිස අනුකූලතාය හිතවුන්යා හතතො ආමිස.
පටිගහෙසනති නෙත. මොසපුරිස අපසනතන. වා පසාදය -පෙ-
එවක පන හිතවෙ ඉම. සිසාපද. උද්දෙසයාට:

1. පටිගහෙසනති - මිස.

2. මොකකමනති - මිස.

3. මොසි පාතිකාති - මිස.

පාට්‍රිකා සාහිත්‍ය

ආයුෂ්මන්ති, මේ සතර පාට්‍රිකා සාහිත්‍ය උදෙසාම පැමිණෙත්.

7. 1

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත්තුවර 'ජේතවන' නම්වූ අනේපිඬුසිටුහුගේ ආරාමයෙහි වැඩා වෙසෙති. එසමයෙහි එක්තරා මෙහෙණක් සැවැත්තුවර පිඬුසිභා ඇවිද පෙරළා එන කල්හි එක්තරා මහණක්හු දෑක මෙසේ කීව. "ආයුෂ්මන්ති, භික්ෂාව පිළිගනු මැනවැ"යි "මැනවැ නැහැණියනි" යි සියල්ල මැ ගත්තේ යැ. ඔ වෙලා ආසන්න කල්හි පිඬුසිභා යන්නට නො හැකි වූ, එහෙයින් මැ සුන්බන් වූ යැ. එකල්හි ඒ මෙහෙණ දෙවන දවස්හි දු තුන්වන දවස්හි දු සැවැත්තුවර පිඬුසිභා ඇවිද පෙරළා එන කල්හි ඒ මහණක්හු දෑක තෙල කීව: "ආයුෂ්මන්ති භික්ෂාව පිළිගනුමැනවැ"යි "මැනවැ නැහැණියනි" යි සියල්ල මැ පිළිගත. ඔ වෙලා ආසන්න කල්හි පිඬුසිභා යන්නට නොහැකි වූවා සුන්බන් වූ යැ.

2. එසඳ ඒ මෙහෙණ සතරවන දවස්හි විරියෙහි වෙඩුළුමින් යෙයි. සිටුගැහැටියෙක් රථයෙකින් පෙරමහට එන්නේ ඒ මෙහෙණට මෙය කී: "පහව යා ආයුෂ්මන්ති"යි. ඔ බැහැරවන්නී එහි මැ ඇදවැටුණා යැ. සිටුගැහැටි ඒ මෙහෙණ ක්ෂමා කරවී: "කමන්නා ආයුෂ්මන්ති, මා විසින් හෙළනලදු යැ"යි "ගැහැටියෙනි, මම තොප විසින් නො හෙළන ලදුමු. වැළින් මම මැ දුබලයමු"යි. "ආයුෂ්මන්ති, තෙපි කවර හෙයින් දුර්වල වූ ද"යි. එකල්හි ඒ මෙහෙණ සිටු ගැහැටියහට තෙල කරුණ දුන්වූ. සිටුගැහැටි ඒ මෙහෙණ ගෙට පමුණුවා වළඳවා "කෙසේ නම් වහන්දාවරු මෙහෙණ අතින් ආමිෂ පිළිගන්නාහු ද, මාගම දුකසේ ආමිෂ ලබන්නී යැ"යි අවමන් කරයි. අගුණ කියයි, නුගුණ පතුරුවයි.

3. භික්ෂුහු අවමන් කරන අගුණ කියන නුගුණ පතුරුවන ඒ ගැහැටි සිටුහුගේ බස් ඇසූහ. යම් අල්පෙවිජ්ඣා, භික්ෂු කෙනෙක් ඇද්ද ඔහු "කෙසේ නම් මහණ මෙහෙණක අතින් ආමිෂ පිළිගන්නේද" යි අවමන් කෙරෙහි අයුණු කියති නුගුණ පතුරුවති. සැබැව ද මහණ, තෙපි මෙහෙණක අතින් ආමිෂ පිළිගන්නේද" යි. සැබැව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ"යි. "මහණ, තොපගේ නැමෙහෙණක්ද? නොනැමෙහෙණක්ද? යි "නොනැමෙහෙණක භාග්‍යවතුන් වහන්සැ"යි. තුව්ජ පුරුෂය, නොනැමෙහෙණක් නොනැමෙහෙණකගේ නිසි බව හෝ නොනිසි බව හෝ ඇති බව හෝ නැති බව හෝ නො දනිමි. තුව්ජපුරුෂය, කෙසේ නම් තෙපි නොනැමෙහෙණක අතින් ආමිෂ පිළිගන්නාහු ද? තුව්ජ පුරුෂය, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ ... නො වෙයි. මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසාම:

පාවිතය පාළු හික්කු විභවය

“යො පන හික්කු අඤ්ඤාතිකාය හික්කුනියා අනතරසරං පව්ට්ඨාය හත්තො බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහස්වා පටිග්ගහෙතවා බාදෙය්‍ය වා භුඤ්ජෙය්‍ය වා පටිදෙසෙතඛබ්බං තෙන හික්කුනා, ගාරය්‍යං ආවුසො ධම්මං ආපජජි අසප්පායං පාටිදෙසනීයං තං පටිදෙසෙමි” ති.

4. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- හික්කුති: -පෙ- අයං ඉමස්මි අතෙ අධිපෙතො හික්කුති.

අඤ්ඤාතිකා නාම: මානිකො වා පිතිතො වා යාච සත්තමා පිත්තමහස්සුගා අසම්බද්ධා.

හික්කුනී නාම: උභතො සබ්බෙ උපසම්පන්නා.

අනතරසරං නාම: රජිකා බ්‍රහ්මං සිංසාටකං සරං.

බාදනීයං නාම: පඤ්ච භොජනානි යාමකාලිකං සත්තාහ කාලිකං යාවජ්චිකං යපෙතවා අවසෙසං බාදනීයං නාම.

භොජනීයං නාම: පඤ්ච භොජනානි ඔදනො කුම්මාසො සත්ත මට්ඨො මංසං, බාදිසසාමි භුඤ්ජිසසාමිති පතිගණනාති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස, අරෙඤ්ඤාභාරෙ අරෙඤ්ඤාභාරෙ ආපත්ති පාටිදෙසනීයස්ස.

අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා අනතරසරං පව්ට්ඨාය හත්තො බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහස්වා පටිග්ගහෙතවා බාදනි වා භුඤ්ජති වා ආපත්ති පාටිදෙසනීයස්ස. අඤ්ඤාතිකාය වෙමතිකො අනතරසරං පව්ට්ඨාය හත්තො බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහස්වා පටිග්ගහෙතවා බාදනි වා භුඤ්ජති වා ආපත්ති පාටිදෙසනීයස්ස. අඤ්ඤාතිකාය ඤාතිකසඤ්ඤා අනතරසරං පව්ට්ඨාය හත්තො බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහස්වා පටිග්ගහෙතවා බාදනි වා භුඤ්ජති වා ආපත්ති පාටිදෙසනීයස්ස.

යාමකාලිකං සත්තාහකාලිකං යාවජ්චිකං ආභාරජාය පතිගණනාති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අරෙඤ්ඤාභාරෙ අරෙඤ්ඤාභාරෙ ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස එකතො උපසම්පන්නාය හත්තො බාදනීයං වා භොජනීයං වා බාදිසසාමි භුඤ්ජිසසාමිති පතිගණනාති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අරෙඤ්ඤාභාරෙ අරෙඤ්ඤාභාරෙ ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.

“යම් මහණෙක් ඇතුළුගමට පිවිසි නොනැමෙහෙණක අතින් බාදායක් හෝ භොජායක් හෝ සියතින් පිළිගෙන කන්තේ නම් හෝ බුද්ධිතේ නම් හෝ ඒ මහණහු වසින්: ඇවැත්නි, අසත්ප්‍රාය වූ පාච්ඡෙදසතිය වූ ගර්භනිය වූ ඇවැත්කට පැමිණියෙමි. එය පෙරළා දෙසමි”යි පෙරළා දෙසියයුතු,

4. යො පන යනු: යමෙක්, යම් බද්දෙක් ... භික්ෂු යනු: ... මේ තෙම මේ අස්ථියෙහි ‘භික්ෂු’යි අභිප්‍රේතයි.

අක්කාතිකා නම්: මව්පසින් හෝ පියපසින් හෝ සත්වුතු යුගය තෙක් අසම්බදා වූවා යි.

භික්ෂුනී නම්: උභයෝග්‍යයා කෙරෙහි උපසපත් වූවා ය.

අනකරසර නම්: වීරී යැවිතිවිද නොගිය වීරී යැ සතරමංසන්ධි යැ කුලගේ යි.

බාදනීය නම්: පස්බොජුන: යාමකාලික යැ සත්තාහකාලික යැ යාවජීවික යැ යන මේ හැර සෙස්ස බාදනීය නම්.

භොජනීය නම්: පස්බොජුන; ඔදන යැ කොමු යැ අත්සුණු යැ දියමස් යැ, ගොඩමස් යැ. ‘කම්’ යි ‘බුද්ධි’ යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරභලායෙහි පරභලායෙහි පිළිදෙස්නී ඇවැත් වේ.

නොනැමෙහෙණක යන සංඥා ඇති වැ ඇතුළුගමට වත් නොනැමෙහෙණක අතින් බාදායක් හෝ භොජායක් හෝ සියතින් පිළිගෙන කා නම් හෝ බුද්ධි නම් හෝ ‘පාච්ඡෙදසතිය’ ඇවැත් වෙයි. විමති ඇති වැ ඇතුළුගමට වත් නොනැමෙහෙණක අතින් කැයුතු හෝ බිදියයුතු දායක් සියතින් පිළිගෙන කා නම් හෝ බුද්ධි නම් ‘පාච්ඡෙදසතිය’ ඇවැත් වෙයි. නැමෙහෙණක යන සංඥා ඇති වැ ඇතුළුගමට වත් නොනැමෙහෙණක අතින් බාදායක් හෝ භොජායක් හෝ සියතින් පිළිගෙන කා නම් හෝ බුද්ධි නම් හෝ ‘පාච්ඡෙදසතිය’ ඇවැත් වේ.

යාමකාලිකය සත්තාහකාලිකය යාවජීවිකය ආහාර පිණිස පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරභලායෙහි පරභලායෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි. භික්ෂුණීන් කෙරෙහි උපසපත්මෙහෙණක අතින් බාදායක් හෝ භොජායක් හෝ ‘කම්’ යි ‘බුද්ධි’ යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරභලායෙහි පරභලායෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි.

පාච්ඡන්දයාදි භික්ඛුචිත්තඛෙතා

ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසංඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. ඤාතිකාය වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛටස්ස ඤාතිකාය ඤාතිකසංඤ්ඤී අනාපත්ති.

අනාපත්ති: ඤාතිකාය, දූපෙති න දෙති උපතික්ඛිට්ඨාදෙති; අනන්තරාමෙ, භික්ඛු නුපස්සයෙ, තිත්ථියපෙය්‍යාය, පටික්ඛමනෙ, ගාමනො නිහරිතාදෙති, යාමකාලිකං සත්තංභකාලිකං යාවථිවිකං සති පඤ්ඤායෙ පරිභුඤ්ජාතිදෙති, සික්ඛමානාය, සාමඤ්ජරාය උච්චත්තකස්ස ආදිකම්මකස්සාති.

පටමපාට්ඨෙයනීය සික්ඛාපදං.

7. 2

දුතියපාට්ඨෙයනීය සික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා රාජගහෙ විහරති වෙඵචනෙ කලඤ්ඤතිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු කුලෙසු නිමන්තිතා භුඤ්ජති. ඡබ්බෙඤ්ඤා භික්ඛුනියො ඡබ්බෙඤ්ඤානං භික්ඛුනං වොසාසන්නියො ධීතා භොති. ඉධ සුථං දෙථ ඉධ ඔදනං දෙථාති ඡබ්බෙඤ්ඤා භික්ඛු යාවදස්සං භුඤ්ජති. අඤ්ඤා භික්ඛු න විත්තරූපං ලභන්ති* යෙ තෙ භික්ඛු අපිට්ඨා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති ථීයනති විපාවෙනති, “කථං හි නාම ඡබ්බෙඤ්ඤා භික්ඛු භික්ඛුනියො වොසාසන්නියො න නිවාරෙස්සන්ති”ති -පෙ- සච්චං කීර තුමෙහ භික්ඛවෙ භික්ඛුනියො වොසාසන්නියො න නිවාරෙථාති සච්චං හගවා විහරති. බුද්ධා හගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරිසා භික්ඛුනියො වොසාසන්නියො න නිවාරෙස්සන්ති. තෙනං මොසපුරිසා අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“භික්ඛු පනෙව කුලෙසු නිමන්තිතා භුඤ්ජන්ති තත්ථ වෙ සා භික්ඛුනි වොසාසමානරූපා ධීතා භොති “ඉධ සුථං දෙථ ඉධ ඔදනං දෙථා”ති. තෙහි භික්ඛුහි සා භික්ඛුනි අපසාදෙතඤ්ඤා. අපසකක තාව හගිති, යාව භික්ඛු භුඤ්ජති. එකස්සපි වෙථ භික්ඛුනො නාසට්ඨායෙය්‍ය තං භික්ඛුනි. අපසාදෙතං--අපසකක තාව හගිති, යාව භික්ඛු භුඤ්ජති”ති. පට්ඨෙය්‍යෙතඤ්ඤං තෙහි භික්ඛුහි ගාරස්සං ආචුසො ධම්මං ආපස්ථිතො අසප්පායං පාට්ඨෙය්‍යනීයං තං පට්ඨෙය්‍යමාති.

1. රක්ඛෙ ඵෙඨි - මජ්ඣං.

නැමෙහෙණක අතින් නොනැමෙහෙණක යන සංඥා ඇති වූ පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නැමෙහෙණක අතින් විමති ඇත්තේ දුකුළා ඇවැත් වෙයි. නැමෙහෙණක අතින් නැමෙහෙණක යන සංඥා ඇත්තේ අනාපනති වේ.

අනාපනති: නැමෙහෙණක අතින් නම්, අනෙකකු ලවා දෙවවා නම් (නොමෝ) නොදේ නම්, සම්පයෙහි තබා දේ නම්, ආරාමය තුළදී, මෙහෙණවරෙහි, තීර්ථක අරමෙහි, පෙරළා ඊමෙහි, ගමින් බැහැර කොට දේ නම්, යාමකාලිකය සත්තාහකාලිකය යාවච්චිකය ප්‍රත්‍යය ඇති කල්හි වළඳා යයි දේ නම් සික්ඛමානාවක භෙරණක අතින් ගනී නම් ඇවැත් නො වෙයි. උමතුච්ඡාදන ආදිකාර්මිකභව ඇවැත් නැති.

පළමුවන පාට්දෙසනීය යි.

7. 2

දෙවන පාට්දෙසනීය ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු රජගහනුවර කලඤ්ඤාවාස නම් වූ වෙළඳන විහාරයෙහි වැඩවෙසෙති. එසමයෙහි භික්ෂුහු කුලයෙහි නිමන්ත්‍රණ කරන ලද්දහු වළඳති. සවග මෙහෙණහු මෙහි සුප දෙව මෙහි බත් දෙව යි සවග මහණුන්ට වොසාසන (විධාන) කම් කරමින් සිටියාහු වෙති. සවග මහණහු ඇති තාක් වළඳති. අත්මහණහු සිත්සේ නො ලැබෙති. යම් අල්පෙව් භික්ෂු කෙනෙක් ... ඔහු අවමන් කෙරෙහි, නුගුණ කියති, නුගුණ පතුරුවති: “කෙසේ නම් සවගමහණහු වොසාසන කම් කරන මෙහෙණන් නො වළඟන්නාහු”ද යි. ... සැබෑ මහණෙහි, තෙපි වොසාසන කම් කරන මෙහෙණන් නො වළඟවු ලැ”යි සැබෑ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු. ... කෙසේ නම් මොසපුරුෂයෙහි, තෙපි වොසාසන කම් කරන මෙහෙණන් නො වළඟවු ද? භික්ෂුරුෂයෙහි, කෙල අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මහණෙහි මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසවු:

“මහණහු කුලයෙහි නිමන්ත්‍රණ කරනලද්දහු වළඳන් ද? ඉදින් එහි ඒ මෙහෙණ “මෙහි සුප දෙව මෙහි බත් දෙව”යි වොසාසන (විධාන) කම් කරන පියවින් සිටියා වේ ද, ඒ මහණුන් විසින් ඒ මෙහෙණ “නැගණියනි, භික්ෂුන් වළඳනා තාක් පහව යා”යි පහකළුපුත්තී යැ. ඉදින් එක් මහණක්හට ද “නැගණියනි, භික්ෂුන් වළඳනා තාක් පහව යා”යි ඒ මෙහෙණ පහකරන්නට නො වැටහේ නම් ඒ මහණුන් විසින් “ඇවැත්නි, ගැරහියයුතු අසත්ප්‍රාය වූ පාට්දෙසනීය ඇවැත්කට පැමිණියමහ. එය යළි දෙසමහ”යි පිළිදෙසියයුතු”

පාච්ඤායාපාදි භික්ෂුවිභවෙයා

2. භික්ෂු පනොව කුලෙසු නිමනනිතා භුඤ්ජනනීති:¹ කුලං නාම වක්ඛාරි කුලානි ඛත්ථයකුලං බ්‍රාහ්මණකුලං වෙසසකුලං සුඤ්ඤකුලං

නිමනනිතා භුඤ්ජනනීති; පඤ්ඤානං භොජනානං අඤ්ඤාතරෙන භොජනෙන නිමනනිතා භුඤ්ජනනීති.

භික්ෂුනී නාම: උභතො සංඝෙස උපසම්පන්නා.

වොසාසනනී නාම: යථාචිත්තතා යථාසංකල්පතා යථාසම්මතතා යථා සමානුපරිකාශකතා යථාසමානාවරියකතා “ඉධ සුපං දෙථ ඉධ ඔදන් දෙථා”ති එසා වොසාසනනී නාම.

තෙහි භික්ෂුනීති: භුඤ්ජමානෙහි භික්ෂුනී.

සා භික්ෂුනීති: යා සා වොසාසනනී භික්ෂුනී. තෙහි භික්ෂුනී යා භික්ෂුනී අපසාදෙනබ්බා. ‘අපසකක තාව හගිනි යාව භික්ෂු භුඤ්ජනනී’ති එකසංඝි වෙ* භික්ෂුනො අනපසාදිතො* බාදිසසාමී භුඤ්ජිතො-මිති පතිගණනාති ආපත්ති දුක්ඛංසං. අපේක්ෂාභාරෙ අපේක්ෂාභාරෙ ආපත්ති පාටිදෙසනීයසං.

උපසම්පන්නාය උපසම්පන්නසංඤ්ඤී වොසාසනනීයා න නිවාරෙති ආපත්ති පාටිදෙසනීයසං. උපසම්පන්නාය වෙමතිකො වොසාසනනීයා න නිවාරෙති ආපත්ති පාටිදෙසනීයසං. උපසම්පන්නාය අනුපසම්පන්න සංඤ්ඤී වොසාසනනීයා න නිවාරෙති ආපත්ති පාටිදෙසනීයසං.

එකතො උපසම්පන්නාය වොසාසනනීයා න නිවාරෙති ආපත්ති දුක්ඛංසං. අනුපසම්පන්නාය උපසම්පන්නසංඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛංසං අනුපසම්පන්නාය වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛංසං. අනුපසම්පන්නාය අනුපසම්පන්නසංඤ්ඤී අනාපත්ති.

අනාපත්ති: අත්තනො හත්තං දුපෙති න දෙති, අඤ්ඤාසං* හත්තං දෙති න දුපෙති, යං න දිත්තං තං දුපෙති, යත් න දිත්තං තත් දුපෙති, සබ්බෙසං සමකං දුපෙති, සික්ඛමානාය* වොසාසනී, සාම-භෙරාය* වොසාසනී, පඤ්ඤා භොජනානි යපෙතා සබ්බත් අනාපත්ති උමමත්තකසං ආදිකමේකසසානි.

දුතිය පාටිදෙසනීය සික්ඛාපදං.

1. භුඤ්ජනනී සිමු| මජ්ඣ.
2. එකසං වෙසි-මජ්ඣ.
3. අනපසාදිතො-මජ්ඣ.
4. අඤ්ඤාසං-මජ්ඣ.
5. සික්ඛමානා-මජ්ඣ.
6. සාමභෙරී-මජ්ඣ.

2. හිතවූ පනෙව කුලෙපු නිමිනිනා භුඤ්ජනි යනු: කුල නම් සතර කුලයෝ යි: කෘත්‍රියකුල යැ ඩ්‍රාහමණකුල යැ වෛශ්‍යකුල යැ භුද්‍රකුල යි.

නීමනිකා භුක්ෂුප්තනි යනු: පස් බොජුන් අතුරෙන් එක්තරා බොජු-
තෙකින් නිමන්ත්‍රණ කරනලද්දහු විළඳනි.

සිකවුනි නම: උභතොසඬ්ඤා කෙරෙහි උපසපන් වූවා යි.

වෞසාසකයා නම: මිතුරු බව ඇති සේ දුටුමිතුරුබව ඇති සේ දැඩි මිතුරුබව ඇති සේ සමානෝපාධ්‍යායකා ඇති සේ සමානෝපාධ්‍යාය ඇති සේ “මෙතන්ති සුභ දෙව මෙතන්ති ඛන් දෙව” යි මෝ වෞසාසකයා නම.

තෙහි හික්මුණි යනු: වළඳනා හික්මුණ් වියිත්.

සා භික්ෂුනී යනු: ඒ වොසාසන කම් කරන මෙහෙණ යි. ඒ මහණුන් විසින් ඒ මෙහෙණ අපසාදන කළයුත්තී යැ: “නැහැණියනි භික්ෂුන් වළඳනා තාක් පහව යා” යි ඉදින් එකද මහණක්හු අපසාදනා නො කළ කල්හි ‘කම්’ ‘බුද්ධි’ පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරභලායෙහි පරභලායෙහි පිළිදෙස්නී ඇවැත් වේ.

‘උපසපනක’ යන සංඥා ඇත්තේ උපසපන් මෙහෙණ වීඛාන කරන කල්හි නො වළඟා නම් පාච්ඡෙයනීය ඇවුත් වෙයි. එමනි ඇත්තේ උපසපන් මෙහෙණ වීඛාන කරන කල්හි නො වළඟා නම් පාච්ඡෙයනීය ඇවුත් වෙයි. ‘අනුපසපනක’ යන සංඥා ඇත්තේ උපසපන් මෙහෙණ වීඛාන කරන කල්හි නො වළඟා නම් පාච්ඡෙයනීය ඇවුත් වෙ.

භික්ෂුණියංඝයා කෙරෙහි උපසරත් මෙහෙණ වීඩන කරන කල්හි නො වළඟා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසරන 'උපසරනක' යන සංඥා ඇත්තේ දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසරන (වීඩන කරන කල්හි) වීමහි ඇත්තේ දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අනුපසරන (වීඩන කරන කල්හි) 'අනුපසරනක' යන සංඥා ඇත්තේ ඇවැත් නැති.

අනාපතති: තමාගේ බත දෙව්වා ද නො දේ ද, මෙරමාගේ බත දේ ද නො දෙව්වා ද, යමක් නො දෙනලද නම් එය දෙව්වා ද, යම් තැනක නො දෙන ලද නම් එහි දෙව්වා ද, හැමට සම වූ දෙව්වා ද, සිකඛි-මානාවට විධාන කෙරේ ද, හෙරණියට විධාන කෙරේ ද, පස්බොජුන් තබා හැමතන්හි ඇවැත් නැති. උමතු වූවුට ආදිකාර්මිකයාට ඇවැත් නැති.

දෙවැනි පාට්‍රිදෙස්නිය සි.

තනිය පාවිදෙසනීය සිකඩාපද.

1. තෙත සමයෙන් බුද්ධා හඟවා සාවතීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාර්ථිකසං ආරාමෙ. තෙත ටො පත සමයෙන් සාවතීයං අඤ්ඤතරං. කුලං උභතො පසන්නං හොති සද්ධාය වඩ්ඪති භොගෙන භායති. යං තස්මිං කුලෙ උප්පජ්ජති පුරෙහන්තං බාදනීයං වා භොජනීයං වා තං සබ්බං භික්ෂුනං විසංජ්ජන්තා අපොකද අනසිතා අවජන්තී. මනුස්සා උරුකායන්තී වියන්තී විපාවෙන්තී. “කථං භි නාම සමණා සක්කපුත්තියා න මහං ජාතින්තා පටිග්ගහෙස්සන්තී ඉමෙසං දන්තා අපොකද අනසිතා අවජන්තී” තී අත්තොපුං ටො භික්ෂු තෙසං මනුස්සානං උරුකායන්තානං වියන්තානං විපාවෙන්තානං. අථ ටො තෙ භික්ෂු හඟවතො එතමස්මිං ආරො-
වෙසුං.

2. අථ ටො හඟවා එතස්මිං නිදන්තෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මෙ. කථං කන්තා භික්ෂු ආමනෙයි “අනුජානාමී භික්ඛවෙ යං තං කුලං¹ සද්ධාය වඩ්ඪති භොගෙන භායති, එවරුපසා කුලස්ස ඤාතිද්වයෙන කමමිත සෙබ්බමුත්තිං දතුං” එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ දතබ්බා, ව්‍යන්තන භික්ෂුනා පටිබලෙන සබ්බො ඤාපෙතබ්බො.

3. සුණාතු මෙ හන්තෙ සබ්බො ඉත්තනාමං කුලං සද්ධාය වඩ්ඪති භොගෙන භායති. යදි සබ්බස්ස පන්තකුලං සබ්බො ඉත්තනාමස්ස කුලස්ස සෙබ්බමුත්තිං දදෙය්‍ය, එසා ඤාති.

සුණාතු මෙ හන්තෙ සබ්බො ඉත්තනාමං කුලං සද්ධාය වඩ්ඪති භොගෙන භායති. සබ්බො ඉත්තනාමස්ස කුලස්ස සෙබ්බමුත්තිං දෙති. යස්සායස්මිනො ඛමති ඉත්තනාමස්ස කුලස්ස සෙබ්බමුත්තියා දන්තං, සො තුණ්හස්ස, යසා නස්මිති සො භාසෙය්‍ය.

දින්නා සබ්බෙන ඉත්තනාමස්ස කුලස්ස සෙබ්බමුත්ති. ඛමති සබ්බස්ස, තස්මා තුණ්හී එවමෙතං ධාරයාමීති.

එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සිකඩාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

1. යං කුලං, මජ්ඣ.

තුන්වැනි පාට්‍රොයනිය ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් තුවර අනේපිඩුසිවුහු කරවා දුන් දෙවිරම්බෙහෙරෙහි වැඩවෙසෙති. එසමයෙහි සැවැත් තුවර එක්තරා කුලයක් උවසු උවැසි දෙපසින් පහන් වූයේ වෙයි. සැදුහැයෙන් වැඩෙයි, භොගයෙන් පිරිහෙයි. ඒ කුලයෙහි පෙරබත් වේලෙහි යම් බාද්‍යයක් හෝ භෞර්‍යයක් හෝ උපදී ද එ හැම භික්ෂුනට ඊසදා (බෙද දී) ඇතැම් දවසෙක නිරාභාර වැ ද හිඳිති. මිනිස්සු අවමන් කෙරෙහි, නුගුණ කියති, නුගුණ පතුරුවති: “කෙසේ නම් ශ්‍රමණශාක්‍යපුත්‍රයෝ පමණ නො දැන පිළිගන්නාහු ද මොවුනට දී ඇතැම් දවසෙක නිරාභාර වැ ද හිඳිති” යි. භික්ෂුහු අවමන් කරන නුගුණ කියන නුගුණ පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ බස් ඇසුහ. එසඳ ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කරුණ දන්වූහ.

2. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තෙල නිදනයෙහි තෙල කරුණෙහි දැනුම් කරා වද්‍යා භික්ෂූන් ඇමතු සේක: “මහණෙනි, යම් කුලයක් සැදුහැයෙන් වැඩෙයි භොගයෙන් පිරිහේ ද මෙවන් කුලයට ඤාතිත්වය කම්යෙන් ‘සෙබසම්මුති’ දෙන්නට අනුදනීම්” මහණෙනි මෙසේ දියයුතු යැ, ප්‍රතිබල සමපන්න ව්‍යක්ත මහණක්හු වීසින් සංඛ්‍යා ඥාපන කළ (දන්විය) යුත්තේ යැ.

3. “වහන්ස සංඛ්‍යා මාගේ වචන අසාවා. මෙ නම් කුලය සැදුහැයෙන් වැඩෙයි, භොගයෙන් පිරිහෙයි. ඉදින් සංඛ්‍යාට ප්‍රාප්තකාල වී නම් සංඛ්‍යා මෙ නම් කුලයට ‘සෙබසම්මුති’ දෙන්නේ යැ. මෙ ඥාපනී යි.

වහන්ස, සංඛ්‍යා මාගේ වචන අසාවා. මෙ නම් කුලය සැදුහැයෙන් වැඩෙයි. භොගයෙන් පිරිහෙයි. සංඛ්‍යා මෙ නම් කුලයට ‘සෙබසම්මුති’ දෙයි. යම් ආයුෂ්මත් කෙනකුන්ට මෙ නම් කුලයට ‘සෙබසම්මුති’ දීම රිසියෙයි නම්, ඒ ආයුෂ්මත් තුෂ්ණිමතුන වෙවා. යමක්හට නො රිසි යෙයි නම් හේ කියන්නේ යැ.

සංඛ්‍යා වීසින් මෙ නම් කුලයට ‘සෙබසම්මුති’ දෙන ලද්ද. සංඛ්‍යාට රිසියෙයි. එහෙයින් තුෂ්ණිමතුන වී. තෙල මෙසේ ධරම්” යි

මහණෙනි, මේ ශික්ෂාපදය මෙසේ උදෙසවු:

පාචිකියපාළි භික්ඛුට්ඨබ්බො

“යානි ඛො පන තානි සෙබ්බමමතානි කුලානි යො පන භික්ඛු තථාරූපෙසු සෙබ්බමමතෙසු කුලෙසු බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහජා පටිග්ගහෙතා බාදෙයා වා භුඤ්ජෙයා වා පටිදෙසෙතබ්බං තෙන භික්ඛුනා: ශාරය්හං ආවුසො ධම්මං ආපජජී අසප්පායං පාටිදෙසනීයං තං පටිදෙසෙමී”ති.

එවඤ්චිදං හගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං භොති.

4. තෙන ඛො පන සමයෙන සාව්ඤීයං උසස්වො භොති. මනුස්සා භික්ඛු නිමනෙතො භොජෙත්ති. තමෙ ඛො කුලං භික්ඛු නිමනෙතයි. භික්ඛු කුක්කුළිමායනතා නාධිවාසෙත්ති. පටික්ඛිත්තං හගවතා සෙබ්බමමතෙසු කුලෙසු බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහජා පටිග්ගහෙතො බාදිතුං භුඤ්ජිතු”න්ති. තෙ උජ්ඣායන්ති වීයන්ති විපාවෙන්ති “කිත්තුවො නාම අභිභාකං ජීවිතෙන යං අය්‍යා අභිභාකං න පතිගණ්හතී”ති. අසේසාසුං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනතානං වීයනතානං විපාවෙන්තානං අප් ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසු.

5. අප්ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කප්ථං කො භික්ඛු ආමනෙතයි. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ නිමන්තිතෙන සෙබ්බමමතෙසු කුලෙසු බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහජා පටිග්ගහෙතො බාදිතුං භුඤ්ජිතු” එවඤ්චි පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාප්:

“යානි ඛො පන තානි සෙබ්බමමතානි කුලානි. යො පන භික්ඛු තථාරූපෙසු සෙබ්බමමතෙසු කුලෙසු පුබ්බෙ අනිමන්තිතො බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහජා පටිග්ගහෙතො බාදෙයා වා භුඤ්ජෙයා වා පටිදෙසෙතබ්බං තෙන භික්ඛුනා ශාරය්හං ආවුසො ධම්මං ආපජජී අසප්පායං පාටිදෙසනීයං තං පටිදෙසෙමී”ති.

එවඤ්චිදං හගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං භොති.

6. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු තස්ස කුලස්ස කුලපභො භොති. අප් ඛො සො භික්ඛු පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙතො පක්ඛට්ඨරං ආදාය යෙන තං කුලං තෙත්තපසංඛාමි. උපංඛාමිතො පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි තෙන ඛො පන සමයෙන සො භික්ඛු ගීලානො භොති. අප් ඛො තෙ මනුස්සා තං භික්ඛුං එතදවොට්ඨං භුඤ්ජප් හනෙතති. අප් ඛො සො භික්ඛු හගවතා “පටික්ඛිත්තං අනිමන්තිතෙන සෙබ්බමමතෙසු කුලෙසු බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහජා පටිග්ගහෙතො බාදිතුං භුඤ්ජිතු”න්ති. කුක්කුළිමායනතා න පටිග්ගහෙයි. නාසක්ඛි පිණ්ඩාය වරිතුං ජිනනහත්තො අභොයි. අප් ඛො සො භික්ඛු ආරාමං ගන්තො භික්ඛුනං එතමස්සං ආරොවෙයි භික්ඛු හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසු.

“යම් ‘සෙබ්බමමන’ කුල කෙනෙක් ඇද්ද, යම් මහණෙක් එබඳු සෙබ්බමමන කුලයෙහි බාද්‍යයක් හෝ භොජ්‍යයක් හෝ සියතින් පිළිගෙන කන්නේ නම් හෝ බුද්ධත්තේ නම් හෝ ඒ මහණහු විසින් ඇවැත්නි, නොසරුප වූ පිළිදෙස්නී වූ ගැරුණිය යුතු ඇවැත්කට අවන්ථි. එය පිළිදෙස්මි’යි පිළිදෙස්සැ යුතු”

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය පනවන ලදී.

4. එසමයෙහි සැවැත්නුවර උත්සවයෙක් වෙයි. මිනිස්සු භික්ෂූන් නිමන්ත්‍රණ කොට වළඳවති. ඒ (සෙබ්බමමන) කුලය ද භික්ෂූන් නිමන්ත්‍රණ කෙළේ යැ. භික්ෂූහු කුකුස් කරන්නාහු “භාග්‍යවතුන් විසින් සෙබ්බමමන කුලයෙහි බාද්‍යයක් හෝ භොජ්‍යයක් හෝ සියතින් පිළිගෙන කන්නට බුද්ධත්තට ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද්ද”යි නො ඉවසති. ඔහු අවමන් කෙරෙති, නුගුණ කියති, නුගුණ පතුරුවති: “යම් භෙයෙකින් ආයඨයෝ අපගේ නිමන්ත්‍රණ නො පිළිගනිත් නම් අපගේ ජීවිතයෙන් කවර අර්ථයක් ද”යි. භික්ෂූහු ඒ මිනිසුන් අවමන් කරනුවත් නුගුණ කියනුවත්, නුගුණ පතුරුවන්නගේ බස් ඇසූහ. ඉක්බිති ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කරුණ සැලකළහ.

5. එසඳ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තෙල නිදනයෙහි තෙල කරුණෙහි ලා දහැමි කථා කොට භික්ෂූන් ඇමැතුයේක: “මහණෙනි, නිමන්ත්‍රණ කරන ලදුවහු විසින් සෙබ්බමමන කුලයෙහි බාද්‍යයක් හෝ භොජ්‍යයක් හෝ සියතින් පිළිගෙන කන්නට බුද්ධත්තට අනුදනිමි” මහණෙනි මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසවු:

“යම් ඒ සෙබ්බමමන කුල කෙනෙක් ඇද්ද යම් මහණෙක් එබඳු සෙබ්බමමන කුලයෙහි පෙර නිමන්ත්‍රණ නො කරන ලද්දේ බාද්‍යයක් හෝ භොජ්‍යයක් හෝ සියතින් පිළිගෙන කා නම් හෝ බුද්ධි නම් හෝ ඒ මහණහු විසින්;” ඇවැත්නි, ගැරුණියැයුතු අසත්ප්‍රාය වූ පාච්ඤෙයනීය ඇවැත්කට පැමිණියෙමි. එය වෙන් කොට දෙසමි’යි. පාච්ඤෙයනා කළ යුතු.

6. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ඒ කුලයට කුලුපග වෙයි. එසඳ ඒ මහණ පෙරවරුයෙහි හැදෑපෙරෙවැ පාඩිවුරු ගෙන ඒ කුලය කරා එළැඹියේ යැ, එළැඹූ පැනවූ අස්තෙහි හීන. එසමයෙහි ඒ මහණ ගිලන් වෙයි. එසඳ ඒ මිනිස්සු ඒ මහණහට තෙල කීහ: “වහන්ස ‘වළඳව’යි එසඳ එ මහණ භාග්‍යවතුන් විසින් “නිමන්ත්‍රණ නො කරන ලදහු විසින් සෙබ්බමමන කුලයෙහි බාද්‍යයක් හෝ භොජ්‍යයක් හෝ සියතින් පිළිගෙන කනු බුද්ධ ප්‍රතික්ෂේපන යැ”යි කුකුස් කරනුයේ නො පිළිගත. පිඩුසිඟා යන්නට නො හැකි වී. සුන්බන් වී. ඉක්බිති එ මහණ අරමට ගොස් භික්ෂූහට තෙල කරුණ දුන්වී. භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කරුණ සැලකළහ.

පාච්ඤායාපාදි භික්ෂුචිත්තධර්මා

7. අරං චො හගවා එතස්මි. නිදනෙ එතස්මි. පකරණෙ ධම්මං කථං කතවා භික්ඛු ආමිනෙත්ති. “අනුජානාමි භික්ඛුවෙ භිලානෙන භික්ඛුනා සෙට්ඨමිනෙත්තු කුලෙත්තු චාදනීයං වා භොජනීයං වා සහස්සා පටිග්ගහෙත්වා චාදිතුං භුක්ඛීතුං”

එවඤ්ච පන භික්ඛුවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිශෙය්‍යාථ:

“යානි චො පන කානි සෙට්ඨමිතානි කුලානි, යො පන භික්ඛු තරාරූපෙත්තු සෙට්ඨමිනෙත්තු කුලෙත්තු පුබ්බෙ අනිමිත්තිනො අභිලානො චාදනීයං වා භොජනීයං වා සහස්සා පටිග්ගහෙත්වා චාදෙය්‍යා වා භුක්ඛෙය්‍යා වා පටිදෙසෙත්තිං. තෙන භික්ඛුනා: භාරයාං ආවුසො ධම්මං ආපජ්ජිං අභ්‍යාසං පාටිදෙසනීයං තං පටිදෙසෙමි”ති.

8. යානි චො පන කානි සෙට්ඨමිතානි කුලානිති: සෙට්ඨමිතං නාම කුලං යං කුලං සද්ධං වඩ්ඪති භොගෙන භාගති එවරූපස්ස කුසලස්ස ඤාතීද්ධතියෙන කමමින සෙට්ඨමිති දින්නා භොති.

යො පනානි: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමස්මි අස්සෙ අධිපෙත්තො භික්ඛුති.

තරාරූපෙත්තු සෙට්ඨමිනෙත්තු කුලෙත්තුති: එවරූපෙත්තු සෙට්ඨමිනෙත්තු කුලෙත්තු.

අනිමිත්තිනො නාම: අජ්ජතනාය වා ස්වාත්තනාය වා අනිමිත්තිනො සරූපචාරං ධක්ඛතෙන නිමිත්තෙනති, එසො අනිමිත්තිනො නාම.

නිමිත්තිනො නාම: අජ්ජතනාය වා ස්වාත්තනාය වා නිමිත්තිනො සරූපචාරං අනොක්ඛතෙන නිමිත්තෙනති, එසො නිමිත්තිනො නාම.

අභිලානො නාම: සකෙකාති පිණ්ඩාය වරිතුං.

භිලානො නාම: න සකෙකාති පිණ්ඩාය වරිතුං.

7. එසඳු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තෙල නිදනයෙහි තෙල කරුණෙහි දහුම් කරා කොට මහණුන් ඇමැතුණේක: "මහණෙනි, ගිලන් මහණහු විසින් සෙබසමත කුලයෙහි බාදායක් හෝ භොජායක් හෝ සියතින් පිළිගෙන කන්නට බුද්ධිනට අනුදනිමි."

මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසවු:

"යම් ඒ සෙබසමත කුල කෙනෙක් ඇද්ද, යම් මහණෙක් එබඳු සෙබසමත කුලයෙහි පෙර නිමන්ත්‍රණ නො කරන ලද්දේ නො ගිලන් වූයේ බාදායක් හෝ භොජායක් හෝ සියතින් පිළිගෙන කා නම් හෝ බුද්ධි නම් හෝ ඒ මහණහු විසින් 'ඇවැත්නි, ගැඹැහියැයුතු අසත්-ප්‍රාය වූ පාට්ඨෙසනිය ඇවැත්කට පැමිණියෙමි. එය වෙන් කොට දෙසමි'"යි පට්ඨෙසනා කළයුතු.

8. යානි ඛො පන සෙබසමකානි කුලානි යනු: සෙබසමත කුල නම්: යම් කුලයක් ශ්‍රද්ධායෙන් වැඩේ ද, භොගයෙන් පිරිහේ ද, එබඳු කුලයට 'සුඤ්ඤිකිය' කම්යෙන් සෙබසමවුනි දෙන ලද වෙයි.

'යො පන' යනු: යමෙක් යම් බඳුයෙක් ... 'භික්ඛු' යනු: ... මේ තෙම මේ අක්කියෙහි 'භික්ඛු' යයි අදහස් කරනලද්දේ යැ.

තථාරූපෙසු සෙබසමතෙසු කුලෙසු යනු: මෙබඳු වූ සෙබසමත කුලයෙහි.

අනිමනතික නම්: අද දවසට හෝ සෙට දවසට නිමන්ත්‍රණ නො කරන ලද්දේ යැ. ගෘහොපචාරයට බස්නා කල්හි නිමන්ත්‍රණ කෙරෙද්ද තෙල තැනැත්තේ අනිමනතික නම් වෙයි.

නිමනතික නම්: අද දවසට හෝ සෙට දවසට හෝ නිමන්ත්‍රණ කරන ලද්දේ යැ. ගෘහොපචාරයට නො පැමිණි කල්හි නිමන්ත්‍රණ කෙරෙද්ද තෙල තැනැත්තේ නිමනතික නම් වේ.

අභිලාන නම්: පිඩුසිභා යන්නට හැකි වූයේ වෙයි.

භිලාන නම්: පිඩු සිභා යන්නට නොහැකි වූයේ ය.

පාචිත්තියපාළි හිතබුච්ඡධෙයා

බාදනීයං නාම: පඤ්ච භොජනානි යාමකාලිකං සත්තාහ කාලිකං යාවච්චිකං යපෙතො අවසෙයං බාදනීයං නාම.

භොජනීයං නාම: පඤ්ච භොජනානි ඔදනො කුම්මාසො සත්තු මට්ටො මංසං. අනිමන්තිතො අගිලානො බාදනීයං වා භොජනීයං වා බාදිසසාමි භුඤ්ජසාමිති පතිගණ්ඨානි ආපත්ති දුක්ඛටසස. අජෙක්ඛා- හාරෙ අජෙක්ඛාහාරෙ ආපත්ති පාටිදෙසනීයසස-

සෙබසමමනෙ සෙබසමමතසඤ්ඤී අනිමන්තිතො අගිලානො බාද- නීයං වා භොජනීයං වා සහත්වා පටිග්ගහෙත්වා බාදති වා භුඤ්ජති වා ආපත්ති පාටිදෙසනීයසස. සෙබසමමනෙ වෙමතිකො අනිමන්තිතො අගිලානො බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහත්වා පටිග්ගහෙත්වා බාදති වා භුඤ්ජති වා ආපත්ති පාටිදෙසනීයසස. සෙබසමමනෙ අසෙබසමමතසඤ්ඤී අනි- මන්තිතො අගිලානො බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහත්වා පටිග්ග- හෙත්වා බාදති වා භුඤ්ජති වා ආපත්ති පාටිදෙසනීයසස.

යාමකාලිකං සත්තාහකාලිකං යාවච්චිකං ආහාරත්ථාය පති- ගණ්ඨානි ආපත්ති දුක්ඛටසස. අජෙක්ඛාහාරෙ අජෙක්ඛාහාරෙ ආපත්ති දුක්ඛ- ටසස.

අසෙබසමමනෙ සෙබසමමතසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛටසස. අසෙබසමමනෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛටසස. අසෙබසමමනෙ අසෙබසමමතසඤ්ඤී අනාපත්ති.

අනාපත්ති: නිමන්තිතසස, ගිලානසස, නිමන්තිතසස වා ගිලානසස වා, යෙසකං භුඤ්ජති. අශෙඤ්ඤසං භික්ඛා තත් පඤ්ඤතො භොති, සරතො නිහරිත්වා දෙනති, නිව්ච්ඡතෙත, පක්ඛිකෙ, උපොස- ථිකෙ, පාටිපදිකෙ, යාමකාලිකං සත්තාහකාලිකං යාවච්චිකං සති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජති දෙනි, උමමත්තකසස ආදිකමිකසසාති.

තතිය පාටිදෙසනීයං.

බාදනීය නම: පඤ්ඤාභොජනයෝ යි. යාමකාලිකය සත්තාභකාලිකය යාච්චිකය තබා සෙස්ස බාදනීය නම.

භොජනීය නම: පඤ්ඤාභොජනයෝ යැ. බත් යැ, කොමු යැ. අත්සුණු යැ. දියමස් යැ. ගොඩමස් යැ. නිමන්ත්රණ නො කරන ලද්දේ නො ගිලන් වූයේ බාද්‍යයක් හෝ භොජ්‍යයක් හෝ 'කම්'යි 'බුද්ධි'යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරභලායෙහි පරභලායෙහි පාට්ඨෙයනීය ඇවැත් වේ.

සෙබසමමන කුලයෙහි සෙබසමමන යැ යන සංඥා ඇතිගේ නිමන්ත්රණ නො කරන ලද වැ නො ගිලන් වැ බාද්‍යයක් හෝ භොජ්‍යයක් හෝ සියතින් පිළිගෙන කන්නේ නම් හෝ බුද්ධින්නේ නම් හෝ පාට්ඨෙයනීය ඇවැත් වෙයි. සෙබසමමනයෙහි වීමකි ඇතිගේ නිමන්ත්රණ නො කරන ලද වැ නො ගිලන් වැ බාද්‍යයක් හෝ භොජ්‍යයක් හෝ සියතින් පිළිගෙන කන්නේ නම් හෝ බුද්ධින්නේ නම් හෝ පාට්ඨෙයනීය ඇවැත් වෙයි. සෙබසමමනයෙහි සෙබසමමනසංඥා නැතිගේ නිමන්ත්රණ නො කරන ලද වැ නො ගිලන් වැ බාද්‍යයක් හෝ භොජ්‍යයක් හෝ සියතින් පිළිගෙන කන්නේ නම් හෝ 'බුද්ධින්නේ නම් හෝ පාට්ඨෙයනීය ඇවැත් වේ.

යාමකාලිකය සත්තාභකාලිකය යාච්චිකය ආහාර පිණිස පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරභලායෙහි පරභලායෙහි දුකුළා ඇවැත් වේ.

අසෙබසමමනයෙහි සෙබසමමනසංඥා ඇතිගේ දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අසෙබසමමනයෙහි වීමකි ඇතිගේ දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අසෙබසමමනයෙහි අසෙබසමමනසංඥා ඇතිගේ ඇවැත් නැති.

අනාපතති: නිමන්ත්රිතයාහට, ගිලනාහට, නිමන්ත්රිතයාගේ හෝ ගිලනාගේ හෝ ශෙෂය වළඳනුයේ නම් ඔහුට, එහි අන්‍යයන්ට භික්ෂා පතවන ලද වේ ද, ගෘහයෙන් බැහැර කොට දෙත් ද එහි නිතිබත්ති, ලහබත්ති, පක්ෂයට වරක් දෙන බත්ති, පොහෝබත්ති, පැළවියදවස් දෙන බත්ති, යාමකාලිකය සත්තාභකාලිකය යාච්චිකය ප්‍රත්‍යය ඇති කල්හි වළඳා නම් දේ නම් ඔහුට; උමතුදවහට ආදි කාර්මිකයාට ඇවැත් නැති.

තුන්වැනි පාට්ඨෙයනීය යි.

වතුකපාට්ඨෙයනීයසිකාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා භගවා සකෙකසු විහරති කපිල-
වත්ථුසමී නිග්‍රොධාරාමෙ තෙන ඛො පන සමයෙන සාකියදසකා
අවරුද්ධා භොනතී. සාකියානියො ඉවජන්ති ආරක්ඛකෙසු සෙනාසනෙසු
හන්තං කාතුං. අසෙසසු ඛො සාකියදසකා සාකියානියො කිර
ආරක්ඛකෙසු සෙනාසනෙසු හන්තං කාතුකාමාති. තෙ මග්ගෙ පටිසුට්ඨිංසු.
සාකියානියො පඤ්ඤා ඛාදනීයං භොජනීයං ආදය ආරක්ඛකං සෙනාසනං
අගමංසු. සාකියදසකා නිකුම්භා සාකියානියො අච්ඡිද්ධංසු ව දුසෙසසු ව.
සාකියා නිකුම්භා තෙ වොරෙ සහණ්ඤා¹ ගහෙතා උජ්ඣායනතී
බියනතී විපාවෙනති “කථං හි නාම හදන්තා ආරාමෙ වොරෙ
පටිවසනෙත නාරොවෙසකතී”ති. අසෙසසු ඛො හිකු තෙසං²
සාකියානං උජ්ඣායනානං බියනනානං විපාවෙනනානං -පෙ- අථ ඛො
තෙ හිකු භගවතො එතමකං ආරොවෙසු.

2. අථ ඛො භගවා එකස්මිං නිදනෙ එකස්මිං පකරණෙ ධම්මෙ.
කථං කතා හිකු ආමනෙයි. තෙන හි හිකුචෙ හිසුනං සිකා-
පදං පඤ්ඤපෙසසමී දස අකුට්ඨෙස පටිව සමකසුට්ඨිනාය -පෙ-
සද්ධම්මට්ඨිනියා විනයානුගතාය. එවිකු පන හිකුචෙ ඉමං සිකා-
පදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යානි ඛො පන තානි ආරක්ඛකානි සෙනාසනානි සාසදික
සමමතානි සප්පට්ඨිතානි. යො පන හිකු තථාගුපෙසු සෙනාස-
නෙසු විහරන්තා පුබ්බෙ අප්පට්ඨි-විදිතං ඛාදනීයං වා භොජනීයං වා
අජ්ඣාරාමෙ සහස්සා පටිග්ගහෙතා ඛාදෙය්‍යා වා භුක්ඤ්ජෙය්‍යා වා
පට්ඨෙසෙතඛං තෙන හිකුනා ගාරයහං ආවුසො ධම්මං ආපජ්ජි.
අසප්පායං පාට්ඨෙයනීයං තං පට්ඨෙසෙමී”ති.

එවිකුදං භගවතා හිකුනං සිකාපදං පඤ්ඤකං භොති.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන අක්ඛන්තරො හිකු ආරක්ඛ-
කෙසු සෙනාසනෙසු ගීලානො භොති. මනුස්ස ඛාදනීයං භොජනීයං
ආදය ආරක්ඛකං සෙනාසනං අගමංසු. අථ ඛො තෙ මනුස්ස
තං හිකු එතදවොචුං භුක්ඤ්ජිතං භවෙතති. අථ ඛො සො හිකු භගවත
පටිකුම්භං ආරක්ඛකෙසු සෙනාසනෙසු ඛාදනීයං වා භොජනීයං වා
සහස්සා පටිග්ගහෙතා ඛාදිතුං භුක්ඤ්ජිතුං³ තති කුකුචවායනො න
පටිග්ගහෙසි නාසකඤ්ච පිණ්ඩාය වටිතුං ජිනතභවෙතො අභොසි. අථ ඛො
සො හිකු හිකුනං එතමකං ආරොවෙසි. හිකු භගවතො
එතමකං ආරොවෙසු.

1. සහ හණ්ඤා - මජ්ඣ.

2. තෙසං නදං මුලමුලධර්මසංකීර්තිතො න දිසා තෙ,

සතරවැනි පාට්‍රොනිය ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ ශාක්‍යජනපදයෙහි කිඹුල්වත්පුර නිග්‍රොධාරාමයෙහි වැඩවසන සේක. එසමයෙහි ශාක්‍ය-දසයෝ විරුද්ධ වූවාහු වෙති. සැහැකුල කාන්තාවෝ ව්‍යාපේතසුන්හි දනක් දෙනනට රිසි වෙති. “සැහැකුල කාන්තාවෝ ව්‍යාපේතසුන්හි දන් දෙනු රිසිවූහ උ’යි ශාක්‍යදසයෝ ඇසූහ. ඔහු මහ අවුරාසිටියහ. සැහැකුල කාන්තාවෝ ප්‍රණීත වූ බාද්‍ය භොජ්‍ය ගෙන ව්‍යාපේතසුනට ගියහ. සැහැකුල මෙහෙකරුවෝ නික්ම සැහැකුල කාන්තාවන් පැහැර ගත්හ. දූෂණ ද කළහ. ශාක්‍යයෝ නික්ම ඒ බඩු සහිත භොරුන් අල්වාගෙන අවමන් කෙරෙහි, නුගුණ කියති, නුගුණ පතුරුවති: “කියේ නම් වහන්දුවරු ආරාමයෙහි සොරකු වසනා කල්හි ආරොචන නො කෙරෙත් ද”යි. හික්ෂුහු ඒ අවමන් කරන නුගුණ කියන නුගුණ පතුරුවන ශාක්‍යයන්ගේ බස් ඇසූහ. ... එසඳ ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කරුණ සැලකළහ.

2. එසඳ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තෙල නිදනයෙහි තෙල කරුණෙහි දහම් කථා වදාරා හික්ෂුන් ඇමතු සේක. එකරුණින් මහණෙනි, දසඅභි විශෙෂයන් පිණිස හික්ෂුන්ට ශික්ෂාපද පනවන්නෙමි. සක්‍ය-යාගේ මනාබව පිණිස යැ ... සඤ්චිප්පිතිය පිණිස යැ විනයට උපසංවිත පිණිස යි. මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසා වූ:

“යම් ඒ සැක සහිත යැ යි සම්මත වූ ප්‍රතිභය සහිත වූ ව්‍යාපේතසුන් කෙනෙක් ඇද්ද, යම් මහණෙක් එබඳු ව්‍යාපේතසුන්හි වාස කරන්නේ පළවූ නොදන්වා ගෙනෙන ලද බාද්‍යයක් හෝ භොජ්‍යයක් හෝ ඇතුළුඅරමිහි දී සියතින් පිළිගෙන කා නම් හෝ බුද්ධි නම් හෝ ඒ මහණහු විසින්: ඇවැත්නි ගැඹුණියැසුතු අසත්‍යාය වූ පාට්-රොනිය ඇවැත්කට පැමිණියෙමි. එය වෙන් කොට දෙසමි” යි

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය පනවන ලද වේ.

3. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ව්‍යාපේතසුන්හි ගිලන් වූයේ වෙයි. මිනිස්සු බාද්‍ය භොජ්‍ය ගෙන ව්‍යාපේතසුනට ගියහ. එසඳ ඒ මිනිස්සු ඒ මහණහට තෙල කරුණ කීහ; “වහන්ස, වළඳව’යි. එසඳ ඒ මහණ භාග්‍යවතුන් විසින් ව්‍යාපේතසුන්හි දී බාද්‍යයක් හෝ භොජ්‍යයක් හෝ සියතින් පිළිගෙන කනු බුද්ධි ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද්දේ කුකුස් කරන්නේ නොපිළිගන. පිඩුසිභායන්නට නොහැකි විය. සුන්බන් වී. ඉක්බිති ඒ මහණ, තෙල කරුණ මහණන්ට ආරොචන කළේ. හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කරුණ සැලකළහ.

පාචිත්තියපාළු හිතඛුච්ඡිතබෝධා

4. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කතාං භික්ඛු ආමනෙතයි. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භිලානෙන හිතඛුනා ආරක්ඛකෙසු සෙනාසනෙසු¹ බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහස්සා පටිග්ගහෙතවා බාදිතං භුක්ඛීතං” එවික්ඛො පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යානි ඛො පන තානි ආරක්ඛකානි සෙනාසනානි සාසංක සම්මතානි සපපට්ඨයානි, යො පන භික්ඛු තථාරූපෙසු සෙනාසනෙසු විහරනොතා පුබ්බෙ අපට්ඨසංවිදිතං බාදනීයං වා භොජනීයං වා අජ්ඣාරාමෙ සහස්සා පටිග්ගහෙතවා අභිලානො බාදෙය්‍යා වා භුක්ඛෙය්‍යා වා පටිදෙසෙතබ්බං තෙන භික්ඛුනා: ගාරයහං ආවුසො ධම්මං ආපජ්ජිං අසප්පායං පාටිදෙසනීයං තං පටිදෙසෙමි”ති.

5. යානි ඛො පන තානි ආරක්ඛකානි සෙනාසනානීති: ආරක්ඛකං නාම: සෙනාසනං පක්ඛිධනුසතිකං පච්ඡිමං.

සාසංකං නාම: ආරාමෙ වා* ආරාමුපවාලෙ වා වොරානං නිව්ටෙධාකාසො දිසසති භුතෙතාකාසො දිසසති ධීතොකාසො දිසසති නිසිතෙතාකාසො දිසසති නිපතෙතාකාසො දිසසති.

සපපට්ඨයං නාම: ආරාමෙ වා ආරාමුපවාලෙ වා වොරෙහි මනුසසා හතා දිසසති විලුත්තා දිසසති ආකොට්ඨා දිසසති.

යො පනානි; යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිපෙපතො භික්ඛුති.

තථාරූපෙසු සෙනාසනෙසුති: එවරූපෙසු සෙනාසනෙසු

අපපට්ඨසංවිදිතං නාම: පක්ඛිත්තං පට්ඨසංවිදිතං එතං අපපට්ඨසං-විදිතං නාම. ආරාමං ආරාමුපවාලං යපෙතවා පට්ඨසංවිදිතං එතස්මිං අපපට්ඨසංවිදිතං නාම.

1. පුබ්බෙ අපපට්ඨසංවිදිතං - මිජ්ඣං,

2. වානි පදං මරමෙය්‍යධම්මසිට්ඨිකෙ න දිසසතෙ. 3. එතං - මිජ්ඣං,

4. එසඳු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තෙල නිදනායෙහි තෙල කාරණයෙහි දැනුම් කරා වදාරා මහණුන් ඇමතු සේක. “මහණෙනි, ගිලන් මහණහු විසින් ව්‍යාප්තයන්හි දී කැපුණු දෑක් හෝ බිදියයුතු දෑක් හෝ සියතින් පිළිගෙන කනු බොනු අනුදනම්” මහණෙනි මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසා:

“යම් ඒ සැක සහිත යැ යි සම්මත වූ ප්‍රතිභය සහිත වූ ව්‍යාප්තයන් කෙනෙක් ඇද්ද, යම් මහණෙක් එබඳු ව්‍යාප්තයන්හි වාස කරන්නේ නො ගිලන් වූ පළමු නො දන්වා ගෙනෙන ලද කැපුණු දෑක් හෝ බිදියයුතු දෑක් හෝ ඇතුළුගස්වන දී සියතින් පිළිගෙන කා නම් හෝ බුද්ධි නම් හෝ ඒ මහණහු විසින් ඇවැත්නි, ගැඹුණු යුතු අසත්ප්‍රාය පාථදෙසනීය ඇවැත්කට පැමිණියෙමි. එය වෙන් කොට දෙසමි’යි පථදෙසනා කළයුතු” යි.

5. යානි බො පන තානි ආරක්ඛණකානි සෙනාසනානි යනු: ආරක්ඛණ සෙනාසන නම්: පශ්චිමය දුනු පන්සියයක් දුර වූයේ යි.

සාසක නම්: ආරාමයෙහි හෝ ආරාමාපවාරයෙහි හෝ සොරුන් පිවිසි තැන් පැනෙයි. බත් බිදිතැන් පැනෙයි. සිටි තැන් පැනෙයි හුන්තැන් පැනෙයි. වැදහොත් තැන් පැනේ.

සප්පට්ඨය නම්: ආරාමයෙහි හෝ ආරාමාපවාරයෙහි හෝ සොරුන් විසින් මිනිස්සු නසනලද්දුහු පැනෙති. වොලොගන්නාලද්දුහු පැනෙති, පහර දෙන ලද්දුහු පැනෙත්.

යොපන යනු: යමෙක් යම් බඳුයෙක් ... හිතා යනු: ... මේ තෙම මේ අතීතයෙහි ‘හිතා’ යයි අදහස් කරන ලද්දේ යි.

තරාරුපෙසු සෙනාසනෙසු යනු: මෙබඳු සෙනාසනෙහි.

අප්පට්ඨංචිදිත නම්: පස් සහදුමින් අතුරෙන් කිසිවකු යවා දන්වනලද්දේ යැ. තෙල අප්පට්ඨංචිදිත නම්. ආරාමය ආරාමාපවාරය තබා (හැරපියා) (අතරමග දුටු හෝ ගමට පැමිණි මහණහට) දන්වන ලද්දේ යැ. තෙල දන්වීම ද අප්පට්ඨංචිදිත නම්.

පාචිකියපාළි හිතබුච්ඡබ්බො

පටිසංචිදිතං නාම: යො කොචි ඉත්ථි වා පුරිසො වා ආරාමං ආරාමුපචාරං ආහන්තො ආරොවෙති ඉත්ථිකාමයං කුලං¹ හනෙන බාදනීයං වා භොජනීයං වා ආහරිසන්ති². සචෙ සාසකං හොති සාසකානං ආචිකිත්තබ්බං. සචෙ සපට්ඨයං හොති සපට්ඨයකං ආචිකිත්තබ්බං සචෙ හොතු හනෙන ආහරිසන්ති හන්ති. චොරා වත්තබ්බා මනුස්සා ඉටුපවරන්ති අපසක්ඛපාති. යාගුයා පටිසංචිදිතෙ තස්ස පරිවාරො ආහරිසති එතං පටිසංචිදිතං නාම. හත්තෙන පටිසංචිදිතෙ තස්ස පරිවාරො ආහරිසති එතං පටිසංචිදිතං නාම. බාදනීයෙන පටිසංචිදිතෙ තස්ස පරිවාරො ආහරිසති එතං පටිසංචිදිතං නාම. කුලෙන පටිසංචිදිතෙ යො තස්මිං කුලෙ මනුස්සො බාදනීයං වා භොජනීයං වා ආහරති එතං පටිසංචිදිතං නාම. ගාමෙන පටිසංචිදිතෙ යො තස්මිං ගාමෙ මනුස්සො බාදනීයං වා භොජනීයං වා ආහරති එතං පටිසංචිදිතං නාම. පුග්ගෙන පටිසංචිදිතෙ යො තස්මිං පුග්ගෙ මනුස්සො බාදනීයං වා භොජනීයං වා ආහරති එතං පටිසංචිදිතං නාම.

7. බාදනීයං නාම: පඤ්ච භොජනානි යාමකාලිකං සන්තාහ-කාලිකං යාවච්චිකං යපෙත්වා අවසෙසං බාදනීයං නාම.

භොජනීයං නාම: පඤ්ච භොජනානි ඔදනො කුමමාසො සත්තු මච්චා මංසං.

අප්ඤ්ඤාරාමො නාම: පරික්ඛින්නස්ස ආරාමස්ස අනෙකා ආරාමො අපරික්ඛින්නස්ස උපවාරො.

අගිලානො නාම: සකෙකානි පිණ්ඩාය වරිතුං.

භිලානො නාම: න සකෙකානි පිණ්ඩාය වරිතුං.

අපට්ඨසංචිදිතං අගිලානො බාදිසංචිතං භුක්ඛිසංචිතං පතිගණනාති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨො අරෙක්ඛිතාරෙ අරෙක්ඛිතාරෙ ආපත්ති පාටිදෙසනීයස්ස.

අපට්ඨසංචිදිතෙ අපට්ඨසංචිදිතසංඤ්ඤි බාදනීයං වා භොජනීයං වා අප්ඤ්ඤාරාමෙ සහත්වා පටිග්ගහෙත්වා අගිලානො බාදති වා භුක්ඛිති වා ආපත්ති පාටිදෙසනීයස්ස, අපට්ඨසංචිදිතෙ වෙමතිත්තො බාදනීයං වා භොජනීයං වා අප්ඤ්ඤාරාමෙ සහත්වා පටිග්ගහෙත්වා අගිලානො බාදති වා භුක්ඛිති වා ආපත්ති පාටිදෙසනීයස්ස. අපට්ඨසංචිදිතෙ පටිසංචිදිතසංඤ්ඤි බාදනීයං වා භොජනීයං වා අප්ඤ්ඤාරාමෙ සහත්වා පටිග්ගහෙත්වා අගිලානො බාදති වා භුක්ඛිති වා ආපත්ති පාටිදෙසනීයස්ස.

1. කුලස්සානි ජදං මරමුඤ්චසංචිතපිටකං හදිනෙතෙ,

2. ආහරිසන්ති - භජසං.

පටිසංචිදිත නම: යම්කිසි ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ ආරාමයට ආරාමොපචාරයට අවුත් වහන්ස, මෙනම් කුලයෙන් බාද්‍යයක් හෝ භොජ්‍යයක් හෝ ගෙන එන්නේ යයි ආරොචන කෙරේ ද ඉදින් [ආරාමය] සැක සහිත වේ නම් 'සැක සහිත යැ කිවයුතු යැ. ඉදින් ප්‍රතිභය සහිත වේ නම් 'ප්‍රතිභය සහිත යැ' යි කිව යුතු යැ. ඉදින් වහන්ස වේවා, 'ගෙනෙන්න' යැ යි කියා ද 'මිනිස්සු මෙහි අසල හැසිරෙහි' 'පහව යව' යි සොරුනට කිවයුතු යැ. කැඳින් ආරොචන කළ කල්හි එහි පරිවාර (කැවුම් බත් ආදිය) ගෙන එනු ලැබේ ද, තෙල පටිසංචිදිත නම. බාද්‍යයෙන් ආරොචන කළ කල්හි එහි පිරිවර ගෙන එනු ලැබේ ද, තෙල පටිසංචිදිත නම. කුලයක් විසින් ආරොචන කළ කල්හි එකුලයෙහි යම් මනුෂ්‍යයෙක් බාද්‍යයක් හෝ භොජ්‍යයක් හෝ ගෙන ඒ ද, තෙල පටිසංචිදිත නම. ගමෙකින් ප්‍රතිසංවේදන කළ කල්හි එගම යම් මිනිසෙක් බාද්‍යයක් හෝ භොජ්‍යයක් හෝ ගෙන ඒ ද, තෙල පටිසංචිදිත නම. සමාගමෙකින් ප්‍රතිසංචිදිත කල්හි එ සමාගමයෙහි යම් මිනිසෙක් බාද්‍යයක් හෝ භොජ්‍යයක් හෝ ගෙන ඒ ද තෙල පටිසංචිදිත නම් වේ.

7. බාදනීය නම: පඤ්ච භොජනයෝ යි. යාවකාලිකය සන්නාහකාලිකය යාවජීවිකය තබා (හැර) සෙස්ස බාදනීය නම.

භොජනීය නම: පඤ්ච භොජනයෝ යි. බත් යැ කොමු යැ අත්සුණු යැ දියමස් යැ ගොඩමයි.

අප්ඤ්ඤාම නම: පිරිකෙව් කරන ලද ආරාමයෙහි ඇතුළු අරම්. පිරිකෙව් නො කරනලද්දෙහි උපචාරය යි.

අභිලාන නම: පිඩුසිභා යන්නට හැකි වූයේ ය.

භිලාන නම: පිඩුසිභායන්නට නො හැකියේ ය.

නො ගිලන් වැ අප්පටිසංචිදිතය කම් බුද්ධි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරහලායෙහි පරහලායෙහි පාඨදෙසනීය ඇවැත් වේ.

අප්පටිසංචිදිතයෙහි අප්පටිසංචිදිතසංඤා ඇති වැ බාද්‍යයක් හෝ භොජ්‍යයක් හෝ ආරාමය තුළ දී සියතින් පිළිගෙන නො ගිලන් වැ කා නම් හෝ බුද්ධි නම් හෝ පාඨදෙසනීය ඇවැත් වෙයි. අප්පටිසංචිදිතයෙහි විමති ඇති වැ බාද්‍යයක් හෝ භොජ්‍යයක් හෝ ආරාමය තුළ දී සියතින් පිළිගෙන නො ගිලන් වැ කා නම් හෝ බුද්ධි නම් හෝ පාඨදෙසනීය ඇවැත් වෙයි. අප්පටිසංචිදිතයෙහි පටිසංචිදිතසංඤා ඇති වැ බාද්‍යයක් හෝ භොජ්‍යයක් හෝ ආරාමය තුළ දී සියතින් පිළිගෙන නොගිලන් වැ කා නම් හෝ බුද්ධි නම් හෝ පාඨදෙසනීය ඇවැත් වේ.

පාච්ඡන්ද්‍යපාළි ගීතකුටිකාවේ

යාමකාලිකං සත්තාහකාලිකං යාවථිථිකං ආහාරස්ථාය පතිගණනානි
ආපත්ති දුක්ඛටසං. අප්‍රේක්ෂාභාරෙ අප්‍රේක්ෂාභාරෙ ආපත්ති දුක්ඛටසං.

පටිසංවිදිතෙ අපපටිසංවිදිතසංඥේ ආපත්ති දුක්ඛටසං පටිසංවිදිතෙ
වේමනිකො ආපත්ති දුක්ඛටසං පටිසංවිදිතෙ පටිසංවිදිතසංඥේ ආනාපත්ති.

අනාපත්ති: පටිසංවිදිතෙ, ගිලානස්ස පටිසංවිදිතෙ වා ගිලානස්ස වා
සෙසකං භුඤ්ජති, ඛහාරාමෙ පටිග්ගහෙත්වා අනෙතා ආරාමෙ
පරිභුඤ්ජති, තස්ස ජාතකං මූලං වා තචං වා පත්තං වා පුප්පං වා
ඵලං වා පරිභුඤ්ජති, යාමකාලිකං සත්තාහකාලිකං යාවථිථිකං සති
පච්චයෙ පරිභුඤ්ජති උමමත්තකස්ස අදිකමමිකස්සාති.

වතුස්පාට්ඨෙයනියං.

තස්සද්දානං;

අඤ්ඤාතිකාය වොසාසං - සෙඛ ආරඤ්ඤාදායකෙත ව,

පාට්ඨෙයනියා වත්තාරො - සම්බුද්ධෙන පකාසිතා,

උද්දික්ඛා ටො ආයස්මිනෙතා වත්තාරො පාට්ඨෙයනියා
ධම්මා. තස්ථායස්මිනෙත පුච්ඡාමි කච්චිස්ස පරිසුද්ධා දුතියමි පුච්ඡාමි
කච්චිස්ස පරිසුද්ධා තතියමි පුච්ඡාමි කච්චිස්ස පරිසුද්ධා පරිසුද්ධස්ථා
යස්මිනෙතා තස්මා තුණ්හි, ඵච්චෙතං ධාරයාමිති.

පාට්ඨෙයනියා නිධිකා¹.

1. පාට්ඨෙයනියානංගමි නිවර්තං - මජ්ඣං,

යාමකාලිකය සත්තාහකාලිකය යාවජීවිකය ආහාර පිණිස පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරහලායෙහි පරහලායෙහි දුකුළා ඇවැත් වේ.

පටිසංවිදිතයෙහි අත්පටිසංවිදිතසංඥා ඇත්තේ දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පටිසංවිදිතයෙහි විමනි ඇතියේ දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පටිසංවිදිතයෙහි පටිසංවිදිතසංඥා ඇතියේ ඇවැත් නැති.

අනාපකති: පටිසංවිදිතයෙහි, ගිලනාට පටිසංවිදිතයෙහි හෝ ගිලනාගේ හෝ අවශෙෂය වළදා නම් අරමින් පිටත්හි පිළිගෙන ඇතුළු අරමිනි දී වළදා නම්, ඒ අරමිනි උපන් මුල් හෝ පොකු හෝ පත් හෝ මල් හෝ පල හෝ වළදා නම්, ප්‍රත්‍යය ඇති කල්හි යාමකාලිකය, සත්තාහකාලිකය යාවජීවිකය වළදා නම් (ඔවුනට) උම්මත්තකයාට ආදිකාර්මිකතට ඇවැත් නැති.

සතරවැනි පාට්‍රොනියා යි.

එහි උද්දනය:

නො නැ මෙහෙණක අතින් ඇතුළුගම දී සියතින් බොජුන් පිළිගැනීමෙන් වූ ඇවැත් යැ ඇතුළුගම මෙහෙණක මෙහෙයවද්දී වැළඳීමෙන් වූ ඇවැත් යැ. සෙබසමමකකුලයෙහි සියතින් බොජුන් පිළිගෙන වැළඳීමෙන් වූ ඇවැත් යැ. සාසභික සෙනසුන්හි සියතින් බොජුන් පිළිගෙන වැළඳීමෙන් වූ ඇවැත් යැ යන මේ සතර පාට්‍රොනියා ශික්ෂාවෝ සම්බුද්ධරාජන් විසින් වදාරන ලදහ.

ඇවැත්නි, සතර පාට්‍රොනියාධම්මෝ උදෙසන ලදහ. එහි ලා ආයුෂ්මතුන් පුළුවස්මි, කිම පිරිසුදු වවු ද? දෙවනවට ද පුළුවස්මි කිම පිරිසුදු වවු ද? තෙවන වට ද පුළුවස්මි. කිම පිරිසුදු වවු ද? මෙහි ලා ආයුෂ්මත්තු පරිශුද්ධයහ. එහෙයින් තුෂ්ණිමහු වවු, තෙල කරුණ මෙසේ ධරම්'යි.

පාට්‍රොනියා ශික්ෂා නිමි.

සෙබියකණෙඩා

ඉමෙ බො පනායකමනෝ සෙබියා ධම්මා උදෙසං ආගව්‍යන්ති.

8.1.1

1. තෙන සමයෙන බුද්ධෝ හගවා සාවස්සියං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ජබ්බකියා භික්ඛු පුරතොපි පච්ඡතොපි ඔලලෙඛනා නිවාසෙනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති. ‘කථං හි නාම සමණා සකාපුත්තියා පුරතොපි පච්ඡතොපි ඔලලෙඛනා නිවාසෙසසනති සෙයාථාපි ගිභිකාමහොගිනො’ති.

2. අසෙසාසුං බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානාං වියනානාං විපාවෙනානාං. යෙ තෙ භික්ඛු අසිට්ඨා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති “කථං හි නාම ජබ්බකියා භික්ඛු පුරතොපි පච්ඡතොපි ඔලලෙඛනා නිවාසෙසසනති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමසුං ආරොවෙසුං. අථ බො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මෙ කථං කතා¹ භික්ඛුසඬ්ඨං සන්තිපාතෙතො ජබ්බකියෙ භික්ඛු පටිපුජිජි. සච්චං කිර තුලෙහ භික්ඛුවෙ පුරතොපි පච්ඡතොපි ඔලලෙඛනා නිවාසෙථාති. සච්චං හගවා. විගරහි බුද්ධො හගවා-පෙ- කථං හි නාම තුලෙහ මොසපුරියා පුරතොපි පච්ඡතොපි ඔලලෙඛනා නිවාසෙසසථ, තෙනං මොසපුරියා අප්පසන්නානං වා පසාදය-පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙයාථ;

“පරිමණ්ඩලං නිවාසෙසසාමීති සික්ඛා කරණියා”ති.

3. පරිමණ්ඩලං නිවාසෙතඬ්ඨං නාභිමණ්ඩලං ජාණ්ඩමණ්ඩලං පටිච්ඡාදෙන්නන. යො අනාදරියං පටිච්ච පුරතො වා පච්ඡතො වා ඔලලෙඛනො නිවාසෙති, ආපත්ති ප්‍රකාඨස්ස.

අනාපත්ති: අසඤ්චිට්ඨ; අසතියා, අජානාතස්ස; ගිලානස්ස, ආපදසු උම්මත්තකස්ස ආදිකම්මකස්සාති.

පඨමසික්ඛාපදං.

1. ධම්මං කථං කතා, පාඨොයං මරමිත්ථවසඬ්ඨිතිවිවතෙ න දියසතෙ

සෙබිය කාණ්ඩය

ආයුෂ්මන්ති, මේ සෙබියධම්මයෝ උදෙසීමට පැමිණෙත්.

8. 1. 1

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර පෙනවන නම් වූ අනේපිඬුපිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි සවග මහණහු ඉදිරිපසින් පසුපසින් එල්වමින් හඳිත්. මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: කෙසේ නම් යුමණශාකාපුත්‍රියයෝ කාමහොභී ගිහියන් මෙන් ඉදිරිපසින් පසුපසින් එල්වමින් හැන්දාහු''ද යි.

2. භික්ෂුහු ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීර්තීශබ්දය) ඇසුහු, යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙත් අපිය වූවෝ ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් සවග මහණහු ඉදිරිපසින් පසුපසින් එල්වනුවත් වැ හඳනාහු''ද යි, එකල්හි ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණ දැන්වූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙකරුණෙහි ලා මෙඅවසරයෙහි ලා දහැමි කථා කොට භික්ෂුසඤ්ඤා රැස් කරවා සවග මහණුන් පිළිවිසුයේකැ'' සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි ඉදිරිපසින් පසුපසින් එල්වනුවත් වැ හඳිවූ ද''යි. සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු ... භික්ෂු පුරුෂයෙනි, කෙසේ නම් තෙපි ඉදිරිපසින් පසුපසින් එල්වනුවත් වැ හැන්දහුද? භික්ෂු පුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මහණෙනි මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසවු:

“පිරිමඩුලු කොට හඳින්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු” යි.

3. නැබ්මඩල දණ්ඩල වසන්තහු විසින් පිරිමඩුලු කොට හැන්දයුතු යි, යමෙක් අනාදරීය පිණිස ඉදිරිපසින් හෝ පසුපසින් හෝ එල්වමින් හඳි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට, නො සිහියෙන් කරන්නහුට, නො දන්නහුට, භීලනහුට, ආපදයෙහි, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකය හට ඇවැත් නැති.

ප්‍රථම ශික්ෂාපද යි.

8. 1. 2

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමසිංහකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බගගියා භික්ඛු පුරතොපි පච්ඡතොපි ඔලලොකනා පාරුපතති -පෙ-

“පරිමණඛලං පාරුපියසාමීති සිකඛා කරණියා”ති.

2. පරිමණඛලං පාරුපිතඛං උභො කණ්ණණ සමං කඤ්ඤා පාරුපනෙතන¹ යො අනාදරියං පටිච්ච පුරතො වා පච්ඡතො වා ඔලලොකනො පාරුපති ආපත්ති දුක්ඛංසං.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච අසතියා අජානනස්ස, ගිලානස්ස, ආපදසු, උම්මත්තකස්ස ආදිකම්මකස්සාති.

දුතියසිකඛාපදං.

8. 1. 3

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමසිංහකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බගගියා භික්ඛු කායං විවරිතො අනතරසරෙ ගච්ඡති -පෙ-

“සුපට්ඨජෙනො අනතරසරෙ ගමියසාමීති සිකඛා කරණියා”ති.

2. සුපට්ඨජෙනො අනතරසරෙ ගතතඛං. යො අනාදරියං පට්ඨව කායං විවරිතො අනතරසරෙ ගච්ඡති ආපත්ති දුක්ඛංසං.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානනස්ස, ගිලානස්ස, ආපදසු, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මකස්සාති.

තතියසිකඛාපදං.

8. 1. 4

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමසිංහකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බගගියා භික්ඛු කායං විවරිතො අනතරසරෙ නිසීදනති -පෙ-

“සුපට්ඨජෙනො අනතරසරෙ නිසීදියසාමීති සිකඛා කරණියා”ති.

2. සුපට්ඨජෙනො අනතරසරෙ නිසීදිතඛං. යො අනාදරියං පට්ඨව කායං විවරිතො අනතරසරෙ නිසීදති ආපත්ති දුක්ඛංසං.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානනස්ස, ගිලානස්ස, වාසුපග්ගස්ස, ආපදසු, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මකස්සාති.

චතුස්සිකඛාපදං.

1. පාරුපනෙතනානිපදං මරමෙජට්ඨසංගිතිවිවරෙ න දිස්සතෙ.

8. 1. 2

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැත් නුවර් අනේපිඩුසිටුහුගේ ජෙතවන නම් අරමිහි වැඩැවෙසෙති, එසමයෙහි සවග මහණහු ඉදිරිපසිනුදු පසුපසිනුදු එල්වමින් පොරවත්...

“පිරිමඩුලු කොට පොරවන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු”යි.

2. පොරවන්නහු විසින් දෙකොන සම කොට පිරිමඩුලු කොට පෙරැවිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස ඉදිරිපසින් හෝ පසුපසින් හෝ එල්වමින් පොරවා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට, නො සිතියෙන් කරන්නහුට, නො දන්නහුට, ගිලනහුට, ආපදයෙහි, උම්මත්තකහට, ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

ද්විතීය ශික්ෂාපද යි.

8. 1. 3

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැත් නුවර් ජෙතවන නම් වූ අනේපිඩු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති, එසමයෙහි සවග මහණහු කය විවර කොට ඇතුළුගමෙහි යෙත්...

“සුපිළිසන් වැ ඇතුළුගමෙහි යන්නෙමි යි හික්මියැයුතු”යි.

2. සුපිළිසන් වූවහු විසින් ඇතුළුගමෙහි යායුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස කය විවර කොට ඇතුළුගමෙහි යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට, නො සිතියෙන් කරන්නහුට, නො දන්නහුට, ගිලනහුට, ආපදයෙහි, උම්මත්තකයහට, ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

තෘතීය ශික්ෂාපද යි.

8. 1. 4

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැත් නුවර් ජෙතවන නම් වූ අනේපිඩු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි සවග මහණහු කය විවර කොට ඇතුළුගමෙහි හිඳිත්...

“සුපිළිසන් වැ ඇතුළුගමෙහි හිඳින්නෙමි යි හික්මියැ යුතු”යි.

2. සුපිළිසන් වූවහු විසින් ඇතුළුගමෙහි හිඳියැ යුතු. යමෙක් අනදර නිසා කය විවර කොට ගෙනැ අතුරුගෙයෙහි හිඳි නම් දුකුළා වේ.

නො සිතා කරන්නහුට, නො සිතියෙන් කරන්නහුට, නො දන්නහුට, ගිලනහුට, වාසුපගතයහට, ආපදවෙහි, උම්මත්තකහට, ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

චතුර්ථ ශික්ෂාපද යි.

8. 1. 5

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවතීයං චිහරති ජෙතවනෙ අනාර්පිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙතියා භික්ඛු හත්ථෙ පාදඞ්ථෙ කීළාපෙතො අනාරසරෙ ගච්ඡන්ති -පෙ-

“සුසංවුතො අනාරසරෙ ගමීයසාමීති සික්ඛා කරණියා”ති.

2. සුසංවුතෙන අනාරසරෙ ගත්තඛං. යො අනාදරීයං පටිච්ච හත්ථං වා පාදං වා කීළාපෙතො අනාරසරෙ ගච්ඡති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

අනාපතති: අසඤ්චිච, අසතියා, අජානනස්ස, ගිලානස්ස, උමමන්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

පඤ්චම සික්ඛාපදං.

8. 1. 6

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවතීයං චිහරති ජෙතවනෙ අනාර්පිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙතියා භික්ඛු හත්ථෙ පාදඞ්ථෙ කීළාපෙතො අනාරසරෙ නිසීදන්ති -පෙ-

“සුසංවුතො අනාරසරෙ නිසීද්දසාමීති සික්ඛා කරණියා”ති.

2. සුසංවුතෙන අනාරසරෙ නිසීදිතඛං. යො අනාදරීයං පටිච්ච හත්ථං වා පාදං වා කීළාපෙතො අනාරසරෙ නිසීදති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

3. අනාපතති: අසඤ්චිච, අසතියා, අජානනස්ස, ගිලානස්ස, උමමන්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

ජට්ඨ සික්ඛාපදං.

8. 1. 7

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවතීයං චිහරති ජෙතවනෙ අනාර්පිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙතියා භික්ඛු තභං තභං ඔලොකෙත්වා අනාරසරෙ ගච්ඡන්ති -පෙ-

“ඔක්ඛිත්තවකචු අනාරසරෙ ගමීයසාමීති සික්ඛා කරණියා”ති.

2. ඔක්ඛිත්තවකචුනා අනාරසරෙ ගත්තඛං යුගමන්තං පෙකඛෙත්තන. යො අනාදරීයං පටිච්ච තභං තභං ඔලොකෙත්වා අනාරසරෙ ගච්ඡති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

අනාපතති: අසඤ්චිච, අසතියා, අජානනස්ස, ගිලානස්ස, ආපදසු, උමමන්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

සත්තම සික්ඛාපදං.

8. 1. 5

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජේතවන නම් වූ අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිති වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි සවග මහණහු අත ද පා ද කෙළවමින් ඇතුළුගමෙහි යෙත් ...

“මොනවට සංවර වැ ඇතුළුගමෙහි යන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු”යි.

2. මොනවට සංවර වූවහු විසින් ඇතුළුගමෙහි යායුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස අත හෝ පා හෝ කෙළවමින් ඇතුළුගමෙහි යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට, නො සිතියෙන් කරන්නහුට, නො දන්නහුට, ගිලනහුට, උම්මත්තකහට, ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

පඤ්චම ශික්ෂාපද යි.

8. 1. 6

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජේතවන නම් වූ අනේපිඬුසිටුහුගේ අරමිති වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි සවග මහණහු අත ද පා ද කෙළවමින් ඇතුළුගමෙහි හිඳිත් ...

“මොනවට සංවර වැ ඇතුළුගමෙහි හිඳින්නෙමි යි හික්මියැ යුතු”යි.

2. මොනවට සංවර වූවහු විසින් ඇතුළුගමෙහි හිඳිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස අත හෝ පා හෝ කෙළවමින් ඇතුළුගමෙහි හිඳී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට, නො සිතියෙන් කරන්නහුට, නො දන්නහුට, ගිලනහුට, උම්මත්තකහට, ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

ඡෂ්ඨ ශික්ෂාපද යි.

8. 1. 7

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජේතවන නම් වූ අනේපිඬුසිටුහුගේ අරමිති වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි සවග මහණහු තැනැ තැනැ බලමින් ඇතුළුගමෙහි යෙත් ...

“යටැ හෙළ ඇස් ඇති වැ ඇතුළුගමෙහි යන්නෙමි යි හික්මියැයුතු”යි.

2. වියදඬු පමණ බලන්නහු විසින් යටැ හෙලූ ඇස් ඇති වැ ඇතුළුගමෙහි යා යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස තැනැ තැනැ බලමින් ඇතුළුගමෙහි යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට, නො සිතියෙන් කරන්නහුට, නො දන්නහුට, ගිලනහුට, ආපදයෙහි, උම්මත්තකහට, ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

සප්තම ශික්ෂාපද යි.

8. 1. 8

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා භගවා සාවස්ථියං චිහරති ජෙතවනෙ අනාර්පිණීකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙය්‍යා භික්ඛු තභං තභං ඔලොකෙන්නා අනතරසරෙ නිසිදන්ති -පෙ-

“ඔක්ඛිත්තවක්ඛු අනතරසරෙ නිසිද්දියාමිති සික්ඛා කරුණියා”ති.

2. ඔක්ඛිත්තවක්ඛුනා අනතරසරෙ නිසිදිතබ්බං. සුගමන්තං පෙක්ඛෙන්නො, යො අනාදරියං පටිච්ච තභං තභං ඔලොකෙන්නො අනතරසරෙ නිසිදති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

3. අනාපතති: අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානන්තස්ස, ගිලානස්ස, ආපදසු, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මකස්සාති.

අට්ඨමසික්ඛාපදං.

8. 1. 9

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා භගවා සාවස්ථියං චිහරති ජෙතවනෙ අනාර්පිණීකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙය්‍යා භික්ඛු උක්ඛිත්තකාය අනතරසරෙ ගච්ඡන්ති -පෙ-

“න උක්ඛිත්තකාය අනතරසරෙ ගමියාමිති සික්ඛා කරුණියා”ති.

2. න උක්ඛිත්තකාය අනතරසරෙ ගන්තංඛං. යො අනාදරියං පටිච්ච එකතො වා උභතො වා උක්ඛිපිත්වා අනතරසරෙ ගච්ඡති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානන්තස්ස, ගිලානස්ස, ආපදසු, උම්මත්තකස්ස ආදිකම්මකස්සාති.

නවමසික්ඛාපදං.

8. 1. 10

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා භගවා සාවස්ථියං චිහරති ජෙතවනෙ අනාර්පිණීකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙය්‍යා භික්ඛු උක්ඛිත්තකාය අනතරසරෙ නිසිදන්ති. -පෙ-

“න උක්ඛිත්තකාය අනතරසරෙ නිසිද්දියාමිති සික්ඛා කරුණියා”ති.

2. න උක්ඛිත්තකාය අනතරසරෙ නිසිදිතබ්බං. යො අනාදරියං පටිච්ච එකතො වා උභතො වා උක්ඛිපිත්වා අනතරසරෙ නිසිදති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානන්තස්ස, ගිලානස්ස, වාසුපගගස්ස, ආපදසු, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මකස්සාති.

දසමසික්ඛාපදං.

පරිමෙඤ්චවග්ගො පඨමො.

8. 1. 8

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජෙතවන නම් වූ අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩවෙසෙති. එසමයෙහි සවග මහණහු තැනැ තැනැ බලමින් ඇතුළුගමෙහි හිඳිත්...

“යට හෙළ ඇස් ඇති වූ ඇතුළුගමෙහි හිඳින්නෙමි යි හික්මිය යුතු”යි.

2. වියදවු පමණ බලන්නහු විසින් යටැ හෙළ ඇස් ඇති වූ ඇතුළුගමෙහි හිඳිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස තැනැ තැනැ බලමින් ඇතුළුගමෙහි හිඳී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට, නො සිතියෙන් කරන්නහුට, නො දන්නහුට, ගිලන්නහුට, ආපදයෙහි, උම්මත්තකහට, ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

අෂ්ටම ශික්ෂාපද යි.

8. 1. 9

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජෙතවන නම් වූ අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩවෙසෙති. එසමයෙහි සවග මහණහු ඔසවන ලද සිවුරින් යුතු වූ ඇතුළුගමෙහි යෙත්...

“ඔසවන ලද සිවුරෙන් යුතු වූ ඇතුළුගමෙහි නො යන්නෙමි යි හික්මිය යුතු”යි.

2. ඔසවනලද සිවුරෙන් යුතු වූ ඇතුළුගමෙහි නො යා යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස එක්පසින් හෝ දෙපසින් හෝ (සිවුර) ඔසවා ඇතුළුගමෙහි යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට, නො සිතියෙන් කරන්නහුට, නො දන්නහුට, ගිලන්නහුට, ආපදවෙහි, උම්මත්තකහට ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

නවම ශික්ෂාපද යි.

8. 1. 10

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජෙතවන නම් වූ අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩවෙසෙති. එසමයෙහි සවග මහණහු ඔසවන ලද සිවුරෙන් යුතු වූ ඇතුළුගමෙහි හිඳිත්...

“ඔසවනලද සිවුරෙන් යුතු වූ ඇතුළුගමෙහි නො හිඳින්නෙමි යි හික්මිය යුතු”යි.

2. ඔසවන ලද සිවුරෙන් යුතු වූ ඇතුළුගමෙහි නො හිඳිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස එක්පසින් හෝ දෙපසින් හෝ (සිවුර) ඔසවා ඇතුළුගමෙහි හිඳී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට, නො දන්නහුට, ගිලන්නහුට, වාසු-පග්ගයහට, ආපදවෙහි, ඇවැත් නැත. උම්මත්තකහට ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

දශම ශික්ෂාපද යි.

පළමුවන පරිමණ්ඩල වර්ග යි.

8. 2. 1

1. තෙත සමයෙහි බුද්ධා භගවා සාවස්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමසිංහනස්ස ආරාමෙ. තෙත ඛො පන සමයෙහි ජබ්බකස්සා හික්කු මහාහසිතං භසන්තා අනතරසරෙ ගච්ඡන්ති -පෙ-

“න උජ්ජග්ගිකාය අනතරසරෙ ගමිස්සාමිති සික්ඛා කරණියා”ති.

2. න උජ්ජග්ගිකාය අනතරසරෙ ගන්තබ්බං. යො අනාදරියං පටිච්ච මහාහසිතං භසන්තා අනතරසරෙ ගච්ඡති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

අනාපත්ති: අසඤ්චි, අසතියා, අජානනස්ස, ගීලානස්ස, භසනියස්මිං වජ්ඣස්මිං මිහිතමන්තං කරොති, ආපදස්ස, උම්මන්තකස්ස, ආදිකම්මකස්සාති.

පට්ඨ සික්ඛාපදං.

8. 2. 2

1. සාවස්ථිනිදන්තං - තෙත ඛො පන සමයෙහි ජබ්බකස්සා හික්කු මහාහසිතං භසන්තා අනතරසරෙ නිසීදන්ති -පෙ-

“න උජ්ජග්ගිකාය අනතරසරෙ නිසීදිස්සාමිති සික්ඛා කරණියා”ති.

2. න උජ්ජග්ගිකාය අනතරසරෙ නිසීදිතබ්බං. යො අනාදරියං පටිච්ච මහාහසිතං භසන්තා අනතරසරෙ නිසීදති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

අනාපත්ති: අසඤ්චි, අසතියා, අජානනස්ස, ගීලානස්ස, භසනියස්මිං වජ්ඣස්මිං මිහිතමන්තං කරොති, ආපදස්ස, උම්මන්තකස්ස, ආදිකම්මකස්සාති.

දුතිය සික්ඛාපදං.

8. 2. 3

1. සාවස්ථිනිදන්තං - තෙත ඛො පන සමයෙහි ජබ්බකස්සා හික්කු උච්චාසද්දං මහාසද්දං කරොන්තා අනතරසරෙ ගච්ඡන්ති -පෙ-

“අප්පසද්දෙ අනතරසරෙ ගමිස්සාමිති සික්ඛා කරණියා”ති.

2. අප්පසද්දන්ත අනතරසරෙ ගන්තබ්බං. යො අනාදරියං පටිච්ච උච්චාසද්දං මහාසද්දං කරොන්තා අනතරසරෙ ගච්ඡති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

අනාපත්ති: අසඤ්චි, අසතියා, අජානනස්ස, ගීලානස්ස, ආපදස්ස, උම්මන්තකස්ස, ආදිකම්මකස්සාති.

තතිය සික්ඛාපදං.

8. 2. 1

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජෙනවන නම් වූ අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි සවග මහණහු මහසිතා සෙමින් ඇතුළුගමෙහි යෙත් ...

“මහසිතායෙන් යුතු වූ ඇතුළුගමෙහි නො යන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු”යි.

2. මහසිතායෙන් යුතු වූ ඇතුළුගමෙහි නො යායුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස මහසිතා සෙමින් ඇතුළුගමෙහි යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට, නො සිතියෙන් කරන්නහුට, නො දන්නහුට, ගිලනහුට සිතාසිය යුතු වස්තුවෙහි මදසිතා පමණක් කරන්නහුට, ආපදාවෙහි, උම්මත්තකහට, ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

ප්‍රථම ශික්ෂාපද යි.

8. 2. 2

1. ශ්‍රාවස්තීන්ද්‍රිත යි- එසමයෙහි සවග මහණහු මහසිතා සෙමින් ඇතුළුගමෙහි හිඳිත් ...

“මහසිතායෙන් යුතු වූ ඇතුළුගමෙහි නො හිඳින්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු යැ”යි.

2. මහසිතායෙන් යුතු වූ ඇතුළුගමෙහි නො හිඳියයුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස මහසිතා සෙමින් ඇතුළුගමෙහි හිඳි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට, නො සිතියෙන් කරන්නහුට, නො දන්නහුට, ගිලනහුට, සිතාසිය යුතු වස්තුවෙහි මදසිතා පමණක් කරන්නහුට, ආපදාවෙහි, උම්මත්තකහට, ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

ද්විතීය ශික්ෂාපද යි.

8. 2. 3

1. ශ්‍රාවස්තීන්ද්‍රිත යි. එසමයෙහි සවග මහණහු උස්හඬ මහඟු කෙරෙමින් ඇතුළුගමෙහි යෙත් ...

“අල්පඟඬ ඇතියෙම ඇතුළුගමෙහි යන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු”යි.

2. අල්පඟඬයෙන් යුතු වූ ඇතුළුගමෙහි යායුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස උස්හඬ මහඟු කෙරෙමින් ඇතුළුගමෙහි යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට, නො සිතියෙන් කරන්නහුට, නො දන්නහුට, ගිලනහුට, ආපදාවෙහි, උම්මත්තකහට, ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

තෘතීය ශික්ෂාපද යි.

8. 2. 4

සාවස්ථිතිදානං — තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකභියා භික්ඛු උච්චාසද්දං මහාසද්දං කරොන්තො අනතරසරෙ නිසිදන්ති. —පෙ—

අපසසද්දෙ අනතරසරෙ නිසිදියාමිති සිකඛා කරණියා'ති

අපසසද්දෙන අනතරසරෙ නිසිදිතඛං, යො අනාදරියං පට්ඨෙ උච්චාසද්දං මහාසද්දං කරොන්තො අනතරසරෙ නිසිදති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨං.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච —පෙ— ආදිකමිකසාති

චතුස් සිකඛාපදං.

8. 2. 5

සාවස්ථිතිදානං — තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකභියා භික්ඛු කායපච්චාලකං අනතරසරෙ ගව්ඡන්ති කායං ඔලමෙත්තො —පෙ—

න කායපච්චාලකං අනතරසරෙ ගමියාමිති සිකඛා කරණියා'ති

න කායපච්චාලකං අනතරසරෙ ගතඛං, කායං පග්ගහෙත්වා ගතඛං, යො අනාදරියං පට්ඨෙ කායපච්චාලකං අනතරසරෙ ගව්ඡති කායං ඔලමෙත්තො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨං.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච —පෙ— ආදිකමිකසාති.

පඤ්චම සිකඛාපදං.

8. 2. 6

1. සාවස්ථිතිදානං.—තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකභියා භික්ඛු කායපච්චාලකං අනතරසරෙ නිසිදන්ති කායං ඔලමෙත්තො —පෙ—

න කායපච්චාලකං අනතරසරෙ නිසිදියාමිති සිකඛා කරණියා'ති

න කායපච්චාලකං අනතරසරෙ නිසිදිතඛං, කායං පග්ගහෙත්වා නිසිදිතඛං, යො අනාදරියං පට්ඨෙ කායපච්චාලකං අනතරසරෙ නිසිදති කායං ඔලමෙත්තො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨං.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච අසතියා අජානනස්ස ගිලානස්ස වාසුපගනස්ස ආපදසු උමෙත්තස්ස ආදිකමිකසාති.

ඡට්ඨ සිකඛාපදං.

8. 2. 4

ග්‍රාවස්තීනිදන යි.— එසමයෙහි සවග මහණු උස්භඩ මහභඩ කෙරෙමින් ඇතුළුගමෙහි හිඳිත් ...

අල්පශබ්ද ඇතියෙම ඇතුළුගමෙහි හිඳින්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු'යි.

අල්පශබ්දයෙන් යුතු වූ ඇතුළුගමෙහි හිඳියයුතු යි. යමෙක් අනාදරීය පිණිස උස්භඩ මහභඩ කෙරෙමින් ඇතුළුගමෙහි හිඳී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට ... ආදිකම්මිකභට ඇවැත් නැති.

වතුර් මත්ය-ශික්ෂාපද යි.

8. 2. 5

ග්‍රාවස්තීනිදන යි — එසමයෙහි සවග මහණු කය ඵල්වමින් කය සල සලා ඇතුළුගමෙහි යෙත් ...

කය සලමින් ඇතුළුගමෙහි නො යන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු'යි.

කය සලමින් ඇතුළුගමෙහි නො යා යුතු යි. කය නිසල කොට සෘජු වූ තබා යායුතු යි. යමෙක් අනාදරීය පිණිස කය ඵල්වමින් කය සල සලා ඇතුළුගමෙහි යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට ... ආදිකම්මිකභට ඇවැත් නැති.

පඤ්චම ශික්ෂාපද යි.

8. 2. 6

ග්‍රාවස්තීනිදන යි.— එසමයෙහි සවග මහණු කය ඵල්වමින් කය සල සලා ඇතුළුගමෙහි හිඳිත් ...

කය සල සලා ඇතුළුගමෙහි නො හිඳින්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු'යි.

කය සලමින් ඇතුළුගමෙහි නො හිඳියයුතු යි. කය නිසල කොට සෘජු වූ තබා හිඳියයුතු යි. යමෙක් අනාදරීය පිණිස කය ඵල්වමින් කය සල සලා ඇතුළුගමෙහි හිඳී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට, නො සිතියෙන් කරන්නහුට, නො දන්නහුට, ගීලනහුට, වාසුපගතයහට, ආපදවෙහි, උම්මත්තකභට, ආදිකම්මිකභට ඇවැත් නැති.

මත්ය ශික්ෂාපද යි.

8. 2. 7

සාවතීන්ද්‍රිතං—තෙන ටො පන සමයෙන ඡබ්බෙතියා භික්ඛු බාහුසවාලකං අනතරසරෙ ගච්ඡන්ති, බාහුං ඔලලෙඛනතා -පෙ-

න බාහුසවාලකං අනතරසරෙ ගමීයසාමීති සික්ඛා කරුණියා'ති

න බාහුසවාලකං අනතරසරෙ ගතඛං. බාහුං පඤ්ඤාභේදා ගතඛං. යො අනාදරියං පටිච්ච බාහුසවාලකං අනතරසරෙ ගච්ඡති බාහුං ඔලලෙඛනතා ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

අනාපත්ති: අසඤ්චිට්ඨ -පෙ- ආදිකමෙකස්සාති.

සත්තමසික්ඛාපදං.

8. 2. 8

සාවතීන්ද්‍රිතං—තෙන ටො පන සමයෙන ඡබ්බෙතියා භික්ඛු බාහුසවාලකං අනතරසරෙ නිසිදිනති බාහුං ඔලලෙඛනතා -පෙ-

න බාහුසවාලකං අනතරසරෙ නිසිදිසසාමීති සික්ඛා කරුණියා'ති

න බාහුසවාලකං අනතරසරෙ නිසිදිතඛං. බාහුං පඤ්ඤාභේදා නිසිදිතඛං. යො අනාදරියං පටිච්ච බාහුසවාලකං අනතරසරෙ නිසිදිති බාහුං ඔලලෙඛනතා ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

අනාපත්ති: අසඤ්චිට්ඨ, අසතියා, අජානනස්ස, භිලානස්ස, වාසුපගතස්ස, ආපදස්ස, උමඤ්ඤාකස්ස ආදිකමෙකස්සාති.

අධ්‍යමසික්ඛාපදං.

8. 2. 9

1. සාවතීන්ද්‍රිතං—තෙන ටො පන සමයෙන ඡබ්බෙතියා භික්ඛු සිසපවාලකං අනතරසරෙ ගච්ඡන්ති සිසං ඔලලෙඛනතා -පෙ-

න සිසපවාලකං අනතරසරෙ ගමීයසාමීති සික්ඛා කරුණියා'ති

2. න සිසපවාලකං අනතරසරෙ ගතඛං. සිසං පඤ්ඤාභේදා ගතඛං. යො අනාදරියං පටිච්ච සිසපවාලකං අනතරසරෙ ගච්ඡති සිසං ඔලලෙඛනතා ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

3. අනාපත්ති: අසඤ්චිට්ඨ -පෙ- ආදිකමෙකස්සාති.

නවමසික්ඛාපදං.

8. 2. 7

ශ්‍රාවස්තීතිදන යි—එසමයෙහි සවග මහණහු බාහුව ඵල්වමින් බාහුව සල සලා ඇතුළුගමෙහි යෙත් ...

අත් සල සලා ඇතුළුගමෙහි නො යන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

බාහුව සලමින් ඇතුළුගමෙහි නො යායුතු යි. බාහුව නිසල කොට තබා යා යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස බාහුව ඵල්වමින් බාහුව සලමින් ඇතුළුගමෙහි යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට ... ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

සප්තම ශික්ෂාපද යි.

8. 2. 8

ශ්‍රාවස්තීතිදන යි— එසමයෙහි වනාහි සවග මහණහු අත් ඵල්වමින් ඇතුළුගමෙහි හිඳිත් ...

අත් සල සලා ඇතුළුගමෙහි නො හිඳින්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

බාහුව සල සලා ඇතුළුගමෙහි නො හිඳියයුතු යි. බාහුව නිසල කොට තබා හිඳියයුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස බාහුව ඵල්වමින් බාහුව සලමින් ඇතුළුගමෙහි හිඳි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට, නො සිතියෙන් කරන්නහුට, නො දන්නහුට, ගීලනහුට, වාසුපගතහට, ආපදවෙහි, උම්මත්තකහට, ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

අෂ්ටම ශික්ෂාපද යි.

8. 2. 9

ශ්‍රාවස්තීතිදන යි—එසමයෙහි වනාහි සවග මහණහු හිස ඵල්වමින් හිස සල සලා ඇතුළුගමෙහි යෙත් ...

හිස සල සලා ඇතුළුගමෙහි නො යන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු.

හිස සලමින් ඇතුළුගමෙහි නො යායුතු යි. හිස නිසල කොට සෘජු වැ තබා යායුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස හිස ඵල්වමින් හිස සලමින් ඇතුළුගමෙහි යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට ... ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

නවම ශික්ෂාපද යි.

8. 2. 10

සාවස්තීන්ද්‍රනං— තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බතියා හික්ඛු
සීසප්පවාලකං අනතරසරෙ නිසීදන්තී සීසං ඔලමෙන්නා —පෙ—

න සීසප්පවාලකං අනතරසරෙ නිසීදියාමීති සිකං කරණියා'ති.

න සීසප්පවාලකං අනතරසරෙ නිසීදිතබ්බං. සීසං පග්ගහෙතො
නිසීදිතබ්බං. යො අනාදරියං පට්ටව සීසප්පවාලකං අනතරසරෙ නිසීදති
සීසං ඔලමෙන්නො ආපත්ති දුක්ඛටසං.

අනාපත්ති : අසංග්‍රහිත අසතියා අජානනස්ස හිලානස්ස වාසුපග්ගස්ස
ආපදස්ස උමමනකස්ස ආදිකමේකස්සාති.

දසම සිකංපදං.

උප්පග්ගිකවග්ගො දුතියො.

8. 2. 10

ශ්‍රාවස්තීනිදන යි— එසමයෙහි සවග මහණු හිස එල්වමින් හිස සල සලා ඇතුළුගෙමහි හිඳිත් ...

හිස සල සලා ඇතුළුගෙමහි නො හිඳින්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

හිස සල සලා ඇතුළුගෙමහි නො හිඳියයුතු යි. හිස නිසල කොට සෘජු වැ තබා හිඳියයුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස හිස එල්වමින් හිස සලමින් ඇතුළුගෙමහි හිඳී නම් දූකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට, නො සිහියෙන් කරන්නහුට, නො දන්නහුට, හීලනහුට, වාසුපගතහට, ආපදාවෙහි, උම්මත්තකහට, ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

දශම ශික්ෂාපද යි.

දෙවන උප්පග්ගික වර්ග යි.

8. 3. 1

තෙත සමයෙහි බුද්ධා භගවා සාවස්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමස්ථානයෙහි ආරාමෙ. තෙත ටො පන සමයෙහි ජබ්බස්ථානං භික්ඛු බම්බකතො අනාරාමසරෙ ගච්ඡන්ති -පෙ-

න බම්බකතො අනාරාමසරෙ ගමිසස්ථානී සිකඛා කරණියා'ති.

න බම්බකතො අනාරාමසරෙ ගතත්ථං. යො අනාරාමසරෙ පටිච්ච ඵකතො වා උභතො වා බම්බං කත්වා අනාරාමසරෙ ගච්ඡති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.

අනාපතී - අසංඝට්ඨි -පෙ- ආදිකමේකස්සාති

පට්ඨමසිකඛාපදං.

8. 3. 2

සාවස්ථිතිදා- තෙත ටො පන සමයෙහි ජබ්බස්ථානං භික්ඛු බම්බකතො අනාරාමසරෙ නිසීදන්ති -පෙ-

න බම්බකතො අනාරාමසරෙ නිසීදස්ථානී සිකඛා කරණියා'ති.

න බම්බකතො අනාරාමසරෙ නිසීදත්ථං. යො අනාරාමසරෙ පටිච්ච ඵකතො වා උභතො වා බම්බං කත්වා අනාරාමසරෙ නිසීදති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.

අනාපතී: අසංඝට්ඨි අසනියා අජානනස්ස ගිලානස්ස වාසු-පගනස්ස ආපදස්ස උමමනකස්ස ආදිකමේකස්සාති.

දුතියසිකඛාපදං.

8. 3. 3

සාවස්ථිතිදා- තෙත ටො පන සමයෙහි ජබ්බස්ථානං භික්ඛු සසීසං පාරුපිත්වා අනාරාමසරෙ ගච්ඡන්ති -පෙ-

න ඔගුණස්ථිතො අනාරාමසරෙ ගමිසස්ථානී සිකඛා කරණියා'ති.

න ඔගුණස්ථිතො අනාරාමසරෙ ගතත්ථං. යො අනාරාමසරෙ පටිච්ච සසීසං පාරුපිත්වා අනාරාමසරෙ ගච්ඡති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.

අනාපතී: අසංඝට්ඨි -පෙ- ආදිකමේකස්සාති

තතියසිකඛාපදං.

8. 3. 1

එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත් නුවර ජෙතවන නම් වූ, අනෙපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩූ වෙසෙහි. එසමයෙහි සවග මහණහු උතුළෙහි තැබූ අත් ඇතිවූ ඇතුළුගමෙහි යෙත් ...

උතුළෙහි තැබූ අත් ඇතියෙම ඇතුළුගමෙහි නො යන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

උතුළෙහි තැබූ අතින් යුතු වූ ඇතුළුගමෙහි නො යායුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස එක් පසින් හෝ දෙපසින් හෝ උතුළෙහි අත් තබා ඇතුළුගමෙහි යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට ... උම්මත්තකහට ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

ප්‍රථම ශික්ෂාපද යි.

8. 3. 2

ශ්‍රාවස්තිනිදන යි — එසමයෙහි සවග මහණහු උතුළෙහි තැබූ අත් ඇති වූ ඇතුළුගමෙහි හිඳිත්.....

උතුළෙහි තැබූ අත් ඇතියෙම ඇතුළුගමෙහි නො හිඳින්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

උතුළෙහි තැබූ අත් ඇති වූ ඇතුළුගමෙහි නො හිඳියයුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස එක් පසින් හෝ දෙ පසින් හෝ උතුළෙහි අත් තබා ඇතුළුගමෙහි හිඳි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිතියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගීලනහුට වාසුපගතහට ආපදාවෙහි, උම්මත්තකහට ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

ද්විතීය ශික්ෂාපද යි.

8. 3. 3

ශ්‍රාවස්තිනිදන යි — එසමයෙහි සවග මහණහු භීස සහිත වූ පෙරෙවූ ඇතුළුගමෙහි යෙත්...

භීස වසා පෙරෙවූ ඇතුළුගමෙහි නො යන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

භීස වසා පෙරෙවූ ඇතුළුගමෙහි නො යායුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස භීස වසා පෙරෙවූ ඇතුළුගමෙහි යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නොසිතා කරන්නහුට ... ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

තෘතීය ශික්ෂාපද යි.

8. 3. 4

සාවස්ථිනිදනං—තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බකභියා භික්ඛු සසියං පාරුපිඨා අනතරසරෙ නිසිදන්ති -පෙ-

“න ඔඟුණ්ඩිතො අනතරසරෙ නිසිදියසාමීති සික්ඛා කරණියා”ති.

න ඔඟුණ්ඩිතො අනතරසරෙ නිසිදිතබ්බං. යො අනාදරියං පටිච්ච සසියං පාරුපිඨා අනතරසරෙ නිසිදති ආපත්ති දුක්ඛටසා.

අනාපතති: අසඤ්චිච අසතියා අජානනාසා භිලානසා වාසුපගතසා ආපදස්ස උච්චතකසා ආදිකම්මකසාති.

වතුසු සික්ඛාපදං.

8. 3. 5

සාවස්ථිනිදනං—තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බකභියා භික්ඛු උක්ඛුච්ඡාය අනතරසරෙ ගවජන්ති -පෙ-

“න උක්ඛුච්ඡාය අනතරසරෙ ගමියසාමීති සික්ඛා කරණියා”ති.

න උක්ඛුච්ඡාය අනතරසරෙ ගතනබ්බං. යො අනාදරියං පටිච්ච උක්ඛුච්ඡාය අනතරසරෙ ගවජන්ති ආපත්ති දුක්ඛටසා.

අනාපතති: අසඤ්චිච -පෙ- ආදිකම්මකසා.

පඤ්චම සික්ඛාපදං.

8. 3. 6

සාවස්ථිනිදනං—තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බකභියා භික්ඛු පලලස්ථිකාය අනතරසරෙ නිසිදන්ති -පෙ-

“න පලලස්ථිකාය අනතරසරෙ නිසිදියසාමීති සික්ඛා කරණියා”ති.

න පලලස්ථිකාය අනතරසරෙ නිසිදිතබ්බං. යො අනාදරියං පටිච්ච භස්පලලස්ථිකාය වා දුක්ඛපලලස්ථිකාය වා අනතරසරෙ නිසිදති ආපත්ති දුක්ඛටසා.

අනාපතති: අසඤ්චිච අසතියා අජානනාසා භිලානසා වාසුපගතසා ආපදස්ස උච්චතකසා ආදිකම්මකසාති.

ඡට්ඨ සික්ඛාපදං.

8. 3. 4

ශ්‍රාවණිනිදන යි—එයමයෙහි සවග මහණු හිස සහිත වැ පෙරෙ වැ ඇතුළුගමෙහි හිඳිත්...

හිස වසා පෙරෙවැ ඇතුළුගමෙහි නො හිඳින්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු'යි.

හිස වසා පෙරෙවැ ඇතුළුගමෙහි නො හිඳිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස හිස වසා පෙරෙවැ ඇතුළුගමෙහි හිඳී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිතියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගිලනහුට වාසුපගතහට ආපදාවෙහි උමඛනකහට ආදිකම්මකහට ඇවැත් නැති.

වතුරි ශික්ෂාපද යි.

8. 3. 5

ශ්‍රාවණිනිදන යි—එයමයෙහි සවග මහණු උච්චයෙන් ඇතුළු ගමෙහි යෙත්...

“ඇතුළුගමෙහි උච්චයෙන් නො යන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු'යි.

උච්චයෙන් ඇතුළුගමෙහි නො යායුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස ඇතුළුගමෙහි උච්චයෙන් යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට...ආදිකම්මකහට ඇවැත් නැති.

පඤ්චම ශික්ෂාපද යි.

8. 3. 6

ශ්‍රාවණිනිදන යි — එයමයෙහි සවග මහණු අකවටු ඇවිළීමෙන් ඇතුළුගමෙහි...

“අකවටු ඇවිළීමෙන් ඇතුළුගමෙහි නො හිඳින්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු'යි.

අකවටු ඇවිළීමෙන් ඇතුළුගමෙහි නො හිඳිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස අතින් අකවටු ඇවිළීමෙන් හෝ පිළියෙන් අකවටු ඇවිළීමෙන් හෝ ඇතුළුගමෙහි හිඳී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිතියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගිලනහුට වාසුපගතහට ආපදයෙහි උමඛනකහට ආදිකම්මකහට ඇවැත් නැති.

ඡන්දා ශික්ෂාපද යි.

8. 3. 7

සාවස්තිදින:- තෙත බෝ පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු අසකකච්චං පිණ්ඩපාතං පටිගණනාති ජබ්බකුකාමා විය -පෙ-

"සකකච්චං පිණ්ඩපාතං පටිගණනාසාමීති සිකං කරණියා"ති.

සකකච්චං පිණ්ඩපාතො පටිගණනාබොධො. යො අනාදරියං පටිච්ච අසකකච්චං පිණ්ඩපාතං පටිගණනාති ජබ්බකුකාමො විය ආපත්ති දුක්ඛසංඝය.

අනාපත්ති: අසඤ්චිච්ච -පෙ- ආදිකම්මකසංඝයාති.

නවමසිකංපදං.

8. 3. 8

සාවස්තිදින:- තෙත බෝ පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු තභං තභං ඔලොකෙනො පිණ්ඩපාතං පටිගණනාති ආකිරිතොපි අතිකමතොපි¹ න ජානනාති -පෙ-

"පතාසඤ්ඤා පිණ්ඩපාතං පටිගණනාසාමීති සිකං කරණියා"ති.

පතාසඤ්ඤා පිණ්ඩපාතො පටිගණනාබොධො. යො අනාදරියං පටිච්ච තභං තභං ඔලොකෙනො පිණ්ඩපාතං පටිගණනාති ආපත්ති දුක්ඛසංඝය.

අනාපත්ති: අසඤ්චිච්ච -පෙ- ආදිකම්මකසංඝයාති

අට්ඨමසිකංපදං.

8. 3. 9

සාවස්තිදින:- තෙත බෝ පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු පිණ්ඩපාතං පටිගණනා සුපඤ්ඤා ඛුං පටිගණනාති -පෙ-

"සමසුපකං පිණ්ඩපාතං පටිගණනාසාමීති සිකං කරණියා"ති.

සුපො නාම: දො සුපා මුග්ගසුපො මාසසුපො හස්ථාරියො. සමසුපකො පිණ්ඩපාතො පටිගණනාබොධො. යො අනාදරියං පටිච්ච සුපඤ්ඤා ඛුං පටිගණනාති ආපත්ති දුක්ඛසංඝය.

3. අනාපත්ති: අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානනසංඝය, ගිලානසංඝය, රසරසෙ. ඤාතකානං, පවාරිතානං, අඤ්ඤාසංඝයාය, අනාතො ධනො, ආපදසු උමතතකසංඝය ආදිකම්මකසංඝයාති.

නවමසිකංපදං.

1. අතිකමතොපි-මර්ගය.

8. 3. 7

ශ්‍රාවණිනිදන යි—එසමයෙහි සවග මහණු බැහැර දමනු කැමැතියන් මෙන් නො සකසා (සිහි නො එළවා) පිඩුවා පිළිගනිත්...

“සිහි එළවා පිඩුවා පිළිගන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු”යි.

සකසා පිඩුවා පිළිගතයුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස බැහැර දමනු කැමැතියකු මෙන් නො සකසා පිඩුවා පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නොසිතා කරන්නහුට... ආදිකමකහට ඇවැත් නැති.

සප්තම ශික්ෂාපද යි.

8. 3. 8

ශ්‍රාවණිනිදන යි—එසමයෙහි සවග මහණු තැනැ තැනැ බලමින් පිඩුවා පිළිගනිත්. (පිඩුවා) දෙන කල්හි දු පිඩුවා දී ඉක්ම යන කල්හි දු නො දනිත්...

“පාත්‍රගත සංඥා වැ පිඩුවා පිළිගන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු”යි.

පාත්‍රගත සංඥා ඇතියහු විසින් පිඩුවා පිළිගත යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස තැනැ තැනැ බලමින් පිඩුවා පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට... ආදිකමකහට ඇවැත් නැති.

අෂ්ටම ශික්ෂාපද යි.

8. 3. 9

ශ්‍රාවණිනිදන යි—එසමයෙහි සවග මහණු පිඩුවා පිළිගන්නෝ සුභ මැ බොහෝ කොට පිළිගනිත්...

“බත සතරවන කොටසින් නො වැඩි සුභ ඇති වැ පිණ්ඩපාතය පිළිගන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු”යි.

සුභ නම්: අතින් ගෙන යා හැකි මුද්‍රාසුභ යැ මාසසුභ යැ යි සුභ දෙකෙකි. සමසුභක පිණ්ඩපාතය පිළිගත යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස සුභ මැ බොහෝ කොට පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිතියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගිලනහුට, රසරසයෙහි නම්, නැයන්ගෙන් නම්, පැවැරියන් ගෙන් නම්. අනෙකක්හු සඳහා නම්, තමසතු ධනයෙන් නම්, ආපදයෙහි උමඟකකහට ආදිකමකහට ඇවැත් නැති.

නවම ශික්ෂාපද යි.

8. 3. 10

සාධකයන්ගේ — තෙත බව පන සමයෙන් ජනවාරියා හිකු
ප්‍රතිකත. පිණිසපාත. පටිගණකාති -පෙ-

“සමතිකතික. පිණිසපාත. පටිගණකාතිකාති සිකවා කරණියා”ති

සමතිකතිකා පිණිසපාතා පටිගණකාතිකා. යො අනාදරිය.
පටිගණක. පිණිසපාත. පටිගණකාති අපතති දුකතවසස.

අනාපතති: අසඳුම්වල අසතියා අපතතතසස අපදසු උමතතකසස
අදිකමතිකසසාති.

දසම සිකවාපද.

බමතතතවගො තතියො.

8. 3. 10

ශ්‍රාවස්තීනිදා යි — එයමයෙහි සවග මහණු තුඹක් මෙන් කොට පිඬුවා පිළිගනිත්...

“සමසේ පිරිහිය පිඬුවා පිළිගන්නෙමි යි හික්මිය යුතු”යි.

පයෙහි ඇතුළු මෝර්ට සමසේ පිරිහිය පිඬුවා පිළිගත යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස තුඹක් මෙන් කොට පිඬුවා පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිතියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ආපදයෙහි උමංකකභට ආදිකම්මකභට ඇවැත් නැති.

දශම ශික්ෂාපද යි.

කෙවන බලකක වර්ග යි.

8. 4. 1

තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා සාවස්ථියං විහරති ජෙතවනෙ
අනාථපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ටො පන සමයෙන ඡබ්බෙහියා භික්‍ෂු
අසකකච්චං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජන්ති අභුඤ්ජතුකාමා විය -පෙ-

සකකච්චං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජියාමිති සිකඛා කරණියා'ති.

සකකච්චං පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජතථෙබ්බා. යො අනාදරියං පට්ඨෙව
අසකකච්චං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච අසතියා අජානනස්ස ගිලානස්ස ආපදසු
උම්මත්තකස්ස ආදිකම්මකස්සාති.

පඨමසිකඛාපදං.

8. 4. 2

සාවස්ථීද්දනං- තෙන ටො පන සමයෙන ඡබ්බෙහියා භික්‍ෂු
තභං තභං ඔලොකෙනතො පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජන්ති ආකිරණොපි අතික්කං-
මනෙතපි න ජානන්තස් -පෙ-

පත්තසඤ්ඤා පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජියාමිති සිකඛා කරණියා'ති.

පත්තසඤ්ඤා පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජතථෙබ්බා. යො අනාදරියං
පට්ඨෙව තභං තභං ඔලොකෙනතො පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජති ආපත්ති
දුක්ඛටස්ස.

අනාපතති අසඤ්චිච්ච -පෙ- ආදිකම්මකස්සාති.

දුතියසිකඛාපදං.

8. 4. 3

සාවස්ථීද්දනං- තෙන ටො පන සමයෙන ඡබ්බෙහියා භික්‍ෂු තභං
තභං ඔමසිඤා පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජන්ති -පෙ-

සපදනං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජියාමිති සිකඛා කරණියා'ති.

සපදනං පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජතථෙබ්බා. යො අනාදරියං පට්ඨෙව තභං
තභං ඔමසිඤා පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච අසතියා අජානනස්ස ගිලානස්ස
අඤ්ඤාසං දෙනොතා ඔමසති, අඤ්ඤාභාජනො¹ ආකිරණොතා ඔමසති,
උත්තරිභවෙහ, ආපදසු උම්මත්තකස්ස ආදිකම්මකස්සාති.

තතියසිකඛාපදං.

2. අඤ්ඤාස භාජනෙ- මජ්ඣං.

8. 4. 1

එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැතැ ජෙනවන නම් වූ අනේපිඩු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩැ වෙයෙකි. එසමයෙහි සවග මහණු නො වළඳනු කැමැත්තවුන් මෙන් නො සකස් කොට වළඳන්...

සකසා පිඩුවා වළඳන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

සිහි එළවා පිඩුවා වැළඳියයුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස නො සකසා පිඩුවා වළඳා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිහියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගිලනහුට ආපදාවෙහි උම්මනකහට ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

ප්‍රථම ශික්ෂාපද යි.

8. 4. 2

ශ්‍රාවස්තීනිදන යි- එසමයෙහි සවග මහණු තැනැ තැනැ බලමින් පිඩුවා වළඳන්. (පිඩුවා) දෙන කල්හි දු (පිඩුවා දී) ඉක්ම යන කල්හි දු නො දනිත්...

පාත්‍රගත සංඥ වැ පිඩුවා වළඳන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

පාත්‍රසංඥ හිසින් පිඩුවා වැළඳිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස තැන තැනැ බලමින් පිඩුවා වළඳා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට... ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

ථූතීය ශික්ෂාපද යි.

8. 4. 3

ශ්‍රාවස්තීනිදන යි-එසමයෙහි සවග මහණු තැනැ තැනැ පහසා පිඩුවා වළඳන්...

කමා දෙස පටන් පිළිවෙළින් පිඩුවා වළඳන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

අනුපිළිවෙළින් පිඩුවා වැළඳිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස තැනැ තැනැ පහසා පිඩුවා වළඳා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිහියෙන් කරන්නහුට නොදන්නහුට ගිලනහුට අනෙකක්හට දෙනුයේ පහසා නම්, අන්බදුනෙක්හි ලත්තේ පහසා නම්, අවුරපත් ගැනීමෙහි නම්, ඇවැත් නැත. ආපදාවෙහි උම්මත්තකහට ආදිකම්මිකහට ඇවැත් නැති.

තෘතීය ශික්ෂාපද යි.

8. 4. 4

සාවතීනිදානං -- තෙන ටො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජනතා සුපඤ්ඤව ඛ්‍රො භුඤ්ජනති -පෙ-

සමසුපකං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජිතොස්මිති සිකං කරණියා'ති.

සුපො නාම: .දෙව සුපො මුග්ගසුපො මාසසුපො හත්භාරියො. සමසුපතො පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජිතවෙධො. යො අනාදරියං පටිච්ච සුපඤ්ඤව ඛ්‍රො භුඤ්ජති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨං.

අනාපතති: අසඤ්චිච අසතියා අජානනස්ස ගිලානස්ස රස-රසෙ ඤානකානං පචාරිතානං අත්තො ධනො ආපදසු උමමනකස්ස ආදිකමේකස්සාති.

චතුස්සිකංපදං.

8. 4. 5

සාවතීනිදානං -- තෙන ටො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු ථූපතො ඔමග්ගිචා පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජනති -පෙ-

න ථූපතො ඔමග්ගිචා පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජිතොස්මිති සිකං කරණියා'ති.

න ථූපතො ඔමග්ගිචා පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජිතවෙධො. යො අනාදරියං පටිච්ච ථූපතො ඔමග්ගිචා පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨං.

අනාපතති: අසඤ්චිච අසතියා අජානනස්ස ගිලානස්ස පටිත්තකෙ සෙසෙ ඵකතො සංකඩ්ඪිචා ඔමග්ගිචා භුඤ්ජති, ආපදසු උමමනකස්ස ආදිකමේකස්සාති.

පඤ්චමසිකංපදං.

8. 4. 6

සාවතීනිදානං -- තෙන ටො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු සුපමෙ බ්‍රහ්මරුක්ඛි ඔදනෙන පටිච්චාදෙනති භීයොකමානං උපාදය -පෙ-

න සුපං වා බ්‍රහ්මරුක්ඛං වා ඔදනෙන පටිච්චාදෙස්මිති භීයොකමානං උපාදයාති සිකං කරණියා'ති.

න සුපං වා බ්‍රහ්මරුක්ඛං වා ඔදනෙන පටිච්චාදෙනවං භීයොකමානං උපාදය. යො අනාදරියං පටිච්ච සුපං වා බ්‍රහ්මරුක්ඛං වා ඔදනෙන පටිච්චාදෙති භීයොකමානං උපාදය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨං.

අනාපතති: අසඤ්චිච අසතියා අජානනස්ස සාමිකා පටිච්චාදෙචා දෙනති. න භීයොකමානං උපාදය, ආපදසු උමමනකස්ස ආදිකමේකස්සාති.

ඡට්ඨසිකංපදං.

3. ථූපතො - මජ්ඣ.

8. 4. 4.

ශ්‍රාවස්තීතිදන යි—එසමයෙහි සවග මහණු පිටුවා වළඳන්නාහු
සුභ මැ බොහෝ කොට වළඳන්...

සමසුභක පිටුවා වළඳන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

සුභ නම්; අතින් ගෙන යා හැකි මුද්ගසුභ යැ මාසසුභයැ යි
සුභ දෙකෙකි. සමසුභක පිටුවා වළඳිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරීය
පිණිය සුභ මැ බොහෝ කොට වළඳා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිතියෙන් කරන්නහුට නො දන්න
හුට හිලනහුට රසරසයෙහි නම්, නැයන්ගෙන් නම්, පැවරුවන්ගෙන්
නම්, තම සතු ධනයෙන් නම්, ඇවැත් නැත. උමමත්තකයහට
ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

වතුරි ගීතාපද යි.

8. 4. 5.

ශ්‍රාවස්තීතිදන යි—එසමයෙහි සවග මහණු බත මැදතුරෙන්
හනා පිටුවා වළඳන්...

බත මැදතුරෙන් හනා පිටුවා නො වළඳන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

මැදතුරෙන් . හනා පිටුවා නො වළඳියයුතු යි. යමෙක්
අනාදරීය පිණිය මැදතුරෙන් හනා පිටුවා වළඳා නම් දුකුළා
ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිතියෙන් කරන්නහුට නො
දන්නහුට හිලනහුට ඉතිරි මද දෑයෙහි නම්, එකට ඇද හනා වළඳා
නම්, ඇවැත් නැත. ආපදවෙහි උමමත්තකයහට ආදිකම්මකයහට
ඇවැත් නැති.

පඤ්චම ගීතාපද යි.

8. 4. 6.

ශ්‍රාවස්තීතිදන යි—එසමයෙහි සවග මහණු වැඩියෙන් ලබනු
කැමැත්ත නිසා සුභ ද බාහ්‍යාද බිත්ති පිළියන් කෙරෙන්...

වැඩියක් ලබනු කැමැත්ත නිසා සුභ හෝ බාහ්‍යාද හෝ බිත්ති
පිළියන් නොකරන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

වැඩියක් ලබනු කැමැත්ත නිසා සුභ හෝ බාහ්‍යාද හෝ
බිත්ති පිළියන් නොකළ යුතු යි. යමෙක් අනාදරීය පිණිය වැඩියක්
ලබනු කැමැත්ත නිසා සුභ හෝ බාහ්‍යාද හෝ බිත්ති පිළියන් කෙරේ
නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නොසිතියෙන් කරන්නහුට නො
දන්නහුට හිමියෝ පිළියන් කොට දෙත් නම්, වැඩියක් ලබනු කැමැත්ත
නැති කල්හි නම්, ඇවැත් නැත. ආපදවෙහි, උමමත්තකයහට
ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

මහේශ්වරී ගීතාපද යි.

8. 4. 7

1. සාවත්තීන්දනං—තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බගගියා භික්‍ෂු සුපමි ඔදනමි අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ජානී. චේත්සා උජ්ඣායාති වියාති විපාවෙනාති “කථං හි නාම සමණා සකා-පුත්තියා සුපමි ඔදනමි අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ජිස්සන්ති කස්ස සමපන්නා න මනාපං කස්ස සාද්දං න රුචන්ති”ති.

2. අසේසාසු ඛො භික්‍ෂු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං වියන්තානං. විපාවෙන්තානං යෙ තෙ භික්‍ෂු අපට්ඨන්ති -පෙ- තෙ උජ්ඣායාති වියාති විපාවෙනාති: “කථං හි නාම ජබ්බගගියා භික්‍ෂු සුපමි ඔදනමි අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ජිස්සන්ති”ති -පෙ- සච්චං කීර තුමෙහ භික්ඛවෙ සුපමි ඔදනමි අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ජානී. සච්චං හගවා. විගර්හි බුද්ධො හගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරියා සුපමි ඔදනමි අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ජිස්සන්ති. තෙනං මොසපුරියා අපපසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාප්;.

“න සුපං වා ඔදනං වා අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ජියාමීති සිකඛා කරණියා”ති

ඵවඤ්ච හගවතා භික්ඛුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤත්තං භොති..

3. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ගිලානා භොන්ති. ගිලාන පුට්ඨකා භික්ඛු ගිලානෝ ඵතදවොචුං; “කච්චාට්ඨසො ඛමනීයං කච්චි යාපනීයං”නති. පුඛෙඛ මයං ආට්ඨසො සුපමි ඔදනමි අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ජාම. තෙන නො ඵාසු භොති. ඉදන්ති පන හගවතා පටිකබ්බතහති කුක්කච්චායන්තා න විඤ්ඤාපෙම තෙන නො න ඵාසු භොතිති. භික්ඛු* හගවතො ඵතමත්ථං ආරොවෙසුං. අප් ඛො හගවා ඵතස්මිං නිදනෙ ඵතස්මිං පකරණෙ ධම්මෙ. කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්ථි “අනුජානාමී භික්ඛවෙ ගිලානෙන භික්ඛුනා සුපමි ඔදනමි අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ජතුං” ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාප්;

“න සුපං වා ඔදනං වා අගිලානො අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ජියාමීති සිකඛා කරණියා”ති

1. ගිලානෙ භික්ඛු - මජ්ඣ.,

2. භික්ඛුති පදං - මජ්ඣ. න දීඝකෙ.

8. 4. 7

1. ශ්‍රාවස්තීනිදන යි — එසමයෙහි සවග මහණහු සුප ද බත් ද තමා පිණිස විනවා ගෙනැ වළඳන්. මිනිස්සු ලමු කොට සිතති,, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන් : “කෙසේ නම් ශ්‍රමණශාක්‍යපුත්‍රයෝ සුප ද බත් ද තමා පිණිස විනවාගෙනැ වැළඳුනු ද? කවරක්භට මිහිරි නො මැනැවි ද? කවරක්භට රසය නො රුස්නේ ද” යි.

2. හික්ෂුහු ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ [අකීතීශබ්දය] ඇසුහු. යම් ඒ හික්ෂු කෙනෙක් අපියවුවෝ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්: “කෙසේ නම් සවග මහණහු සුප ද බත් ද තමා පිණිස විනවාගෙනැ වැළඳුනු ද” යි.... සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි සුප ද බත් ද තමා පිණිස විනවාගෙනැ වළඳවු ද යි. සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු.... හිස් පුරුෂයෙහි, කෙසේ නම් තෙපි සුප ද බත් ද තමා පිණිස විනවාගෙනැ වැළඳුනු ද? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි.... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

“සුප හෝ බත් හෝ තමා පිණිස විනවාගෙනැ නො වළඳන්නෙ-
මැයි හික්මියැ යුතු” යි.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් විසින් හික්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

3. එසමයෙහි හික්ෂුහු ගිලන්වුවෝ වෙති. ගිලනුන් පුළුවස්නා මහණහු ගිලනුන්ට මෙය කීහු. ඇවැත්නි, කිම ඉවසිය හැකි ද? කිම යැපිය හැකි ද? ඇවැත්නි, ඇපි පෙඳ සුප ද බත් ද තමා පිණිස විනවාගෙනැ වළඳමහ. එහෙයින් අපට පහසු වෙයි. දන් වූකලී භාග්‍යවතුන් විසින් පිළිකෙටි කරන ලද යි කුකුළන්තමෝ නො විනවමහ. එහෙයින් අපට පහසු නො වෙයි. හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන්හට තෙල කරුණ දන්වුහු. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් ඊහන්සේ මෙකරුණෙහි ලා මෙ අවසරයෙහි ලා දැනුම් කරා කොට හික්ෂුන් ඇමැතුසේකැ. “මහණෙනි; ගිලන් මහණහු විසින් සුප ද බත් ද තමා පිණිස විනවා ගෙනැ වළඳන්නට අනුදැනිමි.” මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

“නො ගිලන් වැ සුප හෝ බත් හෝ තමා පිණිස විනවා ගෙනැ නො වළඳන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු” යි.

පාච්ඡන්ද්‍යපාළි භික්ඛුචිත්තවේදයා

න සුථං වා ඔදනං වා අභිලානෙන අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤපෙත්වා භුඤ්ඤිතඛං. යො අනාදරියං පටිච්ච සුථං වා ඔදනං වා අභිලානො අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤපෙත්වා භුඤ්ඤති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච අසතියා අජානනකස්ස භිලානස්ස ඤාතකානං පචාරිතානං අඤ්ඤස්සත්ථාය අත්තනො ධනෙන ආපදසු උම්මත්තකස්ස ආදිකම්මකස්සාති.

සත්තමසික්ඛාපදං.

8. 4. 8

සාවච්ඡිතිදුතං— තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බස්සියා භික්ඛු උරුක්ඛානසඤ්ඤි පරෙසං පත්තං ඔලොකෙතති -පෙ-

න උරුක්ඛානසඤ්ඤි පරෙසං පත්තං ඔලොකෙස්සාමිති සික්ඛා කරුණියා'ති.

න උරුක්ඛානසඤ්ඤිතා පරෙසං පත්තො ඔලොකෙතතෙධ්වා. යො අනාදරියං පටිච්ච උරුක්ඛානසඤ්ඤි පරෙසං පත්තං ඔලොකෙති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච අසතියා අජානනකස්ස දක්ඛාමිති වා දපෙස්සාමිති වා ඔලොකෙති න උරුක්ඛානසඤ්ඤිස්ස ආපදසු උම්මත්තකස්ස ආදිකම්මකස්සාති.

අට්ඨමසික්ඛාපදං.

8. 4. 9

සාවච්ඡිතිදුතං — තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බස්සියා භික්ඛු මහත්තං කබලං කරොගති -පෙ-

නාතිමහත්තං කබලං කරිස්සාමිති සික්ඛා කරුණියා'ති.

නාතිමහත්තො කබලො කාතවෙධ්වා. යො අනාදරියං පටිච්ච මහත්තං කබලං කරොති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච අසතියා අජානනකස්ස අභිලානස්ස ඛජ්ජකෙ ඵලාර්ථෙ උත්තරිතවේදො ආපදසු උම්මත්තකස්ස ආදිකම්මකස්සාති.

නවමසික්ඛාපදං.

නො ගිලන් වූ සුභ හෝ බන් හෝ තමා පිණිස විනවා ගෙන නො වැළඳිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස සුභ හෝ බන් හෝ නො ගිලන් වූ තමා පිණිස විනවාගෙන වළඳා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිතියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගිලනහුට, නැයන්ගෙන් නම්, පැවැරියන්ගෙන් නම්, අනෙකක්හු සඳහා නම්, තමයකු බන්ධනයෙන් නම්, ඇවැත්, නැත ආපදයෙහි, උමමනකයහට ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

සජ්ජම නිව්ඤ්ඤාපද යි.

8. 4. 8

1. ශ්‍රාවස්තීනිදන යි - එසමයෙහි සවග මහණහු ලමු කොට සිත්ත සන් ඇති වූ අනුන්ගේ පාත්‍රය බලන්...

“කිපිසිත් ඇති වූ අනුන් වළඳන පාත්‍රය නො බලන්නෙමි යි හික්මිය යුතු”යි.

2. කිපිසිත් ඇති වූ අනුන් වළඳන පාත්‍රය නො බැලිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස ලමු කොට සිත්ත සන් ඇතියේ අනුන්ගේ පාත්‍රය බලා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

3. නො සිතා කරන්නහුට නො සිතියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට දෙන්නෙමි යි හෝ දෙවන්නෙමි යි හෝ බලා නම්, ලමු කොට සිත්ත සන් නැත්තහුට ආපදාවෙහි ඇවැත් නැත, උමමනකයහට ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

අජ්ජම නිව්ඤ්ඤාපද යි.

8. 4. 9

ශ්‍රාවස්තීනිදන යි - එසමයෙහි සවග මහණහු මහත් කොට බන්පිඩු කෙරෙත්...

ඉමහත් කොට බන් පිඩු නො කරන්නෙමි යි හික්මිය යුතු”යි.

ඉමහත් කොට බන්පිඩු නො කළ යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස මහත් කොට බන්පිඩු කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට, නො සිතියෙන් කරන්නහුට, නො දන්නහුට, ගිලනහුට, කැවිලියෙහි, පලවැළයෙහි, අවුළුවෙහි; ආපදාවෙහි ඇවැත් නැති. උමමනකයහට, ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

නවම නිව්ඤ්ඤාපද යි.

8. 4. 10

සාවස්තීන්ද්‍ර—තෙත බෝ පන සමයෙන් ජබ්බගගියා භික්ෂු දීසං
ආලොපං කරොන්ති —පෙ—

පරිමණ්ඩලං ආලොපං කරියාමිති සිකං කරණියා'ති.

පරිමණ්ඩලො ආලොපො කාතබ්බො. යො අනාදරියං පටිඵල
දීසං ආලොපං කරොති ආපත්ති දුක්ඛංසස.

අනාපතති : අසංඥාවිච්ච අසතියා අජානනස්ස ගිලානස්ස
බජ්ජකෙ ඵලාථලෙ උත්තරිභවෙන ආපදස්ස උම්මත්තකස්ස ආදිකමිකස්සාති.

දසමසිකංපදං.

සක්කවට්ටනො වතුපො

8. 4. 10

1. ශ්‍රාවස්තීන්ද්‍ර නි - එසමයෙහි සවග මහණනු දිගැටි කොට බත්පිඩු කෙරෙත්....

පිරිමඩුලු කොට බත්පිඩු කරන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

2. පිරිමඩුලු කොට බත්පිඩු කළයුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස දිගැටි කොට බත්පිඩු කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

3. නො සිතා කරන්නහුට, නො සිතියෙන් කරන්නහුට, නො දන්නහුට, ගිලන්නහුට, කැවිලියෙහි, පලවැලයෙහි, අවුළුවත්හි ආපදාවෙහි ඇවැත් නැති. උම්මත්තකයහට ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

දශම ශික්ෂාපද යි.

සතරවන සක්කවච වර්ග යි.

8. 5. 1

තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ඡෙතවනෙ
අනාපජිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බන්තියා හිතවු
අනාහටෙ කබලෙ. මුඛආරං විවරන්ති -පෙ-

න අනාහටෙ කබලෙ මුඛආරං විවරියාමිති සික්ඛා කරණියා'ති.

න අනාහටෙ කබලෙ මුඛආරං විවරිතබ්බං. යො අනාදරියං
පට්ඨෙ අනාහටෙ කබලෙ මුඛආරං විවරති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

අනාපත්ති: අසඤ්චිට්ඨ -පෙ- ආදිකම්මකස්සාති.

පට්ඨසික්ඛාපදං.

8. 5. 2

සාවඤ්ඤාදන්තං -- තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බන්තියා හිතවු
භුඤ්ජමානා සබ්බං භස්සං මුඛෙ පක්ඛිපන්ති -පෙ-

න භුඤ්ජමානො සබ්බං භස්සං මුඛෙ පක්ඛිපියාමිති සික්ඛා
කරණියා'ති.

න භුඤ්ජමානෙන සබ්බො භස්සො මුඛෙ පක්ඛිපිතබ්බො. යො
අනාදරියං පට්ඨෙ භුඤ්ජමානො සබ්බං භස්සං මුඛෙ පක්ඛිපති ආපත්ති
දුක්ඛටස්ස.

අනාපත්ති: අසඤ්චිට්ඨ -පෙ- ආදිකම්මකස්සාති.

දුතියසික්ඛාපදං.

8. 5. 3

සාවඤ්ඤාදන්තං -- තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බන්තියා හිතවු
සකබලෙන මුඛෙන බ්‍යාහරන්ති -පෙ-

න සකබලෙන මුඛෙන බ්‍යාහරියාමිති සික්ඛා කරණියා'ති.

න සකබලෙන මුඛෙන බ්‍යාහරිතබ්බං. යො අනාදරියං පට්ඨෙ
සකබලෙන මුඛෙන බ්‍යාහරති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

අනාපත්ති: අසඤ්චිට්ඨ -පෙ- ආදිකම්මකස්සාති

තතියසික්ඛාපදං.

8. 5. 1

එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැතෑ ජෙනවන නම් අනේපිඩු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩෑ වෙසෙති. එසමයෙහි සචග මහණහු ආලොපය නො එළවූ කල්හි මුවදෙර විවෘත කෙරෙත්....

ආලොපය නො එළවූ කල්හි මුවදෙර විවෘත නො කරන්නෙමි යි භික්ෂුියෑ යුතු'යි.

ආලොපය නො එළවූ කල්හි මුවදෙර විවෘත නො කළ යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස ආලොපය නො එළවූ කල්හි මුවදෙර විවෘත කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට... ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

ප්‍රථම ශික්ෂාපද යි.

8. 5. 2

ශ්‍රාවස්තීනිදන යි - එසමයෙහි වනාහි සචග මහණෝ වළඳමින් මුළු අත මුවෙහි බහාලත්....

වළඳමින් මුළු අත මුවෙහි නො බහාලන්නෙමි යි භික්ෂුියෑ යුතු'යි.

වළඳන්නහු වීසින් මුළු අත මුවෙහි නො බහා ලිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස වළඳමින් මුළු අත මුවෙහි බහා ලා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට.... ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

ඒවිතීය ශික්ෂාපද යි.

8. 5. 3

ශ්‍රාවස්තීනිදන යි - එසමයෙහි සචග මහණහු ආලොපය සහිත මුළින් බෙණෙත්....

ආලොපය සහිත මුළින් නො බෙණන්නෙමි යි භික්ෂුියෑ යුතු'යි.

ආලොපය සහිත මුළින් නො බිණිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස ආලොපය සහිත මුළින් බෙණේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට.... ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

තෘතීය ශික්ෂාපද යි.

8. 5. 4

සාවස්තීදිනං— තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බතියා හිතවු පිණ්ඩකෙබ්බකං භුඤ්ජන්ති -පෙ-

න පිණ්ඩකෙබ්බකං භුඤ්ජියාමිති සිකඛා කරණියා.

න පිණ්ඩකෙබ්බකං භුඤ්ජිතබ්බං. යො අනාදරියං පට්ඨව පිණ්ඩකෙබ්බකං භුඤ්ජති ආපත්ති දුක්ඛවස්ස.

අනාපතති: අසඤ්චිව අසතියා අජානනස්ස ගිලානස්ස ඛජ්ජකෙ ඵලාථලෙ ආපදස්ස උම්මත්තකස්ස ආදිකමේකස්සාති.

චතුස්සිකඛාපදං.

8. 5. 5

සාවස්තීදිනං— තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බතියා හිතවු කබ්බාචචෙප්පදකං භුඤ්ජන්ති -පෙ-

න කබ්බාචචෙප්පදකං භුඤ්ජියාමිති සිකඛා කරණියා.

න කබ්බාචචෙප්පදකං භුඤ්ජිතබ්බං. යො අනාදරියං පට්ඨව කබ්බාචචෙප්පදකං භුඤ්ජති ආපත්ති දුක්ඛවස්ස.

අනාපතති: අසඤ්චිව, අසතියා, අජානනස්ස, ගිලානස්ස, ඛජ්ජකෙ, ඵලාථලෙ, උත්තරිහවෙහ, ආපදස්ස, උම්මත්තකස්ස, ආදිකමේකස්සාති.

පඤ්චම සිකඛාපදං.

8. 5. 6

සාවස්තීදිනං— තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බතියා හිතවු අවගණ්ඛකාරකං භුඤ්ජන්ති -පෙ-

න අවගණ්ඛකාරකං භුඤ්ජියාමිති සිකඛා කරණියා.

න අවගණ්ඛකාරකං භුඤ්ජිතබ්බං. යො අනාදරියං පට්ඨව ඵකතො වා උභතො වා ගණ්ඛං කප්වා භුඤ්ජති ආපත්ති දුක්ඛවස්ස.

අනාපතති: අසඤ්චිව, අසතියා, අජානනස්ස, ගිලානස්ස; ඛජ්ජකෙ¹, ඵලාථලෙ, ආපදස්ස, උම්මත්තකස්ස, ආදිකමේකස්සාති.

ඡට්ඨසිකඛාපදං.

1. ඛජ්ජකෙති පද්ධං -මජ්ඣිම නිකායෙ.

8. 5. 4

ශ්‍රාවස්තීනිදන යි - එසමයෙහි සවග මහණහු (මුවතුළට) පිඩු දමා ගසමින් වළඳන්....

පිඩු මියෙහි දමා ගසමින් නො වළඳන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු'යි.

පිඩු දමා ගසමින් නො වැළඳිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස පිඩු දමා ගසමින් වළඳා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිහියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගිලනහුට කැවිලියෙහි පලවැළෙහි ආපදයෙහි ඇවැත් නැති. උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

වතුර්ථ ශික්ෂාපද යි.

8. 5. 5

ශ්‍රාවස්තීනිදන යි - එසමයෙහි සවග මහණහු ආලොපය සිඳි සිඳි වළඳන්....

ආලොපය කඩ කඩා නො වළඳන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු'යි.

ආලොපය සිඳි සිඳි නො වැළඳිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස ආලොපය සිඳි සිඳි වළඳා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිහියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගිලනහුට කැවිලියෙහි, පලවැළෙහි, අවුළුවන්හි, ආපදයෙහි, ඇවැත් නැති උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

පඤ්චම ශික්ෂාපද යි.

8. 5. 6

ශ්‍රාවස්තීනිදන යි - එසමයෙහි සවග මහණහු හකුපුරා ගෙනැ වළඳන්....

පිඩු කොපුලෑ රැස්කොට නො වළඳන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු'යි.

හකු පුරා ගෙනැ නො වැළඳිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස එක්පයින් හෝ දෙපයින් හෝ හකු පුරා ගෙනැ වළඳා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිහියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගිලනහුට කැවිලියෙහි පලවැළෙහි ආපදයෙහි ඇවැත් නැති. උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

ඡේදය ශික්ෂාපද යි.

8. 5. 7

සාවස්තියානු—නෙත බො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා හිතවු
හස්තියානු. භුඤ්ජනී -පෙ-

න හස්තියානු. භුඤ්ජනී සිකා කර්මයා'ති.

න හස්තියානු. භුඤ්ජනී. යො අනාදරිය. පට්ඨ
හස්තියානු. භුඤ්ජනී ආපනි දුක්ඛය.

අනාපනි: අසඤ්චි, අසනිය, අජානනස්ස, ගිලානස්ස,
කවචර. ජබ්බග්ගියා හස්තියානු, ආපනි, උමුත්තකස්ස, ආදි-
කමමස්සයාති.

සත්තමසිකාපදං.

8. 5. 8

සාවස්තියානු—නෙත බො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා හිතවු
සිසාවකාරක. භුඤ්ජනී -පෙ-

න සිසාවකාරක. භුඤ්ජනී සිකා කර්මයා'ති.

න සිසාවකාරක. භුඤ්ජනී. යො අනාදරිය. පට්ඨ සිසාව
කාරක. භුඤ්ජනී ආපනි දුක්ඛය.

අනාපනි: අසඤ්චි, අසනිය, අජානනස්ස, ගිලානස්ස :
කවචර. ජබ්බග්ගියා සිසා ජබ්බග්ගියා, ආපනි, උමුත්තකස්ස, ආදි-
කමමස්සයාති.

අට්ඨමසිකාපදං.

8. 5. 9

සාවස්තියානු—නෙත බො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා හිතවු
ථිව්හානිවාරක. භුඤ්ජනී -පෙ-

න ථිව්හානිවාරක. භුඤ්ජනී සිකා කර්මයා'ති.

න ථිව්හානිවාරක. භුඤ්ජනී. යො අනාදරිය. පට්ඨ
ථිව්හානිවාරක. භුඤ්ජනී ආපනි දුක්ඛය.

අනාපනි: අසඤ්චි, අසනිය, අජානනස්ස, ගිලානස්ස.
ආපනි, උමුත්තකස්ස, ආදිකමමස්සයාති.

නවමසිකාපදං.

1. ජබ්බග්ගියා - ජබ්බග්ගියා

8. 5. 7

ශ්‍රාවස්තීතිදන යි — එසමයෙහි සවග මහණහු අත් සල සලා වළඳත්....

අත් සලසලා නො වළඳන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

අත් සලසලා නො වැළඳිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස අත් සලසලා වළඳා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිහියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගිලනහුට කසළ ඉවත ලමින් අත ගසාදමා නම්, ආපද-යෙහි ඇවැත් නැති. උම්මන්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

සප්තම ශික්ෂාපද යි.

8. 5. 8

ශ්‍රාවස්තීතිදන යි — එසමයෙහි සවග මහණහු බත්හුළු විසුරුවමින් වළඳත්.

බත්හුළු ඉසැ ඉසැ නො වළඳන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

බත්හුළු විසුරුවමින් නො වැළඳිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස බත්හුළු විසුරුවමින් වළඳා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිහියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගිලනහුට කසළ ඉවතලමින් බත්හුළු ඉවත ලනු ලැබේ නම්, ආපදයෙහි ඇවැත් නැති. උම්මන්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

අෂ්ටම ශික්ෂාපද යි.

8. 5. 9

ශ්‍රාවස්තීතිදන යි — එසමයෙහි සවග මහණහු දිව තෙරතෙරා වළඳත් ...

දිව තෙරතෙරා නො වළඳන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

දිව තෙර තෙරා නො වැළඳිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස දිව තෙර තෙරා වළඳා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිහියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගිලනහුට ආපදයෙහි ඇවැත් නැති. උම්මන්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

නවම ශික්ෂාපද යි.

8. 5. 10

1. සාවිත්‍රීනිදන:- තෙත බෝ පන සමයෙන් ඡබ්බග්ගියා හිතවූ
වපුච්ඡකාරකං භුඤ්ජනී -පෙ-

න වපුච්ඡකාරකං භුඤ්ජසාමීති සික්ඛා කර්මයා'ති.

2. න වපුච්ඡකාරකං භුඤ්ජනබ්බං. යො අනාදරියං පටිච්ච
වපුච්ඡකාරකං භුඤ්ජනී ආපත්ති දුක්ඛපසං.

3. අනාපකති: අසඤ්චරි, අසතියා, අජානනස්ස, ගිලානස්ස,
ආපදසු, උමමන්තකස්ස, ආදිකමේකස්සාති.

දසමසික්ඛාපදං.

කබ්චුටතො පඤ්චමො.

8. 5. 10

1. ශ්‍රාවස්තීතිදන යි — එයමයෙහි සවග මහණු වු වු හඬ කෙරෙමින් වලඳිති.

වු වු හඬ කෙරෙමින් නො වලඳන්නෙමි යි තික්මියැ යුතු'යි.

2. වු වු හඬ කෙරෙමින් නො වැළඳිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස වු වු හඬ කෙරෙමින් වලඳා නම දුකුළා ඇවැත් වේ.

3. නො සිතා කරන්නහුට නො සිතියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගිලනහුට ආපදයෙහි ඇවැත් නැති. උම්මත්තකයහට ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

දශම ශික්ෂාපද යි.

පස්වන කඬ වර්ග යි.

8. 6. 1

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා කොසමබ්බියං විහරති සොසිතාරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙන බ්‍රාහ්මණෙන සඛාසා පයොපානං පටියන්තං භොති. භික්ඛු සුරුසුරුකාරකං ධීරං පිවන්ති. අඤ්ඤතරො නටසුබ්බකො භික්ඛු ඵවමාහ. “සබ්බායං¹ මඤ්ඤ සබ්බො සිතීකතො”ති. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායන්ති වියන්ති විපාලෙන්ති “කථං හි නාම භික්ඛු සඛං ආරබ්භ ද්වං කරිසසති”ති -පෙ- සචං කිරි කිරි කිරි භික්ඛු සඛං ආරබ්භ ද්වං අකාසිති. සචං හගවා. විගරහි බුද්ධො හගවා -පෙ- කථං හි නාම කිරි මොසපුරිස සඛං ආරබ්භ ද්වං කරිසසසි. නෙතං මොසපුරිස අපසසන්තානං වා පසාදය -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙසසි. “න භික්ඛුවෙ බුද්ධං වා ධම්මං වා සඛං වා ආරබ්භ ද්වො කාතබ්බො. යො කරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨාසා”ති, අථ ඛො හගවා තං භික්ඛුං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා දුහරතාය -පෙ- ඵවණ්ඨ පන භික්ඛුවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිපෙය්‍යාථ:

න සුරුසුරුකාරකං භුඤ්ජියසාමීති සික්ඛා කරුණියා’ති

2. න සුරුසුරුකාරකං භුඤ්ජිතබ්බං. යො අනාදරියං පටිච්ච සුරුසුරුකාරකං භුඤ්ජති ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨාස.

අනාපතති: අසඤ්චිව -පෙ- ආදිකම්මකස්සාති.

පඨමසික්ඛාපදං.

8. 6. 2

1. සාවඤ්ඤිතං. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු හත්ථිලෙලහකං භුඤ්ජන්ති. -පෙ-

න හත්ථිලෙලහකං භුඤ්ජියසාමීති සික්ඛා කරුණියා’ති

2. න හත්ථිලෙලහකං භුඤ්ජිතබ්බං. යො අනාදරියං පටිච්ච හත්ථිලෙලහකං භුඤ්ජති ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨාස.

අනාපතති: අසඤ්චිව, අසනියා, අජානනස්ස, ගිලානස්ස, ආපදසු, උමන්තකස්ස. ආදිකම්මකස්සාති.

දුතියසික්ඛාපදං.

1. සබ්බායං - මරසං
2. සිත්තතොති - සිමු

8. 6. 1

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු කොසඹූ තුවඳ සොම්නාරාම-
යෙහි වැඩූ වෙසෙති. එසමයෙහි එක්තරා බමුණක්හු විසින් සහනට
කිරිපැනෙක් පිළියෙළ කරන ලද්දේ වෙයි. භික්ෂුහු සුරුසුරු හඬ
කෙරෙමින් කිරි බෝත්. එක්තරා නළුවරු මහණෙක් මෙසේ කී යැ:
මේ සියලු සඬා තෙමේ ශීතයෙන් වෙළුළන ලද්දේ යැ යි හඟිමි යි.
යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වුවෝ ... ඔහු ලලි කොට සිතති,
නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත් “කෙසේ නම් මහණ තෙමේ
සහනු ඇඳබෑ කෙළිකවට කම් කෙළේ” ද යි ... සැබෑ ද මහණ තෝ
සහනු ඇඳබෑ කෙළිකවට කම් කෙළෙහි ද යි. සැබෑවූ භාග්‍යවතුන්
වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු ... කෙසේ නම් භික්ෂු සුරුසය
තෝ සහනු ඇඳබෑ කෙළිකවටකම් කෙළෙහි ද? භික්ෂු සුරුසය
මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... ගරභා
දහම් කරා කොට මහණුන් ඇමැතුහු. “මහණෙනි, බුදුන් හෝ
ධර්මය හෝ සඬායා හෝ ඇඳබෑ කෙළිකවටකම් නො කළයුතු යි.
යමෙක් කරන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන්
වහන්සේ එමහණහට නොයෙක් කරුණෙන් ගරභා දුබරබැව් පිණිස...
මෙසේ ද වනාහි මහණෙනි මේ සිකපදය උදෙසවු:

සුරුසුරු හඬ කෙරෙමින් නො වළඳන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු'යි

2. සුරුසුරු හඬ කෙරෙමින් නො වැළඳිය යුතු යි. යමෙක්
අනාදරිය පිණිස සුරුසුරු හඬ කෙරෙමින් වළඳා නම් දුකුළා
ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට ... ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

ප්‍රථම ශික්ෂාපදයි.

8. 6. 2

1. ශ්‍රාවස්තීනිදන යි- එසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ අත
ලොවමින් වළඳත් ...

අත ලොවමින් නො වළඳන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු යැ'යි

2. අත ලොවමින් නො වැළඳිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය
පිණිස අත ලොවමින් වළඳා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට ... ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

ද්විතීය ශික්ෂාපදයි.

8. 6. 3

1. සාවස්තියදා — තෙත බෝ පන සමයෙන් ජබ්බන්තියා හිතවූ පතනනිලෙග්ගකං භුඤ්ජනති —පෙ—

න පතනනිලෙග්ගකං භුඤ්ජනසාමීති සික්ඛා කර්මයා'ති.

2. න පතනනිලෙග්ගකං භුඤ්ජනබ්බං. යො අනාදරියං පටිච්ච පතනනිලෙග්ගකං භුඤ්ජනති ආපකති දුක්ඛපසං.

අනාපකති: අසඤ්චිච්ච, අසත්තියා, අජානනසං, ගිලානසං, පටිත්තකෙ සෙසෙ එකතො සංකද්ධිතො නිලෙග්ගිතො භුඤ්ජනති, ආපදසු, උම්මත්තකසං, ආදිකම්මකසංයාති.

තතිසසික්ඛාපදං.

8. 6. 4

1. සාවස්තියදා — තෙත බෝ පන සමයෙන් ජබ්බන්තියා හිතවූ ඔට්ටනිලෙග්ගකං භුඤ්ජනති.—පෙ—

න ඔට්ටනිලෙග්ගකං භුඤ්ජනසාමීති සික්ඛා කර්මයා'ති.

2. න ඔට්ටනිලෙග්ගකං භුඤ්ජනබ්බං. යො අනාදරියං පටිච්ච ඔට්ටනිලෙග්ගකං භුඤ්ජනති ආපකති දුක්ඛපසං.

අනාපකති: අසඤ්චිච්ච —පෙ— ආදිකම්මකසංයාති.

චතුස්සසික්ඛාපදං.

* මම මපාමමහි පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුළත් කර ඇත.

8. 6. 3

1. ශ්‍රාවස්තීතිද්‍රත යි- එසමයෙහි වනාහි සචග මහණෝ පාත්‍රය ලොවමින් වළඳත් ...

පාත්‍රය ලොවමින් නො වළඳන්නෙමයි නික්මිය යුතු'යි.

2. පාත්‍රය ලොවමින් නො වැළඳිය යුතු යි. යමෙක් ආනාදරිය පිණිස පාත්‍රය ලොවමින් වළඳා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිතියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගීලනහුට මද දයෙහි, ඉතීරියෙහි එක් කොට ඇද ලෙවැ වළඳා නම්, ඇවැත් නැති. ආපදයෙහි, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

තෘතීය ශික්ෂාපදයි.

8. 6. 4

1. ශ්‍රාවස්තීතිද්‍රත යි - එසමයෙහි වනාහි සචග මහණෝ තොල් ලොවමින් වළඳත් ...

තොල් ලොවමින් නො වළඳන්නෙමයි නික්මිය යුතු'යි.

2. තොල් ලොවමින් නො වැළඳිය යුතු යි. යමෙක් ආනාදරිය පිණිස තොල් ලොවමින් වළඳා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට ... ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

වතුර්ධ ශික්ෂාපදයි.

8. 6. 5

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා හග්ගෙසු චිහරති සුංසුමාරගිරෙර භෙසකලාවනෙ මිගදයෙ. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු කොකනදෙ¹ පාසාදෙ සාමිසෙන හඤ්ඤාන පානියරාලකං පටිගණකන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාවෙනති "කථං හි නාම සමණා සකාපුක්ඛයා සාමිසෙන හඤ්ඤාන පානියරාලකං පටිගණකන්ති සෙය්‍යාරාපි ගිහී කාමභොගීනො"ති.

2. අපෙසාසු ටො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛියන්තානං විපාවෙක්ඛානං යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිට්ඨා -පෙ- තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාවෙනති "කථං හි නාම භික්ඛු සාමිසෙන හඤ්ඤාන පානියරාලකං පටිගණකන්ති -පෙ- සච්චං කීර්තිකාවෙ භික්ඛු සාමිසෙන හඤ්ඤාන පානියරාලකං පටිගණකන්ති. සච්චං හගවා. චිහරති බුද්ධො හගවා -පෙ- කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොසපුරිසා සාමිසෙන හඤ්ඤාන පානියරාලකං පටිගණකන්ති. තෙනං භික්ඛවෙ අප්පෙක්ඛානං වා පසාදය -පෙ- ඵවිඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛපදං උද්දිසෙය්‍යාරා :

හ සාමිසෙන හඤ්ඤාන පානියරාලකං පටිගණකන්ති සික්ඛා කර්මයා'ති.

3. න සාමිසෙන හඤ්ඤාන පානියරාලකො පටිගණකන්ති. යො අනාදරියං පටිච්ච සාමිසෙන හඤ්ඤාන පානියරාලකං පටිගණකන්ති ආපක්ති දුක්ඛංසං.

අනාපක්ති: අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානනස්ස, ගිලානස්ස, ධොවික්ඛාමිති වා ධොවාපෙක්ඛාමිති වා පටිගණකන්ති, ආපදසු, උම්මන්තකස්ස, ආදිකම්මකස්සාති.

පඤ්ඤාමසික්ඛාපදං.

8. 6. 6

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා හග්ගෙසු චිහරති සුංසුමාරගිරෙර භෙසකලාවනෙ මිගදයෙ. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු කොකනදෙ පාසාදෙ සසිඤ්ඤං පක්ඛාධොවනං අනකරසරෙ ඡබ්බෙත්තන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාවෙනති. "කථං හි නාම සමණා සකාපුක්ඛයා සසිඤ්ඤං පක්ඛාධොවනං අනකරසරෙ ඡබ්බෙත්තන්ති සෙය්‍යාරාපි ගිහී කාමභොගීනො"ති.

1. කොකනුදෙ කප්ඵි

* මමෙ මපාමමෙහි පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුළත් කර ඇත.

8. 6. 5

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු හඟු ජනපදයෙහි සුංසුමාර ගිරියෙහි හෙසකලාවන නම් මුට්ඨවෙනෙහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි භික්ෂුහු කොකනද පහයෙහි ඉදුල් සහිත අතින් පැන්මලාව පිළිගනිත්. මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස්පතුරුවත්: කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රීයයෝ කාමහොගී ගිහියන් මෙන් ඉදුල් සහිත අතින් පැන්මලාව පිළිගත්තු ද යි.

2. භික්ෂුහු ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීර්තිශබ්දය) ඇසුහු මැ යි. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස්වූවෝ ... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත් “කෙසේ නම් භික්ෂුහු ඉදුල් සහිත අතින් පැන්මලාව පිළිගත්තු”ද යි ... සැබැඳි මහණෙකි භික්ෂුහු ඉදුල් සහිත අතින් පැන්මලාව පිළිගනිද්දැයි. සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස. භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු ... කෙසේ නම් මහණෙකි, ඒ තිස් පුරුෂයෝ ඉදුල් සහිත අතින් පැන්මලාව පිළිගත්තු ද? මහණෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි... මෙසේ ද වනාහි මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

ඉදුල් සහිත අතින් පැන්මලාව නො පිළිගන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු’යි.

3. ඉදුල් සහිත අතින් පැන්මලාව නො පිළිගත යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස ඉදුල් සහිත අතින් පැන්මලාව පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිහියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගිලනහුට දෙවන්නෙමි යි හෝ දෙවවන්නෙමි යි හෝ පිළිගනී නම් ඇවැත් නැති. ආපදයෙහි, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

පඤ්චම ශික්ෂාපදයි.

8. 6. 6

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු හඟු ජනපදයෙහි සුංසුමාරගිරියෙහි හෙසකලාවන නම් මුට්ඨවෙනෙහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි භික්ෂුහු කොකනද පහයෙහි බත්හුළු සහිත පාදෙවු දිය ඇතුළුගෙහි දමත්. මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත් “කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රීයයෝ කාමහොගී ගිහියන් මෙන් බත්හුළු සහිත පාදෙවු දිය ඇතුළුගෙහි දමුහු”ද යි.

පාරික්ෂකයාට හිතවූවරයෙකු

2. අපේක්ෂා කළාට වඩා හිතවූ තෙස. මනුෂ්‍යානාං උපකරණානාං විශේෂානාං විපාලනානාං. යෙ තෙ හිතවූ අපේක්ෂා -පෙ- තෙ උපකරණානාං විශේෂානාං විපාලනානාං. "කරං හි නාම හිතවූ සසිසුකං පනතොධානං අනතරසරෙ ජනෙස්සනානි නි -පෙ- සචං කිර හිතවූ හිතවූ සසිසුකං පනතොධානං අනතරසරෙ ජනෙස්සනානි. සචං හගවා. විගරහි බුද්ධො හගවා -පෙ- කරං හි නාම තෙ හිතවූ මොසපුරියා සසිසුකං පනතොධානං අනතරසරෙ ජනෙස්සනානි. නෙතං හිතවූ අපසන්නානාං වා පසාදය -පෙ- එවණි පන හිතවූ ඉමං සිකාපදං උද්දෙසයාපදං :

න සසිසුකං පනතොධානං අනතරසරෙ ජනෙස්සනානි සිකා කරණියා'නි.

3. න සසිසුකං පනතොධානං අනතරසරෙ ජනෙස්සනානි. යො අනාදරියං පටිච්ච සසිසුකං පනතොධානං අනතරසරෙ ජනෙස්සනානි ආපනති දුක්ඛාපදං.

අනාපනති: අසඤ්චිත, අසතියා, අපානනසය, ගිලානසය, උද්ධරිතා වා හිතවූ වා පටිච්ච වා¹ නිහරිතා වා ජනෙස්සනානි ආපදා, උමමනකසය, ආදිකමකසනානි.

ජනෙස්සනානි.

8. 6. 7

1. සාවස්ථිතිදා- තෙත වඩා පන සමයෙන ජනෙස්සනානි හිතවූ ජනපාණියා ධම්මං දෙසෙතියි. යෙ තෙ හිතවූ අපේක්ෂා -පෙ- තෙ උපකරණානාං විශේෂානාං විපාලනානාං. "කරං හි නාම ජනෙස්සනානි හිතවූ ජනපාණියා ධම්මං දෙසෙතියි"නි -පෙ- සචං කිර තුමෙහ හිතවූ ජනපාණියා ධම්මං දෙසෙතියි. සචං හගවා. විගරහි බුද්ධො හගවා -පෙ- කරං හි නාම තුමෙහ මොසපුරියා ජනපාණියා ධම්මං දෙසෙතියි. නෙතං මොසපුරියා අපසන්නානාං වා පසාදය -පෙ- එවණි පන හිතවූ ඉමං සිකාපදං උද්දෙසයාපදං :

න ජනපාණියා ධම්මං දෙසෙතියි සිකා කරණියා'නි.

එවණිදං හගවතා හිතවූනං සිකාපදං පණ්ණානං භොති,

1. පටිච්චං - සිද්ධි, සි

* මම මපාමෙහි පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුළත් කර ඇත.

2. භික්ෂුහු ලමු කොට සිත්ත නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීර්ත්තිශබ්දය) ඇසුහු මැ යි. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස්වුවෝ ... ඔහු ලමු කොට සිත්ති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවති, “කෙසේ නම් භික්ෂුහු බත්හුළු සහිත පා දෙවූ දිය ඇතුළුගෙහි දමූහු ද යි ... සැබෑ ද මහණෙනි භික්ෂුහු බත්හුළු සහිත පා දෙවූ දිය ඇතුළුගෙහි දමද්ද යි. සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස. භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු ... කෙසේ නම් මහණෙනි ඒ හිස් පුරුෂයෝ බත්හුළු සහිත පා දෙවූ දිය ඇතුළුගෙහි දමූහු ද? මහණෙනි මෙය අප්‍රසන්න යන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු :

බත්හුළු සහිත පා දෙවූ දිය ඇතුළුගෙහි නො දමන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු’යි.

3. බත්හුළු සහිත පා දෙවූ දිය ඇතුළුගෙහි නො දමිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරීය පිණිස බත්හුළු සහිත පා දෙවූ දිය ඇතුළුගෙහි දමාපියා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිතියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට භීලනහුට උදුරා හෝ බිඳ හෝ පඩික්කමෙහි හෝ බැහැර කොට හෝ දමාපියා නම් ඇවැත් නැති. ආපදයෙහි, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකය හට ඇවැත් නැති.

ෂ්ඨ ශික්ෂාපදයි.

8. 6. 7

1. ග්‍රාවස්තීතිදන යි - එසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ සත්ගත් අත් ඇත්තාහට දහම් දෙසත්. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස්වුවෝ ... ඔහු ලමු කොට සිත්ති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ නම් සවග මහණෝ සත්ගත් අත් ඇත්තාහට දහම් දෙසූහු” ද යි ... සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි සත්ගත් අත් ඇත්තාහට දහම් දෙසවූ ද යි. සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්ස. භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු ... කෙසේ නම් හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි සත්ගත් අත් ඇත්තාහට දහම් දෙසවූහු ද? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය අප්‍රසන්න යන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

සත්ගත් අත් ඇත්තාහට දහම් නො දෙසන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු’යි.

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් වසින් භික්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

පාචිත්තියපාළි භික්ෂුවහබෙයා

2. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු ඡත්තපාඡියස ගිලානස්ස ධම්මං දෙසෙතුං කුක්කුච්චායනතා න දෙසෙහති.¹ මනුස්සා උජ්ඣායනති වියහති විපාවෙනති. “කථං හි නාම සමණා සක්ඛාපුත්තියා ඡත්තපාඡියස ගිලානස්ස ධම්මං න දෙසෙස්සහති”ති. අසෙසාපුං ටො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනතානං වියනතානං විපාවෙන්තානං. අථ ටො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙපුං. අථ ටො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කථං කතවා භික්ඛු ආමනෙතසි “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඡත්තපාඡියස ගිලානස්ස ධම්මං දෙසෙතුං”. එවඤ්ඤා පගා භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ :

න ඡත්තපාඡියස අගිලානස්ස ධම්මං දෙසිය්‍යාමිති සික්ඛා කරණියා’ති.

3. ඡත්තං නාම: තීණි ඡත්තාති සෙතච්ඡත්තං කිලඤ්ඤච්ඡත්තං පණ්ණච්ඡත්තං මණ්ඩල ඛද්ධං සලාකඛද්ධං.

ධම්මො නාම: බුද්ධභාසිතො සාවකභාසිතො ඉසිභාසිතො දෙවභාසිතො අනුජපසංභිතො ධම්මුපසංභිතො.

දෙසෙය්‍යාති: පදෙන දෙසෙති පදෙ පදෙ ආපත්ති දුක්ඛච්ඡය. අක්ඛරාය දෙසෙති අක්ඛරක්ඛරාය ආපත්ති දුක්ඛච්ඡය.

න ඡත්තපාඡියස අගිලානස්ස ධම්මො දෙසෙතට්ඨො. යො අනාදරියං පටිච්ච ඡත්තපාඡියස අගිලානස්ස ධම්මං දෙසෙති ආපත්ති දුක්ඛච්ඡය.

අනාපත්ති: අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානනස්ස, ගිලානස්ස, ආපදපු, උච්චතකස්ස, ආදිකමේකස්සාති.

සත්තමසික්ඛාපදං.

8. 6. 8

1. සාවස්ථිතිදනං- තෙන ටො පන සමයෙන ඡක්ඛපාඡියස ගිලානස්ස ධම්මං දෙසෙහති -පෙ-

න දණ්ඩපාඡියස අගිලානස්ස ධම්මං දෙසිය්‍යාමිති සික්ඛා කරණියා’ති.

2. දණ්ඩො නාම: මජ්ඣමස්ස පුරියස්ස චතුහතො දණ්ඩො. තතො උක්කට්ඨො අදණ්ඩො, ඔමතො අදණ්ඩො.

න දණ්ඩපාඡියස අගිලානස්ස ධම්මො දෙසෙතට්ඨො. යො අනාදරියං පටිච්ච දණ්ඩපාඡියස අගිලානස්ස ධම්මං දෙසෙති ආපත්ති දුක්ඛච්ඡය.

අනාපත්ති: අසඤ්චිච්ච -පෙ- ආදිකමේකස්සාති.

අට්ඨමසික්ඛාපදං.

1. කුක්කුච්චායනති - මජ්ඣං.

2. එසමයෙහි වනාහි භික්ෂුහු සත්ගත් අත් ඇති ගිලන්හට දහම් දෙසන්නට කුකුසනුවෝ නො දෙසත්. මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ නම් ගුමණ ශාක්‍යජුත්‍රියයෝ සත්ගත් අත් ඇති ගිලන්හට දහම් නො දෙසුහු”ද යි. භික්ෂුහු ලමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීර්ත්තිශබ්දය) ඇසුහු මැයි. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු තෙල කරුණ භාග්‍යවතුන්හට දුන්වූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ කරුණෙහි ලා මෙ අවසරයෙහි ලා දහමේ කථා කොට මහණුන් ඇමැතුසේකැ. “මහණෙනි, සත්ගත් අත් ඇති ගිලන්හට දහම් දෙසන්නට අනුදනිමි.” මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

සත්ගත් අත් ඇති නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසන්නෙමි යි භික්ෂමියැ යුතු’යි.

3. ඡත්ත නම්: මඩුලුවැදි ලහබැදි සේසත යැ කළාල්සත යැ පත්සතැ යි සත් තුනෙකි.

ධම්ම නම්: බුද්ධභාෂිත යැ ශ්‍රාවකභාෂිත යැ සෘෂිභාෂිත යැ දෙවභාෂිත යැ අරරොපසංහිත යැ ධර්මාපසංහිත යි.

දෙසෙය්‍යා: පදයෙන් දෙසා නම් පෙදෙහි පෙදෙහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි, අක්ෂරයෙන් දෙසා නම් අකුරෙහි අකුරෙහි දුකුළා ඇවැත් වේ.

සත්ගත් අත් ඇති නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස සත්ගත් අත් ඇති නො ගිලන් හට දහම් දෙසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිතියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගිලනහුට ඇවැත් නැති. ආපදයෙහි, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මික හට ඇවැත් නැති.

සජ්තම ශික්ෂාපදයි.

8. 6. 8

1. ශ්‍රාවස්තීන්දන යි - එසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ දඩුගත් අත් ඇත්තාහට දහම් දෙසත් ...

දඩුගත් අත් ඇති නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසන්නෙමි යි භික්ෂමියැ යුතු’යි.

2. දණ්ඩ නම්: බලමැදුම් පිරිමනියක්හුගේ සිවුරියත් පමණ ඇති දඩු යි. ඉන් උකැටි වූයේ නො දඩ යි. ඔවු වූයේ නො දඩ යි.

දඩුගත් අත්ඇති නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස දඩුගත් අත් ඇති නො ගිලන්හට දහම් දෙසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට ... ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

අෂ්ටම ශික්ෂාපදයි.

8. 6. 9

1. සාවස්ථිද්‍රවං - තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බතඨියා හික්කු සත්ථාණිස්ස ධම්මං දෙසෙන්නී -පෙ-

න සත්ථාණිස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසිය්‍යාමිති සික්ඛා කරණියා'ති.

2. සත්ථං නාම: එකතොධාරං උභතොධාරං පහරණං.

න සත්ථාණිස්ස අභිලානස්ස ධම්මො දෙසෙතඛො. යො අනාදරියං පටිච්ච සත්ථාණිස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසෙති ආපක්ති දුක්ඛටස්ස.

අනාපක්ති: අසඤ්චිත -පෙ- ආදිකම්මකස්සාති.

නවමසික්ඛාපදං.

8. 6. 10

සාවස්ථිද්‍රවං - තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බතඨියා හික්කු ආයුධ-පාණිස්ස¹ ධම්මං දෙසෙන්නී -පෙ-

න ආයුධපාණිස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසිය්‍යාමිති සික්ඛා කරණියා'ති.

2. ආයුධං නාම: වාපො කොදණ්ඩං.

න ආයුධපාණිස්ස අභිලානස්ස ධම්මො දෙසෙතඛො. යො අනාදරියං පටිච්ච ආයුධපාණිස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසෙති ආපක්ති දුක්ඛටස්ස.

අනාපක්ති: අසඤ්චිත, අසතියා, අජානනස්ස, ගිලානස්ස, ආපදසු, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මකස්සාති.

දසමසික්ඛාපදං.

සුරුසුරුවග්ගො ඡට්ඨො

1. ආයුධපාණිස්ස, මජ්ඣ.

8. 6. 9

1. ශ්‍රාවස්තීතිදන යි - එසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ කඩු කාල්ගත් අත් ඇත්තාහට දහම් දෙසත් ...

කඩුකාල් ආදි ශය්‍යා ගත් අත් ඇති නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

2. සත්ථ නම්: එක් පසින් මුවාත ඇති දෙපසින් මුවාත ඇති අවි යැ.

කඩුකාල් ආදි ශය්‍යා ගත් අත් ඇති නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරීය පිණිස කඩුකාල් ආදි ශය්‍යා ගත් අත් ඇති නො ගිලන්හට දහම් දෙසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට ... ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

නවම ශික්ෂාපදයි.

8. 6. 10

1. ශ්‍රාවස්තීතිදන යි - එසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ අවිගත් අත් ඇති නො ගිලන්හට දහම් දෙසත් ...

අවිගත් අත් ඇති නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

2. ආයුධ නම්: දුනු යැ දුනුවෙසෙස් යැ.

අවිගත් අත් ඇති නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසියයුතු යි. යමෙක් අනාදරීය පිණිස අවිගත් අත් ඇති නො ගිලන්හට දහම් දෙසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිහියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගිලන්හට ආපදයෙහි ඇවැත් නැති. උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

දශම ශික්ෂාපදයි.

සවන සුරුසුරු වර්ග යි.

8. 7. 1

1. තෙත සමයෙන බුද්ධා භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමස්ඨානයෙ ආරාමෙ. තෙත ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු පාදුකාරුළුභස්ස ධම්මං දෙසෙතති. -පෙ-

න පාදුකාරුළුභස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසියාමිති සික්ඛාකරණියා'ති.

2. න පාදුකාරුළුභස්ස අභිලානස්ස ධම්මො දෙසෙතථෙබ්බා. යො අනාදරියං පටිච්ච අක්කන්තස්ස වා පටිවුක්කස්ස වා ඔවුක්කස්ස වා අභිලානස්ස ධම්මං දෙසෙති ආපත්ති දුක්ඛංසස්.

අනාපත්ති: අසඤ්චිච -පෙ- ආදිකම්මකස්සාති.

පට්ඨසික්ඛාපදං.

8. 7. 2

1. සාවඤ්ඤිදානං - තෙත ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු උපාහනාරුළුභස්ස ධම්මං දෙසෙතති. -පෙ-

න උපාහනාරුළුභස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසියාමිති සික්ඛා කරණියා'ති.

2. න උපාහනාරුළුභස්ස අභිලානස්ස ධම්මො දෙසෙතථෙබ්බා. යො අනාදරියං පටිච්ච අක්කන්තස්ස වා පටිවුක්කස්ස වා ඔවුක්කස්ස වා අභිලානස්ස ධම්මං දෙසෙති ආපත්ති දුක්ඛංසස්.

3. අනාපත්ති: අසඤ්චිච -පෙ- ආදිකම්මකස්සාති.

දුතියසික්ඛාපදං.

8. 7. 3

1. සාවඤ්ඤිදානං- තෙත ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු යානගතස්ස ධම්මං දෙසෙතති. -පෙ-

න යානගතස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසියාමිති සික්ඛා කරණියා'ති.

2. යානං නාම: වයං රජො සකං සඤ්චානිකා සිව්භා පාටබ්බි.

න යානගතස්ස අභිලානස්ස ධම්මො දෙසෙතථෙබ්බා. යො අනාදරියං පටිච්ච යානගතස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසෙති ආපත්ති දුක්ඛංසස්.

අනාපත්ති: අසඤ්චිච -පෙ- ආදිකම්මකස්සාති.

තතියසික්ඛාපදං.

8. 7. 1

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුහු සැවැතූ ජෙනවන නම් අනෝපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ පයැ ලූ මිරිවැඩි ඇත්තාහට දහම් දෙසති ...

පයැ ලූ මිරිවැඩි ඇති නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසන්නෙමි යි භික්ෂියැ යුතු'යි.

2. පයැ ලූ මිරිවැඩි ඇති නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස ඇක්මවූ හෝ ලාසිටි හෝ අඩක් ලාසිටි හෝ නො ගිලන්හට දහම් දෙසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට ... ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

ප්‍රථම ශික්ෂාපදයි.

8. 7. 2

1 ශ්‍රාවස්තිනිදන යි- එසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ පයැ ලූ වහන් ඇත්තාහට දහම් දෙසත් ...

පයැ ලූ වහන් ඇති නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසන්නෙමි යි භික්ෂියැ යුතු'යි.

2. පයැ ලූ වහන් ඇති නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස ඇක්මවූ හෝ ලාසිටි හෝ අඩක් ලාසිටි හෝ නො ගිලන්හට දහම් දෙසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට ... ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

ද්විතීය ශික්ෂාපදයි.

8. 7. 3

1. ශ්‍රාවස්තිනිදන යි- එසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ යාන-යෙහි හුන්නාහට දහම් දෙසති ...

යානයෙහි හුන්නා වූ නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසන්නෙමි යි භික්ෂියැ යුතු'යි.

2. යාන නම්: වඤ්ඤා යැ රථ යැ ශකට යැ සාන්ධානාදියා යැ සිව්කා යැ පාටඬුනි යි.

යානයෙහි හුන්නා වූ නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස යානයෙහි හුන්නා වූ නො ගිලන්හට දහම් දෙසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට ... ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

තෘතීය ශික්ෂාපදයි.

8. 7. 4

1. සාවස්තිදුතං - තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බභිකියා හික්ඛු සයනගතස්ස ධම්මං දෙසෙන්නී -පෙ-

න සයනගතස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසිය්‍යාමිති සික්ඛා කරණියා'ති.

2. න සයනගතස්ස අභිලානස්ස ධම්මො දෙසෙතඛෙධා. යො අනාදරියං පටිච්ච අත්තමසො ඡමායපි තිපන්නස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසෙති ආපත්ති දුක්ඛංස්ස.

3. අනාපත්ති: අසඤ්චිව -පෙ- ආදිකම්මකස්සාති.

චතුස්සික්ඛාපදං.

8. 7. 5

1. සාවස්තිදුතං - තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බභිකියා හික්ඛු පලලස්සීකාය නිසින්නස්ස ධම්මං දෙසෙන්නී -පෙ-

න පලලස්සීකාය නිසින්නස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසිය්‍යාමිති සික්ඛා කරණියා'ති.

2. න පලලස්සීකාය නිසින්නස්ස අභිලානස්ස ධම්මො දෙසෙතඛෙධා යො අනාදරියං පටිච්ච හත්තපලලස්සීකාය වා දුස්සපලලස්සීකාය වා නිසින්නස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසෙති ආපත්ති දුක්ඛංස්ස.

3. අනාපත්ති: අසඤ්චිව -පෙ- ආදිකම්මකස්සාති.

පඤ්චමසික්ඛාපදං.

8. 7. 6

1. සාවස්තිදුතං - තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බභිකියා හික්ඛු වෙධිකසීසස්ස ධම්මං දෙසෙන්නී -පෙ-

න වෙධිකසීසස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසිය්‍යාමිති සික්ඛා කරණියා'ති.

2. වෙධිකසීසො නාම; කෙසන්තං න දස්සාපෙත්වා වෙධිතො හොති.

න වෙධිකසීසස්ස අභිලානස්ස ධම්මො දෙසෙතඛෙධා. යො අනාදරියං පටිච්ච වෙධිකසීසස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසෙති, ආපත්ති දුක්ඛංස්ස;

අනාපත්ති: අසඤ්චිව, අසනියා, අජානනස්ස, ගිලානස්ස, කෙසන්තං විවරාපෙත්වා දෙසෙති, ආපදසු උමාත්තකස්ස, ආදිකම්මකස්සාති.

ඡට්ඨසික්ඛාපදං.

8. 7. 4

1. ශ්‍රාවස්තීතිදන යි - එයමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ යහන්හි භොත්තාහට දහම් දෙසත්....

යහන්හි භොත්තා වූ නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

2. යහනෙහි භොත්තා වූ නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස යටත් පිරිසෙයින් බිමෙහි දු භොත්තා වූ නො ගිලන්හට දහම් දෙසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට... ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

චතුර්ථ ශික්ෂාපදයි.

8. 7. 5

1. ශ්‍රාවස්තීතිදන යි - එයමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ අකච්චු අචුළවා හුන්නාහට දහම් දෙසත්....

අකච්චු අචුළවා හුන්නා වූ නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු යැ'යි.

2. අකච්චු අචුළවා හුන්නා වූ නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස අත්අකච්චුවෙන් හෝ වත්අකච්චුවෙන් හෝ හුන්නා වූ නොගිලන්හට දහම් දෙසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට.... ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

පක්ෂම ශික්ෂාපදයි.

8. 7. 6

1. ශ්‍රාවස්තීතිදන යි - එයමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ හිස මතු වෙළා සිටියහුට දහම් දෙසත්....

හිස වෙළා සිටි නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

2. වෙයිකසිය නම්: කෙස්කොත් නො දක්වාවෙළන ලද්දේ වෙයි.

හිස වෙළා සිටි නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස හිස වෙළා සිටි නොගිලන්හට දහම් දෙසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිහියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගිලන්හට කෙස්කොත් විවරවා දෙසා නම් ඇවැත් නැති; ආපදයෙහි, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මකයහට ඇවැත් නැති.

මේය ශික්ෂාපදයි.

8. 7. 7

1. සාවඤ්ඤිතං - තෙන ටො පන සමයෙන ඡක්ඛග්ගියා භික්ඛු ඔගුණධීතසීසස්ස ධම්මං දෙසෙන්නි -පෙ-

න ඔගුණධීතසීසස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසියාමිති සික්ඛා කර්ණියා'ති.

2. ඔගුණධීතසීසො නාම: සසීසං පාරුතො වුළච්ඡි.

3. න ඔගුණධීතසීසස්ස අභිලානස්ස ධම්මො දෙසෙතඤ්ඤා. යො අනාදරියං පටිච්ච ඔගුණධීතසීසස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසෙති ආපන්නි දුක්ඛටස්ස.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච. අසත්තියා, අජානනස්ස, ගිලානස්ස, සීසං විවරාපෙත්වා දෙසෙති, ආපදසු උමමක්ඛකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

සත්තමසික්ඛාපදං.

8. 7. 8

1. සාවඤ්ඤිතං - තෙන ටො පන සමයෙන ඡක්ඛග්ගියා භික්ඛු ඡමාය නිසිද්ධො ආසනෙ නිසින්නස්ස ධම්මං දෙසෙන්නි. -පෙ-

න ඡමාය නිසිද්ධො ආසනෙ නිසින්නස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසියාමිති සික්ඛා කර්ණියා'ති.

2. න ඡමාය නිසිද්ධො ආසනෙ නිසින්නස්ස අභිලානස්ස ධම්මො දෙසෙතඤ්ඤා. යො අනාදරියං පටිච්ච ඡමාය නිසිද්ධො ආසනෙ නිසින්නස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසෙති ආපන්නි දුක්ඛටස්ස.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච - පෙ- ආදිකමමිකස්සාති.

අට්ඨමසික්ඛාපදං.

8. 7. 9

1. සාවඤ්ඤිතං - තෙන ටො පන සමයෙන ඡක්ඛග්ගියා භික්ඛු නිවෙ ආසනෙ නිසිද්ධො උළෙච ආසනෙ නිසින්නස්ස ධම්මං දෙසෙන්නි. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති ධියනති විපාචෙන්නි. "කථං හි නාම ඡක්ඛග්ගියා භික්ඛු නිවෙ ආසනෙ නිසිද්ධො උළෙච ආසනෙ නිසින්නස්ස ධම්මං දෙසෙස්සන්නි"ති. -පෙ- සච්චං කිරි තුමෙහ භික්ඛුවෙ නිවෙ ආසනෙ නිසිද්ධො උළෙච ආසනෙ නිසින්නස්ස ධම්මං දෙසෙරාති. සච්චං හගවා. වීගරහි බුද්ධො හගවා. -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොඤ්චරියා නිවෙ ආසනෙ නිසිද්ධො උළෙච ආසනෙ නිසින්නස්ස ධම්මං දෙසෙස්සර. නෙතං මොඤ්චරියා අපසන්නානං වා පසාදය -පෙ- වීගරහිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආවරෙන්නසි.

8. 7. 7

1. ශ්‍රාවස්තිනිදන යි — එසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ භිස වසා පෙරෙවියහට දහම් දෙසත්....

භිස වසා පෙරෙවි නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු'යි.

2. ඔගුණ්ඨිකසිය නම්: භිස සහිත පෙරෙවියේ කියනු ලැබෙයි.

භිස වසා පෙරෙවි නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස භිස වසා පෙරෙවි නො ගිලන්හට දහම් දෙසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිතියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගිලන්හුට භිස වීථි කරවා දෙසා නම්, ඇවැත් නැති. ආපදයෙහි, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

සපතම ශික්ෂාපද යි.

8. 7. 8

1. ශ්‍රාවස්තිනිදන යි — එසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ බිමෙහි හිඳ අස්නෙහි හුන්නහුට දහම් දෙසත්....

බිමැ හිඳ අස්නෙහි හුන්නා වූ නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසත්-නෙමි යි භික්ෂියා යුතු'යි.

2. බිමැ හිඳ අස්නෙහි හුන්නා වූ නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසියයුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස බිමැ හිඳ අස්නෙහි හුන්නා වූ නො ගිලන්හට දහම් දෙසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට ... ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

අභයම ශික්ෂාපද යි.

8. 7. 9

1. ශ්‍රාවස්තිනිදන යි - එසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ මිටි අස්නෙහි හිඳ උස් අස්නෙහි හුන්නහුට දහම් දෙසත්, යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපියවුවෝ.... ඔහු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් සවග මහණෝ මිටි අස්නෙහි හිඳ උස් අස්නෙහි හුන්නහුට දහම් දෙසුහු" ද යි. ... සැබැ ද මහණෙනි, තෙපි මිටි අස්නෙහි හිඳ උස් අස්නෙහි හුන්නහුට දහම් දෙසවු ද යි. සැබැවැ භාග්‍යාවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු ... කෙසේ නම් භික්ෂුපුරුෂයෙනි, තෙපි මිටි අස්නෙහි හිඳ උස් අස්නෙහි හුන්නහුට දහම් දෙසවු ද? භික්ෂුපුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි. ... ගරහා දැහැමි කපා කොට මහණුන් ඇමතුහු.

2. භුතපුබ්බං භික්ඛවෙ බාරාණසියං අඤ්ඤතරස්ස ජපකස්ස පජාපතී ගබ්භීනී අහොසි. අථ ඛො භික්ඛවෙ සා ජපකී තං ජපකං එතදවොච. ගබ්භීනීමහි අයාපුතත ඉච්ඡාමී අඛං බාදිතු''න්ති. නත්ථී අඛො¹ අකාලො අමබසාති. සවාහං² න උභිස්සාමී මරීස්සාමීති. තෙන ඛො පන සමයෙන රඤ්ඤා අඛො ධුවඵලො හොති. අථ ඛො භික්ඛවෙ සො ජපකො යෙන සො අඛො තෙනුපසංඛාමී. උපසංඛාමීත්වා තං අඛං අභිරුහිත්වා නිලීනො අපුජි.

3. අථ ඛො භික්ඛවෙ රාජා පුරොහිතෙන බ්‍රාහ්මණෙන සද්ධිං යෙන සො අඛො තෙනුපසංඛාමී. උපසංඛාමීත්වා උච්චෙ ආසනෙ නිසිදිත්වා මන්තං පරියාපුණාති. අථ ඛො භික්ඛවෙ තස්ස ජපකස්ස එතදවොසි. යාච අධමමිකො අයං රාජා යත්‍ර හි නාම උච්චෙ ආසනෙ නිසිදිත්වා මන්තං පරියාපුණිසාති, අයඤ්ඤ බ්‍රාහ්මණො අධමමිකො යත්‍ර හි නාම නිවෙ ආසනෙ නිසිදිත්වා උච්චෙ ආසනෙ නිසින්නස්ස මන්තං වාචෙස්සති. අහඤ්ඤමහි අධමමිකො යොහං ඉත්ථියා කාරණා රඤ්ඤා අඛං අවහරාමී. සබ්බඵදං වමරිග්ගන්ත්ව තසෙව පරිපතී.

“උභො අස්සං න ජානන්ති උභො ධම්මං න පස්සරෙ,
යො වායං මන්තං වාචෙති යො වාධමෙමන්”ධියති.

සාලිතං ඔදනො භුතො සුචිමංසුපසෙවනො
තස්මා ධම්මෙ න වන්තාමී ධම්මො අරියෙහි වණ්ණිතො.

ධිරජුරු තං ධනලාභං යසලාභඤ්ඤ බ්‍රාහ්මණ,
යා වුත්ති චිත්තිපාතෙන අධමමවරණෙන වා.

පරීක්ඛෙත් මහාබ්‍රහ්මෙ පවන්තඤ්ඤාපි පාණිනො
මා ත්වං අධමමො ආචරිතො අස්මා කුම්භමිවාහිදු''ති.

4. තදපි මෙ භික්ඛවෙ අමනාපා නිවෙ ආසනෙ නිසිදිත්වා උච්චෙ ආසනෙ නිසින්නස්ස මන්තං වාචෙතුං. කිමඛන පන එතරහි න අමනාපා භවිස්සති නිවෙ ආසනෙ නිසිදිත්වා උච්චෙ ආසනෙ නිසින්නස්ස ධම්මං දෙසෙතුං. තෙතං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දීසෙය්‍යාථ:

න නිවෙ ආසනෙ නිසිදිත්වා උච්චෙ ආසනෙ නිසින්නස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසිය්‍යාමීති සික්ඛා කරණියා'ති.

5. න නිවෙ ආසනෙ නිසිදිත්වා උච්චෙ ආසනෙ නිසින්නස්ස අභිලානස්ස ධම්මො දෙසෙතඤ්ඤො. යො අනාදරියං පටිච්ච නිවෙ ආසනෙ නිසිදිත්වා උච්චෙ ආසනෙ නිසින්නස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසෙති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

අනාපත්ති: අසඤ්චිච -පෙ- ආදිකම්මකස්සාති.

නවමසික්ඛාපදං.

1. අඛං - මර්සං,

2. සවාහං - මර්සං.

3. වරීමංකං - මර්සං.

2. මහණෙනි, පෙර වූවක් කියමි: බරණැස් නුවර එක්තරා සැඩොලක්හුගේ අඹුව ගැබ්නි වූ යැ. එකල්හි මහණෙනි, ඒ සැඩොලි තොමෝ ඒ සැඩොල්හට මෙය කිවු යැ. 'හිමිපුත, ගැබ්නියක් වෙමි, අඹ කන්නට කැමැත්තෙමු' යි, අඹ නැති. අඹ පිළිබඳ කාලය නො වෙයි, ඉදින් මම නො ලබමි නම් මැරෙමි යි. එසමයෙහි වනාහි රජහුගේ අඹරුක නිතිපල ඇතියේ වෙයි. එකල්හි මහණෙනි, ඒ සැඩොල් තෙමේ ඒ අඹරුක වෙතැ එළඹියේ යැ. එළඹූ ඒ අඹරුකට නැහ සැහවී හුන්නේ යි.

3. ඉක්බිති මහණෙනි, රජ තෙමේ පෙරෙව් බමුණා සමඟ ඒ අඹරුක වෙතැ එළඹියේ යැ. එළඹූ උස් අස්නෙහි හිඳ මන්ත්‍ර පිරිවහයි. එකල්හි මහණෙනි, ඒ සැඩොල්හට මෙ සිත විය. යමෙක් උස් අස්නෙහි හිඳ මන්ත්‍ර පිරිවහා නම් මේ රජ තෙමේ කැලෑ මැ නො දහැමි යැ. යමෙක් මිටි අස්නෙහි හිඳ උස් අස්නෙහි හුන්නාහට මන්ත්‍ර හදරවා නම් මේ බමුණු තෙමෙන් නො දහැමි යැ. යම්බඳු මම අඹුවගේ කරුණෙන් රජහුගේ අඹ සොරකම් කරමි නම් ඒ මමත් නො දහැමි වෙමි, මේ මුළු ලොව මැ නො දහැමිකමින් අවුල් වී යැ යි එහි මැ වැටුණේ යි.

යමෙකුත් මොහුට මන්ත්‍ර හදරවා ද, යමෙකුත් අධම්මයෙන් හදරා ද මේ දෙදෙන මැ අර්ථය නො දනිති, ධර්මය නො බලත්.

(මා විසින් රජහුගේ) පිරිසුදු රසමසවුළෙන් යුතු හැල්බත වළඳන ලදී. එහෙයින් (බඩවියත තකා) ධම්මයෙහි නො පවතිමි. මේ ධම්ම ආයතියන් විසින් පසස්තා ලදු යි (දනිමි.)

බමුණ, (මෙසේ නො දහැමින් ලත්) තාගේ යශොලාභයට ද ධනලාභයට ද (මතු) අවාහි හෙත සේ අධම්මවරණයෙන් (දන්) පැවැති දිවෙලට ද නිසි වේවා.

මහබමුණ, (මෙදෙසින්) නැඟී යා, සෙසු සත්තු ද පිසති, (කකි.) හැසිරෙන ලද මේ අධර්මය තෙමේ තා ගලින් කළයක් මෙන් නහමක් බිඳිවා.

4. එද දු මහණෙනි, මිටි අස්නෙහි හිඳ උස් අස්නෙහි හුන්නහුට මන්ත්‍ර හදරවනු මට මනාප නො වෙයි. මෙකල්හි වනාහි මිටි අස්නෙහි හිඳ උස් අස්නෙහි හුන්නහුට දහම් දෙසනු මනාප නො වනු කියනුම කීම? මහණෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි. ... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසනු:

මිටි අස්නෙහි හිඳ උස් අස්නෙහි හුන්නා වූ නො හිලන් හට දහම් නො දෙසන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු යි.

5. මිටි අස්නෙහි හිඳ උස් අස්නෙහි හුන්නා වූ නො හිලන්හට දහම් නො දෙසිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස මිටි අස්නෙහි හිඳ උස් අස්නෙහි හුන්නා වූ නො හිලන්හට දහම් දෙසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට. ... ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

නවම ශික්ෂාපදයි.

8. 7. 10

1. සාවස්ථිතිදුතං - තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු ධීතා නිසින්නස්ස ධම්මං දෙසෙන්නි. -පෙ-

න ධීතො නිසින්නස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසිය්‍යාමිති සිකඛා කරණියා'ති.

2. න ධීතෙන නිසින්නස්ස අභිලානස්ස ධම්මො දෙසෙතඤ්ඤා. යො අනාදරියං පටිච්ච ධීතො නිසින්නස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසෙති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.

3. අනාපත්ති: අසංඝට්ඨි -පෙ- ආදිකම්මිකස්සාති.

දසමසිකඛාපදං.

8. 7. 11

1. සාවස්ථිතිදුතං - තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු පච්ඡන්තො ගච්ඡන්තා පුරන්තො ගච්ඡන්තස්ස ධම්මං දෙසෙන්නි. -පෙ-

න පච්ඡන්තො ගච්ඡන්තො පුරන්තො ගච්ඡන්තස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසිය්‍යාමිති සිකඛා කරණියා'ති.

2. න පච්ඡන්තො ගච්ඡන්තො පුරන්තො ගච්ඡන්තස්ස අභිලානස්ස ධම්මො දෙසෙතඤ්ඤා. යො අනාදරියං පටිච්ච පච්ඡන්තො ගච්ඡන්තො පුරන්තො ගච්ඡන්තස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසෙති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.

3. අනාපත්ති: අසංඝට්ඨි -පෙ- ආදිකම්මිකස්සාති.

එකාදසමසිකඛාපදං.

8. 7. 12

1. සාවස්ථිතිදුතං - තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු උපපරෙත ගච්ඡන්තා පරෙත ගච්ඡන්තස්ස ධම්මං දෙසෙන්නි. -පෙ-

න උපපරෙත ගච්ඡන්තො පරෙත ගච්ඡන්තස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසිය්‍යාමිති සිකඛා කරණියා'ති.

2. න උපපරෙත ගච්ඡන්තො පරෙත ගච්ඡන්තස්ස අභිලානස්ස ධම්මො දෙසෙතඤ්ඤා. යො අනාදරියං පටිච්ච උපපරෙත ගච්ඡන්තො පරෙත ගච්ඡන්තස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසෙති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.

අනාපත්ති: අසංඝට්ඨි -පෙ- ආදිකම්මිකස්සාති.

ද්වාදසමසිකඛාපදං.

8. 7. 10

1. ශ්‍රාවස්තිනිදන යි — ඵසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ සිටියාහු හුන්නහුට දහම් දෙසත්....

සිටියෙම හුන්නා වූ නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

2. සිටියහු විසින් හුන්නා වූ නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස සිටියේ හුන්නා වූ නො ගිලන්හට දහම් දෙසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට.... ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

දශම ශික්ෂාපද යි.

8. 7. 11

1. ශ්‍රාවස්තිනිදන යි -- ඵසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ පසු වැ යන්නාහු පෙරටු වැ යන්නහුට දහම් දෙසත්....

පසු වැ යන්නෙම පෙරටු වැ යන්නා වූ නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

2. පසු වැ යන්නහු විසින් පෙරටු වැ යන්නා වූ නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස පසු වැ යන්නේ පෙරටු වැ යන්නා වූ නො ගිලන්හට දහම් දෙසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට. ... ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

ඵකාදශ ශික්ෂාපද යි.

8. 7. 12

1. ශ්‍රාවස්තිනිදන යි — ඵසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ නො මඟින් යන්නාහු මඟින් යන්නහුට දහම් දෙසත්....

නො මඟින් යන්නෙම මඟින් යන්නා වූ නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසන්නෙමි යි හික්මියැ යුතු'යි.

2. නො මඟින් යන්නහු විසින් මඟින් යන්නා වූ නො ගිලන්හට දහම් නො දෙසිය යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස නො මඟින් යන්නේ මඟින් යන්නා වූ නො ගිලන්හට දහම් දෙසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට.... ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

ද්වාදශ ශික්ෂාපද යි.

8. 7. 13

1. සාවස්තීදූතං - තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා ගීතඛු ධීතා උච්චාරමි පසසාවමි කරොනති -පෙ-

න ධීතො අග්ගිලානො උච්චාරං වා පසසාවං වා කරිසාමිති සිකං කරණියා'ති.

2. න ධීතෙන අග්ගිලානෙන උච්චාරො වා පසසාවො වා කාතබ්බො. යො අනාදරියං පටිච්ච ධීතො අග්ගිලානො උච්චාරං වා පසසාවං වා කරොති ආපතති දුක්ඛංසං.

අනාපතති: අසඤ්චිව -පෙ- ආදිකම්මකසානි.

තෙරසමසිකංපදං.

8. 7. 14

1. සාවස්තීදූතං - තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා ගීතඛු හරිතෙ උච්චාරමි පසසාවමි ටෙළමි කරොනති -පෙ-

න හරිතෙ අග්ගිලානො උච්චාරං වා පසසාවං වා ටෙළං වා කරිසාමිති සිකං කරණියා'ති.

2. න හරිතෙ අග්ගිලානෙන උච්චාරො වා පසසාවො වා ටෙළො වා කාතබ්බො. යො අනාදරියං පටිච්ච හරිතෙ අග්ගිලානො උච්චාරං වා පසසාවං වා ටෙළං වා කරොති ආපතති දුක්ඛංසං.

අනාපතති: අසඤ්චිව, අසනියා, අජානනස්ස, ගීලානස්ස, අපහරිතෙ කතො හරිතං ඔසුරති, ආපදසු, උච්චිතකස්ස, ආදිකම්ම කසානි.

වුද්දසමසිකංපදං.

8. 7. 15

1. තෙන සමයෙන වුද්දො හගවා සාවස්තියං වීහරති ජෙතවනෙ අනාපමිණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා ගීතඛු උදකෙ උච්චාරමි පසසාවමි ටෙළමි කරොනති, මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති. "කපං හි නාම සමණා සකාපුත්තියා උදකෙ උච්චාරමි පසසාවමි ටෙළමි කරිසානති සෙයාරාපි ගීහී කාමං භොගිතො"ති.

8. 7. 13

1. ශ්‍රාවස්තින්දන යි— එසමයෙහි සවග මහණෝ සිටියාහු මහවටන ද සුඵවටන ද කෙරෙත්....

සිටියෙමි නො ගිලන් වූ මහවටන් හෝ සුඵවටන් හෝ නො කරන්නෙමි යි තික්ෂ්මියැ යුතු'යි.

2. සිටියා වූ නො ගිලන්හු විසින් මහවටන් හෝ සුඵවටන් හෝ නො කළ යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස සිටියේ නො ගිලන් වූ මහවටන් හෝ සුඵවටන් හෝ කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට.... ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

ත්‍රයොදශ ශික්ෂාපද යි.

8. 7. 14

1. ශ්‍රාවස්තින්දන යි — එසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ නිල් තණ ආදියෙහි මහදියටනු ද සුඵදියටනු ද කෙළ ගැසීම ද කෙරෙත්....

නො ගිලන් වූයෙමි නිල්තණ ආදියෙහි මහදියටනු හෝ සුඵදියටනු හෝ කෙළ ගැසීම හෝ නො කරන්නෙමි යි තික්ෂ්මියැ යුතු'යි.

2. නො ගිලන්හු විසින් නිල් තණආදියෙහි මහදියටනු හෝ සුඵදියටනු හෝ කෙළ ගැසීම හෝ නො කළ යුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස නො ගිලන් වූ නිල් තණ ආදියෙහි මහදියටනු හෝ සුඵදියටනු හෝ කෙළ ගැසීම හෝ කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

3. නො සිතා කරන්නහුට නො සිතියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගිලනහුට නො නිල්තණ ආදියෙහි කරන ලද දෑයෙක් නිල් තණ වතුරුවා නම්, ආපදයෙහි, උම්මත්තකයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

චතුර්දශ ශික්ෂාපද යි.

8. 7. 15

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැතෑ ජෙතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ අරළුහි වැඩැවෙසෙති. එසමයෙහි වනාහි සවග මහණෝ දියෙහි මහදියටනු ද සුඵදියටනු ද කෙළ ගැසීම ද කෙරෙත්. මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: "කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ශාක්‍යසුත්‍රීයයෝ කාමභොගී ගිහියන් මෙන් දියෙහි මහදියටනු ද සුඵදියටනු ද කෙළ ගැසීම ද කොළෝ" ද යි.

පාචික්කියපාළු හිතවුම්හඬෙහා

2. අසේනාසුං බො හිතවු තෙසං මනුසසානං උජ්ඣායනතානං වියහතානං විපාවෙනතානං. යෙ තෙ හිතවු අපිච්ඡා-පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති “කථං හි නාම ඡබ්බග්ගියා හිතවු උදකෙ උච්චාරමි පසසාවමි බෙළමි කරිසසනති”ති. -පෙ- සච්චං කිරි තුමෙහ හිතවු උදකෙ උච්චාරමි පසසාවමි බෙළමි කරොථාති. සච්චං හගවා. විගරහි බුද්ධො හගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරිසා උදකෙ උච්චාරමි පසසාවමි බෙළමි කරිසසරං. නෙතං මොසපුරිසා අප්ප-සනතානං වා පසාදය -පෙ- එවිඤ්ඤා පන හිතවු ඉමං සිකංචාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

න උදකෙ උච්චාරං වා පසසාවං වා බෙළං වා කරිසසාමිති සිකංචා කරිසසා’ති.

එවිඤ්ඤා හගවතා හිතවුනං සිකංචාපදං පඤ්ඤාතං භොති.

3. තෙන බො පන සමයෙන ගිලානා හිතවු උදකෙ උච්චාරමි පසසාවමි බෙළමි කාතුං කුකුළවායනති. හගවතො එතමසං ආරො-වෙසුං. අථ බො හගවා එතසමී නිදනෙ එතසමී පකරණෙ ධම්මං කථං කථා හිතවු ආමනෙතයි. “අනුජානාමි හිතවු ගිලානෙන හිතවුනා උදකෙ උච්චාරමි පසසාවමි බෙළමි කාතුං” එවිඤ්ඤා පන හිතවු ඉමං සිකංචාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

න උදකෙ අගිලානො උච්චාරං වා පසසාවං වා බෙළං වා කරිසසාමිති සිකංචා කරිසසා’ති.

4. න උදකෙ අගිලානෙන උච්චාරො වා පසසාවො වා බෙළො වා කාතබ්බො. යො අනාදරියං පච්චි උදකෙ අගිලානො උච්චාරං වා පසසාවං වා බෙළං වා කරොති ආපතති දුක්ඛංඝරං.

අනාපතති: අසඤ්චිච්චි, අසකියා, අජානනස්ස, ගිලානස්ස. ඊළෙ කතො උදකං ඔසරති, ආපදසු, උමමනකකස්ස, විකල්පිතස්ස වෙදනට්ඨස්ස, ආදිකම්මකස්සාති.

පඤ්ඤාපට්ඨං සිකංචාපදං.

පාදුකාවග්ගො සත්තමො

2. භික්ෂුහු උමු කොට සිතන නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ (අකීර්තිශබ්දය) ඇසුහු. යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අපිස්වුවෝ.... ඔහු උමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්: “කෙසේ නම් සවග මහණෝ දියෙහි මහදියටනු ද සුළුදියටනු ද කෙළ ගැසීම ද කොළෝ” දී යි. ... සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි දියෙහි මහදියටනු ද සුළුදියටනු ද කෙළ ගැසීම ද කරවු දී යි. සැබැවූ භාග්‍යාවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරහු. ... කෙසේ නම් භික්ෂුපුරුෂයෙනි, තෙපි දියෙහි මහදියටනු ද සුළුදියටනු ද කෙළ ගැසීම ද කළහු ද? භික්ෂුපුරුෂයෙනි, මෙය අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි. ... මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

දියෙහි මහදියටනු හෝ සුළුදියටනු හෝ කෙළගැසීම හෝ නො කරන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු’යි.

මෙසේත් භාග්‍යාවතුන් විසින් භික්ෂුන්හට මේ සිකපදය පනවන ලද්දේ වෙයි.

3 එයමයෙහි වනාහි ගිලන් වූ මහණෝ දියෙහි මහදියටනු ද සුළුදියටනු ද කෙළ ගැසීම ද කරන්නට කුකුසත්. භාග්‍යාවතුන්හට තෙල කරුණ දැන්වුහු. ඉක්බිති භාග්‍යාවතුන් වහන්සේ මෙකරුණෙහි ලා මෙඅවසරයෙහි ලා දහම් කරා කොට මහණුන් ඇමතුසේකැ. “මහණෙනි, ගිලන් මහණුහු විසින් දියෙහි මහදියටනු ද සුළුදියටනු ද කෙළගැසීම ද කරන්නට අනුදනිමි” මෙසේ ද මහණෙනි, මේ සිකපදය උදෙසවු:

නො ගිලන්වූයෙමි දියෙහි මහදියටනු හෝ සුළුදියටනු හෝ කෙළ ගැසීම හෝ නො කරන්නෙමි යි භික්ෂියා යුතු’යි.

4. නො ගිලන්හු විසින් දියෙහි මහදියටනු හෝ සුළුදියටනු හෝ කෙළ ගැසීම හෝ නො කළයුතු යි. යමෙක් අනාදරිය පිණිස නො ගිලන් වූ දියෙහි මහදියටනු හෝ සුළුදියටනු හෝ කෙළ ගැසීම හෝ කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

නො සිතා කරන්නහුට නො සිතියෙන් කරන්නහුට නො දන්නහුට ගිලන්හුට ගොඩබිමැ කරන ලද දයෙක් ජලය වතුරුවා නම්, ඇවැත් නැත. ආපදයෙහි, උම්මත්තකයහට ක්ෂිප්තවික්කයහට වේදනාතීයහට ආදිකම්මිකයහට ඇවැත් නැති.

පඤ්චදශ ශික්ෂාපද යි.

යත්වන පාදකාවති යි.

උග්ගතං

‘පරිමණදුලං පටිවජනනං සුසංවුතොක්ඛිත්තවත්තා
උක්ඛිතභුජ්ජානිකපසදෙදු තයො වෙව පචාලනා

බ්බිත ඔගුණධිතා වෙව ඤාතිපලාඤ්ඤාය ව,
සක්කච්චං පත්තසංඤ්ඤා ව සම්පූර්ණමනිවත්තං.

සක්කච්චං පත්තසංඤ්ඤා ව සපදන සම්පූර්ණං-
පුරුෂො ව පටිවජනනං විඤ්ඤාභූරුක්ඛානසංඤ්ඤා.

න මහනතං මණදුලං ආරං සබ්බං භස්සං න බ්බාහරෙ,
උග්ගතොපො ඡෙදනං ගණ්ඨං ධුතං සිත්ථාවකාරකං.

ඵට්ඨානිවජාරකං වෙව චුළුසුරු සුරෙන ව,
භස්සං පත්තො ව ඔට්ඨො ව සාමිසංඤ්ඤා සංඤ්ඤා.

ජත්තපාඨිකසං සංඤ්ඤා න දෙසෙත්ති නොගතා,
ඉදෙව දණ්ඩපාඨිකසං සංඤ්ඤාසුඤ්ඤා.

පාදුකොපාහනා වෙව යාන සෙය්‍යගතස්ස ව,
පලලාඤ්ඤා නිසින්නස්ස වෙදිතොගුණධිතස්ස ව

ජමා නිවාසනෙ යානං පටිවජනනං උපපට්ඨන ව.
ධිතකෙන න කාතඛං හරිතෙ උදකමිති වාති.

කෙසං වග්ගානං උග්ගතං

පරිමණදුලං උජ්ජානි බ්බිත සක්කච්චොව ව,
කබ්බුසුරු සුරු වෙව පාදුකෙන ව සත්තමාති.

පඤ්ඤානා අතිදෙවෙන ගොතමෙන යසස්සිතා,
සාවතෙ සික්කිතස්ස පඤ්ඤාසත්තං සෙවියාති

උද්දිට්ඨො ඔවා ආයස්සනො සෙවියා ධම්මා. තස්සායස්සනෙන
සුච්ඡාමි කච්චිත්ත පරිසුද්ධා. දුක්ඛසංඝිතං සුච්ඡාමි කච්චිත්ත පරිසුද්ධා. තස්සායස්ස
සුච්ඡාමි කච්චිත්ත පරිසුද්ධා, පරිසුද්ධස්සායස්සනො තස්සා තුණ්හි
ඵට්ඨමෙතං ධාරයාමිති.

සෙවියා

උද්දනය

පරිමණ්ඩල යැ පුප්ඵච්ඡන්ත යැ පුසංචුත යැ ඔක්ඛිතච්ඡා-
සිඛය සමඟ උක්ඛිත්තකාය යැ උජ්ජග්ගිකාය යැ අප්පසද්ද යැ
කායප්පවාලක - බාහුප්පවාලක - සිසප්පවාලක යන තිදෙන ද,

බමහකත යැ ඔගුණ්ඨිත යැ උක්කුටිකාය යැ පලලස්සිකාය-
සිඛය සමඟ සකකච්ච යැ පත්තසංඤ්ඤි යැ සමසුපක යැ සම-
තිත්තිකය ද,

සකකච්ච යැ පත්තසංඤ්ඤ යැ සපදන යැ සමසුපක යැ චූපතො
සිඛය ද පථිච්ඡන්ත යැ උජ්ඣානසංඤ්ඤිසිඛය සමඟ විඤ්ඤත්තිකය ද,

නාතිමහන්ත යැ පරිමණ්ඩල යැ මුඛදාර යැ සබ්බහස්ස යැ
බ්බාහරණ යැ පිණ්ඩුකොපක යැ කබ්ච්චාච්චිඡෙදක යැ අචගණ්ඩකාරක
යැ හස්තිද්ධුනක යැ සිස්ථාචකාරකය ද,

පීච්ඡාතිච්ඡාරක යැ චූච්චුකාරක යැ සුරුසුරුකාරකය සමඟ
හස්තිලොහක යැ පත්තතිලොහක යැ ඔට්ඨතිලොහක යැ සාමීස යැ
සසිස්සකය ද,

තථාගතවරයෝ ඡත්තපාණියහට සදහම් නො දෙසත්, දණ්ඩ-
පාණියහට ද සත්තපාණියහට ද ආයුධපාණියහට ද මෙසෙයින් මැ නො දෙසත්,

පාදුකා - උපාහනාරුඨයහට ද යාන - සයනගතයහට ද පලලස්සිකා
නිසිත්තයහට ද වෙය්හ - ඔගුණ්ඨිතසිසයහට ද නො දෙසත්.

බිමැ හා මිටිඅස්තෙති හුන්නහු විසින් ද සිටියහු විසින් ද පසු වැ
යන්නහු විසින් ද නො මඟින් යන්නහු විසින් ද දහම් නො දෙසිය
යුතු යැ. නිල්තණ ආදියෙහි හා දියෙහි (මළ මු අ) නො කළ යුතු යි.

ඒ වර්ගයන්ගේ උද්දනය :

පරිමණ්ඩල යැ උජ්ජග්ගික යැ බමහකත යැ සකකච්ච යැ
කබ්ච්ච යැ සුරුසුරු යැ සත්වන පාදුකාවර්ගයෙන් ද යි.

අතිදෙව මු ගෞතම යශස්වීන් විසින් ශ්‍රාවකයන් භික්ඛවතු
පිණිය පන්සැත්තැ සෙබිය ධම්මෝ පතවන ලදහු යි.

ආයුෂ්මත්ති, සෙබියා ධම්මෝ උදෙසන ලදහු. එහි ලා ආයුෂ්මතුන්
පුළුළුය්, කිම පිරිසුදුවහ ද? දෙවනවටු පුළුළුය්, කිම පිරිසුදුවහ ද?
තෙවනවටු පුළුළුය්, කිම පිරිසුදුවහ ද? මෙහි ලා ආයුෂ්මත්තු
පිරිසුදුහ. එහෙයින් නිහඬයහ. මෙසේ මෙය දරම්.

සෙබියධර්මයෝ යි.

පාචිකයාපාළි හිකඩුවිහරෙහි

ඉමෙ ටො පනායසමනෙතා සත්ත අධිකරණසමරා ධම්මා උදෙසං ආගච්ඡති.

1. උපපනානුපනතානං අධිකරණානං සමරාය වූපසමාය සමුඛා-
විතයො දතඥො, සතිවිතයො දතඥො, අමුළභවිතයො දතඥො,
පටිඤ්ඤා කාරෙතඥො, යෙභ්වාසිකා, තස්සපාපියාසිකා¹, තිණවජ්ජා-
රකොති.

2. උද්දිට්ඨා ටො ආයසමනෙතා සත්ත අධිකරණසමරා ධම්මා.
තස්සායසමනෙත පුට්ඨාමි කච්චිත්ත පරිසුද්ධා. දුතියමෙ පුට්ඨාමි කච්චිත්ත
පරිසුද්ධා. තතියමෙ පුට්ඨාමි කච්චිත්ත පරිසුද්ධා. පරිසුද්ධායසමනෙතා
තස්මා තුණහි ඵවිමෙතං ධාරයාමිති.

අධිකරණසමරා.

3. උද්දිට්ඨා ටො ආයසමනෙතා නිදනං, උද්දිට්ඨා චක්ඛාමො පාරාජිකා
ධම්මා. උද්දිට්ඨා තෙරස සඤ්ඤාදිසෙසා ධම්මා. උද්දිට්ඨා දෙව අනියතා
ධම්මා. උද්දිට්ඨා තිංස නිසසගගියා පාචිකයා ධම්මා. උද්දිට්ඨා ඥානවුත්ති
පාචිකයා ධම්මා උද්දිට්ඨා චක්ඛාමො පාරිදෙසනියා ධම්මා. උද්දිට්ඨා
සෙවියා ධම්මා. උද්දිට්ඨා සත්ත අධිකරණසමරා ධම්මා. එත්තකං තස්ස
භගවතො සුත්තාගතං සුත්තපරියාපනතං අනුඤ්ඤාමාසං උදෙසං
ආගච්ඡති, තත්ත සංඛෙධංගෙව සමගෙහති සමමොදමානෙති අවිච්ඡිදමානෙති
සිකඛිතඛන්ධනති.

හිකඩුවිහරෙහි* නිවසිතො.

1. තස්සපාපියාසිකා - මජ්ඣ.

2. ටොච්ඡිකො - මජ්ඣ.

ආයුෂ්මත්ති, මේ සජ්ඣ අධිකරණශමරධම්මයෝ උදෙසීමට පැමිණෙත්.

උපනුපත් (විවාදදි) අධිකරණයන්ගේ ශමනය පිණිස ව්‍යුපශමය පිණිස සම්මුඛාවිනය දියයුත්තේ යැ, සතිවිනය දියයුත්තේ යැ, අමුළුභවිනය දියයුත්තේ යැ, ප්‍රතිඥායෙන් කැරැවිය යුතු යැ, යෙහුයාසිකා යැ, තසසපාපියාසිකා යැ, කිණුවාපාරක යි.

ආයුෂ්මත්ති, සජ්ඣ අධිකරණශමරධම්මයෝ උදෙසන ලදහ. එහි ලා ආයුෂ්මතුන් පුරවුස්මි, කිම පිරිසුදුවහ ද? දෙවනවටද පුරවුස්මි, කිම පිරිසුදුවහ ද? තෙවනවටද පුරවුස්මි, කිම පිරිසුදුවහ ද? මෙහි ලා ආයුෂ්මත්තු පිරිසුදුහ. එහෙයින් නිහඬයහ. මෙසේ මෙය දරමි.

අධිකරණශමරයෝ යි.

ආයුෂ්මත්ති, නිදනය උදෙසන ලදි. සතර පාරාජිකධම්මයෝ උදෙසන ලදහ; තෙළෙස් සඛ්ඤාදිසෙස ධම්මයෝ උදෙසන ලදහ. දෙ අනියත ධම්මයෝ උදෙසන ලදහ. කිස් නිස්සග්ගියපාවිත්තිය ධම්මයෝ උදෙසන ලදහ. දෙඅනු පාවිත්තිය ධම්මයෝ උදෙසන ලදහ. සතර පාටිදෙසනීය ධර්මයෝ උදෙසන ලදහ. සෙවිය ධර්මයෝ උදෙසන ලදහ. සජ්ඣ අධිකරණශමර ධර්මයෝ උදෙසන ලදහ. ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ සුත්‍රසංඛ්‍යාත භික්ෂුවිභව්‍යයෙහි ආවා වූ භික්ෂුවිභව්‍යයට ඇතුළත් වූ මෙතෙක් (සිට) අධිමසක් පාසා උදෙසීමට පැමිණෙයි. සමහ වූ සතුටු වන විවාද නො කරන හැමදෙනා විසින් මැ එහි ලා භික්ෂියැ යුතු යි.

භික්ෂුවිභව්‍ය නිමියේ යි.

ගාථාදීපාද සූචි

අධිවේගයො අයාමජ්ජනො	158
උභො අසාං න ජානනථී	548
ධීරස්සු කං ධනලාභං	548
පරිබ්බජ මහාඥානෙ	548
මනාපමෙව භාසෙය්‍ය	16
සාලීනං ඔදනො භුක්කො	548

පාච්ඡන්දිය පාලි

සංස්කෘතාම සූචි

	පිටු අංක		පිටු අංක
	අ		ඝ
අඤ්ඤාප්ථ	56, 100, 106, 142	සොසිතාරාම	110, 138, 306, 380
අච්චිකි	304, 432		530
අනුරුඳ්ව	60, 190		ච
අමනිකික	300	චුලලනඤ්ඤ	190
අරිඨ	300, 358	චුලලපන්ථක	158
ආනඤ්ඤ	190, 218		ඡ
ආලවක	100, 142	ඡක	110, 138, 306, 380
ආලච්චි	56, 100, 106, 142	ඡකකිකියා	14, 52, 90, 128, 132, 146, 162, 168, 180, 184, 200
	උ		ඣ
උද්ධි	64, 176, 194, 336	ඣතවන	2, 4, 52, 60, 66
උපනඤ්ඤ	98, 328, 342		98, 120, 128, 132, 136
උපාලි	190		146, 158, 168, 172, 176
උපාලිදරක	346		180, 184, 194, 200, 220
	ක		458, 460, 464, 472, 488
කච්චානගොතන	18		490, 492, 494, 496, 504
කච්චොරකිකිය	190		542
කණ්ඩක	370		ක
කපිලවස්ථ	162	කකසිලා	14
කලඤ්ඤනිවාස	316	කපොද	316
කාණ	220		ඊ
කාණමානා	220		උ
කාසි	434	උලලනඤ්ඤ	190
කිරිපතික	212		උ
කුටාගාරසාලා	212	උකමලපුත්ත	116, 412
කොකනඤ්ඤ	534	උදවදක	190, 204
කොකාලික	190		න
කොසලච්චි	56, 110, 138, 298, 380, 530		න
කොසල	60, 202	නඤ්ඤ	460
	ඛ	නඤ්චිසාල	14
ඛණ්ඩදෙව්පුත්ත	190	නිග්‍රොධාරාම	162, 446, 480
	ග		
ගොතමගොතන	18		

සංස්කෘතාම සූචි

	පිටු අංක		පිටු අංක
පටියාලොක	224	වග්ගුමුද්දනදී	74
පසෙන්නදිකොසල	304	වස්සී	74
		වාසෙට්ඨගොත්තං	18
බද්ධිකාරාම	56	විසාබාමිගාරමානා	432
බාරාණසී	548	වෙසාලී	74, 212, 248
බිම්බිසාර	210, 316	වෙළච්චන	116, 190, 204, 316, 468
හග්ග	312, 534		
හෙසකලාවන	312		
මලලිකා	304	සකක	162, 446, 480
මහාකවර්ණ	190	සකාරසවණියාභිකඤ්ඤා	124, 132
මහාකප්පින	190	සමුද්දාන	190
මහාචූඤ්ඤ	190	සාකෙත	180, 186, 324
මහාපජාපකීගොතමී	164	සාගත	298
මහාවන	212	සාරිපුත්ත	190, 202
මාගධ	316		
මීගදය	312	සාවස්ථී	2, 14, 52, 60, 68, 98, 120, 124, 128, 132, 136, 146, 158, 168, 172, 176, 180, 184, 194, 200, 220, 458, 460, 464, 472, 488, 490, 492, 494, 496, 504, 542, 552
මෙකකිය භූමිපක	116		
මොග්ගලලාන	190	සුංසුමාරගිර	312, 534
මොග්ගලලාන ගොත්ත	18		
රාජගහ	116, 190, 204, 224, 268, 316		
රාහුල	56, 190		
රෙවන	190		
		හස්සක සකාපුත්ත	2

පාවිතනීය පාළි

විශේෂ ශබ්ද සූචි

අ		අභ්‍යන්තරය	186
අකවානුධම්මො	366	අදිකා	60
අකතකතං	326	අදිට්ඨං	4-6-8-10
අනෙකායො	20-44	අධිකරණයමරං	558
අකරකරාය	366	අධිවෙතසො	158
අකාරකො	354	අනතරසරං	466-490
අනුලට්ඨපනාය	140	අනතරාධිකා	358
අනුලෙ	326	අනධිවාසනජාතිකො	345
අග්ගිලො	202-476-484	අනතිරද්ධො	394
අභිකරකාසූපටා	358	අනසංසකො	300
අභිලිප්තොදකෙන	300	අනසිතා	472
අභිලිප්තිඤ්ඤා	434	අනාවාරං	306
අච්ඡයො	62	අනාදරියං	306
අච්ඡෙදකො	254	අනාපුර්වං	120
අච්ඡාචාරං	344	අනිසංකරාජකො	428
අච්ඡාරාමෙ	434	අනිමිත්තංසමාපන්නං	82
අච්ඡාචයපෙ	434	අනිහසං	340
අච්ඡාචාරං	246	අනිහතරතනකො	428
අච්ඡාසංඝි	246	අනුපට්ඨ	128
අච්ඡානියා	446	අනුපට්ඨපනො	52-98
අච්ඡාචාදකං	110	අනුපට්ඨපිකං	390
අච්ඡාචකො	388	අනුචාන	326
අච්ඡානිකා	174-178	අනොසාරිනො	366
අච්ඡාගරුධම්මො	152	අසංචිතිසංචෙදන	366
අච්ඡාභිලප්තොදකං	448	අසංචිසංචිදිනො	482
අච්ඡාකංචලපමා	358	අසංචිතිනො සමාධි	84
අච්ඡානොයනමාසා	318	අසංචිසංචිදිතං	420
අච්ඡාචය	4	අසංචිතකවිසංචිතං	118
අනිබ්බං	16	අසංචිතකවිසංචිතනසං	414
අනිරෙකභවමාසං	32	අපට්ඨසං	4
අනිරෙකභවනිසරියායො	140	අපට්ඨිභාරකං	328
අභ්‍යන්තරයමනසමයො	210-320-322	අපඤ්ඤානො	308-382
		අපර භංගං	140

විෂයය ගබ්ද සූචි

[illegible]

විශේෂ ගම්පු සූචි

		කම්පමයා		320
උ		කම්මි.		18
උනකඩමාස.	322	කම්මාරහ	342—	408
උනවිසතිවසෙසා	350	කම්මාරො		430
උහදනති	122	කම්මාණමිතතා		348
ඊ		කසක.		24
ඊකව්වනෙක	366			
ඊකිසිස.	106	කා		
ඊරණකපෙල.	206	කාපොතිකා		298
ඊවංව්‍යාපො	372	කායපචාලක.		498
ඔ		කායබන්ධන.		324
ඔකතිතවත්තු	492—494	කාලසාම.		324
ඔකතිපිණ	62	කාසි		434
ඔගුණධීතසියො	546	කාලක.		324
ඔකුක.	16—18			
ඔට්ටනිලෙහක.	532	කි		
ඔදකො	246—326	කිණ්ණපකිකා		300
ඔදනියසුරා	300	කිලාසික.		26
ඔදනො	254	කිලිනෙතන		322
ඔමසවාදෙ	16	කිලෙස.		18
ඔමුතතස	542	කු		
ඔරක.	212	කුකකුට්ටි.		404
ඔරෙනකඩමාස.	318	කුකකුට්ටසමපාතෙ	188—	352
ඔවටො	154	කුට්ඨික.		26
ක		කුමහකාර.		24
කසබ්ලො	344	කුමමාසො		254
කසුපික.	306	කුලපරියන්තා		100
කඨලාය	306	කුල.		470
කණ්ඩුපට්ටිපාදි	454	කුලීරපාදක.		450
කණ්ණසපො	312	කුලීරපාදකො		122
කතපරියොසිත.	140	කුලුපගො		98
කඟුම.	324	කුසගෙතන		326
කබල.	578—522	කුට		14
කබලාච්චේදක.	524			
කච්චවාචාති	366			

විශේෂ ශබ්ද සූචි

කො		ගො	
කොට්ඨං	122	ගොථිරං	246
කොට්ඨකං	24—46	ගොණකං	28
කොසියගොනං	18		
ක		ච	
කථං	118—414	චණ්ඩාලං	20
කමනකතො	504	චුචුකාරකං	528
කාදතියං	478—480	චුචකාරං	24
ක		ච්	
කිලජාතකා	394	ච්චිමිකං	124
ක		ච්	
කියනකෙ	118	ච්චරකාරසමයො	210—218
		ච්චරදනසමයො	210—218
කු		ච්චරපටිච්චියො	172
කුඤ්ඤකුඤ්ඤකෙහි	384	ච්චරං	174—178
කුසනා	210		
ග		චෙ	
ගණකං	24—346	චෙටකෙ	190
ගණකිකං	26	චො	
ගඤ්ඤාධිපුඤ්ඤා	358	චොරකනාතාරං	310
ගරහිතො	308	ජ	
ගි		ජකතපාණිසස	536
ගිලානපුට්ඨකා	314	ජපකසස	548
ගිලානසමයො	210—218	ජපකඤ්ඤාචාචාහි	70
ගිලානා	166	ජි	
ගිහිසමාරමෙහා	192	ජිකතහනො	256
ගු		ජෙ	
ගුඤ්ඤමනා	426	ජෙකසමුත්තිං	472
ගුළපිණ්ඩං	304	ජ	
ගුළාසවො	300		
ගෙ		ජනාසරෙ	316
ගෙරුකපටිකච්චං	140	ජවකණ්ණකං	20

විශේෂ ශබ්ද සූචි

ජා	පි	තෙ	පි
ජාති	16	තෙලසමපාති	300
ජාලො	252	ඊ	
ජි		ඊතිතෙ	316
ජිවිතාතිවිජාරකං	526	ච	
ජි		චුපිකතං	510
ජිවිතාවොරොපෙයං	106	ඊ	
ජො		ඊයංසපෙත	350
ජොතිං	312	ඊ	
ඤා		ඊශ්වපාණිසස	538
ඤාතිකුලාති	228	ඊශ්ව	538
ඤ		ඊවා	12
ඤ සසං	306	ඊසපිකකපදිකො	328
ඤට්ඨිකං	124	ඊසිකසුත්තං	414
ඤලසපත්තං	394	ඊ	
ඤහං	494	ඊරකසදෙද	348
ඤා		ඊ	
ඤාදිතො	158	ඊට්ඨමමිකානං	4
ඤි		ඊට්ඨියාසුපට්ඨිකා	152
ඤිභවිජාරකො	558	ඊයට්ඨා	318
ඤිභ්වකකුපමා	358	ඊරකතිරකතං	372
ඤිපයානං	348	ඊ	
ඤිරවිජානකපං	438	ඊට්ඨිලං	98—344
ඤිරවිජානගතමනුසස		ඊතතිතං	340
ඊගහතිප්පියා	356	ඊබ්බලච්චරො	412
ඤිලතෙලං	246	ඊබ්බභ්වකරණං	324
ඤ		ඊහරකාය	4
ඤලොනඤ	448	ඊරාගතානං	348
		ඊරුත්තානං	348

විශේෂ ශබ්ද සූචි

දෙ		නෙ	
දෙදඩුහෙන	300	නෙසාද	20
දෙවන	106		
දෙසෙයා	70	ප	
දෙ		පකවිනෙ	220
දෙසපරිවුට්ඨිත.	28	පව්‍යායමෙණන	218
දවනතිකාභිතභ.	388	පජ්ඣායති	16
දවාරකොසා	140	පඤ්ඤාභොජනානි	220
		පට්ඨිත.	62
ධ		පට්ඨානවිපක.	176
ධනිට්ඨක.	16	පට්ඨිකකතස	542
ධමාකරීක.	382	පට්ඨාලොක.	350
ධමො	52—538	පට්ඨිකාර.	420
ධු		පට්ඨා	176
ධුතාය	308	පට්ඨික	332
ධුට්ඨලො	548	පට්ඨි	104
න		පතනකරු.	110
නට්ඨකමකො	530	පතනනිකරුහක.	532
නට්ඨකම.	102—320	පදසො	52
නභාපිත.	24	පදසොධම.	54
නළකාර.	24	පට්ඨපෙනතා	354
නා		පට්ඨිට්ඨා	12
නාව.	16	පයොපාන.	530
නාවාභිරුහනසමයො	210	පරමපරභොජන.	218
නාථාය	309	පරිපති	140
නාසිත.	376	පරිපාචෙති	192
නි		පරිපුට්ඨා	308
නිකාමෙඨයා	134	පරිකාපකො	254
නිවර්තනෙත	220	පරිහණභ	326
නිමනතිතො	476	පරිහණභල.	488—490
නිසිදන.	332	පරිසායො	158
නිහතාධිකරණ.	340	පරිවාස.	98, 342
නි		පරිවෙණ.	152, 322
නිවට්ඨානිය	426	පරිවෙසන.	252
		පරිලාභසමයෙ	318
		පරිලාභිකාය	544

විශේෂ ශබ්ද සූචි

පව්වෙට්ටි	16	එ	
පක්කාව	306, 552	එලහාජකං	118,414
පහාරසමුක්ඛිතා	304	එලාසවො	300
පා		බ	
පාවිදෙසනීයා	464	බදරමිසෙසන	214
පාවිපදික	220	බහුද්දායා	350
පාදකාරුද්‍රහස්ස	542	බහුසුතං	382
පාරිවට්ටකං	174	බහුපායාසා	358
පි		බා	
පිට්ඨපුරා	300	බාහිරාලෙපං	254
පිට්ඨිසමාචක්ක	140	බාහුපචාලකං	500
පිණ්ඩපාතො	192	බි	
පිණ්ඩොක්කපකං	524	බිලොහනං	456, 460, 462
පිසාවකනතුරං	310	බි	
පි		බු	
පිට්	122	බුද්ධිකාබද්ධා	122, 450
		බ්‍යාහරති	522
පු		බ්‍රහ්මවරියං	152
පුකකුසං	20	භ	
පුග්ගලික	124	භණ්ඩනකතො	98
පුණ්ණපක්කං	432	භණ්ඩිකං	432
පුප්ථපච්චිකං	24	භක්තමෙය්‍ය	98
පුප්ථාසවො	300	භක්තපට්ඨාසා	216
පුබ්බ ණ්ණං	140	භක්තපට්ඨාසා	212
		භක්තධිප්පායො	392
පු		භතකුද්දෙසකස්ස	414
පුග්ගස්ස	98, 200, 232, 416	භද්දානි	416
පුට්පුරා	300	භා	
පුට්	224	භාරද්වාජගොක්කං	18
පෙ		භි	
පෙසකාරං	24	භික්ඛුනියො	152
පෙසලා	14	භික්ඛුනුපක්කයං	166
පෙසු ඥාණං	42	භික්ඛුනොවාදකං	152
පො		භිසි	122, 456, 460, 462
පොට්ඨිකුලං	450	භිංසාපියමානා	310

විශේෂ ශබ්ද සූචි

භූ		මෙ	
භූමිවිකල්පණං	124, 456	මෙණ්ඩං	28
		මෙරයො	300
භූ		මො	
භූතගාම	108		
භූතං	96	මොසපුරිස	4
		මොනපරෙසු	158
භො		මොහනකෙ	388
භොජනීයං	478, 484	මොහපරිපුට්ඨිතං	28
		මොහෙතුකාමා	390
ම		ය	
මකරදන්තකං	140		
මජ්ඣිමනිකං	300	යදිව්ඡකං	384
මජ්ඣරසං	300	යථාධම්මං	340
මජ්ඣවිණ්ණං	300	යථාසන්ථුතං	412
මණ්ඩා	122		
මධුකතෙලං	446	යා	
මධුමෙහො	18	යාගුහාරකං	118
මධ්වාසවො	300	යාගුහාරකසං	414
මහං	318	යාචිතකුපමා	358
මත්තං	224	යානං	542
මසාරකො	122, 450	යාමකාලිකං	232, 478
මහලලකොච්ඡාරො	140	යාවකාලිකං	468
මහානාගෙ	190	යාවච්චිකං	232, 468, 478
මහාවිකවානි	258	යාවනිව්ඡකං	384
මංසසම්පාදකෙ	300		
මා		යෙ	
මාතුගාමො	64	යෙනිව්ඡකං	384
මාලාකම්මං	140	යෙහුයාසිකා	558
මාහිසං	246	ර	
මි		රජනං	306
මීයනධම්මං	408	රත්තසම්මතං	434
		රථකාරං	20
මු		රථසම්මඤ්ඤං	428
මුණ්ඩගහපතීකසං	252	රවා	12
ඤ්ඤිකං	246	රහො	19

විශේෂ ගබ්ද සූචි

රා		විසාසාදනං	252
රාගපරිපූර්ණං	28	විතානං	456
රාජහටා	324	විනයපරියක්ඛියං	384
		විනිවර්ජකරාය	410
රු		විලෙපනෙන	316
රුක්ඛඵලපමා	358	විවිණ්ණා	106
		විසංකෙනෙන	352
රුපං	346	විසිඛින්නාපෙඤා	312
		විභෙසකං	112
ල		වි	
ලතාකම්මං	140	විශේෂ	446
		විනවට්ඨකඛාරං	316
ලිඛං	18	විතදෙසං	218
		විතමොහං	28
ලෙඛං	346	විතරාගං	28
ලෙඛකං	24	විසතිවණ්ණා	152
ච		වෙ	
චචනපථානං	348	වෙධිතසීයො	544
චචනපථො	154	වෙණං	20
චයරො	48, 16	වෙමතිකො	121
චම්හනා	16	වෙහාසකුටී	136
චම්හිනො	308	වොසාසකතියො	468
චසසිකසාට්ඨිකා	458		
චසානෙලං	246	ස	
වා		සංවිධාය	182
වාණිජං	24	සංඛාරාණිකාය	4
වානවුට්ඨිසම්මයෙ	321	සංඛාරානතං	98
වාදකම්මො	2	සංඛාරානෙද	344
වාලකනිකාරං	310	සංඛාරාථී	344
වාසිජවෙ	446	සංඛිතං	122
වාහසා	424	සංඛිතො විහාරො	126
		සංඝභිතතිකං	98, 342
වි		සංඝාරානෙදකො	82
විකප්පනා	330	සංඝාරසම්මයං	300
විකාලො	444	සංඝාරානෙදකො	232, 468, 478

විශේෂ ශබ්ද සූචි

සක්කුසුලුපමා	358	සා	
සක්කු	540	සාණිපාකාර.	456, 460, 462
සක්කුගලනීයො	182	සාණිපාකාරපරික්ඛිණ.	438
සක්කුසාසනෙන	340	සාමනා	250
සක්ඛිනියො	558	සාමියෙන	534
සක්කුමාලිකිනියා	4	සාමිච්ඡාමා.	154
සක්කුමාලියො	98	සාස ඛිං.	182, 482
සක්කු.	452	සාසපතෙල.	245
සක්කු සිකාරක.	242	සි	
සක්කුච්ඡය.	482	සිකුමානා	468, 470
සක්කුසිරුපමා	358	සිකුමානාය	174, 328
සක්කුණක.	338	සිකුමානෙන	380
සක්කු.	512	සිකුමාපදවිච්ඡාණිකෙන	384
සක්කුසංසුකුලිකො	248	සිකුමාභාරක.	526
සක්කුසිරු නිකුමෙසු	324	සිකු.	18
සක්කුසාසනෙන.	210	සි	
සක්කුණක.	324	සිසපපාලක.	500
සක්කුපානමුසා	2	සි	
සක්කුමො	128	සි	
සක්කුමාරසංසුතො	300	සි	
සක්කුමා.	322	සුකුකුච්ඡාමා.	98
සක්කුමො	160	සුකුරනනක.	332
සක්කුමාච්ඡා	558	සුකුසමාචාරා	346
සක්කුමාසියමානො	362	සුකුසිලා	346
සක්කුමාච්ඡා	348	සුගතච්චර.	460
සක්කුසිරා	438	සුගතච්චිකියා	458
සක්කුපතෙතො	2	සුචා.	350
සක්කුමාය	308	සුභ පරියාපනො	388
සක්කුකහනෙන	220	සුභාගතො	388
සක්කුකාමුණ්	74	සුධාය	142
සක්කුමාක.	16	සුච්චිකුකො	490
සක්කුකු.	536	සුචිනකුපමා	358
සක්කුපෙන	322	සුරුසුරුකාරක.	530
සක්කුමාක.	380	සුසංචුතො	492
සක්කුසයො.	372	සුසිරකමා.	312

ପିତୃତ୍ୱ ଉଦ୍ଧୃତି

[illegible]